

**SŁOWNIK
WŁOSKO-POLSKI
POLSKO-WŁOSKI**

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

10000297126

Vocabolario Polacco-Italiano

e

Italiano-Polacco

con i segni della pronuncia
compilato

da

Fortunato Giannini

Lettore d'Italiano nell' Università di Cracovia

Sklad główny
Księgarnia wysylkowa G. Dorn
Warszawa

**Słownik
Włosko-Polski
i
Polsko-Włoski**

ulożył

Fortunat Giannini

Lektor języka włoskiego Uniwersytetu w Krakowie

Skład główny
Księgarnia wysyłkowa G. Dorn
Warszawa

T. 21.106

Skrócenia.

Abbreviazioni.

forma czynna czasownika.
 skrócony.
 przymiotnik.
 przysłówek.
 rodzajnik.
 botaniczny.
 tryb łączący.
 spółnik.
 zdrobniący.
 wykrzyknik.
 i tak dalej.
 przykład.
 rodzaj żeński.
 znaczenie przenośne.
 tryb rozkazujący.
 czas przeszły niedokonany.
 nieodmienny.
 rodzaj męski.
 rodzaj nijaki.
 na.
 poetyczny.
 imiesłów czasu przeszłego.
 czas przeszły dokonany.
 czas teraźniejszy.
 przyimek.
 ktoś.
 coś
 zwrotny.
 rzeczownik.
 stopień najwyższy.
 patrz.

a. = attivo
abb. = abbreviato
agg. = aggettivo
avv. = avverbio
art. = articolo
bot. = botanico
cong. = { verbo congiuntivo
 { congiunzione
dim. = diminutivo
escl. = esclamazione
ecc. = eccetera
es. = esempio
f. = femminile
fig. = figurato
imper. = imperativo
imperf. = imperfetto
inv. = invariabile
m. = maschile
n. = neutro
p. = per
poet. = poetico
p. p. = participio passato
p. r. = passato remoto
pr. = presente
prep. = preposizione
qu. = qualcuno
q. c. = qualche cosa
r. = riflessivo
sost. = sostantivo
sup. = superlativo
v. = vedi

Przedmowa i objaśnienia.

Napisanie słownika jest rzeczą względnie łatwą, ale także może być bardzo trudną. Jest wtedy łatwą, jeżeli rozchodzi się o wprowadzenie tych poprawek, które zdaniem autora lub wydawcy są konieczne. Trudną, jeżeli rozchodzi się, jak w tym wypadku, o stworzenie nowego słownika, gdyż istniejące dwa słowniki tego rodzaju są tak przestarzałe i pełne błędów, że nie mogłem ich użyć jako podręczników. Pomimo pracy i trudu nie jestem pewny, czy osiągnąłem cel zamierzony, dlatego tym będę wdzięczny, którzy wykażą błędy, w jakie popadłem przy wypracowaniu słownika i przy najbliższem wydaniu postaram się o ich usunięcie.

* * *

Pisząc ten słownik, miałem na względzie sposób, jakiego Polacy używają, ucząc się języków nowoczesnych; dlatego starałem się umieścić w pierwszej części główne odmiany czasowników nieregularnych, wykazując różne nieprawidłowości, i wprowadzając wiele wyrazów, nie bardzo klasycznych, jednak teraz używanych, aby uczący się mógł przetłumaczyć i zrozumieć wszystkie odmiany spotykane w książkach i dziennikach włoskich.

* * *

Brak miejsca nie pozwolił mi na umieszczenie wielu rzeczowników zakończonych na -mento, wielu imion zdrobniałych i niektórych przysłówków zakończonych na -mente. Jednak nie trudno zrozumieć te wyrazy, bacząc na ich pochodzenie n. p. *abbalottamento* od czasownika *abbalottare*; *librino* od rzeczownika *libro* i przysłówki *savia mente* od przymiotnika rodz. żeńskiego *savia*, *velocemente* od *veloce*.

* * *

Dla zyskania miejsca został przy przymiotnikach opuszczony rodzaj. Przymiotniki włoskie kończą się na o lub na e. Konczące się na o są męskiego, zaś na e są męskiego i żeńskiego rodzaju. Bez wyjątku. Należy pamiętać, że każdy przymiotnik w języku włoskim staje się rzeczownikiem przez dodanie rodzajnika n. p. *slavo* słowiański, *lo Slavo* Słowianin.

* * *

Przez dodanie w nawiasie sposobu wymowy, starałem się samoukom, chcącym się uczyć po włosku dać wskazówki, jak się wymawia. Trudno jednak w ten sposób nauczyć się dobrej wymowy, gdyż wymawianie spółgłosek s i z, samogłosek e i o jest nawet

dla Włochów nie z Toskany trudnem, i sposób wymawiania tych spółgłosek między Włochami jest różny. Opuściłem sposób wymowy w części włosko-polskiej. Uczący się Włoch niech się uzbroi w odwagę i cierpliwość, jeżeli chce się nauczyć wymowy polskiej.

* * *

Ważny jest w języku włoskim akcent na słowach, gdyż to nadaje językowi włoskiemu, który jest najwięcej melodyjnym ze wszystkich języków, cudną harmonię. Dlatego w pierwszej części słownika każde słowo jest akcentowane. W piśmie jednak używa się akcentu (') tylko w słowach skróconych (pietà, virtù) i w tych, które można zamienić z innymi (è = jest; e = i w niektórych odmianach czasownika.

* * *

W drugiej części, która służy głównie Włochom, opuszczono wyrazy pochodzące z łaciny (a nie jest ich mało) i w pisowni nie różnią się wcale od źródła. Trudno przetłumaczyć wiele przymiotników, które w jęz. włoskim istnieją tylko jako rzeczowniki; w polskim zaś języku tworzy się prawie od każdego rzeczownika przymiotnik n. p. cytryna limone; cytrynowy nie da się inaczej przetłumaczyć jak di limone; lody cytryn owe gelato di limone. Tłumacząc te przymiotniki drugim przypadkiem liczby pojedynczej (di, del, dello, della) można mieć wyobrażenie o wyrazie polskim. Istnieją wyrazy nie dające się przetłumaczyć na jęz. włoski i trzeba było uciekać się do objaśnień.

* * *

Na zakończenie wspomnę o pomocy zwłaszcza przy części pierwszej, jakiej mi udzielili p. Marya Jabłońska i p. Dr. Antoni Jabłoński, którym tutaj składam serdeczne dzięki, bo bez ich pomocy praca byłaby niemożliwa.

Również Firmie Neufeld-Henius składam dzięki, że się do mnie zgłosiła właśnie w tym czasie, kiedy napróżno podawałem myśl potrzeby słownika włosko-polskiego i polsko-włoskiego firmom polskim.

Jestem zadowolony, że także tą moją pracą dałem dowód przyjaźni dla kochanych Polaków, a zarazem tem przyczyniłem się do rozpowszechnienia mego języka ojczystego.

Kraków, w październiku 1913.

Fortunat Giannini.

Prefazione e spiegazioni.

Il compilare un vocabolario è il lavoro più facile e anche l'opera più difficile. È facile quando con la scorta di molti buoni vocabolari si tratta solo di appor- tare quei miglioramenti che il criterio dell'autore e le esigenze dell'editore suggeriscono. È difficile quando, come nel caso nostro, si tratta quasi di creare il voca- bolario, giacché vocabolari del genere ne esistono soli due e così antiquati e pieni di errori che a niente ci hanno potuto giovare. Nonostante però il grande lavoro che ci è costato e l'attenzione che ci abbiamo posto, noi non siamo sicuri di aver raggiunto quella perfezione che la nostra buona volontà si era prefissa. Saremo perciò vivamente grati a tutti coloro che ci indicheranno gli errori in cui siamo caduti e ne terremo conto per le prossime edizioni. * * *

Al modo con cui i poliglotti Polacchi studiano le lingue mo- derne, abbiamo avuto continuo riguardo, compilando questo voca- bolario. Abbiamo procurato quindi di arricchire la prima parte mettendoci le forme principali dei verbi irregolari, indicando le diverse irregolarità dei nomi e anche introducendoci tanti vocaboli non troppo classici, ma ormai dell'uso, onde lo studioso possa tradurre tutte quelle forme che trova aprendo un libro o un giornale italiano. * * *

Le esigenze dello spazio, ci costrinsero invece ad omettere tanti sostantivi in -mento, molti nomi alterati e alcuni av- verbi in -mente. Ma il Polacco intelligente non troverà difficile comprendere queste voci, osservando la derivazione, p. es. abballottamento dal verbo abballottare; librino dal sostan- tivo libro e gli avverbi saviamente dall'aggettivo femminile sa via, velocemente da veloce. * * *

Sempre per guadagnare spazio abbiamo tralasciato di me- ttere il genere agli aggettivi. Tutti gli aggettivi italiani terminano o in o o in e. Se terminano in o sono maschili, se terminano in e sono maschili e femminili. Nessuna eccezione. Parimente si osservi che ogni aggettivo italiano può essere sostantivo con la sola aggiunta dell' articolo, p. es. slavo słowiański, lo Slavo Słowianin. * * *

Con la lettura figurata, posta fra parentesi accanto al nome, abbiamo inteso aiutare lo studioso Polacco che volesse da solo ap- prendere l'italiano, ma noi lo illuderemmo facendogli credere che con quella si formerà una pronunzia giusta e retta specialmente delle consonanti s e z e delle vocali e ed o che anche per gli

Italiani non Toscani formano una difficoltà e una differenza grandissima. È facile comprendere perchè abbiamo tralasciato la lettura figurata nella parte polacca italiana. Lo studioso Italiano si armi di coraggio e di pazienza se vuole apprendere la pronunzia polacca!

Far sentire in ogni parola dove cade l'accento è rendere sonora la lingua italiana che è per eccellenza la più armoniosa e musicale di tutte. Raccomandiamo perciò vivamente allo studioso Polacco di osservare che nella prima parte abbiamo appositamente accentato ogni parola, sebbene nella scrittura si usi accentare (◌) soltanto le parole tronche (pietà, virtù), quelle parole che si scambierebbero per altre (è = jest; e = i) e alcune forme di verbi.

Nella seconda parte poi, dovendo questa principalmente servire per gli Italiani, abbiamo tralasciato tutti quei nomi polacchi (e non sono pochi) che derivano dal latino e anche nella scrittura differiscono ben poco nelle due lingue. Una difficoltà abbiamo incontrato nel tradurre molti aggettivi che in italiano esistono solo come sostantivi. I Polacchi da ogni sostantivo e anche dal verbo formano l'aggettivo, p. es. cytryna sost. f, limone; cytrynowy agg. che non si può tradurre diversamente che di limone; lody cytrynowe gelato di limone. Traducendo quindi questi aggettivi col genitivo singolare (di, del, dello, della) si avrà l'idea precisa del vocabolo polacco. Parimente, invece di tradurre la pura parola polacca, dovemmo alcune volte ricorrere a spiegazioni, giacchè non esiste addirittura la parola corrispondente italiana.

In fine dobbiamo render noto l'aiuto ricevuto, specialmente per la parte italiana polacca, dalla Signora Maria Jabłońska e dal Dott. Antonio Jabłoński ai quali rendiamo infinite cordiali grazie, confessando che senza di Loro noi non saremmo stati in grado di compilare questo vocabolario.

Alla Ditta Neufeld-Henius parimente inviamo un ringraziamento per essersi rivolta a noi quando appunto noi suggerivamo e mostravamo invano alle ditte polacche la necessità di un vocabolario italiano-polacco e polacco-italiano.

Noi poi siamo già lieti e soddisfatti di avere, anche con questo lavoro, dato una prova di simpatia e di affetto ai cari Polacchi, nonchè di aver cooperato alla diffusione della nostra lingua materna.

Cracovia, Ottobre 1913.

Fortunato Giannini.

Parte 1^a.

Italiano - Polacco.

A.

- a** *prep.* do, na, o, od, do; andáre a Roma, a casa, al teátro iść do Rzymu, do domu, do teatru; a destra, a sinistra na prawo, na lewo; alla polacca na sposób polski; alle due, alle tre o drugiej, o trzeciej; oggi a otto od dziś za tydzień; a tavola, a letto do stołu, do łóżka.
- abáte** *m* opat *m*.
- abbacchiáre** (ab-bak-kja-re) *a* otrzasać (orzechy, śliwki).
- abbacináre** (czy-) *a* oślnić, zaćmieć, oślepić.
- ábbaco** (ab-ba-ko) *m* książka *f*; rachunkowa.
- abbadáre** *v.* badać.
- abbadéssa** *f* ksieni *f*.
- abbagliáre** (ab-bal-lja-re) *a* oślnić, zaćmieć, oślepić.
- abbaglio** (-lljo) *m* omyłka *f*; nieuwaga *f*; przeoczenie *n*; **préndere un ~** pomylić się.
- abbaiáre** *n* szczekać.
- abbaino** *m* okno *n* w dachu.
- abballáre** *a* razem ścisnąć, zwinąć.
- abballottáre** *a* machać (czem), gibać, wywijać (czapka).
- abbandonáre** *a* opuścić, zostawić; ~ **il capo** głowę spuścić; ~ **si r** upaść; ~ ~ **ad una passióne** oddać się namiętności.
- abbandóno** *m* opuszczenie *n*; **lasciáre in ~** zostawić, opuścić.
- abbandonataménte** *adv.* bezwzględnie, bezradnie.
- abbarbicársi** (-kar-) *r* korzenie puścić.
- abbaruffáre** *a* zamieszać, zamącić; ~ **si r** bić się; ~ ~ **a parole** kłócić się.
- abbassaméto** *m* opuszczenie *n*; obniżenie *n*; ~ **dei prezzí, della temperaturá** obniżenie cen, ciepłoty.
- abbassáre** *a* obniżyć; = **far piú basso** niższym zrobić; = **tiráre giú** na dół spuścić; ~ **si r** opuścić, opaść; ~ ~ **delle acque** opasć (wody).
- abbásso** *adv.* na dole, na dół; **andáre, veníre ~** przyjść na dół.
- abbásso!** *escl.* precz z nim! śmierć! ~ **il cappélló!** kapelusza na dół, kapelusza zdjąć.
- abbastánza** (-ca) *adv.* dosyć.
- abbáttere** *a* rzucić o ziemię, obalić, zbić, trupem położyć; = **demolire** zburzyć; ~ **si r** rozpaczać, tracić serce; ~ ~ **in qualcúno** przypadkiem spotkać.
- abbattiméto** *m* rzucenie *n*; powalenie *n*, *fig.*
- abbatuffoláre** *a* zmierzwić, pomieszać, zwikłać; ~ **si r** bić się.
- abbazia** (ab-ba-dzi-a) *f* opactwo *n*.
- abbellíre** (io **abbellisko**) *a* upiększyć; ~ **si r** pięknym się zrobić.

- abbenchè, benchè (-ke) cong.** chociaż.
abbeveráre (io ab-bé-we-ro) a napić; ~ *si r* napić się.
abbeveratóio m koryto *n*; w którym poi się konie.
abbiadáre a karmić owsem.
abbicci (ab-bi-czi) m abc.
abbiétto v. abietto.
abbigliáre (-llja-) a stroić, ozdabiać.
abbigliatúra (-llja-) f strojenie *n*; toaleta *f*.
abbindolaménto m podejscie *n*; oszustwo *n*.
abbindoláre (io abbíndolo) a łudzić, odmyć, podejsć, bałamucić; ~ *si r* zaplatać się.
abbindolatóre m oszust *m*.
abbisognáre (-nnja-) potrzebny być; mi **abbisógna(no)** potrzebuję.
abboccaménto (ab-bok-ka-) m zejście *n*.
abboccáre (ab-bok-ka-) a ugryźć; ~ *si r* razem się zejść; **vino abboccáto** wino słodkawe *n*.
abboccatúra (-bok-ka-) f ujście *n*.
abbomináre, abominare a mieć wstręt.
abbonacciáre (-naczia-) a uspokoić.
abbonaménto m abonament *m*.
abbonáre a abonować; ~ *una somma* odebrać, odjąć; ~ *si r* wziąć abonament, złagodzić *n. p.* o atmosferze.
abbondánte obficie.
abbondánza (-dza) f obfitość *f*.
abbondáre n znajdować się w obfitości.
abboníre (io abbonísko) a uspokoić, obłaskawić.
abbordáre a przystąpić, zbliżyć się.
abbordóne m człowiek natrętny *m*; **di fáccile abbódo** przystępny. [czyć].
abborracciáre (-cza-) a paria-
- abborraciatúra (-raczia-) f** partanina *f*.
abborracióne (-czjo-) m partacz *m*.
abbottonáre a zapiąć guziki.
abbottonatúra szereg guzików *m*.
abbozzáre (-boc-ca-) a kreślić, układać, ułożyć.
abbozzáta f szkicowanie *n*.
abbozzaticcio (ab-boc-ca-ti-czjo) m wpólnaszkiowany, niekształtny.
abbozzatóre m robiący szkice.
abbózzo (-boc-co) m projekt *m*.
abbracciaménto (-czja-) m objęcie *n*; uścisk *m*.
abbracciáre a objąć, uściskać; ~ *partiti* przyłączyć się; ~ *consigli* przyjąć; ~ *una religióne* zmienić religię.
abbráccio (-czjo) m objęcie *n*; uścisk *m*.
abbrancáre (-kare) a pochwycić, złapać, nagabywać; ~ *si r* przyczepić się do czego, trzymać się czego.
abbreviáre (-wja-) a skrócić.
abbreviatúra, abbreviazióne (-wjadzjo) f skrócenie.
abbronzáre (-dza-) a opalać, bronzować. [słońca].
abbronzito (-dzi) m opalony od **abbruciacehiáre (-czjakkjare) a** przeciągać przez ogień, osmalić.
abbruciáre v. bruciare.
abbrunáre a krepą żałobną przybrać; ~ *metáli* polerować; ~ *si r* żałobę włożyć.
abbruníre (io abbrunísko) a i n brunatno ubarwić, zbrunatnieć.
abbruscáre (-ska-) a smarzyć, przypiekać.
abbrustolíre (io abbrustolísko) a smarzyć, przypiekać; **dare una abbrustolita a qualche cosa** z prędką przypiec.
abbrutíre (io abbrutísko) a zezwierzęcić.

abbuiare *n* zaciemnić.
abbuóno *m* odchód *m*; odciągnięcie *n*.
abburattare *a* trząść, pyłkować.
abburattatore *m* pytelnik *m*; gaduła *m*.
abburattone *m* bazarz *m*; plechuch *m*; gaduła *m*.
abdicare (io *ábdiko*) *a* abdykować, zrzec.
Abéle *m* Abel *m*.
aberrare *a* zbłąkać się, zbłądzić.
abetála *f* las jodłowy *m*.
abéte *m* jodła *f*.
abiezłone (-*dzjo*-) *f* niegodziwość, nikczemność *f*; bezceństwo *n*.
abiétto *m* bezecny, niegodziwy, nikczemny.
ábile zrzeczny, zdalny.
abilità *f* zręczność *f*.
abilitare (io *ablito*) *a* uzdolnić, usposobić; ~ *si r* habilitować się.
abilitazióne (-*dzjo*-) *f* uzdolnienie *n*; habilitacja *f*.
Abissinia *f* Abisynia *f*.
Abissino *m* Abisyńczyk *m*.
abisso *m* otchłań *f*; przepaść *f*.
abitáble mieszkalny.
abitante *m* zamieszkały; mieszkaniec *m*.
abitare *a* mieszkać. [*n*.]
abitazióne (-*dzjo*-) *f* mieszkanie
ábito *m* suknia *f*; ubiór *m*; *vestire l'ábito* do klasztoru wstąpić.
abituále zwykły, tuzinkowy.
abituare *a* przyzwyczaić.
abitudine *f* przyzwyczajenie *n*.
abituro *m* chata *f*, chatka *f*; chałupa *f*; buda *f*.
ablúra *f* wyprzysiężenie *n* się czego.
abluirare *a* wyprzysięgnąć się czego.
ablativo (-*wo*) *m* szósty przypadek w odmianie rzeczowników, co odejmuje.
abluzióne (-*dzjo*-) *f* obmycie *n*; obmywanie *n*.

abnegare *a* wyprzeć, zapierać się czego.
abnegazióne *f* wyparcie *n*, zaparcie się *n*.
abolire (io *abolisko*) *a* usunąć.
abolizióne (-*dzjo*-) *f* usunięcie *n*; zniesienie *n*.
abomináble wstrętny, ohydny, odrazę wzbudzający.
abominare (io *abómino*) *a* mieć wstręt do czego, zbrzydzić sobie co; niecierpieć czego.
abominazióne (-*dzjo*-) *f* zbrzydzenie *n*; wstręt *m*.
abominio *m* zbrzydzenie *n*; wstręt *m*.
abominévole wstrętny, wzbudzający odrazę, ohydę.
aborriménto *m* odraza *f*; ohyda *f*; zbrzydzenie *n*.
aborrire *a* mieć wstręt do czego, zbrzydzić sobie co, niecierpieć czego.
abortire (io *abortisko*) *n* poronić.
abórto *m* poronienie *n*.
Abrámo *m* Abraham *m*.
abrogare *a* usunąć, uchylić, oddalić.
abrogazióne (*dzjo*-) *f* usunięcie *n*; uchylenie *n*; oddalenie *n*.
Abrúzzo (-*bruc-co*) *m* Abruz.
ábside *f* absyda *f*.
abusare *n* nadużyć.
abusívo (-*wo*) nieprawny, wprowadzony przez nadużycie.
abúso *m* nadużycie *n*.
acácia (akácza) *f* akacja *f*.
acánto (akan-) *m* niedźwiedź's łapa (kwiat) *f*.
acattólico (akat-tóliko) *m* niekatolik, akatolik *m*.
acc. = **accelerato**.
accadémia *f* akademia *f*.
accademicamente (akkadematika-) *adv.* ogólnie, dla przepędzenia czasu.
accadémico (-*ko*) *m* akademiczny, akademik *m*.
accadére *n* wydarzyć się.

accaglione (akkađjo-) a spowodować, sprawić, urządzić; = **accensare** a oskarżyć.

accagliare (akkallja-) a krzepnąć; ~ si r okrzepnąć.

accalappiacani m łapacz psów m; oprawca m.

accalappiare a łapać.

accalcare a skupiać, -ić.

accalorare a rozgrzewać, -ać.

accampamento m obóz m.

accampare a obozować; ~ ra-glioni powody podać.

accanalaré a wyźłobić.

accanimento m zajądlność f, zapamiętałość f; zaciezrawienie n; zajądlność f.

accanirsi r rozszrożyć się, rozjuszyć, rozgniewać się; ~ ad un lavoro pracę wykonywać z zajądlnością

accanito m zawzięty. [wijać.

accannellare a na cewkę na-accanto *prep.* i *adv.* obok, oprócz; przytem.

accapacciató (akkapaczjato) m osłabiony umysłowo.

accapacciatúra f ociężałość f; głowy, osłabienie n umysłowe.

accaparrare a kupić z zadatkiem.

accapigliamento (akkapillja-) m kłócenie się.

accapigliarsi r kłócić się.

accappató m płaszcz m do czesania, do kąpieli.

accappiare a ścisnąć mocno, obwiązać.

accapplatúra f pętla f.

accapponare a odcinać; -iąć, ścinać, ścigać; mi si accappona la pelle robi się mnie gęsia skórka.

accarezzare (akkareccare) a pieścić.

accarezzevole pieszczący.

accartocciare (akkartoczjare) a zwijać, zwinąć.

accasare a ożenić się.

accasciamento (akkaszja-) m snużenie n.

accasciare n znuić, wyczerpać siły; ~ si r tracić serce, rozpaczać.

accasermare a w koszarach trzymać.

accastellare a napiętrzyć, wpiętrzyć, w kupę znosić.

accatastare a nakładać czego, układać w stopy.

accattabrighe (-ge) m i f wawadyka, napastliwy, napa-stnik m.

accattare a żebrać.

accattino m żebrak m kościelny.

accatto m żebractwo n.

accattonaggio (-đjo) m rzemieńko żebracze, żebractwo n.

accattone m żebrak m.

accavallare (-wal-) a przechodzić, przejść, przebyć.

accavalliare (akkawalczjare) n okrakiem siedzieć; ~ le gambe nogę na nogę założyć.

accavallare (-wal-) a poprze-cznie kłaść; ~ una maglia opuszczać oczka przy robieniu n. p. pończoch, ujmować; ~ si r położyć się nad czym, ruszyć się z miejsca, posunąć się; ~ ~ del nervo naciągnąć nerw, szarpnąć nerw, ściągnąć.

accavallatura (-wa-) f naciąg-nięcie n; szarpnięcie n.

accavigliare (-willja-) a zwijać, zwinąć, nawinać na kłębek.

accexamento (aczeka-) m olśnienie n; zaćmienie n, osłepienie n.

accettare a olśnić, zaćmić, zaślepić blaskiem; ~ della mente omamić, otumanic; ~ una finestra zamurować okno.

accedere (acze-) a przystępować, -ać.

accelerare a przyspieszyć.

accelerativo (-wo) przyspieszający.

accelerato m przyspieszony, we Włoszech pociąg pośredni pomiędzy pospiesznym, a osobowym.

accéndere *a* zapalić.
 accendibile *z*apalny.
 accenditório *m* *z*apalacz *m*.
 accenditóre *m* (-trice *f*) *z*apalacz
 latará *m*.
 accennáre *a* kiwać, skinać;
 ~ a qualche cosa *na* coś wskazywać.
 accénno *m* kiwnięcie *n*, skinienie
n, znak *m*, wskazówka *f*; =
 allusióne *f* *przymówka f*,
 przytyk *m*.
 accentáre *a* akcentować.
 accentatúra *f* akcentowanie *n*.
 accénto *m* akcent *n*, dźwięk *m*.
 accentráre *a* ześrodkowywać,
 centralizować.
 accentuáre *a* kłaść przycisk
 na co.
 accentuazióne (-dzjo-) *f* przy-
 cisk *m*.
 accertáre *a* zapewniać, -ić;
 ~ un fatto stwierdzić; ~ sí *r*
 zapewnić się.
 accési *p*, *r* accésó *p*, *p* od
 accéndere.
 accessibile *przystępny*.
 accessibilitá *f* *przystępność f*.
 accésso *m* *przystęp m*; di fáccile
 accesso *przystępuj*.
 accessorío *m* *dotatkowy, przy-
 należny*.
 accéttá *f* *toporek m*.
 accettábile *dający się przyjąć*.
 accettáre *a* *przyjąć*.
 accettazióne (-dzjo-) *f* *przy-
 jęcie n*.
 accétto *m* *miły, dobrze widziany*;
 = benvenuto (-we-) *m* *mile
 widziany*.
 acchetáre (akke-) *a* *uspokoić*.
 acchiappacáni (akkjappakani) *m*
łapacz psów m; *oprawca m*.
 acchiappamosche (-ske) *m* *łapka
 f* *na muchy*.
 acchiappare *a* *łapać, schwycić*;
 ~ una malattia *choroby naba-
 wić się, nabyć*.
 acchiappatóio *m* *sidło n*, *matnia
 f*; *podchwytka f*.

acchioccolársi (akkjoccolársi)
r *kucnąć, skurczyć się*
 acchito *m* *przerwanie, odłożenie,
 wystawienie n*; di *primo
 acchito* *n* *natychmiast*.
 acchiúdere *a* *dołączyć*.
 acchiúsa *f* *wkład m*, *wniesione,
 umieszczone n*.
 acchiúso *m* *dołączony*; qui
 acchiúso *przytem czas*.
 acciabbattáre (accia-) *a* *parta-
 czyć*.
 acciabbattúra *f* *brudota f*,
bazgranina f.
 acciabbattóne *m* *partacz m*.
 acciaccáre (acciaccare) *a* *roz-
 gnieść*.
 acciaccáto *m* *ułomny, wąły*.
 acciaccatúra *f* *zgniecenie n*,
stłuczenie n.
 acciácco (acciacco) *m* *wada f*,
ułomność f.
 acciaiería *f* *odlewnia stali f*.
 acciáio *m* *stal f*.
 acciaiolíni *m*, *pl*. *blaszki stalowe
 naturalne lub złożone, używane
 do ozdoby sukien kobiecych*.
 acciaiuólo *m* *stal do krzesania f*.
 acciárino *m* *krzesiwko n*;
stalka f.
 acciáro *v*. acciáio.
 acciarpáre *a* *bazgrać, mazać*.
 acciarpatúra *f* *partactwo n*.
 acciarpóne *m* *partacz m*.
 accidémpoli! (acci-) *escl*. *sposób
 złożczenia n*, *p* *polsk psia-
 krew*.
 accidentalé *przypadkowy*.
 accidentalità *f* *przypadkowość f*.
 accidentáto *m* *porażony*; terréno
 accidentato *nierówny*.
 accidénte *m* *zdarzenie n*; wy-
 padek *m*, *udar (choroba) m*;
 è un accidente! *to dyabeł!*
 accidénti! *do dyabła także*;
 accidérba! *sposób złożczenia
 n*. *p*. *polsk, psiakrew*.
 accidia *f* *gnuśność f*, *leniwość f*.
 accidióso *gnuśny, leniwy*.
 accigliársi *r* *czoło zmarszczyć*.

accigliáto (aczillja-) ciemny.
accileccáre *a* drwić, szydzić z kogo.
accincignáre (aczinczinnjare) *a* pomiąć, zmietosić.
accingersi (-dżer-) *r* wybierać się, zabierać się
accio, **acciochè** (aczjokkè) *cong.* żeby, ażeby, tam, przez to.
acciottoláre *a* wysypywać drogę kamieniami, szutrem.
acciottolatúra *f* wysypywanie drogi kamieniami, szutrem.
acciottollo *m* dzwonięcie *n* talerzami.
accipigliársi, **accigliársi** (aczil-ljar-) *r* robić smutna twarz.
acciprèti! sposób złorzeczenia *n.* p. polsk. psiakręć..
acciuccióre (io acziukkisko) *n* ogłuszyć, oszołomić.
acciuffáre *a* za czub wziaść, porywać, złapać; ~ *si* *r* za łyby się porwać, poczubić się.
acciúga *f* mała sardela *f.*
acciugáta *f* sos *m* sardelowy.
acclamáre *a* wykrzykiwać radośnie; = **elèggere** (-dże-) *a* jednogłośnie wybierać.
acclamazióne (akklamadzione) *f* poklask *m*, wybór *m* jedno-głośny.
acclimatársi *r* dostosować się, aklimatyzować się. [chyły].
acclive stromy, spadzisty, po-
acclúdere *a* dostać, dołączyć.
acclúsa *f* wkład *m*, wniesione, umieszczone *n*, załączony bilet, list *m*.
acclúso *m* załączony.
accoccaré *a* palnąć, chlusnąć, wyciąć w twarz; **accoccarla** *a* qualcuno splatać komu śgla.
accocolársi (mi akkókkolo) *r* kucznąć.
accodáre *a* zaprzagać bydlę ja-
 rzemne jedno za drugim, sforować; ~ *si* *r* umieścić się jeden za drugim.

accogliénza (akkolljendza) *f* przyjęcie *n*.
accógliere *a* przyjąć; ~ *una* domanda przyzwolić na coś.
accoglimento *m* przyjęcie *n*.
accogliticcio (akkolljticcio) pozbierany, zgarnięty.
accolito *m* zwolennik *m*.
accolláre *a* obarczyć, obciążyć, zwalić co na kogo.
accollatário *m* przedsiębiorca *m*.
accollatúra *f* wycięcie *n* szyjno.
accóllo *m* przyjęcie *n*, odebranie *n*.
accólsi *p*, *r* od **accógliere**.
accólta *f* zgromadzenie *n*, rota *f*, hułec *m*.
accólto *p*, *p* od **accógliere**.
accoltelláre *a* zranić nożem.
accoltellatóre *m* (*f* -trice) no-
 żownik *m*. [m].
accomandatário *m* komandytor
accomiatáre *a* pożegnać.
accomodábile *to* co się może ułożyć drogą ugodową.
accomodamento *m* załagodzenie *n*, załatwienie *n*, układ *m*.
accomodáre (io akkómodo) *a* naprawić, przygotować; ~ *oggetti* naprawić; ~ *una lite* załagodzić; ~ *affári* załatwić; ~ *si* *r* zająć miejsce; ~ ~ *in affári* w interesach pogodzić się; *si* **accómodi!** proszę się, proszę zająć miejsce; *mi* **accómoda** *to* *mi* się podoba.
acomodatúra *f* poprawienie, naprawienie *n*.
accompanamento (akkompan-nja-) *m* towarzyszenie *n*.
accompagnáre *a* towarzyszyć; ~ *si* *r* połączyć się.
accompagnatóre *m* (*f* -trice) towarzyszy *m*.
accompagnó fúnebre *m* pogrzeb *m*.
accomunáre *a* wspólnie; ~ *si* *r* pobratać się.
aconciáre (akkoncziare) *a* za-
 prawiać, sporządzić; ~ *frutta*

- zrobić konfiturę z owoców; ~ si r wystroić się.
- accanciatura** *f* przybranie *n*, strój głowy *m*.
- accancio** stósowny, właściwy; **cadere in accancio** dać się przystosować, coś przystosować.
- accandiscendere** (akkondiszen-) *a* dogodzić, czynić stósownie do woli.
- accconsentire** *a* zgodzić się.
- acccontentare** *v*. **contentare**.
- accónto** *m* zadatek *m*.
- accoppáre** *a* zabić.
- accoppiaménto** *m* parzenie się *n*, połączenie się *n*.
- accoppiáre** *a* parzyć się; = **unire** zestawiać, postawić jedno obok drugiego.
- accoppiatúra** *f* parzenie *n*, zapładnianie *n*.
- accoraménto** *m* zgrzyzota *f*, zmartwienie *n*.
- accoráre** *a* zasmuć, zmartwić.
- accorciaménto** *m* skrócenie *n*.
- accorciáre** *a* skracać; ~ si r skrócić się, krótszym się stać.
- accorciatívo** (akkorziatiwo) skrócony *n*.
- accorciatóla** *f* krótsza droga *f*, (*n*. p. pójść na krótsze, bliższe drogi w porównaniu do głównej.)
- accorciatúra** *f* skrócenie *n*.
- accordábile** dający się przyzwolić, przyznać, łączny, zgodny, dający się pogodzić.
- accordáre** *a* przyzwolić, pozwolić; **nastroić**; ~ **due persóne** pojednać. [*m*]
- accordatóre** *m* (*f* -trice) stroiciel
- accordatúra** *f* nastrojenie *n*, strojenie *n*.
- accórdó** *m* zgoda *f*; **venire ad un accordo** zgodzić się, dojść do jakiegoś układu; ~ **vivere d'accordo** żyć w zgodzie.
- accórgersi** (akkordżersi) *r* zauważać, postrzegać, nadmienić.
- accorgiménto** (-dzi-) *m* wyrozumiałość *f*, rozsądek *m*, światło *n*.
- accórrere** *n* nadbiedz, przybiegać.
- accorruómo!** na pomoc!
- accórsi** (*mi*) *p*, *r* od **accórgersi**.
- accórsi** *p*, *r* od **accórrere**.
- accortézza** (akkortecca) *f* oględność *f* roztropność *f*, przezorność *f*; = **furberia** chytrość *f*, przebiegłość *f*.
- accóro** *p*, *p* od **accórgersi**.
- accóro** *agg.*, *m* oględny, przeczorny, przebiegły.
- accostáre** *a* zbliżać; ~ **una porta** opierać się; ~ **allo stómaco** żołądek wzmocnić.
- accostévole** (akkostewole) dostępny.
- accósto** *agg.*, *m* oparty.
- accósto** *prep.* obok.
- accostumáre** *a* przyzwyczajać.
- accottimáre** (io akkóttimo) *a* w akord dać, w akord wiazać.
- accovacciársi** (-wacziarsi) *r* kucnąć.
- accovonáre** (-wo-) *a* w snopy wiazać.
- accozzáglla** (koccallja) *f* mieszanina *f* gmatwanina *f*, zlewki *m*.
- accozzaménto** *m* mieszanina *f*.
- accozzáre** *a* zmieszać, zestawić razem.
- accózzo** *m* zestawienie *n*, porównanie *n*.
- accreditáre** *a* wyrobić znaczenie, powagę, kredyt otworzyć; ~ **un ambasciatore** uwierzytelnić.
- accrés cere** (-szere) *a* pomnożyć.
- accrescítivo** (-szitiwo) *m* pomnożenie *n*.
- accrespáre** *a* kędzierzawić, trefić.
- accucciársi**, **accucciólársi** (ak-kuczjo-) *r* położyć się, być cicho.
- accudíre** *n* starać, wystarać się, przysposobić.

acculáre *a* odepchnąć.
accumuláre *a* nagromadzić.
accumulatóre *m* nagromadza-
 jący, skupiający elektr. aku-
 mulator.
accuratézza (akkuratécca) *f*
 staranność *f*, troskliwość *f*,
 pilność *f*.
accuráto staranny, troskliwy,
 pilny, pieczołowity.
accúsa *f* obwinienie *n*, skarga *f*.
accusáre *a* obwiniąć, oskarżać;
 ~ ricevuta potwierdzić; ~ un
 malóre udawać, zmyślać.
accusativo (-wo) *m* czwarty
 przypadek, kogo, co? oskar-
 żony.
accusatóre *m* (*f* -trice) oskar-
 życiel *m*.
acéfalo (acze-) *m* bezgłowy.
acérbo cierpki.
ácero *m* klon *m*.
acérrimo *sup.* od *acere*; ~ ne-
 míco nieprzyjaciół śmiertelny
m, wróg *m*.
acetilléne *f* acetylen *m*.
acéto *m* ocet *m*.
Acherónte (Ake-) *m* Acheron *m*.
Achille *m* Achilles *m*.
acidità (aczi-) *f* kwas *m*, kwa-
 sota *f*.
ácido *m* kwaśny, kwas *m*.
acidulo kwaskowy.
ácino *m* ziarno *n*; nasienne ja-
 gody; = chico *m* jagoda *f*.
ácqua (akkna) *f* woda *f*; ~ santa
 woda *f* święcona; = sorgénti
 (-džen-) *f*, *pl.* studnia *f*;
 in cattive acque w kłopotach,
 tarapatkach.
acquafórte *f* serwaser, kwas *m*
 azotowy, azotny.
acquáio *m* rynsztok *m*, ściek *m*.
acquarágia (akkuaradzia) *f* ter-
 pentyna *f*.
acquárió *m* akwarium *n*.
acquartieraménto (akkuar-) *m*
 zakwaterowanie *n*.
acquartierársi *r* zakwaterować
 się.

acquáta *f* deszcz *m* ulewny,
 ulewa *f*.
acquático (-ko) wodny; **uccello**
acquático *m* ptak *m* wodny.
acquattársi *r* skryć się, ukryć
 się.
acquavite (-wi-) *f* wódka *f*.
acquedótto *m* wodociąg *m*.
ácqueo wodnisty.
acquarelláre *a* malować farbami
 wodnymi.
acquarellista *m* akwarelista *m*.
acquerélla *m* akwarela *f*.
acquiescénte (-szen-) zgadzający
 się.
acquiescénta (-szendza) *f* zgoda
f, przyzwolenie *n*.
acquetáre, **acquetare** *a* uspo-
 koić.
acquirénte kupujący, biorący
 (akwirent).
acquistó nabyte.
acquistábile dający się nabyć.
acquistáre *a* nabyć.
acquisto *m* nabycie *n*; = compra
 (kompra) *f* kupno *n*.
acquitríno *m* moczar *m*.
acquitrinóso bagnisty, mocza-
 rowaty.
acquóso wodnisty.
ácere cierpki, ostry.
acrédine *f* ostrość *f*.
acrimónia *f* cierpkość, zgryźli-
 wość *f*.
acróbata *m* linoskoczek *m*.
acúme (akume) *m* bystrość *f*,
 przenikliwość *f*.
acumináre *a* zaostrzyć.
acústico akustyczny; **cornétto**
acústico *m* słuchawka *f*.
acutézza (akutecca) *f* ostrość *f*.
acúto ostry; **suono acuto** *m*
 dźwięk *m*, ostry, rażący; **nota**
acuta *f* ton wysoki *m*;
accénto acúto *m* akcent ostry
m.
adagiáre (-džia-) *a* delikatnie,
 spokojnie położyć.
adágio (-džio) *adv.* powoli.
adamánte *m* dyament *m*.

adamantino dyamentowy.
adamitico (-ko) adamowy.
Adámo *m* Adam *m*; pomo
 d'Adámo jabłko *n* Adama.
adattabile dający się dostosować.
adattare *a* dostosować; ~ *si* *r*
 dostosować się, zgadzać się.
adattato, **adatto** dostosowany,
 zgodny; = **idóneo** zdatny.
addebitare *a* kogoś o coś obwi-
 niać, obciążać.
addebito *m* obwinienie *n*.
addebsare *a* zagaszcząć; ~ *si* *r*
 skurczyć się, ściągąć się;
 ~ ~ *di* **núvole** o chmurach ścią-
 gąć się, nadciągnąć.
addentare *a* chwycić zębami.
addentatura *f* chwycenie zę-
 bami *n*.
addentellare *a* zazębiać.
addentrarsi *r* wtargnąć, wdzie-
 rać się.
addentro *adv.* wewnątrz; **éssere**
addentro in qualche cosa być
 z kim spoufalonym.
addetto należny, przynależny;
 ~ **militare** *m* **attaché** wojskowy
m.
addi dnia (jako data).
addiacciare (ad-dja-czja-re) *m*
 zmarznąć, zamrozić.
addietro *adv.* w tył; **per l'ad-
 dietro** pierwiej, wczesniej.
addimandarsi *r* nazywać.
addimostrare *v.* **dimostrare**.
addio *escl.* do widzenia; ~ **ami-
 cizia!** już po przyjaźni; **mi ha
 dato tre marchi e addio** dał
 mi trzy marki i to było
 wszystko (i koniec).
addirsi *r* godzić się, przystawać,
 wypadać. [*machu.*]
addirittura *adv.* wprost, bez od-
addirizzare (ad-di-ric-ca-re) *a*
 wyprostować; ~ **le gambe ai
 cani** coś niemożliwego przed-
 sięwziąć; ~ *si* *r* wyprostować
 się, podźwignąć się.
addirizzatura *f* przedział włosów
 na głowie.

additare *a* pokazać.
addivenire (-we) *v.* **divenire**.
addizionale (-dzjo-) dodany *a*,
 przyłączony; **articolo** ~ *m*
 dodatek, przypisek *m*.
addizionale *a* dodawać.
addizione *f* dodawanie *n*.
addobbare *a* przyozdobić, wy-
 strajać.
addóbbo *m* przyozdobienie *n*.
addolcire (io ad-dol-czi-sko) *a*
 osłodzić.
addolcitivo (-wo) osładzający,
 łagodzący.
addolorare *a* zasmucić, zmartwić.
addome *m* brzuch *m*.
addomesticabile (-ka-) dający
 się obłaskawić.
addomesticare *a* obłaskawić;
 ~ *si* *r* oswoić się.
addominale brzuszny; **tifo** ~ *m*
 tyfus *m*, dur brzuszny *m*.
addoppiare *a* podwoić.
addoppiatura *f* podwojenie *n*.
addormentare *a* usypiać, uspić;
 ~ *si* *r* usnąć. [*jący.*]
addormentativo (-wo) usypia-
addossare *a* nabierać, nazgro-
 madzać, obciążać.
addosso *prep.* na.
addosso *adv.* na sobie, na się;
tirarsi ~ ściągąć, nabawić się;
dare ~ **a qualcuno** napaść na
 kogo; **levarsi** **qualche cosa**
 d'addosso pozbyć się czego.
addottorare *a* doktorem zrobić;
 ~ *si* *r* doktorem zostać.
addottrinare *a* pouczyć.
adducibile (-czi-) co może stać,
 być na czele czego, co może
 być przytoczonym, załączonym.
addurre *a* przywozić, przytaczać,
 dowodzić, przywozić komu.
addussi *p.* *r* od **addurre**.
adeguare *a* zrównać.
adeguato *m* stosowny, przy-
 -woity.
Adelaide *f* **Adelaide** *f*.
adempire, **adempire** *a* wy-
 pełnić, dopełnić, ootr. ymac.

- adempiménto m** wypełnienie *n*, dopełnienie *n*.
aderente stronnik *m*.
aderénza (-dza) *f* związek *m*, styczność *f*.
aderenze *f*, *pl.* przyjaźnie, relacye protekcyje *pl*.
aderire *n* (io aderisko) trzymać się kogo, przylegnać; ~ **ad un partito** przyłączyć się; ~ **ad una dománda** dogadzać, dogodzić.
adesáre (-ska-) *a* nęcić, wabić.
adesióne *f* zgoda *f*, przyłączenie się *n*.
adesivo (-wo) zgadzający się trzymający się.
adesso *adv.* teraz.
adiacénte obok leżący.
adiacénza (-czendza) *f* bliskość *f*.
adiacenze *f*, *pl.* okolica *f*.
adibíre (io adibisko) *n* obracać, łożyć na co.
Ádige (-dże) *f* Adyga *f*.
ádipe *m* sadło *n*.
adipóso tłuszcz zawierający, tłusty.
adiraménto *m* rozgniewanie *n*.
adiráre *a* pobudzić do gniewu, rozgniewać; ~ **si** *r* wpoić w gniew, rozgniewać się.
ádito *m* dostęp *m*.
adocchiáre (-kia-) *a* strzelać oczkami; = **scórgere** (skor-dżere) dostrzegać, ujrzeć.
adolescénzte młodzieniec *m*.
adolescénza (-szendza) *f* wiek *m*, młodociany, młodzieńczy.
Adólfo *m* Adolf *m*.
adombráre *a* ocieniać, osłaniać; ~ **si** *r* być trwożliwym.
Adóne *m* Adonis *m*; lubiący kobiety.
adontársi *r* czuć się obrażonym.
adoperábile, **adoprábile** użyteczny, przydatny, używalny.
adoperáre, **adopráre** *a* potrzebować, użyć; ~ **si** *r* starać się, zabiegać o co.
adorábile uwielbienia godny.
adoráre *a* uwielbiać.
adoratóre *m* (*f* -trice) uwielbiacz *m*.
a lorazióne (-dzjo-) *f* uwielbienie *n*.
adornaménto *m* ozdobienie *n*; = **ornaménto** *m* ozdoba *f*, strój *m*, klejnot *m*.
adornáre *a* ozdabiać.
adottábile dający się przyjąć, adoptować.
adottáre *a* adoptować, dziecko przyjąć za swoje; ~ **le teoríe** *f*, *pl.* przyjąć czyje teorye.
adottívo adoptowany; **padre** ~ *m* ojciec, który kogoś adoptował.
adozióne (-dzjo-) *f* adopcyja *f*.
Adriáno *m* Adryan *m*.
Adriático (-ko) *m* Adryatyk *m*.
aduggiáre (-dźja-) *a* ocieniać, osłaniać.
aduláre *a* pochlebiać.
adulatóre *m* (*f* -trice) pochlebiacz *m*.
adulazióne (-dzjo-) *f* pochlebstwo *n*.
adulterábile dający się podrobić, podrobiony, fałszowany.
adulteráre *n* podrobić, fałszować.
adulterazióne (-dzjo-) *f* podrobienie, fałszowanie *n*.
adulterío *m* cudzołóstwo *n*.
adúltero *m* cudzołózczy.
adúlto *m* dorosły.
adunánza (-dza) *f* zgromadzenie *n*, zebranie *n*.
adunáre *a* zgromadzić, zebrać; = **uníre** połączyć, zespolić.
adunghiáre (-gja-) *a* brać, chwytac pazurami.
adúnque (-kue) *cong.* więc, zatem, tym sposobem.
áere *m* powietrze *n*.
aereáto powietrzny.
aeremóto *m* burza *f*.
aéreo powiewny, lekki; **ferrovía aérea** *f* kolej *f*, nadpowietrzna.
aeronaúta *m* lotnik *m*.

aereonáutica (-ka) *f* żegluga powietrzna *f*.
 aereostático: globo ~ *m* balon powietrzny *m*.
 áfa *f* duszność *f*, par *m*.
 affábile ludzki, up:zejmy.
 affabilitá *f* ludzkość *f*, uprzejmość *f*.
 affaccendársi (-czen-) *r* oddać się wielu zajęciom, pracy, wysilać się.
 affaccendáto *m* wielce zatrudniony.
 affacchinársi (-ki-) *r* pracować jak pakier, mozolić się.
 affacciáre (-ozja-) *a* pokazać; ~ una questioné poruszyć jakąś sprawę.
 affagottáre *a* razem związać, zawiniątko zrobić.
 affamáre *a* wygłodzić.
 affamáto głodny, wygłodzony.
 affannáre *a* zasmucać, obchodzić, obejść; ~ si *r* zmęczyć się.
 affannáto bez oddechu, wyczerpany.
 affánno *m* smutek *m*; = gravità di respíro duszność *f*, brak *m* oddechu.
 affannóso pełen troski, ciężki (oddech, powietrze).
 affardelláre *n* spakować, wziąć wszystko.
 affáre *m* interes *m*, sprawa *f*; ministro degli affári ésteri minister spraw zagranicznych; non è affáre mio to nie jest moja rzeczą, sprawą.
 affarismo *m* nierzetelne robienie interesów.
 affascinámento (-sz-) *m* oczarowanie *n*, urok *m*.
 affascinánare (io affászino) *a* oczarować.
 affascinatóre *m* czarodziej *m*, czarownik *m*.
 affastelláre *a* nagromadzić.
 affaticáre (-ka-) *a* natężyć, wysilić.

affátto *adv.* zgoła, koniecznie; niente ~ bynajmniej.
 affatturáre *a* zaczarować.
 affermáre *a* twierdzić, potwierdzać; = dire di sí potakować, przyznawać.
 affermatíva (-wa) *f* potwierdzenie *n*; potakiwanie *n*; przyznanie *n*.
 afferráre *a* schwycić, chwycić, złapać, porwać; ~ la riva dotrzeć do brzegu; ~ si *r* chwycić się czego mocno.
 affettáre *a* udawać, udać, obłudzić nabyć; io affétto pane, carne, ecc. krajać chleb, mięso itd.
 affettáto *m* przesadzony, udany, wymuszony.
 affettazióne (-dzjo-) *f* przesada *f*; udawanie *n*, wymuszanie *n*.
 affétto *m* skłonność, miłość *f*.
 affettuóso serdeczny, miłosny.
 affezionáre *a* zdobyć, opanować, zajmować; ~ si *r* ukochać, polubić, upodobać sobie.
 affezionatíssimo (-dzjo-) życzliwy; tuo ~ *m* twój, ciebie, serdecznie, miłujący.
 affezionáto przywiązany przychylny.
 affezióne *f* przychylność *f*; przywiązanie *n*; prezzo di affezióne cena dana przez amatora, rzecz ukochana.
 affiatáméto *m* poufałość, zażyłość *f*.
 affiatársi *r* spoufalić się.
 affibbiáre *a* spinać, spiąć, zapiąć na sprzączkę; ~ un colpo zadać cios, uderzyć; ~ un nome przypiąć komuś jakieś imię, łatkę.
 affibbiátúra *f* zapięcie *n*; = fibbia *f* sprzączka *f*.
 affidáméto *m* poręka *f*; fare su qualcúno ~ spuścić się na kogo.
 affidáre *a* zawierzyć; ~ si *r* *a* qualcúno spuścić się na kogo.

affienare a sianiem karmić.
affievoliménto (-wo-) *m* osłabienie *n*.
affievolire (io affiewolisko) *a* osłabiać; ~ *si r* stać się słabszym.
affiggere (-dże-) *a* przybijać.
affilare a ostrzyć, nawlekać.
affilato ostry; *naso* ~ *m* cienki nos; *viso* ~ *m* chudy, chuderlawy.
afilatura *f* ostrzenie *n*.
affiliare a przyjąć do jakiegoś towarzystwa, stowarzyszenia.
affiliato *m* członek *m*.
affiliazione (-dzjo) *f* przyjęcie *n*.
affinare a czyścić, oczyszczać, pławić (kruszec), wydoskonalać.
affinchè (-kè) *cong.* tem, przez to; żeby, ażeby.
affine *agg.*, *m* i *f* pokrewny.
affine di . . . *cong.* pokrewnie.
affinità *f* pokrewieństwo *n*.
affiocare, affiochire (io affiochisko) *n* ochrypnąć.
affissare a komuś ostro w oczy patrzeć.
affissione *f* ogłoszenie *n*; przybijanie *n*.
affisso *p, p* od **affiggere**.
affisso *m* ogłoszenie *n*.
affittabile do wynajęcia.
affittacamera *m* i *f* taki co pokoje wynajmuje.
affittare *a* wynajmować; ~ *podéri, minière* wydzierżawić.
affittatore *m* (*f* -trice) wynajmujący; dzierżawca *m*.
affittire (io affittisko) *a* gęstym zrobić, zgęstnieć.
affitto *m* wynajęcie *n*; wydzierżawienie *n*; a *prezzo dell'* ~ czynsz *m*; *prendere in* ~ wynajmować.
affittuario *m* wynajmujący, dzierżawca *m*.
affiggere (-dże-) *a* zasmucić, zamartwić, strapić.

affissi *p, r* **affitto** *p, p* od **affiggere**
afflizione (-dzjo-) *f* smutek *m*; strapienie *n*; żałoba *f*.
affluente dopływający; dopływ *m*.
affluenza (-dza) *f* nacisk *m*; natłok *m*.
affluire (io affluisko) *n* dopływać; ~ *di gente* przyplływać, gromadzić się.
afflusso *m* dopływ *m*.
affmo = **affezionatissimo**.
affocare (-ka-) *a* zapalić, rozżarzać.
affogare a udusić się; ~ *nell'acqua* utopić się; ~ *nei debiti* mieć wiele długów, uginać się pod ciężarem długów.
affogatio *m* miejsce, gdzie oddycha się z trudnością.
affollamento *m* tłok, natłok, ścisk, tłum *m*.
affollare a cisnąć, pchać, przecierać; ~ *si r* rzucić się na coś.
affondare a topić, zanurzać, pograżyć, zatopić.
afforzare (-dza-) *a* przymocować, wzmacniać, obwarować.
affossare a rowy kopać; *occhi affossati* oczy głęboko leżące.
affrancabile (-ka-) wyswobodzający, uwalniający.
affrancatura *f* uwolnienie *n*; ~ *d'una lettera* frankowanie listu.
affrancare (-ka-) *a* frankować.
affranto *m* złamany.
affratellamento *m* zbratanie się *n*.
affratellarsi *r* zbratać się.
affresco (-sko) *m* fresk *m*, malowidło *n* freskowe.
affrettare a przyspieszyć; ~ *si r* śpieszyć się.
Affrica, Africa (-ka) *f* Afryka *f*.
Affricano *m* Afrykanin *m*.
affrittellare a piec *m*.

affrontare a śmiało wystąpić przeciwko czemuś; ~ si r napisać z przodu jeden na drugiego, obrazić się.
 affrònto *m* obelga, hańba, ohyda *f*.
 affumàre, affumicàre (io affumiko) a kadzić, podkurzać, wędzić.
 affusàre, affusolàre (io affusolo) a wrzecionowato zaostriżyć, zaciąć. [laweta *f*.
 affùsto *m* łożo *n* armaty,
 afonia *f* bezgłos *m*.
 áfono bez głosu.
 aforismo *m* aforyzm *m*; urywek myśli *m*.
 afóso parny, duszny.
 ágape *f* uczta miłośna *f*; którą urządzali pierwsi chrześcijanie.
 ágata *f* agat *m*.
 agénda (-džen-) *f* notes *m*; notatnik *m*.
 agénte *m* działający, agent *m*; ~ di cámbio zmieniacz pieniędzy; ~ delle tásse urzędnik podatkowy *m*.
 agenzia (adżenzia) *f* agencya *f*; ~ di collocaménti, d'annúnzi agencya, bióro *n*, umieszczeń, ogłoszeń.
 agevolàre (io adżewolo) a ułatwić.
 agévole łatwy.
 agevolézza (adżewolecca) *f* grzeczność, przyługa *f*; ~ nel prezzo zniżenie *n* ceny.
 agganciàre (-czja-) a zapinać, zapiąć na haczyk.
 agghiacciàre (aggjaczjare) a i *n* zamrozić, zmarznąć.
 agghiajàre a wysypać kamieniami, szutrem.
 ággio (adżjo) *m* ażio *n*.
 agglogàre a do jarzma zaprządź.
 aggiornaménto *m* odroczenie *n*.
 aggiornàre a odroczyć; ~ si r dzień się robi.
 aggiràre (adżj-) a podchodzić, podajść; ~ si r włóczyć się;

~ ~ del discórso kręcić się koło.
 aggiratóre *m* (*f* -trice) oguszt *m*.
 aggiudicàre (adżjudikare) a przyznać.
 aggiúngere (-dżere) a dodawać, przyłączyć.
 aggiunsi *p*, *r* od aggiúngere.
 aggiúnta *f* dodatek *m*.
 aggiúntàre a zeszyć.
 aggiúnto *m* przymiotnik, adjunkt, pomocnik *m*.
 aggiustàbile, aggiustévole (-wolo) co się da naprawić, do porządku przyprowadzić.
 aggiustaménto *m* naprawa *f* odświeżenie *n*.
 aggiustàre a do porządku przyprowadzić; ~ un oggéto naprawić; ~ i conti poprawić; ~ un colpo zadać; ~ una lite załagodzić.
 aggiustatúra *f* naprawa *f*, odświeżenie *n*.
 agglomeraménto *m* agglomerazione (-dżjo-) *f* nagromadzenie *n*.
 agglomeràre (io agglómero) a nagromadzić; ~ si r di persóne zgromadzić się.
 aggobbire (io aggobbisko) *n* na tylnych nogach się wspinać, przytulić się do ziemi; ~ sui libri ślepczeć nad książkami.
 aggomitolàre (io aggomitolo) a związać, nawinać, odmotać; ~ si r przykucać.
 aggradire, aggradévole *ecc.* v. gradire, gradévole *ecc.*
 aggranchire (io aggrankisko) a skostnieć, stężeć, zdrętwieć.
 aggrandire, aggrandiménto v. ingrandire, ingrandiménto.
 aggranfiàre a brać pazurami.
 aggrappàre a przyczepić się do czego, czepiać się.
 aggravaménto *m* obciążenie, pogorazenie *n*.
 aggravànte (-wan-) obciążający.

- aggravare** *a* obciążać; ~ *si r* di malattia pogorszyć się.
aggravio (-wjo) *m* ciężar. *m*
aggredire *a* napaść *f*.
aggregare *a* połączyć; ~ *qualcuno ad un ufficio* dodać kogoś do urzędu; ~ ~ *ad una società* przyjąć do towarzystwa.
aggregato *m* połączenie *n*, robotnik pomocniczy *m*.
aggregazione (-dzio-) *f* dołączenie *n*, połączenie *n*, przyjęcie *n*.
aggressione *f* napad *m*.
aggressivo (-wo) napastliwy.
aggressore *m* napastnik *m*.
aggrinzare, aggrinzire (io aggrinzisco) *n* marszczyć; ~ *abit* zgnieść, pognieść ubranie.
agrottare *a* marszczyć.
agrovigliare (-willjare) *a* przepłatać.
aggrumarsi *r* skrzepnąć, ścinać się.
aggruppiamento *m* grupowanie *n*.
aggruppare *a* grupować, ułożyć.
agguagliare (-lljare) *n* zrównać.
agguaglio (-lljo) *m* ugoda *f*, zgoda *f*.
agguantare *a* pakować, porwać, złapać.
agguato *m* zasadzka *f*.
agguerrire (io agguerrisco) *a* do wojny przyzwyczać; ~ *si r* contro qualcuno zakartować się.
agguerrito *m* zdalny do wojny.
aghetto (agetto) *m* sznurek *m*.
agiatezza (adziatēcca) *f* dostatek *m*, dobrobyt *m*, zamożność *f*.
agiato zamożny, dostatni.
agile (adzile) zwinny, rączy.
agilità *f* zręczność, zwinność, rączność *f*.
agio *m* wygoda *f*.
agire (io adzisko) *a* działać; = *far effetto* działać, skutkować.
- agitare** (io adzito) *a* wywijać, obracać, machać (czem); ~ *un liquido* zamieszać płyn; ~ *l'animo* wzruszyć, podbudzać; ~ *un popolo* podburzać, buntować.
agitato niespokojny.
agitatore *m* (*f* -trice) buntownik *m*, podburzający.
agitazione (adziadzjone) *f* wzruszenie *n*, wzburzenie *n*.
aglio (alljo) *m* czosnek *m*.
agnello (annjello) *m* jagnię *n*.
agnellotto *m* pirog *m*, kluśka z mięsem *f*.
Agnese (Annjese) *f* Agnieszka *f*.
ago *m* igła *f*; ~ *della bilancia* jęczyzek *n*, wagi; *lavóri ad ago* roboty ręczne *pl*.
agognare (-nnjare) *n* upragnąć, wyglądać.
agone *m* miejsce *n*, walki.
agonia *f* konanie *n*, walka *f* ze śmiercią.
agonizzare (agonizzare) *n* umierać, konać.
Agostino *m* Augustyn *m*.
agostiniano *m* Augustyanin *m*.
Agosto *m* Sierpień *m*.
agraria *f* rolnictwo *n*.
agrario *m* rolniczy, rolnik *m*.
agreste dziki.
agresto *m* ciępek (niedojrzałe winogrona).
agricolo (-ko-) rolniczy.
agricoltore *m* rolnik *m*.
agricoltura *f* rolnictwo *m*.
agrimensore *m* mierzący pola, miernik *m*.
agro sost., *m* rola *f*.
agro agg., *m* kwaśny.
agrodolce (-cze) kwaśno-słodki.
agronomia *f* nauka *f* o rolnictwie, agronomia *f*. [m.
agronomo *m* rolnik *m*, agronom
agrumi *m*, *plun.* kwaśne owoce *pl.* (pomarańcza).
aguzzare (aguccare) *a* ostrzyć; ~ *l'appetito* pobudzić, zaostrić chęć do jedzenia (apetyt).

- aguzzino** *m* dozorca *m*, niewolników, tyran *m*.
aguzzo (agucco) ostry.
ah! ah!
ahi! (ai) biada, niestety!
ahimè! o biada!
aj *prep.*, „a” i *art.* „i” z.
Aia *f* Haga *f*.
áia *f* boisko *n*, gumno *n*; = **governante** *f* wychowawczy-
 ni *f*.
áio *m* wychowawca *m*.
ainóla *f* grzęda *f*, zagon *m*.
aiutante *m* i *f* pomocnik *m*;
 adjutant *m*.
aiutare *a* pomagać.
aiuto *m* pomoc *f*; ~ *di* persone
 robotnicy *pl.*, pomocnicy.
aizzare (iò aicco) *a* tzczyć,
 podbehtać.
aizzatóre *m* (*f* -trice) podbech-
 tywacz, ten co szczuje.
ála *f* skrzydło *n*; *far ala* two-
 rzyć szpaler.
alabárda *f* halabarda *f*.
alabardiére *m* halabardnik *m*.
alabástro *m* alabaster *m*.
alácre gorliwy.
alacrità *f* gorliwość *f*.
alári *m*, *plur.* witek kuchenny.
alba *f* świt *m*.
albagía (-dźía) *f* zarozumiałość *f*.
albagíoso (-dźjoso) zarozumiały.
Albanése *m* i *f* Albańczyk *m*.
Albanía *f* Albania *f*.
albeggiáre (-dźja-) *n* świtać.
alberáre *a* masztami opatrzeć,
 sadzić drzewa, wywiesić żagiel.
alberáto *m* drzewani obsadzony,
 zasadzony.
alberéta *f*, **alberéto** *m* miejsce
n, zajęte drzewami, wielka
 ilość drzew.
albergáre *a* przyjąć na miesz-
 kanie, umieścić.
albergatóre *m* gospodarz *m*,
 właściciel *m* hotelu, zajazdu.
albergo *m* zajazd *m*, gospoda *f*,
 hotel *m*.
álbero *m* drzewo *n*.

- Albérto** *m* Albert *m*.
albicócco (albikokko) *m* morela *f*.
albóre *m* mrok, świt, brzaak,
 zmierzch *m*.
albúme *m* białko *n*, jajka.
albumína białko *n* (zwierzęce)
 roślinne.
albuminóso zawierający białko.
alcalino (-ka-) *m* alkaliczny.
alce (alce) *m* łoś *m*.
alehimísta *m* alchemik *m*.
álcool *m*, *inv.* alkohol, wyskok
m.
alcoólicó (alkooliko) *m* alkoholik
m.
alcoólísta *m* i *f* alkoholista,
 pijak *m*.
alcooolizáre (alkoliccare) *a*
 alkoholizować.
alcóva (-kowa) *f* alkowa *f*.
alcúno *m* ktoś, którykolwiek;
 non. ~ żaden.
aleático (-ko) *m* rodzaj słodkich
 winogron.
aleggiáre (-dźja-) *a* skrzydła
 poruszać; snuć się przed
 oczami.
Alessándria *f* Aleksandrya *f*.
Alessándro *m* Aleksander *m*.
alfabético (-ko) alfabetyczny.
alfiére *m* chorąży *m*, w szachach
 chłopiec (laufer) *m*.
alfine, **finalmente** *cong.* naresz-
 cie, nakoniec.
Algéri *f* Algier *m*.
álido suchy.
alidóre *m* suchość *f*.
alienábile co można sprzedać,
 zbyć.
alienáre *a* sprzedawać, zbyć.
alienáto obłąkany.
alienazióne (-dźjo-) *f* sprzedanie
n, zbyt, sprzedaż *f*; ~ *mentále*
 choroba umysłowa *f*; obłąka-
 nie *n*. [jający.
aliéno nieprzychylny, niesprzy-
alimentáre *a* odżywiać; **géneri**
alimentari środki żywności *pl*.
alimentazióne (-dźjo-) *f* odży-
 wianie *n*.

alliménto *m* żywność *f*.
allitáre *n* oddechać; ~ *del vento* szeleścić.
álito *m* chuch *m*, technienie *n*.
alla *prep.*, „a” i *art.* „la”.
allacciaménto, *m*, **allacciatúra** (-czja-) *f* dosznurowanie *n*, połączenie kolejowe *n*.
allacciáre *a* szesnurować, połączyć, podwiązać (chirurgicznie).
allagáre *a* zalewać.
allampanáto *m* wrzecionowato suchy.
allargaménto *m*, **allargatúra** *f* rozszerzenie *n*; *dare un'allargatúra* trochę rozszerzyć.
allargáre *a* rozszerzyć; ~ *le braccia* rozłożyć ramiona.
allarmáre *a* alarmować, zaniepokoić, hałas zrobić; ~ *i soldáti* alarmować wojsko.
allárme *m* alarm *m*, niebezpieczeństwo *n*; *dare l'allarme* hałasu narobić; *segno d'allarme* znak (sygnał) alarmowy *m*.
alláto, *a* lato *prep.* obok.
allattáre *a* karmić, odżywiać.
alleanza (-ca) *f* przymierze *n*.
allearsi *r* sprzymierzyć się, połączyć się.
alleáto *m* sprzymierzeniec *m*.
allegáre *a* dodać, dołączyć; = *acchiúdere* (akkju-) dodać, dołączyć; *allegare di frutta* zawiazywać się (owoce).
allegáto *m* dodatek *m*, adlegat *m*.
allegazióne (-dźjo-) *f* dodanie *m*, adlegacya *f*.
alleggeríre (io *alleggerisko*) *a* użyć.
allegoría *f* alegorya, przenośnia *f*.
allegóricó (-ko) przenośny.
alleggrézza, **allegria** *f* wesołość *f*, **allegro** wesoły.
allenáre *n* trenować, ćwiczyć.
alleníre *v.* leníre.

allentáre *a* popuścić; ~ *il tempo* zwolnić; ~ *gli ábiti* rozpiąć ubranie; ~ *si r* przepukliny dostać.
allentatúra *f* przepuklina *f*.
allestiménto *m* naprawienie, przygotowanie, uzbrojenie *n*.
allestíre (io *allestisko*) *a* naprawić, uzbroić, urządzić; ~ *una festa* urządzić.
allettáre *a* łudzić, wabić, nęcić; ~ *si r* do łóżka położyć się.
allettáto obłożnie chory.
allettatóre *m* (*f* -trice) kusiciel, uwodziciel *m*.
alleváre (-wa-) *a* wychowywać; = **allattáre** karmić.
alleviáre (-wja-) *a* ułatwić, użyć.
allibíre (io *allibísko*) *n* zblednąć.
allibráre *a* książkować.
allietáre *a* ucieszyć.
alliévo (-wo) *m* wychowaniec, uczeń *m*.
allignáre (-nnjare) *n* zakorzenieć, przyjąć się.
allinéare (io *allíneo*) *a* uporządkować, uszykować.
allividíre (io *alliwidísko*) *n* bielić.
allócco (allokko) *m* sowa *f* nocna; puszczyk *m*.
allocuzióne (-kudzjone) *f* przemowa *f*.
allódola *f* skowronek *m*.
allogáre *a* umieścić; ~ *un podere* wydzierżawić folwark.
alloggiáre (-dźja-) *a* przyjąć *n* mieszkanie, dać pomieszkanie.
alloggíó (-dźjo) *m* mieszkania *n*.
allontanáre *a* oddalać.
allontanaménto *m* oddalenie *n*.
allóra *adv.* wtedy, tedy.
allorchè, **allorquándo** (-kè; -kuan-) *adv.* gdy, kiedy, jak.
allóro *m* wawrzyn *m*.
allucignoláre (-czinnjo-) *a* po-
 miąć, zmiętosić.
allucináre *a* omamić.

allucinazione (-cznadzjo-) *f* omamy *pl.*, złudzenie *n.*, zmysłów, halucynacja *f.*
alludere *n* przymawiać się komu, w-każać co, przytyk robić.
allumè *m* alun *m.*
alluminio *m* aluminium *n.*, glinok *m.*
allungamento *m* przedłużenie *n.*
allungare *a* przedłużać; ~ *il vino* rozcieńczać wino; ~ *il collo* wyciągać; ~ *le mani* wyciągać; ~ *il passo* przyspieszać; ~ *si r* wydłużać się; = *sdraiarsi* położyć się.
allupare dalla fame być głodnym jak wilk.
allusi *p, r* od *alludere*,
allusione *f* przymówka *f*, przytyk *m.*
alluso *p, p* od *alludere*.
alluvione (-wjo-) *f* napływ *m.*
almanaccare (-ka-) *n* grzebać, ślęzczyć, szperać.
almanacco (-nakko) *m* almanach *m.*
almanaccóne *m* szperacz *m.*
alméno *cong.* przynajmniej, przecie.
alpinismo *m* alpejski szport *m.*, upodobanie w wycieczkach alpejskich; *le Alpi*, *pl.* Alpy *pl.*; *club alpino* towarzystwo *n* alpejskie.
alquanto (-kuan-) *adv.* i *agg.* nieco, kilka.
Alsazia (-dzja) *f* Alzacya *f.*
altaléna *f* huśtawka *f.*
altare *m* ołtarz *m.*; ~ *maggiore* wielki ołtarz.
alterabile *zmienny*, łatwo pobudliwy, wrażliwy.
alterare (io *altero*) *a* zmienić; = *falsare* fałszować, podrabiać; ~ *la verità* znacznie odmienić, przeinaczyć.
alterazione (-dzjo-) *f* zmiana, przeinaczenie, pobudliwość. *f.*
altercare (-ka-) *n* walczyć, bić się, kłócić się.

alterco (-ko-) *m* przemówienie się *n.*, kłótnia *f.*; spór *m.*
alterezza (-recca) *f* duma *f.*
alterigia (-dzja) *f* pycha, bućność, dworskość *f.*
alternare *a* odmieniać.
alternativa (-wa) *f* zmiana *f.*, odmiana *f.*
alterno *wzajemny*, obopólny.
altéro dumny.
altézza (-tecca) *f* wysokość, tytuł, Wysokość *f.*
alticcio (-czjo) *podochocony*.
altiero dumny.
altipiáno *m* wyżyna *f.*
altisonante *wspaniałomówny*.
Altissimo *m* Najwyższy (Bóg).
altitudine *f* wysokość *f.*
alto wysoki; *dall' alto* od góry; *in alto* do góry; *alto là!* stój, halt!
altolocato (-ka-) *m* wysoko położony.
altrettanto *agg., m* i *adv.* także, takóž.
altresi *adv.* również.
altri *pron., sing.* inny.
altriménti *adv.* zresztą.
altro *agg., m* inny, inne, zapewne.
altro che! *adv.* i *jak!*; *l'altro anno* przeszłego roku; *quest'altro anno* w przeszłym roku; *l'altro giorno* niedawno; *ieri l'altro*, *l'altro ieri* przedwczoraj; *un altro po' jessozo* trochę; *tutt' altro!* przeciwnie, owszem; *per altro* zresztą; *senz' altro* bez, bez wszystkiego; *l'uno e l'altro* wzajemnie.
altrónde, d'altrónde *adv.* zresztą.
altróve (-we) *adv.* gdzieindziej.
altrui *pron.* innych; *l'altrui* własność innych.
alunno *m* uczeń *m.*
alveare (-we-) *m* ul *m.*, barć *f.*
alvéolo *m* komórka *f.*
alzare (-ca-) *a* podnieść, wznieść; ~ *da terra* podnieść się; ~ *le*

spalle ruszać ramionami;
 ~ le carte podnieść; * ~ i
 prezzi podnieść; ~ si r powstać.
 alzàta *f* podniesienie *n*, powsta-
 nie *n*; per alzàta e sedùta
 przez podniesienie i przez nie
 podniesienie się z miejsca.
 amàbile bardzo przyjemny,
 miły.
 amabilità *f* grzeczność, przy-
 jemność *f*.
 amalgamàre *a* amalgamować *n*.
 amànte *m* i *f* kochanek *m*.
 amannése *m* pisarz *m*.
 amarànto *m* stokrotka trwała *f*,
 amarant *m*.
 amàre *a* kochać.
 amareggiàre (-dźja-) *a* zaprawić
 goryczą, unieprzyjemnić.
 amarétto trochę gorzki, gorz-
 kawy.
 amarézza (-recca) *f* gorzkość *f*.
 amàro gorzki.
 amatóre *m* kochanek, miłośnik,
 lubownik *m*.
 ambàgi (-dźi) *m*, *pl.* korowody
pl., ogródki *pl.*, ceremonie *pl.*
 ambàscia (-szja) *f* zmartwienie
n, zgrzyzota *f*, kłopot *n*.
 ambasciàta *f* poselstwo *n*.
 ambasciatóre *m* (*f* -trice)
 poseł *m*.
 ambedúe *agg.*, *pl.* obydwa.
 ambiénte *m* otoczenie *n*.
 ambiguità *f* dwuznaczność *f*.
 ambiguo dwuznaczny.
 ambire (io ambisko) *a* osiągnąć.
 àmbito *m* zakres, obręb *m*.
 ambizióne (-dźjo-) *f* duma, am-
 bicja *f*.
 ambizióso ambitny.
 ambo *m* ambo, (dwa numera w
 loteryi).
 ambra *f* bursztyn *m*.
 Ambrógio (-dźjo) *m* Ambroży
m.
 ambulànte wędrujący, wędro-
 wny.
 ambulànza (-ca) *f* ambulans,
 szpital polowy *m*.

Ambúrgo *f* Hamburg *m*.
 amenità *f* przyjemność *f*, słod-
 kość *f*, wdzięk *m*.
 améno wdzięczny, miły, przy-
 jemny; persona amena żar-
 tobliwy, śmieszny, zabawny;
 letteratura amena ciekawy,
 zabawny; capo ameno żartow-
 wniś *m*.
 América (-ka) *f* Ameryka *f*.
 Americàno *m* Amerykanin *m*.
 amiànto *m* asbest *m*.
 amicàrsi (-kar-) *r* zaprzyjaźnić
 się.
 amichévole (-kewo-) przyja-
 cielski.
 amicizia (-czidzja) *f* przyjaźń *f*.
 amico (-ko) (*pl.* -ci) *m* przy-
 jaciel *m*.
 àmido *m* skrobia *f*.
 Amiétto *m* Hamlet *m*.
 ammaccàre (-makka-) *a* gnieść,
 tłoczyć, miażdżyć, stłuc.
 ammaccatúra *f* guz *m*, gula *f*,
 bolączka *f*.
 ammaestraménto *m* nauka *f*.
 ammaestràre *a* nauczać, pou-
 czać.
 ammalàre *a* zachorować.
 ammalàto chory.
 ammaliamentó *m* zaczarowa-
 nie *n*.
 ammaliiàre *a* zaczarować.
 ammammolàrsi *r* zdrzemnąć;
 occhi ammammolàti zaspane
 oczy *pl*.
 ammanettàre *a* kajdanki na
 ręce założyć.
 ammanieràto sztuczny, wy-
 szukany.
 ammannire (io ammannisko) *a*
 przygotować.
 ammantellàrsi *r* okryć się.
 ammassàre *a* zgromadzić.
 ammassó *m* kupa *f*, tłum *m*,
 zbiór *m*.
 ammatassàre *a* w motki
 kręcić.
 ammattiménto *m* bieda *f*, kłó-
 pot *m*, utrapienie *n*.

ammattire *n* zwaryować, szaleć.
 ammattonáre *a* brukować
 cegłami.
 ammattonáto *m* bruk *m* z cegieł.
 ammazzáre (-macca-) *a* zabić.
 ammazzatóio *m* rzeźnia *f*.
 ammazzoláre (io ammáccolo) *a*
 związać razem.
 ammencíre (-czi-) *a* zwietrzęd,
 zwiędnąć.
 amméndá *f* kara *f* pieniężna.
 amméndáre *a* poprawić.
 ammenicoláre (-ko-) *n* pozorami
 utrzymywać.
 amméssó *p.*, *p.* od amméttere.
 ammezzáre (-mecca-) *n* do poło-
 wy zrobić; ~ una bottiglia
 do połowy wypróżnić lub na-
 pełnić.
 ammiccáre (-mikka-) *n* skinąć,
 mrugnąć, pokiwać.
 amministráre *a* rządzić, za-
 rządzić.
 amministratóre *m* (*f*-trice) za-
 rządcą, rządcą *m.*
 amministrazióne (-dzjone) *f*
 zarząd, rząd *m.*
 ammirábile podziwienia godny.
 ammiráglío (-lljo) *m* admirał *m.*
 ammiráre *a* podziwiać.
 ammiratívo (-wo) znak wykrzy-
 knika; co budzi podziw.
 ammirátó zdziwiony, zadziwia-
 jący.
 ammiratóre *m* (*f*-trice) podzi-
 wiający.
 ammirazióne (-dzjo-) *f* podziw *m.*
 ammirévole (-wo) godny podzi-
 wienia.
 ammísi *p.*, *r* od amméttere.
 ammissibile dopuszczalny.
 ammissióne *f* przyjęcie, dopu-
 szczenie *n.*
 ammobiliaménto *m* umeblowa-
 nie *n.*
 ammobilíare *a* meblować.
 ammodernáre *a* zmodernizować.
 ammódo *adv.* zdatny, biegły, zrę-
 czny; di persone ~ porządny,
 przyzwolity.

ammogliáre (-llja-) *a* ożenić.
 ammolíare *a* upuścić, zwalniać;
 = bagnáre (bannja-) rozmięk-
 czyć; ~ un colpo razić.
 ammolíre (io ammolísko) *a*
 rozmiękczyć; ~ si *r* rozpiesz-
 czać, zniewieścić.
 ammoníaca (-ka) *f* amoniak,
 salamoniak *m.*
 ammoniménto *m* upomnienie,
 przypomnienie *n.*
 ammoníre (io ammonísko) *a* u-
 pominąć, napominąć.
 ammoníto zostający pod dozorem
 policyi.
 ammonizióne (-dzjo-) *f* upomnie-
 nie *n*; nagana *f*.
 ammontáre *a* nazbierać, nagro-
 madzać, skupiać.
 ammonticchiáre (-tikkja-) *a*
 skupiać, nagromadzać, po-
 zbierać.
 ammorbáre *n* zapowietrzyć.
 ammorbidíre (io ammorbidísko)
a rozmiękczyć.
 ammortíre *a* ostabić.
 ammortizzaménto (-ticca-) *m*
 amortyzowanie *n.*
 ammortizzáre *a* amortyzować.
 ammortizzazióne (-ticcadzióno)
f amortyzacja *f*.
 ammorzáre (-dza-) *a* przytłumić,
 przygłuszać, przygasić.
 ammostáre *a* na moszcz tłoczyć,
 wyciskać.
 ammucchiáre (-mukkiare) *a* na-
 gromadzać, skupiać.
 ammuffire (io ammuffísko) *n*
 pleśnieć. [kosz *m.*
 ammutinaménto *m* bunt, ro-
 ammutináre *a* buntować, pod-
 burzać; ~ si *r* buntować się.
 ammutolíre (io ammutolísko) *n*
 zaniemieć, zamilknąć.
 amnistia *f* amnestya *f*, ulaska-
 wienie *n.*
 amo *m* wędka *f* na ryby.
 amóre *m* miłość *f*.
 amoreggiáre (-džja-) *a* przy-
 miłać się, miłostkować.

amórevole (-wo-) miłosny, u-
przejmy.
amorevolezza (-lecca) *f* uprzej-
mość; grzeczność *f*.
amorino *m* amerek *m*; rezeda *f*.
amoroso miłosny, rozmiłowany;
léttera amorósa *f* list *m* miło-
sny.
amovibile (-wi-) dający się
przenieść, zastawić.
amovibilità *f* przenoszalność *f*.
ampièzza (-piecca) *f* szerokość,
obszerność *f*.
ámpio daleki, obszerny, prze-
stronny, rozległy.
ampíesso *m* objęcie *n*; uścisk *m*.
ampliaménto *m* rozszerzenie *n*.
ampliare (io *ámplio*) *a* rozszerzyć.
amplificáre (-ka-) *a* rozszerzyć;
opisywać obszernie.
amplificazióne (-kadzjo-) *f* roz-
szerzenie *n*; ~ *di uno scritto*
opisanie obszerne.
ampólla *f* fiaska *f*.
ampólle, ampollíera *f* flasze-
czka na oliwę i ocet; ampuł-
ka *f*.
ampollosità *f* nadętość, napu-
szystość, napuszoność *f*.
ampollóso szumny, nadęty, na-
puszony.
amputáre (io *ámputo*) *a* odjąć,
amputować. [*amputacya* *f*.
amputazióne (-dzjo-) *f* odjęcie *n*;
ánace, ánice (-cze) *m* anyż *m*.
anacoréta (-ko-) *m* pustelnik *m*.
anacréntica (-ka) *f* anakreon-
tyk *m*.
anágrafe *f* lista meldunków
danej miejscowości.
análsi *f* rozbiór *m*; analiza *f*.
analítico (-ko) analityczny.
analizzáre (-licca-) *a* rozbierać,
analizować.
analogía (-dzfa) *f* podobieństwo
n, analogia *f*.
análogo analogiczny.
ananáso *m* ananas *m*.
anarchía (-kia) *f* nieład *m*, bez-
rząd *m*; anarchia *f*.

anárchico (-kiko) bezładny, nie-
rządny.
anátema *f* przekleństwo *n*, wy-
klęcie *n*; klątwa *f*.
anatomía *f* anatomia *f*.
anatómico (-ko) anatomiczny.
ánatra *f* kaczka *f*.
anca (-ka) *f* biodro *n*.
ancélla (-cze-) *f* dziewczka *f*.
anche, anco *adv*. także.
ancóra (-ko-) 1. *adv*. jeszcze.
áncora 2. *sost.* *f* kotwica *f*.
ancorchè, ancorachè (-korakè)
cong. chociaż, choć, aczkol-
wiek.
ancoráre *n* zatrzymać okręt rzu-
cając kotwicę w morze; ~ *si r*
opuszczać się, zatrzymać się na
kotwicy.
ancúdine (-ku-) *f* kowadło *n*.
andaménto *m* chód; przebieg *m*.
andánte idący, umiarkowany;
mese ~ *m* miesiąc bieżący;
roba ~ *f* zwyczajny, zwykły;
persona, stile ~ niewymu-
szony.
andáre *n* iść; ~ *in vettúra, in*
battélló jechać; ~ *a caválló*
kouno jechać; come va? jak
się masz; coll' andar del
tempo z biegiem czasu; a
lungo andare na stałe.
andársene *r* odejść.
andáta *f* odejście *n*, jazda *f*; bi-
gliétto d'andáta e ritórno
bilet jazdy powrotny.
andatúra *f* chód *m*.
andázzo (-dacco) *m* nieprzyzwoi-
tość *f*; zły zwyczaj *m*.
andiriviéni (-wie-) *m* tu i tam
obchodzenie, kręcenie się *n*.
ándito *m* korytarz *m*.
Andréa *m* Andrzej *m*.
andróne *m* sień *m*, chodniki *pl*.
krecie; chodnik *m* w winnicy.
anéddoto *m* anegdotka *f*.
aneláre *a* wzdychać do czego,
dyszeć, ziając, rapać.
anelito *m* dyszenie, sapanie *n*.
anemia *f* niedokrewność *f*.

anémico (-ko) niedokrewny.
 anfíbio *m* płaz *m*.
 ánfora *f* dzbanek *m*.
 angariáre *a* dręczyć.
 angélico (-dźeliko) aniel-ki.
 ángelo, ángiolo *m* anioł *m*;
 ~ custóde anioł stróż.
 anghría (-ge-) *f* dręczenie *n*,
 troska *f*.
 angína (-dźj-) *f* angina *f*, dła-
 wica *f*.
 angínoso anginowaty.
 anglicáno (-llyka-) anglikański.
 angoláre *a* węgielny, co ma jeden
 lub więcej kątów.
 ángolo *m* kąt *m*; ~ della strada
 róg ulicy.
 angolóso kąlowaty.
 angóscia (-szja) *f* zmatwienie *n*,
 szczytota *f*, smutek *m*.
 angosciáre *a* zasmucić, kłopo-
 tać się.
 angoscióso pełen troski.
 anguilla *f* węgorz *m*.
 anguináia *f* pachwina *f*.
 angústia *f* wąskość *f*, cieśnina
f; strach *m*.
 angustiáre *a* dręczyć.
 angústo wązki.
 anilína *f* anilina *f*.
 ánima *f* dusza *f*; la buon' anima
 di mio padre mój nieboszyk
 ojciec.
 animále *m* zwierzę *n*.
 animalésco (-sko) zwierzęcy.
 animáre *a* ożywiać.
 animataménte *adv.* żywo.
 animazióne (-dzio-) *f* żywość,
 żywność *f*; ~ sulle strade
 życie uliczne.
 animélla *f* kreska *f*; kruszki
 cielece *pl*.
 ánimo *m* uczucie *n*, dusza *f*;
 serce *n*; = corággio (koradzjo)
m odwaga *f*; avére in animo
 w myśli mieć; di mal ánimo
 z ciężkiem sercem.
 animosità *f* zawziętość *f*; roz-
 drażnienie *n*; = prevenzióne
 (-dzjo-) *f* uprzedzenie *n*.

animóso odważny; sawzięty; u-
 przedzony.
 anisétta *f* wódka anyżowa, any-
 żówka *f*.
 ánitra *f* kaczką *f*.
 annacquare (-nakkua-) *a* roz-
 wodnić; ~ il vino rozcieńczyć
 wino.
 annaffiaméto *f* polanie *n*; po-
 kropienie *n*.
 annaffiáre, innaffiare *a* polewać.
 annaffiáta *f* polanie, polewanie *n*.
 annaffiatóio *m* konewka do po-
 lewania *f*.
 annaffiatúra *f* polanie, polewa-
 nie *n*.
 annáli *m*, *pl*. roczniki *pl*.
 annasáre *a* obwąchać, powąchać;
 ~ tabácco tabakę zażywać.
 annaspáre *a* nawinać.
 annaspicáre (-ka-) *n* trzepotać,
 dygotać, drgać.
 annáspo *m* motowidło *n*; mo-
 tek *m*.
 annáta *f* rocznik *m*.
 annebbinméto *m* zamglenie *n*.
 annebbiáre *a* zamglić, omgłić.
 annegáre *a* utonąć, utopić.
 annegáto *m* usmażony, uduszony.
 anneriméto *m* czernienie *n*.
 annerire, anneráre *a* uczernić;
 ~ si *r* uczernić się.
 anneritúra *f* czernienie *n*.
 annessióne *f* przyłączenie *n*;
 aneksja *f*.
 annésso *p*, *p* od annéttere.
 annésso *agg.*, *m* należny, przy-
 należny.
 annestamento *m* korkowanie *n*,
 szczeplenie *n*.
 annestáre, innestáre *a* korko-
 wać; ~ il vaiuólo szczeplić ospę.
 annéttere *a* przyłożyć, przydać;
 ~ un paese anektować, przy-
 łączyć kraj.
 Anníbale *m* Hanibal *m*.
 annichiláre, annichilire (-ki-) *a*
 niszczyć, zgładzić, niweczyć.
 annidáre *a* gnieździć; ~ si *r* za-
 gnieździć.

annientáre a nisszozyć, zgładzić, niweczyc.
anniversário (-wex-) m rocznica *f.*
anno m rok *m*; **capo d'anno** nowy rok; **buon anno!** szczęśliwego nowego roku; **quanti anni hai?** ile lat masz?
annodáre a zawęzlić, związać, skojarzyć.
annodátura f związanie, skojarzenie *n*; **punto dell'annodátura** punkt węzłowy *m*.
annoiáre a nudzić.
annoiáto nudny.
annóso stary, wiekowy.
annotáre a opatrzeć notatkami.
annotatóre m komentujący, objaśniający.
annotazióne (-dzjo-) f uwaga *f.*
annottáre n ściemniać się.
annoveráre (-we-) a zaliczyć, zarachować.
annuále roczny.
annuáριο m rocznik *m*; = **guida f** książka *f* adresowa.
annuire n zgadzać, przyzwolić.
annullaménto m ogłoszenie *n* nieważności.
annulláre a unieważnić.
annunciáre (-czja-), annunziáre (-dzja-) a ogłosić.
Annunziáta f Anuncyata *f.*
Annunziazióne (-dzjadzjo-) f Zwiastowanie *n*.
annúnzio m ogłoszenie *n*.
ánnuo roczny.
annusáre a wachać, wietrzyć; ~ **tabácco** niuchać, zażywać tabakę.
annuvolaménto (-wo-) m zachmurzenie *n*.
annuvoláre n zachmurzyć, zasnuć.
ano m otwór odchodowy *m*; **zadek m, rzyć f, dupa f.**
anomalia f nieprawidłowość *f.*
anómalo nieprawidłowy.
anónimo m bezimienny.
anormále nieprawidłowy, anormalny.

ansa f ucho, uszko *n*.
ansáre n sapać, dyznać, siajać.
ánsia f wzruszenie, wzburzenie *n*; = **desidério m** gorące życzenie *n*.
ansietà f strach *m*, obawa *f*;
aspettare con ~ oczekiwać z upragnieniem.
ansióso pożądlivy, ochciwy; ~ **di vedére** upragniony.
antagonismo m przeciwieństwo *n*.
antagonista m i f przeciwnik *m*.
antártico (-ko) południowy; **polo** ~ *m* biegun *m* południowy.
antecedénte (-cze-) poprzedzający, poprzedni.
antecedére a poprzedzać.
antecessóre m poprzednik *m*.
antenáto m przodek *m*.
anténna f belka *f*.
antepórre a przekładać, przelożyć; = **preferire** przekładać.
anterióre poprzedni.
anticáglia (-kallja) f stare rupiecie, graty *pl.*; ~ **d'una donna** stare pudło *n*; ~ **di libri** stary szpargał *m*.
anticaménte (-ka-) avv. w dawnych czasach.
anticáméra f przedpokój *m*.
antichità (-ki-) f starożytność; ~ **di oggétti** starożytność *f*.
anticipáre (io anticipo) a zrobić coś wcześniej, jak się należy; ~ **danáro** wziąć naprzód pieniądze; ~ **i tempi, i fatti** uprzedzać.
anticipazióne (-czipadzjo-) f zaliczka *f*, uprzedzenie *n*; **in** ~ naprzód.
antico (-ko) stary, starożytny; **gli antíchi** starożytni.
anticostituzionále(-kostitudzjo-) sprzeciwiający się ustawie.
anticristiáno nieprzyjazny dla chrześcijaństwa.
anticristo m antychryst *m*.
antidiluviano (-wia-) przedpotopowy.

antídoto *m* odtrutka *f*.
 anti**meridiano** przedpołudniowy.
 anti**meridiano** (-kiko) przeciw monarchii.
 anti**monio** *m* antymon *m*.
 Anti**óchia** (-kja) *f* Antyochia *f*.
 anti**pápa** *m* antypapież *m*.
 anti**pásto** *m* potrawy między pieczysem a zupą.
 anti**patía** *f* wstręt *m*, do czego nieprzychylność *f*.
 anti**pático** (-ko) niesympatyczny, wstrętny.
 anti**penúltimo** przedprzedostatni.
 anti**pode** *m* podnożnik *m*, antypoda *m*.
 anti**pórta** *f* dziedzinec, przededworzec *m*.
 anti**pórto** *m* port zewnętrzny *m*.
 anti**quário** (-kua-) *m* antykwarysta *m*.
 anti**quáto** przestarzały.
 anti**sála** *f* przedpokój, przedsiónek *m*.
 anti**semíta** *m* antysemita *m*.
 anti**séttico** (-ko) *m* antyseptyczny, przeciwny.
 anti**tesi** *f* przeciwność, sprzeczność *f*.
 anti**vedére** (-we-) *m* przewidywać
 anti**veggéna** (-wedzenca) *f* przewidzenie *n*.
 anti**vigília** (-widzi-) *f* dzień przed wilią *m*.
 anti**logía** (-dzia) *f* antologia *f*, zbiór *m* kwiatów, zbiór lepszych utworów różnych autorów.
 Anti**ónio** *m* Antoni *m*.
 anti**o** *m* jama *f*.
 anti**ropófago** *m* ludożerca *m*.
 anti**uláre** *m* palec serdeczny *m*.
 anti**zi** (-ci) *adv.* więcej, bardziej, raczej; = *al contrario* przeciwnie, owszem; ~ *che* nim; ~ *che no* raczej.
 anti**zianità** (-dzja-) *f* starszeństwo *n*.
 anti**ziano** starszy (w służbie).
 anti**zidétto** *adv.* wspomniany, rzeczony.

aórta *f* aorta, główna tętnica *f*.
 apatia *f* obojętność *f*.
 apático (-ko) obojętny.
 ape *f* pszczoła *f*.
 apersi *p, r* od *aprire*.
 apérto otwarty.
 apertúra *f* otwór *m*, otwarcie *n*.
 ápice (-cze) *m* wierzchołek, szczyt *m*.
 apicultúra (-kul-) *f* hodowla *f* pszczół.
 Apocalisse (-ka-) *f* objawienie *n*; Apokalypsa *f*.
 apócrido nieprawdziwy, apokryf.
 apoftéma *m* godło *n*, przypowieść *f*.
 apogéo (-dżéo) *m* punkt odziemny *m*.
 apologético broniący.
 apología (-dzia) *f* obrona *f*.
 apologista (-dż-) *m* obrońca *m*.
 apoplessia *f* apopleksja *f*, udar *m*; colpo apoplético *m* atak apoplektyczny, udar *m*.
 apostasia *f* odstęstwo, odszczepieństwo *n*.
 apóstata *m i f* odstęzca, odszczepieniec, apostata *m*.
 apostatáre *n* odpaść, odszczepić się.
 apostólico (-ko) apostołski.
 apóstolo *m* apostoł *m*.
 apostolófe *a* powstać, ofuknąć kogo.
 apóstrofe *f* apostrofa *f*.
 apóstrofo *m* apostrof *m*.
 apoteosi *f* apoteoza *f*.
 appacchettare (-pakke-) *a* odpakować, zdjąć pakunki.
 appaciáre (-czja-), appacificáre (-czika-) *a* pogodzić; = *calmáre* (kal-) uspokoić.
 appagáre *a* zadowolnić.
 appaiáre *a* parzyć, układać parami.
 appalesáre *a* objawiać.
 appallottáre, appallottoláre *a* razem ścisnąć, ścisnąć.
 appaltáre *a* wydzierżawić.
 appálo *m* dzierzawa *f*.

appannággio (-dźjo) *m* apanaż *m*,
uposażenie *n*.
appannáre *a* macić, zamacić;
~ *si* *r* zachmurzyć *s* *e*; ~ ~ delle
finestre zachuchać się.
appannáto mętny, niewystały,
smutny; oro ~ matowy.
apparáto *m* przyrząd *m*, aparat
m, wyprawa *f*; ~ *di* forze po-
wołanie *n*.
apparecchiáre (-rekkiá-) *a* przy-
gotować; ~ *la* távola nakryć
stół.
apparecchio (-rekkijo) *m* przy-
rząd *m*; = preparatívo (-wo)
m przygotowanie *n*.
apparentársi *r* spokrewnić się.
apparánte pozorny, udany.
apparánta (-ca) *f* pozór, wygląd
m zewnętrzny.
apparigliáre (-llja-) *a* sprzęgać,
sprzążz.
apparíre (io apparisko albo
appaio) *n* ukazać się, zjawić się.
apparizióne (-dzjo-) *f* zjawisko *n*,
zjawienie się *n*.
appartáméto *m* mieszkanie *n*.
appartáre *a* odłączyć, wydzielić.
appartenére *n* należeć.
appárví *p*, *r* od apparíre.
appassionáre *a* w namiętność
wprawić; = entusiasmare za-
palać, natchnąć kogo czem;
= accorársi martwić się, tra-
pić się.
appassionáto namiętny, zapa-
lonny.
appassíre (io appassisko) *n* wię-
dnąć.
appelláre *a* nazwać; ~ *si* *r* od-
woływać się.
appélló *m* wezwanie *n*, odezwa *f*,
odwołanie *n*; corte di ~ sąd
apelacyjny *m*; ricorrere in ~
odwoływać się, rekurs wnieść.
appéna *adv*. za ledwie; ~ cheskoró.
appéndere *a* zawiesić, powiesić.
appendíce (-cze) *f* dodatek *m*;
~ del giornale felieton *m* dzien-
nika.

Appennino *m* Apenin *m*.
appési *p*, *r* appeso *p*, *p* od
appéndere.
appéstáre *a* zapowietrzyć.
appéstáto zapowietrzony.
appetén-te apetyczny.
appétire (io appetisko) *a* pożą-
dać, smakować.
appétito *m* chęć *f*, apetyt *m*;
buon appetito! dobrego ape-
tytu! smaczego!
appétto *adv*. w porównaniu; =
dirimpetto na przeciwko.
appezzáméto (-pecca-) *m* ka-
wałek *m*, kraj *m*.
appezzáre *a* podzielić na sztuki,
kawałki, złączyć razem kawałki.
appianáre *a* równać.
appiástráre *a* nacierać, smaró-
wać.
appiástricciáre (-czja-) *a* przy-
klejać, przylepiać.
appiáttáre *a* kryć, zakrywać.
appiccáfuóco (-pikkáfuóco) *m*
podpalacz *m*.
appiccáre, **impiccáre** *a* powiesić.
appiccicáre (-piczika-) *a* przy-
lepić, nasmarować.
appiccicaticció (-czjo) *m* kleczenie
n, nagmatwanie *n*.
appícce (-pikko) *m* pozór *m*.
appie' *prep*. u stóp.
appiéno zupełny.
appigionáre (-dźjo-) *a* wynająć,
appigiónasi, si appigióna wy-
najmuje się.
appigliársi (-lljar-) *r* trzymać
się, nieadać się.
appiglió (-lljo) *m* pozór *m*.
appiómbo *adv*. pionowo.
appioppáre *a* nasmarować; ~ uno
schiaffo dać w twarz.
appisólársi *r* zdrzemnąć, zasnąć.
appláudire *a* i *n* okłaskiwać.
appláuso *m* okłask *m*.
applicáre *a* zastosować, położyć;
~ régole zastosować prawidła;
~ *la* mente uczyć się; ~ *si* *r*
starać się, przykładać się *dc*
czego.

applicáto (-ka-) oddany, pilny, staranny.
applicazióne (-dzjo-) *f* przykładanie się *n*, staranność, pilność *f*.
appoggiacápo (-dźjaka-) *m* podpora *f* pod głowę.
appoggiáre *a* oprzeć, wspierać; ~ *la voce* kłaść przycisk na co, podnosić głos.
appoggiatúra *f* podparcie *n*.
appoggio (-dzjo) *m* podparcie *n*, wsparcie *n*; = *protezione* (-dzjo-) *f* protekcya *f*.
appollaiársi *r* osiaść, zagnieździć się.
appórrre *a* układać rzeczy jedna obok lub drugiej, załączyć; = *obiettáre* przypisać, powierzyć, zarzucić winę.
apportáre przynieść.
apportatóre *m* (*f*-trice) oddawca *m*.
appositaménte *adv.* tylko, własnie. [gólny.
appósito osobny, osobliwy, szcze-
apposizióne (-dzjo-) *f* dodatek *m*.
appósta *adv.* naumyślnie.
appostaménte *m* zasadzka, podrywka *f*.
appostáre *a* czyhać; ~ *si r* czyhać, w zasadzce być.
appréndere *a* uczyć, dowiedzieć się.
apprendísta *m* uczeń, terminator *m*.
apprensiónre *f* obawa *f*.
apprésí *p, r* **appreso** *p, p* od **apprendere**.
appressáre *a* zbliżać się.
apprésso *adv.* obok, potem.
apprestáre *a* naprawić, przyrządzić.
apprezzábile (-precca-) szacowny.
apprezzaménte *m* ocenienie *n*, szacunek *m*.
apprezzáre *a* cenić, szacować.
approdáre *n* przybijać do brzegu, lądować.

appródo *m* lądowanie *n*; Inogo **d'approdo** miejsce lądowania.
approfittáre *n* korzystać, używać; ~ *si r* wykorzystać.
approfondáre, approfondire *a* zgłębiać; ~ *si r* w czemś się zgłębiać.
appropriáre *a* przystosować; ~ *si r* przyswajając, przywłaszczając sobie.
appropriáto usposobiony, zdany.
appropriazióne (-dzjo-) *f* przywłaszczenie, przyswojenie *n*.
approssimáre *a* zbliżać.
approssimativo (-wo) przybliżony, zbliżony.
approváre (-wa-) *a* pochwalić, uznać za słuszne.
approvazióne (-dzjo-) *f* aprobaty *f*, przyzwolenie *n*.
appuntaménte *m* umowa *f*.
appuntáre *a* przypinać, zapisać, ostrzyć (ołówki).
appuntáto ostry.
appuntatúra *f* przypinanie, kierowanie, ostrzenie *n*, nagana *f*.
appuntelláre *a* podpierać, podeprzeć.
appuntellatúra *f* podpieranie *n*.
appúnto *sost.* notatka *f*.
appúnto *adv.* najdokładniej.
appuráre *a* jeszcze raz egzaminować, przetrząsnąć, zbadać.
appuzzáre (-pucca-) *n* zasmrodzić, zapaskudzić.
Aprile *m* kwiecień *m*.
aprire *a* otwierać, otworzyć; ~ *si r* wschodzić, rozejść, rozpuzzczać się.
áquila (-kui-) *f* orzeł *m*.
aquilino orli; *naso* ~ *m* nos orli *m*.
aquilóne *m* północ *f*; wiatr północny *m*.
aquilóto *m* orlątko *n*.
Aquisgrána *f* Akwizgran *m*.
ara *f* ołtarz *m*.
arábéscio (-sko) *m* arabeska *f*.
Arábia *f* Arabia *f*.

arábico (-ko) *m* arabski.

arábile *orny*.

Árabo *m* Arab *m*.

aragósta, **arigústa** *f* rak morski (homar) *m*.

araldo *m* herold *m*.

arancio *m* arancia *f* (-czja) pomarańcza *f*.

aranciáta *f* oranżada *f*.

arare *a* orać; ~ **diritto** swoje powinność zrobić.

aratro *m* pług *m*.

arázzo (-racco) *m* gobelin *m*.

arbitrággio (-dźjo) *m* wyrok *m*, rozstrzygnięcie *n*.

arbitráre *n* osmielać się, pozwalać sobie.

arbitrário samowolny, arbitralny. [gnięcie *n*.

arbitráto *m* wyrok *m*, rozstrzy-

árbitro *m* sędzia rozjemczy, arbiter *m*.

arbóreo drzewiasty.

arboscélló (-szel-) *m* drzewko *n*.

arbústo *m* krzak, krzew *m*.

arca (-ka) *f* skrzynia *f*; ~ **di Noè** arka Noego *f*; ~ **di sapienza** źródło mądrości *n*.

arcáico (-kaiko) przestarzały, archaiczny.

arcaísmo *m* przestarzałe słowo *n*, archaizm *m*.

arcáta *f* arkada *f*.

archeggiáre (-kedźja-) *a* smyczkiem ciągnąć po strunach.

archétto *m* piłka *f*, do wycinania w drzewie.

archibúgio *m* (-kibudźjo), **archibuso** *m* puszka, rusznica *f*.

archipéndolo *m* pion *m*.

architettáre *a* kreślić, układać, projektować.

architétto *m* budowniczy *m*.

architettura *f* budownictwo *n*.

architráve (-kitrawe) *m* podciąg *m*, podstawka *f*.

archívio (-kiwjo) *m* archiwum *n*.

arci... (-czy) arcy.

arcibélló nadzwyczajnie piękny, przepiękny.

arcidúca (-ka) *m* arcyksiążę *m*.

arciducató *m* arcyksięstwo *n*.

arciduchéssa (-kes-) *f* arcyksiężniczka *f*.

arciére (-czje-) *m* łuczniczka *m*.

arcigno (-czinnjo) ciemny.

arcione *m* łęk *m*.

arcipélagó *m* archipelag *m*.

arcipréte *m* arcykapłan *m*.

arcivéscovo (arcziweskowo) *m* arcybiskup *m*.

arco (-ko) *m* łuk *m*; **strumenti** ad ~ instrument smyczkowy *m*.

arcobaléno *m* tęcza *f*.

arcoláio *m* kołowrotek *m*, zwiadło *n*.

arcúccio (-kuczjo) *m* strzemię *n*, kabłak *m*; obłak *m*.

ardénte pa'acy; **cappella** ~ kaplica żałobna *f*.

árdere *a* palić.

árdésia *f* łupek *m*.

ardiménto *m* odwaga, śmiałość *f*.

ardire (io ardiško) *n* odważyć.

ardito odważny, śmiały.

árdóre *m* żar, ogień *m*.

árduo ciężki.

área *f* obszar, areal *m*.

aréna *f* piasek *m*.

arenáre *a* osiać na mieliznie, rozbić się.

arenóso piaszczysty.

areonáuta *m* lotnik *m*.

areonáutica (-ka) *f* żegluga powietrzna *f*.

areopágo *m* areopag *m*.

aréostato *m* balon powietrzny *m*.

árgano *m* winda *f*; wyciąg *m*.

argentáre (-džen-) *a* posrebrzyć.

argentatúra *f* posrebrzenie *n*.

argentería *f* naczynia *pl.*, rzeczy srebrne *pl.*

argentiére, **argentatore** *m* posrebrzacz, robotnik zajęty srebrzeniem *m*.

argénto *m* srebro *n*; ~ **vivo** żywe srebro *n*, rtęć *f*.

argilla (-džil-) *f* glina *f*.

argillóso gliniasty, zawierający glinę.

argináre *a* groblą opatrzyc.
árgine *m* grobla *f*.
argumentáre *a* wnosić, wniesić, argumentować.
argomentazióne (-dzjo-) *f* wniosek końcowy *m*, argumentacja *f*.
argométo *m* argument *m*.
arguire (io arguísco) *a* wnioskować, wnosić.
argúto bystry, przenikliwy; = **spiritoso** dowcipny, sprytny.
argúzia (-dzja) *f* dowcip, spryt *m*.
ária *f* powietrze *n*, mina *f*.
aridità *f* suchość, susza *f*.
árido suchy.
arieggiáre (-dzja-) *n* być podobnym, wietrzyć.
ariete *m* baran, tryk *m*.
arínga *f* śledź *m*.
arlóso powietrzny.
aristocrático (-ko) arystokratyczny.
aristocrazia (-dzia) *f* arystokracja *f*.
aritmética, arimmética (-ka) *f* arytmetyka *f*.
arlecchináta (-ki-) *f* arlekinada *f*, błazeństwo *n*.
arlecchino *m* arlekin, błazen *m*.
arma *f* broń *f*, rodzaj wojska *m*.
armacóllo (-kol-) *m* przewieszony, zawieszony.
armádio *m* szafa *f*. [nik *m*.
armajuólo *m* płatnerz, zbrojów-
armáre *a* zbroić.
armáta *f* armia *f*, wojsko *n*.
armatúra *f* uzbrojenie *n*.
arme *f* broń *f*; = **stenima** *m* herb *m*, godło *n*.
armeggiáre (-dzja-) *n* władać bronią, bić, zagmatwać, turniejować.
armeggio (-dzio) *m* uwijanie się *n*, skrętność *f*, krzątanie *f*.
armeggióne (-dzjo-) *m* kto wszystkim się zajmuje, szala-
put *m*.
armellino, **ermellino** *m* grono-
staj *m*.

Arménia *f* Armenia *f*.
Arméno *m* Ormianin *m*.
arméto *m* trzoda *f*.
armeria *f* zbrojownia *f*.
armigero (-dże-) giermek *m*, pachole *n*, ten co oręż nosi, orężnik *m*.
arnilla *f* naramiennik, klejnot na ramieniu *m*.
armistizio (-dzjo) *m* zawieszenie broni *n*.
armonía *f* harmonia *f*.
armónico (-ko) *m* harmoniczny.
armonioso harmonijny, dobrze brzmiący.
armonizzáre (-nicca) *a* harmonizować, zgadzać się.
arnése *m* narzędzie *n*.
árnia *f* ul *m*.
arnióne *m* nerka *f*.
aróma *m* zapach *m*.
aromático (-ko) aromatyczny.
Arónne *m* Aron *m*.
arpa *f* harfa *f*.
arpeggiáre (-dzja-) *a* grać na harfie, lub na strunach.
arpéggio (-dzjo) *m* granie *n* na harfie, granie akordami.
arpia *f* harpia *f*.
arpíone *m* harpun *m*.
arpista *m* harfista *m*.
arra *f* zakład, zastaw *m*.
arrabattársi *r* zmordować, zmęczyć.
arrabbiáre *n* wściekać się, wściec się; ~ **si** *r* rozgniewać się.
arrabbiáto wściekły.
arraffáre *a* garnać, zabierać.
arrampicársi (-kar-) *r* wlazić, wdrapać się.
arrancáre *n* kuleć, chromać, iść skwapliwie, troszczyć się, trudzić się.
arrandelláre *a* odrzucić.
arrangiáre (-dzja-) *a* uporządkować; ~ **si** *r* urządzić się.
arrecáre (-ka-) *a* przynieść.
arredáre *a* uzbroić, przygotować.

arrédo *m* narzędzie *n*, statek *m*, sprzęt *m*.

arrembáre *a* do okrętu się przyczepić, haki zarzucić, hakami zatrzymać okręt, na okręt.

arrembáto ułomny, chromy.

arrenáre *a* rozbić się, osiaść na mieliznie.

arrendérsi *r* poddawać się.

arrendévole (-wo-) uległy, ustępny.

arrési *p*, *r* **arréso** *p*, *p* od **arrendere**.

arrestáre *a* uwięzić, aresztować; ~ *si* *r* zatrzymać się.

arrésto *m* uwięzienie *n*, areszt **arretrársi** *r* ustąpić. [*m*.

arretráto zaległy.

arriechire (io **arrikkisko**) *a* wzbogacić.

arrieciáre (-cja-) *n* kędzierzawić, trefnić; ~ *i* **baffi** wyciągać, przykręcać wąsy; ~ *il naso* krzywić nos; ~ *il pelo* najeżyć włos.

arrieciátúra *f* kędzierzawienie, trefnienie *n*.

arridere *n* uśmiechać.

Arrigo *m* Henryk *m*.

arringa *f* przemowa, odezwa *f*.

arringáre *a* mieć przemowę.

arriechiáre (-skja-) *a* odważyć się.

arriechiévole (-skjewo-) *zuchwały, śmiały*.

arriési *p*, *r* **arriiso** *p*, *p* od **arridere**.

arriwábile (-wa-) *dościgły, dostępny*.

arriwáre *n* osiągać, doścignąć, przybyć; = **bastáre** starczyć.

arriwedérci, **arriwedéria!** (-wederzi) *do widzenia* (się).

arriwo *m* przybycie, przyjście *n*.

arrogánte *zarozumiały*.

arrogánza (-ca) *f* zarozumiałość *f*.

arrogársi *r* rościć sobie; odważać się.

arrolaméto *sz* saciąg, werbunek *m*.

arroláre *a* zaciągać, werbować; ~ *si* zaciągnąć się jako żołnierz.

arrossire *n* zacerwienić.

arrostire *a* piec.

arrósto *m* pieczeń *f*, upieczony.

arrotábile *dający się ślifować, obtaczać*.

arrotáre *a* ostrzyć; ~ *si* *r* zmęczyć się.

arrotátúra *f* ostrzenie *n*.

arrotino *m* ślifierz *m*.

arrotoláre *a* toczyć.

arrotondáre *a* zaokrąglać.

arrovellársi (-wel-) *r* gniewać się.

arroventáre (-wen-) *a* zająć się, zapalić się.

arroventátúra *f* zajęcie się, zapalenie *n* się.

arrovesciáre *v. rovesciáre*.

arrozire (-rocci-) *a* stać się brutalnym.

aruffamatásse *m* i *f* szłaпут, szatawila *m*.

aruffapópoli *m* podlegacz *m* ludu.

aruffáre *a* zamieszać; ~ *i* **capélli** rozczochrać, pokudzać.

aruffóne *m* burzyciel, bałamut, plątacz *m*.

arragginire (-dzi-) *a* rdzewić; ~ *si* *r* zardzewieć.

arruvidire (-wi-) *n* szorstkim, chropowatym się stać.

arsenále *m* arsenał *m*.

arsénico (-ko) *m* arsenik *m*.

arsi *p*, *r* **arso** *p*, *p* od **árdere**.

arsione *f* żar *m*; ~ *di gola* suchość *f* w gardle.

arsúra *f* żar *m*.

arte *f* sztuka *f*; = **mestiére** rzemiosło *n*.

artefátto sztuczny, fałszowany.

artéfice (-cze) *m* rzemieślnik *m*.

artemisía *f* bylica *f*.

artéria *f* tętnica *f*.

artesiáno *m* artetyzski.

ártico (-ko) podbiegunowy.
articoláre *a* stawowy.
articoláto artykułowany; roz-
 członkowany.
articolazióne (-koladzjo-) *f* arty-
 kulacya *f*, staw *m*.
articolista *m* ten co pisze arty-
 kuły.
artículo *m* artykuł *m*, staw *m*.
artiere *m* rzemieślnik *m*.
artificiale, **artifiziale** (-dzja-)
 sztuczny.
artificio (-ozjo) *m* sztuczka *f*,
 fortel *m*.
artificioso udający.
artigliáno (-dzja-) *m* rzemieślnik
m.
artigliére (-llje-) *m* artylerzysta,
 kanonier *m*.
artiglieria *f* artylerya *f*.
artiglio (-lljo) *m* pazur *m*.
artista *m* artysta *m*.
artistaico (-ko) artystyczny.
arto *m* staw *m*.
artrite, **artridade** *f* gościec *m*.
artrítico (-ko) gościcowaty.
arzigogoláre (anci-) *n* fantazyo-
 wać.
arzigogolo *m* sofisterya *f*.
arzigogolone *m* chimeryk,
 kapryśnik, cudak *m*.
arzillo rażny, czerstwy, rześki.
asce (asze) *f* topór *m*.
ascólla *f* pacha *f*.
ascendénte wstępujący.
ascéndere *a* wstępować.
ascensióne (aszen-) *f* wstąpienie
n, wejście *n*; ~ d'un monte
 wejście na górę; ~ di Cristo
 Wniebo wstąpienie Chrystusa P.
ascensóre *m* winda *f*.
ascési *p*, *r* **ascésio** *p*, *p* od **ascén-**
dere.
ascóssio *m* ropień, absces *m*.
ascético (aszetiko) ascetyczny.
áscia (aszja) *f* siekiera *f*.
asciugamáno (aszju-) *m* ręcznik
m.
asciugánte wysuszający, osusza-
 jący; carta ~ *f* bibuła *f*.

asciugapénne *m* wycieraczka *f*
 do piór.
asciugáre *a* suszyć, obsuszać,
 wycierać.
asciúttö suchy; **trovarsi all'** ~
 osiąść na suchem, nie już nie
 mieć.
ascoltáre (askol-) *a* słuchać,
 wysłuchiwać.
ascrissi *p*, *r* **ascritto** *p*, *p* od
ascrivere.
ascrivere *a* przypisywać, wcle-
 lić, włączyć.
asfaltáre *a* asfaltować.
asfalto *m* asfalt *m*.
asfissia *f* asfikya *f*, duszenie
 się *n*.
asfissiare *a* dusić się.
Asia *f* Azya *f*.
Asiático (-ko) *m* Azyata *m*.
asilo *m* schronisko, schronie-
 nie *n*.
asinággine, **asinità** *f* osiel-
 stwo *n*.
asinino ośli; **tosse asinina** *f*
 koklusz, krztusiec *m*.
ásino *m* osioł *m*.
asma *m* astma *f*, duszność *f*.
asmático (-ko) astmatyczny.
aspárago *m* szparag *m*.
aspérgere (dże-) *a* kropić,
 skrapiać.
aspérsi *p*, *r* **aspéro** *p*, *p* od
aspérgere.
asperório *m* kropidło *n*.
aspettáre *a* czekać, oczekiwać.
aspettativa (-wa), **aspettazióne**
 (-dzjo) *f* oczekiwanie *n*.
aspétto *m* wejrzenie *n*, widok,
 pozór *m*; = **vista** (wi-) *f*
 widok, rzut oka *m*, spojrzenie
n; **sotto questo aspétto** pod
 tym względem, z tego punktu
 widzenia; **sala d'aspétto** po-
 czekalnia *f*.
áspide *m* żmija *f*.
aspiránte *m* starający się o coś,
 aspirant *m*.
aspiráre *a* i *n* wdychiwać, wcią-
 gać, wycisnąć

asportare *a* oddalić.
asportazione (-dzjo-) *f* od-
 dalenie *n*.
aspreggiare (-dzja-) *a* postępo-
 wać, obochodzić się szorstko.
asprezza (-sprecca) *f* szorst-
 kość *f*.
áspro szorstki, cierpki, twardy.
assaggiare (-dzja-) *a* kosztować.
assaggio (-dzjo) *m* kosztowanie
n, próba *f*; sala d'assaggi
 pokój do próbowania.
assái *adv.* dosyć; bardzo; wiele.
assalire *a* napaść.
Assalonne *m* Absalon *m*.
assaltare *v.* assalire.
assalto *m* napad, szturm *m*.
assaporare *a* kosztować.
assassinare *a* zabić, zamordo-
 wać. [stwo *n*.
assassinio *m* mord *m*, zabój-
assassino *m* morderca *m*.
asse *f* deska *f*.
assecondare *v.* secondare.
assediare *a* oblegać.
assedio *m* obleżenie *n*.
assegnabile (-nnja-) przekazalny.
assegnamento *m* przekaz *m*;
 = réndita *f* renta *f*; fare ~
 rachować.
assegnare *a* przekazać; = fis-
 sare oznaczyć.
assegnato *m* zaliczka, asygnata
f; porto ~ zaliczka *f*.
asségnò (-nnjo) *m* renta *f*;
 ~ bancário przekaz bankowy
m; contro ~ za zaliczką.
assemblea *f* zgromadzenie *n*,
 zebranie *n*.
assennatezza (-tecca) *f* rozum-
 ność *f*.
assennato rozumny.
assenso *m* przystanie *n*, zgoda
f, przyzwolenie *n*.
assentarsi *r* oddalać się; być
 nieobecny.
assente nieobecny.
assentimento *m* zezwolenie *n*.
assentire *n* zezwolić, pozwolić,
 zgodzić się.

assénza (-ca) *f* nieobecność *f*.
assenzio (-dzjo) *m* absynt,
 wermut *m*.
asserire (io asserisko) *a* twierdzić,
 utrzymywać.
asserzione *f* twierdzenie *n*.
assessore *m* asesor *m*.
assistanento *m* rozporządzenie
n, urządzenie *n*, układ *m*.
assettare *a* porządkować; ~ i
 conti sprostować, poprawić
 rachunki.
assetato pragnący.
assetare *a* porządkować.
assetto *m* porządek *m*.
asseverare (-we-) *n* upewniać,
 przysięgać się.
assicurare (-ku-) *a* zapewniać,
 zabezpieczyć, ubezpieczać; ~ si
r przekonać się,
assicurata *f* list wartościowy *m*.
assicurazione (-kuradzjo-) *f*
 ubezpieczenie *n*.
assiduità *f* skrzętność *f*.
assiduo skrzętny.
assieme *adv.* razem.
assiepare *a* otoczyć płotem;
 ~ si *r* cisnąć się.
assillo *m* mucha koląca *f*,
 żądło *n*; = desidério *m*
 żądza *f*. [milować.
assimilare *a* przyswajać, asy-
assioma *m* pewnik, aksyomat
m.
Assise (Corte d' ~) *f* sąd przy-
 siegłych *m*.
assistente *m* i *f* asystent *m*.
assistenza (-ca) *f* pomoc *f*,
assistere *a* i *n* pomagać, być
 przy ozem.
asso *m* as *m*; piantare in ~
 opuścić, porzucić.
associare (-czja-) *a* połączyć;
 = abbonare abonować; ~ si *r*
 przystąpić.
associato *m* abonent, członek *m*.
associazione (-dzjo-) *f* połącze-
 nie, skojarzenie *n*.
assodare *a* twardnieć, ustalać;
 stać się twardym.

- assoggettare** (-dżet-) *a* podbijać, poddawać.
assolare (-ka-) *a* pruć, przebrzdzić.
assoldamento *m* zaciąg, werbunek *m*.
assoldare *a* zaciągać (do wojska).
assólisi *p, r* **assólto** *p, p* od **assólvere**.
assolutamente *adv.* koniecznie, całkiem.
assoluzione (-dzjo-) *f* uwolnienie *n*.
assólvere (-we-) *a* uwolnić.
assomiglianza (-lljanca) *f* podobieństwo *n*.
assomigliare *m* porównywać, porównać; ~ *si r* zgodzić się.
assonnacchiato (-nakkja-) *m* na pół zaspany.
assopire (io **assopisko**) *a* usypiać, uspić; ~ *si r* zdrzemać się, zasnąć.
assorbire (io **assorbisko**) *a* wciągać, wsysać.
assordire *a i n* ogłuszyć.
assortimento *m* wybór, dobór *m*.
assortire *a* zestawić.
assorto pochłonięty, połknięty.
assottigliare (-llja-) *a* rozcieńczać; ~ *si r* cieniżyć.
assuefarsi *r* przyzwyczajać.
assuefazione (-dzjo-) *f* przyzwyczajenie *n*.
assumere *a* przyjmować, przejmować.
assúnsi *p, r* **assúnto** *p, p* od **assumere**.
assúnto *m* zadanie *n*.
Assúnta *f* Matka Boska Wniebowzięta; Wniebowzięcie *n* Matki Boskiej.
assunzione (-dzjo-) *f* wzięcie, przyjęcie, odebranie; powstanie *n*, podniesienie; festa dell'Assunzione święto Wniebowzięcia Najśw. Maryi P.
assurdità *f* niedorzeczność *f*.
- assúrdo** niedorzeczny.
asta *f* drzewię *n*, osada *f*, drazek *m*, oprawa *f*; ~ **pubblica** sprzedaż *f* publiczna, licytacja *f*; **mettere all'asta** sprzedać na licytacji.
astante obecny,
astémfo *m* abstynent, nie pijący wina *m*.
astenersi *r* wstrzymywać się.
asterisco (-sko) *m* gwiazdka *f*, gwiazdeczka *f*.
astinente wstrzymujący się, wstrzeźliwy.
astinénza (-ca) *f* wstrzeźliwość *f*.
ástio *m* zawziętość *f*, gniew *m*; = **invidia** (-wi-) *f* nienawiść *f*.
astioso gniewny, zawistny, zazdrosny.
astrarre *a* niemieć względu, niezważać na co.
astratto oderwany, abstrakcyjny.
astrazione (-dzjo-) *f* abstrakcja *f*; **fare** ~ niezważać na co, pominąć.
ástro *m* gwiazda *f*.
astrologia (-dzia) *f* astrologia *f*, odczytywanie *n* z gwiazd.
astronomia *f* astronomia *f*.
astronómico (-ko) *astronomiczny*.
astrúso trudno zrozumiały.
astúccio (-czjo) *m* sztuciec *m*, puzdro *n*.
astúto chytry, podstępny.
astúzia (-dzja) *f* chytrość *f*; = **stratagemma** (-dżem-) *m* podstęp *m*.
atavismo (-wi-) *m* atawizm *m*.
ateísmo *m* ateizm *m*.
Aténe *f* Ateny *pl*.
Ateniése *m i f* Ateńczyk *m*.
atenéo *m* ateneum *n*.
áteo *m* ateusz, bezbożny *m*.
atlánte *f* atlas *m*.
atléta *m* atleta, zapaśnik *m*.
atómico (-ko) *a* atomowy.
átomo *m* atom *m*.

átrio *m* przedsionek *m*.
atróce (-cze) okropny, straszny.
atrocità (-ezi-) *f* okropność, straszność *f*.
atrofizzáre (-ficca-) *a* zanikać, obumierać.
attaccábile (-ka-) zaczepiający, nacierający, napadający.
attaccabrighe (takkabrighe) *m* zawadyka, napastnik *m*.
attaccaménto (-takka-) *m* przy-czepienie *n*, przywiązanie *n*, przychyłość *f*.
attaccapánni *m* wieszadło *n* na ubrania.
attaccáre *a* napadać, przy-czepiać, przybliżać, zaprzęgać, przyklejać; ~ *si* *r* trzymać się czego, przyczepić się do czego; = **cominciáre** (komin-czjare) zaczynać
attaccatício (-czjo) kleisty, przylepiający się.
attacátto przywiązany, przy-chylny.
attaecatóio *m* hak *m*.
attácco napad, atak *m*.
attechíre (-tekki-) *a* i *n* zgromadzać, zbierać, pozbierać.
atteggiáménto (-dźja-) *m* postawa *f*, branie się *n*.
atteggiáre *a* nadać wyraz, giest figurom, statuom, aby zazna-czyć myśl artystyczną, pou-szać się; ~ *si* *r* zachowywać się, postępować.
attempátto podstarzały, pod-żyły.
attendáménto *m* rozbijanie *n* namiotów.
attendársi *r* rozbijać namioty.
attendénte *m* służący *m* oficer-ski.
atténdere *a* i *n* czekać.
attendibile niezawodny, pewny, godny zaufania.
attendibilitá *f* niezawodność, pewność *f*.
atténersi *r* trzymać, nie dać się, dotrzymać placu.

attentáre *v* zamach zrobić; ~ **alla propria vita** targnąć się na własne życie; ~ *si* *r* od-ważyc się, zaufać sobie.
attentátto *m* napad, atentat *m*.
attentátore *m* napastnik, ten co wykonuje zamach, napad *m*.
atténto uważnie.
attenuánte *f* powód łagodzący, osłabiający *m*; **le circostanze** **attenuánti** łagodzące okolicz-ności *pl*.
attenuáre *a* osłabiać.
attenzióne (-dzjo-) *f* uwaga *f*, bacność *f*.
atterráre *a* powalić.
atterrírre *a* przestraszyć.
attésa *f* oczekiwanie *n*.
attési *p*, *r* **attésó** *p*, *p* od **attén-dere**.
attesochè (-kè) *cong*. zważywszy.
attestáre *a* poświadczyc.
attestátto *m* świadectwo *n*.
attestazióne (-dzjo-) *f* poświad-czenie *n*.
attígnó dotykający.
attillársi *r* krygować się.
attilláto ściśle przylegający, obcisły.
áttimo *m* chwila *f*, okamgnie-nie *n*.
attinénte przynależny.
attinénza (-ca) *f* względ, stosu-nek *m*,
attíngere (-dźe-) *a* czerpać.
attinsi *p*, *r* **attinto** *p*, *p* od **attíngere**.
attírrre *a* przyciągać; ~ *si* *r* na-bawić się czego.
attítúđine *f* postawa *f*.
attíváre (-wa-) *a* w czynność wprawić, aktywować.
attívità *f* czynność *f*.
attívó czynny.
attizzáre (-ticca-) *a* rozpałić, rozniecić.
atto *m* czyn *m*, akt *m*, akcja *f*;
 = **atteggiáménto** (-dźja-) *m* postawa *f*, branie się *n*;
 = **gesto** (dźe-) *m* giest, znak

- m**; ~ público, notarie układ, akt *m*; atti degli Apóstoli Dzieje Apostolskie.
attónito zdziwiony.
attórcere (-cze-) *a* kręcić, wykręcać.
attorcigliáre (-czilja-) *a* kręcić, zwijać naokoło.
attóre *m* (-trice *f*) aktor *m*.
attorniáre *a* otoczyć.
attórno, **intórno** *adv.* naokoło.
attossicáre (-ka-) *a* otruć.
attraénte przyciągający.
attrarre *a* przyciągać
attrassi *p*, **r** **attratto** *p*, *p* od **attrarre**.
attrattiva (-wa) *f* siła *f*, przyciągania, wdzięk, powab *m*.
attraversáre (-wer-) *a* przejść *w* porzek.
attravérso *adv.* i *prep.* *w* porzek.
attrazióne (-dzjo-) *f* przyciąganie *n*, pociąg *m*.
attrázzi *m*, *plur.* rupiecie, graty *pl*.
attrezzáre (-trecca-) *a* zaciągnąć liny.
attrézzo (-trecco) *m* narzędzia *pl*.
attribuáre (io **attribuisko**) *a* przypisać.
attribúto *m* właściwość *f*, znamię *n*.
attribuzióne (-dzjo-) *f* przypisanie *n*, obowiązek *m*.
attríto *m* otarcie *n*.
attrappársi *r* skupiać się.
attuábile wykonalny.
attuabilitá *f* wykonalność *f*.
attnále obecny, terażniejszy, aktualny.
attualità *f* aktualność *f*.
attuáre *a* wykonać.
attuffáre *a* zanurzać, nurkować, zanurzyć się.
attutire *a* uspokoić.
audáce (-cze) zuchwały, śmiały.
audácia (-czja) *f* śmiałość, zuchwałość *f*.
auditóre *m* audytor *m*.
áuge: essere in ~ (audže) znaleźć się *w* najlepszych warunkach, być *na* szczycie.
auguráre *a* życzyć.
áugure *m* wróżbita *m*.
augúrio *m* znak *m*, życzenie *n*; ~ per feste życzenie *n*.
Augústa *f* Augusta *f*.
Augústo *m* August *m*.
augústo wyniosły.
áula *f* aula *f*.
augmentáre *a* i *n* powiększać.
augmentó *m* powiększenie, zwiększenie *n*.
áura *f* wietrzyk *m*; ~ **popolare** łaska ludu, popularność *f*.
áureo złoty.
aureóla *f* aureola *f*.
auricoláre (-ko-), **testimonio** ~ *m* świadek *m* naoczny.
auriga *m* woźnica *m*.
auróra *f* jutrenka, zorza poranna *f*.
ausiliáre pomocniczy; **verbo** ~ *m* słowo *n* posiłkujące (*w* tworzeniu czasów złożonych).
ausilio *m* pomoc *f*.
auspicató: **bene** ~ ; **male** ~ (-ka-) obiecujący szczęście, nieszczęście.
auspicio (-czjo) *m* wróżba *f*; **sotto gli auspici** pod ochroną, opieką.
austéro ostry, surowy, ścisły.
austrále południowy.
Austrália *f* Australia *f*.
Austria *f* Austrya *f*.
Austriáco (-ko) *m* (*plur.* -ci) Austryak *m*.
autenticáre *a* poświadczać.
autenticazióne (-kadzjo-) *f* poświadczenie *n*.
autenticità (-czj-) *f* prawdziwość, autentyczność *f*.
auténtico (-ko) prawdziwy, autentyczny.
autobiografía *f* autobiografia *f*.
autócrate *m* samowładca, samodzierca *m*.

autógrafo *m* własnoręczny.
autóma *m* automat *m*.
automático (-ko) automatyczny, samodiałający.
automóBILE *m i f* samochód *m*.
automobilismo *m* automobilizm *m*.
autonomía *f* samorząd *m*.
autónomo autonomiczny, samodzielny.
autopsia *f* sekcya, obdukcya *f*.
autóre *m* (-trice *f*) autor *m*.
autorévole (-wo-) znamienity, znakomity, poważany.
autorità *f* władza *f*, powaga *f*; = **diritto** *m* prawo *n*.
autorizzáre (-ricca) a upoważnić.
autorizzazióne (-riccadzjo-) *f* upoważnienie *n*.
autunnále jesienny.
autúnno *m* jesień *f*.
avallánte (-wal-) *m* ten kto daje podpis na weksel, kto ręczy.
avalláre a żyrować, podpisać weksel.
avállo *m* zaręczenie *n*, poręka *f*, gwarancya *f*.
avambráccio (-czjo) *m* przedramię *n*.
avampósto *m* posterunek *m*, czata *f*, placówka, wedeta *f*.
Avána (-wa-) *f* Hawana *f*.
avanguárdia *f* przednia straż *f*.
avánti *prep.* i *av.* naprzód.
avantiéri przedwczoraj.
avanzaménto (-dza-) *m* postęp *m*.
avanzáre a awansować; **io avánzo danáro da lui** jest mi winien; ~ **si r** posuwać się.
avánzo (-co) *m* reszta *f*, szczątki *pl.*, zabytek *m*.
avanzúglio (awandzulljo) *m* zabytek, szczątek *m*.
avaria *f* uszkodzenie okrętu *n*.
avariáto uszkodzony.
avarizia (awaridzja) *f* skąpstwo *n*.
aváro skąpy.
avélló *m* grób *m*.
avéna *f* owies *m*.

avére mieć; = **ricévere** (-czewe-) otrzymać; **gli avéri** chudoba *f*; **dare e avere** być winien i mieć.
avérno *m* piekło *n*.
avicultúra (-wikul-) *f* hodowla ptaków *f*.
avidità *f* chciwość, żądza *f*.
ávido chciwy, żądny.
avító *m* przodek *m*.
avo *m* dziad *m*.
avocáre a **sè** (-woka-) a przejmować, przyjmować; ~ **allo stato** upaństwowić.
avório (-wo-) *m* kość słoniowa *f*.
avvalláre i ~ **si r** spuszczać, zniżać się.
avvaloráre a i **n** utwierdzić, popierać.
avvampáre a opalać, ogorzeć, osądzać.
avvantaggiáre (awwantadzjare) a poprawić.
avvedérsi *r* postrzegać, miarkować.
avvediménto *m*, **avvedutézza** (awwedutecca) *f* oględność, roztropność, przezorność *f*.
avvedúto oględny, roztropny, przezorny.
avvelenaménto *m* zatrucie, otrucie *n*.
avvelenáre a truć, zatruć.
avvelenatóre *m* truciciel *m*.
avvenénte wdzięczny, powabny, nadobny.
avveniménto *m* zdarzenie *n*, przygoda *f*, wypadek *m*; ~ **al tróno** wstąpienie na tron *n*.
avvenire *n* stać się; przyszłość.
avventáre a rzucać, ciskać, miotać; ~ **si r** rzucić się, spaść.
avventatézza (awwentatecca) *f* płochość, nieroztropność *f*.
avventáto *m* nieroztropny, porywczy.
avventizio (awwentidzjo) *m* przypadkowy, (zysk) niepewny, poboczny.
avvénto *m* adwent *m*.

avventóre *m* wiadomość *f*.
avventúra *f* awantura, przygoda *f*.
avventuráre *a* odważyć.
avventuráto szczęśliwy.
avventuriére *m* awanturnik, dziwak *m*.
avventuróso awanturniczy, szczęśliwy.
avveraménto *m* wypełnienie, dopełnienie *n*.
avveráre *a* sprawdzać, poświadcząć.
avvérbio *m* przysłówek *m*.
avversáre *a* opierać, sprzeciwiać się komu, działać przeciwko komu.
avversário *m* przeciwnik *m*.
avversióne *f* nieprzychylność *f*, wstręt do czego *m*.
avversità *f* przeciwieństwo *n*, trudy *pl.*, dolegliwość *f*.
avvéro nieprzychylny; = **sfavorevole** (sfaworewole) nie-sprzyjający.
avverténza (awwertenca) *f* ostrożność *f*.
avvertiménto *m* ostrzeżenie *n*; = **avvísio** *m* doniesienie, wiadomienie *n*.
avvertire *a* ostrzegać; = **annunziáre** (-dzja-) donosić, zawiadomić; = **scórgere** (skórdżere) postrzegać, uważać, zaznaczać.
avvezzáre (awweccare) *a* przyzwyczajając.
avvézzo przyzwyczajony.
avvi = **vi** *ha* jest.
avviáménto *m* wskazówka *f*, przewodnik *m*.
avviáre *a* naprowadzić, przywodzić.
avvicendáre (awwiczen-) *n* przemieniać, zmieniać.
avvicináre *a* zbliżać.
avvignáre (awwinuja-) *a* zasażać latorośl winną.
avvilliménto *m* upokorzenie, poniżenie *n*.

avvilire *a* poniżać, upokorzyć; ~ **si** *r* poniżyć się; = **scoraggiársi** (skoradzjarsi) rozpaczając, tracić serce.
avviluppáre *a* obwijać, zawijać; = **intricare** (-ka-) zaplątać, zawiąknąć.
avvinazzáre (awwinaccáre) *a* upajać, upoić, rozmarzyć.
avvincere (awwinczere) *a* obejmować, uściskać.
avvinghiáre (awwingjáre) *a* obejmować, uściskać; ~ **si** *r* trzymać się czego, przyczepiać się do czego.
avvinsi *p.* *r* **avvinto** *p.* *p* od **avvincere**.
avviságlia (awwisallja) *f* walka na placówkach *f*.
avvisáre *a* zawiadomić.
avvísio *m* zawiadomienie *n*; = **maniféstó** *m* ogłoszenie, obwieszczenie *n*; = **annunzió** *m* wiadomość *f*, doniesienie *n*; = **opinióné** *f* zdanie *n*.
avviticchiáre (awwitikkjo) *a* obejmować, uściskać, obwijać; ~ **si** *r* ucześcić się czego, trzymać się czego.
avviváre *a* ożywić.
avvizíre (awwiccisko) *m* więdnąć.
avvocáto (awwokato) *m* adwokat, rzecznik *m*.
avvólgere (awwoldżere) *a* związać w trąbkę, na kłębek; ~ **si** *r* **nel** **mantélló** zawiązać się, okryć się płaszczem.
avvolsi *p.* *r* **avvolto** *p.* *p.* od **avvolgere**.
avvóltáre *a* związać, nawijać, rozwikłać.
avvóltóio *m* sęp *m*.
avvóltóláre *a* owijać; ~ **si** *r* tarzać się, przewalać się.
azaléa (acalea) *f* azalia *f*.
aziénda (acjenda) *f* interes *m*.
azióne *f* czynność *f*; działanie *n*; akcja *f*.
azionista *m* akcyonaryusz *m*.

azóto *m* azot *m*.
azzannáre (accan-) *a* klami
chwycić.
azzardáre, ~ *si r* odważyć się.
azzárido *m* narażenie, odważenie,
wystawienie *n* się na co; *gra f*,
hazard *m*.
azzardógo niebezpieczny, ha-
zardowny.
azzeccagarbúgli (aceckagar-
bullj) *m* matacz, krętać *m*.

azzeccáre *a* zgadywać, odgadnąć.
azziúare *a* wystroić.
azziúella *f* niekwaszony chleb
m; *maca f*.
ázzimo niekwaszony.
azzoppíre *n* okulawieć.
azzuffaménto *f* bijatyka, walka *f*.
azzuffársi *r* ścierać się, porwać
się za łby.
azzúrro niebieski, błękitny.

B.

babbéo głupi, bałwan, mazgaj *m*.
babbo *m* ojciec, tato *m*.
babbúccia (-czja) *f* pantofel *m*.
habbuino *m* pawian.
Babéle *f* Babel *f*.
Babilónia / *Babylonia f*.
babórdo lewy bok okrętu.
bacáre (-ka-) *n* robaczywieć.
bacca (bakka) *f* jagoda *f*.
baccalà, **baccaláro** *m* sztokfisz *m*.
baccanále *m* bachanalis, pija-
tyka *f*. [stwo *n*.
baccanélla *f* wesołe towarzy-
baccáno *m* piekielny hałas *m*.
baccelláio (-czel-) *m* bobowisko *n*.
baccellieráto *m* stopień baka-
larza *m*, bakałarstwo *n*.
baccelliére *m* bakałarz *m*.
baccélló *m* strąk *m*.
bacchéttá (bakkétta) *f* różga *f*;
pręt *m*; ~ *mágica* laska cza-
rodziejska *f*.
bacchettáre *a* pukać.
bacchettóne *m* świętoszek *m*.
bacchettonería *f* świętoszko-
stwo, nabożnictwo *n*.
bacchiáre *a* owoc strącać.
bacchillóne *m* gap *m*.
báccchio (bákkjo) *m* pałka *f*; dęb-
czak *m*.
baccillo (-czil-) *m* bakteria *f*.
Bacco (Bakko) *m* Bachus *m*;
per ~ do djabła.

bacherózso (-kerocco) *m* roba-
czek *m*.
bachicultóre (-kikul-) *m* hodow-
ca *m* jedwabników, jedwa-
biarz *m*.
baciabáso (baczja-) *m* ukłon
uniżony *m*, uniżoność *f*.
baciamáno *m* pocałowanie *n* ręki.
baciapíle *m* nabożniś *m*.
baciáre *a* całować.
bacillo (-czil-) *m* bakcyl *m*.
bacino *m* miednica *f*; *dok m*
w porcie.
bácio (-czjo) *m* pocałunek, całus *m*.
bacincchiáre (-czjukkia-) *a* wy-
całować.
baco *m* robak; jedwabnik *m*.
bacológico (bakolodżiko) doty-
czący hodowli jedwabników.
bada, **tenére** *a* ~ nadstawić,
przetrzywać.
badalóne *m* pult *m*.
badáre *a* i *n* strzedz, pilnować;
~ *ai fatti suoi* troszczyć się o
swoje sprawy.
badéssa *f* ksieni *f*.
badia *f* opactwo *n*.
badiále wielki.
badile *m* łopata *f*.
baffo *m* wąs *m*.
baffóna *f* kobieta z wąsami.
baffúto z wielkimi wąsami.

bagagliáo (-llja-) *m* wagon *m*; towarowy.

bagágljo (-lljo) *m* багаż, paku- nek *m*.

bagattélla *f* drobnostka *f*.

baggéó (-dżeo) *m* głupty *m*.

baggianáta (-dźja-) *f* głupty *m*.

baggiáno *m* głupiec *m*.

baglióre (-lljo-) *m* blask, po- łysek *m*.

bagnaiuolo (-nnaiuo-) *m* kapie- lowy *m*.

bagnánte *m* gość kąpielowy *m*.

bagnáre (-nnja-) *a* kropić, stać się mokrym; ~ si *r* = fare un bagno kąpać się.

bagnáto mokry.

bagno *m* kąpiel *f*; andáre ái bagni iść, jechać do kąpiel.

bagnomaría *m* alembik *m*; ką- piel *f* Maryi.

báia *f* żart *m*.

báio kasztanowaty.

baiócco (-ko) *m* szóstka *f*.

baionétta *f* bagnet *m*.

balaustráta *f* balustrada *f*; ogro- dzenie *n*.

balaústro *m* mała balustrada *f*.

balbettáre *n* jakać się.

balbúzie (-dźje) *f* jąkanie *n*.

balbuziénte *m* jakała *m*.

Balcáni (-ka-) *m*, *plur*; Bałkan *m*.

balcóne *m* balkon *m*.

baldacchino (-ki-) *m* baldachim *m*.

baldanzóso (-dzo-) śmiały, zu- chwały.

baldo odważny.

baldória *f* ogień na znak rado- ści; radość *f*; far ~ hulać.

baléna *f* wieloryb *m*; osso di ~ kość *f* z wieloryba.

balenáre *n* błyskać.

balenio *m* błyskawica *f* bez grzmotu.

baléno *m* błyskawica *f*.

baléstra *f* kusza *f*.

balía *f* władza, moc *f*.

bália *f* mamka *f*.

balliárico (-ko) *m* służba *f* mamki.

balla *f* bela, paka *f*.

ballábile *m* co można tańczyć, akcja mimiczna, odnosząca się do tańca.

balláre *n* tańczyć.

balláta *f* taniec *m*; plasy *plur*; śpiew *m* taneczny, ballada *f*.

ballatóio *m* galerya *f*.

ballerino *m* baletnik, tancerz *m*.

ballo *m* bal *m*, taniec *m*.

ballónzolo (-dzo-) *m* taneczek, tańczyk, taniec poufny *m*.

ballóttá *f* kasztan *m* gotowany; galka *f* do głosowania.

ballottággio (-dźjo) *m* wybór *m* ścisły.

ballottáre *a* balotować.

balneário kąpielowy.

baloccare (-lokka-) *n* bawić się z kim; ~ si *r* grać, bawić się, odgrywać.

balócco (-lokko) *m* zabawka *f*.

balordággio (-dźi-) *f* mązga- stwo *n*; głupkowatość *f*.

balórdo głupi.

balsamo *m* balsam *m*.

balta, dare la ~ przewrócić; il cervello gli dà balta szaleje, dostaje obłąkania.

Báltico (-ko) *m* Bałtyk *m*.

baluárido *m* baszta, twierdza *f*.

balugináre (-dźi-) *n* zabłysnąć.

balza (-ca) *f* urwisko *n*; stroma część *f* góry.

balzáno mający białe plamy na nodze (u konia); cervélló ~ dziwak, kapryśnik *m*.

balzáre *n* skakać.

balzelláre *a* i *n* czatować, za- sadzać się; hasać, skakać.

balzéllo *m* mały skok *m*; = imposta *f* podatek *m*.

balzo *m* pochyłość *f*; urwisko *n*; = salto *m* skok *m*.

bambágia (-dźja) *f* bawełna *f*.

bambinággio, **bambináta** *f* dzieciństwo *n*.

bambináio *m* przyjaciel *m* dzieci.

bambino *m* dziecko *n*; dziecięcy.

bámbola *f* lalka *f*. [pany]

banále codzienny, banalny, okle-

banalità *f* banalność *f*.
 banana *m* banan.
 banca (-ka) *f* ławka *f*, baak *m*.
 bancário bankowy.
 bancarotta *f* bankrut *m*.
 banchettare (-ket-) *n* ucztować.
 banchetto *m* uczta *f*.
 banchiere (-kje-) *m* bankier *m*.
 banchina *f* grobla *f*, nasyp *m*.
 banco *m* bank *m*; = scrivania
f biurko *n*. [kowy *m*.
 bancogiro (-kodzi-) *m* obrót cze-
 banda *f* banda *f*; ~ musicale
 orkiestra *f*.
 bandella *f* zawiasa *f*.
 banderuola *f* chorągiewka *f* na
 dachu, na wieży.
 bandiera *f* chorągiew *f*.
 bandinella *f* ręcznik *m* bez końca
 zawieszony na dwóch wałkach.
 bandire (io bandisko) *a* uwiad-
 omić, objawić; = esiliare
 wygnąć, wypędzić.
 bandista *m* muzykant *m*.
 bandita *f* zagajnik *m*.
 bandito *m* bandyta, rozbójnik *n*.
 banditore *m* wywoływacz, woźny,
 sługa *m* miejski.
 bando *m* rozporządzenie, zarzą-
 dzanie *n*; = esilio *m* wygnanie
n; ~ ai complimenti! tylko
 bez ceremonii.
 bándolo *m* początek *m n. p.* kłęb-
 ka; *pérdere il* ~ zgubić nitkę.
 bara *f* mary *pl*.
 baracca (-rakka) *f* barak *m*.
 baráonda *f* rozruch, zgilek *m*.
 bátrato *m* przepaść *f*.
 barattáio *m* zwrotniczy *m*.
 barattáre *a* zmieniać, przemie-
 niać; ~ le parole zamieniać.
 baratteria *f* oszukaństwo *n*.
 barátto *m* zamiana *f*; zwro-
 tnicza *f*.
 baráttolo *m* puszcza *f*.
 bárba *f* broda *f*; fare la ~ golić.
 barbabiétola *f* burak *m*.
 barbacáne (-ka-) *m* barbakan *m*.
 barbagiánni (-dźjanni) *m* puszc-
 czyk *m*; sowa *f*.

barbáglio (-lljo) *m* olśnienie *n*.
 barbáre *a i n* sadzić, zakorzeniać,
 położyć.
 barbárico (-ko) barbarzyński.
 barbárie *f* barbarzyństwo *n*.
 barbarismo *m* rażący błąd *m*
 językowy.
 bárbaro barbarzyński.
 barbáta *f* wszystkie korzenie
 drzewa lub wogóle rośliny ra-
 zem wzięte.
 barbatélla *f* latość *f*; odkład,
 obłak *m*.
 bárbero *m* rumak *m* berberyjski.
 barbicáre (-ka-) *n* zakorzenieć.
 barbiére *m* golarz *m*, fryzyer *m*.
 barbino *m* niezgrabny; fare
 una figura barbina pasku-
 dnie się zabrać.
 barbitonsóre *m* golibroda *m*.
 barbóglio (-dźjo) zgrzybiały.
 barbóne długa broda; can ~ *m*
 pudel *m*.
 barbugliáre (-llja-) *n* jakać się.
 barbúta *f* szyszak *m*.
 barbúto *m* brodaty, brodac *m*.
 barca (-ka) *f* łódka *f*.
 barcaiuólo *m* łódkarz *m*.
 barcamenáre *n* postępować z
 wszelką przezornością, manew-
 rować, jeździć łódką; ~ si *r*
 lawirować.
 barcaróla *f* barkarola, pieśń
f marynarzy.
 barcheggiársi *v.* barcamenársi.
 barchétta (-ketta) *f* czótno *n*.
 barcolláre (-kol-) *n* taczać się,
 chwiać się.
 bardáre *a* konia ubrać, zaprzęgać.
 bardatúra *f* uprzęż *f* na konia.
 bardélla *f* siodło *n*.
 bardiglio (-lljo) *m* marmur *m*
 ciemno niebieski.
 bardó *m* bard *m*.
 barélla *f* nosze *pl*. [się.
 barelláre *n* taczać się, chwiać
 bargéllio (-dziel-) *m* naczelnik
m policyi; więzienie *n*.
 bargiglio (-dźilljo) *m* kołowal-
 cizna *f*.

- barfle** *m* baryłka, beczka *f.*
baritonále barytonowy.
baritono *m* baryton *m.*
barlúme *m* polysk, blask *m.*
baro *m* grający w fałszywe karty, oszukujący przy grze w karty.
barocchismo (-rokki-) *m* styl *m* barokowy.
barocciáo, barrocciaio (-czja-) *m* woźnica *m.*
barocciáta *f* ładunek *m* dwukołowego ciężarowego wozu.
barocchino (-czy-) *m* kabriolet, mały wózek *m.*
baróccio (-czjo) *m* dwukołowy wóz *m* na ciężary.
barócco (-rokko) *m* barok *m.*
barómetro *m* barometr *m.*
baronále baroński.
baróne *m* baron *m.*
baronéssa *f* baronowa *f.*
barra *f* zapora *f.*
barricáre (-ka-) zatarasować, zawalić drogę.
barricáta *f* barykada *f.*
barriéra *f* baryera, rogatka, zapora; brama *f* w mieście.
Bartoloméo *m* Bartłomiej *m.*
barúffa *f* bitka *f.*
barúlo *m* sklepikarz, przekupień, głupiec *m.*
barzelléta (-dzel-) *f* dowcip *m*; **préndere** *in* ~ wziąć żartobliwie; **mandére** *in* ~ wyśmiać.
basaménto *m* podwalina *f.*
basáre *a* uzasadnić, udowodnić, założyć; ~ *si r* opierać się.
base *f* podstawa *f.*
baséte *f.* *plur* wąż *m* sumiasty.
Basiléa *f* Bazylea *f.*
basilica (-ka) *f* bazylika *f.*
basilico (-ko) *m* firletka *f.*
basilisco (-sko) *m* bazyliszek *m.*
basíre (*io* basisko) *n* omdleć, zemdleć.
bassa *f* odpływ *m.*
bassézza (-secca) *f* niskość; podłość *f.*
basso *m* niski, głęboki. [*m.*]
bassofóndo *m* mielizna *f*; bród

- bassopiáno** *m* kotłira *f.*
bassoriliévo (-wo) *m* płasko rzeźba *f*; wklęsło-wypukła robota.
bassótto *m* mały; jamnik *m.*
bassovéntre (-wen-) *m* podbrzusze *n.*
basta *f* watek *m*, zakładka *f.*
basta! *avv.* dosyć.
bastánte dostatecznie.
bastardélla *f* garnek *m* w którym się dusi, smaży.
bastárido *m* niesłubny, bękart *m.*
bastáre *n* wystarczać.
bastévole (-wo-) dostateczny.
bastia *f* baszta *f.*
bastiménto *m* okręt *m.*
bastióne *m* bastyon *m.*
basto *m* juki *pl.*
bastonáre *a* bić.
bastonáta *f* obicie kijami.
bastóne *m* kij *m*; laska *f.*
batacchiáre (-takkja-) *a* obić, wybić.
batacchio (-takkjo) *m* pałka *f*; kij *m.*
batóchio *m* kij *m.*
bátolo *m* kaptur *m.*
batósta *f* uderzenie *n.*
battágliá (-llja) *f* bitwa *f.*
battagliéro (-llje-) wojowniczy.
battágljo (-lljo) *m* serce *n* u dzwonu.
battélo *m* okręt *m.*
batténte *m* klepadło *n*; klocek *m*; = **martélljo** *m* młotek *m.*
báttere *a i n* bić, uderzyć; ~ *una* strada iść; *in un* ~ *d'óchio* w okamgnieniu; ~ *si r* bić się.
báttersela uciec.
batteria *f* bateria *f.*
battérijo *m* bakteria *f.*
batteriológia (-dzia) *f* bakteriologia *f.*
battesimále *m* chrzcielnica *f.*
battésimo *m* chrzest *m.*
battezzáre (-tecca-) *a* chrzczyć.
battibécco (-békko) *m* spór *m*; kłótnia *f.*
batticóda (-ko-) *f* pliszka *f.*

batticuóre (-kuo-) *m* bicie serca *n*.
battimáno *m* klaskanie rękami *n*.
Battista *m* Chrzcziciel *m*, Św. Jan.
battistéro *m* kaplica, w której się chrzcił *f*.
battistráda *m* forys *m*; przejeżdżający konie.
báttito *m* bicie serca *n*.
battitúra *f* bicie, uderzenie, miócenie *n*.
battúta *f* uderzenie *n*; trakt *m*.
batúffolo *m* zawiniatko, brzemię *n*; ~ *di capélli* podkładka *f*, używana do włosów u kobiet.
baúle *m* kufer *m*.
bava (-wa) *f* ślina *f*; jad *m*.
bavaglino (-lli-) *m* płatek *m*.
baváglio (-walljo) *m* podbródek dla małych dzieci, knebel *m*.
bávera (-we-) *f* mantylka *f*, którą noszą kobiety.
bávéro *m* koinierz *m*.
Baviéra *f* Bawaryja *f*.
bavóso śliniący się, pieniający się.
bazza (bacca) *f* wystająca szczeka.
bazzécola (baccékola) *f* drobnotka *f*; drobiaz *m*.
bazzicáre (baccikáre) *n* obcować.
bazzótto (baccótto) miękki jak śliwka; słaby.
be' = bene.
beáre *a* szczęśliwić.
beatificáre *a* świętym ogłosić.
beatificazióne (-kadzjone) *f* beatyfikacya *f*.
beatitúdine *f* szczęśliwość, błogość; *vostra* ~ wasza świętobliwość.
beáto szczęśliwy, błogi.
Beatrice (-cze) *f* Beatryksa *f*.
beccáccia (bekkaczja) *f* krzyk, bekas *m*.
beccafico (bekkafiko) *m* zjadający figi.
beccáio *m* rzeźnik *m*.
beccamórti *m* grabarz *m*.
beccáre (bekka-) *a* kłuć, zadziobać, zakłuć na śmierć; ~ *si r* kłócić się.

beccastrino *m* kilof *m*.
beccáta *f* pełno w dzióbku.
beccatúra *f* kłucie, dziobanie *n*.
beccheggiáre (bekkedzjare) *n* tłuc, deptać, tętnić.
becchería *f* jatka *f* rzeźnicza.
becchime (bekki-) *m* żer *m* dla ptaków.
becchino *m* grabarz *m*.
becco (bekko) *m* dziób *m*; *il ~ d'un quattrino* ani halerza.
beccostorto *m* krzywodziób *m*.
beccucióto (bekkuczjo) *m* tulejka *f*; rurka *f*.
bécero (-cze-) baciars, szuja, gaigan *m*.
becerúme *m* hołota *f*; szumowiny społeczne *pl*.
befána *f* starzec fantastyczny, który w nocy na Trzech królów podkłada dzieciom podarki; podarunek na Trzech królów, święto Trzech Królów; kobieta brzydka.
beffa *f* pośmiewisko, uraganie *n*.
beffárido szyderczy, urągający.
beffáre *a* wyśmiać, wyazydzić.
beffeggiáre (-dzja-) *a* wyazydzać, uragać z kogo.
bega *f* nieprzyjemność *f*; = *impiccio* (-czjo) *m* przykre położenie *n*; kłopot *m*; = *lite* *f* kłótnia *f*; spór *m*.
beghína (gi-) *f* nabożna, dewotka *f*.
beláre *n* beczeć.
beláto *m* beczenie *n* owieo.
Belga *m* Belgijczyk *m*.
Bélgio (-dżo) *m* Belgia *f*.
Belgrádo *f* Belgrad *m*.
belladónna *f* wilcza jagoda *f*.
bellétta *f* muł *m*.
bellétto *m* farba *f*; bielidło *n*; barwiczka *f*.
bellézza (-lecca) *f* piękność *f*.
bellico (-ko) *m* pępek *m*.
bélico, **bellicóso** wojowniczy.
bellimbústo *m* trefniś, fircyk *m*.
bellino ładny, ładniutki.
bello piękny; *questa è bella!* a to pięknie! a to dopfero!;

- bell'e...** (fatto, morto, ecc.)
ju; ci volle del bello e del buono wiele trudu potrzeba bylo.
- bellóccio** (-czjo) ładny, urodziwy.
bellospírito (pl. begli spíriti) m beletrysta m.
bellumóre (pl. begli umóri) m żartowniś m.
beltà f piękność f.
belva (-wa) f dzikie zwierzę n.
belvedére (-we-) m punkt m lub wieża, z którego się piękny widok roztacza.
belzebù (-dze-) m belzebub, djabel m.
benalleváto (-wa-) dobrze wychowany.
benarriváto pożądany, miły.
benauguráto szczęście obiecujący.
benchè (-ké) cong. chociaż, choć.
bencreáto dobrze wychowany, ułożony.
benda f opaska f.
bendáre a opasywać, zawiązywać.
bendatúra f opasanie, zawiązanie n.
bene sost. m i avv. dobry; dobrze; i **beni** m pl. dobra pl.
Benedettino m Benedyktyn m.
benedétto błogosławiony, poświęcony.
Benedétto m Benedykt m.
benedire a błogosławić; = **consacráre** (kon-) poświęcać.
benedizióne (-dzjo-) f błogosławieństwo, poświęcenie n.
benefattóre m dobroczyńca m.
beneficáre (io **benéfiko**) a dobrodziejstwami darzyć.
beneficénza (-czenca) f dobroczynność f.
beneficiáta (-czja-) f przedstawienie beneficjne n.
beneficiáto m beneficjaryusz, prebendarz m.
beneficio, **benefizio** (-czjo) m dobrodziejstwo n.
- benéfico** (-ko) dobroczynny.
benemerénza (-ca) f zasługa f.
benemeríto zasłużony.
beneplácito (-czy-) m zezwolenie, zatwierdzenie n; a ~ według upodobania, jak się komu podoba.
benéssere m zdrowie n.
benestánte zamożny, majątny.
benestáre n zdrowie, dobre powodzenie n; = **approvazióne** (-wadzjo-) f zgoda f; przyzwolenie n.
benevíso (-wi-) ulubiony.
benevolénza (-wolenca) f sprzyjanie n; życzliwość f.
benévolo tyczliwy, sprzyjający.
Béngala m Bengalia f; fuoco di ~ ogień bengalski.
Beniamíno m Benjamin m.
beniamíno m ulubieniec m.
benignità (-nni-) f dobroć f.
benigno (-nnjo) dobrośliwy.
benino avv. dosyć dobrze.
benintésó dobrze zrozumiały.
benleváto (-wa-), **benalzáto** dzień dobry.
bennáto dobrze wychowany.
benóne avv. bardzo dobrze. [n.
benservító (-wi-) m świadectwo **bensl** avv. lecz, ale.
bentornáto witany, pożądany.
benvedúto (-we-) ulubiony, więtość mający.
benvenúto witany, pożądany.
benvolénte (-wo-) pragnąć dobra dla kogo, kochać; farsí ~ podobać się, przypodobać się.
benvolúto (-wo) ulubiony, więtość mający.
benvolentíeri avv. bardzo chętnie.
benzína (-ci-) f benzyna f.
Leóne m pijak m.
berciáre (-czja-) a wyć, ryczeć.
bévere, **bere** a pić.
berlina f przegierz m.
Berlinése m i f Berlińczyk m.
Berlino f Berlin m.

- berlingaccio** (-czjo) *m* tłu-ty
czwartek *m*; ostatni czwartek
karnawałowy.
- berlingozzo** (-gocco) *m* obwa-
zaniek *m*.
- Berna** *f* Berno *n*.
- Bernardino** *m* Bernardyn *m*.
- Bernardo** *m* Bernard *m*.
- bernéche**: *essere in* ~ upić
się, być pijanym.
- bernoccolo** (-nokko-) *m* sęk,
kopar *m*.
- bernoccoluto** sękaty.
- berretta** *f* czapka *f*.
- berrettaino** *m* czapnik *m*.
- bersagliare** (-llja-) *a* ostrzeliwać.
- bersagliere** (-llje-) *m* bersalier,
celny strzelec *m*.
- bersaglio** (-lljo) *m* tarcza *f*;
cel *m*.
- berta** *f* pośmiewisko, szyder-
stwo *n*.
- Berta** *f* Berta *f*; wyśmiewanie *n*
się z kogoś, drwinki; *è passato
il tempo che Berta filava*
dawne dobre czasy minęły.
- berteggiare** (-dźja-) *a* szydzić,
wydrzeźniać, uragać z kogo.
- bertelle** *f*, *pl.* szelki *pl*.
- Bertoldo** *m* Bertold *m*.
- bertone** *m* kochanek *m*.
- bertuccia** (-czja) *f* małpa *f*.
- bestemmia** *f* przekleństwo *n*;
kłątwa *f*.
- bestemmiare** *n* przeklinać.
- bestemmiatore** *m* bluźnierca *m*.
- bestia** *f* zwierzę *n*; *andare
(essere) in bestia* w wście-
kłość wpaść.
- bestiale** zwierzęcy. [pota *f*.
- bestialità** *f* zbydłecenie *n*; głu-
bestialne *m* było *n*.
- béttola** *f* karczma *f*.
- bettoliere** *m* karczmarz, szyn-
karz *m*.
- bettónica** (-ka) *f* bukwica *f*.
- betúlla** *f* brzoza *f*.
- bevanda** (-wan-) *f* napój *n*.
- beveraggio** (-weradźjo) *m* na-
pój *m*.
- beveraccio**, **bevibile** pitny; co
można pić.
- bevitore** (-wi-) *m* pijak *m*.
- bevvi** *p. r.* od *bévere*.
- bezzicare** (beccikare) *a* kłuć,
dziobać.
- biacca** (biakka) *f* bielidło *n*;
barwiczka *f*.
- biada** *f* potraw, owies *m*.
- Biagio** (-dźjo) *n* Błażej *m*; a-
dągio ~ zawaze powoli.
- biancheggiare** (-kedźjare) *n* po-
łykiwać biało, bielić się.
- biancheria** (-ke-) *f* bielizna *f*;
~ *da dosso* bielizna, którą się
na sobie nosi.
- bianchetto** *m* bielidło *n*.
- bianchezza** (-kecca) *f* białość *f*.
- bianco** (-ko) biały.
- biancospino** *m* biały głóg *m*.
- biaccia** (-szja) *f* ślina, piana *f*.
- biasciapaternosti** *m* nabożniśm.
- biasciare** *a* żuć.
- biascicare** (-szika-) *a* mruzcąc.
- biasciotto**, **biasciòtto** *m* żuty
chleb *m*.
- biasciottone** (-szjot-) taki, który
niewyraźnie mówi.
- biasimabile**, **biasimévole** (-wo-)
nagany godny.
- biasimare** *a* ganić.
- biasimatore** *m* ganiący.
- biasimo** *m* nagana *f*.
- bibbia** *f* biblia *f*.
- bibita** *f* napój *m*.
- biblico** (-ko) biblijny.
- bibliófilo** *m* amator *m* książek.
- bibliografia** *f* bibliografia *f*.
- bibliografo** *m* bibliograf *m*.
- bibliómano** *m* biblioman, amator
m książek.
- bibliomania** *f* bibliomania *f*.
- biblioteca** (-ka) *f* biblioteka,
księżnica *f*; ~ *circolante* wy-
pożyczalnia *f* książek.
- bibliotecario** *m* bibliotekarz *m*.
- bica** *f* bróg, sterta, stóg *m*.
- bicarbonato** *m* dwuwęglan *m*.
- bicchiere** (-kie-) *m* kieliszek *m*.
- bicchierata** *f* komers *m*.

bicicléttá (-ezi-) f bicykl *m.*
biciclista *m* cyklista *m.*
bicipéde dwugłowy.
bicócca (-kokka) f mały zamek
 na szczycie góry, wieżyczka *f*;
 taras *m.*
bicórne (bikorne) dwurożny.
bidélla m pedel *m.*
bidénte m dwuzębny.
biéco (-ko) zyzowaty.
biennále dwuroczny.
biénnio m przeciąg *m* dwóch lat.
biétola f burak *m*; ówka *f.*
bietolóné m gamoń, bałwan, głu-
 piec *m.*
biétta f klin *m.*
biffa f pret *m*, służący do mie-
 rzenia.
biffáre n wytyczyć, wytykać.
bifólco (-ko) m chłop *m.*
biforcáménte m bifolcatúra, bi-
 forcazióne *f* rozwidlenie, roz-
 gązlenie *n.*
biforcársi r rozwidlać się, roz-
 gązlać się.
bifronte o dwóch twarzach.
biga f zaprząg podwójny; w
 dwa konie.
bigamia f dwużeństwo *n.*
bigamo m dwużeniec *m.*
bigattiéra f budynek *m* (służący
 do hodowli jedwabników).
bigátto m jedwabnik *m.*
bighellonáre (-gel-) n włóczyć
 się, bruki zbijać.
bighellóné m próżniak *m.*
bigio (-dźjo) szary.
bigiógnolo (-dźjonno-) szarawy.
bigliádo, billiádo m bilard *m.*
bigliettináio (-lljet-) m sprzeda-
 jący bilety do teatru, kolejowe
 i t. d., sprawdzający.
bigliétto m bilet *m*; ~ d'in-
 gréssó bilet wstępu; ~ d'an-
 dáta e ritórno bilet powrotny.
bigóncía (-czja) f kubeł *m*; wia-
 dro *n.*
bigóncía (-czjo) m wielki kubeł *m.*
bigottería f bigotismo *m* bigo-
 terya *f.*

bigótto m świętoszek, nabożnis
m.
biláncia (-czja) f waga *f.*
bilanciáre a równać, wyrówny-
 wać; = consideráre odważać;
 ~ si *r* utrzymać równowagę.
bilancióre (-czje-) m pret do ba-
 lansowania *m.*
bilancino (-czj-) m orczyk *m.*
biláncio (-czjo) m bilans *m.*
bilaterále obustronny.
bile f żółć *f.*
bilico (-ko) m równowaga *f.*
bilíngue dwujęzyczny.
bilíone m bilion *m.*
bilóso żółciowy.
bilústre dziesięcioletni.
bímáno dwuręczny.
bímbo m dziecko *n.*
bimestrále dwumiesięczny.
biméstre m okres *m* dwóch
 miesięcy.
binário m tor *m.*
binda f winda *f.* [mucić.
bindoláre a odurzyć, łudzić, bała-
bindolo m oszust *m.*
binócolo (-ko-) m lornetka *f.*
binómio m binom *m.*
bióccelo (biokko-) m kłaczek,
 kosmyk *m.*
biografía f życiorys *m.*
biógrafo m biograf *m.*
biondeggiáre (-dźja-) n być blon-
 dynem, mówić się o dojrze-
 wającym zbożu.
biondína f blondyna *f.*
bióndo m blondyn *m.*
bipartíre a na dwie części po-
 dzielić.
bípede dwurożny.
birba f szelma, łajdak *m.*
birbaccióne (-czjo-) m łajdak *m.*
birbánte m łajdak *m.*
birbantería f łajdactwo *n.*
birbáta, birbería f szelmstwo *n.*
birbonáta f szelmstwo *n.*
birbo m łotr, hultaj, filut, zło-
 dziej *m.*
birbonáio m gniazdo *n* łotrow-
 skie, złodziejskie.

birbóne *m* łajdak, szelma *m*.
birolo (-czjo) zezujący; = *miope*
krótkowidz m.
birichináta (-ki-) *f* szelmstwo
n; *psikus m*, *psota f*.
birichino *m* szelma, filut *m*.
birillo *m* kręgiel, stożek *m*.
birra *f* piwo *n*.
birráio *m* piwowar *m*.
birrería *f* piwownia *f*; browar
m.
birro *m* pachotek, drab *m*.
bisl *adv*. jeszcze raz; **chiédere**
il ~ od początku żądać.
bisáccia (-czja) *f* tłómok *m*.
bisávolo (-wo-) *m* pradziad *m*.
bisbético (-ko) dziwaczny, cu-
dacki.
bisbigliáre (-llja-) *a* szeptać.
bisbiglio (-lljo) *m* szepty.
bisbóccia (-czja) *f* uczta *f*; bie-
siada f.
bisboccióne (-czjo-) *m* człowiek
m wesółego życia.
bisca (-ska) *f* jaskinia *f* gry.
bischero (-ske-) *m* czub *m*; ciemńe
n; *kołek m* u skrzypców.
biscia (-szja) *f* żmija *f*.
biscottino (-skot-) *m* klaskanie
n palcami; = **biscótto** *bisz-*
kopt, suchar m.
bisestile: **anno** ~ *m* rok *m*
przestępny.
bisillabo dwuzgłoskowy.
bislúngo podłużny.
bisnipóte *m* i *f* prawnuk *m*.
bisónno *m* pradziad *m*.
bisognáre (-nnja-) *n* potrzebnym
być; *mi bisogna*(no) *potrze-*
buje; *bisogna lavorare* po-
trzeba pracować; *bisogna che*
io... muszę.
bisognévole (-nnjowo-) *potrze-*
bny.
bisógno (-nnjo) *m* potrzeba *f*;
éssere in ~ *być w potrzebie*,
w nędzy; *avére* ~ *di qualche*
cosa *potrzebować czego*.
bisognóso *potrzebny, potrzebu-*
jący.

bissáre *a* jeszcze raz *żądać*; po-
wtarzać.
bistécca (-stekka) *f* **bifaztyk** *m*.
bisticciáre (-czja-) *n* *klócić się*,
swarzyć.
bisticcio (-czjo) *m* *igraszka f*
słów, kłótnia f; *zwada f*.
bistóndo okrągławy.
bistórfo skrzywiony. [*m*.
bisturl *m*, *inv.* *nóż* *hirurgiczny*
bisúnto tłustawy.
bitórzolo (-co-) *m* *guz m*.
bitorzóluto guzowaty, kolanko-
waty, pękaty.
bitúme *m* *smoła f*, *żywica f*
ziemna; *asfalt m*.
bivaccáre (-wakka-) *n* *biwako-*
wać.
bivácco (-wakko) *m* *biwak m*.
bívio *m* *rozstajna droga f*; *roz-*
droże n.
bizantino (-dzan-) *byzantyński*.
bizza (*bicca*) *f* *popędliwość*, *po-*
rywczóść, *gniewliwość f*.
bizzarría *f* *dziwaczność f*.
bizzárrro *dziwaczny, cudaczny*.
bizzéffe: *a* ~ (*bicceffe*) *jadło*, *su-*
knia i stół, *dostatnio, obficie*.
bizzóso *popędliwy, porywczy*.
blándire (*io blandisko*) *a* *pochle-*
biać.
blándizie (-dzje) *f*, *pl.* *pochleb-*
stwo pl.
blándo łagodny.
blasémo *m* *bluźnierca m*.
blasónáto *herbowy*.
blasóne *m* *herb m*.
blateráre *m* *bajać, bredzić, bzu-*
rzyć.
blateróne *m* *bajarz, bzdura m*.
bleso *szepleniący*.
blindáre *a* *pancerz, zbroję wdziać*.
bloccáre (*blokka*) *a* *blokować*;
zamykać, niedopuszczać.
blocco (-ko) *m* *blok m*.
blu *niebieski*.
blusa *f* *bluza f*.
boáto *m* *ryk wołu, huk głuchy*,
huk podziemny wulkanu,
grzmot m.

- bocca** (bokka) *f* usta *pl.*; =
apertura *f* otwór *m.*
boccale *m* kielich *m.*
bocciata *f* pełne usta, kęs, ka-
 wał *m.*
bocchetta (-czet-) *f* fiaska, fla-
 szeczka *f.*
boccheggiaire (bokkedżjäre) *a i*
n ziać, ziajać, z trudnością od-
 dychać.
bocchino (bokkino) *m* cygar-
 niczka *f*; munsztuk *m.*
boccia (-czja) *f* karafka *f.*
bocciare *a* przepaść; *essere*
bocciato przepaść przy egza-
 minie.
bocciatura *f* biegunka *f*; roz-
 wolnienie *n.*
bocchino (-czj-) *m* kuleczka *f.*
boccolo (-czjo) *m* pączek *m.*
boccolino *m* pączek *m*; rurka *f.*
bocconcino (bokkconcino) *m* ką-
 sek *m.*
boccone *m* kęs *m.*
bocconi *adv.* na brzuchu leżeć.
Boemia *f* Czechy *pl.*
Boemo *m* Czech *m.*
Boero *m* Bur *m.*
bofonchiare (-kja-) *n* mruzczyć,
 szemrać.
boia *m* kał *m.*
boicottare (-kot-) *a* bojkotować.
boldro: cane ~ *m* buldog *m.*
bolgia (-dźja) *f* kieszeń; otchłań
f (w piekle dantejskim).
bollide *m* aerolit *m.*
bulla *f* pęcherz *m*; ~ **pontificia**
 buła *f* papieska.
bollare *a* stemplować; ~ *a* fuo-
 co piętnować.
bollatura *f* stemplowanie *n.*
bollicina (-czj-) *f* pryszczek, pę-
 cherzyk *m.*
bollire *a i n* gotować.
bollita *f* gotowanie *n.*
bollito *m* ugotowane *n*; sztuka
f mięsa.
bollitura *f* odwar *m.*
hollo *m* stempel *m.*
bollóre *m* warzenie *n*; war *m.*
- bollóso** obsiane, pełne pęcherzy.
bolsággine (-dźi-) *f* trudność w
 oddychaniu, osłabienie *n.*
bolso kto często kaszle i z tru-
 dnością oddycha.
Bolzáno *m* Bozen *m.*
bomba *f* bomba *f*; chełpienie
 się *n.*
bombardaménto *m* ostrzeliwa-
 nie *n.*
bombardäre *a* ostrzeliwać.
bombardóne *m* bombardon *m.*
bómbice (-cze) *m* jedwabnica *f.*
bombóne *m* bałamut, fanfaron *m.*
bomboniéra *f* bombonierka *f.*
bonáccia (-czja) *f* spokojność
 morza *f.*
bonaccióne (-czjo-) dobronuszny.
bonalána *f* szelma, łajdak *m.*
bonamáno *f* napiwek *m.*
bonánima *f* nieboszczka *f*; nie-
 boszczyk *m*; *mio padre* ~ nie-
 boszczyk mój; ojciec.
bonarietà *f* dobronuszność *f.*
bonário dobronuszny.
bongustálo *m* smakosz *m.*
bonifica (-ka) *f* odjałowienie *n*,
 zrobienie *n* ziemi uprawną.
bonificäre *a* wynagrodzić; zro-
 bić ziemię uprawną.
bonómo *m* dobronuszny człowiek;
 prostak *m.*
bontempóne *m* wesoły brat *m.*
bontà *f* dobroć *f.*
boráce (-cze) *m* boraks *m.*
borbottaménto *m* naruszenie,
 szemranie *n.*
borbottäre *a* mruzczyć, szemrać,
 sarkać.
borbottóne *m* mruk, gderacz,
 zrzęda *m.*
borchia (-kja) *f* okucie *n.*
bordäre *a* obić.
bordatino, **bordáto** *m* pasko-
 wate, przegowate płótno.
bordeggiäre (-dźja-) *n* lawiro-
 wać, unikać.
bordélló *m* burdel *m.*
bordo *m* pokład *m* okrętu.

bordóne *m* kij wędrowca *m*; *mi vengono* i *bordóni* *gesia* skóra się robi, ciarki mnie przechodzą.

bórea *m* wiatr *m* północny.

boreále północny.

borgáta *f* miasteczko *n*.

borghése (-ge-) *m* obywatelski, po cywilnemu.

borghesia *f* stan *m* obywatelski;

borghigiáno (-gidžja-) *m* mieszkaniec *m* miasteczka.

borgo *m* osada *f*; miasteczko *n*; = **subbórgo** *m* przedmieście *n*.

borgomástro *m* burmistrz *m*.

bória *f* nadętość, pycha *f*.

bóricó: **ácido** ~ (-ko), (-zi-) *m* kwas *m* borowy.

borióso nadęty, pyszałkowaty.

borra *f* sierść strzyżona z wołów, koni i t. d. pełność, obfitość *f*.

borráccia (-czja) *f* manierka, fiaska *f* — do podróży.

borráccina (-cz-) *f* mech *m*.

borsa *f* torba *f*; giełda *f*; ~ **da signora** torebka *f*; ~ **da viággio** torba podróżna *f*; ~ **di stúdio** stypendyum *n*.

borsellino *m* woreczek na pieniądze *m*.

borsaiuolo *m* rzeźmieszek *m*.

borsista *m* giełdziarz *m*.

borzacchino (-dzakki-) *m* bócić *m*.

boscaglia (-skallja) *f* las, bór *m*.

boscainólo *m* rębacz *m*.

boschetto (-sket-) *m* lasek *m*.

bosco (-sko) *m* las *m*.

Bósforo *m* Bosfor *m*.

bóssolo *m* bukszpan *m*.

botánica (-ka) *f* botanika *f*.

botánico (-ko) botanik, botaniczny.

bótola *f* drzwi *pl.* spuszczone; samotrzask *m*.

botta *f* cios *m*, raz *m*; uderzenie *n*.

bottaccio (-czjo) *m* oplatanka, baryteczka, młynówka *f*.

bottáio *m* bednarz *m*.

botte *f* beczka *f*.

bottega *f* sklep *m*.

bottegaio *m* kupiec *m*; = **avventóre** *m* ten, co u kogo

zwykł kupować.

botteghino (-gi-) *m* biuro *n*, kolektura *f* loteryi.

bottiglia (-llja) *f* butelka, fiaska *f*.

bottiglieria (-llje-) *f* winiarnia *f*.

bottino *m* dół kloaczny *m*; = **preda** *f* łup *m*; zdobyć *f*.

botto *m* uderzenie *n*; cios, raz *m*; **di** ~ **zaraz**, natychmiast.

bottóne *m* guzik *m*; pączek *m*.

bottoniera *f* szereg guzików *m*; butonierka *f*.

bove (-we) *m* wół *m*.

bovino (-wi-) woli.

bozza (bocca) *f* zarys, plan; pomysł *m*; **le bozze** *f*, *pl.* arkusze korekturowe *pl.*

bozzetto (boccet-) *m* zarys, plan, pomysł *m*.

bózzima (bocci-) *f* miazga, papka *f*.

bózzolo (bocco-) *m* kokon *m*.

bozzóne *m* kastrowany baran *m*.

braca (-ka) *f* spodnie *plur.*

bracalóne *m* rozpustny człowiek *m*.

braccáre (brakka-) *a* wytropić.

braccáto pokupny.

braccétto (-czet-) *m* ramięczko *n*; **a** ~ **ramię** *n*.

bracciále (-czja-) *m* naramiennica *f*; łupki, *pl.* do składania złamanych kości ramienia.

braccialétto *m* bransoleta *f*.

bracciánte *m* najemnik *m*.

bracciáta *f* naramięczko *n*.

bráccio (-czjo) *m* ramię *n*; łokieć *m*.

bracciuolo *m* poręcz *f* u krzesła.

bracco (krakko) *m* wyrzutek *m*, brak *m*; wyżeł *m*.

brace (-cze) *f* żar *m* węglowy; żarzace się węgle *pl.*

brachiére (-kje-) *m* pasek przepuklinowy *m*.

- braciére (-czje-) *m* fajerka z węglem żarzącym *f*.
 bracińóła (-czjo-) *f* mięso *n*; pieczone na węglach albo na rynience.
 brago *m* brud *m*.
 brama *f* żądza *f*.
 bramáre *n* pożądać.
 bramóso pożądliwy.
 branca (-ka) *f* pazur, szpon *m*; = ramo *m* gałęź *f*.
 brancáta *f* garść *f*.
 bráncchia (-kja) *f* oskrzele *m*.
 brancicáre (-czika-) *a* obmacywać, dotykać.
 branco (-ko) *m* trzoda, kupa, gromada *f*.
 brancoláre *n* macać, dreptać po clemku.
 brancolóne *adv.* macający naokoło.
 branda *f* hamak *m*; łóżko składane *n*.
 brandélio *m* szmat, gałgan, łachman *m*.
 brandire (io brandisko) *a* i *n* kołysać, wywijać czem, chwiać.
 brando *m* miecz *m*.
 brano *m* kawałek *m*.
 Brasíle *m* Brazylia *f*.
 Brasiliáno *m* Brazylijczyk *m*.
 braváccio (-waczo) *m* junak *m*.
 braváta (-wa-) *f* chepliwość, przechwałka *f*.
 braveggiáre (-wedźja-) *n* odważnego udawać.
 bravo (-wo) dzielny; = buono dobry.
 bravúra (-wu-) *f* dzielność *f*.
 breccia (-czja) *f* wyłom *m*.
 brefotrófió *m* dom *m* podrzutków.
 Breslávia (-wja) *f* Wrocław *m*.
 Brettáña (-nńja) *f* Bretania *f*.
 bretéille *f*, *pl.* szelki *pl.*
 breve (-we) krótko; ~ pontificio *m* brewe papieskie *n*.
 brevettáre (-wet-) *a* patentować.
 brevétto *m* patent *m*.
 breviário (-wja-) *m* brewiarz *m*.
 brevità (-wi-) *f* krótkość *f*.
 brezza (brecca) *f* powiew, podmuch *m*.
 briáco (-ko) pijany.
 briccica (-czika) *f* drobiazg *m*; drobnostka *f*.
 bricco (brikko) *m* konewka *f*.
 briconáta, briconeria *f* szelmostwo *n*; psikus *m*.
 briccóne *m* szelma *m*.
 briciola (-czjo-) *f* odrobina *f*; ośródką *f*.
 briga *f* troska *f*.
 brigadiére *m* podoficer *m*.
 brigantággio (-dźjo) *m* rozbójnictwo *n*.
 brigánte *m* rozbójnik *m*.
 brigantino *m* okręt *m* o trzech masztach i o jednym pokładzie.
 brigáre *a* i *n* ubiegać, uganiać się za czem.
 brigáta *f* towarzystwo *n*; brygada *f*.
 brigidino (-dźj-) *m* ciastko *n* auyżem i cukrem zaprawione; kokarda.
 briglia (-llja) *f* uzda *f*; uzdeczka *f*.
 brillantáre *a* szlifować drogie kamienie i dyamenty, sładzić ciastka, cukrem okładać.
 brillante *m* i *f* błyszczący.
 brillante *sost.* *m* brylant *m*.
 brillante *a* i *n* błyszczyć; wyłuszczać.
 brina, brináta *f* szron *m*; obrzecz *f*.
 brindáre *n* toast wnosić, pić na czyjeś zdrowie.
 brindisi *m* *sing.* toast, wiwat *m*.
 brío *m* żwawość *f*; ogień *m*.
 bríoso żwawy, ognisty.
 briscola (-sko-) *f* świętne przy grze w karty *n*.
 brívido (-wi-) *m* dreszcz *m*; ciarki *pl.*
 brizzoláto (bricco-) nakrapiany, centkowany.
 brócca (brokka) *f* dzbanek, dzban *m*.

broccáto *m* brokat *m*.
broccolo (brokko-) *m* delikatna latorośl *f*; głupiec *m*, *fig*.
broda *f* cienki rosół *m*; cienka, licha kawa *f*.
brodo *m* rosół *m*; polewka *f*.
brodolóne *m* łasperdak, brudas, śmierdziuch *m*.
brodóso wydatny w rosół.
brogliáre (-llja-) *n* intrygować.
brógljo (-lljo) *m* knowania *pl*.
bromúro *m* sól bromowa *f*; bromek *m*.
bronchi (-ki) *m*, *pl*. oskrzela *pl*.
bronchíte *f* katar *m* oskrzelowy.
bróncio (-czjo) *m* niechęć, oburzenie; **tenére** *a* **qualcúno** *il* ~ dąsać się.
brontoláre *a* mruzczyć, szemrać, łajać.
brontolio *m* szemranie, łajanie *n*.
brontolóne *m* mruk, gderacz *m*.
bronzáre (-ca-) *a* bronzować.
bronzeo spiżowy.
bronzista *m* robotnik *m* robiący ze spiżem.
bronzo *m* spiż *m*; kruszec *m*; ~ **lavoráto** bronz *m*.
brucáre (-ka-) *a* oberwać liście, obgryźć liście.
bruciacchiáre (-czjakkja-) *a* opalać, zapalać, przypalać.
bruciapélo : *a* ~ (-czja-) z najbliższej odległości; niespodziewanie.
bruciáre *a* *i* *n* spalić.
bruciáta *f* kasztan *m* upieczony.
bruciaticcio (-czjaticzjo) *m* reszta spalonych rzeczy; saper di ~ swędzić.
bruciatúra (-czja-) *f* wypalenie *n*, nadżarcie *n* ciecżą; oparzelina *f*.
brucióre (-czjo-) *m* oparzelina *f*.
bruco (-ko) *m* gąsienica *f*.
brulicáme, **brulichio** (-kio) *m* ciżba *f*; tłum, rój *m*.
brulicáre (-ka-) *n* roić się.
brullo łysy.
brulótto *m* zapalnik *m*.

brunire *a* polerować, wygładzać
brunitóre *m* robotnik, który poleruje *m*.
brunitúra *f* polerowanie, wygładzanie *n*.
bruno brunatny; = **lutto** *m* żałoba *f*.
brusco (-ska) *f* zgrzebło *n*.
brusco (-sko) cierpki, przykry.
brúscolo *m* trzaska *f*; odłamek *m*.
brusio *m* hałas *m*.
brutále bydlęcy, brutalny.
brutalitá *f* dzikość, surowość, brutalność *f*.
bruto *m* dziki, surowy, nieokrzęsany; dzikie zwierzę.
bruttézza (-tecca) *f* brzydkość *f*.
brutto brzydki.
bruttúra *f* brud *m*; sromotać *f*; bezeczność *f*.
buággine (-dzi-) *f* głupota *f*.
búbbola *f* wybieg, wykret *m*.
bubboláre *a* *i* *n* okpić, orznać, zdzierać.
bubbolóne *m* fanfaron, nawią-gacz *m*.
bubbóne *m* dymienica *f*.
buca (-ka) *f* dziura *f*; ~ **delle** **léttere** skrzynka *f* na listy.
bucanéve *m* dzwonki *pl*., śnieżny kwiat *m*.
bucare (-ka-) *a* przedziurawić, dziurkować.
bucatájo *m* prac *m*.
bucáto *m* bielizna *f*.
búccia (-czja) *f* łupina *f*; = **pelle** *f* skóra *f*.
búccina *f* trąbka *f* wojenna.
búccola (bukko-) *f* kulczyk *m*.
buccólica *f* sielanka *f*.
bucéfalo (-cze-) *m* szkapa *f*; kłusak *m*.
bucináre (-czi-) *a* mruzczyć, prze-bąkiwać.
buco (-ko) *m* dziura *f*.
budéllo *m* wnętrzości *pl*.
budino *m* budyń, budyng *m*.
búe *m* wół *m*.
búfalo *m* bawół *m*.
buféra *f* burza *f*.

buffa *f* kaptur *m.*
buffare *n* dać.
buffetto *m* bufet *m.*
buffo komiczny.
buffonata *f* błazeństwo *n.*
buffone *m* błazen *m.*
buffoneggiare (-dźja-) *n* bla-
 znować.
bugia (-dźfia) *f* kłamstwo *n.*
bugiardo (-dźjar-) *m* kłamca *m.*
bugigattolo (-dźi-) *m* dziura *f.*
bugno (-nnjo) *m* pulpit, ul *m.*
buio ciemny.
bulbo *m* korzeń *m*; cebulka *f*
 kwiatów.
bulboso cebulowaty.
Bulgaria *f* Bułgaria *f.*
Bulgaro *m* Bułgar *m.*
bulino *m* rylec *m.*
bullitta *f* kartka *f*; zaświad-
 czenie *n*; wykaz *m.*
bulletino *m* biuletyn *m*; spra-
 wozdanie *n* codzienne.
buono dobry.
burattáio *m* pytelnik *m.*
burattáre *a* trząść, pytlować.
burattélló *m* pytel *m* w młynie.
burattináio *m* kuglarz *m.*
burattináta *f* maryonетки *pl.*
burattino *m* maryonетка *f*; tea-
 tro del burattini teatr maryo-
 netek *m.*
burátto *m* płótno *n* pytlowe.
burbanzoso (-dzo-) butny.
burbero mrukliwy, zrzędný.
burchio (-kjo) *m* czółno *n.*
buricco (-rikko) *m* osioł *m.*
burla *f* psikus *m*; psota *f*; =
 scherzo *m* żart *m*
burlare *a i n* wyśmiać; ~ si *r*
 hulać sobie.
burlésco (-sko) żartobliwy.
burlóne *m* żartowniś, trefniś *m.*
burocrático (-ko) *m* biurokrata
m. [cya *f.*
burocrazia (-dzia) *f* biurokru-
burráio *m* handlarz *m* masła.

burrásca (-ska) *f* burza *f.*
burrascoso (-sko-) burzliwy, na-
 walny.
burrato posmarowany masłem.
burro *m* masło *n.*
burróne *m* wawoz, parów *m.*
busca (-ska) *f* tropienie *n.*
buscáre *a* oberwać; ~ si *r* na-
 bawić się, oberwać się; ~ una
 malattía nabawić się choroby;
buscárne dostać, oberwać kije.
buscheráre (-ske-) *a* roztrwonić.
buscheráta *f* głupota *f.*
buscherío *m* hałas *m.*
busecchia (-kja) *f* kolduny *pl.*;
 flaki *pl.*
busillis *m*; qui sta il ~ w tem
 jest trudność.
bussáre *a* pukać.
bussáta *f* uderzenie *n.*
busse *f*, *pl.* kije, baty *pl.*
bússola *f* lektyka *f*; kompas *m*;
pérdere la ~ stracić głowę.
bussolótto *m* kubek z kostkami
 do gry *m*; giuoco dei bussol-
 lotti kuglarstwo *n.*
busta *f* futerał *m*; koperta na
 list *f.*
bustáio *m* fabrykant *m* gorsetów.
busto *m* część górna ciała; biust
m; popiersie; gorset *m.*
butirro *m* masło *n.*
buttafuóri *m* w teatrze ten, co
 daje znaki aktorom, kiedy
 mają wyjść na scenę.
buttáre *a i n* rzucać,
buttáta *f* rzut *m.*
butteráto dzióbaty, ospowaty.
búttéro *m* pasterz *m* koni lub ba-
 wołów w Kampanii rzymakiej.
buzzicáre (buccika-) *n* poruszyć
 się, obudzić się, budzić się.
buzzo (bucco) *m* żołądek *m.*
buzzúrro (buccurro) *m* Szwajcar
 sprzedający kasztany; dziki
 człowiek; w Rzymie prze-
 zwisko Piemontczyków.

C.

- cábala** (ka-) *f* kabała *f*, sennik *m*; podstęp *m*.
cabaláre *a* knuć intrygi, intrygować, knować.
cabalista *m* kabalista, intrygant *m*.
cabalístico (ka-ko) kabalistyczny.
cabína *f* kabina, komórká *f*; ~ **telefónica** mownica *f* telefoniczna.
cabotaggio (kabotadžjo) *m* żegluga *f* przybrzeżna.
cacáo, caccáo (kakáo) *m* kakao *n*.
cacáre *a* i *n* srać.
cacasénno *m* zarozumiały.
cacasenténze (-ce) *m* mądrała *m*.
cacatóio *m* wychodek *m*.
cacatúra *f* sranie, łajno *n* owa-dów *n*.
cácia *f* polowanie *n*.
cacciagióne (kaczjadżjone) *f* po-łów, zdobycz *f*.
cacciáre *a* wypędzić, polować, wydać, opuścić; ~ *si* *r* wdzierać się, ukryć się.
cacciáta *f* polowanie *n*; wypę-dzenie *n*.
cacciátora *f* kurtka *f* myśliwska.
cacciátore *m* myśliwy, strzelec *m*.
cacciavíte (kaczjawite) *m* śruba *f*.
cáccola (kakko-) *f* bryłka *f*, błota; łajno *n* kozie, owcze; smark.
cacherélló (kake-) *m* łajno *n* my-szy, owiec, kóz.
caciála (-czja-) *f* piwnica na sery, serownia *f*.
caciáluólo *m* handlarz *m* serów.
cáció (kaczjo) *m* ser *m*.
cadofonia (kako-) *f* rozdźwięk *m*.
cadávere *m* trup *m*.
cadavérico (-weriko) trupowaty, podobny do trupa.
caddí *p, r* od **cadére**.
cadénte słabowity, zgrzybiały, wáty; **stella** ~ *f* spadająca gwiazda.
cadénza (-ca) *f* upadek *m*, kaden-cya *f*, modulacya *f* w mowie lub w śpiewie.
cadenzáto do taktu.
cadére *n* upadać.
cadétto *m* kadet, syn *m* niepier-worodny.
Cádice (kadlicze) *f* Kadyks *m*.
caducità (kaduczi-) *f* słabowitość, zgrzybiałość, znikomość *f*.
cadúco (kaduko) słabowity, zgrzybiały, kłuchy.
cadúno każdy.
cadúta *f* upadek, błąd *m*; nie-zszczęście *n*.
caffè *m*, *inv.* kawa; kawiarnia *f*.
caffettiéra *f* naczynie *n* na kawę, imbryk *m*; kawiarka *f*.
caffettiére *m* kawiarz *m*.
caffo *m* nieparzysty, dobry przy-padek *m*.
cafféina *f* kofeina *f*. [wać.
cagionáre (kadżjo-) *a* spowod-o-cagióne *f* przyczyna *f*; powód *m*; wina *f*; cel *m*.
cagionévole (kadżjonewole) sta-bowity.
cagliáre (kallja) *n* krzepnąć, ściuć się.
cáglio (kalljo) *m* podpuszczka *f*; trawieniec *m*.
cagna (kannja) *f* suka *f*.
cagnára *f* szczekanie *n* psów; kłótnia, nagana *f*.
cagnésco (kannjesko) *psl.*
cagnolino (kannjo-) *m* piesek *m*; szczenie *n*.
Caíno *m* Kain *m*.
Cáiro *m* Kairo.
Calabrése *m* i *f* Kalabryjczyk *m*.
Calábria *f* Kalabrya *f*.
calabróne *m* trzmiel *m*.
calafatáre *a* zatykać, zalepić szpary w okręcie.
calamáio *m* kałamarnic *m*.
calamáí *m, pl.* obwódki *pl.* sine około czu.

calamita *f* magnes *m*.
 calamità *f* nieszczęście *n*.
 calamitäre *a* namagnesować.
 calamitóso nieszczęśliwy, nie-
 szczęsny.
 calándra *f* skowronek, gaduła *m*.
 calandrino *m* bałwan, gamoń,
 gawron *m*.
 caláppio *m* pętla, pułapka, za-
 sadzka *f*.
 calapranzi (-dzi) *m* winda *f* do
 wyciągania potraw.
 caläre *a* i *n* spuszczać, opusz-
 czać, obniżać; = diminuire
 odejmuwać, zniżać cenę.
 caláta *f* opuszczenie, obniżenie *n*.
 calca *f* ciżba *f*; tłok, natłok,
 ścisak, tłum *m*.
 calcafogli (kalkafolli) *m* przy-
 cisk *m* do papierów.
 calcagno (kalkannjo) *m* pięta *f*.
 calcalétere *m* przycisk *m* do
 listów *m*.
 calcäre *a* gnieść, deptać.
 calcatóio *m* wapien *m*.
 calce *f* wapno *n*.
 calcestrúzzo (kalczestrucço) *m*
 szamota *f*.
 calcétto *m* trzewik *m* do tańca.
 calcina (kalczi-) *f* wapienna za-
 prawa *f*; cement *m*.
 calcinaccio (kalczinaczjo) *m* tynk,
 gruz *m*.
 calcináo *m* dół na wapno *m*.
 calcináre *a* zwapnieć.
 cálcio (kalczjo) *m* kopnięcie *n*.
 calco (kalko) *m* kalka *f*.
 calcografía *f* miedziorytniczwon.
 calcógráfo *m* miedziorytnik *m*.
 calcolábile obliczalny.
 calcoläre *a* i *n* obliczać.
 calcolatóre *m* liczebnik *m*.
 cálcolo *m* rachunek *m*.
 caldáiá *f* kocioł *m*.
 caldána *f* nagłe zaczerwienie
 się twarzy.
 caldáno *m* patelnia *f*; panew *f*.
 caldeggiäre (kaldedzja-) *a* przy-
 czynić się za kim, gorąco za
 kim przemawiać.

calderáo *m* kotlarz *m*.
 calderino *m* szczygieł *m*.
 caldo ciepły.
 caldúra *f* wielki upał *m*.
 calendário *m* kalendarz *m*.
 calénde: le ~ greche *f*, pl.
 przenigdy.
 calésse *m* kolasa *f*.
 cálibro *m* kaliber *m*.
 cálice (kállice) *m* kielich *m*.
 Califórnia *f* Kalifornia *f*.
 caliginóso (kalidzi-) mglisty.
 caligine *f* mgła *f*.
 calle *f* droga *f*; uliczka *f*.
 calligrafia *f* kaligrafia *f*; =
 scrittúra pismo, kaligraficzne.
 callígráfo *m* kaligraf *m*.
 callista *m* wycinacz *m* nagnio-
 tków.
 callo *m* odgniat *m*; zgrubienie *n*
 skóry.
 callóso odcisnięty, zgrubiały.
 callóttá *f* kapturek *m*.
 calma *f* spokój *m*.
 calmánte *m* środek *m* uspokajający.
 calmáre *a* uspokoić.
 calmiére *m* taksa *f* środków
 żywności; cennik *m* środków
 żywności.
 calmo spokojny.
 calo *m* odjęcie *n*; obniżenie *n*.
 calomeláno *m* kalomel *m*.
 calóre *m* ciepłota *f*; ciepłość *f*.
 caloría *f* jednostka *f* ciepłoty.
 calorífero *m* kaloryfer *m*.
 caloróso gorący, upalny.
 calóscia (kaloszja) *f* kalosz *m*.
 calpestäre *a* roztratować, po-
 deptać.
 calpestatóre *m* ten co podeptał
 lub roztratował kogoś.
 calpestío *m* tentent *m*.
 calúnnia *f* oczernienie *n*; po-
 twarz *f*.
 calunniatóre *m* potwarca *m*.
 calunniäre *a* oczerniać, obga-
 dywać.
 calunnióso obmowny, potwarczy.
 calvário (-wa-) *m* droga krzy-
 żowa *f*.

calvo (kalwo) łysy, goły.
calvizie (-widzje) *f* łysność *f*; łysina *f*.
calza (kalca) *f* pończocha *f*.
calzaiuolo *m* pończoszniczek *m*.
calzare *a i n* wdziewać, obuć się.
calzatóio *m* naciągacz *m* butów.
calzatura *f* obuwie *n*.
calzerotto, calzino *m* skarpetka *f*.
calzolaio (-co-) *m* szewc *m*.
calzolería *f* sklep *m* szewski; sklep *m* z obuwem.
calzóni *m, pl.* spodnie *pl*.
camarilla *f* kamaryla *f*; klika *f*.
cambiále *f* weksel *m*.
cambiaménto *m* zmiana *f*.
cambiamonéte *m* zmieniający pieniądze.
cambiáre *a* zmieniać; ~ *si r* zmieniać się; ~ *gli abiti* przebrać się.
cambiário *m* wekslowy.
cambialavúte (kambiawa) *m* zmieniający pieniądze.
cambio *m* zamiana *f*; wymiana *f*; = *ággio m* ażio *n*.
camélla *f* kamelia *f*.
camera *f* pokój *m*; ~ *dei deputáti* izba *f* posłów.
cameráli : *beni* ~ *m, pl.* dobra *pl.* kameralne, państwowe.
cameráta *f* sypialnia *f*; grupa alumnów,
cameratísmo *m* koleżeństwo *n*.
camerière *m* kamerdyner *m*; kelner *m*.
cameriera *f* pokojówka *f*; służąca *f*.
camerino *m* pokój do przebierania się *m*; gabinet *m*.
camerlengo *m* podkomorzy *m*.
camíce (kamicze) *m* alba *f* do mszy św.
camicia (kamiczja) *f* koszula *f*; ~ *di forza* kaftan *m*. bezpieczeństwa.
camiciáio *m* fabrykant *m* koszul.
camiciáta *f* silne pocenie się.

camiciótto (kamiczjotto) *m* bluzka *f*.
camiciuóla (kamiczjola) *f* kaftanik *m*.
caminiéra *f* ekran *m*.
ca(m)mino *m* komin *m*.
camméllo *m* wielbłąd *m*.
cammeó *m* kamea *f*.
cammináre *n* biegać, iść.
cammináta *f* chód *m*; przechadzka *f*.
camminatóre *m* piechur *m*; ten co idzie na przechadzkę.
camomilla *f* rumianek *m*.
camórra *f* kamora *f*.
camóscio (kamoszjo) *m* kozica *f*.
campáña (kampanja) *f* wieś *f*; wyprawa *f* wojenna.
campagnuólo (-pannjolo) *m* wiejski, mieszkaniec wsi *m*.
campána *f* dzwon *m*; *éssere di grosse campáne* mieć tępy słuch, być głuchym.
campanáció (kampanaczjo) *m* dzwonek *m* rawieszony na szyi krowy.
campanáio *m* dzwonnik *m*.
campanélla *f* dzwonek *m* do drzwi.
campanélllo *m* dzwonek *m*.
campaníle *m* wieża *f*; dzwonnica *f*.
campanilísmo *m* współzawodnictwo parałalne *n*; partykularyzm *m*; *quistioni di* ~ *zatargi pl.*, parałaniszczyzna *f*.
campanúla *f* dzwonek (kwiat) *m*.
campáre *n* żyć; ~ *sela* przebić się, przerywać się.
campeggiáre (kampedżjare) *a i n* występować; obozować.
campéstre wiejski, polny.
campicchiáre (kampikkjare) *n* przerywać się z trudem.
Campidógljo (-lljo) *m* Kapitol *m*.
campionário *m* zbiór *m* wzorów, próbek.
campióné *m* rejestr *m*; próbka *f*; bojownik *m*.

campo *m* pole *n*; obóz; obszar
m; ~ **di Marte** plac *n* ćwiczeń
 wojskowych; pole *n* marsowe.
camposánto *m* cmentarz *m*.
camuffáre *a* twarz zasłonić,
 przebrać kogo.
camúso *m* zadarty, nos *m* zadarty.
Canadá *m* Kanada *f*.
canáglia (kanallja) *f* łajdak *m*.
canagliáta *f* łajdactwo *n*.
canagliésco (kanalljesko) gmin-
 ny, nieokrzesany, karczemny.
canagliúme (kanalljume) *m* hul-
 tajstwo, łajdactwo *n*.
canáio *m* hodowca *m* psów.
canále *m* kanał *m*.
canalizzáre *a* kanalizować.
canalizzazióne (kanaliccazjone)
f kanalizacya *f*.
cánapa *f* konopie *n*.
canapè *m* kanapa *f*.
cánapo *m* lina *f*.
Canárie *f*, *pl.* Wyspy kanaryj-
 skie *pl*.
canaríno *m* kanarek *m*.
canaváccio (kanawaczjo) *m*
 szmata *f* do obcierania; ściěr-
 ka *f*.
cancellábile (kanczella —) nada-
 jący się do oparkanienia szta-
 chetami, do wymazania.
cancelláre *a* zamknąć sztachetami,
 wymazać, wykreślić.
cancelláta *f* cancelláto *m* krata
f; parkan *m* sztachetowy.
cancellatura *f* oparkanienie *n*,
 przekreślenie, wykreślenie.
cancellería *f* kancelarya *f*; og-
 gétti *di* ~ przedmioty, przy-
 bory do pisania.
cancelliére *m* kancelista *m*.
cancélló *m* krata *f*; zapora *f*.
canceréna *f* zgorzel *m*; gangrena *f*.
cancerenóso zgorzelinowy.
cancro *m* rak *m*.
candéla *f* świeca *f*.
candelábro *m* świecznik *m*.
Candelára *f* Święto *n* Matki
 Boskiej gromnicznej.
candellére *m* świecznik *m*.

candidáto *m* kandydat *m*.
candidézza (-decca) *f* białość *f*,
 niewinność *f*.
cándido śnieżnobiały.
candire (io kandisko) *a* ocukrzyć.
candito *m* owoc *m* ocukrzony.
candóre *m* błyszcząca białość;
 niewinność *f*; = purézza *f*
 czystość *f*.
cane *m* pies *m*; non c'era un ~
 niktogo nie było.
canéstra *f* wielki kosz *m*.
canéstro *m* kosz *m*.
cánfora *f* kamfora *f*.
canforáto *m* zawierający kam-
 forę; spirito ~ spirytus *m*
 kamforowy.
cangiábile (kandzja-) zmienny.
cangiánte mieniający się, lśniący
 się.
cangiáre *a* zmieniać.
canícola (kaniko-) kanikuła *f*.
canile *m* psia buda *f*.
canizie (kanidzje) *f* siwy włos *m*.
canna *f* trzcina *f*; = mazza
 (macca) *f* laska *f*.
cannáta *f* uderzenie *n* kijem,
 laską.
cannélla *f* rura *f* odpływowa;
 kurek *m* przy beczece.
cannélló *m* rurka *f*.
cannéto *m* oczeret *m*; trzcina *f*.
cannibale *m* kanibal *m*.
canniccio (kanniczjo) plecionka
f; siatka *f*.
cannocchiále (kannokkjale) *m*
 luneta *f*.
cannonáta *f* strzał *m* armatni.
cannóne *m* wielka rura *f*; armata
f; działo *n*.
cannoneggiáménto (kannone-
 dzja-) *m* ostrzeliwanie *n* z armat.
cannoneggiáre *a* ostrzeliwać ar-
 matami.
cánone *m* kanon *m*; prawo *n*.
canónica (kanonika) *f* plebania *f*.
canonicáto *m* godność *f* kano-
 nika; dochody *pl.* kanonika.
canonichéssa (kanonikéssa) *f*
 kanoniczka *f*.

canónico (pl. -ci) *m* kanonik *m*; kanoniczny.
canonizzare *a* kanonizować, świętym ogłosić.
canonizzazione (kanoniccadzjone) *f* kanonizacja *f*.
canoro brzmiający, śpiewający.
canottiere *m* wiosłarz *m*.
canova *f* szynk *m*; gospoda *f*.
canováo (kanowa-) *m* piwniczny.
cansare *a* odsuwać, usuwać, posuwać; = **evitare** unikać.
cantabile śpiewny.
cantante *m* i *f* śpiewak *m*.
cantare *a* śpiewać.
cantaré *m* wabik *m*.
cantastorie *m* śpiewak uliczny *m*.
cantata *f* śpiew *m*; kantata *f*.
cantérale, canteráno *m* komoda *f*.
canterellare, canticchiare *n* nucić, śpiewać.
canterino *m* chętny do śpiewu, śpiewak *m*.
cantero *m* nocnik *m*.
cántica (kantika) *f* wiersz, poemat *m*.
cántico *m* śpiew *m* pochwalny; hymn pochwalny; *il ~ dei Cantici* Pieśń nad Pieśniami.
cantiére *m* warsztat *m* okrętowy.
cantiléna *f* kantylena *f*.
cantimbáncó *m* wierszokleta, rybałt *m*.
cantina *f* piwnica *f*.
cantiniére *m* piwniczny *m*.
canto *m* śpiew *m*; = **canzone** (kandzone) *f* pieśń *f*; = **ángolo** *m* róg *m*; = **spígolo** *m* krawędź *f*; brzeg *m*; = **parte** *f* strona *f*.
cantonále kantonalny.
cantonáta *f* **cantóne** *m* róg -*m*; **préndere** una **cantonáta** popełnić błąd, przeoczyć się.
cantoniéra *f* serwantka *f*.
cantino *m* kwinta *f* przy skrzypcach.
cantoniére *m* dozorca *m* drogi, strażnik *m* kolejowy.
cantóre *m* śpiewak *m*.

cantoría *f* chór *m*.
cantuccio (kantuczjo) *m* kąt *m*; ~ *di pane* piętka chleba.
canúto siwy.
canzonáccia (-conaczja) *f* piosnka *f* uliczna.
canzonare *a* i *n* wyśmiać, okpić.
canzonatóre *m* szyderca *m*.
cañzonatúra *f* wyszydzenie, zwodzenie, obalamucenie *n*.
canzonettista *f* śpiewaczka *f* pieśni.
canzoniére *m* śpiewnik *m*.
caos *m*, *inv.* zamęt *m*; mieszaniina *f*.
capáccio (-czjo) *m* głowacz *m* głowisko *n*, łbisko *n*.
capacciúto (-czjuto) głowiasty, łebski.
capáce (kapacze) *zdatny*, *zdatny*, *zdatny*.
capacità (-czy-) *f* *zdatność*, *zdatność*, *zdatność*, *zdatność* *f*.
capacítare *a* przekonywać.
capánna *f* chata, chatka, budka *f*.
capanné *m* szałas *m*; budka *f*, zrobiona dla strzelca na polowaniu.
capánno *m* altana *f*; szałas *m*.
capárbio krnąbrny, uparty, zacięty.
capárra *f* nadplata *f*; *zadatek* *m*.
caparráre *a* *nająć*, *najmować*, *targować* *dawszy* *zadatek*.
capáta *f* uderzenie *n*; *cios* *m*; *dare una capatina* *f* na krótki czas gdzieś pójść.
capere *n* wchodzić.
capéccchio (kapekko) *m* zgrzebie *n*; *kłak* *m*; *pakuły* *pl*.
capellini *m*, *pl.* makaron cienki *m*.
capé *m* włos *m*.
capellúto owłosiony.
capelvénere *m* *złowłos* włoski, *wielowłos*, *kapilorek* *m*.
capéstro *m* *postronek*, *powróż*, *stryczek* *m*.
capezzále (kapeccale) *m* *poduszka* *f*; *podgłowie* *n*.
capézolo *m* *brodawka* *f* *pierzsiowa*.

capigliatúra (kapillja-) *f* porost, zarost *m* włosów.
 capilláre włoskowaty.
 capinéra *f* gajówka, czarnogłówka *f*.
 capire (io kapisko) *a* rozumieć, pojmować.
 capitále *m* stolica *f*.
 capitalista *m* kapitalista *m*.
 capitalizzáre (-liccare) *a* kapitalizować.
 capitánáre *a* i *n* prowadzić.
 capitáneria *f* komenda *f* portu.
 capitáno *m* kapitan *m*.
 capitáre *n* i *a* przyjsć; = accadére wydarzyć się.
 capitélló *m* kapitel *m*.
 capitoláre *a* kapitulować.
 capitoláto *m* układ *m*.
 capítolo *m* rozdział *m*.
 capítomboláre *n* i *a* przewracać się, koziółki wywracać.
 capítómbolo *m* koziółek *m*; przewrócenie *n* się.
 capo *m* głowa *f*; ~ d'anno Nowy Rok *m*; da capo jeszcze raz; da capo a fondo od początku aż do końca.
 capobánda *m* dowódzca *m* rozbojników; kapelmistrz *m*.
 capóccia (kapoczja) *m* dozorca, przywódca *m*.
 capóccchia (kapokkja) *f* główka *f* *n* gwóźdź.
 capocnoóco (kapokuoko) *m* kuchmistrz *m*.
 capofila *m* skrzydłowy.
 capofitto: *a* ~ na głowę.
 capogíro (-dziro) *m* zawrót *m* głowy.
 capolino *m* główka *f*; far capolino pokazywać się.
 capolavóro *m* arcydzieło *n*.
 capolista *m* pierwszy na liście.
 capoluógo *m* główne miejsce *n*.
 capomástro *m* majster *m* murarski.
 capóne *m* głowacz *m*.
 capopópolo *m* przywódca *m* ludu.
 caporále *m* dozorca; kapral *m*.

caporíone *m* herszt, przywódca *m*. [ciś].
 caposádo *m* główny punkt oparcaposcála (kaposka-) *m* górny odpoczynek, względnie górny początek schodów.
 caposezióne (-dzjone) *m* naczelnik *m* oddziału.
 caposquádra (-skuadra) *m* dozorca *m*.
 capostazióne (-dzjone) *m* naczelnik stacyi kolejowej *m*.
 capotrénó *m* kierownik pociagu *m*.
 capovérso *m* odstęp *m*.
 capovólgere (kapowoldžere) *a* przewracać się z góry na dół, nawrócić, odwrócić.
 capovólsi *p*, *r* capovolto *p*, *p* od capovolgere.
 cappa *f* płaszcz *m*.
 cappamágná (-nija) *f* suknia *f* galowa; cappa del camíno komin *m*.
 cappélla *f* kaplica *f*.
 cappelláio *m* kapelusznik *m*.
 cappellanía *f* prebenda *f*; uposażenie *n* kapłana.
 cappelláno *m* kapelan, wikary *m*.
 cappelláta *f* uderzenie *n* kapeluszem; pełny kapelusz.
 cappellería *f* sklep *m* z kapelusami.
 cappellétti *m*, *pl*. pirogi *pl*. z mięsem.
 cappellináio *m* wieszadło *n* na kapelusze.
 cappellino *m* kapelusz *m* kobiecy.
 cappélló *m* kapelusz *m*.
 cáppero *m* kaparki *pl*.
 cáppio *m* pętlica *f*; = nodo scorsóio pętla, pętlica *f*.
 capponáia *f* kojec *m* na kapłony.
 cappóne *m* kapłon *m*.
 cappótto *m* płaszcz *m*.
 cappúccia: insaláta ~ *f* sałata *f* głowiasta.
 cappuccíno (kappuczino) *m* kapucyn *m*.

cappuccio (-cjo) m kapuca *f.*
capra f koza *f.*
capráló m pasterz kóz, koziarz *m.*
capretto m koziołek *m.*
capriccio (kapriczjo) m chimera, fantazyja *f.*; fare i capricci gzić się, trykać, bósć.
capriccioso dziwaczny, grymasny.
capricorno (-kor-) m Koziorożec *m.*
caprifoglio (-lljo) m wiciokrzew, kozioróg *m.*
caprino m kózka *f.*, kozi; **quistióni di lana caprina** spór *m.*; kłótnia *f.*
capriola f koziołek *m.*
capriolo m rogacz *m.*
capro m kozioł, cap *m.*
capsula f puszka, torebka, kapsułka *f.*
carabáttole f, pl. graty, rupiecie *pl.*; le sue ~ rzeczy, manatki *pl.*, czyjeś.
carabína f karabín *m.*
carabiniére m karabinier *m.* (włoski żandarm).
caracolláre n krzątać, uwijać się, hasać na koniu.
caráffa f karafka *f.*
carámbola f gra *f* w karambola.
caramélla f karmelek *m.*
caraménte avv. serdecznie.
caratéllo m pasmo *n.*; wiązka *f.*; pęk *m.*; obręcze *pl.*
caráto m karat *m.*
caráttere m charakter *m.*; = **scrittúra f** pismo *n.*
caratterísta m aktor *m.* charakterystyczny.
caratterística f znamię *n.*; odznaka *f.*
caratterizzáre (-riccare) a oznaczający, znamionujący.
carbonáia f kopalnia *f* węgla.
carbonáio m węglarz *m.*
carbonáto m węglan *m.*
carbónchio (karbonkjo) m karbunkul, węgiel *m.*
carbóne m węgiel *m.*

carbónico : ácido ~ m kwas *m* węglowy.
carboniéra f skład *m* węgla, okręt *m* węglowy.
carbónio m węglík *m.*
carbonizzáre (-niccare) a zwęglić.
carcáme m szkielet *m* zwierzęcia.
carcássá f klatka piersiowa kury *f.*
carceráre a uwięzić.
carceráto m więzień *m.*
carcerazióne (karczeradzjo-) f uwięzienie *n.*
carcere m, i f więzienie *n.*
carceriére m dozorca *m* więzienny.
carcinóma (karczi-) m rak *m.*
carciófáio (karczjo-) m sprzedający karczochoy.
carciófo m karczoch *m.*
carciófáta f jedzenie *n* karczochów.
cardáre a gremplować, czesać wełnę.
cardatóre m gremplarz, ten co czesze wełnę.
cardátúra f czesanie *n* wełny.
cardellino m szczygiel *m.*
cardiaco sercowy; **vizio ~ m** wada *f* serca.
cardinaláto m godność kardynalska *f.*
cardinále m kardynał *m.*
cardinalizio (-dzjo) m kardynalski.
cardíne m wędka *f.*; zawiasa *f.*
cardo m oset; bodziak *m.*
caréna f pióro *n.*
carenáre a naprawiać dno okrętu umyślnie położonego na bok.
carestia f drożyzna *f.*
carézza (karecca) f pieczęta *f.*; umizg *m.*
carezzáre a pieścić, głaskać, umizgać się.
carezzévole (kareccewo-) przy- milający się, pochlebiający się.
caríággio (kariadżjo) m bagaże *pl.* gawieź *f.*; halastra *f.*

carláre *n* 1 ~ *si r* wydrażać, wylubić; o kościach próchnieć.
cárica (karika) *f* urząd *m*; ładunek *m*; = *attacco m* napad *m*.
caricáre *a* obciążyć, obładować; ~ *si r* przeładować się, obarczyć się.
caricáto przyozdobiony, ozdobny; wymuszony.
caricatóre *m* nakładacz, ładownik *m*.
caricátúra *f* karykatura *f*.
cárico (kariko) *m* ciężar *m*; obładowany, obciążony.
Caríddi *f* Charybda *f*.
cárie *f* próchnienie *n* kości.
carino ładny, miły.
carissimo najdroższy.
Carínzia (-dzja) *f* Karyntya *f*.
carióso próchniejący, spróchniały.
carità *f* miłosierdzie *n*; = *amóre m* miłość *f*; = *benevolénza* (-wolenca) *f* dobroczynność *f*; = *elemósina* *f* jałmużna *f*.
caritatévole (-wo-) dobroczynny.
carlino : *dare il resto del* ~ *m* darować resztę kary.
Carlo *m* Karol *m*.
Carlomagno (-nnjo) *m* Karol Wielki.
carlóna: *alla* ~ powierzehownie.
Carlótta *f* Karolina *f*.
carne *m* wiersz *m*, poezya *f*.
Carmelitáno *m* Karmelita *m*.
Carmélo *m* Góra Karmel.
carminió *m* karmin *m*.
carnagióne (-dźjo-) *f* barwa *f* skóry.
carnáio *m* skład *m* mięsa, rzeź *f*; siekanina *f*.
carnále mięsny; rodzony.
carne *f* mięso *n*; *carne secca* słonina *f*; *carne saláta* mięso solone *n*; *carne selvággia* dziczyzna *f*.
carnélice (-cze) *m* kat *m*.
carneficína (-czina) *f* rzeź *f*.

carnevaláta (-wa-) *f* zabawa karnawałowa *f*.
carnevale *m* karnawał *m*.
carnicéno (-dzi-) cielisty.
carniéra *f* torba myśliwska *f*.
Carnióla *f* Kraina *f*.
carnívoro (-wo-) *m* mięsożerny.
carnosità *f* mięsność *f*.
carnóso mięsny.
caro drogi, kochany.
carógná (karonnja) *f* padlina *f*.
caróla *f* taniec *m* w koło (walc, polka).
Carolina *f* Karolina *f*.
Carónte *m* Charon *m*.
carosélló *m* karuzel *m*.
caróta *f* kurak *m*; wybieg, wykręt *m*.
carótide *f* tętnica *f* szyjna.
carována (-wa-) *f* karawana *f*.
Carpázi (karpaci) *m*, *pl.* Karpaty *pl*.
carpentiere *m* cieśla *m*.
cárpine *m* grab *m*.
carpióne *m* karp *m*.
carpire (io karpisko) *a* zerwać, wyludzić, wykpić.
carpóni *avv.* na czworakach.
carrálo *m* powoźnik, stelmach *m*.
carráta *f* wóz *m*.
carreggiáre (-dźja-) *a* jechać.
carreggiáta *f* kolej *f*.
carrétta *f* dwukołowy wóz *m*; kareta *f*.
carrettiére *m* woźnica *m*.
carrétto *m* wózek ręczny *m*.
carrettóne *m* wóz *m* ciężarowy.
carriággio (-dźjo) *m* bagsze *pl*.
carriéra *f* karyera *f*; zawód *m*.
carrióla *f* taczki *pl*.
carro *m* wóz *m*; ~ *fúnebre* karawan *m*.
carrózza (karrocca) *f* powóz *m*; karoca *f*.
carrozzábile utorowany, ujeżdżony.
carrozzáio *m* fabrykant *m* powozów.
carrozzáta *f* grupa osób, która zmieści się w karocy.

carrúba *f* chleb *m* świętojański.
carrúbio *m* drzewo *n* z chlebem świętojańskim.
carrúcola *f* blok *m* składany; wielokrażki *pl*.
carta *f* papier *m*; ~ **bolláta** stempel *m*; ~ **da música** nuty *pl*.; ~ **suga** bibuła *f*; ~ **da giúoco** karty *pl* dogry; ~ **monetáta** pieniądze *pl*. papierowe; ~ **pécora** pergamin *m*.
carteggiáre (-dźja-) *a* korespondować.
cartéggio (-dźjo) *m* korespondencya *f*.
cartélla *f* los na loteryę.
cartellino *m* kartka *f*.
cartello *m* plakat *m*; ogłoszenie *n*; **di** ~ sławny.
cartiera *f* papiernia *f*. [waty].
cartilaginóso (-dźi-) chrząstko-
cartocciáta (-czja-) *f* pełna tu-
 tka *f*.
cartóccio (-czjo) *m* tutka *f*.
cartoláio, cartoláro *m* handlarz
 papieru *m*.
cartolería *f* skład *m* papieru.
cartolina *f* karta *f* pocztowa;
 ~ **con rispósta** pagáta z od-
 powiedzią; ~ **illustráta** wido-
 kówka, karta *f* z widokiem.
cartóne *m* karton *m*; tektura *f*.
cartúccia (-czja) *f* nabój, ład-
 nek *m*.
cartucciéra (-czje-) *f* ładownica *f*.
casa *f* dom *m*; ~ **di salúte** za-
 kład *m* leczniczy.
casácca (kasakka) *f* staroświecki,
 bardzo długi surdut *m*.
casáccio: *a* ~ (-czjo) nieroz-
 sądnie, bez zastanowienia się.
casále *m* dworek *m*; dworzy-
 szcze *n*; zagroda *f*.
casalingo domowy.
casaménto *m* wielki dom *m* czyn-
 szowy; koszary *pl*. czynszowe.
casáto *m* ród *m*; nazwisko *n*
 rodzinne.
caséggine (kaskadżine) *f* sła-
 bość, wątłość, obwisłość *f*.

casáre *n* upaść, upadać.
casáta *f* upadnięcie *n*, spadek
m; wodospad *m*.
casaticcio (-czjo) *m* słabutki,
 łatwo spadający (n. p. owoce).
casína (kaszina) *f* folwarczek
m, zagroda *f*; dworzyszczce *n*.
casco (kasko) *m* helm *m*.
caseggiáto (-dźja-) *m* grupa *f*
 domów.
casélla *f* przedział *m*, przegród-
 dka *f*; półka *f*.
casellánte *m* strażnik *m* kolejo-
 wy.
casellário *m* rejestr *m* policyjny,
 sądowy.
casélló *m* budka *f* kolejowa;
 domek *m* strażnika kolejowego.
casérma *f* koszary *pl*.
casiére *m* zarządca *m* domu.
casigliáno (ljja-) *m* mieszkanlec
m domu.
casíno *m* kasyno *n*; burdel *m*.
casísta *m* kazuista *m*.
caso *m* przypadek *m*; **per** ~
 przypadkiem; **al** ~ jak się
 zdarzy, przy okazji, przez o-
 kazję.
casoláre *m* biedny odosobniony
 dom *m*.
casóito *m* buda; budka stra-
 żnika kolejowego; budka *f* dla
 żołnierza.
casópita! *escl.* dla Boga; do
 djabła.
cassa *f* skrzynia, szafa *f*; ~ **da**
morto trumna *f*; = **tamburo**
m bęben *m*.
casasóforte *f* kasa *f* ogniotrwała.
cassáio *m* ten co robi skrzynie.
cassapánca *f* skarbnica *f*.
cassáre *a* kreślić, wyskrobać.
cassátúra *f* skreślenie, wyskro-
 banie *n*.
cassazióne (-dźjo-) *f* zniesienie
n; **corte di** ~ sąd *m* kasacyjny.
cássero *m* jama *f* piersiowa.
casseruóla *f* kociołek *m*.
cassétta *f* skrzynka *f*; = **tirét-**
to *m* szuflada *f*; ~ **postále**

skrzynka *f* pocztowa; skrzynka *f* na listy.
 cassétto *m* szuflada *f*.
 cassettóne *m* komoda, szafa *f*.
 cássia *f* kasya *f*.
 cassiére *m* kasyer *m*.
 casta *f* kasta *f*.
 castágná (-nnja) *f* kasztan *m*.
 castagnáccio (kaštannjeczjo) *m* placek, tort *m* z kasztanami.
 castagnáio *m* handlarz *m* kasztanów.
 castagnéto (-nnje-) *m* lasiek *m* kasztanowy.
 castágnó (-nnjo) *m* kasztanowaty; kasztan.
 castagnóla *f* petarda *f*.
 castáldo *m* zarządca dóbr; dozorca domu, kasztelan *m* zamkowy.
 castelláno *m* kasztelan *m* zamkowy. [towa.
 castellétto *m* książka *f* kredyty.
 castélló *m* zamek *m*; i castelli romani okolice Rzymu (Frascati, Marino) i t. d.)
 castigáre *n* karać.
 castigatézza (-tecca) *f* czystość *f*.
 castigáto *czysty*.
 castigo *m* kara *f*.
 Castiglia (kastillja) *f* Kastylia *f*.
 castitá *f* czystość *f*.
 casto *czysty*.
 castóro *m* bóbr *m*.
 castráre *a* kastrować.
 castráto *m* mięso *n* skopowe, skopowina *f*.
 castronággine, castroneria *f* giupota *f*.
 casuále *przypadkowy*.
 casualità *przypadkowość f*.
 casúpola *f* biedny dom *m*; chałta *f*.
 cataclisma *m* kataklizm; powódź; przewrót *m*.
 catacómba *f* katakumba *f*.
 catafálco (-ko) *m* katafalk *m*.
 catafascio : a ~ (katafaszjo) nieład *m*; zmieszane *n* jak groch z kapustą.

Cataláno *m* Katalończyk *m*.
 cataléssi, catalessia *f* strętwienie *n* ciała; katelepsya *f*.
 cataléttico kateleptyczny.
 catalettó *m* mary *pl*.
 catalogáre *a* katalogować.
 catálogo *m* katalog *m*.
 Catalógna *f* Katalonia *f*.
 catapécchia (— pekkja) *f* zapadła chata, buda *f*.
 cataplásma *m* okład, katalplazm *m*.
 catarrále kataralny.
 catárró *m* katar, niezyt *m*.
 catarróso dotknięty katarzem.
 catásta *f* sążeń *m*; stos *m*.
 catásto *m* kataster *m*.
 catástrofe *f* katastrofa *f*.
 catechísimo (-ki-) *m* katechizm *m*.
 catechista *m* katecheta *m*.
 cat·chizzáre (katekicare) *a* ucząć katechizmu.
 categoría *f* kategoria *f*.
 catégorico (-ko) *m* kategoriyczny.
 caténa *f* łańcuch *m*.
 catenáccio (-czjo) *m* zasuwka, zapora *f*.
 cateráttá *f* śluza; katarakta *f*.
 Caterína *f* Katarzyna *m*.
 catérva (-wa) *f* kupa, gromada *f*; tłum *m*.
 catinélla *f* miednica *f*; pióve *a* catinélla pada deszcz jak z cebra, ulewny deszcz.
 catino *m* balia *f*.
 Catóne *m* Katon *m*.
 cáttedra *f* katedra *f*.
 cattedrále *f* katedra *f* (kościół).
 cattedrático (-ko) *m* profesorski.
 cattivársi (-war-) *r* dopiąć, zaskarbić sobie, zjednać.
 cattivéria *f* złość, podłość *f*.
 cattivo *zły*. [cyzm *m*.
 cattolicísimo (-czy-) *m* katolickość.
 cattolicità *f* świat *m* katolicki.
 cattólleo (-ko) *m* katolik *m*.
 cattúra *f* zabranie *n*, sekwestracja *f*.
 catturáre *a* zabrać, sekwestrować; uwięzić.

Caucáso *m* Kaukaz *m*.
caudatário *m* niosący ogon.
causa *f* przyczyna; skarga; sprawa *f*; per causa tua dla ciebie; in ~ z powodu.
causale przyczynowy.
causalità *f* to co jest przyczyną, przyczynowość.
causare *a* spowodować.
causídico (-ko) *m* obrońca, adwokat *m*.
caústico (-ko) *m* żrący; środek *m* żrący.
cautela *f* ostrożność *f*.
cautelare *a* zawarować sobie.
cautério *m* środek lub przyrząd do wypalania.
cauterizzare (-ricca-) *a* wypalać.
cauterizzazioe (-riccadzjone) *f* wypalenie, wyżarcie *n*.
cauto ostrożny.
cauzióne (kaudzjo-) *f* kaucya *f*.
cava (-wa) *f* kamieniołom *m*.
cavadénti *m* dentysta *m*; ten co zęby lamie, wydtóbuje.
cavágnio (kawannjo) *m* kosz *m*.
cavalcábile (kawalka-) *dający* jeździć, ujeździć.
cavalcáre *a* i *n* jechać konno.
cavalcáta *f* jazda *f* konna; towarzystwo *n* jeźdźców.
cavalcatóre *m* jeździec *m*.
cavalcátura *f* zwierzę *n* pod wierzch; wierzchowiec *m*.
cavaleavia (kawalkawia) *f* i *m* arkada *f*, most *m* łukowy kryty.
cavaleióni *avv.* okrakiem.
cavaliére *m* jeździec *m*; = gentiluóno *m* kawaler *m*.
cavalla *f* klacz *f*.
cavalláro *m* dozorca, pasterz koni; handlarz koni *m*.
cavalleggiére (-dźje-) *m* kawalerzysta *m*.
cavalleria *f* rycerskość; jazda, kawalerja *f*.
cavallerizza (kawallericca) *f* ujeżdżalnia *f*.
cavallerizzo *m* jeździec, wyrabiający sztuki na koniu.

cavallétta *f* szarańcza *f*.
cavallétto *m* podstawa, osada, oprawa *f*; = capra *f* kozioł *m*.
cavállo (kawallo) *m* koń *m*.
cavallóne *m* wielka fala *f*; bałwan *m*.
cavalócchio (kawalokkjo) *m* doradca *m* pokątny.
cavamáccie (-kje) *m* czyszczący płamy.
caváre *a* wydobywać, wyjmować; ~ si *r* la fame głód zapokoić; ~ ~ la sete pragnienie ugasić; ~ sela ująć, wymknąć się, wybrnąć.
cavastiváli (kawastiwali) *m* pacholek *m*.
caváta *f* upust *m*.
cavatáppi *m* korkociąg *m*.
cavatina *f* aryjka *f*.
cavaturáccioli (kawaturaczjoli) *m* korkociąg *m*.
cavérna *f* jama *f*.
cavernóso jamisty.
cavézza (kawecca) *f* olstro *n*.
caviále *m* kawior *m*.
cavicchia *f* cavicchio (kawik-kjo) *m* kołek *m*, drewniany gwóźdź *m*.
caviglia (kawillja) *f* kołek *m*.
cavilláre *n* kręcić, wykrecać, wymyślać kruczki.
cavillo *m* wykrety, przebiegłość *f*.
cavitá *f* wydrażenie *n*.
cavo *m* wydrażony, próżny; kabel *m*.
cavoláia *f* rozsada *f* kapusty.
cavolfióre *m* kalaflor *m*.
cávolo *m* kapusta *f*.
cazzarúola (kacca-) *f* kociótek *m*.
cazzo (kacco) *m* członek *m* męski; pręcie *n*; kutas *m*.
cazzottáre *a* buchać, szturkać.
cazzottáia *f* bitka *f*.
cazzótto (kaccotto) *m* kułak *m*; uderzenie *n* pięścią.
cazzuóla *f* kielnia *f* murarska.
ce, ci (cze, czy) *pron.* i *avv.* nas, nam; tu, tam.
ceca (czeka) *f* młody węgorz.

cecaménte *adv.* na oślepe, ślepo.
cecca: *far* ~ (czekka) odma-
 wiać, odmówić.
Cecco = Francesco Franci-
 szek *m.*
cece *m* groch *m.*
Cecilia *f* Cecylia *f.*
cecità (czeczità) *f* ślepotą *f.*
cédere *a i n* ustąpić.
cedévole (czedewo-) uległy, u-
 stępliwy.
cedibile przenośny, dający się
 odstąpić.
cedíméto *m* zapadnięcie się,
 ugrzęźnięcie *n.*
cédola *f* odcinek *m*, kupon *m*
 procentowy.
cedráto *m* cedrat *m.*
cedro *m* cedr *m.*
céduo *m* las dający się wyciąć.
céfalo *m* ryba *f* morska.
ceffóne *m* policzek *m.*
ceffo *m* pysk *m*, morda *f.*
celáre *a* ukryć.
celáta *f* szyszak *m.*
celebráre (io czélebro) *a* wy-
 chwalać, obchodzić; ~ *la* Messa
 odprawiać mszę.
celebrazióne (czelebradzjone) *f*
 obchód uroczysty.
célebre sławny.
celebrità *f* sława *f.*
célere szybki, prędki.
celerità *f* szybkość *f.*
celéste niebiański, niebieski.
Celestíno *m* Celestyn *m.*
célla *f* żart *m.*
celiáre *n* żartować.
celibáto *m* bezżenność *f.*
celíbe bezżenny, nieożeniony.
celióne *m* żartowniś, śmieszek,
 trefniś *m.*
cella *f* komórka, cela *f.*
cellula *f* komórka *f.*
celluláre *agg. i sost.*, *m* komór-
 kowaty; segregazióne ~ *f*
 więzienie *n* celkowe.
cellulóide *f* celuloide, błonnik *m.*
cellulóso celuloidey, błoniasty.
cémbalo *m* cymbał *m.*

cementáre umocnić, cemento-
 wać, zakitować.
céméto *m* cement *m.*
cencinquánta = 150.
cena *f* wieczerza *f.*
cenácolo (czenakolo) *m* sala *f* ja-
 dalna, jadalnia *f.*
cenáre *a* wieczerzać.
cenciainólo (czenczajolo) *m* łach-
 maniarz, zbieracz *m* gałganów.
cencino (czenczi-) *m* gałganek *m*;
 szmateczka *f.*
céncio *m* łachman, gałgan *m*; =
 stráccio (straczjo) *m* gałgau,
 łachman *m*; szmata *f.*
cencióso gałganiasty, łachmano-
 waty, obdarty.
ceneráta *f* ług *m.*
céneré *f* popiół *m*; **il giorno**
delle Céneri środa *f* popiel-
 cowa, Popielec *m.*
Ceneréntola *f* kopciuszek *m.*
ceneríno popielaty.
cenerógnolo (czeneronnjolo) *m*
 szary jak popiół.
ceneróne *m* ługowiny *pl.*; zoła *f.*
cenno *m* znak *m*; fare un ~
 skiniecie, skinać, dać znak.
cenóbio *m* klasztor *m.*
cenóbíta *m* zakonnik, mnich *m.*
censíméto *m* spis *m* ludności.
censo *m* majątek *m*; = **róndita**
f renta *f.*
cenóre *m* cenzor *m.*
censuário podatkowi ulegający,
 obowiązany płacić podatki.
censúra *f* cenzura *f*; = **rim-**
próvero *m* nagana, bura *f.*
censurábile naganny.
censuráre *a* ganić.
centáuro *m* centaur *m.*
centelláre, centellináre *a* łykać.
centélló *m* łyk *m.*
centenário stuletni, rocznica
 stuletnia.
centésimo setny.
centifóglio (czentifolljo) *m* centy-
 folia *f.*
centigrado stustopniowy.
centigrámma *m* centygram *m.*

centilitro *m* centylitr *m*.
 centimetro *m* centymetr *m*.
 céntina *f* buksztele *pl.* krok-
 sztyń *pl.*
 centináio (*pl.* le centináia) *m*
 setka *f*.
 centináre *a* zrobić łukowatym.
 centipede stunożny, stonóg *m*.
 cento *inv. sto.*
 centóne *m* odzież *f*; z rozmaitych
 kawalków.
 centrále śródkowy. [zować.
 centralizzare (-liccare) centrali-
 centrifugo *m* centryfuga *f*.
 centro *m* środek *m*; centrum *n*.
 centuplicare (-ka-) *a* powiększyć
 sto razy.
 centuplo sto razy.
 centúria *f* centuria *f*.
 ceppa *f* karpa *f*; kłęb *m*; ma-
 cica *f*.
 ceppáia *f* część dolna pnia lub
 łodygi, z której wyrastają ko-
 zenie, odziemek *m*.
 ceppo *m* karcz, pień *m*; kłoda
f, kloc *m*; = origine (-dzine)
f pień *m*.
 Ceppo *m* Boże Narodzenie *n*.
 cera *f* wosk *m*; = fáccia (fa-
 czja) *f* wygląd *m*.
 cerainólo *m* handlarz *m* wosku.
 ceralácca (-lakka) *f* lak *m*.
 cerámica (-ka) *f* ceramika *f*;
 arte ~ sztuka ceramiczna.
 Cérbero *m* Cerber *m*.
 cerbiátto *m* jelonek, młody je-
 leń *m*.
 cerca *f* tropienie, poszukiwanie *n*.
 cercáre (czerkare) *a* szukać.
 cercatóre *m* szukający.
 cérchia (czerkja) *f* mur *m* opasu-
 jący miasto.
 cerchiáio *m* obręczarz, bednarz
m.
 cerchiáre *a* obić, ścisnąć obrę-
 czami, opasać.
 cerchiátura *f* otoczenie, ści-
 śnięcie obręczami.
 cérchio (czerkjo) *m* koło *n*;
 obręb *m*.

cércine (czérczine) *m* poduszc-
 ka, którą kładzie na głowę, ten
 co nosi ciężary.
 cereáli *m, pl.* zboże *n*.
 cerebrále mózgowy.
 céreo woskowy.
 cereria *f* woskarnia *f*.
 cerétta *f* pomada do wąsów i
 brody *f*.
 cerfóglio (czerfolljo) *m* trybula *f*.
 cerimónia *f* ceremonia *f*.
 cerimoniále ceromonialny.
 cerimonióso połączony z tru-
 dnościami, ceremonialny.
 cerino *m* zapalka *f* woskowa.
 cerna *f* wybór *m*.
 cérnere *a* wybierać.
 cerniéra *f* zawiaska *f*; wiązadło
n stawowe.
 cerníta *f* wybór *m*. [skowa).
 cero *m* świeca *f* ołtarzowa (wo-
 cerótto *m* plaster *m* przyszczy.
 cerretáno *m* szarlatan, kuglarz *m*.
 cerro *m* dąb rosnący tylko we
 Włoszech.
 certáme *m* walka *f*.
 certézza (czertecca) *f* pewność *f*.
 certificáre (-ka-) *a* zapewniać,
 potwierdzać.
 certificáto *m* świadectwo, po-
 świadczenie *n*.
 certo pewny.
 Certósa *f* klasztor *m* Kartuzów.
 Certosino *m* Kartuz *m*.
 certúno kto, ktoś.
 certúni *m, pl.* niektórzy.
 cerúleo błękitny, niebieski.
 cerúme *m* odpadki od wosku;
 woskowina w uszach *f*.
 cerúsico (-ko) *m* cyrulik, chi-
 rurg *m*.
 cerva (cierwa) *f* lania *f*.
 cervelláta *f* kiełbasa serwe-
 latka *f*.
 cervellétto *m* mózdzek *m*.
 cervellino (cierwel-) uparty.
 cervélló *m* mózg *m*.
 cervellóne *m* głupiec *m*.
 cervellótico (cierwellotiko) fan-
 tastyczny.

cervíce *f* kark *m*.
 cerviéro: lupó ~ *m* ryś *m*.
 cervo *m* jeleni *m*.
 cervógia (ozierwodzja) *f* piwo *n*.
 Césare *m* Cezar *m*.
 cesáreo cesaraki.
 ceselláre *a* cyzelować, ryć
 w metalu.
 cesellatóre *m* ten co cyzeluje.
 cesellatúra *f* cyzelowanie *n*.
 cesélio *m* rylec *m*.
 cesóie, cisóie *f*, *pl.* nożycki *pl.*
 céspite *m* krzak *m*.
 cespo *m* kosmek *m*, kitka, kiśó *f*;
 pęczek *m*.
 cespúglio (czespulljo) *m* krzak *m*.
 cessáre *n* ustać.
 cessionário *m* koncesyonaryusz
m; przedsiębiorca *m*.
 cessioné *f* odstąpienie *n*.
 cesso *m* wychodek *m*.
 cesta *f* wielki kosz *m*.
 cestáio *m* kozykarz *m*.
 cestináre *a* rzucić do kosza na
 papiery.
 cestíno *m* kosz *m*.
 cesto *m* kosz *m*.
 cetáceo (czetaczeo) wielorybi.
 ceto *m* klasa *f*.
 cetra *f* cytra *f*.
 cetriólo *m* ogórek *m*.
 che (ke) *pron. inv.* który, ten.
 chè *cong.* albowiem, bowiem; =
 affinchè tem, przez to; ażeby.
 checchè (kekkè) chociaż.
 chechessia cokolwiek będzie.
 chellerina *f* kelnerka *f*.
 chéppia *f* koza *f*.
 chérica (kerika) *f* tonzura *f*.
 chericáto *m* stan *m*; kaptański.
 chérico, chiérico *m* duchowny,
 ksiądz *m*.
 chérnisi karmazynowy.
 cherubino *m* oberubin *m*.
 chetáre *a* uspokoić.
 chetichélla : alla ~ *adv.* pota-
 jemnie, skrycie.
 cheto cichy.
 chi (ki) *pron. inv.* kto.

chiáčhiera (kjákkjera) *f* papla-
 nie *n*; gadanina *f*; plotki *pl.*
 chiacchieráre (io kjákkjero) *n*
 gawędzić, gadać, pleść.
 chiacchierío *m* plotki *pl.*
 chiacchieróne *m* gaduła, gada-
 tliwy *m*.
 chiama *f* wołanie, nazwisko *n*.
 chiamáre *a* wołać; = dare il
 nome nazywać; ~ si *r* nazy-
 wać się; ~ ~ soddisfátto o-
 świadczyć się.
 chiamáta *f* wołanie *n*.
 Chianti *m* Obianti, wino tokań-
 skie.
 chiappa *f* połów *m*; chwytanie *n*.
 chiappamínchióni (kjap-kjoné) *m*
 wykpirosz, wydrwigrosz *m*.
 chiappamósche (-ske) *m* łapka
f na muchy.
 chiappáre *a* chwycić.
 Chiara *f* Klara *f*.
 chiara *f* biało *n*.
 chiarézza (kjarecca) *f* jasność,
 wyraźność, wyrazistość *f*.
 chiarificáre *a* wyklarować, prze-
 oedzić.
 chiaríre (io kjarísko) *a* objaśnić,
 wyjaśnić, wyswietlić; ~ si *r*
 przekonać się.
 chiaríssimo : ~ signóre! Naj-
 dostojniejszy Panie; Al ~ Si-
 gnor Do Jaśnie Wielmożnego
 Pana.
 chiar.^{mo} = chiaríssimo.
 chiaro jasny, wyraźny; = illú-
 stre sławny; ~ d'ново biało
 jaja; ~ di luna światło księ-
 życa; méttère in ~ objaśnić,
 wyjaśnić.
 chiaróre *m* połysk, blask, brzask
m.
 chiaroseúro *m* cienie *pl.*, pół-
 cień *m*.
 chiaroveggénte (kjarowedzente)
m jasnowidzący.
 chiassáta *f* hałas *m*.
 chiasso *m* hałas *m*.
 chiassóne *m* hałasujący.
 chiassóso hałaśliwy.

chiatta *f* przewóz, prom *m*.
chiavaccio (kjawaczjo) *m* zasuwka *f*.
chiavarda *f* kolek *m*, którym się zamyka.
chiave *f* klucz *m*.
chiávica (kjawika) *f* kanał *m*.
chiavistello *m* zasuwka *f*.
chiázza (kiazca) *f* plama *f*.
chiazzáto splamiony.
chicca (kikka) *f* cukierek *m*.
chicchera (kikke-) *f* filizanka *f*.
chicchessia *pron.* ktokolwiek bądź.
chicco (kikko) *m* ziarno, jądro *n*.
chiédere (kje-) *a* żądać; = *domandáre* pytać się; ~ *un piacére* a *qualcúno* prosić kogo o przysługę, poparcie.
chiesa *f* kościół *m*. [*dere.*
chiesi *p. r* *chiesto* *p, p* od *chié-*
chiesuóla *f* kościółek *m*.
chífel (kifel) *m, inv.* różek *m*.
chiglia (killja) *f* tram *m* okrętu.
Chili *m* Chili.
chilo *m* mlecz, chylus *m*; *fare il* ~ odpoczywać.
chilo, chilogrammo *m* kilogram *m*.
chilómetro *m* kilometr *m*.
chiméra chimera *f*.
chímica (kimika) *f* chemia *f*.
chímico *m* chemik *m*.
chimo *m* miazga pokarmowa *f*.
china *f* pochyłość *f*.
China *f* Chiny; = *chinachina* kora chinowa *f*.
chináre (ki-) *a* schylać, pochylać; ~ *si r* zginać się.
chináto zaprawiony korą chinową, chinowy.
chincáglie (kinkallje) *f, pl.* sprzęty i narzędzia *pl.* mosiężne i żelazne.
chincagliére *m* handlarz *m* sprzętów i narzędzi metalowych.
chincaglieria *f* sklep *m* z sprzętami i narzędziami metalowymi.
Chinése, Cinése *m* Chińczyk *m*; chiński.

chinino *m* chinina *f*.
chino zgięty, pochylony.
chioccáre (kjokka-) *a* huknąć, trzaskać, pękać.
chióccia (kjoczja) *f* kwoka *f*.
chiocciáre *n* gdakać, kwokać.
chióccio (kjoczjo) ochrypty.
chiócciola *f* ślimak *m*; *scala a ~* schody kręcone *pl*.
chioccoláre (kjokko-) *n* trzepać.
chiodo *m* gwóźdź *m*; *avere chiodi* mieć długie; *roba da chiodi* straszne rzeczy; rzeczy o pomstę do nieba wołające.
chioma *f* włosy *pl*.
chiomáto owłosiony.
chiosa *f* glossa *f*, objaśnienie *n*; komentarz *m*.
chiosáre *n* pisać glossy, objaśniać, komentować.
chiosatóre *m* autor glossy, przypisków, komentator.
chiósc (kjosko) *m* kiosk *m*.
chíostro *m* klasztor *m*.
chiotto spokojny.
chirágra *f* gościec *m* w rękach, ból w stawach rąk.
chirógráfo *m* rękopiśmienny dokument *m*; cyrograf *m*.
chirománte *m* przepowiadający przyszłość z ręki.
chiromanzia (-cia) *f* chiromancya *f*.
chirurgía (kirurdzia) *f* chirurgia *f*.
chirúrgo *m* chirurg *m*.
chissà kto wie, może.
chitárra *f* gitara *f*.
chitarrísta *m* gitarzysta *m*.
chiudénda (kju-) *f* zagroda *f*, ogrodzenie *n*; opłotek *m*, zagajnik *m*.
chiúdere *a* zamknąć.
chiúnque (kjunkue) *pron.* ktokolwiek, którykolwiek.
chiúrlo *m* siewka *f*; kulig *m*.
chiúsa *f* zagroda *f*, ogrodzenie *n*; śluza *f*, tama *f*.
chiusi *p, r* *chiuso* *p, p* od *chindere*.

chiusúra *f* zamknięcie *n*, koniec
 ch^{mo} = chiarissimo *m*. [*m*.
 ci (ezi) *pron.* i *adv.* nas, nam;
 tutaj, tam.
 ciaba (czja-) *f* łątacz *m*. [łofel *m*.
 ciabátta *f* but domowy, pan-
 ciabattino *m* łątacz *m*.
 ciabattóne *m* partacz *m*; nie-
 porządny *m*.
 cialda *f* wafel *m*; ciastko *n* wytła-
 czane w formie.
 cialdóne *m* piekarz *m* wafli.
 cialtróne *m* hultaj *m*; rozpu-
 stnik *m*.
 cialtroneria *f* rozpusta *f*.
 ciambélla *f* obwarzanek *m*.
 ciambellálo *m* piekarz *m* obwa-
 rzanków, pączków.
 ciambelláno *m* szambelan *m*.
 ciampánelle: dare in ~ baka
 strzelić, poszkapić się.
 ciampicáre (czjampika-) *n* uty-
 kać, utknąć.
 ciampicóne (-ko-) *m* ten co się
 potyka, utyka.
 ciana *f* rozpustna kobieta *f*;
 nierządnica *f*, kurwa *f*.
 cianca (czjanka) *f* noga *f*.
 ciáncea (czjanczja) *f* paplanie *n*,
 brednie *pl.*, gadanina *f*.
 cianciáre *n* paplać, gadać, bre-
 dzić.
 cianciáre *a* i *n* wyjakać.
 cianésko (-sko) *gminny*, nie-
 okrzęsany, karczemny.
 cianfruságliá (-llja) *f* gałgan-
 stwo *n*.
 ciano *m* gałgan *m*; szuja *m*, *f*.
 cianúro *m* sinek *m*; ~ di po-
 tássó sinek potasu.
 ciarla *f* paplanie *n*; brednie *pl.*,
 gadanie *n*.
 ciarláre *a* bajać, pleść, bredzić.
 ciarlatáno *m* szarlatan, szalbierz,
 kuglarz *m*.
 ciarlóne *m* bazarz, gaduła *m*.
 ciarpa *f* graty *pl.*, rupiecie *pl.*;
 szarfa *f*.
 ciaschedúno, ciascúno (czjasku-)
pron. *m* każdy.

íbáre (czl-) *a* żywió, odżywiáć
 się.
 cibo *m* potrawa *f*; pożywienie *n*.
 cibório *m* cyboryum *n*.
 cibréo *m* potrawka *f*.
 cicála (czika-) *f* świerszcz *m*.
 cicalío *m* gadanina, paplanina *f*.
 cicatrice (-cze) *f* blizna *f*.
 cicatrizzáre (czikatriccare) *n* za-
 blizniać się.
 cicca (czikka) *f* koniuszek *m*,
 ogryzek *m* cygara.
 ciccaiuólo *m* zbierający koniu-
 szki, ogryzki.
 ciechétto (czikketto) *m* wódka *f*.
 cíccia (cziczja) *f* mięso *n*.
 cícciolo (-czjo-) *m* włókno mięsa
 po wygotowaniu z niego soku.
 cíccióso mięsisty.
 cícérchia (cziczerkja) *f* groszek
m, soczewica *f*.
 Ciceróne *m* Cycero *m*.
 cícisbéo (cziczi-) *m* przyjaciel
 domu; kochanek, galant.
 Cieladi *f*, *pl.* Cyklady *pl*.
 cielamíno *m* fiołek *m* alpejski.
 cielista *m* cyklista *m*.
 ciclo *m* okres, cykl *m*.
 ciclóne *m* cyklon *m*.
 cíclópe *m* cyklop *m*.
 cícógna (czikonnja) *f* bocian *m*.
 cícória *f* cykorya *f*.
 cícúta (cziku-) *f* cykuta *f*.
 cieco (czjeko) ślepy.
 cielo *m* niebo *n*; grazie al ~
 dzięki Bogu; per amor del ~
 ciera *f* wygląd *m*. [dla Boga.
 cifra *f* cyfra *f*.
 cifráto szyfrowany.
 ciglio (czilljo) *m* (*pl.*; le ciglia)
 rzęsa *f*.
 ciglióne *m* brzeg drogi.
 cigna, cinghia *f* rzemień, pas *m*.
 cignála (czinnja-) *f* zemsta *f*.
 cignále, cinghiále *m* dzik *m*.
 cigno *m* łabędź *m*.
 cigoláre *n* trzeszczeć, pryskać.
 cigolio *m* kwik *m*, skrzywienie *n*.
 cílécca (czilekka) *f* drażnienie
n, drwinki *pl*.

ciliégia (cziljedzja) *f* wiśnia *f*.
ciliégio (-dżjo) *m* drzewo *n* wiś-
 niowe.

cilindräre *a* walcować.

cilindro *m* walec, cylinder *m*.

cilizio (czilidzjo) *m* koszula *f* po-
 kutnicza; włósiennica *f*.

cima *f* szczyt, wierzchołek *m*;
una ~ **d'uomo** znamienity
 człowiek; **da** ~ **a fondo** z góry
 na dół.

cimära *a* obcinać, strzydz.

cimása *f* listwa *f*, gzyms *m*.

cimatóre *m* postrzygacz *m*.

cimatúra *f* strzyżenie *m*.

cimbalo *m* cymbał *m*.

cimberli : **essere in** ~ **podocho-**
 conym być.

cimélio *m* kosztowny antyk *m*.

cimentäre *a* na próbę wystawić,
 ryzykować; ~ **si r** mierzyć się.

ciménto *m* próba *f*.

cimíce (czimicze) *f* pluskwa *f*.

cimiciáo (-czja) *m* gniazdo plu-
 skiew.

cimiéro *m* szyszak *m*, kita *f*
 hełmu.

cimitéro *m* cementarz *m*.

cimósa *f* krajka *f*.

cimúro *m* złoty *pl*.

Cina *f* Chiny *pl*.

cinábro *m* cynober *m*.

cíncia (czinczja) *f* sikora *f*.

cincischiäre (-skja-) *a* źle krajać.

cinegética (czinedżetika) *f* sztuka
 polowania.

cinematógrafo *m* kinematograf
m. [pioły zmarłych.

cinerário *m* przeznaczony na po-
 cinéreo popielaty.

cingere (czindże-) *a* opasać; =
circondäre otoczyć.

cinguettäre *a* i **ñ** bełkotać,
 szczebiotać.

cinguettío *m* bełkotanie *n*,
 szczebiot *m*.

cinico (-ko) *m* cynik *m*.

ciniglia (-llja) *f* wstążka *f* utkana
 jedwabiem i aksamitem (che-
 nille).

cinismo *m* cynizm *m*.

cinquánta (czinkuanta) = 50.

cinquantésimo pięćdziesiąty;
cinquantina *f* pięćdziesiątka,
 prawie pięćdziesiąt.

cinque 5.

cinquecentista (czinkueczen-) *m*
 pisarz z wieku 16go.

cinquecento 500.

cinquína *f* prawie pięć.

cinto *p. p.* **cinsi** *p. r.* od **cin-**
gere.

cinta *f* ogrodzenie *n*, parkan *m*.

cintola *f* pas *m*, udo *n*.

cintolo *m* szlak *m* u sukna.

cintúra *f* pasek *m*.

ciò *pron. inv.* to.

ciócca (czjokka) *f* koszyk *m*,
 kitka *f*; czubek, pęczek *m*.

cióccia (czjoczja) *f* pierś *f* matki.

ciocciare *n* smoktać.

ciocco (czjokko) *m* kłoc, pniak *m*.

cioccoláta *f* czekolada *f*.

cioccolatino *m* czekoladka *f*.

ciociáro *m* mieszkaniec, chłop
 z kampanii rzymskiej.

ciòè : ~ **a dire** to znaczy, to jest.

cioncäre (czjonka-) *n* pić.

cioncátóre *m* pijak *m*.

cióndola *f* kobieta *f* rozlazła,
 niedbała.

cióndoläre *n* dyndać, bujać,
 wisieć.

cióndolo *m* dzyndzyk, ogonek,
 wisiorek *m*.

cióndolóne *m* próżniak, cie-
 mięga *m*.

ciononostánte *adv.* pomimo.

ciótola *f* czarka, doniczka *f*,
 miska *f* głęboka.

ciottoläre *a* wysutrować, wy-
 brukować.

ciottoláto *m* bruk *m* kamienny.

cióttolo *m* krzemię, kamień *m*.

cipiglio (czpilljo) *m* zmarszcz na
 brew *f*; mars *m* na twarzy.

cipólla *f* cebula *f*.

cipollína *f* szczypiorek *m*.

cipolláio *m* grządka *f* z cebulą.

cippo *m* pień *m*.

cípria *f* puder *m*.
Cípro *f* Cypr *m*.
circa *adv*. około, blisko.
circo (czirko) *m* cyrk *m*.
circolánte: bibliotéca ~ *f* wy-
 pożyczalnia *f* książek.
circoláre *n* i *agg*. krążyć, kolisty, cyrkularz *m*; *viaggio* ~ *m* podróż w około.
circolazióne (-dzjo-) *f* bieg, obieg, obrót *m*.
círcolo *m* koło *n*; krąg, klub *m*; = *società* *f* towarzystwo *n*.
circoncídere (-dzi-) *a* obrzezać, obcinać.
circoncísí *p. r.* *circoncíso* *p. p.* od *circoncídere*.
circoncisióne *f* obrzezanie *n*.
circondáre *a* otaczać.
circondário *m* koło *n*, obręb, powiat, cyrkuł *m*.
circonferénza (-ca) *f* obwód, okrąg, okół *m*.
circonideuzióne (-dzjo-) *f* określenie *n*.
circonvallazióne *f* obwałowanie *n*; *ferrovia di* ~ kolej *f* okrężna.
circonvicínio (czirkonwiczino) okoliczny.
circonscrivere (-we-) *a* opisywać, określać; = *limitáre* ograniczyć.
circoserizióne (-dzjo-) *f* określenie, opisanie, ograniczenie *n*.
circospétto oględny, roztropny, przezorny.
circospezióne *f* oględność, roztropność, przezorność *f*.
circostánte okoliczny.
circostánza (-ca) *f* okoliczność *f*; = *occasione* sposobność *f*; = *condizióne* położenie *n*.
circostanziáre (-dzi-) *a* dokładnie opisać.
circuire (io czirkuisko) *a* i *n* otoczyć, osaczyć.
circúito *m* obwód, okrąg, okół *m*.
circumnavigazióne (czirkumnawigadzjo-) *f* opłynięcie *n* ziemi.

cisalpino *m* cysalpiński.
cispa *f* ropa *f* w oczach, płyn *m* ciekący z oczów.
cispóso kaprawy; *occhio cisposo* oko *n* kaprawe.
ciste *f* torbiel, pęcherz *m*.
cistérna *f* cysterna *f*; zbiornik *m* wody; = *pozzo* (pocco) *m* studnia *f*.
cistite *f* zapalenie *n* pęcherza.
citáre *a* zapoznać, wezwać.
citazióne (-dzjo-) *f* pozew *m*; wezwanie *n*.
citerióre z tej strony, po tej stronie.
citráto *m* cytrynian *m*.
cítrico: *ácido* ~ *m* kwas *m* cytrynowy.
citrullággine (-dzi-) *f* głupota *n*.
citrúlo *m* głupiec, jołop *m*.
cittá *f*, *inv.* miasto *n*.
cittadélla *f* cytadela *f*.
cittadinánza (-ca) *f* obywatelstwo *n*.
cittadino *m* obywatel; mieszczanin *m*. [stwo *n*.
ciucággine (czjukadzi-) *f* osielciucáio *m* pędzący osły, mający dozór nad osłami.
ciuco *m* osioł *m*.
ciuffáre *a* chwycić, porwać kogo za łeb, za włosy.
ciuffo *m* czub *m*; czupryna
ciurma *f* załoga *f* okrętowa; banda, zgraja *f*.
ciurmáglia (-llja) *f* halastra, hołota *f*.
ciurmáre *a* oszukiwać.
ciurmatóre *m* szalbierz, krętacz, oszuz *m*.
civáia *f* warzywa *pl.*; jarzyny *pl*.
civánzo (cziwanco) *m* nadmiar *m*.
civétta *f* sowa *f*.
civettáre (cziwet-) *n* kokietować.
civetteria *f* kokieterya *f*.
civettuólo zalotny.
cívico (oziwiko) miejski; *guárdia cívica* *f* polioyant *m*.
cívile obywatelski, cywilny; *diritto* ~ *m* prawo cywilne.

civilista *m* profesor prawa cywilnego.

civilizzàre (cziwillicca-) *a* cywilizować.

civilizzazióne (-dzjo-) *f* cywilizacya *f*.

civiltà *f* kultura *f*.

clamóre *m* krzyk *m*.

clamoróso krzykliwy, hałaśliwy.

clandestíno tajny, potajemny.

clarétto *m* wino jasne *n*.

clarinettista *m* klarncista *m*.

clarinétto *m* klarnet *m*.

classe *f* klasa *f*.

classicísmo (-czi-) *m* klasycyzm *m*.

classicísta *m* zwolennik klasycyzmu.

clássico (-ko) klasyczny, klasyk.

classificàre (-ka-) *a* klasyfikować.

classificazióne (-kadzjo-) *f* klasyfikacya *f*; una buona ~ dobra cenzura w szkole.

eláudia: susína ~ *f* renkloda *f*.

Cláudio *m* Klaudyjusz *m*.

eláusola *f* klauzula *f*.

claustrále klasztorny.

clausúra *f* klauzura *f*.

clava (-wa) *f* maczuga, pałka *f*.

clavicénibale (-wiczem-) *m* klawicymbał *m*.

clavicola (-wiko-) *f* obojczyk *m*.

Cleménte *m* Klemens *m*.

eleménte łagodny, łaskawy.

eleménza (-ca) łagodność, łaska.

eleptómane *m* i *f* kleptomán *m*.

clericále (-ka-) klerykalny.

clericalísmo *m* klerykalizm *m*.

clero *m* duchowieństwo *n*.

cléssidra / klepsydra *f*.

cliénte *m* i *f* klient *m*.

clientéla *f* klientela *f*.

climático (-ko) *m* klimatyczny; stazióne climática *f* stacya *f* klimatyczna.

clínica (-ka) *f* klinika *f*.

clínico (-ko) kliniczny.

clistére *m* lewatywa *f*.

elitóride *f* lechtaczka *f*.

clivo (-wo) *m* pagórek *m*.

cloáca (-ka) *f* kloaka *f*.

cloráto *m* chlorek *m*.

cloro *m* chlor *m*.

clorofórmio *m* chloroform *m*.

cloroformizzàre (-micca-) *a* chloroformować.

clorósi *f* blednica *f*.

coabitàre *a* razem z kimś mieszkać.

coadiutóre *m* pomocnik *m*.

coadiuvàre (-wa-) *a* pomagać.

coagulábile skrzącepliwý, ścinający się.

coagulàre *a* gęstnąć; ~ si *r* skrzącepląć, ścinać się.

coalizióne (koalidzjone) *f* koalicya *f*.

coátto *m* przymusowy; domicílio ~ mieszkanie przymusowe.

cobálto *m* kobalt *m*.

cocca (kokka) *f* karb; róg, szlak *m*.

cocca *f* kura *f*.

coccárda *f* kokarda *f*.

cocchiére (kokkje-) *m* woźnica *m*.

cóccchio (kokkjo) *m* pojazd, powóz *m*.

cocchiúme (kokkju-) *m* czop *m*, zatyczka *f*, szpunt *m*.

cóccia (koczja) *f* nabrzmiałość *f*.

cocciáio *m* garniec *m*.

cóccige (kocidże) *m* kosć *f* ogonowa.

cocciníglia (-lja) *f* koszenilla *f*; czerwień *m*.

cóccio (koczjo) *m* czerep *m*; skorupa *f*; i cocci *m*, pl. naczynia pl kitchenne.

cocciúola (koczjola) *f* pęcherzyk *m*; bąbelek od ukąszenia przez komara.

cocciutággine (koczjutadzi-) *f* upór *m*, krnąbrność *f*.

cocciúto uparty, krnąbrny.

cocco (kokko) *m* orzech *m* kokosowy *m*.

coccodè *m*, inv. gdakanie *n*.

coccodrillo *m* krokożył *m*.

cóccola *f* jagoda *f*.

coccolársi, accoccolarsi *r* zaba-
wiać się, bawić się, lubować się
w czem.

cóccolo *m* kochanie *n*.

cocénte (koczen-) pałacy, parzacy.

cocióre (-czjo-) *m* palenie, pa-
rzenie *n*.

cocitúra (-dzi-) *f* gotowanie *n*.

cocólla *f* kaptur *m* mniszy.

cócóma *f* koneweczka *f* na kawę
lub herbatę.

cocomeráio *m* grządka *f* z kawo-
nami, arbuzami, lub handlarz
m arbuzów.

cocómero *m* arbuz, kawon *m*.

cocúzza (kokucca) *f* głowa *f*.

cocúzzolo *m* krąg *m*.

coda *f* ogon *m*; = fine *f* ko-
niec *m*.

codardía *f* tchórzostwo *n*.

codárdo tchórzliwy.

codáto ogoniasty.

codázzo (kodacco) *m* drużyna *f*;
orszak, poczet *m*.

codésto, cotésto *pron. m* ten,
ta, to.

códice (-cze) *m* kodeks *m*.

codicillo (-czil-) *m* kodycył *n*.

codíno *m* warkocz *m*; kosa *f*
włosów.

codióné *m* kość *f* ogonowa.

codiróssó *m* gil *m* (ptak).

codrióné *m* kuper, zadek *m*.

coefficiente (-czjen-) *m* współ-
czynnik *m*.

coercitivo (koercitiwo) przy-
musowy.

coeréde *m* i *f* współsiedziec *m*.

coerénte wiążący się z czem,
mający z czemś związek.

coerénza (-ca) *f* spójność, łą-
czność *f*; związek *m*.

coesióné *f* spójność *f*.

coetáneo współczesny; = con-
temporaneo *m* rówieśnik *m*
współczesny.

cófano *m* szkatułka *f* na klej-
noty.

cogitabóndo (kodzi-) zamysłony,
zadumany.

cogli *prep. con* i *art. gli*.

cógliere (kollje-) *a* zbierać, zry-
wać.

coglionáre (kolljo-) *a* wysmie-
wać, szydzić, drwić.

coglionatóre *m* szyderca, drwin-
karz *m*.

coglionatúra *f* kpinki, drwinki
pl.

coglióné *m* jądra; *fig.* głupiec,
dureń *m*

coglionería *f* głupota *f*.

coglitóre (kollj-) *m* zbieracz *m*.

cognáto (konnja-) *m* szwagier *m*;
brat żony, mąż siostry.

cógnito (-nni-) znany.

cognizióne (konnidzjo-) *f* wiado-
mość, znajomość *f*.

cognóme (konujo-) *m* nazwisko *n*.

cognomináre *a* nadać imię, na-
zwisko; ~ si *r* nazwać się,
przezwać się.

col *prep. con* i *art. i*.

coláio *m* garbarz *m*; sprzedający
skóry.

coláime *m* skóry.

colibénte nie przewodzący.

colieria *f* handel, skład *n* skór.

coincidenza (koincidenca) *f*
przypadanie na ten sam czas,
przystawanie, połączenie *n* ko-
lejowe.

coincidere *n* przypadać na ten
sam czas, przystawać.

coinvólgere (koinwóldżere) *a*
wciągać, zawlekać.

coinquilino (-kui-) *m* współmie-
szkaniec *m*.

cóito *m* spółkowanie *n*; oboo-
wanie *n* cielesne.

col *prep. con* i *art. il*.

colo *m* cola *f* colino *m* przetak
m, sito *n*.

colà *adv.* tam, tamże.

colabródo *m* sito *n*; cedzidło *n*
do cedzenia rosołu.

coláre *a* i *n* cedzić; cieć, kapać.

colassù *adv.* tam wysoko.

colaticcio (-czjo) *m* kapiący, cie-
knący *np.* wosk; stalaktyt *m*.

colatólo *m* sito, przetak,
 colatúra *f* płyn przedczony.
 colazióne (-dzjo-) *f* śniadanie *n*;
 far ~ śniadać.
 coléi *f* tamta, ta; ~ che *inv.* ta,
 ona.
 colendissimo przewielebny.
 coléra *f* cholera *f*.
 colerína *f* choleryna, biegunka *f*.
 coleróso choleryczny, chory na
 cholere.
 cólica (-ka) *f* kolka *f*.
 colla *prep.* con *i* art. la.
 colla *f* klej *m*.
 collaboráre *n* współpracować.
 collaboratóre *m* (*f*-trice) współ-
 pracownik *m*.
 collaborazióne (-dzjo-) *f* współ-
 pracownictwo *n*.
 collána *f* naszyjnik *m*.
 colláre *m* kołnierz *m*; obróza *f*.
 colláta *f* uderzenie w kark;
 dotknięcie *n* ramienia spada
 pasując na rycerza.
 collaterále krewny; poboczny.
 colláudo *m* odebranie *n*.
 collazióne (-dzjo-) *a* porównać.
 collazione *f* rozmowa *f*; skon-
 frontowanie, porównanie *n*
 dwóch tekstów pism.
 colle *prep.* con *i* art. le.
 colle *m* pagórek *m*.
 colléga *m* kolega *m*.
 collegaménto *m* związek *m*;
 złączenie *n*.
 collegáre *a* związać, złączyć,
 skojarzyć.
 collegatúra *f* związek *m*, złą-
 czenie *n*.
 collegiále (-dzja-) kolegialny.
 collégio (-dzjo) *m* kolegium *n*;
 zakład *m* wychowawczy; ~
 elettorále okrąg *m* wyborczy;
 ~ militáre zakład *m* kadetów.
 cóllera *f* gniew *m*, złość *f*.
 collétta *f* zbiór *m*; kolekta,
 kwesta *f*.
 collettivismo (-wi-) *m* kolekty-
 wizm *m*.
 collettività *f* całość *f*; ogół *m*.

collettivo (-wo-) *m* społeczny,
 spólny.
 collétto *m* kołnierz, kołnierz;
 wzgórek *m*; ~ rovesciáto koł-
 nierz wykładany; ~ alto koł-
 nierz stojący.
 collettóre *m* zbierający.
 collezióne (-dzjo-) *f* zbiór *m*.
 collezionísta *m* zbieracz *m*.
 collidere *n* zetknąć się, stykać
 się, zderzyć się.
 collimáre *n* przypadać sobie,
 zgadzać się.
 collína *f* wzgórek *m*.
 collisione *f* zderzenie *n*; starcie
 się, zetknięcie *n* się.
 collo *prep.* con *i* art. lo.
 collo *m* szyja *f*; kark *n*; bela,
 paka *f*; ~ del piede podbicie
n; piędź nogi *f*.
 collocaménto *m* collocazióne *f*
 umieszczenie *n*; agenzia di ~
 biuro n stręczenia posad, miejsc.
 collocáre (kolloka-) *a* umieszczać.
 collóquio (-kujo) *m* rozmowa *f*.
 collortóro *m* świętoszek, nabo-
 żniś *m*.
 collóttola *f* kark *m*.
 colluttazióne (-dzjo-) *f* bijatyka,
 walka *f*.
 colmáre *a* i *n* przepelníć miarę,
 przekroczyć, wypełnić, obsypać.
 colmo pełny; wypełniony; szczyt,
 wierzchołek *m*.
 colmo = colendissimo.
 colofónia *f* żywica *f* do smyczka
 od skrzypiec.
 colómba *f* gołąb *m*.
 colombáia *f* gołębnik *m*.
 colombário *m* kolumbarium *n*.
 colombína *f* gołąbka *f*.
 colómba *m* gołąb *m* samiec.
 Colómba *m* Kolumb *m*.
 Colónia *f* Kolonia *f*; acqua di ~
 woda Kolońska.
 colónia *f* kolonia *f*.
 colónico (-ko) chłopski.
 colonizzáre (-nicca-) *a* koloni-
 zować.

colónna *f* słup *m*, kolumna *f*.
 colonnáto *m* kolumnada *f*.
 colonnelle *m* pułkownik *m*; te-
 nénte ~ podpułkownik *m*.
 colono *m* osadnik *m*.
 colorábile dający się zabarwić.
 coloráre *a* barwić.
 coloráto ubarwiony.
 colóre *m* barwa *f*, kolor *m*.
 colorire (io kolorisko) *a* kolo-
 rować; malować; upiększać.
 colorító *m* koloryt *m*; zabar-
 wienie *n*.
 colóro *pron.* *m* i *f* ci, te; ~ che
 ci, którzy, te, które.
 colossále kolosalny, olbrzymi.
 Colosséo *m* Koloseum *n*.
 colosso *m* kolos *m*.
 colpa *f* wina *f*.
 colpévole (-wo-) winny.
 colpire (io kolpisko) *a* uderzyć,
 ngodzić, trafić.
 colpo *m* cios *m*, raz *m*; ude-
 rzenie *n*; sul ~ natychmiast;
 ~ apopléttico napad apoplek-
 tyczny, udar *m*; ~ d'aria
 przeciąg *m*; ~ di stato zamach
m stanu.
 colpóso występny, niedbały,
 winny.
 colsi *p. r.* colto *p. p.* od cógliere.
 colta *f* zbiór *m*.
 coltella *f* nóż *m* duży.
 coltelláccio (-czjo) *m* nóż *m*
 coltelláta *f* pchnięcie *n* nożem.
 coltellináo *m* nożownik *m*.
 coltello *m* nóż *m*.
 coltivábile (-wa-) uprawny.
 coltiváre *a* uprawiać rolę.
 coltivatóre *m* gospodarz, rolnik *m*.
 coltivazióne (-wadzjo-) *f* upra-
 wa *f*.
 colto wykształcony.
 coltre *f* kołdra *f*.
 coltrice (-cze) *f* pierzyna *f*;
 piernat *m*.
 coltróne *m* pikowana kołdra *f*;
 kapa *f* na łóżko.
 coltura *f* uprawa *f*; wykształ-
 cenie *n*.

colú *pron.* *m* tamten, ten; ~ che
 ten, który.
 comandáméto *m* rozkaz *m*,
 przykazanie *n*.
 comandánte *m* dowódca, komen-
 dant *m*; ~ in capo naczelny
 wódz *m*.
 comandáre *a* rozkazywać, do-
 wodzić; comandil na rozkaz,
 na zawołanie.
 comando *m* dowództwo *n*, ko-
 menda *f*.
 comáre *f* kuma *f*; kumotra *f*;
 baba, akuszerka *f*.
 combaciáre (-czja-) *a* i *n* dobie-
 rać, skleić, złączyć.
 combatténte *m* bojownik *m*.
 combáttere *a* i *n* walczyć, zwal-
 czać.
 combattíméto *m* walka *f*.
 combinábile łączny, zgodny.
 combináre *a* i *n* układać, uło-
 żyć; umówić się o co ~ si r; se
 si combina che... jeżeli się
 właśnie zdarzy, trafi.
 combinazióne (-dzio-) *f* unowa
f; zestawienie *n*; = caso
 przypadek *m*; per caso przy-
 padkowy.
 combriccola (kombrikko-) *a* to-
 warzystwo *n*; klika, banda *f*.
 combustibile palny.
 combustióne *f* materiał opa-
 łowy, palny *m*.
 come jak.
 comechè (-kè) aczkolwiek, cho-
 ciał.
 cométa *f* kometa *f*.
 cómica (-ka) *f* komika *f*; aktorka
 komiczna *f*.
 cómico komiczny; aktor ko-
 mik *m*.
 comígnolo (-nnjo-) *m* szczyt,
 wierzchołek, wierzch *m* dachu.
 cominciánte (-czjan-) począ-
 tkujący.
 cominciáre *a* zaczynać.
 comíno *m* kminek *m*.
 comitále hrabski
 comitáto *m* komitet, wydział *m*.

comitiva (-wa) towarzysztwo *n.*
comizio (-dzjo) *m* zgromadzenie
n ludowe.
comédia *f* komedia *f.*
comediánte *m* aktor; kome-
 dyant *m.* [pisarz *m.*
comediógrafo *m* komedyo-
commemorábile pamiętny.
commemoráre *a* uroczystość ob-
 chodzić.
commemorativo (-wo) zrobiony
 lub obchodzony na pamiątkę
 czego.
commemorazióne (-dzjo-) *f* ob-
 chodzenie *n* pamiątki, wspom-
 nienie *n*, pamiątka *f.*
comménda *f* komenda *f*; do-
 chody połączone z jakimś
 orderem.
commendáre *a* chwalić.
commendatizia (-dzja) *f* list po-
 lecający *m.*
commendatóre *m* komandor,
 komtur *m.*
commensále *m* biesiadnik *m.*
commensurábile wymierny; da-
 jący się wymierzyć.
commentáre *a* objaśnić.
commentário *m* komentarz *m*,
 objaśnienie *n.*
commentatóre *m* objaśniający.
comménto *m* komentarz *m.*
commerciánte (-czjan-) *m* handlu-
 jący.
commerciáre *a* handlować.
commerció (-czjo) *m* handel *m.*
comméssó *p. p.* od **comméttére**;
 niższy urzędnik, oficyalista,
 subjekt; stołownik *m*; ~ di
 negózio subjekt *m*; ~ viag-
 giatóre podróżujący;
commestibili *m*, *pl.* rzeczy *pl.*
 do jedzenia.
comméttére *a* składać, złożyć,
 spoić, spajać; = **ordináre** za-
 mówić.
commettitóre *m* poręczyciel *m*
 do zamówienia.
commettitúra *f* staw *m* kości;
 fuga *f.*

commiáto *m* pożegnanie, odpra-
 wienie *n.*
commilitone *m* towarzysz *m* broni.
conmináre *a* zagrozić.
comminatório *m* zawierający za-
 grożenie;
comminazióne (-dzjo-) *f* zagro-
 żenie *n.*
commiserábile litościwie.
commiseráre *a* litować się nad
 kim, żałować kogo.
commiserazióne (-dzjo-) *f* litość
f; politowanie *n.*
commiserévole (-wo-) godzien
 politowania.
commisi *p. r.* od **comméttére**.
commissariáto *m* komisaryat *m.*
commissário *m* komisarz *m.*
commissionário *m* komisyoner *m.*
commissióne *f* polecenie, zle-
 cenie *n*; fare una ~ załatwie-
 nie czegoś.
commisto zmieszany.
commistúra *f* zmieszanie *n*, mie-
 szanina *f.*
commisuráre *a* odmierzyć.
committénte *m* dający komuś
 polecenie, poruczający coś
 komuś.
commóssi *p. r.* **commóssó** *p. p.*
 od **commuóvere**.
commovénte (-wen-) wzrusza-
 jący, tkliwy.
commoviméto (-wi-) *m* poru-
 szenie *n*; rozruch *m*; zaburze-
 nie *n*; = **scossa** *f* wstrzą-
 śnienie *n.*
commozióne (-dzjo-) *f* wzrusze-
 nie, rozczulenie, rozrzewnie-
 nie *n*; ~ **cerebrále** wstrzą-
 śnienie *n* mózgu.
commuóvere (-we-) *a* poruszyć,
 wzruszać; ~ si *r* wzruszonym
 być, wzruszyć się, poruszyć się.
commutáre *a* przemieniać.
commutatóre *m* przemieniacz.
commutazióne (-dzjo-) *f* prze-
 miana *f.*
Como *f* Como.
comó *m*, *inv.* komoda *f.*

comodare *a* zgodzać się, pasować.

comodino *m* stolik *m* nocny.

comodità *f* wygodna *f*.

comodo wygodny; = **agiato** majątny, zamożny; **luogo** ~ wychodek *m*; **far a qualcuno** ~ dogodnym, sposobnym być dla kogo, stósować się.

comodone *m* wygodnia, wygodny człowiek *m*.

compaesano *m* ziomek, rodak, krajan *m*.

compagine (-dzi-) *f* złożenie *n*.

compagnia (-nija) *f* towarzystwo *n*; **dama di** ~ dama do towarzystwa, towarzyska *f*.

compagno (-njo) *m* równy; towarzysz *m*.

compagnone *m* wesóły towarzysz *m*.

companionico (-ko) *m* przyprawa *f*.

comparabile dający się porównać.

comparare *a* porównać, porównywać.

comparatico *m* kumostwo, kmo-terstwo *n*.

comparativo (-wo) porównawczy; w gramatyce stopień wyższy.

comparazione (-dzjo-) *f* porównanie *n*.

compare *m* kum; polecznik, słuźalec *m*.

comparire (io komparisko) *n* ukazać się, wystąpić.

comparizione (-dzjo-) *f* ukazanie się, zjawienie się *n*; **mandato di** ~ pozew *m*; wezwanie *n* do stawienia się w sądzie.

comparsa *f* okazanie się, pokazanie *n* się.

comparsa *p*, *f* od **comparire**.

compartecipare (-dzi-) *n* współuczestniczyć.

compartecipazione (-czipadzjo-) *f* współudział *m*.

compartecipe współudział mający.

compartimentale powiatowy.

compartimento *m* oddział; przedział; powiat *m*.

compartire (io kompartisko) *a* podzielić.

compassare *a* oznaczyć cyrklem, wycyrklować.

compassato odmierzony.

compassionare *a* i *n* żałować, ubolewać, litować się nad kim.

compassione *f* litość *f*; współczucie *n*.

compassionevole (-wo-) pożałowania godny.

compasso *m* cyrkiel *m*.

compatibile dający się pogodzić, łączny, zgodny.

compatibilità *f* zgoda, zgodność *f*.

compatire (io kompatisko) *n* ubolewać, żałować; być wyrozumiałym; **ti compatisco** żal mi ciebie.

compatriotta *m* ziomek, rodak *m*.

compattezza (-tecca) *f* gęstość *f*.

compatto gęsty; dobrze spójony.

compendiare *a* krótko zestawić.

compendio *m* zarys *m*; = **sunto** *m* wyciąg *m*.

compendioso krótko zestawiony, zebrany.

compenetrare *a* przedzierać się, wdzierać się.

compensare *a* odszkodować; zwrócić. [grodenie *n*.

compensazione (-dzjo-) *f* wynagrodzenie *n*.

compenso *m* odszkodowanie *n*, zwrot *m*; **in** ~ w zamian.

competente właściwy zdolny sądzić o czymś.

competenza (-ca) *f* przynależność *f*.

competere *n* kłócić się z kim; ~ **si r a qualcuno** przysnać coś komu.

competitore *m* współzawodnik *m*.

compiacenza (-cenza) *f* grzesność, uprzejmość *f*, upodobanie *n*; **avere, fare la** ~ grzesność, przyłągę zrobić.

compiacére *n* być usługnym, uczynnym, grzecznym; ~ *si r* radować się, mieć radość.
compiaciménto (-*cz*-) *m* radość *f*.
compiangere (-*dze*-) *a* żałować, opłakiwać, ubolewać.
compiansi *p, r* **compianto** *p, p* od **compiangere**.
compiano *m* zasmucony, żalujący; żal *m*.
compiégare *a* nadać, przypisywać, przykładać.
compiere *a i n* dokończyć, wykończyć.
compiéta *f* wieczorna modlitwa *f*.
compiláre *a* zestawić razem.
compilatóre *m* kompilator *m*.
compilazióne (-*dzjo*-) *f* dzieło *n* zbiorowe, kompilacja *f*.
compiménto *m* ukończenie, dokonanie *n*.
compitáre *a* zgłaskować, sylabizować.
compitézza (-*tecca*) *f* uprzejmość *f*.
compito ukończony; *fig.*: u-przejmy.
compító *m* zadanie *n*.
compleánno *m* urodziny *pl*.
complementáre uzupełniający.
complemento *m* uzupełnienie *n*.
complessióne *f* budowa *f* ciała.
compressivaménte (-*wa*-) *adv.* ogółem; wszystkiem.
compressivo (-*wo*) wszystek cały; ogólny.
compléssso zawity; = forte silny; całość *f*, ogół *m*; *in* ~ wógóle.
completaménto *m* dopełnienie, uzupełnienie *n*.
completáre *a* dopełnić, uzupełnić.
compléto zupełny; obsadzony.
complicánza (-*kanca*) *f* zawikłanie, powikłanie *n*.
complicáre *a* zawikłać, powikłać.
complicato skomplikowany.
complicazióne (-*kadzjo*-) *f* powikłanie *n*.

complice (-*cze*) współwinny.
complicitá (-*cz*-) *f* współwina *f*.
compimentáre *a* pozdrowić, komplementa robić.
compliménto *m* komplement *m*.
complimentóso pełen komplementów.
compiótto *m* spiszek *m*.
componénte *m* część *f* składowa.
componiménto *m* ugoda, zgoda *f*; porównanie *n*.
compórré *a* złożyć; = **formáre** tworzyć.
comportábile znośny, co można znieść.
comportáre *a* znosić, znieść; ~ *si r* sprawować, zachowywać się, postępować.
compórto *m*znaczony przeciąg czasu, termin sądowy *m*.
composi *p, r* **composto** *p, p* od **comporre**.
compositóio węglownica *f*; prawidłó *n* drukarskie.
compositóre *m* kompozytor, składacz *m* w drukarni.
composizióne (-*dzjo*-) *f* złożenie *n*; kompozycja *f*.
compossessoré *m* współwłaściciel *m*.
compósta *f* kompot *m*.
compostézza (-*stecca*) *f* skromne ułożenie *n*.
compósto złożony, ułożony; stacyczny, poważny.
compra *f* kupno *n*.
compráre *a* kupować.
compráfore *m* kupujący.
compréndere *a* zrozumieć, obejmować; = **capire** zrozumieć, rozumieć.
compréndónio *m* zdolność pojmowania *f*; **duro di** ~ ciężka mózgownica *f*.
comprendibile zrozumiały, przystępny.
comprendísiva (-*wa*) *f* pojemność *f*; pojęcie *n*; pojętność *f*.
comprensivo (-*wo*) wiele w sobie obejmujący; obszerny.

compresi *p, r* **compreso** *p, p* od **comprendere**.

compreso przesiąkły; **comprese** le spese policzywszy koszta, z kosztami razem.

compressa *f* okład, **kompres** *m*.

compresși *p, r* **compreso** *p, p* od **comprimere**.

comprimere *a* ścisnąć, ścisnąć; powściągnąć, ukrócić.

compromisi *p, r* **compromesso** *p, p* od **compromettere**.

compromesso kompromis, układ *m*.

compromettere *n* pokazać swoją słabość; ~ *si r* skompromitować się. [rozjemczy.

compromissário *m* sędzia *m*

comproprietário *m* współwłaściciel, współposiadacz *m*.

comprovare (-wa-) *a* potwierdzić.

compunto skruszony, przejęty skrucą; zgryziony.

compunzione (-dzjo-) *f* żal *m* za grzechy; skrucza *f*.

computabile dający się obliczyć.

computare *a* obliczyć; = **ascrivere** zaliczyć.

computista *m* buchhalter, prowadzący *m* książki.

computisteria *f* prowadzenie *n* książek.

computo *m* obliczenie *n*.

comunale miejski.

comune prosty, powszechny; gminny, podły; = **generale** (dże-) ogólny; **in** ~ **spolem**, **wespół**.

comunella : **far** ~ *f* złączyć się. **comunemente** *adv.* zwykle, zwyczajnie.

comunicabile (-ka-) dający się udzielić; rozmowny, towarzyski.

comunicando *m* komunikant, przystępujący *m* do komunii.

comunicare *a i n* udzielić komu; komunikować; **si r** przyjmować komunię, komunikować się.

comunicativa (-wa) *f* łatwość udzielania nauki.

comunicato *m* przysłany; doniesienie *n*.

comunicazione (-kadzjo-) *f* doniesienie, połączenie *n*.

comunióne *f* spólność *f*; spólność *n*; **gmina** *f*; **komunia** *f*.

comunismo *m* komunizm *m*.

comunita *f* braterstwo *n*; **gmina** *f*.

comunque (kue) *adv.* jakkolwiek.

con *prep.* z, ze; = **per mezzo** (mecco) **przez**; ~ **tutto che** **wbrew**, **mimo**.

conato *m* usiłowanie *n*.

conca (konka) *f* ceber *m*; **szaflik** *m*; **stągiew** *f*; **wklęsłość**; **koncha** *f*.

concatenare *a* ściśle połączyć, skojarzyć.

concavità (-wi-) *f* wklęsłość *f*; wyrażenie *n*.

concavo (-wo) wklęsły, wyrażony.

concedere (koncze-) *a* dozwolić, pozwolić; = **ammettere** **przyznawać**.

concento *m* zgodność tonów *f*; **harmonia** *f*.

concentramento *m* ześrodkowanie, sprowadzenie do środka.

concentrare *a* sprowadzić do środka, ześrodkować.

concentrazione (-dzjo-) *f* ześrodkowanie, skupienie *m*.

concentrico (koncentriko) spólśrodkowy.

concepibile (koncze-) *co* można sobie wyobrazić, mogący być pojętym.

concepimento *m* zajście w ciążę, poczęcie *n*.

concepire *a* zająć w ciążę, począć; = **intendere** **rozumieć**, **pojmować**.

conceria *f* garbarnia *f*.

concernere *a* tyczyć się, odnosić się do czego.

concertare *a i n* ułożyć *co*, **nastrój**; **zgodzić tony**.

concertatóre : maestro ~ *m* kapelmistrz *m*.
concertista *m* dający koncert.
concerto (konczer-) *m* koncert *m*.
concessi *p, r* **concesso** *p, p* od concedere.
cessionário *m* koncesyonaryusz *m*.
concessióne *f* udzielenie przywileju, nadanie *n*; koncesya *f*.
concetto *m* pomysł *m*, pojęcie *n*; = pensiero *m* myśl *f*; buon ~ dobre mniemanie, pojęcie *n*.
concezióne (konczedzione) *f* myśl, pomysł *m*; poczęcie *n*.
conchiglia (konkillja) *f* muszla *f*.
conchiudere *v.* **conclúdere**.
cóncia (konczja) *f* dębowa kora *f* do garbowania; garbnik *m*.
conciála *f* garbarnia *f*.
conciainólo *m* garbarz *m*.
conciáre *a* garbować; naprawiać, łątać.
conciatétti *m* pobijacz *m* dachów.
conciatóre *m* garbarz *m*.
conciátúra *f* naprawka *f*, garbowanie *n*.
conciliábile (konczy-) dający się pogodzić, pojednać.
conciliábolo *m* schadzka *f*; tajemne zgromadzenie *n*.
conciliáre *a* pogodzić się, pojednać się.
conciliatóre *m* pośrednik, pojednawca *m*; giúdice ~ *m* sędzia *m* pokoju.
conciliazióne (-dzjo-) *f* pojednanie *n*.
concilio *m* koncylium *n*; sobór, zbór *m*.
concimáia *f* gnojowisko *n*.
concimáre *a* gnoić, nawozić.
concíme *m* nawóz, gnój *m*.
cóncio (konczjo) rządzone, czysty, schludny; zgoda; gnój.
concionáre *a* wyląjać, zburzyć.
concionatóre *m* mowca *m* ludowy.
concióne *f* mowa *f*.
conlossiachè (-kè) *cong.* poniewać, ongi.

concióne *f* świeżość, krótkość, treściwość *f*.
conciso zwiezły, treściwy.
conciatoriále konsystorski.
conciatóro *m* konsystorz *m*.
conciáre *a* poruszyć, wzruszyć, pobudzić.
conciativo (-wo) rozdrażniony, podburzony.
conciazióne (-dzjo-) *f* poruszenie, wzruszenie *n*.
conciadino *m* współobywatel *m*.
concláve (-we) *m* konklawe *n*.
concludente dowodny, nieodbitý, stanowczy.
conclúdere *a i n* wnioskować, wyprowadzić wniosek.
conclúsi *p, r* **concluso** *p, p* od **conclúdere**.
conclusioné *f* wniosek *m*; ukończenie, zakończenie *n*, koniec *m*; in ~ nakoniec, wreszcie.
conclusivo (-wo) dowodny.
concomitante (konko-) współdziałający.
concomitanza (-ca) *f* pomoc *f*; spólczynnik *m*.
concordánza *f* zgoda, zgodność *f*.
concordáre *a i n* zgodzić; zgadzać się, stósować się.
concordáto *m* konkordat *m*, umowa, zgoda *f*.
concorde zgodny, jednomyślny.
concordia *f* zgoda *f*.
concorrénite *m* współzawodnik, konkurent *m*.
concorrénza (-ca) *f* konkurencya *f*.
concorrere *a* zbiegać się, zbiedz się zewsząd; gromadzić się.
concórsi *p, r* **concorso** *p, p* od **concorrere**.
concórsio *m* zbieg *m*; skupienie *n*; współzawodnictwo *n*, konkurs *m*; col gentile ~ dl... z łaskawym współudziałem.
concretáre *a* skupić; = **conclúdere** postanowić.
concreto konkretny, rzeczywisty.
concupina (konku-) *f* nałożnica *f*.

concubinário *m* nałożnik *m*.
concubinató *m* nałożnicтво *n*;
 konkubinát *m*.
concúbito *m* spółkowanie *n*.
conculcáre (konkulka-) *a* zde-
 ptać, podeptać, rozgnieść.
conculcátore *m* ten, co depcze,
 gwałci prawa.
concupiscénza (-szença) *f* pożąd-
 liwość, zachcianka *f*; ~ car-
 nále chuć, żądza cielesna *f*.
concuSSIONÁRIO (konkus-) *m*
 zdzierca *m*, wydzierca *m* wy-
 muszający.
concuSSIONE *f* wymuszenie *n*;
 ucisk *m*.
condánna *f* skazanie *n*.
condannáBILE karygodny.
condannáre *a* skazać.
condannátore *m* skazujący, po-
 tępiciel *m*.
condannévole (-wo-) niegodny,
 karygodny, naganny.
condebitóre *m* spółdłużnik *m*.
condégno (-anjo) godny, należy.
condensáBILE zgęszczalny.
condensaménto *m* zgęszczenie *n*.
condensáre *a* zgęszczać, ścisnąć.
condensátore *m* kondensator, za-
 gęszczacz *m*.
condiménto *m* przyprawa, za-
 prawa *f*.
condire (io kondisko) *a* przy-
 prawiać, zaprawiać.
condirettóre *m* współdyrektor *m*.
condiscendénTE (-szen-) powolny,
 uległy.
condiscendénza (-ca) *f* powol-
 ność, uległość *f*.
condiscéndere *n* ustępować, u-
 legać.
condiscépolo *m* współluczeń *m*.
condiscési *p*, *r* **condisceso** *p*, *p*
 od **condiscendere**.
condividere (-wi-) *a* z innymi
 dzielić.
condivisi *p*, *r* **condiviso** *p*, *p*
 od **condividere**.
condizionáLE (-dzjo-) warunko-
 wy.

condizionáre *a* zrobić do czego
 zdatnym, przystosować, przygo-
 wiać.
condizionáto warunkowy, za-
 strzeszony.
condizióne *f* warunek *m*; =
 qualità (kua-) *f* własność, wła-
 ściwość *f*; *a* ~ pod warunkiem.
condogliánza (-lljánca) *f* współ-
 czucie *n*; visita di ~ wizyta
f kondolencyjna.
condolérsi, **con qualcúno** *r* wy-
 razić komu współczucie.
condonáBILE do przebaczenia, co
 można darować.
condonáre *a* przebaczyć, darować.
condóno *m* przebaczenie, odpu-
 szczenie *n*.
condóttá *f* prowadzenie, postępo-
 wanie, sprawowanie *n* się; =
 direzióne (-dzjo-) *f* prowadze-
 nie *n*; **médico condóttó** *m* le-
 karz *m* okręgowy.
condóttiere *m* dowódca *m*.
condússi *p*, *r* **condóttó** *p*, *p* od
condúcere.
condurre (io konduko) prowa-
 dzić, kierować; ~ si *r* zacho-
 wywać się, sprawować się.
conduttóre *m* kierownik *m*;
 prowadzący; **konduktor** *m* ko-
 lejowy.
conduttúra *f* kierownictwo *n*.
confabuláre *a* gadać, gawędzić.
confacénTE (-czen-) dobrze do-
 brany, stósowny, odpowiedni,
confársi *r* zgadzać się, być dobrze
 dobranym, przystawać.
confederársi *r* złączyć się, sprzy-
 mierzyć się.
confederáto sprzymierzeniec *m*;
 związkowy.
confederazióne (-dzjo-) *f* przy-
 mierze *n*; związek *m*, konfede-
 racya *f*; ~ svizzera związek,
 konfederacya szwajcarska.
conferénza (-ca) *f* konferencya *f*,
 omówienie *n*; = **discórno**
 (-skor-) *m* wykład *m*, sprawo-
 zdanie *n*.

conferenziére (-dzje-) *m* mowca *m*.
conferiménto *m* nadanie *n*.
conferire (io conferisko) *a* i *n* nadawać, użyzczać, naradzać się.
conferma *f* poświadczenie, potwierdzenie *n*.
confirmáre *a* potwierdzać; ~ *si* *r* zostawać, pozostać.
confirmazione (-dzjo-) *f* potwierdzenie *n*.
confessáre *a* zeznawać, wyznawać, spowiadać kogo; ~ *si* *r* spowiadać się.
confessionále *m* konfesyonał *m*.
confessionário *m* konfesyonał *m*.
confessione *f* wyznanie, zeznanie *n*; spowiedź *f*.
confesso zeznający, wyznający.
confessore *m* spowiednik *m*.
confettiéra *f* bonbonierka *f*, pudełko *n* na cukierki.
confettiére *m* cukiernik *m*.
confétto *m* cukierek *m*.
confettúra *f* konfitury *pl*.
confezionáre (-dzjo-) *a* przygotować, przysposobić; wyrabiać, robić.
confezjóno *f* fabrykacya *f*; wykonanie, zrobienie *n*.
conficcáre (konfikka-) *a* przybić gwoździem, wbić gwoździem.
confidáre *a* i *n* ufać, zwierzać się komu.
confidente *m* poufalec, powiernik *m*.
confidenza (-ca) *f* ufność *f*; otucha *f*; zwierzenie *n* się; = **dimestichézza** (-kecca) *f* poufalskość *f*.
confidenziále (-dzja-) poufalski.
configere (-dże-) *a* przybić gwoździem, wbić gwoździem.
configuráre *a* przedstawić, wyobrazić.
configurazióne (-dzjo-) *f* postać *f*; kształt *m*.
confinánte graniczący.
confináre *a* i *n* wygnąć; graniczyć z kim, sąsiadować.

confine *m* granica *f*.
confisca (-ska) *f* konfiskacya *f*.
confiscábile do skonfiskowania.
confiscáre *a* skonfiskować.
confissi *p*, *r* **confitto** *p*, *p* od **configgere**.
conflagrazióne (-dzjo-) *f* koniec *m* świata; wojna *f*.
confliitto *m* konflikt *m*.
conflúente *m* spływ, zlew *m* dwóch rzek; dopływ *m* poboczny.
confluire (io konfluisko) *n* spływać, zlewać się.
confondere *a* zmieszać, pómieszać; = **scambiáre** (skam-) zmienić; = **misciáre** (-skja-) zmieszać; ~ *si* *r* zaleknąć się, zalać się.
conformáre *a* stósować do czego, zgadzać się z czem.
conformazióne (-dzjo-) *f* zgodzenie *n* się; zastosowanie *n* się.
conforme zgodny.
conformità *f* zgoda, zgodność *f*; in ~ stósownie.
confortábile komfort *m*.
confortáre *a* wzmacniać; = **consoláre** pocieszać; = **esortáre** zachęcać.
confortativo (-wo) wzmacniający, pocieszający.
confortatóre *m* pocieszający.
conforto *m* wzmocnienie *n*; pokrzepienie *n*; posilenie *n*, pomoc *f*, posiłek *m*.
confratéllo *m* współbrat *m*.
confraternita *f* bractwo *n*,
confricáre *a* trzeć, nacierać.
confricazióne (-kadzjo-) *f* tarcie *n*; nacieranie *n*.
confrontáre *a* i *n* porównać, zgadzać się.
confrónto *m* porównanie *n*; konfrontacya *f*.
confúsi *p*, *r* **confúso** *p*, *p* od **confondere**.
confusione *f* zamieszanie *n*; niezad *m*; zmieszanie; zawstydzenie *n*.

confuso zmieszany, zawstydzony.
confutare *a* zbijać, zbić czyje twierdzenia, dowody.
confutatore *m* zbijacz, odpięracz *m*.
confutazione (-dzjo-) *a* zbijanie, odparcie *n*.
congedare (kondże-) *a* pożegnać.
congedo *m* pożegnanie *n*; = **permesso** *m* urlop *m*.
consegnare (-nhja-) *a* spoić, złączyć, zbić do kupy.
congegno (kondžennjo) *m* skład *m*; złączenie *n*.
congelamento *m* zamrożenie *n*.
congelare *i* ~ *si* *r* zamrozić, zamarznąć.
congenere *m* *i* *f* jednego rodzaju, gatunku.
congenito (kondże-) wrodzony.
congerie *f* kupa *f*; zebranie *n*.
congestione *f* nawal krwi *m*.
congettura *f* domysł *m*; przypuszczenie *m*.
congetturare *a* *i* *n* przypuszczać, domyślać się.
congiungere (kondžjundže-) *a* połączyć.
congiungimento (-dži-) *m* połączenie, złączenie *n*.
congiunsi *p*, *r* **congiunto** *p*, *p* od **congiungere**.
congiuntivite (-wi-) *f* katar spojówki; katar *m* oczu.
congiuntivo (-wo) łączący.
congiunto *m* krewny *m*.
congiuntura *f* złączenie *n*, spojenie *n*; staw *m*; = **occasione** *f* sposobność *f*.
congiunzione (-dzjo-) *f* połączenie, spojenie *n*; w gramatyce: spójnik *m*.
congiura (kondžju-) *f* sprzysiężenie *n*; spisek *m*.
congiurare *n* sprzysiądz się, spiknąć się.
congiurato *m* spiskowiec *m*.
conglobare *a* skupić, zebrać.
conglomerare *a* skupić, nagromadzić.

conglutinare *a* zlepć, skleić.
congratularsi, **con qualcuno** *r* życzyć, gratulować.
congratulazione (-dzj-) *f* życzenie *n*.
congréga *f* zgromadzenie *n*; rota *f*; hufiec *m*.
congregazione (-dzjo-) *f* kongregacja *f*.
congregare *a* zgromadzić.
congressista *m* członek *m* kongresu.
congresso *m* kongres *m*.
congruente, **congruo** odpowiedni, stósowny, należyty.
congrua *f* dochód *m* proboszcza.
congruénza (-ca) *f* odpowiedniość, stósowność *f*.
coniare *a* bić monetę.
coniatore *m* mincarz *m*; ten, co wybija pieniądze.
coniatúra *f* bicie *n* monety.
conico (koniko) stożkowaty.
conifero szyszkowaty. [**we.** **conifere** *f*, *pl.* drzewo *n* szpilko-
conigliera (-llje-) *f* chów *m* królików.
coniglio (-lljo) *m* królik *m*.
conio *m* stempel, wycisk *m*; piętno *n*; = **zeppa** *f* klin *m*.
coniugale małżeński.
coniugare *a* odmieniać.
coniugazione (-dzjo-) *f* odmiana, konjugacja *f*.
coniuge (-dže) *m* *i* *f* małżonek *m*.
coniugi (-dži) *m*, *pl.* para małżeńska *f*.
connaturale przyrodzony, wrodzony.
connazionale (-dzjo-) współziomek *m*, jednego narodu
connessione *f* łączność, styczność *f*; związek *m*.
connettere *a* łączyć, spoić, związać; **non** ~ pleść bez związku, bez sensu.
connivente zgodny, będący z kim w zmowie.
connivenza (-wenca) *f* zgoda *f*; porozumienie *n*.

connotáto *m* znamię *n*.
connotáti *m*, *pl.* rysopis *m*.
connúbio *n* związek *m* małżeński.
connumeráre *a* policzyć; mieć
 znaczenie.
econo *m* stożek; ostrokrag *m*.
conóbbi *p*, *r* od *conoscere*.
conóccia (-nokcja) *f* kądział *m*.
conoscénte znajomy.
conoscénza (-szenca) *f* znajo-
 mość, wiadomość *f*.
conoscere *a* znać; = *fare la*
conoscénza poznać kogoś;
farsi ~ poznać się, zapo-
 znać się.
conoscibile (-szii-) łatwy do po-
 znania.
conosciméto *m* poznanie, roz-
 poznanie, rozeznanie *n*.
conoscitóre *m* znawca *m*.
conquidére *a* przewycięzać;
 przełamać, zwalić, pokonać.
conquista *f* zdobycie *n*; zdo-
 bycz *f*.
conquistáre *a* zdobyć.
conquistatóre *m* zdobywca *m*.
consacráre *a* poświęcić.
consacrazióne (-dzjo-) *f* poświę-
 cenie *n*.
consaguineità *f* pokrewieństwo *n*.
consaguíneo pokrewny.
consapévole świadomy czego,
 wiedzący co; *fare* ~ uwia-
 domić.
conscio *v.* *consapévole*.
consecutivo (-kntiwo) po sobie
 następujący.
conségna (-nnja) *f* wręczenie *n*;
dare in ~ przechowanie *n*; =
ordine *m* złęcenie *n*; rozkaz *m*.
consegnáre (-nnja-) *a* wręczyć,
 doręczyć, oddać do rąk wła-
 snych; ~ *si* *r* stawić się, stanąć.
consegnatário *m* odbiorca *m*.
consequénte następujący po
 sobie; wynikający z czego.
consequénza (-ca) *f* następstwo
n, skutek *m*; *in* ~ więc, zatem,
 przeto.
consequibile dający się osiągnąć.

consequiméto *m* osiągnięcie,
 dopięcie, otrzymanie *n*.
consequire (io *consequisko*) *a* i
n otrzymać, osiągnąć, dostąpić.
consénso *m* zezwolenie, przy-
 zwolenie *n*; **comúne** ~ *m* jedno-
 głósnie.
consentáneo odpowiedni.
consentiméto *m* zgoda *f*, ze-
 zwolenie *n*.
consentire *n* zezwolić, zgodzić
 się, przystać na co.
consenziénte (-dzjen-) zezwala-
 jący, przyzwalający.
consérto spleciony, uwity, po-
 plątany.
consérva (-wa) *f* schowanie na
 co *n*; owoce smażone w cu-
 krze *pl*.
conservábile dający się zacho-
 wać.
conserváre *a* zachować, prze-
 chować; = *serbáre* zachować,
 strzedz; ~ *si* *r* trzymać się,
 dobrze wyglądać; *si* *conservi!*
 do widzenia.
conservatívo konserwatywny.
conservatóre *m* zachowawca *m*;
 ~ *delle ipotéche* strzegący,
 pilnujący hipoteki.
conservazióne (-wadzjo-) *f* utrzy-
 manie, zachowanie *n*.
conservatório *m* konserwa-
 toryum *n*.
conséssó *m* zgromadzenie, zebra-
 nie *n*.
considerándo *m* powód *m*, po-
 budka *f*; motyw *m*.
consideráre *a* uważać, rozważać,
 przypatrywać się; = *riflettére*
namvślać się; = *stimáre* cenić.
consideráto rozważny, roztro-
 pny, przeczorny; ~ *che*... zwa-
 żywszy.
considerazióne (-dzjo) *f* uwaga
f; *wzgląd* na co *m*; *préndere*
in ~ wziąć pod uwagę, roz-
 patrzeć się.
considerévole (-wo-) znaczny,
 godny uwagi.

consigliare (-llja-) *a* radzić, obradować.
consiglière (-llje-) *m* doradca, radca *m*; ~ **municipále** *m* radca *m* miejaki.
consiglio (-lljo) *m* rada *f*; ~ **federále** rada *f* związkowa; ~ **comunále** *w.* rada *f* gminna.
consimile podobny.
consistente trwały.
consistenza (-ca) *f* trwałość, tęgosc, twardosc *f*.
consistere *n* zależeć od czego, zawisnąć od czego; = **compórsi** istnieć, składać się.
consocio (-czjo) *m* spółnik *m*.
consoláble pocieszający, pociechę niosący.
consolánte pocieszający; = **rallegránte** miły, rozweselający.
consoláre *a* pocieszyć, pokrzepić; ~ *si* *r* ucieszyć się, uradować się.
consoláre *agg.* konsularny.
consoláto *m* konsulát *m*.
consolátore *m* pocieszyciel *m*.
consolazióne (-dzjo-) *f* pociecha; radość *f*.
console *m* konsul *m*.
consolidaménto *m* umocnienie; zrośnięcie, zasklepienie *n* rany.
consolidáre *a* umocnić, utrwalić.
consolidáto utrwalony; zrośnięty.
consolánte *f* równobrzmiący; spółgłoska.
consonáre *a* zgodzić tony; zgadzać się.
cónsone zgodnie brzmiający; zgodny.
consorcílla *f* współsiostra *f*.
consórtie *m* i *f* towarzysz *m*; towarzyszka *f*; = **cóniuge** (-dke) *m* i *f* małżonek *m*, małżonka *f*.
consortéria *f* towarzystwo *n*; klika *f*; bractwo *n*.
consorzíale (-dzja-) zawodowy.
consórzio (-dzjo) *m* spółka *f*, stowarzyszenie *n*.

constare *n* być widocznym, jasnym; składać się.
constatáre *a* stwierdzić.
consternáre *a* przerazić, zatruwożyć.
consuétó zwykły; **secóndo** **ll** (più del) ~ jak zwykle.
consuetúdi *f* zwyczaj, **nalóg** *m*.
consulénte *m* doradca *m*.
consúlta *f* narada, rada *f*.
consultáre *a* i *n* radzić, o radę pytać; ~ *si* *r* naradzać się.
consultazióne (-dzjo-) *f* porada *f*.
consúlto *m* porada *f*.
consumá *f* spożycie, spożywanie; zużycie *n*.
consumáble zużywalny, dający się spożyć.
consumáre *a* zużyć, spożyć, strawić; ~ *si* *r* strawić się, zniszczyć się.
consumáto doświadczony.
consumátore *m* niszczyiciel, spożywający *m*.
consumazióne (-dzjo-) *f* spożywanie; spełnienie *n*.
consumó *m* zużycie, spożycie *n*; **dázio** ~ *m* akcyza *f*.
consuntívo: **biláncio** ~ (-wo), (-czjo) *m* bilans *m*.
consúnto zniszczony, strawiony.
consunzióne (-dzjo-) *f* uwiad *m*; suchoty *pl*.
contáble rachunkowy; **ufficiále** ~ *f* oficer *m* rachunkowy.
contabilità *f* buchalterya *f*.
contadína *f* chłopka, wieśniaczka *f*.
contadíname *m* chłopstwo *n*.
contadínesco (-sko) chłopski.
contadíno *m* chłop *m*.
contádo *m* obwód *m*, okolica *f*; **okręg** *m*.
contágio (-dajo) *m* zaraza *f*.
contagíosió zaraźliwy.
contagóce (-cze) *m* kropelmierz *m*.
contamináre *a* powalać, spłamić, skałać.
contaminátore *m* ten, co plami.

- contaminazióne** (-dzjo-) *f* splamienie, skalanie *n*.
- contánte** *m* i *f* gotówka *f*.
- contánti** *m*, *pl*. pieniądze gotowe *pl.*; a *pronti* ~ za gotówkę.
- contáre** *a* i *n* liczyć; = **raccontáre** (rakkon-) opowiadać; = **valére** (wa-) znaczyć, mieć wartość.
- contatóre** *m* rachmistrz; aparat *m* do mierzenia.
- contátto** *m* zetknięcie *n*, styczność *f*; kontakt *m*.
- conté** *m* hrabia *m*.
- contéa** *f* hrabstwo *n*.
- conteggiáre** (dźja-) *a* rachować; ~ *si* *r* porachować się.
- contéggio** (-dźjo) rachowanie *n*; obrachunek *m*.
- contégno** (-nnjo) *m* postawa, powierzchność *f*; = **condótta** *f* wzięcie, branie *n* się.
- contegnóso** pełen godności, poważny.
- contemperáre** *a* łagodzić, umiarkować.
- contempláre** *a* patrzeć na co, wpatrywać się w co.
- contemplativo** (-wo) zatopiony w rozmyślaniu; rozmyślający.
- contemplazióne** (-dzjo-) *f* rozmyślanie, rozpamiętywanie *n*.
- contemporaneità** *f* współczesność *f*.
- contemporáneo** *m* współczesny; rówieśnik *m*. [braniać.
- conténdere** *a* i *n* zaprzeczać, **z**contenténza (-ca) *f* treść *f*.
- contenére** *a* obejmować, zawierać w sobie; = **dominársi** wstrzymywać się od czego, być panem siebie.
- contentáre** *a* zaspokoić, zadowolnić, zadość uczynić; ~ *si* *r* (di...) zaspokoić się, sprawić sobie przyjemność.
- contentatúra**: di **fácile** ~ *f* łatwo zaspokoić, zadowolnić.
- contentézza** (-tecca) *f* zadowolenie *n*.
- contentíno** *m* dodatek, przydatek *m*.
- conténto** zadowolony; zadowolenie *n*.
- contenúto** *m* treść *f*.
- contería** *f* paciorki *pl*. szklane robione w Wenecyi (żety)
- conterráneo**, **conterrazzáno** (-racca-) *m* z tego samego miejsca.
- contésa** *f* spór *m*; kłótnia *f*.
- contési** *p*, *r* **contésó** *p*, *p* od **conténdere**.
- contéssa** *f* hrabina *f*.
- contéssere** *a* spleść, upleść, tknąć.
- contestábile** mogący być przedmiotem sporu.
- contestáre** *a* i *n* wytoczyć sprawę przed sąd i służyć odpowiedzi strony przeciwnej.
- contestazióne** (-dzjo-) *f* spór *m*; sprzeczka *f*; sprawa przed sąd wytoczona *f*.
- contéstó** *m* związek *m*; styczność *f*.
- contézza** (-tecca) *f* wiadomość *f*, uwiadomienie *n*.
- conticéno** *m* mały rachunek, rachuneczek *m*.
- contiguità** *f* stykanie się *n*, styczność *f*; przytykanie *n*, sąsiedztwo *n*.
- contiguo** przytykający, przyległy, ościenny.
- continentále**. lądowy.
- continenté** *m* ląd *m* stały.
- continénza** (-ca) *f* wstrzemięźliwość, powściągliwość *f*.
- contingénte** przypadkowy; częśd przypadająca na każdego,
- contingénza** (-dženca) *f* przypadkowość; sposobność *f*.
- continuáre** *a* i *n* dalej ciągnąć, prowadzić; kontynuować.
- continuatóre** *m* kontynuator; autor *m* dalszego ciągu dzieła.
- continuazióne** (-dzjo) *f* dalszy ciąg *m*.
- continuità** *f* ciągłość *f*; ciągłe trwanie *n*; nieprzerwany ciąg *m*.

continuo ciągły, nieprzerwany, nieustanny; *di ~* ciągle, nieustannie, zawsze.

conto *m* rachunek *m*; *persóna di ~* osoba mająca znaczenie, poważanie; *per ~* mio co do mnie, co mnie dotyczy; *sul tuo ~* na twój rachunek; *alla fine de' conti* ostatecznie; *Corte dei conti* trybunał *m* rachunkowy.

contorcere (-cze-) *a* okręcić, przekręcać, przewracać, wykrzywiać; *~ si* *r* kręcić się, wić się.

contorciménto (-czy-) *m* wykrzywienie *n*.

contornáre *a* zarysować; zarys skreślić; otoczyć.

contórno *m* otoczenie *n*; zarys *m*; przystawka *f* przy jedzeniu.

contórsi *p, r* **contórto** *p, p* od **contorcere**.

contorsióne *f* wykręcenia *n*; dziwaczność *f*.

contórto wykrzywiony, skrzywiony, pokrzywiony.

contrabbandiére *m* przemytnik *m*.

contrabbándo *m* przemytnictwo *n*; *di ~* z przemytnictwa.

contrabbáso *m* kontrabas *m*.

contraccambiáre (-trakkam-) *a* odplacić, wywzajemnić się.

contraccámbo *m* odplata *f*; odwet *m*, wynagrodzenie *n*.

contraccássa *f* koperta *f* zegarka.

contracchiáve (-kjawe) *f* klucz *m* dorobiony.

contraccólpo (-kol-) *m* oddziaływanie *n*; odbicie uderzenia.

condráda *f* okolica *f*; = *stráda* *f* ulica, droga *f*.

contraddistinguere *a* odznaczyć, odróżniać.

contraddóte *f* wiano *n*; dodatek *posagu*.

contraddétto, contradétto *p, p* **contradissi** *p, r* od **contradire**.

contradire *a* sprzeciwiać się komu, sprzeczać się, za rzeczać. **contradittóre** *m* przeciwnik *m*, strona *f* przeciwna.

contradittório sprzeczny, przeciwny.

contradizióne (-dzjo-) *f* sprzeczność *f*, sprzeciwienie się.

contraénte zawierający umowę. **contraffáre** *a* podrobić, fałszować.

contraffatóre *m* naśladowca, fałszerz, podrabiacz *m*.

contraffazióne (-dzjo-) *f* naśladowanie, fałszerstwo *n*.

contraggénio (-dze-) *m* wstręt *m*, odraża, niechęć *f*.

contrággo *pr.* od **contrárrre**.

contráito *m* głos wyższy od tenora, a niższy od sopranu.

contrammiráglío (-lljo) *m* kontradmirał *m*.

contrappáso *m* odwet *m*.

contrappeláre *a* golić pod włos.

contrappólo *m* kierunek pod włos.

contrappesáre *a* wynagradzać, równo ważyć, sprawiedliwie ważyć.

contrappésó *m* sposób utrzymujący równowagę; przeciwwaga *f*.

contrappórrre *a* przeciwstawić czemu co.

contrappósto *m* przeciwność, sprzeczność, różnica *f*.

contrappúnto *m* kontrapunkt *m*.

contrariaménte *adv.* przeciwnie, w przeciwieństwie.

contrariáre *a* pokrzyżować, skrzyżować; = **contradire** zaprzeczać, odeprzeć, sprzeciwiać się.

contrarietá *f* opór *m*; sprzeczność *f*, sprzeciwienie *n* się.

contrário przeciwny, szkodliwy, nieprzyjemny; = **daunóso** szkodliwy; **éssere ~** być prze-

- cłownym; = antitesi *f* przeci-
 wienstwo *n*.
 contrarre *a* ściągnąć, ścisnąć,
 zawrzeć umowę.
 contrassegnare (-nnja-) *a* poło-
 żyć znak lub podpis obok innego
 lub pod innym.
 contrasségno (-nnjo) *m* znak *m*;
 znamię *n*; cecha, oznaka *f*.
 contrassi *p*, *r'* contratto *p*, *p* od
 contrarre.
 contrastabile sporny, będący
 przedmiotem sporu.
 contrastare *a* i *n* sprzeciwiać
 się, przeszkadzać, stać na prze-
 szkodziu.
 contrasto *m* przeciwienstwo *n*;
 spór *m*, zwada *f*; senza ~ nie-
 zaprzeczony.
 contrattabile kupny, dający się
 kupić.
 contrattare *a* układać się, kup-
 czyć.
 contrattémpe *m* przeszkoda *f*;
 niepomyślny wypadek; *a* ~ nie
 w porę.
 contrattile dający się skuroczyć.
 contrattilità *f* własność skuroze-
 nia się.
 contratto *m* układ *m*.
 contrattuale stósowny do ugody.
 contravveleno (-trawwe-) *m* od-
 trutka *f*.
 contravvenire *n* przestąpić, prze-
 kroczyć, nawinić
 contravventore *m* przestępca,
 wykraczający *m*.
 contravvenzione (-wendzjo-) *f*
 przekroczenie, przestępstwo *n*;
 = multa *f* kara pieniężna *f*.
 contrazione (-dzjo-) *f* ściągnię-
 nie, skurczenie *n*.
 contribuente *m* płacący podatki.
 contribuire (io) *n* *n* *n*
 przyczyniać się; zapłacić część
 na siebie przypadającą.
 contribuzione (-dzjo-) *f* podatek
m; kontrybucya *f*; = impósta
f podatek *m*.
 contristare *a* z smucić.
- contrito starty, pokruszony,
 skruszony.
 contrizione (-dzjo-) *f* skrucha *f*.
 contro, contra *prep.* przeciw,
 przeciwko; il pro e il contra
 za i przeciw.
 controfinestra *f* okna *pl.* pod-
 wójne.
 controfondo *m* dno *n* podwójne.
 controllare *a* kontrolować.
 controllo *m* kontrola *f*.
 controllóre *m* kontrolor *m*.
 contromarca (-ka) *f* kontra-
 marka *f*.
 contrordinare *a* znosić, usunąć,
 odwołać.
 controprova (-wa) *f* druga pró-
 ba *f*.
 controquerela (-kue-) *f* skarga
 na skargę, replika *f*.
 controsceña (-sze-) *f* gestykula-
 cya *f*.
 controsénso *m* niedorzeczność *f*.
 controstómaco (-ko) *m* ze wstrę-
 tem, z niechęcią.
 controvapóre (-wa-) *m* kontra-
 para *f*.
 controversia (-wer-) *f* spór *m*;
 sprzeczka, dysputa *f*; porre in ~
 zaprzeczać.
 controverso sprzeczny, sporny.
 contumáce (-cze) nieobecny, po-
 zwany, niestawiający się przed
 sądem.
 contumácia (-czja) *f* kontuma-
 cya *f*; niestawienie się w sądzie;
 condannare in ~ skazać za-
 ocznie.
 contumélia *f* obelga, zniewaga *f*;
 lżenie *n*.
 contúndere *a* zgnieść rozmiar-
 dzyć.
 conturbaménto *m* zamieszanie,
 wicherzenie *n*; niepokój *m*.
 conturbare *a* pomieszać, zakłó-
 cić spokój, wicherzyć.
 conturbatóre *m* wicherzyciel,
 burzyciel *m*.
 conturbazione (-dajo-) *f* porusze-
 nie, pomieszanie *n*.

contúsi *p, r* **contúso** *p, p* od **contúndere**.
contusióne *f* stłuczenie *n*.
contuttochè (-kè) chociaż, aczkolwiek.
contuttociò (-czjo) mimo to, jednak, wszelako.
convalescénte (-szen-) *m i f* rekonwalescent *m*.
convalescénza (-ca) *f* rekonwalescencya *f*.
convalidaménto *m* **convalidazióne** (-dzjo-) *f* utwierdzenie, utrwalenie *n*.
convalidáre (konwa-) *a* utwierdzić, utwalić.
convégnio (-wennjo) *m* zejście *n* się; schadzka *f*.
convenévole (konwe-) *s*łuszny, stósowny.
convénévoli *m, pl.* komplemента *pl*.
convenevolézza (-wolecca) *f* przyzwoitość, stósowność *f*.
conveniénite przyzwoity, stósowny; = **vantaggióso** (-dzjo-) korzystny.
conveniénza (-ca) *f* przyzwoitość, stósowność *f*; **matrimónio di ~** małżeństwo z konwenansu.
conveníre *a i n* schodzić się, zejść się, zebrać się; = **concedere** (-koncze-) przyznawać; = **deliberáre** załagodzić, załatwić; = **tornár il conto** opłacić się; = **bisognáre** (-nija-) musieć; **conviéne che io... muszę**; ~ *si* przystawać.
conventicola (konwentiko-) *f* tajne zebranie
convénto *m* klasztor *m*.
conventuále klasztorny.
convénni *p, r* **convenúto** *p, p* od **convénire**.
convenúto *m* załatwienie, umówienie *n* się.
convenzionále (konwendzjo-) konwencyonalny.
convenzionalismo *m* konwencyonalizm *m*.

convenzióné *f* umowa *f*.
convergénite (-werdzen-) *dający* do jednego punktu, zbieżny.
convergénza (-ca) zbieżność *f*.
convérgere (konwerdze-) *n* *dający*, bieżyć do jednego punktu.
convérsa *f* siostra klasztorna, konwerska *f*.
convérsáre *n* rozmawiać, zabawić się rozmową.
conversazióne (-dzjo-) *f* rozmowa *f*; = **ricevíménto** (-czewi-) *m* towarzystwo *n*.
conversióné (konwer-) *f* przemiana *f*; zwrot *m*; nawrócenie *n*.
convérsio *m* brat *m* klasztorny.
convertibile *dający* się przemienić, nawrócić.
convertíre *a* przemienić; nawrócić.
convertito *m*. nawrócony *m*.
convertítore *m* nawróciciel *m*.
convessità *f* wypukłość *f*.
convéssio wypukły.
convíncere (-wincze-) *a* przekonać.
convincibile (-winczi-) *dający* się przekonać.
convincíménto *m* przekonanie, przeświadczenie *n*.
convínsi *p, r* **convínto** *p, p* od **convíncere**.
convinzióné (konwíndzjo-) *f* przekonanie, przeświadczenie *n*.
convíssi *p, r* **convíssúto** *p, p* od **convívere**.
convítáre (-konwi-) *a* zaprosić.
convítáto *m* gość *m* zaproszony.
convítio *m* ucza *f*, gody *pl*; **biesiada** *f*.
convítto *m* spółzycie *n*, obcowanie osób razem mieszkających; **konwikt** *m*.
convittóre *m* wychowawiec *m*.
convivále (-wiwa-) **biesiadniczy**; **discórsi conviváli** *m, plur* dysputy; rozmowy *pl* **biesiadne**.
convívénza (konwíwénca) *f* **spółzycie** *n*, **wspólne życie** *n*.

- convivere** *n* wspólnie z kimś żyć.
- convocáre** (-woka-) *a* zwołać.
- convocazióne** (-dzjo-) *f* zwołanie *n*.
- convógljo** (konwolljo) *m* odprowadzenie *n*, straż *f*, konwój *m*; eskorta *f*; ~ funebre pogrzeb *m*, orszak *m* pogrzebowy.
- convólvolo** *m* powój *m*.
- convulsionário** (konwul-) cierpiący na kurcze.
- convulsióne** *f* kurcz *m*.
- convúlso** *m* kurczowy.
- coonestáre** *a* upiększać; nadać czemu uczciwy pozór, obwijając w bawełnę.
- cooperáre** *n* współdziałać.
- cooperativa** : *società* ~ (-czie-) *f* towarzystwo *n* współdzielcze.
- cooperativo** (-wo) współdzielczy; zawodowy.
- cooperatóre** *m* współdziałający, pomocnik *m*.
- cooperazióne** (-dzjo-) *f* pomoc *f*, wspólne z kim działanie.
- coordináre** *a* uszykować, uporzadkować, porządknie ułożyć.
- coordinazióne** *f* uporzadkowanie, uszykowanie *n*.
- coórte** *f* kohorta *f*; hufiec, zastęp *m*.
- coperciáre** (-kja-) *a* przykryć nakrywą.
- copérchio** (-kjo) *m* nakrywa *f*.
- Copérnico** (-ko) *m* Kopernik *m*.
- copérsi** *p*, *r* **copérto** *p*, *p* od **coprire**
- copérta** *f* kołdra *f*, nakrycie *n*; okładka *f* książki.
- copertina** *f* kołderka *f*.
- copérto** nakryty, ciemny, przykryty; ódio ~ *m* ukryta, skryta nienawiść *f*; éssere al ~ być pewnym, zabezpieczonym.
- copertúra** *f* nakrycie, pokrycie *n*.
- cópia** *f* odpis *m*; = **esempláre** egzemplarz *m*; = **quantità** (-kuan-) obfitość *f*; **bella** ~ czystopis *m*; **brutta** ~ brulion *m*, piśmo nie na czysto.
- copialéttre** *m* książka lub prasa *f* do kopiowania.
- copiáre** *a* kopiować, odpisywać; naśladować.
- copiatóre**, **copista** *m* przepisujący, kopista *m*.
- copiatúra** *f* odpisywanie *n*.
- copióne** *m* rękopis kawałka teatralnego *m*.
- copióso** obfity.
- coppa** *f* czarka, czasza *f*, kubek *m*; tył głowy.
- coppále** *m* pokost *m* kopalowy.
- coppélla** *f* tygiel *m* do czyszczenia srebra, złota; **oro dí** ~ czyste, szczerze złoto *n*.
- coppelláre** *a* czyścić srebro lub złoto w tyglu
- coppétta** *f* bańka *f*.
- cóppia** *f* para *f*.
- coppiére** *m* podczaszy, cześnik *m*.
- coppo** *m* dzbanek; kielich; oczodół *m*.
- copribústo** *m* ochraniacz *m* gorsetu.
- coprimisérie** *m* dobry surdut, przykrywający będące pod nim gałgany.
- copripiátti** *m* przykrywka na talerze *f*.
- coprire** *a* przykryć, pokryć, okryć.
- copritúra** *f* nakrycie, pokrycie, przykrycie *n*.
- coprivivánde** (-wiwan-) *m* przykrywka chroniąca potrawy od much.
- cópula** *f* skojarzenie, spółkowanie *n*.
- copulativo** (-wo) *m* łączący, spółkujący.
- corággio** (-dźjo) *m* odwaga *f*.
- coraggióso** odważny.
- corále** śpiewacki; **società** ~ *f* towarzystwo *n* śpiewackie.
- corallino** koralowaty, czerwony jak koral.
- corálio** *m* koral *m*.
- coráme** *m* skóry; obicia *pl.* skórzane.

corampópulo *adv.* wobec wszystkich.

coráno *m* koran *m*.

coráta, **coratélla** *f* osierdzie *n*, worek *m* otaczający serce.

corázza (koracca) *f* pancerz, kirys *m*.

corazzáre *a* okuć blachą, pancerzem.

corazzáta *f* okręt pancerny, pancernik *m*.

corazziére *m* kirasyer *m*.

corba *f* kosz *m* z łoziny, wikliny.

corbelláio *m* koszykarz *m*.

corbelláre *a* kpić, drwić, żartować z kogo; *che si corbellá!* Pan żartuj!

corbellatóre *m* kpinkarz, drwin-karz, szyderca *m*.

corbellatúra *f* kpienie, drwienie, szydzenie *n*.

corbelleria *f* głupota *n*, kpinki, drwinki *pl*.

corbéllo *m* kosz *m*.

corbelli! *escl.* dla Boga, do diabła.

corbézzola (-becco-) *f* jagoda chrościny.

corbézzole! *escl.* dla Boga; do diabła.

corbézzolo *m* chrościeniec *m*.

corda *f* lina *f*; sznur, postronek *m*

cordáme *m* sznury, powrozy, liny *pl*.

cordellína *f* sznur *m*.

orderia *f* fabryka *f* sznurów.

cordiale serdeczny.

cordiale *m* kordyal, środek *m* skrzepiający serce, żołądek.

cordicélla (-czel-) *f* sznurek, sznureczek *m*.

cordiéra *f* szyja (u skrzypców) *f*.

cordígljo (-lljo) *m* sznurek *m*, który niektórzy zakonnicy noszą.

cordógljo *m* ból *m*; = **condogliánza** (-lljanca) *f* współczucie *n*.

cordonáre *a* sznurować.

cordonatúra *f* kpinki, drwinki *pl*.

cordóne *m* sznur *m*, taśma *f*.

cordoneria *f* głupestwo *n*.

Coréa *f* Korea *f*.

co(r)réggia *f* rzemień, pas, rzemyk *m*; = **peto** pierdziel *m*, pierdoła *m*.

coreggiáto *m* cep *m*.

coreografia *f* sztuka *f* tańczenia.

coreógrafo *m* choreograf *m*.

Corfú *f* Korfu *f*.

coriáceo (-czeo) twardy jak skóra, łykowany.

coriándolo *m* kolendra *f*.

coricáre (-ka-) *a* położyć; ~ *si* r położyć się, położyć się do łóżka.

coriféo *m* kierownik chóru; pierwszy baletnik.

corímbo *m* okolek, baldaszek *m*.

corista *m* chórzysta *m*; = **diá-pason** *m*, *inv.* widełki *pl* stójkowe.

cornácchia (-kja) *f* wrona *f*.

cornággine (-dzi-) *f* upartość, zaciętość *f*.

cornamúsa *f* kobza *f*, dudy *pl*.

cornáre *n* trąbić na rogu.

cornáta *f* ubodzenie *n* rogami.

córneo rogowaty.

cornétta *f* trąbka *f*.

cornétto *m* rożek *m*, trąbka *f*; kornet *m*; ~ **acústico** słuchawka *f*.

corníce (-cze) *f* ramy *pl* obrazu, gzyms *m*.

corniciáre (-czja-) *a* oprawić w ramy.

cornicione (-czjo-) *m* gzyms *m*.

cornióla *f* karneol *m* (minerał).

cornióla *f* dereń *m*, jagoda *f* dereśniowa.

cornista *m* trębacz *m*.

corno (*plur.* **le corna**) *m* róg *m*; ~ *da scarpe* róg do wciągania butów; *non m'impórta un ~ gwizdam na to, niedbam o to.*

cornucópia (-ko-) *f* róg *m*; obfotoci.

cornúto rogaty; **becco** ~ *m* ro-
gacz *m*; **maž**, któremu żona
przyprawiła rogi.
coro *m* chór *m*; = **cantoria** *f*
chór *m*; **in** ~ jednogłośnie.
corografia *f* znajomość *f* opisy-
wanie krajów.
corolla *f* korona *f* kwiatu.
corollario *m* następnik *m*.
corona *f* korona *f*, wieniec *m*;
discorso della ~ mowa tro-
nowa.
coronatio *m* fabrykant lub sprze-
dający różańce.
coronamento *m* **coronazione**
(-dzjo-) *f* koronowanie *n*, ko-
ronacja *f*.
coronare *a* koronować, uwień-
czyć.
corpacciata (-cja-) *f* obżeranie
się, obżarstwo *n*; **fare una** ~
di qualche cosa napchać brzuch
czem.
corpacciuto (-czju-) brzuchaty,
pękaty.
corpétto *m* kaftanik, gorsecik *m*.
corpo *m* ciało *n*; ~ **di guardia**
straż *f*; **corpo di bacco** : ~
del diavolo do djabła.
corporale cielesny; **spirituale**
e ~ duchowy i cielesny.
corporatura *f* budowa ciała.
corporazione (-dzjo-) *f* związek
m, korporacja *f*.
corporeo cielesny.
corpulento tłusty, otyły.
corpúscolo (sko-) *m* cząsteczka
f; atom *m*.
Corpusdomini *m* Święto *n* Bo-
żego Ciała.
Corrado *m* Konrad *m*.
corredare *a* wyposażać, opa-
trzyć; umeblować.
corrèdo *m* wyprawa *f*.
corrèggere (-dze-) *a* poprawić;
~ **sir** poprawić się.
correggibile (-dzi-) dający się
poprawić.
correggitore *m* poprawiacz; pan,
rzadca *m*,

correità *f* współwina *f*.
correlativo (-wo) względny, wy-
rażający względ między dwoma
wyrazami.
correlazione (-dzjo-) *f* względ,
stosunek *m*.
correligionario (-dżjo-) *m* spól-
wyznawca *m*.
corrènte bieżący, płynący; **prez-
zo** ~ *m* cena dzienna, targowa *f*;
èssere al ~ mieć znajomość;
mèttre al ~ zawiadomić; **cor-
rènte d'aria** przewiew, ciąg
m powietrza.
correntèzza (-tecca) *f* przed-
wczesność, porywczosć *f*.
correntina *f* mała biegunka *f*.
corrèo współwinny.
còrrere *a* i *n* biegać, biedz,
bieżeć; ~ **pericolo** być nara-
żonym, wystawionym na nie-
bezpieczeństwo; **lasciàr** ~ ob-
stawać przy czym; **corre voce**
rozchodzi się pogłoska; **il**
tempo corre czas uchodzi; **oggi**
ricòrrre l'anniversario...
dzisiaj jest rocznica; **ci corre**
molto jest wielka różnica; **ci**
corse poco che nie brakowało
wiele, żeby.
correspèttivo (-wo) odpowiada-
jący, odpowiedni; **korzyśc** *f*.
corresponsabile wspólnie odpo-
wiedzialny.
corrèssi *p*, *r* **corrètto** *p*, *p* od
corrèggere. [ność *f*.
correttèzza (-tecca) *f* popraw-
correttivo (-wo) poprawiający;
środek poprawiający, łagodzą-
cy *m*.
correttore *m* poprawiacz, korek-
tor *m*.
correzione (-dzjo-) *f* poprawa *f*;
poprawienie *n*; **casa di** ~ dom
m poprawy.
corridóio *m* korytarz *m*; **treno**
a ~ pociąg *x* wagonami prze-
chodnimi.
corridóre *m* biegun, wyścigo-
wlec *m*.

corriera *f* wóz pocztowy *m*.
corriere *m* posłaniec, kurier *m*;
 = **posta** *f* poczta *f*; **a volta**
di ~ odwrotnie.
corrigéndo (-džen-) *m* wycho-
 waniec *m* w zakładzie poprawy.
corrispondénte *m* i *f* korespondent
m.
corrispondénza (-ca) *f* kore-
 spondencya *f*; **stare** *in* ~ kore-
 spondować.
corrispondere *a* i *n* korespon-
 dować, odpowiadać.
corrispósi *p*, *r* **corrispósto** *p*,
p od **corrispondere**.
corrivo (-wo) łatwowierny.
corroboránte, **corroboratívo**
 (-wo) wzmacniająca.
corroboráre *a* wzmacniać.
corroborazióne (-dzjo-) *f* wzmo-
 cnienie *n*.
corródere *a* wygryzać, gryźć,
 toczyć.
corrómpere *a* psuć, zepsuć;
 przekupić.
corrósi *p*, *r* **corróso** *p*, *p* od
corródere.
corrosióne *f* gryzienie, wyzar-
 cie *n*.
corrosívo (-wo) gryzący, żrący.
corróto *p*, *p* **corrúppi** *p*, *r* od
corrómpere.
corrucciársi (-czjar-) *r* złościć
 się, gniewać się.
corrúccío (-czjo) *m* gniew *m*;
 złość *f*; **dasanie** się *n*.
corrugáre *a* marszczyć.
corruscáre (-ska-) *n* migać się,
 iskrzyć się, lénić się.
corruttéla *f* zepsucie *n*.
corruttibile ulegający zepsuciu;
 = **venále** (we-) przekupny.
corrutóre *m* psujący, niszczy-
 ciel *m*.
corruzióne (-dzjo-) *f* zepsucie *n*;
 przekupstwo *n*.
corsa *f* bieg *m*; **gara di corse**
 wyścigi *pl*.; **di gran corsa** *w*
 pełnym biegu; **pérdere la** ~
 spóźnić się na pociąg.

corsáro *m* rozbójnik moraki,
 korsarz *m*; **nave corsára** *f*
 okręt korsarski *m*.
corsè, **corsétto** *m* kaftanik no-
 cny; gorset *m*.
corsi *p*, *r* **corso** *p*, *p* od **córrere**.
corsía *f* chód *m*.
Córsica (-ka) *f* Korsyka *f*.
corsiére, **corsiéro** *m* rumak *m*.
corsívo (-wo) bieżący, szybki,
 płynny; **caráttere** ~ *m* pismo
 szybkie *n*; kursywa, druk na-
 śladujący pismo *f*.
corso *m* bieg *m*; **in** ~ **di stampa**
 w druku; **anno in** ~ rok bie-
 żący; **parole in** ~ słowa utarte;
fare il suo ~ wyszumieć, wy-
 szaleć.
corso korsykański.
Corso *m* Korsykanin *m*.
corte *f* dwór *m*; ~ **dei Conti**
 trybunał rachunkowy *m*.
cortéccia (-czja) *f* kora *f*.
corteciósio (-czjo-) korowaty.
corteggiáméto (-dźja-) *m* nad-
 skakiwanie *n* komu.
corteggiáre *a* i *n* nadskakiwać,
 przypochlebiać się.
corteggiátóre *m* wielbiciel, za-
 lotnik *m*.
cortéggio (-dźjo) *m* orszak, po-
 czet; dwór *m*.
cortéo *m* orszak *m*; ~ **fúnebro**
 pogrzeb, orszak *m* pogrzebowy;
 ~ **nuziále** orszak *m* ślubny.
cortése grzeczny, uprzejmy.
cortesia grzeczność, uprzejmość
f; **per** ~ przez grzeczność,
 uprzejmie.
cortézza (-tecca) *f* krótkość;
 ~ **di mente** ograniczoność *f*.
cortigiána (-dźja-) *f* zalotnica,
 nierządnicza *f*.
cortigianáta, **cortigianeria** *f*
 dworskość, intryga dworska,
 służalczość *f*.
cortigiáno *m* dworzanin *m*; słu-
 żalczy.
cortile *m* podwórze *n*.
cortina *f* zasłona *f*.

- cortinaggio** (-dźjo) *m* zasłona *f*;
kotara nad łóżkiem *f*.
- corto** krótki; *essere a ~ di*
quattrini mieć mało pieniędzy;
la più corta najwięcej poje-
dyncze, najprostsze.
- corvata** (-wa-) *f* pańszczyzna,
robocizna *f*.
- corvèta** (-wet-) *f* korweta *f*.
- corvino** (-wi-) *m* czarny jak kruk,
kruczy.
- corvo** (-wo) *m* kruk *m*.
- cosa** *f* rzecz *f*; **che ~ co**; **qual-**
che ~ trochę, nieco; **a che ~**
na co; **tante belle cose a....**
pozdrowienie serdeczne....
- cosacco** (-sakko) *m* kozak *m*.
- coscotto** (-szet-) *m* udziec *m*.
- coscia** (koszja) *f* udo *n*; **~ di**
mónaca rodzaj śliwek.
- cosciále** *m* nagolennik *m*.
- cosciénza** (koszjenca) *f* sumienie
n; = **consapevolèzza** (-wo-
lecca) *f* przytomność *f*; **mano**
sulla ~ z ręką na sercu.
- coscienzióso** (koszjendzjozo) su-
mienny.
- coscio** (-szjo) *m* udo *n*; udziec *m*;
łopatka *f*.
- coscritto** *m* popisowy, rekrut *m*;
padri coscritti *pl.* radcy miej-
scy *pl.*
- coscrizione** (-dzjo-) *f* branka *f*;
pobór *m*.
- coserélla** *f* błachostka *f*.
- così** *adv.* tak, tym sposobem; **un**
anno ~ taki rok; **~ fosse vero**
gdyby tylko prawdziwym było.
- cosicchè** (-kè) *adv.* tak że.
- cosi(d)détto** *m* tak zwany.
- cosi(f)fatto** *m* taki, podobny.
- cosina** *f* mała rzecz *f*.
- cosino** *m* bęben, pędrak *m*.
- cosmético** (-ko) kosmetyczny.
- cósmico** *m* kosmiczny.
- cosmo** *m* wszechświat *n*.
- cosmogonia** *f* kosmogonia *f*.
- cosmografía** *f* kosmografia *f*.
- cosmógrafo** *m* kosmograf *m*.
- cosmologia** (-dźia) *f* kosmologia *f*.
- cosmológico** (-dźiko) kosmolo-
giczny.
- cosmopolita** *m* kosmopolita *m*.
- coso** *m* rzecz *f*; **durań**, **głupiec** *m*.
- cospárgere** (-dźe-) *a* pokropić,
zrosić.
- cospársi** *p*, **r** **cospárso** *p*, *p* od
cospárgere.
- cospétto** *m* widok *m*, oblicze *n*,
obecność *f*; **~ di Bacco!** dla
Boga; do diabła,
- cospicuo** (-kuo) znaczny, wido-
czny, okazały.
- cospiráre** *n* sprzysięgać się,
spiskować.
- cospiratóre** *m* sprzysiężony, spi-
skowiec *m*.
- cospirazióne** (-dzjo-) *f* sprzysię-
żenie, spisek *m*.
- cossi** *p*, **r** **cotto** *p*, *p* od **cuocere**.
- costa** *f* żebro *n*; wybrzeże mor-
skie *n*; = **lato** *m* bok *m*.
- costà** *adv.* tam, tamże.
- costaggiù** (-dzjù) *adv.* tam, na dole.
- costánte** stały; **quantità ~ f**
stała w matematyce.
- Costantino** *m* Konstantyn *m*.
- Costantinópoli** *f* Konstantyno-
pol *m*.
- costánza** (-ca) *f* stałość *f*.
- Costánza** *f* Konstancya *f*; **lago**
di ~ jezioro *n* bodeńskie.
- costáre** *n* kosztować.
- costassù** *adv.* tam na górze.
- costáto** *m* pierś *f*; **zèbra** *pl.*;
boki *pl.*
- costeggiáre** (-dźja-) *a* płynąć
wzdłuż wybrzeży.
- costél** *f* ta.
- costellazióne** (-dzjo-) *f* konstela-
cya *f*.
- costerécio** (-czjo) *m* schab, bo-
czek wędzonki *m*.
- costernáre** *a* przerażać, zatrwo-
żyć.
- costernáto** zatrwożony, przera-
żony.
- costernazióne** (-dzjo-) *f* przera-
żenie *n*; **trwoga** *f*; **przestрах** *m*.
- costì** *adv.* tam.

costiera *f* brzeg *m* morski.
costiere *m* statek *m* przeznaczony do żeglugi przybrzeżnej.
costipaménto *m* zatwardzenie, zaparcie *n*.
costipare *a* zapchać, zaprzeć.
costipato zapchany, zaparty; = **raffreddato** *m* zaziębiony.
costipazióne (-dzjo-) *f* zaziębie-
 nie *n*; ~ *di ventre* zatwar-
 dzenie, zaparcie *n* stolca.
costituente zgromadzenie, ciało
 prawodawcze *n*; **assembléa** ~
f zgromadzenie, ciało praw-
 dawcze.
costituire (io *costituisko*) *a* sta-
 nowić, postanowić, utworzyć;
 ~ *si* *r* utworzyć się; **costi-
 tuirsi** *parte civile* jako skar-
 żący cywilnie występować.
costitutivo (-wo) stanowiący co,
 tworzący.
costitúto *m* prześluchanie obwi-
 nionego *n*.
costituzionále (-dzjo-) konstytu-
 cyonalny.
costituzióne *f* konstytucja *f*.
costo *m* cena *f*; **prezzo** *di* ~ *m*
 ceny fabryczne *pl.*; **a costo** *di*
 ... (inf.) na niebezpieczeństwo;
ad ogni costo! za każdą cenę.
costola *f* żebro *n*; ~ *di vitello*
 kotlet cielęcy *m*; **vivere alle**
costole *di qualcuno* żyć na
 czyjś koszt.
costolétta, cotoletta *f* kotlet *m*;
 ~ *alla milanése* kotlet po wie-
 deńsku.
costolone *m* żebro *n*. [wany].
costolúto żeberkowaty, żłobko-
costoro *pron.*, *m* i *f* ci, te.
costoso kosztowny.
costrettivo (-wo) zatrzymujący,
 ścisnięty, zmuszony.
costrinsi *p, r* **costrétto** *p, p* od
costringere.
costringere (-dže-) *a* ścisnąć;
 zmusić.
costringiménto (-dzi-) *m* zmu-
 szenie, znaglenie; ścisnienie *n*.

costruire (io *costruisko*) *m* bu-
 dować.
costruisci *p, r* **costrúto** *p, p* od
costruire.
costrúto *m* budynek *m*; = **van-
 taggio** (-dzjo) *m* korzyść *f*;
 = **sensu** *m* zmysł *m*, myśl *f*,
 sens *m*.
costrutóre *m* budowniczy, bu-
 dujący *m*.
costruzióne (-dzjo-) *f* budowa *f*.
costui *ten*.
costumánza (-ca) *f* obyczajność
f; zwyczaj *m*.
costumare *n* być przyzwyczajon-
 ym, zwyczajnym.
costumatézza (-tecca) *f* oby-
 czajność, skromność *f*.
costumáto uobyczajony, grze-
 czny, cywilizowany.
costúme *m* obyczaj *m*.
costúra *f* szew; **spianare** *le*
costúre (*le costole*) *a* qual-
 cúnio wygarbować komu skórę,
cotále taki.
cotánto taki, tak wielki.
cote *f* osetka *f*; brusek *m*.
coteghino (-ki-) *m* rodzaj grubej
 kielbasy.
coténna *f* skóra słoniny, zgru-
 biała skóra *f*.
cotennoso pokryty zgrubiałą
 skórą, błoną.
cótica (-ka) *f* twarda, zgrubiała
 skóra, błona *f*.
cotidiáno codzienny.
cotógna (-nnja) *f* pigwa *f*.
cotognáto *m* galareta *f*, mus *m*
 z pigwy.
cotógno (-nnjo) *m* jabłko *n*;
mela cotógna *f* pigwa *f*.
cotóne *m* bawełna *f*; ~ **fulmi-
 nante** bawełna *f* strzelnicza.
cotonerie *f, pl.* towary *pl.* baweł-
 niane.
cotonificio (-czjo) *m* przędzalnia
f bawełny.
cotonina *f* materya bawełniana;
 wata *f*.
cotta *f* kuta; komża *f*.

cotta *f* odwar *m*; pieczenie *n*;
 odwar *m* piwa.
cotticcio (-czjo) *n*a pół pijany,
 podchmielony.
cottimista *m* robotnik *m* pracu-
 jący *n*a akord.
cottimo *m* akord *m*.
cotto ugotowany; spalony; oszo-
 łomiony.
cottóia *f* gotowanie *n*.
cottóio *m* dający się łatwo ugo-
 tować.
cottúra *f* gotowanie; pieczenie
n; *di prima* ~ zagotować *n* raz.
coturno *m* koturn *m*.
cova (-wa) *f* załazek, zaród *m*.
covare *a* i *n* siedzieć *n*a jajach,
 wysładywać pisklęta; ~ *il fuo-*
co grzać się przy ogniu; ~ *il*
letto leżeć długo *w* łóżku.
covata (kova-) *f* pisklęta razem
 wysiedziane; zaród *m*.
covátura *f* siedzenie *n* *n*a jajach.
covérta ecc. (-wer-) *v. coperta ecc.*
covile (-wi-) *m* legowisko *n*, ja-
 ma *f* dzikiego zwierza.
covo (-wo) *m* jama, nora *f*.
covóne *m* snop *m*.
cozzare (kocca-) *a* bóść rogami;
 ~ *si r* zderzyć się, zetknąć się.
cozzata *f* uderzenie, ubodzenie *n*.
cozzo (cocco) *m* uderzenie *n*;
fare ai cozzi wzajemnie się
 rogami bóść.
cozzóne *m* pośrednik, faktor *m*.
Cracovia (-kowja) *f* Kraków *m*.
crampo *m* kurcz *m*.
cráneo *m* czaszka *f*. [gia *f*.
craniologia (-dzia) *f* kraniolo-
crápula *f* hulatyka *f*; obżarstwo,
 pijaństwo *n*.
crapulare *n* hulać, zbytować.
crapulone *m* hulaka, żartok *m*.
crasso niezgrabny, gruby.
cratère *m* krater *m*.
cravatta (-wat-) *f* krawatka *f*;
fare le cravatte lichwą się
 zajmować.
cravattáio *m* ten, co robi kra-
 watki.

crázia (-dzja) *f* krajcar *m*.
creanza (-ca) *f* wychowanie *n*.
creanzáto obyczajny, dobrze wy-
 chowany.
creare *a* stworzyć, tworzyć; =
nominare mianować.
creativo (-wo) twórca.
creato *m* wszechświat *m*.
creatore *m* stwórca; twórca *m*.
creatura *f* istota *f*.
creazióne (-dzjo-) *f* stworzenie
n; = *nómina* *f* nominacja *f*;
 wybór *m*.
crebbi *p, r* *cresciúto* *p, p* od
creocere.
credente wierzący.
credenza (-ca) *f* wiara *f*; kre-
 dyt *m*.
credenziáll *f, pl* listy *pl* uwierzy-
 telniające.
credenziére (-dzje-) *m* kreden-
 carz *m*.
credere *a* i *n* wierzyć; *a* *mio* ~
 według mego zdania.
credibile podobny do uwierzenia,
 dający się uwierzyć.
credibilitá *f* wiarygodność *f*.
crédito *m* kredyt *m*; = *fama* *f*
sława *f*; *méttere a* ~ komuś
 przypisać *n*a dobro.
credítore *m* wierzyciel *m*.
credo *m* wyznanie *n* wiary.
credulità *f* łatwowierność *f*.
crédulo łatwowierny.
crema *f* krem *m*.
cremáre *a* spalić.
crematóio *m* piec *m* służący do
 palenia zwłok.
cremazióne (-dzjo-) *f* palenie *n*
 zwłok.
cremisl *m* karmazyn *m*.
cremóre *m* winnik, kamień *m*
 winny.
crepa *f* rozdarcie *n*, rozpadlina,
 rysa *f*.
crepáccia *f* *crepáccio* (-czjo) *m*
 wielka szpara, rozpadlina *f*.
crepacuóre (-kuó-) *m, inv.* bo-
 leść *f*, rozdarcie serca.

crepapélla : rżdere a ~ *inv.* pęknąć, trzasnąć ze śmiechu; **mangiare** a ~ napchać sobie brzuch.

crepáre n pęknąć, trzasnąć; ~ **dalle risa** zaśmiać się na śmierć; ~ **di salute** świecić się od zdrowia, być pełnym zdrowia.

crepatúra *f* szczelina, szpara, rozpadlina *f*.

crepitáre n trzeszczeć, chrzęścić.

crepito m trzeszczenie n.

crepúscolo m mrok, świt, brzask m.

crescéndo (-szen-) m przyrastanie, pomnażanie n.

crescénza (-ca) *f* wzrost m; rośnienie n; wyrastanie n; **ábito** a ~ suknia *f*, ubranie na wyrost n.

creścere (-sze-) a i n rósć, wzrastać, wyrastać.

creciméto (-szi-) m rośnięcie n, przyrost m.

crescióne (-szjo-) m rzeźucha *f*.

cresciúta (-szju-) *f* wzrost m.

crešíma *f* krzyżmo n; olej święty m, bierzmowanie n.

cresimándo m ten co ma być bierzmowanym.

cresimáre a bierzmować.

Creso m Krezus m.

crespa *f* marszczka *f*, zmarszczka *f*; fałd m.

crespo m zmarszczony, pofałdowany.

crespúto m fałdzisty, kędzierzawy.

cresta *f* grzebień, szczyt, wierzchołek m.

crestáia *f* modułarka

crestomazía (-dzia) *f* chrestomatyka *f*.

Creta *f* Kreta *f*,

creta *f* glina *f*.

cretáceo (-czeo) gliniasty.

cretíneria *f* głupota *f*.

cretíno m kretyn, głupiec m.

cretóso zawierający glinę.

cribráre a przesiewać, wybierać **cribazióne** (-dzjo-) *f* przesiewanie n.

ericca (crikka) *f* klika *f*.

ericche! (-ke) *inv.* trzask m.

ericchiáre (crikkja-) n brząkać, chrzęścić.

ericchio (-kjo) m chrześcienie, brząkanie n.

crimínale kryminalny, karny.

crimínalista m kryminalista m.

crímíne m zbrodnia *f*.

crimínoso zbrodniczy.

críne m włos koński; włos m.

criniéra *f* grzywa *f*.

erino m włos m koński.

crinolína *f* krynolina *f*.

cripta, **crita** *f* krypt m.

crisálide *f* poczwarka *f*.

crisantémo m chryzantema *f*.

crisi *f* kryzys *f*.

crisma m olej m święty, krzyżmo n.

crisólito chryzolit m.

cristalláio m handlarz m towarów szklanych.

cristalláme m naczynia pl. kryształowe, szklane.

cristallería *f* fabryka wyrobów kryształowych *f*.

cristallíno jasny, przezroczysty jak kryształ.

cristallizzáre (-licca-) a krystalizować.

cristálo m kryształ m.

cristianésimo m chrześcijaństwo n.

Cristiánia *f* Krystyiania *f*.

cristianità *f* chrześcijaństwo n, świat m chrześcijański.

cristiáno m chrześcijański; chrześcijanin m.

Cristo m Chrystus m; **avanti** (dopo) ~ przed Narodzeniem Chrystusa.

Cristóforo m Krzysztof m.

critério m kryterium n; = **giudizio** m rozum m; **farsi un** ~ idea *f*.

critica (-ka) *f* krytyka *f*.

criticare *a* krytykować; ganić.
criticatore *m* krytykujący, przyganiacz, zrzęda.

critico (-ko) *m* krytyk *m*.

criticone *m* przyganiacz, zrzęda *m*.

crittógama *f* kriptogama *f*;
(choroba grzybów i winogrodu).

crittógamo skrytopleciowy.

crittografia *f* pismo tajemne.

crivellare (-wel-) *a* przebić,
przedziurawić, przeszyć.

crivello *m* sito *n*.

Croato *m* Kroat. *m*.

Croázia (-dzja) *f* Krocacya *f*.

croccante chrzeszczący, trzeszczący; piernik, placek migdałowy.

crochéte (-ket-) *f*, *pl.* krokietki *pl.*

crochéto (crokiet-) *m* haczyk *m*.

crochiare *a* i *n* bić, grzmocić.

crochio (crokkjo) *m* grono osób rozmawiających.

croce (-cze) *f* krzyż *m*.

crocifisso, **crocifisso** (-dzi-) *m*
krucyfiks *m*.

crocevia (via Crucis) *f* droga krzyżowa *f*.

crociata (-czja-) *f* krucyata, wyprawa *f* krzyżowa.

crociato *m* krzyżownik, krzyżak *m*.

crociato *m* droga *f* krzyżowa.

crocchio (-czikkjo) *m* droga *f* krzyżowa.

crociera (-czje-) *f* konstellacya z czterech gwiazd złożona, krążenie *n* statków wojennych po morzu.

crocifero (-dzi-) *m* niosący krzyż;
piante crocifere *f*, *pl.* rośliny krzyżowe. [żować.

crocifiggere (-dze-) *a* ukrzyżować.

crocifissione *f* ukrzyżowanie *n*.

crocifissore *m* wbijający na krzyż.

crocione (-czjo-) *m* duży krzyż *m*; fare un ~ su qualche cosa

nie chcieć nie wiedzieć @
czemś.

crogiolare (-dźjo-) *a* dusić w ogniu, smażyć; ~ *si r in qualche cosa* pastwić się nad czem.

crogiuolo (-dźjo-) *m* tygiel do topienia kruszców.

crollare *a* i *n* ohwiać, wzruszyć, wstrząsnąć, zachwiać.

crollata *f* chwianie, wstrząśnienie, wzruszenie *n*; ~ *di spalle* ruszenie ramionami.

crolo *m* wstrząśnienie, zachwianie, zapadnięcie, zawalenie *n*.

croma *f* ósemka *f* (nuta).

crotono *m* chrom *m*.

chromolitografia *f* druk barwny *m*.

crónaca (-ka) *f* kronika *f*.

crónico (-ko) chroniczny, przewlekły.

cronista *m* kronikarz, sprawozdawca *m*.

cronologia (-dzia) *f* chrónologia *f*.

cronológico (-dźiko) chronologiczny.

cronometro *m* chronometr *m*.

crociare (-szja-) *n* trzeszczeć, pryskać.

crosta *f* strup *m*; ~ *del pane* skórka *f* chleba; ~ *lattea* ogniopiór, strup *m* u dzieci małych.

crostaceo (-czeo) skorupiasty; skorupiak *m*.

crostata *f* tort *m* z owoców.

crostino *m* grzanka *f* z chleba.

crostoso strupiasty, skorupiasty.

crucciare (-czja-) *a* trapić się, gryźć się, martwić się.

cruccio (-czjo) *m* gniew *m*, złość *f*; strapienie, zmartwienie *n*.

crucioso zrzedny, zgryźliwy.

crudéle okrutny.

crudeltà *f* okrucieństwo *n*.

crudézza, **crudità** *f* szorstkość, surowość, twardość *f*.

crudo surowy; = duro twardy.

cruento krwawy.

crumíro *m* lamistraj *m*.
cruna *f* uszko u igły.
crup *m*, *inv.* krup, dławiec *m*.
crusca (-ska) *f* otręby; wybiórki *pl.*; l' Accadémia della Crusca nazwisko akademii florenckiej i słownika języka włoskiego wydanego przez nią.
cruscánte słówkołów, podchwytywacz *m* słów.
cruscheggiáre (-skedźja-) *a* naśladować czystość języka według akademii Crusca.
cruschévole (-wo-) będący w rodzaju akademii Crusca; pedant *m*.
cruscóso (-sko-) otrębiasty.
cubáre *a* podnosić do trzeciej potęgi.
cubatúra *f* kubatura *f*.
cúbico (-ko-) sześcienny.
cubitále łokciowy; *lettere cubitali* ołbrzymie czcionki, głoski *pl*.
cúbito *m* łokieć *m*.
cubo *m* sześcienny; kostka *f*, sześcian *m*.
cucrágna: paese della ~ kraj obfitujący we wszystko.
cuccáre (kukka-) *a* przywodzić; ~ si r dostać, otrzymać.
cuccia, **cuccétta** (-czja), (-czet-) *f* psia buda *f*; łóżko *n*, kabina *f* do spania.
cucchiáia (kukkja-) *f* wielka łyżka *f*.
cucchiáiáta *f* pełna łyżka *f*.
cucchiáino *m* łyżeczka do kawy, herbaty *f*.
cucchiáio *m* łyżka *f*.
cucchiáióne *m* duża łyżka *f* do nabierania zupy.
cucciáre (-czja-) *a* położyć, leżeć; **cuccia** *ll* połóż się, leż.
cúccio (kuczjo-) *m* mały piesek *m* pokojowy, który na kolanaach leży.
cucco (-ko) *m* wyraz dziecinny, jajo; mamin synek.

cuccù! (kukkù) *m*, *inv.* kukulka *f*; far ~ bawić się w ciuciubabkę.
cúccuma *f* dzbanek na kawę *m*.
cucína (-czy-) *f* kuchnia *f*; ~ **económica** kuchnia *f* ludowa.
cucinábile dający się ugotować.
cucináre *a* gotować.
cuciniére *m* kucharz *m*.
cucíre *a* szyć.
cucító (-czy-) *m* szycie *n*.
cucitóre (*femm.* -trice) krawiec *m*, ten co szyje; szwaczka *f*.
cucitúra *f* szew *m*.
cuculiáre *a* szydzić z kogo, drwić z kogo.
cucúlo *m* kukulka *f*.
cucúrbita *f* dynia, bania *f*.
cúffia *f* czepek *m*; budka *f* suflera w teatrze.
cugína (kudźi-) *f* krewna *f*.
cugíno *m* krewny *m*.
cú! *pron.*, *inv.* czyj, którego, której, których, któremu, którym.
culáta *f* pderzenie *n* w tyłek, pośladek.
culáttá *f* tylna część *f*; pośladek *m*.
culinária: arte ~ *f* sztuka kulinarna *f*.
culla *f* kołyska *f*.
culláre *a* kołysać.
culminánte: punto ~ *m* punkt kulminacyjny *m*.
cúlmine *m* wierzchołek *m*.
cúlo *m* dupa *f*, tyłek *m*.
cúto *m* wyznanie *n*; **czesé** *f*, uwielbienie *n*; **minístro dei culti** ministerstwo *n* wyznań.
cultore *m* kultor, czciciel *m*.
cultúra *f* kultura *f*; **wykształcenie** *n*.
cumuláre *a* nagromadzić.
cumulatívo (-wo) nagromadzony, wszystko obejmujący.
cumulatóre *m* nagromadzac *m*.
cumulazióne (-dzjo-) *f* nagromadzenie *n*.
cúmuło *m* kupa *f*, stos *m*.

cuna *f* kołyska, kolebka *f*.
 cúneo *m* klin *m*.
 cunicolo (-ko-) *m* podziemny ga-
 nek, korytarz *m*.
 cuóca (kuoka) *f* kucharka *f*.
 cuócere (-cze-) *σ* i *n* gotować.
 cuóco (kuoko) *m* kucharz *m*.
 cuóio *m*⁶ (*plur.* le cuóia) skóra
f; tirar le cuóia wyciągnąć
 nogi, zdechnąć.
 cuóre, core *m* serce *n*; stare *a* ~
 leżeć na sercu.
 cupè *m*, *ing.* przedział *m*.
 cupézza (-pecca) *f* głębia, głębo-
 kość *f*.
 cupidigia, cupidità *f* chciwość *f*;
 łakomstwo *n*.
 cúpido chciwy, łakomy.
 cupo głęboki.
 cúpola *f* kopuła *f*.
 cupóne *m* kupon *m*.
 cura *f* piecza *f*, staranie *n*; le-
 czenie *n*; ~ d'ánime duszpa-
 sterstwo *n*.
 curábile wyleczalny.
 curáre (ku-) *a* mieć pieczę, sta-
 ranie; leczyć; = badáre uwa-
 żać na co; ~ si *r* troszczyć się
 o co.
 curatela *f* kuratela, opieka *f*.
 curativo (-wo) leczniczy.
 curáto *m* proboszcz *m*.
 curátore *m* opiekun *m*.
 cúria *f* sąd, trybunał *m* sądowy.
 curiale kuryalny.

curiosáre *n* ciekawie przytu-
 chiwać się.
 curiosità *f* ciekawość *f*.
 curioso ciekawy; = strano
 szczególny.
 curro *m* walec, wałek *m*.
 cursóre *m* woźny, komornik są-
 dowy *m*.
 curúle kurulny.
 curva (kurwa) *f* krzywizna *f*.
 curváre *a* krzywić, skrzywić;
 ~ si *r* zgiąć się, skrzywić się.
 curvatúra *f* zgięcie *n*.
 curvilíneo (-wi-) krzywoliniowy.
 curvo (kurwo) krzywy, zgięty.
 cuscínétto (-sz-) *m* poduszeczka *f*.
 cuscino *m* poduszka *f*; zderzak
m (puffer) wagonu kolejowego.
 cúspide *f* szczyt *m*.
 custóde *m* strażnik, stróż, do-
 zorca *m*; ángelo ~ anioł stróż
m.
 custódia *f* dozór *m*, stróżowanie
n.
 custódire (io kustodisko) *a*
 strzedz, pilnować.
 cutánea: malattia ~ *f* choroba
 skórna *f*.
 cute *f* skóra *f*.
 cuticáigna (kutikannaja) *f* kark
m.
 cutréttá, cutréttóla *f* pliszka *f*.
 czar (car) *m* car *m*.
 czarína *f* carowa *f*.
 Czeco (czeko) *m* Czech *m*.

D.

da *pr.*, od dare.
 da *prep.* od, do, z; Ritorno da
 Roma wracam z Rzymu; non
 ho niente da scrivere nie mam
 nic do pisania; egli non ave-
 va da vivere nie miał z czego
 żyć; fa tutto da sè robi
 wszystko sam; sala da pran-

zo sala jadalna; vestite da
 prete strój księży; cart da
 scrivere papier do pisania
 dabbenággine (-dái-) *f* dobrodu-
 szność, poczciwość *f*.
 dabbéne poczciwy, rzetelny,
 prawy.
 daccánto *prep.* obok.

daccápo (dakka) *avv.* jeszcze
raz.
dacchè (dakkè) *cong.* i *avv.* od-
 kad.
dáddolo *m* niedorzeczne, głupie
 pieszczoty *pl.*
daddolóne *m* modniś, strojniś *m.*
daddolóso głupi, błazeński, nie-
 dorzeczny.
dadeggiáre (-dźja-) *a* i *n* grać
 w kości, kosterować.
dado *m* kostka *f.*, sześcian *m.*;
 kość do grania *f.*
daffáre *m* robota *f.*
daga *f* szpada *f* krótka i szeroka;
 broń *f* przy boku noszona;
 miecz *m.*
dagherrotipía (-ge-) *f* dagero-
 typia *f.*
dágli *prep.* da i *art.* gli.
dágli (-lli) *imper.* daj mu, zatrzy-
 maj go.
dái *prep.* da i *art.* i.
dái *pr.*, od dare.
dáino *m* daniel *m.*
dal, **dalla**, **dalle**, **dallo** *prep.* da
 i *art.* il, la, le, lo.
dália *f* dalia; georginia *f.*
dállì = dágli.
Dálmata *m* Dalmatyniec *m.*
Dalmázia (-dzja) *f* Dalmacya *f.*
dama *f* dama, pani *f.*; gra *f*
 w warcaby.
damáre *a* dojechać do damy,
 zrobić damę (grając w warcaby).
damascáre (-ska-) *a* wyrabiać
 tkaninę w deseń.
damascáto adamaszkowy.
damascéno (-sze-) z Damaszku.
damaschína (-ski-) *f* klinga,
 szabla *f* damasceńska.
damaschíno damasceński.
damásco (-sko) *m* damaszek *m.*
dameríno *m* trefniś, fircyk *m.*
damigélla (-dźel-) *f* panna, pa-
 nienka *f.*
damigiána (-dźja-) *f* wielka fla-
 szka oplatana, oplatanka *f.*;
 fare una ~ zrobić gruntownie
 fiasko, przepaść.

damo *m* kochanek, galant *m.*
danáro *m* pieniądze *pl.*; **danári**
contánti *pl.* gotówka *f.*
danaróso pieniądze, dobrze upo-
 sażony.
danda *f* pasek *m.*
Danése *m* i *f* Duńczyk *m.*
Danimárca (-ka) *f* Dania *f.*
Daniéle *m* Daniel *m.*
dannáre *a* potępić; **far** ~ **l'áni-**
ma do rozpacz przyprowa-
 dzić; ~ **si** *r* być potępionym;
 ~ ~ **l'anima** na śmierć się
 udreżyć.
dannáto *m* potępiony, potępie-
 niec *m.*
dannazióne (-dzjo-) *f* potępie-
 nie *n.*
danneggiáméto (-dźja-) *m* u-
 szkódzenie *n.*
danneggiáre *a* uszkodzić.
danneggiatóre *m* wyrządzający
 szkodę.
danno *pr.*, od dare.
danno *m* szkoda *f.*
dannóso szkodliwy.
dante *m* daniel *m.*
Dante *m* Dante *m.*
danteggiáre (-dźja-) *n* naślado-
 wać Dantego.
dantéscó (-sko) dantejski.
Dantísta *m* badacz Dantego *m.*
Danúbio *m* Dunaj *m.*
danza (-ca) *f* taniec *m.*
danzáre *n* tańczyć.
danzatóre *m* (*femm.* -trice) tan-
 cierz *m.*
Dánzica (-cika) *f* Gdańsk *m.*
dappertútto *avv.* wszędzie.
dappiè, **dappiédi** *avv.* u stóp,
 z dołu.
dappocággine (-kadźi-) *f* nie-
 zdatność, nieudolność *f.*
dappóco *avv.* niezdatny.
dappói *avv.* potem.
dappoihè (-kè) *cong.* gdy potem.
dapprésso *avv.* zbliżona.
dappríma *avv.* z początku, zaraz.
dapprincípio (-czi-) *avv.* z po-
 czątku, od początku.

Dardanólli *m*, *pl.* Dardanele *pl.*
dardeggiare (-dzja-) *a* ciskać
 groty, rzucać pociski.
dare *a* i *n* dawać, dać; ~ *del tu*
 tytułować przez ty; ~ *si r*
 poświęcać się; *può darsi* jest
 możebnem, może być; *se si*
dà il caso jeżeliby ten przy-
 padek miał nastąpić; *dare sul*
giardino wychodzić na ogród;
 ~ *alla testa* do głowy iść.
darsena *f* port *m*.
data *f* data *f*; *in data di...*
 pod datą, z datą.
datare *a* datować.
dateria *f* papieska kancelarya w
 Rzymie, zarządzająca benefi-
 cyami, wsparciami.
dativo (-wo) *m* trzeci przypadek
m.
dato oddany, dany.
datore *m* (*femm.* -trice) dawca
m; dawczyni *f*.
dàttero *m* daktyl *m*.
dàttilo *m* daktyl *m*, (owoc), dak-
 tyl *m* (stopa wierszowa).
dattilografia *f* pisanie na ma-
 szynie *n*.
dattilógrafo *m* piszący na ma-
 szynie.
dattórno *prep.* i *adv.* naokoło,
 wkoło, dokoła.
davanti *prep.* i *adv.* przed.
davanzále (-wanca-) *m* gzyms
 przy oknie; przód *m* ołtarza.
davanzo *m* i *adv.* w nadmiarze.
Dávide (-wi-) *m* Dawid *m*.
davvéro (dawwe-) *adv.* doprawdy,
 rzeczywiście.
davvicino (-wicz-) *adv.* w bli-
 skości.
daziábile (-dzja-) podlegający
 opłacie, ocaleniu.
daziáre *a* oclić, opłacić.
daziário (-dzja-) celny; *cinta*
daziaria *f* okrąg *m*; linia *f*
 słowa, akcyzowa.
dázio *m* cło *n*.
dazzainólo (dacca-) *m* książka
 słowa *f*.

de = dei.
dea *f* bogini *f*.
debellare *a* zawojować, podbić,
 ujarzmić.
debellatore *m* zwycięzca *m*.
debilitare *a* osłabić.
débito *m* powinność *f*, dług,
 obowiązek *m*; *al tempo* ~ w
 stosowną porę; = *dovere* obo-
 wiązek *m*; ~ **público** dług
 państwowy *m*.
debitore *m* dłużnik *m*; *andar* ~
 być winny.
débole słaby.
debolézza (-lecca) *f* słabość *f*.
debuttare *n* pierwszy raz na sce-
 nie występować.
debutto *m* debiut *m*.
deca, década (-ka) *f* dziesiętek,
 dekada *f*.
decadénza (-ca) *f* *decadimento*
m upadek *m*.
decadére (-ka-) *n* upaść; ~ *da*
un diritto być pewnego prawa
 pozbawionym.
decágono *m* dziesięciobok, dzie-
 sięciokąt *m*.
decagrámmo, ~ *a*, *m* dekagram *m*.
decálitro *m* dziesięć litrów.
decalcomanía (-kalko-) *f* obraz
 odbity na kalce.
decálogo *m* dekalog *m*; dziesię-
 cioro przykazań bożych.
decámetro *m* dekametr *m*.
decampáre: ~ *da qualche cosa*
n zrzec się czego.
decána *f* przełożona *f*.
decanáto *m* dziekanat *m*.
decáno *m* dziekan *m*.
decantare *a* wychwalać.
decantazióne (-dzjone) *f* odce-
 dzenie, ustanie *n* się.
decapítare (-ka-) *a* ścinać.
decapitazióne (-dzjo-) *f* ścięcie.
decasíllabo *m* dziesięciozgło-
 skowy.
decédere (-cze-) *n* umrzeć.
decémbre = *dicémbre*.
decémviro *m* jeden z dziesięciu
 mężów.

decennale dziesięcioletni.
 decenne dziesięcioletni.
 decennio *m* dziesięciolecie *n*.
 decen-te (-czen-) przyzwoity, skromny, należyty.
 decentramento *m* odśrodkowanie *n*, decentralizacja *f*.
 decentrare *a* odśrodkować, decentralizować. [toś *f*.
 decenza (-czenca) *f* przyzwoicość *f*.
 decésso *m* śmierć *f*.
 decidere (-cz-) *a* rozstrzygnąć, postanowić.
 decifrabile dający się odcyfrować, odczytać.
 deciframento *m* odcyfrowanie *n*.
 decifrare *a* odcyfrować.
 decifratore (-cz-) *m* ten co odcyfrowuje.
 decigrammo *m* decigram *m*.
 decilitro *m* decilitr *m*.
 decima *f* dziesiąta *f*.
 decimale dziesiąty.
 decimare (-cz-) *a* dziesiątkować.
 decimetro *m* decymetr *m*.
 decimo dziesiąty.
 decina = diecina. [czo.
 decisamente (-cz-) *avz.* stanowczo *p*, *r* deciso *p*, *p* od decidere.
 decisione *f* rozstrzygnięcie *n*.
 decisivo rozstrzygający.
 deciso (-cz-) rezolutny, odważny, zdecydowany.
 declamare *a* deklamować.
 declamatore *m* deklamator *m*.
 declamazione (-dzjo-) *f* deklamacja *f*.
 declinabile dający się deklinować, odmieniać.
 declinamento *m* chylenie się do upadku *n*; schyłek *n*.
 declinare *a* i *n* chylić się, nachylić się, zniżyc się; = diminuire zmniejszyć.
 declinazione (-dzjo-) *f* nachylenie *n*, pochyłość *f*; zboczenie *n*.
 declive (-we) pochyły, spadzisty; = declivio (-wjo) *m* pochyłość, spadzistość *f*.

decollare (-kol-) *a* odciąć głowę, ścinać.
 decollazione (-dzjo-) *f* ścięcie *n*.
 decomponente rozkładający.
 decomporre *a* rozkładać.
 decomposizione (-dzjo-) *f* rozkład *m*; gnicie *n*.
 decorare (-ko-) *a* ozdabiać, przystroić; ~ qualcuno d'un ordine order komu nadać.
 decorativo (-wo) ozdabiający.
 decoratore *m* dekorator *m*.
 decorazione (-dzjo-) *f* ozdobie-nie *n*; = ordine *m* order *m*.
 decore (-ko-) *m* ozdoba *f*, zaszczyt *m*.
 decoroso przyzwoity, szlachetny.
 decorrenza (-ca) *f* termin *m*, czas upłyniony *m*.
 decorrere *n* biedz, upływać; *a* ~ del primo... od pierwszego policzwszy.
 decorso (-kor-) upłyniony, miniony.
 decotto *m* odwar *m*.
 decremento *m* ubywanie *n*, ubytek *m*.
 decrepitatezza (-tecca) *f* starość *f*; wiek podeszły *m*.
 decrepito starszy, słaby.
 decrescenza (-scenza) *f* ubytek *m*, ubywanie *n*.
 decrescere *n* ubywać.
 decretare *a* postanowić, zawyrokować.
 decreto *m* dekret *m*, rozporządzenie *n*.
 decretorio postanawiający.
 decubito (-ku-) *m* odleżyna *f*.
 decuplo dziesięciokrotny.
 Dedalo *m* Dedal *m*.
 dedica (-ka) *f* przypisanie dzieła *n*, dedykacja *f*.
 dedicare *a* poświęcić komu dzieło.
 dedicatore *m* dedykujący.
 dedicatoria *f* dedykacja *f*.
 dedicazione (-kadzjo-) *f* dedykowanie *n*.
 debito oddany, przychylny.

dedizione *f* poddanie się.
deducibile (-dzi-) dający się z czego wyprowadzić.
dedurre *a* wyciągać, wyprowadzać wniosek, wnioskować; = **derivare** (-wa-) pochodzić, wypływać.
deduttivo (-wo) wyprowadzony, deduktywny.
deduzione (-dzjo-) *f* wniosek wprowadzony.
defalcamento *m* odciążenie, odtrącenie *n*.
defalcare (-ka-) *a* odtrącić, potrącić.
defalco (-ko) *m* odtrącenie *n*; odciągnąć.
defecare (-ka-) *a* wyklarować.
defensionale broniący się.
deferente doprowadzający; powolny.
deferenza (-ca) *f* wzgląd *m*, uszanowanie *n*.
deferire (io deferisko) *a* i *n* okazać wzgląd, uszanowanie dla kogo; uleż; ~ **qualcuno al tribunale** pozwać, zaskarżyć kogo do sądu.
defezionare (-dzjo-) *n* odpadać, opuścić kogo.
defezione *f* odpadnięcie *n*.
deficiente (-czjen-) brakujący, niedostateczny, niedokładny.
deficienza (-czjenca) *f* brak *m*.
definibile określony.
definire (io definisko) *n* kreślić, oznaczyć; = **determinare** oznaczyć.
definitivo (-wo) ostateczny.
definito *m* czas przeszły *m*.
definizione (-dzjo-) *f* określenie, oznaczenie *n*.
deflorare *a* pozbawić dziewictwa, panieństwa; rozprawiczyć.
deformare *a* oszpecić, zniekształcić.
deforme szpetny, zniekształcony.
deformità *f* oszpecenie, zniekształcenie *n*.

defraudare *a* okraść, sprzeniewierzyć, naruszyć cudze pieniądze.
defraudatore *m* oszust, sprzeniewierca *m*.
defraudazione (-dzjo-) *f* naruszenie *n*, cudzych pieniędzy.
defunto zmarły.
degenerare (-dze-) *n* zwyrodnieć, wyrodzić się.
degenerazione (-dzjone) *f* zwyrodnienie *n*.
degenere zwyrodniały.
degente (-dze-) zamieszkały; ~ **all'ospedale** obecnie w szpitalu
degli *prep.* di i *art.* gli.
deglutire *a* połknąć.
deglutizione (-dzjo-) *f* połknięcie, połknięcie *n*.
degnamente (-nnja-) *adv.* godnie, w godny sposób.
degnare *a* uczcić, uszanować, ocenić, słusznie osądzić; ~ si *n* i *r* raczyć.
degnazione (-dzjo-) *f* życzliwość, iaskawość *f*, wzgląd *m*.
degnò (-nnjo) godny.
degradare *a* i *n* zdegradować, poniżyć.
degnustare *n* kosztować. [stety.
deh! *escl.* ach, dla Boga, niedei *prep.* di i *art.* i.
dei *m. pl.* (*sing.* Dio) Bogowie *m, pl.*
decido (-dzi-) *m* bogobójstwo; umęczenie *n* Chrystusa.
deficare (-ka-) *a* ubóstwiać.
deità *f* bóstwo *n*.
del *prep.* di i *art.* il.
delatore *m* donosiciel *m*.
delazione (-dzjo-) *f* doniesienie *n*, donos *m*.
delegare *a* wysłać w jakim celu, zdać, przelać na kogo.
delegato *m* upoważniony, delegat *m*; ~ **apostolico** delegat *m* apostołski; ~ **di pubblica sicurezza** komisarz *m* policyi.
delegazione (-dzjo-) *f* zlanie na kogo władzy; komisaryat *m* policyi.

deletério burzący, niszczący.

Delfinato *m* Delfinat *m*.

delfino *m* delfin *m*.

deliberare *a* radzić nad czem, obradować, umyślić.

deliberatamente *adv.* umyślnie.

deliberato rozmyślny, rezolutny, energiczny.

deliberazione (-dzjo-) *f* narada *f*; postanowienie *n*, uchwała *f*.

delicatizza (-katecca) *f* delikatność *f*.

delicatizze *f*, *pl.* delikatesy *pl.*, doskonałość.

delicatino słabowity, niewytrzymały.

delicato delikatny.

delimitazione (-dzio-) *f* sprostowanie granicy *n*.

delineamento *m* rys, zarys *m*, nakreślenie *n*.

delineare *a* określić, nakreślić.

delinquente (-kuen-) *m* i *f* przestępca *m*.

delinquenza (-ca) *f* przestępstwo *n*.

delinquere (-kue-) *n* przewinąć, popełnić przestępstwo.

delfino (-kujo) *m* omdlenie *n*.

deliramento *m* szalenie, gadanie *n* od rzeczy jak w gorączce.

delirare *n* szaleć, gadać od rzeczy jak w gorączce.

delirio *m* szaleństwo *n*, szal *m*, gorączka *f*.

delitto *m* występki *m*, przestępstwo *n*.

delittuoso występny, zbrodniczy.

delizia (-dzja) *f* rozkosz *m*; vivere nelle delizie zabawa, przyjemność *f*.

deliziare *n* bawić, zabawiać się, opływać w rozkoszach.

delizioso rozkoszny.

dell', della, delle, delli, dello *prep.* di *i* art. 1', la, le, li, lo.

delta *f* delta *n*.

deludere *a* złudzić, zwieść, oszukać, oszukać.

delusi *p*, *r* **deluso** *p*, *p* od **deludere**.

delusione *f* złudzenie, omamienie *n*.

demagogia (-dzia) *f* demagogia *f*, demagogo *m* demagog *m*.

demaniabile demonialny; bene ~ *m* dobra państwowe, domeny *pl*.

demanio *m*-domena *f*; **ufficio del ~** zarząd *m* domen.

demente obłąkany, szalony.

demenza *f* obłąkanie, szaleństwo *n*.

demeritare *n* i *a* stać się niegodnym.

demérito *m* przewinienie *n*.

demmo *p* *r* od dare.

democratico (-ko) demokratyczny *n*.

democrazia (-dzia) *f* demokracja *f*.

demolire *a* zburzyć.

demolizione (-dzjo-) *f* zburzenie *n*.

demónio *m* demon *m*.

demoralizzare (-licca-) *a* zdemoralizować, znieprawić.

demoralizzazione (-dzjone) *f* demoralizacja *f*, znieprawienie *n*.

denáro *v.* danáro.

denigrare *a* oczernić, osławić.

denigratore *m* oczerniający, oszczerca *m*.

denigrazione (-dzjo-) *f* oczernienie *n*.

denominare *a* mianować; ~ *si* *r* nazwać się.

denominatore *m* mianownik *m*.

denominazione (-dzjo-) mianowanie *n*.

denotare *a* oznaczać.

denotazione (-dzio-) *f* oznaczenie *n*.

densità *f* gęstość; miąższość *f*.

denso gęsty, zgęszczony.

dentale zębowy.

dentarolo *m* grzechotka, klekodentata *f* ukąszenie *n*.

dentáto uzębiony; **rota dentáta**

f koło *n* zębiaste.

dentatura *f* uzębienie *n*.
dente *m* ząb *m*.
dentellare *a* ząbkować, wycinać w zęby.
dentello *m* ząb, koniec ostry, kolec *m*. [nie *pl.*
dentiéra *f* sztuczne zęby, uzębienie.
dentifricio (-czjo) czyszczący zęby; **pólvere dentifricia** *f* proszek do zębów.
dentista *m* dentysta *m*.
dentro *prep.* i *adv.* w, wewnątrz.
denudare *a* obnażyć, огоłocić.
denúncia (-dzja) *f* doniesienie *n*; **le denúncie matrimoniali** *z* wypowiedzi.
denunziare, denunciare (-dzja-), (-czja-) *n* donieść; = **dichiarare** *z* podać.
denunziatore *m* donosiciel *m*.
denunziazione (-dzjadzjo-) *f* doniesienie *n*.
depauperare *a* zubożać.
deppennare *a* kreslić.
deperimento *m* upadek *m*.
deperire (io deperisko) *n* zapadać, upadać.
depilare *a* odwłosić, pozbawić włosów.
depilatorio *m* środek odwłosiający *m*.
deplorabile godny pożałowania.
deplorare *a* żałować; użalać się.
deplorévole (-wo-) godny pożałowania.
depone *pr.* od **deporre**.
deponente *m* i *f* ten co składa, składający.
deporre (io depóngo) *a* złożyć.
deportare *a* deportować, skazać na wygnanie.
deportazione (-dzjo-) *f* deportacja *f*.
deposi *p, r* **deposto** *p, p* od **deporre**.
depositante *m* i *f* deponent *m*.
depositare *a* złożyć na przechowanie.
depositario *m* przechowujący *m* depozyt.

deposito *m* depozyt; *m*; **cassa depositi** *f* depozytowa; = **magazzino** (-gacci-) *skład* *m*.
deposizione (-dzjo-) *f* złożenie *n*; ~ **dalla croce** zdjęcie *n* z krzyża
depósto *m* zeznanie *n* świadka.
depravare (-wa-) *a* zepsuć.
depravatore *m* psujący, znieważający *z* obyczaje.
depravazione (-dzjo-) *f* zepsucie *n*.
deprecare (-ka-) *a* błagać, zaklinać.
depredare *a* łupić, zdzierać, rabować, grabić. [ca *m*.
depredatore *m* łupieżca, grabież.
depredazione (-dzjo-) *f* łupienie *n*, grabież *f*.
depressi *p, r* **depresso** *p, p* od **deprimere**.
depressione *f* przygniecenie, poniżenie, przygnębienie *n*.
depresso *poniżony, słaby, przygnębiony*.
deprezzamento (-precca-) *m* utrata *f* wartości.
deprezzare *a* utracić wartość.
deprimere *a* przygnieść, przygnębić.
depurare *a* czyścić.
depurativo (-wo) czyszczący.
depurazione (-dzjo-) *f* czyszczenie *n*.
deputare *n* wysłać posłów.
deputato *m* poseł *m*.
deputazione (-dzjo-) *f* poselstwo *n*; **deputacya** *f*; **mandat** *m*.
deragilamento (-ilja-) *m* wykołajenie *n*.
derelitto opuszczony.
deretano *m* tył, zadek, tyłek *m*.
deridere *a* wyśmiewać, **naśmiewać** się.
derisi *p, r* **deriso** *p, p* od **deridere**.
derisione *f* wyśmianie się, wyśzydzenie *n*.
derisore *m* wyśmiewacz, drwiszcz *m*.

- derisório kpiący, wyśmiewający kogoś
 deriva (-wa) *f* zbaczanie okrętu *n*.
 derivare a i *n* pochodzić, zbacząć.
 derivativo (-wo) pochodzący, pochodny.
 derivato *m* słowo *n* pochodne.
 derivazione (-dzjo-) *f* pochodzenie, zbaczanie *n*.
 derma *f* skóra *f*.
 derogare a naruszyć prawo, ustawę.
 derogazione (-dzjo-) *f* naruszenie, odmienienie prawa, ustawy *n*.
 derrata *f* środki *pl.* żywności;
 derrate coloniáli *pl.* towary *pl.* kolonialne.
 derubare a okraść.
 desco (-sko) *m* stół *m*.
 descrissi *p, r* descritto *p, p* od descrivere.
 descrittivo (-wo) opisowy.
 descrittore *m* opisujący.
 descrivere (-we-) a opisywać.
 descrivibile (-wi-) dający się opisać.
 descrizione (-dzjo-) *f* opis *m*.
 deserto *m* próżny, pustynia *f*;
 = spopolato *m* bezludny;
 l'asta andò deserta przy licytacji nie znalazł się żaden nabywca.
 desiare a życzyć.
 desiderabile pożądany.
 desiderare a życzyć, pragnąć.
 desiderio *m* życzenie, pragnienie, żądanie *n*.
 desideroso do życzenia, żądający, pożądliwy.
 designare (-nnja-) a oznaczyć.
 designazione (-dzjo-) *f* oznaczenie *n*, oznaka *f*.
 desinare a obiad jeść, obiadować.
 desinare *m* obiad *m*; un dopo ~ pewnego popołudnia.
 desinenza (-ca) *f* zakończenie *n*.
 desio *m, poet.* życzenie *n*.
 desistere *n* odstawać, zaprzestać, zaniechać.
 desolante nieutulony, zmartwiony, zrozpaczony.
 desolare a spustoszyć, zrobić szkodę.
 desolato strapiony, zmartwiony, spustoszony.
 desolazione (-dzjo-) *f* spustoszenie *n*; rozpacz *f*.
 desso *pron.* ten sam, ta sama; on sam, ona sama.
 destare a obudzić; ~ si *r* przebudzić się, ocknąć.
 destinare a przeznaczyć.
 destinatario *m* odbiorca *m*.
 destinazione (-dzjo-) *f* przeznaczenie *n*; luogo di ~ miejsce przeznaczenia *n*.
 destino *m* los *m*, przeznaczenie *n*; wyrok opatrności *m*.
 destituire a złożyć z urzędu.
 destituito zrzucony z urzędu; ogołcony.
 desto obudzony, czuwający.
 destra *f* prawa; a ~ na prawo.
 destreggiare (-dzja-) *n*; ~ si *r* zrzęcznie co zrobić.
 destrezza (-strezza) *f* zręczność, biegłość *f*; = agilità (-dzi-) *f* szybkość, prędkość *f*.
 destriere *m* rumak *m*.
 destro prawy; = ábile zręczny; = furbo przebiegły, szczwany.
 desumere a wiaść z kogo; miarkować, wnioskować.
 desumibile dający się skąd wiaść; wymiarkowany.
 desunto *p, p* od desumere.
 detentore *m* nieprawy właściciel *m*.
 detenuto zatrzymany, przytrzymany, uwięziony.
 detenzione (-dzjo-) *f* więzienie *n*, niesłuszne posiadanie czego.
 detergere (-dze-) a czyścić.
 deterioramento *m* pogorszenie *n*.
 deteriorare a pogorszyć, zepsuć.

- determinabile** dający, mający się oznaczyć.
- determinare** *a* oznaczyć; ~ *si r* rozmyślić się, postanowić.
- determinativo** (-wo) stanowczy, ostateczny.
- determinazione** (-dzjo-) *f* postanowienie *n*, krok stanowczy.
- detestabile** szkaradny, obrzydły, ohydny.
- detestare** *a* mieć wstręt do czego; zbrzydzić sobie co.
- detettivo** (-wo) *m* detektyw, tajny policyant *m*.
- detonazione** (-dzjo-) *f* wystrzał, huk *m*.
- detrarre** (io *detraggo*) *a* zedrzać, odtrącić, odjąć, ściągnąć uwłaczać komu.
- detrassi** *p*, *r* **detratto** *p*, *p* od **detrarre**.
- detrattore** *m* obmowca *m*, uwłaczający komu.
- detrazione** (-dzjo-) *f* uwłaczanie, obmowa; potrącenie, ujęcie *n*.
- detrimento** *m* szkoda *f*, uszczerbek *m*.
- detrito** *m* odrobiny *pl*, okruszyny *pl* rozpad *m* na drobne ziarenka.
- detronizzare** (-nicca-) *a* złożyć z tronu.
- detta** *f* zdanie *n*, opinia *f*.
- dettagliatamente** (-llia-) *adv*. szczegółowo, dokładnie.
- dettaglio** (-lljo) *m* szczegół *m*, handel drobiazgowy *m*.
- dettame** *m* natchnienie *n*, podszept *m*; głos *m* sumienia.
- dettare** *a* dyktować, podszeptać, namówić.
- dettato** *m* przypowieść; utwór, płód umysłowy.
- dettatura** *f* dyktat *m*.
- detti** *p*, *r* **dato** *p*, *p* od **dare**.
- detto** *p*, *p* **dissi** *p*, *r* od **dire**: wyżej nazwany, wzmiankowany; = *parola* *f* mowa *f*, wyraz *m*; słowo *n*.
- deturpamento** *m* oszpecenie *n*.
- deturpare** *a* oszpecić.
- devastare** *a* spustoszyć.
- devastatore** (-wa-) *m* pustoszyiciel *m*.
- devastazione** (-dzjo-) *f* spustoszenie *n*.
- deve**, **devi** *pr*. od **dovère**.
- deviamento** (-wia-) *m* wykolejenie *n*.
- deviare** *a* i *n* zboczyć, wykoleić się.
- deviazione** (-wiadzjo-) *f* zboczenie^{mo} = **devotissimo**. [*nie n*.
- devo** *pr*. od **dovère**.
- devoluto** (-wo-) *ten* co komu przypadł; przeniesiony.
- devolvere** (-wolwe-) *a* przelać, odstąpić co komu, dostać się komu.
- devotissimo** (-wo-) najuniższej.
- devoto** oddany; nabożny.
- devozione** (-dzjo-) *f* nabożeństwo *n*; pobożność *f*, uniżoność *f*.
- di** *prep*. *z*, *ze*, *o*, — często się wcale na polskie nie tłumaczy, używa się zaś; **un teatro pieno di gente** teatr pełen ludzi; **sono di Siena, vengo di Roma** jestem z Sieny, przybywam z Rzymu; **una tavola di marmo stół marmurowy**; **ho di buoni libri** mam dobre książki; **di notte, di giorno** w nocy, w dzień; **stanco di lavorare** znudzony pracą; **di buona voglia, di buon grado** chętnie, z chęcią
- di** *m*, *inv*. dzień *m*; **a' di 3 Maggio** trzeciego maja.
- día** *imper.*, i *cong*. *pres*. od **dare**.
- diabète** *m* choroba cukrowa, cukrówka *f*.
- diabólico** (-ko) djabełski.
- diaccio** (-czjo) *m* lód *m*.
- diaconato** (-ko) *m* dyakoniat *m*.
- diaconessa** *f* dyakonisa *f*.
- diacono** *m* dyakon *m*.
- diadema** *m* dyadem *m*.
- diáfano** przezroczysty.
- diaframma** *m* przepona *f*, przeźroczce *n*.

diágnosi (-nnojo-) *f* rozpoznanie *n.*
diagnosticare (-ka) *a* rozpoznawać.

diagonále ukośny.

dialettále, **dialéttico** (-ko) mówiący, piszący w dyalekcie, narzeczu.

dialétto *m* dyalekt *m*, narzecze *n.*
dialogizzare (-dżicca-) *a* i *n* prowadzić rozmowę, pisać rozmowy.

diálogo *m* rozmowa *f.*

diamánte *m* dyament *m.*

diametrále dyametralny.

diámetro *m* średnica *f.*

diámine! **diácine!** (-dzi-) *escl.*
tam do djabła, tam do kaduka.

diámo *pr. ind.*; *pr. cong.*; i *imper.*
od dare.

diána *f* gwiazda poranna, zorza *f* poranna.

diánzi (-ci) *adv.* niedawno, tylko co.

diápson *m*, *inv.* widelki strojowe *pl.*

diária *f* pieniądze dzienne, dyety *pl.*

diário *m* dziennik, dyaryusz *m.*

diarista *m* autor, pisarz *m* dyaryusza.

diarréa *f* biegunka *f.*

diáscolo (-sko-) *m* tam do djabła, djabeł *m.*

diáspro *m* jaspis *m.*

diatríba *f* złośliwa krytyka *f.*

diavolería (-wo-) *f* djabelstwo *n.*

diavolétto *m* hałas *m* piekielny.

diávolo (-wo-) *m* djabeł *m.*

dibáttere *a* klócić, zakłócić, rozbić; ~ *si* *r* opierać się, nie dać się.

dibattiménto *m* rozprawa *f*, spór *m*; roztrząsanie *n.*

dibáttito *m* roztrząsanie, rozważanie *n*, spór *m.*

diboscamentó (-ska-) *m* wycięcie, wykarczowanie *n* lasu.

diboscáre *a* wyciąć las.

dicastéro (-ka-) *m* dykasterya *f*; resor *m.*

dice *pr.* od *dire.*

dicémbre (-czem-) *m* grudzień *m.*
diceria *f* gadanie *n*; mowa *f.*

dicervelláre (-czerwel-) *a* zawracać głowę; ~ *si* *r* głowę sobie łamać nad czym.

dicéssi *imp. cong.*, **dicésti** *p*, *r*
dicévo *imperf.*, *ind.* od *dire.*

dicévole (-czewo-) przyzwoity, stósowny.

dichiaráre (-kja-) *a* oświadczyć, podać.

dichiaratívó (-wo) zawierający oświadczenie, wyjaśnienie *n.*

dichiarazióne (-dzjo-) *f* oświadczenie, wyjaśnienie, wytłumaczenie *n.*

diciannóve (-we) = 19.

diciannóvenne (-czjan-) dziewiętnastoletni

diciannovésimo dziewiętnasty.

diciassétté (-czjas-) = 17.

dicióttó (-czjot-) = 18.

dicitóre (-dzi-) *m* mowca *m.*

dicitúra *f* sposób *m* mówienia.

dico (-ko) *pr.* od *dire.*

didáttica (-ka) *f* dydaktyka, sztuka *f* nauczania.

didáttico (-ko) dydaktyczny.

didiacciáre (-czja-) *n* odtajać, rozmarznąć, tajać.

dieci (-dzi) = 10.

diecina *f* dziesiątek *m*; *una* ~ (circa) około dziesięciu.

diecino (-dzi-) *m* moneta *f* 10 centymowa.

diedi *p*, *r* od *dare.*

diéresi *f* rozdzielenie dwugłoski na dwie samogłoski.

diesis *m*, *inv.* krzyżyk *m*, znak wskazujący podniesienie głosu o pół tonu.

dieta *f* sejm w Polsce *m*; ~ **del-l'impéro** sejm cesarstwa niemieckiego *m*; ~ **della confederazióne** sejm związkowy *m*; = **diária** dyeta *f.*

dietro *prep.* i *adv.* z tyłu, za; = **secóndo** wedle, podług.

difátti *cong.* w rzeczywistości.

difendere *a* bronić; = **protégere** (-dže-) bronić, chronić.
difensiva (-wa) *f* defenzywa *f*; stan obronny *m*.
difensivo (-wo) obronny.
difensore *m* obrona *f*, ochrona *f*.
difesa *f* obrona, ochrona *f*; **legittima** ~ obrona *f* konieczna.
difesi *p, r* **difeso** *p, p* od **difendere**.
difettare *n* brakować.
difetto *m* błąd *m*.
difettoso niedostateczny, błędny.
diffamare *a* potwarzać, oszkalo-
 wać.
diffamatore *m* potwarca, oszczer-
 ca *m*.
diffamatório oszczerczy, potwar-
 czy.
diffamazione (-dzjo-) oszczerstwo
n, potwarz *f*.
differente różny.
differenza (-ca) *f* różnica *f*.
differenziare (-dzja-) *a* odróżniać.
differibile dający się odłożyć.
differimento *m* zwłoka *f*.
differire *n* odłożyć.
difficile (-dzi-) trudny.
difficilmente *adv.* trudno.
difficoltà *f* trudność *f*.
difficultare (-kol-) *a* utrudniać.
difficultoso trudny.
diffida *f* nieufność *f*.
diffidare *a i n* nie mieć ufności
 do kogo.
diffidente nieufny.
diffidenza (-ca) *f* nieufność *f*.
diffondere *a* rozlać, rozszerzać,
 rozpuszczać.
diffrangere (-dže-) *n* uginać się,
 łamać się, zbaczać.
diffusi *p, r* **diffuso** *p, p* od **dif-
 fondere**.
diffusione *f* rozlanie, rozszerze-
 nie *n*.
diffuso obazerny, szeroki.
diffiáto *adv.* wprost, na obces.
differte *f* dyfterta *f*.
diga *f* tama *f*.
digeribile (-dže-) strawny.

digerire *a* trawić.
digestione *f* trawienie *n*.
digestivo (-wo) przyspieszający,
 poprawiający trawienie.
dighiacciare (-gjaczia-) *n* odtajać,
 odmarznąć.
digià (-dźjà) *adv.* już.
Digióne (-dźjo-) *m* Dijon *m*.
digitale (-dzi-) *f* napastrnica *f*.
digiunare (-dziu-) *n* pościć.
digiunatore *m* poszczący.
digiuno czczy; **giorno di** ~
 dzień *m* postu; *a* ~ trzeźwy.
dignità (-nni) *f* godność *f*.
dignitario *m* dygnitarz, piastu-
 jący *m* jakąś godność.
dignitoso godny.
digradare *a i n* stopniować.
digrassare *a* odłuścić.
digredire *n* zbaczać, zboczyć
 z drogi.
digressione *f* zboczenie *n*, ustęp *m*.
digriñare (-nnja-) *a* wyszczerzać.
digrossare *a* ociosać z grubego,
 okrzesać kogo, wypolerować.
digrumare *a* przeżuwać.
diguazzare (-guacca-) *a i n* kłó-
 cić, betać.
dilagare *a i n* zalać, wystąpić,
 zatopić.
dilaniare *a* rozszarpać.
dilapidare *a* roztrwonić, smar-
 notrawić.
dilapidatore *m* marnotrawca,
 trwoniciel *m*.
dilatabile rozszerzalny.
dilatare *a* rozszerzyć, rozprze-
 strzenić.
dilatazione (-dzjo-) *f* rozszerze-
 nie *n*.
dilavare (-wa-) *a* wymyć, wy-
 płukać.
dilavato podmyty, wymyty;
 blady.
dileggiare (-dźja-) *a* szydzić,
 drwić, naśmiewać się.
dileggiatore *m* szyderca *m*.
dileggio (-dźjo) *m* szyderstwo,
 uraganie *n*.

dilegnare *n* rozsypywać, rozprószyć; ~ *si r* zniknąć, oddalić się.

dilémma *n* dilemma *n*.

dilétta *f* kochaneczka, luba *f*.

dilettante *m i f* dyletant *m*.

dilettare *a* sprawić rozkosz, bawić się, rozrywać się; ~ *si r di un'arte ecc.* uprawiać jakąś sztukę.

dilettévole (-wo-) ciekawy, zabawny.

dilétto *m* rozkosz *m*, upodobanie *n*; przyjemność *f ad.*: ukochany.

diligénte (-džen-) pilny.

diligénza (-ca) *f* pilność *f*, dyżans *m* pocztowy.

dilombársi *r* skłamać sobie krzyże, wywichnąć; splecyć.

dilucidare (-czi-) *a* wyjaśnić, objaśnić.

dilucidazióne (-dzjo-) *f* wyjaśnienie, objaśnienie *n*.

diluire (io diluisko) *a* rozpuścić, rozcieńczyć.

dilungársi *r* oddalić się; rozszerzyć się.

diluviáno (-wia-) potopowy.

diluviare *n i a* lać, zalać.

dilúvio (-wio) *m* potop *m*.

dimagrare, **dimagrare** *a i n* chudnąć, wychudnąć.

dimandare *v.* domandare.

dimáni, **dománi** *adv.* jutro; następny dzień.

dimenare *a* ruszać, trząść, wstrząsać, wzruszać.

dimensione *f* rozmiar *m*, objętość *f*, obwód *m*.

dimenticággine (-kadzi-) *f* niepamiętanie, zapomnianie *n*.

dimenticánza (-kanca) *f* zapomnienie *n*; niebacznosc *f*.

dimenticare *a i n* zapominać.

dimenticóne (-ko-) *m, ~a f*, niepamiętny, zapominający.

dimisi *p, r* **diméssso** *p, p* od **diméttare**.

diméttare *a* odłożyć na bok; zaniechać; odpuścić.

dimezzare (-mecca-) *a* połowić, w środku przekroić.

diminuendo zmniejszając.

diminuire (io diminuisco) *a i n* zmniejszać.

diminutivo (-wo) wyraz zdrobniały; zmniejszający się.

diminuzióne (-dzjo-) *f* zmniejszenie; obniżenie *n*.

dimissione *f* dymisyja *f*, uwolnienie *n* ze służby.

dimodochè (-kè) *adv.* tak iż.

dimóra *f* mieszkanie, miejsce pobytu, zamieszkanie *n*; = **indúgio** (-dájio) *m* zwłoka *f*.

dimorante mieszkający.

dimorare *n i a* mieszkać, przebywać.

dimostrabile mogący być okazanym.

dimostrare *a* okazać, dowieść; = **mostrare** pokazać.

dimostrazióne (-dzjo-) *f* okazywanie *n*, dowód *m*, oznaka *f*.

dinámica (-ka) *f* dynamika *f*.

dinamite *f* dynamit *m*.

dinamo *f* dynamomasyna *f*.

dinanzi (-ci) *prep. i adv.* przód, front *m*; przed.

dinastia *f* dynastyja *f*.

dindo *m* dziecinny wyraz na pięniadze.

din don bimbam.

diniégo *m* zaprzeczenie *n*.

dinotare *v.* denotare.

d'intórno, **dintórno** *prep. i adv.* naokoło, do koła.

dintórni (i ~) *m, pl.* okolica *f*, zarys; obwód; krąg *m*.

Dio (*plur.* gli dei) *m* Bóg *m*; grazie a Dio dzięki Bogu; per amor di Dio na Boga.

diocesáno należący do dyceesy.

diócesi (-cze-) *f* dycezyja *f*.

Dionigi (-dzi) *m* Dionizy *m*.

dioráma *m* diorama *n*.

dipánare *a* swijać na kłębek, odwijać.

dipartiméto *m* departament *m*, **dipartirsi** *r* oddalić się.

dipartita *f* odjazd *m*.
dipendente zależny; podwładny.
dipendenza (-ca) *f* zależność *f*.
dipendere *n* zależeć od kogo, od czego.
dipési *p*, *r* **dipésó** *p*, *p* od **dipéndere**.
dipingere (-dže-) *a* malować.
dipinto 1. *p*, *p* od **dipingere** 2. *agg.*, *m* umalowany, malowany.
diplóma *m* dyplom *m*.
diplomático (-ko) dyplomatyczny.
diplomazia (-dzia) *f* dyplomacja *f*.
dipói *adv.* potem, poczem.
diportársi *r* sprawować, zachowywać się.
dipórtó *m* zabawa, rozrywka *f*.
diprèssó: *a un* ~ *adv.* blisko, okolo.
diradàre *a* trzebić, przerzedzić; ~ *si r* rzadszym się stać, rzędnać.
diramáre *a* obciąć gałęzie; ~ *si r* rozgałęziać się.
diramazióne (-dzjo-) *f* rozgałęzienie *n*.
dire *a* mówić, powiedzieć; *vale a dire* to jest, jako to; *come si dice in italiáno?* jak się mówi to po włosku; ~ *sela, con qualcúno* zgadzać się.
diréssi *p*, *r* **dirétto** *p*, *p* od **dirigere**.
dirétto prosty; = **immediáto** bezpośredni; **treno dirétto** *m* pociąg pospieszny *m*.
diréttore *m* dyrektor *m*.
direttrice (-cze) *f* dyrektorka *f*.
direzióne (-dzjo-) *f* dykcja *f*; *la* ~ *in cui si va* kierunek, w którym się idzie.
dirigibile (-dzi-) dający się kierować.
dirigibile *m* balon *m* do kierowania.
dirigere (-dže-) *a* kierować; ~ *si r* zwrócić się.
dirimpétto *adv.* naprzeciwko.
dirítta *f* prawica *f*; *a* ~ *na* prawo.

dirítto prosty; = **destró** *w* strona *f* prawa.
dirittúra *f* prostota, prostota; = **direzióne** (-dzjo-) *f* kierunek *m*; **addirittúra** *adv.* wprost, prosto.
dirizzàre (-ricca-) *a* wyprostować.
dirizzóne (-ricco-) *m* kierunek *m*.
diroccàre (-rokka-) *a* zburzyć, zwalić, obalić.
diroccáto rozpadnięty, zapadnięty.
dirómpere *a* zrobić miękkim, stać się giętkim, miękkim; ~ *si r* przyzwyczać się do czego.
dirottaménte: **piàngere** ~ *plakać* rzewnie; **pióvere** ~ *padać* ulewnie, gwałtownie.
diróttö *p*, *p* od **dirómpere**; *a diróttö* *adv.* ulewny.
dirozzàre (-rocca-) *a* ocieśać z grubszego; *okrzesać*, *ukształcić*.
dirugginire (-dzi-) *a* oczyścić z rdzy; ~ *i denti* zgrzytać zębami.
dirupaméto *m* osypanie się ziemi, zawalenie się *n*.
dirupàre *a* i *n* stracić w przepaść, oderwać się i runąć.
dirúpo *m* przepaść *f*, urwisko *n*.
disabbellirsi *r* pozbawić piękności.
disabitáto niezamieszkały.
disabitnáre *a* odzwyczać.
disaccódo (-sakkor-) *m* nie, zgoda *f*.
disadátto niezgrabny, nieokrzesany, nieszykowny.
disadóno nieozdobny, nie mający wdzięków.
disaffezionàre (-dzjo-) *a* odstręczyć, odrazić od siebie; ~ *si r* stracić czyjeś przywiązanie.
disaffezionáto nieczuły, nieużyty, oziębły.
disagévole (-dżewo-) trudny.
disagradévole nieprzyjemny, niemiły.

- disagiáto** (-dźja-) niewygodny; będący w potrzebie, niedostatku.
- diságio** (-dźjo) *m* niewygodna *f*; = *privazione* (-wadzjo-) *f* brak, niedostatek *m*; a **diságio** niewygodnie.
- disámína** *f* egzamin *m*.
- disamoráre** *a* odstręczyć od miłości; ~ *si r* odkochać się, stracić do kogo miłość
- disamóre** *m*, **disamorevolézza** (-wolecca) *f* oziębłość, nieczułość, obojętność *f*.
- disanimáre** *a* odjąć odwagę, zatrwodzić, zasmucić, zniechęcić.
- disappetézza** (-ca) *f* brak *m* apetytu.
- disapplicáto** (-ka-) niepilny.
- disapplicazióno** (-dzjo-) *f* niepilność, niedbałość *f*.
- disappréndere** *a* zapomnieć to, co się umiało.
- disapprováre** (-wa-) *a* niepochwalać, ganić.
- disapprovazióne** (-wadzjo-) *f* *nagana f*, *zganienie n*.
- disappúnto** *m* niedogodność *f*.
- disarmaménto** *m* rozbrojenie *n*.
- disarmáre** *a* rozbroić.
- disármo** *m* rozbrojenie *n*.
- disarmonía** *f* brak *m* harmonii, niezgoda *f*. [ny.]
- disarmoníco** (-ko) nieharmonij-
- disástro** *m* klęska *f*; nieszczęście *n*.
- disastróso** nieszczęśliwy, okropny.
- disatténto** nieuważny.
- disattenzióne** (-dzjo-) *f* nieuwaga *f*.
- disautoráre** *a* odebrać władzę, powagę; ~ *si r* stracić władzę, powagę.
- disavánzo** (-wanco) *m* strata *f*.
- dissavvedutézza** (-sawwedutecca) *f* niebaczność *f*, nieuwaga *f*.
- dissavvedúto** nieuważny, niebaczny.
- dissavverténza** (-ca) *f* nieostrożność *f*.
- disavvezzáre** (-sawwecca-) *a* odzwyczaić.
- disavvézzo** odzwyczajony.
- disbrigáre** *a* załatwić, rozplątać, uwolnić z kłopotu.
- disbrígo** *m* załatwienie *n*.
- discacciáre** (-skaczja-) *a* wygnać, wypędzić.
- discápito** *m* szkoda, strata *f*.
- discárico** (-ko) *m* zdjęcie *n* ciężaru, sprawienie *n* ulgi; uniewinnienie *n*.
- discáro** nieprzyjemny, niemiły.
- discendénte** (-szen-) schodzący; potomek *m*.
- discendénza** (-ca) *f* potomstwo; pochodzenie *n*.
- discéndere** (-szen-) *n i a* zejść na dół, zstąpić; pochodzić od kogo.
- discépolo** *m* uczeń *m*.
- discérnere** (-szer-) *a* rozróżniać.
- discerníménto** *m* rozpoznanie; sąd, poznanie *n*.
- discésa** (-sze-) *f* zejście *n*, upadek, schyłek *m*.
- discési** *p, r* **discésio** *p, p* od **discéndere**.
- dischiúdere** (-skju-) *a i n* otworzyć.
- discíngere** (-szindže-) *a i n* rozpassać, rozerwać.
- discínto** rozpasany, w niezapiętem ubraniu. [gliere.]
- disciógliere** (-szjollje-) *v*. **sciódisciplína** (-szí-) *f* dyscyplina; karność; nauka *f*; wychowanie *n*.
- disciplínare** *a* uczyć, kształcić.
- disco** (-sko) *m* krążek *m*.
- discolo** rozwiązły, rozpustny, wyuzdany.
- discoloráre** *v* **scoloráre**.
- discólpa** (-skol-) *f* uniewinnienie *n*.
- discolpáre** *a* uniewinnić, usprawiedliwić.
- disconóscere** (-skonosze-) *a* nie poznać, zapoznać.

discontinuità *f* przerwa *f*.
discontínuo przerwany, przerywany.

discordánza (-ca) *f* niezgodność *f*; nieporozumienie *n*; niezgodność *f* tonów.

discordáre (-skor-) *n* niezgadzać się z sobą.

discorde niezgodny, spreczny, różny.

discórdia *f* niezgoda *f*.

discórrere *a i n* mówić, rozprawiać.

discorsza *f* gadanie, paplanie *n*.

discórsi *p, r* **discorso** *p, p* od **discórrere**.

discórso (-skor-) *m* rozmowa; mowa *f*.

discostáre *a* oddalić; ~ *si r* zboczyć, odstąpić.

discósto oddalony; daleko.

discrédere *a* niewierzyć, niedowierzać; ~ *si r* innego zdania, mniemania być.

discreditáre *a* dyskredytować, pozbawić wzięcia, osławić.

discrédito stracenie *n* wziętości, wiary, znaczenia.

discrepánza (-ca) *f* niezgoda, różność, sprzeczność *f*.

discretaménte *adv.* dyskretnie, ostrożnie, roztropnie.

discretézza (-tecca) *f* dyskrecya, ostrożność *f*; umiarkowanie *n*.

discréto dyskretny, umiarkowany; = *modésto* skromny; = *riguardóso* taktowny, roztropny; = *secréto* dochowujący tajemnicy.

discrezióne (-dzjo-) *f* dyskrecya *f*; umiarkowanie, roztropność *f*; dochowanie *n* tajemnicy; *gli anni della* ~ wiek rozsądku.

discússi *p, r* **discússio** *p, p* od **discútere**.

discussióne *f* dyskusya *f*; roztrząsanie *n*.

discútere (-sku-) *a* roztrząsać, rozbierać jaki przedmiot.

discutibile dający się roztrząsać, wątpliwy.

disdegnáre *v.* sdegnáre.

disdétta *f* wypowiedzenie, odmówienie, odwołanie *n*; *avér* nieszczęście, pech mieć.

disdissi *p, r* **disdétto** *p, p* od **disdíre**.

disdicévole (-czewo-) nieprzystöjny, nieprzyzwoity.

disdíre (to **disdiko**) *a i n* zaprzeczyć, odmówić, odwołać; ~ *si r* odwołać, cofnąć dane słowo.

disdóro *m* hańba, sromota *f*.

disegnáre (-nja-) *a* rysować.

disegnatóre *m* rysownik *m*.

diségno (-nja) *m* rysunek *m*; = **progéttó** (-dżet-) *m* projekt, szkic, plan *m*.

diselláre *a* rozsiodlać.

diseredáre *a* wydziedziczyć.

diseredazióne (-dzjo-) *f* wydziedziczenie *n*.

disertáre *a i n* spustoszyć; zbiedz z wojska.

disertóre *m* zbieg wojskowy, dezertor *m*.

diserzióne (-dzjo-) *f* zbiegostwo *n*; dezercya *f*.

disfáre (to **disfò** *ecc. v.* **fare**) *a* rozrobić, rozpuścić, roztopić; = **distrúggere** (-dże-) zniszczyć; = **scompórrere** rozebrać; ~ *si r* rozplynać się.

disfátta *f* porażka, klęska *f*.

disfida *f* wyzwanie *n* na pojedynek.

disgélo (-dże-) *m* rozstajanie, odstajanie *n*.

disgiúngere (-dżundże-) *a* rozłączyć, rozdzielić.

disgiúnsi *p, r* **disgiúnto** *p, p* od **disgiúngere**.

disgradévole (-wo-) nieprzyjemny, przykry.

disgrázia (-dzja) *f* niełaska *f*; nieszczęście *n*; = *sfortúnio* *m* wypadek *m*; *éssere in* ~ *presso* *qualcúno* być w niełaskę u kogo.

disgraziatamente *adv.* nieszczęśliwie, na nieszczęście.

disgraziato nieszczęśliwy.

disgregamento *m.* rozłączenie; rozproszenie *n.* promieni światła.

disgregare *a* rozłączyć, rozprószyć; ~ *si* *r* rozłączyć się, rozprószyć się.

disguido *m.* fałszywe dostawienie listów *n.*; wykolejenie *n.*

disgustare *a* obrzydzić, ohydzić, odstręczyć; ~ *si* *r* poróżnić się, pokłócić się *n.* kim.

disgustato zblazowany.

disgustevole (-wo-) nieprzyjemny, przykry.

disgusto *m.* niesmak, wstręt *m.*; odraza *f.*; obrzydzenie *n.*; *dare dei* ~ nieprzyjemność *f.*

disillusione *f.* rozczarowanie *n.*

disimparare *a* zapomnieć, co się umiało.

disimpegnare (-nnja-) *a* rozwikłać, rozplatać, uwolnić się od czego; ~ *si* *bene* swoją sprawę na dobrą drogę pchnąć, dobrze załatwić.

disimpégno (-nnjo) *m.* uwolnienie się od czego *n.*

disimpiegato bez posady, bez miejsca

disincagliare (-kallja-) *a* wyciągnąć zatopiony okręt.

disincantare (-kan-) *a* odczarować.

disinfettante *m.* środek *m.* dezynfekcyjny.

disinfettare *a* dezynfekcyonować.

disinfezione (-dzjo-) *f.* dezynfekcja *f.*

disingannare *a* wyprowadzić z błędu, oczy otworzyć.

disinganno *m.* wyprowadzenie z błędu; rozczarowanie *n.*

disinnamorarsi *r* przestać kochać.

disinteressarsi *r* przestać się czem interesować.

disinteressato bezinteresowny.

disinteresse *m.* bezinteresowność *f.*

disinvitare (-w-) *a* odwołać zaproszenie, odpraszać.

disinvolto (-wol-) rozwinięty, rozwity; nieuprzedzony, bezstronny.

disinvoltura *f.* bezstronność *f.*

disistima *f.* lekceważenie *n.*; pogarda *f.*

dislacciare (-czja-) *a* rozwiązać, odwiązać.

dislivello (-wel-) *m.* nierówność *f.*

dislocazione (-kadzjo-) *f.* rozmieszczenie.

dismisura *f.* nadmiar, zbytek *m.*

disobbediente *v.* disubbidiente.

disobbligante niegrzeczny, nieuczynny.

disobbligare *a* uwolnić od obowiązku.

disoccupato bezczynny.

disoccupazione (-sokkapadzjo-) *f.* bezczynność *f.*; próżnowanie *n.*

disonestà *f.* nieuczciwość *f.*

disonesto nieuczciwy.

disonorare *a* zhańbić, splamić, zniesławić.

disonore *m.* hańba, zniewaga, nieśława *f.*

disonorevole (-wo-) hańbiący.

disopra *v.* sopra.

disordinare *a* *i* *n.* prowadzić życie nieporządne, rozwiać; = **confondere** wprowadzić nieład, pomieszać.

disordinato nieporządny, rozwiązły.

disordine *m.* nieporządek, nieład *m.*

disorganizzazione (-niccadzjo-) *f.* dezorganizacja *f.*; nieład *m.*; rozprzeżenie *n.*

disorientare *a* błądzić; ~ *si* *r* zaplatać, zamieszać, zagmatwać.

disorlare *a* rozpruć.

disossare *a* powyjmować kości.

dispaccio (-czjo) *m.* depesza *f.*; list urzędowy *m.*

- disparáto** różny, odmieszony, przeciwny.
- disparére** *m* różność *f* zdań; różne zdanie *n*.
- dispari** nieparzysty, nierówny.
- disparire** *n* znikać, zniknąć.
- disparità** *f* różność *f*.
- dispárvi** *p, r* **dispárso** *p, p* od **disparire**.
- dispárte**: *in* ~ na boku, osobno, odrębnie.
- dispéndio** *m* wydatek *m*.
- dispendióso** kosztowny.
- dispénsa** *f* rozdzielenie, rozdanie; pozwolenie *n*.
- dispensáre** arozdzielać, rozdawać.
- dispensário** *m* poliklinika *f*, gdzie wydają za darmo lekarstwa ubogim.
- dispensatóre** *m* rozdawca, szafarz *m*.
- dispensière** *m* szafarz *m*.
- disperáre** *n* nie mieć żadnej nadziei, przywieść do rozpaczcy; *far* ~ przywieść do rozpaczcy; ~ *si* *r* rozpaczać.
- disperáto** zrozpaczony, desperat *m*.
- disperazióne** (-dzjo-) *f* rozpacz *f*.
- dispérdere** *a* rozypać, rozrzucić, stracić.
- dispérsi** *p, r* **dispérso** *p, p* od **dispérdere**.
- dispersióne** *f* rozsypanie, rozproszenie *n*; rozsypka *f*.
- dispétto** *m* gniew *m*; złość, złośliwość *f*; = **cattivéria** (-we-) *f* złość *f*.
- dispettóso** hardy, gniewliwy, robiący na przekór.
- dispiacénte** (-czen-): **éssere** ~ żałować kogo, ubolewać.
- dispiacére** *n* nie podobać się; *mi* **dispiáce** żałuję; *se non* **Le dispiáce** jeżeli Panu nie jest to nieprzyjemne.
- dispiacére** *m* przykrość, nieprzyjemność; troska *f*.
- dispiacévole** (-czewo-) nieprzyjemny, przykry.
- dispiácqui** *p, r* **dispiaciúto** *p, p* od **dispiacére**.
- disponibile** rozporządzalny.
- disponibilità** *f* dyspozycja, rozporządzalność *f*.
- dispórre** (io **dispongo**) *a* *i* *n* rozporządzić, rozrządzić; = **preparáre** przygotować; ~ *si* *r* zabierać się do czego.
- dispósi** *p, r* **dispósto** *p, p* od **dispórre**.
- dispositóre** *m* ten, który przygotowuje, rozporządza.
- disposizióne** (-dzjo-) *f* rozkład *m*; rozporządzenie *n*; stan *m*; położenie *n*; ~ **d'ánimo** usposobienie *n* umysłu.
- dispósto** skłonny; **ben** ~ dobrze usposobiony.
- dispótico** (-ko) despotyczny.
- dispotismo** *m* despotyzm *m*.
- dispregévole** (-dżewo-) godzien pogardy.
- dispregiáre** *v.* **disprezzáre**.
- disprezzábile** (-sprecca-) godny pogardy.
- disprezzáre** *a* gardzić, pogardzać.
- disprezzatóre** *m* gardziciel *m*.
- disprezzo** (-precco) *m* wzgarda, pogarda *f*.
- dísputa** *f* dysputa, kłótnia, spór sprzeczka *f*.
- disputábile** sporny.
- disputáre** *a* dysputować, kłócić się, sprzeczać się; ~ *si* *r* sprzeczać się, kłócić się o coś.
- disquisizióne** (-skwisidzjo-) *f* poszukiwanie, badanie *n*.
- dissaláre** *a* wymoczyć co solonego.
- dissanguáre** *a* krew wypuścić.
- dissanguatóre** *m* sacy krew.
- dissapóre** *m* niesmak *m*; uraza, zatarg, rozterka *f*.
- dissecazióne** (-kadzjo-) *f* rozdział *m*; sekcyja *f*.
- disseccáre** (-sekka-) *a* wysuszyć, osuszyć; rozciąć; = **prosciugáre** wysuszyć.

disselcláre (-czja-) *a* plaster zerwać, oderwać.

dissemináre *a* rozsiać, rozsypać.

dissennáto bezrozumny, głupi.

dissénsio *m* zatarg *m*; poróżnienie *n*; rozterka *f*.

dissentería *f* dysenterya, czerwonka *f*.

dissentíre *n* niezgadzać się, być różnego zdania.

disseppellíre *a* odgrzebać, wykopać.

disserráre *a* otworzyć, odemknąć.

dissertazióne (-dzjo-) *f* rozprawa *f*.

dissestáre *a*: ~ *si* *r* *w* trudnościach finansowych być.

dissésto: ~ *finanziário* *m* trudności *pl.* finansowe.

dissetáre *a*: ~ *si* *r* ugasić pragnienie.

dissettóre *m* prosekator *m*.

dissi *p*, *r* *detto* *p*, *p* od *dire*.

dissidén różniący się w zdaniu.

dissídeo *m* rozterka *f*; poróżnienie *n*; niezgoda *f*.

dissigilláre (-dzil-) *a* odpieczętować.

dissímile niepodobny.

dissimuláre *a* ukrywać, zmyślać, udawać; *non dissímulo che...* nie ukrywam, że.

dissimulatóre *m* obłudnik *m*.

dissimulazióne (-dzjo-) *f* skrytość, obłuda *f*. [trwonić.

dissipáre *a* rozproszyc, roz-

dissipáto lekkomyślny.

dissipatóre *m* rozrzutnik, rozrutny *m*.

dissipazióne (-dzjo-) *f* rozrzutność *f*; marnotrawstwo *n*.

dissociáre (-czja-) *a* rozłączyć.

dissodáre *a* orać odróg, uprawnym uczynić.

dissolúbile rozpuszczalny.

dissolutézza (-tecca) *f* rozwiązłość, rozpusta *f*.

dissolúto *p*, *p* od *dissólvere*.

dissoluzióne (-dzjo-) *f* rozpuszczenie, rozwiązanie *n*; *andá-*

re in ~ rozpuścić się, rozwiązać się.

dissólvere (-we-) *a* rozwiązać, rozwikłać.

dissomigliánte (-lljan-) niepodobny.

dissomigliánza (-ca) *f* niepodobieństwo *n*; różnica *f*.

dissomigliáre *n* niepodobnym być

dissonánte różnobrzmienny; niezgodny, sprzeczny.

dissonánuza (-ca) *f* niezgodność *f* tonów, [kopać.

dissotterráre *a* wykopać, od-

dissuadére *a* odradzać

dissuási *p*, *r* **dissuáso** *p*, *p* od **dissuadére**.

dissuasióne *f* odradzanie *n*.

dissuátudine *f* odwyknienie, odzwyczajenie *n*.

dissuggelláre *v.* **dissigilláre**.

distaccáméto *m* oddzielenie; rozłączenie *n*; oddział *m* wojska.

distaccáre (-stakka-) *a* odłączyć, oddzielić.

distácco *m* rozłączenie się *n*; rozbrat *m*.

distánte *adv.* oddalony, daleki.

distánza (-ca) *f* odległość *f*.

distáre *n* być odległym.

disténdere *a* rozciągnąć, wyciągnąć, rozszerzyć, wyteńczyć.

disténdibile rozciągalny.

distésa *f* rozciąglność *f*; *a* ~ wciąż, ciągle.

distésio *p*, *p* od **disténdere**.

distico (-ko) *m* dwuwiersz *n*.

distilláre *a* destylować, przekraplać.

distillatóio *m* aparat *m* do przekraplania.

distillería *f* gorzelnia *f*.

distillatóre *m* destylator *m*.

distinguere *a* odróżniać; = **ri-**

conoscere (-konosze-) rozznąć, rozpoznać.

distinguibile dający się odróżnić.

distínsi *p*, *r* **distínto** *p*, *p* od **distinguere**.

- distinta** *f* spis *m*; oznaka *f*.
distintivo (-wo) odznaczający, różniczący.
distinto wyraźny, wybitny; odziedziony; posto ~ *m* fotel *m* w teatrze.
distinzione (-dzjo-) *f* odróżnienie *n*; różnica *f*; = onorificenza (-czenca) *f* odznaczenie.
distogliere (-llje-), **distorre** *a* odwrócić, odwieść.
distólgo *pr.* **distólsi** *p*, *r* **distólto** *p*, *p* od **distogliere**.
distorsione *f* wykręcenie, zwichnienie, zboczenie *n*.
distrarre (io **distraggo**) *a* oderwać, odwrócić, odciągnąć od czego.
distrassi *p*, *r* **distrátto** *p*, *p* od **distrarre**.
distrasione (-dzjo-) *f* rozrządzenie, oderwanie, zerwanie *n*.
distrétto *m* powiat, obwód *m*; ~ **militáre** komenda powiatowa *f*.
distrettuale powiatowy.
distribuire (io **distribuisco**) *a* rozdzielać.
distributivo (-wo) rozdzielający, rozdający.
distributore *m* rozdawca *m* rozdzielający.
distribuzione (-dzjo-) *f* rozdawanie, obdzielanie *n*.
distrigare *a* rozplątać, rozwikłać; wyjaśnić.
distruggere (-dže-) *a* zburzyć; ~ *si* *r* stawić się.
distrússi *p*, *r* **distrútto** *p*, *p* od **distruggere**.
distruttivo (-wo) niszczący, burzący.
distruttore *m* burzyciel *m*.
distruzione (-dzjo-) *f* zburzenie *n*.
disturbare *a* poprzewracać, pomieszać, przeszkadzać; *non si disturbi* proszę sobie nie przeszkadzać.
disturbatore *m* wichrzyciel, zakłócający pokój.
- distúrbo** *m* zamieszanie *m*; nieład, nieporządek *m*.
disubbidiente nieposłuszny.
disubbidienza (-ca) *f* nieposłuszeństwo *n*.
disubbidire (io **disubbidisco**) *n* być nieposłusznym.
disuguaglianza (-lljanca) *f* nierówność *f*.
disuguale nierówny.
disumáno nieludzki.
disumidire (io **disumidisco**) *a* suszyć.
disunione *f* niezgoda *f*.
disunire (io **disunisco**) *a* rozdzielić, rozdwoić, poróżnić.
disunito niejednostajny; = **discorde** (-skor-) niezgodny.
disusato nieużywany, odwyuczajony, wyszły z użycia.
disúso *m* nieużywanie *n*; **cadere**, **andare in** ~ wyjść z używania.
disútile nieprzydatny, nieużyteczny.
disutilità *f* nieużyteczność *f*.
disvío (-wio) *m* odwrócenie, zboczenie *n*.
disvolere (-swo-) *a* niechcieć już więcej, odechcieć się.
ditale *m* napałek *m*.
ditata *f* uderzenie *n* palcem; **odcisk** *m* palca.
dite *pr.* *i imper.* od **dire**.
dito *m* palec *m*; **me la son legata al** ~ tego ci nigdy nie zapomnę.
ditta *f* firma *f*.
dittatore *m* dyktator *m*.
dittatura dyktatura *f*.
dittamo *m* dyptan *m* (kwiat).
dittongo *m* dwugłoska *f*, **diftong** *m*.
diurético (-ko) moczopędny.
diurno dzienny.
diutúrno ciągły, nieustanny.
diva (-wa) *f* bogini *f*.
divagamento *m*, **divagazione** (-dzjo-) *f* kołowanie, krążenie *n*.

divagáre *a i n* zboczyć, krażyć, kołować, włóczyć się.
divampáre *a i n* zająć się płomieniem, palić się, płonąć.
diváno (-wa-) *m* sofa *f*.
divárió *m* różnica *f*.
divedére: **dare** *a ~ a i n* przejrzeć, przeniknąć.
diveníre (io **dívengo**), **diventáre** *n* stać się, zostać.
divénni *p, r* **divenúto** *p, p* **diverrò** *fut.* od **diveníre**.
divérbio (-wer-) *m* rozmowa; sprzeczka *f*.
divergénza (-dženca) *f* rozchodzenie *n* się; różność, rozmaitość *f*.
divérgere (-dže-) *n* rozchodzić się, oddalić się.
diversaménte *adv.* różnie, inaczej; = *se no* zresztą, inaczej.
diversificáre (-wersifika-) *a* zmienić, odmienić; ~ *si r* być odmiennym, różnym.
diversióne *f* odwrócenie, skierowanie *n* w inną stronę.
diversità *f* różność, rozmaitość; przeciwność *f*.
diversivo (-wersiwo) *odprowadzający*; = **differénza** (-ca) *f* różnica *f*.
divérsio różny, rozmaity. [wny.
diverténte, **divertévole** *zabawiający*
divertiménte *m* zabawa *f*.
divértire *a* **zabawiáre** się, **bawić** się, **rozrywać** się.
divezzáre (-wecca-) *a* **odzywczaić** się.
diviátó (-wi-) *bezwłoczny*, *prędko*.
dividéndó *m* *podzielna* *f*.
divídere *a* **dzielić**; = **distribuíre** *rozdzielać*; ~ *si r* = **separársi** *rozłączyć* się.
divióto (-wie-) *m* *zakaz* *m*.
divináre (-wi-) *a* **wróżyć**; **prze-powiadać**.
divinatóre *m* **wróźbiarz** *m*.
divinaménte *adv.* **bosko**, **wybornie**.

divincoláre (-wínko-) *a* **kręcić**, **skręcić**, **splatać**, **rozplatać**; ~ *si r* **nie dać** się, **opierać** się.
divínis: **sospéndere** *a ~ księdza* **zabronić** wykonywać **czynności** **urzędowych**.
divinità *f* **boskość** *f*; = **Dio**, **deità** **bóstwo** *n*.
divinizzáre (-winicca-) *a* **ubóstwiać**.
divíno **boski**.
divísa *f* **godło**, **znamię** *n*; **odzież** *f*, **mundur** *m*.
divisaménte *m* **zamyśł**, **zamiar**; **podział** *m*.
divisáre *a* **dzielić**, **podzielić**; **myśleć**, **zamyślać**.
divísi *p, r* **divíso** *p, p* od **divídere**.
divisibile *podzielny*.
divisióne *f* **podział** *m*, **dzielenie** *n*, **dywizya** **wojska** *f*.
divisóre (-wi-) *m* **dzielaćca**.
divisório **dzielaćcy**, **oddzielający**; **muro ~ m** **przegroda** *f*.
divo *m* **boski**; **bóstwo** *n*.
divoráre *a* **pożerać**, **żreć**.
divoratóre *m* **pochłaniający**, **żarłok**, **pochłaniacz** *m*.
divorziáre (-wordzja-) *a*: ~ *si r* **rozwieść** się.
divórzio (-dzjo) *m* **rozwód** *m*.
divulgáre *a* **rozgłosić**.
divulgatóre (-wul-) *m* **rozgłosiciel** *m*.
dizienárió (-dzjo-) *m* **słownik** *m*.
dizióne *f* **sposób mówienia**; **wykład** *m*.
do *pr.* od **dare**.
dobbíamo *pr.* od **dovére**.
dóccia (-czja) *f* **rura**; **rynna** *f*.
docciátúra *f* **puszczenie** **strumienia** **wody** **na chorą część** **ciała**.
docénte (-czen-) *m* *i* *f* **docent** *m*; **libéro ~ m** **docent** **prywatny**
docénza (-ca) *f*: **avére la libéra ~** **być docentem** **prywatnym**; **ottenére la libéra ~** **zostać docentem** **prywatnym**.
dóccie (-cz-) *powlony*, **uległy**.

docilità *f* powolność, uległość *f*.
documentare (-ku-) *a* udokumentować.

documento *m* dokument *m*.
dodicenne (-czen-) dwunastoletni.
dodicésimo (-cze-) dwunasty.
dódici (-czi) = 12.

doga *f* kleпка *f*.
dogana *f* cło *n*, urząd *m* cłowy; komora *f* celna.

doganale celny; cłowy; **guardia** ~ *f* straż *f* celna skarbowa.
doganiere *m* urzędnik *m* celny, celnik.

dogare *a* obić klepkami.
doge (-dże) *m* doża *m*.
dóglia (-lja) *f* ból *m*, boleść *f*, cierpienie *n*; **le dóglie del parto** bóle *pl.* porodowe.

doglianza (-ca) *f* ubolewanie *n*; **jéki** *pl.*, narzekanie *n*.
doglioso bolesny, zbolały.

dogma *v.* domma.
dogo *m* dog (pies).
dolce (-cze) słodki.

dolci (-czi) *m*, *pl.* słodkie rzeczy, potrawy *pl.*, legumina *f*.
dolecza (-czecca) *f* słodkość; **łagodność** *f*.

dolciamáro (-czja-) słodkogorzki.
dolciastro wstrętnie słodki.
doleficare (-czifka-) *a* osłodzić; **łagodzić**.

doleigno (-nnjo) słodkawy.
dolciúme (-czju-) *m* słodczyce *pl.*
doleo (-ko) **łagodny**.

dolente bolący, bolesny; **esser** ~ **żałować**.

dolere *n* boleć, dolegać; ~ **si** *r* (io mi dolgo) skarżyć się, użalać się; **mi duole** żałuję, że.

dóllaro *m* dolar *m*.
dolo *m* oszustwo *n*.
dolóre *m* ból *m*.

doloroso bolesny.
doloso podstępny, zdrażliwy.

dolsi *p*, *r* od **dolere**.
domabile dający się poskromić.
dománda *f* pytanie; **żądanie** *n*, **prośba** *f*.

domandare *a* pytać, zapytać; **żądać**; **prosić**.

dománi *adv.* jutro; ~ **l'altro** pojutrze; ~ **sera** jutro wieczór; ~ **a otto** od jutra za osiem dni.

domare *a* poskramać, oblaaskawić; ~ **un incéndio** wstrzymać rozszerzenie się ognia.

domatore *m* pogromca, poskromiciel *m*.
domattina *adv.* jutro rano.

domatúra *f* poskromienie *n*.
doménica (-ka) *f* niedziela *f*.
domenicale niedzielny.

domenicáno *m* dominikanin *m*.
Doménico (-ko) *m* Dominik *m*.
doméstica *f* służąca *f*.

domesticare *v.* addomesticare.
domestichezza (-kecca) *f* poufałość *f*.

doméstico (-ko) domowy; **animále** ~ *m* zwierzę domowe *n*.
domiciliársi (-czi-) *r* osiedlić się.

domiciliáto zamieszkały, mieszczący.

domicílio *m* mieszkanie *n*.
dominábile łatwy do opanowania, o władnięcia.

dominánte panujący, władający, **górujący**.

domináre *a* i *n* panować, **rządzić**, **władać**.

dominatóre *m* władca, pan *m*.
dominazióne (-dzjo) *f* panowanie *n*, **władza** *f*.
Domineddio Pan Bóg *m*.

dominio *m* panowanie; państwo *n*, **posiadłość** *f*; = **potere** **władza** *f*; ~ **público** dobro *n* gminne, wspólne.

dómino, **dominò** *m*, *inv.* **domino** *n*.
domma *m* dogmat *m*.

dommática (-ka) *f* dogmatyka *f*.
dommático (-ko) dogmatyczny.
dommatizzare (-ticca-) *a* dogmatyzować.

domo *m* poskromiony, **podbity**, **in** ~ **petri** *n* w więzieniu.
Don *m* Don (rzeka), **takiś** tytuł **kateży** i **arystokratów**.

donábille do dania.
 donáre *a* darować.
 donatóre *m* donataryusz *m*.
 donazióne (-dzjo-) *f* darowizna *f*.
 donde *adv.* skąd; przez co; = da-
 cui od kiedy.
 dondoláre *a i n* kołysać, chwiać,
 chuścić; ~ si *r* mitrężyć, ma-
 rudzić; dyndać.
 dondolío *m* bujanie, dyndanie
n ciągle.
 dóndolo *m* wahadło *n*.
 donolóne *m* próżniak, figlarz,
 ciemiega *m*.
 dondolóni *adv.*: *a* ~ bezczynny,
 próżnujący.
 donna *f* kobieta, niewiasta, pani
f; *prima* ~ pierwsza śpie-
 waczka *f*.
 donnaiuolo *m* kobieciarz *m*.
 donnésco (-sko) kobiecy, nie-
 dónnola *f* łasica *f*. [wieści.
 dono *m* dar, podarunek *m*.
 donzella (-dzella) *f* panna *f*.
 dopo *prep. i avv.* po; ~ dománi
 pojutrze; ~ tutto ostatecznie.
 dopochè (-kè) *adv.* potem gdy.
 dopopránzo (-co) *adv.* po obiedzie.
 dóppla *f* dublou *m*, dawna mo-
 neta złota wartająca 20 lirów.
 doppiére *m* świecznik *m x* ramio-
 nami.
 doppiétta *f* dubeltówka *f*.
 doppiézza (-piecca) *f* dwuzna-
 czność; nieszczerłość *f*.
 dóppio podwójny.
 doráre *a* pozłocić.
 doráto 1. *p.* *p* od doráre; 2. *agg.*
m pozłocony; złotego koloru.
 doratóre *m* pozłotnik *m*.
 doratúra *f* pozłocenie *n*.
 dormentório, dormitório *m* sy-
 pialnia *f*.
 dormiglióne (-lljo-) *m* śpioch *m*.
 dormíre *n* spać.
 dormíta *f* sen *m*.
 dormivéglija (-wellja) *f* półsen *m*.
 Dorotéa *f* Dorota *f*.
 dorsále grzbietowy; spina ~ *f*
 kość *f* pancerzowa

dorso *m* grzbiet *m*.
 dosáre *a i n* dawkować.
 dose *f* dawka *f*.
 dosso *m* grzbiet *m*.
 dotále posagowy.
 dotáre *a* wyposażyć.
 dotazióne (-dzjo-) *f* wyposażenie,
 uposażenie *n*; = donazióne *f*
 darowizna *f*.
 dote *f* posag *m*.
 dotto uczony.
 dottoráto *m* doktorat *m*.
 dottóre *m* (*sem.* dottoressa)
 doktor *m*; ~ della Chiesa oj-
 ciec *m* kościoła.
 dottrína *f* nauka, uczoneść *f*.
 dottrinále naukowy, doktryner-
 ski.
 dove (-we) *adv.* gdzie; di ~ skąd;
 per ogni ~ wszędzie *n*.
 dovére *n i a* musieć.
 dovére *m* obowiązek *m*; i miał
 dovéri *a suo padre* ukłony
 dla Pańskiego ojca; mi sento
 in dovére czuję się w obo-
 wiązku.
 doveróso należny, słuszny; è do-
 veróso per me... jest moim
 obowiązkiem.
 dovizia (-widzja) *f* nadmiar *m*;
 = ricchézza (rikkecca) *f* bo-
 gactwo *n*.
 doviziósó bogaty.
 dovúnque (-wunkue) *adv.* wszę-
 dzie.
 dovutaménte (-wu-) *adv.* słu-
 sznie, to co się należy.
 dovúto należny; należyty.
 dozzína (docci-) *f* tuzin *m*; =
 pensióne *f* pensjonat *m*.
 dozzinále tuzinkowy, pospolity,
 codzienny.
 dozzinánte *m i f* pensjonaryusz,
 stołownik *m*.
 draconiáno (-ko-) drakoński.
 draga *f* smoczycza *f*; smok *m* ma-
 szyna do oczyszczania dna
 rzeki.
 drago *m* smok *m*

- dragomanno** m drogman, tłumacz m (na Wschodzie).
dragóne m smok m; dragon m.
dramma 1. f drachma; odrobina f; 2. m dramat m.
drammatica (-ka) f sztuka f dramatyczna.
drammatico (-ko) dramatyczny.
drammatizzare (-ticca-) a dramatyzować.
drammaturgia (-dzia-) f dramaturgia f.
drammatúrigo m dramaturg m.
drappeggiare (-dzja-) a ubrać.
drappello m chorągiew f; oddział m żołnierzy.
drapperia f materye białawne, towary pl. jedwabne.
drappo m sukno n, jedwab m, materya f.
drástico (-ko) drastyczny.
Dresda f Drezno n.
dritta v. diritta. [skie.
droga f zioła i korzenie pl. lekar-
drogare a zaprawiać, przypra-
 wiać.
drogheria (-ge-) f skład m ziół,
 korzeni i leków.
drogherie f, pl. zioła lekarzkie;
 medykamenta pl.
droghiere (-gje-) m sprzedający
 zioła lekarzkie i inne medyka-
 menta.
dromedario m dromader, wiel-
 błąd m o jednym garbie.
druda f drudo m kochanka, na-
 lożnica f, gach, kochanek m.
druido m druid m, kapłan u sta-
 rożytnych Gallów i Brytanów.
drusiana f kurwa f.
dualismo m dualizm m.
dubbiezza (-biecca) f wątpliwość,
 niepewność f.
dubbio wątpliwy; = pericolo
 (-ko-) m niebezpieczeństwo n.
dubbioso wątpliwy, niepewny.
dubitare n wątpić, powątpiewać.
duca (-ka) m książkę m.
duciale książęcy.
ducato m księstwo n.
duce (-cze) m wódz m.
duchessa (-kes-) f księżna f.
due = 2.
duecento v. dugénto.
duellante pojedynkujący się.
duellare n pojedynkować się.
duello m pojedynek m.
duétto m duet m.
dugentésimo dwuchsetny.
dugentista m pisarz lub artysta
 z 13 wieku.
dugénto dwieście; wiek trzy-
 nasty.
duino m moneta dwucentymowa;
 dwie dwójki w grze w kości.
dulcamára (-ka-) f słodkogorz m.
dulcinéa (-cz-) f dama seica f.
dumila, **duemila** dwa tysiące.
duna f wydma, zaspá f.
dunque (-kue) avv. więc, przeto,
 zatem.
duodécimo (-cz-) dwunasty.
duodéno dwunastnica.
duole pr. od dolére.
duolo m ból m.
duomo m katedra f.
duplicare (-ka-) a podwoić.
duplicato m duplikat m.
dúplice podwójny.
duplicità (-cz-) f podwójność f.
duplo podwójnie, dwa razy tyle,
 dwójnasób.
duracine twarde (o owocach);
ciliégia ~ f czereśnia f.
durante 1. p, pr. od durare;
vita natural ~ przez całe ży-
 cie 2. prep. podczas.
durare n i a trwać; = resistere
 wytrzymać, wytrwać; durare
 fatica znosić trudy, trudzić się.
durastro dosyć twardy.
durata f trwanie n, trwałość f.
duraturo, **durévole** (-wo-) trwały.
durézza (-recca) f twardość f.
duro twardy; ~ d'orecchi glu-
 chy, źle słyszający.
dútile ciągliwy, rozciągalny.
duttilità f ciągliwość, rozciągli-
 wość f.

E.

e *cong.* I.

è *pr.* od *essere*.

e' = ei, egli.

ebanista *m* stolarz wyrabiający

misterne rzeczy, hebauista *m*.

ébanó *m* heban *m*.

ebbe, ebbi *p, r* od *avére*.

ebténe *adv.* a więc.

ebbrézza (-brecca) *f* pijaństwo *n*.

ebbro pijany, upojony.

ebdomadário *m* tygodniowy.

ébeté tępy, niepojętny.

ebetismo *m* tępość umysłu, niepojętność *f*.

ebollizióne (-dzjo-) *f* wzburzenie, wrzenie *n*.

ebraíco (-ko) hebrajski, żydowski.

ebréo *m* żyd *m*.

ebúrneo z kości słoniowej.

ecatómbe (-ka-) *f* hekatomba *f*.

ecc. = eccétera i t. d. = i tak dalej. [miar *m*.

eccedénza (eccedenca) *f* nad-

eccédere *a* i *n* przekroczyć, przebrać miarę.

eccellénte wyborny, wyśmienity, doskonały.

eccellentissimo 1. *sup.* od *eccellénte*; 2. najwyborniejszy; tytuł książąt.

eccellénza *f* wyborność, doskonałość *f*; *per* ~ przedewszystkiem.

Eccellénza *f* Ekscelencya, jaśnie wielmożny.

eccéllere *a* i *n* przewyższać, celować.

eccélsó wysoki, wzniosły.

eccentricità (-zi-) *f* ekscentryczność *f*.

eccéntrico (-ko) ekscentryczny.

eccepire *n* zarzut wniesić, podnieść.

ecessívó (ecessiwo) zbyteczny, nadmierny.

eccéssó *m* nadmiar, zbytek, szaleństwo, gwałt *m*; all'ecessó

nadmiernie; dare in eccéssó oszaleć, szaleć, zbytować.

eccétto *prep.* wyjąwszy, prócz tego.

eccettuáre *a* wyjąć, wyłączyć.

eccezionalménte (eccedzjo-) *adv.* wyjątkowo.

eccezióné *f* wyjątek *m*; *per* ~ wyjątkowo.

ecchimósi (ekki-) *f* wybroczyna *f* krwawa.

eccídio (eczi-) *m* rzeź *f*, rozlew *m* krwi, wycięcie *n* w pień.

eccitábile podniecony.

eccitáméto *m* podniecenie *n*, podnieta, zachęta *f*.

eccitánte podniecający.

eccitáre *a* podniecać, pobudzać.

eccitazióne (-dzjo-) *f* pobudzenie, podrażnienie *n*.

Ecclesiáste *m* eklesyasta *m*, odpowiednie *pl.* Salomona.

ecclesiástico (-ko) duchowny.

eccissáre *v.* eclissare.

Ecc^{mo} = eccellentissimo.

ecco *adv.* oto, otóż.

éccomi (-ekko-) oto jestem.

éccolo otóż i on.

éccoti oto i ty.

echeggiáre (ekedzia-) *n* odbzmiewać, rozlegać się.

ecléttico (-ko) eklektyczny.

eclissáre *a* zaćmić, przyćmić; ~ *si* *r* zniknąć.

eclisse, eclíssi *f* ciemność *m*, zaćmienie *n* słońca przez księżyc lub księżycą przez ziemię.

eclítica (-ka) *f* ekliptyka *f*.

eco (eko) *f* (*plur.* gli echi) echo *n*, odgłos *m*.

economáto *m* ekonomat *m*.

economía *f* ekonomia *f*, gospodarstwo *n*; = risparmio *m* oszczędność *f*; fare economía oszczędzać.

económico (ekonomiko) ekonomiczny, oszczędny; cucina

- económica** *f* kuchnia ludowa, tania kuchnia *f.*
- economista** *m* ekonomista *m.*
- economizáre** (-micca-) *a i n* oszczędzać.
- ecónomo** *m* oszczędny; rządca *m.*
- ecuménico** (ekumeniko) ekumeniczny.
- ed** = e.
- eddomadário** v. **ebdomadário.**
- édema** *m* puchlina *f* wodna.
- édera** *f* bluszcz *m.*
- edícola** (-ko-) *f* framuga, murek, skrytka *f.*
- edificánte** (-kan-) pocieszający, pouczający.
- edificáre** *a* pocieszać, pouczać, budować.
- edificatóre** *m* budujący.
- edificio** (-czjo), **edifizio** (-dzjo) *m* budynek *m.*
- édito** wydany czym kosztem.
- editóre** *m* nakładca *m*; **librería** **editrice** *f* księgarnia *f* wydawnicza; **casa editoriale** *f* nakład *m.*
- editto** *m* edykt *m.*
- edizjone** (-dzjo-) *f* wydanie *n.*
- Edmóndo** *m* Edmund *m.*
- Edoárdo** *m* Edward *m.*
- edótto** nauczony; **réndere** ~ uczyć.
- educánda** (-kan-) *f* wychowanka *f.*
- educandáto** *m* zakład *m* wychowawczy.
- educáre** (-ka-) *a* wychowywać.
- educativo** (-wo) wychowujący.
- educáto** (bene. ~) dobrze wychowany.
- educatóre** *m* wychowawca *m.*
- educazióne** (-kadzjo-) *f* wychowanie *n.*
- Edvíge** (Edwidże) *f* Jadwiga *f.*
- effeméride** *f* dzienne sprawozdanie, kalendarz *m.*
- effem(m)ináre** *a* zrobić zniewieściałym, zniewieszciec.
- effem(m)inatézza** (-tecca) *f* zniewieściałość *f.*
- effem(m)ináto** zniewieściały.
- efferráto** dżiki, srogi, okrutny.
- effervescénte** (-weszen-) burzący, szumiący.
- effervescénza** (-szénca) *f* burzenie się, szumienie *n.*
- effettívo** (-wó) rzeczywisty, istotny.
- effétto** *m* skutek *m.*
- effétti** *m, pl.* rzeczy, meble *pl.*; = **cambiáli**, **titoli** **wekale**, **papiery** *pl.* wartościowe.
- effettuábile** wykonalny.
- effettuáre** *a* skutecznić, wykonać.
- effettuazióne** (-dzjo-) *f* uskutecznienie, urzeczywistnienie *n.*
- efficáce** (-kacze) skuteczny.
- efficácia** (-czja) *f* skuteczność *f.*
- efficiente** (-czjen-) działający, skutkujący.
- effigiáre** (-dźja-) *a* odbić, zrobić wizerunek.
- effigie** (-dźje) *f* obraz *m.*
- effimero** jednodniowy.
- efflorescénza** (-szénca) *f* wysypka *f.*
- efflúso** *m* wylew, wypływ *m.*
- efflúvio** (-wio) *m* wyziew *m.*
- effóndere** *a* wylać, rozlać.
- effúsi** *p, r* **effúso** *p, p* od **effóndere.**
- effusióne** *f* wylanie, rozlanie *n*; **con ~ di cuore** wylanie serca.
- egemonía** (edże-) *f* zwierzchnictwo *n*, hegemonia *f.*
- Egéo**: **mare** ~ *m* morze Egejskie *n.*
- égida** (edźi-) *f* egida *f.*
- egíra** *f* Hedzra *f.*
- Egítto** *m* Egipt *m.*
- Egiziáno** (edźidzjano) *m* Egipcyanin *m.*
- egli** (elli) *m* on.
- églino** *m, pl.* oni.
- églóga** *f* sielanka *f.*
- egoísmo** *m* egoizm *m*, samolubstwo *n.*
- egoísta** *m* egoista, samolub *m.*
- egoístico** (-ko) samolubny.

egrégio wyborczy, wyśmienity;

All'egrégio Signóre Do Wiel-
możnego Pana.

eguale v. uguale.

eh! escl. e!

ehi! escl. ei!

el *pron.* = egli.

elaculazione (-kuladzo-) *f* wy-
trysk *m*, wystrzyknięcie *n*.

elaborare *a* wyrobić, wypraco-
wać.

elaborazione (-dzjo-) *f* wyrobie-
nie, wypracowanie *n*.

elargire (-dzi-) *a* darować, roz-
dawać.

elargizione (-dzjo-) *f* dar *m*.

elasticità (-dzi-) *f* elastyczność *f*.

elástico (-ko) elastyczny.

Elba *f* Elba *f*.

elce (-cze) *f* dąb *m*.

elefante *m* słoń *m*.

elefantessa *f* samica słonia *f*.

elegante elegant *m*, eleganka *f*.

eleganza (-ca) *f* elegancja *f*.

eleggere (-dze-) *a* wybierać,
obierać.

eleggibile (-dzi-) wybieralny.

elementare elementarny; ma-

estro ~ *m* nauczyciel *m* szkoły
ludowej *m*.

elemento *m* element *m*; ~ costi-
tutivo część składowa, skła-
dnik.

elementi *m. pl.* początki.

elemosina *f* jałmużna *f*.

elemosinare *a* żebrać.

elemosiniere *m* jałmużnik *m*, da-
jący jałmużnę.

Élena *f* Helena *f*.

elénco (-ko) *m* spis *m*.

elétta *f* wybór; dobór, elita *m*.

eléssi *p, r* elétto *p, p* od elég-
gere.

elettivo (-wo) wybieralny, ma-
jący prawo być wybranym.

elétto *m* wybrany, obrany.

elettorale wyborczy, elektorski;

collégio ~ *m* okręg *m* wyborczy.

elettorato *m* prawo wyborcze;
elektorat *m*.

ellettóre *m* wyborca; elektor *m*.

elettrícismo (-dzi-) *m*, elettri-
cità *f* elektryczność *f*.

elétrico (-ko) elektryczny.

eletrizzare (-trizza-) *a* elektry-
zować.

eléttro *m* bursztyn *m*; ~ cala-
mita *f* elektromagnes *m*; ~ chi-
mica *f* elektrochemia *f*; ~ ma-
gnetismo *m* elektromagnetyzm

m; ~ metro *m* elektrometr *m*;

~ motore *m* elektromotor *m*;

~ terapia *f* elektroterapia *f*;

~ técnico *m* elektrotechnik *m*.

ellettuario *m* powidło *n* (aptekar-
skie).

elevamento (-wa-) *m* wyniesie-
nie *n*.

elevare *a* podnieść, wznieść,
podwyższyć.

elevato podniesiony, wzniosły.

elevatore *m* elewator *m*.

elevazione (-wadzjo-) *f* podnie-
szenie, wzniesienie, podwyższe-
nie *n*.

elezione *f* wybór *m*.

élica (-ka), élíce (-cze) *f* linia *f*
spiralna, kręta, śruba *f* okrę-
towa.

elidere *a* wyrzucić.

eliminaré *f* usunąć, wyrzucić,
wylączyć.

eliminazione (-dzjo-) *f* wylące-
nie, usunięcie.

elioscópío (-sko-) *m* helioskop *m*.

eliotípía *f* heliotypia *f*.

eliotrópío *m* heliotrop *m*.

Elisa *f* Elżbieta *f*.

Elisabétta *f* Elżbieta *f*.

elisi *p, r* eliso *p, p* od elidere.

Elisio *m* Elysium *m*; i campi elisi
pole *n* elizejskie.

elisione *f* wyrzucenie *n*.

elisir *m* *inv.* eliksir *m*.

ella *pron.*, *f* ona; Pau, Pani za-
miast Voi.

ellenismo *m* hellenizm *m*.

éllera *f* bluszcz *m*.

Ellespónto *m* Helespont *m*.

ellisse, ellissi *f* elipsa *f*.

elmo *m* hełm *m*.
elocuzióne (-kudzjo-) *f* wysłowienie *n*; wykład *m*.
elogiáre (-dźja-) *a* pochwalać, -ić.
elogio *m* pochwała *f*, mowa pochwalna *f*.
eloquente (-kuen-) wymowny.
eloquénza (-ca) *f* wymowa *f*.
elóquio *m* mowa *f*; sposób mówienia.
elsa *f* rękonośność *f* szpady.
elocubrazióne (-kubradzjo-) *f* wypracowanie *n*.
elúdere *a* wyminąć, unikać, wywinać się.
elúsi *p*, *r* elúso *p*, *p* od elúdere.
elusióne *f* wymijanie, uniknięcie *n*.
elvético (-wetiko) szwajcarski.
Elvézia (-dzja) *f* Szwajcarya *f*.
emaciáre (-czja-) *a* i *n* wycieńścić, wychudnąć, wyniszczyć.
emanáre *a* i *n* wychodzić, rozchodzić się, wypływać.
emanazióne (-dzjo-) *f* wypływanie *n*; wyziewy *pl*.
emancipáre (-czy-) *a* uwolnić, upełnoletnić; ~ *si* *r* uwolnić się.
emancipazióne (-dzjo-) *f* uwolnienie *n*, pełnoletność *f*.
Emanuélé *m* Emanuel *m*.
embléma *m* symbol *m*, godło *n*.
emblemático (-ko) emblematyczny.
émblíce (-cze) *m* dachówka *f* w karpia łuska.
embríone *m* embryon *m*, płód *m*.
emendábile dający się poprawić, lepszy.
emendáre *a* poprawić, naprawić.
emendazióne (-dzjo-) *f* poprawa *f*, ulepszenie *n*.
emergente (-džen-) wynurzający się, wpływający.
emergénza (-ca) *f* wypadek, przypadek *m*.
emérgere (-dže-) *n* wynurzyć się z wody, wypłynąć na wierzch.
emérito *m* wysłużony, emeryt *m*.

emérsi *p*, *r* emérso *p*, *p* od emérgere.
emersione *f* wynurzenie się, wypłynięcie *n* z wody.
emísi *p*, *r* eméssó *p*, *p* od eméttére.
emético (-ko) środek *m*, wzbudzający wymioty.
eméttére *a* dać, wypowiedzieć.
emicielo (-cziklo) *m* półkole *n*.
emicránia *f* migrena *f*.
emigránte *m* i *f* wychodźca *m*.
emigráre *n* wyjść z kraju.
emigrazióne (-dzjo-) *f* wyjście z kraju.
Emilia *f* Emilia *f*.
Emilio *m* Emil *m*.
eminente wyniosły, górujący; znamienity.
eminentíssimo najprzewielebniejszy.
eminénza (-ca) *f* wysokość, wyniosłość; przewielebność *f* tytuł kardynałów.
emíro *m* emir *m*.
emisféro *m* półkula *f* ziemską.
emissário *m* spust, upust *n*, wyłańnik, szpieg *m*.
emissioné *f* wypuszczenie *n*; banca d'emissioné bank *m* emisyjny, puszczający w obieg pieniądze papierowe.
emistichio (-kjo) *m* półwiersze.
E^{mo} = eminentíssimo.
emollénte rozmiękczejący.
emoluménto *m* pensya *f*, zysk *m*, korzyść *f*.
emorragia (-dźia) krwotok *m*.
emorróidi *f*, *plur.* hemoroidy *pl*.
emostási *f* hemostaza *f*; występywanie *n* krwi z naczyń.
emottisi *f* krwioplucie *n*.
emozionánte (-dzjo-) wzruszający, wyciążający.
emozióne *f* wzruszenie *n*.
émpiere, **empíre** *a* napełnić.
empietà *f* bezbożność *f*.
empíménto *m* empiézza (-piecca) *f* napełnienie *n*.
ómpio bezbożny.

empíreo *m* empiryk *m*.
empírico (-ko) empiryczny.
empirismo *m* empiryzm *m*.
empório *m* emporyum, miejsce
n handlowe.
emuláre *n* ubiegać się, chcieć
 komu wyrównać.
emulatóre *m* współzawodnik *m*.
emulazióne (-drzo-) *f* współza-
 wodnictwo *n*.
émulo *m* współzawodnik *m*; =
 rivále rywal, współzaletnik *m*.
emulsióne *f* zawiesina *f*.
encefalite (-cze-) *f* zapalenie
 mózgu *n*.
enciclica (-cziklika) *f* encykli-
 ka *f*.
enciclopedia *f* encyklopedya *f*.
enciclopédico (-ko) encyklope-
 dyczny.
enclítico (-ko) *m* przyrostek *m*.
encomiábilé pochwalca *m*.
encomiáre (-ko-) *a* chwalić.
encomiástico pochwaloy.
encómio *m* pochwała *f*.
endecasillabo (-ka-) *m* jedenasto-
 zgłoskowy (wiersz).
endemía *f* endemia *f*; choroby
 właściwe pewnemu krajowi.
éndice (-cze) *m* znak *m*, pamią-
 tka *f*, jajo *n* podłożone pod
 kure, ptaka.
energía (-džia) *f* energia *f*.
energíco (-dżiko) energiczny.
energúmeno opętany.
énfasi *f* napuszytość *f*, dobitne
 wymawianie *n*.
enfático (-ko) napuszysty.
enfiagióne (-dżjo-) *f* enfiamento
m obrzękłość, puchlina *f*.
enfiáre *a* nadać, wzdymać.
enfiatúra *f* nadętość, pycha *f*.
enfiteusi *f* dzierżawa *f* na długie
 lata.
énigma, **énimma** *m* zagadka *f*.
enimático (-ko) zagadkowy.
enología (-džia) *f* enologia *f*,
 nauka o przyrządzaniu i hodo-
 waniu wina.
enólogo *m* enolog *m*.

enórme ogromny, niesmierny;
 niegodziwy.
enormità *f* ogromność; niego-
 dziwość, szkaradność *f*.
Enrichétta (-ket-) *f* Henryka *f*.
Enrico (-ko) *m* Henryk *m*.
ente *m* istota, jestestwo *n*; ~ mo-
 rale osoba prawna.
enterite *f* katar *m* kiszek.
entità *f* istotność, ważność *f*.
entomología (-džia) *f* entomo-
 logia *f* (nauka o owadach).
entrámbi *pron. pl.* oba, obydwójce.
entránte: **settimána** ~ *f* na po-
 czątku tygodnia.
entráre *n* wchodzić, wejść; =
incominciáre rozpoczynać;
questi guanti non mi éntrano
 te rękawiczki są mnie za ciasne.
entráta *f* wchód *m*, wyjście *n*,
 wjazd *m*, dochód *m*, przychód *m*.
entrátura *f* wolny wstęp *m*,
 wstępne *n*.
entro *adv. i prep.* w, do, w prze-
 ciągu.
entusiasmare *a* wzniecić zapał,
 natchnąć.
entusiasmo *m* natchnienie *n*; za-
 pał, entuzjazm *m*.
entusiásta *m i f* zapaleniec, zago-
 rzalec *m*; = **entusiástico** na-
 tchniony, z zapalem.
enumeráre *a* wyliczać.
enumerazióne (-dżjo-) *f* wyli-
 czanie *n*.
enunciáre (-crja-) *a* okazywać,
 wyrazić, wypowiedzieć.
enunciazióne (-dżjo-) *f* oświad-
 czenie *n*.
epa *f* brzuch *m*.
epático (-ko) wątrobiany; **mác-
 che epátiche** plamy wątrobia-
 ne *pl*.
épica *f* epika *f*.
épico (-ko) epiczny.
epidemia *f* epidemia *f*.
epidérmité *f* naskórek *m*.
épifanía *f* Święto Trzech Króli.
epigrafe *f* napis *m*.
epigráfico (-ko) epigraficzny.

epigrámma *m* epigram *m*.
epilessia *f* epilepsya, padaczka *f*.
epiléttico (-ko) *m* epileptyczny, epileptyk *m*.
epilogáre *a* skrócić, w krótkości powtórzyć.
epiflogo *m* epilóg *m*.
episcopále (-sko-) biskupi.
episódio *m* epizod, ustęp *m*.
epístola *f* list *m*.
epistolário *m* zbiór *m*, listów.
epitáfio *m* napis *m* na grobie.
epitalámio *m* pieśń *f* weselna, wiersz *m*. weselny.
epíteto *m* przymiotnik, epitet *m*.
epítome *f* skrócenie *n*, krótki zbiór. *m*, wyciąg.
epizoozia (-coocia) *f* zaraza *f* na bydło
época (-ka) *f* epoka *f*.
epopeá *f* epopeja *f*.
eppure *cong.* a jednak.
epulóne *m* żarłok, obżartuch *m*.
epuráre *a* czyścić.
equabile (ekua-) równy, jednostajny. [ność *f*.
equabilità *f* równość, jednostaj-
equanimità *f* powolność, rozważność *f* umysłu.
equatóre *m* równik *m*.
equatoriále podzwrotnikowy.
equazióne (-dzjo-) *f* zrównanie *n*.
equéstre konny, jezdny.
equilángolo równokątny.
equidistánte (ekui-) równooddalony.
equilátero równoboczny.
equilibráre *a. i n.* ułożyć, ustawić do równowagi.
equilibráto spokojny, równy.
equilibrio *m* równowaga *f*.
equino koński.
equinoziále (-dzja-) równomocny.
equinózio (-dzjo) *m* zrównanie dnia z nocą *n*.
equipaggiáre (-dzja-) *a* uzbroić, opatrzyć; ludźmi osadzić.
equipággio (-dzjo) *m* bagaż podróżny *m* załoga *f* okrętowa.

= **carrozza** (karrocca) *f*.
 powóz *m*.
equiparáre *a* porównać.
equipollénte równowartościowy.
equità *f* słusność, sprawiedliwość, prawość *f*.
equitazióne (-dzjo-) *f* sztuka jeżdżenia konno *f*, nauka konnej jazdy *f*.
equivalénte (ekuiwa-) równej wartości.
equivalénza (-ca) *f* równa wartość *f*.
equivalére *n* być tyle wartym, równowartościowym.
equivocáre (-woka-) *n* pomylić się w znaczeniu wyrazów, dwuznacznie się wyrażać.
equívoco (-ko) *m*. dwuznaczny; nieporozumienie *n*; equo słuszny, sprawiedliwy.
era *f* era *f*.
era, érano, eravámo imperf. od **éssere**.
erariále skarbowy, fiskalny.
erário *m* skarb *n* państwa.
erba *f* trawa *f*, ziele *n*; jarzyny *pl.*
erbáceo (-czeo) zielny, podobny do trawy.
erbággio (-dzjo) *m* warzywa, jarzyny *pl.*
erbáio *m* trawnik *m*.
erbaiuolo sprzedający warzywa.
erbário *m* zielnik *m*.
erbivéndolo (-wen-) *m* sprzedający warzywa.
erbívoro (-wo-) roślinożerczy.
erborizzáre (-ricca-) *n* botanizować.
erbóso trawiasty.
Ércóle (-ko-) *m* Herkules *m*.
ercúleo (-ku-) herkulesowy.
eréde *m i f* dziedzic *m*; dziedziczka *f*.
eredità *f* dziedzictwo *n*
ereditáre *a* oddziedziczyć.
ereditário dziedziczny; **príncipe** *m* następcza *m* tronu.

eremita *m* pustelnik *m*.
eremitaggio (-dzjo) *m* domek
m pustelniczy, pustelnia *f*.
éremo *m* pustelnia *f*.
eresia *f* herezja *f*, kacerstwo *n*.
eresiárca (-ka) kacierz *m*.
eréssi, *p*, *r* **erétto** *p*, *p* od **erigere**.
erético (-ko) *m* heretyk *m*.
erezióne (-dzjo-) *f* wzniesienie,
 postawienie *n*.
ergástolo *m* więzienie *n*.
érica (-ka) *f* wrzos *m*.
erigere (-dże-) *a* podnieść, po-
 stawiać, wzniesić.
erma *f* słup *m* graniczny ze statua
 Hermesa.
ermafrodito *m* obojnak *m*, her-
 mafrodyt *m*.
Ermánno *m* Herman *m*.
ermenéutica (-ka) *f* hermeneuty-
 ka *f*.
ermético (-ko) hermetyczny,
 szczelny.
Ernésta *f* Ernestyna *f*.
Ernesto *m* Ernest *m*.
érnia *f* przepuklina *f*
ernióro przepuklinowy.
Eróde *m* Heród *m*.
eróe *m* bohater *m*.
erogáre *a* rozdzielić, darować.
erogazióne (-dzjo-) *f* dar *m*; da-
 rowizna *f*.
eróico (-ko) bohaterski.
erolécimo bohatersko-komi-
 czny.
erofina *f* bohaterka *f*.
erofismo *m* bohaterstwo *n*.
erómpere *n* wylać się, wy-
 rwać się.
erosióne, **corrosióne** *f* nadżar-
 cie *n*.
erótico erotyczny, miłosny.
érpete *m* liszaj *m*.
erpicáre *a* bronować.
érpice (-cze) *m*. brona *f*.
errabóndo błąkający się, błędny,
 zabłąkany.
erránte błądzący, mylący się;
 błędny.
erráre *n* błądzić, mylić się.

erráto błędny, mylny.
erróneo błędny, mylny.
erróre *m* błąd *m*; ~ *di* **stampa**
 błąd drukarski.
erta *f* droga pod górą, przykra
 ścieżka *f*; **all'erta sentinella!**
 bacność *f*.
erto stromy, spadzisty; *a* **testa**
erta *z* podniesioną głową.
erudito uczony.
erudizióne (-dzjo-) *f* uczoność *f*.
eruttáre *a* i *n* wyrzucić; wyży-
 gać, wybuchać.
eruttivo (-wo) *z* wyrzutem, wy-
 buchowy.
eruzióne (-dzjo-) *f* wybuch *m*,
 wysypka *f*.
Erzegovína (-dzegowi-) *f* Her-
 cegowina *f*.
esacerbáre *a* zaostrzyć, pogor-
 szyć.
esacerbazióne (-dzjo-) *f* zaostrze-
 nie, pogorszenie *n*.
esageráre (-dże-) *a* przesadzać.
esageratóre *m* lubiący przesad-
 zać.
esagerazióne (-dżeradzjo-) *f*. prze-
 sada *f*.
eságono *m* sześciokąt, sześci-
 bok *m*.
esacédro *m* sześcian *m*.
esaláre wyziewać, parować.
esalazióne (-dzjo-) *f* wyziew *m*,
 para *f*.
esaltáre *a* podwyższyć, wywyż-
 szyć; wychwalać, wielbić;
 = **lodáre** wychwalać.
esaltáto przesadny = **entusiásta**
 niezmierny.
esaltatóre *m* wychwalacz *m*.
esaltazióne (-dzjo-) *f* podwyż-
 szenie *n*; przesada *f*.
esáme *m* egzamin *m*.
esámetro *m* hexametru *m*.
esamináre *a* egzaminować.
esaminatóre *m* egzaminator *m*.
esángue bezkrwisty, pozbawiony
 krwi.
esánime przerażony, struchlały.

esasperare a **jairyc**, rozgniewać się; ~ si r w rozgoryczenie popaść.

esasperazione (-dzjo-) *f* zaostrenie, rozgoryczenie n.

esattèzza (-tecca) *f* dokładność *f*.
satto 1. *p*, *p* od **esigere**; 2. *agg.* m dokładny, ścisły.

esattore *m* poborca *m*; ~ delle **impòste** poborca *m* podatków.
esattoria *f* urząd *m* pobierający podatki.

esaudimènto *m* wysłuchanie *n* próśb.

esaudire a wysłuchać.

esauditore *m* wysłuchujący próśb.

esauribile wyczerpujący.

esaurimènto *m* wyczerpanie *n*.

esaurire a wyczerpać; = **consumare** zużyć.

esaurito wyczerpany.

esáusto *p*, *p* od **esaurire**.

esautorare a pozbawić znaczenia, władzy; ~ si r postradać powagę.

esazione (-dzjo-) *f* pobór *m* podatków.

esca *f* pokarm; *m*; przynęta *f*.

escandescènza (eskandeszenca) *f* zaperzenie *n* się z gniewu.

escavazione (-wadzjo-) *f* wykopanie, odgrzebanie *n*.

Eschimése (-ski-) *m*. Eskimos *m*.

esclamare a wywołać, obwołać.

esclamativo (-wo) wołający, wywołujący.

esclamazione (dzjo-) *f* wykrzyknienie, obwołanie *n*.

escludere a wykluczyć, wyłączyć.

esclúsi *p*, *r* **esclúso** *p*, *p* od **escludere**.

esclusione *f* wyłączenie, wykluczenie *n*.

esclusiva (-wa) *f* wyłączny; monopol *m*.

esclusivamente *adv.* wyłącznie *n*.

esclusivo (-wo) wyłączny.

esco *pr.* od **uscire**.

escogitare (eskodžitare) a myśleć, wymyśleć.

escoriare (esko-) a otrzeć, a obetrzeć.

escoriazione (-dzjo-) *f* otarcie *n*.

escremento *m* gnój, kał *m*, lajno *n*.

escrescènza (-szenca) *f* wyrośnięcie, narośnięcie *f*.

escursione (eskur-) *f* wycieczka *f*.

escrabile godny potępienia

escrارة a złorzeczyć, przeklinać.

escrazione (-dzjo-) *f* złorzeczenie, przekleństwo *n*.

esecutivo (-kutiwo) wykonawczy.

esecutore *m* wykonawca *m*.

esecutoria *f* rozkaz *m* wykonawczy *m*.

esecuzione (-dzjo-) *f*. wykonanie, dopełnienie *n*; ~ **giudiziaria**

zajęcie sądowe *n*; **mandare**

(**andare**) *in* ~ do wykonania

przyprawić, wykonanie spowodować.

esegési *f* eksegeza *f*.

esegéta (-dze-) *m* eksegeta *m*.

eseguibile dający się wykonać.

eseguire (io **eseguisko**) a wykonać.

esempigràzia (-dzja) *naprzykład*.

esèmpio *m* przykład *m*; **per** ~ *naprzykład*.

esemplare *agg.* *m* i *f* wzorowy.

esemplare *sost.* *m* egzemplarz *m*.

esemplarità *f* przykładność, dobry przykład *f*.

esemplificare (-kare) a objaśnić przykładami.

esentare a uwolnić od czego; ~ si r uwolnić się.

esènte wolny, wyjęty.

esenzione (-dzjo-) *f* uwolnienie, wyjęcie *n*.

eséquie (-kuje) *f*, *pl.* pogrzeb *m*.

uroczystość *f* pogrzebowa.

esercènte (-czen-) *agg.* *m* i *f* wykonujący.

esercènte *sost.* *m* szynkarz *m*, wykonujący, prowadzący jakiś

przemysł.

esercitare (-cz-) a ćwiczyć.

esercito *m* wojsko *n*.

esercizio (-czidzjo) *m* ćwiczenie, wykonywanie *n*; ~ **finanziário rok finansowy** *m*.
esibire (io esibisko) *a* pokazać; = **offrire** zaprodukować.
esibizione (-dzjo-) *f* okazanie, zaprodukowanie *n*.
esigente (-džen-) wymagający.
esigenza (-ca) *f* wymaganie *n*; = **pretésa** *f* roszczenie *n* sobie prawa do czego.
esigere (-dže-) *a* wymagać; = **ri-scuóttere** ściągać.
esigibile *to*, cò można odebrać; ściągalny.
esiguo mały, drobny.
esilarare *a* rozweselić.
ésile cienki, szczupły.
esiliare *a* wygnąć, wypędzić z kraju.
esilio *m* wygnanie *n*.
esilità *f* słabowitość *f*.
esimere *a* wyjąć, uwolnić od czego.
esímio wyborny, szczególny, osobliwy.
esistenza (-ca) *f* istnienie *n*; = **vita** *f* życie *n*.
esistere *n* istnieć, żyć.
esitanza (-ca) *f* wahanie się *n*.
esitare *a* i *n* wahać się; przedawać.
esitazione (-dzjo-) *f* niepewność *f*; wahanie się *n*; **senza** ~ bez wahanía.
ésito *m* wyjście *n*, wychód; odchód, odyt *m*.
esiziale (-dzja-) zębny, szkoldliwy.
eslége (-dže) bezprawny.
ésodo *m* wyjście *n*.
esófago *m* przełyk *m*.
esonerare *a* uwolnić.
esonero *m* uwolnienie *n*.
esorbitante zbyt, ogromny.
esorbitanza (-ca) *f* zbyteczność *f*, nadmiar *m*.
esorbitare *n* przekroczyć miarę.
esorcísimo (-czy-) *m* zaklinania *pl.* djabła.

esorcista *m* wyklinający djabła, złego ducha.
esorcizzáre (-czicca-) *a* złe duchy z kogoś wypędzać.
esoródio *m* przemówienie *n*, początek *m*.
esordíre (io esordisko) *n* rozpocząć.
esorťare *a* napominać, upominać, zachęcać.
esorťativo (-wo) napominający.
esorťatore *m* napominacz *m*.
esorťazione (-dzjo-) *f* napomnienie *n*.
esóso przykry, wstrętny.
esótico (-ko) ekzotyczny.
espándere *a* rozciągać; ~ *si* *r* rozszerzać się, rozciągać się.
espansione *f* rozciągłość *f*.
espansivo (-wo) rozciągalny.
espatriare *a* wywędrować z kraju rodzinnego.
espédiente *m* środek, sposób, for-tel *m*.
espéllere *a* wypędzić, wyrzucić.
esperienza (-ca) *f* doświadczenie *n*.
esperimentare *a* doświadczać, probować.
esperimentáto doświadczony; biegły
esperímento *m* doświadczenie *n*, próba *f*.
espérto doświadczony; znawca *m*.
espettorare *a* wykrztusić, wypluć, wykaszlać; ~ *si* *r* swoje serce wylać, otworzyć.
espettorazione (-dzjo-) *f* plwocina *f*, wypluwanie *n*.
espiabile dający się odpokutować.
espiare *a* odpokutować.
espiazione (-dzjo) *f* odpokutowanie *n*; **giorno dell' espiazione** dzień pojednania.
espiare *a* podbić, sprzeniewierzyć.
espiazione (-dzjo-) *f* sprzeniewierzenie *n*; naruszenie *n* cudzego grosza.
espirare *a* i *n* wydychać

- espirazióne** (-dzjo-) *f* wydech *m*.
esplicativo (-katiwo) tłumaczący, objaśniający.
esplicito (-czli-) jasny, wyraźny, dobitny.
esplicare (-ka-), **spiegare** *a* objaśnić, wytłumaczyć.
esplódere *a* i *n* wybuchnąć.
esplorare *a* badać, śledzić, wypatrywać.
esploratore *m* badacz *m*, podróżnik w celach badań naukowych; szpieg *m*.
esplorazióne (-dzjo-) *f* badanie; wypatrywanie *n*.
esplósi *p*, *r* **esplóso** *p*, *p* od **esplódere**.
esplosióne *f*. wybuch *m*.
esplosivo (-wo) wybuchowy.
espóne *pr.* od **espórré**.
esponénte wykładający; wykładnik stosunku, potęgi.
espórré (io **espongo**) *a* wystawić, wykladać; ~ *la vita* narazić życie.
espósi *p*, *r* **espósto** *p*, *p* od **espórré**.
esportare *a* wywozić towary z kraju.
esportazióne (-dzjo-) *f* wywóz *m* towarów.
espositivo (-wo) objaśniający, wykładający.
espositóre *m* wystawca *m*.
esposizióne (-djo-) *f* wystawa *f*; ~ *mondiale* wystawa światowa.
espósto wystawiony; przedstawienie *n*.
espressaménte *adv.* umyślnie, właśnie.
espréssi *p*, *r* **espresso** *p*, *p* od **esprimere**. [raz *m*.
espressióne *f* wyrażenie *n*, wy-
espressiva (-wa) *f* zdolność *f*; wyrażenia się.
espressivo (-wo) wyrazisty, wyraźny, dobitny.
espresso wyraźny, dobitny; wyłoczony; *per* ~ przez umyślnego posłańca,
esprimere *a* wyrazić; wyolśnić, **esprimibile** dający się wyrazić, wyolśnić.
espropriare *a* wywłaszczyć; ~ *si* *r* pozbawić się czego.
espropriazióne (-dzjo-) *f* wywłaszczenie *n*.
espugnabile (-nnja-) mogący być pokonanym.
espugnare *a* pokonać, zdobyć.
espugnatóre *m* zdobywca, zwycięzca *m*.
espugnazióne (-dzjo-) *f* wzięcie *n* twierdzy.
espúlsi *p*, *r* **espúlso** *p*, *p* od **espéllere**. [dalenie *n*.
espulsióne *f* wypędzenie, wy-
espulsivo (-wo) wypędzający; *calza espulsiva* *f* pończocha *f* gumowa.
espulsóre *m* wypędzacz, wyganiając *m*.
espurgare *a* czyścić.
essa *pron.*, *f*, *sing.* ona.
esse *pron.*, *f*, *pl.* one.
essendoché (-kè) *cong.* gdy, ponieważ.
essénza ² (-ca) *f* istota rzeczy; *essencya*.
essenziale (-dzja-) istotny, główny; rzecz główna *f*.
éssere *n* być, istnieć, mieć być.
éssere *m* być *m*, jestestwo *n*, istność, istota *f*; *non c'è* (v'è) nie ma; = *stato* *m* stan *m*.
essiccare (-sikka-) *a* wysuszyć.
essiccatoio *m* suszarnia *f*, strych *m* do suszenia.
essicczazióne (-dzjo-) *f* suszenie, wysuszanie *n*.
esso *pron.*, *m*, *sing.* on.
est *m*, *inv.* wachód *m*.
éstasi *f* zachwycenie *n*.
estasiársi *r* zachwycać się, wpaść w zachwyt.
estáte *f* lato *n*; *l'estáte di S. Martino* babie lato *n*.
estático (-ko) zachwycony.
estemporáneo niesprzygotowany; *poéta* ~ *m* improwizator *m*.

esténdere *a* wyciągać, rozciągać;
 ~ *si r* rozciągać się, sięgać.
 estensibile rozciągalny.
 estensióne *f* rozciągalność *f*, ob-
 szar *m*, rozległość *f*.
 estensivo (-wo) rozciągalny, roz-
 ciągnięty.
 estenuare *a* wycieńczyć, wychu-
 dzić, osłabić.
 estenuazione (-dzjo-) *f* osłabie-
 nie, wycieńczenie *n*.
 esteriore zewnętrzny.
 esteriorità *f* zewnętrzność *f*.
 esterminare, sterminare *a* wy-
 tępić.
 esternare *a* wynurzyć, wyrazić,
 oświadczyć.
 esterno zewnętrzny; obcy.
 ésterò *m* zagraniczny, obcy, cu-
 doziemski; zagranica *f*; *mini-
 stro degli affari ésteri* mini-
 ster *m* spraw zagranicznych.
 esterrefatto przerażony, zatrwo-
 żony.
 estési *p*, *r* esteso *p*, *p* od estén-
 dere.
 esteso: per ~ dokładnie; *agg.*
 szeroki, obszerny, rozległy.
 estética (-ka) *f* estetyka *f*.
 estético (-ko) estetyczny.
 estimare *v*. stimare.
 estimazione (-dzjo-) *f* szacunek
m, poważanie *n*.
 estímò *m* szacowanie *n*, podatek
m gruntowy.
 estinguere *a* gasić, zgasić; ~
si r zgasić; zgasnąć (umrzeć).
 estinguibile dający się zgasić,
 umorzyć.
 estinti *p*, *r* estinto *p*, *p* od estin-
 guere (zmarły) zgasły.
 estinzione (-dzjo-) *f* gaszenie;
 umorzenie *n*.
 estirpabile dający się wykorze-
 nić, wyjąć, wytepić.
 estirpare *a* wykorzenić, wyjąć,
 wyciąć.
 estirpatore *m* wykorzeniacz *m*.
 estirpazione (-dzjo-) *f* wykorze-
 nienie; wycięcie *n*.

estivo (-wo) letni.
 estorcere (-cze-) *a* wymusić, wy-
 móc, wydrzeć.
 estórsi *p*, *r* estórto *p*, *p* od e-
 stórcere
 estorsione *f* wymuszenie, wydu-
 szenie, wydarcie *n*.
 estradizione (-dzjo-) *f* wydanie *n*.
 estráneo obcy; éssere ~ *a* qual-
 cúnò *x* kimś nie mieć nic do
 czynienia.
 estrarre (io estraggo) *a* wycią-
 gać, wydobywać
 estrassi *p*, *r* estratto *p*, *p* od
 estrarre.
 estratto *m* wyciąg *m*.
 estrazione (-dzjo-) *f* wyciąganie;
 losowanie, ciągnięcie *n*.
 estremità *f* kończyzna *f*, koniec,
 kraniec *m*.
 estremo ostateczny; = último
 ostatni; ~ *supplizio* kara
f śmierci; éssere agli estremi
 w konaniu leżeć, konać, wy-
 dawać ostatecznie technienia; *ri-
 durre agli estremi* popaść
 w największą nędzę.
 estrinsecare (-ka-) *a* wyznać.
 estrinseco (-ko) zewnętrzny.
 estro *m* natchnienie, uniesienie *n*;
 = *capriccio* (-czjo) *m* uspo-
 sobienie *n*, humor, kaprys *m*.
 estuario *m* odnoga *f* morska.
 esuberante bujny, wybująy,
 obfity; ~ *di forze* obdarzony
 nadzwyczajną siłą.
 esuberanza (-ca) *f* bujność, wy-
 bujałość, zbyt uczna obfitość *f*.
 esulare *n* wysłać na wygnanie,
 wygnać.
 esulcerare (-cze) *a* owrzodzić,
 jątrzyć; ~ *si r* ropieć, jątrzyć
 się.
 esulcerazione (-dzjo-) *f* owrzod-
 zenie *n*, wrzód *m*, jątrzenie *n*.
 ésule *m i f* wygnaniec *m*.
 esultanza (-oa) *f* radość *f*, we-
 sele *n*.
 esultare *n* radować się, weselić
 się, cieszyć się.

- esumere, esumare** *a* wykopać, odgrzebać, exhumować.
esumazione (-dzjo-) *f* wykopanie *n*, odgrzebanie *n*; exhumacya *f*.
età *f* wiek *m*; = **época** (-ka) *f* okres czasu, epoka *f*.
étere *m* eter *m*.
etéreo *m* eteryczny.
eterizzare (-ricca-) *a* czyścić; eteryzować.
eternare *a* uwiecznić.
eternità *f* wieczność *f*.
etérno *m* wieczny.
Etérno *m* Bóg *m*.
eteróclito nieregularny; odmiennie przypadkowy.
eterodossia *f* różnowierstwo, odszczepieństwo *n* od wiary.
eterodósso *m* różnowierca, odszczepieniec *m*.
eterogeneità (-dże-) *f* różnorodność *f*.
eterogéneo różnorodny, różnoraki.
ética (-ka) *f* etyka, nauka o moralności *f*.
etichétta (-ket-) *f* etykieta, formalistyka *f*.
ético (-ko) suchotnik *m*, etyczny, etyk *m*.
etimología (-dzia) *f* etymologia *f*.
etimológico (-dziko) etymologiczny.
etiopie *m* etyopski.
Etiópia *f* Etyopia *f*.
etisia *f* suchoty *pl*.
Etna *f* Etna *f*.
ético (-ko) etniczny; ludowy.
etnografía *f* etnografia *f*, ludoznawstwo *n*.
etnógrafo *m* etnograf *m*.
etnología (-dzia) *f* ludoznawstwo *n*.
etrusco (-sko) etruski.
ettágono *m* siedmiokąt *m*.
étaro *m* hektar *m*.
ette *m*, *inv*. *nic*, bardzo mało; *ci mancò un ~ che io...* o jeden włos byłbym, miałbym.
- etto, ettogrammo** *m* hektogram *m*.
ettólitro *m* hektolitr *m*.
ettómetro *m* hektometr *m*.
Éttore *m* Hektor *m*.
eucalitto (-ka-) *m* eukalyptus *m*.
Eucaristia / Ciało i Krew Pańska.
encarístico (-ko) eucharystyczny.
eufemismo *m* eufemizm *m*, grzeczne omówienie *n*.
eufonía *f* eufonia *f*, głos przyjemny osoby lub instrumentu.
eufónico (-ko) przyjemnie, miłe brzmiący.
Enfráte *m* Eufrat *m*.
Eugénia (-dże-) *f* Eugenia *f*.
Eugénio *m* Eugeniusz *m*.
eunúco (-ko) *m* eunuch *m*.
euritmía *f* harmonia *f*.
euritmico (-ko) odpowiedni, proporcjonalny.
Europa *f* Europa *f*.
européo europejski.
Eva (-wa) *f* Ewa *f*.
evacuare (-kuare) *a* wypróżnić, wyczyścić.
evacuazione (ewakuadzjone) *f* wypróżnienie; stolec *m*.
evádere *a* i *n* ujsć, uniknąć, wymknąć się.
evangélico (ewandzeliko) ewangeliczny.
evangelista *m* ewangelista *m*.
evangelizzare (-licca-) *n* opowiadać ewangelię.
evangélo *m* ewangeliia *f*.
evaporare *n* parować, ulatniać się.
evaporazione (-dzjo-) *f* parowanie, ulatnianie się *n*.
evási *p*, *r* evásó *p*, *p* od evádere.
evasione *f* ucieczka *f*, wymknięcie się *n*.
evasivo (ewasiwo) wykrętny, unikający stanowczego wyrażenia o czem.
evento *m* wydarzenie *n* wypadek *m*; *in* (per) ogni ~ na każdy przypadek.

eventuale możebny, mogący się zdarzyć.
 eventualità *f* możebność, ewentualność *f*.
 evidente widoczny, oczywisty.
 evidenza (-ca) widoczność, jasność *f*; mettere in ~ ujawnić, objawić; mettersi in ~ uderzającym się robić.
 evirare *a* kastrować.
 evirazione (-dzjo-) *f* kastracja *f*.
 evitabile dający się unikać.

evitare *a* unikać.
 evo *m* wiek *m*, stulecie *n*; medio ~ średnie wieki *pl*.
 evocare (-ka-) *a* wywoływać.
 evocazione (-dzjo-) *f* zakłęcie; wywoływanie *n*.
 evoluzione *f* rozwój *m*, obrót *m* wojskowy.
 evviva! (ewwiwa) *escl.* niech żyje.
 Ezechiéle (-cekje-) *m* Ezechiel *m*,
 eziandio *adv.* także, takóž, tudzież.

F.

fa *pr.* i *imper.* od fare.
 fabbisógno (-nnjo) *m*, *inv.* spis wszystkiego co przed przedstawieniem jest potrzebne.
 fabbrica (-ka) *f* budowanie *n*, budowa, fabryka *f*; = edificio (-dzjo) *m* budynek *m*.
 fabbricante (-kan-) *m* fabrykant *m*.
 fabbricare *a* budować, murować; uskutecznić.
 fabbricato *m* fabrykat; budynek *m*.
 fabbricatóre *m* fabrykant, re-kodzielnik *m*.
 fabbricazione (-kadzjo-) *f* fabrykacja *f*, wykonanie *n*.
 fabbriceria (cze-) *f* administracja *f* budowy kościoła.
 fabbriciére (-czje-) *m* zarządca *m* budowy kościoła.
 fabbro *m* kowal *m*; ~ ferráio ślusarza *m*.
 faccenda (-zen-) *f* sprawa *f*, zatrudnienie *n*, interes *m*; essere in faccende być zatrudnionym.
 faccendiere *m* dający do czegoś.
 faccetta (-czet-) *f* twarzyczka *f*, ścianka *f* w rżniętych kamieniach.
 facchinaggio (fakkinadzjo) *m* zapłata *f* tragarza.

facchinata *f* ciężka praca już spełniona.
 facchino *m* posługacz, tragarz, posłaniec *m*.
 faccia (-czja) 1. *pres.*, *cong.* i *imper.* od fare; 2. *f* twarz *f*; = cera (czera) *f* wygląd zewnętrzny *m*; = superficie (-czje) *f* powierzchnia *f*; di faccia naprzeciwko.
 facciamó *pr.*, *ind.* i *cong.*, *pr.* od fare.
 facciata *f* facyata, fasada; strona przodkowa, frontowa *f*.
 face (-cze) *f* pochodnia *f*.
 facémmo *p*, *r* facénte *partic.*, *pr.*, facéssi *imperf.*, *cong.*, facéva *imperf.*, *ind.* od fare.
 facéto żartobliwy, zabawny, uciechowy.
 facézia (-czedzja) *f* żart *m*, face-faciále twarzowy. [cya *f*.
 fáciłe (-czj-) łatwy; è facile che... jest łatwo możliwym, że.
 facilità *f* łatwość *f*.
 facilitare *a* ułatwić.
 facilitazione (-dzjo-) *f* ułatwienie *n*.
 facinoroso zbrodniczy, występny.
 facoltà (-kol-) *f* zdolność *f*; le facoltà *f*, *pl.* wydziały uniwersyteckie.

facoltativo (-wo) dowolny.
facoltoso zamożny,
facóndia *f* wymowa, zdolność mówienia *f*.
facóndo biegły w mowie, wymowny.
facsimile (fak-) *m* podobizna *f*.
faggéta *f*, **faggéto** (-dże-) *m* las bukowy *m*.
fággio (-dżjo) *m* buk *m*.
fagginóla (-dżjo-) *f* fasola *f*.
fagiáno (-dżja-) *m* bażant *m*.
fagioláio *m* jedzący fasole.
faginólo (-dżjo-) *m* bób *m*, fasola *f*, głupiec *m*; **andáre a ~** podobać się.
fagottista *m* trąbiący na fagocie.
fagótto *m* pęk *m*, zawiniątko *n*; manatki *pl.*, fagot *m*.
fai *pr.* od *fare*.
faina *f* kuna *f* domowa.
falángo (-dże) *f* falanga *f*, członek palca u ręki lub u nogi.
falcátogięty, **zagięty**, **sierpowaty**.
falce (-cze) *f* sierp *m*, kosa *f*.
falcétto *m* nóż *m* ogrodniczy sierpowato zagięty.
falcziáre *a* kosić.
falcziáta (-czja-) *f* cięcie *n* sierpem, kosą.
falcziatóre *m* (*femm.* -trice) żniwiarz *m*, żniwiarka *f*.
falcziátura *f* żęcie, koszenie *n* łąki.
falcidiáre (-czj-) *a* wykreślić.
falcióno (-czjo-) *m* zakrzywiony nóż ogrodniczy.
faleo (-ko) *m* sokół *m*.
falcóno *m* sokół *m* do polowania.
falconiére *m* sokolnik *m*.
falda *f* blaszka *f*, płatek *m*, listek *m*, dolny brzeg sukni; suknia kobieca, spodnica *f*.
faldélla *f* szarpie *pl*.
faldóso listkowaty.
falegnáme (-nnja-) *m* stolarz *m*.
faléna *f* ćma *f*, motyl *m* nocny.
falla *f* otwór *m*, dziura *f* w okęcie.
falláce (-cze) kłamliwy, zwodniczy, łudzający.

fallácia (-czja) *f* podejście *n*, podstęp *m*, oszukaństwo *n*.
falláre *n* błędzić, grzeszyć, uchybić.
fallibile omylny, łudzający, zwodniczy.
fallibilità *f* omylność *f*.
falliménto *m* błąd *m*, wina *f*, uchybienie *n*; upadłość *f*, bankructwo *n*.
fallire (io fallisko) *a* i *n* zmylić, minąć; = **non riuscire** nieudać się; bankructwo zrobić;
andár fallito nie udać się.
fallo *m* błąd *m*, wina *f*, przewinienie *n*; **senza ~** niechybnie; **cadére in ~** mylić się.
falò *m*, *inv.* ogień rozłożony dla zabawy na uroczystości.
falpalà *m* falbana *f*.
falsamonéte *mi* *f* fałszerz *m* monet.
falsáre *a* fałszować.
falsáriga *f* linijuszek *m*.
falsário *m* fałszerz *m*.
falsétto fałset, piskliwy dyzkont *m*.
falsificáre (-ka-) *a* fałszować.
falsificatóre *m* fałszerz *m*.
falsificazióne (-dzjo-) *f* fałszowanie *n*.
falsità *f* fałszywość.
falso fałszywy; **éssere nel ~** być w błądzie.
fama *f* sława, cześć, chwala; wieść, pogłoska *f*; = **diceria** (-cze-) *f* gadanina *f*.
fame *f* głód *m*; **avér ~** być głodnym.
famélico (-ko) głodny, zgłodniały.
famigeráto (-dże-) osławiony, wślawiony, oszczerczy.
famíglia (lja) *f* rodzina *f*.
famíglia *m* służący *m*.
familiáre domowy, rodzinny; = **affábile** ludzki, uprzejmy;
linguággio familiáre *m* język *m* konwersacyjny.
familiarità *f* poufalość *f*.

- famlliarizzáre** (-ricca-) *a* poufa-
 lić się.
famóso sławny, wstawiony, sly-
 nący.
fanále *m* latarnia; latarnia mor-
 ska *f*.
fanático (-ko) *m* fanatyk *m*.
fanatismo *m* fanatyzm *m*.
fanzizzáre (-ticca-) *a* i *n* fana-
 tyzować, zapalać.
fanciúlla (-czjul-) *f* dziewczyna *f*.
fanciullággine (-dzi-) *f* dzieciń-
 stwo *n*.
fancjulléscio (-sko) dziecinny.
fanciullézza (-lecca) *f* dzieciń-
 stwo *n*, wiek *m* dziecięcy.
fanciullo *m* chłopiec *m* dziecinny.
fandónia *f* bałamuctwo *n*; an-
 drony, banialuki *pl*.
fanélló *m* konopka, makolągwa,
 czeczotka *f*.
fanfalúca (-ka) *f* banialuka, bre-
 dnia *f*.
fanfára *f* fanfara *f*.
fanfaronáta *f* chepliwość, prze-
 chwalka *f*.
fanfaróne *m* fanfaron, blagier *m*.
fango *m* błoto *n*, brud, szlam *m*.
fanghi *m*, *pl* kąpiele *pl*, błotne.
fangosità *f* bagnistość *f* błota *pl*.
fangóso błotnisty, brudny.
fannullóne *m* próżniak *m*.
fantaccino (-cz-) *m* żołnierz pie-
 szy, piechur *m*.
fantasia *f* fantazyja, wyobraźnia *f*;
 = capriccio (-czjo) *m* kaprys
m; urojenie *n*; oggétti di fan-
 tasía towary *pl* galanteryjne.
fantasma *m* fantom, upiór *m*.
fantasmagoria *f* fantasmagoria
f, widmo *n*, mara *f*.
fantasticáre (io fantastiko) *n*
 snuć sobie po głowie, myśleć
 o niebieskich migdałach.
fantastichería (-ke-) *f* fantasty-
 czność *f*.
fantástico (-ko) fantastyczny.
fante *m* sługa *m*, służący *m*, słu-
 żąca *f*, pieszy żołnierz, chło-
 pak *m*.
- fanteria** *f* piechota *f*.
fantésca (-ska) *f* służąca *f*.
fantino *m* dziecko *n*, chłopak;
 jockey *m*.
fantocciáio (-czja-) wyrabiający
 lalki.
fantóccio (-czjo) *m* lalka, maryl-
 netka *f*.
farabolóne *m* gaduła, bajarz *m*.
farabútto *m* oszust *m*.
faraóna: gallina ~ *f* perliczka,
 pantarka *f*.
Faraóne *m* Faraon *m*.
fardélló *m* zawinięcie *n*, pakiet
m, ciężar *m*.
fare *a* i *n* robić, czynić; questo
 non fa per me to nie jest dla
 mnie; un mese fa miesiąc te-
 mu; come fai a leggere...?
 jak możesz czytać? sul far del
 giorno przyświecić, świtanie;
 fare il medico być lekarzem.
farétra *f* kołczan, saszak *m*.
farfála *f* motyl *m*.
farfallino *m* trzpiot, pędziwiatr *m*.
farfallóne *m* duży motyl *m*.
farina *f* mąka *f*; ~ láttea mączka
f, dla dzieci.
farinácci (-cz-) *m*, *pl*. zboże *n*,
 strączkowate.
farináceo (-czeo) mączny.
farináiuólo sprzedający mąkę.
farináta *f* zupa mączna, lemiesz-
 ka *f*. [dziel *m*.
faringe (-dze) *f* gardło *n*, gar-
faringite (-dzi-) *f* zapalenie *n*
 lub katar *m* gardła.
farinóso zawierający mąkę.
farisáico (-ko) faryzeuszowski.
fariséo *m* faryzeusz *m*.
farmacéutica (-czeutika) *f* sztu-
 ka aptekarska *f*.
farmacia (-czcia) *f* apteka *f*.
farmacista *m* aptekarz *m*.
fármaco (-ko) *m* lekarstwo *n*;
 lek *m*.
farmacología *f* nauka *f* o lekach.
farmacopéa *f* farmakopeja *f*.
farneticáre (-ka-) *n* mówić od
 rzeczy.

faro *m* latarnia morska *f.*
farragine (-dzi-) *f* mieszanina *f.*
farriginoso *m* szalawila, bała-
farr *m* orkisz *m.* [mut *m.*
farsa *f* farsa, komedia *f.*
farsetto *m* kaftan *m.*
fascetta (-szet-) *f* opaska *f*, gor-
 set *m.*
fascettata *f* gorseciarka *f.*
fascia (-szja) *f* przepaska, prze-
 wiązka *f*; **sotto** ~ pod opaską;
dalle fascie od dzieciństwa.
fasciare *a* obwinać, okręcić, ob-
 wiązać.
fasciatura *f* obwiązanie *n*, prze-
 wiązka *f*, bandaż, powijak *m.*
fascicolo (-sziko-) *m* wiązka *f*,
 pęk, zeszyt, fascykuł *m.*
fascina *f* wiązka chrustu, faszy-
 na *f.*
fascino *m* urok, wdziek *m.*
fascio (-szjo-) *m* wiązka *f*, pęk *m*,
 brzemie *n*; **andare** (mandare)
 in ~ zginać.
fase *f* faza *f.*
fastello *m* wiązka *f.*
fasti *m*, *pl.* dzieje, roczniki u
 Rzymian *pl.*
fastidio *m* nuda *f*; znudzenie,
 zmartwienie *n*, przykrość *f*;
 = **disgusto** wstręt *m*, odraza *f*,
 obrzydzenie *n.*
fastidioso nudny, naprzykrzony.
fastigio (-dżjo) *m* szczyt *m.*
fasto *m* przepych *m*, okazałość *f.*
fastoso okazały, wystawny, py-
 szny.
fata *f* wieszczka, wróżka *f.*
fatale fatalny.
fatalismo *m* fatalizm *m.*
fatalista *m* fatalista *m.*
fatalità *f* fatalność *f*, zrządzenie
n losu.
fatäre *a* zaczarować, pochodzić
 z przeznaczenia.
fate *pr.* i *imperat.* od fare.
fatica (-ka) *f* trud *m*; utrudze-
 nie *n.*
faticare *a* i *m* trudzić, nużyć,
 zmęczyć.

faticoso męczący, trudzący, tru-
 dny, męczący.
fatidico (-ko) wieszcz, prorocy.
fato *m* los *m*; przeznaczenie *n.*
fatta *f* sposób *m*; łajno *n* ptaków.
fattèzze (-tecce) *f*, *pl.* rysy *pl.*
 twarzy; fizjonomia *f.*
fattibile dający się zrobić.
fatticcio (-czjo) silny, krępy.
fattispécie (-czje) *m* faktyczny,
 rzeczywisty stan rzeczy.
fatto 1. *p. p* od fare; 2. *m*
 czyn *m*; = **affäre** *m* sprawa *f*,
 interes *m*, zajęcie *n*; = **caso** *m*
 przypadek *m*; zdarzenie *n.*
fattóio *m* oliwnia *f*, miejsce
 gdzie się wyciska oliwę.
fattore *m* (*femm.* **fattoressa**)
 sprawca, twórca, agent, zarząd-
 ca, faktor *m.*
fattoria *f* folwark *m*, duża dzier-
 żawa *f*, faktorya *f.*
fattorino *m* chłopak *m* w klepie;
 ~ **telegáfico** posłaniec *m* roz-
 noszący telegramy.
fattucchière, ~ *o* (-kje-) *m* czaro-
 dziej *m.*
fattúra *f* naprawa *f*; zrobienie
m, robota *f*, dzieło *n*; = **salário**
m zapłata *f*; = **conto** *m* rachun-
 nek *m.*
fatturare *a* sfałszować = **sire-
 gare** oczarować.
fatuità *f* powierzchowność *f.*
 = **vanità** (wa-) *f* trzpiotowa-
 tość *f.*
fatuo powierzchowny, trzpioto-
 waty; **fuoco** ~ *m* błędne świa-
 tło *n*, błędny ogień *m.*
fauci (-zi) *f*, *pl.* przelyk *m.*
fauna *f* fauna *f.*
fauno *m* faun *m.*
fausto szczęśliwy.
fautore *m* łaskawca, dobrodziej,
 poplecznik *m.*
fava (-wa) *f* bób *m.*
favèlla (-wel-) *f* mowa *f*, język *m.*
favelläre *a* mówić.
favéto *m* pole *n*, zasiane bobem.
favilla *f* iskra *f*

favo *m* plaster miodu *m*.
fávola (-wo-) *f* bajka, powieść *f*.
favoleggiare (-dźja-) *a* bając, opowiadać bajki.
favoleggiatore *m* bajkopis, bajarz *m*.
favoloso bajeczny.
favóre *m* łaska *f*, względy *pl*. = piacere *m* usłużność, uprzejmość *f*.
favoreggiare (-dźja-) *a* sprzyjać, protegować.
favorévole (-wo-) łaskawy, przychylny, życzliwy.
favorire (io faworisko) *a* sprzyjać, być łaskawym na kogo, wspierać; vuol favorire? czy Pan sobie życzy? favorisca! proszę. [ca *f*.
favorita *f* faworytka, ulubienica.
favoritismo *m* gospodarstwo *n*, rządy *pl*. ulubieńców.
favorito *m* ulubieniec *m*.
fazióne (-dzjo-) fakcja, stronnictwo *f*, rokosz *m*.
fazióso skory do rokoszu, buntowniczy.
fazzolétto (facco-) *m* chustka *f*; ~ da testa chustka na głowę; ~ da collo chustka na szyję.
fe' = fede, fece.
febbre *f* gorączka *f*.
febricitare (-dzi-) *n* gorączkować.
febrífugo *m* środek spędzający, usuwający gorączkę.
febrile gorączkowy.
fecále (-ka-) kałowy; materie fecali *f*, *pl*. kał *m*, odchody *pl*.
féccia (-czja) *f* drożdże *pl*., osad *m* na dnie; = fondo *m* osad na dnie; fusy *pl*., lagier *m*; le féccie *f*, *pl*. odchody *pl*.
feccióso (-czjo-) drożdżowy.
fece (-cze) *pr*. od fare.
fécola (-ko-) *f* mączka *f* (skrobia).
fecondábile dający się zapłodnić.
fecondare *a* zapłodnić.
fecondazióne (-dzjo-) *f* zapłodnienie *n*.

fecondità *f* płodność, żywność *f*.
fecondo płodny, żyzny.
fede *f* wiara *f*; = fedeltà *f* wierność *f*; fiducia (-czja) *f* zaufanie *n*; = certificato (cierka-) *m* świadectwo *n*.
fedéle wierny.
fedeltà *f* wierność *f*.
fédera *f* poszewka *f*.
federále związkowy.
federáto związany, związkowy.
federazióne (-dzjo-) *f* związek *m*.
Federico (-ko) *m* Fryderyk *m*.
fedifrago wiarołomny.
fedina *f* świadectwo *n* moralności; le fedine *f*, *pl*. faworyty *pl*.
fedatéllo *m* wątroba *f* świńska.
fedatino *m* wątroba *f* z drobiu.
fégato *m* wątroba *f*.
fedatósio cierpiący na wątrobę.
Felice (-cze) *f* papość *f*.
Felice *m* Feliks *m*.
felice szczęśliwy; felice notte! dobra noc.
felicità (-dzi-) *f* szczęście *n*.
felicítare *a* uszczęśliwić; ~ si *r* powinszować, gratulować.
felicitazióne (-dzjo-) *f* życzenie *n*.
felino koci.
fellozły, wrogi, dziki, zdradziecki
fellóne *m* zdrajca, wiarołomca, okrutnik *m*.
fellonia *f* zdrada *f*, wiarołomstwo, łajdactwo *n*.
felpa *f* półaksamit, plusz *m*.
Félsina: acqua di ~ *f* woda *f* pachnąca.
feltráne *a* falować; cedzić, zapilnić.
feltro *m* pilśń *f*, filc *m*.
felúca (-ka) *f* feluka *f*, mały statek *m*; cappello *a* ~ dwumasztowiec *m*.
fémmina *f* kobieta; samica *f*.
femmineo kobiecy.
femminile kobiecy, żeński.
femminismo *m* ruch kobiecy.
feminista *m* *f* feminista *m*.
fémore *m* kość *f* udowa.

fendénte *m* ciężkie *n*.
féndere *a* łupać. rozłupać, ciąć, przeciąć, rozciąć.
fenditúra *f* rozdział *m*, rozłupanie, poróżnienie *n*.
fenicáto (-ka-) karbolowy.
fenice (-cze) *f* fenix *m*, człowiek *m*, rzadki; *i* rzecz *f* rzadka.
Fenicia (-czja) *f* Fenicya *f*.
fénico (-ko): ácido ~ *m* kwas *m* karbolowy.
fenomenále fenomenalny.
fenómeno *m* fenomen *m*, zjawisko *n*.
feráce (-cze) żyzny.
feracità (-czy-) *f* żyżność *f*.
feráles prowadzący nieszczęście, feralny.
Ferdinándo *m* Ferdynand *m*.
féretro *m* mary *pl*.
féria *f* dzień wolny od pracy; *le-ferie* *f*, *pl*. ferie, wakacje *pl*.
feriale: giorno ~ *m* dzień *m* powszedni.
feriménto *m* zranienie, uszkodzenie *n*; *il grave* ~ ciężkie zranienie *n*; *krwawy* czyn *m*.
ferino zwierzęcy.
ferire (io ferisko) *a* ranić, zranić.
feríta *f* rana *f*.
ferito zraniony, ranny.
feritóia *f* strzelnica *f*, w murach twierdzy.
feritóre *m* raniący.
ferma *f* czas, na który się sługę zgodziło, werbunek, czas *m* służby.
ferma *int*. stój!
fermacárte (-kar-) *m*, *inv*. przyciskacz *m* do listów.
fermágljo (-lljo) zapinka, spinka, agrafka *f*; = *spillóne* *m* broszka *f*, szpilka *f* do krawatki.
fermáre *a* zatrzymać, zastanowić *f*; ~ *si r* trzymać; = *restar fermo* stać; = *soggiornáre* (-dźjor-) zatrzymać się, przebywać.

fermáta *f* zatrzymanie *n*, przystanek *m*.
fermentábile zdolny do fermentacji.
fermentáre *n* fermentować, kisać, burzyć się.
fermentazióne (-dźjo-) *f* kiśnienie *n*; fermentacya *f*.
ferménto *m* ferment, zaczyn *m*.
fermézza (-mecca) *f* tegość, moc, stałość, stateczność *f*; *non avere* ~ nie mieć spokoju.
fermo tęgi, mocny, stały, zatrzymany; *terra ferma* stały ład *m*; *esser fermo* stać; *star fermo* pozostać spokojnym; *fermo in posta* list do odebrania na poczcie, poste restante.
feróce (-cze) dziki, srogі, okrutny.
ferócia (-czja) *f* dzikość, srogość *f*; okrucieństwo *n*.
ferragósto *m* święto Matki Boskiej 15. sierpnia.
ferráio: *fabbro* ~ *m* ślusarz, kowal *m*.
ferraiuolo *m* płaszcz *m*.
ferráme *m* żelaztwo *n*, towary *pl*. żelazne.
ferraménto *m* żelaztwo, okucie, narzędzia *n* żelazne.
ferráre *a* kuć, okuć, podkuć.
ferraréccia (-czja) *f*. skład, kram *m* z żelaztwem.
ferráto żelazny; *strada ferrata* *f* kolej *f* żelazna.
ferrazuólo (-raccuo-) *m* robotnik *m* w hutach żelaznych.
ferreo żelazny.
ferrióra buta żelazna, hamernia *f*.
ferro *m* żelazo *n*; = *utensile* *m* narzędzia *pl*.; *ferro battúto* żelazo *n* kute; *ai ferri* na ruszcie, na różnie amażone potrawy.
ferrovía (-wia) *f* kolej *f* żelazna; ~ *aérea* kolej *f* napowietrzna.
ferroviário kolejowy.
ferroviére *m* kolejarz *m*.
ferruginóso (-dźi-) żelazny, zawierający żelazo.

- fértilé** żyzny, płodny, urodzajny.
fertilità *f* żyzność, urodzajność *f*.
fertilizzáre (-licca-) *a* użyźnić.
fervente rozżarzony, rozpalony, gorący, wrzący.
fórvere (-we-) *n* żarzyć się, pałać, być rozpalonym, wrzeć.
férvido (-wi-) żarzący, gorący, wrzący.
fervóre (-wo-) *m* upał *m*, skwar *m*, żarliwość *f*, żar *m*.
fervorino *m* kazanie *n* moralizujące.
fervoróso pełen ognia, zapалу; gorliwy, gorący.
fesso 1. *p*, *p* od *fendere*; 2. *agg.* *m* rozłupany, pęknięty.
fessúra *f* szpara, szczelina, pęknięcie, rysa *f*.
fésta *f* święto *n*, dzień mświętocy.
festainólo *m* dający jakąś uroczystość.
festánte wesoły, radosny.
festeggiáménti (-dźja-) *m*, *plur.* zabawy, rozrywki *pl*.
festeggiáre *m* obchodzić święto, radować się, bawić się.
festévole (-wo-) wesoły, radosny, świąteczny.
festivál (-wal-) *m*, *inv.* bal *m* publiczny.
festività (-wi-) *f* święto *n*, uroczystość *f*.
festivo świąteczny.
festóne *m* girlanda *f*, feston *m*.
festóso świąteczny, radosny.
festúca (-ka) *f* źdźbło *n*, słomka *f*.
feténte śmierdzący.
feticcio (-czjo) *m* fetysz *m*.
feticismo (-czj-) *m* fetyszyzm *m*.
fétido śmierdzący.
fetidúme *m* rzeczy śmierdzące *pl*.
feto *m* płód *m*.
fetóre *m* smród *m*.
fetta *f* platek, kawałek mięsa *m*, kromka chleba *f*.
fettúcela (-czja) 1. *f*, *dim.* od *fetta*; 2. wstążka, tasiemka *f*.
- feudále** feudalny.
feudalismo *m* feudalizm *m*.
feudatário *m* lennik, wasal *m*.
féudo *m* lenno *n*.
fiába *f* baśń, bajka *f*.
fiacca (fiakka) *f* trzask, łoskot *m*, znużenie *n*; *báttére la* ~ próżnować.
fiaccáre *a* zmęczyć, znużyć, zdruzgotać, połamać.
fiaccheráio (fiakke-) *m* doróżkarz *m*.
fiacchere *m* doróżka *f*.
fiacchézza (-kecca) *f* znużenie, osłabienie *n*.
fiacco (fiakko) znużony, zmęczony.
fiáceola *f* pochodnia *f*, łuczywo *n*.
fiaccoláta *f* pochod *m* z pochodniami.
fiaccóna *f* wielkie znużenie *n*, objęszalość *f*.
fiala *f* fiołka *f*.
fiamma *f* płomień *m*.
fiammánte czerwony jak ogień, płomienisty; *nuovo* ~ *m* nowiuteńki.
fiammáta *f* łatwo wybuchający płomień.
fiammeggiáre (-dźja-) *n* płońć, pałać, błyszczeć.
fiammífero *m* zapalnik *f*.
fiammingo 1. *agg.* *m* flamandzki; 2. *F* ~ *m* Flamandczyk.
fiancáta (-ka-) *f* ciężie boczne, ukłucie *n* konia ostrogą.
fiancheggiáménto (-kedźja-) *m* osłonięcie *n*, skrzydeł wojska, podpora *f*.
fiancheggiáre *a* być z boku czegoś, flankować.
fianco (-ko) *m* bok *m*, flank *f*.
Fiandra *f* Flandrya *f*.
fiasca (-ska) *f* duża faszka *f*, opleciona słomą.
fiascáio *m* przedający oplecione faszki.
fiaschettería (-sket-) *f* winiarnia *f*.
fiasco (-skó) *m* faszka *f* opleciona słomą; niepowodzenie *m*.

f a t a *f* raz.

fiatáre *n* oddychać; non ~ nie powiedzieć ani jednego słowa; nie pisać.

fiatáta *f* oddech, dech; śmierdzący oddech *m*.

fiato *m* oddech *m*; senza ~ bezmowny; struménto *a* ~ instrument *m* dęty; in un fiato jednym tchem; ~ sprecało zbyteczny trud.

fiabbia *f* sprzączka *f*.

fibra *f* włókno *n*, żyłka *f*.

fibróso włóknisty.

fiáció (-ka-) *m* sprzedający figi.

ficcánaso (fikka-) wścibski.

ficcáre *a* tkwić, wbić, wetchnąć, wtykać; ~ si *r* wcisnąć się, wkręcić się; dove s'è ficcato? gdzie on jest?

fico (-ko) *m* figa *f*, drzewo *n* figowe; non m'importa un ~ to mnie jest obojętne.

ficóso nader delikatny.

fidánza (-ca) *f* zaufanie, ufność, zaręczenie *n*; fare *a* ~ liczyć na coś.

fidanzáménto *m* zaręczyny *pl.*, zaręczenie się *n*.

fidanzáre *a* ręczyć, zaręczyć.

fidanzáta *f* narzeczona *f*.

fidanzáto *m* narzeczony *m*.

fidáre *a* i *n* powierzyć, poruczyć, zaręczyć; ~ si *r* ufać, wierzyć komu.

fidáto wierny, zaufany.

fidecommesso *m* fidełkomis *m*.

fidénte ufający, mający zaufanie.

fido wierny.

fidúcia (-cja) *f* zaufanie *n*.

fiduciário *m* osoba *f* zaufania.

fiducióso ufny.

fiele *m* żółć *f*.

fienáio ze siana.

fienaiuólo *m* sprzedający siano.

fieníle *m* szopa *f* na siano.

fieno *m* siano *n*; fare il ~ su-azyć, zbierać siano.

fiera *f* dzikie zwierzę *n*.

fiera *f* jarmark *m*; ~ di beneficiénza bazar *m* na cele dobroczynne.

fierézza (-recca) *f* duma, dzikość *f*.

fiero gwałtowny, dziki, dumny.

fiévole (-wo-) słaby, mdły.

fievolézza (-lecca) *f* słabość *f*.

figgere (-dze-) *a* tkwić, przypiąć; ~ si *r*; ~ in capo coś sobie do głowy wbić, przybrać.

figlia (-lja) *f* córka *f*.

figliáre *a* ocielić się, oprosić się, ożrebić się.

figliástro *m* pasierb *m*; **figliástra** *f* pasierbica *f*.

figlio (-ljo) *m* syn *m*.

figlióccio (-czjo) *m* syn *m* chrześtny; **figlioccia** *f* córka *f*, chrzestna.

figliolánza (-ca) *f* dzieci *pl.*, potomstwo *n*.

figliuóla, **figliuólo** = **figlia**, **figlio** córka *f*, syn *m*.

fignolo (-njo-) *m* czerak *m*.

figúra *f* figura, postać *f*, kształt *m*; = viso *m* twarz *f*; far bella ~ z honorem wyjść.

figuráre *a* i *n* wyrazić, opisać, odnalować; ~ si *r* wyobrazić sobie, pomyśleć sobie; si figúri! proszę uprzejmie.

figurativo (-wo) przeniósny, przedstawiający.

figuráto obrazowy, przeniósny.

figurína *f* figurka *f* z gipsu, marmuru.

figurínáio *m* sprzedający figurki.

figuríno dziennik z modami.

figurísta *m* malarz portretów, portrecista *m*.

figúro *m* gałgan, obieżyświat *m*.

fila *f* rząd *m*, szereg *m*, jeden po drugim.

filáccia (-cja) *f* strzępek *m*, szarpie *pl*.

filaccióso włóknisty, strzępiasty.

Filadélfia *f* Filadelfia *f*.

filagrána v. **filigrána**.

filaménto *m* włókno *n*.

filánda *f* przedziałnia *f*.
filandáia *f* prządka *f*.
filandière *m* właściciel *m* przędzalni.
filantropía *f* miłość *f* ludzi.
filantropico (-ko) filantropijny.
filántropo *m* filantrop *m*.
filáre *a i n* prząść.
filarmónico (-ko) filharmoniczny.
filastréca (-strokka) *f* brednie, duby smalone, androny *pl*.
filaticcio (-czjo) *m* gruby jedwab *m*, materya *f* z grubego jedwabiu.
filáto *m* nici *pl.*, przedziwo *n*.
filatóio *m* kołowrotek *m*.
filatóre *m* prządek *m*.
filatúra *f* przedzenie *n*.
filettáre *a* karbować, ozdobić nitką słotą.
filettatúra *f* ozdobienie *n* cienkimi paskami.
filétto *m* niteczka, trzęzła, trzuzelka *f*.
filiale synowski.
filibustiére *m* korsarz, rozbójnik *m*.
filiera *f* kawałek *m* żelaza.
filifórme nitkowaty.
filigginé (-dzi-) *f* sadza *f*.
filigrána *f* filigran *m*.
filigranáo filigranowy.
filippica (-ka) *f* filipika *f*.
Filippine *f, pl.* Filipiny *pl*.
Filippo *m* Filip *m*.
filistéo *m* filister *m*.
filo *m* nić, nitka *f*.
filodramático (-ko) 1. *agg.* *m* dramato ~ teatr amatorski; 2. *sost. m* przyjaciel sztuki dramatycznej.
fiologia (-dzia) *f* filologia *f*.
filológico (-dziko) filologiczny.
filólogo *m* filolog *m*.
filóne *m* główna żyła kruszcu w kopalni.
filosofále: pietra ~ *f* kamień *m* mądrości.
filosofáre *n* filozofować.
filosoféssa *f* filozofka *f*.

filosofía *f* filozofia *f*.
filosófico (-ko) filozoficzny.
filósofo *m* filozof *m*.
filóssera *f* filoxera *f*.
filtráre *a i n* filtrować, cedzić, przesączać.
filtrazióne (-dzjo-) *f* filtrowanie, przesączanie *n*.
filtro *m* filter *m*; ~ **amoroso** napój miłosny, lubczyk *m*.
flugélló *m* jedwabnik *m* (gąsienica).
filusélló *m* jedwab *m* przedzony.
filza (-ca) *f* szereg; sznurek paciorków, pereł *m*.
finále ostateczny, ostatni, końcowy; **il giudizio** ~ *m* sąd *m* ostateczny.
finalménte *adv.* na koniec, w końcu, naostatek.
finánche, fináncó (-ko) *cong.* dopóki, dopóty; nawet.
finánza (-ca) *f.* **guárdia** *dl* ~ *f* straż *f* skarbowa, celnik *m*; **le finanze** *f, pl.* finanse *pl*.
finanziárió (-dzja-) finansowy.
finanziére (-dze-) *m* finansista *m*.
finchè, fintantochè (-kè) *adv.* póki, dopóki, dopokąd.
fine *m i f* koniec, kres, cel *m*, granica *f*, zamiar *m*.
finéstra *f* okno *n*.
finézza (-necca) *f* cienkość, delikatność, grzeczność, uprzejmość *f*.
fingeré (-dze-) *a i n* zmyślać, udawać.
finiménto *m* skończenie, ukończenie *n*; **i finimenti del cavalló** uprząż *m* na konia.
finimóndo *m* koniec *m* świata.
finire (*io* finisko) *a i n* kończyć; = **cessáre** (czes-) przestać. [*n*.
finitézza (-tecca) *f* wykończenie
finító skończony wykończony; **è un uomo** ~ skończony człowiek; człowiek, który już nie ma co robić na tym świecie.

Finlândia *f* Finlandya *f*.
fino *m* cienki, delikatny; = fine
 delikatny; = sino *prep.* aż do;
 = persino *prep.* nawet; fino
 a che dopóki.
finóchio (-kjo) *m* koper *m*.
finóra *adv.* dotąd, do tego czasu.
finsi *p*, *r* finto *p*, *p* od fingere.
finta *f* udanie, zmyślenie *n*; far
 finta di... tak robić jak
 gdyby.
fintaggine (-dzi-) *f* fałszywość *f*.
finto udany, zmyślony, fałszywy.
finzione (-dzjo-) *f* udanie, zmy-
 ślanie, kłamstwo *n*.
fio *m* kara, danina *f*; pagare il
 fio di qualche cosa odpoku-
 tować.
fioccare (fiokka-) *n* padać
 w dużych płatkach (o śniegu).
fiocco *m* płatek śniegu koszyk
 wełny, kutas *m*; coi fiocchi
 znakomity.
fiocina (-dzi-) *f* harpun, oścień
m rybacki.
fiocine *m* skórka, łupina *f* jagody
 winogronowej, wytłoczyny *pl*.
fioco (-ko) słaby, mdły.
fionda *f* proca *f*.
floráia *f* kwiaciarka *f*.
floráio *m* kwaciarz *m*.
floráme *m* wzór kwiatu.
florcappuccio (-czjo) *m* ostróżka,
 sroczka *f*.
flordaliso *m* blawatek *m*.
flore *m* kwiat *m*; un fior di
 galantuomo człowiek zacny,
 bardzo porządny; a fior di
 acqua na powierzchni wody;
 a fior di labbra powierzchow-
 nie. [rentyńczyk *m*.
fiorentino *m* florentyński, Flo-
rioréto *m* kwiatek *m*.
fioricultóre *m* hodujący, upra-
 wiający kwiaty.
fioricultúra (-kul-) *f* uprawa *f*
 kwiatów.
fiorino *m* gulden, floren *m*.
fiorire (io fiorisko) *a* i *n* kwi-
 tnać, przyozdobić kwiatami.

fiorito spleśniały, mętny, burzący.
fioritúra kwitnienie *n*, ozdoba
f.
fiottare *n* pluskać; rzucić fale,
 borzyć się.
fiotto *m* fala *f*, nurt, balwan *m*;
 a fiotti ulewny, śnieg padają-
 cy w wielkich płatkach.
Firénze (-ce) *f* Florencya *f*.
firma *f* podpis *m*.
firmaménto *m* firmament *m*,
 sklepienie *n* niebieskie.
firmare *a* podpisać.
firmatário podpisujący.
fisarmónica (-ka) *f* harmonijka,
 harmonia *f*.
fiscále (-ska-) fiskalny.
fischiábile (-skja-) wart wy-
 gwizdania.
fischiare *a* i *n* gwizdać, świ-
 stać; mi fischiano gli orecchi
 szumi mi w uszach.
fischiáta *f* świst *m*, wygwizda-
 nie *n*.
fischio *m* świst, gwizd *m*.
fisco (-sko) *m* skarb państwa,
 fiskus *m*.
fisica (-ka) *f* fizyka *f*.
fisico *m* fizyk *m*; = corporatú-
 ra kształt *m*, postać *f*.
fisima *f* dziwaczny humor *m*;
 kaprys *m*, wyobraźnia *f*.
fisiología (-dziá) *f* fizjologia *f*.
fisiológico (-dzióko) fizjologiczny.
fisiólogo *m* fizjolog *m*.
fisionomía, **fisionomía** *f* fizyo-
 nomia *f*.
fiso nieruchomy, ośupiły.
fisionomía *f* fizjonomia *f*; wy-
 raz *m* twarzy.
fisionómico (-ko) fizjonomiczny.
fisionomista *m* fizjonomista *m*.
fissare *a* wrazić, przymocować,
 oznaczyć; = guardar fisso
 zwrócić na co oczy, patrzeć
 na kogo uporczywie; ~ si
 di... (*inf.*) do głowy sobie
 wbić.
fissatore: bagno ~ *m* kąpiel *f*,
 ustalająca w fotografii.

- fissaglione** (-dzjo-) *f* ustalenie *n*, stałość *f*, myśl *f* stała, nie-
 weruszona.
fissipede dwuracicowy, dwu-
 kopytkowy.
fisso utwierdzony, przmocowa-
 ny, stały, niezmienny.
fistola *f* przetoka *f*.
fitta *f* pchnięcie *n*.
fittainuolo *m* dzierzawca *m*.
fittanza (-ca) *f* dzierzawa *f*.
fittizio (-dzjo) wymuszony, uda-
 ny, fałszowany.
fitto *m* dzierzawa *f*.
fitto 1. *p*, *p* od *figgere* 2. *agg.* *m*
 gęsty, ściśniony, nabity, na-
 pchany, szczelny.
fittone *m* korzeń *m* główny,
 pionowy.
fittuario, **affittuario** dzierzawca
m.
fiumana *f* rozlew *m* rzeki, rzeka
f która wylała.
fiume *m* rzeka *f*.
fiutare *a* wachać, wietrzyć,
 tropić, śledzić kogo.
fiuto *m* węch *m*, powonienie,
 wachanie *n*.
flagellare (-dzel-) *a* biczować,
 chłostać.
flagellazione (-dzjo-) *f* biczow-
 wanie, chłostanie *n*.
flagello (-dzel-) *m* bicz *m*, chłosta
f, wielka obfitość *f*.
flagrante widoczny, jawny;
in ~ na uczynku.
flanella *f* flanela *f*.
flato *m* odegość *f*, wiatry *pl*.
flautista *m* flecista *m*.
flauto *m* flet *m*.
flabile płaczkliwy, oplakany.
flebotomo *m* nóż *m* do puszcza-
 nia krwi.
flemma *f* flegma *f*.
flemmatico (-ko) flegmatyczny.
flemmone *m* zapalenie *n*, ropne
 tkanki podskórnej.
flessibile giętki, gibki.
flessibilità *f* giętkość *f*.
flessione *f* zgięcie *n*.
flessuoso giętki, potulny.
flora *f* flora *f*.
floricoltore (-kul-) *m* hodowca
m kwiatów.
floricoltura *f* hodowla, uprawa
f kwiatów.
floridezza (-decca) *f* kwiecistość
f, kwiecie *n*.
florido kwitnący, kwiecisty.
florilegio (-dźjo) *m* zbieranie
n kwiatów, wybór *m* kwiatów.
flóscio (-szjo) obwisły, słaby,
 flakowaty.
flotta *f* flota *f*.
flottiglia (-llja) *f* flotylla *f*.
fluente płynący, burzący, płynny.
fluidità *f* płyn *m*; ~ *di stile*
 styl *m* płynny, potoczysty.
fluido płynny, płynący; fluid,
 ciało płynne.
fluire (io fluisko) *n* płynąć.
flussione *f* wypływ, odpływ
 krwi, katar *m*.
flusso *m* przypływ i odpływ
m morza.
flutto *m* fala *f*, bałwan *m*.
fluttuante: **débito** ~ *m* dług
 ciężący *m*.
fluttuare *n* rzucać fale, zburzyć
 się; kołysać się.
fluviále (-wia-) rzeczny.
fo *pr.* od *fare*.
foca (-ka) *f* fokka *f*, ciele *n* lub pies
m morski.
focaccia (-czja) *f* placek *m*;
render pan per ~ oddać wet
 za wet.
focáia: **pietra** ~ *f* krzemień *m*.
focarino *m* palacz *m*.
focático (-ko) *m* czynsz *m* domo-
 wy.
focé (-ze) *f* ujście *n* rzeki,
 gardło *n*, otwór *m*, odchód *m*.
fochista (-ki-) *m* palacz *m*.
foco *v.* fuoco.
focolare *m* ognisko *n*.
focoso ognisty.
fódera *f* podszewka *f*, futerał
m, pokrowiec *m*, powłoka *f*.
foderare *a* podszyc.

- foderatúra** *f* podszycie *n.*
fódero *m* pochwa *f.*
fódero *m* tratwa *f.*, drzewo *n* spławiane.
foga *f* zapał, ogień *m.*
fóggia (-dźja) *f* sposób *m.*, tryb *m.*, sposób życia, postępowanie *n.*; sposób *m* ubierania się.
foggiare *a* formować, urabiać.
fóglia (-llja) *f* liść *m.*
fogliaceo (-cezo) liściasty.
fogliame *m* liście *pl.* [wania.
foglietta *f* tabeczka *f* do zaży-
foglio *m* list, arkusz *m.*; **foglio**
di via paszport *m.*
foglioso liściasty.
fóгна (-nnja) *f* kloaka *f* ryn-
sztok, kanał *m.*
fognare *n* robić kanały, kopać
rowy odprowadzające.
fognatúra *f* kanalizacja, budo-
wa *f* kanałów.
fóia *f* lubieżność, jurność *f.*
fola *f* bań, bajka *f.*
fólaga *f* kurka *f* wodna.
foláta *f* stado *n.*, gromada *f.*;
una ~ **di vento** wichler, po-
dmuch *m.*, wiatr *n.*
folgaré *n* trzaskać (o pioru-
nach), rzucać blask, jaśnieć.
fólgore *m* i *f* piorun *m.*
folla *f* tłum *m.*, zgraja, gromada
f.; = **calca** *f* ścisł, tłum *m.*
folláre *a* wałkować, folować.
folle głupi, nierozsądny, szalony.
folleggiare (-dźja-) *n* szaleć,
głupio coś robić.
follétto *m* zły duch, kobold *m.*
follia *f* głupstwo, pomieszczenie
zmysłów, szaleństwo *n.*
follicolo (-ko-) *m* gruczoł (folikul)
m.
foltézza (-tecca) *f* gęstość *f.*
folto gęsty.
fomentare *a* napażać, podnie-
cać, podżegać.
fomentatore *m* podżegacz *m.*
fomentazióne (-dźjo-) *f* podnie-
canie, napażanie, robienie
***n* ciepłych okładów.**

- foménto** *m* napażanie *n.*
fómite *m* podniecia *f.*, zarzewie *n.*;
= focolare (-ko-) *m* ognisko
n.
fondáccio (-czjo) *m* osad *m.*, fusy
pl.; = **resto** *m* pozostałość,
resztk *f.*
fóndaco (-ko) *m* sklep sukien-
niczy, skład *m* towarów.
fondamentále zasadniczy.
fondaménto *m* fundament *m.*,
podstawa *f.*; **i primi fonda-**
ménti pierwsze zasady, pu-
czátki *pl.*; **le fundamenta** *f.*,
pl. fundamenta *pl.* domu.
fondáre *a* założyć; ~ **si r** opie-
rać się, polegać, zasadać się.
fondáta *f* osad *n* na dnie tworzący
się, lagier *m* winny.
fondáto ugruntowany.
fondátore *m* (*femm.* -trice) zało-
źciel *m.*
fondazióne (-dźjo-) *f* założenie
n., fundacya *f.*
fóndere *a* topić, roztopić; **lać**.
fondería *f* lejarnia, ludwisarnia,
giserńia *f.*
fondiário gruntuowy; **imposta**
fondiária *f* podatek *m* grunto-
wy; **crédito fondiario** *m* kredyt
m ziemski.
fonditóre *m* giser, ludwisarz *m.*
fondo *m* dno *n.*, spód *m.*; = **pro-**
fondità *f* głębia, głębina *f.*; =
sfondo *m* tył *m.*, głębia *f.*; =
podére *m* posiadłość *f* ziemska;
fondo di cassa zapasy Kasowe
pl.; ~ **di bottéga** pozostałości,
resztki *pl.*; **articolo di** ~ arty-
kuł wstępny *m.*; **a** ~ **dokładnie**;
in ~ **ostatecznie**, w końcu.
fonética (-ka) *f* fonetyka *f.*
fonético (-ko) fonetyczny.
fonógrafo *m* fonograf *m.*
fonogramma *m* fonogram *m.*
fonologia (-dźia) *f* fonologia *f.*
fontána *f* wodotrysk *m.*
fontanella *f* źródelko *n.*; **otwór**
m., fontanella *f.*

fonte *m* i *f* źródło *n*; ~ batte-
simale, sacro *m* chrzcielnica *f*.
foracchiare (-rakkja-) *a* podziur-
rawić.
foraggiare (-dźja-) *n* furazować.
foraggio *m* furaz *m*, żywność
f dla koni.
foráme *m* dziura *f*.
forare *a* podziurawić; ~ si *r*
ukłuć się np. w palec.
foratura *f* świdrowanie *n*.
fórbici (-dzi) *f*, *pl.* nożyczki *pl.*
forbiciáio *m* wyrabiający noży-
czki.
forbiciáta (-czja-) *f* cięcie lub u-
klucie *n* nożyczkami.
forbire (to forbisko) *a* czyścić,
polerować, otrzeć.
forbitézza (-tecca) *f* czystość *f*;
gładkość *f*, glans *m*.
forbito czysty.
foea (-ka) *f* widły *pl.*; = pati-
bolo *m* szubienica *f*.
forcaiólo *m* zmyślacz *m*.
forcélla (-czel-) *f* szpilka *f* do
włosów.
forchéttá (-ket-) *f* widelec *m*;
in punta di ~ efektowny.
forchéttáta *f* uklucie *n* widelcem,
pełno na widelcu.
forchéttóne *m* duży widelec słu-
żący do trzymania przy roz-
cinaniu.
forčina (-dzi-) *f* widelec *m*.
forcóné (-ko-) *m* widły *pl.* do
gnoju.
forellino *m* dziurka *f*.
forénse sądowy.
forésta *f* las *m*.
forestále leśny; accadémia ~ *f*
akademia *f*, wyższa szkoła
f leśna; guárdia ~ *f* leśniczy.
foresteria *f* pokój *m* dla obcych
(w klasztorze).
forestiéro obcy.
forestierúme *m* obce rzeczy *pl.*
fórfora *f* łuska *f*, łupież *m*.
forforóso pełen łusek.
forgone *m* wóz *m*.
foriére, furiere furyer; goniec *m*.

foriéro *m* zwiastun *m*.
forma *f* forma *f*, kształt *m*; =
figúra *f* kształt *m*; una forma
di cácio cały ser.
formággio (-dźjo) *m* ser *m*.
formále formalny.
formalismo *m* formalizm *m*.
formalITÀ *f* formalność *f*.
formalizzáre (-licca-) *a* dotknąć
kogo nieprzyjemnie, urazić
kogo; ~ si *r* zgorzyc się,
urazić się.
formáre *a*, tworzyć, formować;
= dar forma formować; ~ si
r ukształcić się.
formáto *m* format *m*.
formatóre *m* kształciciel, odle-
wacz, giser *m*.
formazióne (-dźjo-) *f* ukształce-
nie, utworzenie *n*.
formélla *f* foremka *f*, brikiet *m*,
(cegielka z węgla).
formentóne *m* turecka pszenica *f*.
formíca (-ka) *f* mrówka *f*.
formicoláio *m* mrowisko *n*.
formicoláre (-ko-) *n* roić się jak
mrówki. [nie *n* skóry.
formicolio *m* rojenie *n*; swędze-
formidábile straszny, gwałtowny,
ogromny
fórmula, fórmula formuła *f*.
formosità *f* piękność *f*.
formóso piękny.
fórmula *f* formuła *f*.
formuláre *a* formułować.
formulário *m* formularz *m*.
fornáccé (-cze) *f* piec *m* wysoki.
fornaciáio (-czja-) *m* wypalacz
wyróbów glinianych.
fornaciáta *f* pieczywo *n*.
fornáio *m* piekarz *m*.
fornáta *f* pieczywo *n*.
fornélló *m* mały piec, piecyk *m*.
fornicáre (-ka-) *n* cudzołóżyć.
fornicatóre *m* cudzołózca *m*.
forniménto *m* sprzęt, rynsztunek
m, meble *pl.*
fornire (to fornisko) *a* dostar-
czyć; = prov vedére (prowwe-)
zaopatrzyć.

fornitóre *m* dostawca *m*.
fornitúra *f* dostawa *f*.
forno *m* piec piekarski *m*.
foro *m* dziura *f*.
foro *m* forum *n* rzymskie, izba *f* sądowa.
forosétta *f* dziewczyna *f* wiejska.
forra *f* wąz *m*.
forse *adv.* może.
forsechè (-kè) *adv.* może.
forsennáto szalony.
forte silny.
fortézza (-tecca) *f* twierdza *f*.
fortificábile (-ka-) dający się ufortyfikować, okopać.
fortificáre *a* fortyfikować, umocnić, okopać. [*cy.*]
fortificativo (-wo) wzmacniająca-
fortificazióne *f* fortyfikacja *f*.
fortilizio (-dzjo) *m* mały fort *m*.
fortino *m* forteczka *f*.
fortúito przypadkowy.
fortúna *f* szczęście *n*, los *m*.
fortunataménte *adv.* szczęściem.
fortunáto szczęśliwy.
Fortunáto *m* Fortunat *m*.
forza (-ca) *f* siła *f*; ~ **púbblca** policja *f*; **adóperáre** *la* ~ użyć siły, gwałtu; **le forze** *pl.* siły *pl.* zbrojne.
forzáre *a* *i* *n* zmusić.
forzáto złoczyńca; zmuszony; przymuszony; **lavóri** forzati *m*, *pl.* roboty *pl.* przymusowe.
forziére (-dze-) *m* skrzynia *f* na pieniądze.
forzóso silny, mocny.
fosco (-sko) *m* ciemny, pochmurny, posępny.
fosfáto *m* fosforan *m*.
fosforescénte (-szen-) fosforyzujący.
fosforescénza (-ca) *f* fosforescencja *f*.
fósforo *m* fosfor *m*.
fossa *f* rów, dół *m*, jama *f*; = **tomba** *f* grób *m*.
fossáto *m* rów do ścieku wody.
fóssile kopalny; **carbón** ~ *m* węgiel kamienny.

fossilizzárisi (-liccar-) *r* skamienie-
fosso *m* rów, kanał *m*. [nieć.
fošti *p*, *r* od **essere**.
fotografáre *a* fotografować.
fotografía *f* fotografia *f*.
fotográfico (-ko) fotograficzny.
fotoógrafo *m* fotograf *m*.
foto métria *f* fotometryk *f*; sztuka *f* mierzenia siły światła.
foto tipia *f* światłodruk *m*.
fra *prep.* między, wśród, pomiędzy; **fra Róma e Berlino** pomiędzy Rzymem a Berlinem;
fra lui e me pomiędzy nim a mną; **il piú bello fra questi libri** najpiękniejsza książka pomiędzy tymi książkami; **fra tre giorni** w trzech dniach;
fra sé u siebie; **fra tutt'e quattro** wszyscy czterej razem.
fracassáre *a* tłuc, zdruzgotać.
fracássó (-kas-) *m* zgiełk, hałas *m*.
fracassóne *m* hałaśnik, robiący hałas, zgiełk *m*.
frácido, **frádicio** (-czjo) mokry, przemokły; zgniły, zbutwiał.
fradiciúm *m* wilgoć; zgnilizna *f*.
frágile (-dzi-) łamliwy, kruchy, słaby; = **cadúco** (kaduko) słaby, ułomny.
fragilitá (-dzi-) *f* lamliwość; nietrwałość; słabość, ułomność *f*.
frágola *f* poziomka truskawka *f*.
fragoláio *m* sprzedający poziomki.
fragóre *m* loskot, huk, trzask *m*.
fragoróso huczący, trzaskający.
fragránte wonny.
fragránza (-ca) *f* wonność *f*.
frainténdere, **franténdere** *a* źle zrozumieć, niezrozumieć.
frále *poet.* zwłoki.
framescoláre, **frammescoláre** (-sko-) *a* mieszać.
framézzo (-mecco) *prep.* *i* *adv.* wśród, pośród, przez środek.
frammassóne *m* wolnomularz *m*.
frammassonéria *f* wolnomularstwo *n*.

- frammentário** ułamkowy, fragmentaryczny.
framménto *m* ułamek, fragment *m*.
framméttere *a* włożyć, wtracić; ~ *si r* wmieszać się.
frammischiáre (-skja-) *a* zmieszać.
frana *f* osypanie *n* się ziemi, oberwanie *n* się skały.
franáre *n* zasypać się, zapaść się.
francáre (-ka-) *a* opłacać listy na pocztę; uwolnić; **non franca la spesa** nie warto zachodu, trudu.
francatúra *f* opłacanie *n* listów; opłata *f*.
Francésca (-czeska) *f* Franciszka *f*.
francescáno *m* franciszkanin *m*.
Francóscó (-sko-) *m* Franciszek *m*.
francése (-cze-) *m* i *f* francuski, Francuz *m*.
francesismo *m* francuszczyzna *f*, zwrot francuski.
franchézza (-kecca) *f* śmiałość *f*, męstwo *n*, odwaga *f*; = **sicúrizza** *f* pewność *f*, bezpieczeństwo *n*.
franchígia (-kidzja) *f* wolność, swoboda *f*, przywilej *m*.
Fránzia (-czja) *f* Francya *f*.
franco (-ko) *womy*; = **sicúro** pewny, bezpieczny.
Franco *m* Frank *m*.
francobóllo *m* marka *f* pocztowa.
Francofórte *f* (sull'Oder; ~ sul Meno) Frankfurt *m*.
francolíno *m* jarząbek *m*.
frangénte (-džen-) *m* ucisk *m*, nieprzewidziany wypadek, kłopot *m*.
frángere *a* łamać, złamać
frángia (-dzja) *f* frezla *f*.
frangibile łamliwy.
fransi *p, r* **franto** *p, p* od **frangere**.
franóso rozpadły, popękany.
frantóio *m* prasa do wyciskania oliwy z oliwek.
- frantumáre** *a* roztrzaskać, rozproszyc, rozdrobnić.
frantúne *m* trzaska, drzazga *f*.
frappórre *a* włożyć, wstawić, wtracić.
frappósi *p, r* **frapposto** *p, p* od **frapporre**.
frapposizione (-dzjo-) *f* wdanie się *n*, wtracenie się *n*.
frasário *m* zbiór *m* trzasków.
frasca (-ska) *f* gałąź *f* z liściem, osoba *f* lekkomyślna.
frascheggiáre (-skedzja-) *n* igrać, baraszkować; szeleścić po liściach.
fraschería *f* fraszka, igraszka *f*.
frascóne (-sko-) *m* chrust *m*.
frase *f* fraza *m*, zdanie *n*.
fraseggiáre (-dzja-) *n* zdanie tworzyć; fraza mówić.
fraseologia *f* frazeologia *f*.
frassinéto *m* gaj *m* jesionowy.
frássino *m* jesion *m*.
frastagliáméto (-lja-) *wycina*nie *n*, wykrawanie, ząbkowanie *n*.
frastagliáre *a* i *n* wykrawać, wycinać, ciąć, pociąć.
frastornáre *a* przeskadzać.
frastuóno *m* huk, szum, loskot *m*.
frataccióne (-takkjo-) *m* opasty mnich *m*.
frate *m* brat zakonny, mnich, zakonnik *m*.
fratellánza (-ca) *f* braterstwo *n*.
fratellástro *m* brat *m* przyrodni.
fratéllo *m* brat *m*.
frateria *f* bractwo *n*.
fraternità *f* braterskość *f*, braterstwo *n*.
fraternizzáre (-nicca-) *n* pobratać się.
fratérno braterski.
fratésco (-sko) zakonny, mniszy.
fratricida (-cz-) *m* bratobójca *m*.
fratricidio *m* bratobójstwo *n*.
fratta *f* krzaczk, ciernie, gęstozarośla *pl*.
frattágliá (-lja) *f* wnętrzości, dróbka *pl*.

frattánto *adv.* tymczasem.
frattémpo *adv.* przeciąg *m* czasu;
 in questo ~ tymczasem.
frattúra *f* złamanie *n* kości.
fratturáre *a* złamać.
fraudáre *a* okraść, oszukać.
fraudolénto oszukańczy.
frazíone (-dzjo-) *f* ułamek *m*,
 część *f*, okręg *m*.
fréccia (-ozja) *f* strzała *f*.
frecciáre *n* strzały wypuszczać,
 zarywać od wielu pieniędzy.
frecciáta *f* rana *f* zadana strzałą.
freddáre *a* oziębic, wystudzić;
 ~ si *r* oziębic się, przeziębnać.
freddézza (-decca) *f* zimno *n*.
freddo zimny; **aver** ~ marznąć;
 far ~ zimno jest.
freddolóso mroźny; zbyt czuły
 na mróz.
frega *f* gorącość *f*, zapal *m*; pa-
 lenie się, tarcie *n*.
fregagíone (-dzjo-) *f* wcieranie *n*.
fregaménto *m* tarcie *n*.
fregáre *a* trzeć; ~ sene gwizdać
 na coś; dare una fregata trzeć.
fregiáre (-dzja-) *a* ozdobić; ~
 qualcuno d'un ordine nadać
 komu jakiś order.
fregiatúra *f* ozdobienie *n*, ozdo-
 ba *f*.
fregío (-dzjo) *m* ozdobienie, gar-
 nirowanie *n*; fryz *m*.
frego *m* szczelina *f*, draśnięcie *n*,
 kresa, szrama *f*; dare di ~
 przekreślić, wykreślić.
fregola *f* tarcie *n* się ryb; żądza,
 pożądlivość *f*.
fremebóndo rozbestwiony.
frémere *n* drżyć.
frémíto *m* drżenie *n*, strach *m*.
frenáre *a* powściągać, wstrzy-
 mywać, hamować.
frenatóre *m* hamowniczy *m*.
frenélla *f* flanela *f*.
frenesía *f* szaleństwo *n*, wście-
 kłość *f*.
frenético szalony.
freno *m* wędzidła *n*; ~ d'allárme
 sygnał *m* alarmowy.

frenología (-dzja) *f* frenologia *f*.
frenólogo *m* frenolog *m*.
frequentáre (-kuen-) *a* uczęszczać.
frequentátó uczęszczany, oży-
 wiony.
frequentátóre *m* uczęszczający,
 odwiedzający.
frequenté częsty.
frequénza (-ca) *f* częstość *f*,
 ruch *m*.
frescánte (-skan-) *m* i *f* malarz ma-
 lujący *al fresco*.
freschézza (-skecca) *f* świeżość
f, chłód *m*.
fresco (-sko) świeży, chłodny;
 di fresco świeżo, niedawno;
pigliare il fresco wciągnąć tro-
 chę świeżego powietrza.
frescúra *f* chłód *m*.
fretta *f* pospiech *m*.
frettolóso spieszący się, prędki.
friábile kruchy.
Fribúrgo *f* Fryburg *m*.
friggere (-dze-) *a* i *n* piec *m*,
 smażyć; **andare a farsi** ~ isć
 do djabła.
friggítóre (-dzi-) *m* sprzedający
 smażone w oliwie ryby lub kar-
 czochoy.
frigidário *m* chłodnia *f*.
frigidézza (-decca) *f* zimno *n*.
frígido zimny. [no, lód *m*.
frigorífero *m* wytwarzający zim-
fringuélló *m* zięba *m*; ~ marino
 gil *m*.
frinzélló *m* tandyta *f*.
Frisía *f* Fryzja *f*.
frissi *p.* *r* fritto *p.* od friggere.
fritta *f* masa szklanna *f*.
frittáta *f* jajecznica *f*, jajecznik
m; ~ avvólta omlet *m*; ~ verde
 omlet z zieleniną *m*; ~ con gli
 zóccoli omlet *m* ze szynką.
frittélla *f* ciasto *n* smażone na
 patelni.
frittellóne *m* brudas *m*.
fritto *m* smażona potrawa *f*; ~
 misto w oliwie smażony mózg,
 ryby, karczochy.

- frittära** *f* potrawa *f* smażona, głównie małe rybki; ~ bianca w oliwie smażony mózg *m*, flaki *pl*.
- frivolézza** (-wolecca) *f* lekko-myślność, płochość; nicośó *f*.
- frívolo** lekkomyślny; czczy, błały.
- frizóne** (-dzjo-) *f* wcieranie *n*.
- frizzáre** (fricca-) *n* szczypać, swędzić, gryźć.
- frizzo** dowcip *m*.
- frizzóre** *m* gryzienie, swędzenie, szczypanie *n*. [rzyć.
- frodáre** *a* oszukać, sprzeniewie-
- frodatóre** *m* defraudant *m*.
- frode** *f* oszustwo *n*.
- fiedo** *m* przemyślnictwo *n*.
- frodolénto** oszukańczy.
- frolláre** *a* i *n* skruszyć, kruchszym się stać.
- frollo** kruchy; una pasta
- frolla** ciasto *n* kruche.
- frómbola** *f* proca *f*.
- frómboláre** *n* ciskać *n* procy, ciskać, miotać.
- fronda** *f* liście *pl*; = ramo *m* gałęź *f*.
- frondeggiáre** (-dźja-) *n* puszczać liście.
- frondóso** liściasty, kręty.
- frontále** *m* naczółek *m*, czółko *n*, kośó *f* czołowa, czołowy.
- fronte** *f* czoło *n*, front *m*; far ~ agli impégni obowiązkom podółać, obowiązków dopelnić; di fronte naprzeciwko.
- fronteggiáre** (-dźja-) *n* leżeć, stać naprzeciwko.
- frotespízio** (-dzjo) *m* kartka *f* tytułowa, przyczółek, fronton *m*.
- frontiéra** *f* granica *f*.
- frontino** *m* czoło nie duże.
- frontóne** *m* szczyt *m* domu.
- frónzolo** *m* błyskotka *f*, linia *f* kręta, wykretas *m*.
- fronzúto** okryty gęstym liściem.
- frotta** *m* zgraja, gromada *f*.
- fróttola** *f* brednia *f*, wykręt *m*, żartobliwa piosneczka *f*.
- frugacchiáre** (-gakkja-) *a* kramarzyć, szukać.
- frugale** skromny w jedzeniu, w picciu.
- frugalità** *f* skromność w jedzeniu, w picciu *f*, życie *n* skromne.
- frugáre** *a* szukać, szperać; ~ uno nelle tasche przetrząsać kieszenie.
- frugatóre** *m* ten co szuka, szperacz *m*.
- frúgnolo** (-nno) *m* latarnia *f* do łowienia ptaków lub ryb w nocy.
- frugoláre** *a* przeszukiwać, przetrząsać.
- frúgolo** *m* niespokojny chłopak, okolek *m*.
- frugóne** *m* wóz *m* meblowy, pakunkowy.
- fruibile** zdatny do pożywienia.
- fruíre** (io fruisko) *n* pożywać, używać.
- frullána** *f* kosa *f*, kołotuszka *f*.
- frulláre** *a* i *n* bełtać, rozbijać plyn, ażeby piana wystąpiła; szumieć, zerwać się z szelestem.
- mi frulla** zdaje się mnie.
- frullo, frullino** *m* szelest, grzechotka *f*, kołotuszka *f*.
- frullóne** *m* pytel *m*.
- frumentáceo** (-czeo) zbożowy, pszeniczny, obitujący w zboże.
- fruménto** *m* zboże *n*, pszenica *f*.
- frumentóne** *m* kukurydza *f*.
- fruscio** (-szio) *m* szumi, szelest *m*.
- frusóne** *m* pestkojad *m*.
- frusta** *f* bat, bicz *m*; = verga *f* różga *f*.
- frustágnó** (-nno) *m* barchan *m*.
- frustáre** *a* i *n* smagać, chłostać, bić batem; = logorare zużyć, sterać.
- frustáta** *f* uderzenie *n* batem, biczem.
- frustino** *m* bicz *m* do jazdy konnej.
- frusto** zużyty, wytarty.

frustrare *a* udaremnić, zniweczyć.

frutice (-cze) *m* krzew, krzak *m*.
frutta *f* owoce *pl*.

fruttaiuolo, **fruttivendolo** (-wen-) *m* handlarz owoców *m*.

fruttare *a i n* przynosić pożytek, dochód, wydawać owoce.

frutteto *m* ogród owocowy, sad.

fruttiera *f* łupina *f* owocu.

fruttifero owoconośny; **álbero** ~ *m* drzewo *n* owocowe.

frutto *m* owoc *m*; **i frutti** *m*, *pl*. owoce *pl*., procenta *pl*.; **le frutta** *f*, *pl*. owoce *pl*.

fruttuoso przynoszący owoce.

fu 1. *p*, *r* od *essere*; 2. *agg.*, *inc.* zmarły.

fucilare (-dzi-) *a* zastrzelić, rozstrzelać.

fucilata *f* strzał *m*.

fucilatore *m* zabijający wystrzałem ze strzelby.

fucilazione (-dzio-) *f* rozstrzelanie, zastrzelenie *n*.

fucile *m* strzelba, broń *f*.

fuciliere *m* fizylier *m*.

fucina *f* kuźnia *f*.

fucio (-ko) *m* trzeń *m*.

fucsia *f* fuksya *f*.

fuga *f* ucieczka *f*; **di** ~ ulotny.

fugace (-cze) znikomy.

fugacità (-dzi-) *f* znikomość *f*.

fugare *a* odpędzić, przymusić do ucieczki.

fuggiasco (-sko) *m* zbieg *m*.

fuggire (-dzi-) *n* uciekać; **un fuggi fuggi** zamieszanie *n*.

fuggitivo (-wo) zbiegły, ulotny, przemijający.

fu *p*, *r* od *essere*.

fulcro *m* punkt *m* oparcia.

fulgidizza (-dzidecca) *f*, **fulgóre** *m* blask *m*, jasność *f*.

fulgido, **fulgente** (-dzen-) lśniący, błyszczący.

fuliggine *f* sadza *f*.

fuliginoso pełen sadzy.

fulmicotone (-ko-) *m* bawełna *f* strzelnicza

fulminante 1. *agg.*, *m i f* piorunujący; 2. *sosl.*, *m* zapalka *f*.

fulminare *a i n* zgromić, miotać pioruny, ostrzeliwać.

fulmine *m* błyskawica *f*, piorun *m*.

fulmineo błyskawiczny, piorunujący.

fulvo (-wo) szary, płowy.

fumabile dający się palić, kurzyć, dymiący.

fumacchio (-makko) *m* dymiący węgiel *m*.

fumaiuolo *m* palić, kurzyć, kopać, dymić.

fumare *a i n* palić, kurzyć.

fumata *f* sygnał dany zapomocą dymu, podmuch *m*; **fare una** ~ zrobić kilka pociągnięć.

fumatóio *m* pokój *m* do palenia.

fumatóre *m* palacz *m*; **compartimento per fumatori** przedział *m* dla palaczy.

fummo *p*, *r* od *essere*.

fumo *m* dym *m*; **far** ~ palić, dymić.

fumoso dymny, zadymiony.

funáio, **funaiuolo** *m* powroźnik *m*.

funámbolo *m* linoskoczek *m*.

funáta uderzenie, skropienie *n* lina, powrozem.

funé *f* lina *f*, sznur, powróż *m*.

funebre pogrzebowy, żałobny; **carro** ~ *m* wóz pogrzebowy, karawan *m*; **messa** ~ *f* msza żałobna *f*; **márcia** ~ *f* marsz żałobny *m*; **orazióne** ~ *f* mowa pogrzebowa *f*; **i funebri**, **i funerali** *m*, *pl*. pogrzeb *m*.

funerale *m* pogrzeb *m*.

funerário grobowy.

funestare *a* zasmuć.

funesto nieszczesny, smutny.

fungere (-dze-) *n* funkcyonować.

funghire (io funghisko) *n* pleśnieć.

fungo *m* grzyb *m*.

fungoso pełen grzybów, gąbczasty.

- funicolare** *f* kolej *f* linowa.
funzionale (-dzjo-) *a* funkcyjnować, swój urząd wykonywać.
funzionario *m* urzędnik, funkcyjnaryusz *m*.
funzione *f* działanie *n*, obowiązek, urząd *m*; ~ sacra obrzęd *m* kościelny; = solennità uroczystość *f*; **facente funzione** zastępca *m*.
fuoco (-ko) *m* ogień, punkt *m* ogniskowy, ognisko *n*; **dar** ~ podpalić; **far** ~ palić, strzelać, dać ognia; **fuochi artificiali** *m, pl.* ognie *pl.* sztuczne.
fuorchè (-kè) *cong.* prócz, oprócz.
fuori *prep. i avv.* poza; **fuori di Berlino** poza Berlinem; **fuori!** zewnątrz, poza domem; **al di fuori** zewnątrz, za granicą; **fuori di mano** odległy.
fuoruscita (-szj-) *f* wyjście, wystąpienie *n*.
fuoruscito *m* zbieg, wychodźca *m*.
furbacchiolo (-bakkjo-) *m* chytry, szczwany.
furbacchione *m* szczwany lis *m*.
furberia, **furbizia** (-dźja) *f* chytrość, przebiegłość *f*.
furbo chytry, przebiegły, podstępny.
furènte wściekły, szalony.
furfante *m* oszust, hultaj, łotr *m*.
furfanteria *f* hultajstwo, łotrostwo *n*.
furgone *m* furgon *m*.
furia *f* szal *m*, szaleństwo *n*, wściekłość *f*; = **fretta** *f* szyb-
- kość; **a furia di . . .** szalenie, wściekle.
furibondo wściekły, szalejący.
furiere *m* feldwebel *m*; **furiere maggiore** wachmistrz *m*.
furioso wściekły, szalony; = **collérico** (-ko) porywczy, gwałtowny.
fùrono *p, r* od essere.
furore *m* wściekłość *f*, szaleństwo *n*, zapal *m*; **far furore** zrobić furorę.
furtivo (-wo) ukradziony, ukradkowy, ukradkiem.
furto *m* złodziejstwo *n*.
furuncolo (-ko-) *m* czerak *m*.
fusàio *m* tokarz *m* od wrzecion.
fuscèlo (-szel-) *m* źdźbło *n!* słomka *f*.
fusciacca (-sziakka) *f* szaria *f*, pas *m*.
fusellato wrzecionowaty.
fusi *p, r* **fuso** *p, p* od **fondere**.
fusibilità *f* topliwość *f*.
fusione *f* topienie metali, lanie; zlanie się *n*.
fuso *m* wrzeciono *n*; **diritto come un ~** prosty jak świeca; **far le fusa** grzechotać, mruzczać.
fustagno (-nnjo) *m* barchan *m*.
fustigare *a* chłostać różgą.
fustigazione (-dzjo-) *f* chłostanie *n*.
fusto *m* pień *m*, łodyga *f*; = **barile** *m* beczka *f*; = **asta** *f* drzewce *n*, osada *f*, łożo *n*.
futile drobny, marny, blahy.
futilità *f* drobnostka *f*.
futuro przyszły.

G.

- gabbaminchiòni** (-kjo-) *m* krętaćz, wydrwigrosz *m*.
gabbamondo *m* oszust *m*.
gabbano *m* opończa *f*, surdut *m* używany tylko w domu.
gabbare *a* oszukiwać, zwieść; ~ **si r di qualcuno** drwić, żartować z kogo.
gabbatore *m* oszust *m*.
gabbia *f* klatka *f*.

gabblálo *m* ten co wyrabia klatki.
gabbiáno *m* mewa *f.* [ków.
gabbiáta *f* pełna klatka pta.
gabbionáta *f* szaniec *m* z koszów.
gabbióno *m* duża klatka *f.*
gabélla *f* podatek *m.*
gabellábile ulegający opłacie, podatkwowi.
gabelláre *a* płacić cło, podatek, uwierzyć.
gabelliére, gabelhóto *m* celnik *m.*
gabinétto *m* gabinet *m*; ~ di lettúra czytelnia *f.*
Gabriéle *m* Gabryel *m.*
gaggia (-dzia) *f* akacya *f.*
gagliardézza (-lljardécca) *f*, **gagliardiá** *f* siła *f*, krzepkość *f.*
gagliárdo silny.
gaglioffággine (-dzi-) *f* prostackwo, nieokrzesanie *n.*
gaglióffo *m* prostak, nieokrzesany *m.*
gagnoláre (-nnjo-) *n* skomleć, skuczeć, jęczeć.
galézza (-iecca) *f* wesołość *f.*
gáio wesoły.
gala *f* kędzierzawość, kryza *f*; in gran ~ w wielkiej gali; ábito di ~ strój *m* galowy; carrózza di ~ powóz *m* galowy.
galánte grzeczny, uprzejmy dla kobiet, galant, gach *m.*
galanteria *f* galanterya, zalotność *f*; galanterie *f*, *pl.* towary *pl.* galanteryjne.
galantina *f* żelatyna *f* (rodzaj galarety).
galantomísmo *m* poczciwość *f.*
galantuómo *m* honorowy, poczciwiec *m.*
galatéo *m* przyzwoitość *f*, stanowisko *n.*
galeóto *m* galernik, więzień *m.*
galéra, galéa *f* galera *f*, więzienie *n.*

Galízia (-dzja) *f* Galicya *f.*
galla *f* pęcherz *m*; stare, veníre *a* gallia być na powierzchni.
galláre *a* i *n* zapłodnić.
galleggiáre (-dźja-) *n* pływać.
galleria *f* galerya *f*, przejście *n*, tunel *m.*
Galles: paese di ~ *m* Walia *f.*
gallétta *f* suchar *n* okrętowy.
gallétto *m* kogutek *m.*
gallícismo (-dzi-) *m* gallicyzm *m.*
gállico (-ko) galijski.
gallína *f* kura *f.*
gallináccio (-czjo) *m* indyk *m.*
gallináio *m* kurnik *m.*
gallinélla *f* kurka *f* wodna.
gallo *m* kogut *m.*
Gallo *m* Gal *m.*
gallonáre *a* ugalonować.
gallóne *m* galon *m.*
gallória *f* wykrzykiwanie radosne, radowanie się *n.*
gallózzola (-locco-) *f* galasówka, dębianka *f.*
galoppáre *n* galopować.
galoppáta *f* galopada *f.*
galoppíno *m* chłopak *m* do galoppo *m* galop *m.* [syłki.
galóscia (-szja) *f* kalosz *m.*
galvanísmo (-wa-) *m* galwanizm *m.*
galvanizzáre (-nicca-) *a* galwanizować.
galvanoplástica (-ka) *f* galwanoplastyka *f.*
galvanoplástico (-ko) galwanoplastyczny.
gamba *f* noga *f*; in ~ żwawy, wesoły, rączy; dársela *a* gambe uciec.
gambále *m* cholewa *f.*
gambáta *f* kopnięcie *n.*
gámbero *m* rak *m.*
gambétto: dare il ~ *a* qualcuono komuś nogę podstawić.
gambo *m* trzonek *m*, rączka *f.*
gamélla *f* żołnierska czarka *f* na zupę.

- gamma *f* gama *f*.
 ganascia (-szja) *f* szczeka *f*;
 dimenare le ganascie jeść.
 ganascione (-szjo-) *m* policzek
m.
 gancio (-czjo) *m* hak *m*.
 Gand *f* Gandawa *f*.
 Gange *m* Ganges *m*.
 ganghero (-ge-) *m* zawiasa *f*;
 uscír dai gangheri wyskoczyć
 ze skóry.
 ganglio (-lljo) *m* ganglion *m*.
 gangola *f* gruczoł *m*.
 ganimede *m* elegant, fircyk *m*.
 ganza (-ca) *f* nierządnicza, prosty-
 tutka *f*.
 ganzare *a* i *n* zalecać się.
 ganzo (-co) *m* gach, kochanek
m.
 gara *f* walka *f* o pierwszeń-
 stwo; = concórso ubieganie
 n się o co, konkurs *m*.
 garante *m* i *f* ręczytel *m*; star ~
 ręczyć, dać porękę.
 garantire (io garantisko) *a*
 ręczyć, gwarantować; = assi-
 curare zabezpieczyć.
 garanzia (-dzia) *f* rękojmia,
 gwarancja *f*.
 garbáre *n* podobać się.
 garbáto grzeczny, uprzejmy,
 przedni, wyborczy.
 garbo *m* zrzeczność *f*; = grázia
 (-dzja) *f* powab, wdzięk *m*.
 garbuglio (-lljo) *m* zamęt, nie-
 porządek, nieład *m*.
 gardenia *f* gardenia *f*.
 gareggiare *n* iść na wyścigi,
 ubiegać się.
 garétta *f* strażnica *f*.
 garétto *m* podkolanek, staw *m*
 skokowy.
 gargarismo *m* płukanie *n*.
 gargarizzare (-ricca-) *n* płukać.
 gargarizzo *m* gardło *n*.
 gargotta *f* szynk *m*, garku-
 chnia *f*.
 gariglione (-lljo-) *m* gra *f* dzwon-
 ków.
 garófano *m* gwoździk (kwiat) *m*.

- garrire *n* świegotać, szczebio-
 tać.
 garrito *m* szczebiotanie, świego-
 tanie *n*.
 garrulo *m* gadatliwy.
 garza (-ca) *f* geza *f*, czapla *f*
 srebrna.
 garzone *m* chłopak, chłopiec *m*
 do usług.
 gas, gaz *m*, *inv.* gaz *m*.
 gassaiuolo *m* robotnik *m* gazowy.
 gassometro *m* gazometr, zakład
m gazowy.
 gassosa *f* lemoniada *f* musująca.
 gassoso musujący, gazowy.
 Gáspare *m* Kaspar *m*.
 gastigare v. castigare.
 gastralgia (-dzja) *f* kurecz, ból
m żołądka *m*.
 gástrica (-ka) *f* febra *f* gastry-
 czna.
 gastricismo (-czy-) *m* cierpienie
 n żołądkowe lub pochodzące ze
 złego trawienia.
 gastronomia *f* gastronomia *f*,
 znawstwo n sztuki kulinarnej.
 gastronómico gastronomiczny.
 gastrónomo *m* smakosz *m*.
 gatta *f* kotka *f*; ~ ciecia ciuciu
 babka; ~ morta obłudnik,
 świętoszek *m*; far la ~ morta
 głupiego udawac; ~ ci cova
 coś w tem jest.
 gattabúia *f* więzienie *n*.
 gattai(u)óla *f* kocia dziura *f*.
 gattino *m* kotek *m*; fare i gattini
 mieć morską chorobę.
 gatto *m* kot, koczur *m*.
 gattomammóne *m* mandryl koc-
 kodan *m*; gattón gattóni na
 czworakach.
 gattopárido *m* leopard *m*.
 gaudente rozkosznik, *m*, wesoło
 żyjący
 gáudio *m* rozkosz, wesołość,
 radość *f*.
 gavazzáre (-wacca-) *n* hulać,
 biesiadować, szumieć.
 gavotta *f* gawot *m*.
 gazza (gacca) *f* troka *f*.

gazzarra *f* hałas, okrzyk rado-
ny *m*.
gazzella *f*, gazela *f*.
gazzetta *f* gazeta *f*; dziennik *m*.
gazzettiére *m* dziennikarz *m*.
gazzettino (gacet-) *m* kartka *f*;
dziennik *m* brukowy.
gazzosa *v*. gasosa.
gelare (dże-) *a i n* zamrozić;
~ *si, r* zamarznąć, skrzepnąć.
gelatina *f* żelatyna *f*.
gelato *m* zimny jak lód; *pl.* lody.
gelicidio (dzeliczi-) *m* silny mróz
m; gołoledź *f*.
gélido lodowaty, mroźny.
gelo *m* mróz *m*.
gelone *m* odzieżblina *f*; miejsce *n*
odmrożone.
gelosia *f* zazdrość *f*.
geloso zazdrośny.
gelséto *m* lasek *m* morwowy.
gelso *m* morwa *f*.
gelsomino *m* jaśmin *m*.
Geltrúde *f* Gertruda *f*.
gemebóndo narzekający, lamen-
tujący.
gemélló *m* bliźniaczy, bliźniaki;
bottoni gemélli *pl.* spinki *pl.*
do mankietów
gémere (dże-) *n* stękać.
genicáre (-ku-) *n* kapać, kroplić.
gemináre *u* podwoić.
geminazióne (-dzjo-) *f* podwo-
jenie *n*.
gémito *m* stękanie *n*, jęczenie *n*.
gemma *f* klejnot; *gemma*, *ka-*
mea *f*, pączek *m*.
gemmaire *n* puszczać pączki.
gemmáto ozdobiony drogimi
kamieniami.
gendárme *m*. żandarm *m*.
gendarmeria *f* żandarmerya *f*.
genealogia (-dzia) *f* genealogia *pl.*
genealógico (-dziko) genealogi-
czny; **álbero** ~ *m* drzewo *n*
genealogiczne.
generábile (dże-) mogący być
spłodzonym.
generaláto *m* stopień *m* gene-
ratski.

generále 1. *agg. m i f*, 2. *sośt. m*
jenerał *m* powszechny; **directó-**
tóre ~ *m* jeneralny dyrektor *m*;
stare sulle generalí w ogól-
ności mówić; **maggiór** ~ *m* je-
nerał-major *m*; **tenénte** ~ *m* je-
nerał-porucznik *m*.
generaléssa *f* żona jenerála, *f*
jenerałowa.
generalíssimo *m* naczelny
wódz *m*.
generalità *f* ogólność, powsze-
chność *f*, ogół *m*; **legeneralità**
pl. personalia.
generalizzáre (-licca-) *a* rozpo-
wszechniać.
generalizzazióne (-dzjo-) *f* roz-
powszechnienie, uogólnienie *n*.
generáre *a* płodzić.
generatívo (-wo) płodzący, ro-
dzący.
generatóre *m*; rodzicielka *f*.
generazióne *f*. płodzenie *n*, ród *m*.
generé *m* ród *m*; = **qualità** ro-
dzaj *m*; *in* ~ *w* ogóle.
genérico (-ko) ogólny.
género *m* zięć *m*.
generosità *f* wspaniałomyśl-
ność *f*; = **liberalità** szczo-
drość *f*.
generóso wspaniałomyślny, szczo-
dry; **vino** ~ *m* wino ogniste *n*.
génési *f* powstanie *n*, **genezis** *f*.
genetífaco (-ko) *m* urodziny *pl.*
gengíva (dżendziwa) *f*. dziąsła
pl.
genia *f* hałastra *f* hołota *f*,
szuja *m*.
geniále genialny.
génio *m* geniusz *m*; = **spírito**
m duch, umysł *m*; = **disposi-**
zióne (-dzjo-) *f* skłonność *f*;
contro ~ *z* niechęcią; **andare**
a ~; **dare nel** ~ *podobać się*.
genitále płciowy; **órgani geni-**
táli *m, pl.* narządy *pl.* płcio-
we.
genitívo (-wo) *m* drugi przypa-
dek *m*.
génito *m* urodzony

- genitóro** *m* rodzic *m*, ojciec *m*;
i genitóri *pl.* rodzice. *pl.*
genitrice (-cze) *f* rodzicielka,
 matka *f*.
gennáio *m* styczeń *m*.
Génova (-wa) *f* Genua *f*.
genovése (-we-) *m i f* genueński.
genotégia (-llja) *f* motloch *m*;
 pospólstwo *n*.
gente / ludzie *pl.*, rasa *f*; = razza
 (racca) *f* rasa *f*; *e' è gente*
 jest tutaj ktoś.
gentildónna szlachcianka *f*.
gentile przyjemny, grzeczny, u-
 przejmny; = fino delikatny;
gentil signora! łaskawa Pani.
gentilézza (-lecca) *f* grzeczność,
 uprzejmość *f*.
gentilizio (-dzjo) rodowy.
gentiluómo *m* szlachcic *m*; ~ di
 corte szambelan *m*.
genuflessióne *f* klęknięcie, przy-
 klęknięcie *n*.
genuflessó na kolanach klęczą-
 cy, na klęczkach.
genuflettére *n* ukłęknać, ukłę-
 kać.
genuità *f* prawdziwość *f*.
genuíno prawdziwy.
genziána (dżencia-) *f* goryczka,
 gencyana *f*.
geodesía *f* geodezya, sztuka *f*
 mierzenia ziemi.
geodético (-ko) geodetyczny.
geografía *f* geografia *f*.
geográfico (-ko) geograficzny;
carta geográfica *f* mapa ge-
 ograficzna *f*.
geógrafo *m* geograf *m*.
geología (-dzia) *f* geologia *f*.
geólogo *m* geolog *m*.
geómetra *m* geometra *m*.
geometría / geometrya *f*; ~ piana
f planimetrya *f*; ~ sólida *f* ste-
 reometrya *f*.
geométrico (-ko) geometryczny.
geránio *m* geranium *n*.
gerárea (-ka) *f* hierarcha *m*.
gerarchía (-kia) *f* hierarchia *f*.
gerárchico (-kiko) hierarchiczny.
- Geremiá** *m* Jeremiasz *m*.
geremiáde *f* jeremiada *f*.
gerénte *m i f* zarządca handlowy,
 prowadzący *m* interes; ~ re-
 sponsabile *m* redaktor odpo-
 wiedzialny *m*.
gerénza (-ca) *f* zarząd, kieru-
 nek *m*.
gergo *m* żargon *m*.
Gérico *m* Jerycho *n*.
gerla *f* kosz *m* plechny.
Germánia *f* Niemcy *pl*.
germánico (-ko) niemiecki.
germanismo *m* germanizm *m*.
germanista *m i f* germanista *m*.
germanizzáre (-nicca-) *a* ger-
 manizować.
Germáno *m* Germanin *m*.
germánó *m* rodzony; dzika
 kaczką *f*.
germe *m* zarodek, zawiązek *m*.
germinále zarodkowy.
germináre *a i n* kiełkować.
germinazióne (-dzjo-) *f* kiełko-
 wanie *n*.
germogliáre (-llja-) *a i n* wscho-
 dzić, kiełkować; rodić się
germóglio (-lljo) *m* kieł *m*, la-
 torośl *f*, odrostek *m*.
geroglífico (-ko) hieroglificzny.
Gerólamo *m* Hieronim *m*.
gerúndio *m* geranium *n* (imie-
 słów bezwzględny).
Gerusalémme *f* Jerozolim *m*.
gessáio, **gessainólo** *m* odlewa-
 jący figury gipsowe, robiący
 odlewy gipsowe.
gessáre *a* gipsować.
gessétto *m* kreda *f*.
gessináio *m* sprzedający figurki
 gipsowe.
gessino *m* figura *f* gipsowa.
gesso *m* gips *i* odlew *m* gipsowy.
gesta *v.* gesto.
gestatória: **sédia** ~ *f* krzesło *n*,
 do noszenia; lektyka *f*.
gestazióne (-dzjo-) *f* ciąża *f*,
 brzemiennność *f*.
gesticoláre (-ko-) *n*, **gestire** *n*
 gestykulować.

gesticolatóre *m* gestykulator *m*.
 gesticolazióne (-dzjo-) *f* gestykulowanie *n*.
 gestióne, *f* zarząd *m*, kierunek interesu, handlu; ~ *ánna* *n* sprawozdanie *n* za czynność roczną.
 gesto *m* giest *m*; le gesta *f*, *pl.* czyny *pl.* bohaterskie.
 gestóre *m* zarządzający *m*.
 Gesù *m* Jezus *m*; Compagnia di Gesù Jezuici *pl.*
 gesuita *m* Jezuita *m*.
 gettare *a i n* rzucac; ~ *si r giù* rozpaczac, tracic nadzieje
 gettata *f* rzut *m*.
 gettatóre *m* rzucający; giser, ludwisarz *m*.
 góttito: far ~ di qualche cosa plwocina *f*, wypluwanie *n*; wyrzucac.
 getto rzut *m*; lavoro di ~ lanie *n* kruszców w formę, gipsu; = *abhózzo* (-bocco) *m* szkic *m*.
 gettóne *m* marka *f*.
 ghéppio *m* pustulka *f*.
 Gherardo *m* Gerard *m*.
 gheriglio (gerilljo) *m* jadro *n*, orzecha.
 gherminélla *f* łapka *f*; = *ingánno* *m* oszustwo, kuglarstwo *n*.
 ghermire (io germisko) *a* uchwycic w pazury, schwycic, porwac.
 gheróne *m* klin *m* u sukni, poła *f*.
 ghetta *f* kamasz *m*.
 ghetto (getto) *m* ghetto = żydowska dzielnica miasta.
 ghiacciáia (gjaczjaja) *f* lodownia *f*.
 ghiacciáio *m* lodowiec *m*.
 ghiacciáre *a i n* marznac, zamarznac.
 ghiáccio (gjaczjo) *m* lód *m*; zimny.
 ghiacciólo *m* sopel *m* lodu.
 ghiáia *f* żwir *m*.
 ghiáiata *f* żwir nawieziony celem zasypiania kałuży, dołu.
 ghiáióso żwirowaty.

ghianda *f* żołądz *f*.
 ghiandáia *f* kraska *f*.
 ghibellino *m* gibelin *m*.
 ghiera (gjera) *f* skówa *f*.
 ghigliottina (gilljot-) *f* gilolyna *f*.
 ghigliottináre (gilljotti-) *a* gilolynowac.
 ghigna (ginnja) *f* twarz dziwaczna *f*, cudactwo, blazeństwo *n*.
 ghignáre *n* szyderczo naśmiewac sie.
 ghignáta *f* szydercze śmiechy *pl.*
 ghigno *m* szydertwo *n*.
 ghindáre *a* wió, zwijac, ciagnac do góry.
 ghinea *f* gwinea *f*.
 ghiotta *f* patelnia *f* do smazenia.
 ghiotto lakotny; żarloczny, żakomy; cosa ~ *f* przysmak *m*.
 ghiottóne *m* żarłok *m*.
 ghiottoneria, ghiottornia *f* żarloczność *f*.
 ghiozzo (gjocco) *m* kielb, kielbik; gupiec *m*.
 ghiribizzáre (giribicca-) *n* fantazyowac. [*ctwo n.*]
 ghiribizzo *m* kaprys *m*, dziwaghirigóro *m* esy, floresy, wykretasy *pl.*
 ghirlánda *f* girlanda *f*, wieniec *m*.
 ghirlandáio *m* robiący wieniec, girlandy.
 ghíro *m* koszalka *f*, śpioch *m*.
 ghisa *f* zelazo *n* lane.
 Ghita *f* Greta *f*.
 già *adv.* juz, = *altra volta* kiedyś, niegdyś; già già; juz dobrze.
 giacca (dźjakká) *f* kaftanik *m*, kurtka *f*.
 giacché (dźjakkè) *cong.* gdy, ponieważ.
 giacchéta *f* żakiet *m*.
 giáccchio (dźjakkjo) *m* siec *f* do zrzucania.
 giacénza (-czenca) *f* lezenie *n*.
 giacére *n* lezeć.
 giaciglio (dźjaczilljo) *m* legowisko, leze *n*.

- giacíménto** m leżenie *n*, pokład *m*.
giacinto *m* hyacynt *m*.
giacitura *f* położenie *n*.
giaco (dżako) *m* koszula *f* pancerna, koleczuga.
Giacóbbe *m* Jakób *m*.
giacobino *m* jakobin *m*.
Giácomo *m* Jakób *m*.
giácuoi (dżakkui) *p, r* od *giacere*.
giaculatoria (dżaku-) *f* modlitwa *f* strzelista.
giaggiólo (-dżjo-) *m* kosaciec *m*.
giaguáro *m* jaguar *m*.
gialáppa *f* jalapa *f*.
giallamína *f* galman *m*.
giallástro żółtawy.
giallézza (-lecca) *f* żółtość *f*.
giallo żółty.
giallógnolo (-unjo-) żółtawy.
giallúme *m* żółta plama *f*, żółte zabarwienie *n*.
Giamáica (-ka) *f* Jamajka *f*.
giambo *m* jamb *m*.
giamái avv. nigdy.
Giandúla *f* piemoncka maska *f*.
gianduióto *m* czekolada *f* piemoncka.
giannétta *f* laska *f*.
giannizzero (-nicce-) *m* janeczar *m*.
Giappóne *m* Japonia *f*.
giapponése *m i f* japoński.
giardinétto *m* owoce *pl.* mieszane, podane jako deser.
giardiniéra *f* ogrodniczka *f*.
giardiniére *m* ogrodnik *m*.
giardino *m* ogród *m*; **giardini pubblici** ogrody, plantacje *pl.* publiczne.
giarrettiéra *f*; podwiązka *f*;
órdine della ~ order *m* podwiązki *m*.
Giava (-wa) *f* Jawa *f*.
giavellóto (-wel-) *m* rohatyna *f*, pocisk *m*.
gibbóso garbaty.
gibérna *f* ładownica *f*.
Gibiltérra *f* Gibraltár *m*.
gigánte (dzi-) *m* olbrzymi, olbrzym *m*.
giganteggiáre (-dżja-) *n* wystawać, sterzczyć nadmiernie.
gigantésco (-sko) olbrzymi.
gigantéssa *f* olbrzymka *f*.
Gigi = Lnigi.
giglio (dżiljo) *m* lilia *f*.
ginéceo (-czeo) *m* komnata *f* dla kobiet.
ginecología (dżinekologdżia) *f* ginekologia.
ginecólogo *m* ginekolog *m*.
gineprálo *m* krzaki *pl.* jałowcowe.
ginépro *m* jałowiec *m*.
ginéstra *f* janowiec, żarnowiec *m*.
ginestréto *m* krzaki *pl.* żarnowca, janowca.
Ginéwra (dżinewra) *f* Genewa *f*.
gingilláre *n*; ~ *si r* zmarnować, czas przepędzić na niczem.
gingillo *m* zabawka *f*; *i* **gingilli** *pl.* drobnostki *pl.*
gingillóne (dżindzil-) *m* leniwiec *m*.
ginnasiále gimnazyalny.
ginnásio *m* gimnazyum *n*.
ginnásta *m i f* gimnastyk *m*.
ginnástica (-ka) *f* gimnastyka *f*.
ginnástico (-ko) gimnastyk, gimnastyczny *m*.
ginocchiáta (dżinokkjata) *f* uderzenie *n* kolanem.
ginocchiélo *m* nakolanek *m*.
ginóchio *m* kolano *n*; stare *in* ~ albo ~ *in* **ginocchióni** klęczeć.
Giovacchíno *m* Joachim *m*.
Giobbe *m* Job *m*.
giocáre (dżjokare) *a i n* grać, bawić się; ~ *si r* lekkomyślnie utracić, pozbawić się szczęścia.
giocáta *f* zabawa, gra *f*; = **posta** *f* stawka *f*.
giocatóre *m* gracz *m*.
giocátolo *m* zabawka *f*.
giocherelláre (dżjoke-) *n* grać.
gioco *v.* **giuoco**.
giocofórza (-ca): **essere** ~ być zmuszonym.
giocóláre (dżjoko-) *n* bałamuć, sztuki kuglarskie robić.

giocoliére *m* kuglarz *m*.
giocondità *f* radość, wesołość *f*.
giocóndo radosny, wesoły.
giocóso wesoły.
giogáia *f* podgardle *n*, koldun *m*; pasmo *n* gór.
giogo *m* jarzmo *n*.
gioia *f* radość *f*; = **gioiéllo** *m* klejnot *m*.
gioiále *v.* **gioviaie**
gioiellería *f* sklep jubilerski *m*.
gioielliére *m* jubiler *m*.
gioiéllo *m* klejnot *m*.
gioiósó wesoły.
gioire (io dżoisko) *n* cieszyć się
Giona *m* Jonasz *m*.
Giónata *m* Jonatan *m*.
Giordáno *m* Jordan *m*.
giorgina (dżjordżina) *f* georginia *f*.
Giórgio *m* Jerzy *m*.
giornaláio *m* sprzedający gazety
giornále *m* dziennik *m*, gazeta *f*;
 = **diário** *m* dziennik, dyaryusz *m*.
giornaliéro dzienny.
giornalismo *m* dziennikarstwo *n*.
giornalista *m* dziennikarz *m*.
giornalménte *adv.* dziennie.
giornáta *f* dzień *m*, plac *f* codzienna; = **battáglia** (-llja) *f* bitwa *f*; *in* **giornata** w ciągu dnia.
giorno *m* dzień *m*; *a* **giorni** w kilku dniach; *un* **giorno** si, *un* **giorno** no jeden dzień naprzemian; **illuminato** *a* **giorno** oświetlony, jasny jak w dzień; **essere** *al* **giorno** być wtajemniczony.
giostra *f* turniej *m*.
giostráre *n* bić się, potykać się, brać udział w turnieju.
giostatóre *m* bojownik *m* w turnieju.
giosuè *m* Jozue *m*.
giovaménto (-wa-) *m* pożytek *m*, korzyść *f*.
gióvane 1. *agg.* *m* i *f*; 2. *sost.* *m* młody, młodzieniec *m*.

giovanétto *m* młodzieniec *m*.
Giovánna *f* Joanna *f*.
Giováni *m* Jan *m*.
giováre (dżowa-) *a* i *n* pomagać, być użytecznym; ~ *si* *r* używać czego; **giova ripétere...** poleca się, zaleca się.
Giove (-we) *m* Jowisz *m*.
giovedl *m* *inv.* czwartek *m*; ~ **santo** wielki czwartek *m*; ~ **grasso** tłusty czwartek *m*.
gióvenca (dżjowenka) *f* jaśłówka *f*.
gióvenco *m* ciołek, byczek *m*.
giovenile, **giovanile** młodzieńczy, młodociany.
gioventù *f*, *inv.* młodość *f*.
gióvole (dżjowewole) użyteczny, pomocny.
gioviále jowialny, wesoły.
giովialità *f* wesołość, jowialność *f*.
giովialóne *m* wesoły, zabawny jegomość.
gióvine *v.* **giovane**.
girábile przenośny.
giracápo (dżirakapo) *m* zawrót *m* głowy.
giráffa *f* żyrafa *f*.
giraménto *m* kręcenie się, obracanie się, *n* kołowanie; ~ *di* **capo** zawrót *m* głowy.
giramóndo *m* obieżyświat *m*.
girándola *f* żyrandol, pajak, świecznik *m*.
girandoláre *n* włóczyć się do kola.
girandolóne *m* włóczego *m*; *andár* **girandolóni** kręcić się, włóczyć się.
giránte *m* i *f* kręcący się, obracający się, żyrant *m*.
giráre *a* i *n* kręcić się, krążyć; = *andáre* *in* **giro** chodzić, kręcić się w okóło; *mi* **giro** *la* **testa** kręci się mnie głowa, *man* **zawrótgłowy**; *che* *ti* **giro**? co ci się zdaje?
girarósto *m* rozeń *m*.
girasóle (dżi-) *m* skonecznik *m*.

giráta *f* obrót *m*.
 giratário *m* indosant, girat *m*.
 giravólta *f* obrót *m*, okręcenie *n* się dokoła.
 girélla *f* obrotnica *f*; dà nelle girelle dostać bzika, pomieszania zmysłów.
 girelláre *n* lazić, wałęsać się dokoła.
 girellóne, girondolone *m* włóczęga *m*.
 girévole (dżirewole) obrotny, wartki; niestaly.
 girifálco (-ko) *m* rarog *m*.
 girigógolo *m* esy, floreesy, wykrętasy *pl*.
 girino *m* kijanka *f*, głowacz *m*.
 giro *m* obrót *m*; = passeggiáta *f* przechadzka *f*; = viággio (wiadźjo) *m* podróż *m*; ~ di parole opisanie *n*; ~ artistico tournée *n* artystyczne.
 Girólamo *m* Hieronim *m*.
 girondoláre *n* włóczyć się.
 giróne *m* duży krąg *m*, duże koło *n*.
 gironzáre *n* włóczyć się bez celu, latać.
 girovagáre (-wa-) *n* błąkać się, włóczyć się.
 giróvago *m* włóczęga *m*; mercánte ~ *m* domokrażca *m*.
 gita *f* jazda *f*, chód *m*; = escursión(e) *f* wycieczka *f*.
 gitánte *m* i *f* wycieczkowiec *m*.
 giterélla *f* mała wycieczka *f*.
 giù *adv*. na spód, na dół, na dole; ~ il cappélllo zdjąć kapelusze, z głową odkrytą; andar ~ zejść na dół, podupadać; è molto ~ wygląda bardzo źle buttársi ~ rozpaczać.
 giubba *f* kaftan, kabát *m*, grzywa *f*.
 giubbiláre, giubiláre *a* i *n* radować się, weselić się; dać łaskawy chleb.
 giubilazíone (dżubiladzjone) *f* penayonowanie *n*.
 giubliéo *m* jubileusz *m*.

giúbilo *m* radość *f*.
 giurco (dżjukko) głupi, głupiec.
 Giuda *m* Judasz *m*; żyd *m*.
 giudálc (-ko) żydowski.
 giudaísmo *m* judaizm *m*, żydostwo *n*.
 giudaizzáre (dżjudaiccare) *n* żyć dzieć.
 Giudéa *f* Judea *f*.
 giudéo *m* żydowski; żyd *m*.
 giudicábille (dżjudika-) mający być osądzonym.
 giudicáre *a* i *n* sądzić; = ritenére per... poczytywać coś za coś, mieć coś za coś; = pensáre myśleć, mniemać.
 giudicáto *m* orzeczenie *n* sądowe.
 giúdice (-cze) *m* sędzia *m*.
 giudiciário (-czja-), giudiziário (-dzja-) sądowy; aggiúnto ~ *m* adjunkt *m* sądowy; cárcere ~ *m* więzienie *n*, areszt *m* śledczy.
 giudizio (dżjudidzjo) *m* wyrok *m*; = senno *m* rozsądek, rozum *m*; citáre in ~ stolica, siedziba sądowa *f*; il ~ univérsale sąd *m* ostateczny; il dí del ~ dzień ostateczny, koniec *m* świata.
 giudizióso (-dzjo-) rozsądny.
 Giudítta *f* Judyta *f*.
 giúggiola (dżjudzjola) *f* jujuba *f* (owoc); bagatela *fig*.; andare in brodo di giuggiolo rozplywać się w rozkoszy.
 giúggiolo *m* jujuba *f* (drzewo).
 giúugno (-njo) *m* czerwiec *m*.
 giulebbáre *a* gotować z cukrem, smażyć w cukrze.
 giulebbe *m* ulepek *m*, likier *m* słodki.
 Giúlia *f* Julia *f*.
 Giúlio *m* Juliusz *m*.
 giulivo (-wo) wesóły, radosny.
 giulláre *m* błazen *m*; ~ di corte błazen *m* nadworny.
 giumentá *f* klacz *f*.
 giumentá *m* zarośla *pl*. z sitowia.
 giuncéa (dżjunkaia) *f* zarośla *pl*. z sitowia.

- giuncata** *f* twaróg *m*; mleko *n* zsiadłe.
- giunco** (-dżunko) *m* sitowie *n*.
- giungere** (-dże-) *a i n* przybyć, stanąć, przyjsć; *se giungo a...* (*in*.) jeżeli mnie się uda.
- Giunone** *f* Junona *f*.
- giunsi** *p, r* **giunto** *p, p* od giungere.
- giunta** *f* dodatek *m*, dokładka *f*; komisya *f*; ~ **municipale** *f* magistrat *m*; **per** ~ prócz tego, nadto.
- giuntura** *f* staw *m*.
- giuoco** (dżoko) *m* gra, zabawa, igraszka *f*; **farsi** ~ **di qualcuno** wyśmiewać się z kogo.
- Giura** *m* Jura *pl*.
- giuramento** *m* przysięga *f*; **falso** ~ krzywoprzysięstwo *n*.
- giurare** *a* przysięgać.
- giurato** *m* zaprzysiężony; sędzia *m*, przysięgły.
- giureconsulto** *m* prawnik, doradca *m* prawny.
- giurì** *m* sąd *m* przysięgłych; ~ **d'onore** sąd *m* honorowy.
- giuridico** (-ko) prawniczy.
- giurisdizione** (-dżjo-) *f* sądownictwo *n*, okręg *m* sądowy, jurysdykcyja *f*.
- giurisperito** *m* biegły w prawie.
- giurisprudenza** (-ca) *f* umiejętność *f* prawna.
- giurista** *m* prawnik *m*.
- giuro** *m* przysięga *f*.
- Giuseppe** *m* Józef *m*.
- Giuseppina** *f* Józefina *f*.
- giusquiamo** *m* lulek, blekot *m*.
- giusta** *prep.* podług.
- giustezza** (-stecca) *f* dokładność; prawda, trafność *f*.
- giustificabile** (-ka-) *dajacy* się usprawiedliwić.
- giustificare** *a* usprawiedliwić.
- giustificativo** (-katiwo) usprawiedliwiający.
- giustificazione** (-dżjone) *f* usprawiedliwienie *n*.
- giustizia** (dżjustidżja) *f* sprawiedliwość *f*; **ministro** *di* ~ **ministro** *m* sprawiedliwości; **palazzo** *di* ~ pałac *m* sprawiedliwości.
- giustiziere** *a* stracić, wykonać wyrok śmierci.
- giustiziere** *m* kat *m*.
- giusto** słuszny, sprawiedliwy.
- Giusto** *m* Justyn, Justus *m*.
- glaciale** (-czja-) lodowaty; **oceano** ~ *m* morze *n* lodowate.
- gladiatore** *m* gladyator *m*.
- glándula**, **glándola** *f* gruczoł *m*.
- glandulare** gruczołowaty.
- glanduloso** gruczołowaty, żółzowaty.
- glauco** (-ko) zielonawo niebieski (koloru morza).
- gleba** *f* bryła ziemi, gleba *f*.
- gli** 1. *art.* *m, pl.*: 2. *pron. dat.* *m* oni, one; *jemu, mu.*
- glicerina** (llicze-) *f* gliceryna *f*.
- glie...**: ~ *la, ~ lo, ~ li, ~ le, ~ ne* połączone z *pron. gli (le)* i *pron. la, lo, li, le, ne.*
- globo** *m* kula *f*; ~ **terrestre** *m* kula ziemiska *f*; ~ **aerostático** *m* balon *m* powietrzny.
- globoso**, **globulare** kulisty.
- glóbulo** *m* kuleczka *f*, ciałko *n*.
- glória** *f* sława *f*; **le glorie** *di qualcuno* czyny *pl* bohaterские; **Dio l'abbia in gloria!** niech go Bóg błogosławi.
- gloriarsi** *r* chwalić się, szcycić się.
- glorificare** (-ka-) *a* uświetnić, wielbić, chwalić.
- glorificazione** (-dżjo-) *f* wyniesienie do chwały wiecznej; chwalenie *n*.
- glorioso** chlubny, chwalebny, sławny.
- glossa** *f* glossa *f*, objaśnienie *n*, przypisek *m*.
- glossario** *m* glossa *f* (rodzaj wiersza).
- glossatore** *m* glossator *m*.
- glottide** *f* głośnia *f*.

- glottólogo *m* badacz *m* języków.
 glucioso *m* cukier *m* gronowy.
 gluma *f* plewa, łuska *f* z ziarna.
 glutine *m* glutyna *f*, pierwiastek
m klejowaty w zbożu.
 glutinoso *lepki*, klejowaty.
 gnacchera (nnjakjera) *f* kasta-
 nieta, grzechotka *f*.
 gnauläre *n* miauczeć.
 gnocco (nnjokko) *m* knedel *m*.
 gnomo *m* gnom *m*.
 gnorri: fare lo ~ udawać glu-
 piego.
 gobba *f* garb *m*.
 gobbo garbaty; andär ~ (gob-
 boni) chodzić zgięty.
 göccia, göcciola (-czjo-) *f* kro-
 pla *f*.
 goccioläre *n* kroplic, kapać,
 cieknać.
 gocciolatöio *m* okap, ściek *m*,
 rynna *f*.
 gocciolätúra *f* to co kapalo,
 ściekło; dołek wydrażony od
 spadających kropli.
 gocciolöne *m* duża kropla *f*.
 godäre *a* i *n* używać, cieszyć się,
 doznawać rozkoszy; ~ sela
 bawić się.
 godiménto *m* używanie *n*, roz-
 kosz, przyjemność *f*.
 goffágine(-dzi-) *f* niezgrabność *f*.
 goffo niezgrabny.
 Goffrédo *m* Gotfryd *m*.
 gogna (-nnja) *f* przegierz *m*.
 gola *f* gardło *n*; paszcza *f*; =
 voracità (woracità) *f* żarło-
 czność *f*; ~ del camño komin
m; mal di ~ ból *m* gardła.
 goláta *f* tegi łyk *m*.
 golétta *f* kołnierz *m*; okręt *m*
 żaglowy dwumasztowy.
 golétto *m* kołnierz *m*.
 golfo *m* zatoka *f*.
 Gólgota *m* Golgota *f*.
 Golia *m* Goliat *m*.
 golosità *f* łakotliwość *f*, łakom-
 stwo *n*.
 golóso żarłoczny, nienasycony.
 łakomy.
 golpe *f* śniec *f*.
 gömena *f* lina *f*.
 gomitata *f* szturknięcie *n* łok-
 ciem.
 gömito *m* łokieć *m*; alzáre il ~
 za wiele dobrego zrobić.
 gomítolo *m* kłębek *m*.
 gomma *f* guma *f*; ~ arábica
 guma *f* arabska.
 gömmáto gumowany.
 gommóso zawierający gumę.
 göndola *f* gondola *f*.
 gondoliére *m* gondolier *m*.
 gonfalóne *m* chorągiew *f*.
 gonfalonière *m* chorąży *m* w woj-
 sku, tytuł wysokich urzędni-
 ków w Florencyi i dawnem
 państwie kościelnem.
 gonfiáménto *m* spuchnięcie,
 obrzmienie *n*.
 gonfianúvoli (-wo-) *m* chełpliwy,
 blagier; fanfaron.
 gonfiäre *a* napuszyć, nadać; ~ si
 ropuchnąć, spuchnąć, nadać się.
 gonfiätúra *f* wzdęcie, opuchnię-
 cie, nadymanie się *n*.
 gonfiézza (-fiec ca) *f* puchlina *f*,
 nabrzmiłość *f*.
 gönfio spuchnięty.
 gonfióre *m* opuchnięcie *n*, pu-
 chlina *f*, guz *m*.
 gongoläre *n* radować się, tryum-
 fować
 gonna, gonnella *f* spodnica *f*.
 gonzo (-co) prostacki, głupowa-
 ty; dureń, półgłówek.
 gora *f* śluza *f*, upust *m* w młynie.
 górbia *f* skówka *f* na końcu
 laski; ostrze *n* pocisku.
 goréllo *m* ściek *m*.
 gorgáta *f* tegi, silny łyk *m*.
 gorgheggiäre (-gedźja-) *n* wy-
 wodzić trele; szczebiotać, świe-
 gorghéggio *m* tryl *m*. [gotać.
 gorgiéra *f* kryza *f*, kołnierz *m*
m na gors.
 gorgo *m* wir *m*.
 gorgogliáménto (-llja-) *m* bul-
 kotanie, *n*, kruczenie *n* w brzu-
 chu.

- gorgogliare** *n* bulkotać, kipiść, kručzieć w brzuchu.
gorilla *m* goryl *m*.
Gorizia (-dyja) *f* Gorycyja *f*.
gota *f* policzek *m*, lice *n*.
gótico (-ko) gotycki.
Goto *m* Got *m*.
gotta *f* gościec *m*.
Gottárdo *m* Gotard *m*.
gotto *m* kubek *m*.
gottoso gościewy, gościewaty.
governante (-wer-) *m* i *f* gubernan-
 tka, wychowawczyni *f*; = *aia*
f wychowawczyni *f*.
governare *a* kierować, rządzić;
 ~ *si* *r* prowadzić się, rządzić
 się, postępować.
governativo (-wo) rządowy.
governatore *m* gubernator *m*.
governo *m* rząd *m*; ~ *della casa*
 gospodarstwo *n* domowe, za-
 rząd *m* domu.
gozzo (gocco) *m* wole *n*.
gozzoviglia (-willja) *f* hulanka *f*.
gozzovigliare *n* hulać, marno-
 wać pieniądze na hulanki.
gozzuto chory na wole.
gracchiare (-kja) *n* krakać.
gracchiatore, **gracchione** *m* ga-
 duła *m*.
gracidare (-dzi-) *n* skrzeczeć (o
 żabach).
gracidio *m* skrzek *m*, skrzecze-
 nie *n*.
gracile cienki, wysmukły, szczu-
 pły.
gracilità *f* szczupłość, wysmu-
 kłość *f*.
gradassata *f* junactwo *n*, fan-
 faronada *f*, przeehwałki *pl*.
gradasso *m* junak, faufaron *m*.
gradatamente *adv*. stopniowo,
 powoli.
gradazione (-dzjo-) *f* stopniowa-
 nie *n*.
gradevole (-wo-) przyjemny, mi-
 ły, podobający się.
gradevolezza (-lecca) *f* przyjem-
 ność *f*.

- gradimento** *m* upodobanie *n*;
 = *accettazione* (accettadzione)
f przyzwolenie *n*, aproba *f*.
gradinata *f* schód *m*, schody *pl*.
gradino *m* schód, stopień *m*.
gradire (io gradisko) *a* i *n*
 wdzięcznie co przyjąć, pochwa-
 lać, zezwalać; = *aver desi-
 derio* życzyć czego.
gradito przyjemny, miły; mile
 widziany.
grado: *di buon* ~ chętnie;
miu mal ~ wbrew mojej woli;
andare a ~ podobać się.
grado *m* stopień *m*; *essere in* ~
 być w stanie.
graduale stopniowy, stopnio-
 wany.
graduare stopniować.
graduato stopniowy.
graduatorio *f* stopniowanie *n*,
 porządek według rangi.
graduazione (-dzjo-) *f* podział *m*
 na stopnie, stopniowanie *n*.
graffiamento *m* zadrapanie, zdra-
 panie *n*.
graffiare *a* drapać, rozdrapać.
graffiatura *f* zadrapanie *n*, rana
 pochodząca z drapania.
graffio *m* hak, haczyk *m*, rana
 pochodząca z drapania.
graffito *m* grafit *m*.
grafica (-ka) *f* grafika *f*.
grafico (-ko) graficzny.
grafite *f* grafit *m*.
grafomane *m* i *f* grafoman *m*.
grafomania *f* grafomania *f*.
gragnuola *f* grad *m*.
gramaglia (-llja) *f* suknia *f*
 żałobna.
gramigna (-nnja) *f* perz *m*.
graminaceo (-czeo) trawiasty;
 trawy *pl*.
gramma, **grammo** *m* gram *w*.
grammatica (-ka) *f* gramatyka *f*.
grammaticale gramatyczny.
grammatico (-ko) *m* gramatyk *m*.
gramo nędzny, smutny.
gramola *f* maszyna *f* do gniec-
 nia; wygniatanie *n*.

gramoláre *a* wygniatać, gnieść.
 gramolatúra *f* gnieszenie *n*.
 gran = grande.
 grana *f*, bot czerwiec, klermes *m*.
 granáglia *f* metal siekany na
 kawałki; le granáglie zboże *n*.
 granáio *m* śpichlerz, śpichrz *m*.
 granáta *f* miotła *f*,...
 granatáta *f* uderzenie *n* miotłą.
 granatiére *m* grenadyer *m*.
 granatína *f* grenadyna *f*.
 granáto *m* granat *m*.
 grancássa (-kas-) *f* kocioł *m*;
 báttère la ~ bió w kotły; wy-
 bębnić.
 gránčbi (-kjo) *m* rak *m*, kuroz
m; omyłka *f*; pigliáre un ~
 głupstwo strzelić, baka strzelić.
 granchiáino *m* rak *m*.
 grancipórró (-czí-) *m* duży rak
m morski.
 grande wielki; farsi grande,
 fare il grande chełpić się,
 panoszyć się; alla grande
 w zacy, przyzwoity sposób.
 grandeggiáre (-dźja-) *n* przy-
 bierać ton pański, wystawać
 po nad innych.
 grandézza (-decca) *f* wielkość *f*.
 grandezzáta *f* chełpliwość *f*.
 grandicélló (-czel-) dosyć duży.
 grandígia (-dźja) *f* pycha, duma *f*.
 grandiglíone (-ljo-) *m* wielkie
 dziecko *n*.
 grandináre *n* grad pada.
 grandináta *f* gradobicie, pada-
 nie gradu *n*.
 grándine *f* grad *m*.
 grandiosità *f* przepych *m*, wspa-
 niałość, okazałość *f*.
 grandióso wspaniały, okazały.
 grandúca (-ka) *m* wielki książę *m*.
 granducáto *m* wielkie księstwo *n*.
 granduchéssa (-kes-) *f* wielka
 księżna *f*.
 granélló *m* ziarno, ziarnko *n*.
 granellóso ziarnisty.
 gránfia *f* pazur *m*, szpon *m*.
 granfiáta *f* zadrapanie *n* pazu-
 rem, szponem.

graniglíone (-dźjo-), granitúra *f*
 ziarnkowanie, wydawanie ziar-
 na, nasienia *n*.
 graníre (io granisko) *a* wyda-
 wać ziarno.
 graníta *f* na pół zamrożone lody
 owocowe.
 graníto *m* ziarnisty; silny, tęgi;
 granit *m*.
 grano *m* zboże *n*, pszenica *f*.
 granócchia (-nokkja) *f* żaba *f*.
 granocchíáio *m* bagnista ziemia *f*.
 granóso, granulóso ziarnisty.
 grantúrco (-ko) *m* kukurydza *f*.
 granulazióne (-dźjo-) *f* ziarnie-
 nie *n*.
 grappa *f* wódka *f*; ogonek *m*
 owoców.
 grappíno *m* kotwica *f* o pięciu
 gałęziach.
 gráppolo *m* winogrono *n*.
 grassatóre *m* rozbójnik *m* uli-
 czny.
 grassazióne (-dźjo-) *f* rozbijanie
n po drogach.
 grassélló *m* kawałek *m*, tłuszcz *m*.
 grassézza (-secca) *f* tłuściość,
 otyłość *f*.
 grasso tusty, otyły, gruby.
 grassúme *m* tłuściość *f*.
 grata *f* kratka *f*.
 gratélla *f* ruszt *m*.
 graticélo (-czjo) *m* kratka, siatka *f*.
 graticóla (-ko-) *f* kratka *f*, ruszt *m*.
 graticoláre *a* opatrzyć kratami,
 zakratować.
 graticoláto *m* kraty *pl.*, robota
 w kraty.
 gratificáre *a* obdarzyć, wynag-
 rodzić.
 gratificazióne (-dźjo-) *f* nagroda,
 zapłata, gratyfikacja *f*.
 gratis *adv.* za darmo.
 gratitúdine *f* wdzięczność *f*.
 grato wdzięczny; = piacévole
 (-czewo-) przyjemny.
 grattacápo (-ka-) *m* drapanie *n*
 się w głowę troska *f*, kłopot *m*.
 grattabúgia (-dźja) *f* szcztotka *f*
 do drapania.

- grattàre** *a* drapać; = **cancellàre** (kancel-) wyskrobać; ~ *si* la **pància** próżniaczyć, oddawać się lenistwu.
- grattàta**: **dare una** ~ drapać, skrobać.
- grattìno** *m* nożyk do wyskrobywania.
- grattùgia** (-dźja) *f* **tarlo** *n*, tarka *f*.
- grattugiàre** *a* trzeć na tarce.
- gratuità** *f* darmochofa *f*; **za** darmo.
- gratuito** *za* darmo.
- gratulatório** *m* gratulacyjny.
- gravàbile** (-wa-) podlegający podatkowi, opłacie.
- gravàme** *m* ciężar *m*, zażalenie *n*, skarga *f*.
- gravaménto** *m* zajęcie *n*.
- gravàre** *a* i *n* obciążyc, ciężyc
- grave** (-we) ciężki; = **sério** poważny; **accénto** ~ *m* akcent *m* **gravis**.
- gravèzza** (-wecca) *f* ciężkość *f*.
- gravidància** (-widància) *f* ciąża, brzemiennosc *f*.
- grávido** ciężarny, brzemienny.
- gravità** *f* ciężkość *f*, powaga *f*.
- gravitàre** *n* ciężyc.
- gravita/ióne** (-dzjo-) *f* siła *f* ciężkości.
- gravóso** (-wo-) uciążliwy.
- grázia** (-dźja) *f* wdziek, powab *m*; = **favóre** *m* łaska, życzliwość *f*; **in grázia**,... proszę; **in grázia** *di* *z* powodu; **grázie!** dziękuje; **grazie a Dio** dzięki Bogu; **grazie tante** dziękuje najserdeczniej.
- graziàbile** dający się ułaskawic, mogący być ułaskawionym.
- graziàre** *a* ułaskawic.
- graziàto** zreczny, zdatny, powabny, wdzięczny.
- graziosità** (-dzjo-) *f* powab *m*.
- grazióso** powabny, miły.
- greca** (-ka) *f* greczyzna *f*, ozdoba *f*.
- Grécia** (-czja) *f* Grecya *f*.
- greçsimo** (-czj-) *m* greczyzm *m*.
- greçista** *m* zajmujący się greką.
- greco** (-ko) grecki.
- gregàrio** *m* stronnik *m*, pospolity żołnierz *m*.
- grégge** (-dźe) *m* trzoda *f*.
- gréggio** (-dźjo) surowy.
- Gregório** *m* Grzegorz *m*.
- grembialàta**, **grembiulàta** *f* pełny fartuch.
- grembiàle** *m* fartuch *m*.
- grembo** *m* łono *n*.
- gremire** (io **gremisko**) *a* napełnić.
- gremito** pełny.
- gréppia** *f* żłób *m*, koryto *n*.
- greppo** *m* żywopłot *m*, przeszkoda *f*.
- greto** *m* podłoże żwirowate.
- grétola** *f* patyczek, wybieg, wykręt *m*.
- grettèzza** (-tecca) *f* drobiazgowosc *f*; nieczulość *f*.
- gretto** nędzny, lichy, mizerny.
- greve** (-we) ciężki.
- grezzo** (grecco) surowy.
- grida** *f* obwieszczenie, ogłoszenie *n*.
- gridàre** *a* i *n* obwołać, krzyzcć, ogłosić, wyłajać; ~ **vendétta** krzyzcć pod niebiosa; = **sgri-dàre** wyłajać.
- gridàta** *f* krzyki *pl.*, łajanie *n*.
- gridio** *m* krzyk, wrzask *m*.
- grido** *m* krzyk, głos *m*; *di* ~ *ze* sławy, sławy.
- gridóne** *m* krzykacz *m*.
- grifàgno** (-nojo) *m* drapieżny.
- grifo** *m* ryjek *m*.
- grifóne** *m* gryf *m*.
- grigiàstro** szarawy.
- grigio** (-dźjo) szary.
- Grigióni** *m*, *pl.* Graubünden.
- grillàre**, **grillettàre** *n* sykać, psykać.
- grillétto** *m* świerszczyk *m*.
- grillo** *m* świerszcz *m*, konik *m* polny.
- grillotàlpa** *m* świerszcz *m* ziemny.
- grillótti** *m*, *pl.* galony.
- grimaldéllo** *m* wytrych *m*.

grinfia *f* pazur *m*, szpona *f*.
grinza (-ca) *f* zmarszczka *f*.
grinzoso zmarszczony.
grippe *m* grypa, influenza *f*,
grissino *m* chleb w kształcie
 cienkiego patyka.
Groenlândia *f* Grenlandya *f*.
grogoläre *a* dusić, smażyć.
gromma *f* winnik, winian po-
 tasu, lagier *m* winny suchy.
grommäre *n* osadzać winnik
 lub osad w rurach.
gronda *f* rynna *f*.
grondála *f* rynna *f*.
grondäre *n* i *a* cieć, ściekać,
 kapać.
groppa *f* krzyże *pl.* konia.
groppáta *f* wysoki skok *m*.
groppo *m* węzeł *m*.
gropóne *m* krzyż, grzbiet *m*.
grossa *f* duża ilość, mnóstwo,
 ogół *m*; gros.
grossaménte *adv.* niezgrabnie.
grossézza (-secca) *f* grubość,
 wielkość, ciężarność *f*.
grossiére, **grossísta** *m* handlarz
 en gros.
grosso gruby, silny; = **grávido**
 ciężarny; = **rozzo** (rocco)
 surowy; *questa è grossa* to
 jest silne, tego już za wiele.
grossoláno gruby, niezgrabny.
grotta *f* grotta, pieczara *f*.
grottésca (-ska) *f* śmieszne ma-
 lowidła.
grottésco (-sko) dziwaczny,
 śmieszny. [carski.
groviéra (-wie-) *f* ser *m* szwaj-
 gru *f* żóraw; kran, żóraw *m* do
 ciągnięcia ciężarów.
grúccia (-czja) *f* kula *f* (podpora
 kulawego).
grucciáta *f* uderzenie *n* kula.
grufoläre *a* ryć ziemię, przeko-
 pać; ~ *si* *r* tarzać się.
grugnäre, **grugnire** (io grun-
 nésko) *n* krząkać.
grugno *m* krząkanie, kwicze-
 nie *n* świń.
grugno (-nnjo) *m* ryjek *m* świni.

grugnóne *m* burczymucha *m*.
grullággine (-dzi-), **grullería**
f głupstwo *n*.
grullo głupi, głupiec *m*.
gruma *f* winnik, osad *m* suchy
 w winie.
grumo *m* bryłka *f*.
grúmolo *m* órodek *m* w kapu-
 ście, sałacie.
grumóso bryłowaty, zsiadły.
gruppo *m* grupa *f*.
grúzzolo (grucco-) *m* węzełek
 uciętanych pieniędzy.
guadábile dający się przejść w
 bród.
guadagnäre (-nnja-) *a* zyskiwać,
 zarabiać, osiągnąć.
guadagno *m* zysk, zarobek *m*.
guadäre *a* brodzić.
guado *m* bród *m*; **passare a ~**
 przejść w bród.
guail biada.
guaina *f* pochwa *f*, pokrowiec,
 futerał *m*.
guaináo *m* robiący futerały.
guáio *n* nieszczęście *n*, bieda *f*;
 = **lamento** *m* krzyk *m* żało-
 sny; *i guai* = *i fastidi* *pl.*
 troski i kłopot.
guaire (io guaisko) *n* skomleć,
 skuczeć.
guaíto *m* skomlenie, skuczenie *n*.
gualcäre (-ka-) *a* folować sukno.
gualchiera (-kje-) *f* folusz *m*.
gualchieráo *m* folusznik *m*.
gualcäre (io gualczisko) *a*
 miąć, pomiać, zgnieść, zmiąć.
gualdráppa *f* czaprak *m*.
Guáltiero *m* Gwaltier *m*.
guáncia (-czja) *f* policzek *m*,
 lice *pl*.
guanciále *m* poduszka *f*.
guancialino *m* poduszczyk *f*
 na szpilki.
guanciáta *f* policzek *m*, ude-
 rzenie *n* w twarz,
guano *m* guano *n* (gnój ptasi).
guantáo *m* rękawicznik *m*.
guantería *f* sklep *m* z rękawi-
 czkami.

quanto *m* rękawiczka *f*; ~ **di pelle** rękawiczka *f* ze skóry.
guardabóshi (-ski) *m* leśniczy, gajowy *m*.
guardacácia (-kacz czja) *m* leśniczy, gajowy *m*.
guardafréno *m* hamowniczy *m*.
guardamáccie (-makkje) *m* kablak *m*, obręczka *f* u broni palnej.
guardaportóne *m* pilnujący, bramy, odźwierny *m*.
guardáre *a* i *n* patrzeć, spozierać, przypatrywać się; = **cer-cáre** (czerkare) poblażać, darować jakąś karę; = **preserváre** (-wa-) strzedz, pilnować; = **badáre** uważać na coś; ~ **si** *r* strzedz się, pilnować się; **si guardi!** waga, strzeż się; **non guardare a spese** nie baczyć na koszta; **guardare di fare qualche cosa** starać się coś zrobić.
guardaróba *f* garderoba *f*.
guardasigilli (-dźil-) *m* minister *m* sprawiedliwości.
guardáta *f* spojrzenie *n*.
guardatúra *f* sposób patrzenia, spojrzenie *n*.
guárdia *f* straż *f*, dozór *m*; ~ **municipále**, **cívica** pachołek *m* miejski; ~ **di P. S.** (Pública Sicurezza) policjant *m*; ~ **nottúrna** stróż *m* nocny; **médico di** ~ lekarz *m* mający służbę; ~ **médica** pogotowie *n* lekarskie. [rynarki].
guardiamarina *f* kadet *m* ma-
guardiáno *m* stróż, dozorca *m*.
guardingo ostrożny, oględny, przezorny.
guarentigia (-dźja) *f* rękojmia *f*; **legge delle guarentigie** prawo o rękojmniach, prawo gwarantujące wolność osobistą Papieżowi.
guarentire *v.* **garantire**.
guarí *avv.* (długo) wiele, dużo; **non ha** ~ niedawno, tylko co.

guaribile wyleczalny. [*n.*]
guarigióne (-dźjo-) *f* wyleczenie
guaríre (io guarisko) *a* i *n* uleczyć, wyleczyć.
guarnigióne *f* załoga *f*, garnizon *m*.
guarníre (io guarnisko) *a* przystroić, ozdobić, przybrać.
guarnítura, **guarnizióne** (-dźjo-) *f*, **guarnimento** *m* ozdoba *f*, przystrojenie *n*, garniowanie *n*.
Guascógna (-skonnja) *f* Gaskonia *f*. [faronada *f*.]
guasconáta *f* chełpliwość, fan-
guastaféste *m*, *inv.* wicherzyciel, naruszyciel *m* pokoju.
guastamestieri *m* psujący, obniżający ceny.
guastáre *a* i *n* psuć; = **dan-neggiáre** (-dźja-) szkodzić; ~ **si** *r* zepsuć.
guastatóre *m* niszczyciel, psownik *m*.
guasto zepsuty, uszkodzony.
guatáre *a* i *n* patrzeć.
guáttero *v.* **sguáttero**.
guazza (guacca) *f* rosa *f*.
guazzabúglio (-ljo) *m* mieszanina *f*.
guazzáre *a* i *n* przebyć w bród.
guazzatóio *m* pławienie, miejsce *n* gdzie się pławi konie i bydło.
guazzétto *m* sos *m*, potrawka *f* z sosem.
guazzo (guacco) *m* kałuża, farba *f* wodna; **passáre** *a* ~ przejść w bród; **pittúra** *a* ~ malowanie farbą rozrobioną klejem lub gumą czyli guaszą; **frutta in** ~ owoce *pl.* smażone.
Guelfo *m* Welf *m*.
guércio (-czjo) zezujący.
guerníre *v.* **guarnire**.
guerra *f* wojna *f*; ~ **cívile** wojna *f* domowa, rokosz *m*.
guerreggiáménto (-dźja-) *m* wojowanie *n*, prowalzenie *n* wojny.
guerreggiáre *a* i *n* wojować z kim, zawojować.

guerréaco (-ako) wojenny, wojownikowy.

guerriero *m* wojownik *m*.

guerriglia (-llja) *f* wojna *f* podjazdowa.

gufo *m* pukać *m*.

gúglia (-llja) *f* szczyt, wierzchołek *m* wieży.

gugliáta *f* nieć *f*.

Gugliélmo (-lljel-) *m* Wilhelm *m*.

guida *f* przewodnik *m*; **sotto la** ~ pod przewodnictwem; ~ **allo studio** podręcznik, zarys *m*.

guidabile dający się prowadzić, kierować. [wodzący.

guidaiuolo prowadzący, prze-

guidare *a* prowadzić, kierować.

guidatore *m* przewodnik, powożący, woźnica *m*.

guiderdóne *m* nagroda *f*, nagradzanie *n*.

guindolo *m* motowidło *n*.

guinzágllo (-calljo) *m* smycz, sfora *f*.

guisa *f* sposób *m*; **in** ~ **che** na kształt czego, jak.

guitto *m* podły, obdarty, lichy, nędzny.

guizzáre (guicca-) *n* pomykać, mknąć, skakać, drgać.

guizzo *m* drganie, dygotanie, pomykanie, pluskanie *n*.

gúscio (-szjo) *m* łupina *f*, strączek *m*.

gustáre *a* *i* *n* smakować.

Gustávo (-wo) *m* Gustaw *m*.

gustévole smaczny.

gusto *m* smak *m*; **ci ho** ~ **rad** jestem, lubię to, miło mi.

gustositá *f* smaczność *f*.

gustóso smaczny.

guttapérca (-ka) *f* gutaperka *f*.

gutturále gardłowy; **suono** ~ *m* dźwięk *m* gardłowy.

H.

ha, hal, hanno (a, ai, anno) *pr.* od avere.

hai! (ai) *int.* v. **ahi!**

harem (arem) *m*, *inv.* harem *m*.

ho (o) *pr.* od avere.

hurrá (urrá) v. **urrá huirá.**

I.

i *art.*, *m*, *pl*.

lácopo (-ko-) *m* Jakób *m*.

iato *m* ziewnięcie *n* głośne.

iattánza (-ca) *f* chępliwość *f*.

iattúra *f* nieszczęście *n*.

ibi *m* ibis *m*. [piciowość *f*.

ibridismo *m* obojnactwo *n*, dwu-

ibrido *m* obojnak *m*. dwupłciowy

icneumóne (ik-) *m* ichneumon *m*.

iconoclásta (iko-) *m* obrazobórca *m*.

iconolátra *m* obrazochwalca, oddający *m* cześć obrazom świętych.

icosaédro *m* dwudziestościan *m*.
lddio *m* Bóg *m*.

idéa *f* idea *f*, pojęcie *n*; = **opinióne** *f* zdanie *n*; = **intenzióne** (-dzjo-) *f* zamiar *m*;

neppur per ~ nawet się nie

ideale idealny. [sniło.

idealismo *m* idealizm *m*.

idealista *m* idealista *m*.

idealità *f* idealność *f*. [wać.

idealizzáre (-licca-) *a* idealizo-

idéare *a* wyobrazić sobie, pojąć;

= **propórsi** postanowić sobie;

~ **si** *r* wyobrazić sobie.

idem *m, inv.* ten sam, to samo (ditto).
 identicità (-dzi-) *f* tożsamość *f*.
 idéntico (-ko) tensam, identyczny.
 identificáre (-ka-) *a* identyfikować. [fikacya *f*.]
 identificazióne (-dzjo-) *f* identyfikacja *f*.
 identità *f* tożsamość *f*.
 ideólogo *m* ideolog *m*.
 idillíaco (-ko) sielankowy.
 idillio *m* sielanka *f*.
 idióma *m* język, dyalekt *m*, narzecze *n*.
 idióta *m* idyota, głupiec *m*.
 idiotággine (-dzi-) *f* głupota *f*.
 idiotismo *m* głupota *f*.
 idolátra *m* bałwochwalca *m*.
 idolatráre *a* i *n* czcić bałwany, ubóstwiać, uwielbiać.
 idolatría *f* bałwochwalstwo *n*.
 idolátrico (-ko) bałwochwalczy.
 ídolo *m* bałwan, posąg *m* bóstwo, bożyszcze *n*.
 idoneità *f* zdolność, zdatność *f*.
 idóneo zdolny, zdatny.
 idra *f* hydra *f*.
 idránte *m* hydrant *m*.
 indráulica (-ka) *f* hydraulika *f*.
 indráulico (-ko) hydrauliczny;
 ingegnóre ~ *m* inżynier *m* zajmujący się budowami wodnymi.
 idrocéfalo (cze-) *m* wodogłowien.
 idrofobia *f* wściekliczna *f*, wodowstręt *m*.
 idrófobo *m* wściekły, mający wodowstręt.
 idrógene (-dže-) *m* wodór *m*.
 idrografía *f* hydrografia *f*.
 idroméle *m* woda *f* z miodem.
 idrómetro *m* hydrometr *m*.
 idropisia *f* puchlina *f* wodna.
 idrostática (-ka) *f* hydrostatyka *f*.
 idroterapia *f* wodolecznictwo *n*.
 idroterápico (-ko) wodolecznicy; stabiliménto ~ *m* zakład *m* wodolecznicy.
 iena *f* hyena *f*.
 léova (-wa) *m* Jehowa *m*.

ieri *adv.* wczoraj; ~ l'altro przedwczoraj; ~ mattina wczoraj rano.
 lettatóre *m* ten co ma niedobry wzrok.
 lettatura *f* zły wzrok *m*.
 Ifigénia (-dže-) *f* Ifigenia *f*.
 igiène (-dže-) *f* higiena *f*.
 igiénico (-ko) higieniczny.
 ignáro niewiedzący czego.
 ignávia (innjawa) *f*, gnuśność *f*.
 ignávo gnuśny.
 igneo (innjeo) ogniowy, gorący, porywczy.
 ignóbile nieszlachetny, niemy.
 ignominia *f* niećność, haniebność *f*.
 ignominóso haniebny, sromotny.
 ignorantággine (-dzi-) *f* nieuctwo *n*, niewiedomość *f*.
 ignoránte nieuk, niewiedzący czego.
 ignoránza (-ca) *f* niewiedomość *f*, nieuctwo *n*.
 ignoráre *a* nie wiedzieć.
 ignóto (innjoto) nie znany.
 ignudáre *a* i *n* obnażyć, огоłocić.
 ignúdo (innjudo) goły. [cić].
 igrómetro *m* przyrząd *m* do mierzenia wilgoci w powietrzu.
 igrometría *f* mierzenie *n* wilgoci w powietrzu.
 ih! *inter.* ih!
 il 1. *art.*, *m*, *sing.*; 2. *pron.* jego.
 ílare wesoly.
 ilarità *f* wesołość *f*.
 ílio *m* kość *f* kiskkowa, miednicowa.
 illaidíre (io illaidisko) *a* oszpecić.
 illanguidíménto *m* o łabieniu *n*.
 illanguidíre (io illanguidisko) *a* i *n* osłabnąć, opaść na siłach, pragnąć, tesknąć.
 illazióne (-dzjo-) *f* wniosek *m*.
 ilícito (-dzi-) niedozwolony.
 illegále nieprawny.
 illegalità *f* bezprawnie *n*.
 illeggiadírre (io illedzjadrisco) *a* i *n* nadawać powabu, wdzięk, upiększyć się.

illeggibile (-dzi-) nieczytelny.
illegittimità *f* nieprawność, niesłuszność *f*.
illegittimo nieprawy, niesłuszny.
illéso nienaruszony, nietknięty.
illéterato nieoświecony, niewykształcony.
illibatézza (-tecca) *f* nieskazitelność *f*.
illibato nieskazitelny.
illiberale nieczuły.
illimitato nieograniczony.
Illiria *f* Ilyria *f*.
illividire (io illiwidisko) *a* zanieść, posinić.
ill^{mo} = **illustrissimo**.
illógico (-dżiko) nielogiczny.
illudere *a* łudzić, zwodzić.
illuminare *a* oświetlać, oświecać, objaśniać.
illuminazione (-dzjo-) *f* oświetlenie, oświecenie *n*.
illusi *p*, *r* **illúso** *p*, *p* od **illudere**.
illusione *f* ułudza *f*, złudzenie *n*.
illusorio znikomy, zwodniczy.
illustrare *a* oświecić, objaśniać.
illustrativo (-wo) objaśniający, oświecający.
illustratore *m* oświecający; ilustrator.
illustrazione (-dzjo-) *f* objaśnienie *n*; ilustracja *f*.
illustre dostojny; = **célebre** (cze-) sławny; ~ **Signóre**; **illustrissimo Signóre!** Wielce Szanowny Panie!
illuvione (-wio) *f* wylew *m*, **poilóta** *m* helota *f*. [wódz *f*.
imáGINE *v*. **immáGINE**.
imbacare (-ka-) *a* zrobaczywieć.
imbacatura *f* robaczywienie *n*.
imbacuccare (-kukkare) *a* obwinąć się, zakapturzyć się, zamaskować.
imbaldanzire (io imbaldancisko) *a* i *n* robić się suchwałym, pysznym; ~ *si* *r* pysznić się, rozsuchwalić się.

imballaggio (-dżjo) *m* opakowanie *n*.
imballare *a* zapakować, opakować.
imballatore *m* ten co pakuje, pakujący.
imballatura *f* opakowanie.
imbalsamare *a* zabalsamować.
imbalsamazione (-dzjo-) *f* zabalsamowanie *n*.
imbambolato: **occhi imbambolati** *m*, *pl*. **oczy** *pl*. zaspane.
imbandiere *a* przybrać w cho-rągwie.
imbandire (io imbandisko) *a* za-łatwić; zastawić stół potrawami.
imbarazzare (-racca-) *a* przeszkadzać; ~ *si* *r* mieszać się do czego.
imbarazzato zmieszany.
imbarazzo (-racco) *m* przeszkoda *f*, kłopot *m*, zaburzenie *n*; ~ *di* **stómaco** zaburzenia *pl*. żołądkowe.
imbarbarire (io imbarbarisko) *n* ~ *si* *r* zdziczać, stać się barbarzyńskim.
imbarbogire (io imbarbodżisko) *n* zdziocinnieć.
imbarcare (-ka-) *a* wylądować.
imbarcatóio *m* miejsce *n* wylądowania i ładowania okrętów.
imbarcazione (-kadzjo-) *f* łódka *f*, wylądowanie *n*.
imbarco (-ko) *m* wsiadanie na okręt, ładowanie *n* na okręt; **préndere** ~ wsiąść na okręt, odplynąć.
imbarilare *a* ściągać do małych beczek.
imbasciata (-szja-) *f* wiadomość *f*, poselstwo *n*.
imbastardire (io imbastardisko) *a* i *n* zbękarcić, zwyrodnieć, spodleć.
imbastare *a* osiodłać zwierzę juczne.
imbastire (io imbastisko) *a* przypiąć, zeszyć, fastrygować.
imbastitura *f* fastryga *f*.

imbatterw *r* natknąć się na kogo;
 ~ *in* qualcuno spotkać kogo.
imbaulare *a* do kufra zapakować.
imbavagliare (-wallja-) *a* zama-
 skować, zakneblować, założyć
 podbródek.
imbavare *a* oślinić.
imbeccare (-bekka-) *a* karmić;
 ~ qualcuno nauczyć kogoś, co
 ma powiedzieć.
imbeccata *f* karmienie, pokarm
 włożony w dziób *n*; **préndere**
l' ~ dać się przekupić.
imbecillaggine (-czilladżine) *f*
 niedołężność *f*.
imbecille (-czil-) niedołężny.
imbecillire (io imbeczillisko) *n*
 zniedołężnić, zgłupić.
imbecillità *f* niedołężność *f* u-
 myślowa.
imbelle niewojowniczy.
imbellettare *a* bielić się, różować
 się, szminkować się.
imbellire (io imbellisko) *a* i *n*
 upiększyć.
imberbe bez brody, bez zarostu.
imberciare (-czja-) *a* celować.
 trafić do celu.
imberrettuto z czapką na głowie.
imbestialire (io imbestialisko) *a*
 i *n* zezwierzęcić, rozbestwić się.
imbévere (-we-) *n* wciągać, prze-
 siąknąć, wpoić; ~ *si di qualche*
cosa wpoić w myśl, przesiąknąć
 czemś.
imbevuto przesiąknięty; napo-
 jony, wpojony.
imbiaccare (-biakka-) *a* bielić
 twarz, bielić.
imbiancare *a* i *n* bielić; = *fare*
il bucato prać bieliznę.
imbiancatura *f* bielenia, pobie-
 lanie *n* ścian.
imbianchino (-ki-), **imbiancatore**
m pobielający; pokostnik.
imbianchire *v.* imbiancare.
imbietolire (io imbietolisko) *n*
 mięknać, rozczulić się
imbiettare *a* i *n* wbić klin, za-
 klinować.

imbiondire *n* zrobić blond, zo-
 stać blondynem, splowieć.
imbirbonire (io imbirbonisko) *n*
 złażdaczeć.
imbitumare *a* asfaltować.
imbizzarrire (io imbiccarrisko)
n ~ *si r* wpaść w pasję, roz-
 złościć się.
imboccare (-bokka-) *a* i *n* chwy-
 cić ustami; ~ qualcuno
 karmić.
imboccatura *f, **imbocco** (-bokko)
m wędzidło *n*; ujście *n* rzeki.
imbolsire *n* stać się dychawi-
 cznym.
imborsare *a* schować do worka,
 włożyć do worka.
imboscare (-ska-) *n* schować się
 w lesie; zrobić zasadzkę.
imboscata *f* zasadzka *f*.
imboschire (io imboskisko) *a* i *n*
 zalesić, zarósć lasem.
imbottare *a* wlać do beczki, na-
 pełnić beczki.
imbottatoio *m* lejek *m*.
imbottigliare (-llja-) *a* flaszki
 napęlić.
imbottire (io imbottisko) *a* wy-
 ścielać, wypychać, watować.
imbottitura *f* wyścielanie, wa-
 towanie *n*.
imbozzacchire (io imbocakki-
 sko) *n* zmarnieć.
imbozzimare (-bocci-) *a* zwilżyć.
imbrancare (-ka-) *a* zgromadzić,
 skupić.
imbrattacarte, **imbrattafogli**
 (-llj) *m*, *inv.* **bazgracz** *m*.
imbrattamuri *m*, *inv.* **bazgracz** *m*.
imbrattare *a* zwalać, powalać,
 splamić.
imbrattatura *f* powalanie, spla-
 mienie, zamazanie *n*.
imbratto *m* **bazgranina** *f*.
imbriacare (-ka-) *a* upoić, upić
 się.
imbriacatura *v.* ubriacatura.
imbriconire (io imbrikonisko)
n rozłajdaczyć się.
imbrigliare (-llja-) *a* okiełznać*

imbrocáre (-brokka-) *a i n* trafić do celu; zgadnąć.

imbrodáre, **imbrodoláre** *a* powalać; *chi si loda*, s'imbroda własna chwała śmierdzi.

imbrogliáre (-llja-) *a* zamącić, zawikłać, poplątać.

imbrógljo (-lljo) *m* zawikłanie, zamieszanie *f*, nieład *m*. [*m*.

imbroglióne *m* matacz, szalbierz

imbroncáre (-czy-), **imbronciare** *n* nadać się, rozgniewać się.

imbrunire *n* ściemnieć

imbruttire (io **imbruttisko**) *a i n* zbrzydzać.

imbucáre (-ka-) *a* wetknąć do dziury, do skrzynki pocztowej.

imbucátare *a* do prania dać.

imbullettáre *a* zmierzać do czego.

imburráre *a* masłem smarować.

imbuscherársi (-ske-): ~ *di qualche cosa* na coś gwizdać.

imbussoláre *a* kłaść w puszkę numera.

imbúto *m* lejak *m*.

imbuzzáre (-bucca-) *a* brzuch napchać.

imbuzziré (io **imbuccisko**) *n* zasępionym wzrokiem patrzeć.

Iméne *m* hymen *m*.

imenéo *m* wesele *n*.

imitábile godny naśladowania, wart naśladowania.

imitáre *a* naśladować.

imitatívo (-wo) naśladowczy.

imitatóre *m* naśladowca *m*.

imitazióne (-dzjo-) *f* naśladowanie *n*.

immacoláto (-ko-) niepokalany.

immagazzináre (-gacci-) *a* nagromadzić, składać.

immaginátiva (-wa) *f* dar *m* wyobrażenia sobie.

immaginazióne (-dzjo-) *f* wyobraźnia *f*, urojenie, przywidzenie *n*; **forza di ~ síta** *f* wyobraźni.

immáginé *f* obraz *m*.

immaginóso pełen wyobraźni, obrazowy.

immagriré (io **immagrisko**) *n* schudnąć.

immalinconiré (-ko-) *n* wpaść w melancholię, zasmutić się.

immancábile niechybny, niezawodny.

immáné ogromny, niezmierny.

immanénte stale z kim lub czemś złączony, nierozdzielny, wewnętrzny.

immanénza (-ca) *f* nierozdzielność *f*.

immantinénte *adv.* bezzwłocznie.

immareescibile (-czeszi-) nie ulegający zgniliznie.

immascherársi (-ske-) *r* maskować się.

immasticáre (-ka-) *a* spojć kitem.

immateriale niematerialny.

immatricoláre *a* imatrykułować.

immatricolazióne (-dzjo-) *f* imatrykulacja *f*.

immaturitá *f* niedojrzałość *f*.

immatúro niedojrzały; przedwczesny.

immedesimáre *a* w jedno złączyć; ~ *si in una parte* w jedną część złączyć się, wżyć się w jakąś rolę.

immediataménte *adv.* natychmiast.

immediáto bezpośredni.

immeditáto niepomysłany, nierozważny.

immelensire (io **immelensisko**) *n* zgłupiec.

immelmársi *r* zamulić się.

immemorábile niepamiętny.

immémóre niepomy.

imménsità *f* niezmierność, przetrzeń bez granic.

imménso niezmierny, niezmierny
immensurábile niedający się zmierzyć.
immensurabilità *f* niezmierność *f*.
immérgere (-dże-) *a* zanurzyć, zatopić; ~ *si* *r* rzucić się, zatopić się np. w myślach.
immertáto niezastużony.
immèritévole (-wo-) niezastugujący, niegodzien; è~di questa pena on nie zasłużył na tę karę.
immérsi *p*, *r* **imméerso** *p*, *p* od **immérgere**.
immersione *f* zanurzenie.
imméttere *a* wsadzić, włożyć, wprowadzić.
immigránte *m* i *f* przybysz *m*.
immigráre *n* przybywać.
immigrazione (-dzjo-) *f* przybycie *n*, przyjście *n*, do jakiegoś kraju
imminénte blizki, zagrażający, grożący.
imminénza (-ca) *f* blizkość *f*, niebezpieczeństwa, zbliżające się niebezpieczeństwo.
immischiársi (-skjar-) *r* mieszać się.
immiserire (io **immiserisko**) *a* i *n* zbi-dnieć, stać się ubogim.
immisi *p*, *r* **imméssso** *p*, *p* od **imméttere**.
immissione *f* wprowadzenie, włożenie *n*.
immóbile nieruchomy; **beni immóbilli** *m*. *pl.* grunta, tereny *pl*.
immobilità *f* nieruchomość *f*.
immobilizzare (-licca-) *a* unieruchomić.
immoderatézza (-tecca) *f* bezmiar *m*, nieumiarkowanie *n*.
immoderáto bezierny, nieumiarkowany.
immodéstia *f* nieskromność *f*.
immodésto nieskromny.
immoláre *a* ofiarować, poświęcić na ofiarę.
immolazione (-dzjo-) *f* ofiara *f*.

immolláre *a* zmoczyć, rozmiękczyć.
immondézza (-decca) *f* niechlujstwo nieczystość *f*; = **immondizia** (-dzja) *f* śmiecie *pl*.
immóndo brudny, nieczysty.
immorále niemoralny, nieobyczajny.
immoraltà *f* niemoralność, nieobyczajność *f*.
immorbidire (io **immorbidisko**) *a* rozmiękczyć.
immortalé *a* wiecznie, nieśmiertelnie.
immortále nieśmiertelny.
immortalità *f* nieśmiertelność *f*.
immóto nieruchomy, niewzruszony.
immúne wolny, odporny.
immunità *f* odporność *f*.
immusito niechętny.
immutábile niezmienny, nieodmienny.
immutabilità *f* niezmiennność, nieodmiennność *f*.
immutáto niezmienny.
imo *m* najgłębszy, dół, spód *m*, dno *n*.
impaccáre (-pakka-) *a* zapakować.
impacciáre (-czja-) *a* przeszkadzać, zawadzać; ~ *si* *r* mieszać się do czego.
impacciáto zmieszany, zakłopotany.
impáccio (-czjo) *m* przeszkoda *f*, kłopot *m*.
impácco (-pakko) *m* kłębek *m*; powijak *m*, pielucha
impadronirsi (mi **impadronisko**) *r* opanować, podbić, stać się panem czego.
impagábile nieopłacony, nieoceniony.
impagináre (-dzi-) *a* oddzielić kartki z arkuszów.
impaginátura *f* oddzielenie *n* kartek.
impagliáre (-llja-) *a* słomą pokrywać, wyścielać, wypychać.

impagliatino *m* plecionka *f* ze słomy.

impagliatore *m* robiący plecionki ze słomy, wypychacz.

impagliatura *f* wyplatanie *n* krzesel *n*; wypychanie *m*.

impalancato (-ka-) *m* plot, parkan *m*.

impalare *a* wbić na pal,

impalato *fig.*, sztywny.

impalatura *f* wbicie na pal.

impalcare (-ka-) *a* zrobić pułap, sufit.

impalcatura *f* pował a *f*, zrobienie pułapu, powały.

impallidire (io *impallidisko*) *n* zblednąć.

impalmare *a* zaręczyć się przez podanie sobie ręki; = *prometersi* zaręczyć się.

impalpabile niewyczuwalny, nienamecalny. [ność *f*.

impalpabilità *f* niewyczuwalność
impaludare *a* zamienić w bagno, zabagnić.

impancarsi *r* udawać, że się czemś jest.

impaniare *a* pomazać lepem, wpaść w sidła.

impaniatore *m* ptasznik *m*.

impannare *a* sukniem pokryć; ~ *la finestra* okno zamknąć płótnem, papierem.

impannata *f* płótno rozpięte w ramach okna.

impantanare *a* zabagnić, zamulić.

impappinare *a* mieszać, zawilżyć; ~ *si r* zmotać.

imparagonabile nierównany.

imparare *a* uczyć się, nauczyć się, uczyć, nauczyć.

imparaticcio (-czjo) *m* robota niedokładnie zrobiona przez uczeni.

impareggiabile (-dźja-) nieporównany, nierównany.

imparentarsi *r* spokrewnić się.

impari nieparzysty nierówny; ~ *ad un compito* niedorósł do jakiegoś zadania.

imparità *f* nierówność *f*.

impartire (io *impartisko*) *a* rozdzielać, udzielić.

imparziale (-dźja-) bezstronny.

imparzialità *f* bezstronność *f*.

impassibile nieczuły; = *indifferente* obojętny, spokojny.

impassibilità *f* nieczulość, spokojność umysłu, obojętność *f*.

impastare *a* gnieść, rozczyniać ciasto; mieszać farby.

impastatura *f* gniecienie *n*, rozczynianie; mieszanie farł.

impasticciare (-czja-) *a* fuszować; ~ *si r* powalać się.

impasto *m* ciasto *n*, zmieszany *fig*.

impastocchiare (-stokcja-) *a* mówić przed kim.

impastoiarsi *r* zawilżyć się.

impastrarsi *r* zamaskować się, zakapturzyć się.

impataccare (-takka-) *a* powalać, impattare *a* skwitować.

impaurire (io *impaurisko*) *a* nastraszyć się, przelęknąć się.

impavidità (-wi-) *f* nieustraszeność *f*.

impávido nieustraszony.

impaziente (-dzien-) niecierpliwy.

impazientirsi (mi *impazientisko*) *r* niecierpliwieć się. [wość *f*.

impazienza (-ca) *f* niecierpliwosć, impazire, impazire (io *impacisko*) *n* zwaryować, oszaleć.

impazzato głupi, obłąkany; *all'impazzata* jak szalony, obłąkany.

impeccabile (-pekka-) bezgrzeszny, wolny od grzechu.

impeccabilità *f* bezgrzeszność, nienaganność *f*.

impeciare (-czja-) *a* posmarować, powalać smołą.

impeccatura *f* zalanie, posmarowanie *n* smołą.

impecorire (io *impekorisko*) *n* zlagodnieć jak owca.

impedimento *m* przeszkoda, zawada *f*; *essere d'impedimento* być przeszkodą.

impedire (io impedisko) *a* przeszkadzać.

impedito porażony, rażony apopleksją.

impugnare (-nnja-) *a* zastawić, dać w zastaw; = **adoperare** użyć; ~ *si* *r* zobowiązać się.

impugnato: essere già ~ już odmówione.

impugno (-nnjo) *m* zobowiązanie *n*; = **zelo** *m* zajęcie się; = **impiccio** (-czjo) *m* kłopot *m*.

impugolare *a* oblepić, zalać smołą.
impugarsi *r* być zaskoczony *m* czemś, rzucić się do wody.

impulare *n* włosem pokryć.

impellente naganiający, napędzający; **motivo** ~ *m* powód *m*, pobudka *f*.

impellicciare (-czja-) *a* okryć futrem.

impenetrabile nieprzenikliwy, nieprzepuszczalny.

impenetrabilità *f* nieprzenikliwość, niedociekalność *f*.

impenitente zatwardziały w grzechu.

impenitenza (-ca) *f* zatwardziałość *f* w grzechu.

impennare *a* pokryć piórami, porastać w pierze.

impensabile niedający się pomysleć.

impensato niepomyślany, niespodziany; **all'impensata** niespodzianie.

impensierirsi (io *mi* **impensierisco**) *r* zamyślić się, zadumać się.

impensierito zamyślony, zadumany.

impeparè *a* pieprzyć.

imperare *n* rządzić, władać, wskazywać, panować.

imperativo (-wo) wskazujący.

imperatore (*fem.*: **imperatrice**) *m* cesarz *m*.

impercettibile (-czet-) niedostrzeżony, niedojrzany okiem.

impercettibilità *f* nieznacność *f*.

impercettibile (-kjokkè), **impercettibile** *cong.* gdyż, ponieważ.
imperdonabile nie do przebaczenia. [skonały.

imperfetto niedokonany, niedo-
imperfessione (-dzjo-) *f* niedoskonałość, niedokładność, wada *f*.

imperiale cesarski.

imperialismo *m* imperyalizm *m*.
imperialista *m* zwolennik *m* cesarstwa.

imposibilità *f* duma, wyniosłość *f*.
imperioso rozkazujący, wyniosły.

imperito niebiegły, nieznający.
imperituro nieznikomy.

imperizia (-cja) *f* brak doświadczenia, biegłości.

imperlare *a* ozdobić perłami.

impermalirsi (*mi* **impermalisco**) *r* brać za złe.

impermeabile 1. nieprzemakalny; 2. *m* płaszcz *m* gumowy.

impermeabilità *f* nieprzemakalność, nieprzepuszczalność *f*.

impermutable nieodmienny.

impermutevole *f* nieodmienność *f*.

impéro *m* państwo, cesarstwo, panowanie *n*.

imperscrutabile niezbadany, niepojęty.

impersonale nieosobisty.

impersonarsi *r* ucieleśnić się, spoić się w jedno ciało.

imperterrito nieustraszony.

impertinente niegrzeczny, nieprzyzwoity, impertynent *m*.

impertinenza (-ca) *f* niegrzeczność, bezczelność, impertynencya *f*.

imperturbabile nie dający się zmieszać, spokojny; = **irremovibile** niewzruszony; = **indifferente** obojętny.

imperturbabilità *f* umysł *m* niezachwiany, niewzruszony, obojętność *f*.

imperturbato niedający się zmieszać, niezachwiany.

imperversare *n* szaleć.
impetare *a* zapowietrzyć.
impeto *m* pęd, zapęd *m*, popędliwość *f*; *di primo* ~ wybuchając.
impetrabile *do* osiągnięcia.
impetrare *a* uprosić.
impettito sztywny.
impetuosità *f* gwałtowność, natarczywość *f*.
impetuoſo gwałtowny, natarczywy.
impiegare *a* poranić.
impiallacciare (-cja-) *a* wykładać drzewem, fornirować.
impiallacciatúra *f* wykładanie drzewem, fornirowanie *n*.
impiantare *a* stanąć, zająć stanowisko, założyć; = **fondare** założyć.
implantito *m* podłoga *f*.
impiánto *m* założenie, urządzenie *n*.
impiastrafogli (-lj) *m* bazgracz, gryzmoła *m*.
impiastrare, **impiastricciare** (-cja-) *a* bazgrać, zasmarować.
impiastro *m* plaster *m*.
impiccare *a* powiesić na szubienicy.
impiccaglione (-pikkadžjo-) *f* powieszenie *n*.
impicciare *a* wtrącać się do czego, przeszkadzać.
impiccinire, **impicciolare** (io **impiccinisco**) *a* i *n* zmniejszać, mniejszym się stać.
impiccio *m* przeszkoda; = **imbarazzo** (-racco) *m* kłopot *m*.
impiccione *m* wichrzyciel *m*, eiejacy niepokój.
impidocchiare (-dokkja-) *n* zawszeć, dostać wszy, owszawieć.
impiegabile *do* użycia.
impiegare *a* używać, posługiwać się, zająć.
impiegato *m* urzędnik *m*; ~ **privato** prywatny, urzędnik *m*.

implégo *m* zajęcie *n*, zatrudnienie *n*, urząd *m*, posada *f*.
impietosire (io **impietosisco**) *n* pobudzać do litości; ~ *si* *r* mieć współczucie, litować się.
impietrare, **impietrire** *n* skamienieć, zamienić w kamień.
impigliare (-lja-) *a* przytrzymać; powstrzymywać; ~ *si* *r* zaplątać się, zawikłać się.
impigriré (io **impigrisco**) *a* i *n* zleniwieć, leniwym się stać.
impillaccherare (io **impillakkerò**) *a* obryzgać, zaszargać.
impinguare, **impinguire** (io **impinguisco**) *a* i *n* tużyc.
impinzare (-ca-) *a* opychać, karmić do zbytku.
impiombare *a* zalać, umocować ołowiem; plombować.
impiombatúra *f* plombowanie *n*.
impiparsi *r* pogardzać, gwizdać na co.
impiumare *a* upierzyć, okryć pierzem.
implacabile (-ka-) nieubłagalny, nieprzełagalny.
implacabilità *f* nieubłagalność *f*.
implacato nieubłagalny, nieprzełagalny.
implicare *a* zawikłać, uwikłać.
implicito rozumieć się samo przez się, bezwarunkowo.
implorare *a* błagać.
implume nieupierzony.
impolitico (-ko) niepolityczny.
impoltronire (io **impoltronisco**) *a* i *n* rozleniwieć się.
impolverare (-we-) *a* obsypać prochem, pyłem; ~ *si* *r* obsypać się pyłem.
impomiciare (-cja-) *a* gładzić pomieksem.
imponderabile niedający się zważyć.
impóne *pr.* **impósi** *p*, *r* **impósto** *p*, *p* od **impórre**.
imponente olbrzymi, imponujący.
imponénza (-ca) *f* wspaniałość *f*.

- imponibile** dający, mający być opodatkowanym.
- impopolare** niepopularny, nielubiany.
- impopolarità** *f* niepopularność *f*.
- imporporare** *a* purpurowo barwić.
- imporre** *n* zbutwieć.
- imporre** *a* i *n* nakładać, nałożyć; ~ *si* *r* narzucać się.
- importante** ważny.
- importanza** (-ca) *f* ważność *f*, znaczenie *n*; darsi ~ robić się ważnym, nadawać sobie znaczenia lub powagi.
- importare** *a* i *n* za sobą ciągnąć, sprowadzać; *che t'importa?* co ciebie to obchodzi? *non importa!* nie nie znaczy.
- importatore** *m* sprowadzający towary.
- importazione** (-dzjo-) *f* przywóz *m*.
- importo** *m* ilość, suma, wartość *f*.
- importunare** *a* być komu natrętnym, naprzykrzać się.
- importunità** *f* natrętność *f*.
- importuno** natrętny.
- imposizione** (-dzjo-) *f* nałożenie, nakładanie *n*; = **imposta** *f* podatek *m*.
- impossessarsi** *r* opanować, zawładnąć.
- impossibile** niemożliwy.
- impossibilità** *f* niemożebność *f*.
- impossibilitare** *a* uniemożliwić.
- imposta** 1. *f* podatek *m*; 2. *f* okiennica, rama *f* u okna, odrzwia *pl*.
- impostare** *a* postawić, uszykować, wrzucić list do skrzynki.
- impostazione** (-dzjo-) *f* wpis *m*, wpisanie *n*, wrzucenie listu do skrzynki, nadanie *n* listu na pocztę.
- impostemire** (io **impostemisko**) *n* wrzodzić.
- impostore** *m* oszust *m*; = **ipocrita** *m* obłudnik *m*.
- impostura** *f* oszustwo *n*, obłuda *f*.
- imposturare** *a* oszukiwać,
- impotente** niedołęga, niesdatny; = **incapace** niesdatny.
- impotenza** (-ca) *f* bezalność, niesdatność *f*.
- impoverire** (io **impoverisko**) *a* i *n* zubożyć.
- impraticabile** niepodobny do wykonania.
- impraticabilità** (-ka-) *f* niewykonalność, bezdrożność *f*.
- impraticare** (io **impratikisko**) *a* zrećnie zrobić; ~ *si* *r* wdroyć się, włożyć się do czego, wprawić się.
- imprecare** *n* przekląć, przeklinać.
- imprecazione** (-dzjo-) *f* złorzeczenie, przekleństwo *n*.
- imprecisione** (-czj-) *f* niedokładność *f*.
- impreciso** niedokładny.
- imprejudicato** (-dźjudika-) nie-rozstrzygniony.
- impregnare** (-nja-) *a* namoczyć, nasycić; zapłodnić; ~ *si* *r* namoczonym, nasyconym być.
- impremeditato** bez obmyślenia.
- imprendere** *a* przedsięwziąć, zacząć.
- imprenditore** *m* przedsiębiorca *m*.
- impreparato** nieprzygotowany.
- impresa** *f* przedsięwzięcie *n*.
- impresario** *m* przedsiębiorca *m*.
- imprescrittibile** nieprzedawniony.
- imprési** *p*, *r* **impréso** *p*, *p* od **imprendere**.
- impréssi** *p*, *r* **impréssso** *p*, *p* od **imprimere**.
- impressionabile** czuły, wrażliwy.
- impressionare** *a* zrobić wrażenie.
- impressionarsi** *r* zrobić na sobie wrażenie.
- impressione** *f* wrażenie *n*; = **edizione** (-dzjo-) *f* wydanie *n*.
- imprestare** *a* pożyczyć.
- impréstito** *v*. **prestito**.
- imprevedibile** (-we-) nieprzewidywany.

imprevedúto (-we-) nieprzewidziane, niespodziewanie *n.*

imprevidénte bez troski, nieprzezornie.

imprevidénza (-ca) *f* nieprzezorność *f.*

imprevisto nieprzewidziany.

imprigionaménto uwięzienie *n.*

imprigionáre (-dzjo-) *a* uwięzić, zamknąć.

imprímere *a* wycisnąć, wrazić, wpoić w umysł; ~ **moviménto** *a* qualche cosa wprawić w ruch.

improbábile nieprawdopodobny.

improbabilità *f* nieprawdopodobność *f.*

improbità *f* nieuczciwość *f.*

improbo nieuczciwy.

improduttività (-wi-) *f* niewydatność *f.*

improduttivo (-wo) niewydatny.

imprónta *f* odcisk *m.*

impróntare *a* odcisnąć, wycisnąć; **éssere impróntato** być przesiąkniętym.

imprónto natrętny.

impronunziábile (-dzja-) niewymowny.

impropério *m* lżenie, złorzeczenie *n.*

improprietà *f* niewłaściwość, nieprawidłowość *f* językowa.

impróprio niewłaściwy, niestosowny.

improrogábile niezwłoczny.

improsciuttire (io **improscjuttisko**) *n* wyschnąć, wysuszyć.

impróvvido (-prowwi-) nieogledny, nieprzezorny.

improvvisáre *a* improwizować.

improvvisáta *f* zaskoczenie *n.*, niespodzianka *f.* [*m.*]

improvvisatóre *m* improwizator

improvvisazióne (-dzjo-) *f* improwizacja *f.*

improvviso nagle; **all' improvviso** zniemacka.

imprudénte nierozsądny; = **incáuto** (-ka-) nieostrożny.

imprudénza (-ca) *f* nieroztropność *f.*

imprunáre *a* otoczyć, pokryć cierniami.

impúbe, **impúbere** niedorośli.

impudénte bezwstydy.

impudénza (-ca) *f* bezwstydnosć *f.*

impudicizia (-czidzja) *f* bezwstyd, nierząd *m.*

impudico (-ko) nierządny, wszeteczny.

impugnábile (nnja-) naruszalny, dający się naruszyć, zaczepić.

impugnáre *a* jać, ujać w garść (mieć); = **combáttere** (kom-) zaczepiać, nagabywać, naruszać.

impugnátura *f* ujęcie w garść, ujęcie.

impugnazióne (-dzjo-) *f* napaść, zaczepka *f.*

impulsióne *f* popęd *m.*

impulsivo (-wo) nadający popęd.

impúlso *m* popęd, bodziec *m.*, namowa *f.*

impúne bezkarny.

impuníbile nie zasługujący na karę.

impunità *f* bezkarnosć *f.*

impunító nieukarany, bezkarny.

impuntáre *n* stanać, zatrzymać się; ~ **si r** opierać się, nie dać się.

impuntíre (io **impuntisko**) *a* gęsto szyć, przesywać, pikować.

impuntuále niepunktualny.

impuntualità niepunktualność *f.*

impuntúra *f* stębnowanie *n.*, drobny szew *m.*

impurità *f* nieczystosć *f.*, nierząd *m.*

impúro nieczysty.

imputábile mogące być komu przypisanem, odpowiedzialny.

imputáre *a* przypisywać coś komuś, obwiniać.

imputáto obwiniony.

imputazióne (-dzjo-) *f* obwinienie *n.*, przypisywanie *n* czegoś komuś.

- Imputridire** (io imputridisko) *n* zgnić.
- Impuzzire** (io impuccisko) *a i n* zaśmierdzić się.
- In prep.** 1. oznacza pobyt w miejscu, *n. p.*; io sarò in casa, in chiesa, in giardino będą w domu, w kościele, w ogrodzie; noi siamo nati in Austria urodziliśmy się w Austrii; 2. oznacza czas, *n. p.*; in un'ora w jednej godzinie; sono nato nell'anno 1875 urodziłem się w r. 1875; 3. łączy się z nazwą materiału w następujących zwrotach: lavorare in oro wyrobić ze złota; cucire in bianco szyć bielizną; 4. łączy się z innymi częściami zdania i oznacza sposób i rodzaj, *n. p.*; in questo modo w ten sposób; in tal maniera tak.
- inabile** niezdatny, niezdolny.
- inabilità** *f* niezdatność, niezdolność *f.*
- inabilitare** *a* uczynić niezdolnym.
- inabissare** *a i n* wtrącić w przepaść, otchłań, wpaść w przepaść.
- inabitabile** niezamieszkalny.
- inabitato** niezamieszkały.
- inaccessibile** (-czes-) niedostępny.
- inaccessibilità** *f* niedostępność *f.*
- inaccettabile** nie do przyjęcia.
- inaccordabile** (inakkor-) nie do zezwolenia, nie do przyjęcia.
- inacerbire** (io inacerbisko) *a i n* rozjątrzyć, pogorszyć.
- inacettare** (inaczetisko) *a i n* skwaśnić.
- inacidire** (inacidisko) *a i n* zakwasić.
- inacquare, annacquare** *a* oblewać wodą (ulice); zmieszać z wodą (wino).
- inacutire** (io inakutisko) *a* zaostriżyć.
- Inadattabile** niedający się zastósować.
- Inadattabilità** *f* niemożność *f* zastósowania.
- Inadeguato** nieśtósowny.
- inadempibile** niedający się wypełnić.
- Inadempito** niespełniony.
- Inadoprabile** niezdatny, nieużyteczny.
- inalare** *a* wdechiwać, inhalować.
- inalazione** (-dzjo-) *f* wdechiwanie *n*, inhalacja *f.*
- inalberare** *a* zatknąć, wywiesić chorągwie; ~ si r stawać dęba, wspinać się na tylnych nogach.
- inalidire** (io inalidisko) *n* schnąć.
- inalienabile** niesprzedajny.
- inalienato** nie do sprzedania, nie do pozbycia.
- inalterabile** niezmienny.
- inalterato** niezmienny, nienaruszony.
- inalzare v. innalzare.**
- inamidare** *a* nakrochmalić.
- inamidatura** *f* krochmalenie *n.*
- inammissibile** niedopuszczalny, niewłaściwy.
- inammissibilità** *f* niewłaściwość *f.*
- inamovibile** (-wi-) nie dający się zastawić.
- inane** próżny, daremny.
- inanellare** *a* obrączkować, robić kółka na czem.
- inanimato** nieożywiony, bez życia.
- inanimare** *a* dodać odwagi, ochoty, zachęcić.
- inanita** *f* czczość, próżność, marność *f.*
- inappagabile** niewykonalny.
- inappellabile** nieodwoalny.
- inappetente** pozbawiony apetytu.
- inappetenza** (-ca) *f* brak apetytu.
- inapplicabile** (-ka-) nieśtósowny, nieprzydatny.
- inaprezzabile** (-precca-) nieoceniony.
- inappuntabile** niezapanny.
- inappurabile** nie dający się wyjaśnić.
- Inarabile** nie dający się orać, nieorny.
- Inarato** nie orany.

inarcáre (-ka-) *a* zakrzywić, za-
giąć w łuk, kabłąk; ~ le ciglia
zmarzczyć czoło.
inargentáre (-džen-) *a* posre-
brzyć.
inargentáto srebrzysty.
inargentatúra *f* posrebrzenie *n*.
inaridíre (io inaridisko) *a* i *n*
wysuszyć, osuszyć.
inarmónico (-ko) nieharmoni-
czny, niezgodny.
inarrivábile (-wa-) niedosięgły,
nieodścigniony.
inarticoláto (-ko-) nieartykuło-
wany.
inascensibile (-zen-) niedostę-
pny.
inascoltáto (-skol-) niewysłucha-
ny.
inasiníre (io inasinisko) *n* zgłu-
pieć, zośleć, osłem się stać.
inaspettáto nieoczekiwany.
inaspriménto *m* zaostrenie, po-
gorszenie *n*.
inaspríre (io inasprisko) *a* i *n*
zaostrzyć, pogorszyć; ~ si *r*
ostrzejszym się stać.
inastáre *a* zatknąć, osadzić.
inattaccábile (-takka-) niezdo-
byty, niedotykalny.
inattendibile niepewny, zawodny.
inatténto nieuwważny.
inattenzióne (-dzjo-) *f* nieuwważa *f*.
inattésio niespodziewany, nie-
oczekiwany.
inattività (-wi-) *f* nieczynność *f*.
inattívo (-wo) nieczynny.
inattuábile niewykonalny.
inattuabilità *f* niewykonalność *f*.
inaudíto niesłychany.
inaugurále wstępny; *discórso* ~
m mowa wstępna, mowa *f* przy
otwarciu, poświęceniu.
inauguráre *a* poświęcić, uroczy-
ście, otworzyć, odsonić.
inaugurazióne (-dzjo-) *f* otwar-
cie, odsonienie *n*.
inauspiciáto (-ka-) rozpoczęty
pod nie dobrą przepowiednią,
znakiem.

inavvedutézza (inawwedutecca) *f*
nieuwaga *f*. [osny.
inavvedúto nieuwważny, nieba-
inavvertenteménte *adv.* z prze-
oczenia.
inavverténza (-ca) *f* nieuwważa *f*.
inavvertíto niespostrzeżony, nie-
przewidziany.
inazióne (-dzjo-) *f* nieczynność *f*.
incaciáre (-kaczja-) *a* posypać
serem tartym.
incagliáre (-kallja-) *a* i *n* u-
tknąć, osiąść na piasku, mieli-
źnie.
incáglio (-lljo) *m* przeszkoda *f*.
incalappiáre *a* usidlić; ~ si *r*
zawikłać się.
incalcináre (-kalczy-) *a* bielić wa-
pnem, tynkować.
incalcinatúra *f* tynk *m*.
incalcolábile (-kalko-) nieobli-
czalny.
incalliménto *m* stwardniałość *f*,
stwardnienie *n*.
incallíre (io incallisko) *n* stwar-
dnieć; zgrubnieć.
incaloriménto *m* ogrzanie; za-
palenie *n*.
incaloríre (io inkalorisko) *a*
ogrząć, rozgrzać.
incalvíre (io inkalwisko) *n* wy-
łysieć.
incalzáre (-kalca-) *a* ścigać, go-
nić, cisnąć.
incamerábile (-ka-) dający się
zabrać, ściągnąć.
incameráre *a* zabierać; uwięzić.
incamiciáre (-czja-) *a* powlec
wapnem, potynkować.
incammináre *a* naprowadzić na
drogę, pokierować; ~ si *r* pu-
ścić się w drogę.
incanaláre *a* groblą opatrzyć,
wstrzymać.
incanalatúra *f* opatrzenie, usy-
panie *n* grobli.
incancellábile (-kancel-) nie wy-
gasty, nie dający się wymazać.
incanceriníre (io inkanceroniako)
n uleść zgorzeli, gangrenia.

incandescénte (-kandeszen-) rozżarzony do białości; **gas** ~ *m* światło *n* żarowe.

incandescénza (-ca) *f* rozżarzenie do białości *n*; **lume, luce, lámpada ad** ~ światło *n*, **lámpa** *f* żarowa.

incannággio (-dźjo) *m* nawijanie na cewkę, szpulkę.

incannáre (inkan-) *a* związać nici na cewkę.

incannatóio *m* zwijadło *n*.

incannatóre *m* ten co związa nici na cewkę, szpulkarz *m*.

incannucciáre (-czja-) *a* dać kratę z trzciny, otoczyć taką kratą.

incantáre *a* czarować, oczarować; ~ *si r* być oczarowanym.

incantatóre *m* czarodziej *m*.

incantésimo *m* urok, wdzięk *m*, oczarowanie *n*.

incantévole (-kantewo-) czarujący, oczarowany.

incántol. *m* urok, wdzięk, czar *m*; **d'incánto** cudowny; **2. m** licytacya, aukcyja *f*; **méttere all'** ~ sprzedać, kupić na licytacji.

incantucciársi (-czjar-) *r* skurczyć się w kącie.

incanutíre (io inkanutisko) *a i n* posiwieć, osiwieć.

incapáce (-ce) niezdatny, niezdolny.

incapacità (-czy-) *f* niezdatność, niezdolność *f*.

incaparbíre (io inkaparbisko) *n* knaźbrnym być, uprzeć się.

incapársi (io mi inkapo) *r* wbić się do głowy.

incaponiménto *m* knaźbrność, zaciętość *f*.

incaponírsi *r* uprzyć się.

incappáre *a i n* wpaść w zasadzkę, w sidła; otulić się w płaszcz.

incappelláre *a* ~ *si r* rozgniewać się. [szczem.]

incappottáre *a* otulić się płaszczem; **incappucciáre** (-czja-) *a* naciągnąć kaptur na głowę.

incapricciársi, incapricciársi r do głowy sobie wbić.

incarbonírsi (io mi inkarbonisko) *r* zwęglić.

incarceraménto (inkarcze-) *m* uwięzienie *n*.

incarceráre *a* uwięzić.

incarceráto *m* więzień *m*.

incarcerazióne (-dzjo-) *f* uwięzienie *n*.

incaricáre (inkarikare) *a* obarczyć, obciążyć; poruczyć, zlecić; ~ *si r* podjąć się czego.

incaricáto: ~ **d'affari** *m* agent, poseł *m* do szczególnych poruczeń.

incárico (inkariko) *m* poruczenie, polecenie *n*, urząd *m*.

incárnáre *a* ucieleśnić; ~ *si r* człowiekiem się stać.

incarnatíno cielisty.

incarnáto wrośnięty, wcielony.

incarnazióne (-dzjo) *f* ucieleśnienie *n*.

incarníre *n* wrósł w co, wkorzenie się.

incarnogníre (io inkaronnisko) *n* stać się ścierwem.

incartaménto *m* akta *pl.* zeszyte razem.

incartapecoríre (io inkartapekorisko) *n* wyschnąć na pergamin.

incartáre *a* obwinać, zawinać w papier.

incártto *m* zeszyt *m* aktów.

incartocciáre (-czja-) *a* włożyć co w trąbkę papieru.

incartonáto w kartonie.

incassáre *a* zapakować w skrzynię, pieniądze schować do kasy.

incáссо *m* inkas-o, schowanie *n* pieniędzy, przychód *m*.

incastonáre *a* oprawić, osadzić, wprawić, wstawić.

incastoratóra *f* oprawa, osada *f*.

incastráre *a i n* wprawić, wstawić, wsunąć.

incastoratóra *f* oprawa, osada *f*.

incástro *m* wcięcie *n*, karb *m*.

incatarrársi *r* zakatarzyć się.

incatenaménto *m* okucie łańcuchem, uwiązanie *n*.
incatenáre *a* uwiązać na łańcuchu, spoić, zamknąć drogę.
incatramáre *a* posmarować dziegciem.
incatramáto dziegciowaty.
incattivire (io inkattiwisko) *a i n* stać się złym, zepsuć się.
incáuto nieostrożny.
incaváre (-kawa-) *a* wydrażyć, wyłobić.
incavátúra *f* wyłobienie, wydrażenie *n*, jama *f*.
incavallársi *r* wsiąść na konia, mieć nogę ścierniętą.
incavernársi *r* skryć się w jaskiniach podziemnych.
incavernáto (inkawer-): **occhi incavernati** *m*, *pl.* oczy *pl.* zapadłe.
incavezzáre (-kawecca-) *a* włożyć uzdę.
incavicchiáre (-kawikkja-) *a* przybić kołkiem.
incávo (-wo) *m* dół *m*, jama *f*.
incédere (-cze-) *n* stapać.
incendiáre *a* zapalać, podpalić.
incendiário *m* podżegający; podpalacz, podżegacz.
incéndio *m* pożar, ogień *m*.
inceneráre, **inceneríre** (io incenererisko) *a* posypać popiołem, obrócić w popiół.
incensáre *a* okadzić.
incensáto (-czen-) *f* okadzenie, kadzenie *n*.
incensatóre *m* rozniecający i kadzący w kościele.
incensatúra *f* pochwały przesadne *pl.*
incensióre *m* kadzielnica *f*.
incénso *m* kadzidło *n*.
incensurábile nienaganny.
incéntivo (-wo) *m* bodziec *m*, pobudka, podnieta *f*.
incentraménto, **accentraménto** *m* skoncentrowanie *n*.
inceppáre *a* hamować, tamować.
inceppáto zajęty.

inceppatúra *f* zajęcie (głowy) *n*.
inceráre *a* woskować; **tela inceráto** *f* płótno woskowane *n*, **cerata** *f*.
inceratúra *f* woskowanie *n*.
incerallaccáre (io inceralakko) *a* pieczętować.
incerchiáre (-kja-) *a* otoczyć obęczkami, dać obęczce.
incertézza (-tecca) *f* niepewność *f*.
incérto niepewny; **gli incerti** dochody *pl.* poboczne.
incespáre, **incespicáre** (-czespi-ka-) *n* potknąć się, zaplątać się w krzakach.
incessánte nieustanny.
incésto *m* kazirodztwo *n*.
incestuóso kazirodny; **kazirodea** *m*.
incétta *f* zakup *m* hurtem dla sprzedawania częściami.
incettáre *a* zakupić hurtem.
incettatóre *m* zakupień, kupujący hurtem.
inchiavacciáre (inkjawaczjare) *a* zarygłować.
inchiésta *f* badanie, śledzenie, śledztwo, dociekanie *n*.
inclináre *a i n* schylić, nachylić; ~ *si r* schylić się, pochylić się.
inchino *m* zgięcie *n*, ukłon *m*.
inchiodáre (inkjo-) *a* zagwoździć, przybić gwoździami; ~ *si r* popaść w długi.
inchiodáto zagwoźdzony, zadłużony.
inchiodatúra *f* przybicie gwoździami, zagwoźdzenie *n*.
inchióstro *f* atrament *m*; ~ *da stampa* czernidło *n* drukarskie; ~ *di china* tusz *m* chiński.
incia. páre (-czjam-) *n* potknąć się, spotkać.
inciampáto: **dare un' ~** *f* potknąć się.
inciampicáre (-pika-) *n* potknąć się.
inciámpto *m* przeszkoda, zawada *f*.

inciampóne *m* silne uderzenie *n*.
incidente *m* przypadek *m*.
incidentemente (-*cz*-) *adv.* około, okolicznościowo, nawiasem.
incidenza (-*ca*) *f* pomysł, koncept *m*, wpadnięcie *n*; *per* ~ około; ubocznie.
incidere *a* wyrzynać, ciąć.
incimicito (-*cz*-) zapluskwiony.
incimurrare (io *incimurrisko*) *n* zołzować, dostać zołzów.
incincignare (-*czincinnjare*) *a* zmiąć, pomiętosić.
incinta *f* ciężarna *f*.
incipiente począynający, początkowy.
incipollire (io *incipollisko*) *n* spróchnieć, zbutwieć.
incipiare *a* pudrować.
inciprignire (*incziprinnisko*) *a* ~ *si* *r* pogorszyć się, jątrzyć się.
incirca, **all'incirca**, **a un** ~ *adv.* blisko, prawie, niemal.
incirconciso (*inczirkoncizio*) nieobrzezany.
incisi *p*, *r* **inciso** *p*, *p* od *incidere*.
incisione *f* cięcie, nacięcie *n*; ~ *in* *legno* drzeworyt, rycina *f*; ~ *in* *rame* miedzioryt *m*.
incisivo (*incizisivo*) snący, przecinający; *dente* ~ *m* ząb *m* ślęczny.
inciso włożony, dołączony.
incisore *m* rytownik *m*.
incitamento *m* pobudzenie, podniecenie *n*.
incitare *a* pobudzać, podniecać, podżegać.
incitrullire (io *inczitrullisko*) *a* i *n* zgłupieć.
incuchire (io *inczjukisko*) *n* zgłupieć.
incivile (-*cz*iw-) nieobyczajny, niecywilizowany; = *scortése* niegrzeczny.
incivillimento *m* cywilizowanie, okrziesanie *n*.
incivilire (io *inczivilisko*) *n* cywilizować, okrzesać się.
inciviltà *f* niegrzeczność *f*.

inclemente niełaskawy.
inclementa (-*ca*) *f* niełaskawość, niełagodność *f*.
inclinare *a* i *n* schylić, nachylić, pochylić.
inclinazione (-*dzjo*) *f* skłonność *f*, pociąg *m* do czego.
inclito sławny, znakomity.
includere *a* zamknąć, zawrzeć w czem.
inclusa *f* dodatek; list *m* załączony w innym.
inclusi *p*, *r* **incluso** *p*, *p* od *includere*.
inclusioné *f* zamknięcie, dodanie, zawarcie *n*.
inclusivamente, **inclusive** (-*we*) *adv.* włącznie.
incoativo (-*koatiwo*) wyrażający zaczećie.
incocciare (-*koczjare*) *n* i *a* złym stać się, zezłościć się; ~ *si* *r* uprzeć się, zaciąć się.
incoerente niepołączony, bez związku.
incoerenza (-*ca*) *f* brak spojenia, związku.
incogliere (-*llje*-) *a* dogonić, dopędzić, zatrzasnąć drzwiami.
incognito (-*konn*-) nieznaný.
incólgo *pr.* **incól** *p*, *r* **incólto** *p*, *p* od *incogliere*.
incollare *a* kleić, skleić.
incollatura *f* klejenie, lepienie *n*.
incollerire (io *inkollerisko*) *n* i ~ *si* *r* rozgniewać się.
incolorarsi *r* dostać kolorów, rumienić się.
incoloré bezbarwny. [jący.
inculpabile niewinny; obwinia-
inculpare *a* obwiniać.
inculpévole (-*wo*-) niewinny.
incólto nieukształcony, dziki
incólume nienartszony.
incumbenza (-*ca*) *f* polecenie, zlecenie *n*.
incumbenzare *a* dać polecenia, zlecić.
incómbere (*inkom*-) *n* należeć, tyczyć się.

incombustibile niepalny,
incominciare (-czja-) *a* zaczynać,
 zacząć; *a* ~ da oggi do dzisiaj.
incommensurabile nie dający
 się zmierzyć, niezmierny.
incommensurabilità *f* niezmi-
 rzonność, niezmierność *f*.
incommutabile nieodmienny.
incomodare *a* niepokoić, nudzić,
 naprzykrzać się; ~ *si r* trudzić
 się.
incomodato słaby, nie swój.
incomodo niewygodny; niedo-
 godność; *Le levo l'incómodo*
 nie chcę Panu dłużej prze-
 szkadzać.
incomparabile nieporównany,
 niezrównany.
incompatibile nie znoszący się,
 niezgodny, przeciwny; = **in-**
conciliabile (-konezi-) sprze-
 czny.
incompatibilità *f* niezgodność,
 sprzeczność *f*.
incompensabile nienagrodzony,
 nie dający się zastąpić.
incompetente niewłaściwy.
incompetenza (-ca) *f* niewłaści-
 wość *f*.
incompiuto niedokonany, niedo-
 kończony.
incompleto niecały.
incomportabile nieznośny, nie
 do zniesienia.
incompósto nieporządný, w nie-
 ładzie, zaniedbany.
incomprensibile niepojęty, nie-
 zrozumiały.
incomprensibilità *f* niezrozu-
 miałość *f*.
incompreso niezrozumiały.
incomunicabile niedający się
 udzielić, nieprzenoszalny.
incompeñibile (-koncze-) niepo-
 jęty.
inconcepibilità *f* niepojętość,
 niezrozumiałość *f*.
inconciliabile (-konczy-) niepo-
 jednany, nieprzejednany.
inconciliabilità *f* sprzeczność *f*.

inconcludente nie nie dowodzący
inconcusso (-konkus-) niewzru-
 szony, niezachwiany.
incondizionato (-dzjo-) bezwa-
 urnkowy.
inconfutabile niezbity, niedający
 się zbić.
inconfutato niezbity.
incongruente niezgodny.
incongruenza (-ca) *f* niezgo-
 dność, sprzeczność *f*.
incógruo nie odpowiedni, nie
 odpowiadający, nieprzystojny.
inconsapevole (-wo-) nieświad-
 omy, mimowolny.
incóscio (-konszjo) nieświadomy.
inconsequente niekonsekwentny,
 niedorzeczny.
inconsequenza (-ca) *f* niedorze-
 czność *f*.
inconsideratizza (-tecca) *f* nie-
 rozważność *f*.
inconsiderato nierozważny.
inconsistente bez żadnej pod-
 stawy, nietrwały.
inconsistenza (-ca) *f* niestałość,
 nietrwałość *f*.
inconsolabile niepokieszony.
inconsueto niezwykły, nieprzy-
 wykły.
inconsulto nierozważny, płochy.
inconsumabile nie do spożycia.
incontaminabile nie mogący być
 pokalany.
incontaminato niepokalany.
incontanente *adv.* natychmiast,
 bezzwłocznie.
incontentabile niezadowolony,
 nienasycony.
incontentabilità *f* nienasyconość
f, nieprzestawanie „ na małym.
incontestabile niezaprzeczony,
 nie dający się zaprzeczyć.
incontentato niezaprzeczony.
incontinente niepowściągliwy,
 nie dający się utrzymać.
incontinenza (-ca) *f* niepowścią-
 gliwość *f*.
incontrare *a i n* spotkać; ~ *si r*
 spotkać się.

incontrastabile niezaprzeczony.
incontrastato niezaprzeczony.

incóntro 1. *m* spotkanie *n*; 2. *arr.*
i prep. przeciw; = **dirimpét-**
to naprzeciw; **all'incóntro**
 przeciwnie.

incontroverso (-kontrower-) nie-
 zaprzeczony.

inconveniènte nieprzyzwoity,
 nieprzystojny.

inconveniènza (-konwienienca) *f*
 niedogodność, nieprzyzwoi-
 tość *f*.

inconvertibile nie dający się na-
 wrócić.

inconvincibile (-konwinczi-) nie-
 przekonany

incoraggiamento (-koradźja-) *m*
 dodanie odwagi, zachęcenie,
 odwaga.

incoraggiare, incoraggiare (-dzi-
 re) *a* dodawać odwagi, zachę-
 cać.

incordare *a* i *n* strunami opa-
 trzyć; ~ *si r* zeszywnieć.

incordatura *f* opatrzenie struna-
 mi; zeszywnienie *n* szyi.

incornare *a* komu rogi przypra-
 wić; ~ *si r* uprzeć się.

incorniciare (-korniczjare) *a* opra-
 wić w ramy.

incorniciatura *f* oprawienie *n*
 w ramy.

incoronare *a* ukoronować, uwień-
 czyć.

incoronazione (-dzjo-) *f* ukoro-
 nowanie *n*, koronacja *f*.

incorporabile dający się wcielić.
incorporare *a* wcielić.

incorporazione (-dzjone) *f* wcie-
 lenie *n*.

incorporeità *f* bezcielesność *f*.
incorporeo bezcielesny.

incorreggibile (-korredži-) nie-
 poprawny.

incorreggibilità *f* niepopraw-
 ność *f*.

incorrere *n* popaść w co.
incorrèto niepoprawny, błędny.

incorròtto niezepsuty.

incorruttibile niepodlegający ze-
 psuciu, nieprzekupny.

incorruttibilità *f* niepodleganie
 zepsuciu; nieprzekupność *f*.

incoscienza (inkoszjenca) *f* nie-
 przytomność *f*.

incostante niestały.

incostanza (-ca) *f* niestałość,
 zmienność *f*.

incostituzionale (-dzjo-) niekon-
 stytucyjny.

incredibile niepodobny do wiary.
incredibilità *f* niepodobieństwo

n do uwierzenia.
incredulità *f* niedowiarstwo *n*.

incredulo niewierny, niewierzący.

incremento *m* przyrost, wzrost *m*.

increscioso (-szjoso) uciążliwy,
 przykry. [rzawić.

increspare *a* marszczyć, kędzie-
increspatura *f* kędzierzawienie *n*.

incretinare (io **incretinisko**) *n*
 zgłupieć.

incriminare *a* obwiniać, robić
 zarzuty.

incriminazione (-dzjone) *f* obwi-
 nianie *n*, robienie *n* zarzutów.

incrinare *n* i ~ *si r* pęknać,
 rozłupać się, porysować się.

incrinatura *f* pęknięcie *n*, rysa *f*.

incriticabile (-ka-) niepodlega-
 jący krytyce.

incrociamiento (-czja-) *m* krzy-
 żowanie się *n*.

incrociare, incrocicchiare (czik-
 kjare) *a* krzyżować.

incrociatore *m* krążownik *m*.

incrocatura *f* krzyżowanie *n*.

incrollabile niezachwiany.

incrostare *a* wykladać; ~ *si r*
 pokryć się strupem, skorupą.

incrudire (io **incrudelisko**) *n*
 stać się okrutnym, srogim.

incrudimento *m* pogorszenie *n*.
incrudire (jo **incrudisko**) *a* stać
 się szorstkim, ostrym; pogor-
 szyć się.

incruento bezkrwawy.
incruentare (-skare) *a* posypać
 otrębami.

- incubatóre** *m* przyrząd do wy-
legania.
- incubazióne** (-kubadzjo-) *f* wy-
stadywanie jaj; czas rozwoju
choroby.
- incubo** *m* zmora *f*; duszenie *n*
we śnie.
- incúdiue** *f* kowadło *n*.
- inculcáre** (-kare) *a* wbijać w pa-
mięć. wrazać, wpaść w umysł.
- incurábile** nieuleczalny.
- incuránte** nietroszczący się.
- incúria** *f* niedbalstwo *n*, opie-
szczość *f*.
- incuriosíre** (io inkuriosisko) *n*
ciekawym być.
- incursióne** *f* najazd, podjazd *m*,
wycieczka *f*.
- incurváre** (-kurwa-) *a* zgiąć,
skrzywić.
- incurvatúra** *f* krzywizna *f*,
skrzywienie *n*.
- incurvíre** *n* skrzywić się.
- incússi** *p*, *r* incússu *p*, *p* od in-
cútere.
- incustodíto** niestrzeżony.
- incútere** *a* nabawić, napędzić
strachu.
- índaco** (-ko) *m* indygo *n*.
- indagábile** dający się śledzić, po-
szukiwać.
- indagáre** *a* śledzić, badać, wy-
pytywać.
- indagatóre** *m* śledzący, badający.
- indáguine** (-dżine) *f* śledzenie, ba-
danie *n*.
- indárno** *adv.* napróżno, nadare-
mnie.
- indebitársi**, **indebitírsi** *r* zadłu-
żyć się, popaść w długi.
- indebitáto** zadłużony.
- indébito** niesłuszny, nienależny.
- indebolíméto** *m* osłabienie *n*.
- indebolíre** (io indebolisko) *a* i *n*
osłabić; osłabnąć.
- indecén-te** (-czente) nieprzyzwoity.
- indecénza** (-ca) *f* nieprzyzwoi-
tość *f*.
- indecifrábile** (-czí-) nie dający
się odczytać.
- indecislóne** *f* chwiejność *f*, wa-
hanie się *n*.
- indeciso** nieroztrzygniony, wa-
hający się.
- indeclinábile** nie odmieniający
się.
- indeclinabilità** *f* nieodmienność *f*.
- indecomponibile** (-kom-) nieda-
jący się na części rozłożyć.
- indecoróso** nieprzyzwoity, nie-
przystojny; = **indecén-te**
(-czen-) nieprzyzwoity, nie
przystoi.
- indefésso** nieznużony, niezmor-
dowany.
- indefinibile** nie dający się okre-
ślić, oznaczyć.
- indefínito** nieoznaczony, waha-
jący się, nieokreślony.
- indegnità** (-nnj-) *f* niegodność *f*,
niecny czyn *n*, obelga *f*.
- indégno** (-nnjo) niegodny, nie-
cny, zły.
- indelébile** niezmazany, niezat-
arty.
- indeliberáto** nierozważny, bez
rozmysłu.
- indelicatézza** (-katecca) *f* bez-
względność *f*; = **disonestà** *f*
nieuczciwość *f*.
- indelicató** niedelikatny, bez-
względny.
- indemaniáre** *a* opętać.
- indemoniáto** opętany od szatana.
- indénne** mający wynagrodzone
szkody.
- indennità** *f* wynagrodzenie *n*
szkody.
- indennizzáre** (-nicca-) *a* odszko-
dować, wynagrodzić szkody.
- indennizzo** (-nicco) *m* wynagro-
dzenie *n* szkody, odszkodowa-
nie *n*.
- indentáre** *a* i *n* umocować, do-
stawać zębów
- indéntro** *adv.* wewnątrz.
- independén-te** niepodległy, nie-
zależny.
- independénza** (-ca) *f* niepodle-
głość, niezależność *f*

Indescrivibile (-wi-) nie do opisanía.
Indeterminabile nie dający się oznaczyć, nieoznaczony.
Indeterminato nieoznaczony, nieokreślony.
Indettare *a* umówić się, ugodzić się, ułożyć się.
Indetto *p, p* od **indire**.
indi *adv.* stamtąd, potem, poczem; ~ **a poco** wkrótce potem.
India *f* **le Indie** *f, pl.* **Indye** *pl.*
Indiano *m* **Indyanin** *m*,
indiolavare (-wo-) *a* wściekać się ze złości, rzucać ze złości przedmiotami różnymi.
indiolavato opętany, szalony.
indicare (-ka-) *a* wskazać, oznaczać.
indicativo (-wo) wskazujący; tryb *m*.
indicatore *m* ukaziciel *m*, wskazujący.
indicazione (-dzjo-) *f* wskazanie, pokazanie *n*.
indice (-cze) *m* palec wskazujący *m*, skazówka *f*.
indicibile (-czí-) niewypowiedziany, niewymowny.
Indietreggiare (-dźja-) *n* ustąpić, cofnąć się.
indietro *adv.* w tył, w tyle, z tyłu.
Indifendibile nie dający się bronić, obronić.
Indifeso nieobronny.
Indifferente obojętny.
Indifferenza (-ca) *f* obojętność *f*.
Indifferibile niedający się odwlekać, niezwłoczny.
Indigeno (-dże-) *m* krajowy; krajowiec *m*.
Indigente ubogi, biedny.
Indigenza (-dzenca) *f* nędza *f*; niedostatek *m*.
Indigeribile niestrawny.
Indigestione *f* niestrawność *f*; **fare un' ~** zepsuć sobie żołądek *m*.
Indigesto niestrawny, niestrawiony.

Indignare (-naja-) *a* oburzyć, obruszać.
Indignazione (-dzjo-) *f* oburzenie *n*, gniew *m*.
Indimenticabile (-ka-) niezapomniany.
Indimostrabile niemogący być dowiedzionym.
Indimostrato niedowiedziony.
Indipendente niezależny.
Indipendenza (-ca) niezależność *f*.
Indire *a* zapowiedzieć.
Indiretto uboczny, pośredni.
Indirizzare (-riccare) *a* nakierować, naprowadzić na drogę, adresować; = **dedicare** poświęcić; ~ *si r* do kogoś się zwrócić.
Indirizzo (-ricco) *m* skierowanie *n*, kierunek, adres *m*.
Indisciplinabile (-szí-) niesworny, niekarny.
Indisciplinatezza (-tecca) *f* brak karności, niesworność *f*.
Indisciplinato bez karności.
Indiscretazza (-tecca) *f* natrętność *f*.
Indiscreto natrętny, ciekawy, nierozważny.
Indiscrezione (-dzjo-) *f* natrętność, nieskromność *f*.
Indiscusso nie roztrząsany.
Indiscutibile (-sku-) nie zaprzeczony.
Indispensabile nieodzowny, niezbędny; **è ~ che tu ...** jest niezbędnie potrzebny, ażebyś.
Indispettite (io **indispettisco**) *a* gniewać.
Indispettito zagniewany, urażony.
Indisporre (io **indispongo**) *a* rozstrzoić, wprawić w zły humor.
Indisposizione (-dzjo-) *f* słabość *f*; zły stan zdrowia.
Indisposi *p, r* **indisposto** *p, p* od **indisporre**.
Indisposto słaby, niezdrowy; w złym humorze.
Indisputabile niezaprzeczony.

indissolubile nierozpuszczalny.
indissolubilità *f* nierozpuszczalność *f*.
indistinguibile nie dający się rozsznaczyć, odróżnić.
indistintamente *adv.* bez różnicy.
indistinto niewyraźny.
indistruttibile niezniszczalny.
indivia (-wja) *f* endiwia *f* (rodzaj sałaty).
individuále (-wi-) indywidualny, osobisty.
individualismo *m* indywidualizm *m*.
individualità *f* osobistość, indywidualność *f*.
individualizzare (-licca-) *a* indywidualizować.
individuo (-wi-) *m* osobnik *m*.
indivisibile niepodzielny, nierozdzielny.
indiviso niepodzielony.
indiziare (-dzja-) *a* podejrzewać, mieć poszlakę. | *nie n.*
indizio *m* poszaki *f*, podejrze-
indóccile (-czy-) nieposłuszny, nie-
 sworny.
indocilità *f* nieposłuszeństwo *n*,
 niepojętność *f*.
indolcire (io indolczisko) *a* i *n*
 osłodzić; złagodzić.
indole *f* przymiot *m*, skłonność
f, charakter *m*.
indolente odrętwiały, nieczuły,
 zobojętniały.
indolénza (-ca) *f* opieszalność;
 nieczułość *f*.
indolenziménto (-ci-) *m* zeszy-
 wnienie, uczucie *n* bólu.
indolenzire (io indolencisko) *n*
 zeszywnieć, skostnieć.
indomabile nieposkromiony.
indománi: *P* ~ *m* następny dzień.
indómíto nieposkromiony, nie-
 okiełznany.
indorare *a* ozłocić.
indoratóre *m* pozłotnik *m*.
indorátúra *f* pozłocenie *n*.
indossare *a* wdziać; = **avére**
indósso mieć na sobie, nosić.

indósso, addósso *adv.* na sobie,
 na plecach.
indótto 1. *p*, *p* od **indúrre**; 2.
agg. *m* nieuczony.
indovinabile (-wi-) dający się
 zgadnąć.
indovinaire *a* zgadnąć, zgadywać.
indovinató udany.
indovinatóre *m* ten co zgaduje,
 wróżący.
indovinello *m* zagadka *f*.
indovino *m* wróżek *m*, wróżka *f*;
 essere ~ przepowiadać.
indubitabile niewątpliwy.
indubitáto niewątpliwy, bez zwąt-
 pienia.
indugiare (-dźju-) *a* i *n* odkładać,
 odwlekać; ociągać się.
indúgio (-dźjo) *m* zwłoka *f*.
indulgente (-džen-) pobłażający,
 pobłażliwy.
indulgénza (-ca) *f* pobłażanie *n*.
indúlto *m* indult, odpuszczenie *n*.
indumento *m* szata, suknia *f*.
induráre, indurire (io indurisko)
a i *n* stwardzić, stężyć, stwar-
 dnieć.
induriménto *m* stwardnienie,
 twardnienie *n*.
indúrre (io indukó) *a* namówić,
 skłonić; ~ *si* *r* sklonić się do
 czego.
indússi *p*, *r* **indótto** *p*, *p* od **in-
 dúrre**.
indústría *f* przemysł *m*; cava-
 liére *d'* ~ szalierz *m*.
industriále przemysłowy; prze-
 myślowiec *m*; arte ~ *f* prze-
 myśl artystyczny *m*.
industriánte *m* i *f* przemysłó-
 wiec *m*.
industriársi *r* starać się, usilo-
 wać, silić się
industrióso przemysłny, staranny,
 pilny.
induttivo (-wo) induktywny.
induttóre *m* induktor, wprowa-
 dzający.
induzione (-dźjo-) *f* wprowadze-
 nie *n*, indukcyja *f*.

inebetire (to inebetiało) n ogłu-
pieć, zgłupieć.
inebriäre a upić się, upoić się.
ineceptibile (-cze-) bez zarzutu.
inédia *f* głód *m*, nudy *pl*.
inédito jeszcze dotychczas nie-
wydany.
ineducábile (-ka-) nie dający się
wychować.
ineducáto niewychowany.
ineffábile, niewypowiedziany,
niewymowny.
ineffabilità *f* niewymowność *f*.
ineffettuábile niewykonalny.
inefficáce (-kacze) nieskuteczny.
inefficácia (-czja) *f* nieskute-
czność *f*.
ineguagliánza (-llianca) *f* nie-
równość *f*.
ineguále nierówny.
ineleganté nieelegancki, niewy-
tworny.
inelegánza (-ca) *f* niezgrabność,
niewyiworność *f*.
ineleggibile (-dzi-) niewybie-
ralny.
ineleggibilità *f* niewybieralność *f*.
ineluttábile nieuchronny, nie-
ochybny.
inemendábile niepoprawny.
inenarrábile nie do opisanía.
inerente tkwiący w czem, nie-
rozłącznie spojony.
inérme bezbronny.
inerpicáre (-ka-) a i ~ si *r*
wdrapać się, wgramolić się,
inérte nieżywy, nieczynny.
inérzia (cja) *f* bezczynność, bez-
władność, ociężałość *f*.
inesattézza (-tecca) *f* niedokła-
dność *f*.
inesátto niedokładny.
inesaudibile nie dający się wy-
słuchać.
inesaudító niewysłuchany.
inesauribile niewyczerpany, nie-
przebrany.
inesáusto niewyczerpany.
inescusábile (-tku-) któremu nie
można przebaczyć.

ineseguibile nie dający się wy-
konać.
ineseguito niewykonany.
inesercitáto (-dzi-) niewyćwiczo-
ny, niewprawny.
inesigibile (-dzi-) nie dający się
ściągnąć.
inesigibilità *f* nie możność ścia-
gnięcia.
inesisténce nieistniejący.
inesisténza (-ca) *f* nieistnienie *n*.
inesorábile nieublagany.
inesperiénza (-ca) *f* niedoświad-
czenie *n*.
inespérto niedoświadczony.
inespiábile nieprzeblągany *m*.
inespiáto nieprzeblągany, nie-
przebadzony *m*.
inesplicábile (-ka-) nie dający
się wyjaśnić. [dać.
inesplorábile nie dający się zba-
inesploráto niezbadany.
inesprimibile niewymowny.
inespugnábile (-nija-) niewyga-
sły, niezgasły.
inestimábile nieoceniony.
inestinguibile niewygasyły, nie-
zgasły.
inestirpábile nie dający się wy-
korzenić.
inestricábile (-ka-) niepodobny
do rozwikłania.
inettitudine *f*, **inettézza** (-tecca)
f niezdatność, *f* niezdolność *f*.
inétto niezdatny, niezdolny.
inevitábile (-wi-) nieunikniony.
inézia (-cja) *f* głupstwo *n*, nie-
doręczność *f*. [mowy.
infacóndia (-kon-) *f* brak wy-
infacóndo niewymowny.
infagottáre a zwinąć, zwijąć; ~ si
r okryć się, otulić się.
infallibile nieomylny.
infallibilità *f* nieomylność *f*.
infallibilmente *adv*. niezawodnie.
infamánte szkalujący, osławia-
jący.
infamáre a osławić, oszkalować,
obgadać; = **calunniáre** oczer-
niać, obwiniać.

infamatóre *m* szkalujący, oszczerca, potwarca *m*. [czy. **infamatório** oszczerczy, potwar-
infáme bezecny, haniebny.
infámia *f* niesława, hańba *f*.
infanatichire (io infanatikisko)
n zfanatyzować.
infangäre *a* zabłocić, powalać
błotem.
infänte *m* dziecko *n*; **infant** *m*.
infanteria *f* piechota *f*.
infanticida (-czy-) *m* dzieciobój-
ca *m*.
infanticidio *m* dzieciobójstwo *n*.
infantile dziecinny.
infänzia (-cja) *f* dzieciństwo *n*;
giardino d'infänzia ogródek
friebłowski.
infarciménto (-czy-) *m* nagroma-
dzenie, napchanie *n*.
infarcire (io infarczisko) *a* na-
pchać.
infarinäre *a* posypać mąką.
infarináto: *fig.* **essere** ~ *di*
qualche cosa powierzchowną
wiadomość mieć o czemś.
infarinatúra posypaenie mąką;
powierzchowe wiadomości.
infastidire (io infastidisko) *a* nu-
dzić; = **molestäre** naprzy-
krzać się; ~ *si r* stać się
gniewliwym, markotnym; nu-
dzić się.
infaticabile (-ka-) nieznużony.
infatti *adv.* w rzeczywistości.
infatuäre *a* zwrócić głowę, na-
bić głowę czem; ~ *si r* zako-
chać się na zabój, zgłupieć
z miłości.
infatuáto zajęty czem, przejęty,
zachwycony.
infáusto nieszczęśliwy.
infecondità (-kon-) *f* niepłodność *f*.
infecondo niepłodny, jałowy.
infedéle niewierny.
infedeltà *f* niewierność *f*.
infelice (-cze) nieszczęśliwy.
infelicità (-czy-) *f* nieszczęście *n*.
infellonire (io infellonisko) *n*
rozżłościć się, stać się okrutnym.

infeltrire (io infeltrisko) *n* za-
pilśnić.
inferióre niższy; **di qualità** ~
mniejszy, gorszy; **essere** ~ *a*
qualcuno ustępować, nie wy-
równać komu.
inferiorità *f* niższość *f*.
inferire (io inferisko) *a* wniosko-
wać.
infermeria *f* sala *f* dla chorych.
infermiére *m* dozorca *m* chorych.
infermità *f* choroba *f*; cierpie-
nie *n*.
infermo cierpiący.
infernale piekielny.
inferno *m* piekło *n*.
inferocie (io inferoczisko) *a* i *n*
stać się dzikiem, okrutnym ~ *si*
r zdziczeć, rozżłościć się.
inferriáta *f* krata *f* żelazna.
infertilire (io infertilisko) *a* uży-
źniać.
infervoräre (-wo-), **infervorire**
a dodać zapалу, nabrać zapalu;
~ *si r* unosić się.
infestäre *a* pustoszyć, plądrować,
grasować.
infestazióne (-dzjo-) *f* spustosze-
nie *n*.
infettäre *a* zarazić, zapowietrzyć.
infettivo (-wo) zaraźliwy.
infétto zarażony, zakażony.
infendáméto *m* nadanie *n* ko-
mu lenna. [nem.
infendäre *a* obdarzyć kogo len-
infezióne (-dzjo-) *f* zakażenie *n*.
infiacchiménto (-ki-) *m* osłabie-
nie *n*.
infiacchire (io infiakkisko) *a*
osłabić, osłabnąć, nadwreżyć.
inflammabile paloy, zapalny.
infiammäre *a* zapalić; ~ *si r*
zapalić się.
infiammazióne (-dzjo-) *f* zapa-
lenie *n*.
infiascäre (-ska-) *a* nalać w bu-
telki oplecione słomą.
infido niewierny, wiarałomny.
infierire (io infierisko) *n* srożyć
się.

- inflevoliménto** (-wo-) *m* osłabienie *n*.
- inflevolire** (io inflewolisko) *a* osłabiać, osłabnąć.
- infiggere**, **figgere** *a* przybić *n*. *p.* gwóźdź do ściany.
- infilacáppi** (-kap-) *m inv.* klamra, haftka, iglica *f* do włosów.
- infiláre** *a* nawlec igłę, perełki na sznur; ~ una porta wejść przez bramę; non ne infila una nie chce mu się udać; **infilársi il cappóto** płaszc m wdziać.
- infiltraménto** *m* przeciekanie, sączenie *n*.
- infiltrársi** *r* przesiąkać, przeciekać.
- infiltrazióne** (-dzjo-) *m* przesączanie *n*, wypocina *f* zapalna.
- infilzáre** (-ca-) *a* przekłuć; nizać, nanizać perełki na sznur.
- infilzáta** *f* długi szereg czego, pasmo *n*.
- infilzatúra** *f* przebicie, przeszywanie *n* na wylot.
- infimo** najniższy, ostatni, podły.
- infine** *adv.* nakoniec.
- infigingárdaggine** (-dżine) *f* gnuśność, opieszałość *f*.
- infigingárdire** (io infigingardisko) *a* gnuśnym się stać, zleniwieć; ~ si *r* gnuśnieć.
- infigingádo** gnuśny, leniwy.
- infigingersi** (-dżersi) *r* zmyślać, udawać.
- infinità** *f* nieskończoność *f*.
- infinito** *m* nieskończony; nieskończoność *f*.
- infino**, **fino** *adv.* do, aż.
- infinocchiáre** (-nokkja-) *n* omamić, wyprowadzić w pole.
- infiochire** (io infiochisko) *n* zachrypnąć.
- infloráre**, **inflorire** *a* ubrać kwiatami.
- infloráto** kwiecisty.
- infirmáre** *a* osłabić.
- infighiársi**: ~ di qualcúno *r* figzować na coś.
- infissi** *p*, *r* **infitto** *p*, *p* od **-infiggere**.
- infistolársi** *r* zamienić się w przetokę, fistulę.
- infittire** (io infittisko) *n* nagiąć, zrobić zagłębienie, zgęścić się.
- inflammatório** zapalny.
- inflexibile** nieugięty, niezgięty.
- inflexibilità** *f* nieugiętość *f*.
- inflexióne** *f* zgięcie, nagięcie *n*, przejście *n* z jednego tonu do drugiego.
- infiggere** (-dże-) *a* wymierzyć karę, dotknąć karą.
- infiggissí** *p*, *r* **infiggito** *p*, *p* od **infiggere**.
- inflúente** wpływowy.
- inflúenza** (-ca) *f* wpływ *m*; influenza *f* (choroba).
- influenzáre** *a* wpływać.
- influire** (io infuisko) *n* wpływać, na co; mieć wpływ.
- inflúso** *m* wpływ *m*.
- infocaménto** (-ka-) *m* żarzenie *n*.
- infocáre** *a* zapalić, podpalić; ~ si *r* rozżarzyć się.
- infocáto**, żarzący się, płomienisty.
- infoderáre** *a* do pochwy wsadzić.
- infignársi** (-nójár-) *r* uwięznić, zabagnić.
- infoltire** (io infoltisko) *n* zarośnąć gęsto, zgęścić, stać się zbitym.
- infondáto** nieuzasadniony.
- infóndere** *a* wlać, wpoić.
- inforcáre** *a* wsiąść na widły; ~ il caválo wsiąść na konia.
- inforcáta** (-ka-) *f* widły, na których pełno siana nabrałego.
- inforecátura** *f* rozwidlenie, rozdzielenie się *n*.
- informáre** *a* ukształtować; ~ si *r* dowiedzieć się.
- informatóre** *m* dający wyjaśnienia.
- informazióne** (-dzjo-) *f* wyjaśnienie *n*.
- informe** niekształtny.
- informicolaménto** *m* mrowienie, świerzbiecie *n* skóry.

informicolirsi *r* zdrętwieć, zcierpnąć.
informaciáre (czja-) *a* wsadzić do pieca.
informaciáta *f* wsunięcie *n*.
informáre *a* wsadzić chleb do pieca.
informáta *f* wsunięcie; pieczywo *n*.
informatóre *m* ten co wsuwa do pieca.
infortire (io infortisko) *a* skwaśnić.
infortúnio *m* wypadek *m*, nieszczęście *n*; = sventúra (swen-) *f* nieszczęście *n*.
infoscáre (-ska-) *n* skwaśnić; wzmoćnić.
inforzáre (-ca-) *a* zaciemniać, zasępiać.
infossaménto *m* pogłębienie, wkleśnięcie *n*.
infossáre *a* włożyć w jamę, zakopać.
infossádo wkleśły, zakleśły, zapadły.
infracidáre, infradiciáre (-czja-) *n* zmoknąć; zbutwieć, zgnić.
inframmettere *a* położyć coś między czemś. [mać.
infrángere (-dże-) *a* łamać, zła-
infránsi *p, r* infránto *p, p* od infrangere.
infrascáre (-ska-) *a* pokryć gałęziami, umaić.
infrascritto podpisany.
infrazióne (-dzjo-) *f* przekroczenie, naruszenie *n* prawa.
infreddáre *n* zaziębnić się, przeziębnić się.
infreddatúra *f* zaziębienie *n*.
infreddolire *i* ~ *si r* (io infredolisko) dreszcze mieć.
infrenábile nieposkromiony, nieokleznany.
infrequénté nieczęsty, rzadki.
infrequénza (-ca) *f* rzadkość *f*.
infrigidire (io infridzidisko) *n* ochłodzić, oziębnić; ~ *si r* oziębnić się, ochłodzić się.

infrollire (io infrollisko) *a i n* skruszeć.
infrondáre *a* okryć się liśćmi.
infronzoláre (-co-) *a* upiekazyć.
infruscáre (-ska-) *a* pomieszać, powikłać, zagmatwać.
intruttifero nieurodzajny.
infruttuóso bezowocny, nadaremny, próżny.
infula *f* infuła *f*.
infunghire (io infungisko) *n* spleśnić.
infuóri: all' ~ *avv.* oprócz, za, poza.
infurbire (io infurbisko) *n* przebiegłym, chytrym się stać.
infuriáre *a i n* oszaleć; ~ *si r* wpaść w szaleństwo, wściekać się ze złości.
infuriáto wściekły, szalony.
infúsi *p, r* infúso *p, p* infón-dere. [czenie *n*.
infusióne *f* naparzanie, namo-
infusório *m* wymoczek *pl*.
ingabbanársi *r* otulić się w płaszcz.
ingabbiáre *a* zamknąć w klatce.
ingaggiáre (-dźja-) *a* umówić się o co; ~ *si r* zobowiązać się do czego, wynająć się do czego.
ingagliardire (io ingalljardisko) *a i n* nabrać sił, wzmoćnić; ~ *si r* wzmoćnić się, pokrzepić się.
ingangeráre (-ge-) *a* osadzić; podnieść w zawiasach.
ingannáre *a* oszukać, omylić, zwieść; ~ *si r* omylić się, oszukać się. [ciel *m*.
ingannatóre *m* oszust, zwodzi-
ingannévole (-wo-) omylny, zwodniczy.
ingánno *m* oszustwo *n*; błąd *m*; omyłka *f*.
ingarbugliáre (-llja-) *a* pomieszać, zagmatwać, otumanić.
ingarbuglióne (-lljo-) *m* oszust *m*.
ingarzullire, ingazzullire (io ingaccullisko) *n*; ~ *si r* nabrać sił, mocy, wzmoćnić.

ingegnársi (indžennjarsi) *r* silić się, starać się, usiłować.
ingegnère (-džennjere) *m* inżynier *m*.
ingegneria *f* inżynierya *f*.
ingégno (-džennjo) *m* geniusz, talent *m*; bystrość *f* umysłu; ~ della chiave pióro u klucza.
ingegnóso bystry, sprytny, zręczny, dowcipny.
ingelosíre (io indželosisko) *a* i *n* wzbudzić zazdrość; ~ si *r* stać się zazdrośnym.
ingemmáre *a* wysadzać drogimi kamieniami, ozdobić.
ingenerarè *a* splodzić, rodzić.
ingénito wrodzony.
ingénte (-džen-) bardzo wielki, ogromny.
ingentilíre (io indžentilisko) *a* uszlachetnić.
ingenuità *f* szczerość, prostoduszność, naiwność.
ingénuo naiwny.
ingerénza (-ca) *f* wmieszanie się.
ingerírsi (io mi indžerisko) *r* wmieszać się.
ingessáre, *a* gipsować, zagipsować.
ingessatúra *f* zagipsowanie *n*.
inghiajáre (-gja-) *a* żwirzem posypać.
inghiltérra *f* Anglia *f*.
inghiottiménto *m* pochłonięcie, połknięcie *n*.
inghiottíre (io ingjottisko) *a* połykać, połknąć, pochłonać.
inghiottitóre *m* pochłaniający, polykający.
inghiottoníre (io ingjottonisko) *n*; ~ si *r* łakomym być, rozłakomić.
inghirlandáre *a* uwieńczyć.
ingialliménto (-džjal-) *m* żółknięcie *n*.
ingiallíre (io indžjallisko) *a* i *n* żółknać.
ingiallító żółkły.
ingigántire (io indžigántisko) *a* i *n* przesadzać.

inginocchiaménto (-džinokkja-) *m* klęczenie *n*.
inginocchiársi *r* klęczeć.
inginocchiatóio *m* klęcznik *m*.
inginocchiatúra *f* kolanowate zgięcie.
inginocchióni *avv.* na klęczkach, na kolanach.
ingioiáre, **ingioielláre** (-džjo-) *a* ozdobić drogimi kamieniami.
ingiovaníre *v.* ringiovanire.
ingió (-džjó) *avv.* na dół.
ingiuccíre (-io indžjukkisko) *a* i *n* zgłupieć, głupim się stać.
ingiudicáto nierozstrzygniony.
ingiuncáre (-džjunkare) *a* usłać, pokryć sitowiem.
ingiungere (-džere) *a* rozkazywać.
ingiúnsi *p*, *r* ingiúnto *p*, *p* od ingiungere.
ingiunzióne (-džjone) *f* rozkaz *m*.
ingiúria (-džju-) *f* obelga, zniewaga *f*; fare ~ obrazić, znieważyc.
ingiuriáre *a* lżyć, znieważyc.
ingiuriatóre *m* znieważający, lżący.
ingiurióso zelżywy, obelżywy.
ingiustificábile (-ka-) nie dający się usprawiedliwić.
ingiustizia (-džja) *f* niesprawiedliwość *f*.
ingiósto niesprawiedliwy, nieśluszny.
inglése 1. *m* i *f* angielski; 2. *I* ~ Anglik *m*.
inglorióso niechwalebny, nieśławny.
ingobbíre *n* zgarbacieć, zgarbić [się].
ingoffíre *a* i *n* zgłupieć.
ingóffo *m* dar, prezent *m* dla zamknięcia komu gęby; policzek *m*.
ingoiáre, *a* połykać, pochłonać.
ingoiatóre *m* pochłaniacz *m*.
ingolfársi *r* zapuścić się, zatapiać się w czym; ~ in débiti w długie wpaść.
ingolláre *v.* ingoiáre.
ingolosíre (io ingolosisisko) *a* i *n* łakomym być, łakomym się stać.

ingombráre *a* napełnić, zalegać, zapelnić.

ingómbro zawalony, zapchany; przeszkoda *f*.

ingommáre *a* gumować; = **attaccáre** (-takka-) nalepić.

ingordígia (-dźja) *f* żarłoczność *f* obżarstwo *n*. [komy.

ingórdo żarłoczny, chciwy, ża-
ingorgársi *r* napchać się; być zakatarzonym.

ingórgo *m* zatkanie *n*; ~ **di sangue** napływ krwi.

ingovernábile (-wir-) niedający się kierować.

ingozzáre (-gocca-) *a* polykać, pochłaniać; wbić komu kapelusza na głowę.

ingozzatúra *f* wbicie, wpcchnięcie kapelusza na głowę.

ingracilire (io **ingracilisko**) *a i n* zdelikatnieć, wattlejszym się stać.

ingranággio (-dźjo) *m* koło *n* zębate; **ferrovia ad** ~ kolej *f* zębata.

ingranáre *a* jedno w drugie chwycić, wchodzić.

ingrandiménto *m* powiększenie *n*; wzrost *m*.

ingrandire (io **ingrandisko**) *a i n* powiększać.

ingranditóre *m* powiększający.

ingrassaménto *m* tuczenie; nawożenie *n* pól.

ingrassáre *a i n* tuczyć; nawozić pola.

ingrásso *m* nawóz *m*.

ingraticciáre (-czjare) *a* dać kratę, otoczyć lub zamkrać kratą.

ingraticciáta *f* płot, parkan *m*, krata *f*. [wać.

ingraticoláre (-ko-) *a* zakratować.

ingraticoláta *f* (-o *m*) krata *f*.

ingraticitúdine *f* niewdzięczność *f*.

ingrátó niewdzięczny; = **spiacévole** (-cze-) nieprzyjemny.

ingravidáre (-wi-) *n* zapłodnić; zająć w ciąży.

ingraziársi (-czjar-) *r* pochlebiać; dostać się w czyjeś łaski.

ingredíente *m* składnik *m*.

ingrésso *m* wstęp, wejście, wchód *m*; ~ **solénne** wjazd uroczysty.

ingrinzíre (io **ingrincisko**) *a i n*; ~ **si** *r* zmarszczyć, pognieść.

ingrossaménto *m* wzdęcie, odcięcie, pogrubienie *n*.

ingrossáre *a i n* zgrubieć; = **far gonfiáre** nadymać, opuchnąć.

ingrósso; **all'** ~ w wielkiej ilości, hurtem.

ingrugnáre, **ingrugnáre** (io **ingrunnisko**) *n* pyskować.

ingrugnító *m* dąsanie *n*.

ingrullire (**ingrullisko**) *n* zgłupieć; **fare** ~ zgłupieć.

inguináre *a* do pochwy włożyć.

inguantársi *r* włożyć rękawiczki.

inguantáto w rękawiczkach.

inguaribile nieuleczalny.

inguináia *f* pachwina *f*.

inguinále pachwinowy.

inguine *m* pachwina *f*.

inibire (io **inibisko**) *a* zakazać, zabronić.

inibitória *f* dekret *m* zakazujący.

inibitório zakazujący.

inibizione (-dzjo-) *f* zakaz *m*.

iniettáre *a* wstrzykiwać.

iniettáto; ~ **di sangue** krwią podbległy.

iniezione *f* wstrzyknięcie *n*.

inimicáre (-ka-) *a* poróżnić się, ściągnąć na siebie czyją nieprzyjaźń.

inimicizia (-czidzja) *f* nieprzyjaźny.

inimico (-ko) nieprzyjazny.

inimitáble niepodobny do naśladowania.

inintelligibile (-dzi-) niezrozumiałość *f*.

inintelligibilitá *f* niezrozumiałość *f*.

ininterróto nieprzerwany.

iniquità (-kui-) *f* niegodziwość, haniebność, sromota *f*; = **ingiustizia** / niesprawiedliwość *f*.

Infquo haniebný, niegodziwy, nielustny.

iniziałe (-dzja-) początkowy.

iniziare *a* zaczynać; = **avviare** wprowadzić, zaprowadzić.

iniziativa (-wa) *f* początkowanie *n*, inicjatywa *f*.

iniziatore *m* wprowadzający kogo, rozpoczynający co.

iniziazione (-dzjadzjo-) *f* zaczęcie *n*.

inizio *m* początek *m*.

innacquare *v.* **annacquare**.

innaffiare *v.* **annaffiare**.

innalzamento (-ca-) *m* podniesienie, wywyższenie, wzniesienie *n*.

innalzare *a* podnieść, wnieść; = **magnificare** (-nni-) uświetnić.

innamoramento *m* zakochanie się.

innamorare *a* rozkochać, zachwycić; ~ *si* *r* zakochać się.

innamorato zakochany; *il* *mio* ~ *mój* najdroższy.

innanzi 1. *prep.* przed; 2. *adv.* wprzód, pierwej, przedtem, dawniej; *d'allora* ~ *od* wtedy; *passare* ~ *a* **qualcuno** kogoś przewyższać; *tirare* ~ *dalej* coś czynić, mówić.

innato wrodzony.

innaturale nienaturalny.

innavigabile (-wi-) niespławny.

innegabile niezaprzeczony.

inneggiare (-dzja-) *n* i *a* hymny śpiewać, wychwalać.

inneggiatore *m* wielbiciel *m*.

innestabile dający się szczepić, zaszczepić.

innestamento *m* szczepienie *n*.

innestare *a* szczepić.

innesto *m* szczep, zraz *m*.

inno *m* hymn *m*.

innocente (-czen-) niewinny.

innocenza (-ca) *f* niewinność *f*.

innocenzo (-czenco) *m* **Innocenty** *m*.

innocuità *f* nieszkodliwość *f*.

innocuo nieszkodliwy.

innoltrare, **inoltrare** *n* **iss** naprzód.

innominabile nie nazwany, nie dający się nazwać; *casa* ~ *f* dom publiczny, burdel *m*.

innominato nienazwany, bezimienny.

innondare *v.* **inondare**.

innovare (-wa-) *a* wznowiać.

innovatore *m* nowator *m*.

innovazione (-dzjo-) *f* nowości *pl.* wznowienie *n*.

innumerabile, **innumerevole** (-wo-) niezliczony.

inoccultabile (inokkul-) nie dający się ukryć.

inoculare (-ku-) *a* oczkować, szczepić.

inodoro bezwonny.

inoffensibile nie dający się obrazić, nienaruszony.

inoffensivo (-wo) niewinny.

inoffeso nieobrażony.

inolliare *a* naoliwić, napuścić oliwą.

inoltre *adv.* nadto, oprócz tego.

inondare *a* zalać, zatopić.

inondazione (-dzjo-) *f* powódź *f*.

inonorato nieuczczony.

inoperosità *f* bezczynność *f*.

inoperoso bezczynny.

inopia *f* niedostatek *m*, ubóstwo *n*; *inopia* *di*... brak czego.

inopinato niespodziany.

inopportunita *f* niedogodność *f*.

inopportuno niedogodny.

inoppugnabile (-nnja-) nie dający się zaczepić.

inorganico (-ko) nieorganiczny.

inorgoglio (io **inorgollisko**) *a* i *n* wzbic w dumę, wynosić się, pysznić się.

inorpellare *a* przyozdobić błyskotkami, upiększyć.

inorpellatura *f* przyozdobienie *n* błyskotkami, świecidełka *pl.*

inorridire (io **inorridisko**) *a* i *n* przejąć zgrozą, wzdrygać się.

inospitale niegościwny.

inospitalità *f* niegościwność *f*.

inosservábile (-wa-) niedostrze-
galny.
inosservánte nie zachowujący,
nie uważający.
inosservánza (-wanca) *f* niezachowanie, nieposzanowanie.
inosserváto niezachowany, niepostrzeżony.
inquadráre *a* oprawiać.
inqualificábile (-ka-) nie dający się kwalifikować.
inquietáre (-kuje-) *a* niepokoić;
fare ~ *qualcuno* rozgniewać,
zniecierpliwic.
inquietézza (-tecca) *f* niepokój *m*.
inquieto niespokojny.
inquietúdine *f* niepokój i troski.
inquilíno (-kuí-) *m* mieszkaniec domu, lokator *m*.
inquináre *a* zanieczyszczać.
inquirénte śledczy, badający.
inquisire (io *inkuisisko*) *a* śledzić, badać.
inquisitivo (-wo) śledczy, badawczy.
inquisitóre *m* inkwizytor *m*.
inquisitória *f* śledztwo *n*.
inquisizióne (-dzjo-) *f* śledztwo *n*; inkwizycya *f*.
insabbiáméto *m* zasypanie *n* piaskiem.
insaccáre (-sakka-) *a* schować do worka; *carne insaccáta* *f* kiełbasy *pl.*; ~ *si* *r* skryć się, zaleść gdzie.
insaláre *a* zasolić.
insaláta *f* sałata *f*.
insalatióra *f* miska *f* na sałatę.
insaldáre *a* nakrochmalić; utrwalić.
insaldatúra *f* nakrochmalenie *n*.
insalúbre niezdrowy.
insalubrità *f* szkodliwość *f* zdrowiu.
insalutáto niepowitany, niepożegnany.
insalvábile (-wa-) nie mogący się uratować.
insalvatichire *v.* *inselvatichire*.

insanábile nieuleczony.
insanguináre *a* skrwawić, powalać krwią.
insanguináto krwawy.
insánia *f* szaleństwo, głupstwo *n*.
insáno szalony, głupi.
insaponáre *a* namydlić.
insaponatúra *f* namydlenie *n*.
insapúta: *all'* ~ bezwiednie, bez czyjejsz wiedzy.
insatollábile nienasycony.
insaturábile nie dający się nasycić.
insaziábile (-cja-) nienasycony.
insaziabilità *f* nienasyconość *f*.
insciénte (-szjen-) niewiadomy, mimowolny.
inscrissi *p, r* **inscritto** *p, p* **od** **inscrivere**.
inscrivere (-we-) *a* wpisać, napisać; ~ *si* **ad un corso** zapisać się na jeden kurs.
inscrizióne (-dzjo-) *f* wpis *m*.
inscrutábile niedościgły, nieprzenikniony.
insecchire (io *insekkisko*) *n* stać się suchym, oschłym.
insediáméto *m* wprowadzenie *n* w posiadanie, objęcie *n* urzędu.
insediáre *a* wprowadzić, objąć urząd; ~ *si* *r* objąć urząd.
inseducíbile (-czy-) nie dający się uwieść, zwieść. [*m.*]
inségna (-nnja) *f* odznaka *f*, herb
insegnábile dający się nauczyć.
inssegnáméto *m* nauczanie *n*, nauka *f*.
insegnánte *m* i *f* nauczyciel *m*.
insegnáre *a* uczyć, nauczyć.
inssegníméto *m* prześladowanie *n*, pościg *m*.
inseguire *a* prześladować, ścigać.
inselláre *a* osiodłać.
inselvatichire (io *inselwatikisko*) *n* zdziczyć.
insemináto niezasiany.
insenatúra *f* zatoka *f*.
insensatággine (-dzi-) *f* nierozsądek *m*, głupstwo *n*.

insensatezza (-tecca) *f* głupota *f*, nierozsądek *m*.

insensato nierozumny, szalony.

insensibile nieczuły, niedostrzeżony.

insensibilità *f* nieczułość *f*.

inseparabile nierozłączny, nierozdzielny.

inseparabilità *f* nierozłączność, nierozdzielność *f*.

inseparato nierozłączony, nierozdzielony. [grzebany.

insepólto niepochowany, niepo-

insequestrabile nie dający się zająć, sekwestrować.

inserire (io inserisko) *a* wsadzić, wprowadzić, umieścić.

inservibile (-wi-) nieużyteczny.

inserviente służący.

inserzione (-dzjo-) *f* włożenie, wsadzenie, umieszczenie *n*.

insetticida: **pólvere** ~ *f* proszek do zabijania owadów.

insétto *m* owad *m*.

insidia *f* zasadzka *f*; podstęp, fortel *m*.

insidiare *a* zasadzić się na kogo, czyhać na kogo; ~ **all'onore di qualcuno** kuć przeciwko komu intrygi.

insidiatore *m* czyniący na kogo zasadzkę, zasadzający się.

insidióso zdradliwy, podstępny; **arma insidiósa** *f* broń *f* podstępna.

insieme *adv*. razem.

insigne (-nnje) sławny, znamienity, dostojny.

insignificante (-nnifikan-) nie znaczący, błahy.

insignire (io insinnisko) *a* ozdobić, nadać komu coś; **éssere insignito di un órdine** posiadać order, być ozdobiony jakimś orderem.

insignorire (io insinnjorisko) *n* **ei r** zrobić panem, opanować.

insino *adv*. aż do.

insinuante umięający się podchlebić, przypodobać.

insinuare *a* podsunąć, podrzucić, wywierać wpływ; ~ **si r** przy-
-millać się, wciskać się, wdzie-
-rać się.

insinuazione (-dzjo-) *f* podsu-
-nięcie, podejrzenie, podejrzy-
-wanie *n*.

insipidizza (-decca), **insipidità**
f niedorzeczność, płaskość *f*.

insipido niesmaczny, nieprzy-
-jemny.

insipiente ciemny, bez wiadomości.

insipienza (-ca) *f* niewiedomość,
głupota *f*.

insistente stały, wytrwały.

insistenza (-ca) *f* wytrwałość *f*,
naleganie *n*.

insistere *n* nastawać, nalegać.

insito wrodzony.

insocevole (-czewo-), **insociabile**
(-czja-) nietowarzystki.

insociabilità *f* nietowarzystkość *f*.

insod(d)isfatto niezadowolony.

insofferente: **essere** ~ **di qual-
-che cosa** nie znosić czegoś.

insofferenza (-ca) *f* nieznośnienie
czegoś.

insoffribile nieznośny.

insolazione (-dzjo-) *f* udar sło-
-neczny *m*.

insolente zuchwały, bezczelny.

insolentire (io insolentisko) *a* i *n*
postępować bezczelnie, zuch-
-wale.

insolénza (-ca) *f* zuchwaństwo *n*,
bezczelność *f*.

insolfare *a* siarkować.

insólito niezwykły, niezwyczajny.

insolúbile nierozpuszczalny.

insolubilità *f* nierozpuszczal-
-ność *f*.

insolúto nierozpuszczony.

insolvente, **insolvibile** (-wi-) nie
będący w stanie płacić.

insolvénza (-wénca), **insolvibi-
-lità** *f* niewypłacalność *f*.

insómma *adv*. krótko, ostatecz-
-nie; ~ **delle somme** koniec
końców.

- insommergebile** (-dzi-) nie dający się zanurzyć.
- insónne** bezsenno.
- insónnia** *f* bezsenność *f*.
- insopportabile** nieznośny.
- insopportabilità** *f* nie znoszenie czego.
- insórgere** (-dże-) *n* powstać, wstać, podnieść się.
- insormontabile** nieprzewyciężony.
- insórsi** *p, r* **insórto** *p, p* od **insórgere**.
- insospettire** (io **insospetti**-ko) 1. *a* podejrzliwym zrobić, wzbudzać podejrzenie; 2. *n* i ~ *si r* podejrzliwym się stać.
- insostenibile** nietrwały, niezasadniony, to co się utrzymać nie może.
- insozzáre** (-socca-) *a* splamić, zwaćać, zbrudzić.
- insperabile** nie do spodziewania.
- insperato** niespodziewany, niespodziany.
- inspiráre, ispirare** *a* natchnąć, wlać ducha.
- instabile** niestały.
- instabilità** *f* niestałość *f*.
- installáre** *v. insediare*.
- instancabile** (-ka-) nieznużony, niezmordowany.
- instancabilità** *f* nieznużoność.
- instauráre** *a* naprawić, postawić, powrócić.
- insti**, **instr**.... *v. isti*, **istr**....
- insù** *adv.* do góry.
- insubordinato** nie uznający czyjeś zwierzchnictwa lub władzy.
- insubordinatézza** (-tecca), **insubordinazione** (-dzjo-) *f* nieposłuszeństwo *n*.
- insuccesso** (-czes-) *m* niepowodzenie *n*.
- insudiciáre** (-czja-) *a* zabrudzić, powalać.
- insufficiénte** (-czjen-) niedostateczny; niezdatny.
- insufficiénza** (-ca) *f* niedostateczność *f*.
- insuláre** wyspiarski; **stato** ~ *m* państwo składające się z wysp.
- insulsággine** (-dzi-) *f* płaskość, niedorzeczność *f*.
- insúlso** niedorzeczny, niesmaczny.
- insultáre** *a* zelżyć, znieważać, wymyślać
- insultatóre** *m* zelzyciel *m* znieważający.
- insúlto** *m* obelga, zniewaga *f*, napad jakiejś choroby.
- insuperabile** nieprzewyciężony, nieprzeparty.
- insuperabilità** *f* niemożność *f* przewyciężenia.
- insuperato** niezwyciężony, nieprzewyższony.
- insuperbire** (io **insuperbisco**) 1. *a* zdumnieć, spysznieć; 2. *n* i ~ *si r* stać się dumnym.
- insurrezióne** (-dzjo-) *f* powstanie *n*.
- insussisténte** nie istniejący; słaby, błahy.
- insussisténza** (-ca) *f* nieistnienie *n*, błahość, marność *f*.
- intabaccáre** (-bakka-) *a* obsypać coś tabaczką.
- intabarrársi** *r* nakryć się płaszczem.
- intaccáre** (-takka-) *a* i *n* naciąć, wyszczerbić
- intaccatúra** *f* karb *m*, nacięcie *n*.
- intagliáre** (-lja-) *a* ryć, rytować, rznąć, wyrzynać.
- intagliatóre** *m* snycerz, rzeźbiarz, sztycharz *m*.
- intáglio** *m* rycina *f*, sztych *m*.
- intanársi** *r* skryć się.
- intanfíre** (io **intanfisko**) *n* zbudwieć, spleśnieć.
- intangibile** (-dzi-) nietykalny.
- intangibilità** *f* nietykalność *f*.
- intánto** *adv.* tymczasem; ~ *che* podczas tego. [czec.
- intarláre** *n* zrobaczywieć, zrobaczycieństwo *n*
- intarlátúra** *f* robaczywość *f*, toczenie *n* przez robaki.

intarmáre *n* przez mole być sje-
dzonym, zniszczonym.
intarsiáre *a* wykladać kawałec-
kami drzewa różnego koloru.
intarsiatóre *m* stolarz *m* arty-
styczny.
intarsiatúra *f* wykładanie
w drzewie.
intársio *m* mozalka *f* w drzewie
i z drzewa. [nie *n*.]
intasaménto *m* zapchanie, zatka
intasáre *a* i *n* zatkać się; dostać
kataru.
intasatúra *f* zatkanie *n*, katar *m*.
intascáre (-ska-) *a* schować do
kieszeni.
intátto nietknięty; = **illéso** nie-
naruszony.
intavoláre *a* wykladać, obić
ściany drzewem; roztrząsać
jakie sprawy.
intavoláto (-wo-) *m* wykładanie
podłogi, zrobienie *n* podłogi.
intavolatúra *f* wykładanie drze-
wem, pobicie *n* dachu.
intedescáre (-ska-) *a* zniemczyć;
~ *si* *r* zniemczyć.
integérrimo (-dzer-) *sup.* od
intero.
integrále całkowity.
integránte istotny.
integráre *a* uzupełnić.
integrità *f* zupełność, nienaru-
szoność, nieskazitelność *f*.
intero zupełny, cały; nieska-
zitelny.
intelaiáre *a* w ramach naciągnąć.
intelaiatúra *f* rama, osada, opra-
wa *f*, rusztowanie *n*.
intellettivo (-wo) umysłowy.
intellétto *m* rozum, rozsądek,
umysł *m*.
intellettuale umysłowy, duchowy.
intelligénte rozumny, mądry;
éssere ~ *di* una cosa rozu-
mieć się na czym.
intelligénza (-dzenca) *f* rozum,
rozsądek *m*, rozumienie *n*.
intelligibile (-dzi-) zrozumiały,
wyraźny.

intelligibilità *f* zrozumiałość *f*.
intemeráta *f* perora *f*.
intemeráto nieskazitelny, nie-
skażony.
intemperánte nieumiarkowany,
niewstrzeźliwy.
intemperánza (-ca) *f* nieumiar-
kowanie *n*, niewstrzeźli-
wość *f*.
intempérief, *pl.* słota, niepogoda *f*.
intempestivo (-wo) niewczesny,
przedwczesny.
inténdente znający się na rzeczy,
pojętny.
intendénza (-ca) *f* intendantura
f; ~ *di* finánze prowincyo-
nalny zarząd skarbowy.
inténdere *a* rozumieć, pojąć;
= **udire** słyszeć; = **volér dire**
sądzić, mniemać; = **avér l'in-**
tenzióne zamieszać; = **esigere**
żądać; **s'inténdel** samo się
przez się rozumie; ~ *si* *r* po-
rozumieć się.
intendiménto *m* rozum, umysł *m*,
wrozumiałość *f*. [wca *m*.]
intenditóre *m* (*femm.* -trice) zna-
intenebráre *a* zaćmić.
inteneriménto *m* rozczulenie,
rozrzewnienie *n*.
intenerire (io **intenerisko**) 1. *a*
rozczulić; 2. *n* ~ *si* *r* być roz-
czulonym, miękkim.
intensità *f* zapalczywość *f*, im-
pet *m*, moc *f*, natężenie *n*.
inténso mocny, tęgi, silny, gwał-
towny.
intentáre *a* wytoczyć proces.
intentáto niepróbowany.
inténto baczny, uważny, z roz-
mysłem; = **occupato** zajęty.
intenzionáto (-dzjo-) myślący,
zamierzający; **éssere** ~ *di*...
mieć zamiar.
intenzióne *f* zamiar *m*.
interaménto *adv.* całkiem, cał-
kowicie, zupełnie.
intercaláre *v.* *a* i *sost.* wtrącić,
wsunąć; wiersz wtrącony do
tekstu.

- intercedere** (-cze-) *n* wstawiać się, wdać się w co, przyczynić się.
- intercessióne** *f* wstawienie się, przyczynienie się za kim.
- intercessóre** *m* pośrednik, orędownik *m*.
- intercettäre** *a* przejąć, zatrzymać w drodze, wyłapać.
- intercétto** (-czet-) przejęty; ograniczony. [wy.]
- intercostäle** (-ko-) międzyżebro.
- interdétto** *m* zakaz; interdikt *m*.
- interdóre** *a* zakazać, zabronić.
- interdizióne** (-dzjo-) *f* zakaz *m*.
- interessaménto** *m* zainteresowanie *n*; współdział *m*.
- interessánte** ważny, zajmujący; *in istáto* ~ w innym stanie, w ciąży.
- interessäre** *a* i *n* zajmować, interesować, brać udział; ~ *si r* interesować się, zajmować się czem.
- interessáto** interesowany, chciwy zysku.
- interésse** *m* interes *m*, zajęcie *n*, chęć zysku; *interessi* *m*, *pl.* interesa; *procenta* *pl.*; *interesse compósto* *m* procent *m* składany.
- interézza** (-recca) *f* całość *f*.
- interfogliäre** (-llja-) *a* przegrodzić, przedzielić.
- interiezióne** (-dzjo-) *f* wykrzyknik *m*.
- interim** *adv.* tymczasowo.
- interinále** tymczasowy, przejściowy.
- interináto** *m* zastępstwo *n*.
- interíno** *m* tymczasowy, przejściowy, zastępca *m*.
- interióre** wewnętrzny; *gli interióri*, *le interióra* wewnątrz; wnętrzości.
- interlínea** *f* odstęp między wierszami.
- interlineáre** 1. *a* pomiędzy wierszami; 2. *m* i *f* pomiędzy wierszami, międzywierszowy.
- interlineazióne** (-dzjo-) *f* przegrodzenie *n*, rozstrzelenie *n*, między wierszami.
- interlocutóre** (-ku-) *m* rozmawiający z kim; osoba dramatu.
- interlocutória**: *senténza* ~ *f* tymczasowe orzeczenie *n*, wyrok *m*.
- interloquüre** (*io* interlokuisco) *n* przemawiać.
- intermediário** w środku, pomiędzy czemś leżący; pośrednik *m*.
- intermédio** środkujący, środkowy.
- intermézzo** (-mecco) środkowy, pośredni.
- intermináble** nieskończony.
- intermináto** nieskończony, niezmierny, nieograniczony.
- intermitténte** przerywany; *fébre* ~ *f* zimnica, gorączka przerywana *f*.
- intermitténza** (-ca) *f* przerywanie *n*.
- internäre** *a* wpędzać, internować, zamknąć; ~ *si r* wnikać w głąb, przeniknąć; ~ *nella parte* wżyć się w jakąś rolę.
- internazionále** (-dzjo-) międzynarodowy. [nie *n*.
- intérno** *m* wewnętrzny, mieszkający
- intéro** całkowity, zupełny; = *tutto cały*; *un anno* ~ cały rok; = *pieno pełny*.
- interpellánte** *m* i *f* interpelant *m*.
- interpellánza** (-ca) *f* interpelacya *f*.
- interpelläre** *a* interpelować, wezwać, pozwać do sądu.
- interpéträre** *v.* Interpretare.
- interpoläre** *a* wcisnąć, wtrącić.
- interpórra** *a* wstawić włożyć między dwie rzeczy; ~ *tempo* wahać się, zwłóczyć; ~ *si r* wdać się w co.
- interpositóre** *m* pośrednik *m*.
- interposizióne** *f* wdanie się, pośrednictwo *n*; ~ *di tempo* zwłoka *f*.

interpretare a tłumaczyć.
interpretazione (-dzjo-) *f* tłumaczenie *n.*
interprete *m i f* tłumacz *m*; = **traduttore** *m* tłumacz *m.*
interpunzione (-dzjo-) *f* interpunkcja *f.*
interrare a pogrzebać.
interrégno (-njo) *m* bezkrólestwie *n.*
interrogare a pytać, zapytać.
interrogativo (-wo) pytający; **punto** ~ *m* znak zapytania.
interrogatore *m* stawiający pytania.
interrogatorio *m* przesłuchanie *n.*
interrogazione (-dzjo-) *f* pytanie, zapytanie *n.*
interrómpere a przerwać.
interróto *p, p* **interrúppi** *p, r* od **interrómpere**.
interruttore *m* przerywacz; wyłączający. [*nie n.*]
interruzione (-dzjo-) *f* przerwa.
intersecare (-ka-) a przerywać, przecinać.
intersecazione (-dzjo-) *f* przecięcie się linii, punkt przecięcia.
interruzione *f* punkt *m* przecięcia.
interstizio (-dzjo) *m* odstęp, przedział; pewny przeciąg *m* czasu.
intervállo (-wał) *m* przedział, odstęp *m*; **lúcidí** **intervállí** *m, pl.* czas, w których odzyskuje chory przytomność.
intervenire *n* wchodzić w co, wdać się w co, być przytymnym czemu.
intervénto (-wen-) *m* wdanie się w co, przytomność, obecność, *f*; **coll'intervénto** w obecności.
intervista *f* rozmowa *f*; **interview** *m*; wywiad *m.*
intervistare a rozmawiać.
intervistatore *m* rozmawiający.
intesa *f* porozumienie *n*; zgoda *f*; **darsi l'** ~ umówić się; **ben inteso** dobrze zrozumiany; **non darsene per inteso** o to się nie troszczyć.

intési *p, r* **inteso** *p, p* od **inténdere**.
intessere a wplatać, wicić wieńce.
intestare a napisem opatrzyć; ~ *si r* zaciąć się, uwziąć się, uprzeć się.
intestato bez testamentu
intestatura *f* zapisanie, wpisanie *n.*
intestazione (-dzjo-) *f* napis *m*; wpisanie *n.*
intestinale kiszkowy.
intestino *m* kiszka *f*; jelito *n*; ~ **cieco** kiszka *f.* ślepa
intiepidire (io **intiepidisko**) a i *n* letnim się stać, wystygnać, wystudzić.
intiero cały.
intignare *n* ~ *si r* być zjedzonym przez mole.
intignatura (-nnja-) *f* załęganie się moli.
intimare a rozkazać, nakazać, zapowiedzieć, zawiadomić urzędownie.
intimazione (-dzjo-) *f* zapowiedzenie *n*; ~ **di guerra** wypowiedzenie wojny.
intimidire (io **intimidisko**) *n* zastraszyć; ~ *si r* przestraszyć się, zleknąć się.
intimità *f* poufalość, zażyłość *f.*
intimo wewnętrzny, ścisły, poufaly; **amico** ~ *m* serdeczny przyjaciel.
intimorimento *m* nastraszenie *n.*
intimorire (io **intimorisko**) a nastraszyć, przestraszyć; ~ *si r* przestraszyć się, zatrwożyć się.
intingere (-dze-) a umoczyć, zanurzyć.
intingolo *m* potrawka *f.*
intinsi *p, r* **intinto** *p, p* od **intingere**.
intinto zanurzony, zmoczony; ~ **frádicio** mokry, na wskróć przemokły.
intirizzare (io **intiriccisko**) a i *n* drętwieć, akostnieć.
intirizzito zdrętwiały, astywny.

intisichire (io intisikisko) *n* do stać suchót.
intitoláre *a* tytułować, poświęcić.
intitolazióne (-dzjo-) *f* tytuł *m*, narwanie *n*.
intollerábile nieznośny.
intolleránte nieznoszący czegoś.
intolleránza (-ca) *f* o nietolerancya *f*.
intonacáre (-ka) *a* otynkować.
intonacatúra *f* otynkowanie *n*.
intónaco (-ko) *m* tynk *m*.
intonáre *a* zanucić, zaintonować.
intonáto: essere ~ *m* utrzymywać właściwy ton.
intonazióne (-dzjo-) *f* intonacya *f*; dare l' ~ podać ton.
intónso nieostrzyżony.
intontíre (io intontisko) *a* i *n* ogłuszyć, oszołomić.
intoppáre *a* i *n* przypadkowo spotkać, dostać, potknąć się.
intóppo *m* zawada, przeszkoda *f*.
intorbidáméto *m* mącenie, zamącenie *n*.
intorbidáre, intorbidire (io intorbidisko) *a* i *n* mącić, zamącić; ~ si r zasepić się, stać się smutnym.
intormentíméto *m* cierpienie, drętwienie *n*.
intormentíre (io intormentisko) *a* i *n* drętwieć, cierpnąć.
intórno 1. *prep.* około, dokoła; = circa około, blisko; 2. *adv.* wkoło, dokoła, naokoło; d'ogni ~ ze wszystkich stron, dokoła. [zcierpnięcie *n*.
intorpidíméto *m* zdrtwienie.
intorpidíre (io intorpidisko) *n* osłapieć, zdrtwieć.
intossicáre, attossicare *a* otruć.
intostíre (io intostisko) *n* zesztywnieć.
intozáre (-tocca-) *n* stać się krępy, przysadkowatym.
intraducíbile (-dzi-) niedający się przetłumaczyć.
intralciaméto (-czja-) *m* zaplątanie, zawikłanie *n*.

intralcíare *a* platać, wikłać, zaplatać; = turbare przeszkadzać.
intramezzáre *v.* tramezzare.
intransigénte (-dzen-) nieubłagany, nieprzejednany.
intransigénza (-ca) *f* nieubłagalność *f*.
intransitivo (-wo) nieprzechodni.
intrapréndente przedsiębiorczy.
intrapréndere *a* przedsiębrać.
intraprésa *f* przedsięwzięcie *n*, przedsiębiorstwo *n*.
intraprésí *p, r* intraprésó *p, p* od intrapréndere.
intrattábile nieużyty, nietowarzystki.
intrattabilità *f* trudność kierowania kim.
intratténere *a* bawić, rozrywać, utrzymywać na swoim koszcie; ~ si r bawić, przebywać.
intravedére (-we-) *a* przejrzeć.
intraversáre *a* krzyżować, położyć na krzyż.
intravveníre *n* zdarzać się.
intrecciáre (-czja-) *a* pleść, splatać, przeplatać; ~ si r zaplatać się.
intrecciátúra *f* warkocz, splot *m*, plecionka *f*.
intréccio (-czjo) *m* zawikłanie *n*; węzeł *m*.
intrepidézza (-decca) *f* nieustraszonosc. *f*.
intrépido nieustraszony.
intridére *a* rozrobić, rozczynić.
intrigáre, intricáre (-ka-) *a* i *n* zawikłać; ~ si r mieszać się do czego, intrygować.
intrigo *m* intryga *f*; = impiccio (-czjo) *m* kłopoty, intrygi *pl*.
intrinsecársi (-kar-) *r* spoufalić się, stać się poufalsym, zażyłym.
intrinsechézza (-kecca) *f* poufalsosc, zażylosc *f*.
intrinseco (-ko) wewnętrzny, szczerzy, serdeczny.
intrísí *p, r* intrísó *p, p* od intridére.

intriso *m* rozczyń *m*; rozczyniona ciasto *n*; ~ di sangue krwią zbroczony, powalany.
intristire (io intristisko) *n* rozgniewać się; zmarnieć.
introdùssi *p*, *r* **introdétto** *p*, *p* od **introdurre**.
introducibile (-czi-) dający się wprowadzić.
introdurre (io introduko) *a* wprowadzić.
introduttore *m* wprowadzający.
introduzione (-dzjo-) *f* wprowadzenie *n*, wstęp *m*.
intróito *m* wstęp *m*, wejście *n*; rozpoczęcie *n* mszy.
intromisi *p*, *r* **introméssso** *p*, *p* od **introméttre**.
introméttre *a* wprowadzić, wstawić, włożyć między dwie rzeczy.
intromissione *f* wstawienie się, pośrednictwo *n*.
intronare *a* ogłuszyć, zagłuszyć.
intronizzare (nicca-) *a* na tron wynieść.
introyabile (-wa-) nie dający się znaleźć.
intrudere *a* wetknąć, wsunąć, wcisnąć; ~ si *r* wcisnąć się, wkręcić się.
intrugliare (-llja-) *a* mieszać, przyprawiać; ~ si *r* powalać się.
intrúglio (-lljo) *m* mieszanina, papranina *f*. [gant *m*.
intruglióne *m* mieszacz, intry.
intrupparsi *r* przystać do wojska.
intrúsi *p*, *r* **intrúso** *p*, *p* od **intrudere**.
intrusione *f* narzucanie się, wdzierstwo *n*.
intrúso wdzierca, natręt, gość nieproszony *m*.
intuffare *n* zanurzyć.
intuire (io intuisko) *a* spojrzeć, spoglądać na co, patrzeć.
intuitivo (-wo) poglądowy.
intúito *m*, **intuizione** (-dzjo-) *f* pogląd *m*, zapatrywanie *n*.
inturgidire (-dzi-) *n* opuchnąć, napęcznieć.

inugua... v. Inegua...
inúito niepomszczony.
inumanità *f* nieludzkość *f*.
inumáno nieludzki.
inumare *a* pochować.
inumazione (-dzjo-) *f* pogrzeb *m*.
inumidire (io inumidisko) *a* zwilżyć, zmoczyć; ~ si *r* zmoknąć, mokrym się stać.
inurbanità *f* niegrzeczność *f*.
inurbáno niegrzeczny.
inusato, **inusitato** nieużywany.
inútile nieużyteczny.
inutilità *f* nieużyteczność *f*.
invadente (-wa-) dający do czego.
invadere *a* najść, najechać, napasać; = **occupare** zając.
invaghire (io inwagisko) *a* oczarować, rozkochać; ~ si *r* zakochać się.
invalere *n* rozpowszechnić się, zyskać obywatelstwo.
invalidamento *m* ogłoszenie *n*; nieważności, unieważnienie *n*.
invalidare *a* ogłosić nieważnym, unieważnić; = **infirmare** osłabić, wycieńczyć.
invalidità *f* nieważność *f*; osłabienie, niezdolność *n* do służby lub do pracy.
inválido *m* inwalid *m*, niezdolny.
invalidiare (-walidzja-) *a* zapakować w tłumoki.
inválsi *p*, *r* **inválsso** *p*, *p* od **invalere**.
invanire (io inwanisko) 1. *a* obrócić w niwecz, udaremnić; 2. *n* ~ si *r* próżnym się stać.
inváno *adv.* napróżno.
invariabile nieodmienny.
invariabilità *f* nieodmienność *f*.
invariato nieodmienny, niezmienny. [pienie *n*.
invasamento *m* opętanie, osłuchanie
invasare *a* opętać, uchwyć.
invasato opętany.
invási *p*, *r* **invásso** *p*, *p* od **invadere**.
invasione (-wa-) *f* napad *m*; najście, najechanie *n*.

invasóre *m* napadający, napa-
staik *m*.

invecchiáménto (-wekkja-) *m*
zestarzenie się *n*.

invecchiáre *a i n* starzeć się,
zestarzeć się.

invéce (-cze) *adv*: zamiast tego.

inveire (io inveisko) *n* najechać,
napaść, gromić, postawić, na co.

inveleníre (io inwelenisko) 1. *a*
i gniewać się, sierznić się; 2. *n*
~ *si r* jadowitym się stać.

invendibile niesprzedający.

invendicáto (-ka-) nieporuszony.

invendúto niesprzedany.

inventáre *a* wynaleść.

inventariáre *a* sporządzić in-
wentarz, wciągnąć do inwen-
tarza.

inventário *m* inwentarz *m*.

inventiva (-wa) *f* dar *m* wynaj-
dywania.

inventóre *m* wynalazca *m*.

invenzióne (-dzjo-) *f* wynalazek *m*.

inverdíre (io inwerdisko-) *n*
zielenieć.

inverecóndia (-werekon-) *f* bez-
wstydnosć *f*.

inverecóndo bezwstydný.

inverisímile, inverosímile nie-
prawdopodobny.

inverminíre (io inwerminisko)
n zrobaczywieć.

invernále zimowy.

invernáta *f* pora *f*, zimowa.

inverniciáre (-czja-) *a* pokosto-
wać, lakierować.

inverniciátóre *m* pokostnik, la-
kiernik *m*.

invéрно *m* zima *f*.

invéro *adv*. do prawdy, praw-
dziwie.

inverosímile nieprawdopodobny.

inverosimigliánza (-lljanca) *f*
nieprawdopodobieństwo *n*.

inversióne *f* przewrócenie, wy-
wrócenie *n*.

invérsó odwrotny.

invertébráto bezkręgowy.

invertibile dający się odwrócić.

invertíre (-wer-) *a* przewrócić,
wywrócić.

invertítóre *m* zmieniacz prądu
elektrycznego.

invescáre *v. invischiáre*.

investibile niedośledzony, nie-
zbadany.

investigábile niedośledzony, nie-
zbadany.

investigáre *a* śledzić, badać,
dociekać.

investigátóre *m* badacz, *m* śle-
dzący.

investigazióne (-dzjo-) *f* bada-
nie, siedzenie *n*.

investiménto *m* napad, przejazd
m, przeprawa *f*.

investíre *a i n* piastować urząd,
nadać władzę lub urząd, ude-
rzyć, ugodzić; *si ~ r* uderzyć
jeden na drugiego.

investítúra *f* nadanie *n* lenności.

invetéráto zadawniony, zakorze-
uiony.

invetriáre *a* oszklić, zaszklíć,
polewać *a*czynia.

invetriáta *f* szyby w oknie.

invetriátúra *f* polewa, glazura *f*.

invevvá *f* lżenie, złorzeczenie *n*.

iuviábile odsyłający, wysyłający.

inviáre *a* posłać, wysłać.

inviáto *m* poseł, wysłannik *m*.

invidia *f* zazdrość *f*.

invidiábile godzien zazdrości.

invidiáre *d* zazdrościć.

invidióso zazdrośny.

invigiláre (-widzi-) *a i n* do-
zorować, czuwać.

inviglacchére (inwilliacchisko) *n*
stchórzyć, tchórzem się stać.

invigoriménto *m* wzmocnienie,
pokrzepienie *n*.

invigoríre (io inawigorisko) 1. *a*
wzmocnić, pokrzepić; 2. *n ~ si*
r wzmocnić się, pokrzepić się.

inviluppáre *a* zawinąć, obwi-
nać; zawikłać.

inviluppo *m* zawiniątko; zawi-
knięcie *n*. [żony]

invincibile (-winczi-) nierwycię-

Invincibilità *f* niezwyciężoność *f*.
invidiare (io inwincidisko) *a*
i n rozmiękczyć, rozmięknąć.

invio *m* posłanie *n*, posyłka *f*.

Inviolabile nietykalny, niezgwałcony.

Inviolabilità *f* nienaruszalność *f*.

inviolato nienaruszony, nie-
 tknięty.

Inviperire (io inwiperisko) *n* ~
 si *r* rozzłościć się, jadpewitym
 się stać.

invischiare (-wiskja-) *a* posma-
 rować lepem; ~ si *r* pójść na lep.

invisibile niewidoczny.

invisibilità *f* niewidoczność *f*.

inviso znieawidzony.

invitabile zapraszający, mający
 być zaproszonym.

invitare *a* zapraszać.

invitativo (-wo) zachęcający, po-
 ciągający, powabny.

invitato *m* gość *m* zaproszony.

invito *m* zaproszenie *n*.

invitto niezwyciężony, niepokona-
 nany.

invizzare (-wioci-) *n* zwiędniać.

invocabile (-woka-) mający być
 zawołanym, wezwanym.

invocare *a* wołać, wezwać.

invocazione (-wokadzjo-) *f* wo-
 łanie, wzywanie *n*.

invogliare (-wollja-) *a* wzbudzić
 ochotę zachęcić, skłonić; ~ si
r upodobać sobie co.

involare *a* ukraść, porwać,
 unieść; ~ si *r* ubiedz, ulecieć.

involgere (-woldze-) *a* obwinać,
 zawinać.

involontario niedobrowolny.

involsi *p, r* **invólto** *p, p* od in-
 vólgere.

involtare *a* obwinać, zawinać.

invólto *m* zawinięcie *n*, pakiet *m*.

invólucro *m* powłoka *f*, okry-
 cie *n*, torebka *f*.

invulnerabile nie mogący być
 zranionym.

inzaccherare (-cukke-) obryzgać
 błotem zaszargać.

inzaffardare *a* pomazać.

inzeppare *a* napchać, napako-
 wać.

inzolfare *a* nastierkować.

inzolfatura *f* siarkowanie *n*.

inzotichire (io incotikisko) *a* i *n*
 stać się nieokrzesanym, zchłop-
 pieć.

inzuccherare (-cukke-) *a* ocukro-
 wać.

inzuccheratura *f* ocukrowanie *n*.

inzuppabile dający się rozmięk-
 czyć, namoczyć.

inzuppare *a* namoczyć, zmoknąć,
 rozmięknąć.

io *pr.* ja.

iodio *m* jod *m*.

iodofórmio *m* jodoform *m*.

ioduro *m* jodek *m*.

iónico (-ko) joński.

iónio: mare ~ *m*, morze *n*;
 jońskie.

iósa: *a* ~ *avv.* dosyć, zanadto.

ióta *m* i *f* jota *n*.

ipeacuána *f* wymiotnica *f*.

iperbole *f* hiperbola *f*.

iperboleggiare (-dźja-) *n* prze-
 sadzać, mówić hiperbolami.

iperbólico (-ko) hiperboliczny.

iperestesia *f* przeczułica *f*.

ipertrofia *f* przerost *m*.

ipnótico nasenny, hypnotyczny.

ipnotismo *m* hypnotyzm *m*.

ipnotizzare (-ticca-) *a* hypnoty-
 zować.

ipnotizzatore *m* hypnotyzer *m*.

ipocondria *f* hypochondria *f*.

ipocondriaco *m* hypochondryk *m*.

ipocrisia *f* obłudna, hypokryza *f*.

ipócrita *m* obłudnik, hypokryta *m*.

ipotéca (-ka) *f* hipoteka *f*.

ipoteciabile dający się zastawić,
 obciążyć.

ipotecare *a* obciążać hipoteką.

ipotecario hipoteczny.

ipotenusa *f* przeciwprostokąt-
 nia *f*.

ipótesi *f* hipoteza *f*.

ipotético (-ko) hipotetyczny.

íppico koński.

ippódromo *m* hipodrom *m*, ujeżdżalnia *f*.
ippocástano *m* kasztan *n* dziki.
ippólito *m* Hipolit *m*.
ippopótamo *m* hipopotam *m*.
ira *f* gniew *m*; fare ~ złościć się, gniewać się.
iracóndia *f* gniew *m*, porywczóść *f*.
iracóndo, **irascibile** (-*sz*-) gniewliwy, porywczy.
irascibilità *f* drażliwość, gniewliwość *f*.
irátó rozgniewany.
ire *n* iść; è bell'e ito już przeszedł, już niema.
iride *f* tęcza; tęczówka *f* w oku.
irlanda *f* Irlandia *f*.
irlandése *m* i *f* irlandzki; Irlandczyk *m*.
ironía *f* ironia *f*.
irónico (-*ko*-) ironiczny.
iróso popędliwy, porywczy.
irradiáre *a* i *n* promienić, rozpromienić się, rzucać promienie.
irradiazíone (-*dzjo*-) *f* promienienie, wysyłanie *n* promieni.
irraggiáre *v.* irradiáre.
irragionévole (-*wo*-) bezrozumny, nierozumny, niesłuszny.
irragionevolézza (-*lecca*) *f* niedorzeczność *f*.
irrancidire (*io* irancidisko) *n* zjełczeć.
irrazionále (-*dzjo*-) nierozumny, nierozsądny.
irreconciliábile (-*koncz*-) nieprzejednany.
irre(i)cusábile (-*reku*-) nie dający się odrzucić.
irre(i)cuperábile (-*riku*-) nieodzyskany, niepowetowany.
irredentismo *m* irydyntyzm *m*.
irredentista *m* irydyntysta (nieprzejednany) *m*.
irredénto pozostający pod obcym panowaniem.
irredimibile nie dający się wykupić.

irreducibile (-*cz*-) nierozwiązalny.
irrefragábile nieodparty, niezbity.
irrefragabilità *f* niezbitość, pewność *f*.
irrefrenábile niepowściągniony, nieukrócony.
irrefutábile niezbity.
irregoláre nieregularny.
irregolarità *f* nieregularność *f*.
irreligióne, **irreligiosità** (-*dzjo*-) *f* bezbożność, niereligijność *f*.
irreligióso niereligijny, bezbożny.
irremissibile nie do przebaczenia, nie do odpuszczenia.
irremovibile (-*wi*-) niezachwiany.
irremovibilità *f* niewzruszoność, niemożność *f* zachwiania.
irremunerábile niepodobny do wynagrodzenia.
irremuneráto nie wynagrodzony.
irreparábile niepowetowany.
irreperibile nie dający się odnaleźć.
irreprensibile nienaganny, nieposzlakowany.
irreprensibilità *f* nienaganność *f*.
irrequietézza (-*kujetecca*) *f* niepokój *m*.
irrequiéto niespokojny.
irresistibile nieodporny.
irresolutézza (-*tecca*) *f* chwiejność *f*.
irresolúto chwiejny.
irrespirábile nie do oddychania.
irresponsábile nieodpowiedzialny.
irresponsabilità *f* nieodpowiedzialność *f*.
irrevocabile (-*woka*-) nieodwołalny.
irrevocabilità *f* nieodwołalność *f*.
irriconoscibile (-*konoszi*-) nie do poznania.
irriconoscibilità *f* niemożność poznania.
irridere *a* wyśmiać.

irriflessióne *f* nierozwaga *f*.
irriflessivo (-wo) nierozważny.
irrigábile dający się nawodnić.
irrigáre *a* nawadniać.
irrigatóre *m* strzykawka do nawadniania *f*; irygator *m*.
irrigazióne (-dzjo-) *f* nawodnienie *n*.
irrigidíméto (-dzi-) *m* zdrętwienie, stężenie *n*.
irrigidire (io irridzidisko) *n* stężyć, stwardnieć.
irriguo obfitujący w wodę, dobrze zroszony wodą.
irrivéante małoznaczny, nie wielkiej wagi.
irrimediábile nie dający się uleczyć, któremu niepodobna zaradzić.
irrisi *p, r* **irriso** *p, p* od **irridere**.
irrisióne *f* wysmianie *n*.
irrisóre *m* szyderca, wysmiewacz *m*.
irrisório szyderczy.
irritábile drażliwy.
irritabilità *f* drażliwość *f*.
irritáre *a* drażnić; ~ *si r* rozgniewać się.
irritatóre *m* drażniący.
irritazióne (-dzjo-) *f* rozdrażnienie, rozjątrzenie *n*.
irriverénte uchybiający uszanowaniu, poszanowaniu.
irriverénza (-ca) *f* uchybienie *n*, godności lub szacunkowi.
irrómpere *n* wtargnąć, wkroczyć.
irroráre *a* zrosić.
irruénte gwałtowny, natarczywy.
irrugginire, arrugginire *n* zardzewieć.
irróppi *p, r* **inrótto** *p, p* od **irrómpere**.
irruvidire (io irruwidisko) *a i n* schropowacieć.
irruzióne (-dzjo-) *f* wkroczenie, wtargnięcie *n*.
irsúto szorstki, kudłaty, najezony.

irto najezony; **irto** dl.... *fig.* obfitujący w co, pełny.
Isácco (-sako) *m* Izak *m*.
Isaía *m* Izajasz *m*.
ischio (-iskjo) *m* kość *f* kulszowa.
iscrivére *v.* **inscrivere**.
islamismo *m* islamizm *m*.
Islánda *f* Islandya *f*.
islandése *m i f* islandzki; mieszkaniec Islandyi.
isola *f* wyspa *f*.
isolaméto *m* odrębność *f*, oddzielenie *n*; **vívire nell'** ~ żyć w odosobnieniu, samotności.
isoláno *m* wypiarz *m*, mieszkaniec *m* wysp.
isoláre *a* oddzielić, odosobnić; ~ *si r* odosobnić się.
isoláto kilka domów oddzielnie stojących.
isolatóre *m* izolator *m*.
ispettoráto *m* inspektorat *m*.
ispettóre *m* inspektor *m*.
ispezionáre (-dzjo-) *a* doglądać.
ispezióne *f* inspekcyja *f*, dogłądanie *n*.
ispido kolczasty, ciernisty, najezony.
ispirábile wciągalny, dający się wciągnąć.
ispiráre *a* wciągać powietrze, oddychać; ~ *si r* zapalić się.
ispiráto wciągnięty; zapalony, natchnięty.
ispiratóre *m* dający natchnienie, podszeptujący.
ispirazióne (-dzjo-) *f* natchnienie *n*, podszept *m*.
Israéle *m* Izrael *m*.
israelíta *m i f* izraelita *m*.
israelítico (-ko) izraelicki.
issáre *a* podnosić, wywiesić.
issofátto *adv.* natychmiast.
istantánea *f* w mgonieniu oka dokonany, niezwłoczny; **fotografia** ~ **fotografia** *f* za oczekaniu, momentalna.
istante *m* chwila *f*.
istánza (-ca) *f* nagłość; prośba; instancya *f*.

istérico (-ko) histeryczny.
 isterismo *m* histerya *f*.
 istigáre *a* rozdrażnić, podburzyć.
 istigatóre *m* sprawa *f*, podżegacz *m*.
 istigazióne (-dzjo-) *f* podżeganie *n*.
 istintivo (-wo) instynktowny, mający przecucie.
 istinto *m* instynkt; zmysł; popęd *m* naturalny.
 istituire (io istituisko) *a* ustanowić; = fondáre założyć.
 istituto *m* instytut, zakład *m*.
 istitutore *m* (*femm.* -trice) wychowawca *m*; = fondatóre *m* (*femm.* -trice) założyciel *m*.
 istituzióne (-dzjo-) instytucya *f*, urządzenie, założenie *n*.
 istmo *m* międzymorze *n*.
 istología (-dzia) *f* histologia *f*.
 istor... *v.* stor....
 istoriáre *a* ozdobić obrazami historycznymi.
 istradaménto *m* wskazówka *f*, kierowanie, naprowadzenie *n*.
 istráre *a* naprowadzić, kierować.
 istrice (-cze) *f* jeżozwierz *m*.
 istróne *m* aktor u starożytnych.

istruire (io istruisco) *a* pouczać; = insegnáre uczyć; ~ *si r* kształcić się.
 istruito wykształcony.
 istrument... *v.* strument....
 istruttivo (-wo) pouczający.
 istruttore *m* nauczyciel, instruktor; sędzia *m* śledczy.
 istruttória *f* śledztwo, badanie *n*.
 istruzióne *f* nauka *f*, objaśnienie *n*; = insegnaméntom nauczanie *n*; = cultura *f* wykształcenie *n*; ~ obbligatoria nauka *f* obowiązkowa.
 istupidire (io istupidisco) *a* i *n* ogłupić, zgłupieć.
 Itália *f* Włochy *pl*.
 italianismo *m* przyjął mowę i zwyczaje włoskie.
 italianità *f* włoskość *f*.
 italiáno włoski; I ~ *m* Włoch *m*.
 itálico, italo *poet.* włoski.
 iteráre *a* powtarzać, ponawiać.
 itinerário *m* plan podróży; przewodnik (książka) *m*.
 ito *p, p* od ire.
 itterizia (-oja) *f* żółtaczka *f*.
 ittiologia (-dzia) *f* ichtyologia *f*.
 iúgero *m* mórg *m* (pola).
 iunióre młodszy.
 ivi *adv.* tam, tamże.

J.

Le parole comincianti con **J.** si trovano tutte sotto la lettera **I.** | Wyrazy rozpoczynające się od **j** znajdują się w literze **i**.

K.

Parimente le parole comincianti con **k** si trovano tutte sotto la lettera **c** o **ch**. | Również wyrazy rozpoczynające się od **k** umieszczono w literze **c** lub **ch**.
 Con **k.** si suole abbreviare: | Przyjętem jest tylko używać następujących skrótów na **k**.
k = coróna.
kg = chilogrammo.
km = chilómetro.

L.

L & £ = lire lir.

l' = lo, la, le.

la 1. *art.*, *f*, *sing.*; 2. *pron.* ona; ta.
là *adv.* tani; di là ztamtąd; al
di là z tamtej strony; più in
là dalej.

lábaro *m* chorągiew *f*.

labbro *m* warga *f*; a fior di
labbra chłodno, z powściągli-
wością.

labyrintho *m* labirynt *m*.

labiale wargowy.

lábile słaby, wątły.

laboratório *m* pracownia *f*.

laboriosità *f* pracowitość *f*.

laborioso pracowity.

lacca (lakka) *f* przepaść, otchłań;
pośladek, éwiartka *f*.

laccétto (-czet-) *m* sznurowadło *n*.

laccchè (lakkè) *m*, *inv* lokaj *m*.

laccio (-czjo) *m* sznurek z pętel-
ką *m*, sidła *pl.*; strzyzek *m*.

lacerabile (-cze-) dający się po-
drzeć.

lacerare *a* podrzeć, rozedrzeć,
rozszarpać; ~ si *r* rozerwać się.

lacerazióne (-dzjo-) *f* rozdarcie,
rozszarpanie *n*.

lácero rozdarty, podarty, obzar-
pany.

lacónico (-ko) lakoniczny, zwię-
zły, krótki.

laconismo *m* lakonizm *m*; zwię-
złość *f*.

lácrima *f* łza *f*.

lacrimare *n* łzawić; = piàngere
(-dże-) płakać. [nie *n*.]

lacrimazióne (-dzjo-) *f* łzawie-
lacrimévole godny opłakania.

lacrimoso płaczący.

lacúna (-ku-) *f* miejsce próżne.

lacustre bagnisty, łęgowaty; di-
móre lacústri *f*, *pl.* osady *pl.*
nawodne.

laddóve (-we) *adv.* podczas.

ladreria *f* złodziejstwo *n*.

ladro *m* złodziej *m*; occhi ladri
oczy *pl.* łajdaćkie.

ladrocinio (-czy-) *m* hultajstwo
łotrostwo *n*. [dzień *f*.

ladronáta *f* złodziejstwo *n*, kra-
ladrone *m* rozbójnik *m*.

ladronéggio (-dżjo). *m*, ladro-
neria *f* hultajstwo, łotrostwo *n*.

ladronésco (-sko) złodziejski.

laggiù *adv.* tam na dole.

laghétto *m* jezioro *n*.

lagnánza (lannjanca) *f* zażale-
nie *n*, dolegliwość *f*.

lagnársi *r* skarżyć się.

lagno (lannjo) *m* skarga *f*.

lago *m* jezioro *n*; ~ di sangue
kałuża *f* krwi.

lágrima *v.* lacrima.

lagúna *f* laguna *f*.

lai *m*, *pl.* płacz *m*, jęki *pl.*, narze-
kanie *n*.

laicále (-ka-) świecki.

laicizzáre (-czicca-) *a* stać się
świeckim.

láico (-ko) *m* świecki, laik *m*.

laidézza (-decca) *f* obrzydliwość,
sprosność *f*, plugastwo *n*.

láido obrzydliwy; = súdicio
(-czjo) brudny.

laidúme *m* brud *m*.

lama *f* brzeszczot *m*; klinga *f*;
bagnista łaka *f*.

lambiccáre (-bikka-) *a* przepe-
dzać przez alembik, destylować;

~ si il cervélllo łamać głowę
nad czem, suszyć sob e mózg.

lambíco (-jikko) *m* alembik *m*.

lambíre (io lambisko) *a* dotknąć,
dotykać, dręsnąć.

lamentáre *a* narzekać, opłakiwać;
~ si *r* skarżyć się na co.

lamentazióne (-dzjo-) *f* skarga
f; narzekanie *n*.

lamentévole (-wo-) płaczliwy,
żałosny, opłakany.

laménto *m* skarga *f*; narzekanie,
żałowanie *n*.

lamentoso żałosny, nędzny.

lamiéra *f* płyta żelazna, blacha
f; kirys *m*.

lámína *f* płytką *f*.
laminatólo *m* walcownia *f* blachy.
lámpada *f* lampa *f*.
lampadário *m* świecznik *m*.
lampanáio, lampísta *m* fabrykant *m* lamp.
lampánte błyszczący, świecący; **chiaro e** ~ jasny jak słońce.
lampeggiáre (-dźja-) *n* błyskać, błyszczyć.
lampionáio *m* zapalacz *m* lamp, latarni.
lampióne *m* latarnia *f*.
lampo *m* błysk, blask *m*; **in un** ~ w okamgnieniu.
lampóne *m* malina *f*.
lampréda *f* minog *m*.
lana *f* wełna *f*. [niaue *pl.*
lanággio (-dźjo) *m* towary wełniane
lanaiuolo *m* robotnik wyrabiający wełnę, wełniarz *m*.
lancétta (-czet-) *f* skazówka *f*; **lancet** *m* chirurgiczny.
lancettáta *f* ukłucie *n* lancetem.
lancia (-czja) *f* dziób, włócznia, kopia; **łódka** *f*; ~ **spezzáta** strażnik przyboczny *m*.
lanciábile dający się ciskać, miotać.
lanciáre *a* ciskać, miotać; ~ **si r** rzucić się na co.
lanciasilúri *m* łódź *f* torpedowa.
lanciáta *f* rzut *m* pocisku, ukłucie *n* lancą, włócznią; ~ **dei piccioni vieggiatori** wypuszczenie gołębi pocztowych.
lanciátore *m* ciskający pociski.
lanciére *m* jeździec *m* z kopią, włócznią.
lancio (-czjo) *m* skok, rzut *m*; **dí** (d'un) **lancio** w okamgnieniu.
landa *f* niwa *f*; **poła** *pl.*; **step** *m* porośły wrzosem; wrzosiwisko *n*.
landò *m*, *inv.* landauer *m*.
laneria *f* towary *pl.* wełniane.
langrávio (-wio) *m* landgraf *m*.
languidézza (-decca) *f* mdłość, słabość *f*; znużenie *n*.

languído mdły, omdlały; miękki.
languíre (iò languisko) *n* usychać, pragnąć; mdleć.
languóre *m* omdlewanie *n*; słabość *f*.
lanificio (-czjo) *m* fabryka *f* wyrobów wełnianych.
lanóso wełniany.
lantérna *f* latarnia *f*.
lanúgine (-dzi-) *f* mech, puch *m*.
lanuginóso tylko co zaczynający zarażać.
lanúto wełnisty, okryty wełną.
lanzichenécco (-cikenekko) *m* landsknecht, piechur *m* niemiecki.
laónde *adv.* dla tego, przeto, stąd.
lapidáre *a* ukamienować.
lapidária *f* nauka *f* o napisach na kamieniach.
lapidário styl *m* krótki, zwięzły (napisowy).
lapidazióne (-dzjo-) *f* ukamienowanie *n*.
lápide *f* tablica *f* pamiątkowa, kamień *m* grobowy.
lapillo *m* kryształ; kamień drogi *m*.
lapis *m*, *inv.* ołówek *m*.
lapislázzuli *m* kamień lazuruowy *m*.
lápola *f* łopian, łopuch *m*.
lappóne lapoński.
Lappónia *f* Laponia *f*.
lardelláre *a* nadziewać słoninę, szpikować.
lardélló *m* kawałki słoniny służące do szpikowania.
larđo *m* słonina *f*.
lardóso słoninowaty.
largheggiáre (-gedźja-) *a* sowicie wynagrodzić, szafować, być szczodrym; ~ **dí paróle, dí promése** wiele obietnic uczynić; ~ **in favóri** wiele uprzejmości okazać.
larghéttó dosyć powoli, dosyć szeroki.
larghézza (-gecca) *f* szerokość; hojność, szodrobliwłość *f*.

- largire** (to lardzisko) *a* hojnie rozdawać, szafować.
- largitóre** *m* hojnie rozdający.
- largizióne** (-dźidzjo-) *f* hojny dar *m*.
- largo** szeroki; = *ámpio* rozległy, obszerny; = *generoso* szczodry, hojny; *alla larga* precz z tem, precz z drogi, precz z nim; *stare alla larga con qualcuno* stać na uboczu, strzedz się kogo; *fársi largo* zrobić sobie miejsce; *préndere il ~* udać się, dopłynąć na pełne morze; uciec.
- lari** *m*, *pl.* bogowie *pl.* domowi; *ai patrii* ~ do penatów.
- lárice** (-cze) *m* modrzew *f*.
- laringe** (-dże) *f* krtań *f*.
- laringíte** (-dzi-) *f* katar *m*; zapalenie *n* krtani.
- larva** (-wa) *f* widmo *n*; mara; maska *f*.
- larvátó** zamaskowany, maskowany.
- laságná** (-nnja) *f* żazanki *pl.*
- lasca** (-ska) *f* kleń *f*; *sano come una lasca* zdrów jak ryba.
- lasciapassáre** (-szja-) *m* paszport *m*.
- lasciáre** *a* zostawić; = *abbandonáre* porzucić, opuścić; ~ *andáre* puścić, wypuścić; = *avanzáre* zostawić; ~ *indiettro* zostawić; ~ *detto* (*scritto*) ustnie, pisemnie pozostawić; ~ *si andáre* zaniechać.
- lascito** (-szí-) *m* zapis *m* testamentowy.
- lascívía** (-wia) *f* lubieżność, rozwiążłość *f*.
- lascívó** lubieżny, rozwiązły.
- lassatívo** przeczyszczający.
- lasso** znużony; *ahí lasso!* biada mnie; ~ *di tempo* przeoiąg czasu.
- lassù** *adv.* tam wysoko.
- lastra** *f* płyta *f*; kamień *m*; brukowy, *tafia* *f* kamienna; *le lastre* bruk *m* uliczny.
- lastricaménto** (-ka-) *m* brukowanie *n*.
- lastricáre** *a* brukować.
- lastricátó** *m* bruk *m*.
- lástrico** (-ko) *m* bruk *m*; *nędza* *f*.
- latébra** *f* kryjówka *f*; schronienie *n*.
- laténte** kryjący się, ukryty.
- laterále** boczny.
- latifondísta** *m* wielki posiadacz *m* ziemski.
- latifóndo** *m* wielka posiadłość *f* ziemska.
- latineggiáre** (-dźja-) *n* latynizować, używać zwrotów łacińskich.
- latinísmo** *m* łacińskość *f*.
- latinísta** *m* łacinnik, latynista *m*.
- latinizzáre** (-nicca-) *a* latynizować.
- latíno** łaciński; *capire il ~* zrozumieć znak, skinienie.
- latitánte** ukrywający się, chowający się.
- latitúdine** *f* szerokość *f*.
- lato** *m* szeroki; bok.
- latómía** *f* kamieniołom *m*.
- latóre** *m* oddawca, niosący *m*.
- latráre** *n* szczekać, warczeć.
- latráto** *m* szczekanie *n*.
- latrína** *f* wychodek *m*; ~ *pública* wychodek *m* publiczny.
- latta** *f* blacha *f*.
- lattáia** *f* mleczarka *f*.
- lattáio** *m* mleczarz *m*.
- lattánte** *m* i *f* dziecko przy piersi osesek *m*.
- latte** *m* mleko *n*; *fior di ~* śmietana *f*.
- lattemiéle** *m* bita śmietana *f*.
- látteo** mleczny; *via láttea* *f* droga *f* mleczna.
- lattería** *f* mleczarnia *f*.
- latticínio** (-czí-) *m* potrawa z mleka.
- lattíera** *f* naczynie *n* na mleko.
- lattíficío** (czjó) *m* biały sok *fig* niedojrzałych i innych roślin podobny do mleka.
- lattiginóso** (-dzi-) mleczny.

lattivéndolo *m* sprzedający mleko.
 lattónare *a* kapelusz *m* komu wbić na głowę.
 lattóne *m* uderzenie w kapelusz.
 lattónzolo (-colo) *m* ciele *n* nie mające roku.
 lattováro *m* powidełko *n* aptekarskie.
 lattúga *f* sala'ta *f*.
 láudano *m* makowiec *m*; opium *n*.
 láurea *f* stopień doktora; *préndere la* ~ zdać doktorat.
 laureándo *m* doktorand *m*.
 laureáre *a* ~ *si r* promować się.
 laureáto *m* doktor *m*.
 láuro *m* wawrzyn *m*.
 lautézza (-tecca) *f* przepych *m*, obfitość *f*.
 láuto obfity, świetny.
 lava (-wa) *f* lawa *f*.
 lavábile dający się obmyć.
 lavábo *m* umywalnia *f*.
 lavácro *m* kąpiel; sadzawka *f*.
 lavágná (-nnja) *f* żupek *m*; = *távola nera* tabliczka z żupku.
 lavamáno *m* umywalnia *f*.
 lavánda *f* mycie, obmycie *n*.
 lavandáia *f* praczka *f*.
 lavandálo *m* pracz *m*; ten o pierze.
 lavandería *f* pralnia *f*.
 lavapiátti *m*, *inv.* myjący talerze; kuchta *m*.
 laváre *a* myć, prać; ~ *si la bocca di qualcuno* obgadywać kogo.
 laváta: *dare una* ~ *f* wyprać.
 lavatívo (-wo) *m* lewatywa *f*.
 lavatólo *m* pralnia *f*.
 lavatúra *f* pranie *n*.
 lavéggio (-dzjo) *m* garnek, kociołek *m* żelazny.
 lavorábile (-wo-) dający się uprawić, obrobić.
 lavoránte, lavoratóre *m* pracujący, robotnik *m*; *primo* ~ starszy czeladnik *m*.
 lavoráre *a i n* pracować, obrabiać, uprawiać grunt.

lavoratívo dający się uprawić.
 lavoratúra, lavorazióne (-dzjo-) *f* obrobienie *n*, uprawa *f*.
 lavorío *m* ciągła, niestanna praca *f*.
 lavóro *m* praca, robota *f*; *lavórl forzáti m*, *pl.* roboty *pl.* przymusowe.
 Lázio (-dzjo) *m* Laciun *n*.
 Lázzaro (Laccaro) *m* Łazarz *m*.
 lazzaróne *m* lazaron *m*.
 lazzaréto *m* lazaret *m*.
 lazzo *m* żart, dowcip *m*; błazeństwo *n*.
 le 1. *art. f*, *pl.*; 2. *pron. (dat. f, sing. i acc. f, pl.)* one; jej, ona.
 Lea *f* Lea *f*.
 leále uczciwy, zacny, rzetelny.
 lealtà *f* prawość, rzetelność *f*.
 leárdó jasny, siwo-jabłkowy koń.
 lebbra *f* trąd *m*.
 lebbroso trędowaty.
 leccapiátti (lekka-), leccascodélla (-eko-) *m*, *inv.* wylizywacz talerzy; = *parassíta* pieczeniarsz *m*.
 leccáre *a* lizać; = *aduláre* pochlebiać.
 leccáta *f* lizanie *n*; *dare una* ~ lizać
 leccáto przesadny, wylizany.
 leccatúra *f* lizanie, pochlebstwo *n*, przesada *f*.
 leccazámpe *m*, *inv.* lizun, lizący.
 leccéto (-cze-) *m* las *m* dębowy.
 lecchíno (-lekki-) *m* modniś, strojniś *m*.
 léccio (-czjo) *m* dąb *m*.
 lecco (lekkó) *m* przysmak, smakołyk *m*, przynęta *f*.
 leccóne *m* łakotnik; pochlebca *m*.
 leccornía *f* łakocie *pl.*, łakotka *f*, łakomstwo *n*.
 leccúme *m* łakotliwość, łakocie *f*.
 lécito (-czy-) dozwolony; *farsi* ~ pozwolić sobie.
 lédere *a* obrazić, urazić.
 lega 1. *f* mila *f*; 2. *f* związek *m*, przymierze *n*; przyniesianie

podlejszego kruszcu w mone-
tach.

legaccio(lo) *m* sznurowadło *n*.

legále prawny, zgodny z prawem;
atti legáli *m*, *pl.* akta sądowe
pl.; **medicina legále** *f* medycyna *f* sądowa.

legalità *f* prawność, legalność *f*.
legalizzare (-licca-) *a* poświad-
czyć akt.

legalizzazione (-dzjo-) *f* poświad-
czenie *n* aktu.

legáme *m* węzeł, związek *m*,
więzy, pęta *pl.* [dłó *n*.

legaménto *m* wiązanie; więza-
legáre *a* i *n* wiązać.

legáta: dare *una* ~ *f* wiązać.

legatário *m* legataryusz, *m* (ten
co otrzymał zapis).

legáto *m* zapis *m*.

legátore *m* introligator *m*.

legatoría *f* introligatornia *f*.

legatúra *f* wiązanie *n*, oprawa *f*,
więzy *pl.*

legazióne (-dzjo-) *f* poselstwo *n*.

legge (-dże) *f* prawo *n*; **studiár** ~
uczyć się prawa; **dottóre in** ~
doktor prawa *m*; **dettár** ~
przepisy wydawać.

leggénda (-džen-) *f* legenda, po-
wieść, bajka *f*.

leggéndario odnoszący się do
podań, bajek, legendarny.

leggere *a* czytać, przeczytać, od-
czytać.

leggerézza (-recca) *f* lekkość,
płochosć, niestałość *f*.

leggiadría *f* wdzięk, powab, u-
rok *m*.

leggiádro (-dźja-) ładny, miły,
powabny.

leggibile czytelny.

leggibilità (-dźi-) *f* czytelność *f*.

leggiéro, **leggéro** lekki; płochy,
lekkomyślny; **alla leggiéra**,
di leggiéri łatwo.

leggío (-dźio) *m* pulpit *m*.

leggitóre *m* czytelnik *m*.

leggiucchiáre (-dźjukcja-) *a* po-
bieżnie czytać.

legionário (-dźjo-) *m* legionista *m*.

legióne *f* legia *f*.

legislativo (-wo) prawodawczy.

legislatóre (-dźi-) *m* prawodaw-
ca *m*.

legislatúra *f* okres *m* prawo-
dawczy.

legislazióne (-dzjo-) *f* prawo-
dawstwo *n*.

legittima *f* część z prawa przy-
padająca dzieciom po rodzicach.

legittimäre *a* uprawnić; uznać
dziecko za swoje.

legittimazióne (-dzjo-) *f* legity-
mowanie, uznanie *n*; **carta di** ~
karta *f* legitymacyjna.

legittimità *f* prawność, praw-
witość *f*.

legittimo prawy, słuszny, pra-
wny, zgodny z prawem.

legna (lennja) *f*, *pl.* drzewo *n* opa-
łowe.

legnáia *f* stos drzewa, skład
drzewa *m*, drewnutnia *f*.

legnainólo *m* cieśla, stolarz *m*.

legnáme *m* drzewo *n*; ~ **da** co-
struzióne drzewo *n* budulcowe.

legnáre *a* rąbać drzewo na opał;
dać kije.

legnáta *f* uderzenie kijem; **ca-
ricár di legnáte** wybić, obić.

legno (lennjo) *m* drzewo, dre-
wno *n*; **doróžka** *f*: **le legna**

f, *pl.* drzewo *n* opałowe.

legnóso drewniany.

leguléio *m* prawnik *m* znający
wszystkie kruczki prawne.

legúme *m* warzywa, rośliny
pl. strączkowe; **i legumi** *m*, *pl.*
warzywa *pl.*

leguminóso groszkowy, strą-
czkowy.

lei *pron.*, *f* ona; Pan, Pani; **dare**
del Lei mówić, przemawiać

przez „Pan“.

lembo *m* brzeg sukni *m*, poła;
brzeg *m*, krawędź *f*, kawał *m*.

lemme lemme *adv.* powoli, zwol-
na, całkiem cicho. [brać

lemosináre, **elemosinare** *n* że-

- lena** *f* dech, oddech *m*, siła, wytrwałość *f*.
léndine *m* gnida *f*.
lene łagodny.
leniménto *m* złagodzenie, ulżenie *n*.
lenire (io lenisko) *a* ulżyć, uśmierzyć.
lenitivo (-wo) uśmierzający, łagodzący.
lenocínio (-czi-) *m* kojarzenie *n*, stręczenie *n* do nierządu, poleta *f*.
lenóne *m* stręczący do nierządu.
lentággine (-dzi-) *f* powolność *f*.
lente *f* soczewka; soczewica *f*;
le lenti *f*, *pl.* okulary *pl.*,
 cwikier *m*.
lente, **lentamente** *adv.* wolny,
 lekki, lekkomyślny.
lenteggiáre (-dża-) *n* być lekkim,
 lekkomyślnym.
lentézza (-tecca) *f* powolność *f*.
lentichia (-tikkja) *f* soczewka *f*.
lentíggine (-dzi-) *f* piegi *pl.*
lentíggino piegowaty.
lento powolny.
lenza (-ca) *f* włosień *m*, u wędku, wędka *f*.
lenzuólo *m* prześcieradło *n*.
Leonárdo *m* Leonard *m*.
Leóne *m* Leon *m*.
leóne *m* lew *m*.
leonéssa *f* lwica *f*.
leoníno lwi.
leopárdo *m* lampart *m*.
Leopóldo *m* Leopold *m*.
lepidézza (-decca) *f* żartobliwość *f*.
lepído żartobliwy.
lepre *f* zając *m*.
lepróttó, **lepracchióttó** (-prak-
 kjót-) *m* zajączek *m*.
lércio (-czjo) brudny, niechlujny.
lesi *p*, *r* lesó *p*, *p* od ledere.
lésina *f* szydło; skapstwo, sknerstwo *n*.
lesináre *n* skapić.
lesinería *f* sknerstwo *n*.
lesióne *f* szkoda, krzywda *f*;
 nadwreżenie *n*, obraza *f*.

- lessáre** *a* gotować (mięso).
lessi *p*, *r* letto *p*, *p* od leggere
léssico (-ko) *m* leksykon *m*.
lesso *m* ugotowany; sztuka *f*
 mięsa.
lestézza (-stecca) *f* lekkość,
 zwinność, zręczność *f*.
lesto lekki, żwawy, rzeński; =
 pronto gotowy; ~ di mano
 złodziejski.
letále śmiertelny.
letamáio *m* kupa gnoiu *f*, gnojowisko *n*.
letáme *m* gnój *m*.
letárgico (-dżiko) letargiczny.
letárgo *m* letarg *m*.
leticáre *n* ~ si *r* klócić się.
leticóno (-ki-) *m* klótnik *m*.
leticóne (-ko-) *m* klótnik *m*.
letificáre (-ka-) *a* rozweselać.
letizia (-cja) *f* radość, wesołość *f*.
letta: dare una ~ prędko przeczytać.
léttera *f* list *m*, głoska, litera *f*;
le belle lettere beletrystyka *f*.
letterále dosłowny.
letterário literacki. [m.
letteráto *m* literat; wykształcony
letteratúra *f* literatura *f*.
lettiéra *f* łóżko *m* bez pościeli.
lettíga *f* lektyka *f*.
letto *m* łóżko *n*; = giaciglio
 (-czilljo) *m* legowisko *n*.
lettoráto *m* lektorat *n*.
lettóre *m* lektor *m*.
lettúra *f* czytanie *n*; libro di ~
 czytanka *f*, książka *f* do czytania.
leva (-wa) *f* dźwignia *f*; drag
m do dźwigania; lewar; pohóć
m; éssere di ~ musieć się
 stawić.
levábile dający się usunąć, znieść.
levánte *m* wschód *m*.
leváre *a* zabrać; = innalzáre
 podnieść; ~ si *r* wstać.
leváta *f* zniesienie, wstanie *n*;
 wschód *m*.
levatóio: ponte ~ *m* most zwo-
 dzony.

- levatrice (-cze) *f* akuszerka, położna *f*.
- levatúra *f* rozrządek *m*; zdolności *pl*.
- levigare *a* gładzić.
- levigato *gładki*.
- leviére, ~ *o m* chart *m*.
- lézio (-cjo) *m* przesada *f*; udawanie *n*.
- lezióne *f* lekcyja *f*; dare una ~ dawać lekcyę.
- leziósaggine (-dzi-) *f* przesada *f*; udawanie *n*.
- lezióso przesadny, zniewieściały.
- lezzo (lecco) *m* smród *m*.
- lezzóne *m* plugawiec, brudas *m*.
- ll 1. *art. m pl.*; 2. *pron. m pl.* oni, ci.
- ll *adv.* tam, tu; ll per ll natychmiał; ero ll per... (*inf.*) miałem właśnie zamiar; giù di ll prawie; di ll a pochi głorni kilka dni później.
- llbagióne (-dżjo-), libazione (-dżjo-) *f* libacyja *f*; wielkie picie *n*; fare troppe llbagióni pić dużo.
- Libano *m* Liban *m*.
- libáre *a* pić.
- libbra *f* funt *m*.
- libéccio (-czjo) *m* wiatr południowo-zachodni.
- libellista *m* autor *m* paszkwila.
- libélllo *m* paszkwil *m*.
- liberále szczodry, hojny, ludzki, wolnomysłny; arti liberáli *f pl.* sztuki *pl.* wolne.
- liberalésco (-sko) liberalnie czyniący.
- liberalísimo *m* liberalizm *m*.
- liberalità *f* hojność, szczodrość *f*.
- liberáre *a* uwolnić; Dio liberil Niech Bóg strzeże.
- liberatóre *m* (*f* -trice) oswobodziciel *m*.
- liberazióne (-dżjo-) *f* uwolnienie *n*.
- libércolo (-ko-) *m* książeczka *f*.
- libero wolny; stato ~ *m* stan wolny, bezzenny.
- libertà *f* wolność *f*; méttersi in ~ rozgościć się.
- libertínaggio (-dżjo) *m* rozwiązłość, rozpusta *f*.
- libertino *m* rozwiązły, rozpustnik *m*.
- libérto *m* wyzwoleniec.
- libidine *f* lubieżność *f*.
- libidinóso lubieżny.
- libra *f* waga *f*.
- libráio, librário *m* księgarz *m*.
- libráre *a* ważyć, odważyć; ~ si *r* ważyć się.
- libráta *f* uderzenie *n* książką.
- librería *f* biblioteka; księgarnia, szafa *f* z książkami.
- librettista *m* piszący tekst opery.
- libréttto *m* książeczka; książeczka wkładkowa kasy oszczędności, tekst opery.
- libro *m* książka *f*.
- liceále (-cze-) gimnazjalny.
- licénza (-czenca) *f* pozwolenie *n*; = licenziaménto *m* uwolnienie, odprawienie ze służby *m*; = sfrenatézza (-tecca) *f* swawola, rozpusta *f*; = licenziosità *f* swawola, rozpusta *f*; ~ liceále egzamin dojrzałości *m*; matura *f*; esame di ~ egzamin dojrzałości *m*; préndersi troppe licénze pozwalać sobie za dużo.
- licenziaménto *m* odprawienie, przegnanie, rozpuszczenie *n*.
- licenziándo (-czendzjan-) *m* abityryent *m*.
- licenziáre *a* odprawić, pożegnać, rozpuścić; ~ alle stampe do druku oddać; ~ si *r* pożegnać się.
- licenzióso rozpustny, swawolny.
- licéio (-czeo) *m* gimnazjum *n*.
- licet *m, inv.* ustęp, wychodek *m*.
- lichéne (-ke-) *m* porost *m*.
- licitazióne (-czitadzio-) *f* licytacyja *f*.
- lido *m* brzeg *m* morza.
- Liegi *f* Liege, Leodyum *n*.
- lieto wesóły, uciészony.

Heve lekki.**lievitáre** a i n kwasieć, zaczynać.**lievito** m kwas, zaczyn m.**ligaménto** m wiązadło; ścięgno n.**ligamentóso** ścięgniasty.**ligio** (-dźjo) słuźalczy, niewolniczy**ligneo** drewniany.**lignite** (linnjte) f węgiew m brunatny.**Ligúria** f Liguryja f.**ligure** liguryjski.**lilla** f fiołkowy, liliowy; bez.**lilipuziáno** (-dzja-) m liliput m.**lima** f pilnik, napilnik m.**limáccio** (-czjo) m muł m; błoto n.**limaccióso** mulisty, błotnisty.**limáre** a pilować, pilnikiem gładzić.**limatúra** f opiłki pl.**limbo** m przedpiekło n.**limitábile** dający się ograniczyć, odgraniczyć.**limitáre** 1. a ograniczyć, odgraniczyć, określić; 2. sost. m próg m.**limitatézza** (-tecca) f ograniczoność f.**limitatívo** (-wo) ograniczający, ścieśniający, określający.**limitazióne** (-dzjo-) f ograniczenie, określenie n.**limite** m granica f.**limitrófo** pograniczny, ościenny.**limo** m muł m; błoto n.**limonáio** m sprzedający cytryny.**limonáta** f limonijada f.**limóne** m cytryna f; drzewo cytrynowe n.**limósina** v elemósina.**limóso** mulisty, błotnisty.**limpidézza** (-decca) f czystość f płynu.**limpido** czysty.**linalnólo** m handlarz lnu; czeszący m len.**lince** (-oze) f ryś, ostrowidz m.**lincéo** ryś, ostrowidzowy.**Lincél** m pl. : Accadémia dei ~ akademia umiejętności.**lindézza** (-decca), **lindúra** f schludność f**lindo** schludny.**linea** f linia f.**lineaménto** m ~ i m pl. rysy twarzy; linie nakreślone pl.**lineáre** 1. liniowy; 2. a liniować.**lineétta** f linijka f.**linfa** f limfa f.**linfático** (-ko) limfatyczny.**lingua** f język m; = idioma m język m; narzecze n; ~ di

terra wystający kawałek ziemi, cypel m ziemi; ~ parláta język konserwacyjny m; ~ scr. ita

język piśmienny m; l'ho sulla punta della ~ mieć na końcu

języka. [zyk m.

linguáccia (-czja) f złośliwy język**linguacciúto** (-czju-) gadatliwy; gębacz, krzykacz m.**linguággio** (-dźjo) m mowa, sposób wyrażenia się.**linguáio** m pedant, purysta m językowy.**linguále** językowy.**linguétta** f języczek m.**linguista** m lingwista (studujący języki) m.**linguística** (-ka) f lingwistyka f.**linguístico** lingwistyczny.**liniménto** m maść rzadka do wcierania.**lino** m len m; di ~ lniany, płótno n.**linséme** m siemię n lniane.**liocórno** m jednorozec m.**lionáto** płowy, żółtobrunatny.**Lióne** f Lyon m.**Lípári** f pl. wyspy liparyjskie pl.**Lípsa** f Lipsk m.**liquefáre** (io likuefaczjo) a topić, roztopić, skroplic; ~ si r stopić się, skroplic się.**liquefazióne** (-dzjo-) f topienie, skroplenie n.**liquidáre** a likwidować; strwonić pieniądze.**liquidazióne** f likwidacya; wysprzedaż f.**liquidità** (-kui-) f płynność, ciełkość f.

- liquido** *m* płynny; plyn *m*; ciecz *f*.
liquirizia (-cja) *f* lukrecya *f*.
liquóre *m* plyn, ciecz *f*; likier *m*.
liquorista *m* sprzedający likiery.
lira *f* lira *f*.
lirica (-ka) *f* liryka *f*.
lirico (-ko) liryczny.
Lisbóna *f* Lizbona *f*.
lisca (-ska) *f* październik *m*; ość *f* ryby; avere la ~ szepłenić.
liscézza (-szecca) *f* gładkość *f*.
liscia (-szja) *f* gładzidło; żelazko do gładzenia (prasowania) *n*.
lisciare a gładzić; = **abbigliare** (-llja-) ubierać się stroić się; czyścić; ~ **qualcuno** schlebiać komu: **dare una lisciata** = **lisciare**.
lisciatura *f* gładzenie, czyszczenie, strojenie się; pochlebstwo *n*.
liscio (-szjo) gładki; szminki, bielidła; **passarla liscia** gładko się z czego wywinąć.
lisciva (-szywa) *f* żug *m*.
liscoso (-sko-) ościsty.
lista *f* pas, smuga *f*, prążek *m*; = **elenco** (-ko) *m* spis, lista *f*; ~ **civile** lista cywilna *f*; ~ **dei cibi** jadłospis *m*.
listare a obszyć galonami, szamerować; **listato a bruno** z obwódka żałobna.
listino *m* lista *f*; ~ **di borsa** arkusz z kursami giełdowymi.
lite *f* spór *m*, kłótnia, sprzeczka *f*.
litigare, leticare *n* prawować się, pieniać się, sprzeczać się.
litigio (-dźjo) *m* spór *m*, zwada, sprzeczka, kłótnia *f*.
litigióso pieniacki, kłótniwy.
litografare a litografować.
litográfico (-ko) litograficzny.
litógrafo *m* litograf *m*.
litro *m* litr *m*.
littorale nadbrzeżny, nadmorski.
littóre *m* litoral *m*.
Lituánia *f* Litwa *f*.
lituano *m* litewski; Litwin *m*.
liturgia (-dźia) *f* liturgia *f*.
litúrgico (-dźiko) liturgiczny.
- liutista** *m* lutnista *m*.
liúto *m* lutnia *f*.
livellamento *m* niwelowanie *n*.
livellare a niwelować.
livellario (-wel-) *m* dzierżawca; dzierżawny *m*.
livellatore *m* miernik, niwelujący ziemię *m*.
livello *m* poziom *m*, płaszczyna *f* pozioma; ~ **del mare** powierzchni morza.
lividastro siny, sinawy.
lividezza (-decca) *f*, **lividóre** *m*, **lividura** *f* siność, sinica *f*.
livido siny, zsiniały.
Livónia *f* Inflanty *pl*.
livóre (-wo-) *m* zazdrość, zawiść *f*.
livréa *f* liberya *f*.
lizza (licca) *f* ostrokół *m*, szranki *pl*, granica *f*, plac *m* walki
lo 1. *art. m, sing.*; 2. *pron. acc. m, sing.* ten; tego, to.
lobato zrazowaty, płatowaty.
lóbbia *f* rodzaj miękkiego kapelusza.
lobo *m* płat, zraz *m*.
locále 1. *miejscowy*; 2. *sost. m lokal m, przestrzeń f*.
località *f* miejscowość *f*.
localizzare (-kalicca-) *a* umiejscowić, lokalizować.
locánda *f* gospoda *f*; **est** ~ do wynajęcia.
locandiere *m* właściciel gospody, gospodarz *m*.
locatario *m* lokator, odnajmujący *m*.
locativo (-wo) czynszowy, dzierżawny.
locatore *m* lokator, odnajmujący *m*.
locazióne (-kadzjo-) *f* umieszczenie, położenie; najęcie, wynajęcie komu.
loco *v. luogo*.
locomóbile *m* lokomobila *f*.
locomotiva (-wa) *f* lokomotywa *f*.
locústa (-ku-) *f* szarańcza *f*.
locuzióne (-dźjo-) *f* sposób mówienia.

lodáre *a* chwalić, wielbić; ~ *si di uno* być zadowolonym z kogo.

lodatóre *m* chwalcza *m*.

lode *f* chwała *f*.

lodévole (-wo-) chwalebny.

lodo *m* wyrok *m* polubowny.

lódola *f* skowronek *m*.

Lodovíco (-wiko) *m* Ludwik *m*.

loffa, lóffia *f* bździna *f*, pierdnięcie *n*.

logarítmo *m* logarytm *m*.

loggía (-dźja) *f* ganek, balkon otoczony słupami, przykryty krużganek *m*; ~ *massónica* łoża masońska *f*.

loggiáto *m* arkada *f*.

loggíone *m* galeria *f*.

lógica (-ka) *f* logika *f*.

lógico (-dźiko) logiczny; logik *m*.

lóglio (lolljo) *m* kółko *m*.

logógrifo *m* logogryf *m*.

logoráre *a* zużyć, sponiewierać, wyszarzać; ~ *si r* trapić się, męczyć się.

lógoro zużyty, wytarty, skołatany; zużycie *n*.

lóa *f* plugastwo *n*, brud *m*.

lolla *f* plewa *f*.

lombággine (-dźi-) *f* ból w krzyżach, postrzał *m*.

Lombardía *f* Lombardia *f*.

lombárdo lombardzki.

lombáta *f* kawalek *m* z leźdźwiów; *caber m*, polędwica *f*.

lombo *m* leździe *pl*; *caber m*.

lombrićáio (-ka-) *m* brudne, plugawe miejsce *n*, jama *f*, gniazdo *n*.

lómbrico *m* glista, dżdżownica *f*.

londínese *m i f* londyński; mieszkaniec Londynu.

Londra *f* Londyn *m*.

longánime cierpliwy, pobłażliwy
longanimità *f* cierpliwość, powolność, pobłażliwość *f*.

longevità (-dźewi-) *f* długowieczność *f*.

longévo długowieczny.

longitúdine (-dźi-) *f* długość geograficzna *f*.

lontanánza (-ca) *f* oddalenie *n*, odległość *f*.

lontáno daleki, oddalony.

lontra *f* wydra *f*.

lonza (-ca) *f* ryś, ostrowidz *m*.

loppa *f* plewa *f*.

loquáce (-kuacze) gadatliwy, wielomówny.

loquacità (-czy-) *f* gadatliwość, wielomówność *f*.

loquéla *f* język *m*, mowa *f*.

lordáre *a* zanieczyszczać.

lordo brudny, zanieczyszczony, niechlujny; *peso ~ m* ciężar brutto czyli ciężar ogólny z opakowaniem.

lordúme *m* brud *m*, plugastwo *n*.

lordúra *f* brud *m*, niechlujstwo *n*.

Loréna *f* Lotaryngia *f*.

lorenése *m i f* lotaryński.

Lorénzo (-co) *m* Wawrzyniec *m*.

lóríca (-ka) *f* pancerz, kirys *m*.

loro *pron. pl., inv.* oni, ich, im.

Losánna *f* Lozana *f*.

losco (-sko) krótkowidz, zezujący

loto *m* kał *m*, błoto *n*, kit *m*.

lotta *f* walka *f*.

lottáre *n* walczyć.

lottatóre *m* zapaśnik *m*,

lottería *f* loteria *f*; **bigliétto della** ~ los *m*.

lotto *m* loteria *f* liczbowa; numer *m* wygrywający.

Lubécca (-bekka) *f* Lubeka *f*.

Lubiána *f* Lublana *f*.

lubbíone *m* galeria *f* stojąca.

lubricità (-czy-) *f* ślizkość *f*.

lúbrico (-ko) ślizki.

lucchéto (lукket-) *m* kłódka *f*.

luccicáre (-czika-) *n* błyszczyć, polyskiwać.

luccichío (-kio) *m* błyszczenie, polyskiwanie *n*.

luccicóne (-cziko-) *m* duża iza

lúccío (-czjo) *m* szczupak *m*.

lúcciola *f* robaczek *m* świętojański.

luce (-cze) *f* światło *n*; dare, *méttere alla ~* urodzić, na świat przyjść; *venire alla ~* na świat przyjść.

lucénte świecący.

lucérna *f* lampa *f* olejna; ka-ganek *m*.

lucernário *m* światło *n* z góry.

lucértola *f* jaszczurka *f*.

lucherino (-ke-) *m* czyżyk *m*.

Lucía (-czia) *f* Lucyja *f*,

lucidáre *a* przerysować przez papier przeźroczystry; polerować, świecić się.

lucidézza (-czidecca), lucidità *f* blask *m*, jasność *f*.

lúcido świecący, czysty, jasny, polerowany.

Lucifero *m* Lucyfer *m*.

lucignolo (-czinnjo-) *m* knot *m*.

lucráre *n* zyskać.

lucratívo (-wo) zyskowny.

lucro *m* zysk *m*.

lucróso przynoszący zysk.

luculliáno (-kul-) lukulusowski.

ludibrio *m* pośmiewisko, urągowski *n*.

ludo *m* gra *f*.

lue *f* zaraza *f*, syfilis *f*; ~ *venérea* syfilis *m*.

lúglio (-lljo) *m* lipiec *m*.

lúgubre ponury, posepny; żałobny.

lui *pron. m* *sing.* on, go.

Luígli (-dzi) *m* Ludwik *m*; luigi d' oro luidor *m*.

Luígia, Luísa *f* Ludwika, Luiza *f*.

lumáca (-ka) *f* ślimak *m*.

lumáio *m* zapalający latarnie.

lume *m* światło *n*, blask *m*; far ~ świecić; lumi *pl.* bogowie *pl.*

lumeggiáre (-dzja-) *a* przycieniać, cieniować.

lumiéra *f* świecznik, pajak *m*.

lumináre *m* gwiazdy *pl.* słońce i księżyc.

luminária, luminazióne (-czjo-) *f* oświetlenie *n*, wiele światel zapalonych.

luminóso świecący, błyszczący.

luna *f* księżyc *m*; ~ *di miele* miesiąc miodowy.

lunáre księżycowy.

lunário *m* kalendarz *m*.

lunático (-ko) lunatyk; kapryśny, zmienny *m*.

lunató księżycowaty.

lunazióne (-dzjo-) *f* przeciąg czasu od nowiu do nowiu.

lunedí *m*, *inv.* poniedziałek *m*; ~ *grasso* poniedziałek karnawałowy.

lunétta *f* luneta *f*; półokrągłe okno *n*.

lungággine (-dzi-) *f* długa mowa; = *lentézza* (-tecca) *f* powolność *f*.

lungagnáta (-nnja-) *f* długa mowa.

lunghezzo (-ges-) *adv.* wzdłuż;

lunghézza (-gecca) *f* długość *f*.

lungi (-dzi) *adv.* daleko.

lungo 1. *prep.* wzdłuż; 2. *agg. m* długi; = *lento* powolny; 3. *sost. m* długość *f*; 4. *adv.* długo;

al piú lungo najpóźniej; *sapéra* lunga być chytrym, przebiegłym.

luogo *m* miejsce *n*; posto *m* miejsce *n*; ~ *cómo* ustęp, wychodek *m*; *avére ~* mieć miejsce; *in primo ~* po pierwsze; *in luogo di...* (*inf.*) zamiast.

luogotenénte *m* namiestnik *m*; ~ *colonné* podpułkownik *m*.

luogotenénza (-ca) *f* namiestnictwo *n*.

lupa *f* wilczyca *f*. [*czuy.*

lupanáre *m* burdel, dom *m* publicy; *lupicínio* (-czj-) *m* wilczek *m*.

lupino wilczy.

lupo *m* wilk *m*.

lúppolo *m* chmiel *m*.

lurco łakomy, żarłoczny.

luridézza (-decca) *f* brud *m*.

lúrido bladey, brudny.

Lusázia (-cja) *f* Łużyce *pl.*

lusco (-sko) zezujący; *fra il - e il brusco* przy zmierzchu.

lusinga *f* pochlebstwo *n*; = *spérance* (-ca) *f* nadzieja *f*.

lusingáre *a* pochlebiać; ~ *si r* oddawać się zwodniczemu nadziejom, ludzi się.
lusingatóre *m* pochlebca *m*.
lusinghévole (-gewo-), **lusighiéro** pochlebający, pochlebny.
lussáre *a* zwichnąć.
lussazióne (-dzjo-) *f* zwichnienie *n*.
Lussembúrgo *m* Luksemburg *m*.
lusso *m* zbytek, przepych *m*; **edizióne di** ~ wydanie *n* zbytko-
 wne.
lussureggiánte (elżjan-) zbyt bujny, oddany zbytkom.
lussureggiáre *n* lichwą się trudnić, oddać się rozpucie, rozkoszom.
lussúria *f* rozwiązłość *f*.
lussurióso rozwiązły.
lustra *f* jama *f*; szyderstwo; bielidło *n*.

lustráre *a in* oświecać, błyszczyć, czyścić; ~ **qualcuno** pochlebiać komu.
lustrascárpe (-skar-), **lustrastiváli** (-wa-) *m, inv.* oczyszczający buty.
lustráta: **dare una** ~ *f* czyścić.
lustratóre *m* ten co gładzi, poleruje. [rowanie *n*.
lustrátura *f* czyszczenie, pole-
lustrino *m* błyskotki, świecidła *pl.* jedwab *m* świecący się.
lustró 1. czysty; błysk, połysk; 2. *m* przeciąg *m* pięciu lat.
luteranésimo, **luteranismo** *m* luteranizm *m*.
luteráno *m* luteranin *m*.
Lutéro *m* Luter *m*.
lutto *m* żałoba *f*; ~ **público** żałoba *f* publiczna.
luttóso smutny, żałobny.
lutulénto błotnisty, zabłocony.

M.

ma cong. lecz, ale; **non c'è ma che tenga** tu nie ma żadnego gadania.
mácabro straszny; **danza mácabra** *f* taniec szkieletów.
macáceo (-kakko) *m* koczokodan, magot (małpa).
Maccabéo *m* Máchabeusz *m*.
maccáo (makkao) *m* maczek (gra w karty).
maccheronáta (makke-) *f* jedzenie makaronu.
maccheróni *m pl.* makaron *m*.
maccherónico (-ko) makaroniczny; **latino** ~ *m* łacina *f* kuchenna.
máchia (makkja) *f* plama *f*; krzaki, zarośle *pl.*; **alla** ~ potajemnie.
macchiáre *a* poplamieć, splamieć, **macchiáto** cętkowany, pstry, **w plamy**.

macchiétta *f* oryginał *m*, karykatura *f*.
máchina *f* maszyna *f*.
macchináre *a i n* knuć, knować.
macchináριο *m* budynek, gdzie się znajdują maszyny; **maszyny** *pl*.
macchinatóre *m* knowacz, intrygant *m*.
macchinazióne (-dzjo-) *f* knowanie *n*, spisek *m*.
macchinismo (makki-) *m* mechanizm *m*.
macchinísta *m* maszynista *m*.
macedóne *m i f* macedoński; **Macedończyk** *m*.
Macedónia *f* Macedonia *f*.
macelláio (-czel-) *m* rzeźnik *m*.
macelláre *a* zarzynać.
macellazióne (-dzjo-) *f* zarzynanie *n*.
macellería *f* rznienie, zarzyna-

macélló *m* rzeźn'a *f*.
maceráre (-*ce-*) *a* rozmiękczać, moczyć w czem; ~ *si r* strawić się; *m* umartwiać się.
macerazióne (-*dzjo-*) *f* macerowanie, moczenie, rozmiękczenie umartwienie *n*.
macéria *f* murowisko *n*, gruzy *pl*.
mácero wymoczony, kruchy, wy-czerpany.
macigno (-*czinnjo*) *m* kamień, gliz *m*.
macilénto wybladły, wychudły.
macilénta (-*ca*) *f* chudość *f*.
mácina *f* kamień *m* młyński.
macináre (-*czí-*) *a* mleć; rozcierać.
macináto *m* mlewo *n*; *tassa sul* ~ podatek od mlewa.
macinatóre *m* rozcierający farby.
macinatúra *f* melcie, mielenie, rozcieranie *n*.
macinélló *m* młyn, do mielenia farb.
maciníno *m* młynek *m*, do mielenia kawy.
maciúlla (-*czjul-*) *f* cierlica, mię-dlica *f*.
maciulláre *a* międlić len.
macoláre (-*ko-*) *a* gnieść, wyci-skać, siniec wywołać, stłuc przez uderzenie.
mácolo stłuczony, zgnieciony.
madáma *f* laskawa Pani.
madamigélla (-*džel-*) *f* Panna, Panienka *f*.
Maddaléna *f* Magdalena *f*.
mádia *f* dzieża *f*.
madláta *f* dzieża pełna zaczy-nionego ciasta.
mádido mokry, wilgotny.
Madónna *f* Madonna; pani, dzie-dziczka *f*.
madonnína *f* mały obrazek Ma-donny.
madornále macierzysty; główny, największy.
madre *f* matka *f*; ~ *badéssa* przełożona klasztoru, ksieni *f*.
madreggiáre (-*dźja-*) *n* wdać się w matkę.

madrepérla *f* macica *f* perłowa.
madrevíte (-*wi-*) *f* macica gwin-towana, mutra *f*.
madrigále *m* madrygał *m*.
madriléno mieszkaniec Madrytu.
madrina *f* matka chrzestna *f*.
maesta *f* majestat *m*; *Vostra* ~ Najjaśniejszy Pan *m*.
maestositá *f* majestatyczny wy-gład *m*.
maestóso majestatyczny.
maéstra *f* nauczycielka *f*.
maestrále *m* wiatr *m* północno-zachodni.
maestránza (-*ca*) *f* cech *m*, bra-ctwo *n*.
maestrévole (-*wo-*) mistrzowski.
maestria *f* mistrzostwo *n*, bie-głość *f*.
maéstro *m* mistrz *m*; *libro* ~ księga główna; ~ *di scúola* nauczyciel *m*; ~ *di cappélla* kapelmistrz *m*.
má(f)fia *f* mafia *f*.
mafióso członek *m* mafii.
maga *f* czarodziejka *f*.
magána (-*nuja*) *f* wada, skaza *f*; kalectwo *n*, ułomność *f*.
magári! *int.* nawet.
magazzinággio (-*gaccinadzjo*) *m* składowe.
magazziniére magazynier, do-zorca *m* składu.
magazzino *m* skład, magazyn *m*; ~ *di mode* magazyn *m* mód.
maggése (-*dze-*) majowy; odlóg, ugór *m*.
mággio (-*dźjo*) *m* maj *m*.
maggioláta *f* pieśń *f* majowa.
maggiolino *m* chrabaszcz *m*.
maggiorána *f* majersnek *m*.
maggioránza (-*ca*) *f* większość *f*.
maggiorásco (-*sco*) *m* majorat *m*.
maggiordómo *m* marszałek dworu *m*.
maggióre większy; *il* ~ naj-większy; ~ *d'età* starszy; *sta-to* ~ sztab *m* jeneralny; *i mag-gióri* *m*, *pl.* przodkowie *pl*.
maggiórenne pełnoletni.

maggiorénti *m*, *pl.* starsi *pl.*, starszyzna *f*, przedniejsi panowie *pl.*
maggiormente *adv.* więcej, tem więcej, bardziej.
magia (-dzia) *f* magia *f*, czary *pl.*
Magiáro *m* Węgier, Madziar *m.*
mágió (-ko) czarowny, czarujący; **baucchétta magica** *f* różyczka *f* czarodziejska.
magistéro (-dzi-) *m* urząd *m*; = **maestria** *f* mistrzostwo, dzieło mistrzowskie *n*; **scuola di ~** seminaryum *n* nauczycielskie.
magistrále nauczycielski; **scuola ~** *f* seminaryum *n* nauczycielskie.
magistráto *m* urzędnik sądowy; **magistrat** *m.*
magistratúra *f* stan sędziowski *m.*
mágia (-llja) *f* oko, oczko *n* w sieci, wyroby pończosznicze trykoty *pl.*; **a ~** siatkowaty; **fare la ~** robić pończochy.
magliétta (-lljet-) *f* uszko *n*, dziurka *f.*
máglio (-lljo) *m* młot *m* wielki, baba *f*, kafar *m.*
magliólo *m* szczep winny *m*, **latorósi** *f*; **sek** *m* w drzewie.
magnanimità (mannja-) *f* wielkomyślność, wspaniałomyślność *f.*
magnánimo wielkomyślny, wspaniałomyślny.
magnáno *m* ślusarz *m.*
magnáte *m* magnat *m.*
magnésia (mannje-) *f* magnezyna *f.*
magnésio *m* magnezjum *n.*
magnéte *m* magnes *m.*
magnético (-ko) magnesowy, magnetyczny.
magnetismo *m* magnetyzm *m.*
magnetizzáre (-ticca-) *a* magnetyzować.
magnetizzatóre *m* magnetyzer *m.*
magnificáre (mannifika-) *a* uświetnić.
magnificénza (-czenca) *f* wspaniałość, świetność, okazałość *f.*

magnífico (-ko) wspaniały, przepyszny, okazały.
magniloquénte (-kuénte) mówiący szumnie, napuszyscie.
magniloquénza (-ca) *f* szumny, napuszysty sposób mówienia.
magno (mannjo) wielki.
magnólia *f* magnolia *f.*
magó *m* mag, czarodziej *m*; **i tre re magi** Trzej królowie *pl.*
magógano *m* mahoń *m.* [*f.*
magóna *f* huta żelazna, hamernia
magoniére *m* robotnik *m* w hucie żelaznej.
Magónza (-ca) *f* Moguncya *f.*
magrézza (-grecca) *f* chudość, jałowość, *f* niski stan wody.
magro chudy; jałowy; **giorno di ~** dzień postny, post *m.*
mai *adv.* nigdy, kiedykolwiek; **non ~** nigdy; **mai piú** nakońiec, nareszcie, naostatek; = **nient'affátto** bynajmniej, żadną miarą; **mai e poi mai** nigdy; **se mai** jeżeli wogóle; **che vuole mai?** co on właściwie chce?
maialá *f* świnia *f.*
maialáta *f* świnństwo *n.*
maiale *m* wieprz *m.*
maiolica (-ka) *f* majolika *f.*
maioráscó *v.* **maggioráscó.**
maiuscola *f* wielka litera *f.*
maiuscolo wielki.
malaccórto nieroztropny, nierozważny.
malachíta (-ki-) *f* malachit *m.*
Málaga *f* Malaga *f.*
malagévole (-dżewo-) niełatwy, trudny.
malagevolézza (-lecca) *f* niełatwość, trudność *f.*
malagrázia (-dzja) *f* niezręczność, niezgrabność *f.*
malamente *adv.* źle, nędznie.
malandáto opuszczony, zaniebany.
malandrinesco (-sko) rozbójniczy, zbójcki.

malandrino *m* rozbójnik, zbójca, rabuś *m*.
malannaggio! (-dżjo) *escl.* do djabla.
malanno *m* niedola, nędza *f*, nieszczęście, zło *n*.
malária *f* zimnica, malarya *f*; febbre di ~ gorączka *f*,
malárico (-ko) malaryczny, zimniczy.
malaticcio (-czjo) chorowity, słabowity.
maláto chory.
malattia *f* choroba *f*.
malauguráto złowrogi, złowieńczy.
malaugúrio *m* zła wróżba *f*.
malavóglia (-wollja) *f* niechęć, nieżyczliwość *f*; di ~ niechętnie. [czka *f*.
malcadúco (-kaduko) *m* padamalcapitáto nieszczęśliwy.
malcáuto nieostrożny.
malcérto (-cz-er-) niepewny.
malcócncio (-koczjo) zbity, wybity, wytłuczony, skolatany.
malcontento niezadowolony.
malcreánza (-ca) *f* niegrzeczność *f*, brak wychowania.
malcreáto źle wychowany, nieobyczajny.
maldestro niezgrabny.
maldicénte (-czen-) obmowny, obelżywy.
maldicénza (-ca) *f* obmowa, bluźnierczość *f*.
maldispósto niechętny, nieżyczliwy.
male 1. *agg.*, *m* zło, choroba, strata, szkoda *f*; avérsela, prendérsela *a* ~ brać za zło; ~ di testa, di occhi, di denti ból głowy, oczu, zębów; ~ di petto choroba piersiowa *f*; ~ di mare choroba morska *f*; mi son fatto ~ skaleczyłem się, uszkodziłem się; ho ~ *a* un dito mam palec bolący; 2. *adv.* źle; Restar ~ rozczarować się; sentirsi ~ nie dobrze się czuć.

maledétto 1. *p.*, *p* od maledire; 2. *agg.*, *m* przeklęty; potępiony.
maledire (io malediko) *a* przeklinać, złorzeczyć.
maledíssi *p.*, *r* od maledire.
maledizióne (-dżjo-) *f* przekleństwo *n*.
maleducáto źle wychowany, nie-sworny.
maléfico (-ko) szkodliwy, zły.
malefizio (-cjo) *m* czyn zbrodniczy *m*; = malia *f* czary, uroki *pl*.
malérba *f* chwast *m*, zielsko *n*.
maléscio (-szjo) słabowity.
maléssere *m* nieukontentowanie, niezadowolenie *n*.
malevolénza (-wolencia) *f* złośliwość *f*.
malévolo złośliwy
malfáto niekształtny, brzydki, potworny.
malfattóre *m* złoczyńca *m*.
malférmo niestały, nie tęgi, chwiejący się.
malfidáto nieufny, niedowierający, podejrzliwy.
malgárbo *m* niezręczność, niezgrabność *f*.
malgrado *adv.* mimo, pomimo, wbrew czyjej woli; mio, tuo, suo ~ wbrew mojej woli.
malía *f* oczarowanie *n*.
maliárda *f* czarownica *f*.
maliárdo *m* czarownik *m*.
malignáre (-nija-) *n* złośliwie uważyć robić; złościć się.
malignatóre *m* zły język *m*.
malignità złość, złośliwość *f*.
maligno (-nnjo) złośliwy; zły człowiek.
malinconía (-ko-) *f* melancholia *f*.
malincónico (-ko) melancholiczny.
malincuóre (-kuo-): *a* ~ *adv.* niechętnie.
malintenzionáto (-dżjo-) źle myślący, podejrzliwy.
malintése źle zrozumiany.

malizia (-cja) *f* złość *f*; = astúzia *f* chytryść *f*; fortel, podstęp *m*.
 malizióso złośliwy, zły; przebiegły, chytry.
 mallecábile dający się kuć, klepać.
 malleabilitá *f* zdolność rozplaszczania się, klepania pod młotem.
 malléolo *m* kostka *f* u nogi.
 mallevadóre *m* ręcyciel *m*; stare ~ dać rękojmię, poręczyć za kogo.
 mallevadoría, mallevería (-we-) *f* rękojmia, poręka *f*.
 mallo *m* łupina *f* zielona na orzechu włoskim.
 malmenáre *a* źle się z kim obchodzić.
 malnáto niskiego pochodzenia, źle wychowany.
 malnóto mało znany.
 malo zły.
 malóechlo (-lokkjo) *m* zły wzrok *m*; źle wejście *n*.
 malóra *f* zguba *f*; zepsucie *n*.
 andare, mandare *in* ~ zniszczyć. va'alla ~ niech cię djabli wezmą
 malóre *m* choroba *f*; improvviso ~ słabość *f*; niezdrobie *n*;
 malprático (-ko) niedoświadczony.
 malsáno niezdrowy.
 malsicúro niepewny, niebezpieczny.
 malsoddisfátto niezadowolony.
 malta *f* zaprawa *f* wapienna == wapno z piaskiem.
 maltalénto *m* złośliwość *f*.
 maltémpo *m* niepogoda.
 maltése maltański.
 malto *m* sól *m*.
 maltólto wydarty, złupiony.
 maltrattáménto *m* źle obejście się, źle traktowanie.
 maltrattáre *a* źle się z kim obchodzić.
 malúccio (-czjo) dosyć źle.
 malumóre *m* zły humor *m*; rozstrój *m*; przygnębienie *n*.
 malva (-wa) *f* malwa *f*.

malváceo (-czeo) malwowaty.
 malvágio (-dzjo) zły; niegodziwy.
 malvagità *f* złośliwość, niegodziwość *f*.
 malvasía *f* małmazya *f* (wino).
 malvéduto, malvisto (-wi-) nie-lubiany; źle widziany
 malversazione (-dzjo-) *f* sprzeniewierzenie *n*.
 malvivénte *m* i *f* złoczyńca, zbrodniarz, źle żyjący *m*.
 malvolentiéri *avv.* niechętnie.
 malvolére 1. *a* nienawidzić; farsl ~ da qualcuno przez kogoś stać się nie-lubionym; 2. *sost.* *m* niechęć; nie-nawiść *f*.
 mamma *f* mama, matka *f*.
 mammalúcco (-lukko) *m* mamelek *m*.
 mammamia *f* niewiniątko *n*, świętoszek *m*.
 mammána *f* akuszerka *f*.
 mammélla *f* pierś *f*.
 mammifero *m* zwierzę sące *n*.
 mámmola: viola ~ *f* fiołek *m*.
 mämmóne: gatto ~ *m* mamon; kockodan *m*. [ręka].
 manáta *f* garść *f*; uderzenie *n*.
 manca (-ka) *f* lewa ręka *f*.
 mancáménto *m* wada *f*; ubytek *m*.
 mancánza (-ca) *f* ubytek, brak *m*.
 in ~ di w braku.
 mancére *n* brakować; ~ ai vivi umrzeć; ~ di fare qualche cosa omieszkać, zaniedbać; ~ di paróla słowa nie dotrzymać; di rispétto uchybić; venire a ~ wymazać się; sentirsi ~ zemdleć.
 manchévole (-kewo-) niedostateczny, niezupełny, błędny.
 máncia (-czja) *f* napiwek *m*.
 manciáta *f* garść, pełna garść *f*.
 mancína *f* lewa ręka.
 mancíno (-czj-) *m* lewy; mańkut *m*.
 Manciória (-czju-) *f* Mandżurya *f*.
 manco (-ko) lewy; a mano manca na lewo; = meno mniej; = nemméno ani, ani razu; manco male che . . . jest jeszcze szczęście, że.

- mandaménto** *m* urząd *f*; zlecenie, polecenie *n*.
- mandánte** wysyłający; dający zlecenie, polecenie.
- mandáre** *a* wysłać, wysyłać; ~ *fuori* rozsyłać, wysyłać; ~ *a dire* kazać powiedzieć; ~ *a préndere* przynieść kazać; *Dio ce la mandi buona* Bóg nam pomaga.
- mandarino** *m* mandaryn *m*.
- mandáta** *f* posyłka; kupa, gro-mada *f*.
- mandatário** *m* pełnomocnik *m*; mający pełnomocnictwo.
- mandáto** *m* zlecenie, polecenie *n*; rozkaz, mandat *m*; ~ *bancário* przekaz *m* bankowy; = *procúra* *f* pełnomocnictwo *n*; ~ *d'arresto* rozkaz *m* aresztowania.
- mandíbola** *f* szrzeka, żuchwa *f*.
- mandolináta** *f* granie *n* na mandolinie.
- mandolinista** *m* mandolinista *m*.
- mandolino** *m* mandolina *f*.
- mándorla** *f* migdał *m*.
- mandorláo** *m* ciastko *n* migdałowe.
- mándorlo** *m* drzewo *n* migdałowe.
- mandra** *f* trzoda *f*.
- mandriáno** *m* pędzący bydło, pastuch *m*.
- mandritta** *f* prawa ręka *f*; *a* ~ na prawo, po prawej stronie.
- maneggévole** (-dzewo-), **maneggiábile** stósowny, dogodny, powolny.
- maneggiáre** (-dźja-) *a* władze, kierować, sprawować.
- maneggiatóre** *m* ten, który się czem trudni; ~ *di caválli* ujeżdżający konie.
- manéggio** (-dzjo-) *m* zarząd *m*; sprawowanie czego; *manéž* *m*.
- manescálcó** (-szalko) *v.* **maniscálcó**.
- manésco** (-sko) podręczny, przypadający do ręki.
- manétto** *f*, *pl.* kajdanki ręczne *pl.*
- manfórté** *m*, *inv.* pomoc *f*.
- Manfrédi** *m* Manfred *m*.
- manganáre** *a* kulać, toczyć, zwijać, maglować
- manganatúra** *f* toczenie, zwi-janie, maglowanie *n*.
- manganélla**: *suonar di* ~ *f* wy-bić, obić.
- mángano** *m* magiel *m*.
- mangerécció** (-czjo) jadalny.
- mangería** (-dże-) *f* złodziejstwo *n*.
- mangiábile** (-dźia-) jadalny.
- mangiápáne** *m*, *inv.* darmożjad *m*.
- mangiapréti** *m*, *inv.* zawzięty przeciwnik księży.
- mangiáre** *a* *i* *n* jeść.
- mangiáta** *f* obfite jedzenie.
- mangiatóla** *f* żłób *m*.
- mangiatóre** *m* jedzący, żarłok *m*.
- mangiatória** *f* złodziejstwo, zdzierstwo *n*.
- mangíme** (-dzi-) *m* karma, pasza *f*.
- mangióne** *m* żarłok *m*.
- mani** *m*, *pl.* przodkowie *pl.*
- mania** *f* szal *m*; pomieszanie *n*; zmyśłów.
- maniaco** (-ko) osoba niespełna rozumu.
- mánica** (-ka) *f* rękaw *m*.
- Mánica** *f* kanał La Manche.
- manicarétto** *m* przysmak *m*.
- manichino** (-ki-) *m* mankiet *m*. ukoszuli; *l* **manichini** kajdanki *pl.* ręczne
- mánico** *m* rączka *f*; rękojęś *f*; trzonek *m*; ucho *n*.
- manicómio** (-ko-) *m* szpital obłąkanych *m*.
- manicóttó** *m* zarekawek *m*.
- maniera** *f* sposób *m*; ~ *di trat-táre* sposób *m*; *di* ~ *che...* także, tak iż; *in nessúna* ~ *bynajmniej*, żadną miarą.
- manieráccia** (-czja) *f* narów *m*; nieprzyzwoitość *f*.
- manieráto** *m* zmanierowany, wyszukany.
- manieróso** *m* dobrze ułożony, grzeczny.

- manifattóre** *m* rękodzielnik *m*.
manifattúra *f* robota ręczna, fabrykacja, fabryka *f*.
manifattúre *f*, *pl.* towary *pl.*; manufaktura *f*.
manifestáre *a* objawić, pokazać na jaw.
manifestazióne (-dzjo-) *f* objawienie *n*.
manifésto *m* widoczny, oczywisty, jawny; manifest *m*.
maniglia (-nilla) *f* rączka, rękojeść *f*.
manigódo *m* łajdak, łotr *m*.
maniméttére *a* wziąć się do czego. [wać.
manipoláre *a* obrabiać, opracować.
manipolatóre *m* obrabiający; ~ *di vini* podrabiający wino.
manipolazióne (-dzjo-) *f* manipulacja *f*; obrobienie, wyrobienie *n*.
manípolo *m* garść wziętego lub skoszonego zboża, pokos *m*.
maniscálcio (-skalko) *m* podkuczawcz, kowal, konował *m*.
manna 1. *f* manna *f*; 2. *f* snop zboża *m*.
mannáia *f* topór *m* katowski.
mannélio *m* snop, pokos zboża *m*.
mano *f* ręka *f*; ~ *di colóre* barwa *f*; pokost *m*; ~ *d'ópera* zapłata *f* za robociznę; *dare una* ~ nieco, trochę pomódz; *di mano in mano* che... podczas; *fuor di* ~ odległy, odleżały; *alla* ~ pojedynczo.
manómetro *m* manometr *m*.
manométtére *a* uszkodzić, nadwreżyć, napocząć, zacząć krajać.
manomórta *f* dobra *pl.* majątek *m* kościelny.
manópola *f* żelazna rękawica *f*.
manoscritto *m* pisany; rękopis.
manovále (-wa-) *m* pomocnik, robotnik *m*.
manovélla *f* korba *f*.
manóvra *f* manewr *m*; przesuwanie *n* wagonów kolejowych.
- manovráre** *a* i *n* manewrować.
manrítta *f* prawa ręka; *a* ~ na prawo.
manrovéscio (-weszjo) *m* uderzenie grzbietem ręki, na odlew.
mansióne *f* mieszkanie *n*; obowiązk *pl.*
mansuefáre *a* ułagodzić, obla-skawić; ~ *si* *r* oswajać się.
mansuétio łagodny, cichy, spokojny.
mansuetúdine *f* łagodność, łaskawość, cichość *f*.
mantéca (-ka) *f* pomada *f*.
mantellina *f* płaszczyk *m*.
mantélio *m* płaszcz *m*; pokrywka *f*.
mantenére *a* trzymać, utrzymywać.
manteniménto *m* utrzymanie *n*.
mantenitóre *m* utrzymujący.
manténni *p*, *r* *manterro* *fut.*
mantenúto *p*, *p* *od* **mantenére**.
mantenúta *f* utrzymanka *f*.
mantice (-cze) *m* miech, mieszek *m*.
mantiglia (-tilla) *f* mantyla *f*.
manto *m* płaszcz *m*.
Mántova (-wa) *f* Mantua *f*.
manuále ręczny; *lavóro* ~ *m* robota *f* ręczna.
manúbrio *m* rączka, rękojeść *f*; trzonek *m*.
manuténgolo *m* ukrywający co, pomagający w ezem złem.
manutenzióne (-dzjo-) *f* utrzymanie *n* w porządku.
manza (-ca) *f* jałówka; krowa *f*.
manzo (-co) *m* wół (ciołek) *m*; ~ *lesso* sztuka *f* mięsa; *ar-rósto di* ~ pieczeń *f* wołowa.
maomett(an)ismo *m* mahometanizm *m*.
maomettáno *m* mahometanin *m*.
Maometto *m* Mahomet *m*.
mappa *f* mapa *f*.
mappamóndo *m* mapa całego świata. [*n*.
marachélla (-kel-) *f* oszukaństwo
maráme *m* wybiórki, śmiecie *pl.*
marangóne *m* nurek *m*.

marásca (-ska) *f* trześnia, czereśnia *f*.
maraschino (-ski-) *m* likier *m* z czereśni, trześni.
marásmo *m* uwiad *m*.
maraviglia v. *meraviglia*.
marca *f* znak *m*; marka *f*; ~ da bólo stempel *m*; ~ da giúoco marka *f* do gry w karty; ~ di fábrica marka *f* ochronna.
marcáre *a* znaczyć, naznaczyć; = *bolláre* stemplować.
marcatóre (-ka-) *m* ten co znaczy, markier *m*.
marcatúra *f* znaczenie, stemplowanie *n*.
marchésa (-ke-) *f* margrabina *f*.
marchesáto *m* margrabstwo *n*.
marchése *m* margrabia *m*.
marchiáno (-kja-) potworny.
marchigiáno (-kidzja-) pochodzący z Marchii.
márchio (-kjo) *m* znak *m*; piętno *n*; stempel *m*.
márcia (-czja) *f* marsz *m*.
marciapiéde *m* bruk, peron *m* na stacyi kolejowej.
marciáre *n* maszerować.
marciáta *f* marsz, pochód *m*.
márcio (-czjo) zgniły, zbutwiały; *aver torto* ~ całkiem mieć niesłusznie.
marcióso ropiasty, ropny.
marcife (io *marciško*) *n* gnąć, zropieć, zbutwieć.
marcitúra *f* zropienie *n*.
marciúme *m* zgnilizna, ropa *f*.
marco *m* marka *f*.
Marco *m* Marek *m*.
mare *m* morze *n*; *gente di* ~ marynarze, żeglarze *pl*.
marcá *f*: *alta* ~ przypływ *m* morza; *bassa* ~ odpływ *m* morza.
marémma *f* kraj *m* nadmorski bagnisty; pomorze *n*.
maremmiáno *m* mieszkaniec kraju nadmorskiego; nadmorski.
maremóto *m* trzęsienie *n* ziemi wraz z wezbraniem morza.
maréna *f* lemoniada wiśniowa *f*.

maréngo *m* napoleondor *m*.
maresciállo (-szjal-) *m* marszałek; wachmistrz *m* karabinierów.
maréttá *f* lekka fala *f*. na morzu.
marezzáre (-recca-) *a* marmurkować, fladrować, cętkować.
marezzatúra *f* fladrowanie, cętkowanie, marmurkowanie *n*.
marézzo (-recco) *m* flader na drzewie, słój, marmurek *m*.
margherita (-ge-) *f* perla; storkotka *f*.
Margherita *f* Małgorzata *f*.
marginále (-dzi-) brzeżny, na marginesie zapisany.
margináre *a* karbować, marginesować.
márgine *m* brzeg *m*, krawędź *f*, margines *m*.
margóttá *f* latorośl *f*, przegięta i zakopana w ziemię, ażeby się przyjęła.
margrávio (-wio) *m* margrabia *m*.
Maria *f* Marya *f*.
Mariánna *f* Maryanna *f*.
mariáno: *mese* ~ *m* miesiąc majowy *m*.
marína *f* morze *n*; brzeg morski; obraz *m* z widokiem morskim.
marinálo, **marináro** *m* marynarz, żeglarz *m*.
marinára *f* płaszcz *m* marynarski; *cappélio alla* ~ kapelusz marynarski *m*.
marináre *a* marynować.
marinaréscó (-sko) okrętowy, morski, marynarski.
maríno morski; *ospizio* ~ *m* przytułek dla marynarzy, lecznica dla dzieci nad morzem; *orso* ~ *m* niedźwiedź *m* morski.
Mário *m* Maryusz *m*.
maríolería *f* szachrajstwo, szalbierstwo *n*.
marionéttá *f* marynetka *f*; *teatro delle marionétté* teatr *m* marynetek.
maríonettáta *f* komedia *f*; teatr lalek *m*.

maritáble zdolny do ożenku.
 maritále małżeński.
 maritáre *a* żenić, ożenić, wydać za maąż.
 maritáto ożeniony.
 maríto *m* maąż, małżonek *m*;
 andáre *a* ~; préndero ~ ożenić się.
 maritózzo (-tocco) *m* rodzaj ciastka, placcka z rodzynkami.
 marítimo morski, nadmorski.
 mariuolo *m* oszust, łotr *m*.
 marmágli (-mallja) *f* motłoch *m*; bołota *f*.
 marmáre *a* zrobić zimnym jak lód, zamrozić.
 marmáto zimny jak marmur, jak lód.
 marméggia (-džja) *f* robak wywołujący gnicie mięsa.
 marmeliáta *f* marmelada *f*.
 marmífero zawierający marmur.
 marmista *m* robotnik *m* zajęty obrabianiem marmuru.
 marmitta *f* kociołek *m* do gotowania mięsa.
 marmittóne *m* niezdatny człowiek *m*.
 marmo *m* marmur *m*.
 marmóccchio (-mökkjo) *m* dzieciak *m*, młode *n*.
 marmóreo marmurowy.
 marmorizzáre (-ricca-) *a* marmurkować.
 marmóttá *f* świstak *m*.
 marna *f* margiel *m*.
 marnáre *a* marglować.
 marocchino (-rokki-) *m* cienki sałan *m*.
 Marócco (-rokko) *m* Maroko.
 maróso *m* fala *f*, bałwan *m* morski.
 marra *f* motyka *f*.
 marráno *m* zdrajca, wiariołomca *m*.
 marrocchino *v.* marocchino.
 marróne 1. kasztanowaty; 2. *m* kasztan *m*.
 Marsíglia (-sillja) *f* Marsylia *f*.
 marsigliése mieszkalec Marsylii.

marsína *f* frak *m*.
 Marta *f* Marta *f*.
 Marte *m* Mars *m*; campo di ~ plac ćwiczeń wojskowych *m*.
 martedì *m*, *inv.* wtorek *m*.
 martellaménto *m* kucie *n* młotem.
 martelláre *a* bić, kuć młotem, klepać.
 martelláta *f* uderzenie młotem.
 martélllo *m* młot *m*; sonáre *a* ~ dzwonić na gwałt.
 martináccio (-czjo) *m* ślimak *m* ogrodowy.
 martinélllo *m* drag *m*; dźwignia *f*; lewar *m*.
 martinicca (-nikka) *f* hamulec *m* u wozu.
 Martino *m* Marcin *m*; estate *f* di San ~ babie lato *n*.
 mártire *m* męczennik *m*.
 martírio *m* męczeństwo *n*.
 martirizzáre (-ricca-) *a* męczyć, umęczyć.
 martírologio (-džjo) *m* martyrologia *f*.
 martóra *f* kuna *f*.
 martoriáre *a* katować, męczyć.
 martóro *m* tortury, katusze *pl.*, męczeństwo *n*.
 marzapáne (-ca-) *m* marcepan *m*.
 marzeggiáre (-cedžja-) *n* mówi się o pogodzie marcowej.
 marziále marsowy, wojenny; legge ~ *f* prawo *n* wojenne.
 marzo (-co) *m* marzec *m*.
 marzócco (-ko) *m* lew wykuty z kamienia, ulany z brązu; bałwan, cymbał *m*.
 mascalcia (-skalczia) *f* kowalstwo, konowalstwo *n*.
 mascalzóne (-cone) *m* drab, lej-dak, łotr *m*.
 mascélla (-szel-) *f* szczeka *f*; ~ inférióre, superióre szczeka dolna, górna *f*.
 mascelláre szczękowy; dente ~ ~ *m* ząb *m* trzonowy.
 máschera (-ske-) *f* maska *f*.
 mascherálo *m* sprzedający maski.

mascherare *a* maskować; osłaniać, zakrywać.
mascherata *f* maskarada *f*.
mascherone *m* duża maska *f*.
maschièzza (-skjecca) *f* męskość *f*.
maschile męski.
maschio (-skjo) *m* męski, samczy; = virile męzny, dzielny, odważny; = uomo męczyzna *m*.
maschiotto *m* silny chłopak *m*.
mascholino męski.
masnada *f* oddział *m*, zbrojnych ludzi, zgraja, banda *f*.
masnadiere *m* zbójca, rozbójnik *m*.
massa *f* kupa *f*.
massacrare *a* wysiec, wymordować.
massacro *m* rzeź *f*, wymordowanie *n*.
massaggio (-dźjo) *m* masaż *m*.
massaio *m*, -a *f* człowiek gospodarny, oszczędny; gospodarz *m*, gospodyni *f*.
massello *m* bryła *f*.
masseria *f* folwark *m*, gospodarstwo *n*, oszczędność *f*; = mezzadria (mecca-) *f* dzierżawa *f*, z której połowa dochodu przypada właścicielowi gruntu, a druga połowa dzierżawcy.
masserizia (-cja) *f* sprzęty domowe *pl*.
massicciare (-czja-) *a* szutrować.
massicciata *f* szutrowanie *n*.
massiccio (-czjo) pełny, nie wydrążony, masywny.
massima *f* zasada, reguła *f*; per ~, in ~ zasadniczy.
massimamente, massime *adv*. szczególnie, głównie, zwłaszcza.
Massimiliano *m* Maksymilian *m*.
massimo największy.
masso *m* skała *f*; gład *m*, opoka *f*.
massone v. framassone.
mastello *m* ceber, kadź, putnia *f*.
masticabile (-ka-) dający się żuć.
masticare *a* żuć.
masticazione (-kadzjo-) *f* żucie *n*.

mástice (-cze) *m* mastyks *m*.
mastiettare *a* przybić zawiasy, okuć drzwi.
mastiettatura *f* okucie, przybięcie *n*.
mastiétto *m* hak *m*, zawiasa *f*.
mastino *m* kundel, pies gończy, pies samiec *m*.
mastadonte *m* mastodont *m* (słoń przedpotopowy).
mastodóntico (-ko) kolosańny.
mastro *m* majster, pan, mistrz *m*; libro ~ księga główna.
matassa *f* motek *m*, coś zawiązanego, zmotanego.
matemática (-ka) *f* matematyka *f*.
matemático (-ko) *m* matematyk *m*.
materassa *f* materac *m*.
materassáo *m* wyrabiający materace.
matéria *f* materya *f*; ~ *médica* nauka o lekach, lekoznawstwo *n*; ~ *prima* surowiec *m*; *entrare in* ~ zacząć o czem mówić.
materiale materyalny; **materiali** *m, pl.* materyały.
materialismo *m* materializm *m*.
materialista *m* materialista *m*.
materialità *f* materyalność *f*; ~ *d' un atto* stan rzeczywisty, faktyczny.
materializzare (-licca-) *a* materializować.
materialmente *adv.* materyalnie, rzeczywiście.
materialone niezgrabny, nieokrzesany.
maternità *f* macierzyństwo *n*; *ospizio di* ~ zakład *m* dla rodzących.
matérno macierzyński; *zio* ~ wuj (brat matki) *m*.
Matilde *f* Matylda *f*.
matita *f* ołówek *m*; ~ *rossa* ołówek czerwony.
matrice (-cze) *f* macica *f*.
matricida (-czy) *m* matkobójca *m*.
matricidio *m* matkobójstwo *n*.
matricola (-ko-) *f* matrykuła *f*.

matricoláre *a* matrykulować, wpisać do matrykuły,
matricoláto wierutny; furbo ~ *m* szelma, łotr *m*.
matrigna (-trinnja) *f* macocha *f*.
matrimoniale małżeński.
matrimonio *m* małżeństwo *n*;
celebráre il ~ odbywać ślub.
matrona *f* matrona *f*.
matronale tyczący się matrony.
matta *f* obłąkana *f*.
mattacchione (-takkjo-) *m* waryat, zwaryowany dureń *m*.
mattadore *m* matador *m*.
mattána *f* usposobienie *n*, kaprys *m*, sznudzenie *n*.
mattarélló, matterello *m* szaleniec, pałogłowiec *m*.
mattatóio *m* podwórze dla bydła *n*.
mattedgiáre (-dźja-) *n* bzikować.
Mattéo *m* Mateusz *m*.
matterélló głupkowaty.
matteria *f* pomieszanie *n* zmysłów.
mattia *f* obłąkanie *n*.
Mattia *m* Maciej *m*.
mattina *f* rano *n*; questa ~ dzisiaj rano; dománi ~ jutro rano.
mattináta *f* poranek *m*; in ~ w ciągu przedpołudnia.
mattiniéro wezas wstający, poranny.
mattino *m* poranek *m*; di buon ~ wcześniej rano.
matto obłąkany; **gusto** ~ wielka przyjemność, uciecha *f*; **andár** ~ di qualche cosa zawzięć się na co.
mattoide *m* i *f* matołek *m*.
mattonáia *f* cegielnia *f*.
mattonáio *m* ceglarnik *m*.
mattonáto *m* posadzka *f* lub bruk *m* ceglany.
mattoné *m* cegła *f*.
mattonélla *f* brzeg *m* (banda) białardu; di ~ pośr dnia; ~ di carbóne brykiet z węgla.
mattutino poranek, ranek; poranny *m*.

maturáre *a* i *n* dojrzewać, dojrzeć.
maturazióne (-dzjo-) *f* dojrzewanie *n*.
maturità *f* dojrzalność *f*.
matúro dojrzwały.
Matusalémme *m* Matuzalem *m*.
mauriziáno: órdine ~ *m* order św. Maurycego i Łazarza.
Maurizio (-cjo) *m* Maurycy *m*.
mausoló *m* mauzoleum *n*.
mazúrca (-curka) *f* mazurek *m*.
mazza (macca) *f* kij *m*, laska; pałka *f*.
mazzacaválo (-kawallo) *m* zóraw *m* studzienny.
mazzapíechio (-pikkjo) *m* pałka *f*, klepadło *n*.
mazzáta *f* uderzenie maczugą, pałką.
mazzeráre *a* wrzucić do wody w worku, utopić w worku.
mazziére *m* niosący laskę podczas uroczystości.
mazzo (macco) *m* pęk *m*, wiązka *f*; ~ di fiori bukiet *m*, wiązanka *f* kwiatów; ~ di chiavi pęk *m* kluczy; ~ di carte talia *f* kart do gry.
mazzolíno *m* bukiecik *m*.
mazzuóla *f* młotek *m* do rozbijania kamieni.
mazzuólo *m* młotek *m* kamieniarski.
me *pron.* mnie, mi; **póvero me!** biedny ja!; **come** ~ jak ja.
meáto *m* kanał, przewód *m*.
meccánica (mekkanika) *f* mechanika *f*.
meccánico (-ko) *m* mechanik *m*; **ingegnére** ~ inżynier maszynowy *m*.
meccanismo *m* mechanizm *m*.
Mecenáte (-cze-) *m* mecenas, opiekun *m*.
meco (-ko) *pron.* = con me ze mną.
medáglia (-dallja) *f* medal *m*; ~ commemorativa medal pamiątkowy *m*.

medagliére (-llje-) *m* zbiór monet *m*.

medaglione *m* medalion *m*.

medagliста (-dalli-) *m* zbieracz monet *m*.

medesimamente *adv.* tak samo.

medésimo *m* ten sam, tenże, takiż; *la medésima* *f* ta sama, taż, takaż.

média *f* przekrój *m*, przecięcie *n*; *in* ~ przeciętnie.

mediáno średni, środkowy.

mediánte *prep.* za pomocą czego, przez; między.

mediáto pośredni, średni.

mediatóre *m* pośrednik *m*.

mediazióne (-dzjo-) *f* pośrednictwo *n*.

médica (-ka) *f* lucerna, dziecielina *f*.

medicábile dający się uleczyć.

medicaménto *m* lekarstwo *n*.

medicáre *a* leczyć.

medicástro *m* partacz *m* lekarski.

medicatóre *m* leczący, lekarz *m*.

medicatúra *f* leczenie *n*; opatrunek *m*.

medichería (-ke-) *f* izba, sala *f* opatrunkowa.

Médici *m, pl.* Medyceusze *pl.*

medicína (-dzi-) *f* medycyna *f*; = **medicaménto** *m* lekarstwo *n*.

medicinále lekarski; środek lekarski *m*.

médico (-ko) *m* lekarz *m*; **matéria médica** *f* nauka *f* o lekach; ~ **militáre** lekarz wojskowy *m*; ~ **chirúrgo** operator *m*.

medicónzolo (-koncolo) *m* partacz lekarski *m*.

médio średni, środkowy, przeciętny.

mediócre mierny.

mediocrità *f* mierność *f*.

medioevále średniowieczny.

medioévo (-wo) *m* wieki średnie *pl.*

meditábile mający być rozważonym.

meditabóndo zamysłony, zadumany.

meditáre *n* rozmyślać, dumać, rozpamiętywać.

meditativo (-wo) myślący, rozmyślający.

meditazióne (-dzjo-) *f* rozmyślanie, rozpamiętywanie *n*.

mediterráneo śródziemny; **mare M** ~ *m* Morze *n* Śródziemne.

medúsa *f* meduza *f*.

Mefistófele *m* Mefistofeles *m*.

mefite *f* zaduch *m*.

mefítico (-ko) duszny, zapowietrzony.

megalomanía *f* mania *f* wielkości.

megéra (-dze-) *f* megera *f*.

méglio (-lljo) *adv.* i *sost.*, *m* lepiej; **tanto** ~ tem lepiej; **alla** ~ jak najlepiej było możliwe; **la méglio è che** ... najlepsze jest, że.

mela *f* jabłko *n*.

melagrána *f* granat *m*.

melagráno *m* drzewo *n* granatowe.

melanconía v. **malinconía**.

melaníte *f* melanit, czarny granat *m*.

melanzána (-ca-) *f* jabłko *n*.

melaráncia v. **aráncia**.

meláta *f* rzucenie jabłkiem.

meláto słodki jak miód.

mele v. **miéle** miód *m*.

melensággine (-dzi-) *f* bez sensu.

melénso głupi, niedorzeczny.

mélica, **méliga** *f* gryka, tataraka *f*.

meliníte *f* melinit *m*.

melissa *f* rojownik, mączecznik *m*.

melliflúo miodopłynny, słodki jak miód.

melonággine (-dzi-) *f* głupstwo *n*, głupota *f*.

me(l)lóno *m* melon *m*.

melma *f* muł *m*.

melmóso mulisty.

melo *m* jabłoń *f*.

melodia *f* melodia *f*.

melódico, **melodióso** melodyjny, słodkobrzmiący.

melodrámma *m* melodramat *m*.

melodramático (-ko) melodramatyczny.

membrána *f* błona *f*.
 membro *m* członek *m*.
 membrúto krępy.
 memorábile pamiętny.
 memorándo pamiętny.
 memorándum *m* pamiętnik, me-
 moryał *m*.
 mémore pomny.
 memória *f* pamięć *f*; = ricor-
 lánza wspomnienie *n*; le me-
 mórie pamiętniki; a ~ na pa-
 mięć; a ~ d'uomo od niepa-
 miętnych czasów.
 memoriále *m* przypomnienie *n*,
 nota *f*, memoryał *m*.
 menadito; a ~ *avv.* dosłownie.
 menáre *a* prowadzić; = báttere
 bić, obiść; ~ le mani bić się.
 méncio (-czjo) obwisły, słaby.
 menda *f* błąd *m*, wada, omyłka *f*.
 mendáce (-cze) kłamliwy.
 mendácio (-czjo) *m* kłamstwo *n*.
 mendicánte żebrzący; żebrak *m*.
 mendicáre (-ka-) *a i n* żebrać;
 ~ la vita z trudem w życiu
 utrzymać się.
 mendicità (-dzi-) *f* żebractwo *n*,
 żebranina *f*; ricóvero di ~
 przytułek dla biednych.
 mendico (-ko) *m* żebrak *m*.
 mene *f*, *pl.* knowania *pl.*; prze-
 bieg, obrót *m*.
 meneghino (-gi-) medyolański.
 meninge (-dze) *f* opona mózgo-
 wa *f*.
 meningíte (-dzi-) *f* zapalenie *n*
 opon mózgowych.
 menno *m* rzezaniec, niemocny *m*.
 Meno *m* Men *m*.
 meno *avv.* mniej; a meno che
 chyba, byle; fare a meno di
 qualche cosa obejść się bez
 czego; venir meno omdleć,
 zemdleć.
 menomaménte *avv.* bynajmniej,
 żadną miarą.
 menomáre *a* zmniejszyć, uszczu-
 plić, ująć.
 ménomo najmniejszy.

mensa *f* stół jadalny *m*; ~ sacra
 wieczerza *f* Pańska; ~ vescovile
 prebenda *f* biskupia.
 mensile miesięczny. [*ny pl.*
 ménsola *f* konsola *f*; krokszty-
 mensuále *v.* mensile.
 menta *f* mięta *f*.
 mentále umysłowy; orazióne ~
f cicha modlitwa *f*.
 mentalménte *avv.* myślę, w myśli.
 mente *f* umysł, rozum *m*, poję-
 cie *n*; = memória pamięć *f*;
 a ~ na pamięć; tenere *a* ~
 zatrzymać w pamięci, umieć na
 pamięć; venire in ~ przycho-
 dzić na myśl.
 mentecátto (-kat-) *m* waryat, sła-
 by *m* na umyśle.
 mentire (io mentisko) *a i n* łgać,
 kłamać.
 mentita: dare una ~ a qualcuno
 zadać komu kłamstwo.
 mentitóre *m* kłamca, łgarz *m*.
 mento *m* podbródek *m*, broda *f*.
 méntore *m* mentor *m*.
 mentováre *a* wzmiankować, nad-
 mienić.
 mentre *avv.* ~ che podczas; in
 quel ~ tym czasem, podczas,
 gdy to się dzieje.
 menzionáre (-cjo-) *a* wzmianko-
 wać; nadmienić.
 menzióne *f* wzmianka *f*; ~ ono-
 révole zaszczytna wzmianka;
 ~ d'onóre dyplom *m* honorowy.
 menzógna (-connja) *f* kłamstwo *n*.
 menzognéro *m* kłamliwy; kłam-
 ca *m*.
 meraménte *avv.* tylko, jedynie,
 litylko.
 meraviglia (-willja) *f* cud *m*;
 = stupóre *m* zdziwienie *n*; mifa
 ~ che... dziwi mnie, że; a ~
 precudny.
 meravigliársi *v* dziwić się.
 meraviglióso cudowny.
 mercánte (-kan) *m* kupiec *m*;
 kupiecki.
 mercantegliáre (-dźja-) 1. *a* : ~
 qualche cosa kupczyć, sza-

chrować; 2. n : ~ in qualche cosa targować.

mercantéssa (-kan-) *f* kupcowa *f*.

mercantíle kupiecki, handlowy;

flotta ~ *f* flota handlowa *f*.

mercanzia (-cia) *f* towar *m*.

mercáto *m* targ *m*; a buon ~ tanio.

mercatura *f* handel *m*.

merce (-cze) *f* towar *m*; treno

merci pociąg *m* towarowy.

mercè *f*, *inv.* łaska; nagroda *f*;

la Dio ~ dzięki Bogu; tua ~

dzięki twej pomocy.

mercéde (-cze-) *f* zapłata *f*.

mercenário najemny, najęty;

soldáto ~ *m* żołnierz najemny.

merceria *f* towary takie jak:

wstążki, tasiemki, płótna *pl.*;

negózio di mercerie handel,

sklep *m* z takimi towarami.

merciáio (-czja-) *m* handlujący

drobnymi towarami.

merciaiólo *m* domokrażca *m*.

mercimónio (-ezi-) *m* szachraj

m; frymarka *f*.

mercoledl *m*, *inv.* środa *f*.

mercuriale rtęciowy.

Mercurio *m* Merkur *m*.

merda *f* łajno, gównó *n*.

merdáio *m* dół *m* kloaczny.

merdaiuolo *m* ten, co zbiera łaj-

no na ulicy.

merdóso gównisty, powalany

łajnem, brudny.

merénda *f* podwieczorek *m*.

merendáre *n* jeść podwieczorek.

meretríce (-cze) *f* kurwa, nie-

rzádnica *f*.

meretrício (-czjo) kurwiarski.

mergo *m* nurek *m*.

meridiána *f* zegar *m* słoneczny.

meridiáno *m* południk *m*; luce

meridiána *f* światło jasne.

meridionále południowy; połud-

niowiec.

meriggiáre (-džja-) *n* spać, spo-

czywać w południe w cieniu.

meriggio *m* południe *n*; godzi-

na południowa; di bel, di

pien ~ w jasny dzień.

merino *m* merynos *m*; pecora

merína *f* owca *f*, merynos *m*.

meritáménte, meritevolmente

adv. słusznie, sprawiedliwie.

meritáre ~ zasłużyć, zasługiwać.

mérito *m* zasługa *f*; rénder ~

di qualche cosa wynagrodzić,

odpłacić; in ~ a... względem.

meritório zasługujący na co; go-

dzien czego.

merlatúra *f* robota w ząbki,

ząbkowanie *n*.

merlettáre *a* ząbkować.

merlettó *m* koronka, taśma *f*;

galoa *m*.

merlo 1. *m* blanki na murze;

2. *m* kos *m*.

merlótto *m* młody kos *m*; ga-

moń, gapa *n*.

merlúzzo (-lucco) *m* sztokfisz *m*;

ólio di fégato di ~ tran *m*.

mero czysty, szczery.

mesáta *f* zapłata *f* miesięczna.

mescere (-sze-) *a* mieszać, nale-

wać do picia.

meschinità (-ski-) *f* nędza *f*;

biedactwo *n*; = piccolézza

(pikkolecca) *f* drobniactwo, -

drobnotkowość *f*.

meschino biedny, nędzny, lichy;

me ~ l ja biedny.

mesciáacqua (-szjakkua) *f* kro-

newka *f* na wodę.

mescita (-zi-) *f* nalewanie, szyn-

kowanie *n*.

mescitóre *m* ten, co nalewa.

mescolábile (-sko-) dający się

zmieszać.

mescoláméto *m* mieszanie *n*.

mescolánza (-ca) *f* mieszanina *f*.

mescoláre *a* mieszać.

mescolio *m* mieszanina *f*; zmie-

szanie *n*.

mescólo *m* mieszanina *f*.

mese *m* miesiąc *m*.

mesentério *m* krezka *f* trzewiów.

Mesopotámia *f* Mezopotamia *f*.

messa *f* odrośl *f*; wypustek, wy-

rostek *m*; msza *f*; ~ solénne

suma *f*.

messaggiéro (-dźje-) *m* posła-
 niec *m*
messaggio (-dźjo) *m* poselstwo,
 zlecenie *n*.
messále *m* mszał *m*.
messe *f* żniwo *n*.
messére *m* pan *m*.
Messía *m* Mesyas *m*.
Méssico (-ko) *m* Mekayk *m*.
messo 1. *p*, *p* od **méttere** 2. *m*
 posłaniec, poseł, woźny *m*.
mestáre *a* mieszać, wymieszać.
mestatóio *m* kopyść, kopystka *f*.
méstica (-ka) *f* farba stanowią-
 ca podkład przy malowaniu.
mesticáre *a* dać podkład na płó-
 tuie lub drzewie do malowania.
mestichería (-ke-) *f* handel farb,
 sklepy *m* z farbami.
mestichino (-ki-) *m* kopyść, lo-
 patka *f*.
mestieránte *m* przemysłowiec,
 rękodzielnik *m*.
mestiére *m* rzemiosło, powołanie
n; **éssere mestiéri** potrzeba,
 być potrzebnym.
mestizia (-cja) *f* smutek *m*.
mesto smutny.
méstola *f* warzecha *f*; kielnia *f*.
mestoláta *f* pełna warzecha;
 pełna kielnia.
méstolo *m* warzecha do miesza-
 nia; **tenér il** ~ być panem
 domu.
mestóne *m* kopystka *f* do mie-
 szania.
mestruazióne (-dźjo-) *f* **méstruo**
m miesiączka *f*.
méta *f* cel, kres *m*.
metà *f* połowa *f*.
metafisica (-ka) *f* metafizyka *f*.
metafisico (-ko) metafizyczny,
metáfora *f* przenośnia *f*.
metafórico przenośny, obrazowy.
metállico (-ko) metaliczny, me-
 talowy.
metallífero metalowy.
metallizzáre (-licca-) *a* metali-
 zować, w metal przemienić.
metálo *m* metal *m*.

metallóide *m* metaloid *m*.
metallurgia (-dzia) *f* metalurgia *f*.
metallúrgico (-dźiko) metalurgi-
 czny.
metallúrgo *m* metalurg *m*.
metamórfosi *f* przemiana *f*.
metatórso *m* śródstopie *n*.
metátesi *f* przekładanie liter.
metempsicósi (-ko-) *f* przecho-
 dzenie *n*; wędrówka *f* dusz.
metéora *f* meteor, twór napo-
 wietrzny *m*; ~ **luminósa** meteor.
meteorología (-dzia) *f* meteoro-
 logia *f*.
meteorológico meteorologiczny;
bollettino ~ *m* sprawozdanie *n*
 o stanie pogody.
meteorólogo *m* meteorolog *m*.
meticcio (-czjo) *m* mieszaniec,
 metys *m*.
meticolóso nieprzyjemny, skru-
 pulatny;
metódica (-ka) *f* metodyka *f*.
metódico (-ko) metodyczny.
metodista *m* i *f* metodysta *m*.
método *m* metoda *f*.
metonímia metonymia *f*; prze-
 miana *f* imion, nazwisk.
métrica *f* metryka, budowa wiers-
 za *f*; **arte** ~ nauka o budo-
 wie wiersza.
métrico metryczny.
metro *m* metr *m*; ~ **quadráto**
 metr kwadratowy; ~ **cubo** metr
 sześcienny.
metrópoli *f* stolica *f*.
metropolitá *m* metropolita *m*.
metropolitána *f* główna, kolej
 miejska; **chiesa** ~ kościół głów-
 ny, metropolitalny.
méttere *a* kłaść, położyć, posta-
 wić; ~ **fine** zakończyć; ~ **sete**
 dostać pragnienia; **quanto me**
lo mette questo libro? ile
 Pan liczy mnie tę książkę; ~ **si**
r położyć się, postawić się;
 ~ ~ **a letto** położyć się do łóż-
 ka; ~ ~ **a sedére** siąść; ~ ~ **un**
ábito wdziać suknię, ubranie;
 ~ ~ **il cappélio** włożyć kapelus

na głowę; **mettíamo** *che...* przypuścmy, przyjmijmy, że.
mettibócca (-bokka) *m i f* dom na wszystkich ulicach; człowiek o wazyskíem mówiący.
mettimále *m i f* siejący niesnaski, niezgodę.
mietitóre *m* składacz, składający *m* czcionki w stronie.
mezza (mecca) *f* połowa *f*; *è sonata la ~* wpół bito.
mezzadría *f* dzierżawa, *f* z której połowa dochodu przypada właścicielowi gruntu, a druga połowa dzierżawcy.
mezzaiuolo, mezzádro *m* pół-obłop *m*.
mezzalána *f* półwełna *f*.
mezzalúna *f* półksiężyc *m*.
mezzána *f* cegła *f*; żagiel masztu tylnego.
mezzanino *m* międzypiętrze, półpiętrze *n*.
mezzáno *m* środkowy; pośredni; pośrednik, stręczyciel.
mezzanótte *f* północ.
mezzétta (mecc-) *f* pewna miara. półtory kwateryki.
mezzo 1. (mecco) pół; uno *e* ~ półtora; a ~ giugno w połowie czerwca; = meta *f* połowa *f*; per ~ przez; in ~ w środku; togliere di ~ sprzątnąć, uprzętnąć, zgładzić; andárne di ~ wmieszać się w co, skompromitować się; 2. *m* środek *m*.
mezzobústo *m* popiersie *n*.
mezzodi, mezzogiórno *m* południe *n*.
mezzómbra *f* półcień *m*.
mezzoriliévo (-wo) *m* pół płaskorzeźba.
mezzosopráno *m* mezzosopran *m*.
mezzúle (meccu-) *m* czop, szpunt *m*.
mi *pron. dat. i acc.* mię, mi.
miagoláre *n* miauczeć, jęczeć.
miagoláta *f* miagolio *m* miauczenie *n*.
miásma *f* wyziew zaraźliwy.

mica 1. *adv.* wcale nie, nie, przecież; non *è ~ vero* to nie jest wcale prawda; non *costa ~ molto* przecież nie kosztuje dużo; 2. *sost. f* tyszczyk *m*, mika *f*.
miccía (-czja) *f* lont *m*.
miccíno (-czí-): a ~ *adv.* bardzo oszczędny.
miccio *m* ośioł *m*.
míceo (mikko) *m* małpa *f*.
Michéle *m* Michał *m*.
micia (-czja) *f* kot *m*; kotka *f*.
miciálié (-czí-) zabójczy.
micio *m* kot *m*; kotka *f*.
microbo *m* mikrob *m*.
microcéfalo (-cze-) *m* mikrocefalik *m*; z małą głową.
microscópico (-skopiko) mikro-skopijny, drobnowidzowy.
microscópio *m* mikroskop, drobnowidz *m*. [chleba *m*
midólla *f* szpik kostny, miękusz
midóllo *m* rdzeń *m*.
midolléso szpikowaty, jędrny, treściwy.
miei *pron., pl.* od mio *mol*.
miéle *m* miód *m*.
miétere *a* kosić, żąć.
mietitóre *m* kosiarz, żniwiarz *m*.
mietitrice (-cze) *f* kosiarka, żniwiarka (maszyna) *f*.
mietitúra *f* koszenie *n*; kośba *f*.
migliaccio (-czjo) *m* budeń z krwi wieprzowej.
migliáio (millja-) *m* (*pl.* le *migliáia*) tysiące, krocie, tysiączek; un ~ circa około tysiąca.
migliarini *m, pl.* *migliaróle* *f, pl.* śróty *m* ptasi.
miglio 1. (milljo) *m* proso *n*; 2. *m* (*pl.* le *miglia*) mila *f*.
miglioraméto *m* polepszenie, poprawienie *n*; poprawa *f*.
miglioráre *a* poprawić; ~ si *r* polepszyć się; *il maláto* *miglióra* choremu lepiej.
miglióre lepszy; *il ~* *n* najlepszy.
miglioría *f* poprawa *f*; polepszenie *n*.

- mignatta** (minnatta) *f* pijawka *f*.
mignattalo *m* sprzedający pija-
 jawki.
mignola *f* mignoli *m*, *pl.* pączki
 na drzewie oliwnem.
mignolo *m*: dito ~ mały palec *m*:
migrare *v.* emigrare.
migratore *m* wędrowny *m*; uc-
 celli migratori *m*, *pl.* ptaki
 wędrowne *pl.*
milanése medyolański.
Milano *f* Medyolan *m*.
miliardo *m* miliard *m*.
miliare: febbre ~ *f* prosówka,
 gorączka *f* z wysypką; pietra ~
f kamień przydróżny oznacza-
 jący mile *m*.
milionario *m* milioner *m*.
milióne *m* milion *m*.
millitare 1. *n.* waleczyć; 2. *egg*
 i *sost.* *m* wojskowy; strada ~
f wojskowa droga *f*.
militarésco (-sko) żołnierski.
milite *m* żołnierz *m*.
milizia (-cja) *f* wojsko *n*; mili-
 cya *f*; = esercito (-cz) *m* wojsko
n; le milizie *f*, *pl.* wojska *pl.*
millantare *a* chwalić, wychwalać;
 ~ *si r* chwalić się, chełpić się.
millantatore *m* samochwał, cheł-
 piący się *m*.
millanteria *f* chełpliwość, samo-
 chwałstwo.
mille (*pl.* mila) tysiąc *m*; II ~ *m*
 tysiąclecie *n*.
millefoglie (-follje) *m*, *inv.* krwa-
 wnik (roślina) *m*.
millenario tysiącletni.
millennio *m* tysiąclecie *n*.
millepiedi *m* stonóg (tysiąc-
 nóg) *m*.
millésimo tysięczny.
milliare *v.* miliare.
milligrammo *m* miligram *m*.
millimetro *m* milimetr *m*.
milorde *m* lord *m*.
milza (-ca) *f* śledziona *f*
mimica (-ka) *f* mimika *f*; giesta,
 migi *pl.*
mimico (-ko) mimiczny, na migi.
- mimo** *m* komedyant *m*.
mimosa *f* czułek *m* (mimoza).
mina *f* półkorca, waga u Gre-
 ków.
minaccévole (-czewo-) grożący,
 groźny.
minaccia (-cja) *f* groźba *f*.
minacciare *a* grozić.
minaccióso groźny, odgrażają-
 cy się.
minare *a* robić podkopy, miny.
minaréto *m* minaret *m*.
minatóre *m* minier, podkopujący
 się; górnik.
minatorio grożący.
minchionare (-kjo-) *a* i *n* drwić,
 kpić, szydzić.
minchionatore *m* szyderca,
 drwinkarz, kpiarz *m*.
minchionatura *f* drwinki, kpinki
pl. szyderstwo *n*.
minchione *m* kiep, dureń, głu-
 piec *m*.
minchioneria *f* głupstwo *n*, nie-
 doręczność *f*.
minerale mineralny; regno ~ *m*
 dziedzina minerałów.
mineralizzare (-licca-) *a* zamie-
 nić na minerał. [*gia f.*]
mineralogia (-dzia) *f* mineralo-
 gia; **minerario** górniczy; **società mi-
 neraria** *f* towarzystwo kopal-
 niane *n*.
minestra *f*: ~ al brodo zupa
 na rosole *f*; ~ asciutta zupa
 z łazankami.
minestráio *m* ten co lubi zupę.
minestrone *m* gęsta zupa (z gro-
 chem, kapustą, wieprzowiną).
mingherlino (-ger-) chuderlawy.
miniare *a* malować miniatury.
miniátóre *m* miniaturzysta *m*.
miniatura *f* miniatura *f*.
miniéra *f* kopalnia *f*.
minimo *m* najmniejszy, odrobina *f*.
minio *m* minia (tlenek czerwony
 ołowiu).
ministeriale ministeryalny; cir-
 colare ~ *f* rozporządzenie *n*
 ministeryalne.

ministéro *m* ministerium *n*, urząd *m*; **público** ~ prokuratorya *f* państwa; **rappresentante il** ~ prokurator *m* państwa.
ministro *m* minister *m*; ~ **di Dio** kapłan, duchowny *m*; ~ **protestante** pastor *m*, duchowny protestancki.
minoranza (-ca) *f* mniejszość *f*.
minóre mniejszy; ~ **d'età** młodszy.
minorénne małoletni.
minorità *f* małoletność *f*.
minorita *m* minoryta *m*.
minuétto *m* menuet *m*.
minúgia *f* minúgio (-dźjo) *m* struny *pl.* z kiszek.
minúscola *f* mniejsze litery *pl*.
minúscolo (-sko-) mały.
minúta *f* koncept jałowego pisma, pierwsze pismo, brulion *m*.
minutágia (-llja) *f* drobniak *m*, drobnostka *f*.
minuteria *f* drobnostka *f*; drobniejsze roboty jubilerskie.
minutézza (-tecca) *f* drobnostka *f*, drobny szczegół *m*.
minúto *m* minuta *f*; mały, drobny; **al** ~ szczegółowo; ~ **secondo** sekunda *f*.
minúzia (-cja) *f* drobnostka *f*.
minuziággine (-dźine) *f* drobnizgowość, drobnostkowość *f*.
minuzióso (-cjo-) drobnostkowy, mały.
minuzzágia (-nuccallja) *f* bagatelka *f*, kawaleczek *m*.
minúzzolo *m* odrobina, okruszyna *f* chleba.
mio (*pl.* **miei**) *m* mój; **dalla mia** po mojej stronie; **del** ~ z mojego majątku; **i miei** moja rodzina.
miópe krótkowzroczny.
miopia *f* krótkowzroczność *f*.
miosótide *f* niezapominajka *f*.
mira *f* cel *m*; = **intenzióne** *f* zamiar *m*.
mirábile cudny, przedziwny.
mirácolo *m* cud *m*

miracolóso (-ko-) cudowny, cudny, przedziwny.
mirággio (-dźjo) *m* spektrum słoneczne, widmo *n* słoneczne.
mirallegro *m* powinszowanie *n*.
miráre *a* i *n* patrzeć, wpatrywać się; celować.
miratóre *m* przypatrujący się, widz; celujący.
miriáde *f* miryad *m*.
miriagrámno *m* miryagram (10 *kg*) *m*.
miriámetro *m* miryameatr (10.000m) *m*.
mirífico (-ko-) przedziwny; cudny.
mirino *m* cel na lufie.
mirra *f* mirra *f*.
mirtéto *m* mirt *m*.
mirtillo *m* (~ **rosso**) bruśnica, berówka *f* czerwona.
mirto *m* mirt *m*.
misantropía *f* mizantropia *f*.
misantropíco (-ko) stroniący od ludzi. [dek *m*.
misántropo *m* mizantrop, odlumiscóla (-sze) *f* mieszanie *n*.
miscellánea *f* mieszanina *f*.
miscelláneo pomieszany, zmieszany.
mischia (-skja) *f* utarczka, bijatyka, zwada *f*.
mischiáméto *m* mieszanina *f*.
mischiáre *a* i *n* mieszać; ~ **si** *r* wtrącać się do czego, mieszać się *w* co.
mischio (-skjo) zmieszany.
misconóscere (-skonoszere) *a* nie poznać, zapoznać, = **negáre** zaprzeczać, przeczyć.
miscredénte niedowierzający; niewierny.
miscredénza (-ca) *f* niedowierstwo *n*.
miscúglio (-skulljo) *m* mieszanina *f*.
miserábile nędzny.
miserándo pożałowania godny.
miséria *f* nędza *f*.
misericórdia *f* litość *f*; miłosierdzie *n*.

misericordiósó (-kor-) litościwy, miłosierny.
misero nędzny; ~ me! ja nie-szczęśliwy.
misérrimo *sup.* od misero.
misfátto *m* czyn zbrodniczy.
misi *p.* od mettere.
missionário *m* misyonarz *m.*
missione *f* misya *f*; = **cómpito** *m* zadanie *n.*
missíva: **léttera** ~ *f* list *m*, pismo *n.*
misteriósó tajemniczy.
mistéro *m* tajemnica *f.*
mística (-ka) *f* mistyka *f.*
misticismo (-dzi-) *m* mistycyzm *m.*
místico *m* mistyk *m* mistyczny.
misticifáre *a* ludzi, zwodzić (mystyfikować).
misticifazióne (-kadzjo-) *f* złudzenie, zwodzenie *n.*
misto mieszany.
mistúra *f* mieszanina *f.*
misúra *f* miara *f*; *a* ~ *che...* w tej mierze jak.
misurábile dający się zmierzyć.
misuráre *a* mierzyć.
misuratóre mierzący.
mite łagodny; umiarkowany.
mitézza (-tecca) *f* łagodność *f.*
mitigábile dający się ułagodzić.
mitigáre *a* łagodzić.
mitigativo (-wo) łagodzący, uśmierający.
mitigatóre *m* łagodzić, uśmierający *m.*
mitigazióne (-dzjo-) *f* złagodzenie, uśmierzanie *n.*
mito *m* myt *n.*
mitología (-dzia) *f* mitologia *f.*
mitológico (-ko) mitologiczny.
mitra, **mítria** *f* mitra *f.*
mitrágliá (-trallja) *f* kartacz *m.*
mitragliáre *a* kartaczować.
mitragliatrice (-cze) *f* mitraliezza *f.*
mitténte wysyłający.
mnemónica (-ka) *f* nauka *f* pamięciowa.
mnemónico (-ko) pamięciowy.

mò *adv.* teraz.
mo' = modo; **a mo' d'esémpio** sposób *m.*
móbile 1. ruchomy; **milizia** ~ *f* obrona krajowa *f*; **ricchézza** ~ *f* (bogactwo) majątek ruchomy *m*; **impósta sulla ricchézza** ~ podatek *m* dochodowy; 2. *sost.*, meble *pl.*
mobília *f* umeblowanie *n*, sprzęty *pl.*; **beni mobiliári** majątki *pl.* ruchome.
mobilità *f* ruchomość *f.*
mobilitáre, **mobilizzáre** (-licca-) *a* puścić w obieg.
mobilitazióne (-dzjo-) *f* puszczenie w obieg, uruchomienie.
moccicágliá (-czikallja) *f* śluz *m*, nosaczina *f.*
moccicáre *n* cieknąć z nosa, usmarkać się, być nosatym.
moccichino (-czikino) *m* chustka *f* do nosa.
moccione (-kone) *m* zasmarkaniec, mazgaj *m.*
móccio (-czjo) *m* nosaczina *f.*
mocciosó nosaty, dotknięty nosaczina.
mocoláia *f osad, grzybek *m* na knocie u lampy lub świecy.
móccolo (mokko-) *m* ogarek *m*, świeczka *f* woskowa.
moda *f* moda *f*; *di*~; *alla* ~ nowoczesny, modny; *fuor di* ~ staromodny; *mode* *f*, *pl.* towary strojne, modne *pl.*
modalità *f* sposób *m.*
módano *m* wzór *m.*
modélla *f* model *m.*
modelláre *a* modelować, naśladować.
modélló *m* wzorowy; wzór, przykład, model *m.*
moderáre *a* miarkować, powściągać; = **dirigere** (-dze-) kierować.
moderatézza (-tecca), **moderazióne** (-dzjo-) *f* umiarkowanie *n*, wstrzeźliwość *f.*
moderáto umiarkowany.*

moderatóre *m* kierownik, rzędca; uśmierający, moderator *m*.
modernità *f* nowość, nowoczesność *f*.

modérno nowoczesny, nowy.

modéstia *f* skromność *f*.

modésto skromny.

modicità (-czy-) *f* umiarkowanie *n*.

módico (-ko) mierny, szczupły.

modificábile dający się zmienić.

modificáre *a* zmieniać, odmieniać.

modificazióne (-kadzjone) *f* odmiana, zmiana *f*.

modo *m* sposób, rodzaj *m*; = **ocasióne** *f* sposobność *f*; = **possibilità** *f* możliwość, możebność *f*; *a* ~ **mio** za moją radą, według mej rady; *a* ~ przyzwocie; *di* ~ **che...** tak iż, tak dalece że; *in tutti i modi*, *in ogni modo* w każdym razie; *in che modo?* jak dalece, o ile, jakże.

módula *f* wzór, formularz *m*.

moduláre *a* urabiać głos, robić przejścia z tonów do tonów.

modulazióne (-dzjo-) *f* urabianie głosu.

módulo *m* wzór; formularz *m*.

mógano *m* mahon *m*

móggio (-dzjo-) *m* korzec *m*.

mógio pochylony, chyłkiem.

móglie (-llje) *f* żona, małżonka *f*;
prénder ~ ożenić się.

moína *f* pochlebstwo *n*, pieszczoty *pl*.

moláre: **dente** ~ *m* ząb trzonowy; **pietra** ~ *f* kamień *m* młyński.

Moldávia (-wia) *f* Mołdawia *f*.

mole *f* gmach, wspaniały pomnik *m*; = **peso** *m* ciężkość, siła *f*.

molécola (-ko-) *f* drobina *f*.

molénda, **mulénda** *f* zapłata *f* za mlawo.

molestare *a* naprzykrzać się, dręczyć, trapić, dokuczać.

molestatóre *m* człowiek naprzykrzony.

moléstia *f* naprzykrzenie *n*, przykrość *f*.

molésto przykrzy naprzykrzony, natrętny.

molla *f* sprężyna *f*; *le molle* *f*, *pl* szczypce do ognia *pl*.

molle miękki; = **bagnáto** (banjato) mokry, zmoczony; **méttere** *in* ~ rozmięczyć.

mollétta *f* mała sprężyna, sprężynka *f*; *le mollétte* *f*, *pl* szczypczyki *pl* od cukrn.

mollézza (-lecca) *f* miękkość, zniewieściałość *f*.

mollica (ka) *f* ośrodek, okrucz *m*.

molliccio (-czjo) miękawy, nieco wilgotny.

mollificáre *a* zmiękczyć.

mollificativo (-ko) zmiękczejący, rozmiękczejący.

mollúscio (-sko) *m* mięczak *m*.

molo *m* tama *f* kamienna w porcie

molosso *m* brytan, wielki pies *m*

moltéplice (-cze) wielokrotny.

molteplicità (-czità) *f* wielokrotność *f*.

moltilátero wieloboczny.

moltiplicábile mnożny, dający się pomnożyć.

moltiplicándo mnożna.

moltiplicáre *a* i *n* mnożyć, pomnażać.

moltiplicatóre *m* mnożyciel *m*.

moltiplicazióne (-kadzjone) *f* mnożenie, pomnażanie, rozmnażanie *n*.

molitúdine *f* mnóstwo *n*.

molto 1. *agg*. binogi, liczny, znaczny; 2. *adv*. wiele, bardzo; ~ **lontano** bardzo daleko; **è già** ~ (tempo) **che...** już jest dawno, jak.

momentáneio chwilowy, przemijający.

momento *m* chwila *f*; *dal* ~ **che** gdy, kiedy; *a* **momenti** wkrótce, zaraz, rychło; *non vedére il* ~ *di...* (inf.) ni emódz doczekać się czasu lub pory.

mónaca (-ka) *f* zakonica *f*.
monacále klasztoray, mniszy.
monacáto *m* życie *n* klasztorne, mnisze.
monachétto (-ketto) *m* skobel *m*.
monachísmo *m* mnichostwo, życie mnisze *n*.
mónaco (-ko) *m* mnich, zakonnik *m*.
Mónaco (principáto) *f* Monako *m*: ~ di Baviéra Monachium *n*.
monárca (-ka) *m* monarcha *m*.
monarchía (-kia) *f* monarchia *f*.
monárchico (-kiko) monarchiczny.
monastéro *m* klasztor *m*.
monástico (-ko) klasztorny.
Moncenisio (-cze-) *m* Mont Cenis *m*.
moncheríno (-ke-) *m* kikut *m*, odcięta ręka, ramię *n*.
monco (-ko) skaleczony, ucięty; bez ręki.
mondáccio (-czjo) *m* świat nędzy, padoł *m* płaczu.
mondanità *f* światowość *f*.
mondáno światowy.
mondáre *a* czyścić, obierać owoce, zbierać, przebierać.
mondatúra *f* czyszczenie, obieranie, zbieranie *n*.
mondézza (-decca) *f* czystość *f*; ochędostwo *n*.
mondézzió *m* kupa *f* gnoju, śmieci; dół *m* ze śmieciami.
mondíale światowy; fama ~ *f* sława światowa *f*.
mondo 1. *m* świat *m*; l'altro ~ tamten świat; da che mondo è mondo od początku świata; 2. *agg.* czysty, obrany, przebrany.
monelláta, **monellería** *f* oszukaństwo *n*; filuterya *f*.
monellésco (-sko) filuterny, szelmowski.
monélló *m* filut, swawolnik, lotr *m*; ~ di strada ulicznik *m*.
monéta *f* moneta *f*; carta ~ pieniądze papierowe *pl*.

monetáre *a* bić pieniądze.
monetário monetowy; mincarz; falso ~ *m* fałszerz *m* pieniądze *m*.
Monferráto *m* Monferat *m*.
monile *m* ozdoby, klejnoty (naszyjnik) *pl*.
mónito *m* nagana *f*.
monitóre oznajmiający, donoszący.
monna *f* ma łpa *f*; koczkodan *m*.
monócolo (-kolo) jednooki.
monogamia *f* jednożeństwo *n*.
monógamo *m* jednożeniec *m*.
monografia *f* monografia *f*.
monógramma *m* monogram *m*.
monólogo *m* monolog *m*.
monomanía *f* monomania *f*.
monopólio *m* monopol *m*.
monosillabo jednozłotkowy.
monoteísmo *m* monoteizm *m*.
monotonía *f* monotonia *f*.
monótono jednotonowy, jednostajny.
Mons., **monsígnóre** (-sinnjo-) *m* Monsenier tytuł prałatów.
monta *f* stanowienie klaczy, skakanie *n*, samców nasamicę; cavállo da ~ ogier służący do stanowienia;
montáigna (-tannja) *f* góra *f*.
montagnóso górzysty.
montagnuólo (-tenno-) *m* mieszkaniec *m* gór.
montanáro *m* mieszkaniec gór, góral *m*.
montáre *a* i *n* iść pod górę, wchodzić na co, wstępować na co; jeździć konno; ~ la guár, dia straż zaciągac.
montatóio *m* stopień *m* u powozu, wagonu, bryczki.
montatóre *m* ogier *m* do stanowienia.
montatúra *f* wyprawa *f*.
monté *m* góra *f*; ~ di pietà zakład zastawniczy *m*; a ~ w górę, pod wodę; andare *a* ~ rozchwiać się, pójść *s* dymem, spełznąć na niczem.

Monte Blanco (-ko) *m* Mont Blanc *m.*

Montecitorio (-czy-) *m* izba *f*, deputowanych w Rzymie.

montone *m* baran *m* baranina *f*.

montuosità *f* górzystość *f*.

montuoso górzysty.

montura *f* mundur, uniform *m*.

monumentale pomnikowy.

monumento *m* pomnik *m*.

mora *f* murzynka; morwa; gra *f*.

morale moralny.

moralista *m* moralista *m*.

moralità *f* moralność *f*.

moralizzare (licca-) *a i n* moralizować, uobyczajać.

moralizzazione (-djone) *f* moralizowanie, uobyczajanie *n*.

moratoria *f* dozwoleń zwłoki, moratorium *n*.

Moravia (-wja) *f* Morawia *f*.

moravo (-wo) morawski; mieszkaniec Morawii.

morbidezza (-decca) *f* miękkość, giętkość, pieśczożliwość *f*.

morbido mięki, giętki, pulchny.

morbillo *m* odra *f*.

morbo *m* choroba, zaraza *f*.

morbosità *f* chorobliwość *f*.

morboso chorobliwy, niezdrowy.

morchia (-kja) *f* osad *m*, który się wytwarza przy wytłaczaniu oleju, oliwy.

mordacchia *f* knebel; kaganiec *m*.

mordace (-cze) kąsający, gryzący; ostry.

mordacità (-czy-) *f* zjadliwość, ostrość *f*.

mordente *m* przyprawa *f* gryząca.

mordere *a* gryźć.

morello czarno-brunatny; kary.

morena *f* morena *f*.

morecco (-sko) maurytański.

moretto *m* murzynek *m*.

Morféo *m* Morfeusz *m*.

morfina *f* morfina *f*.

morfologia (-dzia) *f* morfologia *f*.

morfológico (-dziko) morfologiczny.

morganático morganatyczny.

maria *f* śmiertelność *f*.

moribondo umierający; **essere** ~

konający, konać.

moriccia (-czja) *f* gruzy *pl*. zwałisko, rumowisko *n*.

morigerátizza (-dzeratecca) *f*

obyczajność *f*.

morigerato obyczajny.

morione *m* przyłbica *f*.

morire *n* umierać, umrzeć; **sentirsi** ~

przeminać, przemijać.

marituro umierający.

Mormone *m* Mormon *m*.

mormorare, **mormoreggiare**

(-dżjare) *n* mruzczyć.

mormoratore *m* mruk, mruczydło *n*; obmowca *m*.

mormorazione (-dzjone) *f* mruczenie *n*, pomruk *m*

mormorio *m* mruczenie, szumienie *n*, szum *m*.

moro czarny; murzyn; drzewo morwowe.

morosa, **amorosa** *f* ukochana, kochanka *f*.

morosità *f* opieszłość *f*.

uoroso opieszali = **amoroso**

kochanek.

morrò *fut.* od **morire**.

morsa *f* śrubsztak *m*. [dere.

morsi *p, r* morso *p, p* od **mormorsicare** (-kare) *a* gryźć.

morsicatura *f* ugryzienie, ukłucie *n*.

morso *m* ugryzienie, ukłucie *n*;

boccóne (bokkone) *m* kęsok *m*.

mortadella *f* kiełbasa bolońska *f*.

mortáio *m* moździerz *m*.

mortále śmiertelny; **peccáto** ~ *m*

grzech *m*, śmiertelny.

mortalétto, **mortarétto** *m* moździerz *m*.

mortalità *f* śmiertelność *f*.

morte *f* śmierć *f*; *a* ~ na śmierć.

mortélla *f* psianka *f*.

mortífero śmiertelny, zadający śmierć.

mortificáre (-kare) *a* umartwić.

mortificazione (-kadsjone) *f* umartwienie; upokorzenie *n*

morto 1. *p*, *p* od *morire*; 2. *umarły*; *stanco* ~ *zmożony*; *rimanere lettera morta* bezowocnym się stać, płonnym się stać; *innamorato* ~ *zakochany* śmiertelnie; *giorno dei morti* dzień zaduszny.

mortório *m* pogrzeb *m*.
mortuário *m* śmiertelny, trupi.
morvid... *v.* **morbid**....

Mosa *f* Moza *f*.

mosaicista (-*cz*-) *m* robotnik *m* robiący mozaikę.

mosáico (-*ko*) *m* mozaikowy.

Mosca (-*ska*) *f* Moskwa *f*.

mosca *f* mucha *f*; ~ *cieca* *ciucu* babka; ~ *cavallina* bak koński.

moscadello *m* muszkatała *f*, rodzaj winogron; *pera moscadella* *f* gruszka muszkatułka.

moscádo *m* muszkat *m*; *noce moscáda* *f* gałka *f* muszkatułowa.

moscáo *m* rój *m* much.

moscaiuóla (-*ska*iuóla) *f* łapka *f* na muchy.

moscardino *m* cukierek pachnący piżmem, *fircyk* *m*.

moscerino (-*sze*-), **moscherino** (-*ska*-) *m* mała mucha *f*, komar *m*.

moschea (-*skea*) *f* meczet *m*.

moschettáta *f* strzał *m* z muszkietu.

moschetteria *f* ogień muszkietowy, karabinowy *m*.

moschettiére (-*sket*-) *m* muszkiet *m*. [ba *f*.

moschéto *m* muszkiet *m*, strzel-

moschicida (-*skiczida*) *m* zabijający muchy; *carta* ~ *f* papier *m* na muchy.

móscio (-*sz*jo) *m* obwisły, słaby.

moscóne (-*sko*-) *m* burczymucha *m*.

moscovita (-*wi*-) *m* i *f* moskiewski.

Mosè *m* Mojżesz *m*.

Mosélla *f* Mozella *f*.

mossa *f* ruch *m*, poruszenie *n*; = *impúlso* *m* pobudka *f*; *préndere le mosse* wychodzić skąd, wypuszczać skąd.

mossa *p*, *r* **mosso** *p*, *p* od *muovere*.

mostáccio (-*cz*jo) *m* pysk *m* mord *f*.

mostaccióne *m* policzek *m*.

mostacciuólo (-*cz*jo-) *m* placek *m* migdałowy z rodzynkami.

mostárda *f* musztarda *f*.

mostardiéra *f* słoik *m* na musztardę.

mosto *m* moszcz *m*.

mostóso *m* moszczowy.

mostra *f* wystawa *f*; = *campióne* *m* wzór *m*; *méttere in* ~ *wystawić*.

mostráre *a* pokazywać; ~ *di* ... tak czynić, jak gdyby.

mostreggiatúra (-*dź*ja-) *f* obrób *m*.

mostriciáttole, **mostricino**

(-*cz*ino) *m* potworek *m*

mostro *m* potwór *m*; ~ *di* *sapiéna*

f potworność *f*.

mostruosità *f* potworność *f*.

mostruóso potworny; **parto** ~ *m* dziwoląg *m*.

mota *f* błoto *n*, kałuża *f* na ulicy.

motáccio (-*cz*jo) *m* brud *m*, błoto *m*.

motiváre (-*wa*-) *a* wyluszczyć, podać powody.

motivo (-*wo*) *m* powód *m*, przyczyna *f*; *a* ~ *di* dla, z powodu.

moto *m* ruch *m*; *di* ~ *próprio* z własnego popędu; *i* *moti* *pl* powstania, niepokoje *pl*.

motóre *m* motor, poruszyciel *m*.

motóso błotnisty, mulisty.

motteggiaménto (-*dź*ja-) *m* żartowanie *n*, żarty *pl*.

motteggiáre *a* i *n* szydzić, żartować, drwinkować.

motteggiatóre *m* szyderca *m* wyśmiewający się.

motteggjo (-*dź*jo) *m* szyderstwo, urąganie *n*.

mottétto *m* żarcik *m* (krótka poezya dawnych pisarzy toskańskich).

motto *m* słowa dowcipne, wyraz *m*, słowo *n*; *far* ~ *wzmiankować*, *napomknąć*.

movénte (-*wen*-) *m* poruszający; *spréżyna* *f*, *pobudka* *f*; = **motivo** *m* powód, *pocho**p* *m*, *przyczyna* *f*.

movénza (-ca) *f* ruch *m*.
movibile poruszalny.
moviménto (-wi-) *m* poruszenie *n*, ruch *m*.
mozióne (-dzjone) *f* poruszenie *n*, wniosek *m*; ~ d'ordine wniosek do porządku dziennego.
mozzáre (mocca-) *a* odciąć, uciąć.
mozzatóre *m* odcinacz *m* ucinający.
mozzatúra *f* odrzynek *m*.
mozzicóne *m* kikut, niedopałek *m* cygara.
mozzo (mocco) *m* odcięty, chłopicz *m* okrętowy.
mozzóne *m* koniec *m* bicia, trzaskawka *f*.
mucca (mukka) *f* krowa *f*,
múccchio (-kjo) *m* kupa *f*.
múcido (-zi-) zjełczały, stęchły.
mucillággine (-dżine) *f* płyn gęsty, śluz *m*.
mucillagginóso śluzowaty, płynogęsty.
mucó *m* śluz *m*.
mucósa (-kosa) *f* błona *f* śluzowa.
mucositá *f* śluzowatość *f*.
mucóso śluzowy.
muda *f* lenienie, pierzenie *n* się ptaków.
mudáre *a* lenieć, pierzyć się, zrzucać rogi.
muffa *f* pleśń, stęchlizna *f*; **sapér di** ~ czuć pleśnią, stęchlizną.
muffáre, **muffíre** (io muffisko) *n* pleśnieć, butwieć, stęchnąć.
muffaticcio (-czjo) nadbutwiały, nadpleśniały.
muffositá *f* nadętość, pycha *f*.
muffóso nadęty.
muggiáre (-gja-), **muggire** (io mudżisko) *n* ryczeć.
múgghio (-gjo), **múgghito** (-dżito) *m* ryk *m*.
múggine (-dżi-) *f* tępogłów *m*.
mugherino (-ge-) *m* jaśmin *m*.
mughétto *m* konwalia *f*.
mugnáio (munnja-) *m* młynarz *m*.
mugoláre *n* skomleć, skowyczeć, ryczeć.

mugoláre *m* skomlenie, wydeń *n*.
mugolóne *m* gdera *m*.
mula *f* mulica *f*.
malággine (-dżi-) *f* uporczywość *f*.
mulattière *m* ten co pędzi muły, woźnica od mułów.
mulátto *m* mulat *m*.
muléseco (-sko) mułowaty.
mulébre kobiety; kobieta *f*.
mulináre *n* i *a* wylęgać, wysię-
mulinéllo *m* wir *m*. [ozęb.
mulino *m* młyn *m*.
mulo *m* muł *m*.
multa *f* kara *f* pieniężna.
multáre *a* skazać na karę pieniężną.
multicolóre różnobarwny.
multifórme różnokształny.
múltiplo rozliczny.
múmmia *f* mumia *f*.
mummificáre (-kare) *a* mumifikować.
múngere (-dżere) *a* doić.
mungitúra (-dżi-) *f* dojenie *n*.
municipále (-dzi-) miejski, gminny; **consiglio** ~ *m* rada *f* gminna, miejska; **consigliére** ~ radca *m* miejski; **palázso** ~ ratusz *m*.
municipalizzáre (-liccare) *a* umiastowić.
municipalizzazióne (-dzjone) *f* umiastowienie *n*.
municipio *m* zarząd *m* miejski; magistrat *m*.
munificénza (-czenca) *f* hojność, szczerobliwość *f*.
munífico (-ko) hojny, szczerdy
muníre (io munisko) *a* otoczyć murem, szanćcem, obwarować.
munizióne (-dzjone) *f* obwarowanie *n*, amunicya *f*.
munizioniére *m* ten, który daje prowiant.
munsi *p*, *r* munto *p*, *p* od **múngere**.
muóio, **muori** *pr.* od **moríre**.
muóvere *a* i *n* ruszać, poruszać, poruszyć; ~ *si* *r* wyruszać; = **allontanársi** oddalić się;

muóversi a pletà wzruszyć, rozczulić.
 muráglija (-rallja) *f* mur *m*.
 murále: carta ~ *f* mapa *f* ścienna.
 muraménto *m* murowanie *n*, mury *pl*.
 muráre *a* murować.
 murárió murarski; lavóro ~ *m* robota murarska.
 muratóre *m* murarz *m*; mastró ~ majster *m* murarski.
 muratúra *f* robota *f* murarska.
 muréna *f* rodzaj ryby *f*.
 muricciuólo (-czjolo) *m* murek, niski mur *m*; lo šanno anche i muriccióli wszystkie wóble na dachach o tem już wiedzą.
 múrice (-cze) *m* i *f* skorupiak *m* z kolczastą powłoką.
 muro *m* mur *m*.
 musa *f* muza *f*.
 múschio (-skjo) *m* piźmo *n*.
 musco (-sko) *m* mech *m*.
 muscoláre mięśniowy.
 muscolatúra *f* mięśnie *pl*.
 múscolo *m* mięsień *m*.
 muscolóso mięsisty.
 muscóso mchowy.
 muscul.... *v.* muscol....
 muséo *m* muzeum *n*.
 museruóla *f* kaganiec *m*.
 musétto *m* pyszczek *m*.
 música (-ka) *f* muzyka *f*; = banda orkiestra *f*.
 musicále muzykalny.
 musicánte *m* i *f* muzykant *f*.
 musicáre *a* grać na jakim instrumencie.
 musicísta (-czista) *m* i *f* znawca muzyki; muzyk *m*.
 músico (-ko) *m* muzyk *m*.

muso *m* pysk *m*, morda *f*; brutto~ wstrętna morda *f*.
 musoliéra *f* kaganiec *m*.
 musóne *m* nadąsany *m*.
 musonería *f* dąsanie się *n*.
 mussolína *f* muślin *m*.
 mustáccchi (-stakki) *m*, *pl*. wásy *pl*.
 mustélla *f* żasica *f*.
 nusulmánó *m* muzułmanin *m*.
 muta *f* odmiana, zmiana *f*; ~ di porcelláne zastawa *f*, naczynia *pl*. porcelanowe; dársi la ~ zmieniać się.
 mutábile zmienny, niestały.
 mutabilitá *f* zmiennosc, niestałość *f*.
 mutaménto *m* zmiana *f*.
 mutánde *f*, *pl*. gacie, majtki *pl*.
 mutandíne *f*, *pl*. majtki do pływania.
 mutáre *a* zmieniać; ~ si r zmiennieć się, odmienić się.
 mutazióne (-dzjone) *f* zmiana *f*.
 mutévole *v.* mutabile.
 mutézza (-tecca) *f* niecnota *f*.
 mutiláre *a* skaleczyć, okaleczyć, odcinać. [odciał.
 mutilatóre *m* ten co okaleczył,
 mutilazióne (-dzjone) *f* okaleczenie, odcięcie *n*.
 mútulo odcięty, ucięty, skaleczony.
 mutísimo *m* niemota *f*.
 muto, mútulo niemy, cichy.
 mútria *f* błazeństwo, cudactwo *n*.
 mutualitá *f* wzajemność *f*.
 mutuánte *m* i *f* pożyczający, wierzyciel *m*.
 mutuazióne (-dzjon) *f* wzajemność, zobopólność *f*.
 mútuo wzajemny, zobopólny; pożyczka *f*.

N.

nabábbo *m* nabab *m*.
 Nabúco, Nabucodonosór (-ko) *m* Nebukadnezar *m*.
 náccchere (nakkere) *f*, *pl*. grzechotka *f*, kastaniety *pl*.

naccherino *m* bęben *m*; ładne dziecko *n*.
 náccqui *p*, *r* od nascere.
 nadír *m* nádir *m*.
 nafta *f* náfta *f*.

naftalina *f* naftalina *f*.
naíade *f* najada *f*.
nana *f* karlica *f*.
nanna *f* lulaj, lulaj.
nano *m* karzeł *m*.
Napoleóne *m* Napoleon *m*; ~
d'oro napoleondor (20 franków-
 ka złota) *m*.
napoleónico (-ko) *m* *napoleoński*.
napoletáno *m* *neapolitański*.
Nápoli *f* Neapol *m*.
nappa *f* kutas, fontaż *m*.
nappo *m* miednica, konewka *f*,
 kubek *m*.
Narciso (-czy) *m* *Narcyz* *m*
narciso *m* *narcyz* *m*.
narcótico (-ko) *m* *narkotyczny*.
nardo *m* *narda* *f*.
narici (-czy) *f*, *pl.* otwory, dziurki
pl. *nosowe*.
narrábile *opowiadający*.
narráre *a* *opowiadać*.
narrativa (-wa) *f* *dar opowia-*
danía.
narratóre *m* *opowiadacz* *m*.
narrazióne (-dzjone) *f* *opowia-*
danie *n*.
nasále *f* *nosowy*.
nasáta *f* *uderzenie nosem* *n*.
náscere (-sze-) *n* *rodzić się, uro-*
dzić się; brać początek.
nasciménto (-sz-) *m* *początek* *m*,
urodzenie, powstanie *n*; = *orí-*
gine (-dzi-) *f* *początek* *m*.
náscita *f* *urodzenie* *n*.
nascituro *mający przyjść, przy-*
szły.
nascóndere (-skon-) *a* *ukryć,*
skryć, kryć. [jówka *f*.
nascon'iglio (-dilljo) *m* *kry-*
nascósi *p, r* *nascósto* *p, p* *od*
nascóndere; di nascósto *adv.*
pokryjomu, ukradkiem.
nasélló *m* *skobel* *m*.
nasiéra *f* *ten co robi wstążki,*
wstążkarz *m*.
naso *m* *nos* *m*.
nassa *f* *więcierz* *f*.
nastráio *m* *ten co robi wstążki,*
wstążkarz *m*.

nastro *m* *wstążka* *f*.
nasúto *nosaty, z długim nosem*.
Natále *m* *Boże Narodzenie* *n*.
natále *urodzenie* *n*, *urodziny* *pl.*;
i natáli *m, pl* *pochođenje* *n*;
giorno natalizio *m* *urodziny*
pl., dzień *m* *urodzin*.
natáne *plywający*.
natatóia *f* *pletwa* *f*.
natatório *stuzący do pływania*.
nática (-ka) *f* *półduppek, pośladek,*
tyłek *m*.
natività (-wi-) *f* *urodzenie* *n*,
urodziny *pl*.
nativo, natío *rodem skąd; =*
innato *urodzony*.
nato (*p, p* *od nascere*) *urodzony*.
natta *f* *spuchnięcie* *n*, *figiel* *m*.
natúra *f* *natura* *f*.
naturále *naturalny; scienze na-*
turáli *f, pl.* *nauki* *pl.* *przyro-*
dnicze.
naturalézza (-lecca) *f* *natural-*
ność, stan naturalny *f*.
naturalista *m i f* *przyrodnik, ba-*
dacz *m* *natury*.
naturalità *f* *przynależność* *i*
państwowa. [lizować.
naturalizzáre (-liccare) *a* *natura-*
naturalménte *adv.* *naturalnie*.
naufragáre *n* *rozbić się (o okrę-*
cie); spełznąć na niczem.
naufrágio (-dájó) *m* *rozbitcie okrę-*
tu; zatonięcie okrętu.
naúfrago *m* *rozbitek* *m*.
náusea *f* *okliwość, nudność* *f*;
far ~ a qualéno *obmierzić,*
obmierzać.
nauseabóndo *obmierzły, obrzydły*.
nauseánte *wzbudzający obrzyd-*
zenie.
nauseáre *a* *obmierzić, obmierznąć*.
náutica (-ka) *f* *żeglarstwo* *n*.
náutico (-ko) *żeglarski*.
navále (-wa) *morski; académia ~*
f *szkoła* *f* *marynarki; battá-*
glia ~ f *bitwa* *f* *morska; can-*
tiére ~ m *warsztaty* *pl.* *okrętowe*.
navaléstro *m* *prom, przewóz,*
przewoźnik *m*.

naváta *f* nawa *f* kościelna.
 nave (-we) *f* okręt *m*; ~ da guerra okręt *m* wojenny.
 nave-scuóla (-skuo-) *f* okręt *m* szkolny.
 navicélla (-wiczel-) *f* łódź *f*, czółno *n*.
 navicelláio *m* przewoźnik wioślarz *m*.
 navicélla *m* łódka *f*, czółno *n*, służące do przewożenia towarów.
 navigábile *splawny*.
 navigabilità *f* splawność *f*.
 navigánte, navigatore *m* żeglarz *m*.
 navigáre *a i n* żeglować, płynąć.
 navigazióne (-dzjo-) *f* żegluga *f*.
 naviglio (-willjo) *m* okręt, statek *m*; = flotta *f* flota *f*.
 Nazaréno (-ca-) *m* Nazareńczyk *m*.
 nazionale (-cjo-) *narodowy*.
 nazionalità *f* narodowość *f*.
 nazionalizzáre (-liccare) *a* upaństwowić.
 nazionalizzazióne *f* upaństwowienie *n*.
 nazióne (-cjo-) *f* naród *m*.
 ne 1. *pron.* = a noi *nam*; = da lui *ecc.* jego, jej, ich; = di ciò *ecc.* stąd, z tego, o tem, od tego, za to; 2. *adv.* ani, nie.
 nè' = nei.
 nè *cong.* także nie, a nie; nè... nè *ani, nie*.
 neanche (-ke) *cong.* ani nawet.
 nébbia *f* mgła *f*.
 nebbiéta *f* lekka mgła *f*.
 nebbióne *m* gesta mgła *f*.
 nebbiósio *m*glisty, zamazany.
 nebulosità *f* mglistość *f*.
 nebulósio *m*glisty.
 néccio, níccio (-czjo) *m* placek *m* z kasztanów.
 necessáio *potrzebny*.
 necessità *f* potrzeba; konieczność *f*; = strettézze *f*, pl. bieda *f*.
 necessitáre (-czes-) *a i n* zniewolić, zmusić.

necessitósio *będący w potrzebie, biedny*.
 necróforo *m* wynoszący zmarłych.
 necrologia (-dzia) *f* nekrolog *m*; wspomnienie o kimś zmarłym.
 necrológico (-dziko) nekrologiczny.
 necrológio (-dzjo) *m* spis *m* zmarłych, nekrolog *m*.
 necrópoli *f* miejsce *n* grzebania.
 necroscopia (-sko-) *f* sekcyja *f* zwłok.
 necrósi *f* obumarcie *n*.
 nefandézza (-decca), nefandità *f* niesłychana zdrożność, bezbożność *f*.
 nefándo *niegodziwy, nieczny haniebny*.
 nefástio *nieszczęsny, smutnej pamięci, oplakany*.
 nefrite *f* zapalenie *n* nerek.
 nefritico (-ko) *nerkowy*.
 negábile *dający się zaprzeczyć*.
 negáre *a* *przeczyć*; = rinnegáre *zapierać się czego*; = rifiutáre *wzbraniać, odmawiać*.
 negatíva (-wa) *f* *zaprzeczenie, wzbranianie się n*; *odmowa f*.
 negativaménte *adv.* *przecząco, odmownie*.
 negativo (-wo) *przeczący, zaprzeczający, odmowny*.
 negatóre *m* *zaprzeczający*.
 negazióne (-dzjo-) *f* *przeczenie, zaprzeczenie n*.
 neghittósio (-git-) *opieszaly, leniwy*.
 neglétto 1. *p, p* *od negligere*; 2. *agg.* *zaniedbany, opieszaly*.
 negli *prep.* *in i art. gli*.
 negligénte (-džente) *niedbały, opieszaly*.
 negligénza (-ca) *f* *niedbalstwo n*.
 negoziánte (-cja-) *m* *kupiec m*.
 negoziáre *a i n* *kupeczyć, handlować*.
 negoziáto *m* *umowa f*; *układ m*.
 negoziatóre *m* *pośrednik m*.
 negózio (-cjo) *m* *interes, handel m*.

negra *f* murzynka *f*.
negriéra *f* okręt *m* służący do przewozu niewolników.
negriére *m* handlarz *m* niewolników.
negro czarny; murzyn *m*.
negrománte *m* czarnoksiężnik *m*.
negromántico (-ko) czarno-księski.
negromanzia (-cia) *f* czarnoksiestwo *n*.
neh! *escl.* wszakże, nieprawda.
nei, nel, nella, nelle, nello *prep.* in *i art.* i, il, la, le, lo.
Nembrótte *m* Nemrod *m*.
nemica (-ka) *f* nieprzyjaciółka *f*.
nemicizia (-czicja) *f* nieprzyjaźń *f*.
nemico (-ko) *m* nieprzyjaciel; nieprzyjazny *m*; ésser ~ być nieprzyjaźnie usposobionym; ~ mortále nieprzyjaciel *m* na śmierć i życie.
nemmánco, nemménó *adv.* ani nawet.
nénia *f* pienia *pl.* pogrzebowe u Raymian.
néo *m* plamka *f* na ciele, pieprz *m*; wada, skaza *f*.
neófito *m* nowochrzczeniec, przechrzta *m*.
neolatino *m* nowołaciński.
neologismo (-dzi-) *m* wyraz *m* nowo utworzony.
neonáto *m* noworodek *m*.
nepóte *v.* nipóte.
neppúre *adv.* ani nawet.
nequízia, nequítà *f* niegodziwość *f*, nieczny postępek *m*.
nerástro czarniawy.
nerbáre *a* wysmagać bykowcem, batem.
nerbáta *f* wysmaganie bykowcem.
nerbatúra *f* wysmaganie bykowcem.
nerbo *m* nerw *m*; siła, jędrność, tęgosc *m*.
nerborúto nerwisty, silny, jędrny.
nerreggiáre (-dżjare) *n* wpadać w czarny kolor, czernieć.

nerézza (-recca) *f* czarność *f*.
nericcio (-czjo) czarniawy, śniady.
nero czarny.
nerofúmo *m* sadza *f*; kopeć *m*.
Neróne *m* Neron *m*.
nervatúra *f* układ *m* nerwowy.
nerveo (-weo) nerwowy.
nervo *m* nerw *m*; dare ai nervi zdenerwować.
nervosità *f* nerwowość *f*.
nervóso nerwowy; mi viene il ~ stanę się nerwowym, zdenerwuję się.
nesci! fare il ~ udawać, że się czego nie wie.
néspola *f* nieszpulka, mispla *f*.
néspole! *escl.* bagatela, drobnotka *f*.
néspolo *m* drzewo *n* nieszpulkowe, misplowe.
nesso *m* związek *m*; styczność, spójność *f*.
nessuno *pron.* *m* żaden, nikt.
nettápénne *m, inv.* wycieraczka *f* do piór.
nettáre *a* czyścić, chędożyć.
nettáre *sost.* *m* nektar *m*.
nettáreo nektarowy.
nettátúra *f* czyszczenie, chędożenie *n*.
nettézza (-tecca) *f* czystość *f*; ~ pubblica czyszczenie *n* ulic.
netto czysty; di~ gładki.
Nettúno *m* Neptun *m*.
neutrále obojętny, neutralny.
neutralità *f* neutralność *f*.
neutralizzáre (-lizza) *a* zobojętnić, neutralizować.
néutro obojętny, nijaki.
neve (-we) *f* śnieg *m*.
nevicáre *n* padać o śniegu.
nevicáta (-wika-) *f* śnieżycza *f*.
nevíschio (-skjo) *m* próśnienie *n* śniegiem; drobny śnieg *m*.
nevóso śnieżny.
nevralgía (-dżia) *f* nerwoból *m*, newralgia *f*.
nevropatía *f* cierpienie *n* nerwów.
nevrósi *f* nerwica *f*.

nevrótico (-ko) chory na nerwy.
nibbio *m* kania *f*.
nicchia (nikkja) *f* nyża, framuga *f*.
nicchio *m* muszla, skorupa *f*.
Niccolò (Nikkolò) *m* Mikołaj *m*.
nicchelino *m* moneta *f* niklowa
nichellare *a* niklować.
nichilismo (-ki-) *m* nihilizm *m*.
nichilista *m i f* nihilista *m*.
Nicóla (-ko) *m* Mikołaj *m*.
nicotina *f* nikotyna *f*.
nicoziána (-cja-) *f* roślina *f* ty-
 toniowa. [skłeta *pl*.
nidiáta *f* zaród, płód *m*; pi-
nidificáre (-ka-) *n* gnieździć się.
nido *m* gniazdo *n*.
nielláre *n* dawać desenie na na-
 czyniach srebrnych, złotych.
niente *m, inv.* nicieś *f*; nicestwo
n; **un bel ~** wcale nic; **non**
ho ~ nie mam nic; **~ affátto**
 wcale nic, nic a nic; **per ~**
 (= gratis) za darmo.
nientediméno, nienteméno *adv.*
 nie mniej jednak, wszelako,
 jednakże mimo to.
Nilo *m* Nil *m*.
nimbo *m* aureola *f*.
nimle.... *v.* nemic....
ninfa *f* nimfa *f*.
ninféa *f* lilia *f* wodna.
ninna, nanna *f* kołysanka; lulu,
 kołysać dziecko śpiwając lulu.
ninnáre *a* lulać, do sau kołysać.
ninnoláre bawić się z kim.
ninnolo *m* zabawka *f*.
nipóte *m i f* siostrzeniec *m*;
 siostrzenica *f*; **i nipoti** = **i pó-**
steri *m, pl.* potomkowie *pl*.
nipotismo *m* nepotyzm *m*.
nissúno *v.* nessuno.
nitidézza (-decca) *f* czystość *f*.
nitído czysty.
nitráto *m* azotan *m*.
nitrico (-ko) azotowy.
nitrire (io nitrisco) *n* rzeć.
nitrito *m* rżenie *n*.
nitro *m* saletra *f*.
nitroglicerína (-cze-) *f* nitro-
 gliceryna *f*.

nitroso saletrzany.
niuno *v.* nessuno.
niveo (-weo) śnieżnobiały.
no *adv.* nie; **no e poi no** nie i
 jeszcze raz nie; **se no** zresztą,
 innym razem; **dire di no** po-
 wiedzieć nie.
nóbile szlachcic *m*; szla-
 chcianka *f*; **guárdia** *f* gwardya *f*
 szlachecka.
nobilésco (-sko) szlachecki.
nobilítáre *a* nadać szlachectwo.
nobilità *f* szlachectwo *n*.
nobilúme *m* szlachełka *m*.
nocea (nokka) *f* kostka *f*, kły-
 kieć *m*.
nocchia (-kja) *f* zielony orzech
m laskowy.
nocchiero, -re (nokkje-) *m* ster-
 nik *m*.
nocchierúto, nocchiúto sęko-
 waty, kłykciasty.
nocchino *m* uderzenie *n*.
nocchio *m* sęk, kamyk *m* w owo-
 cach.
noccio *pr.* od nuocere.
noccioláio (-czjo-) *m* sprzedający
 orzechy laskowe.
nocciolo *m* pestka *f*, jądro *n*.
nocciúola (-czjo-) *f* orzech *m* la-
 skowy.
nocciúolo *m* leszczyna *f*; krzak
m leszczynowy.
noce 1. (-cze) *m* drzewo *n* orze-
 chowe; **2.** *f* orzech *m* włoski.
nocentino, innocentino *m* nie-
 szkodliwy człowiek *m*.
nocévole (-czewo-), nocivo szko-
 dliwy.
nocevolézza (-lecca) *f* szkodli-
 wość *f*.
nocqui *p, r* nociúto *p, p* od
 nuocere.
nocuménto *m* szkoda *f*.
nodélla *m* sęk; staw *m*.
noderóso sękowaty, kolankowa-
 ty, węzłowaty.
nodo *m* węzeł *m*.
nodosità *f* sękowatość *f*.
nodóso sękowaty, węzłowaty.

Noè *m* Noe *m*.

noi *pron.* my; noi altri Italiáni *l*
my Włosi; a noi! dobrze, nuże.

noia *f* nuda, przykrość *f*; = mo-
léstia naprzykrzanie się; le noie
f, pl. nieprzyjemności; recáre,
dare, noia naprzykrzać się; ve-
nire, avére, a noia aż do uprzy-
krzenia.

noiosità *f* nudy *pl.*

noíso *m* nudny, naprzykrzony,
przykry. [mować.]

noleggíare (-dźjare) *a* najać, naj-
noleggiátore najmujący, wynaj-
mujący; wysyłający towary.

nolé gio (-dźjo) *m* najęcie, wy-
najęcie; wysyłka towarów;
najęcie okrętu.

nolénte niechętny, z niechęcią.

nolo *m* najęcie, najem *m*; préa-
dere *a* ~ wynająć, najać; dare
a ~ wynająć.

nomáde *m i f* koczujący, koczow-
nik *m*.

nomáre *v.* nomináre.

Nome *m* imię, nazwisko *n*; mét-
tere ~ nazwać, dać imię; avér
~ nazywać.

noméa *f*wołanie *n*.

nomenclátúra *f* nomenklatura *f*.

nomígnolo (-mínnjo-) *m* prze-
zwisko *n*.

nomína *f* nominacya *f*.

nomínabile mający być miano-
wany.

nomínale imienny *pl.*; valóre ~
m wartość *f*, nominalna.

nomínare *a* nazwać, dać nazwę;
~ eréde ustanowić spadkobier-
cę; ~ si *r* nazywać się.

nomínataménte *adv.* po imieniu,
imiennie = mianowicie.

nomínatívo (-wo) pierwszy przy-
padek.

nomínatóre *m* ten co daje imię;
mianujący na urząd.

non *adv.* nie; non che nietylko,
coż dopiero.

nonagenário (dże-) dziesięćdzie-
siącioletni.

nonchè (-kè) *adv.* coż dopiero.

noncuránte (-ku-) niedbający,
niestojący o co; ~ di niestro-
szczący się o co

noncuránza (-ca) *f* niedbałość
f niedbalstwo, zaniedbanie *n*.

nondiméno *adv.* niemniej, prze-
cież, wszelako, atoli, mimo to.

nonna *f* babka *f*.

nonno *m* dziadek *m*; i nonni =
gli antenáti dziadkowie; przod-
kowie *pl.*

nonnúlla *m* drobnostka *f*, nic *n*.
nono dziewiąty, jedna dziewiąta.

nonostánte *adv.* pomimo, chociaż

nonpertánto *adv.* mimo to, atoli.

nonsénsio *m* niedorzeczność *f*;
głupstwo *n*.

non ti scordár di me *m* nieza-
pominajka *f*.

nonúplo dziewięćkrotny.

norcino (-czí-) *m* handlarz wie-
przowiny.

nord *m* północ *f*; mare del ~
~ Morze Północne *n*; ~ est pół-
nocny wschód *m*; ~ ovest półno-
cny zachód *m*.

nórdico (-ko) północny.

Norimbérga *f* Norymberga *f*.

norma *f* wzór *m*; prawidło *n*;
węgelnica *f*; = régola *f* re-
gula *f*; *a* ~ di stosownie do, we-
dług; di, per ~ za prawidło *n*;

préndere ~ da trzymać się
czego, stósować się do czego.

normále normalny, prawidłowy,
przepisowy; scuola ~ *f* szkoła *f*
normalna, wzorowa.

normalità *f* prawidłowość *f*.

Normandía *f* Normandya *f*.

normánnio *m* Normandczyk *m*.

norvegése (-wedże-) norwęski.

Norvégia (-dźja) *f* Norwegia *f*.

nosocómio (-ko-) *m* szpital *m*.

nossignére (-sinnjore) *m* nie,
mój Panie.

nostalgía (-dźia) *f* tęsknota *f* za
krajem rodzinnym.

nostrále, nostráno krajowy,
nasz, krajowiec.

nostro *m* nasz.; **il** ~ nasz, nasze mienie, nasi; **i nostri** *pl.* nasi rodzice, krewni *pl.*

nota *f* przypis, przypisek *m*; = **elénco** *m* spis *m*; = **certificáto** *m* świadectwo *n*; = **tono** *m* ton, nuta; ~ **caratterística** *f* główna cecha charakterystyczna *f*; **degnó** *di* ~ godny uwagi; **prénder** ~ notatkę zrobić, zanotować; **la** ~ **giusta** właściwy ton *m*.

notabéne *m* nota bene.

notábile godny uwagi; **notábili** *m, pl.* przedniejsi obywatele *pl.*, znamienity. [tość *f*.

notabilità *f* powaga, znakomitość, -ro *m* notaryusz *m*.

notáre *a* notować, zapisać; = **osserváre** spostrzegać, zauważyć; **Le fáccio** ~ **che...** zwracam Panu na to uwagę, że.

notarésco (-sko) notaryalny.

notariáto *m* notaryat *m*.

notarile notaryalny.

notáro *m* notaryusz *m*.

notatóre *v.* nuotatóre.

notazióne (-dzjone) *f* uwaga *f*.

notévole (-wo-) godny uwagi, znaczny.

notificáre (-kare) *a* zawiadomić, uwiadomić.

notificatóre *m* głośiciel, zwia-
stun *m*.

notificazióne (-kadzjo-), **notifica** *f* doniesienie, uwiadomienie, ogłoszenie *n*.

notízia (-cja) *f* wiadomość, znajomość *f*; **venire** *a* ~ **di qualcúno** dowiedzieć się; **venire** *a* ~ **di qualche cosa** do czyjejs wiadomości dojść.

natiziário *m* notes *m* książeczka *f* do notowania.

noto znany; **far** ~ urzawiadomić, donieść.

notoriaménte *adv.* widocznie, oczywiście, jak wiadomo.

notorietà *f* powszechna wiadomość, głośność, jawność *f*.

notório znany, powszechnie wiadomy, głośny.

notámbulo *m* lunatyk *m*.

notfánte dozorca *m* chorych; dozorczytni *f* chorych.

nottáta *f* noc *f*; **far** **la** ~ całą noc nie iść spać.

notte *f* noc *f*; **di** ~ w nocy, nocą; **buona**~; **felice notte!** dobra noc.

nottetémpe: **di** ~ *adv.* w nocy.

nottola *f* zasuwka u drzwi i okien; sowa *f*.

nottolóne *m* nocny włóczęga *m*.

nottúrno *m* nocny; nokturn *m*.

novánta (-wan-)dziewięćdziesiąt.

novanténne *m* i *f* dziewięćdziesięcioletni.

novantésimo dziewięćdziesiąty; jedna dziewięćdziesiąta.

novantina *f* dziewięćdziesiąt; **éssere sulla** ~ w latach dziewięćdziesiątych być; mieć dziewięćdziesiątkę.

novatóre *m* nowator, nowin-
karz *m*.

novazióne (-wacjone) *f* nowość *f*, odnowienie *n*.

nove = 9.

novécénto (-czento) dziewięćset; wiek *m* dziesiąty.

novélla *f* nowość, powieść, baśń *f*.

novellára *n* opowiadać powieści, baśni.

novellatóre *m* opowiadający, piszący powieści, baśni.

novelliére, **novellista** *m* bajarz, piszący nowele.

novellino *m* nowicyusz *m*; nowutki, nowiuteńko.

novélló nowy, młody; **età novélla** *f* wiek *m* dziecienny.

novémbre (-wem-) *m* listopad *m*.

nevéna *f* dziewięćdniowe nabo-
żeństwo *n*.

novenário dziewięćdziesięcioletni.

novénne *m* i *f* dziewięćdziesięcioletni.

novénno okres dziewięciu lat.

novérra *a* liczyć.

nóvero (-wero) *m* liczba *f*.

novitánio *m* *nów* *m* księżycyca.
novità *f* nowość *f*; = *notizia* *f*
nowość *f*; *novità* *f*, *pl.* wiadomo-
ść, *nowicyuszka* *f*.
novizia (-cja) *f* odbywająca no-
wicyat.
noviziato *m* *nowicyat*; czas nauki
i przygotowania.
novizio *m* *nowy*, *niedoświad-*
czony; *nowicyusz* *m*.
nozione *f* *wiadomość*, *znajomość*
f; = *idéa* *f* *pojęcie*, *wyobra-*
żenie *n*; *prime nozioni* *f*, *pl.*
wiadomości *pl.* *elementarne*.
nozze (nocce) *f*, *pl.* *wesele* *n*;
secónde ~ *drugie małżeństwo* *n*;
~ d'oro *złote wesele* *n*.
nube *f* *chmura* *f*.
nubifrágio (-dźjo) *m* *oberwanie*
n *chmury*.
Núbia *f* *Nubia* *f*.
núbile *f* *niezamężna*, *panna* *f*.
nuca (-ka) *f* *kark* *m*.
núcleo *m* *związek*, *zarodek* *m*.
nudare *a* *obnażyć*, *ogolocić*.
nudità *f* *gołosc*, *nagość* *f*.
nudo *goły*, *obnażony*; *łysy*.
nudrire *v.* *nutrire*.
nulla *adv.* *nic*.
nulladiméno *adv.* *niemniej* *je-*
dnak, *wszelako*.
nullággine (-gżine) *f* *blahość*,
nicosc *f*; *zero* *n*.
nullatenénte *nic* *nie posiadający*.
nullità *v.* *nullággine*.
nullo *marny*, *blahy*, *daremnny*,
żaden.
nume *m* *bóstwo* *n*, *Bóg* *m*.
numerábile *dający się policzyć*.
numerabilità *f* *policzalność* *f*.
numerále *m* *liczebnik* *m*.
numerále *a* *wyliczyć*.
numeratóre *m* *liczący*; *licznik* *m*.
numerazióne (-dźjone) *f* *licze-*
nie *n*.
numérico (-ko) *liczbowy*.
número *m* *liczba* *f*; = *cifra* *f*
cyfra *f*; *essere in ~* *być*
w liczbie uprawniającej do u-

ohwały; ~ *legále* *m* *uprawnienie*
do uchwały.
numeróso *liczny*, *mnogi*.
numismática (-ka) *f* *numizma-*
tyka *f*.
numismático (-ko) *numizmaty-*
czny.
nunziatúra *f* *nuncyatura* *f*, *po-*
selstwo *n*.
núnzio (-cjo) *m* *nuncyusz*, *poseł* *m*.
nuócere (-cze-) *n* *szkodzić*.
nuora *f* *synowa*, *żona* *f* *syna*.
nuotáre *n* *pływać*.
nuotáta *f* *pływanie* *n*.
nuotatóre *m* *pływacz* *m*.
nuoto *m* *pływanie* *n*, *plaw* *m*;
a ~ *płynąć*; *passáre a ~* *prze-*
być wplaw, *przepłynąć*.
nuova (-wa) *f* *nowina*, *wiado-*
mość *f*.
nuovo *nowy*; *dí ~* *znowu*; *essere*
~ in una città *w pewnem miej-*
scu być obcym; *uomo ~* *do-*
robkiewicz; *człowiek* *m* *nowy*,
dotychczas nieznany.
nutricáre (io *nútriko*) *a* *żywić*,
karmić.
nutricé (-cze) *f* *żywicielka* *f*;
= bália *f* *mamka* *f*.
nutriénte *pożywny*.
nutriméto *m* *pożywienie* *n*, *po-*
karm *m*, *odżywianie* *n*.
nutrire (io *nutrisko*) *a* *odżywiać*,
żywić; *fuoco nutrito* *m* *żywy*
ogień *m*.
nutritivo (-wo) *pożywny*.
nutritóre *m* *żywiciel* *m*, *pożywny*.
nutrizióne (-cjo-), *nutritura* *f*
odżywianie *n*.
núvola (-wo-) *f* *chmura* *f*.
nuvoláglia (-llja) *f* *chmury*;
obłoki *pl*.
núvolo *m* *pochmurny*; *wielka*
chmura *f*.
nuvolosità *f* *zachmurzenie* *n*,
pochmurnosc *f*.
nuvolóso *pochmurny*.
nuziále (-cja-) *weselny*, *ślub-*
ny, *małżeński*.

O.

- o *cong.* albo, lub; o.... o.....
albo..... albo.
- o *inter.* o!; o Signore! o Boże!;
o che fate costà? no co robicie tu?
- óasi *f* oaza *f*.
- obbed..... v. ubbid.....
- obbie..... v. obie.....
- obligante obowiązujący, wkładający obowiązki.
- obligare *a* zobowiązać, włożyć obowiązek; = costringere (-diere) zmusić; ~ a letto w łóżku więzić, musieć w łóżku leżeć.
- obbligatissimo: Suo ~ najuniżeńszy.
- obligatorio obowiązujący.
- obligazione (-dzjo-) *f* zobowiązanie *n*.
- obbligo *m* obowiązek *m*, zobowiązanie *n*; = dovere *m* powinność *f*, obowiązek *m*; essere in ~ di... (*inf.*) obowiązek mieć coś zrobić.
- obbrobrio *m* hańba, sromota *f*.
- obbrobrioso haniebny, sromotny.
- obelisco (-sko) *m* obelisk *m*.
- oberato obciążony; zadłużony.
- obesità *f* otyłość *f*.
- obeso otyły.
- óbice (-cze) *m* haubica *f*, granatnik *m*. [rzut.
- obiettare *a* zarzucić, zrobić zaobiettività (-wi-) *f* przedmiotowość *f*.
- obiettivo (-wo) przedmiotowy, rzeczowy.
- obietto v. oggettó.
- obiezione (-cjo-) *f* zarzut *m*.
- oblata *f* siostra zakonna *f*.
- oblatoře ofiarujący.
- oblazione (-cjone) *f* ofiara *f*.
- obliare *a* zapominać.
- oblio *m* zapomnienie *n*; porre in ~ zapomnieć.
- obliquità (-kuità) *f* ukośność.
- oblíquo skośny, ukośny.
- oblúngo podłużny.
- óboe *m* obój *m*.
- óbolo *m* obol *m*; ~ di S. Pietro Świętopietrze *n*.
- oca *f* gęś *f*.
- occasione *f* sprawiający co.
- occasione *a* sprawić, zrządzić, dać powód do czego.
- occasione *f* pochop, powód *m*, sposobność *f*.
- ocaso (okkaso) *m* zachód; koniec *m*, zagłada, śmierć *f*.
- occhiaccio: fare gli occhiacci patrzeć krzywem okiem.
- occhiaia (okkja-) *f* oczodół *m*; le occhiaie *pl.* sine obwódki pod oczami.
- occhialaio *m* optyk *m*.
- occhialétto *m* monokl *m*.
- occhiali *m*, *pl.* okulary *pl.*
- occhialino *m* lornetka *f*.
- occhiata *f* rzut *m* oka; *a* occhiate coraz bardziej, widocznie.
- occhiato oczkowaty.
- occhieggiare (-dżjare) *n* oczkować, spozierać miłośnie.
- occhielatura *f* dziurki na guziki u surduta, sukni.
- occhiello *m* dziurka *f* na guzik.
- óchio (okkjo) *m* oko *n*; = sguardo spojrzenie, wejrzenie *n*; colpo d' ~ wejrzenie *n*; *a* ~ e croce powierzchnownie *n*; in un báter d' ~ w mgnieniu oka; dare nell' ~ wpaść w oko; *a* quattro occhi w cztery oczy.
- occholino *m* oczko *n*; fare l' ~ oczkować; zerkać, spoglądać miłośnie
- occhiuto wielooczny.
- occidentale (-oczi-) zachodni.
- occidente *m* zachód *m*; ad ~ na zachód, w zachodnim kierunku.
- occpite *m* tyłogłowie *n*, potylicz *f*.
- occorrente (okkor-) potrzebny.
- occorrenza (-ca) *f* potrzeba *f*; = occasione *f* sposobność *f*;

- = *facecnda* *f* sprawa *f*, interes *m*; *all'* ~ w razie potrzeby.
occurrere *n* zdarzyć się; = *bisognare* (-*sonnja-*) być potrzebnem.
occorrsi *p, r* *occorso* *p, p* od *occurrere*.
occultabile dający się ukryć.
occultare (okkul-) *a* ukryć, kryć.
occulto tajemny, ukryty; *scienze occulte* *f, pl* umiejętności okultystyczne, tajemnicze.
occupabile dający się zająć.
occupare *a* zająć w posiadanie, zagarnąć; ~ *si r* zajmować się czem.
occupatore *m* zaborca, przywłaszczyciel *m*.
occupazione (-*cjone*) *f* zajęcie; zatrudnienie *n*.
oceánico (oczeaniko) oceaniczny.
oceano *m* Ocean *m*.
ocra, ócra *f* okra, żółta farba *f*.
oculare (oku-) *oczny, naoczny; testimone* ~ *m* naoczny świadek *m*; *lente* ~ *f* soczewka *f*, okular *m*.
oculatézza (-*tecca*) *f* oględność, przezorność *f*.
oculato oględny, przezorny.
oculista *m* okulista *m*.
oculistica (-*ka*) *f* okulistyka *f*.
od = *o*.
odalisca *f* odaliska *f*.
ode *f* oda *f*.
odiabile godny nienawiści, wart nienawiści.
odiare *a* nienawidzić.
odiato znieawidzony.
odiatore *m* nienawistnik *m*.
odierno dzisiejszy.
odio *m* nienawiść *f*; *avere in* ~; *portare* ~ nienawidzić kogo; *essere in* ~ być znieawidzonym.
odiosità *f* nienawiść, złość *f*.
odioso nienawistny, obmierzły.
odissea *f* odysea; tułaczka *f*; błaganie się *n*.
odo *pr.* od *udire*.
- odometro* *m* narzędzie do mierzenia drogi przebieżonej.
odontalgia (-*dzia*) *f* ból zębów *m*.
odontologia *f* nauka *f* o chorobach zębów.
odorabile to, co można powąchać.
odorare *a i n* wąchać, obwąchiwać.
odorato *m* zmysł *m* powonienia.
odore *m* woń *f*, zapach *m*; *gli odori* *pl.* zioła *pr.*
odorifero *m* wydający woń, wonny, pachnący.
odoroso wonny, pachnący.
offendere *a* obrazić; = *ferire* naruszyć, uszkodzić; ~ *si r* czuć się obrażonym.
offendibile dający się obrazić.
offenditore obrażający.
offensivo (-*wo*) zaczepny, obrażający.
offensore obrażający.
offerente licytujący; *maggiór* ~ najwięcej dający.
offerire *v.* *offrire*.
offerta *f* ofiarowanie, oświadczenie *n*, ofiara *f*; *offerite* *pl.* wnioski.
offerito *p, p* od *offrire*.
offertaório *m* ofertoryum *n*, tycający się ofiary.
offesa *f* obraza *f*. [dere.
offesi *p, r* *offeso* *p, p* od *offendere*.
ufficiale *v.* *ufficiale*.
officina (-*czl-*) *f* warsztat *m*.
officiosità *f* usługowość *f*.
officioso usługowy; półurzędowy.
offrire *a* ofiarować; = *presentare* ofiarować, podawać.
offuscamento (-*ska-*) *m* zaciemnienie *n*.
offuscare *a* zaciemnić, przyćmić.
oftalmia *f* choroba *f* oczu; *katart* *m*. silny oka.
oftalmico (-*ko*) *oczny*.
oftalmoscópio (-*ska-*) *m* wzornik *m* oczny.
oggettivo (-*wo*) przedmiotowy, rzeczowy

- oggétto** (-dżetto) *m* przedmiot *m*;
 = *mira f cel m*.
oggi (-dżi) *adv*. dziś, dzisiaj;
 d'oggi dzisiejszy; ~ a otto od
 dzisiaj za o-iem dni.
oggidi, **oggiógiórno** *adv*. dziś,
 teraz, za dni naszych.
ogivále (odżiwale) *ostrołukowy*.
ogni (onni) *agg. inv.* każdy: ~
 giorno każdego dnia; ~ tanto
 od czasu do czasu; ~ seigiorni
 co sześć dni.
ognintórno *adv*. naokoło
Ognissánti *m, inv.* dzień Wszyst-
 kich Świętych.
ognóra (onnjora) *adv*. zawsze.
ognúno (onnju-) *pron.* każdy.
oh! (o) *escl.* oh!; oh questa è
 bella! ot, to piękne!
ohè! (oè) *escl.* hejże.
ohi (oi) *escl.* ach.
ohibò (oibò) *escl.* pfe; gdzie tam,
 wcale nie.
ohimè (oimè) *escl.* niestety, biada
 mnic.
olà! *escl.* hola, hej.
Olánda *f* Holandya *f*.
olandése holenderski.
oleáceo (-czéo) zawierający olej,
 oleisty.
oleándro *m* oleander *m*.
oleástro *m* dzikie drzewo oli-
 wne *n*.
oleificio (-czjo) *f* olejarnia *f*.
oleografía *f* olejnodruk *m*.
oleosità *f* oleistość *f*.
oleóso oleisty.
olezzàre (olecca-) *n* pachnąć.
olézzo (-lecco-) *m* woń *f*.
olfátto *m* zmysł *m* powonienia.
oliándolo *m* sprzedający oliwę,
 olej.
oliáto naoliwiony, zaprawiony
 oliwą.
olíbano *m* drzewko kadzidłowe,
 kadzidło *n* białe.
oliéra *f* flaszczyka *f* na oliwę.
oligarchía (-kia) *f* możno-
 władztwo *n*. [czy].
oligárichico (-kiko) możnowład-

- olimpiade** *f* olimpijada *f*.
olímpico (-ko) olimpijski.
Olimpo *m* Olimp *m*.
ólio *m* oliwa *f*, olej *m*; ~ santo
 ostatnie pomazanie, namaszcze-
 nie.
oliva *f* (-wa) oliwka *f* drzewo *n* o-
 liwne.
olivástro (-wa-) oliwkowaty, o-
 liwkowy.
olivéto *m* gaik *m* oliwny; mon-
 te ~ Góra Oliwna za murami
 Jeruzalem.
olivo (-wo) *m* drzewo oliwne *n*;
 ramo *d'* ~ gałązka *f* oliwna.
olla *f* słoik, garnek *m*.
olméto *m*, **olmáia** *f* lasak *m*
 wiązowy.
olmo *m* wiąz *m*.
olocáusto (-ka-) *m* całopalenie *n*.
ológráfo *m* własnoręcznie napi-
 sany.
oltracciò (-czjò) *cong.* oprócz te-
 go, nadto.
oltracotánte (-ko-) zarozumiały.
oltracotánza (-ca) *f* zarozumia-
 łość *f*, uroszczenie *n*.
oltraggiáre (-dżja-) *a* lżyć, znie-
 ważać, skłać.
oltraggiatóre *m* ten co lży, o-
 braża, znieważa kogo.
oltrággio (-dżjo) *m* zniewaga,
 obelga *f*.
oltraggióso obelżywy.
oltr'alpe *adv*. z tamtej strony Alp.
oltramontáno *m* z tamtej strony
 gór.
oltre 1. *prep.* za, poza; 2. *adv.*
 dalej, naprzód.
oltrechè (-kè) *cong.* oprócz tego
 że, nadto, zresztą.
oltremáre *adv.* za morzem; *d'* ~
 zamorski, błękitny.
oltremaríno zamorski.
oltremesúra, **oltremódo** *adv.*
 nadmiarę, niezmiernie, nadzwy-
 czajnie.
oltremónte *adv.* za górami.
oltrepassáre *a* przekroczyć.
omáccio (-czjo) *m* zuch, hultaj *m*

omaggio (-dżjo) *m* hołd *m*; *réndere* ~ hołdować, hołd złożyć; ~ *di gratitudine* wywdzięczenie się; *i miei omaggi* moje uszanowanie *n*, czolobitność *f*.

omái *avv.* teraz, już.

ombel(l)ico (-ko) *m* pepepek *m*.

ombra *f* cień *m*; *all'* ~ *di* ... pod zastoną, ochroną; *dare, préndere* ~ wzbudzić, mieć podejrzenie.

ombráre *a* cieniować, ocienić.

ombratúra *f* cieniowanie *n*.

ombreggiáménto (-dźja-) *m* ocienienie *n*.

ombreggiáre *a* ocieniać, zacienić.

ombreggiatúra *f* cieniowanie *n*.

ombrélla *f* baldaszek *m*, parasolka *f*.

ombrelláio *m* fabrykant *m* parasoli.

ombrellíno *m* parasolka *f*.

ombrélló *m* parasol *m*.

ombrosità *f* cienistość *f*, cień *m*.

ombróso cieni-ty; nieufny, podejrzliwy.

omelia *f* homilia *f*.

omeopatia *f* homeopatyja *f*.

omeopático (-ko) homeopaty-czny.

omérico homeryczny.

Oméro *m* Homer *m*.

óméro *m* bark *m*, kość *f* ramieniowa.

ométtére *a* opuścić, zaniechać.

omiciáttolo (-czját-) *m* człeczek, człeczyna *m*.

omicída (-czí-) *m* i *f* morderczy; morderca, zabójca *m*.

omicidio *m* zabójstwo, morderstwo *n*.

omísi *p, r* oméssó *p, p* od ométtére.

omissióne *f* opuszczenie, zaniechanie *n*.

óm nibus *m*, *inv.* omnibus *m*; *treno* ~ pociąg *m* osobowy.

omo = uomo.

omogeneità (-dże-) *f* jednorodność *f*.

omogéneo jednorodny.

omologáre *a* potwierdzić *akt.*

omologazióne (-djo-) *f* potwierdzenie *n*.

omonimia *f* równoimienność *f*.

omónimo równoimienny.

onágro *m* dziki osioł *m*.

onanismo *m* samogwałt *m*.

óncia (-czja) *f* uncya *f*.

onda *f* fala *f*; bałwan *m* morski; *a onde* falisty.

ondáta *f* bicie *n* fal.

ondáto falisty; morowy (o materyach).

onde *avv.* skąd, kędy, którędy, przez co, dlatego.

ondeggiáménto (-dźja-) *m* kołysanie się *fal*; powiewanie, kołysanie *n* się.

ondeggiáre *n* kołysać się, burzyć się.

ondína *f* undina, topielica, boginka *f* wodna.

ondosità *f* falistość *f*.

ondóso fala.

ondulatório falisty.

ondulazióne (-dżjo-) *f* ruch *m* falisty.

ónere *m* ciężar *m*.

oneróso uciążliwy.

onestà *f* uczciwość, zacność *f*; = *onoratézza* (-tecca) *f* uczciwość, zacność *f*.

onestáre *a* upiększać, okryć pozorem uczciwości.

onéstó uczciwy, cnotliwy, zacny.

ónice (-cze) *m* onyks *m*.

onnipoténte wszechmocny.

onnipoténza (-ca) *f* wszechmoc *f*.

onnisciénte (-szjen-) wszystko wiedzający.

onniveggénte (-wedžen-) wszystko widzący.

onnívoro wszystko jedzący, pożerający.

onomástico (-ko) imieniny.

onomatopéa *f* naśladowanie *n* dźwięku naturalnego.

onorábile szanowny, czcigodny.

- onoránza** (-ca) *f* uszanowanie *n*;
hołd *m*; = onóre *m* cześć *f*;
szacunek *m*.
- onoráre** *a* czcić, szanować, po-
wządać, zaszczycać; ~ si *r* po-
czytać sobie coś za zaszczyt.
- onorário** honorowy; honorarium
n; **membro** ~ *m* członek *m*
honorowy.
- onoratáménte** *adv.* zaszczytnie,
pełen zaszczytu.
- onoratézza** (-tecca) *f* uczciwość,
zaczność *f*.
- onóre** *m* zaszczyt *m*; cześć *f*;
honor *m*; **uomo d'** ~ człowiek
zacny, uczciwy, honorowy; **gli**
onóri di casa honory *pl.* domu.
- onorévole** (-wo-) zacny; szano-
wany, czcigodny.
- onorevolézza** (-lecca) *f* honoro-
wość, czcigodność *f*.
- onorificénza** (-czenca) *f* odzna-
czenie *n*.
- onorifico** (-ko) honorowy, za-
szczytny.
- onta** *f* hańba *f*; wstyd *m*; ad ~
pomimo, wbrew, na przekorę.
- ontanéto** *m* olszyna *f*; lasek *m*
olszowy *m*.
- ontáno** *m* olsza, olcha *f*.
- ontóso** haniebny, sromotny.
- onústo** obarczony, obciążony.
- opacità** (-czy-) *f* nieprzeźroczy-
stość *f*.
- opáco** (-ko) nieprzeźroczysty.
- opále** *m* opal *m*.
- ópera** *f* dzieło *n*; praca, robota;
opera *f*; **per ópera di...** z
pomocą czyją lub czegoś; **per**
opera tua z twojej winy; ~ **pia**
fundacya *f* dobroczynna.
- operábile** dający się zrobić, o-
perować.
- operálio** *m* robotnik *m*.
- operáre** *a* robić, działać, doko-
nać; operować.
- operatívo** (-wo) czynny; sku-
teczny; operacyjny.
- operátio** *m* czyn, dzieło *pl.*
- operatóre** *m* działacz; operator *m*.
- operazióne** (-dzjo-) *f* czynność;
operacya *f*; = **imprésa** *f* przed-
sięwzięcie *n*; **le quattro o-**
perazióni cztery działania *pl.*
- operétta** *f* operetka *f*.
- operosità** *f* czynność *f*.
- operóso** czynny.
- opificio** (-czjo) *m* fabryka *f*;
dzieło *n*; robota *f*.
- opímio** tłusty, żyzny, obfity.
- opinábile** przypuszczalny, podo-
bny do prawdy.
- opináre** *n* sądzić, mniemać; =
giudicáre sądzić.
- opinióne** *f* zdanie, mniemanie *n*.
- oppiláre** *a* zatkać.
- oppilazióne** (-dzjo-) *f* zatkanie *n*.
- óppio** *m* opium *n*.
- opponénte** przeciwny, opierają-
cy się czemu.
- oppórré** (io oppongo) *a* zarzu-
cać, przeczyć czemu; ~ **un ri-**
fiúto dać odmowną odpowiedź;
~ si *r* sprzeciwić się, być prze-
ciwko czemu.
- opportúnismo** *m* oportunizm *n*.
- opportunistá** *mi* *f* oportunista *m*.
- opportunità** *f* dobra, pomyślna
sposobność, pora *f* dogodna.
- opportúno** stosowny, właściwy;
= **favorévole** (-wo-) sprzyja-
jący, pomyślny.
- oppósi** *p, r* **oppósto** *p, p* od
oppórré.
- oppositóre** *m* przeciwnik *m*.
- oppositióne** (-dzjo-) *f* opór *m*,
sprzeciwianie się *n*; **fare** ~ **a**
qualcuno przeciwko czemuś
występować.
- oppósto** przeciwny, sprzeciwia-
jący się; rzecz przeciwna;
all'oppósto *adv.* przeciwnie,
owszem.
- opprésso** *p, r* **opprésso** *p, p* od
opprimere.
- oppressióne** *f* przytłamienie,
gnębienie *n*; duszność *f*, ściska-
nie *n* w piersiach.
- oppressívo** (-wo) gnębiący, uci-
skający.

oppressóre *m* ciemiężca, ciemiężyciel, gnębiciel *m*.
opprimere *a* gnieść, uciskać, ciemiężyć, gnębić.
oppugnare (-punnja-) *a* zwalczać, pokonać.
oppugnatóre *m* ten co zwalcza, zwycięzca, napastnik *m*.
oppure *cong.* albo, czyli.
opra *f* dzienna praca *f*.
oprante *m* wyrobnik *m* dzienny.
optare *n* zdecydować się.
opulento bujny, obfity, zamozny, bardzo bogaty.
opulenza (-ca) *f* obfitość *f*, bogactwo *n*.
opuscolo (-sko-) *m* dziełko *n*.
or = ora.
ora 1. *f* godzina *f*; *che ~ è?* która godzina jest? *sone le due (ore)* druga godzina; *di buon'ora* wcześniej, wczas; 2. *adv.* teraz; *or ora* zaraz, właśnie; *d'ora in poi* od teraz, od dzisiaj, odąd. [powiednia *f*.
oracolo (-ko-) *m* wyrocznia, przepowiednia *m*.
orale *m* złotnik *m*.
orale *ustny*.
oramái *adv.* teraz, już.
orare *n* modlić się.
orario *m* godzinny; rozkład *m* jazdy; *in ~* punktualnie.
oratore *m* mowca *m*.
oratoria *f* krasomówstwo *n*, sztuka *f* dobrego mówienia.
oratorio *m* modlnica *f*, śpiew *m* kościelny z muzyką, krasomowczy.
Orazio (-cjo) *m* Horacy *m*.
orazione *f* mowa, modlitwa *f*.
orbare *a* zrabować, pozbawić czego.
orbe *m* świat *m*, kula *f* ziemską.
orbene! *escl.* a więc.
órbita *f* oczodoł *m*.
orho ślepy; ogołocony, pozbawiony; *da orbi* na oślep.
orca (-ka) *f* rodzaj *m* ryby.
orchestra (orke-) *f* orkiestra *f*; **directóre** *d'* ~ *m* kapelmistrz *m*.

orchestrále orkiestralny.
orchidea (orki-) *f* storczyk *m*.
orciala (-czja-) *f* piwnica *f* na naczynia z oliwą.
órcio (-czjo) *m* dzbanek *m*; naczynie *n* na oliwę.
orcuiólo (-czjo-) *m* dzbanuszek *m*.
orco (-ko) *m* poczwara *f*, potwór *m*, piekło *n*.
orda *f* horda *f*.
ordalia *f* sąd *m* boży.
ordégno, **ordigno** (-dinnjo) *m* narzędzie *n*; = **congegno** (dżennjo) *m* mechanizm *m*, sprężyna *f*.
ordiménto *m* knowanie, uknućie *n* czego
ordinále zwyczajny, pospolity, porządkowy; **numero** ~ *m* liczba *f* porządkowa.
ordinaménto *m* porządek *m*, uporządkowanie *n*; = **istituzióne** *f* uszykowanie, urządzenie *n*
ordinánza (-ca) *f* rozkaz *m*, rozporządzenie *n*; *d'* ~ *przepisowo*.
ordinare *a* uporządkować; = **disporre** uszykować, porządnie ułożyć; = **comandare** rozkazywać, dowodzić.
ordinario zwyczajny, porządný.
ordinato porządný.
ordinatóre *m* rządca, zawia-dowca, gospodarz *m*.
ordinazióne (-dzjo-) *f* rozporządzenie *n*, rozkaz *m*; **ordynacya** *f* lekarska.
ordine *m* porządek *m*; = **comando** *m* rozkaz *m*; = **fila** *f* szereg *m*; = **grado** *m* ranga *f*; ~ **sacro** *m* zakon *m*; ~ **del giorno** porządek *m* dzienny.
ordire (io ordisko) *a* osnuć, knuć.
orditóio *m* warsztat *m* tkacki.
orditóre *m* snujący, knujący.
orditura *f* snowanie, snucie, knowanie *n*.
orecchiante (-rekkjan-) *ze* słuchu śpiewający.
orecchiata *f* uderzenie w ucho

orecchino (-rekki-) *m* kulczyk *m*.
 orécchio (-kjo) *m* ucho *n*, słuch
m; a ~ ze słuchu.
 orecchióni *m*, *pl.* rodzaj choroby
 uszu.
 orecchiúto uszaty, mający długie
 uszy.
 oréfcie (-cze) *m* złotnik *m*.
 oréficeria *f* złotnictwo *n*.
 orería *f* rzeczy *pl.* złote.
 órfana *f* dziewczyna *f*, sierota *f*.
 órfano *m* osierocony; chłopiec
m sierota.
 orfanotrófió *m* dom dla sierot.
 Orféo *m* Orfeusz *m*.
 organáio *m* organomistrz *m*.
 orgánico (-ko) organiczny; lista
 porządkowa urzędników.
 organino, organétto *m* kata-
 rynka *f*.
 organismo *m* organizm *m*.
 organista *m* organista *m*.
 organizzáre (-nicca-) *a* organi-
 zować.
 organizzatóre *m* organizator *m*.
 organizzazióne (-dzjone) *f* or-
 ganizacja *f*.
 órgano *m* organ, narząd *m*; or-
 gany *pl.*
 orgásmo *m* wzruszenie, burze-
 niesię; wrzenie, kipienie *n* krwi.
 órgia (-dźja) *f* orgia *f*.
 orgóglío (-lljo) *m* pycha, duma *f*.
 orgoglióso pyzany, dumny.
 oricélló (-czel-) *m* lakmus *m*.
 orientále wschodni; Asia ~ *f*
 Azya *f* wschodnia.
 orientársi *r* oryentować się;
 skierować się na wschód.
 orientazióne (-dzjone) *f* oryen-
 tacja *f* rozpoznanie *n*.
 oriénte *m* wschód *m*; Grand' O-
 riente *m* Wielki Wschód (toża
 masonska).
 orifizio (-cjo) *m* otwór *m*.
 originále (-dzi-) pierwotny, po-
 czątkowy; oryginalny; peccá-
 to ~ *m* grzech *m* pierwotny.
 originalità *f* oryginalność, pier-
 wotność *f*.

origináre *a i n* dać początek;
 brać początek, pochodzić.
 orginário pierwotny, początko-
 wy.
 origine (-dzi-) *f* początek *m*; le
 origini *pl.* początki *pl.*
 origliáre (-rillja-) *a* podłuchiwać.
 origliére *m* poduszka *f*.
 orina *f* moczu *m*.
 orinále *m* urynał, nocnik *m*.
 orináre *n* oddawać mocz.
 orinatóio *m* wychodek, pissoir *m*.
 orioláio *m* zegarmistrz *m*.
 oriúndo pochodzący.
 oriúolo *m* zegar *m*.
 orizzontále (-riccon-) poziomy.
 orizzontársi *r* umieć się zna-
 leść, oryentować się.
 orizzónte *m* horyzont *m*.
 Oriándo *m* Roland *m*.
 orláre *a* obrębiać.
 orlatúra *f* obrąbek, szlak *m*;
 obrębiecie *n*.
 orlo *m* breg *m*; krawędź *f*.
 orma *f* ślad, trop *m*.
 ormái *adv.* już.
 ormáre *a* tropić.
 ormeggiáre (-dźja-) *a* okręt przy-
 wiązać na linie.
 orméggio (-dźjo) *m* lina *f* okrę-
 towa, przywiązanie *n* okrętu
 zapomocą liny.
 ornamentále ozdobny.
 ornáméto *m* ozdoba *f*; orna-
 ménto *m*.
 ornáre *a* zdobić, ozdobić.
 ornatissimo; all' ~ Signor N.
 N. Do Jaśnie Wielmożnego
 Pana.
 ornativo (-wo) zdobiący; ozdo-
 biony.
 ornáto *m* ozdoba, ornamentyka *f*.
 ornatóre *m* ozdobiiciel *m*.
 ornatúra *f* ozdoba *f*; przyozdo-
 bienie *n*.
 ornitología (-dzia) *f* ornitologia *f*.
 ornitólogo *m* ornitolog *m*.
 oro *m* złoto *n*; d'oro złoty; ori
pl. rzeczy, przedmioty *pl.* złote.
 orografía *f* orografia *f*.

orográfico (-ko) orograficzny.
orologeria (-dże-) *f* sklep *m* zegarmistrzowski.
orologiáio *m* złotnik *m*.
orológio (-dżjo) *m* zegar *m*; ~ **regolatóre** zegar *m* normalny.
oroscópio (-sko-) *m* horoskop *m*.
orpellare *a* ozdobić błyskotkami; upiększyć, ubarwić.
orpello *m* szych *m*; świecidełko *n*; błyskotka *f*; pozór *m*.
orréndo straszny, okropny.
orribile okropny, przerażający.
orribilità *f* straszność, okropność *f*.
orridézza (-decca) *f* obrzydliwość.
órrido okropny, przerażający.
orróre *m* przerażenie *n*; zgroza *f*; obrzydzenie *n*; odraza *f*; **avere in ~** brzydzić się czem, kim.
orsa *f* niedźwiedzica *f*.
orsacchióto (-sakkjót-) *m* niedźwiadek *m*.
orso *m* niedźwiedź *m*; ~ **bianco** niedźwiedź biały, podbiegunowy.
órsola *f* Urszula *f*.
orsù *adv.* dobrze, nuże, dalej; żwawo.
ortággio (-dżjo) *m* ogrodowizna, jarzyna *f*.
ortáglia (-llja) *f* grunt *m* używany do uprawy warzywa.
Orténsia *f* Hortenzja *f*.
ortica (-ka) *f* pokrzywa *f*.
orticáio *m* zarośla *pl.* z pokrzyw.
orticária *f* pokrzywka *f*.
orticultóre *m* hodowca *m* jarzyn, owoców
orticultúra *f* hodowla *f* jarzyn, owoców.
orto *m* ogród *m* warzywny; ~ **botánico** ogród *m* botaniczny.
ortodossia *f* prawowierność *f*.
ortodóssso prawowierny.
ortoeplá *f* nauka o właściwym wymawianiu.
ortografía *f* ortografia *f*.
ortográfico (-ko) ortograficzny.

ortoláno *m* ogrodnik *m*.
ortopedía *f* ortopedia *f*.
ortopédico (-ko) ortopedyczny.
orza (-ca) *f* lewa strona okrętu, na lewo.
orzaiuolo *m* jęczmień *m* na oku.
orzáta *f* mleko *n* migdałowe, orszada *f*.
orzo (-co) *m* jęczmień *m*; ~ **perláto** krupy *pl.* perłowe.
osánna *f*, *inv.* hosanna *f*.
osáre *n* śmieć, odważyć się.
oscenità (-sze-) *f* sprośność *f*; wszeteczeństwo *n*.
oscéno sprośny, wszeteczny.
osóillare *n* wahać się, kołysać się.
oscillatório *m* wahający się.
oscillazióne (-dżjo-) *f* wahanie *n* się, kołysanie się
oscurábile (osku-) dający się zaćmić.
oscuraméto *m* zaćmienie *n*.
oscurantismo *m* obskurantyzm *m*.
oscurantista *m* i *f* obskurant *m*.
oscuráre *a* zaciemnić *n*.
oscurità *f* ciemnota, ciemność, niejasność *f*; **nell' ~** niejasno.
oscuóre ciemny; = **sconosciúto** nieznaný.
ósmio *m* osmium *n*.
ospedále *m* szpital *m*.
ospitále gościnnie.
ospitalità *f* gościnność *f*.
ospitáre *a* gościć u siebie, mieć kogoś w gościnie.
óspite *m* gość *m*; dający gościnę *m*.
ospizio (-cjo) *m* gospoda *f*; przytułek *m*.
ossáme *m* kości *pl.*
ossário *m* kostnica *f*.
ossatúra *f* układ *m* kostny.
ósseo kościsty.
ossequénte (-kuen-) poddańczy, podległy.
ossequiáre *a* okazywać głębokie uszanowanie, hołdować.
osséquo *m* uszanowanie *n*; uległość *f*; postużenieństwo *n*; i **miei osséqui** *pl.* moje najgłębsze uszanowanie.

- ossequioso** pełen uszanowania, uniżony, pokorny.
osservabile (-wa-) widzialny, spostrzegalny, godzien uwagi.
osservanza (-ca) *f* zachowywanie, przestrzeganie, uszanowanie *n*.
osservare *a* uważać, zastanawiać się, robić spostrzeżenia; **Le faccio** ~ zwracam Panu na to uwagę.
osservatore *m* dostrzegacz, spostrzegacz *m*.
osservatorio *m* obserwatorium *n*; ~ **astronomico** obserwatorium *n* astronomiczne.
osservazione (-dzjo-) *f* uważanie, postrzeżenie *n*.
ossesso opętany.
ossia *cong.* albo, czyli.
ossidabile dający się utlenić.
ossidare *a* utleniać, oksydować.
ossido *m* oksyd *m*.
ossificare (-ka-) *n* skostnieć.
ossigenare (-dże-) *a* nasycić tlenem, kwasieć (chemicznie).
ossigeno *m* tlen *m*.
osso *m* kość *f*; ~ **sacro** kość *f* krzyżowa; ~ **duro** *fig.* twardy orzech *m*.
ossuto kostny (twardy jak kość).
ostacolare (-ko-) *n* czynić przeszkody.
ostacolo *m* przeszkoda *f*.
ostaggio (-dźjo) *m* zakładnik *m*.
ostante: **ciò non** ~ *adv.* mimo to, atoli.
ostare *n* stać na przeszkodzie, sprzeciwiać się; **nulla osta** nie ma żadnej przeszkody.
oste 1. *m* gospodarz, właściciel *m* gospody, zajazdu; 2. *m* wojsko *n* nieprzyjacielskie.
osteggiare (-dźja-) *n* zwalczać, uderzyć na nieprzyjaciela.
ostello *m* dom *m*; mieszkanie *n*.
ostensibile mogący być okazanym.
ostensório *m* monstrancja *f*.
ostentare *n* popisywać się czem,
- ostentativo** (-wo) chępliwy, samochwalczy.
ostentazione (-dzjo-) *f* chępliwosć *f*.
osteologia (-dźia) *f* część *f* anatomii o kościach.
osteria *f* gospoda *f*.
ostessa *f* gospodyni, właścicielka *f* gospody.
ostetricia (-czja) *f* położnictwo *n*.
ostétrico (-ko) położniczy; położnik *m*.
óstia *f* hostya *f*; opłatek *m*.
óstile cierpki, gorzki, przykry. **ostile** nieprzyjazny.
ostilità *f* nieprzyjaźń, niechęć *f*.
ostinarsi *r* uprzeć się.
ostinatézza (-tecca), **ostinazione** (-cjo-) *f* zaciętosć, uporczywość *f*.
ostinato uporny, uporczywy.
ostracismo (-czy-) *m* ostracyzm *m*.
ostrica (-ka) *f* ostryga *f*.
ostriçcio *m* ławica *f* ostrygowa; sprzedający ostrygi.
ostrogóto *m* Ostrogot, Got wschodni; barbarzyński *m*.
ostruire *a* zatkać, zapchać.
ostruzione (-cjo-) *f*, **ostruionismo** *m* zatkanie *n*, obstrukcja *f*.
Oswaldo *m* Oswald *m*.
Otello *m* Otello *m*.
otite *f* zapalenie *n* ucha.
otro, otro *m* bukłak, wór *m* skórzany.
ottaédro *m* ośmiościan *m*.
ottágono *m* ośmiobok, ośmiokąt *m*.
ottángolo *m* ośmiokąt *m*.
ottánta = 80.
ottanténne osiemdziesięcioletni.
ottantésimo osiemdziesiąty.
ottantina *f* prawie, jakie osiemdziesiąt; **éssere sull'** ~ mieć osiemdziesiątkę.
ottánda *f* drop *m*.
ottáva (-wa) *f* okres *m* ośmiu dni, oktawa *f*.
Ottaviáno *m* Oktawian *m*.

ottavíno *m* flet *m* oktawowy.
Ottávio (-wio) *m* Oktawiusz *m*.
ottávó (-wo) ósmy; jedna ósma.
ottemperáre *n* zadosyć uczynić,
 dogodzić; być posłusznym.
ottenebráre *a* zaćmiec.
otténere *a* otrzymać, osiągnąć,
 dopiąć.
otténgo *pr.* otténni *p, r* od
 ottenére.
ottensbile dający się otrzymać,
 osiągnąć.
óttica (-ka) *f* optyka *f*.
óttico *m* optyczny; optyk *m*.
ottimáte *m* optymat *m*.
ottimísmo optymizm *m*.
ottimísta *m* i *f* optymista *m*.
óttimo (*sup.* od buono) najlepszy,
 bardzo dobry.
otto = 8; oggi *a* otto od jutra
 za osiem dni.
ottobráta *f* wycieczka *f* w mie-
 siacu październiku.
ottóbre *m* październik *m*.
ottocénto osiemset; wiek dzie-
 wietnasty.
ottomána *f* otomana *f*.
ottománo otomański, turecki.
ottomíla osiem tysięcy.
ottonáio *m* mosiężnik *m*.
ottonáme *m* rzeczy *pl.* mosiężne.
ottóne *m* mosiądz *m*.
Ottóne *m* Otto *m*.
ottuagenário (-dże-) osiemdzie-
 sięcioletni.
ottúndere *a* stępić.
óttuplo ośmiokrotny.
otturaménto *m* zatkanie *n*.
otturáre *a* zatkać.

otturatóre *m* zamknięcie, zatka-
 nie *n*.
ottusángolo rozwartokątny.
ottúsi *p, r* ottúso *p, p* od ottún-
 dere.
ottusità *f* tępość *f*.
ottúso tępy; stępiony.
ovála (-wa-) *f* jajnik *m*; gallína ~
 kura *f* nosząca jaja.
ovaiuolo *m* kubek *m* na jaja.
ovále jajowaty, owalny.
ováριο *m* jajnik *m*, zarodek *m*
 owocowy u drzew i roślin.
ováttá (-wat-) *f* wata *f*.
ovattáre *a* watować.
ovazióne (-cjo-) *f* owacya *f*;
 fare un' ~ zrobić komuś owacyę.
ove (-owe) *adv.* gdzie; gdy, kiedy.
ovest *m* zachód *m*.
ovifórme (owi-) jajowaty.
ovíle *m* owczarnia *f*.
ovíparo noszący jaja.
ovo *v.* uovo.
óvulo *m* małe jajo, jajko *n*.
ovúnque (-kue) *adv* gdziekol-
 wiek, wszędzie.
ovvéro *cong.* albo, czyli.
ovviáre zapobiedz.
óvvio (owwio) pospolity, znany.
ozíáre (odzja-) *n* próznować,
 włożyć się.
ózio (-cjo) *m* próznowanie *n*.
oziosággine (-dzi-), **oziosità** *f*
 próżniactwo *n*.
ozíoso próżniak.
ozónico (-ko) zawierający ozon.
ozóno (ocóno) *m* ozon *m*.
ozonómetro *m* ozonometr *m*.

P.

pacatézza (-katecca) *f* spokoj-
 ność, powolność *f*.
pacáto spokojny, powolny.
pacca (pakka) *f* cięcie, uderze-
 nie *n*.

pacchéto (-ket-) *m* pakiecik *m*.
pacehiáre (-kja-) *n* żreć.
pacciáme (-czja-) *m* opadnięte
 liście *pl*.
pacco (pakko) *m* pakiet *m*.

- pace** (-cse) *f* pokój *m*; darsi ~
 uspokoić się.
pachidérmo *m* gruboskórzec *m*.
pacière (-czie-) *m* sprawca *m* po-
 koju.
pacificábile (-czifika-) dający
 się uspokoić.
pacificáre *a* uspokoić, pojednać.
pacificatóre *m* uspokoiiciel, po-
 jednawca *m*.
pacificazióne (-dzjo-) *f*, pacifica-
 mento *m* uspokojenie *n*.
pacífico (-ko) spokojny, pokojowy.
pacioccóne (-czjokkone) *m*; -a *f*
 puciołowaty, pyzaty.
padélla *f* patelnia *f*.
padelláio *m* ten co wyrabia pa-
 telnie.
padelláta *f* pełna patelnia.
padiglióne (-dilljo-) *m* pawilon,
 namiot *m*; ~ dell'orécchio
 małżowina *f* uszna.
Pádo (-wa) *f* Padwa *f*.
padre *m* ojciec *m*.
padreggiáre (-dźja-) *n* wdać się
 w ojca.
padrino *m* ojciec *m* chrzestny.
padróna *f* pani *f*; ~ di casa
 pani domu.
padronále pański.
padronáza (-ca) *f* panowanie *n*,
 władza *f*; = arrogánza *f* za-
 rozumiałość *f*, uroszczenie *n*.
padronáto *m* posiadanie; kola-
 torstwo *n*.
padróne *m* pan; pracodawca,
 pryncypał *m*; = proprietário
 właściciel *m*.
padroneggiáre (-dźja-) *n* i a pano-
 wać, władać, rządzić.
padúle *m* bagno *n*.
paesággio (-dźjo) *m* kraina *f*,
 ziemia *f*, krajobraz *m*.
paesáno *m* wieśniak *m*; = com-
 paesáno rodak, ziomek *m*.
paése *m* kraj *m*; = villággio
 wieś *f*; mandáre a quel ~
 posłać do djabła.
paesélló *m* wioska, wiosieczka *f*.
Paesi Bassi *m*, *pl.* Niderlandy *pl.*

- paesista** *m* *f* pejzażysta, malarz
m krajobrazów
paífutéllo puciołowaty, pyzaty.
paífuto puciołowaty, pyzaty.
paga *f* płaca, pensya *f*, żołd *m*.
pagábile mający się zapłacić,
 płatny.
pagaménto *m* zapłata *f*.
paganésimo *m* pogaństwo *n*.
pagáno *m* poganin *m*.
pagáre *a* płacić; quanto pa-
 gheréise...cobymniedał, gdy-
 by; me la pagherái! to mi
 zapłacisz.
pagatóre *m* płacący.
pagélla (-džel-) *f* cenzura *f*.
pággio (-dźjo) *m* paż; pacholek *m*.
pagherò 1. *fut.* od pagáre; 2.
m skrypt *m* dłużny.
página (-dźi-) *f* strona *f*.
paginatúra *f* dzielenie arkusza
 na kartki.
paglla (-llja) *f* słoma *f*.
pagliaccésco (-czesko) pajaco-
 waty.
pagliacciáta (-czja) *f* figiel *m*;
 błazeński, błazeństwo *n*.
pagliáccio (-czjo) *m* siennik *m*;
 pajac, błazen *m*.
pagliáio *m* kupa *f*; bróg *m*;
 sterta słomy *f*.
pagliainólo sprzedający słomę.
pagliáto (pallja-) słomistożółty.
pagliericcio (-czjo) *m* sieczka *f*;
 siennik *m*.
paglierino słomistożółty.
pagliéto *m* trzcinisko *n*.
pagliétta *f* doradca *m* pokatny.
paglino *m* słomianka, plecionka
f ze słomy.
pagliólo *m* osypka, plewa; pod-
 ściółka ze słomy.
pagnóttá *f* bochenek *m* chleba.
pago zadowolony, zaspokojony.
pagóda *f* pagoda *f*.
paino *m* modniś, fireyk *m*.
páio *m* (*pl.* le paia) para *f*.
paioláta *f* pełen kocioł.
painólo *m* kociołek *m*.

pala *f* łopata *f*.
paladino *m* paladyn *m*.
palafitta *f* palisada *f* w rzece.
palafreniere *m* masztalierz *m*.
palafreno *m* stępek *m* (koń wierz-
 chowy).
palagio (-džio) *m* pałac *m*.
palamidone *m* wielki i długi
 płaszcz *m*.
palanca (-ka) *f* tarcica *f*; parkan
m; pal *m*; móneta *f* pięcio-
 centynowa.
palancato *m* palisada *f*.
palanchino (-ki) *m* lektyka *f*;
 krzesło *n* do noszenia.
palancola *f* ścieżka *f*.
palandra *f* łódź *f* rybacka,
 często *n* rybackie.
palandrano *m* długi, szeroki
 płaszcz *m*; oponcza, burka *f*.
palare *a* bić, wbijać pale.
palata *f* pełna łopata *f*.
palatina *f* futerko *n* które damy
 na szyi noszą.
Palatinato *m* Palatynat *m*.
Palatino *m* Palatyn *m*.
palato *m* podniebienie *n*.
palatura *f* wbijanie *n* kołków,
 pali.
palazzina (-lacci-) *f* willa, pa-
 łacyk *m*.
palazzo (-lacco-) *m* pałac *m*.
palchettista (-ket-) *m* i *f* właści-
 ciel *m* łoży.
palchétto *m* przedział *m*; prze-
 groda; łoża *f*.
palco (-ko) *m* krokiew; posadzka
f; sufit *m*; ~ scénico *m* łoża
f w teatrze; = patibolo *m*
 rusztowanie *n*; = tribúna *f*
 trybuna *f*; ~ morto *m* strych *m*.
paléo *m* krażek, bąk *m*; wartałka *f*.
paleografia *f* paleografia *f*;
 sztuka czytania dawnych ręko-
 pisów.
paleógrafo *m* paleograf *m*.
paleontologia (-džia) *f* paleon-
 tologia *f*.
palesaméto *m* objawienie, wy-
 jawienie *n*.

palesare *a* objawić, odkryć, od-
 słonić.
palése jawny, widoczny; **far** ~
 objawić, uwiadomić.
Palestina *f* Palestyna *f*.
paléstra *f* szkoła zapasów, za-
 paśnictwo *n*.
palétta *f* łopata *f* do węgla.
palettata *f* pełna łopata.
palétto *m* klamka, zasuwka *f*;
 mały pal *m*.
palina *f* gaik, lasek *m*.
palingénesi (-dze-) *f* odrodzenie *n*.
palinodia *f* odśpiewanie odwo-
 łanie, odszczekanie *n*.
pálio *m* płaszcz *m*; ubranie *n*;
 wyścigi *pl*.
palischermo (-sker-) *m* łódź,
 łódka *f*.
palissandro *m* palisander *m*.
pallizzata (-licca-) *f* palisada *f*;
 ostrokół *m*.
palla *f* kula *f*.
palladio *m* obrona ucieczka *f*.
palláo *m* sprzedający kule.
pallata *f* uderzenie *n* piłką.
palleggiare (-džia-) *a* i *n* odbijać
 piłkę.
palléggio (-džio) *m* rzucanie piłką.
palliare *a* osłonić pozorem,
 okryć płaszczykiem, obwijać
 w bawełnę.
palliativo (-wo) *uśmierzający* na
 chwilę.
pallidézza (-decca) *f* bladeść.
pállido *blady*
pallina *f* kulka *f*.
pallino *m* mała kulka *f*.
pállio *m* płaszcz *m* biskupi, pa-
 lium *n*.
pallonáo *m* nadymacz baloni-
 ków; fanfaron, juuak *m*.
palloncino (-czi-) *m* mała piłka *f*;
 lampion *m*.
pallóne *m* wielka piłka skórzana
 do gry; ~ volánte balon wy-
 pełniony gazem, służący do
 latania; ~ frenáo balon *m*
 przywiązany.
pallóre *m* bladeść *f*.

pallotta, pallottola *f* kulka *f*.
pallottoláio *m* kręgelnia *f*.
palottoliére *m* rosyjska maszyna do liczenia; szczyty *pl*.
palma *f* palma *f*; *in ~ di mano* dłoń *f* ręki.
palmáto wyszywany w palmy.
palmento: **maggiare a due palmenti** jeść pełną gębą, jeść za dwóch.
palméto *m* galk *m* palmowy.
palmífero bogaty w palmy.
palmípede *m* ptak *m* pletwonogi, pływający. [mowa].
palmízio (-cjo) *m* gałązka *f* pal-
palmo *m* pędz *f*; *a ~ a ~* krok za krokiem.
palo *m* pal, kół, słup *m*; *~ del telégrafo* słup *m* telegraficzny.
palómba *f* gołąb *m* grzywacz.
palombáro *m* nurek *m*.
palómbó *m* morski pies *m*.
palpábile namacalny, dotykalny; jawny, oczywisty.
palpabilità *f* jawność, oczywistość *f*.
palpáre *a* macać, dotykać.
palpébra *f* powieka *f*.
palpeggiáre (-dźja-) *a* macać, dźubać, gmerać.
palpitáre *n* drgać, bić o sercu, falować.
palpitazióne (-dzjo-) *f* drganie, bicie *n* serca
pálpito *m* bicie serca, drganie *n*; *~ d'amóre* podnieta *f*; wzruszenie *n* miłosne.
paltò *m, inv.* paltot *m*.
paludaménto *m* szata, suknia *f*.
palúde *f* bagno *n*.
paludóso bagnisty.
pámpano *m* liście *pl.* winnej latorośli.
pampanóso okryty liśćmi.
panácea (-czea) *f* środek *m* na wszystko.
panáre *a* posypywać bułką tartą mięso przy smarzeniu.
panattiera *f* kosz *m*; torba *f* na chleb.

panca (-ka) *f* ława, ławka *f*.
pancáció (-czjo) *m* tapczan *m*; legowisko *n*.
panchétto (-ket-) *m* ławeczka *f*; stołeczek *n* pod nogi.
pánčia (-czja) *f* brzuch, kałdun *m*; **grattársi la** *~* próżnować; **a ~ all'aria** na plecach, na wznak.
panciólle (-czjól-): *in ~ avv.* wygodnie wyciągnięty.
panciótto *m* kamizelka *f*.
panciúto (-czju-) brzuchaty.
panconcélló (-konczel-) *m* lata *f*.
pancóné *m* dyl *m*; tarcica; heblownica *f*.
pancótto (-kot-) *m* kasza rozgotowana, papka *f*.
páncreas *m, inv.* trzustka *f*.
pandemónio *m* hałas *m*; piekielny.
pane *m* chleb *m*.
panegirico (-dźiriko) *m* pañegiryczny, pochwalny.
panegirista *m* wielbiciel, panegirysta *m*.
panetteria *f* piekarnia *f*.
panettiére *m* piekarz *m*.
panettóne *m* bułka *f* pszenna, słodka z rodzynkami.
panfóрте *m* piernik *m*.
pangermanismo (-dźer-) *m* wszechniemieckość *f*.
pangermanista *m* wszechniemiec *m*.
pánia *f* lep *m* na ptaki.
paniccia (-czja) *f* papka *f*.
panico (-ko) *m* proso *n*.
pánico paniczny; **timór ~** *m* twroga *f* popłoch *m*.
panicoláio *m* zamieszanie *n*.
paniéra *f* kosz *m*.
panieráio *m* koszykarz *m*.
panieráta *f* pełen kosz.
paniére *m* kosz *m*.
panificio (-czjo) *m* piekarnia *f*.
panino *m* bułka *f*; *~ grávido* bułka z masłem, wędliną.
panióné *m* gałązka *f* posmarowana lepem.

- panlúzza** (-niucca) *f* gałązka posmarowana lepem.
- panna** *f* śmietana *f*; ~ **montáta** bita śmietana.
- pannainólo** *m* sprzedający sukno.
- panneggiáménto** (-dźja-) *m* ubranie, ozdobienie *n*; **draperya** *f*.
- panneggiáre** *n* ozdabiać; **drapować**.
- pannélo** *m* płócienko *n*; kawałek sukna.
- pannicélló** (-czel-) *m* kawałek sukna; **pannicélli caldi** *pl.* nieskuteczne środki lekarskie.
- pannína** *f* postaw *m* sukna.
- panno** *v* sukno *n*; **i panni** *pl.* suknie *pl. f.*
- pannocchia** (-nokkjá) *f* kiść *f* kukurydzy.
- pannocchiúto** kiściasty.
- pannoláno** *m* derka wełniana *f*.
- pannolíno** *m* prześcieradło *n*.
- panoráma** *m* panorama *f*.
- panslavismo** (-wi-) *m* panslawizm *m*.
- panslavista** *m* panslawista *m*.
- pantalóne** *m* białen, arlekin *m*.
- pantalóni** *m, pl.* spodnie *pl.*
- pantáno** *m* bagno *n*.
- pantanóso** bagnisty, błotnisty.
- panteísmo** *m* panteizm *m*.
- panteísta** *m i f* panteista *m*.
- panτέρα** *f* pantera *f*.
- pantófolá** *f* pantofel *m*.
- pantofoláio** *m* wyrabiający pantofle *m*.
- pantógrafo** *m* pantograf *m*.
- pantomíma** *f* pantomina *f*.
- pantóndo** *m* bułka *f*.
- pauzána** (-ca-) *f* wybieg *m*, frazes *m*.
- Paola** *f* Paulina *f*.
- Paólo** *m* Paweł *m*.
- paolótto** klerykalny, świętoszkowaty.
- paonázzo** (-nacco) fioletowy.
- papa** *m* papież *m*.
- papábile** ten, który ma widoki zostać papieżem.
- papále, papésco** (-sko) papieski.
- papalina** *f* czapka *f* do noszenia w domu.
- papalino** *m* papieski; żołnierz *m* papieski.
- papáto** *m* papieństwo *n*, godność papieska *f*.
- papávero** (-we-) *m* mak *m*.
- pápera** *f* młoda gęś, gaska *f*.
- pápero** *m* gąsior *m*, 'głupiec *m*.
- papillóne** *m* motyl *m*.
- papilla** *f* brodawka *f*.
- papiráceo** (-czeo) papyrusowaty.
- papíro** *m* papyrus *m*.
- papismo** *m* papizm *m*.
- papísta** *m* papista *m*.
- pappa** *f* papka dla dzieci *f*.
- pappafico** (-ko) *m* maszt, kaptur *m*, kapuca *f*.
- pappagalláta** *f* paplanie *n*.
- pappagallésco** (-sko) papuzi.
- pappagállo** *m* papuga *f*.
- pappagórgia** (-dźja) *f* podwójna broda *f*, podwójny podbródek *m*.
- pappardélla** *f, pl.* łazanki *pl.* gotowane w rosole z mięsa zająca.
- pappáre** *a i n* żreć, zajądać.
- pappáta** *f* żarcie *n*.
- pappatóre** *m* żarłok *m*.
- pappatória** *f* uczta *f*, biesiada.
- pappíno** *m* dozorca *m* chorych, sługa *m* szpitalny.
- pappoláta** *f* mięso *n* rozgotowane.
- pappolóne** *m* żarłok *m*.
- pappóne** *m* cheiwy zysku.
- parábola** *f* parabola *f*.
- paraboláno** *m* gaduła *m*, łgarz *m*.
- parabolóne** *m* gaduła *m*, bajarz *m*.
- paracadúte** (-ka-) *m, inv.* spadochron *m*.
- paracárrro** *m* kamień *m* ochronny.
- paracénere** (-cze-) *m inv.* popielnik *m*.
- paraciélo** *m* łóżko *n* z baldachimem, dach *m* powozu.
- parácqua** (-kua) *m, inv.* parasol *m*, deszczochron *m*.
- paradisíaco** (-ko) rajski.
- paradíso** *m* raj *m*.

paradésso *m* paradoks *m*.
parafángo *m* zastawa *f*.
parafrasáre *a* określić.
paráfrasi *f* określenie *n*.
parafúlmíne *m* piorunochron *m*.
parafúmo *m* ochraniacz *m* z blachy przed dymem.
parafuóco (-ko) *m* ochraniacz *m* przed piecem.
parággi (-dzi) *m*, *pl.* okolica *f*.
paragonábile dający się porównać.
paragonáre *a* porównywać.
paragóne *m* porównanie *n*.
paragrafáre *a* w paragrafy ułożyć.
parágrafo *m* paragraf *m*.
parálisi *f* porażenie *n*; ~ **pro-gressíva** porażenie *n* postępujące, rozmiękczenie *n* mózgu.
paralítico (-ko) porażony.
paralízare (-licca-) *a* porazić.
paralléla *f* linia *f* równoległa, porównanie *n*; **le paralléle** *pl.* sztaba, poręcz *f*. [bok *m*.]
parallelepípedo *m* równoległoparalleló równoległy.
parallográmmo *m* równoległobok *m*.
paralume *m* zasłona *f* na lampę.
paramáno *m* podwyższenie *n*.
paraménto *m* bogata, świąteczna ozdoba *f*; ornaty *pl.* kapłańskie
paramósche (-ske) *m*, *inv.* naczynie *n* do łapania much.
paraníno *m* drużba *m* drużka *f*, pośrednik *m* małżeński.
paránza (-ca) *f* łódka *f* rybacka z jednym masztem.
parapétto *m* przedpiersień *m*.
parapiglia (-pillja) *f* zgiełk *m*, tłok *m*, wrzawa *f*.
parapióggia (-dźja) *f* parasol *m*.
paráre *a* i *n* wstrzymywać, odwieść; = **protéggere** (-dże-) ochraniać; ~ **la luce** *a* qualcúno zasłaniać światło komu; ~ **si dinánzi** *a* qualcúno stanąć przed kim, przedstawić się, pojawić się.

parasóle *m* parasol *m*.
parassító *m* pasożyt *m*; **animále** ~ *m* zwierzę *n* żyjące jako pasożyt.
parassítico (-ko) pasożytny.
paráta *f* parada *f*; **in gran** ~ w galowym mundurze.
paratúra *f* ozdobienie *n*, strój *m*; ozdoba *f*.
paravénto *m* zasłona *f* od wiatru.
parca (-ka) *f* parka *f*.
parcélla (-czel-) *f* parcela *f*.
parco 1. *m* park *m*; 2. oszczędny, skąpy.
pardo *m* lampart *m*.
paréchio, (-rekko) dosyć dużo.
parécchi *m*, *pl.* parécchie *f*, *pl.* kilka, kilkanaście.
pareggiábile (-dźja-) dający się porównać.
pareggiáménto *m* wyrównanie *n*, porównanie *n*.
pareggiáre *a* równać, zrównać; = **confrontáre** porównać; ~ **si r** obliczyć się.
pareggiáto zrównany, równouprawniony.
paréggio (-dźjo) *m* równanie *n*, wyrównanie *n*.
parélio, **paréglio** (-relljo) *m* słońce *n* poboczne.
parentádo *m* pokrewieństwo *n*; = **matrimónio** małżeństwo *n*.
parentáli *m*, *pl.* uroczystość *f* pamiątkowa.
parénte *m* i *f* krewny.
parentéla *f* pokrewieństwo *n*.
parentesi *f* nawias *m*; **detto** *f* **ra** ~ nawiasowo, okolicznościowo powiedziane.
paréren zdawać się; **pare che...** zdaje się, że; **che le pare?** co Pan myśli? **come mi pare** jak mi się zdaje; **ma che le pare!** dlaczegoż nie!
paretáio *m* sieć *f* na ptaki.
paréte *f* ściana *f*.
pargoleggiáre (-dźja-) *n* dzieciństwa robić.
párgolo *m* dzieciątko *n*.

pari równy; al ~ di właśnie jako; alla ~ na tym samym stopniu; un ~ mio mnie równy.
Pari *m* par, członek *m* izby parów.
parietále: osso ~ *m* kość *f* ciemieniowa.
Parigi *f* Paryż *m*.
parigino (-dzi-) *m* paryski, Paryżanin *m*.
pariglia (-rillja) *f* równa liczba
 rénder la ~ równą monetą odplacić się.
pariménte, -ti, *adv.* także, takóž; wzajemnie.
parità *f* równość *f*.
parlábile dający się mówić, omówić.
parlamentáre 1. parlamentar-ny; 2. *n* radzić, obradować; = trattáre układać się.
parlamentáριο *m* parlamentarz, pośrednik *m*.
parlaménto *m* parlament *m*.
parlantína *f* gadatliwość *f*.
parláre *a* i *n* mówić; lingua parláta *f* język *m* konwersacyjny.
parláta *f* mowa *f*, sposób *m* mówienia; = discórso *m* mowa *f*.
parlatóre *m* mowca *m*.
parlatório *m* rozmownica *f*.
parlucchiáre (-lukkja-) *a* łamać, psuć język.
parmigiáno (-džja-) parmeński; cácio ~ *m* ser parmeński *m*, parmezan *m*.
Parnáso, Parnáso *m* Parnas *m*.
parodía *f* parodia *f*.
paróla *f* słowo *n*; far ~ słówko powiedzieć; pigliár in ~ na słówku złapać; éssere di ~ słowa dotrzymać.
paroláio *m* gadula *m*.
parossismo *m* paroksyzm *m*, dreszcz *m* gorączkowy.
parricida (-dzi-) *m* i *f* ojcobójca *m*.
parricídio *m* ojcobójstwo *n*.

parrò fut. od parere.
parróchia (-rokkja) *f* parafia *f*.
parrochiále parafialay.
parrocchiáno *m* parafianin *m*.
párroco (-ko) *m* proboszcz *m*.
parrúcca (-rukka) *f* peruka *f*.
parrucchiére (-rukkje-) *m* fryzjer *m*.
parrucóne *m* warkocz *m*.
parsimónia *f* oszczędność *f*, skąpstwo *n*.
parso *p*, *p* od parére.
partácia (-czja) *f* ostrza, szorstka nagana *f*.
parte *f* część; = lato *m* bok *m* strona *f*; far ~ d'una società należeć do jakiegoś towarzystwa; éssere a ~ di qualche cosa mieć o czemś wiadomość; a ~ szczegółnie, nader; da ~ na bok, na stronę; d'altra ~ zresztą; in ~ częścią, częściowo.
partecipábile (-dzi-) oznajmający.
partecipánte uczestnik *m*, mający udział.
partecipáre *a* i *n* oznajmiać, uczestniczyć.
partecipazióne (-dzjo-) *f* doniesienie *n*, uczestnictwo *n*.
partécipe biorący, mający udział.
parteggiáméto *m* podział *m*, przyłączenie się do jakiegoś stronnictwa.
parteggiáre (-džja-) *n* należeć do jakiegoś stronnictwa.
parténza (-ca) *f* odjazd *m*; punto di ~ punkt *m* wyjścia; éssere di ~ mieć zamiar wyjeżdżać.
particélla (-czel-) *f* cząstka *f*.
participio (-dzi-) *m* imiesłów *m*.
particoláre (-ko-) szczególny, osobliwy; = síngolo pojedynczy; = própio właściwy; in ~ w szczególności.
particolareggiáre (-džja-) *a* wyszczególniać, w szczegóły wdwadzać się.
particolarità *f* szczegół *m*, właściwość *f*.

- partiglianeria** *f* stronniczość *f*.
partigliano stronniczy; stronnik *m*, zwolennik *m*.
partire *a i n* dzielić; odjeżdżać.
partita *f* część *f*, partya *f*; ~ **doppia** podwójne prowadzenie ksiąg.
partitáménte *adv.* oddzielnie, osobno, odrębnie.
partitánte *m i f* stronnik *m*.
partitivo (-wo) częściowy.
partito *m* partya *f*, stronnictwo *n*; = **decisióné** *f* postanowienie *n*; *a mal* ~ w nieszczęśliwym, złem położeniu; **mandáre a** ~ pod obrady wziąć; **mettere la testa a** ~ stać się rozumnym, rozsądnym; *a* ~ **presó** rozmyślnie, z rozmysłem.
partitóné *m* świetna partya *f*.
partitúra *f* partytura *f*.
partizione (-dzjo-) *f* podział *m*.
parto *m* poród *m*, rozwiązanie *n*; **dolóri di** ~ bóle porodowe *pl.*; **donna di** ~ położnica *f*.
partoriénte *f* rodząca *f*.
partorire (io partorisko) *a* rodzić.
parvénte (-wen-) pozorny, udany.
parvénta (-ca-) *f* pozor *m*.
parvi *p, r* od **parére**.
párvolo *v.* **párgolo**.
parziále (-cja-) stronny, cząstkowy.
parzialità *f* stronność *f*.
páscere (-sze-) *a i n* paść.
pascià (-szjà) *m, inv.* pasza *f*.
pasciòna *f* tłusta łąka *f*.
pasciúto dobrze odżywiony.
pascoláre (-sko-) *n* paść.
páscolo *m* pastwisko *n*.
Pásqua (-skua) *f* Wielkanoc *f*; ~ **di rose** Zielone Świątki *pl.*; **conténto come una** ~ wesołego ducha.
pasquále wielkanocny.
Pasquále *m* Paskal *m*.
passábile znośny, nie zgorzszy.
passaggier.... *v.* **passegg**.....
passaggio (-dżjo) *m* przejście, przechód; **éssere di** ~ być w przejściu; **di** ~ tylko przemijająco, tylko przechodząc.
passamanáio *m* szmuklersz *m*; **pasamonik** *m*.
passamáno *m* burt *m*, taśma *f*.
passamanteria *f* pasmanteryja *f*; towary szmuklerskie *pl.*
passánte przechodzień *m*.
passapórtó *m* paszport *m*.
passáre *l. n* przejść, przechodzić; ~ **di fiumi** przepłynąć, przejść przez rzekę; ~ **avanti** naprzód iść; = **entráre** wstąpić; *2. a* przekroczyć; ~ **sela** znajdować się.
passáta *f* przechód *m*, przejście *n*; **dare una** ~ **alla leziona** lekcyę pobieżnie przeczytać.
passatémpo *m* przepędzenie *n* czasu, rozrywka *f*.
passáto *l. p, p* od **passare**; *2. agg.*, *m* przeszły, upłyniony; = **di prima** wcześniej.
passatóia *f* biegacz *m*, biegun *m*.
passatóio *m* kładka *f*, łatwy do przejścia.
passeggiáre (-dżja-) *a i n* przechadzać się; = **andáre attórno** obejść, obchodzić.
passeggiáta *f* przechadzka *f*; ~ **in carrózza** jazda w powozie na przechadzkę, przejażdżka *f*; ~ **a cavállo** przejażdżka *f* na koniu.
passeggiatóre przechadzający się.
passeggiére, -o *l.* przechodni, przemijający; *2. m* pasażer *m*, podróżny *m*; = **cadúco** (-ko) znikomy. [*f*, spacer *m*.]
passéggio (-dżjo) *m* przechadzka
passéra *f* wróbel *m*.
passeráio *m* świergotanie *n* wróbli
passéro *m* wróbel *m*.
passibile zdolny znieść lub wycierpieć co.
passionále namiętny.
passionáto namiętny.
passiòné *f* namiętność *f*; = **dolóre** *m* ból *m*; **settimána di** ~ wielki tydzień *m*.

passività *f* bierność *f*.
passivo (-wo) bierny.
passo *m* krok *m*; zwiędły, uschły, zeschły; uva *passa* *f* rodzynek *m*; = **passaggio** (-dźjo) *m* przejście *n*; ~ **falso** potknięcie się *n*.
passonata *f* palisada *f*, ostrokół *m*.
pasta *f* ciasto *n*; ciastko *n*; ~ **al brodo zupa** z makaronem *f*; ~ **asciutta** suchy makaron *m*.
pastáio *m* sprzedający makaron.
pasteggiabile: vino ~ *m* wino *n* stołowe.
pasteggiare (-dźja-) *n* biesiadować, dawać jeść.
pastélllo *m* pastel *m*.
pasticca (-stikka) *f* pastylka *f*.
pasticcera (-cze-) *f* cukiernia *f*.
pasticciére (-czje-) *m* cukiernik *m*.
pasticcinaio *m* sprzedający na ulicy ciastka.
pasticcio (-czjo) *m* pasztet *m*.
pasticcione *m* partacz *m*.
pastiglia (-stillja) *f* pastylka *f*.
pastinaca (-ka) *f* pasternak *m*.
pasto *m* jadlo *n*, pokarm, obiad *m*, wieczera *f*, czas jedzenia; = **cibo** (czibo) *m* pokarm *m*, jadlo *n*; vino *da* ~ wino *n* stołowe; **a tutto** ~ podostatkiem; ciągle, ustawicznie.
pastóccia (-kja) *f* wybieg *m*, frazes *m*, gruszki *pl*, ufa wierzbie.
pastóia *f* pęta *pl*, sznury *pl*.
pastorále pasterski; **pastorał** *m*.
pastóre *m* pasterz *m*.
pastoréccio (-czjo) pasterski.
pastorélla *f* pasterka *f*.
pastorélllo *m* pastuszek *m*.
pastorizia (-cja) *f* stan *m* pasterski, pasterstwo *n*.
pastosità fmiętkość *f*, słodkość *f*.
pastoso miękki, słodkawy.
pastráno *m* płaszcz *m*, oponicza *f*.
pastúra *f* pastwisko *n*.
pasturare *n* paść.
patácca (-takka) *f* dawna drobna moneta, szeląg *m*; halerz *m*; = **máccia** (-kja) *f* plama *f*.

pataccóne *m* próżniak *m*; = **su-diccióne** (-czjo) *m* plugawiec *m*; flejtuch *m*.
patáta *f* ziemniak *m*; **patáte fritte** *pl*, pieczone ziemniaki *pl*.
patéma *m* żal *m*; żałość *f* serca.
patentáto patentowany, dyplomowany.
paténte 1. jawny, widoczny; 2. *f* patent *m*; dyplom *m*.
pateréccio (-czjo) *m* zanokcica *f*.
paternále *f* ojcowski; admonicya *f*; napomnienie *n*.
paternità *f* ojcowstwo *n*; **ricérca della** ~ skarga *f* o ojcowstwo.
patérno ojcowski.
paternóstro *m* Ojciec nasz.
patético (-ko) patetyczny.
pateticúme (-ku-) *m* patos *m*; przesadny, napuszysty.
patibolo *m* szubienica *f*.
patiménto *m* cierpienie *n*.
pátina *f* patyna *f*; smarowania *n*.
patináre, **pattinare** *a* nasmarować.
patíre (io **patisco**) *n* i *a* cierpieć.
patíto cierpiący.
patología (-dźia) *f* patologia *f*; nauka *f* o chorobach.
patólogo *m* patolog *m*.
pátria *f* ojczyzna *f*.
patriárca (-ka) *m* patriarcha *m*.
patriarcáto *m* patriarchat *m*.
patricída v. **parricída**.
patrigno (-trinnjo) *m* ojczym *m*.
patrimoniale ojczysty, dziedziczny.
património *m* majątek *m*.
pátrio ojczysty; **potestà pátria** *f* ojcowska władza *f*.
patriót(t)a *m* patriota *m*.
patriót(t)ico (-ko) patriotyczny.
patriót(t)ismo *m* patriotyzm *m*.
patriziáto (-cja-) *m* patrycyat *m*.
patrizio *m* patrycyusz *m*.
patrizzáre (-tricca-) *n* wdać się w ojca.
patrocínáre (-czy-) *a* za kimś chodzić; bronić.

- patrocinatóre** *m* obrońca *m*; orędownik *m*.
patrocínio *m* obrona *f*; ochrona *f*.
patronále patronalny.
patronáto *m* patronat *m*.
patronéssa *f* patronka *f*; opiekunka *f*; protektorka *f*.
patróno *m* patron *m*; opiekun *m*; protektor *m*.
patta *f* uderzenie *n* ręką.
pattaggiáre (-dźja-) *a* i *n* umawiać się, godzić się.
patteggiatóre *m* pośrednik *m*; zawierający umowę.
pattinággio (-dźjo) *m* ślizgawka *f*;
pattináre *n* ślizgać się.
pattinatóre *m* ślizgający się.
páttino *m* łyżwa *f*.
patto *m* ugoda *f*, umowa *f*;
 = **condizióne** (-dźjo) *f* warunek *m*; **a nessún** ~ pod żadnym warunkiem; **a ~ che** pod warunkiem, że; **verire a pattí** układać się; kapitulować.
pattóna *f* placek *m* z mączki kasztanowej. *
pattonáio *m* sprzedający placki z mączki kasztanowej.
pattúglia (-tullja) *f* patrol *m*.
pattugliáre *n* patrolować.
pattuire (io pattuíska) *a* zawarować, zastrzedz; ułożyć, załatwić.
pattumáio *m* wynoszący śmiecie.
pattúme *m* śmiecie *pl*.
patullársi *r* zabawić się.
patúrne, **patúrnie** *f*, *pl*. usposobienie *n* smutne, zasmucone.
paúra *f* strach *m*; obawa *f*; twoga *f*; **avér** ~ *di*... bać się czego.
pauróso trwożliwy; straszny.
páusa *f* pauza *f*.
pausáre *n* zrobić pauzę, zatrzymać się, wypocząć.
paventáre *a* i *n* bać się.
pavesáre (-we-) *a* bogato, uroczyście, ozdobić, przybrać.
pavése *m* tarcza *f*; flaga *f* okrętowa.
pávido bojaźliwy, trwożliwy.
pavimentáre *a* brukować, układać podłogę.
pavimentazióne *f* ułożenie *n*, zrobienie *n* podłogi.
paviménto *m* podłoga *f*, posadzka *f*, bruk *m*.
pavonázso (-wonacco) fioletowy.
pavoncélla (-czella) *f* czajka *f*.
pavóne *m* paw *m*.
pavoneggiársi (-dźjar-) *r* nadymać się, pysznić się.
pazientáre *n* mieć cierpliwość.
paziénte (-cjen-) *m* i *f* cierpliwy; pacjent *m*.
paziénza (-ca) *f* cierpliwość *f*.
pazzeffiáre (paccedźjare) *n* szaleć, waryować.
pazzerélló *m* szalona pałka *f* waryat *m*.
pazzeréscó (-sko) szalony.
pazzía (paccia) *f* szaleństwo *n*, obłąkanie *n*.
pazzo (pacco) szalony, obłąkany; **andár** ~ *di*... szaleć, przepadać za czym.
pe' = **pei**.
pecca (pekka) *f* grzech *m*, wina *f*, błąd *m*.
peccábile grzeszny.
peccabilitá *f* grzeszność *f*.
peccaminóso grzeszny.
peccáre *n* grzeszyć.
peccáto *m* grzech *m*; ~ **che!** co za szkoda! **è gran** ~ **che** to jest naprawdę szkoda, że.
peccatóre *m* grzesznik *m*.
πέcchia (pekkja) *f* pszczoła *f*.
pece (-cze) *f* smoła *f*; ~ **gréca** kalafonia *f*.
pecétta *f* plaster *m* smołowy.
Pechino (-ki-) *f* Pekin *m*.
pecióso (-czjo-) smolasty, zaślony.
pácóra (-ko-) *f* owca *f*.
pecorággine (-dźzi-) *f* głupota *f*; = **viltá** *f* tchórzostwo *n*.
pecoráio *m* owczarz *m*.
pecoréscó (-sko) owczy.
pecoríle 1. owczy; 2. *m* owczarnia *f*.

pecorino (-ko-) *m* owczy; gnój *m* owczy; ser *m* owczy.

pecora *m* baran.

pecorone *m* barania głowa *f*, osioł *m*.

peculato (-ku-) *m* przemieszczenie *n* grosza publicznego.

peculiarità *f* właściwość, szczególny.

peculiarità *f* właściwość *f*.

peculio *m* zaoszczędzony grosz *m*.

pecunia (-ku-) *f* pieniądze *pl*.

pecuniario *m* pieniężny.

pedaggio (-dźjo-) *m* myto *n*, ko-
pytkowe *n*.

pedagna (-dannja) *f* kłoc *m*.

pedagogia (-dźja) *f* pedagogia *f*.

pedagogista (-dźi-) *m* i *f* peda-
gog *m*.

pedagogo *m* pedagog *m*.

pedale *m* pień *m*, pociągiciel *m*
szewski pedał *m*.

pedaleggiare (-dźja-) *n* pedał
przyciskać.

pedaliéra *f* pedał *m* (u organów).

pedána *f* stopień *m* u powozu.

pedante *m* i *f* pedant *m*, pedancki.

pedanteria *f* pedanterya *f*.

pedantésco (-sko) *m* pedantyczny.

pedardo *m* petarda *f*.

pedata *f* ślad *m* nogi; = calcio
(kalcjo) *m* potracenie *n* nogą.

pedestre *m* pieszy.

pediatria *f* nauka *f* o chorobach
dzieci.

pedicolare (-ko-): morbo ~ *m*
wszawica *f*.

pedicuro *m* wycinacz *m* na-
gniotków.

pedignone (-dinnjo-) *m* odzieżlina
f na nodze.

pediluvio (-wio) *m* kąpiel *f* nożna,
moczenie *n* nóg.

pedina *f* pion *m* w szachach,
kamień *m* w warcabach; non
muovere una ~ nie zrobić ani
jednego kroku.

pedinare *a* iść cichaczem za kim,
postępować w ślad za kim.

pedometro *m* przyrząd *m* do mie-
rzenia przebieżonych kroków.

pedone *m* piechur *m*, żołnierz
m pieszy.

peduccio (-czjo) *m* odcięta noga
cielęcica, wieprza, barana; nóżka
f zajęcza.

pedúle *m* skarpetka *f*.

peduncolo (-ko-) *m* łodyga *f*
kwiatu.

peggio 1. *adv.* gorzej; 2. *m* i
f gorsze rzeczy *pl*.; c'è di

peggio jeszcze gorsze rzeczy
są; il ~ najgorsze; aver la ~
przegrać, nie nie wskórać.

peggioramento (-dźjo-) *m* po-
gorszenie *n*.

peggiore *a* pogorszać, pogor-
szyć się.

peggiorativo (-wo) pogorszający.

peggiore gorszy; il ~ *m* naj-
gorszy.

pegli (pelli) *prep.* per i *art.* gli.

pegno (pennjo) *m* zakład *m*, za-
staw *m*; mettere ~ zakładać się.

pegola *f* smoła *f*.

pei, **pel** *prep.* per i *art.* I, il.

pelago *m* morze *n*.

peláme *m* włosy *pl*, sierść *f*;
essere dello stesso ~ być
z kim na jedno kopyto

pelare *a* wrywać włosy, pozba-
wić włosów, skubać.

pelata: dare una ~ = pelare.

pelato łysy, pozbawiony włosów.

pelatore *m* oskubający z pierza,
piór.

pelatura *f* pozbawienie *n* włosów,
skubanie *n*.

pellagra *f* pelagra *f*.

pellagróso chory na pelagrę.

pelláio *m* garbarz *m*.

pelle *f* skóra *f*; ne va della ~
jest niebezpieczny dla życia;

è Italiano per la ~ jest zażarty
Włoch.

pelláme *m* futra *pl*, skóry *pl*.

pellegrina *f* pielgrzymująca *f*.

pellegrinaggio (-dźjo) *m* piel-
grzymka *f*.

pellegrinare *n* pielgrzymować.

pellegrino *m* pielgrzym *m*.

pellicéano (-ka-) *m* pelikan *m*.
pellicceria (-cze-) *f* skład *m* futer.
pellicceria *f*, *pl.* futra *pl.*
pelliccia (-cja) *f* futro *n*.
pellicciaio *m* kuśnierz *m*.
pellicciame *m* futra *pl.*
pellicola (-ko-) *f* skórka, błonka *f*.
pelo *m* włos *m*; **contro** ~ pod włos; **essere di primo** ~ pierwszy porost na brodzie; **essere a un ~ o** włos; **cercare il ~ nell'ovo** wyszukiwać najmniejszej skazy, błędu.
pelosità *f* ko-matość *f*.
peloso kosmaty, włochaty; **carità pelosa** *f* licząca się ze wszystkim dobroczynność.
pelúria *f* puch *m*, mech *m*.
pelúzzo (-lucco) *m* włoszek *m*.
pena *f* kara *f*; = **torménto** *m* męka *f*, utrapienie *n*; = **pensiero** *m* troska *f*; **sotto** ~ pod karą; **valer la ~** wart trudu; **fa ~ a sentire...** żal się robi, jak się to słyszy; **a mala ~ z biedą**
penále 1. karny; 2. *f* kara *f*.
penalista *m* i *f* profesor prawa karnego.
penalità *f* karygodność *f*.
penáre *n* cierpieć; **far ~** dręczyć, trapić.
penáti *m*, *pl.* bogowie domowi Rzymian.
pencolare (-ko-) *n* chwiać się, wahać się.
pendáglio (-dalljo) *m* ozdoby wiszące *pl*; wisiorki *pl*.
pendénte 1. spadzisty; 2. *m* wisior *m*; **essere ~** wisieć, unosić się.
pendénza (-ca) *f* pochyłość *f*; = **débito** *m* dług *m*.
pendere *n* wisieć, nachylać się, być pochyłym.
pendice (-cze) *f* pochyłość *f*.
pendio *m* pochyłość *f*; = **pendénza** *f* spadek *m*.
pendola *f* zegar *m* wahadłowy.

pendolo *m* wahadło *n*; **orologio a ~** zegar *m* wahadłowy.
pendóne *m* zasłona *f*, firanka *f*.
penetrábile przenikający, przenikliwy.
penetrabilità *f* przenikliwość *f* ciała. [drzeć.
penetráre *a* i *n* przenikać, przepenetrawać (-wa) *f* bystrość *f* umysłu, przenikliwość *f*.
penetrázióne (dzjo-) *f* przenikliwość *f*, wtargnięcie *n*, bystrość *f* umysłu.
peninsuláre półwyspowy.
penísola *f* półwysep *m*.
peniténzte pokutujący.
peniténza (-ca) *f* pokuta *f*; = **pena** kara *f*; = **vuol far ~ con noi?** czy nie pogardzi Pan naszym posiłkiem?
penitenziário; **cárcere** ~ m więzienie *n*; zakład *m* karny.
penitenzióne *m* spowiednik *m*.
penna *f* pióro *n*; = **piúma** piórze *n*, puch *m*; **dar di ~** wykreślić; **lasciar nella ~** opuścić, wypuścić.
pennáchio (-nakkjo) *m* kita *f*.
pennaiuolo *m* piórnik *m*.
pennáta *f* pociągnięcie *n* pióra.
pennáto *m* nóż *m* ogrodniczy.
pennécchio *m* kłębek *m*; zwitek *m*.
pennélla *f* wielki pędzel *m*.
pennelláre *a* pędzlować.
pennelláta *f* jedno pociągnięcie pędzlem.
pennelleggiáre *a* i *n* pracować pędzlem.
pennélló *m* pędzel *m*; **a ~** jak ulane leżeć.
pennino *m* pióro *n* stalowe.
pennónne *m* chorągiew *f*.
pennúto upierzony.
penómbra *f* półcień *m*.
penóso przykry, bolesny; = **fasticoso** nużący, mozolny.
pensábile przypuszczalny, dający się pomyśleć.
pensáre *n* myśleć; = **riflettére** rozmyślać, zastanowić się;

= *provvedére* troszczyć się, pamiętać; = *risólvere* uchwałić, postanowić.
pensataménte avv. z rozmysłem,
pensáta f myśl *f.*
pensatóre m (f -trice) myśliciel *m*; *libero ~ m* wolnomyślący *m.*
pensiero m myśl *f*; = *grattacápo m* troska *f*; *sopra ~* w myślach pogrążony; *stare in ~* być troskanym, troszczyć się.
pensiero *m* *sósó* zamysłony, zadumany.
pénsile wiszący, zwieszony.
Pensilvânia (-wa-) f Pensylwania *f.*
pensionáre a pensyonować.
pensionáto m pensyonista *m.*
pensióne f pensya *f.*
pentaédro m pięciopłaszczyznowiec *m.*
pentágono m pięciokąt *m*, pięciobok *m.*
pentámetro m pentametr *m*, wiersz z pięciu stóp.
pentatéuco (-ko) m pentateuch *m.*
Pentecóste f Zielone Świątki *pl.*
pentiménto m żal *m*, żal za grzechy.
pentírsi r żałować.
péntola f garnek *m.*
pentoláio m garnarcz *m*, zdun *m.*
pentolino m garnuszek *m.*
penúltimo przedostatni.
penúria f niedostatek *m*; brak *m.*
penzoláre n ~ si r zwieszać się, kołysać się.
pendajóni (-co) avv. dyndający się, kołyszący się.
peónia f piwonía *f.*
pepaluóla f pieprzniczka *f.*
pepáto: pau ~ m piernik *m.*
pepe m pieprz *m.*
peperóne m papryka *f.*
peplo m szata *f*, suknia *f.*
per prep. przez. Odmiennie od języka polskiego *n, p* *Vado per portare i libri* idę by przynieść książki; *leggo per im-*

paráre czytam, by się nauczyć; *telefono per il medico* telefonuję po lekarza lub do lekarza; bardzo często używa się w znaczeniu *a (do) n, p* *Parto per l'Italia* wyjeżdżam do Włoch; *per me si va nella città dolente* przezemnie droga w miasto utrapienia.
pera f gruszka *f.*
péráncó (-ko) cong. jeszcze nie.
percéto m procent *m*; odsetka *f.*
percentuále (-cen-) procentowy.
percepibile dostrzegalny.
percepíre (io percepisko) a dostrzegać, spostrzegać; *zabrá* *percettibile* dostrzegalny.
percezióne (-dzjo-) f spostrzeżenie *n.*
perchè (-kè) avv. dlaczego, czemu, ponieważ, gdyż; = *affinchè* tem; z tem; aby, żeby; *ho il mio ~* mam mój powód.
percìó (cxjo) cong. dlatego, przeto, więc.
perclocchè (-czjokkè) cong. gdyż, ponieważ.
percórrere (-kor-) a przebiegać, przebiec.
percórsi p, r percóorso p, p od *percórrere*.
percóorso m jazda *f*; przebiegnięta, przebyta *przestrzeń f.*
percóssa f uderzenie *n.*
percóssi p, r percóssó p, p od *percótere*.
percotiménto m uderzenie *n*; bicie *n.*
percóttere (-kuo) a bić.
percussióne f uderzenie *n*, pukanie *n.*
percussóre m zabijaka *m*; zabójca *m.*
pérdere a zgubić, stracić; ~ *si d'ánimo* rozpaczać, tracić nadzieję.
perdína, perdíana! escl. do diabła!
perdíbile dający się zgubić, stracić.

perdiménto: ~ di tempo *m* strata *f* czasu.
perdínci! (-*cz*), *perdío!* *escl.* do diabła!
perdíta *f* strata *f*.
perdítempo *m* strata *f* czasu.
perdítoré *m* ten co traci.
perdízióne (-*cjo-*) *f* zatracenie *n*; potępienie *n*.
perdonábile przebaczalny, go-dzien przebaczenia.
perdonáre *a i n* przebaczyć.
perdonatóre przebaczący.
perdóno *m* przebaczenie *n*.
perduráre *n* przetrwać.
perdutáménte *adv.* bezmiernie, po nad wszelką miarę.
peregrináre *n* pielgrzymować, wędrować.
peregrinazióne (-*dzjo-*) *f* wę-drówka *f*.
peregríno cudzy, obcy, rzadki; pielgrzym *m*.
perénne wieczny.
perentório niezbity, nieodwo-łalny, ostateczny.
perequazióne (-*kuadzjo-*) *f* zrównanie *n*; równy rozdział podatków.
peréto *m* sad *m* gruszkowy.
perfettibile dający się udosko-nalić, wydoskonalić.
perfettibilità *f* zdolność *f* wy-doskonalenia się.
perfétto doskonały, dokonany.
perfezionáménte (-*cjo-*) *m* wy-doskonalenie *n*; scuola *f* di ~ szkoła *f* dla dalszego kształcenia się.
perfezionáre *a* doskonalić, wy-doskonalić.
perfezióne *f* doskonałość *f*; con-dúrre *a* ~ doprowadzić do doskonałości, dokończyć.
perfidia *f* wiarołomstwo *n*; zdrada *f*.
perífido niewierny, wiarołomny.
perfine: alla ~ *adv.* nakoniec, nareszcie.
perfino *adv.* aż, nawet.

perforábile dający się przedziu-rawić.
perforáménte *m* przedziura-wienie *n*.
perforáre *a* przedziurawić, prze-wiercić.
perforatríce (-*cz*) *f* maszyna do wiercenia, dziurawienia.
perforazióne (-*dzjo-*) *f* przedziu-rawienie *n*; prześwidrowanie *n*.
pergaména *f* pergamin *m*.
pergamo *m* kazalnica *f*.
pergola *f* altanka *f* z dzikiego wina.
pericárdio (-*kar-*) *m* osierdzie *n*.
pericárpio *m* torebka *f* owocowa, nasienna.
pericoláre *n* być w niebezpie-czeństwie.
pericolo (ko-) *m* niebezpie-czeństwo *n*; non c'è ~ *che...* nie potrzeba się niczego oba-wiać, ażeby.
pericolóso niebezpieczny.
pericránio *m* błona *f* czaszkowa.
periferia *f* obwód *m*.
perifrasáre *a* opisać.
perifrasí *f* opisanie *n*.
periglióse v. **pericoláre**.
perimetro *m* *perimetr m*; ob-wód *m*.
perinéo *m* międzykrocze *n*.
periodáre *n* okresy budować.
periodicità (-*cz*) *f* okresowość *f*.
periódico (-*ko*) *f* peryodyczny, okresowy.
período *m* okres *m*.
peripatético perypatetyczny.
peripezia (-*cja*) *f* wypadek od-mieniający postać rzeczy.
períre (io *perisko*) *n* zginać, ginać.
peristílio *m* krużganek *m* plac w około otoczony kolumnami.
perítanza (-*ca*) *f* nieśmiałość *f*; wstydlliwość *f*.
peritársi *r* nieśmieć, wstydzić się.
perító biegły, doświadczony; rzeczoznawca *m*.
peritonéo *m* otrzewna *f*.

- peritoníte** *f* zapalenie *n* otrzewnej.
- peritóso** nieśmiały, wstydlivy.
- peritúro** znikomyy.
- perizia** (-cja) *f* biegłość *f*; **ordináre una** ~ badanie, śledztwo *n*; = **stima** *f* oszacowanie *n*.
- perla** *f* perła *f*.
- perláto** perłowy.
- perlustráre a i n** zbadać, rozpoznać.
- perlustrazióne** (-dzjo-) *f* zwiady *pl*.
- permalóso** obraźliwy, opryskliwy.
- permanénte** stały, nieustający.
- permanénza** (-ca) *f* ciągle trwanie *n*; = **soggiórno** *m* pobyt *m*.
- permeábile** przesiąkający, przeciekający.
- permeabilità** *f* przenikliwość *f*, przepuszczalność *f*.
- perméssio** 1. *p, p* od **perméttre**. 2. *m* pozwolenie *n*; = **congédo** (condže-) *m* urlop *m*.
- perméttre a** pozwalać.
- permisi** *p, r* od **perméttre**.
- permissibile** dozwolony.
- pérmuta** *f* wymiana *f*.
- permutábile** dający się wymienić, odmienić.
- permutaménto** *m* wymiana *f*; odmiana *f*.
- permutáre a** zamieniać, odmieniać.
- permutazióne** (-dzjo-) *f* zamiana *f*, zmiana *f*.
- pernice** (-cze) *f* kuropatwa *f*.
- perniciósa** (-czjo-): **febbre** ~ *f* złośliwa gorączka *f*.
- pernicióso** zgubny.
- pérnio, perno** *m* kołek *m*; zawiasa *f*; blegun *m*.
- pernottáre n** przenocować.
- pero** *m* drzewo *n* gruszkowe.
- però** *cong.* dlatego, przeto, zatem; = **perciò** (-czjo) dlatego.
- perocchè** *cong.* ponieważ, bo, gdyż.
- peronóspora** *f* peronospora *f*.
- peroráre n i a** mieć mowę, przemawiać, bronić.
- perorazióne** (-cjo-) *f* mowa *f* koniec przemówienia.
- perpendicoláre** (-ko-) prostopadły, pionowy.
- perpendicólo** *m* pion *m*; ołowianka *f*.
- perpetráre a** popełnić.
- Perpétua** *f* Perpetua; gospodyni *f* księdza.
- perpetuazióne** (-cjo-) *f* uwiecznienie *n*.
- perpetuità** *f* ciągle trwanie *n*; dalsze życie *n*.
- perpétuo** ciągle trwający, wieczny; = **a vita** dożywotnie; = **eterno** wieczny; **moto** ~ **perpetuum mobile** *n*.
- perplessità** *f* niepewność *f*; wątpliwość *f*.
- perpléssio** niepewny, wahający się.
- perquisire** (io **perkuisisko**) *a* przeszukiwać.
- persquisizióne** (-cjone) *f* przeszukiwanie *n*, poszukiwanie *n*; ~ **domiciliáre** poszukiwanie *n*; rewizya *f* domowa.
- perúcca v. parrucca.**
- perscrut. . . v. scrut. . .**
- persecuzióne** *m* prześladowca *m*.
- persecuzióne** (-cjo-) *f* prześladowanie *n*.
- perseguitáre a** prześladować.
- perseveránte** (-we-) wytrwały, stały.
- perseveránza** (-ca) *f* wytrwałość *f*.
- perseveráre n** wytrwać, dotrwać, nieustawać.
- persi** *p, r* od **pérdere**.
- persiána** *f* zasłona *f*.
- persiáno** *m* perski; Pers *m*.
- persiño** *cong.* nawet.
- persisténza** (-ca) *f* wytrwałość *f*.
- persistere n** obstawać przy czym, wytrwać.
- perso** *p, p* od **pérdere**.

- persóna** *f* osoba *f*; = **corpo** *m* ciało *n*; *in* ~; *di* ~ osobiście.
- personaggio** (-dźjo) *m* osobistość *f*.
- personále** 1. osobisty; 2. *m* personal *m*; = **figúra** *f* postać *f*.
- personalità** *f* osobistość *f*.
- personificare** (-ka-) *a* uosobić, ucieleśnić.
- personificazióne** (-dzjone) *f* uosobienie *n*; ucieleśnienie *n*.
- perspicáce** (-kacze) przezorny, przenikliwy.
- perspicácia** (-czja) *f* bystrość *f*, wzroku, przenikliwość.
- perspicuità** *f* jasność *f*; wyraźność *f*.
- perspicuo** (-kuo) wyraźny, jasny.
- persuadére** *a* przekonać.
- persuadibile**, **persuadévole** łatwy do przekonania.
- persuasí** *p, r* **persuasó** *p, p* ód **persuadére**.
- persuasíone** *f* przekonanie *n*.
- persuasíva** *f* dar *m* przekonywania. [jący.
- persuasívo** (-wo) przekonywujący.
- persuasóre** *m* przekonywacz *m*.
- pertánto** *adv.* dlatego; = **tuttavía** jednak, przecież, atoli; **non** ~ mimo to, atoli.
- pértica** (-ka) *f* drąg *m*, żerdź; tyka *f*.
- perticóne** (-ko-) *m* tyka *f* do chmielu. [wy.
- pertináce** (-cze) uparty, uporczywy.
- pertinácia** (-czja) *f* upór *m*; krnąbrność *f*.
- pertinonza** (-ca) *f* własność *f*, upowaznienie *n*; **non è di mia** ~ to nie do mnie należy.
- pertrattazióne** (-dzjone) *f* dokładne roztrząsanie *n*.
- pertúgio** (-dźjo) *m* dziura *f*; otwór *m*.
- perturbáméto** *m* zamieszanie *n*; zaburzenie *n*.
- perturbáre** *a* pomieszać, zaburzyć; = **eccítáre** (-cz-) pobudzać, wszczynać.
- perturbátóre** *m* burzyciel *m*; wiohryciel *m*.
- perturbazióne** (-dzjone) *f* zamieszanie *n*, rozdrażnienie *n*; pobudzenie *n*.
- Perù** *m* Peru *n*; **valére un** ~ być wiele wartym.
- peruviano** (-wia-) peruwiański.
- perveníre** *n* przyjsć, dojsć, przybyć.
- pervénni** *p, r* od **perveníre**.
- perversità** *f* zepsucie *n*; niegodziwość *f*; bezecność *f*.
- pervéro** zepsuty, bezecny.
- pervertíméto** *m* zepsucie *n*; skażenie *n*; rozprzeżenie *n*.
- pervertíre** (io **perwertisko**) *a* przewrócić, skazać, zepsuć.
- pervertítóre** (*m. f.* -trice) niszczyiciel *m*; kaziiciel *m*.
- pervicáce** (-wikacze) uparty.
- pervicácia** (-czja) *f* upór *m*, krnąbrność *f*.
- pervínca** (-winka) *f* barwinek *m*.
- pesábile** dający się zważyć.
- pesaléttere** *m* waga *f* do listów.
- pesaménto** *m* wazenie *n*.
- pesánto** ciężki; = **noióso** nudny.
- pesantézza** (-tecca) *f* ciężkość *f*, ciśnienie *n*.
- pesáre** *a i n* ważyć, ciężkim być, ciężyc.
- pesátóre** *m* ten co waży.
- pesátúra** *f* wazenie *n*.
- pésca** (-ska) *f* brzoskwinia *f*; **le pesche** *pl.* brzegi pod oczami.
- pésca** *f* rybołóstwo *n*, ryby *pl.* złowione; **una buona** ~ dobry połów *m*.
- pescagíone** (-skadźjo-) *f* rybołóstwo; **pescáia** *f* upust *m*, śluza *f*.
- pescáre** *a i n* łowić.
- pescáta** *f* połów *m* ryb.
- pescátóre** *m* rybak *m*.
- pesce** (-sze) *m* ryba *f*; ~ **d'apríle** żart na **prima aprilis**.
- pescecáne** (-kane) *m* rekin *m*.
- pescheréccio** (-czjo) *m* ryba *f*.
- peschería** (peške-) *f* targ na ryby.

peschléra *f* staw *m* rybny.
pesciaiuóla (-szajao-) *f* miska na ryby. panew *f* na ryby.
pesciaiuólo, **pescivéndolo** (-szien-) *m* przekupień *m* ryb.
pesco (-sko) *m* drzewo *n* brzoakwiniowe.
peso *m* ciężar *m*, waga *f*; **tóglie-re di ~ a...** dosłownie wziąć z czego.
pessimismo *m* pesymizm *m*.
pessimista *m* i *f* pesymista *m*.
péssimo najgorszy, bardzo zły; **il ~** najgorszy.
pesta *f* ślad *m*; trop *m*.
pestaicolóri *m*, *inv.* rozcierający farby
pestaipépe *m*, *inv.* rozcierający pieprz.
pestáre *a* tłuc, zbić, deptać, rozcierać; **~ i piedi a qualcúno** komuś na nogę nastąpić.
pestatóre *m* ten co tłucze, roz-bija, depta; **~ di piano** tłuczący po fortepianie.
pesté *f* zaraza, dżuma; = **puzza** (**pucca**) *f* smród *m*, woń *f*, o-brzydliwa; **~ bubbónica** zaraza *f* morowa.
pestélló *m* tłuczek *m*.
pestifero zaraźliwy, zarażony.
pestilén-te morowy, zaraźliwy.
pestilénza (-ca) *f* zaraza *f*, mo-rowe powietrze *n*.
pestilenziále (-dzja-) zaraźliwy.
pesto utłuczony, podeptany, zbity; **carta pesta** *f* papier *m* zbity (papier maché); **buio pesto** *m* ciemno jak wykół oko.
pestóne *m* tłuczek *m*, baba *f* do wbijania palów, kafar *m*.
pétalo *m* płatek, listek *m* kwiatu.
petárdó *m* petarda *f*.
petécchia (-tekkja) *f* kutwa, aknera *m*; **petécchie** *pl.* plamy z gorączki, tyfusu *pl.*; **febbre petecchiále** *f* tyfus plamisty, wysypkowy *m*.
petén-te proszący o co.
petizióne (-dzjo-) *f* prośba *f*.

peto *m* pierdnięcie *n*.
petrólio *m* nafta *f*.
petróso kamienisty.
pettégola *f* plotkarka *f*.
pettegoláta *f* plotkarstwo *n* bajki *pl.*
pettégolo *m* gaduła *m*.
pettegolúme *m* paplanina, gada-nina *f* kobieta.
pettina *v.* **pettino**.
pettináre *a* czesać; **dare una pettináta** = **pettináre**.
pettinatóra, **pettinatrice** (-cze) *f* fryzjerka *f*.
pettinatúra *f* fryzura *f*, uczesa-nie *n* włosów.
péttine *m* grzebień *m*.
pettino *m* przód *m* koszuli, półko-szulek *m*.
pettiróssó *m* raszka pliszka *f*.
petto *m* pierś *f*; **pigliáre a ~ do** serca sobie wziąć.
pettorále piersiowy.
pettorina *f* napiersnik *m*.
pettorúto nadęty, pyszny.
petulánte zarozumiały.
petulánza (-ca) *f* zarozumiałość *f*, uroszczenie *n*.
pévera (-we-) *f* lejek *m*.
pezza (**pecca**) *f* kawałek *m* sukna, płótna, sztuka *f* płótna; **da lunga ~** od dawna.
pezzalána *f* powijak *m* wełniany.
pezzáto srokaty, nakrapiany.
pezzén-te *m* i *f* żebrak *m*, obdar-tus *m*.
pezzétta *f* kawałek płótna, okład *m* zimny.
pezzo (**pecco**) kawał, kawałek *m*; **un ~ duro** lody *pl.* owocowe; **un ~ d'uomo** (**di donna**) czło-wiek wielki wzrostem; **un ~ grosso** wielki człowiek *m*; **~ d'ásino!** oślisko *n*, wielki osioł *m*.
pezzuóla *f* chustka *f*: **do nosa**, **na szyję**, **na głowę**.
piacére (-cze-) *n* podobać, lubić; **come mi piace** jak mi się to podoba; **piaccia a Dio!** niech

- Bóg** *da*; = *divertiménto m* rozkosz, uciecha, przyjemność; *far* ~ komuś sprawić przyjemność; *ci ho tanto piacere* toż cieszę się z tego; *per* ~ z przyjemnością.
- piacénte, piacevole** (-czewσ-) *ujmujący, przyjemny, podobający się.*
- piacevolézza** (-lecca) *f* uprzejmość *f.*
- piacevolóne** *m* bardzo ucieszny, zabawny, żartowniś.
- piaciménto** (-czy) *m* upodobanie *n.*
- piacqui** (piakku*i*) *p, r* od *piacére.*
- piaga** *f* rana *f.*
- piagáre** *a* ranić.
- piagáto** pokryty ranami.
- piággia** (-dźja) *f* pochyłość *f* góry, brzeg *m* morski płaski; = *spiággia f* płaski brzeg *m* morski.
- piaggiáre** *n* i *a* płynąć wzdłuż brzegów morza.
- piaggiatóre** *m* pochlebca, lizus *m.*
- piágnere** *v.* piángere.
- piagnistéo, piannistéo** *m* płacz, bek *m.*
- piagnóne** *m* wyjący z płaczu, płaczki.
- piagnucoláre** (piannjukola-) *n* beczec, popłakiwać.
- piagnucolóne** *m* płaczek, beksa *m.*
- piagnucolóso** płaczliwy.
- pialla** *f* hebel *m.*
- pialláccio** (-czo) *m* deszczułka *f* do fornirowania.
- pialláre** *a* strugać, heblować.
- pialláto** *f* pociągnięcie heblem; *dare una* ~ oheblować, okrzesać.
- piallatrice** (-cze): *máccina* ~ *f* maszyna do heblowania, strugania.
- piallátura** *f* heblowanie, struganie *n.*
- piallétto** *m* hebelek *m*
- piana** *f* płaska kraina *f*; belka, żerdź *f.*
- planatóio** *m* dłuto *n* do wygładzania.
- planélla** *f* pantofel, papuś *m*, płaska dachówka *f.*
- planeróttolo** *m* stopień, odstęp *m* na schodach.
- planéta** *f* planeta *m.*
- planézza** (-necca) *f* płaskość, równość *f.*
- piángere** (-dże-) *a* i *n* płakać, oplakiwać; = *lacrimáre* żławić.
- pianigiáno** (-dźja-) *m* mieszkaniec *m* równin.
- pianista** *m* i *f* pianista *m.*
- piano** *m* płaski, równy; cichy; piétro; = *a bassa voce* cicho.
- pianofórte** *m* fortepian *m*; ~ *verticále* pianino *n*; ~ *a coda* fortepian *m.*
- piansi** *p, r* od piángere.
- pianta** *f* roślina *f*; plan budynku, miasta; grunt *m* na którym stoi budynek; *di sana* ~ od gruntu.
- piantacaróte** (-ka-) *m, inv.* krętacz *m.*
- piantagióne** (-dźjo-) *f* sadzenie *n*, uprawa *f* roślin.
- plantáre** *a* sadzić, posadzić; ~ *si r* postawić, rozstawić.
- piantáta** *f* szereg *m* szczepów, drzew, roślin; *plantacya f.*
- plantatóre** *m* plantator *m.*
- pianterréno** *m* parter *m.*
- pianto** 1. *p, p* od piángere 2. *m* płacz *m*; wylewanie *n* łez.
- piantonáre**: ~ *una casa* *a* postawić straż przed domem.
- piantóne** *m* rozsada *f*; sadzonka; straż *f*; posterunek *m*; *essere, stare, di* ~ stać na posterunku.
- pianúra** *f* płaszczyna, równina *f.*
- piáre** *n* piszczoł, kwilić.
- piastra** *f* blacha *f*; piastr *m.*
- piastrélla** *f* wąski kamyk *m.*
- piastróne** *m* piastron *m.*
- piattafórma** *f* platforma *f.*
- piattáia** *f* fabrykant *m* talerzy; taca *f.*
- piattíno** *m* talerzyk, spodek *m.*

piatto płaski; = **piano** *m* talerz płytki *m*; = **tondo** *m* miszka *f*; talerz *m* okrągły; = **vi-vanda** *f* potrawa *f*; = **portá-ta** *f* danie *n*; i **piatti** *m*, *pi.* miednica *f*.

piáttola *f* karakon *m*.

piattonáre *a* płazować, bić.

piattonáta *f* płaz, bał *m*.

piattóne *m* mendeszka *f*.

piazza (**piacca**) *f* plac, rynek *m*; = **plebe** *f* pospólstwo *n*; motłoch *m*; ~ **d'** armii plac *m* ćwiczeń wojskowych; **far** ~ **pu-lita** uprzętać zupełnie.

piazzaiuolo *m* gminny, kar-czemny; przekupień *m*.

piazzále *m* plac *m*.

piazzáta *f* hałas *m* uliczny.

piazzétta *f* placyk *m*.

pica (-ka) *f* sroka *f*.

picca (**pikka**) *f* pika, dzida *f*; = **gara** *f* zapasy *pl.*; walka *f*; = **dispétto** *m* zmartwienie *n*; złość *f*; **méttereisi**, **farlo**, **per** ~ na złość zrobić; **picche** *pl.* pik w grze w karty. [kantny.

piccánte kolący, szczypiący, **pic-capiétre** *m*, *inv.* rozbijający kamienie.

piccársi *r* być upartym, zawzię-tym; ~ **di** qualche cosa uroić sobie, że się coś rozumie.

picchettáre (**pikket-**) *a* robić hafty na brzegu.

picchétto *m* kolek *m* do odgra-niczania, oznaczania; **pikieta** *f*.

picchiapétto *m* świętoszek *m*.

picchiáre (**pikkja-**) *a* bić, pukać, kołatać.

picchiáta *f* uderzenie, stuknię-cie *n*.

picchierélló *m* czekan *m*.

picchiettáre *a* cętkować, nakra-piać.

picchiettátúra *f* nakrapianie, cętkowanie *n*.

picchio (**pikkjo**) *m* stuknienie, uderzenie *n*; **dzieciól** *m*; **dare un** ~ **zapukać**.

picchiótto *m* młotek *m* do pu-kania w drzwi.

piccinería (-**czí-**) *f* drobnostko-wość *f*.

piccino mały, maluczki; małe, młode.

picciól... *v.* **piccol**...

piccionáia (-**czjó-**) *f* gołębnik *m*.

piccióné *m* gołąb *m*; ~ **viaggiat-ore** gołąb *m* pocztowy.

picciúólo (-**czjólo**) *m* ogonek *m*; **szypułka** *f* u owoców.

picco (**pikko**) *m* szczyt *m* góry; **a** ~ **pionowo**, prostopadle; **andáre** **a** ~ **zginąć**; **mandáre** **a** ~ na dno pójść, zatopić.

piccolézza (-**lecca**) *f* maleńkość, szczupłość *f*; **una** ~ **drobnostka** *f*.

piccóló mały.

piccióné *m* oskard *m*; osęka *f*.

piccióné grymaśny, uciążliwy.

picciónza (-**kocca**) *f* siekierka *f*; toporek *m*.

pidóccchio (-**dokkjo**) *m* wesz *f*.

pidocchioso wszowaty, wszawy.

pie' = **piede**.

piede *m* noga *f*; **pigliár** ~ **zająć**; **a piedi** **piechotą**; **su due piedi** zaraz, natychmiast; **stare in piedi** stać, stanać.

pedistállo *m* piedestał *m*; opar-cie *n*.

piega *f* fałd *m*; **zmarszczka** *f*; **buona** ~ **dobry** zwrot *m*.

piegabáffi *m* opaska *f* na wąsy.

piegabíle dający się zmarszczyć,

piegaménto *m* zgięcie *n*.

piegáre *a* i *n* **zginąć**, **nagiąć**, **marszczyć**; ~ **si** *r* **zgiąć** się, **usta-pić**, **cofnąć** się.

piegatóre *m* ten co składa.

piegátúra *f* zgięcie *n*; **fałd** *m*; **fałdowanie** *n*.

pieghettáre (-**get-**) *a* **fałdować**.

pieghettátúra *f* fałdzistość *f*.

pieghévole giętki, gibki.

piego *m* pakiet *m*.

Piemónte *m* Piemont *m*.

piemontése piemoncki; **mie-szkaniec** Piemontu.

plena *f* obfitość *f*; = **inonda-**
zione *f* powódź *f*; = **folla** *f*
 tłok, tłum *m*.
pienaménte *adv.* zupełnie.
plenézza (-necca) *f* pełność, ob-
 fitość *f*.
pieno pełny, zupełny; = **illimi-**
tato nieograniczony; ~ **di** sè
 być zadowolonym ze siebie,
 pysznić się; **a pieni voti** je-
 dnogłośnie; **in** ~ **giorno**
 w biały dzień.
pienóto dość pełny, okrągławy,
 pulchny.
Piero *m* Piotr *m*.
pietà *f* miłosierdzie *n*; = **com-**
passióne współczucie *n*; litość
f; **far** ~ wzbudzać litość; **mon-**
te di ~ zakład *m* zastawniczy.
pietánza (-ca) *f* potrawa *f*; danie
n; porcja *f*; jedzenie *n*.
pietóso miłosierny, litościwy.
pietra *f* kamień *m*; ~ **di para-**
góne kamień *m* probierczy; ~
preziósa kamień *m* drogi.
pietráta *f* rzucenie *n* kamieniem.
pietrificáre (-ka-) *a* skamienieć.
pietrificazióne (-dzjo-) *f* ska-
 mienie *n*.
Pietro *m* Piotr *m*.
Pietroburgo *f* Petersburg *m*.
pietróso kamienisty.
pievania (-wa-) *f* plebania *f*.
pieváno *m* pleban, proboszcz *m*.
pieve *f* probostwo *n*.
piffero *m* fujarka *f*; puszczalka
f; fujarkarz *m*.
pigiáméto *m* ciśnięcie, uciska-
 nie *n*.
pigliáre *a* tłoczyć, cisnąć; **un**
pigia pigia ciżba *f*; natłok *m*.
pigiátúra *f* tłoczenie *n*.
pigionále (-dzjo-), **pigionante**
m i *f* lokator, komornik *m*.
pigióne *f* czynsz *m*; komorne *n*;
préndere a ~ **najác**; **dare a** ~
wynajác.
pigliáre (pillja-) *a* brać, wziąć,
 jąc, ując; **che ti piglia?** co
 ciebie to obchodzi?

piglio : **dare di** ~ **uchwyć**,
 ując.
piglio *m* spojrzenie, wejrzenie *n*;
rzut m oka; = **aria** *f* mina *f*.
pigméto *m* barwik *m*.
pigméo *m* pigmejczyk, karzeł *m*.
pigna (pinnja) *f* szyszka, *f* jodłowa;
 filar *m*.
pignátta *f* garnek *m*.
pignóne *m* grobla *f* rzeczna.
pignoráméto *m* zajęcie *n*.
pignoráre (pinnjo-) *a* **zajác**, **za-**
grabić.
pignoratório *m* grabiciel *m*; zaj-
 mujący czyjeś rzeczy.
pigoláre *a* piszczeć, świerczeć.
pigolio *m* pisk *m*.
pigolóne *m* skwierczek *m*.
pigrizia (-cja) *f* lenistwo *n*.
pigro leniwy.
pila *f* pal pod mostem, filar *m*.
pilastráta *f* szereg *m* filarów.
pilástro *m* filar *m*.
Piláto *m* Pilot *m*.
pilláchera (-lakke-) *f* błoto *m*,
 którem się kto obryzgał.
pillaccheróso *m* opryskany bio-
 pillo *m* tłuk, tłuczek *m*. [tem.
pillola *f* pigułka *f*.
pilloláio *m* deska *f*, na której
 się robi pigułki.
pilóne *m* filar *m*.
pilóta *m* pilot *m*.
pilotággio (-dzjo) pilotowanie *n*.
piluccáre (-lukka-) *a* **odgryzác**,
 obrywać, skubać.
pimméo karłowaty.
pina *f* szyszka *f* sosnowa.
pinacotéca (-koteka) *f* pinakotska
f; zbiór obrazów.
pinástro *m* sosna *f*.
pinchellóne (-kel-) *m* głupiec *m*.
pinéta *f* lasek *m* sosnowy.
pingere v. dipingere i **spingere**.
pingue tłusty, otyły.
pinguédine *f* tłustość, otyłość *f*.
pinna *f* pletwa *f*, u ryb; skrzy-
 delko *n* nosowe.
pinnácolo (-ko-) *m* żąbek *m*,
 blanki muru *pl.*, pinakiel *m*.

pio *m* sosna *f.*
pinocchiáio *m* handlujący ziarn-
 kami osobowemi.
pinóchio (-kjo), **pinólo** *m* ziarn-
 ko, jądro *n* ze szyszki sosnowej.
pinzáre (-ca-) *a* klucz.
pinzáta *f* ukłucie *n.*
pinzétte *f*, *pl.* szczypczyki *pl.*
pinzimónio (-ci-) *m* sos *m* do
 sałaty (z oliwy, pieprzu i soli).
pinzóchera (-coke-) *f* nabożnisia,
 dewotka *f.*
pinzóchero *m* nabożniś *m.*
Pio *m* Pius *m.*
pio pobożny.
pioggerélla (-dže-) *f* deszczyk *m.*
pióggia (-dźja) *f* deszcz *m.*
pioggiolina *f* deszczyk drobny,
 mżysty.
piombággine (-dźi-) *f* grafit *m.*
piombáre *a* i *n* ustawić pionowo,
 plombować, strącić, pogrążyć
 w przepaść.
piombáto : **bastóne** ~ *m* laska *f*,
 wypełniona ołowiem.
piombatúra *f* ustawienie do pio-
 nu, plombowanie, zamknięcie
 ołowiem.
piombinatóre *m* czyszczący wy-
 chodki.
piombino *m* ołowianka *f*, pion *m*,
 sonda *f.*
piombo *m* ołów *m*; i **piombi** *pl.*
 dachy ołowiane *pl.*; a **piombo**
 pionowo; **co' piedi di piombo**
 ostrożnie.
pioniére *m* pionier *m.*
pioppáia *f* las *m* topolowy.
pioppo *m* topola *f.*
pióta *f* stopa, darń *f.*
piováno *v.* **pievano**.
piována : **acqua** ~ *f* woda *f*
 deszczowa.
pióvere (-we-) *n* padać.
pioviggináre (-dźi-) *n* kropić,
 mżyć.
piovigginóso dżdżysty.
piovóso deszczowy.
piovra (-wra) *f* polip *m.*
piovúta *f* deszcz *m.*

pipa *f* fajka *f.*
pipáre *n* palić fajkę.
pipáia *f* ciąg z fajki.
pipérno *m* kamień m wulkaniczny.
pipistrélló *m* nietoperz *m.*
pipíta *f* pypeć *m*; zanokcica *f.*
pira *f* stos *m.*
pirámide *f* piramida *f.*
piráta *m* rozbójnik *m* morski.
pirateggiáre (-dźja-) *n* zajmo-
 wać się rozbójem morskim.
piratería *f* rozbój *m* morski.
Pirenéi *m*, *pl.* Pyreneje *pl.*
pirico (-ko) *m* pirył *m*; **pólvère**
pirica *f* proch *m* strzelniczy.
piríte *f* pirył, siarczyk *m* żelaza.
piro(l)étta *f* piruet *m.*
pirólo *m* kołek *m.*
pirósafo *m* parowiec, okręt *m*
 parowy.
pirotécnica (-ka) *f* pirotechnika *f.*
pirotécnico (-ko) pirotechniczny.
Pirro *m* Pyrrhus *m.*
Pisa *f* Piza *f*; **soccórso di** ~ *za*
 późno przybyła pomoc.
piscia (-szja) *f* szczyzny *pl.*
pisciacáne (-kane) *m* grzyb *m* na
 gnoju.
piscialléto *m*, *inv.* ten co
 w łóżko pod siebie robi.
pisciáre *n* szczać, sikać.
pisciáta *f* szczanie, sikanie *n.*
pisciatóio (-szja-) *m* wychodek *m.*
piscicultóre *m* hodowca ryb *m.*
piscicultúra (-szikul-) *f* hodowla
f ryb.
piscina *f* staw *m* rybny.
piscio *v.* **piscia**.
piselláio *m* grzęda *f* grochu.
pisélló *m* strączek, groch *m.*
pisellóne *m* głupiec *m.*
pisolo *m* drzemka *f.*
pispiigliáre *v.* **bisbigliáre**.
pispóla *f* dzierlatka *f.*
piísside *f* puszka *f*, kielich *m* na
 hostye.
pista *f* ujeżdżalnia *f.*
pistáchio (-stakkjo) *m* pistacya *f.*
pistágna (-naja) *f* kołnierz *m.*
falbana *f.*

pistillo *m* słupek *m* w kwiatach.
pistóla *f* pistolet *m*.
pistolettáta *f* strzał *m* z pistoletu.
pistóne *m* tłok pompy lub strzykawki *m*.
pitáfio, epítáfio *m* epitaf *m*.
pitagórico (-ko) pytagorejski;
távola pitagórica *f* tabliczka *f* mnożenia.
pitále *m* nocnik *m*. [ctwo *n*.
pitoechería (-tokke-) *f* żebractwo.
pitócco (-ko) *m* żebrak, włóczęga, nudziarz *m*.
pitónessa *f* czarodziejka *f*.
pittima *f* nudziarz, męczyciel, sknera *m*.
pittóre *m* (*f* -trice) malarz *m*.
pittorésco (-sko) malowniczy.
pittúra *f* malarstwo *n*.
pitturáre *n* wymalować.
pitúita *f* śluz *m*.
pituitóso śluzowaty.
più *avv.* więcej; **che più?** co dalej? co więcej?; ~ *su* dalej w górze; ~ *in qua* dalej tutaj; **tutto al ~** najwięcej, najwyżej; **per lo ~**; **il più delle volte** po największej części; **i ~**; **le ~** największa część.
piúma *f* puch *m*, pierze *n*.
piumáccio (-czjo) *m* puszek *m* do pudru.
piumággio (-dźjo) *m* upierzenie *n*, pierze *n*.
piumáto przybrany piórami.
piumino *m* pierzyna *f*.
piumoso puszysty, pierzasty.
piúolo (piólo) *m* słup kamienny, żelazny; szczebel *m*; = **avvicchio** (kawikkjo) *m* kołek *m*; **scala a pióli** *f* drabina *f*.
piuttósto *avv.* prędzej, rychlej, wcześniej; ~ *che*; ~ *di...* (*inf.*) zamiast czego.
piva (-wa) *f* dudy *pl.*, kobza *f*.
piviále *m* kapa *f*.
pizza (picca) *f* rodzaj ciasta.
pizzicágnolo (-kannjo-) *m* sprzedający delikatesy, towary korzenne.

pizzicáre (piccika-) *a i n* sprzedający delikatesy, towary korzenne; = **prúdere** świeżdzić; = **púngere** (-dże-) drażnić.
pizzichería (-ke-) *f* handel *m* delikatesów.
pizzico (picciko) *m* szczypta *f*.
pizzicóre *m* świerzb *m*, świerzbienie *n*.
pizzicorino *m* łechtanie *n*; **fare il ~** łechać.
pizzicóto *m* wykręt, wybieg *m*.
pizzo (púcco) *m* koniec *m*; **barba a ~** bródka *f* ostro zakończona.
placábile (-ka-) dający się przebłagać, uspokoić.
placáre *a* przebłagać, uspokoić, uśmierzyć.
placca (plakka) *f* tabliczka *f* metalowa; ~ **di riconosciménto** marka dla odróżnienia służąca.
placcáre *a* blachą wykładać.
placidézza (-czidecca), **placidità** *f* łagodność, spokojność *f*.
plácido spokojny, łagodny.
plaga *f* okolica *f*.
plagiário (-dźja-) *m* naśladowca *m* literacki.
plágio *m* naśladowanie *n*.
planetário planetarny.
planimetría *f* planimetria *f*.
plasmábile zdolny do ukształtowania. [wad.
plasmáre *a* ukształtować, formować.
plasmatóre *m* kształtujący, przedstawiający obrazowo.
plástica (-ka) *f* plastyka *f*, rzeźbiarstwo *n*.
plasticità (-cz-) *f* plastyczność *f*.
plástico (-ko) plastyczny; **quadri plástici** *m, pl.* żywe obrazy *pl.*
plátano *m* platan *m*.
plátáa *f* parter *m* w teatrze; **andáre in ~** dostać łysiny.
plateále gminny, nieokrzesany.
plátino *m* platyna *f*.
platónico (-ko) platoniczny.
plaudénte oklaskujący.
plausíbile dający się przyjąć, mający pozór prawdy, pozorny.

plausibilitá *f* przypuszczalność *f*,
 pozor *m*.

pláuso *m* oklask *m*.

plebáglia (-ballja) *f* hołota *f*.

plebe *f* gmin *m*, pospólstwo *n*.

plebéo 1. gminny, pospolity; 2. *m*
 plebejuż *m*.

plebiscito (-szi-) uchwała *f* ludu,
 plebiscyt *m*.

plenário zupełny, cały.

plenilúnio *m* pełnia *f* księżycy.

plenipotenziário (-dzja-) *m* pełno-
 mocnik *m*.

pleonásmo *m* pleonazm *m*.

plétora *f* nadmiar *m* krwi,
 krwistość *f*.

pletórico (-ko) krwisty, zawiera-
 jący wiele krwi.

pléura *f* opłucna *f*.

pleurite *f* zapalenie *n* opłucnej.

plico (-ko) *m* plik, pakiet *m*.

plinto *m* podwalina *f*, podślupien.

plotóne *m* pluton *m*.

plúmbeo ołowiany.

plurále *m* liczba *f* mnoga.

pluralitá *f* większość *f*.

Plutóne *m* Pluto *m*.

Plúvio (-wio): Giove ~ *m* Jowisz,
 Jupiter *m*.

pluviómetro *m* przyrząd *n* do
 mierzenia ilości spadłego desz-
 czu *n*.

pneumática (-ka) *f* pneumatyka *f*;
 posta ~ poczta *f* pneumatyczna;

pompa ~ pompa *f* pneuma-
 tyczna.

pneumonite *f* zapalenie *n* płuc.
 po' = poco.

pochézza (-kecca) *f* mało, dro-
 bnośćka *f*.

pochino (-ki-) *m* dosyć mało,
 troszkę.

poco (-ko) 1. *agg.*, *m* mało; 2. *adv.*
 mało; a ~ a ~ powoli; po-
 mału; a ~ alla volta powoli,
 pomału; ~ fa przed niedawnym
 czasem; presso a ~ prawie.

podágra *f* podagra *f*; gościec *m*.

podágróso goścówny; chory na
 gościec, podagrę.

podére *m* folwark *m* z gruntami,
 włości *pl*.

poderóso mocny, silny, potężny.

podestà *f* władza *f*, burmistrz *m*.

pódio *m* podium *n*.

podistica (-ka): corsa ~ *f*; wy-
 ścigi *pl*. piesze.

poéma *m* poemat *m*.

poesia *f* poezya *f*; wiersze *pl*.

poéta *m* poeta *f*.

poetáre *n* pisać wiersze.

poetástro *m* wierszokleta *m*.

poetéssa *f* poetka *f*.

poetónzolo (-co-), **poetúcolo**
 (-ko) *m* wierszokleta *m*.

poético poetyczny.

poffáre, **poffareddio**! *escl.* do
 diabła;

póggia (-dzja) *f* reja *f*; a ~ e
 ad orza z prawej strony na
 lewą.

poggiáre *n* spoczywać, opierać
 się.

póggio (-dzjo) *m* wzgórek *m*.

poggiuolo *m* wzgórek; balkon *m*.

poi *adv.* potem; = ma ale, zaś;
 da quel tempo in ~ od owego
 czasu; o prima o ~ wcześniej
 lub później.

poichè *cong.* gdy, kiedy; gdyż,
 ponieważ.

polácca (-lakka) *f* kaftan *m* ob-
 szyty futerkiem.

polácco (-ko) 1. polski; 2. *m* P ~
 Polak *m*.

poláre biegunowy.

polca *f* polka *f*.

polémica (-ka) *f* polemika *f*.

polemista *m* polemik *m*.

polénda, **polénta** *f* polenta, ma-
 małyga *f*.

polentáio *m* sprzedający polentę,

polentóne *m* ten co jada polentę.

polielinica (-ka) *f* poliklinika *f*.

polielinico (-ko) polikliniczny.

polierromja *f* polichromia *f*.

poliédro *m* wielościan *f*.

polifonía *f* polifonia *m*.

poligamia *f* wielożenstwo *n*.

polígamo *m* wielożeniec *m*.

poliglotta wielojęzyczny.
poligono *m* wielokąt, wielobok *m*; strzelnica *f*.
poligrafare *a* rozmnażać, powielać.
poligrafo *m* powielacz *m*; rozmnażający.
polipo *m* polip *m*.
poliseno wieloznaczny.
polisillabo *m* wielozgłoskowy.
politeama *m* teatr *m*.
politénico (-ko) *m* politechniczny; politechnika *f*.
politeismo *m* wielobóstwo *n*.
politeista *m* i *f* politeista *m*, wielobózca *f*.
política (-ka) *f* polityka *f*.
politicante politykujący, rozprawiający o polityce.
politico (-ko) *m* polityk *m*.
político *m* politykujący.
polizia (-cia) *f* policja *f*.
poliziesco (-sko) policyjny.
poliziotto *m* policyjant *m*, szpicel *m*.
pólizza (-licca) *f* zaświadczenie *n*, rewers *m*; ~ *di cárico* list *m* przewozowy.
pollizino *m* cedula *f* podatkowa.
pólla *f* zdroj *m*, źródło *n*.
pollaio *m* kurnik *m*.
pollaiuolo handlarz *m* drobiu.
pollame *m* drób *m*.
pollastra *f* młoda kura *f*.
pollastro *m* kurczak *m*.
polleria *f* targ *m* na drób.
póllice (-cze) *m* wielki palec *m* u ręki.
pollicoltúra (-kol-) *f* chów *m* kur.
pollina *f* łajno *n* kurze.
pólline *m* pyłek *m* kwiatowy.
pollino *m* kurzy.
pollo *m* kogut *m*, lub kura *f*, kurczę *n*; *conoscere i suoi polli* wiedzieć z kim się ma do czynienia.
pollone *m* latorośl *f*.
polluzione (-dzjo-) *f* polucja *f*; zmazanie *n* nocne.

polmonare płucny.
polmone *m* płuco *n*.
polmonite *f* zapalenie *n* płuc.
polo *m* biegun *m*; ~ *nord* biegun *m* północny; ~ *sud* biegun *m* południowy.
Polonia *f* Polska *f*.
polpa *f* miąższ, rdzeń.
polpaccio (-czjo-) *m* łydka *f*.
polpacciuto gruby, mięsisty.
polpastrélo *m* opuszka *f* palca.
polpetta *f* gałka *f* z siekanego mięsa; klops *m*.
polpo *m* polip *m*.
polpóso mięsisty.
polfino *m* mankiet *m*.
polso *m* puls *m*; *tétno* *n*; *toccare il ~ macaé*, badać kogo.
poltiglia (-tillja-) *f* papka *f*; błoto *n*.
poltiglioso papkowaty, błotnisty.
poltrire (i^o *poltrisko*) *n* leniwieć, próżniaczyć.
poltróna *f* krzesło *n* z poręczami.
poltronaggine (-dzi-) *f* lenistwo *n*; gnuśność *f*.
poltróne *m* leniwy; leni, próżniak *m*.
poltroneggiare (-dźja-) *n* próżnować.
poltroneria *f* próżniactwo *n*.
póivere (-we-) *f* proch, pył, kurz, prosek *m*; = *cipria* *f* puder *m*.
polveriéra *f* przechownia *f*.
polverificio (-czjo-) *m* fabryka prochu *f*.
polverino *m* piasek *m* do sypania; piaseczniczka *f*.
polverino *m* gęsty proch, kurz *m*; *tumany* kurzu *pl*.
polverizzare (-ricca-) *a* rozdmuchiwać prosek.
polverizzatore *m* przyrząd *m* do rozdmuchiwania proszku.
polveroso zapyłony, zakurzony.
polverume *m* wiele kurzu, pyłu.
polviscolo (-sko-) *m* delikatny pyłek *m*.
pomario, **pométo** *m* ogród owocowy, sad *m*.

pomáta *f* pomada
pomáto zasadzony jabłoniemi.
pomeliáto *m* pstry, jabłkowaty
 koń *m*.
Pomeránia *f* Pomorze *n*.
pomeráno pomorski.
pomeridiáno południowy; le
 ore pomeridiáne godziny po-
 południowe *pl*.
pomeriggio (-dźjo-) *m* popo-
 łudniu *n*.
pómice (-cze) *f* pumeks *m*.
pomiciáre (-czja-) *a* trzec pumeksem. [ców.
pomicultóre *m* hodowca *n* owo-
pomicultúra (-kul-) *f* uprawa *f*
 owoców.
pomo *m* jabłko *n*; jabłoń *f*.
pomodóro *m* pomidor *m*.
pomologia (-dźzia-) *f* nauka *f*
 o uprawie owoców.
pompa 1. *f* wystawa, okazałość *f*;
 far ~ di błyszczeć czem; pompe
 fúnebri *pl*. okazały pogrzeb *m*;
 2. *f* pompa *f*.
pompáre *a* pompować.
pomeggiáre (-dźja-) *n* wynosić
 się, pysznić się.
Pompéi *f* Pompei *f*.
pompiére *m* strażak *m*.
pomposità *f* przepych *m*, oka-
 załość *f*.
pompóso okazały, wystawny.
ponce (-cze) *m* poncz *m*.
ponderáre *a* namyślać się, roz-
 ważać.
ponderatézza (-tecca) *f* rozważa *f*,
 zastanowienie *n*, namysł *m*.
ponderazióne (-dźjo-) *f* rozważa
f, namysł *m*.
pondi *m*, *pl*. morzysko, rznięcie *n*
 w brzuchu, biegunka *f*.
pondo *m* ciężar *m*, waga *f*.
pone *pr*. od porre.
ponénte *m* zachód *m*.
ponsò *m* ciemnoczerwony.
ponte *m* most *m*.
pontéfice *m* papież *m*.
ponticélló (-czel-) *m* mostek *m*,
 kładka *f*.

pontificále (-ka-) biskupi, pa-
 piezki.
pontificáre *n* odprawiać sumę.
pontificáto *m* godność *f* papieżka.
pontificio (-czjo): stato ~ *m* pa-
 piezki; państwo *n* kościelne.
Pontíne: palúdi ~ *f*, *pl*. bagna
 pontyńskie *pl*.
pontóne *m* ponton *m*.
ponzáre (-ca-) *n* i *a* cisnąć, przec,
 nateżać się
popoláccio (-czjo) *m* gmin, mo-
 łoch *m*.
popoláno *m* ludowy, dziecko *n*
 ludu.
popoláre 1. popularny, ludowy;
 edizióne ~ *f* wydanie *n* po-
 pularne; 2. *a* zaludnić.
popolarità *f* popularność, rodzi-
 mość *f*.
popolazióne (-dźjo-) *f* ludność *f*;
 = folla *f* tłum *m*; = pópolo
m ludność *f*.
popolíno *m* niższe warstwy *pl*.
 ludności.
pópolo *m* lud *m*.
popolóso zaludniony.
poponáia *f* miejece *n* zasadzone
 melonami. [nów.
poponáio *m* przekupień *m* melo-
popóne *m* melon *m*.
poppa *f* cycek *m*, pierś *f* matki;
 tył *m* okrętu.
poppainóla *f* fiaska *f* z mlekiem
 do ssania.
poppánte *m* i *f* osesek *m*; niemo-
 wleń *m*.
poppáre *n* ssać; ~ si (il dito) *r*
 cmoktać.
poppáta *f* ssanie *n*.
poppatóio *m* ssak *m*.
porca (-ka) 1. *f* brózda *f*; 2.
 maciora *f*, świnia *f*.
porcacióne (-czjone) *m* świni-
 tuch *m*.
porcáio *m* chlew *m*.
porcáro *m* pasterz *m* świó.
porcellána (-czel-) *f* porcelana *f*.
porcellíno *m* prosię *n*; ~ d' In-
 dia świnią *f* morską.

porcellóna *f*, ~ e *m* brudas *m*,
 plugawiec *m*.
 porcheria (-ke-) *f*, porcúme
 (-ku-) *m* świństwo *n*.
 porcile (-dzi-) *m* chlew *m*.
 porcino świński.
 porco (-ko) *m* świnia *f*.
 porcospino *m* jeźowiec *m*.
 pórfido *m* porfir *m*.
 pórgere (-dze-) *a* i *n* podawać,
 podać.
 porgitóre (-dzi-) *m* oddawca *m*.
 pornografía *f* pornografia *f*.
 poro *m* por *m*, dziurka *f* w skó-
 rze zwierząt i w roślinach.
 porosità *f* dziurkowatość *f*, po-
 rowatość *f*.
 poróso dziurkowaty, porowaty.
 pórpóra *f* purpura *f*, skorupiak
m purpurowy; godność *f* kar-
 dynalska.
 porporató *m* ubrany w purpurę;
 kardynał *m*.
 porporina *f* farba *f* purpurowa.
 porporino purpurowy.
 porre (io pongo) *a* kłaść, poło-
 żyć, przyłożyć; ~ mente zwa-
 żać, baczyć; ~ affétto a...
 miłość *f* powziąć do kogo; ~ si
r stawić się, stanąć; ~ ~ in
 capo wbić sobie cośdo głowy.
 porro *m* szczypiórek *m*, brodaw-
 porróso pełen brodawek. [ka *f*.
 porsì *p*, *r* od pórgere.
 porta *f* brama *f*, wrota *pl.*, drzwi
pl.; la Sublime Porta Wysoka
 Porta *f*.
 portabandiéra *m*, *inv.* chorągwy *m*
 portábile dający się nieść, zno-
 śny.
 portafiammiferi *m* pudełko *n*,
 na zapaliki.
 portafiáschi (-ski) *m* kosz *m* na
 szaszki.
 portafógli *m*, *inv.* pulares *m*.
 portaléttère *m*, *inv.* listonosz *m*.
 portamantélló *m* tłumok *m*.
 portaménto *m* noszenie *n*; =
 condóttá *f* postępowanie *n*,
 sprawowanie *n* się

portamonéte *m*, *inv.* portmone-
 tka *f*.
 portantina *f* lektyka *f*.
 portantino *m* noszący lektykę.
 portapénne *m*, *inv.* rączka *f* do
 pióra.
 portapránzi (-ci) *m*, *inv.* kosz *m*
 na talerze.
 portáre *a* nieść, nosić; ~ si *r*
 postępować, sprawować się.
 portaritrátti *m* podstawka *f* na
 fotografie.
 portasigari *m* pulares *m* na cy-
 gara.
 portáta *f* pojemność *f*. statku,
 ładunek *f* statku; a ~ di...
 w zakresie, w obrębie; alla ~
 di... dostępny dla, dający się
 osiągnąć dla.
 portátile dający się nosić, prze-
 nośny; farmacia ~ *f* apteka *f*
 domowa, podróżna; dizioná-
 rio ~ *m* słownik *m* kieszonkowy.
 portáto *m* plód *m*, pomiot *m*.
 portatóre *m* oddawca *m*.
 portavivánde (-wiwan-) *m*, *inv.*
 kosz *m* na talerze.
 portélló *m* bramka *f*.
 porténto *m* cud *m*, cudo *n*.
 portentóso cudowny, dziwny.
 portei *f* *f* izdebka *f* odźwiernego.
 porticáto (-ka-) *m* krużganek *m*.
 porticciúola (-czjo-), porticína
f małe drzwi *pl*.
 pórtico (-ko) *m* podcienie *pl*.
 arkada *f*.
 portiéra *f* zasłona *f* u drzewi.
 portiére, portináió *m* odźwier-
 ny *m*.
 portinería *f* loża *f*, izba *f* o-
 dźwiernego.
 porto *p*, *p* od pórgere.
 porto *m* opłata *f* pocztowa, kolejo-
 wa; porto *n*; port *n*; ~ d'armi
 pozwolenie *n* na noszenie broni;
 ~ militáre port *m* wojenny;
 ~ franco port *m* wolny.
 Portugálla *m* Portugalia *f*.
 portoghése 1. (-ge-) portugalski;
 2. P ~ m i *f* Portugalczyk *m*.

portombrélli *m* trzymający za-
słonę, parasol.

portóne *m* brama *f* domu, sień *f*.

portuário portowy.

porzióne (-cjo-) *f* część *f*, porcja *f*.

posa *f* odpoczynek *m*, wytchnie-
nie *n*; poza *f*.

posacénere (-cze-) *m*, *inv.* popiel-
niczka *f*.

posapiáno *m*, *inv.* człowiek *m*
powolny; **posapiáno!** ostro-
żnie! rzeczy ulegające łatwo
rozbić.

posáre *a* i *n* położyć się na ziemi;
~ *si r* spoczywać, rozłożyć się.

posáta *f* puzdro *n*; nóż *m*, ły-
żka *f* i widelec *m*.

posatézza (-tecca) *f* stateczność *f*,
powaga *f*.

posáto stateczny, poważny, spo-
kojny.

posátura *f* osad *m*.

póscia (-szja) *adv.* potem; **po-
sciacché** (-ke) *gdy*, ponieważ.

poscritto *m* przypisek *m* do listu.

posdománi *adv.* pojutrze.

pose, **posi** *p*, *r* od **porre**.

positíva (-wa) *f* dodatni we foto-
grafii.

positívismo *m* pozytywizm *m*.

positivísta *m* i *f* pozytywista *m*.

positívo (-wo) pewny, pozytywny;
dí ~ oznaczony, pewny.

positúra *f* położenie *n*, postawa *f*.

posizióne (-dzjo-) *f* położenie *n*,
stanowisko *n*.

Posnánia *f* Poznań *m*.

pospórré *a* kłaść poczem, mniej
cenić, poniżać.

posposizióne *f* położenie *n* po
czem; poniżenie *n*.

possa *pr.*, *cong.* od **potére**.

possa, **possánza** (-ca) *f* moc *f*,
władza *f*; potęga *f*

possedére *a* posiadać.

possedíméto *m* posiadłość *f*, po-
siadanie *n*.

possénte mocny, potężny.

possessióne *f* posiadanie *n*, po-
siadłość *f*.

possessívo (-wo) posiadający.

posséssó *m* posiadanie *n*, posia-
dłość *f*.

possessóre *m* posiadacz *m*.

possíamo *pr. ind.* i *pr. cong.* od
potére.

possibile możebny, możliwy; *il
più presto* ~ jak najprędzej
możliwie; *fare il ~* wszystko
co się dało zrobić. [*woś f.*]

possibilitá *f* możność *f*; możli-

possibilíménte *adv.* jak być może.

possidénte *m* i *f* właściciel *m*
gruntu, rentier *m*.

possidénza (-ca) *f* prawo *n* po-
siadania.

posso *pr.* od **potére**.

posta *f* poczta *f*; miejsce *n* od
poczynku, przepręgnięcia koni;
a ~ szczególnie; *a bella ~*
naumyślnie.

postále 1. pocztowy; **unióne** ~
universále *f* międzynarodowy
związek *m* pocztowy; 2. *m*
statek *m* pocztowy.

postáre *a* postawić, ułożyć.

posteggiáre (-dáža-) *a* czatować,
zasadzić się na co.

postéma *f* ropień *m*; jama *f* wy-
pełniona ropą.

pósteri *m*, *pl.* potomkowie *pl.*

posterióre *m* i *f* tył *m*; tyłek *m*;
tylny, późniejszy.

posteriá potomność *f*.

posticcio (-czjo) przyprawny, do-
robiony; prowizoryczny.

posticcio (-czj-) *m* placyk *m*;
szczipłe, małe miejsce *n*.

posticipáre *a* i *n* odłożyć na
później, odroczyć.

posticipáto zapłacony z dołu;
pagáre ~ płacić z dołu.

posticipazióne (-dzjo-) *f* odłoże-
nie *n* na później.

postiglióne (-stilljo-) *m* pocztylion
m; pocztarek *m*.

postílla *f* dopisek *m* na mar-
ginesie czyjego pisma.

postilláre *a* opatrzeć dopiskami
na marginesie jakiego pismo.

postillatóre *m* robiący przypiski lub dopiski.

postillatúra *f* zaopatrzenie *n* przypiskami.

postino *m* posłaniec *m* pocztowy.

posto 1. *p, p* od *porre*; ~ *che...* przypuszciliśmy iż; 2. *m* miejsce *n*; stanowisko *n*; *un ~ di portináo* miejsce odźwiernego.

postrémo ostatni.

postríbolo *m* burdel *m*.

postulánte żądający, starający się o co, kandydat *m*.

postuláto *m* żądanie *n*.

póstumo *m* pogrobowiec *m*.

postútto: *al ~ avv.* w końcu.

potábile pitny, dający się pić;

acqua ~ f woła *f* do picia.

potáre *a* obcinać, ciąć.

potássá *f* potaż *m*.

potássio *m* potas *m*.

potatóre *m* obcinacz *m*; nożyce

pl. do obcinania drzew.

potatúra *f* obcinanie *n* gałęzi.

potentáto *m* mocarz *m*; potentat

m.

poténte możny, potężny; = *forte*

silny, mocny.

poténza (-*ca*) *f* moc *f*; siła *f*;

władza *f*; = *forza f* siła *f*.

potére 1. *n* módz; *si puó?* można?;

2. *m* władza *f*; moc *f*;

pleni *potéri pl.* pełnomocnictwo *n*.

potestà *f* władza *f*; burmistrz *m*.

poverágliá (-*weralljá*) *f* bieda-

ctwo *n*; lud *m* żebraczy.

poverétto, **poverino** *m* biedaczak

m; ubożuchny.

póvero biedny, ubogi; = *men-*

díco (-ko) m żebrak *m*.

povertà *f* bieda *f*; ubóstwo *n*.

pozióne (-*cjo-*) *f* napój *m*.

pozza (*pocca*) *f* kałuża *f*.

pozzánghera (-*gera*) *f* kałuża *f*;

wybój *m*; pełen wody.

pozzétta *f* mała kałuża *f*.

pozzo (*pocco*) *m* studnia *f*; ~ *nero*

dół *m* kłoczny.

pozzolána *f* siemia *f* wulkaniczna.

pragmática, **prammática** (-*ka*)
f pragmatyka *f*.

pranzáre (-*care*) *n* obiadować
jeść obiad.

pranzo *m* obiad *m*.

prataiuólo łakowyy; *fungo ~ m*

pieczarka *f*.

pratería *f* łąki *pl.*; błonie *n*.

prática (-*ka*) *f* praktyka *f*; *prá-*

tiche pl. obcowanie *n*; prze-

stawianie *n*.

praticábile dający się wykonać,

wykonalny.

praticabilità *f* wykonalność *f*.

praticánte *m i f* praktykant *m*.

praticáre *a i n* praktykować,

wykonywać, zajmować się czem.

praticélló (-*czello*) *m* łączka *f*.

prático (-*ko*) praktyczny; *ésse-*

re ~ dí... być doświadczonym

w czem.

prato *m* łąka *f*.

pratolína *f* stokrótka *f*.

pravità *f* złość *f*.

pravo (-*wo*) zły.

[*mem.*

preadamítico (-*ko*) przed 'Ada-

Preálpi *f, pl.* Przedalpy *pl.*

preámbolo *m* przedmowa *f*;

wstęp *m*.

preavvisáre *a* naprzód zawi-

domić.

prebéndá *f* prebenda *f*.

precarietà *f* doczesność *f*; nie-

pełność *f*; tymczasowość *f*.

precárió (-*ka*-) doczesny, tym-

czasowy; = *incérto* niepewny.

precauzióne (-*dzjone*) *u f* ostro-

żność *f*; *le precauzióni pl.*

środki *pl.* ostrożności.

prece (-*cze*) *f* prośba *f*; modli-

twa *f*.

precedénte poprzedzający; *i*

precedénti *m, pl.* życie *n* po-

przednie.

precedénza (-*ca*) *f* pierwszeń-

stwo *n*; poprzednictwo *n*.

precédere *a i n* poprzedzać; *far ~*

naprzód wysłać, posłać.

preccettóre (-*czet-*) *a* pozwać, *sk-*

skarżyć.

precettivo (-wo) przepisowy, zawierający przepisy.
precetto *m* przepis *m*; reguła *f*; pozew *m*; festa di ~ święto *n* nakazane.
precettore *m* nauczyciel *m* domowy.
precipitare *a i n* strącić w przepaść, pograżyć w przepaść, osadzić.
precipitato *m* zanadto nagły; strąć *m*; osad *m*. [dzisty.
precipitoso zanadto nagły, spaprecipizio (-cipicio) *m* przepaść *f*; *a* ~ na łeb, na szyję.
precipuo główny, szczególny.
precisamente *adv.* ściśle, dokładnie; *e* ~ wprawdzie.
precisare *a* dokładnie podać, oznaczyć.
precisione *f* dokładność *f*; pewność *f*.
preciso dokładny, pewny; *alle tre* precisie punkt o trzeciej.
precitato (-ci-) przedtem wspomniany.
preclaro prześwietny, sławny, znakomity.
precludere *n* zamykać co przed kim, zagrozić drogę.
preclusi *p, r* precluso *p, p* od precludere.
precocce (-kocce) przedwczesny.
precocità *f* przedwczesność *f*.
preconizzare (-nicca-) *a* oznaczyć w konystorzu nominację biskupa.
precordi (-kor-) *m, pl.* trzewia w okolicy serca.
precorrere *a* ubiedz, uprzędzić.
precorsi *p, r* precorso *p, p* od precorrere.
precursore *m* poprzednik *m*; zwiastun *m*.
preda *f* łup *m*; zdobycz *f*; darsi in ~ poddać się namiętnościom.
predare *a* rabować, łupić.
predatore *m* łupieżca *m*; rabus *m*.
predecessore (-czes-) *m* poprzednik *m*.

predella *f* stopień *m*; stołeczek *m*; ~ dell' altare stopień *m* ołtarza.
predellino *m* stołeczek *m* dziecinny; stopień *m* powozu.
predestinare *a* wprzód oznaczyć, przeznaczyć.
predestinazione (-dzjo-) *f* wprzód oznaczenie *n*; przeznaczenie *n*.
predetto 1. *p, p* od predire; 2. wymieniony, wspomniany.
predica (-ka) *f* kazanie *n*.
predicare *a* kazać, zachwalać.
predicato *m* predykat *m*.
predicatore *m* kaznodzieja *m*.
predicazione (-kadzjo-) *f* kazanie *n*; opowiadanie *n* nauki.
predicazzo (-kocco) *m* perora *f*.
predilessi *p, r* prediletto *p, p* od prediligere.
prediletto ulubiony; ulubieniec *m*.
predilezione (-dzjo-) *f* samilowanie *n*; upodobanie *n*.
prediligere (-dże-) *a* woleć, przynosić, najbardziej lubić.
predire *a* przepowiadać.
predisporre *a* wprzód oznaczyć, przeznaczyć.
predisporsi *p, r* predisposto *p, p* od predisporre.
predisposizione (-dzjo-) *f* przeznaczenie *n*; usposobienie *n*.
predizione *f* wróżba *f*.
predominanza (-ca) *f* przewaga *f*; górowanie *n*.
predominare *a i n* górować, mieć wyższość.
predominio *m* wyższość *f*; przewaga *f*.
predone *m* rozbójnik *m*.
preesistenza (-ca) *f* przedistnienie *n*.
preesistere *n* wprzód istnieć.
prefato wyż wspomniany.
prefazione (-dzjo-) *f* przedmowa *f*.
preferenza (-ca) *f* przenoszenie *n* nad innych.
preferibile zasługujący na pierwszeństwo.

preferibilmente *adv.* najprzyjemniej.

preferire (io preferisko) *a* przynosić.

preferita *f* ulubieniec *m.*

prefettizio (-ojo) należący do prefekta, prefektury.

prefetto *m* prefekt *m.*

prefettura *f* prefektura *f.*

prefiggere (-dże) *a* postanowić;

~ *si r* postanowić sobie co;

~ ~ *uno scopo* jakiś cel *m.*

zamiar m powziąć.

preffissi *p, r* preffisso *p, p* od prefiggere.

preffisso *m* zgłoska *f* początkowa.

preformato przedtem ukształcony, ukształtowany.

preformazione (-dzjo-) *f* wcześniejsze ukształtowanie *n.*

pregare *a* prosić, modlić się;

prego! proszę, proszę bardzo.

pregévole (-dżewo-) cenny.

pregevolizza (-lecca) *f* szacowność *f.*

preghiéra (-gje-) *f* prośba *f.*, modlitwa *f.*

pregiare (-dżja-) *a* cenić, szacować;

~ *si r* mieć zaszczyt *m.*

pregiatissimo bardzo, wielce szacowny, szanowny; **Al ~ Signore** do Jaśnie Wielmożnego Pana.

pregio (-dżjo) *m* cena *f.*, wartość *f.*; **tenére, avére, in** ~ cenić, szacować.

pregiudicare (-kare) *a* szkodzić.

pregiudicato przedtem karany.

pregiudicévole (-dżjudiczewole) szkodliwy, niekorzystny.

pregiudiziale (-dżziale) *f* pytanie *n* wstępne.

pregiudizio (-dżjo) *m* przesąd *m.*, uprzedzenie *n.*

pregno (prennjo) ciężarny, brzemienny.

priego, prego *m, poet.* prośba *f.*, modlitwa *f.*

pregustare *a* naprzód pokosztować.

preistorico przedhistoryczny.

prelatizio prałaci.

prelato *m* prałat *m.*

prelevare (-wa-) *a* odebrać część naprzód.

prelezione (-dzjo-) *f* wykład *m* wstępny, otwierający seryę wykładów.

prelibare *a* kosztować.

prelibato wyborczy.

preliminare przedwstępny, przedugodny; **i preliminarí** *m, pl.* punkta *pl.* przedugodne.

prelodato wyż wymieniony.

preludere, preludiare *n* rozpocząć, wprowadzić.

preludio *m* wstęp *m* do czego; przygrywka *f.*

prelusi *p, r* preluso *p, p* od preludere.

prematuro przedwczesny.

premeditare *a* wprzód się nad czym namyślać.

premeditato umysłny.

premeditazione (-dzjo-) *f* rozmyśl *m.*

premere *a i n* cisnąć, tłoczyć, ciężyć; = stare *a cuore* na sercu leżeć; = *urgere* (-dżere) pilnym być.

premessá *f* przypuszczenie *n.*, założenie *n.*

premettere (*p, p* *premessó*) *a* naprzód położyć, przełożyć, założyć.

premiare *a* nagradzać.

premiazione (-dzjo-) *f* nagradzanie *n.*, rozdawanie *n* nagród.

preminente wydatny, znamienity.

preminenza (-ca) *f* pierwszeństwo *n.*, wyższość *f.*

premio *m* nagroda *f.*, premia *f.*

premito *m* gniecienie *n* (w żołądku).

premunire (io *premunisko*) *a* zabezpieczyć, zapobiedz, zachować; ~ *si r* zastrzegać się, zastrzedz sobie.

premunizione (-dzjo-) *f* zastrzeżenie *n.*

premúra *f* pośpiech *m*; = zelo *m* skwapliwość *f*; = *attenzione* *f* troskliwość *f*; *darsi* ~ starać się o co, *trudzić* się; *farsi* ~ pospieszyć się.

premuróso nagły, skwapliwy, pilny.

prendere *a* wziąć, brać; ~ *alcuno* *per un Italiáno* wziąć kogo za Włocha; ~ *a male* brać za złe; *andare, venire, a ~ isć* po co, po kogo; ~ *sela con qualcuno* pogniewać się z kim, rozgniewać się na kogo.

prendibile dający się wziąć.

prenditore *m* biorący; kolektura *f* loteryi.

prenditoria *f* kolektura *f* loteryi.

preónimo *m* imię *n*.

prenomináto wyż nazwany.

prenotáre *a* zanotować, zaznaczyć. [wanie *n*.

prenotazióne (-dzjo-) *f* zanoto-

prenozióne *f* poprzedzająca wiadomość *f*.

preoccupáre *a* zająć uprzednio, uprzedzić; = *impensierire* stać się czułym, troskliwym, dbałym; ~ *si r* być w kłopotcie.

preoccupáto (-okku-) stroskany, dbały, czuły.

preoccupazióne (-dzjone) *f* uprzedzenie *n*, uprzednie zajęcie *n*.

preopinánte *m i f* poprzedni mowca *m*.

preordináre *a* przeznaczać.

preordinazióne *f* przeznaczenie *n*.

preparáre *a* przygotować.

preparativo (-wo) przygotowywaczy; przygotowanie *n*.

preparatóre *m* przygotowawczy *m*, przyrządzający.

preparatório przygotowawczy.

preparazióne (-dzjo-) *f* przygotowanie *n*, przyrządzanie *n*.

preponderánza (-ca) *f* przewaga *f*.

preponderáre *n* przeważać.

prepórrre *a* przełożyć kogo nad czem; = *preferire* przekładać, *presentosic* nad co.

prepósi *p, r* **prepósto** *p, p* od **prepórrre**.

prepositúra *f* probostwo *n*.

preposizióne (-dzjo-) *f* przyimek *m*.

prepósto *m* proboszcz *m*.

prepoténte pański, przemożny; = *violénte* gwałtowny.

prepoténza (-ca) *f* zarozumiałość, przemożność *f*, gwałtowność *f*.

prepúzio (-cjo) *m* napletek *m*.

prerogatiwa (-wa) *f* przywilej *m*.

presa *f* złapanie *n*, wzięcie *n*, pojmanie *n*; ~ *di posséso* opanowanie *n*, objęcie *n*, w posiadanie; *éssere alle prese* walczyć; *venire alle prese* bić się, za łby się brać.

preságo (-dźjo-) *m* wróżba *f*; = **predizióne** (-dzjo-) *f* przepowiednia *f*.

presagire (io *presadźisko*) *a* przepowiadać, wróżyć.

preságo: ~ *di qualche cosa* coś przeczuwając.

presáme *m* podpuszczka *f*.

presbíte *m* dalekowidz, *presbyop* *m*.

presbiteráto *m* kapłaństwo *n*.

presbiterio *m* prezbiterium *n*.

prescégliere (-szellje-) *a* wybierać, dobierać.

prescégo *pr. prescélsi* *p, r* **prescélto** *p, p* od **prescégliere**.

prescándere (-szin-) *a*: **prescándéndo** *da...* pominąwszy.

presciútto *v. prosciútto*.

prescrissi *p, r* od **prescrivere**.

prescrittibile ulegający przedawnieniu.

prescrittivo (-wo) sprowadzający, powodujący przedawnienie *n*.

prescritto 1. *p, p* od **prescrivere**; 2. przedawniony.

prescrivere *a* przepisać, nakazać.

prescrizióne (-dzjone) *f* przepis *m*, przedawnienie *n*; **cadére** *in* ~ przedawnić.

presedére *v. presiedére*.

presentábile dający się pokazać.

- presentáre** *a* przedstawić, podać; ~ *si r* zjawić się, pokazać się.
- presentatóre** *m* przedstawiciel *m*, ten, co coś przedstawia, pokazuje.
- presentazióne** (-dzjone) *f* przedstawienie *n*, pokazanie *n*, wręczenie *n*.
- présente** 1. obecny, przytomny, terażniejszy; 2. *m* terażniejszość *f*, obecność *f*; = *regálo m* podarunek *m*; *al* ~ teraz; *con la presente* *Le annúnzio....* przez to donoszę Panu
- presentiménto** *m* przeczucie *n*.
- presentire** *a* przeczować.
- presénza** (-ca) *f* obecność *f*, przytomność *f*; *alla* ~; *in* ~ przed, *di* ~ osobiście. [onym.]
- presenziáre** (-cjare) *n* być obecować *m* żłób *m*.
- preserváre** (-wa-) *a* zachować, ocalić, ochronić.
- preservatívo** (-wo) ochraniający, zapobiegający.
- preservazióne** (-dzjone) *f* zachowanie *n*, ochranianie *n*.
- presi** *p, r* **préndere**.
- préside** *m* dyrektor *m* (gimnazjalny).
- présidente** *m* prezydent *m*.
- presidénza** (-ca) *f* przewodnictwo *n*, prezydentura *f*.
- presidiáre** *a* zostawić załogę w mieście.
- presidio** *m* załoga *f*.
- presidére** *n* przewodniczyć; = *dirigere* (-dże-) kierować.
- preso** *p, p* od **préndere**.
- pressa** *f* prasa *f*; = *folla* ciżba *f*; *łok m*; = *fretta* pośpiech *m*.
- pressánte** *nagły, pilny*.
- pressáre** *a* naciskać, nalegać, cisnąć.
- pressióne** *f*. ciśnienie *n*; ~ *atmosférica* ciśnienie *n*. atmosferyczne.
- presso** 1. *prep.* przy, obok, blisko, około; 2. *adv.* ~ *a poco*; *a un di* ~ *mailejwięcej*, około; ~ *che* prawie.
- prestabilire** (io *prestabilisko*) *a* naprzd przeznaczyć.
- prestanóme** *m* figurant *m*; dający swe nazwisko.
- prestáre** *a* pożyczać; ~ *si r* zdać się na co, być do czego usposobionym.
- prestatóre** *m* (*femm.* -*trice*) wypożyczający; lichwiarz *m*.
- prestazióne** (-dzjone) *f* podatek *m*; oddanie *n*; zwrot *m*.
- prestézza** (-*stacca*) *f* prędkość *f*, szybkość *f*.
- prestigiatóre** (-*dźja-*) *m* kuglarz *m*.
- prestígio** (-*dźjo*) *m* omamienie *n*; złudzenie *n*; *giúoco di* ~ sztuki *pl.* kuglarskie.
- prestíno** *adv.* dosyć wczesnie; *ufeco* prędko.
- préstito** *m* pożyczka *f*; *dare in* ~ pożyczyc komu; **préndere in** ~ pożyczyc od kogo.
- presto** *adv.* prędko, szybko; prędko, szybko; *al più* ~ *najwczesniej*; *far* ~ *pospieszyc się*; *si fa* ~ *a dire...* jest łatwo powiedzieć.
- presumere** *a i n* domyslać się, mniemać, być zarozumiałym; ~ *di se stesso* być zarozumiałym, dumnym ze siebie samego.
- presúnsi** *p, r* **presúnto** *p, p* od **presumere**.
- presúntivo** (-wo) domniemany, przypuszczalny; *conto* ~ *m* wyrachowanie *n*.
- presuntuosità** *f* zarozumiałość *f*.
- presuntuóso** zarozumiały.
- presunzióne** (-dzjo-) *f* zarozumiałość *f*, domniemanie *n*.
- presuppórrre** *a* przypuszczać.
- presupposizióne** *f* przypuszczenie *n*.
- presuppósto** 1. *p, p* od **presuppórrre**; 2. przypuszczenie *n*.
- prete** *m* ksiądz *m*.
- pretendente** starający się, roszcujący sobie prawa, *pretendent* *m*.

preténdere *a i n* rościć sobie prawo, wymagać, ubiegać się;
preténderla *a...* udawać coś, wynosić się.

pretensióne *f* roszczenie *n*; *pretensya* *f*.

pretensióso roszczący sobie prawa; = **presuntuóso** zarozumiały.

pretérito *m* czas *m* przeszły; przeszłość *f*.

pretésa *f* roszczenie; *senza pretése* bez pretensyi.

pretésco (-sko) księży.

pretési *p, r* od **preténdere**.

pretésó 1. *p, p* od **preténdere**; 2. wrzekomy.

pretéstó *m* *pozór* *m* pokrywka *f*.

pretónzolo *m* księżyk *m*.

pretóre *m* sędzia *m*. powiatowy.

prettório należący do sądu powiatowego.

pretio czysty.

pretúra *f* *pretura* *f* (sąd *m* powiatowy).

prevalénza (-walenca) *f* przeważanie *n*, wyższość *f* wartości.

prevalére (io *prevalgo*) *n* przeważać, przemagać; ~ *a qualche cosa* przeważać coś; ~ *si di qualche cosa* z czegoś korzystać.

preválsi *p, r* *preválsó* *p, p* od **prevalére**.

prevaricáre (-warikare) *n* przestąpić, przekroczyć, sprzeniewierzyć.

prevaricatóre *m* sprzeniewierca *m*.

prevaricazióne (-dzjone) *f* sprzeniewierzenie *n*, nadużycie *n* władzy lub urzędu.

prevedére *a* przewidywać.

prevedibile przewidziany.

preveggénte (-wedžen-) przewidyjący.

prevenire (io *prevengo*) *a* ubiedz, uprzedzić, zapobiedz.

prevénni *p, r* *prevenúto* *p, p* od **prevenire**.

preventivo (-wo) zapobiegawczy; *cárcere* ~ *m* więzienie *n*, śledcze; *bilancio* ~ *m* kosztorys *m*.

prevenúto (-we-) poświadczony, obwiniony.

prevenzióne (-dzjone) *f* zapobieganie *n*, uprzedzenie *n*.

previdénte przewidujący.

previdénza (-ca) *f* staranność *f*, przezorność *f*; *istituto di* ~ *dom* *m* przytułku.

prevídi *p, r* *prevísto* *p, p* od **prevedére**.

prevío uprzedni, poprzedni; ~ *avvísó* po poprzednim zawiadomieniu.

previsióne *f* przewidzenie *n*, przewidywanie *n*.

prevósto *v. prepósto*.

preziosità (-cjo-) *f* kosztowność *f*.

prezióso kosztowny, drogi; *farsi* ~ rzadko się dać widywać.

prezzáre (*precca-*) *a* cenić, szacować. [uujący.

prezzatóre *m* szacownik *m*, szapieżemolo *m* pietruszka *f*.

prezzo (*precco*) *m* cena *f*; *a buon* ~; *a basso* ~ tanio; *a caro* ~ drogo.

prezzolóre *a* najać.

prigióne (-dźjo-) *f* więzienie *n*, więzień *m*, jeniec *m*.

prigionía *f* więzienie *n*, niewola *f*.

prigioniero *m* więzień *m*, jeniec *m*; *far* ~ *wziąć* do niewoli.

prima *adv.* wprzód, naprzód, pierwiej; ~ *di parláre, pensa* wprzód nim coś powiesz, pomyśl o tem; = *piuttósto* lepiej; *da* ~ z początku; ~ *di cámbio* *prima* *weksel* *m*.

primariaménte *adv.* wprzód, naprzód, przedewszystkiem.

primário pierwszy, główny; *istruzióne* *primária* *f* nauka *f* w szkole ludowej, elementarna.

primáte *m* prymas *m*.
primaticcio (-czjo) wczesny.
primáto *m* pierwszeństwo *n*,
 przodek *m*.
primavéra (-we-) *f* wiosna *f*.
primaverile wiosenny.
primeggiáre (-dźja-) *n* przodko-
 wać, zajmować pierwsze
 miejsce.
primieraménte *adv.* naprzód,
 najpierw.
primiéro pierwszy.
primíssimo najpierwszy.
primitivo (-wo) pierwotny, po-
 czątkowy.
primizia (-cja) *f* pierwociny *pl*.
primo pierwszy; **ai primi**
 w pierwszych dniach; **sulle**
prime z początku
primogénito (-dże-) pierworodny.
primogenitúra *f* pierworodztwo
n; prawo *n* najstarszego syna.
primola *f* pierwiasek *m*.
primordiale pierwotny.
primórdio *m* początek *m*. [wny.
principále (-dzi-) pierwszy, głów-
principáto *m* księstwo *n*, pano-
 wanie *n*.
príncipe *m* książę *m*; ~ **eredi-
 tário** następca *m* tronu.
principéscio (-sko) książęcy.
principéssa *f* księżna *f*, księ-
 żniczka *f*.
principiánte zaczynający, po-
 czątkujący.
principiáre *a* zacząć.
principio (-dzi-) *m* początek *m*,
 zasada *f*; **per** ~ **z** zasady.
principótto *m* książętko *n*.
prióra *f* przeorysza *f*.
prioráto *m* priorat *m*.
prióre *m* przeor *m*.
priorità *f* pierwszeństwo *n*, po-
 przedniość *f*.
prisma *m* pryzmat *m*; graniasto-
 słup *m*. [śniejszy.
prístino pierwszy, dawny, wcze-
priváre *a* pozbawić kogo czego.
 obrabować; ~ **sir** wstrzymywać
 się od czego, zrzec się czego.

privatíva *f* wyłączne prawo *n*,
 monopol *m*.
privatívo (-wo) pozbawiający,
 wyłączający.
priváto prywatny; **in** ~ **prywa-
 tnie**.
privazióne (-dzjo-) *f* pozbawie-
 nie *n*, ogołocenie *n*.
privilegiáre (-wiledźja-) *a* u-
 przywilejować; przenosić nad
 kogo.
privilegiáto uprzywilejowany.
privilegio (-dźjo) *m* przywilej *m*.
privo (-wo) pozbawiony, ogoło-
 cony; = **senza** bez, wolny,
 luźny, samopas.
prò *m* korzyść *f*, użytek *m*, po-
 żytek *m*; **il** ~ **e il contro** za
 i przeciw; **a che prò?** na co?
proávo, **proávolo** *m* pradziad *m*,
 praszczur *m*.
probábile prawdopodobny.
probabilitá *f* prawdopodobień-
 stwo *n*.
probítá *f* prawość *f*, uczciwość *f*.
probiviri (-wi) *m*, *pl.* mężowie
pl. zaufania; **collégio dei** ~
 komitet *m* jurorów, sędziów;
 sąd *m* przemysłowy.
probléma *m* zagadnienie *n*, **pro-
 blemat** *m*; = **questióne** *f* py-
 tanie *n*; = **cómpito** *m* zada-
 nie *n*.
problemático (-ko) zagadkowy,
 wątpliwy.
probo prawy, uczciwy.
probóscide (-szci-) *f* ryj *m*, trąba
f słońca.
procácia (-czja) *m*, *inv.* kto in-
 nym sprawunki załatwia.
procacciáre *a* biegać za czem,
 starać się o co.
procaccína *f* kobieta załatwiająca
 cudze sprawunki.
procáce (-kacze) zuchwały, bez-
 wstydy.
procacità (-czità) *f* zuchwałość *f*,
 bujność *f*.
procédere (-cze-) *n* iść, postępo-
 wać naprzód; = **agíre** (adżire)

działać; ~ da qualcúno pochodzić od czegoś.
procediménto *m* bieg *m*, przebieg *m*, postępowanie *n*.
procedúra *f* procedura *f*; **edídice di** ~ postępowanie *n* sądowe.
procélla (-czel-) *f* burza *f*, nawałnica *f*.
procellóso burzliwy, nawałny.
processáre *a* pRAWOWAĆ, procesować.
proceSSIONALMÉnte *adv.* procesyjnie, w uroczystym pochodzie. [czysty pochód *m*.
processióne *f* procesya *f*, uroczéSSo (-czesso) *m* postępowanie *n*, proces *m*; ~ **verbále** protokół *m*; **in ~ di tempo** z biegiem czasu.
processuále procesowy.
procinto (-czin-): **essere in ~** zabierać się do czego.
procláma *m* odezwa *f*, proklamacya *f*.
proclamáre *a* ogłosić.
proclamazióne (-dzjo-) *f* ogłoszenie *n*, proklamacya *f*.
proclive (-we) pochyłony, skłonny.
proclività *f* pochyłość *f*.
procónsole (-kon-) *m* prokonsul *m*.
procrastináre *a* odroczyć, odłożyć do jutra.
procrastinazióne (-dzjo-) *f* odroczenie *n*.
procreáre *a* rodzić, płodzić.
procreazióne (-dzjo-) *f* płodzenie *n*.
procúra (-ku-) *f* pełnomocnictwo *n*; ~ **régia** prokuratorya *f* państwa; ~ **generále** nadprokuratorya *f* państwa.
procuráre *a* i *n* starać się o co, dostać czego, baczyć, uważać.
procuratía *f* urząd *m* prokuratora; pałac *m* w Wenecyi.
procuratóre *m* pełnomocnik *m*; ~ **del re** prokurator *m*. państwa; ~ **generále** prokurator *m* jeneralny, nadprokurator *m*.
proda *f* brzeg *m*.

prode waleczny.
prodézza (-decca) *f* waleczność *f*.
prodigalitá *f* rozrzutność *f*, marnotrawstwo *n*.
prodigalizzáre (-licca-), **prodigare** *a* trwonić, rozrzucać, marnotrawić.
prodigio (-dźjo) *m* cud *m*.
prodigiosità *f* cudowność *f*.
prodigióso cudowny.
prodigo rozrzutny, marnotrawny;
figliuól ~ m syn *m* marnotrawny.
proditório podstępny, skrytobójczy.
prodótto 1. *p*, *p* od **produrre**; 2. *sost.*, *m* plód *m*, wynik *m*, produkt *m*.
prodóromo *m* zwiastun *m*.
producibile (-czy-) mogący być stworzonym, splodzonym, wyprodukowanym.
produrre (io produk) *a* zrodzić, wydać, splodzić, spowodować; ~ **si r** wystąpić.
produttività *f* siła *f* wydajności, wydajność *f*; siła *f* twórczenia.
produttivo (-wo) wydajny, produktywny.
produttore *m* tworzący, wytwarzający; producent *m*.
produzióne (-dzjo-) *f* wytwarzanie *n*, wydawanie *n*, produkcya *f*.
proémio *m* wstęp *m*, przedmowa *f*.
profanáre *a* bezczęścić rzeczy święte. [rzeczy świętych.
profanatóre *m* bezczęściciel *m*
profanazióne (-dzjo-) *f* bezczęszczenie *n* rzeczy świętych.
profáno *m* świecki, niedoświadczony; laik *m*.
profénda *f* porcyja *f* obroku.
preferibile dający się wymówić, wynurzający się.
preferire (io preferisko) *a* wymawiać, wynurzyć, wyklinać.
proféssa *f* siostra *f* zakonna.
professáre *a* wyznać co publicznie; ~ **si r** przyznać się do czego; **mi professo Suo...** pozostaje Pańskim;

professione *f* zawód *m*, wyznaczenie *n*.
professionista *m* i *f* mający jakiś zawód.
professo *m* brat *m* zakonny.
professorato profesura *f*, nauczycielstwo *n*.
professore *m* profesor *m*.
professoressa *f* profesorka *f*, nauczycielka *f*.
profeta *m* prorok *m*.
profetare, profetizzare (-ticca-) a prorokować.
profetessa *f* prorokini *f*.
profetico (-ko) proroczy.
profezia (-cia) *f* proroctwo *n*.
profferibile ofiarujący co, podający co.
profferire (io profferisko) a ofiarować, podać.
profferta ofiarowanie *n*, oświadczenie *n*, oferta *f*.
proficuo (-kuo) zysk przynoszący.
profilare a odrysować w profilu.
profilassi *f* zapobieganie *n*.
profilo *m* profil *m*, widok *m* budowy z boku.
profittare *n* korzystać, przynosić pożytek; ~ *di* qualche cosa korzystać z czego; ~ *dell'occasione* korzystać ze sposobności.
profittevole (-wo-) przynoszący korzyść.
profitto *m* korzyść *f*, postęp *m*; = *guadagno* zysk *m*; *mettere a* ~ używać, korzystać.
profuvio (-wio) *m* wylew *m*, wylanie *n* się; ~ *di* parole nawał *m*, obfitość *f* wyrazów.
profondare a i *n* pograżyć się, zagłębić się, zatonać.
profondere a roztrwonić, rozrzucić; ~ *si* *r* wyczerpać się.
profondità *f* głębia *f*, głębokość *f*.
profondo głęboki; głębia *f*.
profugo zbiegły; zbieg *m*, tułacz *m*.
profumare a perfumować, pachnieć.

profumatamente: pagare ~ pieprzno zapłacić.
profumatore *m* perfumiarz *m*.
profumeria *f* sklep *m* z perfumami.
profumiera *f* flakonik *m* z perfumami do wachania.
profumiere *m* handlarz *m* perfum.
profumo *m* zapach *m*, woń *f*; perfumy *pl*.
profusi *p, r* profuso *p, p* od **profondere**
profusione *f* rozrzutność *f*; = *abbondanza* (-ca) obfitość *f*, pełność *f*; ~ *di* parole obfitość *f* wyrazów.
progénie (-dze-) *f* ród *m*, plemię *n*.
progenitore *m* praojciec *m*, przodek *m*.
progenitrice (-cze) *f* prababka *f*.
progettare (-dżet-) a projektować, zamierzać coś zrobić.
progettista *m* i *f* robiący projekt *m*; projektujący *m*.
progetto *m* projekt *m*, plan *m*; ~ *di* legge zarys *m*, projekt *m* prawa; *per* ~ naumyślnie.
prógnosi (-nnjo-) *f* rokowanie *n*.
prognost... v. *pronost...*
programma *m* program *m*.
progredire (io *progredisko*) *n* postępować.
progressione *f* postępowanie *n*, postęp *m*.
progressista *m* i *f* postępowy; postępowiec *m*.
progressivo (-wo) postępujący, postępowy.
progresso *m* postęp *m*; *in* ~ *di* tempo w postępie czasu.
proibire (io *proibisko*) a zakazywać; *faccia* *proibita* *f* twarz *f* zakazana.
proibitivo (-wo) zakazujący.
proibizione (-dżjo-) *f* zakaz *m*.
proiettare a rzucić.
proiettile, proietto *m* pocisk *m*.
proiettore *m* projektor *m*.
proiezione (-dżjo-) *f* projekcja *f*, obraz *m* świetlny.

prole *f* potomstwo *n*.
prolegómeni *m*, *pl.* prolegómena *pl.*
proletariáto *m* proletaryat *m*.
proletário *m* proletaryusz *m*.
prolificáre (-ka-) *a* rodzić, wyda-
 wać na świat; dzieci *pl.* ;
 młode *pl.*
prolifico (-ko) *plodny*.
prolissità *f* rozwlekłość *f*.
prolisso rozwlekły.
prólogo *m* prolog *m*, wstęp *m*.
 do sztuki dramatycznej.
prolungabile dający się przed-
 łużać.
prolungaménto *m* przedłużenie *n*.
prolungáre *a* przedłużać, przed-
 łużać; ~ *si r* trwać; = dif-
 fúndersi rozszerzać się.
prolungatóre *m* przedłużający.
prolusióne *f* wykład *m* wstępny.
promemória *m*, *inv.* pamiętnik *m*.
proméssa *f* obietnica *f*.
proméssso *p*, *p* od **prométtere**.
prometténte wiele obiecujący.
prométtere *a* obiecywać; = *fi*
 danzáre zaręczyć.
promettitóre *m* obiecawcz *m*,
 ten co obiecuje.
prominénte wydatny, wystający.
prominénza (-ca) *f* wyskok *m*,
 wydatność *f*.
promiscuità (-skui-) *f* pomieszanie
n, zmieszanie *n*.
promiscuo zmieszany.
promisi *p*, *r* od **prométtere**.
promontório *m* przylądek *m*.
promóssi *p*, *r* **promóssso** *p*, *p* od
promuóvere.
promotóre *m* promotor *m*, po-
 pierający.
promozióne (-dzjo-) *f* popieranie
n, awans *m*, promocya *f*.
promulgáre *a* ogłosić prawo,
 rozgłosić.
promulgatóre *m* ogłosiiciel *m*
 prawa, rozgłosiiciel *m*.
promulgazióne (-dzjo-) *f* ogło-
 szenie *n*, podanie *n* do pu-
 blicznej wiadomości.

promuóvere (-we-) *a* posunąć
 na wyższy stopień, popierać,
 wspierać.
pronáo *m* przedsiónek *m*.
pronipóte *m* i *f* prawnuk *m*.
prono nachylony naprzód.
pronóme *m* zaimek *m*.
pronominále zaimkowy.
pronosticáre *a* przepowiać.
pronóstico (-ko) *m* przepowie-
 dnia *f*.
prontaménte *adv.* prędko.
prontézza (-tecca) *f* gotowość *f*,
 prędkość *f*; ~ *di spirito* przy-
 tomność *f* umysłu.
prontó prędky; = **finító** gotowy;
 = **rápido** szybki, rączy; **prontil**
 gotowy do odjazdu (pociąg *m*);
a pronti contánti za gotówkę.
prontuário *m* książka *f* podrę-
 czna; podręcznik *m*.
pronunciáménto (-czja-) *m* po-
 wstanie *n*, zbuntowanie *n*.
pronúnzia (-cja), **pronúncia** *f*
 wymowa *f*, wymawianie *n*.
pronunziábile wymawialny, ma-
 jący być wymówiony.
pronunziáre *a* wymawiać, ogła-
 szać np. wyrok *m*; ~ *si r* o-
 świadczyć się.
pronuziáto *fig.* wybitny.
propagábile dający się rozkrze-
 wić, rozszerzać.
propagáménto *m* rozszerzenie *n*,
 rozkrzewianie *n*.
propagánda *f* propaganda *f*.
propagandista *m* i *f* propagan-
 dysta *m*.
propagáre *a* rozszerzać, rozkrze-
 wiać, upowszechniać.
propagatóre rozkrzewiający.
propagazióne (-dzjo-) *f* rozkrze-
 wianie *n*, rozszerzanie *n*.
propaggináre (-dzi-) *a* pochylić.
propággine *f* winna latorośl *f*,
 przygięta do ziemi, żeby się
 przyjęła.
propaláre *a* objawić, rozgłosić.
propalazióne (-dzjo-) *f* rozgło-
 szenie *n*.

propedeutica (-ka) *f* propedeutyka *f*. [do czego.]

propendere *n* mieć skłonność

propensione *f* skłonność *f*.

propenso skłonny, pochylony, przychylny

propileo *m* propileje *pl*.

propina *f* opłata *f* za egzamin.

propinare *a* i *n* wydać co, wręczyć.

propinquità *f* bliskość *f*, pokrewieństwo *n*.

propinquo (-kuo) bliski; = **parente** pokrewny, krewny

propiziare (-dzja-) *a* ubłagać, uprosić przychylnie.

propiziatore *m* pośrednik *m*.

propizio (-dzjo) pomyślny, miłościwy.

propionente *m* i *f* stawiający wniosek *m*, wnioskodawca *m*.

proponimento *m* zamiar *m*; zamiar *m*; *far* ~ postanowić.

proporre (iż *propongo*) *a* przedłożyć, przedstawić, zamierzyć; ~ *si* *r* powziąć zamiar; ~ ~ *un fine* wytknąć sobie cel *m*.

proporzionale (-dzjo-) proporcjonalny, stosunkowy.

proporzionalità *f* proporcjonalność *f*, stosunkowość *f*.

proporzionare *a* zachować proporcję, stosunek.

proporzionato odpowiedni.

proporzione *f* stosunek *m*; = **dimensione** obwód *m*; rozległość *f*.

propósi *p*, *r* **propóne** *pr*. od **proporre**.

propósito *m* przedsięwzięcie *n*, zamiar *m*, zamysł *m*; *a che* ~ *dicesti*...?; *w* jakim celu powiedziałaś? *a* ~ *zresztą*; *di* ~ *rzeczywiście*, *na serio*.

proposizione (-dzjo-) *f* przedłożenie *n*, przedstawienie *n*, zdanie

propósta *f* wniosek *m*. [nie *n*.]

propósto 1. *p*, *p* od **proporre**; 2. *m* proboszcz *m*.

propriamente *adv*. właściwie.

proprietà *f* własność *f*; = **posse** *m* własność *f*; = **purezza**

(-recca) *f* czystość *f*; ~ **letteraria** przedruk *m* wzbroniony.

proprietario *m* właściciel *m*; = **possidente** właściciel *m*

gruntów, folwarku.

proprio własny, właściwy; = **adatto** *zdatny*; = **particolare** osobliwy, właściwy; **nome** ~ imię *n* własne; **amor** ~

poczucie *n* własnej godności; **proprio**? *adv*. rzeczywiście? *na prawdę*?; **campare del** ~ żyć z własnego majątku.

propugnacolo (-punnjako-) *m* zasłona *f*, przedmurze *n*, twierdza *f*.

propugnare *a* bronić.

propulsione *f* pędzenie *n* naprzód.

prora *f* przód *m* okrętu.

próroga *f* odroczenie *n*, odłożenie *n*.

prorogabile dający się odroczyć, odłożyć.

prorogare *a* odroczyć, odłożyć.

prorompere *n* wpaść, wylecieć z trzaskiem, wybuchnąć.

prorúppi *p*, *r* **prorótto** *p*, *p* od **prorompere**.

prosa *f* proza *f*; **le prose del**... pisma *pl*, prozą jakiegoś autora.

prosáico (-ko) prozaiczny.

prosápia *f* ród *m*.

prosatóre *m* prozaik *m*.

proscénio (-sze-) *m* miejsce *n* przed sceną. [nié.]

prosciogliere (-szjollie-) *a* uwolnić

proscioglimento *m* uwolnienie *n*, uniewinnienie *n*.

prosciugamento *m* osuszenie *n*.

prosciugare *a* wysuszyć, osuszyć.

prosciútto (-szjut-) *m* szynka *f*.

proscrissi *p*, *r* od **proscrivere**.

proscritto 1. *p*, *p* od **proscrivere**

2. *m* wywołaniec *m*, banita *m*; dotknięty proskrypcją.

proscrivere (-we-) *a* wywołać z kraju, skazać na wygnanie.
proscrizione (-dzjo-) *f* wywołanie „, wygnanie „ z kraju, proskrypcya *f*.
prosecuzione *f* **proseguito** „ dalszy ciąg *m*.
prosequire *a* i *n* dalej ciągnąć, dalej rzecz prowadzić.
proselito *m* prozelita *m*.
prosiudaco (-ko) *m* zastępca *m* burmistrza.
prosidia *f* prozodia *f*.
prosopopea *f* prozopopeja *f*; zarozumiałość *f*.
prosperare *a* szczęścić się, dobrze się powodzić, udawać się; = **fiorire** kwitnąć.
prosperità *f* dobre powodzenie *n*; pomyślność *f*.
prospero kwitnący; = **favorevole** sprzyjający, pomyślny.
prospettiva (-wa) *f* widok *m*, wygląd *m*, perspektywa *f*.
prospetto *m* prospekt *m* = **vista** *f* widok *m*, zamysł *m*.
prospiciente (-czjen-) z widokiem *na*.
prossimamente *adv.* blisko, wkrótce, niedługo.
prossimità *f* bliskość *f*.
prossimo bliski, bardzo bliski; = **imminente** grożący, zbliżający się.
prosternarsi *r* rzucić się do nóg.
prostituire (io **prostituisco**) *a* oddawać się nierządowi, upodlić się.
prostituta *f* prostytutka *f*, nierządnicza *f*.
prostrare *a* obalić na ziemię, powalić; **prostrato di forze** wyczerpany; ~ **si** *r* **dinanzi a...** rzucić się komu do nóg.
prostrazione (-dzjo) *f* wyczerpanie *n*, upadek *m* sił, upadnięcie *n* do nóg.
protagonista *m* *f* główna osoba *f*.
protaggere (-dže-) *a* wspierać, opiekować się, ochraniać.

protelforme wielokształtny.
protendere *a* wyciągać, wysunąć; dać zaliczkę.
protèrvia (-wia) *f* uroszczenie *n*, zarozumiałość *f*.
protèrvo (-wo) zarozumiały, zachwaly.
protési *p.* *r* **protèso** *p.* *p* od **protèndere**.
protèssi *p.* *r* **protètto** *p.* *p* od **protèggere**.
protèsta *f* zapewnienie *n*, zażalenie *n*, protest *m*, sprzeciwienie *n* się.
protèstante *m* i *f* protestancki *m*, *m* protestant.
protèstantismo *m* protestantyzm *m*.
protèstare *a* i *n* zapewniać, sprzeciwiać się, protestować: ~ **si** *r* **amico** wynurzyć swoją przyjaźń; **mi protèsto Suo...** pozostaję Pańskim.
protèstazione (-dzjo-) *f* zapewnienie *n*, oświadczenie *n*.
protèsto *m* protest *m*; **fare il** ~ protest założyć; **andare in** ~ protestować, sprzeciw wnieść.
protèttivo (-wo) ochroniacz *m*, ochronny.
protètto *m* klient *m* protegowany, faworyt *m*.
protettorato *m* protektorat *m*.
protèttore *m* protektor *m* obrońca *m*, patron *m*.
protezione (-dzjo-) *f* ochrona *f*, protekcya *f*, posunięcie *n*.
protezionismo *m* system *m*. ceł ochronnych.
protezionista *m* i *f* ochronny, zwolennik *m* ceł ochronnych.
proto *m* korektor *m*.
protocollare (-kol-) *a* protokolować.
protocóllo *m* protokół *m*.
protomédico (-ko) *m* pierwszy, naczelnny lekarz *m*.
protòtipo *m* pierwowzór *m*.
protrarre (io **protraggo**) *a* przeciągać, przeciągnąć.

- protrásal** *p, r* **protrátto** *p, p* od **protrárre**.
prohuberánza (-ca) *f* wyrosł *f*, narośl *f*.
prova (-wa) *f* próba *f*; = **esperimento** *m* doświadczenie *n*; = **esáme** *m* egzamin *m*, popis *m*; = **dimostrazióne** *f* dowód *m*; = **prove di stampa** korekta *f*.
provabilità *f* wykazalność *f*.
prováre *a* doświadczać, próbować; **tutto ho provato** ! wszystkie spróbował; ~ **si r** próbować, doświadczać; ~ ~ **abiti** przymierzać suknie.
prováto doświadczony, wypróbowany.
proveniénza (-wieniénza) *f* pochodzenie *n*.
provenire (io **provengo**) *n* pochodzić, wynikać.
provénto *m* dochód *m*, korzyść *f*.
Provéntza (-wénca) *f* Prowancya *f*.
provenzále prowansalski.
proverbiále przysłowiowy.
provérbio *m* przysłowie *n*.
provétto podeszły; doświadczony.
proviánda *f* żywność *f*, prowiant *m*.
provicário *m* zastępca wikarego.
provincia (-czja) *f* prowincya *f*; **in lontáne provincie** w dalekie kraje.
provinciále prowincjonalny, małomiasteczkowy.
províno *m* narzędzie do mierzenia płynów.
provocáre *a* wywoływać, podniecać, pobudzać; = **sfidáre** wyzywać.
provocatóre (-ka-) *m* wyzywający; prowokator *m*, podburzyciel *m*.
provocazióne (-wokadzjone) *f* wyzwanie *n*, zaczepka *f*.
provvedére *a* i *n* dostarczyć czego, zaopatrzyć w co; = **compráre** kupić.
provvediménto *m* obmyślenie *n* środków; przygotowanie *n*.
provveditoráto *m* inspektorstwo *n* prowincjonalne szkół.
provveditóre *m* dostawca *m*, dozorca *m*; ~ **degli studi** dyrektor *m* szkół w jednej prowincyi.
provvidénte przewidujący, przeznorny.
provvidénza (-ca) *f* przezorność *f*, opatrność *f*.
provvidenziále opatrnościowy, błogosławieństwo *n* przynoszący.
provvidi *p, r* **provvisto** *p, p* od **provvedére**.
provvido (prowwi-) oględny, przeznorny.
provvisióne, provvigióne (-dźjo-) *f* zapas *m*, prowizya *f*.
provvisioniére *m* zajmujący się zaopatrzeniem w prowizję.
provvisório prowizoryczny, tymczasowy.
provvista *f* zapas *m*, sprawienie *n*, nabycie *n*; **far ~** czynić zakupy, sprawunki.
prozio *m* brat *m* babki.
prua *f* przód *m* okrętu.
prudente roztropny; = **cáuto** ostrożny.
prudénza (-ca) *f* roztropność *f*, ostrożność *f*.
prúdere *n* świadzieć.
prudóre *m* świad *m*.
prugna (prunnja) *f* śliwka *f*.
prugno *m* drzewo *n* śliwkowe.
prúgnola *f* tarnina *f*, tarnia *f*.
prunáio *m* cierń *m*; **tarú** *f*, krzak *m* tarniowy.
prunétto *m* krzaki *pl*. cierniowe, tarniowe.
pruno *m* **tarú** *f*, i każdy krzew *m* ciernisty; = **spina** *f* cierń *m*.
prurígine (-dźi-) *f*, **pruríto** *m* świad *m*, świerzbień *n*.
Prússia *f* Prusy *pl*.
prussiáno pruski; Prusak *m*.
pseudónimo *m* pseudonim *m*.
psiche (-ke) *f* wielkie zwierciadło *n*, które się kręci; **dus'a** *f*.
psichiátra *m* psychiatra *m*.

psichiatria *f* **psichiatria** *f*.
psicología (-kolodzia) *f* **psychologia** *f*.
psicológico (-dziko) **psychologiczny**.
psicólogo *m* **psycholog** *m*.
publicabile dający się ogłosić.
publicano *m* **cełnik** *m*.
publicare *a* ogłosić.
publicazióne (-dzjo-) *f* **ogłoszenie** *n*.
publicista (-czista) *m* i *f* **pisarz** *m*, **publicysta** *m*.
publicità *f* **jawność** *f*; **ufficio di** ~ **biuro** *n* **ogłoszeń**.
público (-ko) **jawny**, **powszechny**, **publiczny**; **in** ~ **jawnie**, **publicznie**.
pube *m* **wzgórek** *m* **łonowy**.
pubertà *f* **wiek** *m* **dojrzały**, **męskość** *f*.
public... *v.* **public**....
pubibóndo **wstydlivy**.
pubicizia (-czidzja) *f* **wstydlivość** *f*.
pubico (-ko) **wstydlivy**.
pubóre *m* **wstyd** *m*, **wstydlivość** *f*.
puerile **dziecinnie**.
puerilità *f* **dzieciństwo** *n*.
puerizia (-cja) *f* **dzieciństwo** *n*, **wiek** *m* **dziecinny**.
puérpera *f* **położnica** *f*.
pugilato (-dzi-) *m* **walka** *f* **na pięści**, **kułaki**.
Púglie (Pullje) *f*, *pl.* **Apulia** *f*.
pugna (punnja) *f* **bitwa** *f*, **walka** *f*.
pugnalare *a* **zasztyletować**, **przebić** **sztyłem**.
pugnalata *f* **pchnięcie** *n* **sztyłem**.
pugnale *m* **sztyłeczek** *m*, **puginał** *m*.
pugnare (punnjare) *a* **walczyć**.
pugnitópo *m* **ostokrzew** *m*.
pugno (punnjo) *m* **pięść** *f*, **kułak** *m*; **di mio** ~; **di proprio** ~ **własnoręcznie**; **fare ai pugni** **bić się**, **kułakować się**.
pula *f* **plewa** *f*.
pulce (-cze) *f* i *m* **pehła** *f*.
pulcíaio (-czja-) *m* **gniazdo** *n* **pehle**.

pulcinella *m* **poliszyneł** *m*, **blazen** *m*; **segréto di** ~ **jawna**, **publiczna tajemnica** *f*.
pulcinellata *f* **blażństwo** *n*.
pulcino (-dzi-) *m* **kurczę** *n*.
pulcióso **pełen peheł**, **pehli**.
pulédra *f* **źrebię** *n* (**klaczka** *f* **źrebie**).
pulédro *m* **źróbek** *m* (**ogterok** *m*).
puléggia (-dzja) *f* **watek** *m*, **krążek** *m*, **blok** *m*.
pulire (io **pulisko**) *a* **czyścić**, **obcierać**.
puliscioréchi (-szjorekki) *m* **łyżeczka** *f* **do czyszczenia uszów**.
puliscipénne (-szci-) *m*, *inv.* **wycieraczka** *f* **do piór**.
pulita, **pulitina**: **dare una** ~ *v.* **pulire**.
pulitézza (-tecca) *f* **czystość** *f*, **ochędostwo** *n*, **chędogość** *f*.
pulito **czysty**, **chędogły**, **ochędogły**; **méttere al** ~ **na czysto pisać**; **farla pulita** **gładko**, **czysto wyjść**. **wnik** *m*.
pulitóre *m* **gładziciel** *m*, **polerownik**.
pulitúra *f* **czyszczenie** *f*, **gładzenie** *n*, **politura** *f*.
pulizia (-cia) *f* **czystość** *f*; **far** ~ **oczyścić**, **wyczyścić**; **oggi si fa gran** ~ **dzisiaj jest wielkie czyszczenie** *n*, **mycie** *n*.
pulluläre *n* **wyrastać**, **krzewić się**; **roić się**.
pulpito *m* **kazalnica** *f*.
pulsäre *n* **tętnić**, **pulsować**.
pulsazióne (-dzjone) *f* **tętnienie** *n*, **tętno** *n*.
pulviscolo (-wisko-) *m* **drobny pył** *m*, **pyłek** *m*.
pungere (-dze-) *a* **żgać**; = **sprosnąć** **kluc**, **spiąć**; = **torturować** **dręczyć**; = **offendere** **obrazić**.
pungiglióne (-dzilljone) *m* **żądło** *n*, **kolce** *n*, **bodziec** *m*.
pungolare *a* **bóść**, **kluc**, **kolnąć**, **popędzać**.
pungolo *m* **kij** *m* **z kolcem na końcu**; **kolce** *m*.

punibile mający być ukaranym.
punire (to punisko) a karać.
punitoré m karzący.
punizjone (-dzjone) *f* ukaranie *n*;
 = pena kara *f*.
punsi *p, r* od **púngere**.
punta *f* koniec *m* ostry, ostrze
n, kolec *m*; a ~ kończysty.
puntále *m* zwora *f*, klamra *f*,
 trzpień *m*.
puntáre *a i n* wytknąć, oznaczyć
 szpilkami, wbić ostrze *n*, punk-
 tować; ~ la **pistóla** sul petto
 pistolet *m* do piersi przyłożyć;
 ~ si su qualche cosa uwziąć
 się na co.
puntáta *f* ukłucie *n*, uderzenie
n kulakiem.
puntátúra *f* kierowanie *n*, punk-
 towanie *n*.
punteggiáre (-dźja-) *a* punkto-
 wać.
punteggiátúra *f* punktowanie *n*,
 interpunkcja *f*, kropkowanie *n*.
puntelláre *a* podierać, wspierać.
puntélló *m* podpora *f*, oparcie *n*.
punteruólo *m* szydło *n*, przety-
 czka *f*; czerw *m* żytni, wolek *m*.
puntiglio (-tilljo) *m* przebiegłość
f, wykrety *m*, przesadny honor
m; = **picca** (pikka) *f* pika *f*.
puntiglióso narowisty, zacięty,
 krnąbrny, uparty.
punto 1. *p, p* od **púngere**; 2. *agg.*
m żaden, nikt; 3. *adv.* wcale nie,
 zgoła nie; **nè punto nè poco** i
 nic wcale; 4. *sost. m* punkt *m*,
 kropka *f*; = **luogo** miejsce *n*;
 = **grado** stopień *m*; = **mo-
 ménto** chwila *f*; **tutti a un** ~
 wszyscy równocześnie *in* ~ **di
 morte** przy zbliżającej się
 śmierci; **di tutto** ~ zupełnie;
essere sul ~ di... (*inf.*) za-
 bierać się do czego.
puntolino punkcik *m*.
puntóne *m* belka *f* z wiązania
 dachu.
puntále punktualny.
puntualità *f* punktualność *f*.

puntúra *f* klucie *n*; **ukłucie** *n*.
punzechiáre(-cekkjare) *a* klucć,
 przycinać, przymawiać komu.
punzóno *m* szturchaniec *m*, pun-
 cowanie *n*, matryca *f*.
puoi, può *pr.* od **potére**.
puppátola, pupázza (-pacca) *f*
 lalka *f*.
pupazzétto *m* karykatura *f*.
pupilla *f* źrenica *f*, sierota,
 (dziewczyna) *f* zostająca pod
 czyjąś opieką.
pupillo *m* sierota *m* (chłopiec).
purchè (-kè) *adv.* byle tylko.
purchessía *adv.* dowolnie, do
 woli.
pure *adv.* atoli, wszakże, prze-
 cież; = **anche** (-ke) także;
 = **tuttavia** (-wia) atoli, jednak,
 przecież; = **solo** tylko; ~ **di**
 tylko ażeby; ~ **di non** tylko
 aby nie; **venga ~ avánti** pro-
 szę wejść; **sia ~!** niech tak
 będzie!
purézza (-recca) *f* czystość *f*.
purga *f* czyszczenie *n*, przeczys-
 zczenie *n*.
purgánte przeczyszczający.
purgáre *a* czyścić, przeczyszcć,
 zazyć na przeczyszczenie; ~ **si**
r przeczyszcć się.
purgatézza (-tecca) *f* czystość *f*.
purgatívo (-wo) czyszczący, prze-
 czyszczający.
purgatório *m* czyściec *m*.
purgazióne (-dzjone) *f* czyszcze-
 nie *n*, przeczyszczenie *n*.
purificáre (-ka-) *a* czyścić, o-
 czyścić.
purificatóio *m* chustka *f* do wy-
 tarcia kielicha po komunii.
purificátóre, purgatóre *m* czy-
 ściociel *m*.
purificazióne (-kadzjone) *f* o-
 czyszczenie *n*.
purismo *m* puryzm *m*, czystość
f języka.
purista *m i f* uważający na czy-
 stość języka.
purità *f* czystość *f*.

puritáno *m* purytanin *m*.
puro czysty.
purpúreo purpurowy.
purtróppo *adv.* i *inter.* aż nadto,
 niewątpliwie, niestety.
puralénto ropny.
purulénza (-ca) *f* ropienie *n*.
pus *m, inv.* ropa *f*.
pusillánime trwożliwy, bojażli-
 wy, małoduszny.
pusillanimità *f* bojaźliwość *f*,
 małoduszność *f*.
pusillo mały.
pústola *f* bąbel *m*, pryszcz *m* ro-
 pny.
pustolóso pełen bąbli, pryszcz.
puta caso *adv.* przypuściwszy,
 dajmy na to.
putativo (-wo) domniemany.
putiférió *m* skandal *m*, rozgłośnia
 sprawa *f*.
putíre *n* śmierdzieć.
putrédine *f* zgnilizna *f*.

putrefáre *a* doprowadzić do
 zgnilizny; ~ *si r* zgnióć, zbu-
 twieć.
putrefazióne (-dzjone) *f* gnicie *n*.
pútrido gnilny.
putridúme *m* zgnite, zepsute rze-
 czy *pl*.
puttána *f* kurwa *f*.
puttaneggiáre (-dźja-) *n* kurwić
 się.
puttanésco (-sko) kurwi.
puttanésimo *m* kurwiarstwo *n*.
puttaniére *m* kurwiarz *m*.
putto *m* chłopiec *m*.
putti *m, pl.* aniołki *pl*.
puzza (pucca) *f* smród *m*.
puzzáre *n* śmierdzieć; ~ *dl...*
 czuć czem.
puzzo *m* smród *m*.
púzzola (pucco-) *f* tchórz *m*
 (zwierzę).
puzzolénte śmierdzący.
puzzóne *m* śmierdziel *m*.

Q.

qua (kua) *adv.* tu; *di* ~ *po* tej
 stronie, z tej strony, na tym
 świecie.
quácquero *m* kwakier *m*.
quadérna *f* kwaderna *f*.
quadernárió *m* czterowiersz *m*.
quadérno *m* zeszyt *m*, libra *f*
 papieru.
quadrágenárió (-dże-) czterdzie-
 stoletni.
quadrágésima *f* czas *m* postu.
quadrángolo *m* czworokąt *m*,
 czworobok *m*.
quadránte *m* kwadrans *m*; = *mo-*
stra *f* cyferblat *m*, tarcza *f*
 zegara.
quadráre *a* i *n* zrobić czworo-
 bocznym; dobrze leżeć, przy-
 padać do twarzy.

quadráto *m* kwadrat *m*; *radíce*
quadráta *f* pierwiastek *m* kwa-
 dratowy.
quadrátúra - *f* kwadratura *f*
 koła.
quadrélló *m* czop *m*, strzała *f*,
 pocisk *m*.
quadrétto *m* kafel *m*, cegielka *f*
 kwadratowa.
quadríennió *m* okres *m* czasu
 czteroletni.
quadrifórme (kua-) kwadratowy.
quadrígilia (-drillja) *f* kadryl *m*.
quadrilátero czworoboczny.
quadriméstre *m* przeciąg *m* czasu
 czterech miesięcy.
quadrisillabo czterozgłoskowy.
quadrívio (-wio) *m* droga *f* roz-
 stajna.

quadro *m* czworoboczny; czworokąt, kwadrat *m*; obraz *m*, karo *n* w kartach; *testa quadra* *f* mądra głowa *f*.

quadrúmane czwororęczny.

quadrúpede czworonożny.

quadruplicare (-kare) *a* pomnożyć przez cztery.

quadrúplice (-cze) czterokrotny.

quádruplo czterokrotny.

quaggiù (kuadżjú) *adv.* tu na dole, tu na dół.

quáglia (-llja) *f* przepiórka *f*.

qualche (-ke) *pron.* jakiś, niejaki, pewny; = alcúni kilku; ~ cosa (qualcosa) coś, niecoś, trochę; ~ volta czasem.

qualchedúno, **qualcúno** (-ku) *pron.* *m* ktoś, jakiś.

quale *pron.* *i agg.* który, jaki, kto; = come (qualmente) jak; *per la quale* wyborny, doskonały.

qualifica (-ka) *f* znak *m*; oznaka *f*.

qualificábile dający się bliżej oznaczyć.

qualificáre *a* kwalifikować, uznać, nazwać.

qualificativo (-katiwo) określający, oznaczający.

qualificazióne (-dzjone) *f* określenie *n*, kwalifikacja *f*.

qualità *f* jakoś; *nella sua* ~ di... na stanowisku.

qualóra *adv.* gdy, ile razy.

qualsiasi, **qualsisia**, **qualsivóglia** (-wollja) *pron.* *i agg.* jakikolwiek, którykolwiek.

qualúnque (-kue) *pron.* *i agg.* którykolwiek; którykolwiek, każdy.

qualvolta: ogni ~ *adv.* każdym razem.

quando *adv.* gdy, kiedy, czasem; *di ~ in ~*; *a ~ a ~* od czasu, do czasu, kiedy niekiedy; *anche ~*; ~ pure choćby, chociaż.

quantità *f* ilość *f*; liczba *f*.

quantitativo (-wo) zawierający pewną ilość, ilościowy.

quanto *1.* jak wielki, jaki; = tutto ciò che wszystko co; tutto ~ il libro cała książka; tutti quanti wszyscy ilu ich tylko jest; *2. adv.* ile, jak dawno; è grande quanto il... on jest tak wielki jak; quanto prima jak najwcześniej.

quantúnque (-kue) *adv.* chociaż, aczkolwiek.

quaránta = 40.

quaranténa *f* kwarantanna *f*.

quaranténne czterdziestoltni.

quarantésimo czterdziesty.

quarantina *f* czterdziestka *f*; *essere sulla ~* mieć czterdziestkę.

quarésima *f* wielki *m* post.

quaresimále wielkopostny; zbiór *m* kazań wielkopostnych

quarta *f* czwarta część *f*, ćwiartka *f*.

quartále *m* kwartał *m*.

quartána: *febbre ~* *f* czwartaczka *f*.

quartétto *m* kwartet *m*.

quartière *m* kwatery *f*, mieszkanie *n*; = *appartamento* mieszkanie *n*; ~ *generále* kwatery główna; *dar ~* dać pardon.

quartina *f* czterozgłoskowa zwrotka *f*.

quarto *m* ćwiartka *f*, czwarta część *f*; *in ~* luogo po czwarte.

quartúccio (czjo-) *m* jedna czwarta część faszki wina oplecionej w słomę.

quarzo (-co) *m* kwarc *m*.

quarzóso kwarcowy.

quasi *adv.* prawie, jakby, na kształt.

quassù *adv.* tu na górze, tu do góry, w górę.

quatto przyczajony, po cichu, zwolna. [stoletni.

quattordicénne (-cenne) czterna-

quattordicésimo czternasty.

quattórdici (-cz) = 14.

quattrináio *m* worek *m* na pieniądze.

quattrino *m* grosz *m*, halerz *m*;
quattrini *m*, *pl.* pieniądze *pl.* mo-
quattro = 4. [neta *f.*
quattróccchi (-trokki) *m* okular-
 nik *m*, ten co nosi okulary.
quattrocentista (-czen-) *m* pisarz
 lub artysta *m* z 16go wieku.
quattrocento = 400.
quattromila = 4000.
quegli, quelli, quei *pron.* ten,
 tamten. ów.
quello ten, który, ów; in quel
 di Torino w okolicy Turynu.
querceta (-cze-) *f*, **querceto** *m*
 dąbrowa *f*, lasek *m* dębowy.
quercia (-czja) *f* dąb *m*.
quercino dębowy.
querela *f* skarga *f*. [powód *m*.
querelante *m* i *f* skarżyciel *m*,
querelare *a* skarżyć; ~ *si* *r* skar-
 żyć się, żalić się.
querimonia *f* skarga *f*, żal *m*,
 uskarżanie się *n*.
querulo żałośny, płaczliwy.
quesito *m* pytanie *n*; = **compito**
 zadanie *n*.
questi *pron.* *m* ten.
questionare *n* sprzeczać się.
questionario *m* wywiady *pl.*, ar-
 kusz *m* z zapytaniami.
questione *f* pytanie *n*; = **lite** *f*
 sprzeczka *f*, kłótnia *f*; ~ **d'o-**
nóre sprawa *f* honorowa.
questo ten; **quest'altro anno**
 w przyszłym roku; **per ~ dla-**
tego; **questa non me l'aspet-**
tavo tego się nie spodziewałem.
questore *m* dyrektor *m* policyi.
questua *f* zbieranie *n*, żebranie
f, kwesta *f*.
questuante *m* i *f* zbierający jał-
 mużnę, kwestarz *m*.
questuare *a* i *n* zbierać jałmu-
 żną, kwestować.
questura *f* dyrekcya *f* policyi.
questurino *m* policyant *m*.
quetare *v.* **quietare**.
qui *adv.* tu, tedy; **di ~ a un**
 mese za miesiąc; **di ~ innanzi**
 od teraz, od dzisiaj.

quiescente (-szen-) **spoczywający**.
quietanza (-ca) *f* kwit *m*, po-
 kwitowanie *n*.
quietanzare *a* kwitować.
quietare *a* uspokoić, uciszyć.
quiete *f* spoczynek *m*, pokój *m*,
 cisza *f*.
quieto spokojny, cichy.
quinci (-czy) *adv.* stąd, odtąd.
quindi *adv.* stamtąd; ~ **innanzi**
 odtąd, nadal, na przyszłość.
quindicenne (-czen-) piętnasto-
 letni.
quindicesimo piętnasty.
quindici (-czy) = 15.
quindicina *f* piętnastka, prawie
 piętnaście; **una ~ di giorni**
 prawie 15 dni.
quingagenario (kuinkuadze-)
 pięćdziesięcioletni.
quinquennale pięcioletni.
quinquenne pięcioletni.
quinquennio przeciąg pięciu lat.
quintale *m* podwójny cetnar *m*
 100 kilogramów.
quinterno *m* zeszyt *m* (z pięciu
 kartek).
quintetto *m* kwintet *m*.
quintina *f* kwinterno *n*.
quintino *m* piąta część litra.
quinto piąty; piąta część *f*.
quintuplicare (-kare) *a* w pię-
 ciornasób pomnożyć. [tny.
quintuplo pięciokraki, pięciokro-
Quirinale *m* Kwirynał *m* (pałac
 królewski w Rzymie).
quisquille *f*, *pl.* śmiecie, gałga-
 ny, drobnostki *pl*.
quissimile *m* coś podobnego.
quiston... *v.* **question**....
quitanza *v.* **quietanza**.
quivi (kuíwi) *adv.* tam; tamże.
quota *f* kwota *f*, ilość *f*.
quotare *a* notować na giełdzie.
quotazione (-dzjo-) *f* notowanie
n na giełdzie.
quotidiano codzienny, powszedni;
giornale ~ *m* dziennik *m* co-
 dzienny, gazeta *f* codzienna.
quoto, quoziente *m* iloraz *m*.

R.

- rabárbaro** *m* rumbarbarum *n*, rzewień *m*.
- rabbaruffáre** *a* rozczochrać, pokudzać, pomiać.
- rabbassaménto** *m* zníženie *n*.
- rabbassára** *a* zniżyć, zmniejszyć, obniżyć.
- rabbatuffoláre** *a* zwalić na kupę, pomieszać wszystko razem.
- rabbellíre** (io rabbellisko) *a* wypięknić, upiększyć.
- rabberciáre** (-czja-) *a* łątać, sztukować stare szmaty.
- rábbia** *f* wścieklizna *f*, wściekłość *f*, szal *m*; far ~ *a* qualcúno rozzłościć kogo.
- rabbínismo** *m* rabinizm *m*.
- rabbíno** *m* rabin *m*.
- rabbíoso** wściekły, szalony.
- rabbocáre** (-bokka-) *a* napełnić.
- rabbonaccíare** (-czja-) *n* uspokoić się, uciszyć się; ~ si *r* pogodzić się.
- rabboníre** (io rabbonisko) *a* ułagodzić, uśmierzyć.
- rabbriccíare** (-czikare) *a* połątać, złątać porządnie.
- rabbrividíre** (io rabbriwidisko) *n* wzdrygać się; przejać się zgrozą, przerazić.
- rabbruscaménto** (-ska-) *m* zachmurzenie *n*, zasepienie *n*.
- rabbruscáre** *n* ~ si *r* zachmurzyć się, zasepić się.
- rabbuffaménto** *m* rozczochranie *n* włosów.
- rabbuffáre** *a* rozczochrać, pokudzać; ofuknąć kogo
- rabbúffo** *m* sfukanie *n*, złajanie *n*.
- rabbuíare** *n* ~ si *r* zniżyć, zniechęcić się, ściemnić się.
- rabescáre** *a* ozdobić arabeskami.
- rabescatúra** *f* robota *f* arabeskami.
- rabésco** (-sko) *m* arabesk *m*.
- rabíno** *m* paliwoda *m*, szalawiła *m*, zapalenie *m*.
- rábula** *m* matacz *m*, rabulista *m*.
- raccapezzáre** (rakkapeccare) *a* składać do kupy, zebrać; = **compréndere** pojać, zrozumieć; ~ si *r* umieć się znaleźć, trafić; non mi ci raccapézzo più nie będę z tego więcej mądrym.
- raccapricciáre** (-czjare) *n* wzdrygać się, przejać zgrozą.
- raccapriccio** (-czjo) *m* zgroza *f*, przestach *m*, dreszcz *m*.
- raccatocciáre** *a* zwinąć, zwijać.
- raccattáre** (rakkat-) *a* zebrać, zgromadzić, schować.
- raccattaticcio** (-czjo) *m* zebrane; zbiór *m*.
- raccattatóre** *m* zbieracz *m*; zbierający.
- raccattatúra** *f* zbieranie *n*.
- raccenciáre** (-czenczjare) *a* łątać, sztukować; ~ si *r* trochę lepiej się ubrać, przystroić.
- racchetáre** (rakke-) *a* uśmierzyć, uspokoić.
- racchétta** *f* rakieta *f*.
- racchiúdere** (rakkju-) *a* zawierać w sobie.
- racchiúsi** *p*, *r* racchlúso *p*, *p* od racchiúdere.
- racciabattáre** (-czja-) *a* łątać.
- raccógliere** (rakkolljere) *a* zbierać, zebrać; = **contenére** zawierać; ~ si *r* zbierać się; = **unirsi** połączyć się; = **rannicchiársi** (-nikkjar-) kucnąć, skurczyć się.
- raccoglíménto** *m* zbieranie *n*, zbiór *m*.
- raccoglitticcio** (-czjo) pozbierany z różnych stron, z różnych kawałków.
- raccólgo** *pr.* raccólsi *p*, *r* raccólto *p*, *p* od raccógliere.
- raccólta** *f* zbiór *m*, żniwo *n*; sonáre *a* ~ dzwonić, trąbić na zbiórkę.

- raccólto** (rakkolto) *m* plon *m*,
przychód *m*, żniwo *n*.
- raccomandabile** godny polecenia.
- raccomandare** *a* polecić, poru-
czyć, rekomendować list; **mi**
raccomandó prosię Pana o to.
- raccomandata** *f* list *m* poleceny.
- raccomandatóre** *m* polecający.
- raccomandazióne** (-dzjone) *f*
polecenie *n*; = **preghiéra**
prośba *f*.
- raccomodare** (rakko-) *a* napra-
raccomodatóre *m* (*f* -trice) na-
prawiacz *m*.
- raccomodatúra** *f* naprawienie *n*.
- racconciare** *v*. **raccomodare**.
- racconsolare** *a* pocieszyć. [dzieć.
- raccontabile** dający się opowie-
raccontare *a* opowiadać.
- raccónto** (rakkonto) *m* opowia-
danie *n*.
- raccorciamento** (-czjamento) *m*
skrócenie *n*.
- raccorciare** *a* skrócić.
- raccost...** *v*. **accost...**
- rachítico** (-kitiko) rachityczny.
- rachítide** *f* krzywica *f*, choroba
f angielska.
- racimolare** (raczi-) *a* zbierać
resztki np. kłosa na ściernisku
lub winogrona pozostałe po
winobranii.
- racimolatura** *f* zbieranie *n* re-
sztek, kłosów.
- racimolo** *m* winne gronka *pl.*,
resztki winogron na krzaku.
- racquietare** (rákkuje-) *a* uspo-
koić, uśmierzyć.
- racquistare** *a* napowrót dostać,
odzyskać.
- racquattarsi** *r* przycaić się,
przygarbić się.
- rada** *f* przystań *f*.
- raddensare** *a* zgęścić, zgęstnąć;
~ *si* *r* stać się gęściejszym,
zbitszym.
- raddirizzare** (-ricca-) *a* wypro-
stować; = **alzare** podnieść;
- ~ *le gambe ai cani* krzesać,
tresować.
- raddolcimento** (-czy-) *m* złago-
dzenie *n*.
- raddolire** (io raddolczisko) *a*
złagodzić, uśmierzyć, ukoić; ~
si *r* złagodniejszym się stać.
- raddoppiamento** *m* podwojenie *n*.
- raddoppiare** *a* podwoić.
- raddoppio** *m* podwójnie.
- raddormentare** *a* na nowo uśpić,
usypiać; ~ *si* *r* znowu usnąć.
- raddrizzare** *v*. **raddirizzare**.
- radere** *a* golić; = **rasentare**
skrobać; ~ *al suolo* zrównać
z ziemią, wygolić do szczętu.
- radézza** (-decca) *f* rzadkość *f*,
nieczęstość *f*.
- radiale** promienisty.
- radiale** *n* wycierać.
- radica** (-ka) *f* korzeń *m*, korzo-
nek *m*.
- radicale** korzeniowy, radykalny,
doszczętny.
- radicalismo** *m* radykalizm *m*.
- radicare** *n* rozkorzenieć się, za-
korzenieć się.
- radicchio** (-dikkjo) *m* cykorya *f*.
- radice** (-cze) *f* korzeń *m*; **radici**
pl. rzodkiewka *f*; **méttere ra-**
dici puszcząć korzenie.
- radimádia** *f* skrobaczka *f* pie-
karska.
- rádio** *m* kość *f* sprychowa, pro-
mieniasta; promień *m*.
- radiografia, radiotelegrafia** *f*
fotografowanie *n* za pomocą
promieni Roentgena, telegrafo-
wanie bez drutu.
- radiogramma, radiotelegrám-**
ma *m* telegram Marconiego.
- radioscopia** (-sko-) *f* prześwie-
tlanie *n* promieniami Roentgena.
- rado** skąpy, niezęsty; = **raro**
rzadki; *di* ~ rzadko.
- radunánza** (-ca) *f* gromadzenie *n*
się, zgromadzenie *n*.
- radunare** *a* zebrać, zgromadzić.
~ *si* *r* zebrać się.
- radúra** *f* golizna *f* w lesie.

- ráfano** *m* chrzan *m*.
raffaellésco (-sko) rafaelisty-
 czny.
Raffaello *m* Rafael *m*.
raffagottáre *a* zbierać do kupy,
 gromadzić, zbierać.
raffazzonáre (-facco-) *a* napra-
 wić; ozdobić, przystroić.
raffazzonatúra *f* naprawa *f*.
rafférma *f* utwierdzenie *n*, ka-
 pitulacya *f*.
rafférmare *a* utwierdzać, przy-
 mocowywać; ~ *si r* podpisać
 kapitulacyę.
rafférmo suchy, czerstwy (o pie-
 czywie).
ráflica (-ka) *f* powiew *m*, siła *f*
 wiatru.
raffigurábile łatwy do poznania.
raffiguráre *a* poznać znowu,
 rozpoznać.
raffiláre *a* ostrzyć, gładzić.
raffilatúra *f* ostrzenie *n*, obci-
 nanie *n*, obrzynki *pl*, papieru.
raffinaménto *m* wygładzenie *n*,
 wydoskonalenie *n*, oczyszcze-
 nie *n*.
raffináre *a* udoskonalic, wygła-
 dzić, oczyścić (np. cukier).
raffinatézza (-tecca) *f* wyrafino-
 wanie *n*, subtelność *f*.
raffináto rafinowany.
raffinatóio *m* piec *m* do oczy-
 szczenia np. metali, kruszców.
raffinatóre *m* czyszciciel *m*, par-
 nik *m* do cukru.
raffinatúra *f* oczyszczanie *n*,
 rafinowanie *n*.
raffinería *f* rafinerya *f*.
raffio *m* hak *m*, bosak *m*.
raffittire (io raffittisko) *a* i *n* gę-
 ściejszym, zbitszym zrobić lub
 stać się; ~ *si r* bywać częściej.
rafforzáre (-care) *a* wzmocnić.
raffratelláre *a* zbratać, bratać się.
raffreddaménto *m* oziębienie *n*,
 zaziębienie *n*, ochłodzenie *n*.
raffreddáre *a* i *n* ochłodzić; ~ *si*
r zaziębić się.
raffreddáto zaziębiony.
- raffreddóre** *m* zaziębienie *n*; ~
 di testa katar *m*.
raffrenáre *a* powściągać, po-
 wstrzymywać.
raffrescáre (-ska-) *a* ~ *si r*
 ochłodzić się. [godzić.
raffrontáre *a* porównywać, po-
raffronto *m* ugoda *f*, porówna-
 nie *n*.
raganella *f* grzechotka *f*, śabka
f zielona.
ragázza (-gacca) *f* dziewczyna *f*.
ragazzáccio (-czjo) *m* chłopak *m*
 niesforny.
ragazzáglija (-llja) *f* tłum *m*,
 zgraja *f*, ulicznicy *pl*.
ragazzáta *f* dzieciństwo *n*, psota
f, swawola *f*.
ragázzo (-gacco) *m* chłopiec *m*,
 młodzik *m*; ~ di negózio chło-
 piec ze sklepu. [jący.
raggiánte (-dźjan-) promienie-
raggiáre *n* i *a* promienie wy-
 syłać, rozpromieniać się, roz-
 chodzić się.
raggiéra *f* aureola *f*.
raggio (-dźjo) *m* promień *m*.
raggiráre *a* podchodzić, zwo-
 dzić; ~ *si intórno* *a* qualche
 cosa kręcić się w około, koło-
 wać.
raggiratóre *m* matacz *m*, oszust *m*,
raggiro *m* matactwo *n*, kręta-
 nina *f*.
raggiróne (-dźi-) *m* intrygant *m*.
raggiungere (-dźere) *a* dogonić,
 dopędzić, doścignąć.
raggiunsi *p*, *r* **raggiunto** *p*, *p*
 od raggiungere.
raggiuntáre (-dźjun-) *a* zeszyć
 raz *m*.
raggiustáre *a* naprawić.
raggomitoláre *a* związać w kłę-
 bek; ~ *si r* skurczyć się, kucnąć.
raggranelláre *a* zgromadzić,
 zbierać ziarno po ziarnku;
 uciulać.
raggrinzáre, **raggrinzire** (io
 raggrincisko) *a* marszczyć, po-
 miąć.

raggrinzito zmarszczony.

raggr.... v. **aggr....**

raggruzzolare (-grucco-) a ciu-
łać, uciulać.

ragguagliare (-lljare) a wyró-
wnać, zrównać; = informare
uczyć, informować; = con-
frontare porównywać.

ragguagliativo (-wo) porównaw-
czy, pouczający, równający.

ragguaglio (-lljo) m porówna-
nie n, wiadomość f, informa-
cja f.

ragguardévole znaczny.

ragguardevolézza (-wolecca) f
znaczność f, powaga f, znako-
mitość f.

ragia (-dąja) f żywica f; **acqua** ~
terpentyna f.

ragionaménto m rozumowanie n,
roztrząsanie n; = **discórso**
mowa f, rozmowa f; = **colló-**

quio (kollokujo) rozmowa f.

ragionare n i a mówić rozsa-
dnie, wyrozumować.

ragióne (-dżjone) f rozum m,
rozsądek m; = **motivo** (-wo)
powód m; **per ragióni di sa-**
lute ze względu na stan zdro-
wia; **far valére le sue ragióni**
zgłosić swoje prawa; a ~;
con ~ słusznie.

ragioneria f rachunkowość f,
książkowanie n.

ragioniere m urzędnik m, ra-
chunkowy; buchalter m.

ragionevole (-wo-) rozsądny.

ragliare (rallja-) n krzyczyć, ry-
czeć.

raglio m ryk m osła.

ragna (ranrja) f sieć f na ptaki,
sidła pl.

ragnare n wyszarzyć się (o su-
kałach).

ragnatélo m pajęczyna f.

ragno m pajak m; **tela di** ~
pajęczyna f.

rag in.... v. **radun....**

rai poet., m, pl. od **raggio** fig. pro-
mienię pl., oczy pl.

Raimóndo m Rajmund m.

ralla f smarowidło n, maś f.

rallegraménto m rozweselenie n;

rallegraménti pl. życzenia pl.

rallegrare a rozweselić; ~ si r

ucieszyć się, rozweselić się; **mi**

rallégro! życzę, gratuluje.

rallentare a zwolnić; popuścić,
ustać.

rama f gałąź f.

ramáccia (-czja) f miotła f.

ramáio m kotlarz m.

ramaiuolo m czerpak m, warze-
cha f.

ramanzina (-ci-) f ścierka f, wy-
cieraczka f.

ramárró m jaszczurka f.

ramáta f łopata f z łożyny.

rame m miedź f.

rameríno m rozmaryn m.

ramiére m kotlarz m, robotnik m
robiący z miedzią.

ramífero zawierający miedź.

ramificáre (-ka-) n puszczać ga-
łęzie; ~ si r rozgałęziać się.

ramificazióne (-dzjo-) f rozga-
łęzienie n.

ramingáre n włóczyć się na-
około, przewłóczyć się.

ramíngo tułający się, błędny;
andár ~ tułać się, błąkać się,
włóczyć się.

ramíno m mały kocioł m, lub
dzban m miedziany.

rammaricársi (-karsi) r ża-
łować, utyskiwać, żalić się,
użalać się; = **lagnársi** (lan-
njarsi) skarżyć się.

rammáricó (-ko) m żal m, skarga f,
narzekanie n.

rammassáre a nabierać, nagro-
madzić.

rammemoráre a przypomnieć,
przypominać.

rammendáre a naprawić, cero-
wać.

rammendatúra f naprawienie n.

rammentáre a przypomnieć
pomnieć na co, wzmiankować.

~ si r przypomnieć sobie.

- rammolliménto** *m* zmiękczenie *n*,
rozmiękczenie *n*.
rammollire (io rammollisko) *a i n*
rozmięknąć, zmięknąć.
rammo..., **rammu...** *v.* **am-**
mo..., **ammu...**
ramo *m* gałęź *m*; **avére un ~**
di pazzia mieć bzika.
ramoláccio (-czjo) *m* chrzan *m*.
ramoscélló (-szel-) *m* gałązka *f*.
ramóso gałęzisty, rosochaty.
rampa *f* rampa *f*, łąpa *f*.
rampánte *x* podniesiona łąpa.
rampáta *f* uderzenie *n* łąpa.
rampicánte (-kan) drapiący się,
wspinający się; **uccélló ~ m**
ptak m. wspinający się, dra-
piący się; **pianta ~ f** roślina *f*
pnąca się.
rampicáre *n* czepiać się, uczepić
się za co, gramolić się.
rampicóne (-ko-) *m* hak *m*.
rampino *m* hak *m*; bosak *m*.
rampógna (-ponnja) *f* zarzut *m*;
wyrzut *m*.
rampognáre *a* robić wyrzuty,
łajac.
rampolláre *n* tryskać, wytry-
skać, wschodzić.
rampóllo *m* latorośl *f*. wytrysk
m, potomek *m*.
rampóne *m* hak *m*, bosak *m*,
harpon *m*.
ramponiére *m* uzbrojony w hak,
dziuręt harpun.
rana *f* żaba *f*.
ranciáto (-czja-) pomarańczowy.
ráncico (-cziko) *m* łechtanie *n*,
świerzbienie *n*.
rancidézza (-decca) *f* jełczenie *n*,
zjełczenie *n*. [czuć. zjełczeć.
rancidíre (io rancidisko) *n* jeł-
rácido zjełczały; stary, zgorz-
kniały.
rancidúme *m* zjełczałe pokarmy
pl. smak czegoś zjełczalego.
rancelére (-czje) *m* rozdzielający
porcye jedzenia.
ráncio *m* porcya *f*, jedzenie *n*
żołnierskie.

- rancore** *m* zawziętość *f*, dąsanie *n*.
randágio (-dźjo) *m* włóczęga *m*;
vita randágia *f* życie *n* wło-
częgi; życie koczownicze.
randelláta uderzenie *n* pałką.
randélló *m* krępulec *n*, pałka *f*.
randellóne *m* smarkacz *m*.
rannáta *f* ług *m*.
ranneríre, **anneríre** *a* czernić.
rannicchiársi (-nikkiar-) *r* skur-
czyć się, skulić się, zwinąć się
w kłębek.
ranno *m* ług *m*.
rannodaménto *m* nawiązanie *n*,
na nowo.
rannodáre *a* na nowo nawiązać,
rozpocząć.
rannóso ługowaty.
rannuolaménto (-wo-) *m* za-
chmurzenie *n*.
rannuoláre *n* zachmurzyć się,
zasepić się.
ranocchiáio (-nokkja-) *m* sprze-
dający lub jedzący żaby
ranóchio *m* żaba *f*.
rantoláre *a* charczeć, rzężeć.
rántolo *m* charczenie *n*; rzęże-
nie *n*.
ranúncoló (-ko-) *m* jaskier *m*.
rapa *f* rzepa *f*.
rapáccio (-czjo) *m* brukiew *f*.
rapáce (-cze) drapieżny; **uccélló ~**
m ptak *m* drapieżny.
rapacità (-czj-) *f* drapieżność *f*.
rapáto *m* pole *n* zasadzone rzepą.
rapáre *a* strzydz całkiem gładko;
tytoń trzeć na tabakę.
rapáto, **rapè** *m* tabaka *f*.
raperíno *m* czyżyk *m*.
raperónzolo (-colo) *m* rapunkul
m, zérwa *f*.
rapidità *f* szybkość *f*, chyżość *f*.
rápido szybki, prędki.
rapiménto *m* porwanie *n*, rabu-
nek *m*, wprowadzenie *n*.
rapína *f* łupieżstwo *n*, łup *m*,
zdobycz *f*.
rapíre (io rapisko) *a* porwać,
uchwycić, rabować, uprowa-
dzić.

rapitóre *m* porywea *m*, rabuś *m*, uprowadzający.
rapónzolo (-co-) *m* rapunkuś *m*, zerwa *f*.
rappacificaménto (-czifika-) *m* pojednanie *n*, zgoda *f*.
rappacificáre *a* pojednać.
rappatunáre *a* znowu pogodzić się, pojednać.
rappezzaménto (-pecca-) *m* łatanie *n*, łatanina *f*.
rappezzáre *a* łątać, sztukować, klecić.
rappezzatóre *m* (-a *f*) łątacz *m*.
rappiccicáre (-czikare) *a* znowu przykleić, przylepić.
rappicciniáre (io rappiczinisko) *a* zmniejszyć, uszczuplić.
rappigliáre (-pillja-) *n* ~ *si r* skrzepnąć, zsiadać się.
rapportáre *a* donieść, opowiadać, na nowo opowiedzieć; ~ *si r* na coś odwołać się.
rapportatóre *m* donosiciel *m*, donoszący.
rappórto *m* zdanie *n* sprawy, sprawozdanie *n*, stosunek *m*, wzgląd *m*; (in) ~ *a...* ze względu na; sotto questo (ogni) ~ pod tym względem.
rapprendere *a* na nowo wiaść; zsiąść się.
rappreságliá (-sallja) *f* rzecz odebrana; odwet *m*, wet za wet.
rappresentábile dający się przedstawić, wyobrazić.
rappresentánte *m* przedstawiciel *m*; zastępca *m*.
rappresentánza (-ca) *f* zastępowanie *n*.
rappresentáre *a* przedstawić, zastępować, wyrazić co; ~ *si r* przedstawić się.
rappresentatívo (-wo) przedstawiający, zastępujący.
rappresentazióne (-dzjone) *f* przedstawienie *n*.
rapprésó 1. *p, p* od rapprendere; 2. *agg. m*: latte ~ kwaśne mleko *n*.

rapsođia *f* rapsodya *f*.
rapsođo *m* rapsod *m*, śpiewak *m* publiczny.
rarefáre *a* rozrzedzać, rozcieńczać.
rarefazióne (-dzjone) *f* rozcieńczenie *n*, rozrzedzenie *n*.
rarietà *f* rzadkość *f*, osobliwość *f*.
raro rzadki; = rado cienki; = rare volte rzadko.
rasáre *a* odgarniać, gładko ostrzydz, wygolić.
rasáto atlasowy.
rasatúra *f* odgarnienie *n*, wystrzyżenie *n*.
raschiáre (-skja-) *a i n* skrobać, drapać, krząkać.
raschiatóio *m* skrobaczka *f*.
raschiatúra *f* oskrobiny *pl.* skrobanie *n*.
raschiétto skrobaczka *f*.
raschíno (-ski-) *m* skrobaczka *f*, nożyk *m* do wyskrobywania.
rasciugáre *v.* ascugáre.
rasentáre *a* ocierać się o co, łąć wzdłuż czego.
rasénte: ~ *a...* tuż obok czego.
rasi *p, r* od rádere.
raso 1. *p, p* od rádere; 2. wygolony; 3. *sost. m* atlas *m*.
rasóio *m* brzytwa *f*.
raspa *f* tarka *f*, raszpla *f*, napilnik *m*.
raspáre *a* skrobać, gładzić raszplą; = grattáre skrobać, drapać.
raspaticcio (-czjo) *m* partactwo *n*.
raspatúra *f* oskrobiny *pl.*, odpadki *pl.*
raspo *m* wiune grono *n*, grono *n* bez jagód, parch *m*.
rassegáre *n* krzepnąć.
rassegna (-sennja) *f* popis *m*, przegląd *m*; = rivista (-wi-) *f* przegląd *m*; passáre in ~ przeglądać.
rassegnáre *a* oddać, wręczyć, oddać, złożyć; ~ *si r* stosować się, zdać się na czyją wolę.
rassegnáto oddany, zdający się na kogo, na co, zrezygnowany.

rassegnazióne (-dzjone) *f* pod-
 danie *n* się, oddanie *n* się, re-
 zygncyja *f*.
rasserenaménto *m* wyjaśnienie *n*,
 wypogodzenie *n*.
rasserenáre *a* wyjaśnić, wypo-
 godzić, rozweselić.
rasestáre *a* uporządkować, u-
 szykować.
rasettáre *a* naprawić.
rasettatúra *f* naprawienie *n*.
rassicuráre (-ku-) *a* uspokoić,
 dodać otuchy, odwagi.
rassicurazióne (-dzjone) *f* uspo-
 kojenie *n*.
rassodáre *a* stwardzić, utwier-
 dzić, ustalić; ~ *si* *r* stwardnać,
 stać się twardym.
rassomigliánte podobny.
rassomigliánza (-ljanca) *f* podo-
 bieństwo *n*.
rassomigliáre *a* być podobnym;
 ~ *si* *r* równać, być podobnym,
 równym.
rassottigliáre *a* i *n* ścięczyć,
 zeszczipić.
rastrelláre *a* grabić.
rastrelliéra *f* drabina *f* w stajni
 lub oborze.
rastrélló *m* grabie *pl*.
rasúra *f* skrobanie *n*; skroba-
 nina *f*.
rata *f* rata *f*; *a* rate na raty.
ratifica (-ka) *f* ratyfikowanie *n*;
 potwierdzenie *n*.
ratificáre *a* ratyfikować, potwier-
 dzić.
Ratibóna *f* Ratysbona *f*.
rattacconáre (-takko-) *a* łątać
 obuwie, dać nowe obcasy.
rattenére *a* powstrzymać, zatrzy-
 mać; ~ *si* *r* wstrzymać się,
 powściągnąć się.
rattína *f* samica *f* szczura.
rattizzáre (-ticca-) *a* rozniecić,
 rozdmuchać ogień.
ratto 1. *m* łupież *f*, porwanie *n*;
 2. *m* szczur *m*; 3. prędkie, szyb-
 ki, ohyży.
rattoppáre *a* łątać.

rattoppatúra *f* łątanie *n*.
rattrappíre (io rattrappisko)
n ~ *si* *r* skurczyć się, skrzywić
 się. [czony, porażony.
rattrappíto skrzywiony, skur-
rattristáre, **rattristíre** *a* za-
 smucić; ~ *si* *r* zasmutzić się.
raucedíne (-cze-) *f* chrypka *f*.
ráuco (-ko) ochrypli.
raunánza v. radunánza.
ravaglióne (-walljo-) *m* ospa *f*
 wietrzna.
ravanélló *m* rzodkiewka *f*.
raveggiólo (-wedżjolo) *m* ser
m kozi.
ravióli (-wio-) *m*, *pl*. chrzan *m*.
ravizóne (-wioco-) *m* rzepak *m*.
ravvaloráre *a* dodać siły, odwagi,
 mocy; nabrać sił.
ravvedérsi *r* spostrzedz swoją
 niesprawiedliwość *f*, popra-
 wić się.
ravvediménto (rawwe-) *m* upa-
 mietanie *n*, skrucha *f*.
ravviáre *a* uporządkować.
ravvicinaménto (rawwiczi-) *m*
 zbliżenie *n*.
ravvicináre *a* zbliżyć.
ravvisáre *a* poznać, rozpoznać.
ravvivaménto *m* odżycie *n*, oży-
 cie *n*.
ravviváre *a* ożyć, przywracać
 do życia.
ravvólgere (-dżere) *a* zawinać,
 obwinać, okryć.
ravvolgiménto (rawwoldži-) *m*
 obwinienie *n*, okręcenie *n*,
 kołowanie *n*.
ravvóli *p*, *r* **ravvólto** *p*, *p* od
ravvólgere. [rozsądek *m*.
raziocínio (-cjoczi-) *m* rozum *m*,
razionále racjonalny.
razionalísta *m* i *f* racjonalista *m*.
razionalità *f* racjonalność *f*.
razióne *f* racya *f*.
razza (racca) 1. *f* rasa *f*; 2. *f*
 szprycha *f*.
razzáre *n* błyszczyć; ~ *si* *r* czer-
 wienić się promienisto, rozpro-
 mieniać się

- razzia** *f* wycieczka *f*, najazd *m*.
razzo (racco) *m* raca *f*, rakieta *f*.
razzolare *a i n* grzebać, przetrząsać, przewracać.
re *m*, *inv.* król *m*.
reagente (-džen-) *m* odczynnik *m*.
reagire (io readżisko) *a i n* oddziaływać.
reale rzeczywisty; *i reáli* *m*, *pl.* para *f* królewska; dom *m* królewski.
realista *m i f* realista *m*.
realizzare (-licca-) *a* urzeczywistnić.
realità *f* rzeczywistość *f*; *in* ~ rzeczywistość.
reame *m* królestwo *n*.
reato *m* zbrodnia *f*.
reazionario *m* reakcyjny; wsteczny *m* wsteczny.
reazione (-dzjone) *f* oddziaływanie *n*.
rebbio *m* ząb *m* u wideł lub widelca.
reboante wysokobrzmiący.
rebus *m*, *inv.* rebus *m*, zagadka *f*.
recapitare (-ka-) *a i n* oddać, odstawić.
recapito *m* mieszkanie *n*, przyjezdny, mieszkanie *n* tymczasowe; = **indirizzo** (-ricco) adres *m*.
recare *a* przynosić, przynieść, sprawić; ~ *si* *r* udać się.
recedere (-cze-) *n* ustąpić, cofnąć się, odstąpić od czego; ~ *da qualche cosa* zrzec się czegoś, nie rościć sobie pretensji do czego.
recensione *f* sprawozdanie *n*, omówienie *n*, recenzja *f*.
recensore *m* recenzent *m*, sprawozdawca *m*.
recente świeży, niedawny.
recentemente *adv.* świeżo, niedawno.
recere (-cze-) *a i n* wypluwać, wyrzucić (wymiotować).
recasso *m* odwrót *m*, odwołanie *n*, kryjówka *f*.
recidere (reczi-) *a* odciąć, zgładzić, wytepić; ~ *si* *r* pęknąć, opierzchnąć.
recidiva (-wa) *f* powrót *m*, nawrót *m*.
recidivo (-wo) powrotny, nawrotny.
recinto *m* zamknięta, ogrodzona przestrzeń *f*; = **cinta** *f* ogrodzenie *n*, opłotek *m*.
recipiente (reczi-) odbierający, zatrzymujący co; = **vaso** *m* naczynek *n*.
reciprocità (-czità) *f* wzajemność *f*.
reciproco (-ko) wzajemny.
recisamente *adv.* krótko i zwięzłe.
recisi *p*, *r* od **recidere**.
reciso stanowczy, pewny.
recita *f* przedstawienie *n*.
recitare *a* wypowiadać; grać w teatrze.
recitativo (-wo) recytujący.
reclamare *a* reklamować, wymagać, żądać.
reclamo *m* zażalenie *n*, reklamacja *f*.
reclinare *a* pochylić, schylić; położyć, kłaść.
reclusione *f* więzienie *n*.
recluso *m* więzień *m*.
reclusorio *m* więzienie *n*.
recluta *f* rekrut *m*.
reclutare *a* rekrutować, wybierać rekrutów.
recondito (-kon-) ukryty, tajemny.
recriminare *n* wzajemnie się oskarżać.
recriminazione (-dzjone) *f* oskarżenie *n* skarżącego.
recrudescenza (-szenza) *f* pogorszenie *n*.
redarguire (io redarguisco) *a* wyrzucać, wyrzuty robić.
redatto *p*, *p* od **redigere**.
redattore *m* układający, piszący, redaktor *m*.
redazione (-dzjone) *f* ułożenie *n*, redakcja *f*.
reddito *m* dochód *m*.

redénsi *p, r* **redénto** *p, p* od redimere. [kupiciel *m.*
Redentóre *m* Zbawiciel *m*, Odrędenzione (-dzjone) *f* odkupienie *n.*
redigere (-dże-) *a* redagować, ułożyć,
redimere *a* odkupić, wykupić.
rédi*na*, **rédi***ne* *f* wodze *pl*, lejce *pl.*
redívivo (-wiwo) odżyły, zmarłychwstały.
réduce (-cze) *m* powracający do domu; weteran *m.*
refe *m* nieć *f* kręcona.
referendário *m* referent *m*, referendarz *m.*
referenza (-ca) *f* polecenie *n.*
reférto *m* sprawozdanie *n.*
refettório *m* refektarz *m*, sala *f* jadalna.
refezióne (-dzjone) *f* posiłek *m*, jadlo *n*; ~ scolástica obiad *m* bezpłatny dla uczniów.
refrattário niepołuszný, krnąbrny; ~ alla leva zbiegły przed służbą wojskową.
refrigeránte (-dże-) chłodzący.
refrigério *m* odświeżenie *n*, ochłodzenie *n*; = solliévo ulga *f* ulżenie *n*; = confórto pociecha *f*, pocieszenie *n.*
refurtíva (-wa) *f* ukradzione rzeczy *pl.*
regalábile dający się rozdarować, mogący być rozdarowanym.
regaláre *a* rozdarować, darować.
regále *v.* reále.
regalia *f* podarunek *m*, prawo *n* przynależne panującemu.
regálo *m* podarunek *m.*
regáta *f* wyścigi *pl.* na łodziach.
reggénte *m i f* zastępca *m*, rządzący, regent *m.*
reggénza (-dżenza) *f* zastępowstwo *n*, regencya *f.*
reggére *a i n* utrzymywać; rządzić, władać; = sopportáre znosić; ~ si *r* trzymać się; ~ alla prova wytrzymać próbę.

reggia (dżja) *f* pałac *m* królewski
reggilúme (-dzi-) *m, inv.* podstawa *f*, słup *m* na którym lampa stol.
reggíménto *m* rząd *m*, pułk *m.*
reggiposáta *m, inv.* sztuciec *m.*
reggitóre *m* kierownik *m.*
regicída (redżiczi-) *m i f* królobójca *m.*
regicídio *m* królobójstwo *n.*
regime *m* sposób *m* życia; rząd *m.*
regina *f* królowa *f.*
regio (-dżjo) królewski.
regionále należący do jakiejś prowincyi, krajowy.
regióne *f* okolica *f.*
registráre *a* zapisać w registr.
registrátore *m* registrator *m.*
regístro *m* registr *m*; ufficio del ~ registratura *f*; tassa sul ~ oplata *f* za rejestrowanie; mutár ~ inne strony *pl.* naciągnąć.
regnánte (rennjan-) panujący.
regnáre *n* panować, rządzić.
regnícólo (-kólo) *m* obywatel *m* królestwa, przynależny *m* do jakiegoś kraju.
regno (rennjo) *m* królestwo *n*, państwo *n*; sotto il ~ pod rządami.
rególa *f* reguła *f*, prawidło *n*; avér ~; senza ~ miara *f*; in ~ w porządku.
regoláménto *m* regulamin *m*, porządek *m* dzienny.
regoláre 1. *a* regulować; = ordináre uporządkować, uszykować; = moderáre umiarkować; ~ si *r* umiarkować się; ~ ~ secondo qualche cosa według czegoś kierować się; 2. *agg.*, *m i f* regularny, prawidłowy; zakonny; 3. *sost.*, *m* zakonnik *m.*
regularità *f* regularność *f*, prawidłowość *f.* [wag.
regularizzáre (-ricca-) *a* regulować, uregulowany, uporządkowany; vita regoláta *f* życie *n* porządne.
regolátore *m* regulator *m*; porządkujący.

regolétto *m* linijka *f*, jedna linia *f* złożona z oczionek.
regolizia (-cja) *f* lukrecya *f*.
regolo *m* linia *f* do liniowania.
regresso *m* powrót *m*, prawo *n* do swrotu czego.
relétto odepchnięty, odrzucony.
reintegrare *a* przywracać, wskrziesić, odnawiać; = **risarcire** (-czire) odszkodować, naprawiać.
reintegratióne (-dzjone) *f* przywrócenie *n*, odszkodowanie *n*, naprawienie *n*.
reità *f* wina *f*.
reiterare *a* powtarzać, ponawiać.
relativo (-wo) względny.
relatóre *m* sprawozdawca *m*.
relazióne (-dzjone) *f* sprawozdanie *n*, взгляд *m*; *in* ~ *a* względem, ze względu na coś.
relegare *a* wygnać, wypędzić, wydalic.
relegazióne (-dzjone-) *f* wygnanie *n*, wydalenie *n*.
religióne (-dźjo-) *f* religia *f*; *con* ~ *fig.* z nabożeństwem, nabożnie.
religiósa *f* zakonica *f*.
religiosità *f* religijność *f*, pobożność *f*.
religióso 1. religijny, pobożny; 2. *sost.* *m* zakonnik *m*.
reliquia (-kuja) *f* relikwia *f*; = **resto** m szczałek *m*; reszka *f*.
reliquiário *m* relikwiarz *m*.
remare *a* wiosłować
remáta *f* uderzenie *n* wiosłem, wycieczka *f* łodzią.
rematóre *m* wiosłarz *m*.
reméggio (-dźjo) *m* wiosła *pl.* w statku.
reminiscénza (-szénca) *f* wspomnienie *n*, odźwitek *m*.
remissibile odpuszczalny.
remissióne *f* odpuszczenie *n*, darowanie *n* urazy; = **sommisióne** uległość *f*, podległość *f*; **senza** ~ bez wzbrania się.

remissivo (-wo) ograniczający.
remo *m* wiosło *n*.
remora *f* wstrzymanie *n*; **indúgio** (-dźjo) *m* zwłoka *f*.
remóto odległy.
rena *f* piasek.
renáio *m* łożysko *n* piaskowe, ławica *f* piaskowa.
renaiuolo *m* piaskarz *m*.
renále nerkowy.
renáre *a* wyczyścić piaskiem.
réndere *a* oddać, zwrócić; = **frutáre** przynosić; = **vomitáre** wymiotować, oddawać; **réndere felice** uszczęśliwić; ~ *si* *r* zostać, stać się; poddać się, uledz.
rendicónto (-konto) *m* sprawozdanie *n* z czynności.
rendiménto: ~ *di conti* *m* zdanie *n* rachunków; ~ *di grázie* podziękowanie *n*.
réndita *f* renta *f*; = **entráta** dochód *m*, intrata *f*.
rene *m* nerka *f*.
renélla *f* piasek *m* nerkowy.
reni *m*, *pl.* grzbiet *m*, łędźwie *pl.* *il filo delle* ~ kręgośłup *m*.
renicío (-czjo) *m* piasek *m* na brzegach rzek. [szczysty].
renischio (-skjo) *m* grunt *m* pi-
reniténte oporny, uparty; ~ *alla* lewa zbiegły przed służbą wojskową.
reniténza (-ca) *f* opór.
renna *f*. renifer *m*.
Reno *m* Ren *m*.
renóso piaszczysty.
reo zły, winny, obwiniony; ~ *di morte* obwiniony o mord.
reabárbano *m* rumbabarum *n*.
repentággio (-tálljo) *m* niebezpieczeństwo *n*; **méttere a** ~ *narazić* na niebezpieczeństwo.
repénte: *di* ~; **repentino** *adv.* nagle, z nagła.
reperibile mogący być odnalezionym.
repertório *m* repertoryum *n*, plan *m* *giy* w teatrze.

- réplica (-ka)** *f* odpowiedź *f*;
= **ripetizióne** (-dzjone) *f* powtó-
żenie *n*.
- replicáre** *a* odpowiedzieć; = **ri-
pétere** powtórzyć.
- replicataménte** *adv.* powtórnie,
raz po raz.
- repléssi** *p*, **r repléssó** *p*, *p* od
reprimere.
- repressióne** *f* przytłumienie *n*,
ucisk *m*.
- reprimere** *a* przytłumić, uskro-
mić; ~ *si r* panować nad sobą,
powstrzymać się.
- réprobo** potępiony.
- repúb(b)lica (-ka)** *f* rzeczpospo-
lita *f*.
- repu(b)licáno** *m* republikański;
republikanin *m*.
- repulisti**: **fare** ~ całkiem skoń-
czyć.
- repud...**, **repugn...**, **repuls...**
v. **ripud.**, **ripugn.**, **ripuls.**
- reputáre** *a* sądzić, poczytywać,
mnieścić; ~ *si fortunato* cenić
się szczęśliwym.
- réquie** (-kuje) *f* spoczynek *m*.
- requisire** (io rekuisisko) *a* re-
kwirować, żądać, wymagać.
- requisito** potrzebny, żądany,
wymagany.
- requisitória** *f* skarga *f*, oskar-
żenie *n*, mowa *f* oskarżająca.
- requisizióne** (-dzjone) *f* wyma-
ganie *n*, żądanie *n*.
- resa** *f* poddanie się *n*.
- rescindere** (-szin-) *a* znieść,
obalić.
- rescisióne** *f* zniesienie *n*.
- rescritto** *m* postanowienie *n*,
rozporządzenie *n*.
- reséda** *f* rezeda *f*.
- resl** *p*, **r reso** *p*, *p* od **réndere**.
- residente** mieszkający, osiadły;
società ~ *f* towarzystwo *n* z sie-
dzibą *w...*; **membro** ~ *m* cz.o-
nek *m* czynny.
- residénza** (-ca) *f* mieszkanie *n*,
siedziba *f*.
- residuo** *m* pozostały; ostatek *m*,
szczętek *m*.
- résina** *f* żywica *f*.
- resinoso** żywiczny.
- resipiscénte** (-szen-) pełen skru-
chy, skruszony.
- resipiscénza** (-ca) *f* skrucha *f*,
upamiętanie się *n*.
- resípola** *f* róža *f* (choroba).
- resisténza** (-ca) *f* opór *m*.
- resistere** *n* opierać się, stawić
opór; = **reggere** (-dzere) wy-
trzymać.
- resocónto** *v.* **rendicónto**.
- respingere** *a* odepchnąć, odeprzeć.
- respinsi** *p*, **r respínto** *p*, *p* od
respingere.
- respirábile** oddychalny.
- respiráre** *n* oddychać, ode-
tchnąć. [chanie *n*.
[chanie *n*.]
- respirazióne** (-dzjone) *f* oddy-
spiro *m* oddech *m*, przestanek
m, termin *m* wypłaty.
- responsábile** odpowiedzialny.
- responsabilità** *f* odpowiedzial-
ność *f*.
- respóno** *m* odpowiedź *f*, prze-
powiednia *f*.
- ressa** *f* tłum *m*, ciżba *f*.
- ressi** *p*, **r** od **réggere**.
- resta** *f* ość *f*.
- restánte** *m* reszta *f*, resztujący, po-
zostały.
- restáre** *n* zostawać; ~ **stupíto**
zglupieć, osłupieć; ~ **dal fare**
qualche cosa przestać coś robić;
~ **soddisfátto** być zadowolony.
nym.
- restauráre** *a* odnawiać, restau-
rować.
- restauratóre** *m* odnawiacz *m*,
restaurator *m*.
- restaurazióne** (-dzjone) *f* odno-
wienie *n*, restauracja *f*.
- restáuro** *m* odnowienie *n*, restau-
rowanie *n*, odświeżenie *n*.
- restío** narowisty, krnąbrny, u-
party.
- restituibile** dający, mający się
zwrócić.

- restituire** (do restituisco) a zwracać, oddać.
- restituizione** (-dzjone) *f* zwrot *m*, zwrócenie *n*.
- resto** *m* reszta *f* ostatek *m*, szczątek *m*; del ~ zresztą.
- restringere** (-dź-) a ścieśniać, ścisnąć; = **limitare** ograniczać; ~ si *r* ograniczyć się; ~ si a fare ścieśniać się.
- restrittivo** (-wo) ograniczający.
- restrizione** (-dzjone) *f* ograniczenie *n*; ~ **mentale** cichy, tajemny warunek *m*.
- resu... v. risu...**
- retaggio** (-dźjo) *m* dziedzictwo *n*.
- retata** *f* zarzucenie *n* sieci, połów *m*.
- rete** *f* sieć *f*.
- reticella** (-cel-) *f* siatka *f*; ~ **incandescente** siatka *f* do światła żarowego; **lavoro di** ~ siatkowa robota *f*.
- reticenza** (-czenca) *f* zamilczenie *n*.
- reticolato** (-ko-) siatkowaty.
- retina** *f* siatkówka *f*.
- retore** *m* retor *m* krasomowca *m*.
- retribuire** a nagrodzić, zapłacić.
- retribuzione** (-dzjone) *f* zapłata *f* wynagrodzenie *n*.
- retrivo** (-wo) wsteczny.
- retro** *adv.* z tyłu. [wstecz.
- retroattivo** wsteczny, działający
- retrobottéga** *f* pokój *m* przy sklepie czyli z tyłu sklepu.
- retrocárica** (-ka): **arma a** ~ odtylcowa broń *f*.
- retrocédere** (-cze-) *n* i *a* wstecz się cofnąć, odstąpić; ~ dal grado zdegradować.
- retrocesione** *f* ponowne odstąpienie *n*.
- retrogradazione** (-dzjone) *f* ruch *m* w tył, ruch *m* wsteczny.
- retrogrado** idący w tył, stojący w tyle.
- retroguardia** *f* straż *f* tylna.
- retroscena** *f*, *inv.* **intyga** *f* zakulisowa.
- retrospettivo** (-wo) spoglądający w przeszłość, w tył; retrospektywny; **sguardo** ~ *m* spojrzanie *n* w tył, w przeszłość.
- retta** 1. *f* nagroda *f* pensya *f*; 2. *f* linia *f* prosta; 3 *f*: dar ~ a qualcuno uważać na kogo.
- rettangolare** prostokątny.
- rettangolo** *m* prostokąt *m*.
- rettifica** (-ka) *f* sprostowanie *n*.
- rettificare** a sprostować.
- rettificazione** (-czjone) *f* sprostowanie *n*, rektyfikacya *f*.
- réttile** *m* gad *m*.
- rettilineo** prostoliniwny.
- rettitudine** *f* prawość *f*.
- retto** 1. *p*, *p* od **reggere**; 2. prosty, słuszny, prawy; 3. kiszka *f* stolcowa.
- rettorato** *m* rektorat *m*.
- rettore** *m* rektor *m*.
- rettórica**, **retórica** (-ka) *f* retoryka *f*, sztuka *f* mówienia.
- rettórico** (-ko) retoryczny.
- rettoricume** (-ku-) *m* blagowanie *n*, frazesy *pl*.
- reuma** *m* reumatyzm *m*.
- reumatico** (-ko) reumatyczny.
- reumatismo** *m* reumatyzm *m*.
- Reverendo** Wielebny.
- revisione** *f* rewizya *f*, przegląd *m*.
- revisore** *m* rewizor *m*.
- révoça** (-woka) *f* odwołanie *n*; ~ **dall'impiego** uwolnienie *n* z urzędu.
- revocabile** odwoalny.
- revocare** a odwoływać; ~ qualcuno **dall'impiego** uwolnić z urzędu; ~ in dubbio powątpiewać.
- revolverata** (-wolwe-) *f* strzał *m* z rewolweru.
- rezzo** (recco) *m* cień *m*.
- Ri.....**** oznacza zwykle powtórzenie, odpowiada polskiemu znowu; ponieważ może się znajdować przed każdym wyrazem, podajemy tylko najbardziej używane wyrazy, a brakujące łatwo zrozumieć, jeżeli

przed głównem znaczeniem postawimy w polskim języku znowu *n. p.* *riabbandonare* znowu opuścić; *riabbracciare* znowu uściskać.

riabitare *a* na nowo zamieszkać.
rialto *m* wzgórek *m*, wyniosłość *f*, rampa *f* wyspa i most w Wenecyi.

rialzo (-co) *m* podwyższenie *n*.
riandare *n* i *a* przechodzić, przebiegać myślą, znowu iść.

riassumere *a* znowu zacząć, podjąć co; = *riepilogare* zebrać w krótkości.

riassúnsi *p*, *r* *riassúnto* *p*, *p* od *riassumere*.

riattare *a* naprawić, przyprowadzić do porządku.

riavere (-we-) *a* na nowo dostać, odzyskać; ~ *si* *r* przyjść do siebie, wyzdrowieć.

riavuta (-wu-) *f* odzyskanie *n* na nowo.

ribadire (to *ribadisko*) *a* zanitować.

ribalderia *f* łajdactwo *n*.

ribaldo *m* łajdak *m*, łotr *m*.

ribálta *f* potrzask *m*, zatrząsk *m*; rampa *f*, scena *f*.

ribaltare *a* i *n* wywrócić.

ribaltatúra *f* wywrócenie *n*.

ribaltone *m* silne uderzenie *n*.

riassare *a* i *n* obniżyć, zniżyć cenę.

ribassista *m* i *f* spekulujący na niżkę.

ribasso *m* niżka *f*, rabat *m*; *essere in* ~ być w tyle.

ribattere *a* i *n* znowu zbić, odeprzeć; = *replicare* odpowiedzieć; ~ *il chiodo* na coś przyjść.

ribattuta *f* odbicie *n*, odparcie *n*.

ribellare *a* podburzać; ~ *si* *r* zbuntować się.

ribelle *m* i *f* buntownik *m*, wicherzyciel *m*.

ribellione *f* bunt *m*.

ribes *m*, *inc.* porzeczka *f*.

ribóbolo *m* dowcip *m*.

riboccare (-bokka-) *a* lać się przez wierzch, opływać w co.
ribollimento *m* wzburzenie *n*, burzenie się *n* (krwi).

ribollire *n* na nowo zagotować, zawrzeć, zakiepieć.

ribotta *f* uczta *f*, biesiada *f*; *far* ~; *ribottare* ucztować, biesiadować.

ribrezzo (-brecco) *m* wstręt *m*, odraza *f*, wzdrygnięcie *n*.

ributtante wstrętny, obrzydliwy.
ributtare *a* i *n* odrzucić, odeprzeć, odepchnąć.

ricacciare (-czjare) *a* odpędzić, odtrącić, odepchnąć.

ricaduta (rika-) *f* powrót *m*.

ricaleitrante (rikalcz-) niesforny, krnąbrny.

ricaleitrare *n* wierzgać, opierać się, być nieposłusznym.

ricamare *a* haftować.

ricamatóre *m* (*femm.* -trice) hafciarz *m*.

ricambiare *a* odwzajemnić się, wywzajemnić się; = *scambiare* wymienić, zamienić.

ricambio *m* zamiana *f*, wymiana *f*; *in* ~ jako zapłata za coś; *materiale di* ~ przemiana *f* materyi.

ricamo (-rika-) *m* haft *m*, haftowanie *n*.

ricapitolare *a* powtórzyć, zebrać w krótkości, rekapitulować.

ricapitolazione (-dzjone) rekapitulacja *f*, powtórzenie *n* w krótkości.

ricascata (-kaska-) *f* powrót *m*.

ricattare: ~ *qualche cosa* *a* wymuszenie *n* na kim popełnić.

ricattatore *m* wydzierca *m*, wymusiiciel *m*.

ricatto *m* wymuszenie *n*.

ricavare (-rikawa-) *a* dobywać, ciągnąć z czego korzyść; = *guadagnare* korzystać.

ricavo (-wo) *m* przychód *m*, dochód *m*.

Ricardo (Rikkar-) *m* Ryszard *m*

ricchezza (rikkecca) *f* bogactwo *n*.
riccio 1. (-czjo) *m* jeż *m*, łupina
f = kasztana; 2. kędzierzawy.
ricciolo *m* kędziór *m*.
riccioluto, ricciuto (-czju-) ma-
 jący kędziory, kędzierzawy.
ricco (rikko) bogaty.
riccone *m* wielki bogacz *m*.
ricerca (-czerka) *f* poszukiwanie
n, badanie *n*, śledzenie *n*.
ricercare *a* szukać, wyszukiwać;
 = indagare badać, śledzić.
ricercato poszukiwany.
ricercatore *m* poszukiwacz *m*.
ricetta (riczet-) *f* recepta *f*.
ricettacolo (-kolo) *m* schowek *m*,
 kryjówka *f*.
ricettare *a* przyjąć do siebie, dać
 schronienie.
ricettario *m* książka *f* receptowa.
ricettatore *m* dający schronienie,
 przytułek.
ricetto *m* schronienie *n*, przy-
 tułek *m*.
ricettore *m* przyrząd *m* służący
 do odbierania czegoś.
ricevere (-czewere) *a* przyjąć,
 odebrać.
ricevimento (-wi-) *m* przyjęcie *n*.
ricevitore *m* przyjmujący; ~ delle
 tasse poborca *m* podatków;
 ~ del registro registrator *m*;
 ~ del dazio poborca *m*. akcyzy,
 opłat.
ricevuta (-czewu-) *f* pokwitowa-
 nie *n*; accusare ~ poświadczyc
 odbiór.
richiamare (-rikja-) *a* przywołać;
 ~ si a qualcuno odwołać się
 na kogo.
richiamo *m* przywołanie *n*, od-
 wołanie *n*.
richiedere *a* zażądać zwrotu
 czego; = esigere (-dzere) ża-
 dać; ~ qualcuno di qualche
 cosa o coś pytać kogoś; ~ in-
 diétro żądać zwrotu czego.
richiesta (rikje-) *f* żądanie *n*;
 = domanda pytanie *n*; a ~ di
 qualcuno na żądanie czyje.

ricingere (-ozindzie-) *a* otaczać.
ricino (czy-) *m* rycynus *m*; ólio
 di ~ olejek *m* rycynowy.
ricognizione (-konnidzjo-) *f* po-
 znanie *n*, rozpoznanie *n*.
ricolmare *v*. colmare.
ricompensa (-kom-) *f* wynagro-
 dzenie *n*, nagroda *f*.
ricompensare *a* wynagradzać,
 nagradzać.
ricomporre *a* na nowo złożyć,
 tworzyć.
ricomposizione (-dzjone) *f* utwo-
 rzenie *n*.
ricompria *f* odkupienie *n* napo-
 wrót.
ricomprare *a* odkupić napowrót.
ricompratore *m* odkupujący.
riconcentrarsi (-koczzen-) *r* sku-
 pić się w sobie, zastanowić się
 nad sobą.
ricondere *a* odprowadzić, przy-
 prowadzić.
riconoscere (-konoszen-) wdzię-
 czny, uznający co.
riconoscenza (-ca) *f* uznanie *n*,
 poznanie *n*, wdzięczność *f*.
riconoscere *a* rozpoznać, poznać;
 ~ come giusto, come legale
 uznać za słuszne, prawne.
riconosibile (-konoszi-) rozpo-
 znalny.
riconoscimento *m* poznanie *n*,
 rozpoznanie *n*, rozeznanie *n*,
 przyznanie *n* się.
riconoscitore rozpoznający, uzna-
 jący.
riconségna (-nnja) *f* zwrot *m*.
riconsegnare *a* zwrócić, oddać,
 wręczyć znowu.
ricordanza (-ca) *f* wspomnienie *n*.
ricordare *a* wspomnieć; ~ qual-
 che cosa ad alcuno komuś coś
 przypominieć; ~ si *r* przypo-
 minać sobie, pamiętać.
ricordevole (-kordewo-) pamię-
 tny, pomny.
ricordino *m* mała nauczka *f*.
ricordo *m* wspomnienie *n*, pa-
 miątka *f*.

ricorrénte *m* *f* suplikant *m* pro-
szący.

ricorrénza (-ca) *f* powrót *m*;
per la ~ z powodu.

ricórrere *n* i a znowu pobiedz; ~ a
qualcúno do kogo się zwrócić;
~ alle armi pod broń powołać;
~ in appélló odwołać się, ape-
lować. [córre.

ricórsi *p*, *r* **ricórso** *p*, *p* od ri-
córso *m* podanie *n*, odwołanie
n; fare ~ ad alcuno kogoś na
pomoc powołać.

ricostituíre (io rikostituisko) *a*
znowu umieścić, położyć.

ricostituzióne (-dzjone) *f* przy-
wrócenie *n*, utworzenie *n*.

ricóttá (rikóttá) *f* maślanka *f*.

ricóttálo *m* przekupieństwo *m* twarogu.

ricoveráre (-kove-) *a* umieścić,
przyjąć; ~ si *r* schronić się.

ricóvero *m* schronienie *n*, przy-
tułek *m*.

ricreáre *a* orzeźwić, pokrzepić,
posilić; stworzyć; ~ si *r* po-
krzepić się, posilić się.

ricreatívo (-wo) orzeźwiający,
rozweselający.

ricreatóre *m* orzeźwiający.

ricreazióne (-dzjone) *f* orzeźwie-
nie *n*, rozrywka *f*, posiłek *m*.

ricrédersi *r* być innego zdania;
przynac się do winy.

ricucíre (-kuczi-) *a* zszyć, zaszyć
dziurę.

ricucító *m* łatanina *f*, zeszyte *n*.

ricucitúra *f* łatanina *f*.

ricuperáre *a* odzyskać, przyjść
do siebie.

ricúpero *m* odzyskanie *n*.

ricúrvo (-kurwo) krzywy, zgar-
biony.

ricusábile wzbraniający, odma-
wiający.

ricusáre *a* odmówić; ~ si *r*
wzbraniać się.

ridáre (v. dare) *a* dać znowu;
= restituire oddać, zwrócić.

rida *f* taniec *m*; ~ infernále
taniec piekielny.

ridere *n* śmiać się; far ~ wzbu-
dzić wesołość, śmiech *m*; far ~
di sè śmiesznyim się stać; ~ si
di alcúno śmiać się z kogo;
~ sela śmiać się z kogoś, lub
czegoś.

ridicolággine (-dźlue) *f* śmiesz-
ność *f*.

ridícólo (-ko-) śmieszny.

ridire (v. dire) *a* powtarzać, znowu
powiedzieć.

ridomandáre (v. domandáre) *a*
napowrót żądać. [wrócić.

ridonáre *a* znowu darować; przy-
ridondánza (-ca) *f* zbytek *m*,
nadmiar *m*.

ridonáre: ~ di qualche cosa *n*
obfitować w co, być przepel-
nionym czem; ~ a; ~ in stu-
żyć ku czemu.

ridóssó *m* obok. blizki; avére
qualche cosa *a* ~ tuż obok
siebie mieć; avere alcúno *a* ~
kogoś mieć na karku.

ridóttó 1. *p*, *p* od ridúrre; 2. *m*
zakatek *m*, kasyno *n*, klub *m*.

riducíbile (-czl-) dający się za-
mienić, zmniejszyć, obniżyć.

ridúrre *a* odnieść, zamienić,
obniżyć, ograniczyć; ~ si male
nędznie, bardzo podupaść; ~ si
a tanto che... tak daleko
zajść, że.

ridússi *p*, *r* od ridúrre.

riduzióne (-dzjone) *f* przemienie-
nie *n*, zmniejszenie *n*; = faci-
litazióne *f* ułatwienie *n*, zni-
żenie *n*.

riécco (riekko) *adv*. znowu; ~ il
sole znowu pokazuje się słońce;
riéccolo jest znowu, otóż jest;
riéccoti il tuo libro masz zno-
wu twoją książkę.

riémpiere, **riempire** *a* napełniać,
napełnić, wypychać.

riempiméto *m* napełnienie *n*,
wypchanie *n*.

riempitívo (-wo) dopełniający.

rientráre *n* znowu wejść; = ri-
tornáre powrócić; ~ in sè

- opamiętać się; ~ nei suoi wyjść na swoje.
- riepilogáre** *a* zebrać w krótkości.
- riescire** v. **riuscire**.
- rifacíménto** (-czy-) *m* przeróbka *f*, naprawienie *n*.
- rifáre** (v. **fare**) *a* znowu co zrobić, naprawić; = **imitáre** naśladować; = **risarcire** odszkodować; ~ *si r* powetować sobie szkodę.
- rifátto** 1. *p, p* od **rifáre**; 2. *agg.*, *m*: **villán** ~ dorobkiewicz *m*.
- riferibile** dający się opowiedzieć; odnośny, względny.
- riferire** (io **riferisko**) *a* donosić, zdać sprawę; ~ *si r* odnosić się, stósować się; **riferéndomi** *a*... *s* odwołaniem, odniesieniem się na....
- riffa** *f* gwałtowność *f*, przemoc *f*; *di* ~ gwałtem.
- rifiatáre** *n* odetchnąć.
- rifiláre** *a* znowu przuć, snuć; okpić kogo (*fig.*).
- rifiníménto** *m* wycińczenie *n*.
- rifinire** (io **rifinisko**) *a i n* skończyć, ukończyć; = **consumáre** strawić; = **rovináre** zniszczyć; = **spossáre** wyczerpać.
- rifinitézza** (-tecca) *f* wyczerpanie *n*. [czenie *n*.
- rifinitúra** *f*, *fig.* ostatnie wykoń-
- rifioríménto** *m* kwitnienie *n*, rozkwit *m*.
- rifiorire** (io **rifiorisko**) *a i n* przyozdobić, znowu zakwitnąć.
- rifioritúra** *f* przyozdobienie *n*.
- rifiutábile** mogący być odmówionym.
- rifiutáre** *a* odmówić, odrzucić; ~ *si r* wzbraniać się.
- rifiúto** *m* odmowa *f*, odrzucenie *n*; **dare un** ~ dać odmowną odpowiedź; **il** ~ **della società** szumowiny *pl.* społeczeństwa; ~ **del mare** wyrzucone rzeczy *pl.* z morza.
- riflessióne** *f* rozważa *f*, zastanowienie *n*, namysł *m*.
- riflessivo** (-wo) rozmyślający, namyślający się.
- riflèssio** 1. *p, p* od **rifléttere**; 2. *m* odblask *m*.
- rifléttere** *a i n* odbijać światło, odrzucać; ~ *si r* odbijać się; ~ **sopra qualche cosa** przewyższający, silniejszy.
- riflettóre** *m* reflektor *m*.
- rifluire** (io **rifluisko**) *n* odpływać.
- riflússio** *m* odpływ *m* morza.
- rifocilláménto** (-czil-) *m* posilenie *n*, pokrzepienie *n*.
- rifocilláre** *a* pokrzepić, posilić.
- rifóndere** *a* na nowo stopić; zwrócić.
- rifórma** *f* reforma *f*, poprawa *f*.
- riformáre** *a* reformować, przekształcić.
- riformáto** niezdatny *np.* do wojska.
- riformatóre** *m* reformator *m*.
- rifrángere** (-dżere) *n* łamać promienie światła.
- rifrángibile** (-dżi-) łamiący się.
- rifrángibilitá** *f* własność *f* łamania się światła.
- rifrazióne** (-dżjone) *f* łamanie *n* się.
- rifriggere** *a* odsmażyć; odgrzać.
- rifritto** v. **fritto**.
- rifrittúra** *f* odgrzewane potrawy *pl.*
- rifugire** (-dżire) *n* uciekać; ~ **da qualche cosa** odstraszać.
- rifugiársi** (-dżjar-) *r* schronić się, uciekać.
- rifúgio** (-dżjo) *m* schronienie *n*, przytułek *m*.
- rifúlgere** (-dże-) *n* błyszczeć, lśnić się.
- rifúlsi** *p, r* od **rifúlgere**.
- rifusióne** *f* przetopienie *n*, przełanie *n*; ~ **di dáníi** zwrot *m* kosztów.
- riga** *f* linia *f*, wiersz *m*; = **fila** szereg *m*; **di prima** ~ pierwszej rangi.
- rigágnolo** (-gannjo-) *m* strumyk *m*, potoczek *m*.

rigáre *a* linijować; ~ *diritto* wypełnić swoją powinność *f.*
rigatino *m* sukno w prążki, paski.
rigattióre *m* tandeciarz *m*; handlarz starzyzny.
rigatúra *f* linijowanie *n.*
rigeneráre (-dże-) *a* odrodzić, odnowić.
rigeneratóre *m* odrodziciel *m*, odnowiciel *m*; ~ *del capélli* środek *m* na porost włosów.
rigenerazióne (-dzjone) *f* odrodzenie *n.*
rigettáre *a* odrzucić, zarzucić.
rigétto *m* odrzucenie *n*, wyblórki *pl.*
rigidézza (-dżidecca), **rigidità** *f* ostrość *f*, surowość *f.*
rigido ostry, surowy; sztywny.
rigiráre *n* i *a* okrażać, obracać; = *circondáre* (-czirkon-) otaczać.
rigiro *m* obrót *m*, kręcenie *n*; **rigiri** = *raggiri* *pl.* krętanina *f*, matactwo *n.*
rigiróne *m* intrygant *m*, matacz *m.*
rigo *m* linia *f.*
rigóglio (-ljo) *m* bujność *f.*
rigoglióso bujny; dumny, pyszny.
rigógolo *m* wilga *f.*
rigonfiáre *a* wydać, nadać, nabrznieć.
rigónfio wzdęty, nadęty.
rigóre *m* ostrość *f*, surowość *f*; *a* ~ ostro wzięwszy; *di* ~ niezbędny, konieczny.
rigorosità *f* twardość *f*, surowość *f.*
rigoróso ostry, surowy.
rigovernáre (-wer-) *a* uporządkować; pomyć naczynia kuchenne.
rigovernatúra *f* pomyje *pl.* obmywanie *n.*
riguardáre *a* patrzeć; = *consideráre* przypatrywać się; = *esamináre* przeglądać; = *referirsi* dotyczyć; ~ *si* *r* wystrzeżać się, mieć się na ostrożności.

riguardáta *f* spojrzenie *n*, wejście *n.*
riguárdo *m* względ *m*; *di* ~ szanowny, znakomity; ~ *a* odnośnie do; *senza* ~ bezwzględnie; *avérsi* ~ strzedz się, szanować się.
riguardóso ostrożny, pełen względów.
rigurgitáre (-dzi-) *a* wylać się, rozlać się, przelać się.
rilasciáre (-szja-) *a* uwolnić, odpuścić, darować co.
riláscio *m* odpuszczenie *n*, wystawienie *n.*
rilassaménto *m* zwolnienie *n*, rozluźnienie *n.*
rilassáre *a* rozwolnić, popuścić; ~ *si* *r* rozprząż się.
rilassatézza (-tecca) *f* rozluźnienie *n.*
rilassáto rozluźniony, obwisły, słaby. [wiąć.
rilegáre *a* znowu związać, **oprarilegatóre** *m* oprawiający książki, introligator *m.*
rilegatúra *f* oprawa *f*, okładka *f.*
rilevaménto (-wa-) *m* zmiana *f*, przyjęcie *n*, odebranie *n.*
rilevánte ważny, znaczny.
rileváre *a* podnieść, postawić na nogach, podźwignąć; *si* *riléva* da ció z tego się widzi.
rilevátto (-wa-) *m* podniesiony, wysoki, wywyższony.
riliévo (-wo) *m* wydatność *f*; wypukłość *f*; = **importánza** (-ca) *f* ważność *f* znacznosc *f*; = **osservazióne** (-dzjo-) *f*; **spostrzezenie** *n*; **alto** ~ wzniosło-wypukła rzeźba *f*; **basso** ~ płaskorzeźba *f.*
rilucentézza (-czentecca) blask *m.*
rilúcere *n* błyszczeć, lśnić się, połyskiwać.
riluttánte opierający się, sprzeciwiający się.
riluttánza (-ca) *f* opór *m*, sprzeciwianie *n* się.

- rima** *f* rym *m*, wiersze *pl.*; far ~ wierszować, rymować; rispóndere per le rime należytą dać odpowiedź.
- rimandáre** *a* odesłać, odprawić; ~ indiétro odesłać; = congedáre (kondże-) odprawić, uwolnić; ~ assólto uwolnić w sądzie.
- rimándo** *m* odparcie *n*, nieprzyjęcie *n*; di ~ jako odpowiedź.
- rimaneggiáre** (-dźjare) *a* przebrać, na nowo uporządkować.
- rimanénte** *m* reszta *f*; del ~ reszta.
- rimanénza** (-ca) *f* nadmiar *m*, przewyżka *f*.
- rimanére** (io rimango) *n* pozostać, zostawać; ~ con qualcúno z kimś się porozumieć; ~ ci = morire umrzeć.
- rimangiáre** (v. mangiáre) *a* znówu jeść; ~ si la paróla saprzeczyc, odwołać jakieś słowo obraźliwe.
- rimarcáre** (-kare) *a* spostrzedz.
- rimarchévole** (-kewo-) godny uwagi, znaczny.
- rimáre** *n* rymować, wierszować.
- rimargináre** (-dzi-) *a* zbliżnić.
- rimárió** *m* książka *f* z wierszami.
- rimási** *p*, *r* rimásto *p*, *p* od rimanére.
- rimasúglio** (-sulljo) *m* reszta *f*, ostatek *m*.
- rimatóre** *m* rymotwórca *m*.
- rimbalzáre** (-ca-) *n* odbijać się, odskoczyć.
- rimbálzo** (-co) *m* podskok *m*, odskok *m*; di ~ przez odbicie, niebezpośrednio.
- rimbambínre** (io rimbambinisko) *n* dziecienniec.
- rimbeccáre** (-bekka-) *a* nauczyć, pokazać komu drogę, cięto odpowiedzieć.
- rimbellíre** (io rimbellisko) *a* i *n* upiększyć, wypięknić.
- rimboccáre** (-bokka-) *a* i *n* przewrócić, obalić.
- rimboccatúra** *f* przewrócenie *n*, zagięcie *n*.
- rimbócco** (-bokko) *m* zakładka *f*.
- rimbombáre** *n* rozlegać się, brzmieć, = risonáre rozbrzmiewać.
- rimbómbo** *m* odgłos *m*, rozgłos *m*, huk *m*.
- rimborsábile** splacalny, mający być splaconym.
- rimborsáre** *a* napowrót dać do worka; = réndere spłacić, zwrócić.
- rimbórso** *m* splata *f*, zwrot *m*; contro ~ za zaliczką.
- rimboscaménto** (-ska-) *m* zalesienie *a*.
- rimboscáre** *a* zalesić; ~ si *r* schować się w lesie.
- rimbrottáre** *a* wyłajać, burczeć, gderać. [ranie *n*.
- rimbrótto** *m* wyruty *pl.*, gdzie-
- rimbussoláre** *a* trząść, wytrząść; napowrót do worka dać.
- rimediábile** uleczalny, dający się uleczyć.
- rimediáre** 1. *a* i *n* dostać, otrzymać; 2. pomódz, uleczyć; ~ la przerzynać się.
- rimédio** *m* środek *m*, lekarstwo *n*, pomoc *f*.
- rimembránza** (-ca) *f* wspomnienie *n*, pamiątka *f*.
- rimembráre** *a* pamiętać.
- rimenáre** *a* przyprowadzić, zamieszać.
- rimenáta** *f* zamieszenie *n*, klócenie *n*; dare una ~, albo ri mescolata zamieszać, zakłócić.
- rimendáre** v. rammendáre.
- rimeritáre** *a* nagrodzić, wynagrodzić.
- rimescolaménto** (-sko-) *m* zamieszenie *n*.
- rimescoláre** *a* mieszać; ~ si *r* wzburzyć się, zakipieć, zawrzeć.
- riméssa** *f* posyłka *f* pieniężna; szopa *f*, remiza *f*.
- rimessiticcio** (-czjo) *m* wypustek *m*, odrostek *m*.

riméssu *p, p* od riméttere.
 rimestáre *a* zamieszać, pomieszzać, podburzyć.
 rimestatóre *m* wicherzyciel *m*.
 riméttere *a* znowu położyć, wzmocnić; = pérdere zgubić, stracić; spedíre posłać = consegnáre wręczyć; = differire odwlec, przesuwac; ~ sír znowu powrócić do zdrowia, wzmocnić się; ~ ~ In qualcuno spuścić się na kogo.
 rimminchióne (io rimminkjónisko) *n* oglupić, oglupieć.
 rimodernáre *a* odnowić.
 rimodernátúra *f* odnowienie *n*.
 rimónta *f* remonta *f*.
 rimontáre *n i a* znowu wstępować, wracać, cofać się, podszywać.
 rimontátúra *f* podszycie *n*.
 rimorchiáre (-kjare) *a* holować, ciągnąć.
 rimorchiatóre *m* statek *m* holowniczy, do ciągnięcia innych służący.
 rimórchio (-kjo) *m* holowanie *n*; ciągnięcie *n* statku; vettúra dí ~ wóz, wagon *m* przyczepiony.
 rimórdere *a* znowu gryść; dręczyć, męczyć.
 rimórso: ~ dí coscienza *m* wyrzuty *pl.* sumienia.
 rimostránza (-ca) *f* przedstawienie *n*.
 rimovibile (-wi-) dający się oddalić, usunąć.
 rimozióne (-dzjone) *f* oddalenie *n*, usunięcie *n*.
 rimpaciáre (-czja-) *a* pojednać.
 rimpálo *m* zderzenie *n*, zetknięcie się *n* z kim, wpadnięcie *n* na kogo.
 rimpastáre *a* znowu gnieść, ugniatać; przekształcać.
 rimpásto *m* przekształcenie *n*.
 rimpatriáre *a i n* odesłać napowrót do ojczyzny.
 rimpátrio *m* powrót *m* do ojczyzny.

rimpettírsi (io mi rimpettísko) *r* pysznić się, chełpić się, wynosić się.
 rimpettíto sztywny.
 rimpíangere (-dzere) *a* żalować, ubolewać nad czym.
 rimpíansi *p, r* rimpíanto *p, p* od rimpíangere.
 rimpíattáre *a* kryć, zakrywać.
 rimpíattíno *m* kryjówka *f*.
 rimpíazzáre (-piacca-) *a* zwrócić.
 rimpicciáre, rimpicciólire, rimpiccolíre (io rimpikkolísko) *a i n* zmniejszyć, mniejszym się stać.
 rimpinzáre (-care) *a* natkać, napchać.
 rimpólpáre *a i n* znowu napelnąć, znowu nabrać ciała.
 rimproveráre (-we-) *a* zarzuty robić; ~ qualche cosa ad alcuno komuś coś zarzucać.
 rimpóvero *m* zarzut *m*.
 rimugináre (-dzi-) *a* zamieszać, kłócić, przetrząsać.
 rimuneráre *a* wynagradzać.
 rimuneratívo (-wo) dający się wynagrodzić.
 rimuneratóre *m* (*femm.* -trice) nagradzający.
 rimunerazióne (-dzjone) *f* wynagrodzenie *n*.
 rimuóvere, rimóvere (-we-) *a* oddalić, usunąć, skopać, poruszyć.
 rináscere (-sze-) *n* na nowo odrodzić się; sentírsi ~ czuć się jak nowonarodzony. nie *n*.
 rinasciménto (-szí-) *m* odrodzenie.
 rináscita *f* odrodzenie *n*.
 rincagnáto (-kannja-) tępy.
 rincalóríre (io rínkálórísko) *a* rozgrzać.
 rincalzáre (-kalcare) *a* zmusić do ucieczki, pędzić; ~ con... zapakować w...
 rincantucciársi (-czjarsi) *r* schować się do kąta, zaleść gdzie.
 rincearáre (-ka-) *a i n* podróżować, droższym się stać.

- rincarnáre** *a* zgrubieć, nabrać ciała, utyć; ~ *si r* grubszym się stać.
- rincáro** (-karo) *m* podrożenie *n*.
- rincasáre** *a* do domu powracać.
- rinchíudere** *a* zamknąć.
- rinchíusi** *p, r* rinchíuso *p, p* od rinchíudere.
- rincivil...** *v. incivil...*
- rincoraménto** (-ko-) *m* otucha *f*.
- rincoráre** *a* dodać odwagi, otuchy.
- rincórrere** *a* pobiedz, przebiegać w pamięci.
- rincórsa** *f* rozpęd *m*; rozbieg *m*.
- rinceréscere** (-sze-) *n* doznawać przykrości.
- rincresciménto** (-szí-) *m* żal *m*.
- rincrébbe** *p, r* od rinceréscere.
- rincerud...** *v. inerud...*
- rinculáre** (-ku-) *a i n* cofać się, pchać w tył.
- rinfacciáre** (-czjare) *a* wyrzucać co komu.
- rinfagottáre** *a* zawijać, obwijać.
- rinferráre** *a* znowu okuć; ~ *si r* znowu do sił przyjść.
- rinfiancáre** (-kare) *a* podeprzeć, wzmocnić.
- rinfíanco** (-ko) *m* podpora *f*.
- rinfocoláre** (-ko-) *a* wzniecać, zagrzać, rozniecić; ~ *si r* znowu rozpalić się.
- rinforzaménto** (-forca-) *m* wzmocnienie *n* sił, posiłki *pl*.
- rinforzáre** *a i n* wzmocnić, zasilić.
- rinfórzo** (-co) *m* wzmocnienie *n*, pokrzepienie *n*.
- rinfrancaménto** (-ka-) *m* wzmocnienie *n*, pokrzepienie *n*.
- rinfrancáre** *a* wzmocnić, pokrzepić, dodać otuchy; ~ *si r* nabrać nowej otuchy.
- rinfrescaménto** (-ska-) *m* ochłodzenie *n*.
- rinfrescáre** *a* ochłodzić; ~ *si r* pokrzepić się, ochłodzić się.
- rinfrescáta** *f* ochłodzenie *n*; świeży deszcz *m*.
- rinfrescatívo** (-wo) chłodzący, odświeżający.
- rinfresco** (-sko) *m* odświeżenie *n*, napój *m* chłodzący.
- rinfurbíre** *v. infurbire*.
- rinfúsa; alla** ~ *avv.* w nieładzie, nieporządku.
- ringagliardíre** *v. ingagliardíre*.
- ringalluzzáre, ringalluzzíre** (-lucci-) *n* pysznić się, buńczuczyc się; ~ *si r* pysznić się.
- ringentil...** *v. ingentil...*
- ringhiáre** (-gja-) *n* warczeć.
- ringhiára** (-gje-) *f* poręcz *f*, balaski *pl.*, balustrada *f*.
- ringhio** *m* warczenie *n*.
- ringhióso** warczący.
- ringiovaníre** (io rindźjowanísko) *a i n* odmłodzić, odmładszać się.
- ringraziaménto** *m* podziękowanie *n*, dziękczynienie *n*; tanti **ringraziamenti** *pl.* podziękowania *pl*.
- ringraziáre** (-dzjare) *a* dziękować.
- ringross...** *v. ingross...*
- rinnegáre** *n* zaprzec się, wyprzeć się. [szczępieniec *m*.
- rinnegáto** *m* zaprzaniec *m*; od-
- rinnovábile** (-wa-) dający się odnowić.
- rinnovaménto** *m* rinnovazióne (-dzjone) *f* odnowienie *n*.
- rinnováre, rinnovellare** *a i n* odnowić.
- rinnovatóre** (-wa-) *m* odnowiciel *m*.
- rinocerónte** (-cze-) *m* nosorożec *m*.
- rinománza** (-ca) *f* wziętość *f*, sława *f*.
- rinomáto** sławny, wzięty.
- rinsaccáre** (-sakka-) *a* schować w worek; do kieszeni schować.
- rinsaníre** (io rinsanísko) *n* wyzdrowieć.
- rinsavíre** (-wi-) *a i n* wrócić do rozumu, upamiętać się.
- rinserráre** *a* zamknąć.
- rinserráto** *m*; puzzo di ~ *zaduch* *m*.

- rintanársi** *r* skryć się do jamy, schować się.
rintegr... *v.* reinteg...
rinterráre *a* zasypać ziemią.
rintérro *m* zasypianie *n.*
rinterzáre (-ca-) *a* potroić.
rintócco (-tokko) *m* uderzenie *n.*
rintoppáre *n* natrać, napotkać, natknąć się.
rintracciábile (-czja-) dający się wytropić, wysledzić.
rintracciáménto *n* tropienie *n.*; śledzenie *n.*
rintracciáre *a* tropić, iść za śladem, wysledzić.
rintronáre *a* i *n* zagłuszyć, huć, rozlegać się.
rintuzzáre (-tucca-) *a* stąpić, przytępić.
rinúncia (-czja) *f* zrzeczenie się *n.*
rinunciáre, rinunziáre *a* zrzec się.
rinvenire (-we-) *a* i *n* wynaleźć, znaleźć; ocucić, przyjść do siebie.
rinviáre *a* odesłać, odprowadzić.
rinvigori... *v.* invigori...
rinvilire (io rinwilisko) *a* i *n* obniżyć, spaść.
rinvio (-wio) *m* odesłanie *n.*, odprawienie *n.*, odroczenie *n.*
rinvol... *v.* invol...
rio 1. *agg., m, poet.* zły, winny; 2. *sost., m, poet.* strumień *m.*
rióne *m* część *f* miasta.
riordináménto *m* uporządkowanie *n.*, urządzenie *n.*
riordináre *a* na nowo uporządkować, urządzić.
riordinatóre *m* urządzający, organizator *m.* [uizować.
riorganizzáre (-niecca-) *a* reorganizować, krnąbrny, kłótniwy.
ripa *f* brzeg *m.*
riparábile dający się naprawić.
riparáre *n* i *n* naprawić, zapobiedz szkodzie; ~ *si r* schronić się, udać się dokąd.
riparatóre *m* naprawiający, zapobiegający.
- riparazióne** (-dzjone) *f* naprawienie *n.*, wyuagrodzenie *n.*, krzywdy; zadosyć uczynienie *n.*
ripáro *m* schronienie *n.*; grobla *f.*
ripartibile dający się rozdzielić.
ripartire 1. (io ripartisko) *a* rozdzielić; 2. (io riparto) *n* znowu odjechać.
ripartitáménte *adv.* w równych częściach.
ripartizióne (-dzjone) *f* rozdzielanie.
ripáto *m* oddział *m.*
ripassáre *a* i *n* znowu przechodzić.
ripáso *m* powrót *m.*
ripercóssa (-kossa) *f* odbicie *n.*, oddziaływanie *n.*
ripercuótere (-kuo-) *a* znowu uderzyć, jeszcze raz uderzyć, odbić uderzenie; ~ *si r* odbijać się.
ripercussióne *f* odbicie *n.*
ripétere *a* powtarzać.
ripetitóre *m* korepetytor *m.*
ripetizióne (-dzjone) *f* powtórzenie *n.*, korepetycja *f.*; orológio *a* ~ zegar *m* bijący.
ripetutaménte *adv.* powtórnie, raz po raz.
ripiánare *a* wygładzić.
ripiáno *m* schód *m.*
ripicco (-pikko) *m* psiku *m.*, figiel *m.*, psota *f.*
ripidézza (-decca) *f* stromosć *f.*, spadziśtość *f.*
ripido *m* stromy, spadzisty.
ripiégare *a* i *n* zgiać, zagiąć, składać.
ripiégata *f* zgięcie *n.*; dare una ~ złożyć.
ripiégo *m* wybieg *m.*, środek *m.*, sposób *m.*
ripiénézza (-necca) *f* pełność *m.*
ripiéno 1. pełny; 2. *m* napełnianie *n.*
ripórre (*v.* porte) *a* położyć, umieścić; = conserváre zachować; = nascóndere ukryć.
riportáre (*v.* portáre) *a* odnieść, zanieść na dawne miejsce; =

- riferire** znowu opowiedzieć; = **differire** odwlec, przesunąć, odsunąć; ~ **si**, **a...** powołać się na
riportatore *m* donosiciel *m*, donoszący.
ripórtó *m* przeniesienie *n*.
ripósare *a* i *n* spoczywać, odpoczywać; ~ **si** *r* wypocząć, wywczasować.
ripósato spokojny.
ripóso *m* spoczynek *m*, emerytura *f*, stan *m* spoczynku; **in** ~ pozaślužbowy; **méttere in** ~ przenieść w stan spoczynku; **ripóso!** ruszcie się.
ripóstiglio (-stilljo) *m* kryjówka *f*.
ripósto 1. *p*, *p* od **ripórré**; 2. schowany, ukryty.
ripéndere (*v.* **préndere**) *a* znowu wziąć; = **rimproveráre** łajając, ganić; ~ **si** *r* poprawić się.
riprensibile godny nagany.
riprensione *f* nagana *f*.
riprésa *f* na nowo podjęcie *n*, odzyskanie *n*; **a** **più riprésé** powtórnie, kilkakrotnie.
ripristinare *a* przywrócić dawny porządek.
riprodurre (*v.* **produrre**) *a* dobywać czego, wydawać; ~ **si** *r* znowu się utworzyć, występować.
riproduttivo (-wo) zdolny do rozmnażania.
riproduzione (-dzjone) *f* wytwarzanie *n*, reprodukcja *f*.
ripróva (-wa) *f* próba *f*.
riprovare (*v.* **provare**) *a* znowu dowieść, zganić, zgromić; **éssere riprovato** przepaść.
riprovazione (-wadzjone) *f* zgromienie *n*, nagana *f*.
ripovévole (-wewo-) niewart, niegodny.
ripubblicare (-kare) *a* znowu ogłosić.
ripudiabile niewart, niegodny.
ripudiare *a* porzucić, zrzucić; **uchybić komu**.
ripúdio *m* zarzut *m*, uchybienie *n*.
ripugnante (-punjan-) przykry, wstrętny.
ripugnanza (-ca) *f* niechęć *f*, odraza *f*.
ripugnare *n* obmierzać, wzbudzić odrazę, wstręt.
ripulire *v.* **pulire**.
ripulita *f* czyszczenie *n*; **dare una** ~ oczyścić, obetrzeć.
ripulitura *f* czyszczenie *n*.
ripulsa *f* odepchnięci *n*, odmówienie *n*; = **rifiuto** *m* odmowna odpowiedź *f*.
ripulsivo (-wo) odpychający.
riputazione (-dzjone) *f* wziętość *f*, sława *f*.
riquadrate (**rikua-**) *a* czworobocznym zrobić, wymalować pokoje, wymalowanie *n*.
risaja *f* pole *n* ryżowe.
risaiuolo *m* robotnik *m* na polach ryżowych.
risalire (*v.* **salire**) *n* znowu iść pod górę, sięgać początku.
risaltare *a* i *n* znowu skakać, wystawać, być wydatnym.
risalto *m* wystawa *f*, część *f* wystająca; **dar** ~ **a qualche** coś podnieść, dodać blasku.
risanabile uleczalny.
risanaménto *m* wyleczenie *n*, uzdrowienie *n*.
risanare *n* i *a* uleczyć, wyleczyć, uzdrowić.
risapere *a* dowiedzieć się o czym; **éssere risaputo** być powszechnie znanym.
risarcibile (-dzi-) dający się wynagrodzić, naprawić.
risarciménto *m* odszkodowanie *n*, wynagrodzenie *n*.
risarcire (to **risarcisko**) *a* wynagrodzić, odszkodować, naprawić.
risata *f* śmiech *m*, pośmiewiak *m*; **dare in una** ~ wybuchnąć śmiechem.
risazio (-cio) *m* więcej jak **na-sycony**, napohany, objedzony.

- riscaldamento** (ri-skał-) *m* ogrzewanie *n*, ogrzanie *n*.
- riscaldare** *a* ogrzewać, palić w piecach; ~ *si r* rozgrzać się, wpaść w zapał.
- riscattabile** dający się okupić, wykupić.
- riscattare** *a* wykupić; = redimere odkupić, zbawić.
- riscatto** *m* wykupienie *n*, odkupienie *n*, wykupno *n*.
- rischiaramento** (-skja-) *m* wyjaśnienie *n*, objaśnienie *n*.
- rischiarare** *a* wyjaśnić, objaśnić.
- rischiare** *a* ryzykować, odważyć się.
- rischio** *m* narażenie się *n*, ryzyko *n*; = pericolo niebezpieczeństwo *n*.
- rischioso** niebezpieczny, ryzykowny.
- risciacquare** (-szjakkua-) *a* płókać.
- risciacquata**: dare una ~ *f* wypłókać; komuś głowę porządnie zmyć.
- risciacquatúra** *f* popłuczki *pl*.
- ricontrare** (-skon-) *a* i *n* porównywać, badać; = confrontare porównywać; = incontrare spotkać; = trovare znaleźć.
- ricontro** *m* spotkanie *n*, porównanie *n*, coś podobnego; ~ d'aria ciąg *m* powietrza.
- riscosso** *p*, *p* riscossi *p*, *r* od riscuotere.
- riscossione** *f* ściąganie *n*, odebranie *n* pieniędzy.
- riscotibile** ściągalny dający się odebrać.
- riscotitore** *m* odbierający, porborca *m*.
- riscuotere** (-skuo-) *a* ściągać, odbierać pieniądze, wstrząsać, szarpać; ~ *si r* struchleć, drżeć ze strachu, wzdrygnąć się.
- risedere**, **risedere** *n* siedzieć, mieć siedzibę, rezydować.
- risentimento** *m* gniew *m*, zawziętość *f*.
- risentire** (v. sentire) *a* i *n* znówu czuć, usłyszeć; rozlegać się; ~ *si r* czuć się dotkniętym.
- risentito** gniewny.
- riserbare** *a* zachować na później, zaoszczędzić.
- riserbatizza** (-teca) *f* ostrożność *f*.
- riserbato** ostrożny.
- riserbo** *m* ostrożność *f*.
- riserva** (-wa) *f* zastrzeżenie *n*, rezerwa *f*.
- riservare** v. riserbare.
- risguardare** v. riguardare.
- risi** *p*, *r* od ridere.
- risicára** v. rischiare.
- risipola** *f* róża *f* (choroba).
- risma** *f* ryza *f*, papieru.
- riso** 1. *p*, *p* od ridere; 2. *m* śmianie się *n*; 3. *m* ryż *m*.
- risolare** *a* podzelować, dać nowe podeszwy.
- risolatúra** *f* podzelowanie *n*.
- risolino** *m* uśmieszek *m*, słodki uśmiech *m*.
- risolutizza** (-teca) *f* stanowczość *f*.
- risoluto** 1. *p*, *p* od risolvere; 2. śmiały, stanowczy, odważny.
- risoluzióne** (-dzjone) *f* postanowienie *n*, rozpuszczenie *n*, rozkład *m*.
- risolvere** (-were) *a* postanowić, rozpuścić, rozwiązywać; ~ *si r* rozstrzygnąć, zdecydować się.
- risonanza** *f* odgłos *m*, brzmienie *n*, rozleganie się *n* głosu.
- risonare** (v. sonare) *a* i *n* rozbrzmiewać, brzmieć, rozlegać się; = echeggiare odbrzmiewać.
- risorgere** (-dze-) *n* zmartwychwstać, powstać, podnosić się; = rifiorire na nowo zakwitnąć.
- risorgimento** *m* zmartwychwstanie *n*, odrodzenie *n* zakwitanie *n*.

risórta *f* źródło *n* pomocnicze, pomoc *f*.

risórto *p, p* od *risórgere*.

risóttó *m* ryż z serem, sosem i kawałkami kury.

risparmiáre *a* oszczędzać, szanować, mieć wzgląd na kogo.

rispármio *m* oszczędność *f*: *cas-sa di ~* kasa *f* oszczędności.

rispettábile szanowny.

rispettabilità *f* zacność *f*, szanowność *f*.

rispettáre *a* szanować, poważać; **farsi ~** umieć sobie wyrobić szacunek.

rispettivaménte (-wa-) *adv.* odnośnie do..., względnie.

rispettivo (-wo) mający wzgląd, dotyczący, odnośny.

rispétto *m* szacunek *m*, poważanie; = **riguárdo** *wzgląd m*; **sotto ogni ~** pod każdym względem; **i miei rispétti** *pl.* polecam się Panu; **a ~** w porównaniu, odnośnie do...

rispétto *pe* pełen szacunku.

rispléndere *n* jaśnieć, błyszczeć.

rispondénte odpowiadający, odpowiedni, stósowny.

rispóndere *a* odpowiadać; = **cor-rispóndere** odpowiadać, zgadzać się; **~ di qualche cosa** za kogo ręczyć.

rispósi *p, r* **rispósto** *p, p* od **rispóndere**.

rispósta *f* odpowiedź *f*.

ri-sa *f* kłótnia *f*, sprzeczka *f*, bitka *f*.

ri-sáre *n* kłócić się, wadzić się, bić się.

ri-sóso kłótniwy, zwadliwy, szukający bijatyki.

ri-stabiliméto *m* przywrócenie *n* do dawnego stanu.

ri-stabilíre (io **ri-stabilísko**) *a* przywrócić do dawnego stanu, naprawić; **~ si r** wyzdrowieć, powrócić do zdrowia.

ri-stagnáre (-stannja-) *a i n* powlec cyną, lutować cyną.

ri-stágnó *m* zatrzymanie *n*, zata-mowanie *n*.

ri-stámpa *f* przedruk *m*, nowe wydanie *n*.

ri-stampáre *a* przedrukować.

ri-stáre *n* zatrzymać się, prze-rwać, stanąć; **~ si r** odstawać, nie przylegać

ri-stauráre *v.* **restaúrare**.

ri-storaméto *m* pokrzepienie *n*, posiłek *m*.

ri-storánte *m* restauracya *f*, ja-dłodajnia *f*.

ri-storáre *a* przywrócić do daw-nego stanu, poprawić; = **rin-forzáre** wzmacniać, nabrać sił.

ri-storátivo (-wo) pokrzepiający, posilający, posiłek *m*.

ri-storatóre *m* wzmacniający, re-staurator *m*.

ri-stóro *m* posiłek *m*; = **con-fórto** pokrzepienie *n*, pociecha *f*.

ri-strettézza (-tecca) *f* ograni-czość *f*, bieda *f*.

ri-stretto 1. *p, p* od **restríngere**; 2. ograniczony, ostateczny.

ri-stringere *v.* **restringere**.

ri-stringiméto (-dzi-) *m* ście-śnienie *n*, ściąganie *n*.

ri-stuccáre (-stukka-) *a* pozale-piać gipsem, obrzydzić, na-przykrzać się.

ri-stúcco (-ko) *m* znudzony, pełen obrzydzenia.

ri-sultánte wypadający, wnika-jący.

ri-sultáre *n* wynikać, pochodzić, wypadać; **mi risúlta che...** mnie zapewniano, że...

ri-sultáto *m* wynik *m*.

ri-sur-rezióne (-dzjone) *f* smar-twychwstanie *n*.

ri-suscitáre (-szí-) *a i n* wkrze-sić, ocucić, obudzić.

ri-svegliáre (-swellja-) *a* obudzić, przebudzić; **~ si r** obudzić się, zbudzić się.

ri-svéglío *m* ożycie *n* przebu-dzenie *n*.

ri-svólta (-swol-) *f* zgięcie *n*.

ritagliare (-tallja-) *a* obciąć.
ritaglio *m* odkrawek *m*; kawałek *m* odcięty.
ritardare *a i n* opóźnić, spóźnić, odkładać; = *venir tardi* spóźnić się.
ritardo *m* opóźnienie *n*, zwłoka *f*; *essere in ~* za późno przyjść; mieć spóźnienie.
ritegno (-tennjo) *m* zatrzymanie *n*, przeszkoda *f*; *senza ~* bez umiarkowania.
ritenere *a* zatrzymać, zachować; = *trattenere* zatrzymać, powściągnąć; = *giudicare* za coś mieć; ~ *si r* powściągać się, pohamować się.
ritenitiva (-wa) *f* władza utrzymania pamięci.
ritenuta *f* zatrzymanie *n* pieniędzy.
ritenutezza (-tecca) *f* ostrożność *f*.
ritenuto ostrożny.
ritenzione (-dzjone) *f* zatrzymanie *n*.
ritirare *a* (znowu) ciągnąć; cofnąć się, ustąpić.
ritirata *f* rejtnerada *f*, odwrót *m*, cofanie się *n*; *battere la ~* do odwrotu trąbić.
ritirato będący na ustroniu, samotny, odludny.
ritiro *m* ustąpienie *n*, zacisze *n*, ubocze *n*, odwołanie *n* jakiegos prawa; *in ~* poza łuzbowy.
ritmica (-ka) *f* rytmika *f*.
ritmo *m* rytm *m*.
rito *m* obrządek *m*, zwyczaj *m*; *essere di ~* zwykła rzecz.
ritoccare (-tokka-) *a* znowu dotykać; poprawiać np. dzieła sztuki; retuszować.
ritocchino (-kjno) *m* mała przekąska *m*.
ritocco (-ko) *m* poprawka *f*, retuszowanie *n*.
ritorcere (-czere) *a* skreślić, wykreślić; ~ *un argomento* odwrócić na przeciwnika jego zarzut lub dowód.

ritornare *n i a* wracać, wrócić, powrócić; ~ *in se* do siebie znowu przyjść; ~ *sene* powrócić; oddać, zwrócić, odesłać.
ritornello *m* zwrotka *f* przy końcu strofy.
ritorno *m* powrót *m*; *di ~* napowrót; *far ~* powrócić.
ritorsione *f* przekręcenie *n*.
ritorta *f* wiezadło *n*, więf skrecona do związania czego.
ritosare *a* znowu ostrzydzić.
ritrarre *a* wyciągać, wydobywać; ~ *a vantaggio* zysk ciągnąć.
ritrattabile odwołalny, dający się odportretować.
ritrattare (v. *trattare*) *a* odwrócić, odciągnąć, znowu o czem traktować; portretować.
ritrattazione (-dzjone) *f* odwołanie *n*.
ritrattista *m* portrecista *m*.
ritratto *m* portret *m*, wizerunek *m*.
ritrosa *f* więcierz *n*.
ritrosaggine, ritrosia *f* niesformność *f*, krnąbrność *f*; nieprzystępność *f*.
ritroso niesformny, nieprzystępny; *a ~* w tył, nazad, wstecz, tyłem.
ritrovabile (-wa-) dający się wynaleźć.
ritrovare *a* odszukać, znaleźć zgubę; = *scoprire* wynaleźć, odkryć; ~ *si r* znaleźć się; umieć się znaleźć.
ritrovato *m* wynalazek *m*.
ritrovo (-wo) *m* towarzystwo *n*; *il luogo di ritrovo* miejsce *n* zebrań.
ritto prosto stojący; *star ~* (= *stare in piedi*) stać.
rituale 1. rytualny; 2. *m* rytuał *m*, obrzęd *m*.
riunione *f* zwiątek *m*; = *adunanza* (-ca) *f* zgromadzenie *n*.
riunire (io *riunisco*) *a* złączyć, połączyć; = *adunare* zgromadzić.
riuscire (io *riesco*) *n* znowu wyjść, udać się; = *mirare*

- zmlerzać** do czego, godzić na co; ~ in qualche cosa okazać się skutecznym, ziścić się; non gli riuscì nie udało mu się.
riuscita *f* powodzenie *n*, udanie się *n*; = *successo m* pomyślny skutek *m*.
riva (-wa) *f* brzeg *m*.
rivale *m i f* współzawodnik *m*, współzalatnik *m*.
rivaleggiare (-dźzare) *n* ubiegać się.
rivalità *f* ubieganie się *n*, współzalatnictwo *n*.
rivalsa *f* weksel *m* zwrotny.
rivangare *a* znowu odgrzebywać, poruszać.
rivedere (-we-) *a* zobaczyć znowu, przepatrywać, przeglądać.
rivelare *a* odsłonić, wyjawić, objawić.
rivelatore *m* objawiciel *m* odsłaniający.
rivelazione (-dzjone) *f* odsłonięcie *n*, objawienie *n*.
rivendere *a* odprzedać; *fig.* ~ *qualcuno* przewyższać kogo, górować nad kim.
rivendicare (-kare) *a* znowu pomścić, zemścić; reklamować; żądać napowrót.
rivendicazione (-dzjone) *f* żądanie *n* zwrotu.
rivendita (riwen-)*f* odprzedanie *n*.
rivenditore *m* przekupień *m*.
rivendigliolo (-dulljo-) *m* przekupień *m*.
rivenire (io riwengo) *n* wracać, powrócić, pochodzić, wynikać.
riverberare *a i n* odbijać światło.
riverbero *m* odbicie *n* światła.
riverente pełen szacunku.
riverenza (-ca) *f* szacunek *m*, poważanie *n*; = *inchino* (-ki-) *m* ukłon *m*.
riverire (io riwerisko) szanować, poważać, kłaniać się; *La riverisco* kłaniam się, polecam się Panu; *riverito!* Pański sługa, uniżony sługa *m*.
- riversare** *n i a* znowu wylać, rozlać; zwałać na kogo winę.
rivestimento *m* przyodziewa *f*, ubranie *n*.
rivestire *a* ubierać, przyodziewać.
riviéra (-wie-) *f* brzeg *m*; ~ *ligure* okolice nadmorskie koło Genui.
rivincita (-czy-) *f* odwet *m*.
rivista *f* przegląd *m*.
rivo (-wo) *m* strumień *m*.
rivolgere (-dżere) *a i n* skierować; = *voltare* obrócić, nawrócić; ~ *si r* zwrócić się, skierować się.
rivolgimento (-dźi-) *m* przewrót *m*; ~ *di stomaco* zaburzenia *pl.* żołądkowe.
rivolta *f* bunt *m*, wzburzenie *n*.
rivoltare *a* buntować się, zawichrzyć, przewrócić; ~ *lo stomaco* obmierzić, obrzydzić.
rivoltella *f* rewolwer *m*.
rivoltellata *f* strzał *m* rewolwero-*wy*.
rivoltolare *a* obracać, toczyć; ~ *si r* tarzać się, walać się.
rivoltoso 1. buntowniczy; 2. *m* buntownik *m*, wicherzyciel *m*.
rivoluzionario rewolucyjny; rewolucjonista *m*.
rivoluzione (-dzjone) *f* rewolucya *f*, powstanie *n*, wzburzenie *n*.
rizzare *a* podnieść, postawić prosto, wyprostować; ~ *si r* najeżyć się, powstać.
roba *f* rzeczy *pl.*, sprzęty *pl*.
robbia *f* hołota *f*, plugastwo *n*, sztetniczka *f*.
Roberto *m* Robert *m*.
robustezza (-stecca) *f* siła *f*, moc *f*, krzepkość *f*.
robusto silny, mocny, krzepki.
rocagGINE (-dźine) *f* chryпка *f*.
rocca (rokka) 1. *f* twierdza *f*, warownia *f*, zamek *m*; *cristallo di* ~ kryształ *m* górski; 2. *f* kądzi-*l* *f*.
roccata *f* wełna *f* lub przędzywo *n* na kądzieli

- rocchétto** (rokket-) *m* cewka *f* do zwijania nici.
rócchio (-kjo) *m* kłoc *m* drzewa; kielbasa *f*.
róccia (-czja) *f* skała *f*, opoka *f*.
roccióso skalisty.
rocco (rokko) *m* wieża *f* w szachach.
roco (-ko) ochrypliwy.
Ródano *m* Rodan *m*.
ródere *a* gryźć, przygryźć, toczyć; *mi* rode gryzie mnie; ~ *si* r gryźć się.
Rodi *f* Rodus *m*.
rododéntro *m* rododendron *m*.
Rodólfo *m* Rudolf *m*.
rodomontáta *f* samochwalstwo *n*, junactwo *n*.
rodomónte *m* samochwał *m*, junak *m*; *fare il* ~ przechwalać się, junaczyć.
rodomontésco (-sko) chełpliwy, przechwalający się.
rogáre *a* spisać akt *m*.
rógito (-dzi-) *m* akt *m* notaryalny; upoważnienie *n* notaryalne.
rogna (ronnja) *f* świerzb *m*.
rognóne *m* nerka *f*.
rognóso świerzbowaty, parszywy.
rogo 1. *m* jeżyna *f*, krzak *m* ciernisty; 2. *m* stos *m*.
Roma *f* Rzym *m*.
romanésco (-sko) rzymski.
romanísta *m* romanista *m*.
románo *m* rzymski; Rzymianin *m*.
romanticismo (-czismo) *m* romantyka *f*.
romántico (-ko) romantyczny; romantyk *m*.
románza (-ca) *f* romanca.
romanzésco (-cesko) romansowy.
romanziére (-cjere) *m* powieściopisarz *m*.
románzo (-co) *m* romans *m*, powieść *f*.
rombáre *n* szumieć, huczeć.
rombo 1. *m* brzęczenie *n*, huk *m*, szum *m*; 2. *m* czworokąt *m* (romb), raut *m*.
rombóide *m* romboid *m*.
roméo *m* pielgrzym *m*.
romitággio (-dżjo) *m* życie pustelnicze.
romíto odosobniony, samotny.
romitório *m* pustelnia *f*.
rómpere *a* i *n* łamać, złamać; = *laceráre* podrzeć, rozerwać; ~ *la* *con* *qualcúno* z kimś zerwać; *si* ~ *la* *testa* *fig.* głowę sobie łamać.
rompicápo (-ka-) *m* rzecz *f* trudna, mozolna, troska *f*, łamanie *n* sobie głowy.
rompicóllo (-kol-) *m* niebezpieczny człowiek *m*, urwipoleć *m*; *a* ~ *na* łeb, *na* szyję.
rompighiáccio (-gjaczjo) *m* łamacz *m* lodu.
rompíméto: ~ *di* *capo* łamanie *n* sobie głowy, zawracanie *n* głowy; ~ *di* *scátole* przeskadzanie *n*, niepokój *m*.
rompiscátole (-ska-), **rompistiváli** (-wa-) *m*, *inv.* wichrzyciel *m*, hałaburda *m*.
ronca (-ka) *f* nóż *m* ogrodniczy.
roncáre *a* wyrwać chwast.
ronco (-ko) *m* ulica *f* bez końca.
roncola *f* nóż *m* zakrzywiony.
roncoláta *f* cięcie *n* nożem ogrodniczym.
róncolo *m* nóż *m* do obcinania latorośli.
róndine *f* jaskółka *f*; *eode* *di* ~ frak *m*, ogon *m* jaskółczy.
rondò *m*, *inv.* rondel *m*.
rondóne *m* jerzyk *m*.
ronfáre, **ronfiáre** *n* chrapać.
ronzáre (-ca-) *n* brzęczeć, szumieć, szmer wydawać.
ronzino (-ci-) *m* podjezdek *m*.
ronzío *m* brzęczenie *n*.
rórido mokry, wilgotny.
Rosa *f* Róża *f*.
rosa *f* róża *f*.
rosáio *m* krzak *m* róży.
rosário *m* różaniec *m*.
rosáto różany, różowy.
rosbiffe *m* rosbig *m*.
róseo różowy.

- roséto** *m* miejsce *n* zasadzone różami.
- rosi** *p*, *r* **roso** *p*, *p* od *ródere*.
- rosicáre**, **rosicchiáre** (-sikkja-) *a* przegryźć, toczyć, obgryzać.
- rosicatúra** *f* ogryzienie *n*, gryzienie *n*, obgryzienie miejsce *n*.
- rosignuólo** (-sinnjo-) *m* słowik *m*.
- rosmarino** *m* rozmaryn *m*.
- rosoláccio** (-czjo) *m* mak *m* polny.
- rosoláre** *a* przyrumienić, przypiekać.
- rosolia** *f* odra *f*.
- rosólio** *m* likier *m*, wódka *f* z cukrem.
- rosone** *m* róża *f*, rozeta *f*.
- rospo** *m* ropucha *f*.
- rossástro** czerwonawy.
- rosseggiánte** (-dźjan-) czerwonawy.
- rosseggiáre** *n* czerwienić się.
- rossétto** *m* czerwona barwiczka *f*.
- rossézza** (-secca) *f* czerwoność *f*.
- Rossiccio** (-czjo) czerwonawy.
- rosso** czerwony; ~ *d'uevo* żółtko *n* jaja.
- rossóre** *m* czerwoność *f*.
- rosticceria** (-cze-) *f* sklep *m* gdzie sprzedają pieczone lub smażone mięso.
- rosticciére** *m* właściciel *m* takiego sklepu.
- rostráto** dzióbasty.
- rostro** *m* dziób *m* okrętu.
- rota** *v.* ruota.
- rotábile** utorowany, ujeżdżony.
- rotáia** *f* kolej *f*, wozu, szyny *pl*.
- rotáre** *a* i *n* obracać, kręcić do koła; kręcić się.
- rotatório** kręcący, obracający.
- rotazióne** (-dzjone) *f* obrót *m*.
- rotélla** *f* kółko *n*, krążek *m*, rzepka *f* w kolanie.
- rotoláre** *a* zwijać; ~ *le scale* ze schodów spaść; ~ *si r* toczyć się.
- rótolo** *m* walec *m*, zwój *m*; *andáre*, *mandáre*, *a* *rótoli* zniszczyć, podupaść.
- rotolóne**, **rotolóni** *avv.* tocząc się, kręcąc się.
- rotónda** *f* rotunda *f*.
- rotondáre** *a* zaokrąglic.
- rotondeggiánte** (-dźjan-) okrągławy.
- rotondeggiáre** *a* okrągławym być.
- rotondità** *f* okrągłość *f*.
- rotóndo** okrągły.
- rotta** *f* przerwanie *n*, grobli; kleska *f*; *méttere in* ~ zwyciężyć nieprzyjaciół.
- rottáme** *m* ułamki *pl.*, okruchy *pl.*, szczątki *pl.*; *rottámi* *pl.* szczątki *pl*.
- rotto** 1. *p*, *p* od *rómpere*; 2. *agg.*: ~ *ad un vizio* oddany występkom, występny; 3. *m*, *pl.* i *rotti* ułamki *pl*.
- rottúra** *f* złamanie *n*, przerwanie *n*.
- rovélló** (-wel-) *m* gniew *m*, złość *f*.
- rovénte** żarzący, rozżarzony.
- róvere**, **róvero** *m* dąb *m*.
- rovesciaméto** (-weszja-) *m* upadek *m*, runięcie *n*.
- rovesciáre** *a* wywrócić, przewrócić, obalić; = *versáre* wylać.
- rovescio** (-weszo) *m* odwrotna strona *f*; = *oppósto* przeciwieństwo *n*, strona *f* przeciwna; *a* ~; *alla rovescia* na wywrót, w tył; *préndere a* ~ *file* zrozumieć.
- rovescióne** *m* uderzenie *n* na odlew; **rovescióni** *avv.* na wznak, z tyłu.
- rovéto** (-we-) *m* krzak *m* ciernisty, jeżyna *f*.
- rovina** *f* zwalenie się *n*, zguba *f*, ruina *f*; *andáre*, *mandáre*, *in* ~ zniszczyć, do upadku przyprowadzić.
- rovináre** *a* i *n* zniszczyć, zwalić, zrujnować.
- rovinio** *m* zwalenie *n* się, obalenie *n* się, trzask *m*.
- rovinóso** zgubny. [trzasać.
- rovistáre** *a* przewracać, przewistatóre *m* przeszukiwacz *m*, przetrząsający.

rovo (-wo) m krzak *m* jerezyny.
ROZZA (-rocca) f szkapa *f*, wywłoka *f*
rozzezza (roccecca) f dzikość *f*, prostactwo *n*, nieokrzesaństwo *f*.
ROZZO surowy, dziki, nieokrzesaństwo; = grossolano grubijanin *m*, prostak *m*.
ruba: andare a ~ łatwo sprzedać, prędko sprzedać; **mettere a ~** łupić, rabować.
rubacchiare (-bakkja-) a zwędzić, kraść.
rubare a kraść, łupić.
ruberia f kradzież *f*, złodziejstwo *n*.
rubicóndo (-kon-) czerwonny.
rubinétto m kurek *m*.
rubino m rubin *m*.
rubizzo (-biccó) czerstwy, jędrny.
rublo m rubel *m*.
rubrica (-ka) f rubryka *f*.
rude szorstki, surowy.
rúderi m, pl. szczątki *pl.*, gruzy *pl*.
rudimentale szczątkowy, początkowy.
rudiménti m, pl. pierwsze zasady *pl*.
ruffa f bijatyka *f*.
ruffianésimo m stręczenie *n*, rajfurstwo *n*.
ruffiáno m stręczyciel *m*, rajfur *m*.
ruga f zmarszczka *f*.
rúggine (-dzi-) f rdza *f*, niana-wiść *f*, zawziętość *f*.
rugginóse rdzawy, zardzewiały.
ruggire (io ruddisko) n ryczeć.
ruggító m ryk *m*.
rugiáda (-dzja-) f rosa *f*.
rugiadóso zroszony.
rugóso zmarszczony.
ruina v. rovina.
rullare a i n toczyć, związać.
rullo m walec *m*, kregiel *m*, gra *f* w kregle; ~ del tamburo uderzanie w tambur; fare ai rulli grać w kregle.

Ruménia f Rumunia *f*.
ruméno f rumuński; **Rumua m**.
ruminánte przeżuwiający.
ruminare a przeżuwać.
rumóre m hałas *m*, szmer *m*.
rumoreggiare (-dżjare) n szumieć, szeleścić, hałasować.
rumoróso hałaśliwy.
ruolo m spis *m*, lista *f* imienna.
ruota f koło *n*; fare la ~ krażyć, szybować po powietrzu w kółko.
rupe f skała *f*.
zurale wiejski.
ruscélló (-szel-) m strumień *m*.
russare n chrapać.
Rússia f Rosya *f*.
russo m rosyjski; Rosyanin *m*; le montagne russe *f, pl.* rodzaj karusela.
rustichézza (-kecca), rusticità (-cz-) f wiejskość *f*, szorstkość *f*, rubasznosć *f*.
rustico (-ko) wiejski; rubaszný, nieokrzesaństwo; casa alla rustica f dom chłopski.
rusticóne m grubijanin, prostak *m*.
ruta f ruta *f*.
ruttare n i a odbijać się, mieć czkawkę; wyżygać.
rutto m czkawka *f*, odbijanie *n*.
ruvidézza (-widecca) f nieokrzesaństwo *n*, prostactwo *n*.
rúvido szorstki; nieokrzesaństwo, gburowaty.
ruzzare (rucca-) n żartować, gzić się, igrać.
ruzzo m gzienie *n*, igraszka *f*, swawola *f*.
rúzzola (rucco-) f bak *m*, fryga, *f*, ciskawka *f*.
ruzzolare a i n toczyć się, kręcić się.
ruzzolóne m nagłe upadnięcie *n*.
ruzzolóni avv. tocząc się.

S.

sa *pr.* od *sapére*.
sábato m sobota *f.*
sabáudo sabaudzki.
sábbla f piasek *m.*
sabbíone m grunt *m* piaszczysty.
sabbíoso piaszczysty.
sacca (sakka) f torba *f.*
saccarina f sacharyna *f.*
saccáta f pełna torba, wypchana torba. [mądrzały.
saccénte (-czen-) mądry, prze-
saccheggiáre (sekkedżjare) a łupić, rabować, pustoszyć.
sacchéggio (-dźjo) m łupież *f*,
 rabunek *m.*
sacchéto m worek *m* (na pie-
 niądze)
sacco (sakko) m worek *m*; *méttre*
a ~ rabować, łupić; *vuotáre*
ll ~ *fig.* należyście wypróżnić.
saccóccia (-czja) f kieszeń, torba *f.*
saccóne m siennik *m.*
sacerdotále (-czer-) kapłański.
sacerdóte m ksiądz *m*, kapłan *m*;
sommo ~ papież, najwyższy
 kapłan.
sacerdotéssa f kapłanka *f.*
sacerdózio (-cjo) m kapłaństwo *n.*
sacramentále sakramentalny,
 uroczysty.
sacraméto m sakrament *m*;
 = *giuraméto* przysięga *f*;
i sacraméti pl. ostatnie sa-
 kramenta *pl.*
sacráre v. *consacráre*.
sacrário m prezbiterium *n.*
sacráto m miejsce *n* poświęcone.
sacrificáre (-kare) a poświęcić,
 uczynić z czego ofiarę.
sacrificatóre m ofiarnik *m* ka-
 płan odprawiający ofiarę.
sarrificio (-czjo), sacrificio (-cjo)
m ofiara *f.*
sacrilégio (-dźjo) m święto-
 kradztwo *n.*
sacrilégo świętokradzki, święto-
 kradca *m.*

sacro święty.
sacrosánto święty, nienaruszony,
 nietykalny.
saétta f strzała *f*; = *lampo*
 błyskawica *f*; *saettel* do pio-
 runa! do diabła!
saettáre a puszczać, miotać strza-
 ły, ciskać; ~ *qualcúno con*
uno sguardo rzucić na kogo
 straszne spojrzenie.
sagáce (-cze) bystry, roztropny.
sagácia, sagacità (-czj-) *f* by-
 strość *f*, przenikliwość *f* umy-
 słu.
saggézza (-dźecca) f mądrość *f.*
saggiáre a próbować.
saggina (-dźi-) *f* gryka *f*, hre-
 czka *f*, tatarka *f.*
sággio (v. sávio) mądry.
sagittário (-dźit-) *m* strzelec *m*,
 (dziewiąty znak Zodyaku).
ságoma f cięcie *n*, forma *f*,
 wagomiar *m.*
sagra, sacra f poświęcenie *n*
 kościoła.
sagráre a poświęcić, przeklinać.
sagráto m miejsce poświęcenia,
 przekleństwo *n.*
sagrestáno m zakrystyan *m.*
sagrestía, sacristía f zakrystya *f.*
sáio m kaftan *m*, kuta *f.*
sála f sala *f*, izba *f.*
salácca (-lakka) f rodzaj śledzia.
saláce (-cze) lubieżny.
saláme m mięso *n* solone, sa-
 lami *n.*
salamécco (-mekko) m ukłon,
 komplement *m.*
salamóia f słony sos *m.*
saláre a solić.
salariáre a zapłacić, płacić za
 pracę, służbę.
salário m zapłata *f*, pensya *f.*
salássare a puścić krew.
saláссо m puszczanie *n* krwi.
saláto solony, słony; *carne*
saláta f mięso *m* solone.

- salóto** (-cze-) *m* wierzbina *f*,
 krzaki wierzbowe *pl*.
salóto (-czjo) *m* wierzba *f*.
salda *f* krochmal *m* rozpuszczony.
saldáre *a* lutować, rachunki
 wyrównać.
saldatóio *m* żelazko *n* do luto-
 wania.
saldatúra *f* lutowanie *n*.
saldézza (-decca) *f* moc *f*, tę-
 gość *f*, stałość *f*.
saldo stały, poważny, saldo *n*,
 zapłata *f*.
sale *m* sól *f*.
salgémma (-dżem-) *m* sól *f* ka-
 mienna.
salgo *pr.* od salíre.
salíce (-cze) *m* wierzba *f*; ~ pian-
 génte wierzba *f* płacząca.
saliciláto (-czy-) *m* salicyl *m*.
saliente wyskakujący, wystający.
saliéra *f* solniczka *f*.
salina *f* salina *f*, warzelnia *f*
 soli.
salmo słony.
salíre *n* i *a* iść pod górę, wsta-
 pić, wzbić się, podnieść się.
Salisbúrgo *f* Salcburg *m*.
saliscéndi (-szen-) *m* klamka *f*.
salíta *f* ścieżka *f* pod górę,
 wstępowanie *n* na górę; = al-
 túra wzniesienie *n*.
salíva (-wa) *f* ślina *f*.
saliváre *n* ślinić się, wydzielać
 ślinę.
salma *f* zwłoki *pl*.
salmástro słony.
salmeggiáre (-dżjare) *n* psalmo-
 wać, śpiewać psalmy.
salmería *f* bagaże *pl.*, wozy *pl.*,
 pociągi *pl*.
salmísta *m* psalmista *m*.
salmo *m* psalm *m*.
salmodiáre *n* psalmować, śpie-
 wać psalmy.
salmóne *m* łosoś *m*.
salnitro *m* saletra *f*.
Salomóne *m* Salomon *m*.
salóne *m* salon *m*.
salóto = salonik *m*, mały salon *m*.
- salpáre** *n* podnieść kotwicę
salsa *f* sos *m*.
salsamentáio *m* handlarz *m*
 delikatesów.
salsapariglia (-rillja) *f* salsa-
 parylla *f*.
salsédine *f* słoność *f*.
salsiccía (-czja) *f* kiełbasa *f*.
salsicciáto *m* kiełbaśnik *m*.
salsiccíotto *m* kiełbaska *f*.
salsiéra *f* sosierka *f*.
salso słony;
saltamartíno *m* śmieszna, nie-
 pocieszna figurka *f*, wierci-
 pięta *f*.
saltáre *a* i *n* skakać, skoczyć,
 przeskoczyć; *fig.*: ~ in capo
 przyjść na myśl, przyjść do
 głowy.
saltatóre *m* skoczek *m*.
saltelláre, **salticchiáre** (-tikkja-)
n skakać, podskakiwać, hasać.
saltellóni *adv.* w susach, w wiel-
 kich podskokach hasać.
salterélló *m* podskok *m*, żabka
f (szmermel ").
saltéro, **saltério** *m* psalterz *m*.
saltimbáncó (-ko) *m* linosko-
 czek *m*.
salto *n* skok *m*.
salúbre zdrowy.
salubrità *f* zdrowość *f*, zba-
 wiennosc *f*.
salumáio sprzedający wędliny.
salúmi *m*, *pl.* wędliny *pl*.
salutáre 1. zdrowy, zbawienny.
 2. *a* pozdrowić, witać, przywitać.
salúte *f* zdrowie *n*, całość *f*, bez-
 pieczeństwo *n*; = salvézza
 (-wecca) *f* ratunek *m*; alla
 Sua salute! na zdrowie!
salutévole, **salutífero** przyno-
 szący zdrowie, zdrowy.
salúto *m* pozdrowienie, powita-
 nie *n*.
salva (-wa) *f* salwa *f*.
salvábile dający się uratować.
salvacondóto (-kon-) *m* giejt *m*.
salvanánio, -ro, *m* skarbonka
f na pieniądze.

salvagénte (-wadžen-) *m*, *inv.*
pas m ratunkowy, kółko *m*
 ratunkowe przy pływaniu.
salvaguardáre *a* ochraniać.
salvaguárdia *f* opieka *f*, bezpie-
 czeństwo *n*, obrona *f*.
salvaméto (-wa-) *m* ratunek *m*,
 uratowanie *n*; **condúrre** *a* ~
 uratować, zabezpieczyć; **giún-
 gere** *a* ~ szczęśliwie przybyć.
salváre *a* ocalić, uratować.
salvatággio (-dźjo) *m* ratunek *m*,
 ocalenie *n*, ratowanie *n*; **tela
 di** ~ płótno *n* do skakania
 z piéter.
salvatic... *v.* **selvatic**...
salvatóre *m* zbawca *m*.
Salvátore *m* Zbawiciel *m*.
salvazióne (-dzjone) *f* ocalenie *n*,
 zbawienie *n*.
salvézza (-wecca) *f* ocalenie *n*,
 uratowanie *n*.
sálvia (-wia) *f* szalwia *f*.
salviétta *f* serweta *f*.
salvo (-wo) 1. ocalony cały, bez-
 pieczny; 2. *adv.* prócz, wy-
 jąwszy; ~ **che** chyba; 3. *in* ~
 ocalony, ochroniony.
Samaritáno *m* Samarytanin *m*.
sambúco (-ko) *m* bez *m*.
san = **santo**.
sanábile uleczalny.
sanabilità *f* uleczalność *f*.
sanáre *a in* uzdrowić, wyleczyć.
sanatório *m* sanatorium *n*, dom
m zdrowia, lecznica *f*.
sancíre (io sanczisko) *a* uchwalić,
 postanowić
sándalo *m* sandał *m*, drzewo *n*
 sandałowe.
sángue *m* krew *f*; **caválo puro** ~
 koń *m* czystej krwi; **far** ~
 krwawić; **andáre** *a* ~ przy-
 padać do smaku, podobać się.
sanguíno (-nnjo) czerwono-
 krwisty.
sanguináccio (-czjo) *m* kiczka *f*
 krwawa
sanguináre *n i a* krwawić.
sanguinário krwiożerczy.

sanguinóso krwawy.
sanguisúga *f* pijawka *f*.
sanità *f* zdrowie *n*; **ufficio di** ~
 urząd *m* zdrowia.
sanitário sanitarny, tyczący się
 zdrowia.
sanno *pr.* od **sapére**.
sano zdrów, zdrowy; = **intéro**
 cały; ~ **e salvo** zdrów i cały.
sanrocchino (-rokki-), **sarroc-
 chino** *m* suknia *f*, pielgrzymia.
sanscrito *m* sanskryt *m*.
Sansóne *m* Sarason *m*.
santabárbara *f* prochownia *f*
 na okręcie.
santerélo *m* świętoszek *m*.
santificáre (-kare) *a* święcić, po-
 święcać, uświęcać.
santificazióne (-dzjone) *f* po-
 święcenie *n*, ogłoszenie *n* za
 świętego.
santino *m* obrazek *m* święty.
Santissimo Przenajświętszy Sa-
 krament *m*.
santità: **Sua** ~ *f* świętość *f*,
 Świątobliwość *f* (tytuł papieża).
santo święty; **acqua santa** *f*
 woda *f* święcona.
santóchio (-tokkjo) *m* pobożniś *m*.
sántolo *m* ojciec *m* chrzestny.
santonína *f* santonina *f*.
santuário *m* świątynia *f*, kościół
m odpustowy.
sanzióne *a* potwierdzić, sank-
 cyonować.
sanzióne (-dzjone) *f* potwierdze-
 nie *n*.
sapére *a i n* wiedzieć, umieć;
 = **conóscere** umieć, znać.
sapiénite uczony, mądry.
sapiénza (-ca) *f* mądrość *f*; =
dottrina uczoność *f*.
saponáceo (-czeo), **saponóso**
 mydlasty.
saponáio *m* mydlarz *m*.
saponáta *f* mydliny *pl.*; **dare**
una ~ *a* namydlić.
saponería *f* mydlarnia *f*.
saponétta *f* kawałek *m* mydła.
saponiéra *f* mieszka *f* na mydło.

- sapóre** *m* smak *m*.
saporifere (io saporisko), **saporare** *a* kosztować, przyprawiać potrawę.
saporito smaczny.
sáppia *imper., pr. i cong.* od **sapére**.
sápúta: *a* mia ~ za moją wiedzę.
saputéllo wścibski.
sapúto przemądry.
saracéno (-cze-), **saracéno** (-czi-) saraceński; **gran** ~ *m* kukurydza *f*.
saracínésca (-ska) *f* krata *f* do spuszczenia w bramie twierdzy.
sarcásmo (-ka-) *m* sarkazm *m*, naigrwanie *n*.
sarcástico (-ko) sarkastyczny.
sarchiáre (-kja-) *a* plewić.
sarchiatúra *f* pielienie *n*.
sárechio (-kjo) *m* motyka *f* do pielienia.
sarcófago (-ko-) *m* sarkofag *m*, grobowiec *m*.
sarcóma *m* mięsak *m*.
Sardégna (-dennja) *f* Sardynia *f*.
sardélla, **sardína** *f* sardel *m*, sardynka *f*.
sardo sardyński.
sardónico (-ko) sardonijczy.
sarménto, **serménto** *m* chróst *m*.
sarò *fut.* od **éssere**.
sarta *f* krawcowa *f*.
sartiáme *m* liny *pl.* okrętu.
sarto *m* krawiec *m*.
sartoria *f* zakład *m* krawiecki.
sassáia *f* tama *f* kamienna.
sassainóla *f* grad *m* kamieni.
sassáta *f* uderzenie *n* kamieniem; **tiráre una** ~ cisnąć, rzucić kamień.
sasso *m* kamień *m*; **restár di** ~ skamienieć, zeszywnieć.
sássone *m* *i f* saski; **Sas** *m*.
Sassónia *f* Saksonia *f*.
sassóso kamienisty.
Sátana, **Satanásso** *m* szatan *m*.
satánico (-ko) szatański, dyabelski.
satéllite *m* trabant *m*, towarzysz *m*.
sátira *f* satyra *f*.
satirésco (-sko) satyryczny.
satírico (-ko) *m* satyryk *m*.
sátiro *m* satyr *m*.
satolláre *a* nasycić.
satóllo nasycony.
saturáre *a* nasycić (chem.).
saturazióne (-dzjone) *f* nasycanie *n*, zubożenie *n*.
saturnále: **le feste saturnáli** *pl.* Saturnalia *pl.*
Satúrno *m* Saturn *m*.
sáturo nasycony.
sáuro kasztanowaty (o koniu).
saviézza (-wiecca) *f* mądrość *f*, roztropność *f*.
sávio mądry.
Savóia *f* Sabaudya *f*.
savoiárdo *m* sabaudzki; Sabaudczyk *m*.
saziábile (sacja-) dający się nasycić.
saziáre *a* nasycić; **non saziársi mai di ..** (*inf.*) nigdy nie być zmęczonym, aby.
saziéta (-cje-) *f* sytość *f*; **a ~ až** do sytości, aż do uprzykrzenia.
saziévole (-wo-) sytny, nasycający.
sázio (-cjo) sytny.
sbaccelláre (-czel-) *a* łuskać.
sbaciucchiáre (-czjukkja-) *a* wycałować.
sbadatárgine (-dzine) *f* nieuwaga *f*, roztargnienie *n*.
sbadátoneuważny roztargniony.
sbadigliáre (-dillja-) *n* ziewać.
sbadiglio *m* ziewanie *n*.
sbagliáre *n* *a* mylić się, omylić się, pomylić się; ~ **strada** zmylić drogę; ~ **página** otworzyć fałszywą stronę.
sbáglío *m* omyłka *f*, błąd *m*, myłka *f*; **per** ~ przez przeoczenie, przez nieuwagę.
sbalestrare *a* rzucać pociski.
sballáre *a* rozpakować; **pleśé** niestworzone rzeczy.
sballonáta *f* fanfaronada *f*, błaga *f*, bałamuctwo *n*.
sballóne *m* blagier *m*, bałamut *m*.

- sballottáre** *a* wywijać, obracać.
sbalordiménto *m* odurzenie *n*,
oszołomienie *n*, zdumienie *n*.
sbalordire (io sbalordisko) *n* i *a*
odurzyć, oszołomić.
sbalorditággine (-dżine) *f* bez-
rozum *m*, zamieszanie *n*, ogłu-
pienie *n*.
sbalordító ogłupiały, oszoło-
miony.
sbalzáre (-care) *a* i *n* włóczyć
się, rzucić, cisnąć.
sbalzellóni avv. w podskokach.
sbalzo (-co) *m* skok *m*, podskok *m*.
sbancáre (-kare) *a* bank *m*, roz-
bić; ~ **qualeúno** komuś odebrać
pieniądze, od kogoś wszystkie
pieniądze wygrać.
sbanchettáre (-ket-) *n* ucztować,
biesiadować.
sbandaménto *m* rozprószenie *n*,
rozrywka *f* roztargnienie *n*.
sbandáre *a* rozprószyć.
sbaragliáre (-rallja-) *a* rozpe-
dzić, rozprószyć, rozbić.
sbarágljo *m* rozbić *n*.
sbarazzáre (-racca-) *a* uprzątnąć;
~ *si r* wywiązać się z czego.
sbarazzino *m* łotr *m*, oszust *m*.
sbarbáre *a* wyrwać z korzeniem,
wykorzenieć; ~ *si r* golić się.
sbarbatélljo *m* młokos *m*, żółto-
dziób *m*.
sbarbáto *m* bez brody, bez za-
rostu, młokos *m*, chlystek *m*.
sbarbicáre (-kare) *a* wyrwać
z korzeniem, wykorzenieć.
sbarcáre *a* i *n* wylądować; ~ *la*
vita: ~ *il lunário* przerywać się.
sbarcatóio *m* miejsce *n* do wy-
ładowania.
sbarco (-ko) *m* wylądowanie *n*.
sbardelláre *a* ujeżdżać.
sbarra *f* rogatka *f*, tama *f*, prze-
szkoda *f*; sbarre *pl.* żerdź *f*,
pręt *m* metalowy.
sbarraménto *m* zamknięcie *n*.
sbarráre *a* zamknąć, zataraso-
wać; ~ *gli occhi* wytrzeszczyć
oczy.
- sbassáre** *a* zniżyć, poniżyć, upo-
dlić.
sbatacchiáre (-takkja-) *a* ude-
rzać, zgruchotać.
sbáttere *a* bić, kołatać, stukać;
~ *le ali* bić skrzydłami; ~ *i*
piedi tupnąć nogami.
sbattezzáre (-tecca-) *a* prze-
chrześcić.
sbattúto przerażony, pomieszany,
zbity. [kować.
sbauláre *a* wypakować, rozpa-
sbaváre (-wa-) *a* ślinić, pienić się.
sbavatúra *f ślina *f*, piana *f* to-
cząca się z ust lub pyska zwie-
rzał.
sbeffa v. beffa.
sbellicársi: ~ *dalle risa* pękać ze
śmiechu.
sbendáre *a* zdjąć opaskę, roz-
wiązać, odwiązać.
sbércia (-czja) *f* partacz *m*.
sberléffe, -o, *m* kresa *f*, szrama *f*;
= *smórfia* *f* przedrzeźnianie *n*,
grymas *m*.
sberrettáta *f* pozdrowienie *n*
(przez zdjęcie czapki); *fare*
una ~ zrobić niski ukłon.
sbevazzáre (-wacca-) *n* pić, upi-
jać się.
sbevazzatóre *m* pijak *m*, biesia-
dnik *m*.
sbiadíre (io sbiadisko) *n* pełznąć.
sbiadito spełniony, wybladły.
sbiancáre (-kare) *n* bladym się
stać, blednąć.
sbiéco (-ko) krzywy, ukośny,
skośny.
sbigottiménto *m* przestrach *m*,
trwoga *f*, przerażenie *n*.
sbigottire (io sbigottisko) *a* i *n*
zatrząsać, przestraszyć, prze-
razić.
sbilanciáre (-czja-) *a* ~ *si r* wy-
prowadzić z równowagi, naru-
szyc równowagę.
sbilanciáto: *éssere* ~ znajdo-
wać się w nieuregulowanych
stosunkach majątkowych; nie
mieć pieniędzy.*

- sbiláncio** (-czjo) *m* niestosunek *m*, deficyt *m*.
sbiléneo (-ko) krzywy, ukośny, koślawy.
sbirciáre *a* mrugać, łypać oczami.
sbirciáta: dare una ~ ukradkiem spoglądać.
sbirrágliá (-rallja) *f* zgraja *f* zbirów.
sbirto *m* zbir *m*, siepacz *m*.
sbizzarríre (io sbiccarrisko) *a* wypędzić komu fochy, grymasy; ~ si *r* wyszumieć, wyszaleć.
sbocáre (sbokka-) *a* i *n* uchodzić, wpadać; utracić szyjkę butelki.
sbocáto twardy w pysku (o koniu); plugawy, wszeteczny.
sboccatúra *f* odlanie *n*, przelanie *n*.
sbocciáre (-czjare) *n* rozkwitnąć, rozwinać.
sbóccio *m* wyruszenie *n*, gwałtowne otwarcie *n*, przedarcie *n*.
sbocco (sbokko) *m* ujście *n* rzeki; ~ di sánque krwotok *m*.
sbocconcelláre (sbokkonczel-) *a* przegryzać, kruszyć, drobić.
sbocconcellatúra *f* odrobina *f*, kruszyna *f*.
sboffo *m* szturchaniec *m*, puf *m*.
sbollire (io sbóllisko) *n* wyszumieć, przepalić.
sbórnía *f* szal *m*, pijaństwo *n*.
sbórníate upity, oszołomiony.
sborsáre *a* zapłacić.
sborso *m* wypłata *f*, wydatek *m*.
sboscáre (-ska-) *a* wycinać drzewo, las.
sbottonáre *a* rozpiąć guziki.
sbozzáre (sbocca-) *a* ociosać, okrzesać, z grubego obrobić.
sbozzatóre *m* robotnik *m*, obrabiający z grubego.
sbozzatúra *f* ociosanie *n*, obrobienie *n* z grubego.
sbozzo (sbocco) *m* zarys *m*, plan *m*, projekt *m*.
sbozzoláre *n* zbierać kokony jedwabników,
- sbracciársi** (-czjar-) *r* rękawy założyć; ~ a.... (*inf*) usiłować czego dokazać, rozbijać się o co.
sbraitáre *n* hałasować.
sbramársi *r* zaspokoić swoją żądze, chuć.
sbranáre *a* rozedrzeć, roztergać, rozszarpać.
sbrancáre (-kare) *a* odłączyć, oddzielić od trzody.
sbrandelláre *a* rozedrzeć, podrzeć.
sbrattáre *a* i *n* wypróżnić, wyprzątnąć.
sbravazzáre (-wacca-) *n* chełpić się, junaczyć.
sbravazzáta *f* chełpienie się *n*, przesada *f*, junactwo *n*.
sbravazzóne *m*, *fig.* junak *m*, zawadyk *m*.
sbréndoli *m*, *pl.* gałgany *pl.*
sbricioláre (-czjo-) *a* tłuc, potłuc, pokruszyć.
sbriciolatúra *f* pokruszenie *n*, podrobienie *n*.
sbrigaménto *m* odprawienie *n*, załatwienie *n*.
sbrigáre *a* załatwić, odprawić; ~ si *r* spieszyć, się, pospieszyć się; ~ ~ di qualcúno od kogoś się odczepić, kogoś się pozbyć.
sbrigatívo (-wo) prędki, spieszny, przyspieszający.
sbrigliáre (sbrillja-) *a* rozkiełznać.
sbrigliáta *f* zrywanie *n* konia uzda. [zdany.
sbrigliáto rozkiełznany; wyusbrodoláre *n* zawałać.
sbrodolóne *m* zabazgrany, zawałany.
sbrogliáre (sbrollja-) *a* rozplatać, wyjaśnić; ~ si *r* wywijać się, wywikłać się.
sbronciáre (-czja-) *n* dąsać się.
sbruffáre *a* opryskać, przyskać.
sbucáre (-ka-) *a* i *n* wychodzić z dziury.
sbucciáre (-czja-) *a* łuskać, obłupać, zdjąć skórę, łupinę.

sbudellàre a wypatroszyć.
sbuffàre n i a parakać, sapać.
sbuffo m parskanie n, sapanie n.
sbugiardàre (-dżjar-) a przekonać o kłamstwie.
sburràre a śmietankę zebrać.
sbuzzàre (sbuoca-) a wyjąć, brzuch komu rozpruć.
scàbbia f świerz b m.
scabbioso świerzbowaty.
scabrezza (skabreoca) f szorstkość f, chropowatość f.
scabro szorstki, chropowaty.
scabrosità f szorstkość f, nierówność f.
scabròso szorstki; nierówny.
scacchièra f scacchière (skak-kjere) m szachownica f.
scacchiàta m scachista m.
scacciámósche m, *inv.* ogania-ozka f od much.
scacciapensieri m rozrywka f.
scacciàre (-czjare) a wypędzić, wygnać.
scacciàta f wypędzenie n, wygnanie n.
scaccino (-czino) kościelny m.
scacchi m, *pl.* szachy *pl.*, gra f w szachy.
scacco (skakko) m pole n. szachownicy; ~ matto szach-mat;
giocatore di scacchi grający w szachy. [*cy się.*]
scadente nadchodzący, zbliżający.
scadènza (-ca) f upłynięcie n, płatność f; a breve ~ na krótki termin; **cambiàle in ~** weksel m płatny.
scadère n podupaść; upłynąć, być płatnym.
scadúto zapadły, płatny.
scafàndro m ubranie n nurka.
scaffàle m szafa f, otwarta z półkami na książki.
scàfo (skafo) m kadłub m okrętu.
scagionàre (-dżjo-) a usprawiedliwić.
scàglia (skallja) f łuska f; = **schèggia** (skedżja) f odłamek m, trzaska f.

scagliàre a ciskać, rzucać, miotać; zepchnąć okręt z mieliżny; ~ si r rzuć się, ciskać się.
scaglióne (skalljone) m schód m, stopień m.
scaglióso łuskowaty.
scagliuóla f kanarkowa trawa f.
scagnózzo (skannjocco) m ksiądz m bez zajęcia.
scala f schody *pl.*, drabina f, podziałka f.
scalàre a wleść po drabinie.
scalàta f wejście n; dare la - a... v. scalare.
scalàre (-ka-) a krajać.
scalciàre (-czja-) n wierząć, kopnąć.
scalcinàre a odebrać tynk muru; ~ si r odpadać (o tynku).
scalcinàto przepadły.
scalcinatúra f odtrącenie n tynku, odpadnięcie n tynku.
scaldawènto m przyrząd m do rozgrzewania pościeli w łóżku.
scaldapánche (-ke) m próżniak m.
scaldapiàtti m ogrzewacz m talerzy i półmisek.
scaldapièdi m ogrzewacz m do nóg.
scaldàre a grzać, rozgrzać.
scaldàta f ogrzewanie n; dare una ~ ogrzewać.
scaldatore m ogrzewacz m, palacz m.
scaldavivànde (-wiwan-) m, *inv.* naczynie n z żarem do ogrzewania potraw.
scaldino m naczynie do ogrzewania rąk.
scaléa f schody *pl.* nie przykryte dachem np. przed kościołem lub jakimś budynkiem.
scaléno różnobożny.
scaléno m drabina f stojąca.
scalfire (io skalfiako) a zadrasnąć, zadrapać skórę.
scalfittúra f zadrażnienie n.
scalinàta f szerokie schody *pl.*
scalino m stopień m.

- scalmána** *f* oziębienie *n*, przeziębienie *n*.
scalmanársi *r* przeziębienie się.
scalo *m* miejsce *n* wylądowania.
scalóne *m* schody *pl.* nie przykryte dachem.
scalpelláre *a* wydlótować.
scalpellatúra *f* wydlótowanie *n*.
scalpellino *m* kamieniarz *m*.
scalpélo *m* dłóto *n*.
scalpicciáre (-czjare) *a* grzebać, zgarniać.
scalpicció (-czio) *m* zgarnianie *n*, grzebanie *n*.
scalpitáre *n* tupać, zdeptać, podeptać.
scalpitío *m* tupanie *n*, tętent *m*.
scalpóre *m* skargi *pl.*, żale *pl.*
scaltrézza (-trecca) *f* przebiegłość *f*.
scaltríre (io skaltrisko) *a* przebiegłym robić, być; ~ *si* *r* stać się przebiegłym.
scaltrío, **scáltro** przebiegły, szczywany, kuty na cztery nogi.
scalzacáne (skalcakane) *m* gałgan *m*, kapcan *m*.
scalzáre *a* zdjąć buty i pończochy, rozuć się.
scalzo (-co) bosy.
scambiáre *a* zamienić, pomieniać się na co.
scambiévole (-wo-) wzajemny, obopólny.
scambivolézza (-lecca) *f* wzajemność *f*, obopólność *f*.
scámbo *m* zamiana *f*, wymiana *f*; ~ *dl.*... zamiast; **libero** ~ wolny handel *m*.
scamiciársi (-czjarsi) *r* rozebrać się aż do koszuli.
scamiciáto bez koszuli.
scamosciáre (-szjare) *a* na biało, na zamsz garbować.
scampafórche (-ke) *m*, *inv.* stryczek *m*.
scampagnáta (-pannja-) *f* wyścieczka *f* na wieś.
scampanáre *n* dzwonić w wiele dzwonów.
- scampanáta** *f* dzwonienie *n* w wiele dzwonów; kocia muzyka *f*.
scampanelláre *n* silnie dzwonić.
scampanelláta *f* silne dzwonienie *n*.
scampanellío *m* dłuższy czas trwające dzwonienie *n*.
scampanío *m* dłuższy czas trwające dzwonienie *n* w wielodzwonów.
scampáre *a* i *n* ocalić, uratować, ochronić; **scampária**, ~ **bella** szczęśliwie ująć, wymknąć się.
scampo *m* ocalenie *n*, ratunek *m*, wybawienie *n*.
scampolo *m* skrawek *m*, okrawek *m*, reszta *f*.
scanaláre *a* wyżłobić.
scanalatúra *f* wyżłobienie *n*.
scancelláre (-czel-) *a* wymazać, wykreślić.
scandagliáre (-dallja-) *a* zgłębiać, dociekać; mierzyć głębokość.
scandáglio *m* ołowianka *f*, sonda *f*.
scandalizzáre (-licca-) *a* zgorszyć się; ~ *si* *r* zgorszyć się.
scandalizzáto zgorszony.
scándalo *m* zgorszenie *n*.
scandalóso gorszący.
scandélla *f* oczy *pl.* od tłuszczu pływające po wodzie lub zupie.
scándere, **scandíre** *a* skandować wiersze.
Scandinávia (-wia) *f* Skandynawia *f*.
scannafóssó *m* kanał *m*, rów *m* odprowadzający.
scannáre *a* zarznąć, poderznąć gardło.
scannáto: **póvero** ~ *m* biedny, żebraczy.
scannatóre *m* zarzynający.
scannelláre *a* żłobkować, zwijać, zdejmować.
scanno *m* ławka *f*.
scansafátiche (-ke) *m*, *inv.* leniusek *m*.

scansáre *a* unikać, usunąć; ~ *si r* ustąpić się na bok, uchylić się na bok.
scansia *f* półka *f*, szafa *f* na książki.
scanso: *a* ~ *di qualche cosa* dla uniknienia.
scantonáre *a i n* odłamać róg, otłuc, utracić rogi; ~ *qualcúno* omijać, unikać kogo.
scantucciáre (-*czja*-) *a* brzegi obcinać.
scapaccióne (-*czjo*-) *m* uderzenie w głowę.
scapatággine (-*dzi*-) *f* płochość *f*, nieroztropność *f*.
scapáto bezgłowy, nierozumny.
scapocchiáre (-*pekkja*-) *a* cesać len ze zgrzebía.
scapestráto rozuzdany, rozwiozły, rozpustny.
scapezzáre (-*pecca*-) *a* obcinać wierzchołki drzew, gałęzie.
scapigliáre (-*pilljá*-) *a* rozczochrać włosy.
scapigliáto rozczochrany; rozwiozły, rozpustny.
scapítare *n* stracić.
scápito *m* strata *f*; *a* ~ *na* stratę.
scápola *f* łopatka *f*.
scapoláre *m* szkaplerz *m*.
scápolo nieżonaty, wolny.
scappáre *n* umknąć, uciec, wymknąć się; *lasciársi* ~ *l'occase* *gióne* dać sobie sposobność wydrzeć, lub sposobność ominąć; *mi scappa la paziénza* mnie już zrywa się, lub ustaje cierpliwość.
scappáta *f* ucieczka *f*, wybryk *m* młodości.
scappatóia *f* wybieg *m*, wymówka *f*.
scappellársi *r* zdjąć kapelusz.
scappelláta *f* uchylenie *n*, kapelusza, pozdrowienie *n*; *fare una grande* ~ *glęboko*, *nizko* ukłonić się.
scappellottare *a* w głowę uderzyć ręką.

scappellóto *m* uderzenie w głowę.
scappúccio (-*czjo*) *m* potknięcie się *n*.
scapricciare, **scapricciáre** *a* wypędzić komu kaprysy; ~ *si r* wyszumieć, wyszaleć.
scarabáttolo *m* szafka *f* oszklona.
scarabéo *m* chrząszcz *m*.
scarabocchiáre (-*bokkja*-) *a* gryzmolić, bazgrać.
scarabóchio (-*kjo*) *m* plama *f*, bazgranina *f*.
scarafággio (-*dżjo*) *m* żuk *m*, krówka *f*.
scaramanzia (-*cia*) *f* czary *pl*.
scaramúccia (-*czja*) *f* utarczka *f*.
scaraventáre *a* ciskać, rzucać; ~ *si r* rzucić się.
scarceráre (*skarcze*-) *a* wypuścić z więzienia.
scarcerazióne (-*dzjo*-) *f* wypuszczenie *n* z więzienia.
scardassáre *a* cesać wełnę.
scardássso *m* zgrzebło *n*, grempel *m*.
scárdine *m*, **scárdova** *f* leszcz *m*, płotka *f*.
scárica (-*ka*) *f* wyładowanie *n*, wystrzał *m*.
scaricabaríli *m*: *fare a* ~ *wzajemnie* się obciążyć.
scaricáre *a* wyładować; *wystrzelić*; *zdjáć ciężar* ze siebie; ~ *qualche cosa addóssso* *a* *qualcúno* na kogoś coś zepchnąć; ~ *si r* uwolnić się od jakiegoś ciężaru.
scaricatóio *m* miejsce *n* wyładowania; *odpływ* *m*, *ściek* *m*.
scaricatóre *m* wyładowujący.
scaricatúra *f* wyładowanie *n*.
scárico (-*ko*) wyładowany; *próźny*, *wolny*; *capo* ~ *m* 1. *wesoły* *jegomość* *m*; 2. *wyładowanie* *n*, *zdjęcie* *n* ciężaru.
scarificáre *a* nacinać skórę.
scarificazione (-*kadzjo*-) *f* nacięcie *n* skóry przed postawieniem baniek ciętych.
scarlattina *f* szkarlatyna *f*.

scarlátto szkarłatny.
scarmigliare (-millja-) a rozczochrać, potargać.
scarnare a odcinać mięso.
scarnatóio *m* nóż *m* do odcinania mięsa.
scarnificare, **scarnire** (io skarnisko) a rozszarpać.
scarno bezmięсны, wychudły.
scarpa *f* but *m*, pochyłość *f*;
 ~ da allacciare trzewik *m* do sznurowania.
scarpáro *m* sprzedający buty.
scarpáta *f* rzucenie *n*, lub uderzenie *n* butem.
scarpino *m* trzewik *m* do tańca.
scarpell... v. **scalpell...**
scarozzare (-rocca-) *n* pojechać na przechadzkę.
scarrozzáta *f* przejażdżka *f*.
scarseggiare (-dźja-) *n* mieć czego szczipło; ~ a qualche cosa mieć czego mało.
scarsella *f* kieszeń *f* na pieniądze, kabza *f*, kaleta *f*.
scarsézza, **scarsità** *f* skąpstwo *n*, niedostatek *m*, szczipłość *f*.
scarso szczipły, skąpy.
scartabellare a przewracać kartki w książce.
scartafaccio (-czjo) *m* notes *m*.
scartaménto *m* wyrzucenie *n*, azerokość *f*, toru kolejowego; a ~ ridóto wąskotorowy.
scartare a wygubić, wytepić, odrzucić. [cone z ręki.
scarto *m* wybiórki *pl*. karty zrzu-
scartocciare (-czja-) a wyjmować z tutki, wybierać ziarna.
scartóccio (-czjo) *m* ramki ozdoby *pl*.
scassare a wyjąć, wydobyć ze skrzyni, z paki; wypakować
scassinare a odbijać, wyłamywać.
scasso *m* włamanie *n*, przewrócenie *n* ziemi. plwocinę.
scatarrare *n* wyrzucać flegmę,
scatenare a zdjąć łańcuch, uwolnić z łańcucha; ~ si *r* wybuchnąć.

scátola *f* pudełko *n*; caráteri di ~ olbrzymie litery *pl*.
scatoláio *m*, pudełkarz *m*.
scattare *n* odskoczyć, odbić się; ~ fuori con... wyrwać się z czem.
scatto *m* wybuch *m*.
scaturigine (-dżine) *f* źródło *n*.
scaturire (io skaturisko) *n* wytryskać, sączyć się.
scavalcare (-walka-) *n* rzucić, zsadzić z konia.
scavallare a pędzić, uganiać się za kim.
scavare a kopać, grzebać.
scavezzacóllo (skaweccakollo) *m* rozpustnik *m*.
scavo *m* odkopanie *n*, odgrzebanie *n*.
scégliere (szelljere) a wybierać, wybrać.
scelgo *pr.* scelsi *p*, *r* scelto *p*, *p* od scégliere.
scelleraggine (-dżi-). **scellera-tézza** (-tecca) *f* niegedziwość *f*, nieuczciwość *f*.
scelleráto *m* niegodziwy; zbrodniarz *m*, zloczyńca *m*.
scellino (= £ 1.20) szyling *m*.
scelta *f* wybór *m*.
scelto wybrany, dobrany, doborowy.
sceltúme *m* wybiórki *pl*.
scemáre a i *n* zmniejszyć, uszczuplić.
scemo zmniejszony, uszczuplony; głupi; głupiec *m*.
scempiaggine (-dżi-) *f* głupota *f*, niedorzeczność *f*.
scempiare a uprościć.
scémpio 1. prosty, niezłożony; 2. *m* rzeź *f*, zagłada *f*; fare ~ di qualche cosa okaleczyć, pokaleczyć; w błocie tarzać.
scena *f* scena *f* (ogólnie); = palco scénico *m* scena *f* (w teatrze); andáre in ~ być przedstawionym; méttare in ~ wprowadzić na scenę; **nessa in** ~ inscenisowanie *n*.

scenário *m* dekoracye *pl.*
 scenáta *f* scena *f.*
 scéndere *n* i *a* zejść na dół, zleść, wysiąść; = caláre spuszczać, spuszczać.
 sceneggiáre (-dzia-) *a* na sceny podzielić.
 scénico (-ko) sceniczny; palco ~ *m* scena *f.*
 scenografia *f* malarstwo *n* dekoracyjne.
 scenógrafo *m* malarz *m* dekoracyjny.
 scervelláto bezrozumny, bez mózgu.
 scesa *f* pochyłość *f*, spadziłość *f*, schodzenie *n.*
 scesi *p.*, *r* sceso *p.*, *p* od scéndere.
 scetticismo (-dzi-) *m* sceptycyzm *m.*
 scéttico (-ko) sceptyczny; sceptyk *m.*
 scetto *m* berło *n.* [oddzielić.
 sceverare (szewe-) *a* odłączyć, scervo wolny.
 scheda (skeda) *f* kartka *f.*
 schéggia (-dzja) *f* drzazga *f*, trzaska *f*, włór *m.*
 scheggiáre *a* rozłupać, roztrząskać, pęknąć.
 schéletro *m* szkielet *m.*
 schema *m* szemat *m.*
 scheráno *m* skrytobójca *m*, mordca *m.*
 scherma *f* sztuka *f* szermierska, szermierka *f*; maéstro di ~ nauczyciel *m* szermierki, szermierz *m*; tiráre di ~ bić się.
 schermáglia (-mallja) *f* bójka *f.*
 schermíre (io skermisko) *n* i *a* bić się, bronić; ~ si *r* bronić się.
 schermo *m* obrona *f*, ochrona *f*, zasłona *f.*
 schernévole (-wo-) szyderczy.
 scherníre (io skernisko) *a* namawiać się, naigrawać się, uragać.
 schernitóre *m* szyderca *m.*
 scherno *m* szyderstwo *n*, uragowisko *n.*

scherzáre (skerca-) *n* żartować.
 scherzévole (-wo-) żartobliwy.
 scherzo (skerco) *m* żart *m.*
 scherzóso swawolny, żartobliwy.
 schiáccia (skjaczja) *f* pułapka *f.*
 schiaccianóci (-dzi) *m* dziadek *m* do gniesienia orzechów.
 schiacciáre *a* rozgnieść, splaszczyc; ~ un sonnellino krótko przespać się.
 schiacciáta *f* płacek *m.*
 schiacciáto płaski.
 schiacciátura *f* zgniesienie *n*, stuczenie *n.*
 schiaffáre (skjaf-), schiafféggíare (-dzjare) *a* wypoliczkować.
 schiáffo *m* policzek *m*, uderzenie *n* w twarz.
 schiamazzáre (-macca-) *n* gdać, hałasować, gęgać.
 schiamázzo *m* wrzask *m*, hałas *m*, gdakanie *n*, gęganie *n.*
 schiantáre *a* i *n* wyrwać z korzeniem, roztrząskać. [łoskot *m*.
 schianto *m* huk *m*, trzask *m*, schiariménto *m* objaśnienie *n*, wyjaśnienie *n.*
 schiaríre (io skjarisko) *n* wyjaśnić, wyczyścić; ~ si *r* rozjaśnić się.
 schiatta *f* ród *m*, plemię *n.*
 schiattáre *n* pękać, pęknąć.
 schiava (-wa) *f* niewolnica *f.*
 schiavitù *f* niewola *f*, niewolnictwo *n.*
 schiavo *m* niewolnik *m.*
 schiccheráre (-ke-) *a* bazgrać, gryzmolić.
 schiccherátura *f* bazgranina *f*, gryzmolenie *n.*
 schidióne *m* rozeń *m.*
 schiena *f* grzbiet *m*, plecy *pl.*
 schienále *m* krzyżówka *f*, poledwica *f.*
 schiera *f* hufiec *m*, zastęp *m.*
 schieráre *a* szykować, ustawić.
 schiéttézza (-tecca) *f* szczerłość *f*, czystość *f.*
 schietto czysty, szczerzy; = franco otwarty, prostoduszny; *a* dirla

schietta żeby szczerze powie-
dzieć, szczerze powiedziawszy.
schifàre a unikać.
schifèzza (-fecca) *f* obrzydliwość
f, przeciwność *f*.
schifiltòso wybredny, wymyślny.
schifo 1. obrzydły, ohydny,
obrzydzenie wzbudzający;
obrzydzenie *n*, wstręt *m*; 2. *m*
łódz *f*, czółno *n*.
schifosità *f* przykrość *f*, obrzy-
dzenie *n*.
schifòso plugawy, ohydny.
schioccàre (skjokka-) *a i n* mla-
skać, cmokać; traskać; ~ un
bàcio cmoknąć, dać głośnego
całusa.
schiocco *m* trzaśnięcie *n* z bata.
schiodàre *a* oderwać gwoździe,
ćwieki; wygadać się.
schioppetтата *f* strzał *m* ze
strzelby.
schioppo *m* strzelba *f*.
schiodere *a* otworzyć, odemknąć.
schiuma *f* piana *f*, szumowiny *pl*.
schiumainòla *f* czerpaczka *f* do
piany, szumowin.
schiumàre *a* odszumować, ze-
brać pianę.
schiumòso pienisty, zapieniony.
schivàbile (skiwa-) dający się
uniknąć.
schivàre a unikać.
schivo (skiwo) nieprzychylny;
płochy, pierzchliwy.
schizzàre (skicca-) *a i n* pry-
skać, sikać; szkicować,
schizzatòio *m* sikawka *f*.
schizzettàre *a* nasikać, opryskać
lekko.
schizzettatúra *f* opryskanie *n*,
napryskanie *n*.
schizzetto (skicet-) *m* mała si-
kawka *f*.
schizzinòso v. schifiltòso.
schizzo (skicco) *m* wytrysk *m*-
plama *f* z obryzganiami; szkic *m*.
sciàbola (szja-) *f* szabla *f*.
sciabolàta *f* uderzenie *n*, cięcie
n szabla.

sciacquabòcca (szjakuabokka) *m*,
inv. kubek *m* z plukaniem do ust.
sciacquàre *a* plukać.
sciacquàta *f* plukanie *n*.
sciacquatúra *f* wyplukanie *n*,
popłuczki *pl.*, pomyje *pl*.
sciàcquo *m* wyplukanie *n*.
sciagúra *f* nieszczęście *n*.
sciaguratò nieszczęśliwy, biedny.
scialacquamènto, scialàcquo
m roztrwonienie *n*, zmarno-
wanie *n*.
scialacquàre (szjalakkuàre) *a* roz-
trwonić, zmarnować.
scialacquatòre, scialacquone
m marnotrawca *m*.
scialàppa *f* jalapa *f*.
scialàre *a i n* przehulać, roz-
trwonić.
scialbo blady, wybladły.
scialle *m* szal *m*.
scialo *m* marnotrawstwo *n*, wy-
datek *m*, nakład *m*.
scialòne *m* marnotrawca *m*.
scialùppa *f* szalupa *f*.
sciamannàto nieschludny, nie-
porządny.
sciamannòne *m* człowiek *m* nie-
porządny, nieschludny.
sciamè *m* rój *m*.
sciancàto (szjanka-) kulawy, roz-
bity; porażony.
sciaràda *f* szarada *f*.
sciarpa *f* szarfa *f*.
sciàtica (-ka) *f* nerwoból *m* kul-
szowy (ischias).
sciattàggine (-dżine) *f* niechluj-
stwo *n*.
sciattàre *a* zepsuć, popsuć.
sciatto nieschludny, nieporządny.
scibile *m* wiedza *f*.
scientemènte *adv.* z wiedzą, u-
miejętnie.
scientifico (-ko) umiejętny, u-
czony.
sciènza (szjenca) *f* wiedza *f*.
umiejętność *f*; = conoscènza
(konoszenca) *f*, znajomość *f*,
wiadomość *f*.

scenziáto (szjencjato) uczony.
sellinguágnolo (-nnjolo) więza-
 deiko *n* pod językiem; **avére**
 lo ~ sciolto rozpuścić język,
 gębę.
scilinguáre *n* jakać się, szeplenić.
scilinguáto *m* jakała *m*.
Scilla *f* Seylla *f*.
scimitarra *f* krzywa szabla *f*.
scimmia *f* małpa *f*.
scimmiottáre, **scimieggiáre**
 (-dżjare) *a* małpować.
scimmiottáta *f* małpowanie *n*.
scimmióto *m* małpka *f*.
scimpanzè *m* szympanś *m*.
scimunitággine (-dżine) *f* głu-
 pota *f*, niedorzeczność *f*.
scimunitó głupi, niedorzeczny;
 głupiec *m*.
scindere *a* rozciąć, rozłupać;
 oddzielić, odłączyć.
scingere *a* odpasać, rozpasać.
scitilla *f* iskra *f*.
scintilláre niskrzyć się, błyszczeć.
scintillio *m* błyszczenie *n*.
sciocchézza (szjokkecca) *f* głu-
 pota *f*.
sciocco (-ko) głupi, niesmaczny,
 nudny; głupiec *m*.
sciógliere (szjolljere) *a* rozwiązać;
 ~ si *r* rozplywać się; ~ si *da*
qualche cosa od czegoś się
 uwolnić; = **apriři** otworzyć,
 pęknąć, roztopić się.
sciogliménto *m* rozwiązanie *n*;
 rozpuszczenie *n*; topienie *n*.
scioło *m* mędrak *m*; przemądrzały.
sciolsi *p*, *r* sciolto *p*, *p* od sció-
 sciolta *f* biegunka *f*. [gliere.
scioltézza (-tecca) *f* zgrabność *f*;
 zręczność *f*; biegłość *f*.
sciolto rozwiązany, luźny; wol-
 ny; nierymowany (wiersz).
scioperáre *a* odrywać kogo od
 pracy, strejkować.
scioperatággine (-dżine), scio-
 peratézza (-tecca) *f* próżnowa-
 nie *n*; próżniactwo *n*.
scioperáto *m* próżnujący; pró-
 żniak *m*.

sciópero *m* strejk *m*.
sciorináre *a* przewietrzyć, wy-
 wietrzyć.
scipitággine *f* nudność *f*; ckli-
 wość *f*; płaskość *f*.
scipito nudny, ckliwy.
scirocco (szirokko) *m* wiatr *m*
 południowy na morzu Śród-
 ziemnem i Adryatykiem.
sciróppo *m* syrop *m*; sok *m* owo-
 cowy.
scirro *m* skir *m* (rodzaj narośli;
 odmiana raka). [stwo *n*.
scisma *m* schizma *f*; odszczepień-
scismático (-ko) szyzmatyczny;
 odszczepieniec *m*.
scissioné, **scissúra** *f* rozdwoje-
 nie *n*; rozterka *f*.
sciugamáno *m* ręcznik *m*.
sciupáre *a* zepsuć; = **danneg-
 giáre** zrujnować, uszkodzić;
 = **sprecáre** marnować, trwonić.
sciupatóre *m* psujący; marno-
 trawca *m*; trwoniciel *m*.
sciupio, **sciúpo** *m* roztrwonienie *n*.
sciupóne *m* marnotrawca *m*.
scivoláre (szivo-) *n* ślizgać się,
 wymknąć się, wysliznąć się;
 ~ **sopra qualche cosa** prze-
 śliznąć się po nad czem.
scivoláta *f* ześliznienie *n*, pośli-
 znięcie się *n*.
scoccare (skokkare) *a* i *n* ustrze-
 lić, zatrasnąć, odbić się, ude-
 rzać (o godzinach).
scocciare (-czjare) *a* odrzucić,
 wytrącić.
scocco *m* bicie *n*, np. godzin.
scodáre *a* uciąć ogon *m*.
scodáto *z* uciętym ogonem.
scodélla *f* talerz *m* na zupę;
 = **ciótola** *f* czara *f*, miska *f*.
scodelláre *a* nalać zupę na ta-
 lerz, miski.
scodelláta *f* pełny talerz *m*, pełna
 miska *f*.
scodinzoláre (-co-) *n* kręcić,
 myrdać ogonem.
scogliéra (skollje-) *f* skała *f* pod-
 wodna, skała *f* przybrzeżna.

scógljo *m* skała *f.*
 scoglioso skalisty.
 scoliáre *a* obłupić ze skóry.
 scoliáttolo *m* wiewiórka *f.*
 scoliára *f* uczennica *f.*
 scoliáre 1. *a i n* precedzać, ociekać, ściekać; 2. *~;* scoliáro *m* uczeń *m.*
 scolarésca (-ska) *f* uczniowie *pl.*, gromada *f* uczni.
 scolarésco szkolny, uczniowski.
 scoliástico szkolny; scholastyk *m.*
 scoliátio *m* ściekny, rynsztok *m.*
 scoliátúra *f* odpływ *m.*, ściek *m.*, woda *f* odpływowa, ściekająca.
 scoliáciársi (-czjarsi) *r* szyję obnażyć, odkryć.
 scoliáciáto wycięty; wolny, rozmamany.
 scoliáre *a* odkryć szyję, wyciąć, odkleić, odlepić; *~ si r* rozchodzić się, rozewrzeć się.
 scoliáto dekoltowany, wycięty.
 scoliátúra *f* wycięcie *n.*; rozchodzenie się *n.*
 scoli-gáre *a* rozwiązać, rozłączyć
 scoli-máre *a* odgarniać, odgarnąć czubek miary.
 scolo *m* ściek *m.*, odpływ *m.*, wypływ *m.*
 scoliopéndra *f* stonóg *m.*
 Scoliópio Pijar *m* (zakon).
 scoloráre *a* odbarwić.
 scoloríre (io skolorisko) *n* *~ si r* odbarwić się, spełznąć, wybladnąć.
 scoli-páre *a* uniewinnić.
 scoli-píre (io skolpisko) *a* wyrzyznać, rzeźbić, wyrzyć.
 scolta *f* straż *f.*
 scombiccheráre (-bikke-) *n* bazgrać, gryzmolić.
 scombro *m* makrela *f.*
 scombussoláméto *m* zamieszanie *n.*; nieład *m.*
 scombussoláre *a* zamącić, zammatwać.
 scomméssa *f* zakład *m.*
 scomméssio *p, p* scommisi *p, r* od scomméttere.

scomméttere *a* zakładać się.
 scommettitóre *m* zakładający się.
 scomodáre *a* trudzić, niepokoić, naprzykrzać się; *~ si r* trudzić się, starać się o. co.
 scómmodo *m* niewygodny, zaburzenie *n.*, przeszkoda *f.*
 scompagináméto (-dzi-) *m* zamieszanie *a.*, naruszenie *n* porządku.
 scompagináre *a* nieporządek, nieład wprowadzić, zamieszać.
 scompagnáre *a* rozłączyć, rozdzielić nierówno.
 scompagnáto(-pannja-)nierówny.
 scomparire *n* zniknąć, niknąć.
 scompársa *f* zniknięcie *n.*
 scompársio *p, p* scompárvi *p, r* od scomparire.
 scompartíméto *m* oddział *m.*, przedział *m.*
 scompartíre (io skompartisko) *a* rozdzielać, podzielić na części.
 scompiacénte(-czen-)nieuczynny.
 scompiacénza (-ca) *f* nieuczynność *f.*
 scompigliáméto *m* przewrócenie *n.*, porządku, zamieszanie *n.*
 scompigliáre *a* zamieszać, poplątać, rozprószyć.
 scompiglio (-pilljo) *m* nieporządek *m.*; nieład *m.*, zamieszanie *n.*
 scompléto niezupełny.
 scompórre *a* rozłożyć, rozebrać; *~ si r* ruszyć się.
 scompósi *p, r* scompósto *p, p* od scompórre.
 scomposizíone (-dzjone) *f* rozebranie *n.*, rozkład *m.*
 scompostézza (-stecca) *f* opieszłość *f.*
 scompósto nieporządny, opieszły.
 scomúnica (-ka) *f* kława *f.*
 scomunicáre *a* wykląć.
 sconcertáre (skonczer-) *a* pomieścić komu szyćki, wyprowadzić kogo z równowagi; *~ si, r* wyjść z równowagi.

sconcézza (-czecca) *f* nieschłodność *f*, zaniedbanie *n* w ubraniu.
sconciáre (-czja-) *a* ładnie ubrać, zbić, urządzić.
sconció brudny, bezecny; nieprzyzwoitość *f*, ujma *f*.
sconclusionáto pomieszany, w nieładzie.
sconcordánza (skonkordanca) *f* niezgodność *f*.
sconcordia *f* niezgodność *f*, niezgoda *f*.
sconfessáre *a* wyprzec się, odwołać wyznanie.
sconfessióne *f* zaparcie się *n*.
sconficcáre (-fikka-) *a* przekroczyć, przejść.
sconfiggere (-dzere) *a* zbić, pobić, trupem położyć.
sconfináre *n* przekroczyć, przejść granicę.
sconfináto bezgraniczny.
sconfiássi *p*, *r* **sconfitto** *p*, *p* od **sconfiggere**.
sconfitta *f* klęska *f*.
sconfortánte nieutulony, zmartwiony, zniechęcony.
sconfortáre *a* zniechęcić, zasmutzić.
sconfórto *m* rozpacz *f*, zgryzota *f*, smutek *m*.
scongiuráre (-dzju-) *a* zaklinać, wypędzać duchy.
scongiurazióne (-dzjo-) *f* **scongiuro** *m* zaklęcie *n*, wypędzanie *n* duchów.
sconnessióne *f* brak *m* związku, spójności.
sconnéso 1. *p*, *p* od **sconnétere**; 2. *agg.*, *m* bez związku, oderwany.
sconnétere *a* i *n* rozerwać, rozłączyć.
sconoscénte (-szen-) nie do poznania.
sconóscere *n* zapoznawać, nie poznać się.
sconosciúto nieznanany.

sconquassáre (skonkuas-) *a* wstrząsnąć; = **fracassáre** zniszczyć, połamać.
sconquáso *m* wstrząśnienie *n*, zburzenie *n*, zniszczenie *n*.
sconsacráre *a* sponiewierać, ziewać.
sconsideratézza (-tecca) *f* płochosć *f*, nieroztropność *f*, nieuwaga *f*.
sconsideráto nierozważny, nieroztropny.
sconsigliáre (-sillja-) *a* odradzać.
sconsoláto strapiiony, stroskany.
scontábile spłacalny, do spłacenia.
scontáre *a* spłacić, zapłacić; dyskontować, odpokutować.
scontatóre *m* dyskonter *m*.
scontentáre *a* sprawić niezadowolenie. [wolenie *n*.
scontentézza (-tecca) *f* niezadowolony.
sconténto niezadowolony.
scontista *m* dyskonter *m*.
sconto *m* upłata *f*, dyskonto *n*; = **ribáso** rabat *m*.
scontórcere (-cze-) *a* kręcić skręcać, wykręcać.
scontorcíméto (-czi-) wykrzywianie *n*, skręcanie *n*.
scontórsi *p*, *r* **scontórtó** *p*, *p* od **scontórcere**.
scontrare: ~ **qualcuno**; ~ **si** con **qualcuno** kogoś spotkać.
scontrino *m* zaświadczenie *n*, kartka *f*.
scontro *m* zderzenie *n*, spotkanie *n*.
scontróso przeciwnik *m*.
sconvenévole (-wole) niestosowny, nieprzyzwoity.
sconveniénte (skonwe-) nieprzyzwoity, nienależyty.
sconveniénza (-ca) *f* niestosowność *f*, nieprzyzwoitość *f*.
sconvenire *n* nie być stósownem, przyzwoitem.
sconvólgere (-woldze-) *a* przewrócić; ~ **lo stómaco** obrzydzenie wzbudzić.

sconvolgiménto (-woldzi-) *m* **przewrócenie n, zaburzenie n; ~ di stómaco** (-ko) **nudności pl., mdłości pl.**
sconvolgitóre *m* **burzyciel m, wicherzyciel m.**
sconvólsci *p, r* **sconvólto** *p, p* **od sconvólgere.**
sconvólto **przewrócony, pokręcony.**
scopa *f* **mrzygłód m, miotła f; = granáta miotła f.**
scopáre *a* **zamiatać. [miatacz m, scopátóre m zamiatacz m, wy-scoperchiáre (-kjare) a zdjąć nakrywą, odkryć.**
scopérta *f* **odkrycie n.**
scopérto *1. p, p* **od scopírre; 2. odkryty, nie przykryty.**
scopétta *f* **szczołka f, miotełka f.**
scopo *m* **cel m, zamiar m.**
scoppiáre *n* **pękać, rozpęknąć, trzasnąć; = esplódere wybuchnąć.**
scoppiettáre *n* **pękać, trzeszczeć.**
scoppiettío *m* **pęknięcie n, trzeszczenie n.**
scoppío *m* **trzask m, puk m. huk m, wybuch m.**
scopríménto *m* **odkrycie n, odsłonięcie n.**
scopírre *a* **odkryć, odsłonić, obnażyć.**
scopritóre *m* **odkrywca m.**
scoraggiáménto (-dźja-) *m* **zniechęcenie n, odstępczenie n.**
scoraggiáre, scoraggiare (io **skoradzisko) a zniechęcić, odstępczyć; ~ si r** stracić odwagę, otuchę; **rozpaczać.**
scoraggiáto **bojaźliwy, małodussny.**
scoraménto *m* **osowiałość f, przybicie n.**
scorbútico (-ko) **szkorbutowy.**
scorbúto *m* **szkorbut m.**
scorciáre (skorcza-) *a* **skrócić, przykrócić.**
scorciatóla *f* **najkrótsza droga f, przełaj m.**

scórcio (-czjo) *m* **schyłek m, koniec m, ostatek m.**
scordáre *1. a i n* **rozstroić; nie zgadzać się; 2. ~ si r** zapomnieć.
scordévole (-wo-) **łatwo zapominający się, niepamiętny.**
scoréggia (-dźja) *f* **bat m, haran m, pierdzenie n.**
scoreggiáre *a* **chłostać harapem; pierdzić.**
scórgere (skordže-) *a* **dostrzedz, zobaczyć, ujrzeć; widzieć; farsi ~ dać się spostrzedz.**
scória *f* **żużel m, żedra f.**
scornáre *a* **odłamać rogi; przytrzeć rogów; zawstydzić.**
scorno *m* **obelga f, hańba f, obrza f.**
scorpióne *m* **pieczętunek m.**
scorpacciáta (-czja-) *f* **obżeranie się n, obżarstwo n.**
scorrazzáre (-raeca-) *n* **bujać; biegać tu i owdzie; ~ per un paese** najeżdżać, napadać, **zapuszczać zagony.**
scórrere *n i a* **osuwać się, ciec, płynąć; przebiegać.**
scorrería *f* **wycieczka f, najazd m, zagon m.**
scorrettézza (-tecca) *f* **niepoprawność f, błędność f.**
scorrétto **niepoprawny, błędny.**
scorrevole (-wo-) **płynący, ciekący; = lúbrico ślizki.**
scorrevolézza (-lecca) *f* **łatwo płynność f, ślizkość f.**
scorribánda *f* **wycieczka f, najazd m.**
scorsa *f* **przejrzanie n; dare una ~ a qualche cosa** **przebiez, przejrzeć coś pobieżnie.**
scorsí *p, r* **od scórrere i od scórgere.**
scorso *1. p, p* **od scórgere; 2. upłyniony, przeszły. [pęta f.**
scorsóio: nodo ~ m **pętlica f,**
scorta *f* **konwój m, eskorta f; = guida f** **przewodnik m.**
scortáre *a* **konwojować, prowadzić.**

scorteccláre (-czja-) *a* obedrzeć kórę, obłupić z kory.
 scortése niegrzeczny.
 scortesía *f* niegrzeczność *f*.
 scorticaménto (-ka-) *m* obłupienie *n* ze skóry, zdzierstwo *n*, zdarcie *n*.
 scorticáre *a* łupić, obłupić ze skóry; = sbucciáre zedrzeć, zadraskać skórę.
 scorticatúra (-ka-) *f* zdarcie *n*, zadraskańcie *n* skóry.
 scorto *p*, *p* od scórgere.
 scorza (skorca) *f* kora *f*, łupina *f*, skórka *f*.
 scorzárę *a* obedrzeć kórę, obłupić z kory, ze skórki.
 scoscésó (skoszeso) stromy, urwisty.
 scosciáre (-szjare) *a* wyrwać ze stawów udo, biodro.
 scossa *f* trzęsienie *n*, wstrząśnienie *n*; ~ eléttrica wstrząśnienie *n* elektryczne.
 scossi *p*, *r* scosso *p*, *p* od scuótere.
 scostáre *a* odsunąć, odgarnąć, uchylić, usunąć; ~ si *r* odalić się.
 scostumatézza (-tecca) *f* nieobyczajność *f*.
 scostumáto nieobyczajny.
 scotennáre *a* zedrzeć skórę, obłupić ze skóry.
 scotiménto *m* trzęsienie *n* wstrząśnienie *n*.
 scotta 1. *f* serwatka *f*; 2. *f* strąk *m*, strączek *m*.
 scottáre *a* spalić, sparzyć, oparzyć.
 scottáta *f* sparzenie *n*, oparzenie *n*.
 scottatúra *f* oparzenie *n*, oparzelina *f*.
 scotto *m* jedzenie *n* w restauracji; zapłata *f* za jedzenie w restauracji.
 scováre (skowa-) *a* wytropić
 scóvólo *m* szczołka *f* do wycierania armat.

Scózia (Skocja) *f* Szkocya *f*.
 scozzáre (skocca-) *a* mieszadł karty.
 scozzése szkocki; Szkot *m*.
 scozzonáre *a* njeżdżać konie.
 scozzonatúra *f* ujeżdżanie *n* koni.
 seráccchio *m* plunięcie *n*.
 seranna *f* ławka *f*, krzesło *n* sędziowskie; sedére *a* ~ siedzieć w sądzie.
 screanzáto (-cato) niewychowany; gbur *m*, drażal *m*.
 screditáre *a* osławić, dyskredytować.
 scredíto *m* osławienie *n*, stracenie *n* wziętości, znaczenia.
 screpoláre *n* ~ sirpęknać, podskakiwać; pierzchnąć.
 screpolatúra *f* screpólo *m* pęknięcie *n*.
 screziáto (-cja-) *pstry*, nakrapiany, cętkowaty.
 screziatúra *f* pstrokaczna *f*.
 screzió (-cjo) *m* niezgoda *f*, rozterka *f*.
 scriba *m* pisarz *m*; uczoney *m* w piśmie.
 scribacchiáre (-bakkja-) *a* bazgrać, gryzmolić.
 scribacchino *m* bazgracz *m* gryzmoła *m*.
 scricchiáre, schricchioláre *a* skrzypieć.
 scricchiolio *m* skrzypienie *n*.
 scricciolo (-czjo-) *m* mysz królik *m*.
 serigno (scrinjo) *m* skrzynka *f*, szkatułka *f*.
 scriminatúra *f* przedział *m*, rozdział *m* we włosach.
 serináre *a* obciąć włosy.
 scrissi *p*, *r* od scrivere.
 scritta *f* napis *m*, umowa *f* na piśmie; = contrátto *m* kontrakt *m*.
 scritto 1. *p*, *p* od scrivere; 2. *m* pismo *n*; in, per, iscritto pisemnie.
 scrittóio *m* biurko *n*, stół *m* do pisania.
 scrittóre *m* pisarz *m*, autor *m*

scrittúra *f* pismo *n*.
 scritturabile dający się zapisać,
 wciągnąć. [lista *m*.
 scritturale *m* pisarz *m*, kance-
 scritturare *a* zapisać, wciągnąć
 do książki.
 scrivania (-wa-) *f* biurko *n*.
 scrivano *m* pisarz *m*.
 scrivere *a* pisać,
 scrivibile dający się napisać.
 scroccare (-kare) *n* wykpić, być
 pieczeniarem, pasożytem, dar-
 mozjadem.
 scrocco (-ko) *m* pieczeniarnstwo *n*;
a ~ zadarmo; campare *a* ~
 oddawać się pieczeniarnstwu.
 scroccone *m* pieczeniarn *m*, dar-
 mozjad *m*.
 scrofa *f* świnią *f*, maciora *f*.
 scrofolo *f* skrofuley *pl.*, zołzy *pl*.
 scrofoloso skrofuliczny, zołzo-
 waty.
 scrollare *a* trząść, wstrząsać.
 scrollata *f* trzęsienie *n*, wstrzą-
 śnięcie *n*; dare una ~ trząść,
 wstrząsnąć.
 scrosciare (-szja-) *n* chrzęścić,
 kipieć, pluskać.
 scroscio (-szjo) *m* trzeszczenie *n*,
 wrzenie *n*, kipienie *n*; uno ~
 di pioggia deszcz *m* nawalny,
 pług *m* deszczu; una scro-
 sciata di risa parsknienie *n* od
 śmiechu.
 scrostare *a* zdjąć skorupę; ~ si *r*
 ukruszyć.
 scrostatura *f* ukruszenie *n*.
 scrupolo *m* skrupuł *m*.
 scrupolosa *f* sumienność *f*.
 scrupoloso sumienny.
 scrutabile dający się zbadać,
 dociec.
 scrutare *a* zbadać, dociec; głosy
 liczyć.
 scrutatore 1. badający; 2. *m* ba-
 dacz *m*, liczący głosy.
 scrutinare *v*. scrutare.
 scrutinio *m* liczenie *n* głosów;
 = votazione *f* głosowanie *n*;
 ~ di lista wybór *m* listy.

scucire (skucire) *a* rozpruć.
 scucitura *f* pęknięty, rozpruty
 szew *m*.
 scuderia *f* stajnia *f*.
 scudiere, -o, *m* koniuszki *m*,
 masztalern *m*.
 scudiscio (-szjo) *m* pręt *m*, harap *m*.
 scudo *m* tarcza *f*, puklerz *m*;
 pięciolirówka.
 scuffia *f* czepek *m*.
 sculacciare (-czjare) *a* wytrząpać
 po tyłku, dać w skórę.
 sculacciata *f* bicie *n* w tyłek,
 chłosta *f*.
 scultore *m* rzeźbiarz *m*; ~ in
 legno snycerz *m*.
 scultorio rzeźbiarski.
 scultura *f* rzeźbiarstwo *n*; ~ in
 legno snycerstwo *n*.
 scuola *f* szkoła *f*.
 scuotere *a* trząść, wstrząsać, po-
 trząsać; ~ si *r* ruszyć się.
 scure (skure) *f* topór *m*, siekiera *f*.
 scuriosire (io skuriosisco) *a* za-
 spokojić czyjąś ciekawość.
 scurire (io skurisko) *a* i *n* za-
 ciemnić, ciemnem się robić.
 scuro ciemny; ciemność *f*.
 scurrire prosty, podły, gminny.
 scurrilità *f* pospolitość *f*, po-
 dłość *f*.
 scusa *f* wymówka *f*.
 scusabile dający się wytłuma-
 czyć, usprawiedliwić, unie-
 winnić.
 scusare *a* wymówić, uniewinnić;
 tenere, avere, per iscusato
 wytłumaczyć.
 sdaziamento (-cja-) *m* opodatko-
 wanie *n*.
 sdaziare *a* opodatkować.
 sdebitarsi *r* zapłacić dług, wyjść
 z długów; dopełnić.
 sdegnare (sdennja-) *a* i *n* gardzić;
 ~ si *r* wpaść w gniew, złość.
 sdegnato rozgniewany.
 sdegno (sdennjo) *m* gniew *m*,
 oburzenie *n*; = sprezzo (sprec-
 co) pogarda *f*.
 sdegnoso sagniewany, niechętny.

sdentáre *a* wylamać ząb, zęby.
sdentáto bezzębny.

sdlacciáre (-czjare) *a* tajać, rozmarznąć.

sdigiunáre (-dźju-) *a* czyjś głód zaspokoić.

sdilinquiménto (-kui-) *m* omdlenie *n*.

sdilinquíre (io sdilinkuisko) *a* i *n* zemdleć, osłabnąć

sdilinquito słaby, osłabiony.

sdoganáre *a* odcieć.

sdolcináto (-czj-) słodki, pie-szczotliwy. [słodkość *f*.

sdolcinatúra *f* pieszczotliwość *f*,
sdoppiáre *a* (coś podwójnego) rozdzielić, uprościć.

sdorare *a* położyć na zdjąć.

sdottoráre *n* mądre rozmowy prowadzić, mędrkować.

sdraíare *a* rozciągnąć, położyć się.

sdráio: poltróna *a* ~ fotel *m* do spania.

sdrucioláre (-czjo-) *n* pośliznąć się, ześliznąć się.

sdruciolévole (-wo-) ślizki.

sdrúccíolo *m* 1. wyraz w którym akcent przypada na trzecią od końca zgłoskę; 2. pochyłość *f*, ślizgawka *f*.

sdruciolóne *m* pośliznięcie się *n*; fare uno ~ pośliznąć się.

sdrúcio (-czjo) *m* pęknięcie *n*, rozpadlina *f*, rozdarcie *n*, otwór *m*, dziura *f*.

sdrucíre (io sdruczisko) *a* rozpruć, rozciąć, rozłupać.

sdrucíto rozpruty, rozdarty.

sdrucitúra *f* rozprucie *n*, pęknięcie *n*.

se 1. *cong.* jeżeli; ~ no zresztą; ~ pure jeżeli w ogóle; ~ non

che jeżeli nie, tylko, jeno; 2. *pron.* = si przed lo, la, li, le, ne.

sè *pron.*, *ripl.* się; da ~ (stesso) sam.

sebbéne, se bene *cong.* chociaż, lubo, aczkolwiek.

secánte *f* sieczna *f*.

secáre (sekare) *a* sieć, ciąg.

secca *f* susza *f*, mielizna *f* w morzu, lawica *f* piaskowa.

seccággine (-dżine) *f* susza *f*, naprzykrzanie *n*.

seccáre (sekká-) *a* i *n* suszyć; naprzykrzać się, nudzić kogoś;

= asciugáre wysuszyć, osuszyć; ~ si *r* nudzić się.

seccatóio *m* suszarnia *f*.

seccatóre *m* natręt *m*, nudziara *m*.

seccatúra *f* suszenie *n*, nuda *f*, naprzykrzanie się *n*.

seccézza (sekkecca) *f* susza *f*, posucha *f*.

seccíia (-kja) *f* wiadro *n*.

seccíio *m* skopek *m* na mleko.

seccíia (-czja) *f* ściern *f*, ściernisko *n*, rżysko *n*.

secco (sekkó) 1. suchy, wyschły; 2. *m* suchość *f*, posucha *f*;

= asciútto osuszony, suchy.

seccúme (sekkú-) *m* suche gałęzie *pl.*, suche owoce *pl*.

secentísta (-czen-) *m* pisarz *m* XVII. wieku.

secénto wiek siedemnasty.

secérnere *n* oddzielić, odosobnić.

seccesíone *f* ustąpienie *n*, wystąpienie *n*, secesya *f*.

seccéssó *m* wypróżnienie *n*, stolec *m*.

seco *pron.* z sobą; ~ lui z nim.

secoláre wiekowy, stuletni, świecki; prete ~ *m* ksiądz *m* świecki.

secolarizzáre (-riccare) *a* sekularyzować. [kularyzacya *f*.

secolarizzazióne (-dzjone) *f* se-sécólo (seko-) *m* wiek *m*, stulecie *n*, życie *n* doczesne; al ~ w życiu.

secónda 1. *f* popiód *m*, sekunda *f*; ~ di cámbio sekunda wéksel *m*;

2. *adv.* *a* ~ płynąć z wodą; z woda; *a* ~ di podług, według stósownie, wedle.

secondáre *a* iść za kim, pomagać.

secondariáménte *adv.* powtóre.

secondárió poboczny, podrzędny; **istruzióne** **secondária** *f* nauka *f* gimnazjalna.

secondino m dozorca m więzienny.
 secondo 1. m drugi, wtóry; ~ fine cel m; minuto ~ sekunda f;
 2. prep. według, wedle, podług, stósownie; ~ me według mego zdania; 3. avv. powtórę; ~ che podług tego, jak, stósownie do.
 secondogenito (-dzie-) młodszy.
 secreto v. segreto.
 secrezione (-dzjone) f wydzielanie n, wytwarzanie n soków zwierzęcych.
 sedano m seler m.
 sedare a uspokoić, uśmierzyć, ukoić, łagodzić.
 sede f siedzenie n, siedziba f;
 la santa ~ Stolica Apostolska f.
 sedentario siedzący.
 sedere n siedzieć; ~ si r usiąść.
 sedia f stółek m, krzesło n, tron m.
 sediaro m noszący lekturę.
 sedicente (-czen-) mniemany (rzekomy), jakoby, niby to.
 sedicesimo szesnasty; volume in ~ format szesnastkowy.
 sedici (-dzi) = 16.
 sedile m stółek m, ławka f.
 sedimento m osad m, męty pl.
 sedizione (-dzjone) f bunt m, rokosz m.
 sedizioso buntowniczy.
 sedotto p, p sedussi p, r od sedurre.
 seducente zwodniczy, łudzający.
 seducibile (-dzi-) dający się zwieść, uwieść.
 sedurre (to seduko) a zwodzić, uwieść.
 seduta f posiedzenie n.
 seduttore m zwodziciel m, kusiciel m.
 seduzione (-dzjone) f zwodzenie n, uwodzenie n, namowa f.
 sega f piła f.
 segala, -e, f żyto n.
 segantino m tracz m.
 segare a piłować; kosić.
 segatura f trociny pl., piłowanie n, koszenie.
 seggetta (-dzet-) f stolec m.

seggio (-dajo) m stółek m krzesło n, tron m; ~ elettorale biuro n wyborcze.
 seggiola f krzesło n, stółek m.
 seggiolaio m wyrabiający stołki.
 seggiolino m stółek m dla dzieci, stoleczek m.
 seggiolone m krzesło n z poręczami, z oparciem.
 seggo pr. od sedere.
 segheria (-ge-) f tartak m.
 segmento m odcinek m.
 segnacarte (sennjakar-) m, inw. znaczek m.
 segnacolo (-kolo) m znak m.
 segnalare a odznaczyć, sygnalizować; ~ si r odznaczyć się, wstawić się.
 segnalato znaczny, odznaczający się.
 segnale (sennja-) m sygnał m, znak m; = indizio (-cjo) m oznaczenie n, podanie n.
 segnalibro m znaczek m.
 segnare a znaczyć, naznaczyć, oznaczyć nazwiskiem; = indicare pokazać; = firmare podpisać; ~ si r żegnać się, przęzgnąć się.
 segnatamente avv. przedewszystkiem, głównie. [sany.
 segnatario podpisujący, podpisatário m marka f pocztowa za nieopłacone porto.
 segnatura f podpis m, znak m; trybunał duchowny w Rzymie.
 segno (sennjo) m znak m, oznaka f; cogliere nel ~ nie trafić do celu; tenere a ~ trzymać w rzybie, w klubach; a ~ che... tak dalece, że.
 sego m łój m.
 segoso łożowaty.
 segregamento m segregazione (-dzjone) f oddzielenie n, odłączenie n.
 segregare a oddzielać, odłączać.
 segreti f więzienie n ścisłe; cela f więzienna.

- segretariáto** *m* sekretaryat *m*.
segretário *m* sekretarz *m*.
segreteria *f* sekretaryat *m*.
segretézza (-tecca) *f* tajemniczość *f*.
segreto *m* potajemny, tajny; tajemnica *f*.
seguácc (-cze) *m* i *f* zwolennik *m*, stronnik *m*.
seguénte następujący, następny.
segúgio (-dźjo) *m* pies *m* gończy do tropienia służący.
seguire *a* i *n* iść, postępować za kim; = *accadére* zderzyć się; *come segue* jak następuje, w sposób następujący.
seguitáre *a* i *n* iść, postępować za kim; = *continuáre* dalej ciągnąć, dalej co robić; *seguita* dalszy ciąg nastąpi.
séguito *m* następstwo *n*, orszak *m*, drużyna *f*, poczet *m*, skutek; *al séguito à la suite*; *in ~* potem.
sei 1. *pr.* od *éssere*; 2. = 6.
seicénte *v.* *secénte*.
selce (-cze) *f* krzemień *m*.
selciáre *a* brukować.
selciáto (-czja-) bruk *m*.
selciatóre *m* brukarz *m*.
selezióne (-dzjone) *f* dobór *m*.
sella *f* siodło *n*; *caválio da ~* koń *m* wierzchowy.
selláio *m* siodlarz *m*.
selláre *a* siodłać.
sellería *f* siodlarnia *f*.
selva (-wa) *f* las *m*.
selvaggína (-dźzina) *f* dziczyzna *f*, zwierzyna *f*.
selvággio (-dźjo), **selvatico** (-ko) dziki, leśny.
selvicultúra (selwikul-) *f* gospodarstwo *n* leśne.
selvóso (-wo-) zalesiony.
semáforo *m* semafor *m*.
sembiánte *m* twarz *f*, oblicze *n*; *far ~* udawać co.
sembiánza (-ca) *f* wygląd *m*, pozór *m*.
sembráre *n* zdawać się.
- seme** *m* nasienie *n*; ~ *di zucca* ziarno *n* dyni, bani; *semi da bachi* jaja *pl.* jedwabników.
semel *m*, *inv.* bulka *f*.
seménta *f* wysiew *m*, siew *m*, zasiew *m*.
seménza (-ca) *f* nasienie *n*.
semenzáio *m* szkółka *f* drzew, nasiennik *m*.
semestrále półroczny.
seméstre *m* półrocze *n*.
semi... pół.
semiáperto półotwarty.
semicérchio (-czerkjo) *m* półkole *n*.
semicircoláre (-czirko-) półkolisty.
semicúpio (-ku-) *m* kąpiel *f* nasiadowa.
semidío (*pl.* *semidéi*) *m* półbożek *m*.
seminagióne (-dźjo-) *f* wysiew *m*, zasiew *m*.
semináre *a* siał.
semináριο *m* seminarium *n*.
seminarísta *m* seminarzysta *m*.
semináto *m* pole *n* zasiane, zasiewy *pl.*; *uscir dal ~* zbierać, wystąpić.
seminatóre *m* siewacz *m*, siewca *m*.
seminatúra *f* sianie *n* zasianie *n*.
seminúdo półgoly.
semisérío na pół poważny.
semíta *m* Semita *m*.
semítico (-ko) semicki.
semitóndo półokrągły.
semívivo (-wiwo) półżywy.
semóla *f* otręby *pl.*; *piegi pl.* na twarzy.
semolino *m* kasza *f* drobna, grysik *m*.
Sempióne *m* Simplon *m*.
sempitérno wieczny.
semplice (-cze) pojedynczy, prosty.
sempliciótto (-czjot-) *m* duren *m*, cymbał *m*.
semplicísta *m* znajdujący się na ziolach.

semplicità (-cz-) *f* prostota *f*,
pojedynczość *f*, głupota *f*.
semplificàre (-kare) *a* uprościć.
semplificazióne (-dzjone) *f* u-
proszczenie *n*.
sempre *adv.* zawsze; ~ *che...*
przypuściwszy, że...
semprevérde (-wer-) *m* zawsze
zielony.
semprevívo (-wiwo) *m* altana *f*
z zieleni, dzikiego wina.
senà *f* senes *m*.
sénapa *f* gorczyca *f*.
senapáto gorczyczny.
senapísmo *m* synapizm *m*.
senário sześćożgłokowy.
senáto *m* senat *m*.
senatóre *m* senator *m*.
senatoriále senatorski, senacki.
seníle starczy, zgrzybiały.
senilità *f* starczość *f*, zgrzybia-
łość *f*.
senióre starszy.
Senna *f* Sekwana *f*.
senno *m* zmysł *m*, rozsadek *m*,
sąd *m*, roztropność *f*; *far* ~
stać się rozsądnym, zmadrzeć.
fuor di ~ od zmysłów.
seno *m* łono *n*.
senonchè (-ke) *adv.* gdyby nie,
jeżeli nie, inaczej.
sensále *m* pośrednik *m*, faktor *m*.
sensatézza (-tecca) *f* rozumność *f*.
sensáto rozumny.
sensazióne (-dzjo-) wzbudza-
jący wrażenie, wywołujący
wrażenie.
sensazióne *f* czucie *n*, uczucie
n, wrażenie *n*.
sensería *f* pośrednictwo *n*; fak-
torne *n*.
sensibile zmysłami dostrzegalny,
odbierający wrażenie przez
zmysły.
sensibilità *f* wrażliwość *f*, czu-
łość *f*, zdolność *f* czucia.
sensitiva (-wa) *f* zdolność *f*,
czucia, czulek *m*.
sensitivo (-wo) czujący, wrażli-
wy, czuły.

sensò *m* zmysł *m* myśl *f*;
= **sentiménto** czucie *n*;
~ **comúne** rozum *m* ludzki;
far ~ wzbudzać wrażenie, wy-
woływać wrażenie; *d' altri*
senzí szlachetny sposób my-
ślenia, sposób postępowania;
smarríre *i* **senzí** stracić przy-
tomność *f*, stracić zmysły.
sensuále zmysłowy.
sensualità *f* zmysłowość *f*.
senténza (-ca) *f* wyrok *m* są-
dowy; zdanie *n*.
sentenziáre (-cja-) *a* sądzić,
wyrokować.
sentenzióso dowcipny, głęboko
pomyślany, przemyślny.
sentiero *m* ścieżka *f*, drożyna *f*.
sentimentále uczuciowy.
sentimentalismo *m* sentimen-
talità *f* uczuciowość *f*.
sentiménto *m* uczucie *n*;
= **opinióne** *f* zdanie *n*, mnię-
manie *n*.
sentína *f* spód *m* okrętu.
sentinella *f* straż *f*, żołnierz *m*
stojący na warcie; **éssere di** ~
trzymać straż.
sentire *a* *i* *n* czuć, poczuć;
= **udire** ułyszeć, słyszeć;
= **odoráre** wąchać; **farsi** ~
dać się słyszeć, dać się uczuć;
~ **si** *r* czuć się; ~ **sela di...**
(*inf.*) być w stanie, mieć od-
wagę.
sentóre *m* przecucie *n*; **avér** ~
zwąchać piżmo nosem, prze-
wąchać co.
senza (-ca) *prep.* bez; *far* ~ **di**
qualche cosa bez czegoś o-
bejść się, obchodzić się.
sépalò *m* listek *m* w kielichu
kwiatu. [oddzielić.
separábile dający się odłączyć,
separabilità *f* rozdzielność *f*,
rozłączność *f*.
separáre *a* odłączyć, rozłączyć,
oddzielić.
separataménte *adv.* oddzielnie,
odrębnie, osobno.

separazióne (-dzjone) odłączenie *n*, oddzielenie *n*, rozdział *m*.

sepelcrále grobowy.

sepelceréto *m* grobowisko *n*, miejsce *n* grzebania.

sepólcro *m* grób *m*.

sepólto (sepulto) *p*, *p* od **seppellire**.

sepoltúra *f* pogrzebanie *n*, grzebanie *n* umarłych.

seppelliménto *m* chowanie *n*, pochowanie *n*, grzebanie *n* umarłych.

seppellire (io seppellisko) *a* grzebać, pogrzebać umarłego.

seppellitóre *m* grzebiący umarłych.

seppi *p*, *r* od **sapére**.

séppia *f* sepia *f*.

seppúre *cong.* jeżeli tylko, jeżeli zgóła.

sequéla *f* dalszy ciąg *m*, dokończenie *n*.

sequestrábile dający się zająć, zasekwestrować.

sequestfáre *a* sekwestrować, zająć co.

sequéstro *m* sekwestracja *f*, zajęcie *n* sądowe.

sera *f* wieczór *m*.

seráfico (-ko) anielski, seraficzny.

serafino *m* serafin *m*.

serále wieczorny.

seráta *f* wieczór *m*; ~ **d'onóre** przedstawienie *n* galowe; ~ **a benefizio** przedstawienie *n* beneficjowe.

serbáre *a* chować, przechować, zachowywać. [nie *n* na co.

serbatóio *m* zbiornik *m*, schowaw-

serbo *m* schowanie *n*, strzeżenie *n* czego.

serenáta *f* serenada *f*.

serenissimo najjaśniejszy *m*.

serenità *f* pogoda *f*, wesołość *f*, bezstronność *f*.

seréno pogodny.

sergénte (-džen-) *m* sierżant *m*, podoficer *m*.

seríco (-ko) jedwabny.

sericultóre *m* hodowca *m* jedwabników.

sericultúra *f* hodowla *f* jedwabników.

série *f* serya *f*, szereg *m*, rząd *m*, następstwo *n*.

serietà *f* powaga *f*.

sério poważny.

serménto *m* sucha gałązka winnej latorośli.

sermóne *m* kazanie *n*; = **língua** *f* mowa *f*, język *m*.

serótino późno dojrzewający; spóźniony.

serpe *f* i *m* wąż *m*.

serpeggiáre (-dźja-) *n* widać się, kręcić się wężykiem.

serpénte *m* wąż *m*.

serpéntino węzowaty.

sérqua (-kua) *f* tuzin *m* (jaj, owoców); wielka liczba *f*.

serra *f* grobla *f*, tamia *f*, cieplarnia *f*.

serrágljo (-ralljo) *m* menażerya *f*, klatka *f* na dzikie zwierzęta;

seraj *m*, harem *m*.

serramánico (-ko): **coltéllo** *m* a ~ scyzoryk *m*.

serráme *m* zamek *m* u drzwi; zamknięte miejsce *n*.

serráre *a* zamykać, zamknąć; = **stringere** (-dże-) gnieść, ścisnąć, ścisnąć w stanie (o sukniach); **un serra serra** ścisnąć *m*, tłok *m*; ~ **si** *r* cisnąć się.

serráto zamknięty, obcisły, ścisnięty.

serrátura *f* zamek *m*, zamknię-

serto *m* wieniec *m*. [cie *n*.

serva (-wa) *f* sługa *f*, służąca *f*.

servágljo (-dźjo) *m* niewola *f*.

servénte *m* i *f* 1. załotnik *m*, gach *m*, amant *m*; 2. dozorca *m*, strażnik *m*.

servibile przydatny, użyteczny.

servígljo (-widźjo) *m* służba *f*.

servíle niewolniczy.

servíre *n* i *a* służyć, usłużyć; = **pórgere** podawać; ~ **si** *r*

- używać; ~ si da qualcheduno u kogoś kupować, u kogoś kazać robić; si serve del mio dizionario używa mego słownika.
- servitoráme *m* zgraja *f*; służba.
- servitore *m* służący *m*.
- servitù *f* służba *f*, czeladź *f*, niewola *f*, poddaństwo *n*.
- serviziále (-widzjale) *m* lewatywa *f*.
- serviziévole (-dzjewo-) uczynny, usługowy.
- servizio (-cjo) *m* służba *f*, obsłużenie *n*.
- servo (-wo) *m* służący *m*, parosésamo *m* sezam *m*. [bek *m*.
- sesquipedále (-kui-) łokciowy.
- sessagenário (-dże-) sześćdziesięcioletni.
- sessagésimo sześćdziesiąty.
- sessánta = 60.
- sessanténne sześćdziesięcioletni.
- sessantésimo sześćdziesiąty.
- sessantina *f* prawie sześćdziesiąt; sulla ~ około sześćdziesięciu
- sessénnio *m* okres *m* sześćoletni.
- sessióne *f* posiedzenie *n*, okres *m* posiedzeń.
- sessó *m* pleć *f*.
- sessuále płciowy.
- seste *f*, *pl.* cyrkiel *m*.
- sestétto *m* sekstet *m*.
- sestiére *m* dzielnica *f* miasta.
- sestina *f* spionkafsześciostrofowa.
- sesto 1. *m* porządek *m*, szyk *m*, ład *m*, format *m* książki; 2. szósty; 3. szósta część.
- séstuplo sześciokrotny.
- seta *f* jedwab *m*.
- setáceo (-czeo) jedwabny, jedwabisty.
- setainólo *m* fabrykant *m*, handlarz *m* jedwabnych materyi.
- sete *f* pragnienie *n*; avér ~ mieć pragnienie.
- seterie *f*, *pl.* towary *pl.* jedwabne.
- setificio (-czjo) *m* przędzalnia *f* jedwabiu.
- sétola *f* szczecina *f*, włosień *m*; rozpadlina *f*.
- setolino *m* szcztotka *f*.
- setolóso pełen rozpadlin.
- setta *f* sekta *f*.
- settagono *m* siedmiokąt *m*.
- settánta = 70. [tni.
- settanténne siedemdziesięciolecie.
- settantésimo siedemdziesiąty.
- settantina *f* prawie siedemdziesiąt; sulla ~ około siedemdziesiątki.
- settário *m* sekciarz *m* sekciarski.
- sette = 7.
- settecentésimo siedemsetny.
- settecentó (-czen-) siedemset; ósmy lub osiemnasty wiek.
- settémbre *m* wrzesień *m*.
- settenário złożony z siedmiu.
- settenniale okres *m* siedmioletni.
- setténne siedmioletni.
- setténnio *m* okres *m* siedmioletni.
- settentrionále północny; mieszkaniec *m* krajów północnych.
- settentríone *m* północ *f*.
- settimána *f* tydzień *m*; ~ santa wielki tydzień *m*.
- settimanále tygodniowy.
- settímo siódmy.
- settóre *m* wycinek *m* koła.
- settuagenário (-dże-) siedemdziesięcioletni.
- settuagésimo siedemdziesiąty.
- severita *f* surowość *f*, ostrość *f*.
- sevéro (-we-) surowy, ostry.
- sevizia (-wicja) *f* okrucieństwo *n*, srogość *f*, dzikość *f*.
- sevo *m* łój *m*.
- sezionäre a sekcjonować, krajać.
- sezíone (-cjone) *f* oddział *m*, sekcya *m*, przekrój *m*.
- sfaccendáto (-czau-) niezajęty, niezatrudniony, próżniak *m*.
- sfacchináre (-sfakki-) *n* męczyć się, mrzyć się.
- sfacciatággine (-dzi-) *f* bezwstydnosć *f*.
- sfacciáto (-czja-) bezwstydnny, bezczelny.

- sfacélo** (-cze-) *m* upadek *m*, załamanie *n*.
sfamàre *a* zaspokoić głód, nasycić.
sfare *v.* **disfàre**.
sfarfallàre *n* okazać się, wykłuć się, wylegnać się.
sfarzo (-co) *m* wystawa *f*, okazałość *f*.
sfarzóso przepyszny, wystawny.
sfasciaménto (-szja-) *m* rozwinięcie *n*, zdjęcie *n* opatrunku.
sfasciàre *a* rozwinąć, zdjąć opatrunek; ~ *si r* upaść, leźć.
sfasciatúra *v.* **sfasciaménto**.
sfatàre *a* gardzić.
sfatto 1. *p, p* od **sfare**; 2. obalony, zburzony, wycieńczony, mizerny.
sfavillàre *n* iskrzyć się, błyszczeć.
sfavorévole (-wo-) niepomysłny, niekorzystny.
sfegatàrsi *r* płuća sobie wykrzyzczyć.
sfegatàto namietny.
sfera *f* kula *f*, koło *n*.
sfericità (-czy-) *f* kulistość *f*.
sférico (-ko) kulisty.
sféristério *m* plac *m* do zabawy w piłkę.
sferra *f* stara podkowa *f* oderwana.
sferràre *a* oderwać okucie, rozkuć konia.
sferza (-ca) *f* bicz *m*, bat *m*; *la del sole* upał *m* ogromny.
sferzàre *a* chłostać, smagać.
sferzàta *f* uderzenie *n* batem.
sferzino *m* bat *m*.
sfiancàre (-ka-) *a* wyniszczyć, wynędźnić; ~ *si r* pęknąć, zawałić się.
sfiatàre *n* wyziewać, parować; ~ *si r* zadyszczyć się.
sfiatàto bez tchu, zadyszany.
sfiatatòio *m* otwór *m* dla wychodzenia powietrza.
sfibbiàre *a* rozpiąć sprzączkę, rozpiąć guziki.
sfibràre *a* wyniszczyć siły, osłabić.
- sfida** *f* wyzwanie *n*.
sfidàre *a* wyzwąć; **sfido** *io!* to się rozumie.
sfidatòre *m* wyzywający.
sfidúcia (-czja) *f* niedowierzanie *n*, nieufność *f*.
sfiduciàto (-czja-) zniechęcony, nieufny
sfiguràre *a i n* oszpecić; wydawać się źle, zblamować się.
sfilacciàre (-czja-) *n* strzępić, strzępić się.
sfilacciatúra *f* wystrzępione rzeczy *pl*.
sfilàre *a i n* wydziergać.
sfilàta *f* defilowanie *n*, szereg *m*, rząd *m*.
sfilzàre (-ca-) *a* rozbierać.
Sfinge (-dze) *f* Sfinks *m*.
sfiniménto *m* **sfinitézza** (-tecca) *f* wyczerpanie *n*, znużenie *n*.
sfinito wyczerpany, znużony.
sfioràre *a* oberwać kwiaty; splamić; ~ *qualche cosa fig.* z czegoś zebrać śmietanę.
sfioràre (io **sfiorisko**) *n* przekwitnąć.
sfioritúra *f* przekwitnienie *n*, zwiędnięcie *n*.
sfittàto nie wynajęty.
sfoderàre *a* wyciągnąć z pochwy, odpruć podszewkę.
sfoderàto wyciągnięty; bez podszewki.
sfogàre *a i n* wyziewać, wyrzucić gniew, wyszaleć; ~ *si con qualcuno* wywnętrzyć się, wynurzyć się; ~ *~ a mangiàre* nasycić się, najęść się do sytości.
sfogàto wolny, otwarty, powietrzny.
sfogatòio *m* otwór *m* do wpuszczania lub wypuszczania powietrza.
sfoggiàre (-dźja-) *n* stroić się okazale, pysznić się.
sfoggio (-dźjo-) *m* zbytek *m*, okazałość *f*, nakład *m*.
sfoglià (sfollja) *f* listek *m*, platek *m*.

sfogliare *a* zerwać liście, opisać (liście).
sfogliata *f* przeglądanie *n*; dare una ~ przeglądnać, przejrzeć.
sfogliatura *f* pozbawienie *n* z liści, opadnięcie *n* liści.
sfogo *m* ujęcie *n*, odchód *m*, wylew *m*, wynurzenie *n*.
sfolgorare, sfolgoreggiare (-dżjare) *n* błyskać, błyszczeć, jaśnieć.
sfollare *n* rozejść się, rozchodzić się; comincia *a* ~ tłum, zaczyna się rozchodzić; ~ si *r* opróżnić się.
sfondare *a* wybić dno, wybić ściany.
sfondato bezdenny, niezmierny, bez granic; ricco ~ *m* bardzo bogaty.
sfondo *m* tył *m*, głębie *f*, tło *n*.
sformare *a* przeinaczyć, odmienić; wyjąć z formy.
sfornaciare, sfornare *a* wyjąć z pieca.
sfornito pozbawiony, ogołocony, bez.
sfortuna *f* nieszczęście *n*.
sfortunatamente *adv.* nieszczęśliwie, na nieszczęście.
sfortunato nieszczęśliwy.
sfortunio *m* wypadek *m*.
sforzare (-care) *a* zmusić, przymusić; opanować gwałtem; ~ si *r* silić się, usiłować.
sforzo (-co) *m* wysiłek *m*, usiłowanie *n*.
sfrcassare (-kas-) *a* roztrzaskać, rozwalić.
sfragellare (-dżel-) *a* zgruchotać zniszczyć.
sfrangiare (-dżjare) *a* strzepić.
sfratarsi *r* zrzucić habit mniszy, kutę.
sfrattare *a* wygnać, wypędzić.
sfratto *m* wypędzenie *n*, wygnanie *n*.
sfregamento *m* tarcie *n*, nacieranie *n*.
sfregare *a* trzeć nacierać.

sfregatoio *m* ścierka *f*.
sfregiare (-dżja-) *a* oszpecić, pokierszować.
sfregio (-dżjo) *m* cięcie *n*; blizna *f*, kresa *f*.
sfrenatezza (-tecca) *f* wyuzdanie *n*, rozwiożłość *f*.
sfrenato wyuzdany, rozwiożły.
sfrondare *a* obrywać liście; niepotrzebne oddalić.
sfrontatezza (-tecca) *f* bezczelność *f*.
sfrontato bezczelny.
sfruttamento *m* wyzyskanie *n*.
sfruttare *a* wyzyskać.
sfuttatore *m* wyzyskiwacz *m*.
sfuggévole (-dżewo-) lotny, znikomy.
sfuggire *n* *a* unikać, uchodzić, wymknąć się.
sfuggita: alla ~ ulotny, uciekający.
sfumare *a* *n* wylizywać, parować, wyszumieć, ulatywać.
sfumatura *f* cienowanie *n*, ulatnianie *n*.
sfumino *m* wycieracz *m*.
sfuriata *f* wybuch *m* wściekłości, złości; grad *m* przekleństw.
sgabéllo *m* stółek *m* bez poręczy, ławka *f*.
sgambársi *r* zbierać nogi.
sgambettare *n* dreptać, podrygiwać, dygotać nogami.
sgambétto: dare lo ~ *a* qualcúno podstawić komu nogę.
sganasciare (-szja-) *a* wywichnąć szczękę ze stawu; ~ si dalle risa śmiać się do rozpuku, zrywać boki od śmiechu.
sgangherare (-ge-) *a* rozerwać, wyruszyć z zawiasów.
sgangherato nieporządny, wyruszony z zawiasów.
sgarbataggine (-dżine) *f* niegrzeczność *f*.
sgarbatézza (-tecca) *f* niegrzeczność *f*.
sgarbato niegrzeczny.

sgarbo *m* niegrzeczność *f*.
sgattaiolare *n*, ~ sela, powlec się, wymknąć się, umykać.
sgeláre (adže-) *n* rozpuszczać, roztajać.
sgelo *m* tajanie *n*, odwilż *f*.
sghembo (sgembo) ukośny, skośny.
sgherro *m* siepacz *m*, oprawca *m*.
sghiacciáre (-czjare) *n* odtajać, rozmarznąć.
sghignazzáre (-nnjaccare) *n* śmiać się głośno; wyśmiewać kogo.
sghignazzáta *f* głośny śmiech *m*, śmiech *m* szyderski, pośmiewisko *n*.
sghimbéscio (-szjo) ukośny, skośny.
sgobbáre *a* dźwigać, nosić na plecach; męczyć się.
sgobbo *m* meczenie się *n*.
sgobbóne *m* kujon *m*.
sgoccioláre (-czjo-) *n* cieć, kapać kroplami, kropić.
sgóccio *m* resztką *f*; **éssere agli sgóccio** być przy końcu, gonić resztkami.
sgolársi *r* wykrzyczeć sobie płuca.
sgoláto bez głosu, prześpiewany.
sgomberáre *a* wyprzątnąć, wypróżnić, wynieść się, przeprowadzić się.
ásgómbero 1. wolny 2. *m* przeprowadzka *f*, przenosiny *pl*.
sgombráre *v*. **sgomberáre**.
sgombro *m* makrela *f* (ryba.)
sgomentáre *a* przestraszyć, przerazić, przelęknąć.
sgoménto 1. przerażony; 2. *m* przestrasz *m*.
sgomináre *a* przewrócić do góry nogami, porozrzucić.
sgomitoláre *a* rozwinać kłębek.
sgonfiáre *a* i *n* stęchnąć, rozpedzić puchlinę.
sgónfio otęchły, zapadnięty.
sgonfiótto *m* pączek *m*. [tem.
sgorbiáre *a* powzlać atramen-

sgórbio *m* plama *f* od atramentu.
sgorgáre *n* wytryskać, wypływać.
sgorgo *m* wytryskanie *n*.
sgovernáre *a* źle rządzić.
sgovérno *m* złe gospodarstwo *n*, złe rządy *pl*.
sgozzáre (sgoccare) *a* zarznąć, poderżnąć gardło.
sgradévole (-wole) nieprzyjemny.
sgradire (io sgradisko) *n* być nieprzyjemnym.
sgradíto nieprzyjemny.
sgraffiáre *a* podrapać, zadrasnąć.
sgráffio *m* podrapanie *n*, zadrapanie *n*.
sgrammaticáre (-kare) *n* błędy gramatyczne robić.
sgrammaticáto pełen błędów gramatycznych.
sgrammaticatúra *f* usterk *m*, błąd *m* gramatyczny.
sgranáre *a* wyłuskać ziarno z kłosów, groch ze strąków.
sgranatóre *m* maszyna *f* do wybierania ziarna.
sgranatúra *f* wybieranie *n* ziarna, wyłuskiwanie *n*.
sgranchire (io sgrankieko) *n* przeciągać.
sgranelláre *a* obrywać, wyłuskiwać, wybierać ziarna.
sgranellatúra *f* wybieranie *n* ziarna, obrywanie *n* jagód.
sgrassáre *n* schudnąć.
sgraváre (-ware) *a* zdjąć ciężar, ulżyć, sprawić ulgę; ~si *r* porodzić, zledz.
sgrávio (-wjo) *m* ulżenie *n*, ulga *f*.
sgraziáto (-cjato) niezgrabny, gruby.
sgretoláre *a* potrząsać, druzgotać; ~i denti zgrzytać zębami; ~si *r* kruszyć, kruszyć się.
sgridáre *a* bałasować na kogo, łajać.
sgridáta *f* łajanie *n*.
sgroppáre *a* przelamać krzyże, wpleczyć.

sgroppáto mający krzyż porażony, wypleczony.
sgrossáre a ociosać, okrzesać.
sgualatággine (-dżine) *f* niezgrabność *f*, swawola *f*.
sguaiáto niezgrabny, swawolny.
sguaináre a wydobyć z pochwy.
sgualcáre (io *sgualczisko*) a miąć, pognieść.
sgualdrína *f* dziewczka *f*.
sguardo *m* spojrzenie *n*, wejrzenie *n*.
sguarnáre (io *sguarnisko*) a ogłocić, odłonić.
sguáttera *f* dziewczka *f* kuchenna.
sguáttero *m* kuchcik *m*.
sguazzáre (*sguaccare*) *n* brnąć, brodzić.
sgulnzagliáre (-calljare) a wysforować, puścić ze smyczy.
sgusciáre (-szjare) a i *n* łuskać, wyłuskać, wymknać się.
si *pron.* się, siebie, sobie; *si dice* mówi się, mówią; *si marita* wychodzi za mąż
si *adv.* tak; = *così* tak jest, tudzież; *dire di si* potakiwać,
sia *pr.*, *cong.* i *imper.* od *éssere*.
sibaríta *m* sybaryta *m*.
Sibéria *f* Syberya *f*.
sibilánte świszczący, syczący.
sibiláre *n* syczeć; gwizdać.
Sibilla *f* Sybilla *f*.
sibillíno sybiliński.
sibilo *m* świst *m*, gwizd *m*, syczenie *n*.
sicário (-ka-) *m* najęty zbójca *m*.
sicché (-ke) *cong.* tak iż, dlatego, gdyż; = *così che* tak że....
siccià (-dzi-) *f* suchość *f*, susza *f*, posucha
siccome (sikko-) *cong.* jak, jako, jak tylko.
Sicília (-dzi-) *f* Sycylia *f*.
siciliáno *m* Sycylijski; Sycylijszyk *m*.
sicofánte (-ko-) *m* donosiciel *m*.
sicomóro *m* sykomora *f*, figa *f* morwowa.
sículo = **siciliáno**.

sicurézza (-recca) *f* pewność *f*, bezpieczeństwo *n*; **pública** ~ publiczne bezpieczeństwo.
sicúro 1. pewny; 2. *m* pewność *f*; *per* ~ pewnie.
sicurtà *f* pewność *f*.
siderále, **sidéreo** tyczący się gwiazd.
siderurgia (-dżia) *f* przemysł *m* żelazny.
sidro *m* jabłecznik *m*.
siedo *pr.* od *sedére*.
siepe *f* płot *m*.
siero *m* serwatka *f*, surowica *f*.
sieróso surowicy.
siete *pr.* od *éssere*.
siffátto, **si fatto** *m* taki.
sifilíde *f* syfília.
sifilitico (-ko) syfalistyczny.
sifóne *m* rura *f* ssąca, syfon *m*.
sigaráio *m* robotnik *m*, robiący cygara.
sigaréttá *f* papieros *m*.
sigaro *m* cygareto *n*.
sigilláre (-dżil-) a pieczętować.
sigillatúra *f* zapieczętowanie *n*.
sigillo *m* pieczęć *f*.
sigla *f* znak *m* skraccający.
significánte (sinnifikan-) znaczący, oznaczający.
significáre o oznaczać, znaczyć; = **notificáre** zawiadomić, uwiadomić.
significativo (-wo) znaczący.
significáto *m* znaczenie *n*.
signóra (sinnjora) *f* pani *f*, małżonka *f*; i mieć **rispétti alla Sua** ~ proszę kłaniać się Pańskiej żonie.
signóre *m* pan *m*. [wać, władać.
signoreggiáre (-dżjare) *n* panować.
signoría *f* zwierzchność *f*, władza *f*, panowanie *n*; Sua **Signoría** Wielmożny Pan.
signoríle pański, wspaniały.
signorína (sinnjorína) *f* panna *f*.
signoríno *m* panicz *m*.
signorótto *m* panek *m*.
silénzio (-cjo) *m* milczenie *n*; *far* ~ milczeć.

- silenzjóso** milczący.
silfo *m* sylf *m*.
silice (-cze) *f* krzemionka *f*.
sillaba *f* zgłoska *f*.
sillabáre *a* zgłoskować, syla-
 bizać.
sillabo *m* syllabus *m*, index *m*.
sillogismo (-dzi-) *m* sylogizm *m*.
sillografía *f* drzeworytnictwo *n*.
siluétta *f* sylwetka *f*.
silurificio (-czjo) *m* fabryka *f*
 torpedów.
silúro *m* sum *m* (ryba); tor-
 pedo *n*.
silváno (-wa-) leśny, lesisty.
silvéstre leśny.
Silvéstro *m* Sylwester *m*.
simboleggiáre (-dżare) *n* wy-
 obrazić pod postacią, pod go-
 dłem.
simbólico (-ko) symboliczny,
 wyrażony przez godło.
simbolo *m* symbol *m*, godło *n*.
simigliánte *v.* somigliánte.
simile podobny; *e* simili ta-
 kowy, podobny; = *próssimo*
m bliźni *m*.
similitúdi *n* podobieństwo *n*,
 porównanie *n*.
simmetría *f* symetria *f*, ład *m*,
 porządek *m*.
simmétrico (-ko) symetryczny.
simonia *f* świętokupstwo *n*, sy-
 monia *f*.
simpatía *f* sympatya *f*, społeczu-
 cie *n*, sprzyjanie *n* komu.
simpático (-ko) sympatyczny.
simpatizzare (-ticcare) *n* sym-
 patyzować.
simpósio *m* uczta *f*.
simulacro *m* wizerunek *m*, po-
 sag *m*, widmo *n*, mara *f*.
simuláre *n* zmyślać, udawać.
simulatóre *m* zmyślacz *m*,
 udawacz *m*.
simulazióne (-dżjone) *f* zmyśla-
 nie *n*, udawanie *n*.
simultanéità *f* współczesność *f*.
simultáneo współczesny.
sinagóga *f* synagoga *f*, bożnica *f*.

- sinceráre** (-cze) *a* przekonać,
 dowieść; ~ *si* *r* przekonać
 się, upewnić się.
sincerità *f* szczerłość *f*.
sincéro szczerzy.
sinché (-kè) *prep* póty, dopóki.
sincope (-ko-) *f* skrócenie *n*,
 atak *m* apoplektyczny.
sincronismo *m* współczesność *f*.
sincrono współczesny.
sindacabile (-ka-) dający się
 skontrolować.
sindacabilità *f* możność *f* kon-
 trolowania.
sindacále burmistrzowski.
sindacáre *a* kontrolować.
sindacató *m* syndykat *m*, urząd
m burmistrzowski; ~ profes-
 sionále bractwo *n*, gwarectwo *n*.
sindaco (-ko) *m* burmistrz *m*,
 syndyk *m*, zarządca *m*.
sindone *f* prześcieradło *n*,
 w które było obleczone ciało
 Chrystusa Pana.
sinfonía *f* symfonia *f*.
sinfónico (-ko) symfoniczny.
singhiozzáre (-giocca-) *n* mieć
 czkawkę.
singhiózzo *m* czkawka *f*, łkanie
n, szloch *pl*.
singoláre 1. osobny, szczególny;
 = *strano* osobliwy, dziwny,
 cudaczny; 2. *m* liczba *f*. pojed-
 yncza (singularis).
singularità *f* osobliwość *f* szcze-
 gólność *f*.
singolo pojedynczy.
singulto *v.* singhiózzo.
siniscále (-skalko) *m* marszałek
m dworu, rzadca *m* prowinc-
 yji, podskarbi *m*.
sinistra *f* lewica *f*, lewa ręka *f*,
 lewa strona *f*; *a* ~ na lewo.
sinistro lewy, szkodliwy, zgubny;
 wypadek *m*.
sino, fino *prep*. do, aż, póki.
sinodále synodalny.
sinodo *m* synod *m*.
sinonimia *f* blisko lub równo-
 znaczność *f*.

sinónimo równoznaczný.
sinóra avv. dotąd.
sinóttico (-ko) przejrzystý, skrótcony, jasny, wyraźny; quadro ~ m tablica f, przedstawiająca coś jasno i w skróceniu.
sintássi f składnia f.
sintáttico odnoszący się do składni.
sintesi f synteza f, złożenie n.
sintetizzáre (-ticca-) a postępować syntetycznie.
sintomático (-ko) symptomatyczny.
sintomo m objaw m, symptom m.
sinuosità f krętość f, zakręt m.
sinuoso kręty.
Slon, Sionne f Syon m.
sipário m zastona f w teatrze.
Síracúsa (-ku-) f Syrakuzy pl.
sire m król m, Najjaśniejszy
siréna f syrena f. [Panie.
Sírja f Syrya f.
siríaco (-ko) syryjski.
siringa f lewatywa f, flet m, bez m.
Sírío m Syryusz m.
siróppo m syrop m.
sísmico (-ko) seismiczny.
sismógrafo m seismograf m.
sistéma m system m, układ m.
sistemáre a układać, uporządkować, ułożyć w pewien system; ~ si r swoje sprawy uporządkować.
sistemático (-ko) systematyczny.
sistemazióne (-dzióne) f systemizowanie n, układ m.
sitibóndo spragniony; chętny, łaknący czego.
sító m 1. smród n; 2. położony; miejsce n, położenie n.
situáre a umieścić, położyć.
situáto położony.
situazióne (-dzióne) f położenie n.
Siviglia (-willja) f Sewila f.
slacciáre (-czja-) a rozwiązać, rozpiąć.
slanciáre a ciskać, rzucać, miotać; ~ si r rzucić się.

slanciáto wysmakły.
slancio (-czjo) m zapal m, napęd m, uniesienie n, popęd m.
slargáre a rozszerzyć.
slattáre a odłączyć od piersi, odzwyczaić się. [mazany.
slaváto (-wa-) niewyraźny, zaślawo (-wa) słowiański; Słowianin m.
sléale niewierny, wiarołomny.
slaltà f nieuczciwość f, niewierność f.
slégáre a odwiązać, rozwiązać; ~ si r zniknąć, rozpuścić się.
slégáto bez związku.
Slésia f Szląsk m.
slitta f sanki pl.
slogaméto m zwichnięcie n, zwichnienie n.
slógáre a zwichnąć
slogatúra f zwichnięcie n.
sloggiáre (-dźja-) a i n wypędzić, wyprowadzić się, wynieść się.
slómbáre a porazić lędźwie, krzyżę.
smacchiáre (emakkja-) a czyścić.
smacchiátore m czyściciel m plam.
smacchiátúra f wyczyszczenie n plam.
smacco (smakko) m obelga f, hańba f, zniewaga f.
smagliáre (smallja-) a i n oka w siatce, pończosze rozpuścić.
smagríre (io smagrisko) a i n wychudnąć, schudnąć.
smalláre a łuskać orzechy, międły.
smaltáre a szmelcować, emaliować, polewać, dać polewę.
smaltátore m polewacz m, szmelcownik m.
smaltatúra f szmiele m, emalia f.
smaltire (io smaltisko) a trawić, wytrzeźwić się, wyprzedzić (to-war).
smalto m wapno z piaskiem; szmiele m, emalia f, glazura f.
smammolársi r wpaść w zachwy.

- smancería** (-cze-) *f*/pieszczotliwość *f*, zniewieściałość *f*.
smanceróso pieszczotliwy, grymaśny.
smánia *f* żądza *f*, szal *m*.
smaniáre *n* szaleć.
smanieráto niegrzeczny, nieobyczajny.
smanióso szalony, pożąający.
smantelláre *a* zburzyć mury twierdzy.
smargiássare (-dźjas-) *n* junażyć, chęłpić się.
smargiássáta *f* samochwalstwo *n*, junactwo *n*.
smargiásso *m* junak *m*, samochwał *m*.
smarrire (io smarrisko) *a* stracić, zgubić; ~si *r* zablądzić; = *confondersi* zmieszać się, przestraszyć.
smarríto zmieszany.
smascellársi (-szel-) *r* szczękę sobie wywichnąć; ~dalle risa śmiać się do rozpuku, pękać ze śmiechu.
smascheráre (-ske-) *a* zdjąć maskę, odsłonić, wykryć.
smascheratóre *m* odkrywający, odsłaniający co.
smembraménto *m* rozkawalkowanie *n*, podział *m*.
smembráre *a* rozkawalkować, podzielić.
smemoratággine (-dźzine) *f* niepamiętanie *n*, zapominanie *n*.
smemoráto zapominający, niepamiętający.
smentire (io smentisko) *a* zadać kłam, zaprzeczyć; *non smentirsi* pozostać wiernym samemu sobie.
smentíta *f* zaprzeczenie *n*.
smeráldo *m* szmaragd *m*.
smerciáre (-czja-) *a* wyprzedać, sprzedać.
smércio (-czjo) *m* odbyt *m*.
smergo *m* kaczka *f*.
smerigliáre (-rillja-) *a* trzeć, głazdzić szmirgłem.
- smeriglió** *m* szmirgiel *m*.
smerláre *a* wycinać ząbki, zęby; obrębiać.
smerlo *m* obrębianie *n*, obszycie *n* haftem.
smesso *p*, *p* od sméttere.
sméttere *a* i *n* przestać, zdjąć, porzucić.
smezzáre (smecca-) *a* połowić, dzielić.
smidolláre *a* wyjmować szpik z kości.
smilzo (-co) chudy, wychudły.
sminuíre (io sminuisko) *a* zmniejszać, uszczuplić.
smínuzzaménto (-nucca-) *m* drobienie *n*, rozdrobienie *n*.
smínuzzáre *a* rozdrobić.
Smirne *f* Smyrna *f*.
smisuratézza (-tecca) *f* niezmierność *f*.
smisuráto niezmierny.
smobiliáre *a* wyprzątnąć, wypróżnić.
smobiliáto nieumeblowany.
smoccoláre (smokko-) *a* objaśnić świecę.
smoccolatóio *m* szczypce *pl*. do objaśniania świec.
smoccolátúra *f* knot *m* spalonej świecy. [gliwy.
smodáto bez wiary, niepowsciąż.
smoderatézza (-tétca) *f* bezmiar *m* nieumiarkowanie *n*.
smoderáto bezmierny, nieumiarkowany.
smolláre *n* namoczyć.
smontáre *n* i *a* zejść, zsiąć, zleźć
smórfia *f* wykrywanie *n* gęby; grymas *m*.
smorfióso blażeński, grymaśny.
smorto wybladły, błądy.
smorzáre (-care) *a* przytłumić, gasić, dusić; = *spégnere* (spenje-) zgasić.
smorzátúra *f* przytłumienie *n*.
smorzo (-co) *m* gaśnik *m*, przytłumiacz *m*.
smossi *p*, *r* smosso *p*, *p* od smuóvere.

smotta *f* osypisko *n*.
 smottàre *n* osypywać się, zawa-
 lić się.
 smozzàre (smocca-) *a* odciąć,
 odjąć.
 smozzicàtura (-ka-) *f* skaleczenie
n, okaleczenie *n*.
 smozzicàre *a* skaleczyć, odciąć,
 uciąć.
 smúngere (-dże-) *a* doić, wyssać.
 smunto chudy, wyczerpany.
 smuóvere (-were) *a* posuwać na-
 przód, poruszać, wzruszyć np.
 ziemię.
 smussàre *a* przytepić, uciąć.
 smussatúra *f* przytepienie *n*.
 snaturàre *a* przemienić, odmie-
 nić, rozbestwić.
 snaturàto nienaturalny, rozbe-
 stwiony.
 snebbiàre *a* rozpędzić mgłę.
 snello chyży, rześki; = slan-
 ciàto (-czja-) wysmukły; = agile
 (-dži-) zwinny, rączy.
 snervaménto (-wa-) *m* osłabienie
n, wyniszczenie *n* sił.
 snervàre *a* osłabić, zwątlić.
 snervatèzza (-tecca) *f* osłabienie
n, zwątlenie *n*, bezsilność *f*.
 snidàre, snidiàre *a* wyjąć
 z gniazda; wypędzić nieprzyja-
 ciela.
 snocciolàre (-czjo-) *a* wyjąć pe-
 stki; zapłacić gotówką.
 snodàre *a* rozwiązać.
 snodatúra *f* przegub *m*.
 snudàre *a* wyciągnąć; obnażyć.
 so *pr.* od sapére.
 soàve (-we) miły, przyjemny, słod-
 ki.
 soavità *f* przyjemność *f*, słodycz
f; łagodność *f* charakteru.
 sobbalzàre (-care) *n* podskoczyć,
 zerwać się.
 sobbàlzo *m*: di ~ nagle; dare
 un ~ zrywać się, porywać się.
 sobbarcàre (-ka-) *a* komuś coś
 nałożyć; ~ si *r* poddać się cze-
 mu, podjąć się czego.
 sobbòrgo *m* przedmieście *n*.

sobillàre *a* podbechtywać, pod-
 burzyć.
 sobillatòre *m* buntownik *m*, pod-
 zegacz *m*.
 sobrietà *f* wstrzemięźliwość *f*.
 sóbrio wstrzemięźliwy, umiarko-
 wany.
 socchiùdere (sokkju-) *a* przy-
 knąć.
 soccòmbere *a* podlegać, podpa-
 dać.
 soccòrrere *a* pomagać.
 soccorrèvole (-wole) pomocny.
 soccorritòre *m* pomocnik *m*, po-
 magający.
 soccorsi *p, r* soccorso *p, p* od soc-
 còrrere.
 soccòrso (sokkor-) *m* pomoc *f*;
 gridàr ~ wołać na pomoc.
 sociàle (-czja-) społeczny, towa-
 rzyski.
 socialismo *m* socjalizm *m*.
 socialista *m i f* socjalista *m*.
 socializzàre (-licca-) *a* uspołecz-
 nić.
 socializzazióne (-dzjone) *f* uspo-
 łecznienie *n*.
 società (-czje-) *f* towarzystwo *n*;
 = associazióne *f* związek *m*,
 stowarzyszenie *n*.
 sociévole (-wole) towarzyski.
 sociévolèzza (-lecca) *f* towarzy-
 skość *f*.
 sócio (-czjo) *m* towarzysz *m*, czło-
 nek *m*; = abbonàto abonent *m*.
 sociologia (-dzia) *f* socjologia *f*.
 sociólogo *m* socjolog *m*.
 soda *f* soda *f*. [uie *n*.
 sodalizio (-cjo) *m* stowarzysze-
 soddisfacènte (-czen-) zadosyc
 czyniący.
 soddisfàre *a i n* zadowolnić, za-
 spokojić, zadosyc uczynić.
 soddisfazióne (-dzjone) *f* zado-
 wolenie *n*, zadosycuczynienie *n*.
 sodèzza (-decca) *f* twardość *f*,
 tęgość *f*, dzielność *f*.
 sodisfacènte *v.* soddisfacènte.
 sodo twardy; = forte lity,
 porządny.

Sódoma *f* Sodoma *f*.
sodomía *f* sodomia *f*.
sodomita *m* sodomita *m*.
sofà *m*, *inv.* sofa *f*.
sofferénte cierpiący.
sofferénza (-ca) *f* cierpienie *n*.
sofferire *v.* soffrire.
soffermàrsi *r* zatrzymać się.
sofférsi *p*, *r* **sofférto** *p*, *p* od **soffrire**.
soffiàre *a* *i* *n* dmuchać, szeptać, komu do ucha, paraskać, sapać; = **sbuffàre** paraskać; ~ **nel fuoco** podszczuwać.
soffiàta *f* dmuchanie *n*, parskanie *n*.
soffice (-cze) miękki.
soffiétto *m* mieszek *m* do dęcia.
soffio *m* dmuchanie *n*, dech *m*, oddech *m*; = **álito** dech *m*.
soffióne *m* zausznik *m*, plotkarz *m*.
soffitta *f* izba *f* na strychu.
soffitto *m* powała *f*, pułap *m*, sufit *m*.
soffocàre (-kare) *a* dusić, zadusić, przytłumić.
soffocazióne (-dzjone) *f* uduszenie *n*, przytłumienie *n*.
soffregàre *a* *z* lekka nacierać.
soffribile znośny.
soffrire *a* *i* *n* znosić, wycierpieć, cierpieć.
sofisma *m* sofizmat *m*.
sofista *m* *i* *f* sofista *m*.
sofisticággine (-dzjone) *f* subtelne rozumowanie *n*, fałszywe dowodzenie *n*.
sofisticàre (io **sofistiko**) *n* *i* *a* używać pozornych rozumowań, zrzedzić.
sofistichería (-ke-) *f* subtelne rozumowanie *n*, fałszywe dowodzenie *n*.
sofistico (-ko) sofistyczny.
soggettàre (-dzjet-) *a* podbić, zmusić do czego.
soggettivo (-wo) podmiotowy.
soggettó *m* podbity, podmiot *m*; **andàre** ~ *a* qualche cosa *cierpieć* wskutek czego.

soggezióne (-dzjone) *f* uniżoność *f*, poddaństwo *n*.
sogghignàre (sogghignàre) *n* szyderczo naśmiewać się, uśmiechać się.
sogghigno *m* uśmiech *m*.
soggiacére (-dzjaczere) *n* podlegać, ulegać, być podległym.
soggiàcqui (-kui) *p*, *r* od **soggiacére**.
soggiogaménto *m* ujarznienie *n*.
soggiogàre *a* ujarzmić, podbić.
soggiogatóre *m* ujarzmiiciel *m*.
soggiornàre *n* przebywać.
soggiórno *m* pobyt *m*.
soggiúngere (-dzjundže-) *a* dodać, dołączyć, przydać.
soggiúnsi *p*, *r* **soggiúnto** *p*, *p* od **soggiúngere**.
soggiuntivo (-wo) *m* tryb *m* łączący.
sóggolo *m* chusta *f* biała pod szyją.
sogguardàre *a* podglądać; nieznacznie, chyłkiem **spozierać**.
sóglia (sollja) *f* próg *m*.
sógljo 1. *m* tron *m*; 2. *pr.* od **solére**.
sógliola *f* język *m* (ryba morska).
sognàre (sonnja-) *a* ~ *si* *r* śnić, śnić się; marzyć.
sognatóre *m* marzyciel *m*.
sogno *m* sen *m*; **neppure per** ~ nawet przez sen *mnie* by to nie przyszło.
soláio *m* strych *m*.
solaménte *adv.* tylko.
solàre słoneczny; **anno** ~ *m* rok *m* słoneczny.
solàta *f* kąpiel *f* słoneczna.
solatío *m* wystawiony na słońce.
solcàre (-kare) *a* robić brózdę, brózdzić.
solcatúra *f* robienie *n* brózd.
solco (-ko) *m* brózda *f*.
soldatésca (-ska) *f* żołnierstwo *n*.
soldatésco żołnierski.
soldáto *m* żołnierz *m*.
soldo *m* żołd *m*.

sole *m* słońce *n*.
solecismo (-*cz*-) *m* błąd *m* językowy, błąd przeciwko składni.
soleggiare (-*dż*are) *a* wystawiać na słońce, położyć na słońcu.
soleggiato słoneczny.
solénne uroczysty; *un* ~ *briccóne* zawołany, sławny łądjak.
solennità *f* uroczystość *f*, święto *n* uroczyste.
solennizzare (-*nicca*-) *a* święcić, uroczyscie obchodzić.
solére *n* mieć zwyczaj.
solérte skrzętny, pilny.
solérzia (-*cja*) *f* skrzętność *f*, pilność *f*, staranność *f*.
solétta *f* podeszwa *f* pończochy.
solétto samiuteńki, sam na świecie.
solfa *f* solfa *f*.
solfanéllo, **zolfanéll**o *m* zapalka *f*.
solfáto *m* siarkan *m*, siarczan *m*.
solféggio (-*dż*o) *m* solfeż *m*.
solfórico (-*ko*) siarczany, siarkowy; *ácido* ~ *m* kwas siarkowy.
solforóso siarczany.
solfúro *m* siarka *f*.
solidále solidarny.
solidarietà *f* solidarność *f*.
solidità, **solidézza** (-*decca*) *f* moc *f*, trwałość *f*, gruntowność *f*, stałość *f*.
sólido stały, gruntowny; = *duré-vo*le trwały; *in* ~ solidarnie.
solilóquio (-*ku*jo) *m* monolog *m*.
solingo sam, samotny.
solino *m* kołnierz *m*.
solista *m* solista *m*.
solitário *m* samotny, odludny; pustelnik *m*.
sólito zwykły, zwyczajny; *siamo alle sólite* zawsze stara historia, zawsze ta sama rzecz; *al* ~ zwykle, zwyczajnie.
solitudíne *f* samotność *f*.
sollazzare (-*lacc*a-) *a* bawić, rozrywać; bawić się.
sollázzo *m* zabawa *f*, rozrywka *f*.

sollecitare *n* przyspieszać, naglić; ~ *si r* spieszyć się.
solleccitatóre *m* naganiacz *m*, orędownik *m*.
solleccitazíone (-*dż*one) naleganie *n*, pobudzanie *n*, upomnienie *n*.
sollécito (-*cz*ito) skory, skwapliwy.
solleccitúdine *f* prędkość *f*, skwapliwość *f*.
solleóne *m* dnie gorące *pl*.
solleticare (-*kare*) *a* lechtać, łąskotać, pobudzać.
solletico (-*ko*) *m* łaskotka *f*, chętką *f*; = *prudóre m* świad *m*.
sollevare (-*ware*) *a* podnieść, poruszyć, podburzyć.
sollevazíone (-*dż*one) *f* powstanie *n*, bunt *m*.
sollievó (-*wo*) *m* ulga *f*; = *confórto* pociecha *f*.
sollúchero *m* zachwyf *m*, uniesienie *n*, lubieżność *f*.
solo *agg.* i *adv.* sam; = *único* jedyny; *al* ~ *pensiéro* na samą myśl.
soltáto *adv.* tylko.
solúbile rozpuszczalny.
solubilità *f* rozpuszczalność *f*.
soluzíone (-*cjo*-) *f* rozczyń *m*, rozwiązanie *n*.
solvénte, **solvibile** będący w stanie zapłacić.
solventézza (-*wentecca*) *f* możność *f* zapłacenia.
soma *f* ciężar *m*, ładunek *m*.
somára *f* oślica *f*.
somáro *m* osioł *m*.
somigliánte (-*milljan*-) podobny.
somigliánza (-*ca*) *f* podobieństwo *n*.
somigliare *n* być podobnym.
somma *f* suma *f*, wynik *m* ogólny; *in* ~ *delle somme* jednym słowem, zgola.
sommaménte *adv.* nadzwyczajnie, bardzo, nader.
sommáre *a* dodawać, razem zliczyć.

sommário *m* dorywezy; wyciąg *m*.
sommègere (-dże-) *a* zanurzyć;
 = **inondàre** zatopić; ~ *si r* za-
 tonąć.
sommèrgibile dający się zanu-
 rzyć, podwodny.
sommèrsi *p, r* **sommèrso** *p, p*
 od **sommègere**.
sommersióne *f* zanurzenie *n*, za-
 topienie *n*, zalanie *n*.
somministràre *a* dać, nadać, po-
 dać; = **fornìre** opatrzeć w co,
 dostarczyć.
somministrazióne (-dzjone) *f* do-
 starczenie *n*, podanie *n*.
sommissióne *f* podległość *f*, pod-
 danie się *n*.
sommità *f* szczyt *m*, wierzcho-
 łek *m*.
sommo najwyższy; szczyt *m*.
sommóssa *f* powstanie *n*.
sonàbile dający się grać.
sonagliéra (-nallje-) *f* obróz *f*
 z dzwonekami okrągłymi.
sonàglio *m* dzwonek *m* okrągły;
serpènte *a* **sonàgli** grzecho-
 tnik *m*.
sonàre *a* *i n* grać; ~ **il campà-**
nèllo dzwonić; **sono cinque**
anni sonàti już jest pięć lat.
sonàta *f* granie *n*, sonata *f*,
 dzwonięcie *n*.
sonatóre *m* gracz *m* grający.
sonda *f* sonda *f*.
sondàre *a* sondować.
sonettista *m* autor sonetów.
sonétto *m* sonet *m*.
sonnacchióso (-nakkjo-) zaspany,
 rozspany, senny.
sonnàmbulo *m* chodzący przez
 sen.
sonnacchiàre *n* drzymać.
sonnifèro *m* nasenny; lek *m* na-
 senny.
sonno *m* sen *m*; **avér** ~ być
 śpiącym; **prénder** ~ usnąć.
sonnolènte, **sonnolénto** śpiący.
sonnolénza (-ca) *f* spączka *f*,
 ospałość *f*.
sono *pr.* od **èssere**.

sonorità *f* dźwięczność *f*.
sonóro donośny, dźwięczny.
sentuosità *f* przepych *m*, wy-
 stawność *f*.
sontuóso wystawny, okazały.
sopimènto *m* uśmierzenie *n*.
sopire (io **sopisko**) *a* uśmierzyć,
 uspokoić.
sopóre *m* głęboki sen *m*, sen-
 ność *f*.
soporifèro *m* sprawiający, wy-
 wołujący sen; lek *m* nasenny.
soppàlco (-ko) *m* strych *m*.
sopperìre (io **sopperisko**) *a* trosz-
 czyć, starać się.
soppiantàre *a* wypierać, wyru-
 gować.
soppiátto: **di** ~ **avv.** skrycie,
 ukradkiem, chyłkiem.
sopportàbile znośny.
sopportàre *a* znosić, ponosić.
sopprésa *f* prasa *f*, tłocznia *f*.
soppressàre *a* wyciskać, tłoczyć.
soppressióne *f* zniesienie *n*,
 gnębienie *n*, przytłumienie *n*.
soppréssi *p, r* **soppréssó** *p, p*
 od **sopprimere**.
sopprimere *a* cisnąć, tłoczyć,
 zgnieść, znieść.
sopra *prep. i avv.* na; ~ **tutto**
 przede wszystkim; **là** ~ w gó-
 rze, na górze; **la parte di** ~
 górna część.
soprabbondànte zbytnio obfity.
soprabbondánza (-ca) *f* nad-
 miar *m*, zbytek *m*.
soprabbondàre *n* znajdować się,
 w nadzwyczajnej obfitości.
sopràbito *m* surdut *m*, paltot *m*.
sopraccálza (-kalca) *f* kamasz *m*.
sopraccápo (-prákka-) *m* nad-
 zorca *m*; troska *f*.
sopraccárico (-ko) *m* przełado-
 wany; dodatek *m* do ładunku.
sopraccégljo (-czilljo) *m* brew *f*.
sopraddétto wyżej powiedziany,
 wymieniony. [bowy.
sopraddénte *m* ząb *m* nadlicz-
sopraffàre *a* ubiedz, opanować
 co nagle, pognębić.

sopraffazióne (-dzjone) *f* nadużycie *n*.
sopraffine, **sopraffino** przedni, w najlepszym gatunku.
sopraggíto (-dżít-) *m* wzmożenie *n* szwu.
sopraggiungere (-dżjundže-) *n* nadejść niespodziewanie.
sopraluógo *m* termin miejscowy.
soprammánica (-ka) *f* zawijany rękaw *m*.
soprána *f* śpiewaczka *f* sopranowa.
soprannaturáre nadnaturalny.
soprannóme *m* przydomek *m*, przezwisko *n*.
soprannomináre *a* przezwać.
soprannomináto wyżej wspomniany, nazwany.
soprannumerário nadliczbowy.
soprannúmero nadliczbowy.
sopráno *m* sopran *m*.
soprappensiéro pogrążony w myślach.
soprappésó *m* przewyżka *f*, nadwyżka *f*.
soprappiù *m* nadmiar *m*, przewyżka *f*; *per* ~ nadto, oprócz tego.
soprascárpa *f* kalosz *m*.
soprascritta *f* napis *m*.
soprascritto wyżej wymieniony, napisany.
soprassálto: *di* ~ *avv.* nagle.
soprassedére *n* wyczekać, przeczekać, doczekać.
soprasséllo *m* dodatek *m*, przydatek *m*.
soprassóllo *m* dodatek *m*, do płacy, żołdu.
soprastánte *m* dozorca *m* nadzorca *m*.
soprattássá *f* porto *n* opłacane za nienależyte frankowanie
soprattútto *avv.* nadewszystko.
sopravanzáre (-wanca-) *a* pozostawać, zbywać.
sopravánzo (-co) *m* nadwyżka *f*, reszta *f* pozostała; *di* ~ w nadmiarze.

sopravveníre *n* nadchodzić, nadjechać.
sopravvénto *m* przewyciężenie *n*, zwalczenie *n*, przewaga *f*.
sopravvivere (-wiwere) *n* przeżyć, dłużej żyć od kogo.
soprintendénte *m* nadzorca *m*.
soprintendénte (-ca) *f* nadzór *m*.
soprinténdere *a* nadzorować.
sopróssó *m* narośl *f* na kości.
sopróso *m* gwałt *m*, krzywda *f*.
soqquádro (-kua-): *mettére a* ~ przewrócić do góry nogami, zrobić nieład, zamieszanie.
sor, **sora** = *signór*, *signóra*.
sorba *f* jarzebina *f*.
sorbettiéra *f* naczynie *n*, walcowate, w którym się ochładza sorbet.
sorbétto *m* sorbet *m*; = *geláto* lody owocowe *pl*.
sorbire (io *sorbisko*) *a* chlupać, żłopać; ~ *si r* przybrać sobie do głowy.
sorbo *m* jarzebina *f*.
sórcio (-czjo) *m* mysz *f*.
sordággine (-dżine) *f* głuchota *f*.
sordidézza (-decca) *f* plugawość *f*, brud *m*.
sórdido brudny.
sordina *f* szpinet *m*; *alla* ~ chyłkiem, ukradkiem, milczkiem.
sordino *f* przytłumiacz *m*.
sordità *f* głuchota *f*.
sordo głuchy.
sordomúto *m* głuchoniemy.
sorélla *f* siostra *f*.
sorellástra *f* siostra *f* przyrodnia.
sorgénte (-dżen-) *f* źródło *n*.
sórgere *n* wytryskać, wypływać, pochodzić.
sormontáre *a* przechodzić, przewyższać.
sornióne *m* obłudnik *m*, nabożniś *m*.
sorpassáre *a* przechodzić, przewyższać, przewyższać.
sorprendénte zadziwiający, znaczny.

sorpréndere *a* zaskoczyć, na-
dejsć, zadziwić.
sorprésa *f* niespodzianka *f*, za-
skoczenie *n*, zadziwienie *n*
sorprési *p, r* **sorpréso** *p, p* od
sorpréndere.
sorréggere (-dżere) *a* podierać;
~ *si r* trzymać się, łączyć się
się prosto.
sorréssi *p, r* **sorrétto** *p, p* od
sorréggere.
sortidere *n* uśmiechać się.
sorrísi *p, r* **sorríso** *p, p* od **sor-
rídere**.
sorsáta *f* łyk *m*, haust *m*.
sorseggiáre (-dźja-) *n* chlipać,
żłopać, pociągać, popijać.
sorso *m* łyk *m*.
sorta *f* gatunek *m*.
sorte *f* los *m*, przeznaczenie *n*;
buona ~ szczęście *n*; *mala* ~
nieszczęście *n*.
sorteggiáre (-dźja-) *n* wylosowy-
wać; dzielić.
sortéggio *m* wylosowanie *n*.
sortilégio *m* czary *pl*, gusta *pl*.
sortire *a i n* wyjść, wychodzić.
dostać, odebrać.
sortita *f* wybór *m*, wycieczka *f*.
sorvegliánte (-welljan-) *m i f*
dozorca *m*.
sorvegliánza (-ca) *f* dozór *m*.
sorvegliáre *a* dozorować, pil-
nować. [lecieć.
sorvoláre *a* po nad czemś prze-
sospéndere *a* zawiesić; = **inter-
rómperre** przerwać.
sospensióne *f* zawieszenie *n*, od-
łożenie *n*.
sospensívo (-wo) zawieszający,
wstrzymujący dalsze postępo-
wanie.
sospensório *m* suspensoryum *n*.
sospési *p, r* **sospésó** *p, p* od
sospéndere.
sospésó wiszący, zawisły; **te-
nére** *in* ~ w zawieszeniu zo-
stawić.
sospettábile dający powód do
podejrzewania.

sospettáre *a* podejrzewać.
sospétto *m* podejrzany, podej-
rzenie *n*.
sospettóso podejrzliwy.
sospiingere (-dżere) *a* popychać,
popchnąć, zapuścić wzrok.
sospínsi *p, r* **sospínto** *p, p* od
sospiingere.
sospiráre *n i a* wzdychać, tęsknić.
sospíro *m* westchnienie *n*.
sossópra *adv*. wszystko w nie-
ładzie, do góry nogami, na wy-
wrót.
sosta *f* odpoczynek *m*, wytchnie-
nie *n*; *far* ~ odpoczywać.
sostantivo (-wo) *m* rzeczownik *m*.
sostánza (-ca) *f* materya *f*, isto-
ta *f*; = **essenziále** *m* istotny,
prawdziwy; = **património** *m*
majątek *m*; *in* ~ rzeczywiście,
wreszcie.
sostanziále (-cja-) istotny.
sostanzíoso pożywny.
sostáre *a* wypoczywać, zatrzymać
się, stanąć.
sostégno (-nnjo) *m* podpora *f*.
sostenére (io **sostengo**) *a* pod-
ierać, utrzymywać; = **man-
tenére** utrzymywać.
sostenibile trwały; co można
utrzymać.
sostenitóre *m* obrońca *m*, opie-
kun *m*.
sosténni *p, r* od **sostenére**.
sostentámento *m* utrzymywa-
nie *n*.
sostentáre *a* utrzymywać.
sostenúto powściągliwy, po-
wstrzymujący się.
sostituire (io **sostituisko**) *a* pod-
stawić, podłożyć; = **rappre-
sentáre** zastępować.
sostitúto *m* zastępca *m*; ~ **pro-
curatóre del Re** zastępca pro-
kuratora.
sostituzióne (-dzjone) *f* za-
stępstwo *n*, podstawienie *n*.
sostráto *m* podstawa *f*.
sottáacqua (-takkwa) *adv*. pod wodą

sottana *f* spodnica *f*.
sottécche (-tekke): *dl* ~ *avv.*
 z podełba, ukradkiem.
sottentrare *n* nastąpić po kim,
 zając miejsce czego.
sotterfugio (-dźjo) *m* wybieg *m*,
 wykręt *m*; *di* ~ potajemnie.
sotterra *avv.* pod ziemią.
sotterramento *m* pogrzebanie *n*,
 zagrzebanie *n*.
sotterraneo podziemny; podzie-
 mny chodnik *m*.
sotterrare *a* pogrzebać, zagrze-
 bać, zakopać.
sottiglièzza (-tillicca) *f* cien-
 kość *f*.
sottile cienki; = *fino* delikatny;
mal ~ *m* suchoty *pl*.
sottilizare (-licca-) *a* subtilizo-
 wać.
sottintendere *a* dorozumiewać
 się, samo przez się rozumieć;
si sottintende! trzeba się do-
 rozumieć.
sottinteso *p, p* od *sottindere*.
sotto *prep.* i *avv.* pod, na dole,
 pod spodem; ~ *aceto* w occie;
 ~ *pena* pod karą; ~ *ogni rap-
 porto* pod każdym względem;
c'è qualcosa ~ jest w tem coś;
se mi viene ~! jak go dostanę.
sotto pod; ~ *archivista*
 (-kiwi-) *m* podarchiwista *m*;
 ~ *bibliotecario* (-ka-) *m* pod-
 bibliotekarz *m*; ~ *coppa* *f*
 miseczka *f*, tacka *f*, spodek *m*;
 ~ *lineare* *a* podkreślić; ~ *ma-
 no*: *di* ~ skrycie, pokryjomu;
 ~ *marino* *m* podmorski; *lódź*
f podmorska, podwodna; ~ *mét-
 ere* *a* podbić; ~ *missione* *f*
 poddanie się *n*, podbój *m*;
 ~ *porre* *a* poddać, podbić, pod-
 stawić; ~ *prefetto* *m* podpre-
 fekt *m*; ~ *prefettura* *f* podpre-
 fektura *f*; ~ *scala* (ska-) *m*,
inc. miejsce *n* pod schodami;
 ~ *scrivere* (-we-) *a* podpisać;
 ~ *scrizione* (-dzjo-) *f* podpisa-
 nie *n*; ~ *segretario* *m* pod-

sekretarz *m*; ~ *sopra avv.* do
 góry nogami; ~ *specie* (-czje)
f podgatunek *m*; ~ *stare* *n*
 stać pod kim, być podległym;
 ~ *tenente* *m* podporucznik *m*;
 ~ *veste* (-we-) *f* kamizelka *f*;
 ~ *voce* (wocze) *avv.* cicho.
sottrarre *a* odciągnąć, wywlec,
 ukraść, odjąć, uwłaczać. *czci.*
sottrassi *p, r* **sottratto** *p, p* od
sottrarre.
sottrattore *m* uchylający się od
 czego, ściągający co.
sottrazione (-dzjo-) *f* kradzież *f*,
 sprzeniewierzenie *n*, ściągnię-
 cie *n*.
sottufficiale (-czja-) *m* podofi-
 cer *m*.
sovènte *avv.* często.
soverchiare (-werkja-) *a* prze-
 zwyciężyć, odrwić, oszukać,
 skrzywdzić.
soverchieria *f* skrzywdzenie *n*,
 oszukanie *n*.
soverchio zbytni, zbyteczny.
sovra *v.* sopra.
sovranamènte *avv.* do wysokiego
 stopnia, w znakomity sposób.
sovrانيتà *f* zwierzchnictwo *n*.
sovrano *m* wyższy, przedniejszy;
 władca *m*.
sovrapporre *a* nad czemś położyć,
 siedzieć po nad czemś.
sovrastare *n* sterzyć, górować,
 celować nad kim.
sovrimpòsta *f* dodatek *m* do
 podatków.
sovrumano nadludzki.
sovvènire *a* wspomagać, wspie-
 rać; *mi sovvènire* przypominam
 sobie; ~ *si r* pamiętać.
sovvènni *p, r* **soverrò** *fut.* od
sovvènire. [cie *n*.
sovvenzione (-dzjone) *f* wspar-
sovversione *f* wywrócenie *n*,
 upadek *m*.
sovversivo (-wo) wywrotowy,
 przewrotowy.
sovertimento *m* wywrót *m*
 upadek *m*.

- sovertire *a* przewracać, wywracać, obalić, upaść.
 sovertitore *m* burzyciel *m*; przewracający.
 sozzo (socco) brudny, plugawy.
 sozzura *f* sozzume *m* brud *m*, plugastwo *n*.
 spaccalégna (spakkalennja) *m* drwal *m*, rębacz *m*.
 spaccapiétre *m*, *inv.* rozbijający kamienie.
 spaccáre *a* łupać, rąbać, szczerpać; ~ *si r* pękać, rozłupywać się.
 spaccáto zażarty; Italiáno ~ zażarty Włoch *m*.
 spaccatúra *f* szpara *f*, szczelina *f*.
 spacciáre (-czjare) *n* zbywać, przedawać towary; ~ *per*... uchodzić za co...; ~ siamo spacciáti! jesteśmy zgubieni.
 spacciatóre *m* sprzedający.
 spaccio (-czjo) *m* sprzedaż *f*, odbyt *m*. [szczelina *f*.
 spacco (spakko) *m* szpara *f*, spaconáta *f* fanfaronada *f*, bałamuctwo *n*, łgarstwo *n*.
 spaccóne *m* łgarz *m*, samochwał *m*.
 spada *f* szpada *f*.
 spadaccino (-czino) *m* rębacz *m*, zawadyaka *m*. [udawać.
 spadroneggiáre (-dźjare) *a* pana spaghétti (-getti) *m*, *pl.* cienki makaron *m*.
 spagliáre (-laja-) *a* oczyścić ze słomy; ~ *si r* słomę stracić.
 Spagna (Spannja) *f* Hiszpania *f*.
 spagnolétta *f* papieros *m*.
 spagnuolo (-nnjolo) hiszpański; Hiszpan *m*.
 spago *m* szpagat *m*.
 spaiáre *a* rozłączyć parę.
 spaiáto nieparzysty.
 spalancáre (-kare) *a* na oścież drzwi otworzyć, usta otworzyć.
 spalla *f* barki *pl.*, ramiona *pl.*; stringersi nelle spalle ruszyć ramionami, podnieść ramiona.
 spalláre *a* spleczyć, wypleczyć konia; ~ *si r* spleczyć się.
 spalláta *f* ruszanie *n* ramionami.
 spalláto wypleczony.
 spalleggiáre (-dźjare) *a* wspierać, pomagać, dopomagać.
 spalliéra *f* poręcz *f* krzesła.
 spallina *f* spallino *m* szlifa *f* epoleta *f*.
 spallucciáta (-czja-) *f* ruszenie *n*, podnoszenie *n* ramion.
 spalmáre *a* smarować, mazać.
 spalmáta *f* uderzenie *n* ręką w dłoń; smarowanie *n*.
 spalto *m* stok *m*, pochyłość *f* wału, szanca.
 spanpanáre *a i n* obrywać liście winne; ~ *si r* stracić liście, opadać, oblecieć.
 spanpanáta *f* przechwałki *pl.*, samochwalstwo *n*.
 spándere *a* rozsiwać, rozszerzać, wylewać; ~ *si r* rozpowszechniać się, rozchodzić się.
 spandiménto *m* wylanie *n*, rozsiewanie *n*, rozpowszechnienie *n*.
 spanditóio *m* suszarnia *f*.
 spanna *f* pięść *f*.
 spannáre *a* zebrać śmietanę.
 spannatóia *f* łyżka *f* do zbierania śmietany.
 spannocchiáre (-nokkja-) *a* podcinać kaczany kukurydzy.
 spapoláre *a* rozsypać się, w miążgę się zamienić; ~ *si dalle* risa pęknąć ze śmiechu.
 sparagiáia (-dźja-) *f* szparagnia *f*.
 sparagiáio sprzedający szparagi.
 spáragio, spárago *m* szparag *m*.
 sparáre *a* rozpruć brzuch, wyproszyć; strzelać, wystrzelić.
 sparáta *f* chępliwość *f*, piękne obietnice *pl*.
 sparáto *m* rozporek *m*.
 sparecchiáre (-rekkja-) *a* sprzątać ze stołu.
 spárgere (-dźere) *a* rozprószyć, rozgłaszać, rozlać, wylać.
 spargiménto (-dźi-) *m* rozprószenie *n*, rozsiewanie *n*, rozlew *m*, przelew *m*.

- sparíre** (io sparisko) *n* niknąć, przemijać.
sparizióne (-dzjone) *f* zniknięcie *n*.
sparláre *n* obmawiać.
sparo *m* strzał *m*, strzelanie *n*.
sparpagliáre (-pallja-) *a* rozrzuć, rozsypać, roztrwonić; rozprószyć się.
sparsi *p*, *r* sparso *p*, *p* od spárgere.
sparsso rozsypany, roztrzepany, rozprószony.
spartáno *m* spartański; Spartańia *m*.
spartiáque (-akkue) *m*, *inv.* dział *m* wód.
spartíre *a* dzielić, rozłączyć.
spartito *m* partytura *f*.
spartizióne (-dzjone) *f* podział *m*.
sparúto wynedźniały, wychudły.
sparviére, -o, *m* krogulec *m*.
spasimánte łaknący, żądny miłości, szalejący za kim.
spasimáre *n* szaleć, przepadać za kim; wycierpieć katusze.
spásimo *m* kurcz *m*, cierpienie *n*, katusze *pl*.
spasmódico (-ko) kurczowy.
spassáre *n* bawić; ~ sela *r* bawić się, rozrywać się.
spassionatézza (-tecca) *f* nieczułość *f*, beznamietność *f*.
spassionáto nieczuły, obojętny
spasso *m* zabawa *f*, rozrywka *f*; andáre *a* ~ isć na przechadzkę, przechadzać się; éssere *a* ~ być bez miejsca.
spátola *f* łopatka *f*, kopystka *f*.
spatriáre *a* wyjść z ojczyzny.
spaurácheio (-rakkjo) *m* strach *m*, widmo *n*, straszyno *n* na ptaki.
spauríre (io spaurisko) *a* przestraszyć, zastraszyć.
spavalderia (-wal-) *f* śmiałość *f*, zuchwalstwo *n*.
spaváldo śmiały, zuchwały, wyzywający.
spaventáre, ~ sí *r* przestraszyć, zestrzążyć się.
- spaventévole** (-wole) straszny.
spavénto (-wen-) *m* strach *m*.
spavéntoso straszny, okropny.
spaziáre (-cja-) *n* rozciągnąć się, rozpościerać się, rozszerzać się.
spazieggiáre (-džjare) *a* porobić odstępy, rozsadzać wiersze.
spazientírsi (io mi spacjentisko) *r* cierpliwość stracić.
spázio *m* przestrzeń *m*, przeciąg *m* czasu.
spazióso przestronny, obszerny, rozległy.
spazzacamíno (spaccaka-) *m* kominiarz *m*.
spazzafórno *m* miotła *f* do czyszczenia pieca.
spazzanéve (-we) *m*, *inv.* pług *m* do śniegu.
spazzáre *a* zamiatać, odmieść, wymieść.
spazzatúra *f* śmiecie *pl*.
spazzaturáio *m* śmieciarz *m*.
spazzino *m* zamiatacz *m*.
spázola (spacco-) *f* szczotka *f*, miotłka *f*.
spazzoláre *a* wyszczotkować.
spazzoláta: dare una ~ *a* wyszczotkować.
spazzolino *m* szczoteczka *f*; ~ da denti szczoteczka *f* do zębów.
specchiáio (spekkja-) *m* wyrabiający zwierciadła.
specchiársi *r* odbijać się (w zwierciadle).
specchiáto doskonały, bez zwały, jasny.
specchiéra *f* zwierciadło *n*, lusterko *n*.
specchiétto *m* zwierciadło *n*, lusterko *n* ręczne; = fedina *f* świadectwo *n* obyczajności, moralności.
spécchio (spekkjo) *m* zwierciadło *n*, wzór *m*.
speciále (-cja-) szczególny, specjalny; treno ~ *m* pociąg *m* osobny.
specialista *m* specjalista *m*.
specialità *f* specjalność *f*.

specializzare (-czjalica-) *a* **specializować**.

specialmente *avr.* szczególnie, osobno, oddzielnie.

specie (-czje) *f* rodzaj *m*; fare ~ *a* zadziwiać, zastanowić.

specifica (-czifika) *f* rachunek *m*; wyszczególniony, szczegółowy.

specificare *a* wyszczególnić, wymienić w szczególności.

specificatamente *avr.* szczegółowo, w szczególności.

specificazione (-dzjone) *f* wyszczególnienie *n*.

specifico (-ko) 1. gatunkowy, specyficzny; 2. *m* środek *m* szczególny.

specioso (-czjo-) pozorny, udany.

speco *m* pieczara *f*, jaskinia *f*.

specola *f* obserwatorium *n* astronomiczne.

specolo *m* wziernik *m*.

speculare *a* i *n* zaciekać się w myślach, zastanawiać się nad czym.

speculativo (-wo) spekulacyjny.

speculatore *m* spekulator *m*, żołnierz *m* wysłany na zwiady.

speculazione (-dzjone) *f* rozmyślanie *n*, zaciekanie się *n* myślą; spekulacja *f*.

spedale *m* szpital *m*.

spediénte *m* sposób *m*, środek *m* potrzebny, stosowny.

spedire (io *spedisko*) *a* wysłać, wyprawić, załatwić, odprawić.

speditizza (-tecca) *f* pośpiech *m*, predkość *f*.

spedito prędki, skory, szybki.

speditore *m* przesyłający; spedytor *m*. [wyprawa *f*.

spedizjone (-dzjone) *f* wysyłka *f*, **spedizioniére** *m* spedytor *m*.

spegnare (spennja-) *a* wykupić zastaw.

spégnere (-nnjere) *a* zgasić, gasić; ~ *si* *r* zagaścić, gasnąć, dogorywać.

spegnitólo *m* gaśnik *m*.

spelacchiare (-lakkja-) *a* wykubać włosy.

spelacchiato *m* na pół łysy; oblaży z włosów.

spelare *a* wykubać, wyrwać włosy; ~ *si* *r* oblesć z włosów, wylenić.

spellare *a* obłupić ze skóry; ~ *si* *r* skórę sobie obetrzyć, wylenić.

spelónca (-ka) *f* pieczara *f*, jaskinia *f*.

speme *f. poet.* nadzieja *f*.

spendacjone *m* ~ *a* *f* rozrzutny; rozrzutnik *m*, marnotrawca *m*.

spéndere *a* wydawać, łożyć.

spendibile mogący być wydany.

spéngere *v.* spégnere.

spennacchiare (-nakkja-), **spennare** *a* skubać, oskubać; ~ *si* *r* stracić pióra, wypierzyć się.

spensieratággine (-dzine), **spensieratézza** (-tecca) *f* lekko-myślność *f*, płochość *f*.

spensierato roztargniony, bezmyślny, lekkomyślny.

spenzolare (-co-) *a* wisieć, dynać; ~ *si* *r* wychylać się.

spenzolóni *avr.* wiszący, zwieszony, obwisły.

spera *f* zwierciadło *n*.

sperabile spodziewany.

speranza (-ca) *f* nadzieja *f*.

sperare *a* mieć nadzieję, spodziewać się.

spérdere *a* zniszczyć, zepsuć, poronić; ~ *si* *r* zbłądzić.

spergjurare (-dzju-) *n* krzywo-przysięgać.

spergjiuro *m* krzywoprzysięstwo *n*, krzywoprzysięzca *m*, wiarolomca *m*.

sperimentale doświadczalny, oparty na doświadczeniu.

sperimentare *a* robić doświadczenia, doświadczać.

sperma *f* nasienie *n*.

spermático (-ko) nasienny.

sperone *v.* sprone.

- sperperaménto** *m* zniszczenie *n*,
rozrzucenie *n*.
- sperperáre** *a* zniszczyć, roztrwo-
nić, rozrzucić.
- sperpero** *m* roztrwonienie *n*.
- sperpétua** *f* nieszczęście *n*.
- spersi** *p, r* sperso *p, p* od **spér-
dere**.
- sperticáto** (-ka-) przesadzony.
- spesa** *f* wydatek *m*; *le spese*
koszta *pl.*, wydatki *pl*; *fare ~*
robić sprawunki *pl*, zakupy *pl*.
- spesáre** *a* łożyć *n* czyje utrzy-
manie, żywić kogoś.
- spesi** *p, r* speso *p, p* od **spéndere**.
- spesseggiáre** (-dźja-) *a i n* często
powtarzać, często się zdarzać,
zagaścić.
- spessézza** (-secca) *f* gęstość *f*,
szczelność *f*.
- spesso** 1. gęsty, szczelny; = *folto*
szczelny; 2. *adv.* często.
- spessóre** *m* grubość *f*.
- spettábile** poważany.
- spettácolo** *m* przedstawienie *n*,
widowisko *n*; = *vista* *f* wi-
dok *m*.
- spettacolóso** wpadający w oko,
wspaniały.
- spettánza** (-ca) *f* przynależność
f, właściwość *f*, kompetencja *f*.
- spettáre** *a* należeć, dotyczyć się.
- spettatóre** *m* widz *m*.
- spettináre** *a* włosy rozczochrać.
- spettro** *m* widmo *n*, upiór *m*,
strach *m*.
- speziále** (-cja-) *m* aptekarz *m*.
- spézie** *f. inv.* korzenie *pl*.
- spezieria** *f* apteka *f*; **spezierie**
f, pl. korzenie *pl*.
- spezzáre** (specca-) *a* łamać, ołtuc,
połtuc; = *frantumáre* rozbić,
rozwalić.
- spezzábile** łamliwy.
- spezzatino** *m* potrawka *f*, sie-
kanka *f*.
- spezzáto** rozkawałkowany; do-
bra moneta *f*.
- spía** *f* szpieg *m*; *far la ~* szpie-
gować.
- spiaccia** (-cja) *pr., cong.* od **spia-
cére**.
- spiacénte** (-zen-) nieprzyjemny;
sono ~ *di dovére...* żałuję,
bardzo mi przykro, że muszę.
- spiacére** *n* niepodobać się; przy-
krość, boleść komu sprawić.
- spiacévole** (-czewo-) nieprzy-
jemny.
- spiąggia** (-dźja) *f* brzeg *m* morski,
płaski, piaszczysty.
- spianáre** *a* zrównać, wyrównać,
zrównać z ziemią; ~ *si r*
przecierać się, wyjaśnić się.
- spianáta** *f* równina *f*, (espla-
nada).
- spianatóia** *f* wałek *m* do ciasta,
deska *f* do robienia ciasta.
- spianatóio** *m* wałek *m* z drzewa.
- spiantáre** *a* wyrwać z korzeniem,
zniszczyć, zrujnować.
- spiantáto** nie mający nic.
- spíare** *a* szpiegować, przepa-
trywać.
- spiattelláre** *a* powiedzieć bez
ogródki, nie obwijać w ba-
wetnę.
- spiccáre** (spikka-) *a i n* odłą-
czyć, oddzielić; ~ *il volo*
wzbic się do lotu.
- spiccáto** wybitny, ostry, wyraźny.
- spicchio** (spikkjo) *m* kawalek *m*,
owocu(jablka, gruszki); ~ *d'á-
glio* ząbek *m* czosnku.
- spicciáre** (-czja-) *a i n* załatwić,
przyspieszyć, wytryskać; = *sol-
lecitáre* przyspieszyć; ~ *si r*
spieszyć się.
- spicciativo** (-wo) przyspieszający.
- spiccio** (-czjo) spieszny, prędki.
- spiccioláre** *a* obrywać, zmieniać
na drobne pieniądze.
- spiccioláta**: ~ *alla po jednemu*,
z osobna.
- spicciolo** mały; *monéta spíc-
ciola* *f* albo *spiccioli* *m, pl.*
moneta *f*, zdawkowe; drobne.
- spidocchiáre** (-dokkja-) *a* iskać
wszy.
- spíede**, **spíedo** *m* rozeń *m*.

- spiegábille** dający się objaśnić.
spiegáre *a* rozwinąć, rozłożyć, objaśnić; ~ *si r* wyrazić się, wyrażać się.
spiegazióne (-dzjone) *f* objaśnienie *n*, wyjaśnienie *n*.
spietáto nielitościwy, okrutny, nieludzki.
spifferáre *a* wygadać, wypaplać.
spiga *f* kłos *m*.
spigáre *n* kłosić się.
spigatúra *f* kłoszenie się *n*.
spigionársi (-dźjo-) *r* być wolnym, nie zajęтым.
spigionáto nienajety.
spigliatézza (spilljatecca) *f* sprawność *f*, zgrabność *f*.
spigliáto zręczny, zwinny, zgraspiog *m* narduszek *m*. [bny.
spigoláre *a* zbierać kłosa.
spigolatúra *f* zbieranie *n* kłosów; pokłosie *n*, zbieranie *n* ostatków; spigolatúre *pl.* (nei giornali) z całego świata, wiadomości *pl.* różne, pokłosie *n* literackie.
spigolo *m* krawędź *f*.
spilla *f* szpilka *f* do krawata.
spilláio *m* sprzedający szpilki.
spilláre *a* napocząć beczkę wina przewierciwszy w niej dziurkę.
spillático (-ko) *m* pieniądze *n* na szpilki, drobne wydatki.
spillatúra *f* napoczczenie beczki
spillo *m* szpilka *f*, świder *m* do przewiercania beczki; colpo di ~ ukłucie *n* szpilką.
spillóne *m* wielka szpilka *f*.
spilluzzicáre (-luccica-) *a* napocząć, nadgryźć.
spilorcería (-cze-) *f* sknerstwo *n*.
spilorcio (-czjo) *m* skąpy; sknera *m*, kutwa *m*.
spilungóne *m*, ~ *a* *f* tyka *f* do fasoli.
spina *f* spino *m* cierni *m*, kolec *m*; spina dorsále *f* kość *f*, pacierzowa, kręgosłup *m*; stare sulle spine *fig.* siedzieć jak na węglach rozżarzonych.
- spináci** (-czj) *m*, *pl.* szpinak *m*.
spinále; midóllo ~ *m* rdzeń *m* pacierzowy.
spincióne (-czjo-) *m* zięba *f*.
spinéto *m* ciernisko *n*, krzak *m* ciernisty.
spinétta *f* spinet *m* rodzaj klawikordu.
spingárda *f* maszyna *f*, armata *f* do łamania murów.
spingere (-dże-) *a* uderzyć, odpuchnąć, naglić, napędzać; ~ *si r* cisnąć się.
spinosità *f* ciernistość *f*.
spinóso ciernisty, kolczysty.
spinsi *p*, *r* spinto *p*, *p* od spingere,
spinta *f* pchnięcie *n*, uderzenie *n*, pobudka *f*.
spiombáre *a* oderwać plombowanie, odlutować; rozwalić, przewrócić.
spionággio (-dźjo) *m* szpiegowanie *n*.
spióne *m* szpieg *m*.
spióvere *n* przestać padać (o deszczu).
spira *f* skręt *m*, węzownica *f*, śruba *f*.
spiráglio (-ralljo) *m* otwór *m*.
spirále ślimakowaty; sprężyna *f* spiralna.
spiráre *a* i *n* wyziewać, wydychać, wyzionąć.
spiritáto opetany, szalony.
spiritismo *m* spirytyzm *m*.
spiritista *m* spirytysta *f*.
spírito *m* duch *m*, umysł *m*; far dello ~ dowcipkować.
spiritosággine (-dźine) *f* dowcipkowanie *n*, dowcip *m*.
spiritóso dowcipny; mocny, tęg.
spirituále duchowy, duchowny; padre ~ *m* spowiednik *m*.
spiritualista *m* spirytualista *m*.
spiritualità *f* duchowość *f*.
spiritualizzáre (-licca-) *a* uduchownić.
spiritualménte *adv.* duchowo, w duchu.

splumaceláre (-cjare) *a* wysypać rozsypanie pierzyne, poduszkę.
spiumáre *a* skubać.
spízzico (spicciko): **a** ~ *avr.* po odrobinie, po trochu, kapaliną.
spléndere *n* błyszczeć, jaśnieć.
spléndido błyszczący, jasny.
splendóre *m* blask *m*, świetność *f*.
splenético (-ko) chory na śledzionę.
spleníte, **splenítide** *f* obrzęk *m*, zapalenie *n* śledziony.
spodestáre *a* złożyć władzę, urząd.
spoetizzáre (-tioca-) *a* odjąć wszelki urok poezji.
spóglia (spollja) *f* skóra *f* zwierzęcia; zwłoki *pl.*; **spóglie di guerra** zdobycz *f* wojenna, łupy *pl.* wojenne.
spogliáre *a* zdjąć, ściągnąć, obdzierać, złupić; ~ *si r* rozebrać się, opadać (o liściach), lenieć.
spogliatóio *m* rozbieralnia *f*, garderoba *f*.
spéglio (spolljo) *m* ogołocony, obrabowany; **fare lo** ~ *di qualche cosa* robić wyciąg, spisać, spisywać.
spola *f* czółnek *m*.
spolétta *f* lont *m*, zapalnik *f*.
spoliticáre (-ka-) *n* o polityce rozprawiać.
spolmonársi *r* wykrzyknąć sobie płuca.
spolpáre *a* obdzierać mięso od kości, wycieńczyć, ogołocić.
spolpáto wychudzony, wyniszczony.
spoltroníre (io spoltronisko) *a* komuś próżniactwo wypędzić; ~ *si r* pozbyć się próżniactwa.
spolveráccio (-czjolo) *m* ścierka *f*, miotełka *f* do otrzepywania kurzu.
spolveráre (-we-) *a* otrzepać z pyłu, ścierać prochy.
spolverína *f* chałat *m*, płaszcz *m* od kurzu.

spolveríno *m* miotełka *f* do otrzepywania kurzu.
spolverizzáre (-ricca-) *a* proszkować.
sponda *f* brzeg *m*, krawędź *f*.
sponsáli *m*, *pl.* wesele *n*.
spontaneità *f* dobrowolność *f*.
spontáneo dobrowolny.
spopoláre *a* wyludnić.
spopoláto wyludniony, odludny.
spoppáre *a* odłączyć od piersi.
sporádico (-ko) odosobniony, sporadyczny.
sporaccióne (-czjone) *m*, ~ **a** *f* brudas *m*, bazgracz *m*.
sporcáre (-ka-) *a* zbrudzić, zaświnić.
sporczia (-czidzia) *f* brud *m*, świństwo *n*.
sporeo (-ko) brudny, świński.
sporgénza (-dženca) *f* wyskok *m*, sterzenie *n*, wystawanie *n*.
spórgere *a* i *n* wystawić, sterzyć; ~ *si r* wychylać się, wystawać.
sporsi *p*, *r* **sporto** *p*, *p* od **spórgere**.
sporta *f* kosz *m* do noszenia jarzyn, owoców. [kienko *n*.
sportellino *m* drzwiczki *pl.*
sportello *m* drzwiczki *pl.*, furka *f*, drzwiczki w powozie, okienko *n* do sprzedawania biletów.
sportivo (-wo) sportowy; **mondo** ~ *m* świat sportowy.
sposa *f* panna młoda *f*, młoda mężatka *f*, **sposa promessa** *f*, narzeczona *f*.
sposalizio (-cjo) *m* wesele *n*.
sposáre *a* zaślubić, pojąć za żonę.
sposo *m* pan młody *m*; **gli sposi** *pl.* para *f* młoda, nowożeńcy *pl.*; **proméssi sposi** narzeczeni *pl.*
spossaménto *m*, **spossatézza** (-tecca) *f* znużenie *n*, osłabienie *n*.
spossáre *a* osłabić, pozbawić sił.
spossessáre *a* pozbawić majątku, posiadłości.

- spostaménto** *m* przeniesienie *n*, przesunięcie *n*.
spostáre *a* ruszyć z miejsca, przesunąć.
spostáto niezwyčajny, nieodpowiedni.
spranga *f* klamra *f*, zasuwa *f*, zapora *f*. [walić.
sprangáre *a* zatarasować, zaspangatúra *f* zatarasowanie *n*.
spranghétta (-get-) *f* zasuwka *f*; ból *m* głowy po upiciu się.
sprazzo (spracco) *m* plusk *m* wody, opryskanie *n*; ~ *di luce* promień *m* światła.
Sprea *f* Szprewa *f*.
sprecáre (-ka-) *a* trwonić, marnować; tempo **sprecáto** *m* stracony czas.
spreco (-ko) *m* roztrwonienie *n*.
sprecóne *m* marnotrawca *m*.
spregóvole (-dżewo-) godzien pogardy.
spregiáre (-dźja-) *v*. sprezzare.
spregiudicátzza (-katecca) *f* uwolnienie *n*.
spregiudicáto uwolniony.
sprémere *a* wyciskać, wytłaczać.
spremitóio *m* wyciskacz *m* do cytryn.
spretársi *r* wystąpić ze stanu duchownego, przestać być księdzem.
sprezzábile godny wzgardy, pogardy. [dliwy.
sprezzánte pogardliwy, wygarsprezzáre (sprecca-) *a* pogardzać, gardzić.
sprezzo *m* pogarda *f*, wzgarda *f*.
sprigionáre *a* wypuścić z więzienia, uwolnić; ~ *si* *r* uwolnić się, uchronić (np. o gazie).
sprizzáre (sprizza-) *n* przyskać, nakrapiać.
sprofondáre *n* zawalić się, zapasać się; ~ *si* *r* zapasać się, zginać.
sprolóquio (-kujo) *m* brednia *f*, plotkarstwo *n*.
spronála *f* rana *f* od ostrogi.
spronáre *a* spiąć ostrogami, dawać bodźca.
spronáta *f* ukłócie *n*, spięcie *n* ostroga; bodziec *m*.
sprone *m* ostroga *f*; ~ *della nave* dziób *m* okrętu; ~ *di cavaliére* ostróżka *f*; *a* ~ *batúto* w cwał; z kopyta.
sproporzionáre *a* zrobić nieproporcjonalnem.
sproporzionáto niestosunkowy, nieproporcjonalny.
sproporzióné (-cjone) *f* niestosunek *m*.
spropositáre *a* bredzić, gadać od rzeczy.
spropositáto niedorzeczny, pełen błędów.
spropósito *m* głupstwo *n*, niedorzeczność *f*.
spropriáre *a* pozbawić kogoś jego własności, wywłaszczyć.
sprovvedére (-we-) *a* obrabować, ogołocić.
sprovvedúto, **sprovvisto** nieopatrzone, ogołoczone; *alla sprovvista* niespodzianie.
spruzzágliá (spruccallja) *f* morszczyzna *f*.
spruzzáre *a* przyskać, opryskać.
spruzzáta *f* smyk *m*.
spruzzo *m* opryskanie *n*, smoczenie *n*.
spudoratézza (-tecca) *f* bezwstydnosc *f*.
spudoráto bezwstydy.
spugna (spunnja) *f* gąbka *f*.
spugnáta *f* obmycie *n* gąbką.
spugno gąbczasty.
spulciáre (-czja-) *a* bić, wyszukiwać pchły.
spuma *f* piana *f*.
spumánte pieniający; *vino* ~ *m* wino *n* pieniające się.
spumáre, **spumeggiáre** (-dźja-) *a* i *n* pienieć się.
spumóso spieniony, zapieniony.
spuntáre *a* i *n* odłamać ostrze, stępić; przezyciężyć; ~ *si* *r* 1

stepló się 2. pojawić się, wejść, wychodzić, dzień; *allo ~ del sole* przy wschodzie słońca.
spuntino *m* przekąska *f*.
spurgáre *n* czyścić, spluwać, wypluwać.
spurgo *m* czyszczenie *n*, plwocina *f*.
spúrio *m* nieprawdziwy.
sputacchiáre (-takkja-) *n* spluwać, pluć.
sputacchiéra *f* spluwaczka *f*.
sputáchio (-kjo) *m* ślina *f*.
sputáre *n* pluć, wypluwać.
sputasenténze (-ce) *m*, *inv.* wścibski.
sputo *m* plwocina *f*.
squadernáre (skua-) *a* przewracać karty, w książkach szukać.
squadra *f* węgielnica *f*, eskadra *f*, hufiec *m*; ~ *volánte* oddział tajnej policyi.
squadráre *a* ustawić zapomocą węgielnicy, pod kątem prostym; zmierzyć kogo oczyma.
squadrátúra *f* odmierzenie *n*.
squadróne *m* szwadron *m*.
squagliársi *r* topić; zniknąć.
squallidézza (-decca) *f* *squallóre* *m* nędza *f*, bladeść *f*, nędzny wygląd *m*.
squállido nędzny, ponury; *nella piú squállida miséria* w największej nędzy.
squama *f* łuska *f*.
squamáre *a* łuszczyć się.
squamóso łuskowaty.
squarciagóla (skuarczja-): *a* ~ *avv.* na całe gardło.
squarciáre *a* drzeć, podrzeć, drzeć się.
squarcio (-czjo) *m* rozdarcie *n*.
squartáre *a* zarzynać, ćwiertować, rozplatać.
squartatóio *m* nóż *m*, topór *m* rzeźniczy.
squassáre *a* trząść.
squillibráre *a* wyprowadzić z równowagi.

squillibráto naruszony, wypro-wadzony z równowagi.
squillibrio *m* zaburzenie *n*, naruszenie *n* równowagi; ~ *mentále* obłąkanie *n*.
squilla *f* dzwonek *n*.
squilláre *n* dzwięczeć, rozlegać się. [ka.
squillo *m* dźwięk *m*, głos *m* dzwon-
squisitézza (-tecca) *f* wykwin-
 tność *f*, wysmienitość *f*, delika-
 tność *f*.
squisito wyborny, wysmienity.
squittíre (io skuittisko) *n* skom-
 leć, kwiczeć, piszczeć.
sradicáre (-kare) *a* wykorzenieć, wytepić.
stragionáre (-dźjo-) *n* niedorze-
 cznie mówić.
sregolatézza (-tecca) *f* nieregular-
 ność *f*, rozwiozłość *f*.
sregoláto nieregularny; rozwio-
 zły.
stabaccáre (-bakka-) *n* często kichać.
stábile 1. stały, trwały; 2. *m* grunt *m*; = *edificio* (-czjo) *m* budynek *m*.
stabiliménto *m* zakład *m*.
stabilíre (io stabilisko) *a* ustalić, utwierdzić, ustanowić; ~ *si r* osiedlić się.
stabilità *f* stałość *f*, trwałość *f*.
staccábile (stakka-) *da*jący się odłączyć, oderwać, odjąć.
staccáre *a* i *n* rozdzielić, odłą-
 czyć, oderwać, wyprządz konie;
 ~ *si da qualcúno* rozłączyć się, rozstać się z kim.
stacciáio (-czjaio) *m* sitarz *m*.
stacciáre *a* przesiewać.
stacciáta *f* ilość mąki wziętej odrazu na sito; przesiewanie *n*.
stáccio (-czjo) *m* sito *n*.
stadéra *f* przemian *m*, bezmian *m*;
 ~ *pública* w *ga* *f*, pomostowa.
stádio *m* stadyum *n*.
staffa *f* strzemię *n*, strzemiączko *n*, uszko *n*.

staffétta *f* sztafeta *f*; posłaniec *m*, kowny; **máechina** ~ lokomotywa *f* służąca na przyprzążkę.

staffiére *m* masztalerz *m*.

staffiláre *a* smagać białem, biczem.

staffiláta *f* uderzenie *n*, biczem.

staffile *m* puśliśko *n*; = **frusta** *f* bicz *m*, bat *m*.

stággio (-dźjo) *m* tyczka *f*, do podparcia rozwieszanej sieci; słup, *m* do podparcia drabiny.

stagionáre *a* do dojrzałości doprowadzić; wysuszyć, odleżeć.

stagionáccia (-czja) *f* brzydka pora *f*, roku.

stagionáto dojrzały, wystały.

stagióné *f* pora *f* roku.

stagnáio, **stagnino** (-stanni-) *m* blacharz *m*.

stagnánte: **acqua** ~ *f* woda *f*, stojąca.

stagnáre *a* i *n* pobielać cyną;

stać, gnić, niemieć odpływu.

stagnó (stannjo) *m* staw *m*; cyna *f*.

stagnuóla (-nnjo-) *f* listek *m*.

stáio *m* korzec *m*. [cyny.

stalattite *f* stalaktyt *m*.

stalla *f* stajnia *f*.

stallággio (-dźjo-) *m* stajenne *n*.

stalláico (-ko) *m* nawóz *m*.

stalliére *m* chłopak *n* stajenny.

stallo *m* pobyt *m*, siedziba *f*, mieszkanie *n*.

stallóne *m* ogier *m*.

stamáne, **stamani**, **stamattina** *adv.* dzisiaj rano.

stambécco (-bekko) *m* dzika koza *f*.

stambérğa *f* nędzny dom *m*, chałupa *f*.

stambúgio (-dźjo) *m* ciemny pokój *m*, dziura *f*.

stamburáre *n* i *a* bębnić.

stamburáta *f* bębnienie *n*, pałeczka *f* do bębnienia.

stame *m* wełna *f* czesana, czesanka *f*, przecik *m*.

stamígna (-minnja) *f* płótno *n*. do pyłowania mąki (u roślin).

stampa *f* druk *m*, drukowanie *n*; **sotto** ~ w druku; **libertá** *di* ~ wolność *f* prasy.

stampábile mogący być drukowanym.

stampáre *a* drukować; wyciskać, przyciskać.

stampatéllo *m* pismo *n* drukowane.

stampáti *m*, *pl.* druki *pl.*

stampatóre *m* drukarz *m*.

stampélla *f* kula *f*,

stamperia *f* drukarnia *f*.

stampíglia (-pillja) *f* **stampila** *f*.

stampino *m* szablon *m*

stanáre *a* z jamy wypędzić.

stancáre *a* nużyć, męczyć.

stanchévole (-kewo-) męczący.

stanchézza (-kecca) *f* znudzenie *n*.

stanco (-ko) znudzony.

stanga *f* drag *m*, tyczka *f*.

stangáre *a* zaprzec, zasunąć drągiem.

stanghétta (-get-) *f* domyślnik *m*,

żerdź *f*, zasuwka *f*, zła muzyka *f*.

stanótte *adv.* dzisiaj w nocy, dzisiejszej nocy.

stánte 1. *agg.* *m* i *f*: **sedúta** ~ podczas posiedzenia; **poco** ~ wkrótce potem; 2. *prep.* dla, z powodu, ponieważ.

stantío zleżały, zwietrzały, stęchły = **ráncido** (-czy-) zjełczały.

stantúffo *m* tłok *m* w pompie.

stanza (-ca) *f* pokój *m*.

stanziaménto (-cja-) *m* przepis *m*, rozporządzenie *n*.

stanzjáre *a* wyznaczyć, oznaczyć.

stappáre *a* odkorkować.

stare *n* stać, miewać się; = **re-stáre** pozostać; = **abitáre** mieszkać; **non può** ~ nie może być; **lascialo** ~ zostaw go w spokoju; **lasciámo** ~ che odstawmy od tego, ażeby...; ~ **per...** (*inf.*) chcieć, zabierać się do czego; **stammi a sentíre** słuchaj, posłuchaj; **come stá?** jak się miewasz? **stia bène!** Bądź Pan zdrów.

starna *f* kuropatwa *f*.
 starnutáre, starnutire (io starnutisko) *n* kichać.
 starnúto *m* kichanie *n*.
 staséra *avv.* dzisiaj wieczór.
 statáre *n* przez lato przetrzymać, przebyć.
 state *f* lato *n*.
 staterélló *m* państwko *n*.
 stática (-ka) *f* statyka *f*.
 statista *m* mąż *m* stanu.
 statistica *f* statystyka *f*.
 statistico (-ko) statystyczny.
 stato *m* stan *m*; państwo *n*; = *condizione* *f* położenie *n*, stan *m*.
 státua *f* posąg *m*.
 statuária *f* rzemieślnictwo *n*; sztuka *f* stawiania posągów.
 statunário *m* statutowy. [wić.
 statuíre (io statuísko) *a* postanowienie *f*, wzrost *m*, postawa *f*.
 statufário *m* statutowy.
 statúto *m* statut *m*, ustawa *f* krajowa.
 stazionário (-cjo-) stały, stojący na miejscu.
 stazióne *f* stacja *f*; dworzec *m*, kolejowy; ~ balneária miejscowość *f* kąpielowa.
 steárico (-ko) stearynowy.
 stearina *f* stearyna *f*.
 stecca (stekka) *f* patyk *m*, polano *n*, szczepa *f*, kij *m* bilardowy, szyna *f* chirurgiczna.
 steccáre *a* ustawić złożyć w szynie.
 steccáto *m* zagroda *f*, ogrodzenie *n*, sztachety *pl*.
 stecchéto (stekket-) *m* ostry, cienki patyczek *m*; stare *a* ~ nędzne życie *n*.
 stecchíno (-ki-) *m* wykluwaczka *f*.
 stecchíto suchy, wysuszony.
 stecco (stekko) *m* sucha gałązka *f*; = *spina* *f* cieniń *m*, kolec *m*.
 steconáto *m* płot *m*, sztachety *pl*.
 steccóne *m* pal *m*, kół *m*.
 Stéfano *m* Stefan *m*.
 stella *f* gwiazda *f*, gwiazdka biała *n* czole konia.

stelláto gwiazdzisty.
 stelo *m* łodyga *f*.
 stemma *m* herb *m*.
 stemmo *p*, *r* od stare.
 stemperáre *a* rozpuścić, rozwieść, rozczynić.
 stendádo *m* sztandar *m*.
 sténdere *a* wyciągnąć, rozciągnąć, rozesać, posmarować; ~ *la mano* wyciągnąć rękę, żebrać.
 stenditóio *m* miejsce *n* do suszenia, rozciągania.
 stenebráre *a* rozpedzić ciemności, wyjaśnić.
 stenografáre *a* stenografować.
 stenografía *f* stenografia *f*.
 stenógrafo *m* stenograf *m*.
 stentáre *n* i *a* cierpieć niedostatek; ~ *la vita* męczyć się w życiu, z trudnością przejść przez życie; *fare ~ qualche cosa a qualcúno* wzbraniać, odmawiać; ~ *a fare qualche cosa* z trudnością zdobyć się na co.
 stentáto nędzny, przykry, lichy.
 stenterélló *m* błazen *m*, śmieszek *m*.
 stento *m* brak *m*, niedostatek *m*, nędza *f*; *a ~ avv.* trudno, z trudem *f* step *m*. [dnością.
 sterco (-ko) kał *m*, gnój *m*.
 stereometría *f* stereometria *f*.
 stereoscópio *m* stereoskop *m*.
 stereotípia *f* stereotypia *f*.
 stérile nieplodny, jałowy, nieurodzajny.
 sterílire *a* i *n* zrobić nieplodnym; stać się nieplodnym.
 sterilitá *f* nieplodność *f*, nieurodzajność *f*.
 sterilizzáre (-licca-) *a* wyjąłować, sterylizować.
 sterlína : *lira* ~ *f* funt szterling *m*.
 sterminábile mający być wytępionym. [szczyć.
 stermináre *a* wytępić, wyniszczyć.
 stermináto niezmierny, ogromny.
 sterminatóre *m* tępiący, wyniszczający; niszcyciel *m*; *ángelo ~ anioł* *m* śmierci.

- sterminio *m* wytepienie *n*, znieszczenie *n*.
- sterpo *m* chwasty *pl*.
- sterpóso zarosły chwastami.
- sterráre *a* rozkopywać ziemię, przekopywać ziemię.
- sterratóre *m* robotnik *m* do robót ziemnych.
- sterro *m* robota *f* ziemna; rozkopana ziemia *f*.
- sterzàre (-ca-) *a* i *n* równo podzielić.
- sterzo *m* dwusiedzeniowy wózek *m*.
- stessi *p*, *r* steso *p*, *p* od sténdere.
- stessi *imperf.*, *cong.* od stare.
- stesso *m* ten sam, taki sam, sam; lo ~ ten sam; oggi ~ jeszcze dzisiaj; lo facévo lo ~ byłbym i tak to zrobił.
- stetti *p*, *r* stia *pr.*, *cong.* i *imperat.* od stare.
- stia *f* kojec *m*.
- stigma *f* znak *m*, blizna *f*.
- stile *m* ołówek *m*, rysik *m*, szpi-kulec *m*, styl *m*.
- stiletàre *a* pchnąć sztyletem, zasztyletować.
- stiletàta *f* pchnięcie *n* sztyletem.
- stilétto *m* sztylet *m*.
- stilista *m* stylistka *m*.
- stilístico (-ko) stylistyczny.
- stilla *f* kropla *f*.
- stillàre *a* i *n* lać kroplami, przesączać, destylować; ~si il cervéllò suszyć sobie mózg.
- stilloccidío (-czí-) *m* przesączenie *n*.
- stillográfica (-ka): penna ~ *f* pióro stylograficzne.
- stima *f* szacunek *m*, poważanie *n*; con profónda ~ z głębokiem uszanowaniem.
- stimábile szacowny, szanowny.
- stimàre *a* cenić, szacować, poważać.
- stimatóre *m* szacujący, taksator *m*.
- stimmate *f*, *pl.* znamię *n* znak *m*, piętno *n* wypalone.
- stimatizzàre (-ticca-) *a* piętnować
- stimolànte pobudzający, podniecający.
- stimolàre *a* kłuć, bóść; pobudzać, podniecać.
- stimolatóre *m* pobudziciel *m*.
- stimólo *m* oścień *m*, kolec *m*, podnieta *f*, pobudzanie *n*.
- stínco (-ko) *m* goleń *f*.
- stíngere (-dze) *a* i *n* odbarwić; plowieć, pełznąć.
- stínsi *p*, *r* stínto *p*, *p* od stíngere.
- stípa *f* chróst *m*.
- stípàre *a* pchać; skupiać, zebrać, stipendiàre *a* płacić żołd, trzymać na żołdzie. [*sya f.*]
- stípéndio *m* żołd *m*, płaca *f*, penstípítite *m* pień *m*, odrzwia *pl.*, węgary *pl*.
- stípo *m* szkatułka *f*, pudełko *n*, na drogie rzeczy.
- stípulàre *a* układać się, umawiać się, zawrzeć ugodę.
- stípulazíone (-dźjone) *f* umowa *f*, układ *m*.
- stíracchiàre (-rakkja-) *a* naciągać, nakręcać słowa; ~ il prezzo targować się do upadłego.
- stíracchiàtura *f* przekręcanie *n*, naciąganie *n* słów.
- stíràre *a* prasować bieliznę; ~ sí *r* rozciągać, wyciągać się.
- stíratío *m* sukno *n* na którym się prasuje.
- stíratóra *f* prasowaczka *f*.
- stíratúra *f* prasowanie *n*.
- Stíría *f* Styrya *f*.
- stírizzírsi (-riccir-) *r* otrząść się.
- stírpe *f* ród *m*, plemię *n*.
- stítichería (-ke-), stítichézza (-ca) *f* zrzędność *f*; sknerstwo *n*, zatwardzenie *n*.
- stítico (-ko) zatkany, zrzędny, cierpki; skapy
- stíva (-wa) *f* pług *m*, przód okrętu.
- stívàle *m* but *m*.
- stívàre *a* napchać, nałoczyć, napchać
- stízza (-sticca) *f* złość *f*, gniew *m*.
- stízzírsi (io mi sticcisko) *r* złościć się, gniewać się.

stizzito, stizzoso przykry, nie-
przyjemny.
stoccafisso (stokka-) *m* sztokfisz
m.
Stoccarda *f* Sztutgard *m*
stocciata *f* ukłucie *n* szpada;
ukłucie *n*.
stocco (stokko) *m* szpada *f*, uży-
wana do pchnięć.
Stoccolma *f* Sztokholm *m*.
stoffs *f* materya *f*.
stoffs *f* mata *f* słomiana, plecion-
ka *f* z trzciny.
stoicismo (-czi-) *m* stoicyzm *m*.
stoico (-ko) *m* stoik *m*.
stoino *m* wycieraczka *f* do nóg.
stola *f* stula *f*.
stolidizza (-decca), stolidità *f*
głupstwo *n*.
stolido głupi.
stollo *m* długa tyka *f*, drag *m*.
stoltizza (-tecca) *f* głupota *f*.
stolto głupi.
stomacare (-kare) *n* mieć ekli-
wość, nudności; zbierać się na
wymioty.
stomachevole (-kewo-) ekliwy,
obrzydliwy, nudny.
stomaco (-ko) *m* żołądek *m*.
stomacoso obrzydliwy.
stomatico wzmacniający żołądek,
gorzka wódka *f*. [wać.
stonare *n* zmylić ucie, zdetono-
stomatúra *f* zdetonowanie *n*,
rozdźwięk *m*.
stoppa *f* zgrzebie *n*, kłaki *pl.*,
upicie się *n*.
stoppia *f* ścierná *f*, ściernisko *n*;
le stoppie *pl.* ściernisko *n*,
rżysko *n*.
stoppino *m* knot *m*, lont *m*.
stopposo kłaczysty, kłakowaty.
storace (-cze) *m* styraks *m*.
storcere *a* wykrzywiać, skrzywić;
~ si un piede wywichnąć sobie
nogę.
stordimento *m* odurzenie *n*,
przerażenie *n*, przestрах *m*.
stordire (io stordisko) *a* odurzyć,
osłupić.

storditizza (-tecca) *f* płochosć *f*,
nieroztropność *f*.
stordito zdrętwiały, osłupiały.
stória *f* historia *f*, dzieje *pl*.
storico (-ko) historyczny, dzie-
jowy.
storiella *f* historyjka *f*.
storiografo *m* historyk *m*, dzie-
jopis *m*.
storione *m* jesiotr *m*.
stormire (io stormisko) *n* szele-
ścić, huczeć.
stormo *m* rój *m*, hufiec *m*, sta-
do *n*; sonare *a* ~ na trwogę
dzwonić.
stornare *a* odwrócić od czego,
cofnąć.
stornello *m* szpak *m*.
storno 1. *m* szpak *m*; 2. odwrócenie
n, sprzeniewierzenie *n*; cavállo-
koń *m* szpakowaty.
storpiare *a* okaleczyć, kalekę
zrobić, przekrecać wyrazy.
storpiato *m* kaleka *m*.
storpiatura *f* okaleczenie *n*, o-
szpecenie *n*.
stórpio *m* kaleka *m*, okaleczony.
storta *f*, skrócenie *n*; ~ del collo
zesztywnienie *n* szyi, postrzał
m w szyi.
stortizza (-tecca) *f* skrzywienie
n, przekręcenie *n*.
storto krzywy, koślawy.
stortúra *f* wykrzywienie *n*, wy-
koślawienie *n*.
stovigliáio (-willja-) *m* garniec *m*.
stoviglia *f*, *pl.* garnki *pl*, na-
czynia *pl.* kuchenne.
stra... hardzo, nadzwyczajnie,
prze; ~ bello nadzwyczaj pie-
kny, przepiękny; ~ bére nad-
miernie pić.
strabiliante zadziwiający.
strabiliare *n* niezmiernie się
dziwić.
strabismo *m* zez *m*.
straboccare (-bokka-) *n* lać się
przez wierzch, wylewać się.
strabocchévole (-kewo-) nie-
zmierny, zbyteczny

stracárico (-kariko) przeładowany.

stracáro nadzwyczajnie drogi.

stracca: alla ~ *adv.* ze znużeniem, niechętnie.

straccále *m* podogonie *n*.

straccáre *a* znużyć, zmęczyć, zmordować.

stracchézza (-kecca) *f* znużenie *n*, zmęczenie *n*.

stracchino (strakki-) *m* strachino *m* (ser).

stracciare (-czja-) *a* rozerwać, drzeć, targać.

stráccio *m* gałgan *m*, łachman *m*; carta **stráccia** *f* makulatura *f*.

straccione *m* obszarpaniec *m*, obdartus *m*.

stracco (strakko) znużony, zmęczony.

stracóntento bardzo zadowolony.

stracótto 1. rozgotowany; 2. *m* mięso *n*, duszone.

stracuócere (-kuocze-) *a* dusić.

strada *f* ulica *f*, droga *f*; ~ maéstra gościniec *m* bity; ~ facéndo na, po drodze; farsi ~ naprzód iść, postępować.

stradále uliczny, przydrożny, droga *f*.

stradáre *a* pokazać drogę, skierować.

stradóne *m* szeroka droga *f* bita.

strafaleióne (-czjo-) *m* błąk *m*, błąd *m* popełniony przez niebaldstwo.

strafátto przejrzały, przestały.

strafeláto zadyszany, bez tchu.

strafine nadzwyczajny, przepyszny.

strafóro: di ~ *adv.* po kryjomu, potajemnie.

strage (-dze) *f* rzeź *f*.

stragodóre *n* nadmiernie używać.

stragránde nadzwyczaj wielki.

stralciáre (-czja-) *a* obcinać gałęzie winnej latorośli, rozplątać, pogodzić strony.

stralcío (-czjo) *m* obcinanie *n*, ugoda *f*.

strale *m* strzała *f*.

stralunáre *a* zawracać, przewracać (np. oczami).

stramazzáre (-macca-) *a i n* zwałić na ziemię, upaść bez zmysłów.

stramazzáta *f* stramazzone *m* upadek *m*, upadnięcie *n*.

strambería *f* dziwaczność *f*.

strambo krzywy, koślawy, dziwny.

strambótto *m* niedorzeczność *f*, (rodzaj piosenki miłosnej).

strame *m* podściółka *f*.

stramortító ogluszony, odurzony.

strampalería *f* dziwaczność *f*.

strampaláto dziwaczny.

stranézza (-necca) *f* rzecz *f* dziwna, osobliwość *f*.

strangoláre *a* zadusić.

strangolatóio duszący.

strangolazióne (-dzjone) *f*. za duszenie *n*.

straniéro cudzoziemski, obcy.

strano dziwny, osobliwy.

straordinário nadzwyczajny.

straparláre *n* dużo gadać, majaczyć w gorączce.

strapazzáre (-pacca-) *a* wyteżać się, męczyć się; = maltrattáre

źle się z kim obchodzić; = sgridáre łajając; uova strapazzáte

f, *pl.* jajecznicza *f*.

strapázzo *m* wyteżenie *n*, zmęczenie *n*.

strappáre *a* szarpać, targać, wydrzeć, wyrwać.

strappáta *f* szarpanie *n*, targanie *n*.

strappo *m* pęknięcie *n*, rozdarcie *n*.

strapúnto *m* materac *m*.

straricco (-rikko) ogromnie bogaty.

straripaménto *m* wystąpienie *n* (rzeki z brzegów).

straripáre *n* wystąpić.

Strasbúrgo *f* Strasburg *m*.

strasciáre (-szika-) *n* ciągnąć, wlec za sobą; ~si *r* powlec.

strascico (-ko) *m* ciągnięcie *n*, wleczenie *n* za sobą, ciąg *m* dalszy.
strascicóni *adv.* wlokąc się.
strascinare *a* ciągnąć, wlec.
strategia (-dzia) *f* strategia *f*.
stratégico (-dziko) strategiczny.
stratificazióne (-kadzjone) *f* uwarstwowanie *n*.
strato *m* warstwa *f*.
strattagémma (-dzem-) *m* podstęp *m*, wybieg *m*.
stravagánte (-wa-) dziwaczny.
stravagánza (-ca) *f* dziwactwo *n*.
stravécchio (-wekkjo) bardzo stary.
stravincere (-wincze-) *a* całkiem zwyciężyć, pokonać.
straviziáre (-dzjare) *n* hulac, oddawać się rozpustce.
stravizio *m* rozpusta *f*, hulanie *n*.
stravólgere (-woldże-) *a* wykrecać, przekrecać.
stravolgíméto (-dži-) *m* przewrócenie *n*, przekreślenie *n*.
stravólsi *p*, *r* **stravólto** *p*, *p* od **stravólgere**.
straziánte rozdzierający serce; pełen katuszy, mąk.
straziáre *a* rozdzierać, męczyć.
strázio (-cjo) *m* męka *f*, katusze *pl*; fare ~ di... źle się z kim obchodzić.
strega *f* czarownica *f*.
stregáre *a* czarować.
streghería (-ge-) *f* stregoneria *f* czary *pl.*, gusła *pl*.
stregone *m* czarownik *m*.
strégna *f* miara *f*, zapłata *f*, równy dział *m*.
stremáto *m*: ~ di forse całkiem wyczerpany.
strenna *f* kołeda *f*, podarunek *m* na gwiazdkę lub na Nowy
strenuitá *f* waleczność *f*. [Rok.
strénno waleczny.
strepitáre *n* hałasować, szumieć.
strepíto *m* hałas *m*.
strepitóso hałaśliwy, huczny, głośny.

stretta *f* ściśnienie *n*; ~ di mano uścisk *m* ręki; ~ al cuore ściśnienie *n*, ułknięcie *n* w sercu;
strette *pl.* ścisk *m*, ciżba *f*, przesmyk *m*.
strettézza (-tecca) *f* ciasność *f*, brak *m*, niedostatek *m*.
strettézze *f*, *pl.* kłopot *pl*.
strettire (io strettisko) *a* ściśnić, węższym zrobić.
stretto 1. *p*, *p* od **stringere**: 2. *agg.*, *m* wąski, ciasny, niedostateczny; 3. *m* przesmyk *m*, cieśnina *f*.
stria *f* żłobek *m*, pręga *f*.
stricinina *f* strychnina *f*.
stridere *n* krzyczeć, skrzypieć; piszczeć, kwiczeć.
strido, **stridóre** *m* wrzask *m*, krzyk *m*, pisk *m*.
strídulo przenikliwy, ostry, przeźwiły.
strigáre *a* rozplątać, rozwikłać; ~ sela fra sè załatwić pomiędzy sobą.
striglia (strillja) *f* zgrzebło *n*.
strigliáre *a* czosnąć zgrzeblem.
strigliáta *f* wyczesanie *n* zgrzeblem.
strilláre *n* ryczeć, wrzeszczeć.
strillo *m* wrzask *m*, krzyk *m*.
strillóne *m* krzykacz *m*, wywoływacz *m*; sprzedający na ulicy gazety.
striminzíre (-aire) *a* i *n* ściśnięcie.
strimpelláre *n* brząkać.
strimpelláta *f* brząkanina *f*, brzęczenie *n*. [kanie *n*.
strimpello, **strimpélló** *m* brząstringa *f* tasiemka *f*, rzemyk *m*, pas *m* u spodni.
stringáto ścisły, zwięzły.
stringénte (-džen-) nagły, pilny, nagły.
stringere *a* i *n* ścisnąć, zmiąć; ~ d'assédo oblegać; ~ si *r* ściągąć; ~ ~ addosso *a* qualcúno do kogoś przycisnąć się.
stringíméto (-dži-) *m*: ~ di cuore ściśnięcie *n* w sercu.

strinsi *p, r* od *stringere*.

strippare *n* wypchać sobie brzuch, kałdun.

strippone *m* żarłok *m*.

striscia (-szja) *f* pasek *m*, smuga *f*; ~ *di terra pas* *m* ziemi, kawał *m* kraju.

strisciare *a i n* przebiegać, przelatywać; *peřać*, *czołgać się*; = *strascinare* wlec.

striscio (-szjo) *m pas* *m*, smuga *f*, pręga *f*.

striscione *m* czołgacz *m*, podły człowiek *m*.

strisciōni avv. czołgając się, peřając.

stritolare *a* trzeć, utrzeć, rozetrzeć, tłuc.

strizzalinōni (*stricca-*) *m* wyciskaczka *f* do cytryn.

strizzare *a* wyciskać, wykręcać.

strizzata *f* wyciskanie *n*, wykręcanie *n*; ~ *d'occhio* łypać, mrużyć oczami.

strizzone *m* rżnięcie *n* w brzuchu.

strofa *f* strofa *f*.

strofinaccio (-czjo) *m* ścierka *f*.

strofinare *a* trzeć, wycierać.

strofinio *m* ciągłe tarcie *n*, mycie *n*.

strolog... *v.* **astrolog...**

strombazzare (-bacca-) *a* otrąbić, wytrąbić.

strombettare *a* trąbić.

strombettio *m* trąbienie *n*.

stroncare (-ka-) *a* odłamać, obciąć.

stronco (-ko) *m* kaleka *m* okaleczony.

stronfiare *n* parskać, sapać.

stropicciare (-czjare) *a i n* trzeć nacierać, zgarniać nogami, za-grzebywać nogami.

stropicciata *f* tarcie *n*.

stropiccio (-czjo) *m* zgarnywanie *n*, za-grzebywanie *n*.

strozza (*strocca*) *f* gardziel.

strozzare *a* dusić, zadusić.

strozzatura *f* zaduszenie *n*.

strozzino *m* siepacz *m*.

struggere (-dzere) *a* topić, roztopić; ~ *si r* stopić się; ~ ~ *di...* (*inf.*) życzyć sobie z upragnieniem.

struggimento (-dzi-) *m* topienie *n*, tęsknota *f*, zgrzyzota *f*.

strumentale instrumentalny.

strumentatura *f* instrumentacja *f*.

strumento *m* instrument *m*, narzędzie *n*. [**struggere.**

strussi *p, r* **strutto** *p, p* od **strutto** *m* sadło *n* roztopione.

struttura *f* budowa *f*.

struzzo (*strucco*) *m* struś *m*.

stuccare (*stukka-*) *a* zalepiać gipsem, oblepiać stukiem; ~ *qualcuno* znudzić, sprzykrzyć sobie kogo; ~ *si r* znudzić się.

stuccatura *f* zagipsowanie *n*, wyłożenie *n* stukiem.

stucchevole (*stukkewo-*) *ekliwy*, wstrętny, nudny.

stucchinào *m* sprzedający figurki gipsowe.

stucchino *m* figura *f* gipsowa.

stucco (-ko) 1. znudzony, znudzony; 2. *m* stuk *m*; **rimanere di** ~ osłupieć, zgłupieć.

studente *m* uczeń *m*, student *m*.

studentesca (-ska) *f* uczniowie *pl.*, studenterya *f*.

studiare *a* uczyć się; ~ *si r* starać się; dokładać starania.

studiato wymuszony.

studio *m* uczenie się *n*, nauka *f*; = **ufficio** (-czjo) *m* pokój *m* do pracy, biuro *m*, atelier *n* malar-
skie; = **università** *f* uniwersytet *m*; **a bello** ~ umyślnie.

studioso pilny.

stufa *f* piec *m*, ciepłarnia *f*.

stufare *n i a* dusić na ogniu; nudzić kogo.

stufato *m* sztufada *f*, pieczeń *f* duszona.

stufo znudzony.

stuolo *m* gromada *f*, kupa *f*,
hufiec *m*.

stupefacénte (-ozen-) zadziwiający.
 stupefáre *a* zadziwić, wprawić w osłupienie.
 stupefátto zdziwiony, osłupiały.
 stupéndo zadziwiający, wspa-
 niały.
 stupidággine (-dzi-), stupidezza (-cecca) *f* głupota *f*.
 stupidire (io stupidisko) *n* ogłupieć, zgłupieć.
 stupidità *f* głupota *f*.
 stúpido głupi; głupiec *m*.
 stupíre (io stupisko) *n* zdumie-
 wać, wprawić w zdumienie;
 ~ si *r* dziwić się.
 stupóre *m* zadziwienie *n*, podzi-
 wienie *n*, zdumienie *n*.
 stupro *m* zgwałcenie *n*, shań-
 bienie *n*.
 stura *f*: dare la ~ otworzyć;
fig. ~ ai bríndisi rozpocząć
 szereg toastów.
 sturáre *a* otworzyć, odkorkować,
 napocząć.
 stuzzicadénti (stuccika-) *m* wy-
 kalaczka *f*.
 stuzzicáre *a* kłóć, wykalać, dłu-
 bać; drażnić, jatrzyć.
 stuzzicoréccchi (-korekki) *m* ły-
 żeczka *f* do wyskrobywania
 woskowiny z ucha.
 su (v. sopra) 1. *prep.* na; sul
 mare na morzu; 2. *adv.* na
 górze, w górze; ~ e giù na
 i pod; ~ per giù około, prawie.
 subaffittáre *a* podnająć.
 subaffitto *m* najem *m* od loka-
 tora.
 subalpíno podalpejski.
 subaltérno *m* podwładny; niż-
 szy urzędnik *m*.
 subappaltáre *a* poddzierżawić.
 subásta, subastazióne (-dzjone)
f subhasta *f*, sprzedaż *f* przy-
 musowa.
 súbbio *m* wał *m*, nawój *m*.
 subbúglio (-bulljo) *m* powstanie *n*,
 bunt *m*.
 súbdolo chytry, podstępny.

subentráre: ~ a qualcuno na
 czyjeś miejsce wstąpić, wejść
 subire (io subisko) *a* wycier-
 pieć, karę odsiedzieć; ~ un
 esáme poddać się egzaminowi.
 subissáre *a* pograżyć, zniszczyć.
 subisso *m* zniszczenie *n*, upadek
m; mandáre in ~ zniszczyć
 kogo, pograżyć.
 subitáneo nagły.
 súbito 1. *agg.* *m* nagle; 2. *adv.*
 natychmiast.
 sublimáre *a* podnieść, podwyż-
 szyć.
 sublimáto *m* sublimat *m*.
 sublime wzniosły, szczytny,
 górny. [czuć.
 subodoráre *a* przewąchać, prze-
 subordináre *a* poddać pod władzę
 podciągnąć pod co.
 subordinazióne (-dzjone) *f* pod-
 danie się *n*, posłuszeństwo *n*,
 podrzędność *f*.
 subornáre *a* namawiać, podma-
 wiać do złego.
 suburbáno podmiejski.
 subúrbio *m* przedmieście *n*.
 succédere (-cze-) *n* nastąpić po
 kim, po czym; = accadere
 zdarzyć się, przytrafić się.
 succéssi *p*, *r* succésso *p*, *p* od
 succédere.
 successióne *f* następstwo *n*,
 dziedziczenie *n*; ~ al trono
 następstwo *n* tronu.
 successiváménte (-wa-) *adv.*
 następnie.
 successivo następny.
 succésso (-czes-) *m* skutek *m*,
 wypadek *m*, wynik *m*.
 successóre *m* następcza *m*.
 succhiáre (sukkja-) *a* sać, wys-
 sać, cmokać.
 succhiatóio *m* ryjek *m* do siania.
 succhielláre *a* wiercić, przewier-
 cić, nawiercić.
 succhiello *m* świder *m*.
 succhióne (sukkjo-) *m* dusigrosz *m*.
 succiáre (-czjare) *a* sać, wysasać,
 wysysać.

snećinto podkasany, kusy, krótki.
succo (sukko) *m* sok *m*.
succolénto smaczny.
succursále *f* filia *f*.
succutáneo (sukku-) podskórny.
súcido (-dzi-) brudny.
sud *m* południe *n*; ~ *ovest* południowy zachód *m*; ~ *est* południowy wschód *m*.
sudámini *m*, *pl.* pęcherzyki *pl.* na skórze z potu, gorąca.
sudáre *n* pocić, pocić się, wypocić.
sudário *m* tuwalia Chrystusa.
sudáta *f* pocenie *n*; *fare una buona* ~ porządnie pocić się.
suddétto wzmiankowany, wspomniany.
suddistinguere *a* powtórnie, jeszcze raz odróżniać.
sudditánza (-ca) *f* poddaństwo *n*, przynależność *f* państwowa.
súddito poddany.
suddividere (-wi-) *a* jeszcze raz dzielić.
suddivisióne *f* podział *m*, powtórne dzielenie *n*.
sudicería (-zeria) *f* brud *m*.
sudicio (-czjo) brudny.
sudicióne *m* ~ *a* *f* brudas *m*.
sudiciúme (-czju-) *m* brud *m*.
sudóre *m* pot *m*.
sudorífero napotny.
sufficiénte wystarczający.
sufficiénza (-czjenca) *f* dostateczność *f*.
suffragáre *n* i *a* pomagać; modlić się za kim.
suffrágio (-dźjo) *m* głos *m*, prawo *n* głosowania, prawo *n* wyborcze; *in* ~ *dell'ánima* za duszę.
suffumicáre (-kare) *a* podkadzać, podkurzać, nakadzać.
suga, **sugánte**: *carta* ~ *f* bibuła *f*.
sugáre *a* ssać, wyciągać, nawozić.
suggelláre (-dźel-) *a* pieczętować, zapieczętować. [towanie *n*.
suggélio *m* pieczęć *f*, zapieczę-

suggeriménto *m* poddanie *n*, poddawanie *n*, podbechtanie *n*;
 = **consiglio** (-silljo) *m* rada *f*.
suggerire (io sudżerisko) *a* podać, nastreżyć myśl, podszepać.
suggeritóre *m* podszepujący, namawiający, sufler *m*.
suggestionáre *a* sugestynować, podszeptywać, namawiać.
suggestionéne *f* podmowa *f*, namowa *f*.
suggezióne (-cjone) *f* uległość *f*, podległość *f*.
súghero (-ge-) *m* korek *m*.
sugheróso korkowy.
sugna (sunnja) *f* sadło *n*.
sugo *m* sok *m*; *non c'è* ~ nie ma żadnego sensu.
sugóso soczysty.
suicida (-ci-) *m* i *f* samobójca *m*
suicidársi *r* zabić się, odebrać sobie życie.
suicidio *m* samobójstwo *n*.
suíno świński.
sulfúreo siarczany.
sullodáto wyżej wspomniany, wzmiankowany.
sultáno *m* sultan *m*.
summentováto, **sunnomináto** wyżej wspomniany, wzmiankowany.
sunto *m* wyciąg *m*, krótki zbiór *m*.
suntuóso v. **sontuóso**.
suo *m* 1. swój, jego, jej; 2. swoje *pl.*, swój majątek *m*.
suócero (-cze-) *m* teść *m*.
suócera *f* teściowa *f*.
suóceri *m*, *pl.* teściowie *pl.*
suola *f* podeszwa *f*.
suole *pr.* od **solére**.
suolo *m* 1. grunt *m*, ziemia *f*, pokład *m*, warstwa *f* 2. podeszwa *f*.
suono *m* dźwięk *m*, głos *m*, odgłos *m*.
suora *f* siostra *f* (zakonnica).
superábile dający się przezyciężyć, zwalczyć, przelamać.

superare *a* przewyciężyć, przewyżżyć, wytrzymać.
superbia *f* pycha *f*, duma;
métter su ~ pysznić się, stać się pysznym, dumnym.
superbiosétto nieco dumny.
superbo dumny, pyszny, hardy;
andár ~ di.. być pysznym, dumnym z czegoś.
superficiále (-czja-) powierzchowny.
superficialità *f* powierzchowność *f*.
superficie (-czje) *f* powierzchnia *f*.
superfluo zbyteczny.
superióra *f* przelożona *f*.
superióre 1. wyższy, 2. *m* przelożony *m*, przeor *m*; l'Italia ~ Włochy górne *pl*.
superiorità *f* wyższość *f*.
superlativo (-wo) *m* 1. najwyższy; 2 stopień *m* najwyższy.
superno bardzo wysoko.
superstizio (-dzjone) *f* przesąd *m*.
superstizio *m* przesądny.
superuómo *m* nadczłowiek *m*.
supino na wznak, z tyłu.
suppelléttile *f* wyprawa *f*, sprzęt *m*.
suppergiù *adv*, około, blisko, mniej więcej.
supplémento *m* uzupełnienie *n*, dodatek *m*; ~ straordinario wydanie *n*, dodatek *m* nadzwyczajny.
supplénte *m i f* 1. zastępujący, 2. zastępca *m*.
supplénza (-ca) *f* zastępstwo *n*.
suppletivo (-wo) uzupełniający.
supplica (-ka) *f* pokorna, gorąca prośba *f*, podanie *n*.
supplicánte proszący.
supplicáre *a* błagać.
supplichévole (-kewo-) błagający, proszący.
supplire (io supplisko) *a* zastępować; = bastare wystarczyć.
supplizio (-cjo) *m* kara *f*; l'estremó ~ kara *f* śmierci.

supponibile przypuszczalny.
supporre (io suppongo) *a* przypuszczać, przyjmować.
suppósi *p, r* **suppósto** *p, p* od **suppórré**.
supposizióne (-dzjone) *f* przypuszczenie *n*, domniemanie *n*.
suppósto domyślny, przypuszczalny.
suppuráre *n* ropieć.
suppurazióne *f* ropienie *n*.
supremazja (-cia) *f* wyższość *f*, panowanie *n*, przewaga *f*.
suprémo najwyższy.
sur = su.
surrogábile dający się zastąpić, podstawić.
surrogáre *a* podstawić, wyznaczyć na czyje miejsce.
surrogazióne (-dzjone) *f* zwrot *m*, zastępstwo *n*.
suscettibile (-szet-) dotkliwy, wrażliwy, dający się poprawić.
suscettibilitá *f* wrażliwość *f*, obraźliwość *f*.
suscettivo (-wo) zdolny do przyjęcia, usposobiony.
suscitáre (-sz-) *a* wskrziesić, wzniecać, pobudzać.
susina *f* śliwka *f*. [śliwa *f*.
súsino *m* drzewo *n* śliwkowe,
sussequénte następujący.
sussidiáre *a* pomagać, wspierać, posiłkować.
sussidio *m* posiłek *m*, pomoc *f*, wsparcie *n*.
sussiego *m* godność *f*, powaga *f*.
sussisténte obecny, przytomny.
sussistenza (-ca) *f* istnienie *n*, byt *m* utrzymanie *n*, żywność *f*.
sussistere *n* istnieć, mieć byt.
sussultáre *n* drgać.
sussulto *m* drganie *n*.
sussultório *a* z dołu do góry.
sussurráre *a i n* szemrać, szeptać do ucha, mruzczyć.
sussúrro *m* szelest *m*, szmer *m*, mruczenie *n*.
svagáre *a* bawić się, rozerwać się, rozsypywać.

svago *m* roztargnienie *n*, rozrywka *f*, zabawa *f*.
svaligiáméto (swaldíža-) *m* wydobywanie *n* z walizy, zrabowanie *n*, złupienie *n*.
svaligiáre *a* wypakować; = **derubáre** okraść, złupić.
svaligiatóre *m* łupieżca *m*.
svapáre *n* płonąć, wybuchać.
svaníre (io swanisko) *n* ulotnić się, zniknąć, wywietrzeć.
svantággio (-džio) *m* strata *f*, szkoda *f* uszczerbek *m*.
svantaggióso niekorzystny.
svaporáre *a* wyparować, ulotnić się.
svariáto różny, rozmaity.
svecchiáre (swekkja-) *a* odmładzać, odnowić.
svedése *m f* szwedzki, Szwed *m*.
svégliá (swellja) *f* budzenie *n*, budzik *m*, pobudka *f*.
svegliáre *a* budzić, obudzić ~ *si* *r* obudzić się.
svegliaríno *m* budzik *m*, przypomnienie *n*, napomnienie *n*.
svegliáto, **svéglio** obudzony, rzeźki, żywy.
sveláre *a* odsłonić, odkryć.
svéllere *a* obalić (drzewo z korzeniami).
svelsi *p*, *r* **svelto** *p*, *p* od **svéllere**, **sveltézza** (sweltecca) *f* wysmułość *f*, zwinnosć *f*, lekkość *f*.
sveltíre (io sweltisko) *a* zwinnym zrobić; ~ *si* *r* zwinnym się stać. [dzony.
svelto zwinny, żwawy, rozbuśnawé *a* otworzyć żyły.
svenevolézza (-wolecca) *f* pieszczenie się *n*, zniewieścianość *f*.
sveniméto *m* zemdleńie *n*, omśnienie *n* zemdleć. [dlenie *n*.
svenni *p*, *r* **svenúto** *p*, *p* **sverró fut.** od **sveníre**.
sventagliáre (-ljare) *a* wachlować się
sventáre (swen-) *a* powietrze wypuścić skąd; zniweczyć czyje zamiary.

sventáto lekkomyślny; **sowizdrzał** *m*.
sventoláre *a i n* wiać, kołysać, powiewać; ~ *si* *r* wachlować się.
sventraméto *m* wypatroszenie *n*.
sventráre *a* wypatroszyć.
sventúra *f* nieszczeście *n*.
sventurataméto *adv.* nieszczęśliwie.
sventuráto nieszczęśliwy.
svenúto zemdlały.
svergináre (swerdzi-) *a* rozprawieżyć, pozbawić dziewictwa.
svergognáre (-nnjare) *a* zawstydzić.
svergognatézza (-tecca) *f* bezwstyd *m*.
svergognáto bezwstydný.
svernáre *n* zimować, przezi-mować.
sverza (-ca) *f* trzaska *f*, okrucieństwo, odłamek *m*.
sverzáre *n* ~ *si* *r* roztrzaskać się, popękać.
svestire *a* rozebrać.
svettáre *a* odcinać, ścinać.
Svévia *f* Szwabia *f*. [m.
svewo (swewo) szwabski; Szwab
Svézia (-cja) *f* Szwecya *f*.
sviaméto *m* zboczenie *n* z drogi, obłąkanie *n*, wykołajenie *n*.
sviáre *a* sprowadzić z drogi, wykołajić; ~ *si* *r* żabłakać się.
svignársela (swinnjar-) *r* dra-pnąć, zemknąć.
svígorire (io swígorisko) *a* osłabić.
svillaneggiáre (-dżjare) *a* lżyć, szkalować.
sviluppare *a* rozwijać.
sviluppo *m* rozwój *m*.
svináre *a* wylać moszcz, ściągać moszcz.
svinatúra *f* ściąganie *n* moszczu.
svincolaméto (swinko-) *m* rozwiązanie *n*, wykupno *n*.
svincoláre *a* rozwiązać, wykupić.
svincolo *m* wykupno *n*, wykupienie *n*.

svisáre *a* oszpecić podrapać, twarz.

svisceráre (swisze-) *a* wypuścić wnętrzności.

svisceratézza (-tecca) *f* serdeczność *f*.

svisceráto serdeczny.

svista *f* przeoczenie *n*, prześlepienie *n*

svitáre *a* odrubować.

Svízzera (Swiccera) *f* Szwajcarya *f*.

svízzero szwajcarski; Szwajcar *m*.

svogliáre (swolljare) *a* odjąć ochotę, zniechęcić; ~ *si r* stracić do czego ochotę.

svogliatézza (-tecca) *f* wstręt *m*, niechęć *f*, odraza *f*.

svogliáto niechętny = pigro leniwy.

svolazzáre (swolaccare) *n* latać tu i owdzie; trzepotać.

svolázzo *m* podlatywanie *n*, trzepotanie *n*. [kręcić.

svólgere (-dżere) *a* rozwijać, od-

svolgíménto (-dżi-) *m* rozwój *m*.

svolta, **svoltáta** *f* zgięcie *n*, zakręt *m*, załom *m*.

svoltáre *a* i *n* rozwijać, związać, zakręcić, zawrócić koło czego.

svolsi *p*, *r* **svolto** *p*, *p* od **svólgere**. **svoltoláre** *a* toczyć, zwałać.

T.

tabaccáio *m* sprzedający tytoń i cygara.

tabaccáre *a* zażywać tabakę.

tabacchiéra (-bakkje-) *f* tabakierka *f*.

tabácco (-bakko) *m* tytoń *m*; ~ *da naso* tabaka *f* do nosa.

tabaccóne *m* zażywający często tabakę. [powalany.

tabaccóso tabaką posmarowany, **tabárro** *m* płaszcz *m*.

tabe *f* wiad *m*, uwiad *m*; ~ *dorsále* wiad *m* rdzenia pacierzowego.

tabélla *f* tabella, grzechotka *f*.

tabernácolo (-kolo) *m* ołtarzyk *m*, namiot *m*; *fešta dei tabernácoli* święto *n* kuczek.

tacca (takka) *f* nacięcie *n*, karb *m*, kij *m* do karbowania.

taccagnería (-kannje-) *f* sknerstwo *n*, skapstwo *n*.

taccágnó (-kannjo) *m* sknera *m*, kutwa *m*.

tacc'hna (takki-) *f* indyczka *f*.

tacc'hno *m* indyk *m*.

táccia (-czja) *f* obwinienie *n*, posądzenie *n*

taccíare *a* obwinać, posądzać; ~ *alcuno di ladro* obwinać kogoś o złodziejstwo.

tacco (takko) *m* obcas *m*; **báttere** i **tacchi** dać drapaką.

taccóne *m* obcas *m*, łań *n* nabucie.

taccuino (-ku-) *m* nośes *m*.

tacére (-cze-) *a* i *n* milczeć, zamilczeć, umilknąć.

tácito (-czy-) milczący, cichy.

tacitúrno milczący, małomowny.

tafanário *m* dupa *f*, tyłek *m*, zadek *m*.

tafáno *m* bąk *m* bydlęcy.

taffería *f* niecka *f*.

tafferúglio (-rulljo) *m* spór *m*, burda *f*, kłótnia *f*.

taffetà *m* kitajka *f*, plaster *m* angielski.

tágliá (tallja) *f* pogłównie *n*; = *tacca* kij *m* do karbowania; **di mezza** ~ średniego wzrostu.

tagliábile podzielný.

tagliabórso *m*, *inv*, rzeźmieszek *m*.

tagliabóschí (-ski) *m* rębacz *m*. **tagliacárte** (-karte) *m*, *inv*, nóż *m* do rozcinania papieru.

tagliálégna (-lennja) *m*, *inv.* re-
bacz *m*
tagliándo *m* kupon *m*.
tagliapiétre *m*, *inv.* kamieniarz *m*.
tagliáre *a* krajać, ciąć, siekać,
znać.
tagliatéli, tagliolini *m*, *pl.* ma-
karon *m* płasko krajany; ła-
zanki *pl.*
tagliáto *zdatny*, usposobiony;
ben ~ pięknie zbudowany, jak
ulany.
tagliatúra *f* odcięcie *n*, ucięcie
n. nacięcie *n*, przykrwanie *n*.
taglieggiáre (-dźjare) *a* opoda-
tkować; nałożyć pogłówne.
tagliénte (talljen-) ostry, tnący,
krający.
tagliére *m* stolnica *f*.
taglió (talljo) *m* cięcie *n*, nacięcie
n, ostrze *n*; *a due tagli* obo-
sieczny.
taglióne *m* odwet *m*.
taglióla (talljo-) *f* żelaza *pl*;
pułapka *f*.
tagliuzzáre (-liuccare) *a* siekać,
szatkować.
tálamo *m* łóże *n* małżeńskie.
taláre: ábito ~ *m* sutanna *f*;
talar *m*.
talco (-ko) *m* łojek *m*.
tale taki; ~ e quale jaki taki;
un ~ pewien; il Signor ~ Pan
taki i taki.
talentáre *n* podobać się komu.
talénto *m* talent *m*.
talismáno *m* talizman *m*.
tállero *m* talar *m*.
tállire (io tallisko) *n* puszczać
gałązki.
tallo *m* gałązka *f*, wysadka *f* do
przesadzenia.
tallóne *m* pięta *f*.
talménte *adv.* tak dalece, tak.
talora *adv.* czasem, niekiedy.
talpa *f* kret *m*.
taluno niektóry, niejeden.
talvóita (-wol-) *adv.* między inne-
mi, niegdy.
tamaríndo *m* tamaryszek *m*.

tamburáre *a* obić, wybić, bębnić
w skórę.
tamburéflo *m* bębenek *m* o je-
dnem dnie z dzwonekami do
koła.
tamburíno *m* dobosz *m*.
tambúro *m* bęben *m*; *a* ~ bat-
ténte natychmiast, z wielkim
pośpiechem.
Tamígi (-dźi) *m* Tamiza *f*.
tana *f* jama *f*, nora *f*, legowisko *n*.
tanáglie (-nallje) *f*, *pl.* kleszcze
pl., obęgi *pl.*
tanè *m* kolor *m* ciemnożółty.
tanfo *m* stęchlizna *f*, pleśń *f*.
tangénte (-džen-) *f* styczna *f*.
tángere *a* dotykać.
tánghero (-ge-) *m* bałwan *m*,
gawron *m*, głuptak *m*.
tangibile (-dzi-) dotykalny.
tannico (-ko): ácido ~ *m* kwas
garbnikowy *m*, garbnik *m*.
tantaféra *f* czcza gadanina *f*, ga-
danina *f* bez końca.
tantino: un ~ nieco, tyłusienki.
tanto 1. *agg.* *m* tyle, tak wiele,
tak; tanti saluti wiele pozdro-
wień; tante grázie podziękii,
dziękii serdeczne *pl.*; un ~ al
mese tyle a tyle za miesiąc;
ogni tanto, di tanto in ~ od
czasu do czasu; 2. *adv.* tak bar-
dzo, tak wiele, tak długo; ~
meglio tem lepiej.
tapíno 1. nędzny, lichy; 2. *m* bie-
dak *m*, nieborak *m*. [za *f*.
tappa, *f* port, odpoczynek *m*, pau-
zappáre *a* zatkać, zakorkować;
~ si in casa zamknąć się
w domu.
tappéto *m* dywan *m*.
tappezzáre (-pecca-) *a* obić.
tappezeria *f* obicie *n*.
tappeziére *m* tapicer *m*.
tappo *m* czop *m*, zatyczka *f*,
korek *m*.
tara *f* tara *f*; far la ~ nie wie-
rzyć wszystkiemu, co kto mówi.
tarantélla *f* tarantella *f* (taniec
ludowy).

Táranto *f* Tarent *m*.
tarántola *f* tarantula *f* (pająk jadowity).
taráre *a* potrącać, odciągać.
tarchiáto (-kja-) krępy przy-sadkowy.
tardáre *n* spóźnić się, ociągać się, zwlekać; = *far tardi* spóźnić się.
tardi *adv.* późno; **al piú** ~ naj-później.
tardívo (-wo-) późny, późno dojrzały.
tardo późny, ociężały.
targa *f* tarcza *f*.
tariffa *f* taryfa *f*.
tarláre *n* stać się robaczywym.
tarlatúra *f* robaczywość *f*, tro-ciny *pl.* z drzewa stoczonego przez robaki.
tarlo *m* robak *m*, czerw *m*, to-czący drzewo, mól *m* książkowy.
tarma *f* mól *m*.
tarmáto podziurawiony, zjedzo-ny przez mole.
tarócco (-rokko) *m* tarok *m*.
tarpáre *a* obciążać (skrzydła).
tarso *m* marmur *m* toskański, podbicie *n*.
tagtagliáre (-tallja-) *n* jakać.
tartaglióne *m* jakała *m*.
tartárico (-ko) *m* winianowy, winian *m*. [nowy].
tártaro *m* kwas *m* winny, wi-Tártaro *m* piekło *n*, Tatar *m*.
tartarúga *f* żółw *m*, szylkret *m*.
tartassáre *a* poszturchać, grzmo-cić.
tartufáia *f* miejsce *n*, gdzie się znajdują trufle.
tartufáio *m* sprzedający trufle.
tartúfo *m* truffle *pl.*, obłudnik *m*.
tasca (-ka) *f* kieszeń *f*; **rómpere le tasche** *a* qualcúno naprzy-krzać się komu.
tascábile kieszonkowy; edizio-ne ~ *f* wydanie *n*, kieszon-kowe.
tassa *f* taksá *f*; = *impósta* po-datek *m*.

tassábile mający być opoda-tkowany.
tassáre *a* taksować, opodatkować.
tassatívo (-wo) dokładnie ozna-czający.
tassazióne (-dzjone) *f* taksowa-nie *n*, opodatkowanie *n*.
tasso *m* stawka *f* (procent, dy-skonto); *cis m*; *boisuk m*.
tastáre *a* macać, dotykać; ~ **il polso ad alcuno** tętno wyczu-wać, tętno badać; ~ **il terréno sondować**.
tasteggiáre (-dźjare) *a* w klawiszó *pl.* uderzać.
tastiéra *f* klawiatura *f*.
fasto *m* macanie *n*, dotykane *n*; **toccáre un** ~ w strunę uderzyć.
tastóni *adv.* po omacku.
táttica (-ka) *f* taktyka *f*.
táttico (-ko) taktyczny, taktyk *m*.
tatticóne *m* szczwany lis *m*.
tatto *m* czucie *n*, dotykane *n*, takt *m*.
tatuággio (-dźjo) *m* tatuowanie *n*.
taurino byczy.
tavérna (-wer-) *f* karczma *f*, szynk *m*.
távola *f* stół *m*; = *asse* deska *f*; ~ **reale** warcaby; **méttere in** ~ dawać na stół.
tavoláta *f* towarzystwo *n* przy stole.
tavoláto *m* przepierzenie *n*, ta-flowanie *n*.
tavolétta *f* deszczułka *f*, stoli-czek *w*.
tavoliére *m* szachownica *f*.
tavolino *m* stolik *m* do pisanía, grania w karty.
távolo *m* stół *m*.
tavolózza (-wolocca) *f* paleta *f*, malarska.
tazza *f* filiżanka *f*, czarka *f*.
te *pron.* ciebie, tobie; **come** ~ tak, jak ty; **póvero** ~! ty bie-daku!
tè, thè (te) *m*, *inv.* herbata *f*.
tea: **rosa** ~ *f* róža *f* herbaciana.
teatrále teatralny.

teatralità *f* teatralność *f*.

teatro *m* teatr *m*.

técnica (-ka) *f* technika *f*.

técnico (tekniko) 1. techniczny;
2. *m* technik *m*; **términe** ~ *m*
nazwa *f* techniczna; **scuola**
técnica *f* szkoła *f* techniczna,
czyli niższa szkoła *f* realna;
istituto ~ *m* wyższa szkoła *f*
realna.

tecnología (-dzia) *f* technologia *f*.

teco (-ko) = **con te** z tobą.

tedeschera (-ske-) *f* niemiec-
kość *f*.

tedesco (-sko) niemiecki, Nie-
miec *m*.

tedescúme (-ku-) *m* niemiecka
rzecz *f*.

tediáre *a* nudzić.

tódio *m* nudy *pl*.

tediósó nudny.

tegáme *m* rynek *f*, tygiel *m*;
uóva *al* ~ **jaja** *pl*. sadzone.

tégliá (tellja) *f* patelnia *f*.

tegliáta *f* pełna patelnia.

tégola *f* **tégolo** *m* dachówka *f*.

tegoláta *f* rzucenie (lub uderzenie)
dachówką.

teléra *f* naczynie *n* na herbatę,
czajnik *m*.

teismo *m* teizm *m*.

teista *m* teista *m*.

tela *f* płótno *n*, obraz *m*, tkanka
f, tkanina *f*; ~ **di ragno** pa-
jęczyna *f*.

teláio *m* warsztat tkacki *m*; piła
f; ramy *pl*. obrazu.

telefonáre *a* telefonować.

telefónico (-ko) telefoniczny.

teléfono *m* telefon *m*.

telegrafáre *a* telegrafować.

telegráfico telegraficzny.

telegrafo *m* telegraf *m*.

telegrámma *m* telegram *m*.

telepatía *f* telepatya *f*.

teleria *f* płótna *pl*., towary płó-
cienne *pl*.

telescópio (-sko-) *m* teleskop *m*,
dalekovidz *m*.

tellina *f* łuska *f* morska.

tellúrico (-ko) ziemski.

telo *m* bryt *m* płótna, materyi.

telóné *m* zasłona *f* (w teatrze).

tema 1. *f* bojaźń *f*, obawa *f*;

2. *m* temat *m*, przedmiot *m*;

= **cómpito** *m* zadanie *n*.

teménza (-ca) *f* strach *m*, trwo-
ga *f*

temerário zuchwały, śmiały.

temére *a* bać się; ~ **qualcúno**
kogoś się bać.

temerità *f* zuchwałość *f*, nieroz-
myślność *f*.

temibile dający się obawiać.

témpera *f* hartowanie *n*; rodzaj
m; gatunek *m*; malowanie *n*
tempera.

temperalápis *m*, *inv*. przyrząd
m do zaciucania ołówków.

temperaménto *m* umiarkowanie
n, złagodzenie *n*, usposobienie *n*;

= **ripiégo** sposób *m*, środek *m*.

temperánte łagodzący, miarku-
jący, wstrzemięźliwy.

temperánza (-ca) *f* umiarkowa-
nie *n*, wstrzemięźliwość *f*.

temperáre *a* łagodzić, hartować,
zacinąć ołówek; = **moderáre**

miarkować, powściągać.

temperáto umiarkowany.

temperátura *f* ciepłota *f*.

temperíno *m* szczyryk *m*.

tempésta *f* burza *f*; = **grándine**
f grad *m*.

tempéstare *n* i *a* burzyć się,
grzmocić, gruchotać; ~ **di pugni**
pięściami walić, grzmocić.

tempéstivo (-wo) stosowny do
czasu, w porę.

tempéstoso burzliwy, gwałtowny,
nawalny.

témpia: **le** ~ *f*, *pl*. skronie *pl*.,
skroń *f*.

témpio *m* świątynia *f*.

tempo *m* czas *m*; **a**, *in* ~ w czas,
w porę, do pewnego czasu; **di**
tempo *in* ~ od czasu do czasu;
per ~ rychły, wczesny.

témpera: **le quattro** ~ *f*, *pl*.,
suche dni *pl*.

temporále 1. doczesny, światowy; skroniowy; 2. *m* burza *f*.

temporalità *f* doczesność *f*, światowość *f*.

temporáneo czasowy, doczesny.

temporeggiare (-dźjare) *n* zwlekać, odkładać, czekać dogodniejszej pory.

tenáce (-cze) łykowaty, ciągly, zacięty.

tenácia (-czja), **tenacità** *f* łykowatość *f*, ciągłość *f*, zaciętość *f*.

tenda *f* zasłona *f*, namiot *m*.

tendenza (-ca) *f* dążność *f*.

tendenzióso (-cjo-) tendencyjny.

téndere *a* i *n* rozciągać, rozpinąć, wyciągać; = **aspiráre** dążyć, zmierzać, mieć na celu.

téndina *f* zasłona *f*, firanka *f*.

téndine *f* ścięgno *n*.

téndóne *m* firanka *f*, zasłona *f*.

ténebre *f*, *pl.* ciemności *pl*.

tenebróso ciemny.

tenénte *m* porucznik *m*.

tenére *a* i *n* trzymać, dzierżyć;

= **ritenére** zatrzymać, zachować;

= **contenére** zawierać;

~ **bene** obchodzić się dobrze;

~ **d'óccchio** zatrzymać, mieć w oczach, na oczach;

~ **testa** postawić się, dotrzymać placu;

~ **si r** trzymać się, nie dać się, dotrzymać placu;

ci tengo mnie na tem zależy.

tenerezza (-recca) *f* miękkość *f*,

delikatność *f*.

ténero delikatny; = **molle**

miękki.

tenésimo *m* parcie *n* na mocz,

na stolec.

tengo *pr.* tenni *p*, *r* od **tenére**.

ténia *f* tasiemiec *m*

tenóre *m* brzmienie *n* pisma,

treść *f*, osnowa *f*, tenor *m*;

~ **di vita** żywot *m*, sposób *m*

życia.

tensióne *f* naprężenie *n*, natężenie *n*,

wyteżenie *n*.

tentáre *a* kusić się o co, do-

świadczać, próbować.

tentatívo (-wo) *m* próba *f*, kuszenie się o co *n*.

tentatóre *m* usiłujący; kusiciel *m*.

tentazióne (-dzjone) *f* kuszenie *n*,

pokus *a* *f*.

tenténna *m*, *inv.* wahający się,

chwiejny.

tentennáre *a* i *n* kołysać się,

chwiać się, kiwać się, trząść.

tentóne, **tentóni** *adv.* omackiem,

po omacku.

ténue cienki, drobny, szczupły.

tenuitá *f* cienkość *f*, szczupłość *f*.

tenúta *f* treść *f*; folwark *m*,

dzierżawa *f*; ~ **dei libri** pro-

wadzenie *n* książek.

tenúto zobowiązany.

tenzóne *f* spór *m*, kłótnia *f*.

teocrático (-ko) teokratyczny.

teocrazia (-cja) teokracja *f*.

Teodóro *m* Teodor *m*.

teológale teologiczny.

teología *f* teologia *f*.

teológico (-dźiko) teologiczny.

teólogo *m* teolog *m*.

teoréma *m* twierdzenie *n*.

teorético teoretyczny; teoretyk *m*.

teoria *f* teoria *f*.

teórico teoretyczny.

teosofía *f* teozofia *f*.

tepóre *m* ciepłe powietrze *n*.

teppa *f* szumowiny społeczeń-

stwa *pl*.

teppista *m* zły człowiek w spo-

łeczeństwie.

terapéutico (-ko) terapeutyczny.

terapia *f* terapia *f*, leczenie *n*.

terebínto *m* terpentyna *f*.

Terésa *f* Teresa *f*. [obcierać.

térgere (-dźe-) *a* czyścić, ocierać,

tergiversazióne (-dźiwersadzjo-

ne) *f* wykręt *m*, wybieg *m*.

tergo *m* grzbiet *m*, plecy *pl.*, tył *m*.

termále ciepły; woda *f* ciepła

terme *f*, *pl.* cieplice *pl*.

terminábile mający koniec.

termináre *a* i *n* ukończyć, koń-

czyć

terminazióne (-dzjone) *f* ukoń-

czenie *n*, końcówka *f*.

- términe** *m* koniec *m*, kres *m*;
 = **limite** *m* granica *f*; = **mira**
f cel *m*, termin *m*; **mezzo** ~
 wybieg *m*, sposób *m*, środek *m*.
terminología *f* terminologia *f*.
termométrico (-ko) termometry-
 czny.
termómetro *m* termometr *m*, cie-
 płomierz *m*.
terna *f* trójka *f* osób.
terno *m* terno *n*.
terra *a* ziemia *f*; = **paese** *m*
 kraj *m*; **terre** *f*, *pl.* ziemia *pl.*
 dobra *pl.*; **a**, **per** ~ na ziemi;
prénder ~ lądować.
terraférma *f* stały ład *m*.
terráglie (-rallje) *f*, *pl.* naczynia
 gliniane *pl.*, garnki *pl.*
terrapiéno *m* wał *m*, szaniec *m*.
terráqueo (-kúeo): **globo** ~ *m*
 kula *f* ziemiska.
terrázza (-racca) *f* terasa *f*.
terrazáno *m* rodak *m*, ziomek *m*.
terrazzo (-racco) *m* balkon *m*.
terremóto *m* trzęsienie *n* ziemi.
terréno 1. ziemski; 2. *m* teren *m*,
 obszar *m*; **pian** ~ parter *m*.
térreo ziemisty.
terréstre ziemski; ziemny.
terribile straszny.
terriccio (-czo) *m* ziemia *f*. (o-
 gólnie) ziemia *f* ogrodowa.
territoriale terytoryalny; mili-
 zia ~ *f* pospolite ruszenie *n*.
território *m* obszar *m*, obwód *m*,
 ziemia *f*.
terróre *m* strach *m*, postrach *m*.
terrorista *m* terrorysta *m*.
terroso ziemny, zawierający zie-
 mię.
tersi *p*, *r* **terso** *p*, *p* od **térgere**.
terso czysty.
terza (-ca) *f* trzecia *f*.
terzótto (-cet-) *m* tercet *m*.
terzína *f* tercyna *f*.
terzo (-co) *m* 1. trzeci; 2. jedna
 trzecia.
tesa *f* nateżenie *n*, wyprężenie *n*.
téschio (-skjo) *m* czaszka *f*.
tesi 1. *f* teza *f*; ~ **di laurea**
 rozprawa *f* doktorska; 2. *p*, *r*
teso *p*. *p* od **téndere**.
tesorería *f* skarb *m*, skarbiec *m*.
tesorieráto *m* urząd *m* podskar-
 biego.
tesoriére *m* podskarbi *m*.
tesóro *m* skarb *m*.
téssera *f* karta *f* rozpoznająca
 (rodzaj legitymacyi).
téssere *a* tknąć; knuć.
téssile tkacki.
tessitóre *m* tkacz *m*.
tessítura *f* tkanie *n*.
tessúto *m* tkanina *f*, tkanka *f*.
testa *f* głowa *f*; **alla** ~ **del reg-**
giménto na czele pułku.
testáceo (-czo) *m* skorupiak *m*.
testamentário testamentowy.
testaménto *m* testament *m*; **Nuó-**
vo ~ Nowy Testament
testardággine (-dżine) *f* upór *m*,
 sztywność *f*, zaciętość *f*.
testárdo uparty, zacięty.
testáre *n* zrobić testament, roz-
 porządzić testamentem.
testáta *f* wierzchołek *m*, ude-
 rzenie *n* głowa.
testatóre *m* spadkodawca *m*.
teste *m* świadek *m*.
testè *adv.* właśnie.
testicóla (-ko-) *m* jądro *n*.
testiéra *f* nagłówek *m* w użdzie-
 niu.
testificáre *a* świadczyć.
testimóne, **testimónio** *m* świad-
 dek *m*.
testimoniánza (-ca) *f* świadectwo
n w sądzie.
testimoniáre *a* świadczyć, zło-
 żyć świadectwo.
testo *m* garnek *m*, wazon *m*,
 tekst *m*; **far** ~ być powagą.
testuale dosłowny.
testúggine (-dżine) *f* żółw *m*.
tétano *m* tężec *m*.
tetrággine (-dżine) *f* ponurość *f*.
tetrágono *m* czworobok *m*; silny,
 niewzruszony.
tetro ciemny, ponury.

tetta *f* cycek *m*.
tetto *m* dach *m*.
tettóia *f* poddasze *n*; hala *f* na dworcu kolejowym.
Téutone *m* Teuton *m*.
teutónico (-ko) teutoński.
Tévere (-we-) *m* Tyber *m*.
tí *pron.* ciebie, tobie, ci.
tiára *f* tiara *f*.
tibia *f* piszczel *m*.
tic (tik) *m* drganie *n* w twarzy.
ticchio (-kjo) *m* kaprys *m*, widzi- mi się.
Ticino (-czi-) *m* Tessin *m*.
tiéne *pr.* od *tenére*.
tiepidézza (-decca) *f* letniość *f*.
tiépido letni.
tifo *m* tyfus *m*.
tifóideo tyfu:owy.
tifóne *m* tajfun *m*.
tiglio (tilljo) *m* lipa *f*; = **fibra** *f* łyko *n* lipowe.
iglióso włóknisty, łykowany.
tigna (tinnja) *f* parch *m*.
ignóso parszywy, parchaty; ku- twa *m*.
ignuóla (tinnjo-) *f* mół *m*.
igráto cętkowaty, przegowaty.
tigre *f* i *m* tygrys *m*.
timbráre *a* stemplować.
timbro *m* stempel *m*.
timidézza (-decca), **timidità** *f* bojaźliwość *f*.
timido bojaźliwy, lękliwy.
timo *m* macierzanka *f*, tynian *m*.
timóne *m* ster *m*; dyszel *m*.
timoneggiáre (-dźjare) *a* sterować.
timoniére *m* sternik *m*.
timoráto bogobojny.
timóre *m* bojaźń *f*, obawa *f*.
timoróso bojaźliwy, lękliwy.
timpanista *m* bijący w kotły; pałkarz *m*.
timpano *m* kocioł *m*. służący do bicia; błona bębenkowa *f*.
tinea (-ka) *f* lin *m*.
tincóne *m* dymienica *f*.
tingere (-dže-) *a* barwić, farbo- wać
tino *m* kadź *f*, beczka *f*.

tinózza (-nocca) *f* wanna *f*.
tinsi *p*, *r* **tiuto** *p*, *p* od **tingere**.
tinta *f* farba *f*, barwa *f*, po- wierzechowna wiadomość *f*.
tintinnáre *n* dzwonić.
tintinnío *m* dzwonienie *n*, brzę- czenie *n*.
tintóre *m* farbiarz *m*.
tintoría farbiarnia *f*.
tintúra *f* barwienie *n*; środek *m* do barwienia; tynktura *f*; na- lewka *f*.
típico (-ko) typowy.
tipo *m* typ *m*, wzór *m*.
tipografía *f* drukarnia *f*.
tipográfico drukarski.
tipógráfo *m* drukarz *m*.
tiralinee *m*, *inv.* stalowe piórko *n* do rysowania, liniowania.
tiranneggiáre (-dźjare) *a* gnębić, ciemiężyć, uciskać. [tny.
tirannéso (-sko) tyrański, okru- tirannia *f* tyrania *f*, okrucień- stwo *n*.
tirannicéida (-czida) *m* zabójstwo *n* tyrana.
tirannicéido *m* zabójca *m* tyraną.
tiránnde *f* rząd *m*, rzady *pl*.
tiránno *m* tyran *m*. [tyrana.
tiránte ciągnący, wlekący.
tirapiédi *m* pomocnik *m* kata.
tiráre *a* ciągnąć; = **attiráre** przyciągać; = **sparáre** wy- strzelić, strzelać; = **gettáre** rzuć; ~ **su** zaciągać, wycią- gać; ~ **giù** spuścić na dół, ściągnąć; ~ **si da parte** na bok posunąć się; ~ ~ **indietro** cofnąć się; ~ **avánti** przerzy- nać się, przebić się; ~ **via** da- lej ciągnąć, kontynuować.
tirastiváli (-wa-) *m* sciągadło *n* do butów.
tiráta *f* ciągnięcie *n*, ciąg *m*, łyk *m*.
tiráto skapy.
tiratóre *m* strzelec *m*.
tirátura *f* ciągnięcie *n*, odbitka *f*; una ~ **di dieci** mila *cópie* na- kład 10.000 egzemplarzy.

tirehleria (-kje-) *f* sknerstwo *n.*
tirehlo *m* sknera *m.*
tirélla *f* pas *m* rzemienny.
tirétto *m* szuflada *f.*
tiritéra *f* brednia *f.* plotkarstwo *n.*
tiro *m* strzał *m.* rzut *m.* pociąg-
 nienie *n* (w szachach); ~ *a* due,
 a quattro zaprzęg *m* w dwa,
 cztery konie; *un brutto* ~ psota
f. psikus *m.*; ~ *a* segno strzel-
 nica *f.*
tirocinio (-czi-) *m* pierwsze po-
 czątki nauki; czas *m* próbny,
 czas *m* nauki.
tiróide *f* chrząstka *f* tarczycowa.
tirolése tyrolski, Tyrolczyk *m.*
Tirólo *m* Tyrol *m.*
tirrénó: Mar ~ *m* Morze Śród-
 ziemne *n.*
tisi *f* suchoty *pl.*
tísico (-ko) suchotnik *m.*
titánico (-ko) tytaniczny.
titoláre 1. *a* tytułować; 2. tytu-
 larny; 3. *m* mający jakiś urząd;
 patron *m.*
títolo *m* tytuł *m.* przezwisko *n.*
 papier *m* wartościowy.
titubánza (-ca) *f* zwłoka *f.* mi-
 tręga *f.* wahanie się *n.*
titubáre *n* wahać się, mitrężyć
 się, guzdrać się.
tizzo (-tícco) *m* głównia *f.*
tizzóne: ~ *d'*inférno *m* ogień *m*
 piekielny.
to' escl. weź! przypatrz się!
toccábile (tokka-) dotykalny.
toccáre *a* i *n* dotykać, macać,
 = ricévere (-czewe-) otrzymać;
 ~ *la* mano ścisnąć za rękę;
 ~ *la* cinquantina dochodzić
 pięćdziesiątki; *tocca a me* te-
 raz na mnie kolej; *mi tocca...*
 muszę.
toccáta *f* dotknięcie *n.* dotyka-
 nie *n.*; ~ *di* mano ścisnięcie *n*
 ręki.
tocto (tokko) 1. *m* dotknięcie *n.*
 uderzenie *n.* pociągnięcie *n.*
 pędzlem; *è il* ~ jest pierwsza
 godzina; 2. *m* kawałek *m.*; bilet

m (rodzaj crapki); *un bel* ~
di ragázza piękna, wspaniała
 dziewczyna
toga *f* toga *f.*
togáto ubrany w togę.
tógliere (tollje-) *a* brać, wziąć;
 = rapire rabować, pozbawić
 kogo czego.
tolgo *pr.* toisi *p.* *r* tolto *p.* *p* od
 tógliere.
tollerábile znośny.
tolleránte cierpliwy, wyrozu-
 miały.
tolleránza (-ca) *f* znoszenie *n.*
 cierpliwość *f.*; *casa di* ~ bur-
 del *m.*
tolleráre *a* znosić, cierpieć.
Tolóna *f* Tulon *m.*
Tolósa *f* Tuluza *f.*
tomáio *m* skóra *f* wierzchnia,
 przyszwą *f.*
tomba *f* grób *m.*
tómbola *f* loterya *f.* tombola *f.*
tómboláre *n* wywrócić koziołka,
 stracić. spaść.
tómboláta *f* koziołek *m.*
tómbolo *m* koziołek *m.*; bębenek
m do robienia koronek klo-
 ekowych.
Tommáso *m* Tomasz *m.*
tomo *m* tom *m.*
tónaca (-ka) *f* tunika *f.* suknia *f.*
tonalità *f* intonacja *f.*
tonáre *n* grzmieć.
tondeggiánte (-dáján-) okrągła-
 wy.
tondeggiáre *n* mieć kształt okrą-
 gły, zaokrąglić.
tóndino *m* talerz *m.*
tóndo 1. okrągły; 2. *m* talerz *m.*
tonfo *m* upadek *m* z łoskotem.
tónico (-ko) toniczny, wzma-
 eniający.
tonnára *f* miejsce, gdzie się po-
 łowiają tuńczyki, sieć *m* do po-
 łowu tuńczyków.
tonnellággio (-dájjo) *m* pojemność
f okrętu.
tonnelláta *f* tona *f.*
tonno *m* tuńczyk *m.*

tono *m* ton *m*.
 tonsille *f*, *pl.* migdałki *pl.*
 tonsúra *f* strzyżenie *n*, tonsura *f*.
 tonto *g*łupi, niedorzeczny.
 topáia *f* gniazdo *n* szczurów,
 mysie gniazdo *n*.
 topázio (-cjo) *m* topáz *m*.
 topo *m* mysz *f*, szczur *m*; ~ di
 bibliotéca *m*ól *m* książkowy.
 topografia *f* topografia *m*, opi-
 sanie *n* miejsca.
 topográfico (-ko) topograficzny.
 topolino *m* myszka *f*.
 toppa *f* zamek *m*.
 toppáto *p*stry, pstrokaty.
 toppo *m* kłoda *f*.
 toráce (-cze) *m* klatka *f* piersiowa.
 torba *f* torf *m*.
 torbidézza (-decca) *f* zamącenie
n, mętność *f*.
 tórbido mętny, posepny.
 torbiéra *f* torfowisko *n*, miejsce
n, gdzie się torf kopie.
 tórcere (-cze-) *a* kręcić, wyci-
 skać, wykrzywiać.
 tórchio (-kjo) *m* prasa *f*.
 tórcia (-cja) *f* pochodnia *f*.
 torcicóllo (-czikol-) *m* skrzywie-
 nie *n* szyi; świętoszek *m*.
 torciménto *m* kręcenie *n*, wy-
 kręcanie *n*.
 torcéla *f* jemiolucha *f*.
 tordo *m* drozd *m*.
 toreadóre, toréro *m* toreador *m*.
 torinése turyński.
 Torino *f* Turyn *m*.
 torlo *m* żółtko *n*.
 torna *f* łuszcza *f*, gromada *f*,
 zgraja *f*.
 torménta *f* śnieżycza *f* (w górach).
 tormentáre *a* dręczyć, męczyć,
 katować.
 torménto *m* męka *f*, katusza *f*.
 tormentóso dręczący, męczący.
 tornacónto (-kon-) *m* korzyść *f*.
 tornáre *n* wracać, powracać;
 ~ a fare, a dire, qualche cosa
 na nowo zrobić, powiedzieć;
 ben tornáto! miły, pożądany,
 witaj!; ~ sené powrócić.

tornáta *f* posiadzenie *n*, po-
 wrót *m*.
 tornéno *m* turniej *m*.
 tórnio *m* tokarnia *f*.
 tornire (io tornisko) *a* toczyć.
 tornitóre *m* tokarz *m*.
 tornitúra *f* toczenie *n*.
 toro *n* byk *m*, buhaj *m*.
 torpédine *f* dętwa *f*, torpeda *n*.
 torpediniéra *f* łódź *f* torpedowa.
 tórpido odrętwiały,
 torpóre *m* odrętwiałość *f*, nieru-
 chomość *f*.
 torre 1. *v.* tógliere; 2. *f* wieża *f*.
 torrefáre *a* prażyć, smażyć.
 torreggiáre (-dźjare) *n* wznosić
 się jak wieża.
 torrénite *m* potok *m*, strumień *m*;
 a torréniti *ave.* strumieniami.
 torrenziále: pióggia ~ *f* ulewa *f*,
 nawałnica *f*.
 tórrido skwarny, gorący.
 torrióno *m* wieża *f*. [gdalów.
 torróno *m* rodzaj placka z mi-
 torsi *p*, *r* torto *p*, *p* od tórcere.
 torsióno *f* wykręcanie *n*, obra-
 canie *n*, rznięcie *n* w brzuchu.
 torso, tórsolo *m* tors *m*, głab *m*,
 łodyga *f* kapusty.
 torta *f* tort *m*.
 tortellini *m*, *pl.* pierogi *pl.*
 z mięsem.
 torto *m* krzywda *f*, niesprawie-
 dliwość *f*.
 tórtora *f* turkawka *f*.
 tortuosità *f* krętość *f*, skręt *m*.
 tortuóso kręty.
 tortúra *f* męki *pl.*, tortury *pl.*
 torturáre *a* męczyć; ~ si il cer-
 véllo suszyć sobie mózg.
 torvo (-wo) pochmurny, zase-
 plony.
 tosáre *a* strzydz; obcinać.
 tosatóre *m* strzygący.
 tosátúra *f* strzyżenie *n*.
 Toscana (-ska-) *f* Toskana *f*.
 toscaneggiáre (-dźjare) *n* mówić
 z toskańska.
 toscanésimo *m* wyrażenie *n* to-
 skańskie.

toscáno *m* tokański; mieszkanie *m* Toskań.
tosóne *m* runo *n*.
tosse *f* kaszel *m*.
tossettina *f* pokaszliwanie *n*.
tossicchiäre (-sikkja-) *n* pokaszliwać.
tóssico (-ko) *m* trucizna *f*.
tossicología (-dzia) *f* nauka *f* o truciznach, toksykologia *f*.
tossire *n* kaszleć.
tostäre *a* palić, prażyć.
tostino *m* piecyk *m* do palenia kawy.
tosto 1. *agg.*, *m* prędki, skory; twardy, uparty, bezczelny; *f* **faccia tosta** *f* bezczelna gęba *f*; 2. *adv.* prędko, szybko, skoro; ~ *che* jak najprędzej.
totäle całkowity, cały.
totalità *f* całość *f*, ogół *m*.
totalizzatore (-licca-) *m* totalizator *m*.
továglia (-wallja) *f* obrus *m*.
tovagliuolo (-walljo-) *m* serweta *f*.
tozzo (tocco) 1. pękaty; 2. *m* kawałek *m*.
tra = fra.
traballäre *n* chwiać się, kołysać się, zataczać się.
trabalzäre (-care) *a* uderzać o przedmioty, podskoczyć.
trabalzöne *m* uderzenie *n*, upadek *m*.
trabiccólo (-bikko-) *m* rozgrzewacz *m* łózka.
trabocçäre (-ka-) *n* wylewać, rozlewać, zalać, wezbrać.
trabocchètto (-bokket-) *m* drzewi *pl.* spuszczone, samotrzask *m*.
trabócco (-ko) *m* wykipienie *m*, wylanie się; ~ *di* **sángue** krwotok *m*.
tracannäre (-kan-) *a* chlać, żykać, wychylić.
tráccia (-czja) *f* ślad *m* tróp *m*, trasa *f* kolejowa.
tracciäre *a* trasować, drogę wytyczyć.
tracciáto *m* linia *f*.

trachća (-ka) *f* tchawica *f*.
tracheäle tchawiczny.
trocólla (-kol-) *f* pendent *m*: *a* ~ przewieszony.
tracolläre *n* upaść (naprzód).
tracólló *m* upadek *m*.
tracotánza (-ca) *f* zuchwałość *f*.
tradíménto *m* zdrada *f*.
tradíre (io tradisko) *a* zdradzić.
traditóre 1. zdradziecki; 2. *m* zdrajca *m*; oszust *m*.
tradizionäle (-cjo-) tradycjonalny.
tradizióne *f* podanie *n*, tradycja *f*.
tradússi *p*, *r* **tradóto** *p*, *p* od **tradúrre**.
traducibile (-czi-) dający się przetłumaczyć.
tradúrre *a* przetłumaczyć, przeprowadzić; ~ *in* **atto** wykonać.
traduttóre *m* tłumacz *m*.
traduzióne (-cjo-) tłumaczenie *n*.
tráe *pr.* od **trarre**.
trafeláto zadyszany.
trafficcánte (-kan-) kupujący, handlujący.
trafficcäre *n* handlować, kupczyć.
trafficatoré *m* handlarz *m*.
traffico (-ko) *m* handel *m*.
traffiggere (-dzere) *a* przebić, przeszyć na wylot.
trafila *f* kawałek *m* stali z dziurkami do ciągnięcia metali w druty.
trafiläre *a* ciągnąć, wyciągać.
trafissi *p*, *r* **trafitto** *p*, *p* od **traffiggere**.
trafitta, **trafittúra** *f* przebicie *n*, przeszywanie *n*.
traforäre *a* przewiercić, przedziurawić, przebić.
trafóro *m* przewiercenie *n*, przebicie *n*; **lavóro di** ~ wyrzynanie *n* w drzewie piłką; **stoffa** *a* ~ materya *f* dziurkowana.
trafugaménto *m* kradzież *f*, ściągnięcie *n*.
trafugäre *a* ściagnąć, porwać ukradkiem.

tragédia (-dze-) *f* tragedia *f*.
trágico (-dziko) tragiczny; tra-
 gik *m*.
tragicómico (-ko) tragikomiczny.
tragitto *m* przejście *n*, przejazd *m*,
 przeprawa *f*.
tragittáre, **traghettáre** (-get-) *a*
 przejść, przerzucić.
traguádo *m* wodomiar *m*, waga
f wodna.
tralettória *f* linia *f*, po której
 bieży pocisk wyrzucony z działa.
traináre *a* ciągnąć, wlec.
traíno *m* rodzaj sanek.
tralasciáre (-szja-) *a* opuścić,
 porzucić, zaniechać.
tralcio (-czjo) *m* gałązka *f* winna.
traliccio *m* drelich *m*.
tralignáre (-línja-) *n* wyrodzić
 się.
tralúcere (-cze-) *n* przeświećlać,
 przepuszczać światło.
tram *v*. **tranváí**.
trama *f* watek *m*, zakładka *f*.
tramandáre *a* przekazać, prześlać.
tramáre *a* przetykać wątkiem
 osnowę; knuć, knować spiski;
 ~ *di*... zamierzać; ~ *alla vita*
 czyhać na życie, nastawać na
 czyje życie.
trambústo *m* rozruch *m*, zgiełk *m*.
tramenáre *a* machać, dotykać.
tramenio *m* czynność *f*, działanie
n.
tramezza (-mecca) *f* podpode-
 szwie *n*, przegródka *f*.
tramezzáre *a* przeciąć, dzielić,
 rozłączyć.
tramézzo 1. *m* przegroda *f*, prze-
 pierzenie *n*; 2. *prep.* pomiędzy.
trámite *m* ścieżka *f*, chodnik *m*;
per il ~ *di* przez. [ski.
tramóggia (-dzja) *f* kosz *m* młyn-
tramontána *f* strona *f* północna,
 wiatr *m* północny; *pérdere la* ~
 stracić głowę.
tramontáre *n* zachodzić, zająć.
tramónto *m* zachód *m*.
tramortiménto *m* ogłuszenie *n*,
 omdlenie *n*.

tramortíre (to tramortisko) *a i n*
 ogłuszyć, stracić przytomność.
tramortito odurzony, ogłuszony,
 omdlały.
trámpolo *m* szcudło *n*.
trámutare *a i n* przestawiać; ~ *si*
r poruszyć się z miejsca, prze-
 prowadzić się.
tramvía *v*. **tranváí**.
tranélló *m* łapka *f*, pułapka *f*.
trangugiáre (-dzjare) *a* połknąć.
tranne *adv.* wyjąwszy.
tranquilláre (-kuil-), **tranquil-
 lizzáre** (-licca-) *a* uspokoić.
tranquillità *f* spokój *m*.
tranquillo spokojny.
transalpino transalpejski.
transatlántico (-ko) transatlan-
 tycki.
transazióne (-cjo-) *f* ugoda *f*, u-
 mowa *f*.
transigere (-dzere) *a* ustępować,
 ulegać, popuszczać.
Transilvânia (-wa-) *f* Siedmio-
 gród *m*.
transitáre *a* przejść.
transitivo (-wo) przechodni,
 czynny.
tránsito *m* przejście *n*, przewóz
m; **bollétta di** ~ pismo *n*, list
m przewozowy.
transitório przechodzący, prze-
 mijający.
transizióne (-cjone) *f* przecho-
 dzenie *n*, przejście *n*.
tranváí *m*, *inv.* tramwaj *m*; ~ *a*
cavalli tramwaj *m* konny; ~ *a*
vapóre tramwaj *m* parowy; ~
eléttico tramwaj *m* elektryczny.
trapanáre *a* przedziurawić, wier-
 cić, przewiercić czaszkę tre-
 panem.
trapanazióne (-dzjone) *f* prze-
 wiercenie *n*, trepanacja *f*.
trápáno *m* świder *m*, trepan *m*.
trapassáre *a i n* przechodzić,
 przejść, przewyższyć; zejść ze
 świata; = **traforáre** przebić.
trapassáto przeszły, upłyniony;
 zmarły.

- trapásso** *m* przejście *n*, przechód *m*.
trapeláre *n* przeciekać, sączyć się.
trapélo *m* koń do przyprzegu; przyprzązka *f*.
trapézio (-cjo) *m* trapez *m*, (równoległobok niepełny).
trapezóide *m* trapezoid *m*.
trapiantáre *a* przesadzać, przeszczepiać, rozkrzewiać.
tráppola *f* pułapka *f*, sidła *pl*. zasadzka *f*.
trappoláre *a* wkładać, włożyć, schwytać w łapkę.
trappolóne *m* oszust *m*.
trapuntáre *a* przeszywać, wyszywać, stębnować.
trapúnto *m* haftowanie *n*.
trarre (io *traggo*) *a* i *n* ciągnąć, wlec; = *condurre* prowadzić, kierować; ~ *si indietro* cofnąć się.
trasalíre *n* do góry podskoczyć, podskoczyć.
trasandaménto *m* zaniedbanie *n*, opieszałość *f*.
trasandáre *n* zaniedbywać, zaniechać.
trasandátó opuszczony.
trascendentále (-szen-) nadnaturalny, transcendentálny.
trascéndere *n* przewyższać, wznosić się, przechodzić; ~ *a...* unosić się, dać się porwać.
trascési *p*, *r* *trascésó* *p*, *p* od *trascéndere*.
trascináre (-szi-) *a* wlec, ciągnąć za sobą.
trascórrere (-skor-) *a* i *n* 1. przebież, przelatywać; przejrzeć 2. przebiegać.
trascórsi *p*, *r* *trascórso* *p*, *p* od *trascórrere*.
trascórso *m* błąd *m* omyłka *f*, pomijanie *n*.
trascrissi *p*, *r* *trascritto* *p*, *p* od *trascrivere*.
trascrittóre *m* odpisywacz *m*.
trascrivére (-wére) *a* odpisywać.
- trascrizióne** (-dzjone) *f* odpis *m*.
trascurággine (-dzine), *trascuránza* (-ca) *f* opieszałość *f*.
trascuráre (-sku-) *a* zaniedbać, zaniechać, nie dbać.
trascuratággine *f* *trascuratézza* (-tecca) *f* rozpusta *f*, zaniebanie *n*.
trascurátó zaniedbany, opieszały.
trasecoláre *a* być zdziwionym do najwyższego stopnia.
trasferibile dający się przenieść.
trasferibilitá przenoszalność *f*.
trasferiménto *m* przeniesienie *n*, przekazanie *n*.
trasferire (io *trasferisko*) *a* przenieść; przekazać.
trasfiguráre *n* przemienić, przeobrazić.
trasfigurazióne (-dzjone) *f* przemienienie *n*, przekształcenie *n*; Przemienienie Pańskie *n*.
trasfóndere *a* wlewać, wpajać, napawać.
trasformábile dający się przekształcić.
trasformáre *a* przekształcić.
trasformazióne *f* przekształcenie *n*.
trasfúsi *p*, *r* *trasfúso* *p*, *p* od *trasfóndere*.
trasfusióne *f* przelanie *n*, przeniesienie *n*.
trasgredire (io *trasgredisko*) *a* przekroczyć, przestąpić.
trasgressióne *f* przekroczenie *n*, wykroczenie *n*.
trasgressóre *m* przekraczający.
traslatáre *a* przenieść.
traslátó *m* przeniesiony; przenosić *f*.
traslazióne (-dzjone) *f* przeniesienie *n*, przetłumaczenie *n*.
traslocáre *a* przenosić, przesadzać.
traslóco (-ko) *m* przeniesienie *n*, przesadzanie *n*.
trasmárinó zamorski.
trasméttere *a* przesłać, przelać na kogoś, oddzielić.
trasmettitóre *m* przesyłacz *m*.

trasmigráre *n* przesiedlić się, wywędrować.

trasmigrazióne (-dzjone) *f* przesiedlenie *n*; wywędrowanie *n*; ~ delle *ánime* przechodzenie *n* dusz

trasmísi *p, r* **trasméssó** *p, p* od **trasméttere**.

trasmíssibile dający się przesłać.

trasmíssióne *f* przesłanie *n*, przenoszenie *n*.

trasmodáre *n* przebierać miarę.

trasmodataménte *adv.* w nadmierny sposób, nadmiernie.

trasmutáre *a* przemienić, zmienić, odmienić, przeistoczyć.

trasmutazióne (-dzjone) *f* zamiana *f*, przeistoczenie *n*.

trasognáto (-sonnja-) rozmarzony, odurzony.

trasparénte przeźroczysty.

trasparénza (-ca) *f* przeźroczystość *f*.

trasparíre (io *trasparisko*) *n* przezierać, przebijać.

traspárve *p, r* **traspárso** *p, p* od **traspárire**.

traspíráre *n* pocić; wyziewać; rozchodzić się.

traspírazióne *f* przedech *m*, czyli wyziew *m* skórnny.

traspóngó *pr.* **traspósi** *p, r* **traspósto** *p, p* od **traspórre**.

trasportábile przenaszalny, dający się przemieścić.

trasportáre *a* przenosić, unosić; unieść, wyprowadzić z granic.

traspórto *m* uprzągnięcie *n*, transport *m*, przewiezienie *r*, przełożenie *n*; *con* **traspórto** z zapędem; *spese* *di* ~ opłata *f*, portó *n*. [dać.

traspórre *a* przesadzać, przekłata-

trasposizióne (-dzjone) przełożenie *n*.

trassí *p, r* **tratto** *p, p* od **trarre**.

Trastévere (-we-) *m* dzielnica

Rzymu położona za Tybrem.

trastulláre: ~ *qualcuno* *a* bawić; ~ *si* *r* bawić się, igrać.

trastúlló *m* przepędzanie *n* czasu, zabawa *f*, rozrywka *f*; = **giocátto** (dźjokat-) *m* zabawka *f*.

trasudáre *n* pocić się mocno, wypacać.

trasversále (-swer-) poprzeczny.

tratta *f* pociągnięcie *n*, szarpnięcie *n*; ~ *degli schiavi* handel *m* niewolnikami.

trattábile łagodny, powolny.

trattaméto *m* traktowanie *n*,

obejście się *n*, przyjęcie *n*; =

manteniméto utrzymanie *n*.

trattáre *a* *i* *n* postępować, obchodzić się; = **contrattáre** układać się; ~ *di* rozchodzić się,

traktować o czym; ~ *con* obcować z kim; *si* **tratta** *di*... chodzi o..

trattativa (-wa) *f* układ *m*.

trattáto *m* rozprawa *f*, umowa

f, traktat *m*.

tratteggiáre (-dźjare) *n* kratkować, cieniować.

trattéggio *m* kratkowanie *n*.

trattenére *a* wstrzymywać, bawić,

zabawiać; ~ *si* *r* zatrzymać się,

powstrzymać się.

tratteniméto *m* zabawa *f*, rozrywka *f*.

tratténni *p, r* **tratterrò** *fut.*

trattiéne *pr.* od **trattenére**.

tratto *m* ciąg *m*, pociąg *m*, po-

ciągnięcie *n*; *ad un* ~ na raz,

jednym pociągnięciem; ~ *d' u-*

nióné łącznik *m*.

trattóre *m* utrzymujący restaurację,

gospodarz *m*; traktyer-

nik *m*.

trattoría *f* gospoda *f*, traktyeria *f*.

travagliáre (-wallja-) *a* męczyć,

drećzyć, trapić; ~ *si* *r* zmęczyć

się, utraścić się.

traváglio *m* utrapienie *n*, udę-

czenie *n*, trud *m*; ~ *di* stómaco

nudności *pl*.

travaglióso mozolny, przykry.

travasáre *a* przesypywać, przelewać.

- traváso** *m* przelewanie *n.*
traváta, **travatúra** (-wa-) *f*
 belkowanie *n.*
trave (-we) *m* i *f* belka *f.*, tram *m.*
travedére *a* i *n* przeniknąć,
 omylić się, prześlepić.
travéggole: **aver le** ~ *fig.* nie-
 dowiedzieć, źle widzieć.
travérsa *f* deska *f* poprzeczna,
 krzyżownica *f.*; = **sbarra** ro-
 gatka *f.*
travérsale poprzeczny, ukośny.
travérsare *a* przebyć, przejść.
travérsáta *f* przejście *n.*, prze-
 bycie *n.*, przeprawa *f.*
travérsia *f* wichur *m.*, wichura *f.*
travérsino *m* materac *m* pod
 głowę. [*avv.* ukośnie.
travérso poprzeczny; *a*, *di*, ~
travérsone *m* krzyżownica *f.*,
 poprzeczka *f.*
travertino *m* trawertyn *m.*
travestíméto *m* przebranie *n.*
travestíre *a* przebrać, przebie-
 rać się.
traviaméto *m* zboczenie *n*
 z drogi, zbłądzenie *n.*
traviáre *a* i *n* sprowadzić z drogi,
 obłąkać, zabłądzić.
traviáto zbłąkany.
travisaméto *m* zamaskowanie
n., odmienienie *n.*
travisáre (-wi-) *a* przebrać się.
travólgere (-woldże-) *a* wywra-
 cać, obracać, zawracać oczami.
travólsi *p*, *r* **travólto** *p*, *p* od
travólgere.
trazióne (-dzjone) *f* ciągnięcie
n., pociągnięcie *n.*; **forza di** ~
 siła *f* pociągowa; ~ **aérea** górne
 połączenie *n.*, górny przewód *m.*
tre = 3.
trébbia *f* cep *m.*
trebbiáre *a* młócić.
trebbiatrice (-cze) *f* młocarnia *f.*
trebbiatúra *f* młócenie *n.*, mło-
 cka *f.*
tréccia (-czja) *f* warkocz *m.*,
 kosa *f.*; ~ **di páglia** plecionka
f słomiana.
- trecciaiuólo** (-czjaio-) *m* robiąc
 plecionki słomiane.
trecentésimo (-czen-) trzechsetny.
trecentista *m* pisarz *m.*, lub ar-
 tysta *m* z XIV. wieku.
trecento wiek *m* czternasty.
tredecimne trzynastoletni.
tredecésimo trzynasty.
trédici (-dzi) = 13.
tredecina *f* prawie trzynaście.
tréggia (-dźja) *f* wózek *m* bez
 kół na kształt siana do wleczenia
 słomy, siana.
trégua *f* rozejm *m.*, zawieszenie *n*
 broni, odpoczynek *m.*
tremáre *n* drzeń.
tremarélla *f*: **aver la** ~ bać się,
 twogę mieć.
tremébondo drżący.
treméndo straszny.
trementína *f* terpentyna *f.*
tremila = 3000.
trémíto *m* dreszcz *m.*, zgroza *f.*,
 strach *m.*; **avére un** ~ drzeń.
tremoláre *n* drgać, drzeń.
tremolío *m* drżenie *n.*
trémula *f* osika *f.*
trémulo drżący.
treno *m* pociąg *m.*, zaprzęgi *pl.*;
 ~ **lampo** pociąg błyskawiczny;
 ~ **lunáca** pociąg *m* mieszany.
trenta = 30.
trenténne trzydziestoletni.
trentésimo trzydziesty.
trentina *f* prawie trzydzieści;
éssere sulla ~ około trzy-
trentino trydencki. [*dziesiątki.*
Trento *f* Trydent *m.*
trepidánza (-ca) *f* wielki strach
m., twoga *f.*
trepidáre *n* drzeń ze strachu.
trepidazióne (-dzjone) *f* drżenie
n ze strachu.
trépido drżący.
treppiéde, -i, *m* trójnóg *m.*
tresca (-ska) *f* miłostka *f.*
trescóne (-sko-) *m* taniec *m* z kla-
 skaniem.
tréspolo *m* trójnóg *m.*, kobylica
f., kozły *pl.*

Trévir (-wi-) *f* Trewir *m*.
triáca (-ka) *f* dryakiew *f*.
triáde *f* troistość *f*, trójca *f*.
triangoláre trójkątny.
triángolo *m* trójkąt *m*.
triboláre *a i n* trapić, dręczyć, dokuzać.
triboláto zakłopotany, zmartwiony.
tribolazióne (-dzjone) *f* zmartwienie *n*, udręczenie *n*, ucisk *m*.
tribolo *m* burdyganek *m*; zmartwienie *n*.
tribù *f* pokolenie *n*.
tribúna *f* mownica *f*.
tribunále *m* sąd *m*.
tribúno *m* trybun *m*.
tributáre *a* oddawać, wyświadczać.
tributário płacący daninę, hołdowniczy; *sistéma* ~ *m* system podatkowy *m*.
tribúto *m* dań *f*, danina *f*; = *tas* *f* podatek *m*.
tricolóro (-cziklo) *m* trycykl *m*.
tricolóre (-ko-) trójkolorowy.
tricórno *m* trójrożny, trójmasztowiec *m*.
tridénte *m* trójzab *m*.
triduo *m* trzydniowe święto *n*.
triennále trzechletni.
triénnio *m* trzechlecie *n*.
Triéste *f* Tryest *m*. [czyk *m*.
triestino tryestyński, Tryestyń-
trifóglio (-folljo) *m* koniczyna *f*.
trigamo *m* trójżeniec *m*.
trigémini (-dże-) trojaki.
trigésima *f* trzydziesty dzień śmierci.
trigésimo trzydziesty.
triglia (trillja) *f* barwna *f*; *fare Póchio di* ~ strzelać oczkami.
trigometría *f* trygonometria *f*.
trilaterále mający trzy boki.
trilingue mówiący trzema językami.
trillióne *m* trylion *m*.
trilláre *n* trelować, wywodzić trele.

trillo *m* trel *m*.
trilogia (-dzia) *f* trylogia *f*.
trilústre piętnastoletni.
trimestrále ćwierćroczny, kwartalny.
triméstre *m* kwartał *m*, ćwierć roku *f*.
trina *f* koronka *f*, galon *m* złoty.
trináia *f* koronczarka *f*.
trináio *m* sprzedający koronki.
trincáre (-ka-) *n* pić.
trincáta *f* picie *n*.
trincéa (-czea) fokop *m*, szaniec *m*.
trinceraméto *m* oszańcowanie *n*, okopy *pl*.
trinceráre *a* okopać się.
trincétto (-czetto) *m* gnyp *m*.
trinciánte (-czjan-) *m* krajczy *m*.
trinciári *a* krajać u stołu, przerynać (powietrze).
trincóne (-ko-) *m* pijak *m*, opój *m*.
Trinità *f* Trójca *f*.
trino troisty.
trio *m* trio *n*.
trionfále tryumfalny.
trionfáre *n* tryumfować.
triónfo *m* tryumf *m*, świętne *n*.
tripartire *a* na trzy części podzielić.
tripartizióne (-dzjone) *f* podział *m* na trzy części.
triplicáre (-ka-) *a* potroić.
triplice potrójny; ~ *alleanza* *f* trójprzymierze *n*.
triplo potrójny, w trójnasób.
trípode *m* trójnog *m*.
Tripoli *f* Trypolis *m*.
trippa *f* kałdun *m*, flaki *pl*, brzuszyśko *n*.
trippaiuolo *m* sprzedający flaki.
trippóne *m* brzuszyśko *n*.
tripudiáre *n* radować się, krzyczeć, skakać z radości.
tripúdio *m* krzykliwa radość *f*, wesołość *f*.
triréno (-renno) *m* tiara *f*.
triréme *m i f* trójwiosłowiec *m*
trisávolo (-wo-) prapradziad.
trisíllabo trójzgłoskowy.
triste smutny.

- tristezza** (-stecca), **tristizia** (-cja) *f* smutek *m*, smutność *f*.
tristo smutny, zły, niegodziwy, nikczemny.
tritäre *a* trzeć, rozcierać, drobić.
tritello *m* mąka *f* gruba z druzgiego przesiania otrębów.
trito rozarty, utarty, uitorowany;
carne trita *f* mięso *n* skrobane.
trittico (-ko) *m* tryptyk *m*.
trittongo *m* trójgłoska *f*.
tritume *m* okruszyny *pl*.
trituräre *a* rozcierać, trzeć.
triumvirato (-wi-) *m* tryumwirat *m*.
triumviro *m* tryumwir *m*.
trivella (-wel-) *f* świder *m*.
trivelläre *a* świdorować.
trivello *m* świder *m*. [brukowy].
triviale (-wja-) pospolity, gminny,
trivialità *f* pospolitość *f*.
trivio *m* trójdroże *n*; *da* ~ ordynarnie, pospolicie.
trofeo *m* pomnik *m*, pamiątka *f*.
trógolo *m* koryto *n*.
tróia *f* maciora *f*.
troiáio *m* chlew *m*.
troiáta *f* áwiństwo *n*.
tromba *f* trąba *f*; = **pompa** pompa *f*, tłocznia *f*.
trombáio *m* pompierz *m*.
trombäre *a* trąbić.
trombétta *f* trąbka *f*.
trombettiére *m* trebacz *m*.
trombone *m* duże buty *pl*. z cholewami; trąba *f*.
troncäre (-ka-) *a* odciąć, uciąć.
tronco (-ko) 1. odcięty, ucięty; 2. *m* tułów *m*; pień *m*; tor *m* kolejowy.
troncone *m* kikut *m*; karcz *m*.
trónfio nadęty, napuszczony.
trono *m* tron *m*.
tropicále podzwrotnikowy.
trópico *m* zwrotnik *m*.
tropo *m* przenośnia *f*.
troppo 1. *agg.*, *m* za wielki, za dużo, zbyt; 2. *adv.* nadto, zawiele, do zbytku; bardzo; **non** ~ nie szczególnie.
- trota** *f* pstrąg *m*.
trottäre *n* kłusować.
trottáta *f* kłus *m*, kłusowanie *n*.
trotto *m* kłus *m*.
tróttola *f* bąk *m*, wartałka *f*, krążek *m*.
trovábile (-wa-) dający się znaleźć.
troväre *a* znaleźć, spotkać, nadybać; = **inventäre** wynaleść; **andäre** *a* ~ **qualcúno** kogoś odwiedzić; ~ **si** *r* znajdować się.
trováta *f* pomysł *m*, wymysł *m*, koncept *m*.
trovatéilo *m* podrzutek *m*, znajduch *m*; **ospizio dei trovatéilli** dom *m* podzutek.
trovato *m* wynalazek *m*.
trovatóre *m* wynalazca *m*, trubadur *m*.
truccársi (trukkar-) *r* przebierać, przebrać.
truccátura *f* przebranie *n*.
truce (-cze) okrutny, straszliwy.
trucidäre (-cz-) *a* zabić, zamordować.
trúcioli (-czjo-) *m*, *pl*. wióry *pl*, heblowiny *pl*.
truffa *f* oszustwo *n*.
truffäre *a* oszukiwać.
truffatóre *m* oszust *m*.
trufferia *f* oszustwo *n*, oszukiwanie *n*.
truppa *f* zgraja *f*, gromada *f*, oddział *m* wojska.
tu *pron.* ty; **dare del** ~ tykać kogo.
tuba *f* trąba *f*.
tubäre *n* gruchać, trąbić, jęczeć.
tubércolo (-ko) *m* guzek gruzliczy *m*; gruzelek *m*.
tubercolósí *f* gruzlica *f*.
tubercoloso gruzliczy.
túbere *m* bulwa *f*, guz *m*, kłęk *m*.
tuberósa *f* tuberoza *f*.
tuberósa kłęczasty, guzowaty, bulwiasty.
tubo *m* rura *f*.
tuffäre *a* nurzać, zanurzyć; ~ **si** *r* pograżyć się, zatopić się.

tuffo *m* zanurzenie *n.*
tuffolino *m* nurek *m.*
tufo *m* kamień *n* dziurkowany, martwica *f.*
tugúrio *m* chata *f*, lepianka *f.*
tulipáno *m* tulipan *m.*
tulle *m* tiul *m.*
tumefáre *a* obrzękać, puchnąć.
túmido nabrzmiały, nabrzękły, obrzękły.
tumóre *m* guz *m*, nowotwór *m.*
tumuláre *a* pochować.
túmulo *m* mogiła *f*, nagrobek *m.*
tumúlto *m* rozruch *m*, zgłębienie *m*, zamieszanie *n.*
tumultuáre *n* halasować, burzyć się.
tumultuóso hałaśliwy, burzliwy.
túnica (-ka) *f* tunika *f*, osłona *f.*
Túnisi *f* Tunis *m.*
túnnel *m*, *inv.* tunel *m.*
tuó *m* twój; *i* tuói *pl.* twoi.
tuóno *m* grzmot *m.*
tuórló, **torló** *m*, żółtko *n.*
turáciolo (-czjólo) *m* zatkanie *n*; czopek *m*, kórek *m.*
turáre *a* zatkać, zakorkować, zatykać.
turba *f* tłum *m*, zgraja *f*, rzęsza *f*; *le* turbe *pl.* tłuszcza *f*, gawiedz *f*, motłoch *m.*
turbaménto *m* rozruch *m*, zamieszanie *n*, zaburzenie *n.*
turbánte *m* turban *m.*
turbáre *a* zamącić, zaburzyć, zakłócić; = **eccitáre** podburzyć; ~ *si* *r* obruszyć się, rozgniewać się.
turbína *f* turbina *f.*
turbináre *a* poruszać powietrze, wywoływać wiatr, krecić.
túrbine *m* wicher *m*, burza *f.*
turbolénto burzliwy, niespokojny.

turbolénza (-ca) *f* burzliwość *f*, niepokój *f.*
Turchía (-kfa) *f* Turcja *f.*
turchinétto *m* farbka *f* do białizny.
turchino (-ki-) błękitny.
turco (-ko) turecki; Turek *m.*
túrgido (-dzi-) nabrzmiały, nabrzękły.
turibolo, **turríbolo** *m* kadzielnica *f.*
Turíngia (-dźja) *f* Turyngia *f.*
turista *m* turysta *m.*
turlupináre *a* oszukiwać.
turno *m* następstwo *n*, kolej *f*, turnus *m*; fare *a* ~ odmieniać; **médico** *di* ~ lekarz mający służbę.
turpe szpetny, szkaradny, brzydki, haniebny.
turpilóquio (-kujo) *m* oszczerstwo *n.*
turpitúđine *f* brzydkość *f*, szkaradność *f*, sromota *f.*
turrito mający wiele wież.
tutéla *f* opieka *f.*
tuteláre 1. opiekuńczy; **ángelo** ~ *m* Anioł *m* Stróż; 2. *a* opiekować się, bronić.
tutóre *m* opiekun *m.*
tuttavía (-wia) *adv.* ciągle, zawsze, ustawicznie; = **pure** jednak, wszakże, wszelako.
tutto 1. *agg.*, *m* całkiem, zupełnie; **innánzi** ~ przedewszystkiem; **tutti e tre** wszyscy trzej; 2. *adv.* del ~; al ~ wszystkim, cały; in ~ do całości, ogólnie.
tuttochè (-ke) *cong.* acz, aczkolwiek; choć, chociaż.
tuttóra *adv.* ciągle, zawsze, ustawicznie.

U.

- ubbia** *f* urojenie *n*, przywidzenie *n*; = **superstizióne** (-dzjone) *f* przesąd *m*, zabobon *m*.
- ubbidiente** postuszny.
- ubbidienza** (-ca) *f* posłuszeństwo.
- ubbidire** (io **ubbidisko**) *a* być posłusznym, słuchać.
- ubertà** *f* żyzność *f*, plenność *f*, urodzajność *f*.
- ubertoso** żyzny, urodzajny.
- ubicazióne** (-kadzjone) *f* położenie *n*.
- ubiquità** (-kui-) *f* wszędyobecnosc *f*.
- ubriacare** (-ka-) *a* upajać, rozmarzyć; ~ *si* *r* upić się.
- ubriacatura** *f* pijaństwo *n*, upicie się *n*, szal *m*.
- ubriachézza** (-kecca) *f* pijaństwo *n*.
- ubriaco** (-ko) pijany, upity.
- ubriacóne** *m* pijak *m*.
- uccellagióne** (-dzjó-) *f* łowienie *n* ptaków.
- uccellame** (uczel-) *m* ptactwo *n*.
- uccellare** *n* i *a* polować na ptaki, łowić ptaki.
- uccelliéra** *f* ptaszarnia *f*.
- uccello** *m* ptak *m*.
- uccidere** (uczi-) *a* zabić
- uccisi** *p*, *r* **ucciso** *p*, *p* od **uccidere**.
- uccisióne** *f* zabicie *n*.
- uccisóre** *m* zabójca *m*; = **assassino** morderca *m*, złoicyńca *m*.
- udiénza** (-ca) *f* posłuchanie *n*; = **ascólto** (-skol-) *m* wysłuchanie *n*.
- udire** *a* słuchać.
- udito** *m* słuch *m*.
- uditóre** *m* słuchacz *m*, referent *m*.
- uditório** *m* słuchacze *pl*.
- ufficiále** (-czja-) 1. urzędowy; 2. *m* urzędnik *m*, oficer *m*.
- ufficiäre** *a* zapytać się urzędowo; interesować; odprawiać nabożeństwo. [bożeństwa.
- ufficiatúra** *f* odprawianie *n* na
- ufficio** (-czjo) *m* urząd *m*, biuro *n*, d' ~ z urzędu; ~ **divino** służba *f* boża.
- ufficióso** półurzędowy.
- uffizi...** *v.* **uffici...**
- ufo**: *a* ~ **avv.** zadarmo, na koszt drugich.
- úggia** (-dzja) *f* cień *m*, markotność *j*, smutek *m*: **préndere alcúno in** ~ sprzykrzyć sobie kogo, znudzić sobie kogo.
- uggióso** zaciemiony, posępny, pochmurny.
- Ugo** *m* Hugo *m*.
- úgola** *f* języczek *m*.
- Ugonótto** *m* Hugonota *m*.
- uguagliánza** (-lljanca) *f* równosc *f*.
- uguagliäre** *a* zrównać, porównać.
- uguále** równy.
- uláno** *m* ulan *m*.
- úlcerá** (-cze-) *f* wrzód *m*.
- ulceräre** *n* ~ *sir* wrzodzić. **owrzo-ulceróso** wrzodziasty. [dzień.
- Ulisse** *m* Ulysses *m*.
- uliva** *v.* **oliva**.
- ulterióre** dalszy.
- ultimamente** *avv.* w końcu, naostatek, nakoniec.
- ultimäre** *a* dokonać, skończyć.
- último** ostatni, ostateczny; *in*, da ~ w końcu, na koniec.
- ultramontáno** ultramontański.
- ululäre** *n* wyć.
- ululáto** *m* wycie *n*.
- umanársi** *r* stać się człowiekiem.
- umanista** *m* humanista *m*.
- umanità** *f* ludzkość *f*.
- umanitáριο** ludzki, humanitarny.
- umanizzäre** (-nicca-) *a* uczłowiczyć.
- umáno** ludzki.
- Umbérto** *m* Humbert *m*.
- umbilico** (-ko) *m* pępek *m*.
- umidità** *f* wilgoć *f*.
- úmido** 1. wilgotny 2. *m* wilgoć *f*, wilgotność *f*; *in* ~ smażony

úmfile niski; pokorny, uniżony.
 umiliáre a upokorzyć.
 umiliazióne (-dzjone) *f* upokorzenie *n*.
 umilissimo uniżony, bardzo pokorny, najniższy.
 umiltà *f* pokora *f*.
 umóre *m* humor *m*; usposobienie *n*; wilgoć *f*; sok *m*.
 umorista *m* humorysta *m*.
 umorístico (-ko) humorystyczny.
 un *art. m* jeden.
 una *art. f* i *numer*. jedna,
 unánime jednomyślny.
 unanimità *f* jednomyślność *f*,
 jednozgodność *f*.
 uncináre (-zi-) a zaczepić hakiem, zahaczyć.
 uncinétto *m* szydełko *n*; lavóro all' ~ robić szydełkiem, dziergać.
 uncéno *m* hak *m*.
 undécimo, undicésimo jedy-nasty,
 úndici (-zi) = 11.
 úngere (-dze-) a maścić, smarować, mazać; ~ qualcuno pochlebiać.
 ungherése (-ge-) *m* i *f* węgierski; Węgier *m*.
 Ungheria *f* Węgry *pl*.
 únghia (-gja) *f* paznokieć *m*; avére tra le únghe mieć w swbjej mocy.
 unghiáta *f* rana *f*, pochodząca z udrapania.
 unguénto *m* maść *f*.
 unibile dający się złączyć.
 unicaménte *adv*. jedynie i wyłącznie.
 único (-ko) jedyny.
 unificáre *n* zjednoczyć.
 uniformáre a dostósować; ~ si r stósować się do czego.
 unifórme jednostajny.
 uniformità *f* jednostajność *f*.
 uní.émito (-dze-) *m* jedynie *m*.
 unilaterále jednostronny.
 unióne *f* zjednoczenie *n*; związek *m*; jedność *f*.

uníre (io unisko) a. zjednoczyć, spajać, łączyć.
 unisono równobrzmiący.
 unità *f* jedność *f*, jednostka *f*.
 unitaménte *adv* łącznie, razem.
 unitário jednostkowy; łączący.
 uníto zjednoczony, złączony, równy.
 universále (-wer-) ogólny, powszechny; stória ~ *f* historia *f* powszechna; eréde ~ *m* spadkobierca *m* główny.
 universalità *f* powszechność *f*, ogólność *f*, ogół *m*.
 università *f* ogół *m*; uniwersytet *m*.
 universitário uniwersytecki.
 univérso „wzrostek, cały, ogólny; wszechświat *m*.
 uno 1. *art. m*; 2. *agg. num.* jeden; = único (-ko) jedyny; ad uno ad uno pojedynczo, po jednym; l' un l' altro wzajemnie.
 unsi *p*, r unto *p*, *p* od úngere.
 unto posmarowany, pomazany; namaszczony.
 untóre *m* namaszczający.
 untúme *m* tłuszcza *m*.
 untuosità *f* tłustość *f*.
 untuóso brudny, tłusty.
 unzióne (-dzjone) *f* namaszczenie *n*; estréma ~ ostatnie olejem świętym pomazanie *n*.
 uomo (*pl. uómini*) *m* człowiek *m*.
 nopo *m*: far d ~; ésser' d' ~ *m* być potrzebam, potrzeba *f*; a quest' uópo w tym celu.
 uosa *f* kamaze *pl*.
 uovo (*pl. le uova*) *m* jajo *n*; ~ a bere jajko na miękko ugotowane.
 uragáno *m* burza *f*, huragan *m*,
 urbanità *f* uprzejmość *f*, grzeczność *f*.
 urbáno miejski; grzeczny, uprzejmy.
 urgénte (-dzen-) nagły.
 urgenza (-ca) *f* nagłość *f*.
 úrgere a naglić, nalegać.
 urina, orína *f* mocza *m*

urláre *n* wyć.
 urlo *m* wycie *n*, krzyk *m*.
 urlóne *m* krzykacz *m*.
 urna *f* urna *f*.
 uro *m* żubr *m*.
 urogallina *f* samica *f* głuszca.
 urogallo *m* głuszcak *m*.
 urtáre *a* uderzyć, trącić; ~ *i* nervi
 a qualcúno zdenerwować.
 urto *m* uderzenie *n*, potrącenie *n*,
 starcie *n* się ze sobą; = scontro
 zderzenie *n*, starcie *n* się, ze
 sobą; éssere in ~ con alcúno
 pokłócić się z kim, ścierać się
 z kim.
 usábile używalny.
 usánza (-ca) *f* zwyczaj *m*, oby-
 czaj *m*.
 usáre *a* i *n* mieć zwyczaj, uży-
 wać, zużywać.
 usáto zwyczajny, zwykły; zwy-
 czaj *m*.
 usbérgo *m* pancierz *m*, kirys *m*.
 usciére (-szje-) *m* odźwierny *m*,
 woźny *m*.
 úscio *m* drzwi *pl*.
 uscíre (lo esko) *n* wyjść, wycho-
 dzić.
 uscita *f* wyjście *n*, wychód *m*;
 = scappatóia wybieg *m*; = tro-
 váta pomysł *m*, koncept *m*;
 giorno d' ~ dzień *m*, w któ-
 rym ma kto wychód.
 usignúolo (-sinnjo-) *m* słowik *m*.
 usitáto zwyczajny, używany.
 uso *m* zwyczaj *m*, obyczaj *m*,
 używanie *n*.
 ússaro *m* huzar *m*.

ussoricída (-dzi-) *m* żonobójca *m*.
 ussoricidio *m* żonobójstwo *n*, za-
 bójstwo *n* żony.
 ustióne *f* spalenie *n*, sparzenie *n*.
 usuále używalny, zwyczajny.
 usufruire (io usufruisko) *a* mieć
 użytkowanie z czegoś.
 usufrúto *m* użytkowanie *n*.
 usufruttuário użytkujący; do-
 żywotnik *m*.
 usúra *f* lichwa *f*.
 usuráio *m* lichwiaraki; lichwiarz
m.
 usurpáre *a* przywłaszczyć sobie.
 usurpazióne (-dzjone-) *f* przy-
 właszczenie *n*.
 utensile *m* naczynia *pl* sprzęty
pl narzędzia *pl*.
 uténte użytkujący, używający.
 uterino maciczny; fratélio ~ *m*
 brat *m* przyrodni.
 útero *m* macica *f*.
 útile użyteczny; in tempo ~ w stó-
 sownym czasie, w stósowną porę;
 ~ netto *m* czysty zysk *m*.
 utilità *f* użyteczność *f*, pożytek
m, użytek *m*.
 utilizzáre (-licca-) *a* zużytkować,
 spieniężyć.
 utopia *f* utopia *f*; państwo *n*
 urojone.
 utopista *m* utopista *m*, marzyciel
m.
 uva (-wa) *f* winogrona *pl*; ~ spina
 agrest *m*.
 úzzolo (uocco-) *m* pożądlivość *f*,
 chuć *f*, żądza *f*.

V.

va (wa) *pr*.; va' *imper*. od andáre.
 vacánte niezajęty, nieobsadzony,
 wolny.
 vacánza (-ca) *f* wolne miejsce *n*,
 wakans *m*; le vacánze *pl*. wa-
 kacyjne *pl*.

vacca (waktka) *f* krowa *f*.
 vaccáro *m* pasterz *m*.
 vacchéta (waktet-) *f* skóra *f*,
 krowia, bydłca.
 vaccináre (-dzi-) *a* szczepić.

vaccinazióne (-dzjone) *f* szczepienie *n*.

vaccino *m* krowianka *f* do szczepienia; szczepionka *f*.

vacilláre *n* kiwać się, chwiać się, kołysać się.

vácno (-kuo) próżny, czczy, pusty.

vademécum *m*, *inv.* przewodnik *m*, wskazówka *f*.

vada *pr. cong.* i *imper.* vado *pr.* od andáre.

vagabondággio (-dźjo) *m* włóczęgostwo *n*, waleśanie *n* się.

vagabondáre *n* włóczyć się, waleśać się.

vagabóndo *m* włóczęga *m*; = **ozióso** (-cjo-) *m* próżniak *m*.

vagáre *a* błąkać się, waleśać się.

vagelláre (-dźel-) *n* gadać od rzeczy, bajać.

vagéllo *m* kadź *f*, beczka *f*.

vagheggiáre (-dźjare) *a* z upodobaniem spoglądać, miłośnie spoglądać na kogo; = **bramáre** z upragnieniem wyglądać; ~ *si r* wpartywać się w siebie samego z przyjemnością.

vagheggiatóre *m* wielbiciel *m*, zalotnik *m*.

vagheggíno *m* fircyk *m*, trefniś *m*.

vaghézza (wagecca) *f* przyjemność *f*, wdzięk *m*, chęć *f*, żądza *f*.

vagíre (wadzi-) *n* kwilić, skomleć.

vagító *m* płacz *m*, kwilenie *n*, narzekanie *n*.

vágliá (wallja) *m* dzielność *f*, męstwo *n*; ~ *postále* *m* przekaz *m* pocztowy.

vagliáre *a* przesiewać; wybierać, przebierać.

vagliatúra *f* przesiewania *n*, wybieranie *n*, przebieranie *n*.

váglio (walljo) *m* przetak *m*, sito *n*; wybieranie *n*.

vago nieoznaczony, nieokreślony, niepewny; = **grazióso** (-cjo-) miły, przyjemny, słodki.

vagóne *m* wagon *m*, wóz *m*;

~ *letto* wóz sypialny *m*; ~ *ristoránte* wóz restauracyjny *m*.

vai pr. i *imper.* od andáre.

vainiglia (-nillja) *f* wanilia *f*.

váio *m* popielice *pl*, wiewiórka *f* syberyjska.

vaiuolo (waio-) *m* ospa *f*.

Valáccchia (-lakkja) *f* Wołoszczyzna *f*.

valánga *f* lawina *f*.

Valchiria (-ki-) *f* Walkiryja *f*.

Valdése *m* Waldens *m*.

valénte *zdatny*, zręczny, zdolny, biegły.

valentia *f* *zdatność f*, *dzielność f*, *tęgość f*.

valére *a* i *n* być wartym; = **giováre** (dźjowa-) przydać się komu na co, być pożytecznym;

far ~ przynosić korzyść; ~ *si r* korzystać z kogo, z czego; używać kogo, czego.

valeriana *f* kozłek *m*.

valetudinário chorowity, słabowity.

valévole (walewo-) *ważny*; *przydatny*.

valicáre (-ka-) *a* przebyć, przejść. *przeprawić* się na drugą stronę.

vállico (-ko) *m* przejście *n*, przechód *m*.

validità *f* *mocność f*, *silność f*, *ważność f*.

válido *silny*, *mocny*, *czerstwy*; *ważny*.

valigeria (-dże-) *f* siodlarnia *f*.

valigia (-dźja) *f* kuferek *m*; torba *f* podróżna; ~ *delle Indie* poczta *f* zamorska.

valigiáio *m* wyrabiający torby, kufarki.

valláta *f* dolina *f*.

valle *f* dolina *f*.

valléa *f* dolina *f*.

vallétto *m* lokaj *m*.

valligiáno (-dźjano) *m* mieszkaniec *m* doliny.

vallo *m* wał *m*.

vallóne *m* duża dolina *f*.

- valóre** *m* wartość *f*; = **valentia**
f waleczność *f*, zdatność *f*;
i valóri *pl.* papiery wartościowalorość waleczny. [we *pl.*
valsénte *m* wartość *f*.
valsi *p, r* valso *p, p* od valére,
Valtellina *f* Węłtin *m*.
valúta *f* waluta *f*; wartość *f*.
valutábile dający się oszacować.
valutáre *a* oszacować.
válvola *f* zastawka *f*.
vampa *f* płomień *m*, żar *m*.
vampáta *f* płomień *m*.
vampíro *m* upiór *m*.
vanaglória *f* próżna chluba *f*,
 chwala *f*.
vanagloriársi *r* chlubić się, py-
 sznić się
vanagloriósó chełpliwy.
vandálico (-ko) wandaliczny.
vándalo *m* wandal *m*.
Vandéa *f* Wandeja *f*.
vaneggiáre (-dźjare) *n* i *a* zmie-
 mać, zdawać się; roić się.
vanésio próżny.
vanga *f* rydel *m*.
vangáre *a* kopać rydlem.
vangáta *f* kopanie *n* rydlem.
vangélo (-dźe-) *m* ewangelia *f*.
vaniglia (-nillja) *f* wanilia *f*.
vauilóquio (-kujo) *m* bajanie *n*,
 czeza gadanina *f*.
vanità *f* próżność *f*.
vanitósó próżny.
vanni *m*, *pl.* skrzydła *pl*.
vanno *pr.* od andáre.
vano 1. próżny, pusty, czczy;
 2. *m* próżnia *f*.
vantaggiáre (-dźjare) *a* popierać,
 poprzeć, pomnażać; ~ *si* *r* *su*
 qualcúno przewyższać kogo.
vantággio *m* korzyść *f*, prze-
 waga *f*.
vantaggiósó korzystny.
vantáre *a* chwalić.
vantatóre *m* chełpicieł *m*, cheł-
 piący się.
vanto *m* chwala *f*, przechwałka *f*;
 darsi ~ chwalić się.
- vánvera**: *a* ~ *avv.* bez zastano-
 wienia się, na chybił trafít.
vapóre *m* para *f*; parowiec *m*;
 = esalazióne (-dźjone) *f* wy-
 ziew *m*.
vaporiéra *f* lokomotywa *f*.
vaporizzáre (-ricca-) *a* ulotnić się.
vaporositá *f* lotność *f*; zamaza-
 nie *n*.
vaporósó parujący, lotny.
varáre *a* spuścić okręt na wodę.
varcáre (-ka-) *a* przebyć, przejść
 na drugą stronę.
varco (warko) *m* przejście *n*,
 przechód *m*; aprirsi il ~ drogę
 sobie utorować.
variábile zmienny.
variaménto *m* variazióne (-dźjo-)
f zmiana *f*, odmiana *f*.
variáre *a* i *n* zmieniać, odmie-
 niać; = cambiáre zmieniać.
variáto różny.
varíce *f* żyłak *m*.
varicélla (-czel-) *f* ospa wietrzna *f*.
varicósó (wariko-) żyłakowaty.
varietá *f* rozmaitość *f*, różność *f*,
 odmiana *f*; teátro di ~ teatr
m rozmaitości.
vário różny, rozmaity, zmienny.
variopínto pstry. [wodę.
varo *m* spuszczenie *n* okrętu na
Varsávia (-wja) *f* Warszawa *f*.
vasáio *m* garncarz *m*.
vasca (-ska) *f* staw *m*, sadzawka
f; miednica *f*; basen *m*.
vascélo (-szel-) *m* okręt *m*.
vaselína *f* wazelina *f*.
vaselláme *m* naczynia *pl*.
vaso *m* naczynie *n*.
vassálo *m* lennik *m*.
vassóio *m* biał *m* drewniany do
 noszenia czego; taca *f*.
vastità *f* obszerność *f*, rozle-
 głość *f*.
vasto szeroki, obszerny; = **estésó**
 rozległy.
vate *m* wieszcz *m*.
Vaticáno (-ka-) *m* Watykan *m*.
vaticináre (-czy-) *a* wieszczyć,
 prorokować.

- vaticínio** *m* przepowiednia *f*,
 wróżba *f*.
ve = vi (przed lo, la, li, le, ne).
ve' = vedi.
vecchia (wekkja) *f* staruszka *f*.
vecchiàia *f* starość *f*.
vecchio 1. stary; 2. *m* starzec *m*.
veccia (-czja) *f* wyka *f*.
vece (-cze) *f* zmiana *f*, zastęp-
 stwo *n*; in ~ zamiast; in ~
 sua na jego miejscu.
vedére *a* widzieć *f*; far ~ po-
 kazać, pokazywać.
vedétta *f* strażnica *f*.
védova (-wa) *f* wdowa *f*.
vedovánza (-ca) *f* wdowieństwo *n*.
vedovile *m* i *f* 1. wdowi; 2.
 pensja *f* wdowia.
védovo (-wo) 1. owdowiały;
 2. *m* wdowiec *m*.
vedúta *f* widok *m*, wzrok *m*;
 = **prospettiva** widok *m*.
veeménte gwałtowny.
veeménza (-ca) *f* gwałtowność *f*,
 natarczywość *f*.
vegetábile (wedże-) roślinny.
vegetále roślinny; **vegetáli** *pl.*,
m rośliny *pl*.
vegetáre *n* rosnać (o roślinach);
 wegetować.
vegetativo (-wo) mogący rosnać.
vegetazióne (-dzjone) *f* rośnię-
 cie *n*; życie *n* roślinne; roślin-
 ności *f*.
végeto czerstwy, jędrny, rześki;
acqua *f* ~ **minerále** woda *f*
 ołowiowa.
veggénte wieszcz *m*; jasnowidzą-
 cy.
veggio (-dźjo) *m* garnek *m*, bry-
 twna *f*.
veggo *pr.* od vedére.
véglia (wellja) *f* czuwanie *n*.
vegliárdo *m* starzec *m*.
vegliáre *n* czuwać, nie spać
 w nocy. [skowy.
veglióne (welljo-) *m* bal *m* ma-
veicolo (-ko-) *m* wóz *m*, powóz *m*.
vela *f* żagiel *m*; far ~ płynąć,
 odpłynąć.
veláme *m* kwef *m*, welon *m*, za-
 słona *f*.
veláre *a* zasłonić, osłonić, za-
 krywać.
velário *m* welon *m*; żagiel *m*.
velatúra *f* polewa *f*.
veleggiáre (-dźjare) *n* żeglować.
veleggiáta *f* płynięcie *n* żaglo-
 wcem.
veléno *m* trucizna *f*.
velenóso trujący.
velétta *f* wualka *f*.
velière, ~ *o*, *m* żaglowiec *m*.
velína: **carta** ~ *f* papier *m* we-
 linowy.
vello *m* runo *n*.
vellóso kosmaty, kudłaty.
vellutáto podobny do aksamitu;
 omszony.
vellúto *m* aksamit *m*.
velo *m* kwef *m*, welon *m*, za-
 słona *f*.
velóce (-cze) szybki, rączy, chyży.
velocípede (-dzi-) *m* welocyped *m*.
velocipedista *m* welocypedysta *m*,
velocità *f* szybkość *f*; **grande** ~
 pospieszna przesyłka *f* kole-
 jowa; **píccola** ~ zwyczajna
 przesyłka *f* kolejowa.
velodrómo *m* welodrom *m*.
veltro *m* chart *m*.
vena *f* żyła *f*; **éssere** in ~ być
 w dobrym usposobieniu.
venále na sprzedaż; przekupny,
 sprzedajny.
venalità *f* sprzedajność *f*.
venáto żyłkowany, słojowaty.
venatório myśliwski.
venatúra *f* słój *m*, słojowatość *f*,
 żyłkowanie *n*.
vendémnia *f* winobranie *n*.
vendemmiáre *a* i *n* zbierać wino-
 grona.
vendemmiatóre *m* uprawiający
 lub zbierający winogrona.
véndére *a* sprzedawać.
venderéccio (-czjo) na sprzedaż;
 sprzedajny.
vendétta *f* zemsta *f*.
vendíbile sprzedajny.

vendicare (-ka-) *a* zemścić się, mścić.

vendicativo (-wo) mściwy.

vendicatore *m* mściciel *m*.

véndita *f* sprzedaż *f*.

venditore sprzedający.

veneficio (-czjo) *m* czary *pl*; zatrucie *n*, zaprawianie trucizną.

venerabile czcigodny.

venerando czcigodny.

venerare *a* czcić, szanować, popowazac.

venerazione (-dzjone) *f* cześć *f*, poważanie *n*, głębokie uszanowanie *n*.

venerdi *m* piątek *m*; ~ **santo** wielki piątek *m*.

Vénere *f* Wenera *f*.

venéreo weneryczny.

Véneto *m* Prowincya *f* wenecka.

Venezia (-cja) *f* Wenecya *f*.

veneziano wenecki; Wenecyanin *m*.

vengo *pr.* od **venire**.

venia *f* przebaczenie *n*.

veniale dający się przebaczyć, odpuszczalny.

venire *p* przyjść, przychodzić; = **provenire** pochodzić; ~ **bene** dobrze wypaść.

venne *p, r* **venuto** *p, p* od **venire**.

venolina *f* żyłka *f*.

venoso żylny.

ventaglio (-taljo) *m* wachlarz *m*.

ventata *f* uderzenie *n*, pęd *m* wiatru.

ventenne dwudziestoletni.

ventennio *m* przeciąg *m* czasu dwudziestu lat.

ventésimo dwudziesty, jedna dwudziesta.

venti = 20.

ventilábno *m* opalka *f*, kobiałka *f* na zboże. [tylować.]

ventilare *n* przewietrzac, **wentilatore** *m* wentylator *m*.

ventilazione (-dzjone) *f* wianie *n*, przewietrzanie *n*.

ventina *f* około, prawie dwadzieścia.

ventitrè = 23.

vento *m* wiatr *m*.

véntola *f* wachlarz *m*, oganka *f*, zasłona *f* na lampę, od ognia.

ventosa *f* bańka *f*.

ventoso wietrzny.

ventráia *f* brzuch *m*, kałdun *m*.

ventre *m* brzuch *m*, żywot *m*.

ventricolo (-ko-) *m* żołądek *m*.

ventrilóquio (-kujo) *m* bruchomówstwo *n*

ventúra *f* szczęście *n*, dola *f*; **alla** ~ na los szczęścia, na chybił trafił; **soldáto di** ~ zaciełnik *m*, najemnik *m*.

ventúro przyszły.

venturóso szczęśliwy.

venustà *f* wdzięki *pl*. powab *m*, piękność *f*.

venústo piękny, powabny.

venúta *f* przybycie *n*, przyjście *n*.

venúto: **ben** ~ pożądaný, mile widziany; **il primó** ~ pierwszy lepszy; **un nuovo** ~ przybysz *m*, przychodzień *m*.

veráce (-cze) prawdziwy, zgodny z prawdą.

veracità (-czy-) *f* prawdziwość *f*, prawdomówność *f*.

veramente *adv.* prawdziwie, rzeczywiście.

veránda *f* weranda *f*.

verbále ustny, słowny, protokół *m*; **procésso** ~ postępowanie *n*, sądowe ustne *m*.

verbéna *f* werbena *f*. [kład.]

verbigrázia (-cja) *adv.* naprzywrobo *m* słowo *n*, czasownik *m*.

verbosità *f* gadanina *f*, wielomówność *f*

verbóso rozwlekły, gadatliwy, wielomówny.

verdástro zielonkowaty.

verde zielony; **éssere al** ~ dogorywać, konać, gonić ostatkami.

verdeggiare (-dżjare) *n* zielenieć. **Verderáme** *m* tlenek *m* miedzi, grynspan *m*.

verdétto *m* wyrok *m*.
verdógnolo (-donna) zielonawy.
verdóne *m* czyż *m*. [na *f*.
verdúra *f* zieloność *f*, zieleni-
verecóndia (-kon-) *f* wstydlivość
f, skromność *f*.
verecóndo wstydlivy.
verga *f* różga *f*; sztaba *f* złota,
srebra, żelaza; członek *m* męski.
vergáre *a* paskować; = *scrivere*
kreślić na papierze, pisać.
vergáta *f* uderzenie *n* różgą.
vergáto paskowany, prażkowany.
verginále (-dzi-) dziewiczy.
vérgine dziewica *f*; dziewiczy;
forésta ~ *f* las *m* dziewiczy;
cera ~ *f* nieoczyszczony wosk
m; **vino** ~ *m* maślacz *m* (wino).
verginità *f* dziewiczość *f*, dzie-
wictwo *n*.
vergógna (-gonnja) *f* wstyd *m*;
= *onta* hańba *f*, sromota *f*.
vergognársi *r* wstydzić się.
vergognóso wstydlivy, sromo-
tny. [ność *f*.
veridcità (-dzi-) *f* prawdomów-
veridico (-ko) prawdomówny.
verifica (-ka) *f* sprawdzenie *n*,
porównanie *n*, wymiar *m*.
verificáre *a* sprawdzać; = *con-*
statáre stwierdzić; ~ *si* *r* o-
kazać się, wykazać się.
verificatóre *m* sprawdzający,
stwierdzający.
verisim... *v*. **verosim...**
verismo *m* naturalizm *m*.
verista *m* naturalista *m*.
verità *f* prawda *f*.
veritiéro prawdomówny.
verme *m* robak *m*. [pręt *m*.
verména *f* gałązka *f*, łoża *f*,
vermicélio (-czel-) *m* robaczek
m **vermicélli** *pl*. drobny
makaron *m*.
vermifugo opędzający robaki.
vermigljo (-milljo) czerwony.
verminóso pełen robaków.
vermut, **vermutte** *m* wermut *m*.
vernáccia (-czja) *f* rodzaj wina
białego słodkawego.

vernácolo (-ko-) *m* narzecze *n*;
odnoszący się do narzecza.
verníce (-cze) *f* lakier *m*, po-
kost *m*.
verniciáre (-czja-) *a* pokostować,
lakierować. [pokostnik *m*.
verniciatóre *m* lakiernik *m*,
verno *m* zima *f*.
vero prawdziwy; = **genuíno**
prawdziwy, szczerzy.
veróne *m* balkon *m*.
verosimigliánca (-milljanca) *f*
prawdopodobieństwo *n*.
verosímile prawdopodobny.
verre, ~ *o*, *m* dzik *m*.
verró *fut*. od *venire*.
verrúca (-ka) *f* brodawka *f*.
versáccio (-czjo) *m* grymas *m*;
kiepskie wiersze *pl*. [się *n*.
versáméto *m* lanie *n*, wylanie
versánte *m* pochyłość *f*.
versáre *a* i *n* lać, wylać, rozlać,
nalać; wylewać się przez
wierzch; = **mércere** (-sze-) *na-*
versátile wielostronny. [lewać.
versatilità *f* wielostronność *f*.
versáto biegły
verseggláre (-dzjare) *a* i *n* wier-
szować, układać w wiersze.
verseggiatóre *m* wierszopis *m*,
wierszorób *m*.
versétto *m* wierszyk *m*.
versificazióne (-dzjone) *f* wier-
szowanie *n*.
versióné *f* tłumaczenie *n*, prze-
kład *m*; sposób *m* czytania.
verso 1. *prep*. ku, około, blisko;
2. *m* wiersz *m*; = **gesto** (dże-
m zachowanie się *n*; = **versá-**
ccio (-czjo) *m* grymas *m*; **per que-**
sto ~ w tym kierunku, w ten
vétrebra *f* kręgiel *m*. [sposób.
vertebrále kręgowy, pacierzowy;
colónna ~ *f* kręgosłup *m*.
vertebráto *m* zwierzę *n* krę-
gowe.
verténza (-ca) *f* spór *m*, zatarg *m*.
vétere *n* wisieć nad czem,
unosić się. [nowy.
verticále (-ka-) prostopadły, pio-

- vértice** (-cze) *m* wierzchołek *m*;
 ośmię *n*.
vertigine (-dżine) *f* zawrót *m*;
 ho le vertiginí mam zawrót
 głowy.
vertiginoso zawrotowy; cier-
 piący na zawrót głowy.
verúno *m* żaden.
verzotto (-cot-) *m* jarmuz *m*.
verzúra (-cu-) *f* zieloność *f*;
 zielenina *f*.
vescica (weszika) *f* pęcherz mo-
 czowy *m*.
vescicante *m* plaster *m*, powo-
 dujący opryszczenie; pryszczy-
 dło *n*.
vescicoso pęcherzykowaty.
vescovado (weskowato) *m* biskup-
 vescovile biskupi. [stwo *n*.
vescovo (-wo) *m* biskup *m*.
vespa *f* osa *f*.
vespáo *m* gniazdo *n* osie.
vespertino wieczorny.
vespro *m* nieszpory *pl.*; = sera *f*
 wieczór *m*.
vessare *a* trapić, dokuczać, na-
 przykrzać się.
vessatore *m* dokuczający, tra-
 piący.
vessazione (-dżone) *f* dokucza-
 nie *n*, przesładowanie *n*, gnę-
 bienie *n*.
vessillifero *m* chorągwy *m*.
vessillo *m* chorągiew *m*.
vestale *f* westalka *f*.
veste *f* suknia *f*; ~ da cámara
 szlafrok *m*.
Vestfália *f* Westfalia *f*.
vestiário *m* szatnia *f*; = vestito
 ubiór *m*, ubranie *n*.
vestibolo *m* przedsionek *m*.
vestigio (-dżjo) *m* ślad *m*.
vestiméto *m* odzienie *n*, ubiór
m; = ábito ubranie *n*, suknia *f*.
vestire *a* i *n* ubierać, odziewać.
vestito *m* ubranie *n*, suknia *f*.
vestizione (-dżjo-) *f* obióczyny *pl.*
Vesúvio (-wjo) *m* Wezuwiusz *m*.
veteráno *m* weteran *m*.
veterinária *f* weterynaryja *f*.
- veterinário** *m* weterynarz *m*.
veto *m* zakaz *m*.
vetráio *m* szklarz *m*.
vetrámem, **vetrerief**, *pl.* szklane
 towary *pl.*, rzeczy *pl.*
vetráta, **vetriéra** *f* drzwi *pl.*
 szklane..
vetrería *f* fabryka *f* szkła, huta
f szklana.
vetrificare (-ka-) *a* zamienić
 wszkło, zas. klic.
vetrina *f* polewa *f* naczyń gli-
 nianych; okno *n* wystawowe.
vetriólo *m* wityrol *m*.
vetro *m* szkło *n*.
vetta *f* szczyt *m*, wierzchołek *m*.
vettovágli (-wallje) *f*, *pl.* żyw-
 ność *f*, prowiant *m*.
vettovagliare *a* zaopatrzyć wży-
 wność.
vettúra *f* wóz *m*, powóz *m*.
vetturále *m* woźnica *m*.
vetturino *m* dorózkarz *m*.
vetusta *f* wiek *m*; starożytność *f*.
vetústo stary.
vezzeggiare (-dżjare) *a* pieścić,
 cackać. [tliwy, zdrobniały.
vezzeggiativo (-wo) pieszczo-
vezzo (wecco) *m* dzięk *m*, po-
 wab *m*; = abitúdine *f* zwy-
vezzoso miły, ładny. [czaj *m*.
vi 1. *pron.* was, wam; 2. *adv.* tam.
via 1. *f* droga *f*, ulica *f*; 2. *adv.*
 precz; daleko; andár ~ odejść,
 odchodzić; due via tre dwa
 razy trzy.
viabilità *f* drożność *f*.
viadotto *m* wiadukt *m*. [żować.
viaggiare (-dżja-) *a* i *n* podró-
viaggiatore *m* podróżnik *m*.
viaggio (-dżjo) *m* podróż *f*.
viále *m* drożyna *f*, ścieżka
 w ogrodzie.
viandante *m* wędrowiec *m*.
viático (-ko) *m* żywność *f* na
 drogę; wiatyk *m*.
viavái *m*, *inv.* tu i tam.
vibrare *a* i *n* wywijać czem,
 machać, drgać, kołysać; wstrzą-
 szać czem.

- vibráto** silny, mocny, energiczny. [wahanie *n.*
vibrazióne (-dzjo-) *f* drganie *n.*
vicariáto (wika-) *m* wikaryat *m.*
vicário *m* wikary *m.*
vice... (-cze) wice; ~ **cónsole** *m* wicekonsul *m.*
vicénda *f* kolejność *f*, zmiana *f.*
vicendévole (wiczen-) wzajemny, obopólny. [odwrót.
vicevérsa *adv.* przeciwnie, nawicinanáza (wiczinanca) *f* sąsiedztwo *n.*, bliskość *f*; **le vicinánze** *pl.* okolica *f.*
vicináto *m* sąsiedztwo *n.*
vicino *m* sąsiad *m*; **da ~** z bliskości, z pobliza.
vicissitúdiní *f*, *pl.* zmiana *f*, odmiana *f.*
vícolo (-wiko-) *m* uliczka *f.*
vidi *p.*, *r* od **vedére**.
vidimáre *a* potwierdzić, poświadczyc.
vie: ~ **più** daleko więcej; ~ **méglio** daleko lepiej.
Vienna *f* Wiedeń *m.*
viennése *m* *f* wiedeński; Wiedeńczyk *m.*
vietàre *a* zakazać, zabronić.
vieto stary, dawny, zjełczały.
vigénte (widžen-) istniejący.
vígere *n* istnieć, trwać.
vigésimo dwudziesty.
vigilánte (widži-) czujny.
vigilánza (-ca) *f* czujność *f.*
vigiláre *a* i *n* czuwać, czuwać nad czym, nad kim.
vigile czujny; ~ **urbáno** *m* policyant *m*; i **vígili** *m*, *pl.* straż *f* ogniowa.
vigilia (widziłja) *f* willa *f.*
vigliaccheria (willjakke-) *f* tchórzostwo *n.*
vigliácco (-ko) *m* tchórzliwy; tchórz *m.*
vigliétto v. **bigliétto**.
vigna (winnja) *f* winnica *f.*
vignaiuolo (-nnajao-) *m* uprawiający winnicę.
vignéto *m* winnica *f.*
- vignéttá** *f* winietka *f*, obrazek *m.*
vigóre *m* moc *f*, siła *f.*
vigoría *f* jedność *f*, siła *f.*
vigoroso silny, krzepki, dzielny,
vile podły, nieszczemny, bojaźliwy; **tenére** *a* ~ gardzić, pogardzać.
vilipéndere *a* zelżyć, gardzić, shaftbić.
vilipéndio *m* zelżenie *n*, pegarda *f.*
villa *f* willa *f*, folwark *m*, wieś *f.*
villággio (-dzjo) *m* wieś *f.*
villanaccio (-czjo) *m* prostak *m*, gbur *m.* [stactwo *n.*
villanáta *f* gburowatość *f*, provillanélla *f* dziewczyna *f* wiejska.
villanélio *m* chłopak *m* wiejski.
villanía *f* grubijaństwo *n*, zniewaga *f*, obelga *f.*
villáno 1. grubijański; 2. *m* chłop *m*, gbur *m*, dragal *m.*
villanzóne (-cone) *m* chłopisko *n.*
villeggiánte (-džjan-) *m* i *f* bawiący przez lato na wsi.
villeggiáre *n* przebywać na wsi w lecie. [w lecie.
villeggiatúra *f* pobyt *m* na wsi
villico (-ko) *m* włościanin *m*, wieśniak *m.*
villino *m* willa *f.*
viltà *f* tchórzostwo *n*, podłość *f.*
vimináta *f* plecionka *f* z wikliny, gałazek wierzbowych.
vímíne *m* różga *f* z łożyny.
vináccia (-czja) *f* wytłoczyny *pl.* z winogron.
vináio *m* winiarz *m.*
vincere (wincze-) *a* zwyciężyć, pokonać; = **superáre** przezwyczczać. [zwyczczać.
vincibile (winczi-) dający się,
vincido miękki, rozlaży.
vincita *f* wygrana *f.*
vincitóre *m* zwycięzca *m*; wygrywający w grze.
vinco (-ko) *m* wierzba *f* długoliściowa, witwa *f*, łożyna *f.*
vincoláre *a* wiązać.
vincolo *m* wiązadło *n*; związek *m*; węzeł *m.*

víndice (-cze) mszczący się.
vinélio *m* złe wino *n*, lura *f*.
vinicolo tyczący się uprawy
 wina; uprawiający winnice.
vino *m* wino *n*.
vinoso winny.
vinsi *p*, *r* **vinto** *p*, *p* od **vincere**.
viola *f* altówka *f*; ~ **mámmola**
 fiołek *m*; ~ **del pensiero** bratki
pl.; ~ **a ciocca** lewkonia *f*.
violabile mogący być zgwałconym,
 naruszonym.
violáceo (-czeo) fioletowy.
violare *a* gwałcić, naruszyć, zła-
 mać wiarę.
violatore *m* gwałciciel *m*, naru-
 szyciel *m*.
violazione (-dzjone) *f* zgwałce-
 nie *n*; naruszenie *n* praw; gwałt *m*.
violentare *a* zgwałcić, przynie-
 wolić.
violento gwałtowny.
violénza (-ca) *f* gwałt *m*, gwał-
violétta *f* fiołek *m*. [towność *f*.
violétto fioletowy.
violinista *m* skrzypek *m*.
violino *m* skrzypce *pl.*
violoncellista (-czel-) *m* wiolon-
 czelista *m*.
violoncéllo *m* wiolonczela *f*.
violóno *m* duże skrzypce *pl.*
vióttola *f* drożyna *f*.
vípera *f* żmija *f*.
virare *a* obracać, obrócić.
Virgilio (-dzi-) *m* Wirgiliusz *m*.
virgíneo dziewiczy.
virgola przecinek *m*. [dzysłów *f*.
virgolétte *f*, *pl.* kreska *f*, cu-
virgólto *m* różyczka *f*, gałązka *f*.
virile męski.
virilità *f* męskość *f*, wiek *m*
 męzki.
virtù *f* cnota *f*, przymiot *m*, siła *f*;
in ~ *di* na mocy czego, wskutek
 czego.
virtuoso 1. cnotliwy; 2. *m* mu-
 zyk *m*, wirtuoz *m*.
virulento jadowity.
virulénza (-ca) *f* jadowitość *f*.
viscerale (-sze-) trzewiowy.

viscere *m* wnętrzności *pl.*, trze-
 wia *pl.*
vischio, visco (wisko) *m* jemiola
f; lep *m* na ptaki.
vischióso (-skjo-) lepki, klejki.
viscido (-sz-) lepki, ciągnący się.
visciola *f* trześnia *f*; czereśnia *f*.
viscònte (wiskon-) *m* wicehrabia
m.
viscosità *f* lepkość *f*, klejkość *f*.
visibile widzialny, widoczny.
visibilio *m*: **andare in** ~ wpaść
 w zachwyty.
visibilità *f* widzialność *f* wido-
 czność *f*.
visiéra *f* wizyer *m*.
visionario mający przywidzenia.
visióno *f* widzenie *n*, przywi-
 dzenie *n*; **préndere** ~ *di* mieć
 wgląd w coś.
visir *m*, *inv.* wezyr *m*.
visita *f* odwiedziny *pl.* wizyta *f*,
 zwiedzanie *n*.
visitare *a* odwiedzać, nawiedzać,
 zwiedzać. [*m*.
visitatore *m* odwiedzający; gość
Visitazione (-dzjone) *f* Nawie-
 dzenie *n*. N. Maryi Panny.
visivo (-wo) oczny, wzrokowy.
viso *m* wzrok *m*, wejrzenie *n*,
 twarz *f*, oblicze *n*; **fare buon**
 ~ **ad alcuno** kogoś przyjaźnie
 przyjąć.
vispo żywy, żwawy, rzeźki.
vissi *p*, *r* **vissuto** *p*, *p* od **vivere**.
vista *f* widzenie *n*, wzrok *m*,
 siła *f* wzroku; = **sguardo** *m*
 spojrzenie *n*, wejście *n*; =
prospettiva *f* widoki *pl.*; **a**
prima ~ na pierwszy rzut oka;
in ~ *di*... ze względu na, z
 pozoru, na pozór; **far** ~ *di*...
 okazywać, udawać
visto 1. *p*, *p* od **vedere**; 2. *m*
 wiza *f*.
visto che. zważywszy że...,
 zważywszy na to.
Vistola *f* Wisła *f*.
vistosità *f* pokaźność *f*

vistoso pokąźny, wpadający w oko.
visuale oczny, wzrokowy; widok *m.*
vita *f* życie *n.*; *le vite* *pl.* życio-
 rysy *pl.*, żywoty *pl.*; *la mala*
 ~ życie *n* przestępców, zbro-
 dniarzy; *donna di ~ vita* dzie-
 wka *f* uliczna; *a ~ dożywno.*
vitale dożywno.
vitalità żywotność *f.*
vitalizio (-cjo) 1. dożywno;
 2. *m* renta *f* dożywnia; *Cá-*
mera vitalizia *f* Senat *m.*
vite *f* śruba; *winna latorośl* *f.*
vitella *f* jałówka *f.*
vitello *m* cielę *n.*
viticcio (-czjo) *m* gałąź *f*, po
 której roślina wspina się do góry
 lub ścięła się po ziemi.
viticoltura uprawa *f* winogron.
vitina *f* ~ o *m* talijka *f*; cienka
vitreo szklany. [w pasie.
vitriolo *m* wityrol *m.*
vittima *f* ofiara *f.*
vitto *m* pożywienie *n*, strawa *f*,
 wikt *m.*
vittoria *f* zwycięstwo *f.*
Vittoria *f* Wiktorya *f.*
Vittorio *m* Wiktor *m.*
vittoriosó zwycięzki.
vituperare *a* hańbić, krzywdzić,
 bezcześcić.
vituperévole szkaradny, sromo-
 tny, bezecny.
vitupério *m* hańba *f*, sromota *f*,
 zakala *f*; = *ingiúria* *f* zło-
 raczenie *n.*
vituperoso zlorzeczający, hańbiący.
viva! *escl.* niech żyje!
vivacchiare (wiwakkjare) *n* nę-
 dzne życie prowadzić, z biedą
 przez życie przejść.
vivace (-cze) żywy, ruchliwy.
vivacità (-waczi-) *f* żywość *f*,
 zwawość *f.*
viváio *m* sadzawka *f*; gniazdon.
vivanda *f* żywność *f*, potrawa *f*,
 strawa *f.*
vivandière *m* markietan *m.*

vivere *n i a* żyć.
viveri *m, pl.* środki *pl.* żywności.
vivezza (wiwecca) *f* żywość *f*,
 rześkość *f.*
vívido żywy, rześki.
vivificare (-kare) *a* ożywiać.
vivificatore *m* ożywiciel *m*; oży-
 wiający.
vivo żywy; = **viváce** (-wacze)
 żywy; *acqua viva* *f* woda *f*,
 źródłana; *farsi ~* dać znak,
 życia o sobie.
viziare (-cja-) *a* zepsuć, skazić.
vizio *m* występek *m*, wada *f*,
 przywara *f.*
vizióso występny.
vizzo (wicco) zwiędły, zeschły,
 skurczony.
vo *pr.* od **andare**.
vocabolário (woka-) *m* słownik *m.*
vocabolarista *m* autor *m* sło-
 wnika.
vocabolo *m* słówko *n.*
vocále *f* samogłoska *f*, wokalny,
 głosem oddany; **concerto** ~ *m*
 koncert *m* wokalny.
vocativo (-wo) *m* przypadek *m*
 wołający. [zanie *n.*
vocazione (wokadzjone) *f* powo-
 woce (-cze) *f* głos *m*; = **diceria**
 pogłoska *f*; *a viva* ~ ustnie.
vociare (-czja-) *a i n* obwoływać,
 okrzykiwać.
vociferare *n* głosić, rozgłaszać;
si vocifera... mówią.
voga *f* wiosłowanie *n*, moda *f.*
vogare *n* wiosłować.
vogata *f* uderzenie *n* wiosłem.
vogatore *m* wiosłarz *m.*
vógliá (wollja) *f* chęć *f*, ochota *f*;
di buona ~ chętnie, ochoczo;
di mala ~ ze wstrętem.
vóglio (wolljo) *pr.* od **volére**.
voglióso chętny, ochoczy; **pożá-**
vol *pron.* wy. [dliwy.
volánda *f* regulator *m.*
volére *n* latać, lecieć, biedz,
voláta *f* lot *m.* [pędzić.
volátile uciekający, lotny; **vo-**
látili *m, pl.* drób *m*, ptactwo *n.*

volatilizzare (-licca-) a ulotnić.
 volentieri *adv.* chętnie.
 volere *a i n* chcieć; ~ dire dać znać, dać do zrozumienia, znać; ~ bene a qualcúno kochać kogo, sprzyjać komu; ci voglio dieci anni do tego potrzeba dziesięciu lat; ci vuol altro! tak prosto to nie idzie.
 Volga *m* Wołga *f*.
 volgare zwyczajny, pospolity, gminny; lingua ~ *f* język *m*, ludowy.
 volgarità *f* gminność *f*, pospolitość *f*.
 volgarizzamento (-ricca-) *m* przekład *m*, tłumaczenie *n*.
 volgarizzare *a* przetłumaczyć, upowszechnić.
 volgente biegnący.
 volgere (-dže-) 1. *a i n* obracać; skłonić; 2. *m* przebieg *m*.
 volgo *m* gmin *m*, pospólstwo *n*.
 volli *p, r* volúto *p, p* od volére.
 volo *m* lot *m*; a ~ d' uccello z góry, z perspektywy ptaka; prendere il ~ ulatywać, ulecieć.
 volontà *f* wola *f*.
 volontariato *m* służba *f* jednoroczna.
 volontario 1. ochotniczy; 2. *m* ochotnik *m*.
 volenteroso ochoczy, skwapliwy, pragnący.
 volpacchiotto (-pakkjot-) *m* młody lis *m*, lisek *m*.
 volpe *f i m* lis *m*.
 volpino lisi.
 volpone *m, fig.* stary lis *m*, szczywan lis *m*.
 volsi *p, r* volto *p, p* od volgere.
 volta *f* zwrot *m*; = fiata *f* raz *m*; poco per ~ jedno po drugim, powoli, pomалу; una ~ raz, kiedyś, niegdys; un' altra ~ innym razem; spesse volte często; alle volte czasem, niekiedy; dar la ~ al cervello zwaryować, oszaleć.

voltafaccia (-czja) *m, ins.* nagły zwrot *m*; zmienny jak chora-giewka od wiatru.
 voltare *a i n* obracać, zwracać; przewracać; ~ faccia byćinnego zdania.
 voltata *f* zwrot *m*.
 volteggiare (-dżjare) *n* kręcić się, obracać się, woltyżować.
 volteggio (-dżjo) *m* woltyżowanie *n*.
 volto 1. *p, p* od volgere; 2. *m* twarz *f*; spojrzenie *n*; mina *f*.
 voltolare *a* toczyć, obracać.
 voltura *f* przeniesienie *n*; przekaz *m*.
 volubile obrotny, niestały, zmienny; roztrzępany, płochy.
 volubilità *f* niestałość *f*, zmienność *f*, płochosć *f*, roztrzępanie *n*.
 volúme *m* objętość *f*; tom *m*; miąższość *f*.
 voluminoso znacznej wielkości; gruby.
 volúta *f* zakręt *m*, zakręcenie *n*.
 voluttà *f* rozkosz *f*, uciecha *f*, rozkosz *f* zmysłowa.
 voluttuoso rozkoszny, lubieżny, rozpustny.
 vomere *m* lemiesz *m*.
 vomitare *a* wymiotować, wyrzucać.
 vomito *m* wymioty *pl*.
 vorace (-cze) żarłoczny.
 voracità (-czy-) *f* żarłoczność *f*.
 voragine (-dżi-) *f* gardziel *f*; otchłań *f*, przepaść *f*.
 vorrò *fut.* od volére.
 vortice (-cze) *m* wir *m* wody, topiel *f*, otchłań *f*.
 vorticoso (-ko-) wirowaty.
 Vostri *m, pl.* Wogęzy *pl*.
 vossignoria (-sinnjo-) *f* Waszmość Pan, Wielmożny Pan.
 vostro wasz.
 votacessi (-czes-) *m* czyszczący prewety.
 votamento *m* wyczyszczenie *n*, wypróżnienie *n*.

votante wyborca *f*; głosujący.
 votare, vuotare *a* ślubować.
 votare *a i n* głosować, oddać
 głos; ~ si *r* ślubować sobie.
 votatura *f* wypróżnienie *n*.
 votazione (-dzjo-) *f* głosowanie *n*.
 votivo (-wo) ofiarowany, dany
 jako wotum.
 voto *m* ślub *m* uroczysty; przy-

rzeczenie *n* Bogu; życzenie *n*;
 głos *m*.
 vulcanico (-ko) wulkaniczny.
 vulcano (-ka-) *m* wulkan.
 vulnerare *a* zranić.
 vuole *pr.* od volere.
 vuotare *a* wypróżnić.
 vuoto 1. próżny; 2. *m* próżnia *f*,
 czczość *f*; ~ di cassa deficyt *m*.

Z.

zabalone (ca-) *m* poncz *m* z ja-
 jami, szodon *m*. (ryasz *m*.
 Zaccharia (Cakka-) *m* Zacha-
 zaccchera *f* obryzganie się *n*
 błotem, powalanie się *n*.
 zafferano *m* szafran *m*.
 zaffiro *m* szafir *m*.
 zaffo *m* czop *m*, szpunt *m*.
 zagaglia (cagallja) *f* rohatyna *f*,
 dziryt *m*, grot *m*.
 zaino *m* tornister *m*.
 zampa *f* noga *f*, łapa *f*.
 zappata *f* uderzenie *n* łapą.
 zampettare *n* dreptać, drepnąć.
 zampillare *n* wytryskać.
 zampillo *m* cienki strumień *m*;
 wytryskanie *n*.
 zampino *m* łapka *f*; mettere
 lo ~ wmięsząć się.
 zampogna (-ponnja) *f* fujarka *f*,
 piszczałka *f*.
 zampognaro *m* grający na fu-
 jarce lub piszczałce.
 zampone *m* faszzerowana noga *f*
 wieprzowa.
 zana *f* kosz *m*, kosz *m* służący
 za kołyskę.
 zangola *f* maślnica *f*.
 zanna *f* kiel *m* dzika, psa, wieprza.
 zannata *f* uderzenie *n* kłem.
 zannuto zębaty, mający długie
 kły.
 zanzara *f* komar *m*.
 zanzariere *m* siatka *f* chroniąca
 od komarów.

zappa *f* motyka *f*.
 zappare *a* kopać motyka.
 zappata *f* kopanie *n*, uderzenie
n motyką.
 zappatore *m* kopacz *m*, saper *m*.
 zappatura *f* okopanie *n* motyką,
 przekopywanie *n*.
 zappone *m* gracia *f*, motyka *f*.
 zar *m*, inv. car *m*.
 zarina *f* carowa *f*.
 zattera *f* tratwa *f*.
 zavorra (cawor-) *f* balast *m*.
 zazzerera (cacce-) *f* grzywa *f*.
 zebra *f* żebra *f*.
 zecca (cekka) *f* mennica *f*.
 zecchino (-ki-) *m* cekin *m*.
 zeffiro *m* zefir *m*.
 Zelanda *f* Zelandya *f*.
 zelante gorliwy, żarliwy.
 zelatore *m* żarliwy, stronnik *m*,
 zelo *m* gorliwość *f*, żarliwość *f*.
 zendado *m* rodzaj sukna, rasza
f, gatunek tafty.
 zenzero *m* imbir *m*.
 zeppa *f* klin *m*.
 zeppare *a* napchać, natkać, na-
 tłoczyć.
 zeppo: pieno ~ napchany, na-
 tłoczony, pełniuteńki.
 zerbino, zerbino *m* strojniś *m*,
 fircyk *m*.
 zero *m* zero *n*.
 zia (cia) *f* ciotka *f*.
 zibaldone *m* zbieranina *f*.
 zibellino *m* soból *m*, sobole *pl*.

zibétto *m* wiwera *f*.
zibíbbo *m* rodzynki *pl*.
zígolo *m* trznadel *m*.
zígoma *f* kość *f* jarzmowa.
zimárra *f* długi surdut *m* z wi-
 szącymi rękawami, lub długa
 suknia *f*.
zimbelláre *a* wabić.
zimbélló *m* wabik *m*, przynęta *f*.
zínco (cínko) cynk *m*.
zingarésco (-sko) cygański.
zingáro *m* cygan *m*.
zío *m* wuj *m*.
zípólo *m* czopek *m*, kurek *m*.
zírlo *m* świst *m*, piszczenie *n*
 ptaków.
zittélla *f* dziewczyna *f*.
zittellóna *f* stara panna *f*.
zittio *m* sykanie *n*, syczenie *n*.
zittíre (io cittisko) *a* i *n* wy-
 gwizdać, wysykać.
zitto cicho; sta ~! cicho bądź!
zizzánia (cicca-) *f* chwast *m*,
 kąkol *m*, niezgoda *f*.
zoccoláio (cokko-) *m* wyrabia-
 jący trepki drewniane.
zoccolánte *m* i *f* zakonnik *m*
 noszący trepki (bosy).
zoccoláta *f* uderzenie trepka.
zóccolo *m* treпка *f*, trzewik *m*
 z drewnianą podeszwą.
zodíaco (-ko) *m* zodyak *m*.
zolfá *f* skala *f* tonów.
zolfáia *f* kopalnia *f* siarki.
zolfanélló *m* siarnik *m*, zapał-
 zolfáre *a* siarkować. [ka *f*.
zolfatúra *f* siarkowanie *n*.
zolfino *m* zapałka *f*, podpałka *f*.
zolfo *m* siarka *f*.
zolla *f* bryła *f* ziemi, skiba *f*,
zona *f* pas *m*. [gruda *f*.
zonzo: andáre *a* ~ włożyć
 się, wałęsać się.
zoófilo *m* lubownik *m* zwierząt;
società zoófila *f* towarzystwo *n*
 opieki nad zwierzętami.
zoofito *m* zwierzoekrzew *m* (gąbka,
 koral).

zoología (-dżíta) *f* zoologia *f*.
zoológico (-dżiko) zoologiczny.
zoólogo *m* zoolog *m*.
zoppággine (-dżine) *f* kulenie *n*,
 chromanie *n*.
zoppicáre (-kare) *n* chromać,
 kuleć.
zoppo kulawy, chromy, ułomny.
zoticággine *f* niezgrabność *f*,
 grubość *f*.
zótico (-ko) grubiański, nieokrze-
 sany, gruby.
zoticóne *m* balwan *m*, głupiec *m*,
 basalyk *m*.
zozza (cocca) *f* wódka *f*.
zozzáio *m* sprzedający wódkę.
zuávo (-wo) *m* zuaw *m*.
zucca (cukka) *f* dynia *f*, bania *f*,
 arbuż *m*; czaszka *f*.
zuccheráre (cukke-) *a* ocukro-
 wać, w cukrze smażyć.
zuccheriéra *f* cukierniczka *f*.
zuccherino *m* zawierający cu-
 kier; cukierek *m*.
zúcchero *m* cukier *m*.
zucchétto *m* czapeczka *f*, przy-
 łbica *f*.
zuccóne (cukko-) *m* głupiec *m*,
 głupia pałka *f*.
zuffa *f* bójka *f*, bitwa *f*.
zufoláre *n* gwizdać, świstać; mi
zufolano gli orécchi dzwonić
 w uszach.
zufolo *m* piszczałka *f*, fujarka *f*,
 flet *m*.
zuppa *f* zupa *f*; ~ di fagióli
 zupa *f* grochowa; ~ alla ma-
 rinára zupa *f* rybna; ~ inglése
 w rumie maczane biszkopty *pl*.;
fare la ~ nel vino suchary
 maczać w winie.
zuppiéra *f* miska *f* do zupy,
 talerz *m* na zupę.
zuppo rozmoczony.
Zurigo *f* Zurych *m*.
zuzzurellóne (cuccu-) *m* pró-
 źniak *m*.

Parte II^a.

Polacco-Italiano.

A.

a e, anche, ma.

abdy-kaeya *f* addicazione *f*, dimissioni *f*, *pl.*; -kować addicare, dimettersi.

abeca-dło *n* abbecci *m*, *inv.*; ab-(b)ecedario*m*; dłowy alfabetico.

abo-nent *m* abbonato *m*; -nować abbonare, ordinare.

absolutny assoluto, incondizionato, illimitato.

absolucya *f* assoluzione, liberazione *f*.

abstynencya *f* astinenza, continenza *f*.

aby che, affinché, per.

ach! ah!

acz, **aczkolwiek** sebbene, benchè, quantunque.

adama-szek *m* damasco *m*; -szkowany damascato.

adhezya *f* adesione *f*, assentimento *m*.

adjunkt *m* aggiunto, aiuto *m*.

admini-stracya *f* amministrazione *f*; -stracyjny amministrativo.

admira-l *m* ammiraglio *m*; -licya *f* ammiragliato *m*, ammiralità *f*.

adop-cya *f* adozione *f*; -cyjny adottivo; -tować adottare.

adres *m* indirizzo *m*, sopraccarta *f*; -at destinatário *m*; -ować indirizzare.

Adrya-tyk *m* Adriatico (mare) *m*; -tycki adriatico.

adwent *m* avvento *m*, venuta *f*; -owy dell' avvento.

adwo-kat *m* avvocato *m*; -kacki di avvocato.

afekcya *f* affezione *f*, attacco *m* di una malattia.

afekt *m* affetto *m*, affezione *f*; -acya *f* affettazione, ostentazione *f*; -ować affettare, fare tante smancerie.

afisz *m* affisso, programma *m*.

Afryka *f* Africa *f*; -ńczyk *m* Af(ri)ciano *m*.

agencya *f* agenzia *f*.

agi-tacya *f* agitazione *f*, moto *m*; -tować aizzare, agitare, dimenare.

Agnieszka *f* Agnese *f*.

agonia *f* agonia, angoscia *f*, tormento *m*.

agrest *m* uva spina *f*.

akacya *f* acacia, mimosa nilotica *f*.

akade-mia *f* accademia *f*; -micki accademico.

akcent *m* accento *m*, flessione *f* della voce; -ować accentare.

akcep-tacya *f* accettazione *f*; -tant *m* accettante *m*; -tować accettare.

akeya *f* azione *f*, fatto *m*, gesta *f*, *pl.*

akcyonarz *m* azionista *m*.

akeyza *f* dazio consumo *m*.

akeyznik *m* gabelliere *m*.

aklimaty-zacya *f* acclimatazione *f*; -zować acclimatare.

- akomo-dacya** *f* consenso *m*, approvazione *f*; -dować accomodare, adattare.
- akord** *m* accordo, contratto, trattato *m*; -ować accordarsi, convenire.
- aksamit** *m* velluto *m*.
- akt** *m* akty *pl.* akta *pl.* atto *m*, atti *pl.*; azione *f*.
- aktor** *m* attore *m*; -ka *f* attrice *f*; -stwo *n* drammatica *f*.
- aktual-ność** *f* attualità *f*; -ny attuale.
- akurat-ność** *f* accuratezza, diligenza *f*; -ny accurato, diligente, premuroso, preciso.
- akustyczny** acustico
- akuszer** *m* ostetrico *m*; -ka *f*, levatrice *f*; -ya ostetricia *f*.
- akwarela** *f* acquarello *m*.
- Akwizgran** *m* Asquisgrana *f*.
- alabas-ter** *m* alabastro *m*; -trowy d'alabastro, alabastrino.
- albo** *o*; albo-albo *o o*; ovvero, ossia.
- albowiem** imperocchè, poichè, giacchè, frattanto.
- alchemik** *m* alchemico *m*.
- ale** *ma*, però; veramente.
- aleja** *f* viale *m*.
- algebra** *f* álgebra *f*; -iczny algebrico.
- alians** *m* alleanza, unione, lega *f*.
- alkierz** *m* alcova *f*.
- alego-rya** *f* allegoria *f*; -ryczny allegorico.
- alianż** *m* lega *f*.
- Alojzy** *m* Luigi, Gigi *m*.
- Alpejczyk** *m* alpigiano, montanaro *m*.
- alpejski** alpino.
- alt** *m* contratto *m*.
- altana** *f* frascato *m*, pérgola *f*.
- alumn** *m* alunno *m*; -at *m* alunato *m*.
- alun** *m* allume *m*; -owy alluminoso.
- Alzacya** *f* Alsázia *f*.
- Alzateczyk** Alszaziano *m*.
- amant** *m* amante *m* i *f*.
- ambaras** *m* imbarazzo *m*, impáccio *m*; -ować imbarazzare.
- ambasador** *m* ambasciatore *m*.
- ambi-cya** *f* ambizione *f*; -tny ambizioso, desideroso.
- ambona** *f* pulpito *m*, pérgamo *m*.
- Ameryka** America *f*; -nin *m* Americano *m*; -nka *f* Americana *f*; -ńiski americano.
- ampulka** *f* ampolla *f*.
- amunicya** *f* munizione *f*, da guerra.
- ana-lityczny** analitico; -liza *f* análisis *f*; -lizować analizzare.
- anar-chia** *f* anarchía *f*, confusione *f*; -chiczny anarchico; -chista *m* anarchico *m*.
- Andrzej** *m* Andrea *m*.
- anedota** *f* anédoto *m*.
- Angiel-ka** *f* Inglese *f*; -ski inglese.
- Anglia** *f* Inghilterra *f*.
- Anglik** *m* Inglese *m* é *f*.
- ani**, ni *o*; neppure, nemmeno, neanche.
- ani tak**, ani siak *né* così, *né* diversamente.
- anioł** *m* angelo *m*.
- anielski** angelico, celestiale.
- aniżeli** piuttosto, anzi, prima di... (*inf.*)
- anonim** *m* anónimo *m*, innominato *m*; -owy anonimo.
- anons** *m* annúzio *m*, notificazione *f*; -ować annunziare, far sapere, notificare.
- Antoni** *m* Antonio *m*.
- antydot** *m* antidoto *m*; contravveleno *m*.
- antyk** antico, vecchio.
- antykwarnia** *f* negózio *m* di libri vecchi.
- antymon** *m* antimónio *m*.
- antysemityczny** antisemítico.
- Anusia** *f* Annina, Annetta *f*.
- anyż** *m* anice, anace *m*.
- ape-tyczny** appetitoso, gustoso; -tyt *m* appetito *m*.
- apos-toł** *m* apostolo *m*; -tolski apostolico.

apro-bacya *f* approvazione *f*,
 consenso *m*; -bować approvare,
 acconsentire.
apte-czny farmaceutico; -ka *f*
 farmacia *f*, spezieria *f*; -karz
m farmacista *m*, speziale *m*;
 -karstwo *n* arte farmaceutica *f*.
Arab-czyk *m* Arabo *m*; -ski
 arabo.
arbuz *m* zucca *f*.
archanioł *m* arcangelo *m*.
architekt *m* architetto *m*; -oni-
 czny architettonico.
archiwum *n* archivio *m*.
arcy-biskup *m* arcivescovo *m*;
 -biskupi arcivescovile; -bisku-
 pstwo *n* arcivescovado *m*; -dzie-
 ło *n* capolavoro, capo d'opera
m; -kapłan *m* arciprete *m*; -ksią-
 że *m* arciduca *m*; -książęcy
 arciducate; -księżna *f* arcidu-
 chessa *f*.
arenda *f* fitto *m*, appalto *m*; -rz
m appaltatore *m*.
areszt *m* arresto *m*; -ant *m* de-
 tenuto *m*, arrestato *m*; -ować
 arrestare, mettere in gattabuia.
arka *f* arca *f*; ~przymierza
f arca *f* del Testamento, arca
 dell'alleanza.
arkusz *m* foglio (di carta) *m*.
arlekin *m* arlecchino *m*.
armata *f* cannone *m*.
armia *f* esercito *m*, armata *f*.
arsenal *m* arsenale *m*.
artykuł *m* articolo *m*, legge *f*,
 genere *m*.
arya *f* aria *f*, melodia *f*.
arytmetyczny aritmetico.

asesor *m* assessore *m*.
astma / asma *f*; -tyczny asmatico.
atak *m* attacco, impeto, assalto
m; -ować attaccare, assalire.
Ateńczyk *m* Ateniese *m e f*.
Ateny *pl.* Atene *f*.
atest *m* attestato *m*.
atlas *m* atlante *m*.
atlas *m* raso *m*.
atmosferyczny atmosférico.
atoli pure, tuttavia, nondimeno,
 eppure.
atrament *m* inchiostro *m*.
audyencya *f* udienza *f*.
aukeya *f* asta *f*.
Australia *f* Austràlia *f*.
Austria *f* Austria *f*; -cki *m* au-
 striaco; -czka *f* austriaca *f*.
autentycz-ność *f* autenticità *f*;
 -ny autentico, genuino, vero.
autono-mia *f* autonomia *f*; -mi-
 czny autonomico.
autor *m* autore *m*; -ka *f* autrice
f; -ski d'autore; -stwo *n*
 l'essere autore; paternità *f*.
awans *m* avanzamento *m*, pro-
 mozione *f*; -ować promuóvere,
 avanzare.
awan-tura *f* avventura *f*; -tur-
 niczy avventuroso; -turnik *m*
 avventuriere *m*.
awizo *n* avviso *m*, notificazione *f*;
 -wać far avvisare, avvisare,
 avvertire.
aż sino, fino, infino, finchè.
ażeby affinché, per, che.
Azya *f* Àsia *f*; -ta *m* asiatico
m; -tycki asiatico.

B.

ba anche, pure; sicuro, già, ve-
 ramente.
baba *f* vecchia *f*.
babcia *f* nonna *f*, ávola *f*.
bąbel *m* bolla *f* d'acqua.

babi di vecchia donna; -arz *m*
 donnaiole *m*, affemminato *m*;
 -ć far la levatrice; l'ostetrica;
 -niec *m* portico *m*, átrio *m*
 d'una chiesa.

babka *f* nonna *f*, ávola *f*; ~ **ślepa** *f* mosca *f* cieca.

bablisty coperto di bolle.

babrać spalmare, intrugliare, frugare nel fango, scarabocchiare.

bab-ski di vecchia donna; -**sko** *n* vecchiaccia *f*, strega *f*; -**usia** *f* vecchierella *f*.

bać się temere, aver paura.

bachur *m* marmocchio *m*.

bacik *m* frustino *m*.

bacz-ność *f* attenzióne *f*, cura *f*; -**ny** attento; -**enie** *n* attenzione *f*; -**yć** vedere, attendere, badare, considerare.

bada-nie *n* esame *m*, ricerca *f*; -**ó** investigare, ricercare, esaminare; -**cz** *m* indagatore *m*, esaminatore *m*, scienziato *m*.

badyl *m* fusto, stelo, gambo *m* di pianta.

bagatelny di poco conto.

bagnet *m* baionetta *f*.

bag-no *n* palude; -**nisty** paludoso. **bajać** ciarlare, dir fandonie, dir ciancie.

baj-arz *m* chiacchierone *m*, favolone *m*; -**arka** *f* chiacchierona *f*; -**durzyć** v. **bajać**; -**ka** *f* favola *f*, apólogo *m*; -**kopis** *m* autor *m* di favole.

bak (ptak) *m* tarabuso *m*, mosca *f* cavallina, tafano *m*.

bakalarz *m* maestro *m* di scuola.

bakier: na ~ per traverso, alla traversa; **być z kim na ~** essere in urto.

bal (balu) *m* bal maskowy ballo *m*, ballo *m* in máscara.

bal (bala) *m* trave *m* e *f*.

bala *f* balla *f*.

bala-mut *m* imbroglione *m*; -**mutwo** *n* confusione *f*, imbroglione *m*; -**mucić** ingarbugliare la testa, far perdere il filo.

balans *m* equilibrio *m*; -**ować** equilibrare.

balast *m* zavorra *f*.

baletn-ik *m* ballerino *m*; -**iczka** *f* ballerina *f*.

balon *m* pallone *m*, aeróstato *m*.

balia *f* tinello *m* in cui si fa il bucato; mastello *m*.

balwan *m* idolo *m*; balordo *m*;

-**owaty** goffo, balordo.

balwochwal-stwo *n* idolatria *f*; -**ca** *m* idolatra *m*.

balwierz *m* barbiere *m*.

bal-sam *m* balsamo *m*; -**sami-czny** balsamico.

banda *f* banda *f*, truppa *f*, brigata *f*.

bandurka *f* liuto cosacco *m*.

bandyta *m* bandito *m*.

bania *f* zucca *f*.

banialuka *f* stupidaggini *f*, *pl*.

bank *m* banco *m*; -**ierstwo** *n* professione *f* del banchiere.

bań-ka *f* boccetta *f*, ampolla *f*;

-**ki** *pl*. coppetta, ventosa *f*.

bankiet *m* banchetto *m*; -**ować** banchettare, far banchetti.

banknot *m* biglietto *m* di banca.

ban-krut *m* fallito *m*; -**krucwo** *n* bancarotta *f*; -**krutować** fallire.

Baptysta *m* Battista *m*.

baran *m* ariete, montone *m*; -**ek** *m* agnello *m*.

Baranek Boży Agnello di Dio.

baranina *f* del castrato.

barasz-ka *f* burla, farsa, barzelletta, frascheria *f*; -**kować** celiare, scherzare.

barba-rzyniec *m* barbaro *m*;

-**rzyństwo** *n* barbarie *f*, *inv*.

baré *f* árnica *f*, alveáre *m*.

barchan *m* frustagno *m*.

barczysty spalluto, schienuto.

bar-dzo molto, assai; -**dziej**, naj-bardziej più.

barłóg *m* páglia *f* minuta.

baron *m* barone *m*; -**owa** *f* baronessa *f*; -**ówna** *f* baronessina *f*.

barszcz *m* minestra (rossa!) *f* fatta di bietole.

Bartłomiej *m* Bartolomeo *m*.

- bartnik** *m* colui che ha cura delle árnie o che alleva pécchie in un bosco.
- barwa** *f* colore *m*.
- barwena** *f* tríglia *f*.
- bar-wnik** *m* matéria *f* colorante; -**wić** colorire, colorare, tingere; -**wisty** colorato.
- bary** *pl.* spalle *f*, *pl.*
- baryła** *f* botte *f*, barile *m*, pancia *m*.
- bas** *m* basso *m*.
- basarunek** *m* indennità *f*.
- bas-etla** *f* contrabbasso *m*; -**ista** *m* basso *m*; -**ować** sonare il contrabbasso; -**y** *pl.* contrabbasso *m*.
- baśń** *f* fiaba, favola *f*.
- baszta** *f* bastione *m*.
- bat** *m* frusta *f*, sferza *f*.
- batyst** *m* tela *f* battista.
- Bawar-ya** *f* Baviera *f*; -**czyk** *m* Bavarese *m*; -**ski** bavarese.
- bawoł** *m* *f* cotone *m*; -**niany** di cotone, cotonáceo.
- bawialnia** *f* sala *f* da giuoco.
- bawić** trattenero; rimanere, abitare, dimorare; ~ **się** divertirsi, giuocare.
- bawidło** *n* trastullo *m* da bambini, balocco *m*.
- ba-woł** *m* búfalo *m*; -**woli** di búfalo.
- bażant** *m* fagiano *m*; -**arnia** *f* fagianáa *f*.
- bazgranina** *f* scarabocchiatúra *f*, scarabóocchio *m*.
- bazgrać** scarabocchiare.
- Bazylea** *f* Basiléa *f*.
- bazyliżek** *m* basilisco *m*.
- bdła**, **bedła** *f* agarico (fungo medicinale) *m*.
- bęben** *m* tambúro *m*.
- bębnić** sonare, báttere il tamburo.
- bębenek** *m* tamburino *m*.
- bechtać** instigare, incitare.
- beczeć** belare.
- becz-ka** *f* botte *f*; -**ulka** *f* barile *m*.
- bedna-rstwo** *n* il mestiere *m* del bottáio; -**rz** *m* bottaio *m*.
- bej-ca** *f* mordente *m*; **vernice** *f*; -**ować** mórdere, macerare, conciare, verniciare.
- bek** *m* muggiúo *m*; **pianta** *m*.
- bekart** *m* bastardo *m*.
- bekas** *m* beccáccia *f*.
- bela** *f* balla *f*.
- bel-ka** *f* trave *m* e *f*; -**kowanie** *n* travatura *f*.
- belkot** *m* balbettamento *m*; -**ać** balbettare, tartagliare.
- belletrysta** *m* letterato *m*.
- berdysz** *m* azza *f*.
- berlacz** *m* scarpa *f* di feltro.
- Ber-lin** *m* Berlino *f*; -**lińczyk** *m* Berlinese *m*; -**linka** *f* Berlinese *f*; **po** -**lińsku** alla berlinese.
- berło** *n* scettro *m*.
- Bernardyn** *m* Bernardino (frate) *m*.
- Berno** *n* Berna *f*.
- Berneńczyk** *m* Bernese *m* e *f*.
- bestwić się** abbrutire, imbestialire.
- besty-a** *f* béstia *f*, somaro, ásino *m*; -**alny** bestiale, brutale; -**alstwo** *n* bestialità *f*.
- besztać** gridare, inveire contro qualcuno.
- bez** (bzu) *m* sambuco *m*.
- bez włoski** *m* lilla *f*.
- bez** senza.
- bezbarwny** senza colore.
- bezbledny** senza difetti, senza errori, perfetto.
- bezboż-nica** *f* una donna *f* émpia; -**nik** *m* émpio, irreligioso; -**ność** *f* irreligiosità *f*; -**ny** émpio, irreligioso.
- bezbronny** inerme.
- bezcen** *m* prezzo *m* derisorio, prezzo bassissimo.
- bezcemnurny** sereno, límpido.
- bezczelność** *f* spudoratezza, svergognatezza *f*, sfacciatággine *f*.
- bezcześcić** disonorare, vituperare, oltraggiare.
- bezczelny** sfacciato, spudorato.

- bezcyn-ność** *f* inattività *f*, ózio *m*, oziosità *f*; -ny inattivo, ozioso.
bezdenny sfondato, sprofondato.
bez-droże *n* paese *m* senza strade; strada *f* falsa; -drożny impraticabile.
bezduszny senza cuore, inanimato, privo d'anima.
bezdietny che è senza figli, senza prole.
bezec-nik *m* disonesto, disonorato *m*; -ność *f* disonestà *f*, laidezza *f*.
bezimienny innominato, anonimo.
bezinteresow-ność *f* disinteresse *m*; -ny disinteressato.
bezkar-ność *f* impunità *f*; -ny impune.
bezkrólewie *n* interregno *m*.
bezkrawy privo di sangue, senza spargimento di sangue, incruento.
bezludny spopolato, deserto.
bezmala presso a poco, quasi.
bezmiar *m* smisuratezza, smoderatezza, immensità *f*.
beznadziejny senza speranza, disperato.
beznaganny inappuntabile.
bezokoliczny indefinito, incerto.
bezsobisty impersonale.
bezowocny infruttuoso, inutile.
bezpier-czeństwo *n* sicurtà, sicurtà *f*; -czny sicuro, certo.
bezpłatny gratuito.
bezpłciowy asessuale.
beżpośredni immediato, diretto.
beżpotomny che non ha lasciato prole.
beżpra-wie *n* illegalità *f*; -wny non equo, ingiusto, illegale.
beżprzeżstanny incessante.
beżprzykładny inaudito, senza esempio.
beżprzyto-mność *f* perdita *f* dei sensi; -mny fuori di sé, privo di sentimento.
beżradny perplesso.
- beżroborie** *n* sciopero *m*.
beżrozum *m* mancanza *f* d'intelletto, difetto *m* di ragione, stupidità *f*; -ny irragionevole, privo di ragione.
beżrząd *m* anarchia *f*; -ny anarchico.
beżsen-ność *f*. insónnia *f*; -ny insonne.
beżsilny spossato, debole, senza forze.
beżskutecz-ny inefficace; -ność *f* inefficacia *f*.
beżstaranny negligente, noncurante.
beżstron-ność *f* imparzialità *f*, neutralità *f*; -ny imparziale.
beżsumienny senza coscienza.
beżustanny incessante.
beżwarunkowy incondizionato; assolutamente.
beżwład-ność *f* inerzia *f*, indolenza; -ny inerte, immobile.
beżwonny inodoro.
beżwstyd *m* impudenza *f*; -nik *m* uomo *m* impudente; -ny impudente, svergognato, impertinente.
beżwyznaniowy senza confessione.
beżwzględny senza nessun riguardo, indelicato, assoluto.
beżzasadny infondato.
beżbrojny inerme.
beżzębny sdentato.
beż-żenny célibe; -żeństwo *n* celibato *m*.
beżwłóczny immediato.
beżzyskowny svantaggioso.
biała! guai!
białawy biancastro.
białko *n* chiara (d'uovo) *f*; albume *m*.
biało-brody che ha la barba bianca; -głowa *f* donna, femmina.
Biało-gród *m* Belgrado *f*.
biało-pióry che ha le penne bianche; -śó *f* bianchezza *f*; -skórnik *m* conciatore *m* di

- pelli in bianco; -włosy che ha i capelli bianchi, canuto; -ozór *m* gerfalco *m* véchchio.
- biały** (bielszy) bianco; chiaro (il giorno)
- biblia** *f* bibbia *f*; -yjny bíblico.
- biblio-teka** *f* biblioteca *f*; -te-karski di bibliotecario; -te-czny di biblioteca; -tekarz *m* bibliotecário *m*.
- bibuła** *f* carta *f* sugante.
- bić** báttère, percúotere, picchiare; ~ w bęben báttère, sonare, toccare il tamburo; ~ w dzwo-ny sonare le campane; ~ się báttersi, combáttère.
- bicie** *n* il battere *m*; ~ pulsu pulsazione *f*; ~ serca báttito *m* del cuore.
- bicykl** *m* velocípede *m*, bicicletta *f*.
- bicz** *m* frusta, sferza *f*; -ować flagellare, frustare, sferzare; -ysko *n* mánico *m* di frusta.
- bie-da** *f* miseria *f*; -de klepać stentare a vivere; -dactwo *n* miséria, povertà *f*, -dak *m* povero diavolo *m*, poveraccio *m*; -dnieć impoverire, divenir povero; -dny *m* povero, meschino; -dota *f* meschinità, miséria *f*; -dować tapinare, stentare a vivere, tribolare.
- biedz** córrere, affrettare.
- biedzie** się tribolare, affannarsi.
- bieg** *n* corso *m*; ~ sprawy corso *m* della discussione; -ać córrere; -anina *f* continuo cor-rere *m*.
- biegły** perito, ábile.
- bie-gun** *m* corsiere, destriere *m*; Polo; arco della culla; ~ u drzwi cárdine *m*; ~ u zegar-ka fuso *m*; -gunka *f* scorreria, diacréa *f*; -gunowy polare.
- biel** *f* bianco *m*; ~ olowiana biacca *f*.
- bie-leć** imbiancare, divenir bian-co; -lic imbiancare, far bianco; -lido *n* biacca *f*; -lizna *f* biancheria *f*.
- bielmo** *n* cataratta *f* dell' ócchio.
- bielnik** *m* imbiancatura *f*.
- bieluchny** (*superl.*) bianchissimo.
- bielun** *m* stramónio *m*.
- bier-nik** *m* termine (complemen-to di ~) *m*; -ność *f* passività *f*; -ny passivo.
- bierzmo-wać** confirmare, cresi-mare; -wanie *n* confirmazione, crésima *f*.
- bies** *m* diavolo, demónio *m*.
- biesia-da** *f* banchetto, convito *m*; -dnik *m* invitato *m* ad un banchetto; -dować banchet-tare.
- bieżeć**, biegnąć, biedz córrere, affrettare.
- bieżący** corrente.
- bifstyk** *m* bistecca *f*.
- bigos** *m* una pietanza fatta di piccoli pezzi di carne, di sal-sicce e erbe; miscúglio *m*.
- bij-ak** *m* mazzapicchio *m*; -atyka *f* zuffa, baruffa *f*.
- bila** *f* biglia *f*.
- bilet** *m* biglietto *m*; ~ bankowy biglietto *m* di banca; ~ wizy-towy biglietto *m* di visita; ~ wstępny biglietto *m* d'in-gresso; ~ jazdy biglietto *m*.
- biodro** *n* anca *f*; -wy di anca.
- biret** *m* berretta *f*.
- bisior** *m* bisso (tela finissima) *m*.
- biskup** *m* vescovo *m*; -i vesco-vile; -stwo *n* vescovado *m*.
- bisur-man** *m* musulmano, maomettano *m*; -manić się conver-tirsi alla religione maomettana.
- bit-ność** *f* valore *m*, ánimo *m* bellicoso; -ny bellicoso, guer-riero; -wa *f* battaglia *f*, com-battimento *m*.
- biuletyn** *m* bullettino *m*.
- biuro** *n* ufficio *m*; -kracya *f* burocrazia *f*; -wy burocrático.
- bizun** *m* sferza *f*.
- bla-cha** *f* latta *f*, piastra (di ferro, di rame) *f*; -charnia *f* lami-natóio *m*; -charski di latta; -charstwo *n* arte *f* dello sta-

- gnaio**, del lattaio; -charz *m* stagnaio *m*, stagnino *m*.
- blad-ość** *f* pallore *m*; -awy palidiccio.
- blady** pallido, smorto, scolorito.
- bład** *m* difetto *m*, errore *m*; ~ drukarski errore di stampa; ~ pisarski errore di scrittura.
- blądzić** errare, vagare, smarrirsi.
- blaga-ć** supplicare, implorare; -lny supplichevole, propiziatório.
- blachy** senza fondamento, débóle.
- blakać się** andar ramingo, andare errando, andar vagando.
- blakować**, **blaknąć** impallidire, scolorarsi.
- blanki** *pl.* palanca, palizzata *f*.
- blankiet** *m* carta bianca *f*.
- blask** *m* splendóre, bagliore *m*.
- blaszany** di latta.
- blat** *m* lastra *f*.
- blawat** *m* drappo *m* di seta.
- blawatek** *m* fiordaliso *m*.
- blawatnik** setaiuolo, drappiere *m*.
- blawatny** di seta.
- blazen** *m* buffone *m*; -zeński buffonesco, matto; -zeństwo *n* buffoneria *f*, sciocchezza *f*; -znować corbellare, minchiolare, burlarsi, buffarsi di uno.
- Błażej** *m* Biagio *m*.
- bled-nać** impallidire; -nica *f* anemia clorosi *f*.
- bledny** difettoso, erróneo.
- blękit** *m* azzurro (colore) *m*; ~nieba celeste; -nawy turchiniccio, azzurrognolo; -ny turchino, azzurro, celeste, cerúleo.
- bliz-ko** presso, vicino; -ki vicino, prossimo; stretto, intimo; -kość *f* prossimità, vicinanza *f*; -koznaczny che ha presso a poco la stessa significazione, sinónimo *m*.
- blizna** *f* cicatrice *f*.
- bliź-ni** *m* próssimo *m*; -niak *m* gemello *m*; -nięta *pl.* gemelli *pl.*
- blo-cić** infangare; -cisty fangoso, limaccioso, motoso; -gi beato, felice; -gość *f* beatitudine *f*, benessere *m*.
- blogo-sławić** benedire, lodare; -sławienstwo *n* benedizione *f*; -sławiony benedetto.
- blona** *f* membrana *f*; ~bębenkowa timpano *m*; ~brzuszną peritonéo *m*; ~mózgowa twar-da dura madre *f*; cieńka pia madre *f*; pajęcza mózgu aracnoide; ~popręczna diafragma *m*; ~rogowa, rogówka w oku córnea *f*; ~sercowa pericárdio *m*; ~siatkowa rétina *f*; ~śluzowa muccosa *f*; ~tęczowa iride *f*.
- bloniasty** membranoso.
- blonica** *m* angina *f*; difterite *f*.
- blonie** *n* prato *m*, campi *m*, *pl.*
- blon-ka** *f* pellicola *f*; -kowaty membranoso; -owy cutáneo.
- blót-nisty** paludoso, fangoso.
- bloto** *n* fango *m*, mota *f*.
- bluć** vomitare.
- bluszcz** *m* edera *f*, éllera *f*; -owy di edera.
- bluź-nić** bestemmiare; -nierstwo *n* bestémnia *f*; -nierca *m* bestemmiatore *m*, blasfémio *m*; -nierczość *f* viziosità *f*; -nierczy vizioso, blasfemo; -nierski maldicente, blasfémico.
- błysk** *m* lampo, baleno, bagliore *m*; -ać lampeggiare, balenare; -awica *f* lampo *m*, baleno *m*, fulmine *m*; -liwy lucente, rilucente, luccicante; -ot *m* bagliore *m*.
- błysnąć** lampeggiare; fulminare.
- blyszczęć** rilucere; brillare, scintillare.
- bo**, **boć**, **chè**, **perchè**, **imperocchè**.
- bób**, *m* fava *f*.
- bobak** *m* marmotta *f*.
- bob-ek** *m* lauro *m*, allóro *m*; -kowy *m* di lauro, d'alloro; -owiny *pl.* favuli, gambi *m*, *pl.* secchi di fave; -owy di fave.

bóbr *m* castoreo *m*.
bobrowy di castoreo.
bobrek *m* trifoglio *m* acquaiuolo.
bochenek *m* pagnotta *f*.
bocian *m* cicogna *f*; -ię *n* cicognino *m*.
boczny del fianco, laterale.
boczny tenerasi da parte.
bodaj! voglia Dio, Dio volesse!
bo-diak cardo *m*; -dliwy pronto a cozzare.
bodziec *m* pungolo; stimolo, sprone *m*.
bodziszek *m* geranio *m*.
Bóg *m* Dio, Iddio *m*.
bog-acié arricchire, far ricco; -actwo *n* ricchezza *f*; -acz *m* riccone *m*.
Bogarodzica *f* la madre di Dio, Vergine madre.
bogaty ricco.
Bogdan *m* Teodoro *m*.
bogini *f* dea, diva *f*.
bogo-bojność *f* timore *m* di Dio; -bojny timorato di Dio, pio, divoto.
Boguchwał *m* Dio sia lodato.
bohater *m* eroe *m*; -ka *f* eroína *f*; -ski eroico; -stwo *n* eroismo *m*.
bohomas *m* acciabattono, scara-bocchiatore *m*.
boisko *n* áia *f*, palestra *f*.
bój *m* combattimento *m*, battaglia *f*.
bojaźli-wy pauroso, tímido; -wość *f* paura *f*, pusillanimità *f*.
bojaźń *f* paura *f*, timore *m*; ~ pańska timore di Dio.
bojo-wać combattere, lottare; -wisko *n* campo *m* di battaglia; -wnik *m* combattente *m*; -wy bellicoso, battagliero.
bok *m* lato, fianco *m*.
ból *m* dolore *m*; ~głowy dolore di capo, mal di testa.
bóle *pl* dolori *m*, *pl* del parto.
bolączka *f* úlcere, bubbone *m*.
boleć dolere, far male.

bole-ść *f* dolore *m*, duolo *m*; -sny doloroso.
ból cerca cordóglío *m*.
Bononia *f* Bologna *f*.
bór *m* selva *f*, foresta *f*.
borówka mirtillo *m*.
borowy *m* guardaboschi *m*.
borsu-czy di tasso; -k *m* tasso *m*.
borta *f* passamano *m*, guarnizione *f*.
bosak *m* uomo scalzo *m*, monaco *m* scalzo.
bóśc, **bodnać** cozzare.
hos-ki di Dio, divino; -kość *f* divinità *f*, natura *f* divina.
bóstwo *n* divinità, deità *f*.
bosy. **boso** scalzo.
botaniczny botanico; -nizować erborizzare.
bowiem poichè, giacchè.
bożek *m* idolo *m*.
bożnica *f* sinagoga *f*.
boży di Dio, divino.
Boża Męka *f* Crocifisso *m*.
Boże narodzenie *n* Natale, Ceppo *m*; ~ Ciało *n* Corpus Domini *m*,
bożyszcze *n* idolo *m*. [*inv.*]
brać (biore) prèndere, pigliare, tógliere; ~ się do czego prendersi, pigliarsi.
braciszek *m* fratellino *m*; ~ zakonny fratello, laico, converso *m*.
bractwo *n* confraternità *f*, congregazione *f*.
brak *m* mancanza *f*, difetto *m*; -ować, -nąć mancare.
brama *f* portone *m*, porta *f*; ~ tryumfalna porta *f* trionfale.
bran-lec *m* prigioniero *m*; -ka *f* donna *f* catturata in un paese nemico, leva *f*.
bransoletka *f* braccialetto *m*.
brat *m* fratello *m*; ~ rodzony fratello carnale; ~ przyrodni fratellastro *m*; -ać się affrattellarsi; -anek *m* nipote *m*; -anka *f* nipote *f*; -erski fraterno; -erskość *f* fraternità *f*; -erstwo *n* fratellanza *f*; -ni fraterno.

brato-bójca *m* fratricida *m*; -bójstwo *n* fratricidio *m*; -wa *f* cognata *f*.
 Brazy-lia *f* Brasile *m*; -lhańczyk *m* Brasiliano *m*.
 brednia *f* chiacchiera *f*.
 bredzić ciarlare.
 brew (brwi) *f* ciglio *m*.
 brewerya *f* chiasso *m*.
 brewiarz *m* breviário *m*.
 brnąć camminare nel fango, nell'acqua.
 broczyć spruzzare, insudiciare, insanguinare, lordare di sangue.
 bród *m* guado *m*, guazzo *m*.
 broda *f* barba *f*; -ty barbuto.
 brodaw-czasty di verruca, porroso; -ka *f* verruca *f*; porro *m*; capezzolo *m*.
 brodzić sguazzare, passare a guado, guadare.
 bróg *m* barca (di fieno, di grano) *f*.
 broić fare, portare sventura.
 broń *f* arma *f*; wziąć się do broni pigliar le armi *pl*.
 brona *f* erpice *m*.
 bronić difendere.
 bronować erpicare.
 bronz *m* bronzo *m*; -ownik *m* bronzista *m*; -owy di bronzo, color di bronzo.
 brosz *f* spillone *m*.
 broszu-ra *f* opuscolo *m*, libretto *m*; -rować legare alla rústica (in brochure).
 browar *m* birreria *f*.
 bró-zda *f* solco *m*; -zdować solcare; -zdzicé fare l'irrequietezza.
 bru-d *m* bruttura, sporcizia *f*, sudiciume *m*; -das *m* sudicione *m*, sporco *m*; -dniec insudiciarsi, imbrattarsi; -dny sporco, súdicio, lordo, sozzo; -dzicé sporcicare, insudiciare.
 bru-k *m* lástrico *m*, selciato *m*, lastricato *m*; -ki zbijać passeggiare oziosamente per la piazza; -karz *m* selciato, lastricatore *m*; -kować selciare, lastricare;

-kowe *n* pedággio *m*; -kowy di lastrico; triviale.
 brukiew *f* spécie *f* di cavolo.
 bruna-tnawy brunotto; -tniec abbrunire, imbrunire; -tny bruno, fosco, scuro.
 brus *m* cote *f*; -icé arrotare, pulire.
 brusznicá *f* mirtillo *m*.
 brutal-ny brutale, grossolano; -ność *f* brutalità *f*.
 Bruxella *f* Bruxelles *f*.
 bryczka *f* vettura *f*, carrozza *f*.
 brykliwy ricalitrante, ostinato.
 bryła *f* massa *f*, zolla *f*; (*geom.*) sólido *m*.
 bryndza cácio *m* di pécora.
 brytan *m* alano, dogo *m*.
 brytfanna *f* ghiotta *f*, leccarda *f*, téglia *f*.
 bryzgać schizzare.
 brzą-kać strimpellare; -kadło *n* pianoforte *m* sfiatato; -kała *m* strimpellatore *m*.
 brzask *m* alba *f*.
 brzdać strimpellare.
 brzdęk paffetel tonfetel.
 brzęczeń sonare, risonare, ronzare.
 brzeg *m* riva *f*, márgine *m*; ~ morski marina *f*, spiággia *f*; ~ kapelusza tesa *f*.
 brzęk *m* strépito *m*, suono *m*.
 brze-mię *n* cárico *m*; -mienność *f* gravidanza, gravidezza *f*; -mienna grávida.
 brzeszczot *m* lama *f*.
 brzezina *f* bosco *m* di betule; legno di betula.
 brzmieć risonare, sonare, ronzare.
 brzo-skwinia *f* pesca *f*; -skwiniowe drzewo *n* pescio *m*.
 brzost, wiaz *m* olmo *m*.
 brzoza *f* betula *f*.
 brzuch *m* ventre *m*, páncia *f*, abdomine *m*; -acz panciuto; -aty panciuto, pingue; -omowca *m* ventrílóquio *m*.
 brzu-szek *m* ventricello *m*; -szy-sko *n* páncia *f*.

brzy-dal *m* uomo brutto; -**dki** brutto, láido; -**dkość** *f* bruttezza *f*, laidezza *f*; -**dnąc** di-
vetir brutto.

brzydzić disgustare; ~ się kim aborrire, avere a schifo; ~ się **czem** far schifo

brzytwa *f* rasoio *m*.

buch-ąc scaturire, spicciare; pro-
rómpere; -**nać** assestare, pic-
chiare, dar delle busse.

buchalter *m* contábile, scrivano,
scritturale *m*.

buchaniec *m* scapaccione, caz-
zotto *m*.

buchasty góńfio.

bucik *m* stivaletto *m*.

buczyna *f* legno *m* di fággio.

buda, budka *f* baracca *f*.

budo-wa *f* struttura, fábrica,
costruzione *f*; ~ **ciała** struttura
del corpo; -**wać** fabbricare,
edificare, costruire; -**wać** się
stare edificandosi; -**wła** *f* edi-
ficio *m*; -**wlany** appartenente
al fabbricare; -**wnictwo** *n* ar-
chitettura *f*; -**wniczy** *m* archi-
tetto *m*.

budujący edificante.

budulec *m* legname *m* da fá-
briche.

budynek *m* edificio *m*, fábrica *f*.

budżet *m* biláncio *m*.

budzi-ć svegliare, destare; -**ciel**
m svegliatore *m*; -**k** *m* svéglia *f*.

buhaj *m* toro *m*.

buj-ąc volare alto, vagar per
l'aria, svolazzare, girare; -**ny**
rigoglioso, esuberante, lussu-
reggiante; -**ność** *f* rigóglio *m*,
esuberanza *f*.

buk *m* fággio *m*.

bukiet *m* mazzo *m* di fiori.

buk-iew *m* faggiuola *f*; -**owy** di
fággio.

bukszpan *m* bóssolo *m*.

bukstele *pl*. céntina *f*.

buła-nek *m* falbo (cavallo) *m*;
-**ny** giallo oscuro.

buława *f* mazza ferrata *f*, ba-
stone *m* di gran generale.

bulion *m* brodo *m*.

bułka *f* fanino *m*.

bulwa *f* bulbo *m*.

buń-czuczony altezzoso, altiero,
burbanzoso; -**czuczyć** się andar
tróńfio.

bunt *m* ribellione *f*, sedizione *f*,
sollevazione *f*; -**ować** ribellare,
sollevare, instigare; -**owniczy**
sedizioso, ribelle, turbolento;
-**ownik** *m* ribelle *m* e *f*, ecci-
tatore *m*.

bura *f* ammonizione *f*.

buracz-kowaty rossiccio *m*; -**ko-
wy** rosso scuro *m*.

burak *m* barbabetola, biétola *f*;
-**owy** di bietola.

burezcć brontolare, sgridare.

burzymucha *m* brontolone *m*.

burda *f* contesa *f*, lite *f*, baruffa
f, rumore *m*.

burgrabia *m* castellano *m*.

burmistrz *m* sindaco *m*, borgo-
mastro *m*, podestà *m*; -**ostwo**
n ufficio *m* del borgomastro,
magistrato *m*; -**ować** esercitare
l'ufficio di borgomastro, di sin-
daco.

bursztyn *m* ambra *f*, succino *m*;
-**owy** d'ambra gialla.

burta *f* orlo *m*, bordo *m*.

bury bigio cupo, grigio scuro *m*;

bury-a *f* tempesta *f*, burrasca *f*;
temporale *m*; -**enie** *n* efferve-
scenza *f*, ebollizione *f*, liwość *f*
f impeto *m*, fúria *f*; -**liwy** tem-
pestoso, impetuoso *m*.

burzy-ć distruggere, demolire,
rovinare, ammutinare; ~ się
ribellarsi, agitarsi, sollevarsi,
fermentarsi (vino); -**ciel** *m* di-
struttore *m*, ribelle *m* e *f*, agi-
tatore *m*; -**-cielka** *f* distruggi-
trice *f*.

but *m* stivale *m*.

buta, butność *f* arroganza *f*, al-
terfgia *f*, supérbia *f*.

but-la *f.*, bottiglia *f.* grande;
-elka *f.* bottiglia *f.*
butny altiero, trófnio *m.*
butwieć marcire, cariare.
buziak *m.* bocchetta *f.*, bocchina
f.; **báció** *m.*
by che, affinchè, acciocchè, per.
być, **hycie** essere.
byczek *m.* gioenco *m.*, giovane
 toro *m.*
bydle, **bydło** *n.* bestia *f.*, bestiame
m.; **-cieć** divenir quale una be-
 stia; **-cość** *f.* bestialità *f.*, bruta-
 lità *f.*; **-cy** bestiale, brutale.
byk *m.* toro *m.*
bykowiec *m.* nerbo *m.*
byle purchè, a condizione che,
 con questo che, se veramente.
bylica *f.* artemisia *f.*
były *ex.*, che è stato, che già fu.

bynajmniej punto, mica.
bystr-oeki che ha buona vista,
 perspicace *m e f.*; **-ość** *f.* rapi-
 dità *f.*, acume *m.*; **-y** ssgace,
 impetuoso; rápido *m.*
byt *m.* esistenza *f.*; **-ność** *f.* l'es-
 sere *m.*; la presenza *f.*; **-ować**
 esistere, vegetare.
by-wać essere solito, avere per
 costume; **-walec** *m.* uno che è
 stato in molti paesi; **-ly** che è
 stato sovente.
bzdu-rstwo *n.* stupidaggini, scio-
 chezze *f.*, *pl.*; **-rzyć** far brutti
 discorsi, vaneggiare.
bzdzieć puzzare, avere cattivo
 odore.
bzik *m.* ticchio, ghiribizzoso, matto
m.; **~ w głowie** testa matta *f.*
bwowy di sambuco, sambuchino
m.

C.

caber *m.* lombo *m.*
caca! bellino, grazioso, gentile.
cackać carezzare.
cacanka *f.* carezza *f.*, vezzo *m.*
cacany accarezzato, vezzeggiato.
cacko *n.* giocattolo *m.*, trastullo *m.*
cał *m.* pollice *m.*
całe, wcałe, całkiem completo,
 interamente, totalmente, affatto.
całkowity, całkowiec intiero;
 integralmente.
cało-dzienny d'un giorno intero;
-palenie *n.* olocáusto *m.*; **-ro-
 czny** d'un anno intero; **-ść** *f.*
 tutto *m.*
całować baciare.
całun *m.* coltre *f.*
calus *m.* báció *m.*
calusieńki intero, tutto.
cały tutto intero.
cap *m.* capro *m.*; **-nać** afferrare,
 pigliare, acchiappare.
capstrzyk *m.* ritirata *f.*

car *m.* czar *m.*, *inv.*; **-ewicz** *m.* fi-
 gliuolo del czar; **-owa** *f.* cza-
 rina *f.*; **-ski** del czar, czarresce,
-stwo *n.* imperio *m.* del czar;
ceber, cebrzyk *m.* sécchia *f.*, ma-
 stello *m.*
cebu-la *f.* cipolla *f.*; **-larz** *m.* ven-
 ditore *m.* di cipolle; **-lasty** bul-
 boso; **-lka** *f.* cipolletta, cipol-
 lina *f.*
cech *m.* corporazione *f.*, maestran-
 za *f.* d'artigiani; **-a** *f.* segno *m.*,
 impronta *f.*, márchio *m.*; **-ować**
 segnare, caratterizzare, marcare.
cedula *f.* cédola *f.*, pólizza *f.*, bol-
 lettino *m.*
cedzi-ć colare, filtrare; **~ słowa**
 parlare a miccino, a spizzico;
-dło *n.* filtro *m.*, colatóio *m.*
cegielka *f.* mattoncello *m.*
cegiel-nia *f.* fábrica *f.* di mat-
 toni; **-nik** *m.* mattonáio *m.*, te-
 goláio *m.*

cegła *f* mattone
ceg-larz *m* mattonaio *m*; **-lasty**
 color mattone.
cel *m* bersaglio *m*, mèta *f*, scopo
m, segno *m*.
cela *f* cella *f*.
celebrować celebrare.
cel-nictwo *n* gabelle *f*, *pl.*; dogane
f, *pl.*; **nik** *m* doganiere *m*, gab-
 belliere *m*; **-ny** daziário, dogana-
 nale.
cel-ność *f* squisitezza *f*, esattezza
f; **-ować** mirare, distinguersi,
 superare; **-ujący** ottimo, squi-
 sito.
cembrować ricoprire, rivestire.
cen-a *f* prezzo *m*; **-ić** stimare,
 apprezzare, valutare; **-nik** *m*
 listino *m* dei prezzi correnti;
-ny prezioso, di gran valore.
cent *m* crázia *f* (kreutzer), quat-
 trino *m*.
centnar (cetnar) *m* mezzo quin-
 tale *m*.
centurya *f* centáurea *f*.
cep *m* coreggiato *m*, trébbia *f*.
cera *f* carnagione *f*, cera *f*, colo-
 rito *m* del volto.
cerata *f* tela *f* incerata, incera-
 to *m*.
ceregile-e *pl.* buffonata *f*, fan-
 donia *f*; **-ować** far troppe
 cerimónie.
cerkiew *f* chiesa *f* greca o russa.
cerować raccomandare.
certować się disputare, leticare,
 quistionare.
cesa-rski imperiale; **-rstwo** *n*
 impero *m*; **-rz** *m* imperatore *m*;
-rzowa *f* imperatrice *f*.
cesya *f* cessione *f*.
cesyonaryusz *m* cessionário *m*.
czę-tka *f* puntolino *m*, macchiet-
 ta *f*; **-tkować** punteggiare,
 macchiettare.
cew-ka rochetto *m*; dóccia *f*,
 canaletto *m*.
chadzać usare di andare.
chałupa *f* capanna *f*.
chaotyeczny confuso.

chapać accchiappare, chiappare.
charakter *m* caráttere *m*; **-ysty-**
czny caratteristico.
charcik *m* piccolo levriere *m*,
 veltro *m*.
charczeć rantolare.
charkać schiacciarsi la gola.
charkot *m* rántolo *m*.
char-lacki malaticcio, mísero;
-lactwo *n* malattia *f* lenta;
-lak *m* pezzente, accattone *m*;
-leć esser malaticcio.
chart *m* levriere *m*, veltro *m*.
chaszcz *m* folto *m*.
chata *f* capanna *f*.
chcieć volere; desiderare, bra-
 mare, aver voglia.
chci-wiec *m* ávido, cúpido, in-
 gordo *m*; **-wość** *f* cupidigia *f*,
 avidità *f*; **-wy** ávido, cúpido,
 bramoso.
chęć *f* voglia *f*, desidério *m*.
chędo-gi pulito, netto; **-gość** *f*
 pulizia *f*, nettezza *f*.
chę-pię się vantarsi, millantarsi,
 gloriarsi; **-pliwiec** *m* spaccone
m, millantatore *m*; **-pliwosć** *f*
 spaconata *f*, millanteria *f*;
-pliwiy millantatore, borioso.
che-mia *f* chimica *f*; **-miezny**
 chimico.
cherlać esser malaticcio, stare
 fra il letto e il lettuccio.
chę-ka *f* voglia *f*; **-nie** volen-
 tieri, di buon grado; **-ny** vo-
 lenteroso, disposto a fare qual-
 che cosa.
chichot *m* risa *f*, *pl.* soffocate.
chichać się ridere sotto i baffi.
chime-ra *f* chimera *f*, capriccio
m; **-ryczny** capriccioso, biz-
 zarro.
Chinczyk *m* Cinese *m* e *f*.
Chiny *pl.* Cina *f*.
chinina *f* chinino *m*.
chirurganeista *m* chiromante *m*.
chirurgiczny chirurgico.
chlać bere, trincare.
chlastać scrosciare; infangare
 imprattare.

chleb *m* pane *m*; -odawca *m* padrone *m*; -odawczyni *f* padrona *f*.
chleptać centellinare, sorbire.
chlew *m* porcile *m*.
chlód, **chlódek** *m* fresco *m*, freschezza *f*.
chło-dnąć rinfrescare, divenir fresco; -dnik *m* frascato *m*, pergola *f*; -dzić rinfrescare.
chlonać ingoiare, assorbire.
chłop *m* contadino *m*; -ak *m* ragazzo *m*, giovanotto *m*.
chłopiec *m* ragazzo *m*, figlio *m* maschio.
chłopieć inzotichire.
chłopięcy fanciullesco.
chłopisko *n* villanzone *m*.
chłop-ka *f* contadina *f*; -ski contadinesco; -stwo *n* contadine *m*, rustichezza *f*.
chłosta *f* sferzata *f*, gastigo *m*; -ć sferzare, frustare.
chlu-ba *f* gloria *f*, superbia *f*; -bić się vantarsi, elogiarsi; -bny glorioso, onorato, lusinghiero.
chlust! paffete; tónfete!; -ać chlusnąć spruzzare, schizzare.
chłystek *m* giovanetto *m* inesperto, povero diavolo.
chmara *f* moltitudine *f*, folla *f*.
chmiel *m* luppolo *m*; -nik *m* campo *m* di luppoli.
chmu-ra *f* nuvola *f*; nube *f*, nuvolo *m*; -rka *f* nuvoletta *f*, nuvoluzzo *m*; -rny annuvolato, nuvoloso; -rzyć się coprire di nuvole, annuolarsi.
choć, **choćiaż** sebbene, benchè, quand'anche, quantunque.
chód *m* andata *f*, andatura *f*, andamento *m*.
chodnik *m* sentiero *m*.
chodzić andare, camminare; ~ za kim seguire.
chodzi o to si tratta di...
choinka *f* álbero *m* di Natale.
chole-ra *f* coléra *m*; -ryczny colerico, coleroso.

cholew-a *f* gambale *m*.
cholewki *pl* smalić corteggiare, vagheggiare una donna.
chomał *m* collare *m* per cavalli.
chomik *m* criceto *m*.
chór *m* coro *m*.
chorągiew *f* bandiera *f*, stendardo *m*; -ka *f* banderuola *f*.
chorał *m* corale *m*, canto gregoriano *m*.
choraży *m* portabandiere *m*, alfiere *m*, genfaloniere *m*.
choro-ba *f* malattia *f*, infermità *f*; ~ wielka epilepsia *f*; -ba złożony stare in letto per cagione di malattia; -bliwy malaticcio; -bliwość salute *f* malferma.
choro-wać essere malato; ~ na pana filar da signore, spacciarsi per gran personaggio; -wity malaticcio, infermiccio; -witość *f* salute *f* malferma.
chory *m* malato, infermo.
chórzysta *m* corista *m*.
chów *m* allevamento *m*.
chować nascondere; allevare.
chrabaszcz *m* maggiolino *m*.
chrap *m* ástio *m*, rancore *m*, ruggine *f*; -ka *f* mieć chrapkę covar rancore contro alcuno; -y *pl* narici (del cavallo) *f*, *pl*.
chra-pać russare; -pliwy ráuco, fioco.
chrobot *m* fragore *m*, rumore *m*; -ać rumoreggiare.
chrobry prode, valoroso.
chro-mać zopp care; -my zoppo.
chronić preservare, guardare, custodire; ~ się czego guardare; ~ się dokąd rifugiarsi.
chro-niczny crónico; -nologiczny cronológico.
chropa-wieć divenir aspro, rávido; -wość *f* ruvidezza *f*; -wy aspro, rávido.
chrós-ciany di frasche; -ciel *m* re *m* delle quáglie.
chróst *m* cespúglio *m*, frasche secche *f*, *pl*.
chrupać scricchiolare.

chry-pieć arrocchire, affiochire;
-pka *f* raucédine *f*, fiocággine
f; -pliwý ráuco.

Chrystus *m* Cristo *m*.

chrzan *m* ráfano *m*, barba *f* forte.

chrzast-ka *f* cartilággine *f*; -ko-
waty cartilaginoso.

chrzaszcz *m* scarabéo *m*.

chrzei-é battezzare; -ciel *m* bat-
tista *m*; -elnica *f* fonte *m*
battesimale, battistero *m*.

chrzciny *pl.* cerimónia *f* del bat-
tesimo.

chrzęścić fare strépito.

chrześci-janin *m* cristiano *m*;
-janka *f* cristiana *f*; -jański
cristiano; -jaństwo *n* cristia-
nità *f*.

chrześniak *m* battezzando *m*.

chrzest *m* battesimo *m*; trzy-
mać do chrztu tenere a batte-
simo.

chrzęst *m* fragore *m*, strépito *m*.

chrzes-tny (ojciec) compère *m*;
-tna (matka) comère *f*.

chuć *f* desidério sfrenato *m*.

chuch *m* sóffio *m*, álito *m*; -ać
soffiare.

chu-dactwo *n* meschinità *f*; -der-
lawy secco, magrino, min-
gherlino; -derlawość *f* maci-
lenza *f*; -dnać divenir magro.

chudo-ba *f* roba *f* di povera
gente; -ść *f* magrezza *f*.

chudy magro.

chudzina *m* povero diavolo *m*.

chusta *f* gran pezzo di panno lino.

chustka *f* fazzoletto *m*, pezzuola
f; ~ do nosa *f* fazzoletto *m*
da naso.

chwacki valente, bravo.

chwa-la *f* lode *f*, glória *f*; -lba
f spaconata *f*; -lea *m* pane-
girista *m*; -lebny lodevole;
-licé lodare, encomiare.

chwas-cieć coprirsi di cattive
erbe; -cisko *n* malerba *f*; -ci-
sty pieno di cattive erbe.

chwast *m* malerba *f*.

chwat *m* valente, bravo, baldan-
zoso.

chwiać się traballare, vacillare,
barcollare.

chwiej-ność *f* incostanza *f*, ir-
risolutezza *f*; -ny irrisoluto,
instabile.

chwi-la *f* momento *m*, istante *m*;
-lka *f* minuto *m*, momento *m*;
-lowy momentáneo.

chwo-st *m* coda *f*.

chwo-szcz *m* asperella *f*.

chwytac achciappare, afferrare,
pigliare, rapire.

chyba fuorchè, a meno che, sal-
vo che.

chy-biac, -bić mancare, fallire.

chybki, chyży veloce, rápido.

chybny fallibile.

chybotac (się) dondolare.

chylic chinare, inchinare.

chylkiem chinatamente, a capo
chino.

chyt-rość *f* furberia *f*, astúzia *f*;
-ry astuto, furbo.

chy-ży veloce, rápido; -żość *f*
celerità *f*, velocità *f*, rapidità *f*.

ciąć tagliare; ~ prawdę dire in
faccia altrui i suoi vizi.

ciag *m* tratto *m*, corso *m*; ~ dal-
szy continuazione *f*; -iem con-
tinuamente; -liwy distendibile,
espansibile.

cia-głość continuità *f*; -gly con-
tinuo, incessante; -gnać tirare,
trarre; -gnać się stendersi, di-
stendersi, estendersi; -gnienie
tirata *f*, estrazione *f*.

ciało *n* corpo *m*; ~ martwe
corpo morto *m*, cadáver *m*.

Boże Ciało *n* Corpus Domini *m*;
-skład *m* strutture *f* del corpo.

ciarki *pl.* brívido *m*.

cia-śnina, cieśnina *f* strettezza
f, strette *f*, *pl*; -sny stretto,
angusto.

cias-tko *n* pasta *f*; -to *n* pane *m*,
pasta *f*; -ta *pl.* paste *f*, *pl*; dol-
ci *m*, *pl*; -towaty pastoso;
-tecznik *m* pasticciere *m*.

- cia-ża** *f* gravidanza *f*; -**żyć** pesare.
- cich-aczem** in secreto, cheto cheto; -**nać** andar acchetandosi; -**ość** *f* calma *f*; -**uteńki** zitto zitto *f*; -**y** quieto, tranquillo, fermo, tácito; -**o**, po cichu piano, a bassa voce, chetamente; **cicho!** zitto!
- ciec**, **cieknać** scórrere, grondare.
- cięcie** *n* taglio *m*, colpo *m*.
- cieciorka** *f* gallina *f* di montagna.
- cięciwa** *f* corda *f*.
- ciecz** *f* flúido *m*, líquido *m*, liquore *m*.
- ciega** *f* lívido *m*.
- cieka-wość** *f* curiosità *f*; -**wy** curioso.
- ciek-ly** flúido, líquido; -**łość** *f* liquidità *f*, fluidità *f*.
- cie-lak** *m* vitello *m*; -**lątko** *n* vitellino *m*; -**lę** *n* vitello *m*; -**lec** *m* giovenco *m*; -**lęcina** *f* carne *f* di vitello.
- cie-lesny** corporale, carnale, sensuale; -**lesność** *f* corporalità *f*; -**listy** carnicino.
- cielić się** figliare.
- cielna** pregna (parlando della vacca).
- ciemniączko** *n* fontanella *f*.
- ciemień** *n* vértice *m*.
- ciemniernik** *m* elleboro *m*.
- ciemień-żca** *m* oppressore *m*; -**żyć** opprimere, sopraffare.
- ciemku**, po **ciemku** al búio.
- ciem-nia** *f* búio *m*, oscurità *f*; -**nica** *f* luogo búio, oscuro; -**nieć** farsi búio.
- ciemno-blekitny** turchino scuro; -**ść** *f* oscurità *f*, ténebre *f*, *pl*, búio *m*; -**ta** *f* oscurità *f*, cecità *f*.
- ciemny** búio, scuro, oscuro, fosco.
- cie-ń** *m* ombra *f*; -**niować** ombreggiare, adombrare; -**niowanie** *n* ombratura *f*, ombreggiatura *f*; -**nistość** *f* ombrosità; -**nisty** ombroso; **cień-czeń** divenir sottile; -**czyć** assotigliare.
- cieniutki** finissimo, sottilissimo.
- cienko** sottilmente.
- cienki** sottile, fino.
- cienkość** *f* sottigliezza *f*, radezza *f*.
- ciep-larnia** *f* serra *f*; -**ławy** tiepido, calduccio; -**leć** divenire caldo; -**lice** *pl* terme *f*, *pl*; acque *f*, *pl*. termali; -**lik** *m* calorico *m*.
- cieplo** *n* caldo moderato, temperato *m*; -**mierz** *m* termómetro *m*; -**ta** *f* calore *m*, caloría *f*.
- cieply** caldo; che tien caldo.
- cierlica** *f* gramola *f*, maciulla *f*.
- cier-ń** *m* spina *f*.
- ciernisko** *n* spineto *m*, prunáio *m*.
- ciernisty** spinoso, prunoso.
- cier-piec** soffrire, patire; -**pienie** *n* dolore *m*, patimento *m*, male *m*; **cierpki** acerbo, aspro; **cierpkość** *f* acerbità *f*, asprezza *f*.
- cierpli-wość** *f* pazienza *f*; -**wy** paziente.
- cierp-nać** intormentire, intirizzare.
- cie-sać** = **ciosać** digrossare; -**sielczyk** *m* garzone *m* del carpentiere; -**sielka** *f* lavóro *m* di carpentiere.
- ciesselstwo** *n* mestiere *m* del carpentiere.
- cieśla** *m* carpentiere *m*, falegname *m*.
- cieśń** *f* strettezza *f*, angústia *f*.
- cieśnina** *f* strettezza *f*, strette *f*, *pl*; -**morska** stretto *m*.
- cieszyć** confortare, consolare.
- cietrzew** *m* gallo *m* di montagna.
- cięty** tagliato; brillo, alticcio, cotticcio.
- ciężar** *m* cárico *m*, peso *m*, soma *f*; -**ek** *m* peso *m*; -**ność** *f* gravidezza *f*; -**na** grávida, pregna.
- ciężec** divenir grave, pesante.
- ciężki** grave, pesante.
- ciężkość** *f* peso *m*, pesantezza *f*.
- ciężyc** gravitare, pesare.
- ciocia**, **ciotka** *f* zia *f*.
- cios** *m* colpo *m*; -**owy** pietra di taglio.

cio-teczny *cugino* *germano* *m*;
 -teczna *f* *cugina* *germana* *f*.
 cís *m* *tasso* *m*.
 cis-kać *gettare*, *lanciare*, *scagliare*,
tirare; -nąć *premere*, *stringere*.
 ciśnienie *n* *pressione* *f*.
 cisz-a *f* *calma* *f*, *silenzio* *m*; -kiem
piano, *quatto* *quatto*; -yé
calmare, *acchetare*.
 ciuciubabka *f* *mosca* *f* *cieca*.
 ciułać *risparmiare* *a* *fatica*,
a *stento*.
 ciu-ra *f* *bagaglione* *m*; -ry *pl*.
carriaggio *m*.
 ciur-czeć *scaturire*, *sgorgare*;
 -kiem *a* *torrenti*.
 ciżba *f* *folla* *f*, *calca*, *pressa* *f*.
 ciżmy *pl*. *stivaletto* *m*.
 ckić, cknąć się *nauseare*, *aver*
nausea.
 kliwość *f* *nausea* *f*.
 kliwy *nauseoso*, *nauseante*.
 clić *adaziare*.
 cło *n* *dazio* *m*, *gabella* *f*.
 ćma *f* *oscurità* *f*, *infinità* *f*; ćma
motyl *falena* *f*, *farfalla* *f* *not-*
turna.
 cmentarz *m* *cimitero* *m*.
 cmić *oscurare*, *offuscare*.
 cmo-kać *schioccare*; -knać *ba-*
ciucchiare.
 cno-ta *f* *virtù* *f*; -tliwy *virtuoso*,
onesto *f*; -tliwość *virtù* *f*, *vita*
onesta *f*.
 cny *venerabile*, *rispettabile*, *sti-*
mabile.
 co *che*, *che* *cosa*.
 codzienny *quotidiano*, *giorna-*
liero.
 cofać, cofnąć *ritirare*; ~ się *riti-*
rarsi, *tirarsi* *indietro*.
 cokolwiek *un* *poco*, *alquanto*.
 coraz *sempre*, *ogni* *volta* *che*.
 cór-ka *f* *figlia* *f*.
 coroczny *d'*ogni *anno*.
 coś *qualche* *cosa*, *un* *non* *so* *che*.
 cóż? *che?* *che* *cosa?*
 cuchnąć *puzzare*.
 cucić *far* *rinvenire* *da* *uno* *sve-*
nimento; ~ się *svegliarsi*.

cud *m* *miracolo* *m*; -acki *stra-*
vagante, *bizzarro*, *strano*; -a-
 etwo *stravaganza* *f*, *bizzarria*
f; -aczeć *divenir* *bizzarro*; -a-
 czka *f* *donna* *f* *stravagante*;
 -ak *m* *originale* *m*, *fantastico*.
 cud-ność *f* *meravigliosa* *bellezza*
f; -ny *meraviglioso*, *mirabile*;
 -o *n* *prodigio* *m*, *portento* *m*;
 -otwórca *m* *taumaturgo* *m*;
 -otwórca *m* *miracolo*.
 cudzo-łostwo *n* *adultério* *m*; -ło-
 żnik *m* *adultero* *m*; -łożnica
f *adultera* *f*; -łożyć *commettere*
adultério.
 cudzoziem-czeć *divenir* *stranie-*
ro, *estraneo*; -czyzna *f* *lingua*,
costumi, *usanze* *straniere*; -iec
m *straniero* *m*; -ka *f* *straniera*
f; -ski *straniero*, *forestiero*,
estraneo.
 cudzy *forestiero*, *straniero*, *altrui*;
 -słów *m* *virgoletta* *f*.
 cngiel *m* *redina* *f*, *ordini* *f*, *pl*.
 cukier *m* *zucchero* *m*; ~ lodowaty
zucchero *m* *candito*; -ki *pl*. *zuc-*
cherini, *dolci* *m*, *pl*; -nia *f*
confetteria *f*, *pasticceria* *f*; -ni-
 ctwo *n* *l'arte* *f* *del* *confettiere*;
 -niczka *f* *zuccheriera* *f*; -nik
m *confettiere* *m*, *pasticciere* *m*.
 cukro-mocz *m* *diabete* *m*; -wać
inzuccherare; -wnia *f* *zuccheri-*
ficio *m*; -wy *di* *zucchero*.
 cukrzeć *divenire* *di* *zucchero*.
 cwał *m* *galoppo* *m*; -ować *ga-*
loppare.
 cwelich *m* *traliccio* *m*.
 ćwic-enie *n* *esercizio* *m*; ~ woj-
skowe *esercizio* *militare*; -yé
esercitare, *ammaestrare*.
 ćwiek *m* *pérnio* *m*.
 ćwiekować *inchiodare*, *confic-*
care.
 ćwierć *f* *quarto* *m*; -roczny *di* *tre*
mesi, *trimestrale*.
 ćwier-kać *stridere*; -k *m* *stridóre*
m *del* *grillo* *e* *della* *cicala*;
 -kanie *n* *lo* *stridere* *m*.

ćwiertować *squartare*.
 ćwik *m* volpone *m*, sorta *f* di
 giuoco di carte.
 cybuch *m* cannuccio (della pipa) *m*.
 cye, cycek *m* tetta *f*, capezzolo
m, poppa, mammella *f*.
 cyeckać *succhiare*, poppare
 cycaty *popputo*.
 cyfra *f* cifra *f*.
 cyfrować *cifrare*.
 cyga *f* tróttola *f*.
 cygan *m* zingaro *m*; -ka *zingara f*;
 -ić *raccontar fandonie*, truffare.
 cygań-ski *zingaresco*; *fraudolente*,
furbo; -stwo *n* imbróglio *m*,
 frode *f*.
 cygario *n* sfgaro *m*.
 cykl *m* ciclo *m*.
 cykorya *f* cicória *f*.
 cykuta *f* cicuta *f*.
 cylin-der *m* cilindro *m*, tuba *f*;
 -drowy *cilindrico*.
 cymbał *m* cémbalo *m*.
 cyna *f* stagno *m*.
 cynamon *m* cannella *f*; -owiec
m álbero *m* della cannella.
 cyngiel *m* grilletto *m*.
 cyniczny *cínico*.
 cynk *m* zinco *m*; -ować *zincare*.
 cynober *m* cinabro *m*.
 cyno-wać *stagnare*; -wy *di*
stagno.
 cypel *m* lingua *f*, lembo *m*.
 Cypr *m* Cipro *f*.
 cyprys *m* cipresso *m*; -owy *di*
cipresso.
 cyranka *f* farchétola *f*.
 cyrk *m* circo *m*.
 cyr-kiel *m* compasso *m*, seste *f*,
pl.; -klować *compassare*.
 cyr-kuł *cirolo m*, distretto *m*;
 -kularz *m* circolare *f*; -kulo-
 wać *girare*; -kułowy *distret-*
tuale.
 cyrograf *m* chirógrafo *m*.
 cyrulik *m* cerusico *m*.
 cyt! *zittol*
 cytadela *f* cittadella *f*.
 cyt-at *m* citazione *f*; -ować *citare*.
 cytra *f* cetra *f*.

cytry-na *χ* limone *m*; -nowy *di*
 limone.
 cywili-zacya *f* civilizzazione *f*;
 -zować *civilizzare*.
 cywilny *civile*, borghese.
 czad *m* vapore *vi*.
 czać się *appiattarsi*, stare in ag-
 guato.
 czajka *f* pavoncella *f*.
 ezakan *m* martellina *f*.
 ezap-eczka *f* berrettino *m*; -ka
f berretto *m*; -karz *m* berret-
 taio *m*.
 czapla *f* airone *m*.
 czapnik *m* berrettaio *m*.
 czaprak *m* gualdrappa *f*, coperta
f da cavallo.
 czar *m* incanto *m*.
 ezara, czarka *f* chicchera *f*,
 coppa *f*, ciótola *f*.
 ezareł *diabolico*.
 ezarniawy *nerastro*.
 Czarno-górczyk *m* Montenegrino
m; -górze *n* Montenegro *m*.
 czarno-księski *negromantico*;
 -księstwo *n* negromanzia *f*;
 -księżnik *m* negromante *m*.
 czarno-nakrapiany *chiazato*,
taccato di nero; -oki *che ha*
gli occhi neri; -pióry *che ha*
le penne nere; -śc *f* nero *m*,
nerezza f; -włosy *che ha i ca-*
pelli neri.
 czarny *nero*.
 czaro-dziej *m* mago *m*, stregone
m; -dziejka *f* maga *f*; -dziej-
 ski *mágico*; -dziejstwo *n* ma-
 gia *f*, stregoneria *f*, malia *f*;
 -wać *fare incanti*, stregonerie;
 -wnica *f* strega *f*; -wnik *m*
 stregone *m*, maliardo *m*; -wny
 incantévole, mágico.
 czart *m* diavolo *m*.
 czartowski *diabolico*.
 czary *pl.* stregoneria *f*, malia *f*.
 czas *m* tempo *m*; -em *talvolta*,
 talora, qualche volta; -opis *m*
 cronólogo *m*; -opismo *n* rivista
f; -ować *declinare*, coniugare;

-ownik *m* verbo *m*; -owo attualmente; -owy attuale; prov-visório
 częst-ka *f* particella *f*; -kami in parti; -kowy parziale.
 czas-a *f* coppa *f*; -ka *f* cranio *m*, zucca *f*, téschio *m*.
 czat-a *f* vedetta *f*; -ować stare aspettando, appostare qualcuno; -y *pl.* agguato *m*.
 czcić (czczę) onorare, adorare.
 czciciel *m* adoratore *m*; -ka *f* adoratrice *f*.
 czcigodny venerando.
 czcigodność *f* venerabilità *f*.
 czcionka *f* carattere *m*, tipo *m*.
 czość (na czo) *f* vuoto *m*.
 czozy vuoto, vacío.
 Czech *m* Boemo *m*; -y *pl.* Boemia *f*.
 czechotka *f* fanello *m*.
 czechuga *f* storione *m*.
 czego di chi.
 czekać aspettare, attendere.
 czekalnia *f* sala *f* d'aspetto.
 czekan *m* mazza *f* ferrata.
 czekolada *f* cioccolata *f*.
 czeladka *f* servitù *f*.
 czeladnik *m* garzone *m* d'un artífice.
 czelusć *f* mascella *f*.
 czem prędzej più presto che sia possibile.
 czemu perchè, per la qual ragione.
 czepek *m* cuffia *f*.
 czep-iać, -ić się czego aggrapparsi, attaccarsi, appiccarsi.
 czepiec *m* cuffia *f*.
 czepiga *f* stegola *f*, manico *m* dell'aratro.
 czereda *f* mandra *f*, turba *f*, marmaglia *f*.
 czerep cócio *m*.
 czereś-nia *f* ciliégia *f*; -śnłowe drzewo *n* ciliégio *m*.
 czer-ń *f* nero *m*, plebágia *f*; -nić annerire; denigrare; -nica *f* mirtillo *m*; -niciel *m* denigratore *m*; -nidło *n* nero *m*,

inchiostro *m*. -niec *m* monaco *m* nella Chiesa greca; -nieć annerire, divenir nero.
 czer-pać, -pnać attingere; -paczka *f* attingitío *m*.
 czerst-wieć divenir duro; rinvi-gorirsi; -wość *f* freschezza *f*, vigore *m*, robustezza *f*; -wy robusto, fresco, vigoroso.
 czerw *m* verme *m*; -cowy di giugno.
 czerwiec *m* giugno *m*.
 czerwie-ń *f* rosso *m*; -nić arros-sire, diventaro rosso; -niec *m* ducato *m*.
 czerwo-nak *m* fiammingo *m*; -nawy rossiccio; -nka *f* dis-senteria *f*; -ność *f* rossore *m*, rossezza *f*; -ny rosso; -ny złoty ducato *m*.
 cze-sać pettinare; -sadło *n* sca-pecchiatío *m*.
 cześć *f* onore *m*, venerazione *f*.
 część *f* parte *f*; ~mowy parte *f* del discorso; ~składowa ele-mento *m*; ~świata parte *f* del mondo.
 część-ia, po części (in) parte, parziale; -iowy parziale, a parte a parte.
 czeski boemo.
 czesne *n* tassa *f* d'iscrizione.
 cześnik *m* coppiere *m*; -ostwo *n* uffizio *m* del coppiere.
 często (częściej) spesso, sovente; -kroć spesse volte; -krotny frequente; -tliwość frequenza *f*.
 częstować trattare, ospitare.
 częsty frequente, spesso.
 czkać singhiozzare.
 czkawka *f* singhiozzo *m*.
 człap *m* trotto *m*; -em al trotto.
 człon-ek (*m*, *pl.* -ki) membro *m*; -kowanie *n* struttura *f*, distri-buzione *f*; -kowatość *f* giun-tura *f*; -kowaty articolato.
 człowie-czek *m* omicciuolo *m*; -czeństwo *n* umanità *f*; -czy umano; -k *m* uomo *m*.

czmy-chać, chnąć *battersela, dar-sela a gambe.*

czochrać *acciuffare.*

czólenko *n barchetta f; spala f.*

czolgać się *strisciare, strisciarsi.*

czólko *n benda f frontale.*

czólno *n bar. a f, palischermo m*

czoło *n fronte f; -bitność f sommissione f; -bitny* *profondo inchino; -wy* *frontale.*

czop *m zaffo m, cocchiere m;*

-ek *m zípolo m.*

czosnek *m áglio m.*

czter-dzieści *quaranta; -dzie-
stka f* *quarantina f; -dziesięt-
ni* *quarantenne; -dziesiąty* *qua-
dragenário.*

czterna-ście *quattordici; -sto-
dniowy* *quattordicesimo, de-
cimo quarto.*

cztero-dniowy *di quattro giorni;*
-głosowy *a quattro voci; -go-
dzinny* *di quattro ore; -konny*
*tiro m a quattro (cavalli); -kro-
tny* *ripetuto quattro volte; -le-
tni* *di quattro anni; -piętrowy*
di quattro piani; -zgłoskowy
quadrisillabo.

cztery *quattro; -sta* *quattrocento.*

czub *m ciuffo m; -aty* *folto;*

crestoso; **-ek** *m ciuffetto m;*

-lé się *azzuffarsi, accapigliarsi,
abbaruffarsi.*

czuć *sentire; ~ się* *sentirsi.*

czucie *n senso m, sentimento m,
sensazione f.*

czujność *f* *vigilanza f, véglia f,
cura f.*

czujny *vígile.*

czu-łość *f* *sensibilità f; -ły* *sen-
sibile; delicato.*

czupryna *f* *ciuffo m.*

czupu-rność *f* *ária f* *di brave-
ria; -rny* *brusco; -rzyć się*
affrontare, tenere il bróncio.

czuwać *vegliare, vigilare; stare
attento.*

czwar-tek *m* *giovedì m; ~ Wielki*
giovedì santo; -ty *quarto.*

czworak-o *adv.* *in quattro ma-
niere; -i, chodzić* *na czwora-
kach* *carponi; -i* *quadruplo,
di quattro sorte.*

czwór-ka *f* *quattro; tiro m a
quattro; -nasób* *quádruplo.*

czworo *quattro; ~boeczny* *qua-
drilatero; -głosowy* *a quattro
voci; -graniasty* *tetragono;
-kątny* *quadrangolare, qua-
drato; -nożny* *di quattro piedi;
-ręczny* *a quattro mani.*

czy, czyli *se, o, ossia, oppu-
re, ovvero.*

czyhać *stare aspettando, stare in
agguato.*

czyj? *di chi?*

czyn *m* *fatto m, atto m, azione
f; -ić* *fare, operare; -nik* *m
fattore m; -ność* *f* *attività f,
azione f, funzione f; -ny* *attivo.*

czynsz *m* *cz z domu* *censo m;
tributo m, fitto m, affitto m;
-ownik* *m* *inquilino m; -owy*
tributário.

czyrak = **karbunkul** *furuncolo
m.*

czyś-cię *pulire; purgare; -ciec*
n *purgatorio m.*

czyściuchny *pulitissimo, nettis-
simo.*

czysty *puro, pulito, netto; casto.*
czyszczenie *n* *pulizia f, purga-
zione f* *purificazione f.*

czy-tać *leggere; -telnia* *f* *gabi-
netto m* *di lettura; biblioteca
circolante f; -telnik* *m* *lettore
m; -telniczka* *f* *lettrice f; -telny*
leggibile; -tywać *solo* *leggere,
aver l'uso di leggere.*

czyż, czyżyk *m* *lucherino m,
verdone m.*

D.

- dać** (*dębu*) *m* quercia *f*; -**rowa** *f* di quercia.
dać, **dawać** dare.
dać soffiare, spirare, tirare.
dach *m* tetto *m*.
dachówka *f* tégolo *m*, émblice *m*.
daga *f* doga *f*.
daktyl *m* dattero (frutto) *m*.
daktylowiec *m* dattero (palma) *m*.
dal *f* lontananza *f*; -**ej** inoltre, poi; -**ejże** avanti! -**eko** lontano, lungi, distante.
Dalma-cya *f* Dalmázia *f*, -**cki** dalmato; -**teczyk** *m* Dalmata *m*.
damaszkować damaschinare.
dań, **danina** *f* censo *m*, imposta *f*, tributo *m*.
danie *n* dono *m*; il dare.
Dania *f* Danimarca *f*.
daniel *m* dáino *m*.
dar *m* dono *m*.
darcie *n* strappata *f*, dolori *m*, *pl*.
daremny inútile, vano.
darmo, **za darmo** invano; gratuitamente, gratis.
darmojad *m* mangiapane, disutile *m*.
dar-ń, -**nina** *f* erba *f* piota *f*; -**niować** coprire con erba; -**nisty** cespuglioso.
daro-dawca *m* donatore *m*; -**wać** regalare; condonare, perdonare; -**wizna** *f* donazione *f*.
darzyć regalare qualche cosa a qualcuno; ~ **się** prosperare, crescere, riuscire.
daśać się tenere il broncio a qualcuno.
dasy *pl*. broncio *m*, stizza *f*, cattivo umore *m*.
daszek *m* un piccolo tetto; ~ **u** czapki visiera *f* d'un berretto.
dat-a *f* data *f*; -**ować** datare.
datek *m* dono *m*.
daw-ać, **dać** dare; -**czyni** *f* donatrice *f*, datrice *f*.
dajmy na to posto che....
- dawka** *f* dose *f*.
daw-niej prima; -**no** da gran tempo; -**ny** antico, vecchio, vetusto.
dażenie *n*, **dażność** *f* aspirazione *f*, tendenza *f*, propensione *f*.
dażyć aspirare, tóndere, mirare.
dba-ć o co curare, curarsi, occuparsi; -**łość** *f* accuratezza *f*, cura *f*, premura *f*; -**ły** accurato, attento.
debata *f* discussione *f*.
dęb-ianka *f* galla *f*, gallozza *f*; -**ina** *f* legno *m* di guerce; -**ek** *m* querciola *f*.
debra *f* stretta gola *f*.
dech (*tczu*) *m* fiato *m*, álito *m*.
decie *n* il soffiare *m*.
decydować decidere; ~ **się** risolvervi.
decymalny decimale.
decyzya *f* decisione *f*.
dedy-kaçya *f* dédica *f*; -**kować** dedicare.
defekt *m* difetto *m*, imperfezione *f*; -**owy** difettoso, manchevole.
defilować sfilare.
definiçya *f* definizione *f*; -**niować** definire.
defrau-dacya *f* defraudazione *f*; -**dować** defraudare.
degra-dacya *f* degradazione *f*; -**dować** degradare.
dekla-macya *f* declamazione *f*; -**matorka** *f* declamatrice *f*; -**matorski** declamatorio; -**mo-wać** declamare.
dekla-racya *f* dichiarazione *f*; -**rować** dichiarare, manifestare.
dekli-nacya *f* declinazione *f*; -**nować** declinare.
dekonzertować sconcertare.
deko-racya *f* decorazione *f*; -**racyjny** decorativo; -**rować** decorare.
dekret *m* decreto *m*, sentenza *f*; -**ować** decretare, sentenziare.

delator *m* delatore *m*.
 delegacya *f* delegazione *f*.
 dele-gat *m* delegato *m*; -gować delegare, deputare.
 deliberacya *f* considerazione *f*.
 delika-cik *m* effeminato *m*; dad-dolone *m*; -tesy *pl.* leccornie *f*, *pl.*, commestibili *m*, *pl.*; -tność *f* delicatezza *f*, morbidezza *f*, squisitezza *f*; -tny delicato, ténero, mórbido.
 delikt *m* delitto *m*.
 demarkacya *f* delimitazione *f*.
 demaskować smascherare.
 dementować smentire.
 demoniczny demoníaco.
 demonstracya *f* dimostrazione *f*.
 demoraliz-acya *f* demoralizzazione *f*; -ować demoralizzare.
 denko copérchio *m*, fondo *m*.
 denun-cyacya *f* denuncia *f*; -cyanit *m* delatore *m*, spia *f*; -cyować denupziare.
 depesza *f* telegramma *m*, dispáccio *m*.
 depozyt *m* depósito *m*; -aryusz *m*, depositário *m*.
 deptać pestare, calcare, calpestare.
 deptak *m* gualchiera *f*.
 depu-tacya *f* deputazione *f*; -to-wać deputare.
 dera *f* coperta *f* da cavallo.
 derdać zampettare.
 derén *m* corniola *f*.
 derkacz *m* re *m* delle quáglie.
 derwisz *m* dervigi *m*, *pl.*
 deseń *m* disegno, campione di stoffa, di ricamo.
 deska *f* asse *f*, tavola *f*.
 despekt *m* disprezzo *m*.
 despe-racki disperato; -racya *f* disperazione *f*; -rować disperare.
 desty-lacya *f* distillazione *f*; -lować distillare.
 deszcz *m* piéggia *f*; ~ pada piovere; -ówka *f* acqua *f* piovana.
 deta-liczny al dettáglio, al minuto; -lizować particolareggiare.

determinacya *f* risoluzione *f*, determinazione *f*.
 dętość *f* cavità *f*.
 detro-nizacya *f* detronizzazione *f*; -nizować detronizzare.
 dęty incavato.
 dewiza *f* divisa *f*.
 dewotka *f* bacchettona *f*.
 dezertować disertare.
 dezynfek-cya *f* disinfezione *f*; -cyonować disinfettare.
 dla per, verso, a cagione.
 dlaczego perchè.
 dlatego per questo, perciò che.
 dla-wió strozzare, ingoiare; -wica *f* angina *f*; -wicz *m* crup *m*, angina *f*.
 dło-ń *f* palma *f*, il córcavo della mano; -niasty palmato; -nio-wy della palma, palmare.
 dłóto *n* scalpello *m*; -wać scalpellare.
 dłu-bać stuzzicare, incavare, intagliare, scolpire; -banina *f* lavoro *m* noioso, faticoso.
 dług *m* débito *m*.
 dług-awy bislungo; -i lungo; -o lungamente, a lungo; -o-dzióby che ha il becco lungo; -oletni véchio, che dura molti anni; -onosy nasuto, che ha il naso lungo; -ość *f* lunghezza *f*; -otrwałość *f* lunga durata *f*; -otrwały lungo, durábile; -ouch *m* orecchiuto *m*; -owieczny longévo. di lunga età; -owłosy capelluto.
 dłuż-nik *m* debitore *m*; -niczka *f* debitrice *f*.
 dmuch *m* álito *m*, sóffio *m*; -ać soffiare; -awka *f* soffiante *m*.
 dni, dnie *pl.* i giorni *m*. *pl.*
 dnieć albeggiare, cominciare a farsi giorno.
 dniowe *n* giornata *f*.
 dniowy di giorno.
 dno *n* fondo *m*.
 do a, in, da, fino a.
 do dzis dnia infin ad oggi.

- do widzenia! *arrivederci, arri-
vederla.*
- doła spázio *m* di 24 ore; mo-
mento *m*, época *f*.
- dobadać się *indagare, scrutare;*
indovinare, esplorare.
- dobiegać, dobiedz *spirare* (tem-
po), *raggiungere.*
- dobierać, dobrać *assortire, scé-
gliere, prendere di più; ~ się*
do czego raggiungere.
- dobijać *mandar qualcuno in*
*rovina, ammazzare; -ić ammaz-
zare, dar l'ultimo colpo; ~ in-
teres conchiudere un interesse;*
~ do ładn approdare; ~ się
czego cercare di conseguire
qualche cosa.
- dobit-ka *f* *aggiudicazione f;*
-ność f energia f, forza f; na-
-kę per compire.
- dobór *m* scelta *f.*
- doborowy *scelto.*
- dobosz *m* tamburo *m.*
- dobra *pl. beni m, pl. poderi m, pl.*
dobrnąć scandagliare.
- dobro *n* bene *m; -byt m* pro-
sperità *f; -ć f* bontà *f; -czyńca*
m benefattore *m; -czynny* be-
néficio; *-czynność f* beneficenza
f; -duszny bonário, bonaccio;
-duszność f bontà *f, dabbe-*
nágine f; -dziej m benefat-
tore *m; -dziejka f* benefattri-
ce *f; pan -dziej m* signor ri-
verito, signor padrone; *pani*
-dziejka f signora *f; -dziej-*
stwo n beneficio *m.*
- dobroć się *czego* tirarsi addosso.
- dobro-tliwość *f* benevolenza *f,*
benignità f; -tliwy benévolo,
benigno; -wolny voluntário,
spontáneo; -wolność f spon-
taneità *f, buona* volontà *f.*
- dobry *buono.*
- dobrze *bene.*
- dobudować *finire di fabbricare,*
di edificare.
- dobyty *espugnato, preso d'as-*
salto.
- dobywać, dobyć *prendere, cavare*
fuori, estrarre; ~ się skąd
trarsi d'impiccio, cavarsela,
scappare.
- dochód *m* provento *m, réndita f,*
entrata f.
- docho-dzenie *n* *indágine f, ri-*
cerca f, istruttória f; -dzić,
dojść avvicinare, *raggiungere,*
cercare; -dzić czego ricercare,
esaminare; -dzić giungere vi-
cino a...
- dochowy *wać* serbare, conservare.
- dochrapać się *czego* conseguire,
ottenere a stento, a gran fatica.
- docią-gać *trarre, tirare* fino a...;
-gnać giungere, pervenire.
- dociekać *czego* esplorare, *scru-*
tare, indagare.
- docierpieć *soffrire* fino alla fine.
- do-cinać *finire di tagliare, moz-*
zare; -cinki pl. frecciata *f.*
- dociskać się *farsi* strada.
- doczekać *aspettare, vedere; ~ się*
czego arrivare a...
- docze-sność *f* temporalità *f;*
-sny temporale, mondano.
- doczytać *leggere* fino alla fine;
~ się *czego* trovare, ricavare
leggendo.
- doda-tek *m* aggiunta *f, supple-*
mento m; -tkowy supplemente-
re; -tni positivo; *-wać* ag-
giungere, contare qc. a qu.; *-ć*
infondere (coraggio); *-wanie*
n addizione *f, agglungimento*
m.
- doździerac *finire di stracciare,*
finire di logorare un ábito.
- do-gadzac, -godzić *contentare,*
soddisfare, compiacere, appa-
doganiac raggiungere. [gare.
- dogła-dac *guardare, riscontrare,*
sorvegliare; -danie n il guar-
dare m, sorveglianza f.
- dogmat *m* domma *m; -yczny*
dommatico.
- dogod-nosc *f* comodità *f, ágio m;*
-ny cómodo, adatto, convene-
vole.

- dogo-rywać**, -rzeć stare per spognersi.
- dogry-zać**, -żé finire di ródere, molestare, infastidire uno.
- dogrz-ewać**, -ać riscaldare, bruciare troppo.
- doić** munge.e.
- dojenje** n mungitura *f.*
- dojadać**, dojeść mangiare il resto, finire di mangiare.
- doje-żdzać**, -chać giungere, arrivare a cavallo o in vettura.
- dojka** *f.* mucca *f.*
- doj-rzałość** *f.* maturità *f.*; -rzały maturo; -rzewać maturare; -rzeć divenir maturo.
- dojrzyć** scórgere.
- dojść** v. dochodzić.
- dokąd** dove, ove; -kolwiek in (verso) qualche luogo, dove che sia.
- dokazywać**, dokazać dimostrare, provare, persuadere, eseguire.
- dokład** m **dokładka** *f.* aumento *m.*, giunta *f.*, aggiunta *f.*
- dokładać**, dołożyć aggiungere, supplire; ~ się do czego studiarsi darsi a...
- dokład-ny** completo, esatto, preciso; -ność *f.* esattezza *f.*, accuratezza *f.*
- dokoła** intorno, attorno.
- dokonać** cónpiere, terminare.
- doko-ńczenie** n cónpito *m.*, fine *f.*; -ńczyć finire; -nywać terminare, finire.
- doktor** m dottore *m.*, medico *m.*; -at *m.* dottorato *m.*; -ka *f.* dottoressa *f.*; -owa *f.* moglie *f.* del dottore; -ski di dottore, dotto-rale; yzacya *f.* laurea *f.*; -yzo-wać się promuóvere dottore, laurearsi.
- dokucz-ać**, -yć tormentare, molestare, incomodare; -liwy molestato, doloroso.
- dokument** m documento *m.*; -ny documentato.
- dokwi-tać**, dokwitnąć sfiorire.
- dół** m fossa *f.*, cava *f.*; na dole abbasso na dół giù, all'ingiù; z dołu di giù, dal basso.
- dola** *f.* sorte *f.*, condizioni *f.*, pl.
- dolacz-ać**, -yć aggiungere.
- dole-gać** dolere, incomodare; -gliwość *f.* tribolazione *f.*, calamità *f.*; -gliwy doloroso.
- dolek** m fossetta *f.*
- do-lewać**, -lać versare.
- dolicz-ać**, -yć aggiungere.
- dolina** *f.* valle *f.*
- dołkowaty** pieno di fossette.
- dolny** inferiore, basso.
- dołożyć** v. dokładać.
- dom** m casa *f.*; ~ podrzutków brefotrófio *m.*; ~ poprawy casa *f.* di correzione.
- doma-cać** się trovare q. o. palpando, tastando; -calny palpabile.
- domagać** się czego desiderare, domandare, esigere.
- domator** m chi sta sempre in casa; -ka *f.* donna casalinga *f.*
- domawiać**, domówić finire di parlare.
- domek** m casetta, casettina, casuccia *f.*
- domiar** m colmo *m.*
- domiarkować** się czego indovinarsi, accorgersi, avvedersi.
- domieszkać** abitare, dimorare fino a un certo tempo.
- dominikan** m domenicano *m.*
- domniemanie** n supposizione *f.*, congettura, presunzione *f.*
- domo-stwo** n alloggió *m.*; -wnik *m.* coinquilino *m.*; -wy di casa, domestico.
- domy-sł** m congettura *f.*, ipotesis *f.*, inv.; -ślać się presumere, supporre; -ślność *f.* acume *m.*; -ślny congetturale, presuntivo.
- donaszać** v. donosić.
- doni-ca** *f.* vaso *m.*; -czka *f.* vaso *m.* da fiori.
- doniesienie** n annúnzio *m.*, denúnzia *f.*

dono-słość *f* importanza *f*, portata *f*; -sły di grande portata, importante.

dono-sić, donieść annunziare, denunciare, portare fino a...; -siciel *m* indicatore *m*, denunciatore *m*, delatore *m*.

donoś-ność *f* portata *f*; -ny, -nie esteso, forte.

do-padać, paść cadere, rovinare fino a, acchiappare, cogliere.

dopal-ać, -ić bruciare, finire d'ardere, spegnersi.

dopa-trywać, -trzeć vedere; -trzeć się scorgere, accorgersi.

dopędz-ać, -ić raggiungere.

dopel-niać, -nić riempire, empire, completare, compire; -niacz *m* complemento *m*.

dopięcie *n* riuscita *f*.

do-piekać, -piec arrostitire, cuocere.

dopiero or ora, poco fa, testè; coź ~ tanto meno, tanto più.

dopijać, dopić finire di bere, vuotare il bicchiere.

dopilnować czego tenerl'occhio, aver l'occhio a q. c.; badare, attendere.

do-pinać, -piać czego raggiungere, conseguire.

dopi-sek *m* aggiunta *f*, poscritto *m*; -sywać -sać finire di scrivere, riuscire felicemente qualche cosa.

dopła-cać, -cić pagare in più, pagare dopo; -ta *f* pagamento *m* addizionale.

dopły-w *m* affluenza *f*; -wać, -nąć giungere, arrivare a un luogo a nuoto o navigando.

dopokąd, dopóki finchè; sino, fino.

dopo-magać, -módz aiutare, giovare; -magacz *m* soccorritore *m*, aiutatore *m*.

dopo-minać, -mnieć się czego rammentare, richiedere, ridomandare con insistenza, pretendere.

dopóty finchè, fin tanto che, tanto.

dopowiadać finire di raccontare.

dopr-aszać się, -osić się czego pregare caldamente, chiedere instantemente.

doprawdy veramente, davvero.

doprowadz-ać, -ić condurre, menare fino a...

dopu-szczać ammettere, permettere; -ścić się czego commettere; -szczenie *n* ammissione *f*, commettitura *f*.

dopy-tywać, -tać się domandare, chiedere minutamente.

dorabiać finire, terminare.

dorobić się czego acquistare, guadagnarsi.

dorachować agguagliare, finir di contare.

dorad-a *f* consiglio *m*; -ca consigliere *m*; -czyni *f* consigliatrice *f*; -czy deliberativo, consultivo.

doradzić consigliare, dar consigli.

dorastać, dorosnąć crescere.

doraźny presto fatto.

dorędzić: na ~ a mano.

dorob-ek *m* guadagno *m*; -kowy acquistato, guadagnato.

doroczny annuale, annuario.

doro-dność *f* alta statura *f*; -dny imponente, ben fatto, avvenente; -sły adulto; -stek *m* giovane *m* cresciuto, adulto.

doró-w-nywać, -nać agguagliare, uguagliare.

doroż-ka *f* vettura *f*, legno *m*; -karz *m* cocchiere *m*, vetturino *m*.

dorozumiewać, domyslać się congetturare, sospettare.

dory-wezo di quando in quando, in fretta, alla sfuggita; -wezy fatto in fretta, alla sfuggita.

dorzeczny intelligente, ragionevole; convenevole.

dosa-dność *f* vigore *m*, forza, energia *f*; -dny vigoroso, forte; -dzać, -dzić piantare; agguagliare, dare di più.

dosalać, dosolić salare abba-
sta-za, mettere più sale.
dości-gać, -gnać raggiúgere;
-gly raggiunzibile, penetrabile.
dosiać, dosiać salire, saltare.
dosiać sedere fino a..., far
lunga seduta.
dosieczna *f* cosecante *f*.
dosię-gać, -gnać raggiúgere,
toccare.
dosko-nalić perfezionare; -naly
perfetto; -nalość *f* perfezione *f*.
doskierać molestare, tormentare.
dosłowny letterale.
dosł-ugiwać finire di servire;
-użyć fare il suo tempo, ser-
vire fino a...; -użyć się czego
guadagnare col servire.
dosłyszec udire, sentire, intén-
dere bene.
dośrodkowy centripeto.
dostały maturo.
dostarczać fornire, procurare,
somministrare.
dosta-teczny sufficiente; -tek *m*
abbondanza *f*; -tki *pl* ricchezze
f, *pl*.; -tul, -tnio in abbon-
danza; -wa *f* fornitura *f*.
dosta-wać, -ć ricevere, ottenere.
dosta-wca *m* fornitore *m*; -wiać,
-wić fornire, rimettere qc. a qu.
dostęp *m* accesso *m*, entrata *f*;
-ny accessibile; -ność *f* facilità
d'accesso; -ować accedere.
dostąpić accédere; ~ czego rag-
giúgere, accostarsi.
dostoj-éństwo *n* dignità *f*; -nik
m dignitário *m*; -ność *f* dignità
f; -ny dignitoso, illustre, pre-
claro, insigne.
dostrze-gać, -dz scórgere, vedere,
percepire; -gacz *m* osservatore
m; -galny percettibile; -ganie
n percezione *f*, osservazione *f*.
dostyczna *f* cotangente *f*.
doświad-czać provare, sperimen-
tare; -czalny sperimentale;
-czanie *n* prova *f*, il provare
m; -czenie *n* esperimento *m*,

sággio *m*, esperienza *f*; -czony
esperto, provato, sperimentato.
dosyć, dosć abbastanza, basta, a
sufficienza.
dosyt *m* sufficienza *f*.
do syta a sufficienza.
do-sypiać, -spać dormire fino a...
doszły maturo.
dotacya *f* dotazione, dote *f*.
dotąd fin qui, finora.
dotargować się acquistare.
dotkli-wy sensibile; suscettibile;
-wość *f* sensibilità *f*.
dotknięcie *n* il toccare, contac-
to *m*.
dotrwać perseverare fino alla fine.
dotrzy-mywać, -mać sostenere,
tener fermo, mantenere (la pa-
rola); ~ placu asserire.
dotychczas finora.
dotyczeć się concèrnere, riguar-
dare.
doty-kać, dotknąć tastare, toc-
care; -kalny toccabile, palpa-
bile; -kalność *f* palpabilità *f*;
-kanie *n* tatto *m*.
dowa-zać, -żyć pesare giusto, dare
il peso giusto.
dowcip *m* spirito *m*, ingegno *m*;
-kować far dello spirito; -niś
m freddurista *m*, bell'umore *m*;
-ny spiritoso, arguto.
dowiadwać się informarsi.
dowiedzieć się sapere.
dowierzać fidarsi.
dowleć trarre, strascicare.
dowód *m* prova *f*, argomento *m*.
dowódea *m* capo, condottiere,
comandante *m*.
dowo-dny buono, válido, con-
clusivo; -dność bontà *f*, vali-
dità *f*; -dzenie dimostrazione *f*,
argomentazione *f*.
dowodzić, dowiesć condurre fino
a...; ~ czego dimostrare, pro-
vare.
dowództwo *n* comando *m*.
dowol-ność *f* arbitrio *m*, piaci-
mento *m*, voglia *f*; -ny arbi-
trário, spontáneo.

dowóz *m* importazione *f*.
dowożenie *n* il trasporto a vettura.
dowozieł portare.
doża *f* dose *f*.
doża *m* doge *m*.
dozgonny vitalizio.
dozierać, dojrzeć sorvegliare,
scórgere.
doz-nawać, -nać conóscere;
soffrire, provare.
dozór *m* sorveglianza *f*.
dozor-ca *m* custode *m*, guardiano
m; -czyni *f* infermiera *f*; -ca
chorych infermiere *m*; -ować
sorvegliare.
doz-walać perméttre, consen-
tire, accordare; -wolić concé-
dere, acconsentire; -wolenie *n*.
consenso *m*, approvazione *f*.
dożyć vivere fino a...
dożywo-cie *n* vitalizio *m*; -tni
vitalizio; -tnik *m* colui che
góde di un vitalizio.
drab *m* sbirro *m*, mascalzone *m*,
malandrino *m*.
drabina *f* scala *f* a piuoli, scala
portatile.
drag *m* pértica *f*, stanga *f*; -al
m spilungone *m*, gallione *m*.
drago-*n* *m* dragone *m*; -nia *f*
truppa *f* di dragoni.
dramat *m* dramma *m*; -tyczny
drammatico; -tyk *m* autore *m*
drammatico.
drap-ać graffiare, grattare; -nać
dársela a gambe, battersela;
~ się. dokąd arrampicarsi;
-aczka *f* grattabúgia *f*.
drapichróst *m* vagabondo *m*,
malandrino *m*.
dra-plestwo *n* rapacità *f*; -pież
f rapina *f*, preda *f*; -pieżnik
m rapitore *m*; -pieżność *f* rap-
acità *f*; -pieżny rapace; -pie-
żyć rubare, rapire.
dra-snać scalfire; -śniecie *n*
scalfittura *f*.
dratwa *f* spago *m* impeccato.
dra-żek *m* stanghetta *f*, sbarra *f*
fissa.

draż-liwy eccitabile, scabroso,
permaloso; liwoś *f* eccitabi-
lità *f*, irascibilità *f*; -nieł irri-
tare, stimolare, stuzzicare.
dręczy-ć tormentare, martoriare,
straziare; -ciel *m* tormentatore
m.
drellich *m* fracccio *m*; -owy di
fracccio.
drepcić, dreptać zampettare.
dreszcz *m* brivido *m*, raccapric-
cio *m*.
drę-wa *f* torpedine *f*; -wleó
intirizzare, intormentirsi; -wik
m anguilla *f* elettrica; -wóś
f drętwienie *n* intirizzimento
m, intormentimento *m*.
drew-ienko *n* legnetto *m*; -utnia
legnátia *f*; -niany di legno, le-
gnoso, ligneo; -nieć divenir
legno; -niak *m* tarlo *m*.
Drezno *n* Dresda *f*.
drg-ać, drgnać tremare, scuótere,
palpitare; -awka *f* trémto *m*,
movimento *m* convulsivo.
drób *m* voláttili *m, pl.*; pollame *m*.
drobiazg *m* bagattella *f*, minúria
f; -owoś *f* piccineria *f*, gret-
tezza *f*; -owy minúto, picco-
lissimo.
drob-ié sminuzzare, spezzare;
-iny *pl*, molecola *f*; -niuchny
minuscolo; -nostką minuzia *f*,
bagattella *f*; -ny piccolo, minu-
scolo.
droga *f* strada *f*, via *f*, cammino
m; ~ rozstajna bivio *m*.
drog-i, -o caro.
drogocen-ny prezioso; -noś *f*;
preziosità *f*.
drogoś *f* carestia *f*.
drogoskaz *m* indicatore *m*.
drop *m* ottarda *f*; -iały chiaz-
zato; -iaty koń *m* cavallo *m*.
drozd *m* tordo *m*. [rovano].
drożdże *pl*. lievito (di birra) *m*;
féccia *f*.
dro-żeć rincarare; -żyć się do-
mandar gran prezzo, voler ven-
der caro; -żyzna *f* carestia *f*.

drożyna *f* viottola *f*, vietta *f*, stradetta *f*.
drachna *f* ancella *f* della sposa, paraninfa *f*.
dra-ciany di filo di ferro; -**ciar-nia** *f* ferriera *f*; -**ciarz** *m* sprangaio *m*.
drugi secondo.
po drugie in secondo luogo.
druh *m* collega, amico *m*.
druk *m* stampa *f*; -**arnia** *f* tipografia *f*, stamperia; -**arski** di stampatore, di stampa; -**arstwo** *n* tipografia *f*, arte *f* della stampa; -**arz** *m* tipografo *m*.
drukować stampare.
drumla *f* scacciapensieri *m*, inv.
drut *m* filo *m* (metallico); -**ować** legare, stringere col filo.
druż-ba *m* paraninfo *m*; -**bować** fare da paraninfo; -**ka** *f* ancella *f* della sposa.
druzgotać sfracellare, fracassare, conquassare.
drużyna *f* seguito *m*, compagnia *f*.
drwa *pl.* legna *f* - *pl.*; -**l** *m* taglialegna *m*; -**lnia** *f* legnaia *f*.
drwić beffeggiare, farsi beffe, corbellare, minchionare, burlare, uccellare.
drwinkarz *m* beffardo *m*, beffeggiatore, minchionatore *m*.
drwinkować farsi beffe di qualcuno.
drwiny *pl.* motteggiamento *m*.
dryakiew *f* triaca *f*, scabbiosa (erba) *f*.
drygać dimenarsi, sgambettare.
dryndulka *f* baroccio *m*, carretta *f*.
drzączka *f* trémito *m*, tremore *m*, brívido *m*.
drzazga scéggia *f*.
drzeć-(dre) strappare, stracciare, lacerare.
drzeć (drze) tremare. [chiare.
drzemać sonnecchiare, dormire.
drzemka *f* sonno *m* leggero.
drżenie *n* tremore *m*, trepidazione *f*, trémito *m*.

drzewce asta *f*.
drzewieć divenire di legno.
drzewo *n* álbero *m*.
drzewo-ryt *m* incisione *f* in legno; -**rytnictwo** *m* silografia *f*; -**rytnik** *m* intagliatore *m*.
drzwi *pl.* porta *f*; -**czki** do pieca *pl.* sportellino *m*.
drzymać v. **drzemać**.
dubelt-ówka *f* fucile *m* a due canne, archibúgio *m* a due colpi; -**owy** doppio.
dublować raddoppiare, duplicare.
duby *pl.* sciocchezza *f*, ciance *f*, *pl.* fandónie *f*, *pl.*
duch *m* spirito *m*, ánimo *m*, álito *m*; -**em** ! spicciatevi ! sbrigatevi ! presto !
ducho-wieństwo *n* clero *m*; -**wny** *m* prete *m*, sacerdote *m*; -**wy** *m* spirituale, intellettuale; -**wość** *f* spiritualità *f*.
dud-a *f* cornamusa *f*, piva *f*; babbéo *m*; -**ać** suonare la cornamusa; -**ek** *m* upupa *f*, bub-bola *f*; -**lic** sonare malamente uno strumento a fiato.
dudarz *m* suonatore *m* di cornamusa, di piva.
dufać v. **ufać**.
dukać gradicare.
duma *f* alterigia *f*, orgóglío *m*.
dumać meditare.
dumka *f* poema *m* elegiaco.
dumny altero, superbo, arrogante, orgoglioso, borioso.
Duńczyk *m* Danese *m* e *f*.
Dunaj *m* Danúbio *m*.
dur *m* tifo *m*.
dur-eń *m* matto, cretino, babbéo, baggiano *m*; -**nieć** divenire sciocco; -**nowaty** stolto, sciocco, scimunito, scémpio; -**nowatość** *f* cretinismo *m*; -**ny** sciocco.
durzyć sedurre, minchionare; ~ **się** pascersi di vane speranze.
dusi-ć strozzare, soffocare, strangolare; -**ciel** *m* strozzatore *m*.
dusza *f* anima *f*.

dusz-kiem in una tirata; **-nośé** *f* asma *f*, asma *f*; **-ny** dell' áni-
ma; soffocante, afoso.
dużo molto, assai.
duży grande, forte.
dwa, dwaj, dwie, due; **-dziesięć** a
venti; **-kroć** due volte; **-na-
ście** dodici.
dwieście duecento.
dwo-lé raddoppiare, duplicare;
-isty doppio; **-jaki** di due
spécie; **-jakośé** *f* dualità *f*.
dwój-barwisty bicolore.
dwoje due *inv.*; coppia *f*, páio
(*pl.* páia) *m.* [altrettanto].
dwój-ka *f* due; **w-nasóba** doppio,
dwór *m'* corte *f*, cortile *m.*
dworze: na ~ fuori.
dwo-ractwo *n* cortigianeria *f*; i
costumi della corte; **-rak** *m*
cortigiano *m*; **-rek** *m* casetta
f; **-rnie** alla maniera di corte;
-rnośé *f* cortigianeria *f*; **-ro-
wać** vivere in corte; ~ **z kogo**
beffarsi, farsi beffe, burlarsi;
-rski cortigianesco; signorile;
-rska da cortigiano, alla cor-
tigiana; **-rskośé** *f* maniera,
uso di parlare, di procédere
d'un uomo di corte; **-rzanin**
m cortigiano *m*, servitore *m.*
dworzec *m* stazione *f*; casa *f* di
campagna.
dwu-barwny bicolore; **-boczny**
bilaterale; **-calówka** *f* lungo
due dita; **-dzielny** in due parti,
bipartito; **-dziestka** *f* ventina;
-dziesty ventesimo; **-głoska** *f*
dittongo *m*; **-głośny** a due voci;
-głowy bicipite; **-kolowy** a
due ruote; **-konny** a due ca-
valli; **-letni** di due anni.
dwa-kropek *m* due punti *m*, *pl.*;
-krotny ripetuto due volte;
-kształtny biforme; **-licowy**
che ha due fáccie, due visi,
falso; **-listny** con due fóglie;
-luk *m* arco *m* a sesto acuto.
dwu-masztowy nave *f* a due
alberi; **-miarowy** di due metri

(verso); **-miesięczny** bimestrale;
-nastka *f* dodici; **-nastoletni**
dodicenne; **-nasty** dodicesimo;
duodécimo; **-nożny** bipede;
-piętrowy di due piani; **-pleio-
wy** bisessuale, ermafrodito;
-ramienny con due braccia;
-razowy ripetuto due volte;
-ręczny bimano; **-roczny** di
due anni; **-rożny** bicorni; **-rzę-
dny** a due file; **-setny** dugen-
tesimo; **-sieczny** a due tagli;
-tygodniowy di due settimane;
-żeństwo *n* bigamia *f*; **-zgło-
skowy** bisillabo; **-znacznośé**
f ambiguità *f*.
dya-beł *m* diavolo *m*; **-belski**
diabolico; **-belstwo** *n* diavo-
leria *f*.
dyagnoza *f* diagnosi *f*, *inv.*
dyakon *m* diacono *m*; **-isa** *f*
diaconessa *f*.
dIALOG *m* diálogo *m*; **-iczny**
diálogo.
dyament *m* diamante *m*; **-owy**
adamantino.
dyaryusz *m* diário *m*.
dybać stare in agguato, andare
quatto quatto.
dycha-é ansare, alitare; **-wica**
f affanno *m*, ambáscia *f*; **-wi-
czny** asmatico, aneloso.
dychtowny serrato, stretto, spes-
so, fitto, folto.
dydaktyczny didattico.
dyecezya *f* diócesi *f*, *inv.*
dye ta *f* dieta *f*; **-ty** *pl.* diária *f*;
-taryusz *m* diurnista *m*.
dyferencya *f* differenza *f*.
dyfterya *f* difterite *f*.
dyg *m* riverenza *f*, inchino *m*.
dygni-tarstwo *n* dignità *f*; **-tarz**
m dignitario.
dygotać tremolare, tremare, di-
menarsi.
dykeyonarz *m* dizionario *m*,
vocabolário *m*.
dyk-tando *n* **-fat** *m* dettatura *f*;
-tatorski dittatorio.
dyktować dettare.

dyl *m* asse *f*, pancone *m*.
dylacya *f* proroga *f*.
dyłować *intavolare*, pavimentare.
dym *m* fumo *m*.
dymié *fumare*; ~ się *far fumo*.
dymienica *f* tincone *m*.
dymi-sya *f* dimissioni *f*, *pl*.;
 -syonować *dare le dimissioni*.
dym-nik *m* stanza *f* per fumare, fumaiuolo *m*; -ny *fumoso*, pieno di fumo.
dymówka *f* balestruccio domestico *m*.
dyndać *ciondolare*, dondolare, penzolare.
dynia *f* zucca *f*.
dyplom *m* diploma *m*; -acya *f* diplomazia *f*; -ata *m* diplomatico *m*; -atyczny *diplomatico*.
dyrdać *zampettare*.
dyrek-cya *f* direzione *f*; -torka *f* direttrice *f*.
dyrygować *dirigere*.
dyscyplina *f* disciplina *f*; -nar-ny *disciplinare*.
dysertacya *f* tesi *f* di laurea.
dysharmonia *f* dissonanza *f*.
dyskretny *discreto*, prudente, cáuto.
dys-kutować *abboccarsi*, discórrere; -kurs *m* discorso *m*.
dyspo-nować *disporre*, apparecchiare, preparare; -nowany *disponibile*; -zycya *f* disposizione *f*, ordinanza *f*.
dyszcé *ansare*; *fig.* *gémere*.
dyszel *m* timone *m*.
dyszkant *m* soprano *m*.
dywan *m* tappeto *m*.
dywizya *f* divisione *f*.
dzban *m* brocca *f*, boccale *m*, órcio *m*.
dzbanuszek *m* orciolletto *m*, orciolino *m*.
dzdzównica *f* lombrico *m*.
dzdzysty *piovoso*, piovigginoso.
dziać się *accadere*, succédere, avvenire, seguire.

dziad *m* nonno *m*, ávolo *m*; vecchio mendicante *m*; -ek *m* nonno *m*; staccianoci *m*, *inv*.;
 -owina *m* vecchiuccio *m*; -owizna *f* avito patrimonio *m*; -owski *di nonno*; -unio *m* nonnino *m*; -yga *m* vecchio accat-tone *m*.
dział *m* parte *f*, divisione *f*; ~ wodny *spartiacque* *m*; -ać *agire*, fare, operare; -acz *m* fattore *m*, autore *m*; -alny *attivo*; -alność *f* attività *f*.
działanie *n* azione *f*, operazione *f*.
działo *n* cannone *m*.
dziars-ki *bravo*, prode, vispo, brioso, desto; -kość *f* vivacità, lestezza, disinvoltura *f*, brio *m*.
dziasło *n* gengiva *f*.
dziatki *pl.* fanciullini, bambinelli *m*, *pl*.
dzicz *f* contrada *f* selvaggia; -cé *insalvatighire*, divenir selvatico, selvaggio; -ek *m* álbero *m* selvatico.
dzyczyzna *f* selvaggina *f*.
dzida *f* lancia *f*, asta *f*.
dzie-ciátko *n* fanciullino *m*, par-goletto *m*; -cię *n* bambino *m*, fanciullo *m*; -cięcy *bambinesco*, infantile, puerile.
dziecielina *f* timo *m*.
dzie-cinnieć *infanciullire* *rim-bambire*; -cinność *f* puerilità *f*, bambinaggine *f*; -cinny *bambinesco*; -ciństwo *n* puerizia *f*, infanzia *f*; -ciobójca *m* infanticida *m*; -ciobójstwo *n* infanticidio *m*.
dzieciól *m* picchio *m*.
dziecko *n* fanciullo *m*, bambino *m*.
dziedzic *m* erede *m*, proprietario *m*; -ctwo *n* eredità *f*; -czka *f* erede *f*; -czność *f* ereditarietà *f*; -czny *ereditario*; -czyć *ereditare*.
dziedzierzawa *f* stramonio *m*.

dzie-dzina *f* territorio *m*, campo *m*; -dziniec *m* cortile *m*, corte *f*

dzieg-ciarnia *f* luogo dove si fa il catrame; -ciarz *m* colui che fa il catrame; -ciowy di catrame -ieć catrame *m*.

dziegiel *m* angelica *f*.

dzieje *pl.* storia *f*, fatti, atti, fasti *m, pl.*

dziejo-pis *m* storiografo *m*, storico *m*; -pisarski di storico; -pisarstwo *n* lo scrivere la storia; -wy stòric.

dzlękj *pl.* ringraziamento *m*, grazia *f*, ricompensa *f*.

dziekan *m* decano *m*; -at *m* decanato *m*.

dziek-czynienie *n* ringraziamento *m*; -czynny ringraziatorio; -ować ringraziare, render grazie.

dziel-enie *n* il dividere, lo spartire; -ieć dividere, spartire; dzielić się dividersi; -na (liczba) *f* dividendo *m*; -nica *f* quartiere *m* (della città); -nik *m* divisore *m*; -ny valoroso, fermo, forte, valente; -ność *f* valore *m*, valentia *f*, forza, virtù *f*.

dziełko *n* opuscolo *m*; operetta *f*.
dzieło *n* opera *f*; fatto *m*, azione *f*.

dzień *m* giorno *m*, di *m, inv.*; ~ powszedni giorno *m* di lavoro; ~ śadny il di del giudizio; ~ święteczny festa *f*, giorno *m* di festa.

dziennik *m* giornale *m*, diário *m*; -arski giornalistico; -arstwo *n* giornalismo *m*; -arz *m* giornalista *m*.

dzienny diurno, quotidiano.

dziergać fare nodi, annodare.

dzierlatka *f* lódola *f* capelluta.

dzier-żak *m* mánico *m* del correggiato; -zawa *f* tenuta *f*, possessione *f*, dominio *m*; -zawca *m* fittaiuolo *m*, appaltatore

m; -zawczyni *f* fittaiuolo *f*; -zawczy possessivo; -żawieć prèndere in affitto, in appalto.
dzierzba *f* strozzatore, laniatore *m*.

dzierzyć tenere, possedere.

dziesią tak *m* pezzo *m* da dieci centesimi, diecino *m*; -tka *f* dieci, -tkować decimare; po-te in decimo luogo; -ty decimo.

dziesię-ć dieci; -cina *f* décima *f*; -ciobok *m* decagono *m*; -ciokrotnie decupio; -ciokrotny dieci volte; -ciolecie *n* decennio *m*; -cioletni decenne; -tny decimale.

dziew-czatko *n* ragazzina *f*, ragazzetta *f*; -czę *n* ragazza *f*, fan iulla *f*; -częty da ragazza.

dziewią-tka *f* nove; -ty nono; po-te in nono luogo.

dzie-wica *f* vergine *f*; -wiczny verginale; -wiczność *f* verginità *f*; -wiczny las foresta *f* vergine.

dziewięć nove; -dziesiąt novanta; -dziesięcioletni nonagenário *m*.

dziewięcio-krotny nove volte ripetuto; -raki di nove specie; -ro nove (pezzi).

dziewięć-kroć nove volte; -set novecento.

dziewiętnaście diciannove.

dziew-ka *f* serva *f*, fantesca *f*, ragazza *f*; -karz *m* colui che corre dietro le ragazze; -osłab *m* pronubo; -osłabić andare a chiederne in moglie.

dzieża *f* mádia *f*.

dzik *m* cinghiale *m*; -i selvaggio, selvatico; -ość *f* selvatichezza *f*, ferocia *f*.

dziób *m* becco *m*, rostro *m*; -ać beccare, pizzicare, bezzicare; -aty butterato; -ek *m* becco piccolo *m*.

dzirynt *m* dardo *m*.

dziś, dzisiaj oggi, oggidì.

dzisiejszy d'oggi, odierno.

dziupło *n* il cavo d'un albero.
dziura *f* buco *m*, forame *m*; -**wić**
 forare, bucare; -**wić** divenir
 bucato, bucherellato; -**wy** bu-
 cato, bucherellato.

dziur-ka *f* bucherello *m*, buchino,
 bugigattolo *m*; -**kowatość** *f*
 porosità *f*; -**kowaty** poroso.

dziw *m* meraviglia *f*; -**acki** stra-
 vagante, bizzarro, strano, fanta-
 stico; -**actwo** *n* stravaganza *f*,
 stranezza *f*; -**aczeć** divenir stra-
 vagante, fantastico; -**aczka** *f*
 donna fantastica, stravagante *f*;
 -**ak** *m* originale *m*, uomo fanta-
 stico bizzarro.

dzi-wić meravigliare; -**wny** stra-
 no, meraviglioso, sorprendente,
 straordinario.

dziwo *n*, -**lag** *m* prodigio *m*, mo-
 stro *m*, portento *m*; -**twór** *m*

mostro *m*; -**twórca** *m* tanza-
 turgo *m*; -**wisko** *n* meraviglia *f*,
 prodigio *m*.

dżuma *f* peste *f*.

dźwię-czeć sonare, risonare;
 -**czność** *f* sonorità *f*; -**czny**
 sonoro.

dzwi-gać, **dźwignąć** alzare, le-
 vare, sollevare; -**gać** się solle-
 varsi, alzarsi; -**guła** *f* leva *f*.

dzwon *m* campana *f*; -**ek** *m* cam-
 panello *m*.

dzwon-niarz, -**nnik** *m* campanaro
m; -**nię** sonare le campane;
 -**nnica** *f* campanile *m*; -**nko**-
 waty campaniforme.

dzwono *n* quarto *m* d'una ruota.
dzwono, **dzwonko** *n* ryby un
 pezzo di pesce.

dzyndzyk cióndolo *m*.

E.

echo *n* eco *f* (*plur.* gli echi).

edukacya *f* educazione *f*.

edukacyjny educativo.

edykt *m* editto *m*, bando *m*.

Egipcyanin *m* egiziano *m*.

Egipt *m* Egitto *m*.

egzaltować esaltare, esagerare.

egzamin *m* esame *m*; ~ **dojrza-**
 łości esame *m* di licenza; -**acyj-**
 ny d'esame; -**ować** esaminare.

egze-kucya *f* esecuzione *f*; -**ku-**
 cyjny esecutivo.

egzemp-laryczny esemplare;
 -**larz** *m* esemplare *m*.

egzorcyta *m* esorcista *m*.

egzotyczny esotico.

egzy-stencya *f* esistenza *f*; -**sto-**
 wać esistere.

ekliptyka *f* eclittica *f*.

ekonom *m* economo *m*; -**iczny**
 economico.

ekskomu-nika *f* scomunica *f*;
 -**nikować** scomunicare.

ekskursya *f* escursione *f*.

ekspe-dycya *f* spedizione *f*;
 -**dyować** spedire, inviare; -**dy-**
 tor *m* spedizioniere *m*.

ekspensa *pl.* spesa *f*, dispéndio *m*.

eksperyment *m* esperimento *m*.

eksplikacya *f* spiegazione *f*,
 esplicazione *f*, dichiarazione *f*;
 -**kować** esplicare, illustrare.

eksploat-acya *f* espletazione *f*,
 sfruttamento *m*; -**ować** esple-
 tare, sfruttare.

eksport *m* esportazione *f*; -**acya** *f*
 esportazione *f*; -**ować** esportare.

ekstrakt *m* estratto *m*.

ekwipaż *m* equipaggio *m*.

elastycz-ność *f* elasticità *f*; -**ny**
 elastico.

ele-ganćik *m* zerbinotto, bellim-
 busto *m*; -**gancki** elegante;
 -**gancya** *f* eleganza *f*, pompa,
 magnificenza *f*; -**gantka** *f*
 donna *f* elegante.

ele-gia *f* elegia *f*; -gijny elegia *co*.
 elek-cya *f* elezione *f*; -cyjny
 elettivo; -torski elettorale, di
 elettore; -torstwo *n* elettorat *m*.
 elektry-czność *f* elettricità *f*;
 -czny elettrico; -zować elet-
 trizzare.
 element *m* elemento *m*; -arny
 elementare; -arz abbecedario
m, abc *m*, *inv.* [tico. [tico.
 elip-sa *f* ellissi *f*; -tyczny ellit-
 Elzbieta *f* Elisa *f*.
 emalia *f* amalto *m*.
 eman-cypacya *f* emancipazione *f*;
 -cypantka *f* emancipata *f*; -cy-
 pować emancipare.
 emeryt *m* emérito *m*, pensionato *m*.
 emerytura *f* pensione *f*.
 emi-gracya *f* emigrazione *f*; -gra-
 cyjny d'emigrazione; -gran-
 tka *f* emigrata *f*.
 emi-saryusz *m* emissário *m*;
 -sya *f* emissione *f*.
 empiryczny empirico.
 encyklika *f* enciclica *f*.
 encyklope-dya *f* enciclopedia *f*;
 -dyczny enciclopedico.
 enema *f* clistere *m*, serviziale,
 lavativo *m*.
 energia energia *f*.

energiczny energico.
 entuzy-asta *m* entusiasta *m*;
 -astyczny entusiastico.
 epiczny epico.
 epidemiczny epidemico.
 epileptyk *m* epilettico *m*.
 epistola *f* epistola *f*, lettera *f*.
 epizod *m* episódio *m*.
 epopeja *f*, epos *m* poema *m* epico.
 erekcyja *f* erezione *f*, fondazione *f*.
 eskadra *f* squadra *f*.
 eskorta *f* scorta *f*.
 estetyczny estetico.
 etnograf etnografo *m*.
 etykieta *f* etichetta *f*.
 etymolog-ia *f* etimologia *f*;
 -iczny etimologico.
 Eugeniusz *m* Eugenio *m*,
 Euro-pa *f* Europa *f*; -pejszyk
m europeo *m*; -pejski europeo.
 ewan-gelia *f* vangélo *m*; -gelicki
 evangelico; -gelik *m* prote-
 stante *m*; -geliczka *f* donna *f*
 protestante.
 ewentu-alność *f* eventualità *f*;
 -alny eventuale.
 ewidencya *f* evidenza *f*.
 ewikcyja *f* garanzia *f*, sicurtà *f*.
 mallevadoria *f*.
 ewolucya *f* evoluzione *f*.

F.

fabry-ka *f* fábrica *f*; -kacya *f*
 fabbricazione *f*; -kować fab-
 bricare, fare.
 fabuła *f* fávola *f*.
 face cya *f* facézia *f*, motto *m*, det-
 to arguto e piacevole; -cyonat
m faceto *m*, burlone *m*, buffo-
 ne *m*.
 facyata *f* facciata *f*, parte *f*
 anteriore.
 facyen-da *f* cámoio *m*, baratto
m; -dować barattare, cambiare
 una cosa con un'altra.
 fajans *m* maiolica *f*.

faj-czarnia *f* fumatoio *m*, stanza
f per fumatori; -ka *f* pipa *f*.
 fajerka *f* braciere *m*.
 fakt *m* fatto *m*; -or *m* fattore
m, agente *m*, sensale *m*; -orka
f mezzana, ruffiana *f*; -orować
 fare il sensale.
 faktyczny effettivo.
 fakultet *m* facoltà *f*.
 fala *f* onda *f*, flutto, cavallone *m*.
 falcować piegare.
 falisty ondeggiante, ondato, on-
 doso.

- fal-d** *m* *piega f, crespa f; -dować* incespare; *-dzisty* pieno di pieghe.
- falsz** *m* *falsità f, falso m; -erstwo* *n* falsificazione *f; -erz* *m* falsario *m, falsificatore m, contraffattore m; -ować* falsare; falsificare, adulterare; *-ywy* falso; *-ywość* *f* falsità *f*.
- fami-lia** *f* famiglia *f, stirpe, schiatta f; -liant* *m* uomo di buona famiglia; *-liarny* familiare; *-lijny* di famiglia.
- fana-tyczny** fanatico; *-tyzm* *m* fanatismo *m; -tyzować* fanatizzare.
- fanfaron** *m* spaccone *m, millantatore m; -ować* vantarsi, millantarsi, vanagloriarsi.
- fanta-sta** *m* fantasticone *m; -styczność* *f* fantasticheria *f; -styczny* fantastico; *-zya* *f* fantasia *f, capriccio, ghiribizzo m; -zyować* fantasticare.
- fantować** pignorare.
- fara** *f* parróchia *f*.
- farny** parrocchiale.
- far-ba** *f* colore *m, tinta f; -biarz* *m* tintore *m; -biarnia* *f* tintoria *f; -bierstwo* *n* l'arte *f* del tintore; *-bisty* colorato; *-bnik* *m* materia *f, sostanza f colorante; -bować* tingere; *-bowany* tinto, colorito.
- farmaceuta** *m* studente *m* in farmacia.
- fartuch** *m* grembiale *f*.
- fary-zejski** farisaico; *-zeusz* *m* fasa *f* botte *f*. [fariséo *m*.]
- fasada** *f* facciata *f*.
- faska** *f* barile *m*.
- fasola** *f* fagiuolo *m*.
- fason** *m* forma *f, foggia f*.
- fastry-ga** *f* imbastitura *f, cucitura abbozzata f; -gować* imbastire
- fatałaszk** *pl* frasche *f, pl; bagatelle f, pl; bazrecole f, pl*.
- fata-lista** *m* fatalista *m; -lność* fatalità *f, strano accidente*
- m; -lny* fatale, spiacevole, funesto.
- faty-ga** *f* fatica *f; -gować* incommodare, faticare, stancare.
- fawo-ryt** *m* favorito *m; -ryty* *pl* barbeta *f* delle guance; *-ryzować* favorire, favoreggiare; *puh!* vergogna! [giare.]
- febr-a** *f* febbre *f; -owy* febbrile.
- fech-tmistrz** *m* maestro *m* di scherma; *-tować* *się* tirare di scherma, combattere.
- feldmarszałek** *m* maresciallo *m* di campo.
- felieton** *m* appendice *f*.
- feralny** ferale, lunesto.
- fery-alny** feriale; *-e* *pl* vacanze *f, pl; ferie f, pl*.
- festyn** *m* festa *f, festino m*.
- fiakier** *m* vetturino *m*
- figa** *f* fico *m*.
- fig-iel** *m* cèlia *f, scherzo m, beffa f, burla f; -larny* buffo, faceto, giocoso; *-larność* lepidezza *f; -larz* *m* burlone *m, celiatore, buffone m; -lować* celiare, scherzare, ruzzare.
- figo-waty** a guisa di fico; *-wy* del fico.
- figu-ra** *f* figura *f, forma, immagine f; -ralny* figurato, simbolico; *-rant* *m* comparsa *m; -rować* figurare.
- fik-cya** *f* finzione *f; -cyjny* inventato.
- filantrop** *m* filántropo *m; -lijny* filantropico.
- filar** *m* pilastro *m; fig.* colonna *f, sostegno, appoggio m*.
- filia** *f* succursale *f, filiale f*.
- filigran** *m* filigrana *f*.
- Filip** *m* Filippo *m*.
- filizanka** *f* tazza *f, chicchera f*.
- filolog** *m* filólogo *m; -ia* *f* filologia *f; -iczny* filologico.
- filozof** *m* filósofo *m; -ia* filosofia *f, -iczny* filosofico; *-ować* filosofare.
- filut** *m* furbacchione *m, mariuolo m, briccone m; -erny* furbo,

- scaltro; -erya *f* briconata *f*,
monelleria, birbonata *f*; -ka *f*,
birbona, briconna, briconella *f*.
fimfa *f* smórfia *f*, capriccio *m*;
affronto, smacco *m*.
final *m* finale *m*.
finan-se *pl.* finanze *f*, *pl.*; -sista
m finanziere *m*; -sowy finan-
ziário.
Finlandczyk *m* Filandese *m*.
Finlandya *f* Finlândia *f*.
fioki *pl.* fiocco *m*, nappa *f*.
fio-lek *m* violetta *f*; -let *m* vio-
letto, paozzazzo *m*; -letowy vio-
láceo, pavonazzo.
firanka *f* cortina *f*, tenda *f*.
fircyk *m* damerino *m*, frasca
fraschetta *f*; -owaty fátuo.
firm-a *f* ditto *f*.
fiskalny fiscale. [loso.
fistu-la fistola *f*; -Iowaty fisto-
fiszbin *m* stecca *f* di balena.
fizyczny fisico.
fizyognom *m* -ista *m* fisonomista
m; -iczny fisonomico.
fizyolog *m* fisiologo *m*; -ia *f*
fisiologia *f*; -iczny fisiologico.
flacha *f* fiascone *m*.
flaczarz *m* trippaiolo *m*.
flader *m* vena *f*, ondeggiamento
m di colore
fladra *f* pesce pássera *f*; donna
f sporca.
fladrować marezza.
flaga *f* bandiera *f*; rovésccio *m*
d'acqua.
flak *m* budello *m*, intestino *m*.
flaki *pl.* budella *f*, *pl.*; trippa *f*.
flankier *m* tiratore *m*; -ować
scaramucchiare.
fla-sza, -szka *f* bottiglia *f*, fia-
scone *m*; -szczka *f* boccetta
f, fiaschetto *m*.
flegma *f* flemma *f*; -tyczny
flemmatico, moderato, posato.
fle-t *m* flauto *m*; -cista *m* flau-
tista *m*.
flis *m* condoliere, barcaiuolo;
-ować dirígere una góndola,
una barca, remare.
- floresy *pl.* ghirgoro *m*
floret *m* fioretto *m*.
flota *f* flotta *f*, squadra, armata
navale *f*.
flotylla *f* flottiglia *f*.
fluksya *f* flussione *f*, catarro *m*.
fochy *pl.* smórfia *f*; cattivo
umore *m*.
folg-a *f* foglia *f*; lenimento *m*,
mitigazione *f*, sollievo, conforto,
ristoro *m*; -ować alleggerire,
sggravare, alleviare.
folial *m* in folio *m*.
folować gualcare.
folusz *m* gualchiera *f*.
foluszniak *m* gualchieraio *m*.
fol-wareczny *m* appartenente a
un podere; -wark *m* masseria *f*,
casa *f* del fattore o di una
possessione.
fonograf *m* fonografo *m*.
fontanna *f* fontana *f*.
fontaż *m* cappio *m*, nodo fatto
di nastro.
fora! via, fuori, váttene!
for-emny regolare; -emność *f*
regolarità *f*; -macya *f* forma-
zione *f*; -malista *m* pedante
m; -malność *f* formalità *f*;
-malny formale, preciso, posi-
tivo; -mat *m* formato *m*, sesto *m*.
for-nierz *m* formatore *m*, getta-
tore; -mować formare, fog-
giare; -mula *f* fórmula *f*; -mu-
larz *m* formulário *m*.
fornal *m* staffiere *m*.
fornie-ra *f* tarsia *f*, impiallaccia-
tura *f*; -rować impiallacciare,
intarsiare.
forpoczta *f* avamposto *m*.
fór-sa *f* sforzo *m*; -sować ado-
prare, affaticare; -sować się
fare tutti i suoi sforzi, affaticarsi.
forte-ca *f* fortezza *f*, rocca *f*;
-czka *f* forte *m*.
fortel *m* astuzia *f*, strattagemma
m, artificio *m*, ripiego *m*.
fortepian *m* pianoforte *m*.
fortyan *m* portinaio *m*.
Fortunat *m* Fortunato *m*.

- fortyfikacya** *f* fortificazione *f*;
 -kować fortificare.
forys *m* battistrada *m*, atten-
 dente *m*.
forytować promuóvere, favorire,
 protéggere.
fosa *f* fossa *f*.
fosfor *m* fosforo *m*; -an *m* fo-
 sfato *m*.
fosforowy fosforico.
fotograf *m* fotógrafo *m*; -ia *f*
 fotografia *f*, ritratto *m*; -iczny
 fotografico; -ować fotografare,
 ritrarre.
fracht *m* cárico *m*, porto *m*.
framuga *f* nicchia *f*.
Franciszek Francesco *m*, Cecco *m*.
Franciszkanin *m* Francescano *m*.
fran-cuski francese; -cuzczyzna
f francesismo *m*; -cuz *m* fran-
 cese *m*; -cya *f* Francia *f*.
frankować francare.
frant *m* furbacchione *m*, volpone,
 marinolo *m*; -owski furbetto,
 astuto, scaltro.
fras-obliwość *f* afflizione *f*;
 -obliwy affannoso, tristo, mesto;
 -ować affliggere, rattristare,
 accorare, tormentare; -unek *m*
 affanno *m*, afflizione *f*, angó-
 scia *f*.
fraszka *f* bazzecola *f*, bagattella *f*.
frazes *m* frase *f*, modo *m* di dire.
frazeologia *f* frasario *m*.
frendzia *f* frángia *f*.
frekwentant *m* frequentatore *m*.
front *m* fronte *f*, parte *f* anteriore.
froter *m* strofinatore *m*.
frukt *m* frutto *m*.
frunąć volare in alto.
fryc *m* novizio *m*; -ować min-
 chionare un novizio.
Fryderyk *m* Federico *m*.
fryga *f* tróttola *f*.
- fry-maroczyé** trafficare, barattare,
 cambiare; -mark *m* baratto *m*,
 cámbio *m*, tráffico *m*.
fryz *m* frégio *m*.
fry-zować pettinare, acconciare
 i capelli, rilsciarsi; -zura *f*
 pettinatura *f*; -zyer *m* parruc-
 chiere *m*; -zyerka *f* pettina-
 trice *f*.
fuga *f* incastratura *f*, commetti-
 tura *f*.
fujara *f* zampogna *f*, zúfolo *m*;
 (*fig.*) babbéo *m*.
fuk-ac sgridare, usar villanía ad
 uno; -liwy brontolone.
funda-cya *f* fondazione *f*; -ment
m fondamento *m*; -mentalny
 fondamentale; -torcka *f* fonda-
 trice *f*.
fundować fondare, erigere, in-
 stituire, fabbricare.
fundusz *m* fondo *m*, capitale *m*.
funk-cya *f* funzzone *f*; -cyona-
 ryusz *m* funzionario *m*; -cyo-
 nować fúngere; funzionare.
funt *m* libbra *f*.
fura *f* carrata *f*, carrettata *f*.
furaż *m* forággio *m*.
furażerka *f* berrettino *m*.
furkać frullare.
fur-man *m* barocciáio *m*, coc-
 chiere, vetturino *m*; -manió
 fare il mestiere del carrettiere,
 del vetturino; -mánka *f* car-
 retta *f*, carro *m*, vettura *f*;
 -manstwo *n* mestiere *m* di coc-
 chiere.
fusy *pl.* fondaccio *m*, feccia *f*.
futurał *m* fódero *m*, astuccio *m*,
 custodia *f*.
futro *n* pelle *f*, pelliccia *f*.
futować foderare di pelle.
fuzya *f* fucile *m* da cáccia.

G.

- gab-czak v. pumeks; -czasty spugno-
sità f.
gabinet m gabinetto m, studio m;
-owy di gabinetto.
gab-ka f spugna f; boccuccia f;
-kowaty v. gabczasty; -ko-
watość v. gabczastość.
gacek v. nietoperz.
gach m drudo m, cicisbéo m.
gacie, gatki pl. mutande f, pl.
gad m réttile m.
gada-ć parlare, favellare; -cz m
parlatore m, chiacchierone m;
-nina f chiacchierata f, diceria
f; -tliwy chiacchierone, loqua-
ce; -tliwość f chiacchiera f,
loquacità f.
gadka f discorso m.
gadu, gadu ciarlando di diverse
cose; -lski loquace; -la m chiac-
chierone m, ciarlone m, cicalo-
ne m; -lstwo n chiacchierata
f, ciarlata f, cicalata f.
gadzina f réttile m, serpente
velenoso m.
gagatek m fedele amico m; fig.
bello imbusto.
gać coprire di foglie
gaisty fronzuto, boscoso.
galk m boschetto m.
gajówka f capinera f.
gajowy guardaboschi m, inv.
galant m uomo galante, zerbino
m; -ernik m chincagliere m.
galar m galera f, barca f a remi.
galare-ta f gelatina f; -towaty
gelatinoso.
galas m (noce f di) galla f, gal-
losza f.
gala-ż f ramo m; -zka f ramo-
scello, ramicello m, frascetta f.
galeczka f pallottoletta f, pal-
lottolina f.
galernik m galeotto m.
galerya f galleria f, lóggia f.
galezisty ramoso.
- gal-gan m cencio m, straccione
m; -ganiarz m cenciaiolo m;
-ganlarka cenciaiuola f;
-ganowaty stracciato; demora-
lizzato; -gański cencioso; me-
schino, cattivo; -gaństwo n
miséria f, cenciume m.
Galicya f Galizia f.
galicyjski di Galizia.
galimatyasz m garbúglio m.
galka f palla f, pallottola f;
~ muszkatołowa f noce f mo-
scata; ~ oczna f bulbo m del-
l'occhio.
galon m passamano m; -ować
gallonare. [loppare.
galop m galoppo m; -ować ga-
galosz m caloscia f.
galowy di gala.
galwa-niczny galvanico; -nizo-
wać galvanizzare.
gama f scala f, -gamma m.
gamoń m scimunito m.
gam-rat m drudo m; -ratka f
druda f.
ganek m balcone m, verone m.
gangrena f cancrena f.
ganić biasimare, disapprovare.
ganciel m biasimatore m; -ka
f biasimatrice f.
gap m balocco m, babbuasso m;
-ić się na guardare a bocca
aperta, baloccarsi.
garb m gobba f, gobbo m; -acieć
aggobbire, ingobbire.
garbar-czyk m garzone m del
conciapelli; -nia f cóncia f;
-stwo n l'arte f dei conciatori.
gar-barz m conciatore m; -baty
gobbo; -bić się incurvarsi,
piegarci; -bnik m concino m;
-bować conciare (pelli); -bus
m gobbo m.
garde-roba f guardaroba f; -ro-
bianka f cameriera f.
gardłacz m gozzuto; strillone m,
urlone m.

gard-ło *n gola f*; -łować *esporsi alla morte, correre a rompicollo verso la morte*; -łowy *della gola*.

gardzi-ć *kim sdegnare, disprezzare*; -ciel *m disprezzatore m*; -cielka *f disprezzatrice f*.

gardziel *f esófago m*.

garkuchnia *f bétola f, taverna f*.

garnąć *trarre a sè, raccogliere, ~ się do kogo stringersi ad uno, unirsi con esso*.

garn-arnia *f fabbrica f di stoviglie*; -carstwo *n mestiere m del pentolaio*; -carz *m pentolaio m*; -czek *m vasino, vasetto m*; -ek *m vaso m, pentolo m*; -iee *m misura f di capacità*.

garni-rować *guarnire, fregiare*; -tur *m guarnitura f*.

garść *f una manata f, un pugno pieno m*.

gasi-ćspégnere, *estinguere*; -ciel *m spegnitore m*; -dło *m spegnitore m*.

gąsiec *n pápero m, paperino m*.

gąsiec-nica *f brucó m*; -nicznik *m vespa f, icneumone, specie di calabrone*.

gąsior *m pápero m*.

gasnąć *spegnersi, estinguersi*.

gaszcz *m folto m*; féccia *f, fondaccio m*.

gątki *pl. mutande f, pl.*

gąfun-ek *m spécie f, sorte f, maniera f*; -kować *assortire*; -kowy *specifico*.

gawę-da *f chiacchierata f*; -dziarz *m chiacchierone m, ciarlone, cicalone*; -dzić *chiacchierare, ciarlare, cicalare*.

gawiedź *f plebaglia f, turba f di popolo*.

gawron *m mulacchia f*; balordo *m, goffone m*; -ić się *guardare a bocca aperta, stare a bada*.

gazowy *gasoso*.

gaza *velo m*.

gaża *pagaf, stipéndio m*.

gaze-ciarski *di gazzetta*; -ciarstwo *n giornalismo m*; -ciarz *m giornalista m*; -ta *f giornale m, gazzetta f*.

gbur *m contadino m, villanzone m, uomo rozzo, tânghero m*; -owacieć *inzotichire*; -owatość *f rozzezza f, zotichezza, rustichezza f*; -owaty *rozzo, zótico, rustico*.

gdakać *schiamazzare, chiocciare*.

gdula *f ciclamino m*.

gdý *quando, dopo che, allorchè*.

gdýby *se*.

gdý-rać *brontolare, rinfacciare, rampognare*; -racz *m brontolone m*; -rliwość *f rampognamento m, rimbrotto m*.

gdýż *perchè, imperocchè*.

gdziedowe, *ove*; -kolwiek *ovunque*; -niegdzie *qua e là, in diversi luoghi*.

geba *f bocca f*; -l *m linguaccia f, spaccone*; -ty *linguacciuto, spaccone*.

geńdź-ba *musica f*; -biarz *m musico m*.

geg, gegot *m schiamazzo m*.

gegać *schiamazzare*.

gemza *f camóscio m*.

genera-l *m generale m*; -licya *generalità f*.

Genewa *f Ginevra f*.

geniusz (-a) *m génio m*; ~ (-u) *ingegno m*.

Genueńczyk *m Genovese m*.

geo-dezya *f geodesia f*; -graficzny *geografico*.

geo-logia *f geologia f, -logiczny geol gico*; -metryczny *geometrico*.

germański *germanico, tedesco*.

geś *f oca f*.

geś-cieć, gestnąć *divenire spesso, fitto*; condensare; -ciuchny *molto spesso, denso*.

gesi *d'oca*.

ić *gesiego andar in fila*.

gesior, gąsior *pápero m*.

geśl *f liuto m*; -arz *m liutista m*.

gęst-ość *f* spessore *m*, densità *f*;
-wina *f* folto *m*.

gesto *m* gesto *m*; -ykulacya *f*
gesticolazione *f*; -ykulować
gesticolare.

gęsty denso, spesso.

giąć piegare, curvare.

gib-ki pieghevole; -kość *f* pie-
ghevolezza *f*.

giel-da *f* borsa *f*; -dzista *m* bor-
sista *m*.

giermek *m* scudiere *m*.

gięty pieghevole, flessibile;
-kość *f* pieghevolezza *f*, flessi-
bilità *f*.

giez (gza) *m* assillo *m*.

gzy *pl.* ruzzo *m*.

gil *m* monachino (uccello) *m*.

giloty-na *f* ghigliottina *f*; -no-
wać ghigliottinare.

gimna-styczny ginnastico; -styk
m ginnasta *m*.

gimna-zyalny ginnasiale; -zya-
sta *m* studente *m* ginnasiale;

-zyum *m* ginnasio *m*, liceo *m*

ginać perire, andare in rovina,
scomparire.

gips *m* gesso *m*; -ować ingessare.
gipsowy di gesso.

giser *m* fonditore *m*; -nia *f* fon-
deria *f*.

gitara *f* chitarra *f*.

głęb1. fondo, profondo, interno
m; 2. *m* torsolo *m*, tronco *m*.

gład-ki liscio; -kość *f* liscezza
f; -ysz *m* damerino *m*, donna-
iuolo *m*; -yszka *f* belladonna *f*.

gładzie lisciare, pulire, levigare

glans, glanc *m* lustro *m*, lúcido
m; -ować lustrare; -owny lu-
cido, rilucente.

głaskać accarezzare.

głaz *m* pietra *m*, róccia *f*.

glazura *f* smaltatura *f*.

gleba *f* suolo, terreno *m*.

głę-bia, bokość *f* profondità *f*,
bassezza *f*; -boki profondo,
basso.

głejt *m* salvacondotto *m*.

gliu *m* alluminio *m*.

glin-a *f* argilla *f*, terra *f* argil-
losa; -iany d'argilla; -lasty
argillaceo, argilloso; -ka *f* terra
f argillosa.

glista *f* ascaride *m*, lombrico *m*.

glob *m* globo *m*.

głód *m* fame *f*; -nieć affamare,
aver fame.

głodny affamato, che ha fame.

głodzić far patire la fame.

głóg *m* biancospino *m*.

głogowiec *m* farfalla bianca *f*.

głogowy di biancospino.

głos *m* voce *f*; -ić annunziare,
proclamare, cantare; -iciel *m*
annunziatore *m*, proclamatore
m; -icielka *f* annunziatrice *f*,

proclamatrice *f*; -ka *f* lettera *f*;
zabrać głos prendere la parola.

gło-śnia *f* glottide *f*; -śny alto,
sonoro, chiaro; -śno ad alta
voce; -sować votare, dare il
suo voto; -sowy vocale.

głowa *f* testa *f*, capo *m*; co głowa
to rozum tanti capi tante sen-
tenze; pobić na głowę rom-
pere, sconfiggere il nemico;

wbić sobie w głowę cacciare
in capounacosa; głową przy-
płacić pagare il fio colla testa;

mieć w głowie aver q. c. pel
capo; głowa cukru pan *m* di
zucchero; trupia głowa testa *f*
di morto.

głowizna *f* testa *f* di maiale,
di cinghiale.

główka *f* capolino *m*, testolina
f, testina *f*.

gło-wnia *f* fizzo *m*; lama *f* della
spada -wnie principalmente;

-wny; principale, capitale, pre-
cipuo.

głu-chnąć assordire; -cho sorda-
mente; -choniemy sordomuto;

-chość *f* sordità *f*; -chowaty
duro d'orecchio, sordastro;

-chowatość *f* sordaggine *f*;
-chy sordo.

głu-pi stupido, stolto, scimunito;

-piec *m* scimunito *m*, babbéo,

- scioccone** *m*; -pleć divenire stúpido, sciocco, istupidire; -piuteńki balordo; -powatość *f* sciocchezza *f*; -powaty sciocco, scémpio; -pstwo *n* stupidagine *f*, stupidità *f*.
głu-szec *m* urogallo *m*; -szec as-ordire; -szyć assordare, stordire.
gmach *m* edificio *m*.
gmatwa-ć confóndere, imbrogliare, ingarbugliare; -nina *f* guazzabuglio *m*, imbróglio *m*, confusione *f*.
gmerać frugare, razzolare.
gmeranina *f* frugamento *m*.
guin *m* volgo *m*, popolino *m*, plebe *f*; -a *f* comune *m*; -ność *f* volgarità *f*, trivialità *f*; -ny comune, triviale, volgare, plebéo; -owładny democratico; -owładztwo *n* governo *m* democratico
gnać spíngere, cacciare, inseguire.
gnat *m* osso *m*.
gnębi-ć opprimere, prémere, travagliare, sopraffare; -ciel *m* oppressore *m*.
gnładosz *m* baio (cavallo) *m*.
gniady baio.
gniaz-deczko *n* nidino, nidiuzzo *n*; -do *n* nido *m*.
gnić marcire, putrefare, putridire.
gnida *f* lendine *m*.
gnięść (gniotę) rimenare, gramolare, stríngere.
gnie-w *m* cóllera *f*, ira *f*; -wać się indispettirsi, arrabbiarsi, sdegnarsi, esser in collera; wliwy indispettito, iracondo, colerico; -wliwość *f* irascibilità *f*; -wny adirato.
gnieździć się nidificare, fare il nido.
gul-lec *m* scorbuto *m*; -lizna *f* putrefazione *f*, marciume, fraeidume *m*; -lka *f* pera *f* mezza.
- gnol-ć** conciware, pudrefare: -isty pieno di letame.
gnój *m* concime *m*, sterco *m*, letame *m*.
gno-jak *m* scarafaggio *m*; -jówka *f* líquido *m* fetido, scoli *m*, *pl.* del concime; -jownia *f* concimáia *f*.
gnuś-nie-ć divenir pigro, poltrone; -nik *m* poltrone *m*, inśn-gardo *m*; -ność *f* poltroneria *f*, indolenza *f*; -ny pigro, poltrone.
gnyp *m* trincetto *m*.
godło *n* segno *m*, símbolo *m*, motto *m*, emblema *m*.
god-ność *f* dignità *f*; -ny degno, meritevole.
godo-wa-ć banchettare; -wnik *m* invitato *m*, convitato *m*; -wy di festa, di nozze.
gody *pl.* festa *f* di nozze.
godzić aspirare, proporsi; ~ na co ténder lacci a qualche cosa; ~ się z kim riconciliare, riconciliarsi; ~ się na co esser atto, idóneo, degno.
godzi się è lecito, è permesso; -ciel *m* riconciliatore *m*; cielka *f* riconciliatrice *f*.
godzien degno.
godz-ina *f* ora *f*; która ~? che ora è?, che ore sono? -inka *f* oretta *f*.
godzinny che si fa ogni ora.
godzi-wie lecitamente; -wość *f* l'esser lécito; -wy lécito, permesso.
goić guarire, sanare.
gołabka *f* colomba *f*.
gołab *m* piccione *m*, Colombo *m*.
gol-arnia *f* bottega *f* da barbieri; -arz *m* barbiere *m*.
gołę-bi di Colombo; -bica *f* colomba *f*; -bnik *m* piccionáia *f*, colombaia *f*; -bię *n* piccioncino *m*.
golec *m* spiantato, uomo nudo.
gole-ń *f* stinco *m*, tibia *f*; -nio-wy tibiale.

golenie *n* il radere *m*.
goli-broda, golarz *m* barbiere
m; -ć far la barba, radere la
 barba; -zna *f* miséria *f*, po-
 vertà *f*; pianura *f* senza ál-
 beri.
golić się farsi la barba.
goly nudo, ignudo, scoperto,
 povero.
golo-brody imberbe, sbarbato;
 -leż *f* gelicídio *m*; -ść *f* nu-
 dità *f*; pod golem niebem
 all'aria, allo scoperto.
goly jak turecki święty povero
 in canna.
golysz *m* povero diavolo *m*.
gomółka *f* ravigginolo *m*, ca-
 ciola *f*.
gonciarz *m* colui che fa le assi-
 celle.
gończy che corre, corrente;
 ~ list *m* mandato d'arresto.
gon-ić cacciare, inseguire, dar
 la caccia a...; córrere; -iec *m*
 espresso *m*, corriere *m*; -itwa
f corsa *f*.
gout *m* assicella *f*.
góra *f* monte *m*; na górze in
 sul monte, sopra, su; na górze,
 pod górę su, in su, all'inst; **placić**
 z góry pagare anticipa-
 tamente; z góry di su, di
 lassù; czytać z góry leggere
 da principio; mieć górę nad
 kim aver l'ascendenza sopra
 una persona.
góraż nasi i nostri hanno la me-
 glio; z góraż oltre, più di.
gora-co *n* caldo *m*; -coś *f* ca-
 lore, caldo *m*; -cy caldo; *fig.*
 ardente, fervente, focoso; -czka
 febbre *f*; *fig.* uomo dalla testa
 calda, pronto all'ira; -czkowy
 febbrile.
góral *m* montanaro *m*.
gor-czyca *f* senapa *f*; -czyczny
 di senapa.
gorejący ardente, acceso.
górką *f* monticello *m*.
górkowaty montuoso.

gorli-wiec *m* zelatore *m*; -wość
f fervore *m*, zelo *m*; -wy fer-
 vente, zelante.
gór-mistrz *m* capominiera *m*;
 -nictwo *n* scavo *m* delle mi-
 niere; -niczy di miniere, da
 minatore; -nie pomposo, bur-
 banzoso; -nik *m* minatore *m*.
górnolotność *f* burbanza *f*;
 -lotny burbanzoso, pomposo;
 -ść *f* sublimità *f*, superiorità *f*.
górný superiore, alto; *fig.* elevato,
 eccelso.
górować culminare.
gors *m* seno *m*, scollatura *f*;
 -et *m* busto *m*.
gorszyć corrompere la gioventù,
 scandalizzare.
gor-szący scandaloso; -szenie,
 zgorszenie *n* scándalo *m*; -szy
 peggiore; -szyciel, zgorszy-
 ciel *m* corruttore, scadalizza-
 tore *m*.
góry *pl.* montagna *f*.
gorycz *f* amarezza *f*, accora-
 mento *m*; -ka *f* genziana *f*.
goryl *m* gorilla *m*.
gorzałczany d'acquavite; -ka
f acquavite *f*.
gorzeć ardere, bruciare, accen-
 dersi.
gorzej peggio.
gorzel-nia *f* distilleria *f*; -nik
m distillatore *m*.
gorz-kawy amarognolo; -ki
 amaro; -kość *f* amarezza *f*;
 -kie żale *pl.* canto *m* elegiaco;
 -knieć, knać divenire amaro;
 -ko smakować avere un sapore
 amaro; ~ plakać piangere ama-
 ramente.
górzy-stość *f* montuosità *f*; -sty
 montagnoso, montuoso, alpestre.
gość *m* ospite *m*.
gościć ospitare.
gościec *m* artrite *f*, gotta *f*, po-
 dagra *f*.
goś-cina *f* soggiorno *m*. dimora
f in casa altrui, -ciniec *m*
 strada *f* maestra; -cinny ospi-

- tale**; **Izba gościnna** camera *f* dei forestieri; **cinność** *f* ospitalità *f*.
- gospo-da** *f* locanda *f*, ospizio *m*, osteria *f*, albergo *m*; **-da stanać** prendere alloggio; **-darcy** economo, massajo; **-darka** *f* economia *f*; **-darny** economico; **-darność** *f* economia *f*, governo della casa; **-darować**, **-darzyć** amministrare, governare; **-darstwo** *n* economia *f*, governo della casa; **-darz** *m* padrone *m*, oste *m*; **-dyni** *f* padrona *f*, ostessa *f*, massaja *f*; **-sia** buona massaia *f*.
- gotować** preparare; bollire, cuocere; ~ się preparare, apprestarsi.
- gotowany** bollito, lesso.
- gotowizna**, **gotówka** *f* contanti (denari) *m*, *pl*.
- gotowy**, **gotów** pronto; **-wość** *f* prontezza *f*.
- gotycki** gotico.
- goździk**, **gwoździk** *m* garofano *m*.
- gra** *f* giuoco *m*; ~ **w szachy** giuoco degli scacchi *m*, *pl*.
- gra-b** *m* carpine *m*; **-barstwo** *n* mestiere *m* di scavatore; **-barz** *m* scavatore *m*; becchino *m*.
- gra-bić** rastrellare; rubare, rapire; **-biciel** *m* saccheggiatore *m*, depredatore *m*; **-bie** *pl*. rastrello *m*.
- grabież** *f* rapina *f*, saccheggio *m*; **-ca** *m* saccheggiatore *m*, depredatore *m*.
- grabina** *f* legno *m* di carpine.
- grać** giocare.
- grac-a** *f* raschiatoio *m*; **-ować** rastrellare, uguagliare e rinettare i viali col rastrello.
- gracki** bravo, prode, valente.
- gracz** *m* giocatore *m*.
- grad** *m* grandine *f*; ~ **pada** grandina (grandinare).
- gradacya** *f* aumento *m*.
- gradobicie** *n* grandinata *f*
- graduał** *m* graduale *m*.
- grajek** *m* sonatore *m*.
- grama-tyczność** *f* esattezza *f* grammaticale; **-tyczny** grammaticale; **-tyk** *m* grammatico *m*; **-tyka** *f* grammatica *f*.
- gramolić się** salire aggrappandosi colle mani e coi piedi.
- gran** *m* grano *m*.
- grań** *f* spigolo *m*, cantonata *f*.
- granat** *m* granato *m*, melagrana *f*; **-nik** *m* óbice *m*; **-owy** turchino.
- grania-stosłup** *m* prisma *m*; **-sty** angoloso.
- grani-ca** *f* limite *m*, frontiera *f*, confine *m*; **za granicą** all'estero; **-cznik** *m* pietra *f* di confine; **-czyć** confinare; **-czny** di comune, di frontiera.
- granit** *m* granito *m*; **-owy** di granito.
- grasować** infierire, regnare.
- grat** *m* carpame *m*, masserizia *f*.
- gratka** *f* profitto *m* casuale, guadagno *m* inaspettato.
- gratu-lacya** *f* congratulazione *f*; **-lować** congratularsi di qc. con qu.
- gratyfikacya** *f* gratificazione *f*.
- grdyka** *f* pomo *m* d'Adamo.
- gré-cki** greco; **po grecku** alla greca; **-cya** *f* Grécia *f*; **-czyzna** *f* lingua *f* greca, grecismo *m*; **-k** *m* Greco *m*.
- grem-pla** *f* scardasso *m*, cardo *m*; **-plarz** *m* cardatore *m*; **-plo-wać** cardare.
- grenadyer** *m* granatiere *m*.
- Grenlandya** *f* Groenlandia *f*.
- grób** *m* tomba *f*, fossa *f*, avello *m*.
- grobla** *f* argine *m*.
- grobo-wiec** *m* monumento *m* sepolcrale; tomba *f*, mausoleo *m*; **-wisko** *n* sepolcreto *m*; **-wy** sepolcrale.
- groch** *m* pisello *m*; ~ **włoski** cece *m*; **-owisko** *n* pisellajo *m*; **-owiny** *pl*. páglia *f* di piselli; **-owy** di piselli.
- gród** *m* castello *m*, rocca *f*.

grodowy di castello.
grodzić chiudere, circondare di siepe.
grom fulmine *m*, tuono *m*.
groma-da *f* schiera *f*, stuolo *m*, frotta *f*; -**dnie** a schiere, a brigate, in folla; -**dny** numeroso; -**dzię** ammucciare, accumulare, adunare, raccogliere; -**dzki** appartenente al comune.
grom-ię fulminare, tonare; debellare, sconfiggere il nemico; -**iciel** *m* vincitore *m*.
gromki tonante, fulminante.
gromnica *f* candela *f* di cera consacrata.
gromo-bicie *n* temporale *m*; -**chron** *m* parafulmine *m*; -**no-ęny** che porta il fulmine; -**władny** *m* che scaglia il fulmine.
gromowy di fulmine.
groniasty a grappoli.
gronko *n* grappoletto *m*.
grono *n* grappolo *m*; cęrchio *m*, brigata *f*; ~ **nauczycielskie** corpo insegnante *m*.
gronostaj *m* ermellino *m*; -**e** *pl.* pelle *f* d'ermellino.
groszek *m* piselletto; cecino *m*.
grot *m* giacchetto *m*, dardo *m*; la punta di una lancia.
grota *f* grotta *f*, spelunca *f*.
groza *f* terrore *m*, raccapriccio *m*, spavento *m*.
gro-ęba *f* minaccia *f*; -**zię** minacciare; -**ęny** minaccioso; crudo, aspro.
gru-bawy grossetto, grosserello; -**bian** *m* villanzone *m*, grossolano; -**biański** grossolano, zótico, villano; -**biaństwo** *n* rozzezza *f*, grossolanità *f*; **bięć** divenir grosso, ingrossare; -**boęć** *f* grossezza *f*; -**by** grosso, spesso; -**by** zwierz *m* selvaggina *f* grossa.
gruch-ąc tubare, gemere; -**nać** spargersi; cadere; -**ot** *m* fragore *m*, fracasso *m*; -**otać** fraccassare, afracciare; strepare

gruczoł *m* glandula *f*; ~ **łzawy** *m* glandula *f* lacrimale; -**owaty** glanduloso; -**owy** glandulare.
gru-da *f* zolla *f*, tango *m* indurito dal freddo, cammino *m* aspro; -**dka** *f* ziemi zolletta, zollina *f*; -**dniowy** di dicembre; -**dzień** *m* dicembre *m*; -**dzisty** ineguale, zoloso.
grunt *m* fondo *m*, terreno *m*; -**owac** fondare, stabilire; -**owac się** *na* **czem** fondarsi su qc.; -**owe** *n* imposta *f* fondiaria; -**owny** profondo; saldo, sólido, fondamentale; -**owność** *f* profondità *f*, esattezza *f*, solidità *f*; -**owy** fondiario.
gru-pa *f* gruppo *m*; -**powac** aggregare.
gru-sza *f* pero *m*; -**szeczniak** *m* sidro *m* di pere; -**szka** *f* pera *f*.
gruz *m* macerie *f*, *pl.*; -**y** *pl.* rovine *f*, *pl.*
gru-ęzelka *f* grumetto *m*, nodo *m*; -**zła** *f* grumo *m*; -**żlicia** *f* tubercolosi *f*; -**żliczny** tuberculoso.
gryka *f* gran *m* saraceno.
gryf *m* grifone *m*; **mánico** del violino.
gryma-s *m* smórnia *f*; -**się** fare i capricci, avere i grilli; -**ęnica** *f* donna *f* capricciosa; -**ęnik** *m* uomo *m* capriccioso; -**ęny** smorfioso, capriccioso.
grynszpan *m* verderame *m*.
grypa *f* influenza *f*.
grys semolino *m*.
grywać *v.* grać.
gry-ęący caustico, corrosivo; -**zę** morderę; corrodere.
gryz-moła *m* scara occhino *m*, imbrattacarte *m*; -**molię** scarbocchiare scrivacchiare.
gryzonia *pl.* rosicanti *m*, *pl.*
grzac scaldare; ~ **się** scaldarsi.
grzędziel *m* stanghe *f*, *pl.*
grzanie *n* scaldamente *m*, riscaldamentoo *m*.
grzanka *f* fetta *f* di pane abbrustolato; *fig.* fortuna *f*, sorte *f*.

grzazki fangoso, pantanoso.
grzbień *m*: dorso *m*, schiena *f*, dosso *m*; -owy del dorso, dorsale.
grzebać raspere, scavare, razzolare.
grzebień *m* péttine *m*; -niarz *m* pettináio *m*: -niasty crestuto, crestoso.
grzebło *n*: striglia *f*.
grzech *m* peccato *m*; ~ pierworodny *m* peccato originale *m*; ~ śmiertelny *m* peccato mortale *m*.
grzecho-tać sonare; -tka *f* raganella *f*, náccera *f*; -tnik *m* serpente *m* a sonagli.
grzech-ny gentile, cortese, garbato; -ność *f* gentilezza *f*, cortesia *f*, garbatezza *f*, compiacenza *f*.
grzęda *f* aiuola *f*.
Grzegorz *m* Gregório *m*.
grzesz-nik *m* peccatore *m*; -nica *f* peccatrice *f*; -ny peccaminoso; -ność *f* peccabilità *f*; -yé peccare, mancare.
grzęznąć impantanarsi, ficcarsi nel fango.
grzmieć tonare.
grzmi tuona.
grzmocić menar colpi, zombare.
grzmot *m* tuono *m*.
grzyb *m* fungo *m*; -ek *m* piccolo fungo *m*; -iasty, -owaty fungoso; -ieć divenir decrepito; -ień biały *m* nenufaro *m*, ninfea *f* bianca; -obranie il cogliere funghi.
grzy-wa *f* criniera *f* chioma *f*; wacz *m* colombaccio *m*; -wia-stry con lunga criniera.
grzywna *f* marco *m* (otto once), multa *f*.
gubernator *m* governatore *m*, -owa *f* governatrice *f*; -stwo *n*. ufficio *m*, carica *f* del governatore.
gubernia *f* governo *m*; -lny del governo, governativo.

gubić pèrdere, smarrire; **distrą-gere**, sterminare; ~ febręguarire la febbre.
gula *f* bernoccolo *m*, corno *m*.
guma *f* gomma *f*; ~ arabska gomma arabica; ~ elastyczna gomma elastica.
gum-iennik, -lenny *m* colui che ha cura di far riporre le biade; -no *n* aia *f*, granáio *m*.
gumo-wać ingommare.
gumowy gommoso.
gunia *f* sorta di vestimento peloso.
gusla *pl*. magia *f*, malia *f*, stregoneria *f*.
guśla rski di fattucchiere; -rstwo *n* pregiudizi superstiziosi *m*, *pl*. sortilégio *m*; -rz *m* mago *m*, maliardo *m*, fattucchiere *m*.
gust *m* gusto *m*; -owność *f* buon gusto *m*, eleganza *f*; -owny gustoso, gustevole.
guwer-nantka *f* governante *f*; -ner *m* educatore *m*, istruttore *m*.
guz *m* tumore *m*, bózzolo *m*.
guzd-rać się non esser mai pronto, esser lento a vestirsi; -ralski *m*. ciondolone *m*.
guzik *m* bottone *m*.
guziczek bottoncello *m*, bottoncino *m*.
guzik-arstwo *n* l'arte *f* del far bottoni; -arz *m* bottonaio *m*.
guzo-wacieć divenir nocchiuto, nodoso; -waty nodoso, nocchiuto, bernoccolato; -watość *f* l'essere bernoccolato.
gwał-cić violare, rómpere, infrangere; *enie* *n* violazione, infrazione *f*; -ciciel *m* violatore *m*.
gwałt *m* violenza *f*, forza *f*; ~ czynić far forza, violentare, sforzare; *na* ~ dzwonić sonare a martello, a stormo; *na* ~ wo-łać allarmare, gridar accorr uo-mo
gwałtownik *m* violento, impetuoso *m*.

gwaltowność *f* violenza *f*, veemenza *f*.
gwaltowny violento, impetuoso, veemente.
gwałtu! aiuto!
gwar *m* rumore *m*, ronzio *m*; ~ **ptaszą** canto *m* degli uccelletti.
gwara *f* dialetto *m*.
gwaran-cya *f* garanzia *f*; -**tować** garantire.
gwar-dya *f* guardia *f*; -**dyan** *m* guardiano *m*; ~ **Kapucynow** il guardiano dei Cappuccini; -**dzi-sta** *m* soldato (di guardia) *m*.
gwa-rectwo *n* sindacato *m* operaio; **miniera** *f* sociale; -**rek** *m* minatore *m*.
gwarny rumoroso.
gwarzyć chiacchierare, ciarlare, rumoreggiare.
gwiaz-da *f* stella *f*, astro *m*; *fig.* destino *m*, sorte *f*; -**darnia** *f*

osservatorio *m*; -**darski** astronomico *m*; -**darstwo** *n* astronomia *f*; -**darz** *n* astrologo *m*; -**dka** *f* stelletta *f*; -**dozbiór** *m* costellazione *f*; -**dzisty** stellato.
gwint *m* spira *f*; -**ować** bucare, forare una madre vite; -**ownik** *m* maschio *m*; -**ówka** *f* archibuso *m* rigato; -**owany** rigato, scanalato.
gwizd *m* fischio *m*; -**nać**, -**ać** fischiare; -**acz** *m* fischiatore *m*; -**awka** *f* fischio *m*, pffero *m*.
gwoli invece di, a voglia, a cagione, per.
gwózdź *m* chiodo *m*.
gwózdziarnia *f* fabbrica *f* di chiodi.
gzić się assillare, infuriare, smaniare; trastullarsi.
gzik *m* tafano *m*, assillo *m*.
gzymys *m* cornicione *m*.

H.

habit *m* ábito *m* da monaco, tonaca *f*.
Habsburg *m* Asburgo *f*.
haczy-k *m* uncinetto *m*; -**kowaty** uncinato.
haft *m* ricamo *m*; -**arstwo** *n* l'arte *f* del ricamatore *m*; -**arz** *m* ricamatore *m*; -**arka** *f* ricamatrice *f*; -**ka** *f* gancio *m*, oncinio *m*; -**ować** ricamare.
haja *f* pescecane *m*.
hajda-macki brigantesco; -**actwo** *n* brigantaggio *m*, ladro-naggio *m*; -**mak** *m* malandrino *m*, grassatore, masnadiere *m*.
hak *m* oncinio *m*, gancio *m*.
hakowaty fatto a oncinio.
hala *f* páscolo *m* alpestre.
hala-barda *f* alabarda *f*; -**bar-dnik** *m* alabardiere *m*.

halaburda *m* chlassone *m*; attac-cabrighe *m*.
hala-g *m* rumore *m*, chiasso, stré-pito, frastuono *m*; -**śnik** *m* chias-sone *m*; -**sować** strepitare, fare strepito, chiasso, baccano.
halastra *f* plebaglia *f*, canaglia *f*.
hamernia *f* ferriera *f*.
hamo-wać fermare, impedire, frenare; ~ **się** moderarsi, frenarsi, contenersi; -**wnik** *m* guardafreno *m*.
hamul-cowy *m* frenatore *m*; -**ec** *m* freno *m*, scarpa *f*, redina *f*.
hań-ba *f* vergogna *f*, ignominia *f*, disonore *m*; -**biać** ignominioso, diffamante; -**bić** oltraggiare, disonorare; -**bić się** disonorarsi, vituperarsi; -**biciel** *m* disonoratore *m*; -**bicielka** *f* vituperatrice *f*.

- handel** *m* commercio *m*, negozio *m*; ~ **hurtowny** commercio *m* all'ingrosso; ~ **drobiazgowy** commercio *m* al minuto.
hand-larski mercantile; -**larstwo** *n* mercatura *f*; -**larz** *m* mercante *m*; -**lować** commerciare, trafficare, negoziare; -**lowny** commerciale.
hanięb-ny vergognoso, ignominioso; -**ność** *f* infamia *f*.
haracz *m* tributo *m*, dazio *m*.
harap *m* frusta *f*, staffile *m*.
harc *m* scaramuccia *f*; -**ować** scaramucciare; -**ownik** *m* tiratore *m*, scaramuciatore *m*.
hardo insolentemente, arrogantemente; -**mowny** spaccone; -**ość** *f* insolenza *f*, sfacciataggine *f*, arroganza *f*.
har-dy insolente, arrogante, tracotante; -**dzieć** divenir arrogante, insolente.
harf-a *f* arpa *f*; -**larz** *m* arpista *m*.
harmider *m* rumore *m*, baccano *m*, fracasso *m*.
harmo-nia *f* armonia *f*; -**niczny** armónico, armonioso; -**nizować** armonizzare.
harować lavorare come una bestia; ~ kogo *czem* straccare, strapazzare uno.
hart *m* durezza *f*; ~ **duży** fermezza dell'animo; **ować** temperare, indurire; ~ się *awvez-*zarsi alla fatica; -**owność** *f* indurimento *m*.
hasać saltellare, saltare.
hasło *n* parola *f* d'ordine.
haubica *f* ébice *m*.
haust *m* sorso *m*.
hazard *m* azzardo *m*; -**ować** azzardare, arrischiare.
heban *m* ébano *m*; -**ować** dare il color dell'ebano; -**owy** d'ebano.
heb-el *m* pialla *f*; -**larnia** *f* pialatrice *f*; -**lować** piallare; -**lowiny** *pl.* trucioli *m*, *pl.*
- hebr-ajczyk** *m* ebréo *m*; -**ajski** ebraico.
hegemonia *f* sovranità *f*.
hej, hej! evviva! allegria!
hektolitr *m* ettólitro *m*.
hektyk *m* tisico *m*.
helm *m* elmo *m*, elmetto *m*.
Helena *f* Elena *f*.
hemoro-idealny emorroidale; -**idy** *pl.* emorroidi *f*, *pl.*
Henryk *m* Enrico *m*.
heraldyczny araldico; -**dyka** *f* araldica *f*.
herb *m* stemma *m*, scudo *m* gentilizio, insegna *f* di famiglia; -**arz** *m* raccolta *f* di stemmi.
herbat-a *f* tè *m*, thè *m*; -**niczka** *f* teiera *f*.
heretyk, **herezya**, **kacierz** erético *m*.
hermetyczny ermetico.
hero-iczny eróico; -**izm** *m* erofismo *m*.
herold *m* araldo *m*.
herszt *m* caporione *m*, capo banda *m*.
het là, ci, vi, via; -**ka** *f* ronзино (cavallo) *m*; uomo da nulla.
het-man *m* generale *m*, comandante *m* supremo; ~ **wielki** gran generale *m*; ~ **polny** generale *ca* di campo; -**manić** comandare un esercito; -**maństwo** *n* la dignità del Gran Generale.
hiacynt *m* giacinto *m*.
hierar-chia *f* gerarchia *f*; -**iczny** gerarchico.
hiperbola ipérbole *f*, esagerazione *f*.
hipodrom *m* ippodromo *m*.
hipokry-ta *m* ipócrita *m*; -**zya** *f* ipocrisia *f*.
hipo-teczny ipotecário; -**teka** *f* ipoteca *f*; -**tekować** ipotecare.
hipoteza *f* ipótesi *f*.
histo-rya *f* storia *f*; ~ **powszechna** storia universale *f*; -**ryczny** storico; -**ryjka** *f* storieta *f*; -**ryk** *m* storiógrafo *m*.

- Hiszpania** *f* Spagna *f*. [perbo.
Hiszpan *m* Spagnuolo *m*; *fig.* su-
hodo-wać allevare, coltivare,
 educare; -wca *m* allevatore *m*;
 -wła *f* allevamento *m*.
hojdać dondolare.
hoj-ny liberale, generoso; -ność
f liberalità *f*.
hola! olà!
Holandya *f* Olanda *f*.
hołd *m* omaggio *m*; -ować rên-
 dere omaggio; -ownictwo *n*
 sommissione *f*; -owniczý sot-
 tomezzo; -ownik *m* vassallo *m*.
Holenderczyk *m* Olandese *m e f*.
hołoble *pl.* stanghe *f, pl.* d'una
 carretta.
hołota *pl.* plebaglia *f*, poveraglia *f*.
holow-ać rimorchiare; -nik *m*
 rimorchiatore *m*.
hołubiec *m* sorta *f* di danza.
hołysz *m* spiantato *m*, povero in
 canna.
honor *m* onore *m*; -aryum *n*
 onorario *m*; -ować far onore;
 -owość *f* onorevolezza *f*; -owy
 onorifico, d'onore.
horda *f* orda *f*, brigata *f*.
hornista *m* cornista *m*, trombet-
 tiere *m*.
horyzont *m* orizzonte *m*; -alny
 orizzontale.
hospitant *m* uditore *m*.
hostya *f* ostia *f*.
hoży vispo, avéglio, brioso, vi-
 vaco.
hra-bia *m* conte *m*; -bianka *f*
 contessina *f*; -bina *f* contessa *f*;
 -biowski di conte; -bstwo *n*
 contéa *f*. [co.
hreczany, gryeczany di grantur-
 hubka *f* esca *f*.
hucz-eć frémere, mugghiare; -ny
 rumoroso, strepitoso.
- huflec** *m* stuolo *m*, schiera *f*.
hufnal *m* chiodo *m* da terri di
 cavallò.
huk *m* detonazione *f*, fragore *m*,
 strépito, fracasso *m*; -ać, -nąć
 scoppiare, rimbombare risonare.
hula-ć gozzovigliare, far baldófia;
 -ka *m* crapulone *m*; -szczość
f gozzoviglia *f*; -szczy gozzo-
 vigliante.
hul-tać się birboneggiare, bric-
 coneggiare; -taj *m* birbone *m*,
 briccone *m*; -tajka *f* briccona
f; -tajski sciatto, disso uto;
 -tajstwo *n* birboneria *f*, bric-
 conata *f*.
huma-nista *m* umanista *m*; -ni-
 tarny umanitario.
humbug *m* ciarlatanismo *m*.
humor *m* umore *m*; -eska *f* rac-
 conto *m* umoristico; -ystyczny
 umoristico.
hur-ma *f* schiera *f*, folla *f*;
 -mem a frotte, a schiere.
hurt-em in blocco; -ownik *m*
 mercante *m* all'ingrosso.
hu-sarz, -zar *m* ússaro *m*.
huštać dondolare.
huštawka *f* altalena *f*.
hut-a *f* fonderia *f*; ~ żelazna
 ferriera *f*; ~ szklana *f* vetre-
 ria *f*; -arz *m* fonditore *m*;
 -mistrz *m* magoniere *m*; -ni-
 ctwo *n* metallurgia *f*.
hycel *m* scorticatore *m*.
hydrauliczny idráulico.
hygie-na *f* igiene *f*; -niczny
 igienico.
hymen *m* imene *m*, matrimónio
m, nozze *f, pl.*
hymn *m* inno *m*.
hyz *m* brezza *f*, vento *m* in poppa;
 -ować issare.

I.

l e, ed; anche, pure.

ibis *m* ibi *m*.

idea *f* idéa *f*; -I *m* ideale; -lizm *m* idealismo *m*; -lizować *idea-*lizzare; -Iność *f* idealità *f*; -lny ideale.

identy-czność *f* identità *f*; -czny identico; -fikować *identifi-*care.

idy-la *f* idillio *m*; -liczny idillico.

idyom *m* idioma *m*.

Idzi *m* Egidio *m*.

igle-łka *f* piccolo ago *m*; -Inieczka *f* agoráio *m*; -łkowaty *aghi-*forme.

igła *f* ago *m*; ucho igielne *cru-*na *f*; iglica włoska *pugni-*topo *m*.

iglica *f* ago grosso *m*, ago da calza; spola *f* de'tessitori.

Ignacy *m* Ignazio *m*.

igno-rancya *f* ignoranza *f*; -ro-wać ignorare.

igrać *giuocare*, baloccarsi, scherzare, trastullarsi.

igraszka *f* trastullo *m*, giuoco *m*.

igrzysko *n* giuochi *m*, *pl*.

ikra *f* uova *f*, *pl*. di pesce.

ikrzak *m* pesce *m* colle uova.

ikrzyć się *andar* in fregola.

il *m* argilla *f*, marga *f*.

flasty, ilki *argilloso*.

ile quanto.

ile masz lat? quanti anni hai?

ile wiem per quello che io so.

ile... tyle quanto... tanto, altrettanto.

ile-bądź, -kolwiek un numero qualunque; -kroc, -krotnie quante volte? ogni volta che; -krotny di quante volte.

iluminacya *f* illuminazione *f*.

ilu-zoryczny *illusorio*; -zya *f* illusione *f*.

ilo-czas *m* quantità *f* delle sil-labe; -czyn *m* prodotto *m*; -raki

di quante sorte, di quante ma-niere; -rakość *f* diversità *f*; -rako di più sorte, di più ma-niere; -raz *m* quoziente *m*; -ść *f* quantità *f*.

łowa-ty *argilloso*; -tość *f* qua-lità di ciò che è argilloso.

im-tem quanto più... tantopiù; quanto meno... tanto meno.

imać *préndere*, pigliare; ~ się czego *afferrarsi*; *appigliarsi*, *apprendersi*.

imagina-cya *f* immaginazione *f*; -cyjny *immaginario*.

imbier *m* zézero *m*.

imbryk *m* caffettiera, *f*, bricco *m*.

imię *n* nome *m*.

imieniem in nome; di nome.

imię własne *nome m* proprio.

imien-iny *pl*. *onomastico m*; -niec-ka *f* *omonima f*; -nik *m* *omó-*nimo *m*; -ny *nominale*.

imiesłów *m* *participio m*.

imionnik *m* *album m*, *inv*.

imitacya *f* *imitazione f*.

imperator *m* *imperatore m*.

impertynen-cya *f* *impertinenzia f*; -cki *impertinente*.

impet *m* *violenza f*, *veemenza f*; -yczny *violento*, *impetuoso*.

import *m* *importazione f*; -ować *importare*.

improwi-zacya *f* *improvvisazione f*; -zator *m* *improvvisatore m*; -zować *improvvisare*.

inaczej *altrimenti*.

inakszy *altro*, *diverso*.

inauguracya *f* *inaugurazione f*.

indagacya *f* *indagine f*.

indeks *m* *indice m*

indemnizacya *f* *indennità f*.

Indyanin *m* *Indiano m*.

indyk *m* *tacchino m*, *pollo m* di India.

Indye *pl*. *India f*.

indywidu-alsość *f* *individualità f*; -alny *individuale*.

- indziej** altrove, in qualche altro luogo
infan-teryja *f* infanteria *f*; -**terzysta** *m* soldato *m* di fanteria, fantoccino *m*.
infekeya *f* infezione *f*.
informacya informazione *f*.
infula *f* mitra *f*.
infulat *m* prelato mitrato *m*.
ingredyenoje *pl.* ingrediente *m*.
inhalacya *f* inalazione *f*.
inicyatywa *f* iniziativa *f*.
injekcyja *f* iniezione *f*.
inkaust *m* inchiostro *m*.
inno-wierca *m* credente *m* e *f* diversamente; -**wierstwo** *n* professione *f* di un' altra fede.
inny altro, diverso.
inspekeya *f* ispezione *f*.
inspekt *m* pezzo *m* di terra concimata.
instancyja *f* istanza *f*.
instrukcyja *f* istruzione *f*.
instrument *m* strumento *m*; -**alny** strumentale.
instynkt *m* istinto *m*.
insty-tucyja *f* istituzione *f*; -**tut** *m* istituto *m*.
insur-ekcyja *f* insurrezione *f*; -**gent** *m* insorto *m*.
insygnia *pl.* insegne *f*, *pl.*
intell-gencyja *f* intelligenza *f*; -**gentny** intelligente.
intencyja *f* intenzione *f*.
intendent *m* soprintendente *m*; -**ura** *f* soprintendenza *f*.
intercyza *f* scritta *f*.
interdykt *m* scomunica *f*.
interes *m* interesse *m*, affare *m*, negozio *m*; -**ować się** *ezen* interessarsi di qualche cosa; -**owny** interessato.
inter-pelacyja *f* interpellanza *f*; -**pelować** interpellare.
interpunkcyja *f* interpunzione *f*.
- interwencyja** *f* intervento *m*.
intonować intonare.
intra-ta *f* entrata *f*, *réndita* *f*; -**tny** lucrativo.
introdukcyja *f* introduzione *f*.
introliga-tor *m* legatore (di libri) *m*; -**tornia** *f* legatoria *f*.
intry-ga *f* intrigo *m*, imbróglia, raggiro *m*; -**gować** intrigare.
inwalida *m* inválido *m*.
inwentarz *m* inventário *m*.
inżynier *m* ingegnere *m*.
ircha *f* pelle *f* di scamóbio.
Irlandczyk *m* Irlandese *m*.
Irlandyja *f* Irlanda *f*.
iro-nia *f* ironia *f*; -**niczny** irónico.
iść andare; **iść za** *maż* sposare, sposarsi.
iścić adempire, compire.
iście sicuramente.
iskać spidocchiare.
isk-ierka *f* scintilletta *f*, favilluzza *f*; -**ra** *f* scintilla *f*, favilla *f*; -**zyć** biillare, scintillare; -**rzysty** scintillante.
Islan-deczyk *m* Islandese *m*; -**dya** *f* Islanda *f*.
ist-nieć esistere, essere; -**nienie** *n* esistenza *f*; -**ność** *f* esistenza *f*; -**ny** essenziale; effettivo; vero, puro.
isto-ta *f* essere *m*, essenza *f*; -**tnie** veramente, davvero; -**ność** *f* realtà *f*; -**tny** reale, essenziale, sostanziale.
Istryja *f* Istria *f*.
iwa *f* erba iva *f*.
iż, iżby che, affinché.
izba *f* camera *f*, stanza *f*; ~ **panów** Camera *f* dei Signori; (we Włoszech) Senato *m*; ~ **poselska** *f* Camera *f* dei deputati.
izdebka *f* stanzina *f*.
izraelita *m* israelita *m*, giudeo *m*.

J.

- ja io.
jabł-czany di pomo, di mela; -**ceznik** *m* sidro *m*.
jabł-ko *n* pomo *m*, mela *f*; ~ **goleniowe** rotella *f*; -**oń** *f* melo *m*.
jać *v.* imać.
jad *m* veleno *m*; -**ać** usare di mangiare; -**alnia** *f* sala *f* da pranzo; -**alny** mangiabile; -**ło** *n* mangiare *m*, vitto *m*, cibo *m*; -**łopis** *m* carta *f*, lista *f* del giorno; -**owity** velenoso; -**owitość** *f* velenosità *f*; *fig.* malvagità *f*.
jad-erko *n* nocciolo *m*, granello *m*; -**ro** *n* granello *m*, seme *m*; -**ra** *pl.* testicolo *m*.
Jadwiga *f* Edvige *f*.
jaaglany di miglio.
jałaty *pl.* miglio *m* brillato.
jağ-niałko *n* agnellino *m*; -**nię** *n* agnello *m*; -**nięcy** d'agnello.
jağoda *f* bacca *f*; **wileza** jagoda *f* belladonna *f*; **jaje**, **jajo** *n* uovo *m*; **nieśc** jaja farl'uovom.
jaiecznica *f* frittata *f*.
jaiko uovino *m*.
jaik *m* ovàia *f*.
jałowaty oviforme, ovóide.
jak come; -**by** come te.
jąkać się tartagliare; balbettare.
jąkała *m* tartaglione *m*.
jaki? quale? ~ **taki** tal quale.
jąkibądź, **jąkółwiek** qualunque, qualsivoglia.
jąkiś un certo, un tale, alcuno.
jąko come, siccome; ~ **tąko** così così, nè bene nè male, mediocrementemente.
jąkób *m* Giacomo *m*.
jąko-ść *f* qualità *f*; -**ściowy** qualitativo; -**wy** quale, che; -**ż** difatti, in fatti, veramente.
jąłmuż-na *f* elemósina *f*; -**nik** *m* elemosiniere *m*.
jąłowiec *m* ginepro *m*.
jąłówka *f* giovenca *f*.
jąłowiec divenir stérile.
jąło-wizna *f*; -**wnik** *m* giovane bestiame *m*, terreno *m* sterile; -**wość** sterilità *f*; -**wy** sterile, magro, árido, meschino.
jąma *f* cavità *f*, cava *f*, tana *f*.
jąmnik *m* bassotto *m*, cane *m* tasso.
Jan *m* Giovanni *m*.
jąpo-ńczyk *m* Giapponese *m*; -**nia** *f* Giappone *m*; -**ński** giapponese.
jąr *m* sentiero *m* affossato, burrone *m*.
jąmark *m* fiera *f*.
jąrmuż *m* cávolo *m* nero.
jąry di primavera, primaverile.
jąrząb *m* jarzębina *f* sorbo *m*.
jąrząbek *m* francolino *m*.
jąrzmo *n* giogo *m*; *fig.* servitù, schiavitù *f*.
jąrzyna *f* verdura *f*, erbaggi *m*, *pl.*
jąskier *m* ranuncolo *m*.
jąskinia *f* caverna *f*, spelunca *f*.
jąskółka *f* róndine *f*.
jąskrawy acuto, acceso, stridente, scintillante.
jąśmin *m* gelsomino *m*.
jąśnie wielmożny illustrissimo; ~ **oświecony** altezza *f* serenissima.
jąśnieć rilúcere, rispléndere.
jąsny chiaro, luminoso.
jąsność *f* chiarezza *f*, splendore *m*.
jąsnowidz *m* chiaroveggente *m*.
jąsnowłosy biondo.
jąstrząb *m* astore *m*.
jąszczurka *f* lucertola *f*.
jątki rzeźnicze *pl.* becchería *f*.
jątrzyć irritare, ulcerare; *fig.* inasprire, esacerbare.
jąw *m* (si accompagna con la prep. na); **wyjšć** na **jąw** uscire alla luce, manifestarsi; **na** **jąwie** stando desto.
jąwić się apparire.

jawnó-grzesznik *m* pubblico peccatore *m*; **grzesznica** *f* pubblica peccatrice *f*; **-ść** *f* notorietà, pubblicità *f*.

jawny pubblico, notorio, manifesto, palese.

jawor *m* acero *m*.

jaz *m* diga *f*, argine *m*.

jazda *f* corsa *f*, cavalleria *f*.

żawiec *m* tasso (cane) *m*.

jechać andare in carrozza, cavalcare, viaggiare.

jęczeć, jęknąć gemere, dolersi.

jęczmie-ń *m* orzo *m*; ~ **na oku** orzaiuolo *m*; **-nny** d'orzo; **krupy jęczmienne** orzo mondato.

jeden, jedna, jedno uno *m*, una *f*; **-ście** undici; **-asty** undicesimo.

jedlina *f* abetáia *f*, legno *m* d'abete.

jednać riconciliare, rappacificare; ~ **sobie kogo** acquistarsi, conciliarsi, guadagnarsi (l'amore d'alcuno).

jednak, **-że** pure, però, nondimeno.

jedna-ki medesimo, uguale, invariabile; **-ko, -kowo** ugualmente, è tutt'uno, del pari.

jedno-aktówka *f* atto *m* único; **-aktowy** in un atto; **-barwny** d'un sol colore; **-boczny** unilaterale; **-brzmiący** monótono, consono; **-czesny** contemporáneo, simultáneo.

jedno-czyć unificare, unire; **-dniowy** d'un sol giorno; **-głośny** a una voce; **-konka** *f* vettura *f* a un cavallo; **-konny** a un cavallo; **-miesięczny** d'un mese; **-myślny** unánime; **-myślność** *f* unanimità *f*.

jedno-oki monoccolo; **-raki** semplice, incomplesso; **-ramienny** che ha un solo braccio; **-razowy** único; **-roczny** d'un anno; **-rodny** omogéneo; **-rodzony** unigenito; **-rogí** unicornuto;

-rożec *m* liocorno *m* (animale favoloso); **-rzędny** ad una sola fila.

jedno-ść *f* concórdia *f*, unità *f*; **-stajny** uniforme; **-stajność** *f* uniformità *f*; **-stka** *f* unità *f*, individuo *m*; **-stkowy** individuale; **-stronny** unilaterale; **-stronność** *f* unilaterialità *f*, parzialità *f*.

jedno-wierca *m* correligionario *m*; **-żeństwo** *n* monogamia *f*; **-zgłoskowy** monosillábico; **-znaczny** equivalente, sinónimo.

jędr-nieć divenir vigoroso, ingagliardire; **-ny** vigoroso; **-ność** *f* forza *f*, vigore *m*, robustezza *f*.

Jędrzej *m* Andrea *m*.

jedwab *m* seta *f*; **-iarnia** *f* setificio *m*; **-isty** fine come la seta; **-nica** *f* baco *m* da seta; **-nictwo** *n* sericoltura *f*; **-nik** *m* setaiuolo *m*; **-ny** di seta.

jedy-naczka *f* figliuola *f* única; **-nak** *m* figliuolo *m* unico; **-nie** unicamente; **-nowładca** *m* despota *m*, autocrate *m*; **-nowładztwo** *n* autocrazia *f*.

jedyny unico, solo.

jedza *f* fúria *f*.

jedzenie *n* il mangiare *m*, vitto *m*, cibo *m*.

jego, jej suo *m*, sua *f*.

jęk *m* gémito *m*; **-liwy** gemebondo, lamentevole, dolente.

jęczeć divenir ráncido.

jelen *m* cervo *m*.

jelito *n* intestino *m*.

jelki ráncido.

jemioła *f* vischio *m*.

jemioluszka *f* tordela *f*.

general *m* generale *m*.

jeniec *m* prigioniero *m* di guerra.

jeno solo, soltanto, solamente.

jeremiada *f* canto *m* elegiaco.

Jerzy *m* Giorgio *m*.

jerzyk *m* rondone *m*.

jerzyna *f* mora (di rovo) *f*.

jesć mangiare. [tunnale.

jesie-ń *f* autunno *m*; **-nny** au-

- jesion *m* frassinò *m*; -owy *di* frassinò.
 iesiotr *m* storione *m*.
 iesli *se*.
 jestestwo *n* esistenza *f*, l'essere *m*.
 jeszcze *ancóra*, *di* più, *oltre* a ciò.
 jętká *f* mosca *f* efimera.
 jęż *m* riccio *m*. [liere *m*.
 jędziec *m* cavaliatore *m*, cava-
 jezioro *n* lago *m*.
 jęzowiec *m* istrice.
 jęzu-ita *m* gesuita *m*; *fig.* ipo-
 crita *m*; -icki gesuitico.
 jężyć *arrizzare*, *arruffare*; ~ się
 arrizzarsi, arricciarsi.
 języ-czek *m* úgola *f*, linguetta *f*,
 ago *m* (u wagi).
 język *m* lingua *f*; ~ macierzyń-
 ski lingua *f* materna; trzy-
 mać ~ za zębami tenere la lin-
 gua a freno; ciągnąć za ~
 scoprire, investigare.
 językowaty linguiforme.
 języna *f* mora (di rovo) *f*.
 jod-la *f* abete *m*; -lowy *di* abete.
 Jowisz *m* Giove *m*.
 Józef *m* Giuseppe, Beppe *m*; -a *f*
 Giuseppina *f*.

- jubilat *m* festeggiato *m*.
 jubiler *m* gioielliere *m*; -stwo *n*
 arte *f* del gioielliere.
 jubileusz *m* giubiléo *m*.
 jucht *m* bulgaro *m*, cuoio *m* *di*
 Russia.
 juczny somaro *m*.
 judaizm *m* giudaismo *m*.
 Judasz *m* Giuda *m*.
 juki *pl.* soma *f*.
 Junak *m* spaccone *m*, rodomonte *m*.
 Jupka *f* giubbetta *f*.
 jurny lussurioso, lascívio, libi-
 dinoso.
 jury-dyezny giuridico; -sdyk-
 cya *f* giurisdizione *f*; -sta *m*
 giurista *m*, legale, avvocato *m*.
 jut-ro *n* domani; ~ rano domat-
 tina; ~ wleczór domani sera;
 pojutrze dومان l'altro; -rzej-
 szy *di* domani; -rzenka *f*
 stella *f* mattutina; -rznia *f*
 mattutino *m*.
 już già; ~ po mszy la messa è
 finita; już już or ora, a mo-
 menti; -ci già, sicuro, vera-
 mente, certo, senza dubbio.

K.

- kabacik *m* giubbetto, giubbet-
 tino *m*.
 kabala *f* cabala *f*, raggiri *m*.
 kabat *m* giubba *f*.
 kabina *f* gabina *f*.
 kabłą-kowaty piegato ad arco;
 a guisa d'arco; -k *m* arco *m*,
 cęutina *f*.
 kabza *f* borsa *f*, sacca per denari.
 kace-rski eretico *m*, ereticale *m*
 e *f*; -rstwo *n* eresia *f*; -rz *m*
 eretico *m*.
 kachel *m* quadrúccio di terra
 cotta per stufe.
 kącik *m* cantuccio, ángolo *m*.
 kaczan *m* spiga di granturco.
- kaczka *f* ánitra *f*.
 kaczor *m* pápero *m*.
 kadaster *m* catasto *m*.
 kadencya *f* cadenza *f*, sessione *f*.
 kadlub *m* tronco *m*.
 kadryl *m* quadriglia *f*.
 kadź *f* tino *m*.
 kadzi-ć incensare; -dło *n* incenso
m; -elnica *f* turribolo, incen-
 kadziel *f* rocca *f*. [siere *m*.
 kafar *m* berta *f*, battipalo *m*.
 kaftan *m* giacca *f*, lungo ábito
m; -ik *m* corto ábito *m*, cami-
 ciuola *f*.
 kaga-niec *m* musarola *f*; -nek
m lucérnina, lámpada *f*.

- kahał** *m* comunità *f* di Giudei.
kajać się pentirsi.
kajdany *pl.* catene *f*, *pl.* ferri, ceppi *m*, *pl.*
kajuta *f* cabina *f*; vano in una nave.
kakaowiec *m* l'albero che produce il cacao.
kałol *m* zizzania *f*, lógllo *m*.
kał *m* fango *m*, escrementi *m*, *pl.*
kałać lordare, macchiare, contaminare, insudiciare.
kałafiory *pl.* cavolfiore *m*.
kałamarz *m* calamaio *m*.
kałarepa *f* cávolo rapa, navone *m*.
kałdun *m* buzzo *m*, pancia *f*; -iasty buzzone, panciuto *m*.
kale-ctwo *n* stroppiatura *f*; -czeć stroppiare, ferire; -ka *f* stroppiato, rattrato, zojpo *m*.
kalendarz *m* calendário, lunario *m*.
kaliber *m* calibro *m*.
kalif *m* califfo *m*.
kaligraf *m* calligrafo *m*; -ia *f* calligrafia *f*; -iczny calligraficamente.
kalina *f* viburno *m*.
kalka *f* copia *f*; carta trasparente per copiare disegni.
kalkować copiare, calcare; menare i mantici dell'organo.
kal-kulacya *f* calcolo *m*, economia *f*, risparmio *m*; -kulator *m* calcolatore, computista *m*; -kulować calcolare.
kałuża *f* pozzanghera *f*.
Kalwarya *f* monte Calvario *m*.
kalwin *m* calvinista *m*.
kamasz *m* ghetta *m*.
kameleon *m* cameleonte *m*.
kamera *f* camera *f*; -lny camerale, demaniale.
kamerdyner *m* cameriere, servo, servitore *m*.
kamfo-ra *f* cánfora *f*; -rowiec *m* álbero della canfora; -rowy canforato.
kamień *m* pietra *f*, sasso *m*; drogi ~ pietra preziosa *f*.
kamień ciosowy, pietra di taglio; ~ wapienny pietra calcária *f*.
kamie-niarnia *f* laboratorio di pietre; -niarstwo *n* l'arte dello scarpellino; -niarz *m* scarpellino, tagliapietre *m*; -nica *f* casa (di pietra) *f*; -nieć divenire di pietra, di sasso; -nisty pietroso, sassoso *m*.
kamie-niołom *m* cava *f*; -nio-znawstwo *n* litologia *f*; -nny di pietra, di lapide.
kamieniować lapidare.
kamionka *f* fiasco *m* di maionica.
kamizelka *f* sottoveste *f*, colletto *m*, camiciuola *f*.
kamrat *m* compagno, sócio, camerata *m*.
kamyczek *m* piccolo sasso, sassetto, sassino *m*, pietruzza *f*.
kanafarz *m* economo *m* del convento *m*.
kanal *m* canale *m*, fogna *f*; ~ oddechowy canale respiratorio *m*, trachéa *f*; ~ pokarmowy esófago *m*.
kanalia *f* canaglia *f*.
kanali-zacya *f* canalizzazione *f*; -zować canalizzare.
kanapa *f* canapé *m*, sofà *m*.
kanar-ek *m* canarino *m*; -kowy color canarino *m*.
kance-larya *f* cancelleria *f*, ufficio *m*; -lista *m* cancelliere, scrivano, copista *m*.
kanciasty angoloso.
kance-lerski del cancelliere; -lersstwo *n* cancellierato *m*; -lers *m* cancelliere *m*.
kancyonal *m* libro di cantici; corale *m*.
kandy-dat *m* candidato, aspirante *m*; -datka *f* candidata *f*, aspirante *f*.
kandy-s *m* zucchero candito *m*; -zować candire, inzuccherare.
kangur *m* kanguro *m*.
kanikuła *f* canicola *f*.

- kanon** *m* canone *m*, regola *f*, leggi ecclesiastiche *f*, *pl.*;
-ia *f* canonicato *m*; **-iczka** *f* canonichezza *f*; **-iczny** canonicale; **-ik** *m* canonico *m*.
kanonier *m* cannoniere *m*.
kanoni-zacya *f* canonizzazione *f*; **-zować** canonizzare.
kant *m* canto, cantone *m*.
kanton *m* cantone, distretto *m*.
kantor *m* cantore; banco *m*; **-ek** *m* scrittoio *m*, scrivania *f*.
kantyczka *f* libretto *m* di cantici.
kanwa *f* canavaccio *m*.
kapa *f* coperta *f* da letto, tonaca *f*; piviale *m*.
kapać gocciolare, grondare, stillare.
kapanina *f* a goccia a goccia, *p*, *es.* pagare a spilúzzico.
kapać się bagnarsi, lavarsi.
kapar *m* capperò *m*.
kapcanieć ridursi in estrema miséria. [tabacco].
kapciuch *m* borsa, scátola *f* da kapela *f* cappella musicale *f*.
kapelan *m* cappellano *m*; **-ia** *f* abitazione *f* del cappellano.
kapelmistrz *m* maestro *m* di cappella.
kape-lusz *m* cappello *m*; **lusz-nictwo** *n* arte *f*, modo *m* di fare i cappelli; **-lusznik** *m* cappellajo.
kapiel *f* bagno *m*; **~ natryskowa** bagno a doccia; **-owy** *m* bagnino *m*, servo dello stabilimento dei bagni.
kapi-larność *f* capillarità *f*; **-larny** capillare.
kapiszon *m* cappuccio *m*.
kapi-tal *m* capitale *m*; **-talny** principale, capitale, eccellente, ottimo, squisito.
kapi-tan *m* capitano *m*; **-taństwo** *n* grado *m* di capitano; **-tański** di capitano.
kapitel *m* capitello *m*.
kapitu-la *f* capitolo *m*, adunanza *f* di canonici.
- kapitu-laeya** *f* capitolazione *f*, rassegnazione *f*; **-lować** capitolare, venire a patti.
kapka *f* gócciola *f*.
kapł-an sacerdote, prete *m*; **-anka** *f* sacerdotessa *f*; **-ański** di sacerdote, sacerdotale, presbiterale; **-aństwo** *n* sacerdotio *m*.
kaplica *f* cappella *f*; oratorio *m*.
kapłon *m* cappone *m*; **-ić** capponare, castrare i polli.
kapota *f* cappotto, mantello *m*.
kaprawy cisposio; *p*, *es.* occhi cisposi.
kaprys *m* capriccio, grillo, ghiribizzo *m*; **-sić** essere capriccioso, pigliare i grilli, prendere il ghiribizzo; **-śnica** *f* capricciosa *f*; **-śnik** *m* capriccioso *m*, lunatico *m*; **-śny** capriccioso, ostinato.
kapsułka *f* scatoletta, capsula *f*.
kaptu-r *m* cappuccio *m*, cuffia *f*; **-rowy** di cappuccio.
Kapucy-n *m* Cappuccino *m*; **-ński** di cappuccino, cappuccinesco.
kapusta *f* cavolo *m*, pietanza *f* puzzelente di cavolo marcito!
kara *f* punizione, pena *f*, castigo *m*. [mánico].
karabela *f* sciabola *f* senza karać punire, castigare.
karafiol, **kalafior** *m* cavolfiore *m*.
karafka *f* bottiglia, boccia *f*.
karakon *m* piátola *f*.
karal-ny punibile, castigabile; **-ność** *f* punizione *f*, castigo *m*.
karambol *m* carambolo *m*; **-o-** wać incontrare, scontrare, urkarat *m* carato *m*. [tare].
karawan *m* carro fúebre *m*.
karb *m* tacca *f*, taglio *m*; grinzò *f*, *pl*.
karbow-ać intaccare, sfregiare, registrare.
karbunkul *m* carbonchio *m*.
kar-clany di carta; **-ciarz** *m* giuocatore *m* di carte.
karcieć castigare corréggere, riprénder, sgridare, ammonire.

- karcz-ma** *f* béttoia, taverna *f*;
-marz *m* bettoliere, tavernaio *m*.
karczoch *m* carciofo *m*.
karcz-o-wać diboscare, dissodare;
-wiske campo diboscato *m*;
-wnik *m* dissodatore, disboscatore *m*.
karczunek *m* diboscamento *m*.
kardy-nał *m* cardinale *m*; **-nalny** cardinale, principale, fondamentale; **-nalski** di cardinale, cardinalesco; **-nalstwo** *n* dignità *f* cardinalizia.
kareta *f* carrozza chiusa *f*.
kares *m* carezza, moina *f*; **-ować** accarezzare, fare moine.
kark *m* nuca, cervice, collottola *f*; **~ skrećić** rompere il collo; **-ołomny** che si può rompere il collo.
kar-lę *n* nanetto, nanuzzo *m*; **-lik** *m* giovane nano *m*; **-lica** *f* nana *f*; **-łowacieć** divenire nano; **-łowaty** a guisa di nano.
karmazyn *m* color *m* cremisi, rosso chiaro.
karmelek *m* caramella *f*.
karme-licki (carmelitano); **-lita** *m* carmelita (frate) *m*; **-litanka** *f* carmelitana (monaca) *f*.
karmi-ć allattare, dare da mangiare, ingrassare, nutrire, pascerre, spesare; **-ciel** *m* nutrittore *m*; **-cielka** *f* nutrice *f*.
karmin *m* carminio *m*.
karnawał *m* carnevale *m*.
kar-ność *f* subordinazione, disciplina *f*; **-ny** disciplinato, subordinato *m*.
Karol *m* Carlo *m*.
karp *m* carpione *m*.
karpiel *m* cavolò navone *m*.
karta *f* carta (da giuoco) *f*, foglio *m*; **~ widokowa** cartolina illustrata *f*. [glia.
kartacz *m* cartoccio *m* a mitra.
kartel *m* cartello, contratto, trattato *m*, sfida *f*.
kartka *f* scheda, bulletta *f*; **bi-glietto**, foglietto *m*.
karto-fel *m* patata *f*, pomo *m* di terra; **-fliny** *pl.* búccie *f*, *pl.* di patate.
karton *m* cartone *m*.
kartować far le carte, concordare, ordire.
kartusz *m* cartúccia *f*, cartóccio *m*.
kartuz *m* certosino (monaco) *m*.
karuk *m* colla *f* di pece.
kary koń *m* morello (cavallo) *m*.
Karyntya *f* Carinzia *f*.
karyolka *f* carriuola *f*.
karzel *m* nano *m*.
kasa *f* cassa *f*.
kaśać mórdere, púngere.
kasa-cya *f* cassazione, abolizione *f*; **-cyjny** di cassazione.
kasek *m* pezzetto, boccone *m*, un pochetto.
kaskada *f* cascata *f* d'acqua.
kasować cassare, annullare, cancellare.
kaso-wość *f* computisteria *f*; **-wy** di cassa.
kastowość *f* spirito *m*, essenza *f* di casta.
kastrować castrare.
kasyer *m* cassiere *m*.
kasza *f* tritello *m*, grano tritato senza buccia.
kaszel *m* tosse *f*.
kaszełć tossire.
kaszkiet *m* berretta *f*, cuffiotto *m*.
kaszmir *m* casimira (stoffa) *f*.
kasztan *m* castagno (l'albero) *m*; castagna (il frutto) *f*; **~ dziki** castagno selvatico; **-owaty** color castagno; **-owy** di castagno.
kasztelan *m* castellano *m*.
kat *m* boia, carnéfica *m*.
kał *m* ángolo *m*.
katafalk *m* catafalco *m*.
katalog *m* catálogo, elenco *m*.
kataplazm *m* cataplasma *m*.
katar *m* catarro, raffreddore *m*; **-alny** catarrale.
katarakta *f* cataratta (dell'occhio) *f*; cascata *f* d'acqua.

- kataryn-ka** *f* organetto, organino *m*; **-karz** *m* sonatore *m* d'organin.
- Katarzyna** *f* Caterina *f*.
- katastrofa** *f* catástrofe *f*.
- kate-cheta** *m* catecheta *m*, maestro di religione; **-chizm** *m* catechismo *m*; dottrina cristiana *f*; **-chizować** catechizzare.
- katedra** *f* cattedrale *f*; duomo *m*; **-iny** della cattedrale, del duomo.
- kate-gorya** *f* categoria, classe, specie *f*; **-goryczny** categorico.
- kateter** *m* catetere *n*.
- kałnica** *f* intestino cieco *m*.
- kato-licki** cattolico; **-licyzm** *m* cattolicismo; **-liczka** *f* cattolica *f*.
- kałtomiar** *m* goniometro *m*.
- katowski** di boia, di carnefice.
- katusza** *f* strazio, scémpio *m*; tortura *f*.
- kaucya** *f* cauzione *f*.
- kauzyperda** *m* leguleio *m*.
- kawa** *f* caffè *m*, *inv*.
- kawal** *m* pezzo (grande) *m*.
- kawaler** *m* cavaliere, gentil'uomo *m*; **-ski** cavalleresco; **-stwo** *n* cavallería *f*.
- kawalerzysta** *m* cavaliere, cavallerista *m*.
- kawęczyć** essere malaticcio, inchiodato (a letto, a lavoro).
- kawiar** *m* caviale *m*.
- kawia-wnia** *f* caffè (bottega) *m*, *inv*. **-rz** *m* caffettiere *m*; **-rka** *f* moglie *f* del caffettiere.
- kawka** *f* gracchio *m*.
- kawon** *m* cocomero *m*.
- kaza-ć** comandare, ordinare, imporre; predicare, bandire la parola di Dio; **-lnica** *f* pulpito *m*, pèrgamo *m*; **-nie** *n* predica *f*, sermone *m*.
- każdo-dzienny** d'ogni giorno, quotidiano; **-roczny** d'ogni anno, annuale.
- każd-ý**, **-a**, **-e** ogni *inv*. ognuno, ciascuno *m*.
- kazi-ć** guastare, corrómpere, depravare; **-ciel** *m* corruttore, depravatore *m*; **-rodzca** *m* incestuoso *m*; **-rodztwo** *n* incesto *m*.
- Kazimierz** *m* Casimiro *m*.
- kaźń** *f* pena *f*, castigo *m*.
- kazno-dzieja** *m* predicatore, sacro oratore *m*; **-dziejstwo** *n* predicazione *f*.
- kazuistyka** *f* casuistica *f*.
- keciuk** *m* póllice *m*.
- keđy** dove, ove; **-kolwiek** dovunque.
- keđzie-rzawić** increspare, arricciare; **-rzawy** ricciuto.
- keđzior** *m* riccio, ricciolo *m*.
- ke-pa** *f* ciocca *f* di capelli; ciocca di fiori; ciocca di ramoscelli; **-piasty** folto (di capelli), cespuglioso.
- keş** *m* boccone, pezzo *m*.
- keşnar** *m* sedile *m*.
- kibić** *f* vita, statura *f*.
- kichać** starnutire.
- kiciasty** pannocchiuto, cespuglioso.
- kieca** *f* giubba, blusa *f* da donna.
- kiedy** quando; **-niekiedy** ogni tanto, di quando in quando; **-kolwiek** quando che sia, in qualunque tempo; **-ś** una volta, nei tempi passati, tempo fu.
- kieł** *m* dente canino *m*; zanna *f*; germe *m*.
- kiełb-asa** *f* salsiccia, carne salata *f*; **-aska** *f* salsicciolo *m*; **-aśnik** *m* pizzicagnolo *m*.
- klei-ch** *m* cálice *m*; **-chowaty** a forma, aguisa di calice; **-chowwy** sepali *m*, *pl.*; **-szek** *m* bicchierino *m*.
- kielkować** germogliare, geminare.
- kielnia** *f* cazzuolo *m* da muratori.
- kielz-ać** inciampare, adrucciolare, errare; **-non** briglia *f*, freno *m*.
- kiep** *m* uomo da poco, minchione *m*.
- kierat** *m* órgano, bándolo *m*

kiereszować sfregiare.
kiermasz *m* sacra *f*, festa della dedicazione di una Chiesa.
kiernoz *m* cinghiale *m*.
kierować reggere, governare, regolare, dirigere, condurre; ~ się condursi; -wnica *f* regolatore *m*, indice *m*; -wnictwo *n* direzione, condotta *f*, managemento *m*; -wnik *m* direttore, conduttore *m*.
kierunek *m* direzione, tendenza *f*.
kierz *m* cespuglio, rovetto *m*.
kiesa *f* borsa *f* da denaro, saccoccia *f*, taschino *m*.
kiesz-eń *f* tasca *f*; -onka *f* taschetta, taschina *f*.
kij *m* bastone *m*, mazza *f*; -e *pl.* bastonate *f*, *pl.*; -anka *f* batocchio, pestone *m*.
kikut *m* moncherino, monchino *m*.
kila *f* sifilide *f*.
kilka alcuno, parecchi, alquanti, qualche; ~ dziesiąt alcune decine; ~ kroć più volte; ~ naście da 10 fino a 20.
kilko-dniowy di alcuni giorni; -godzinny di alcune ore; -letni di alcuni anni; -raki di più sorte, di più qualità; -ro parecchi, alquanti; -tygodniowy di alcune settimane.
kilof *m* mazzapicchio *m*.
kipieć bollire, traboccare.
kir *m* panno *m* da lutto.
kirasyer *m* corazziere *m*.
kirys *m* corazza *f*.
kis-ć pennello *m* da muratori; -ciasty pannocchuto.
ki-sić fermentare, levitare, inacidire; -śnić divenire ácido; -szony inacidito; -śnienie *n* fermentazione *f*.
kiszk-a *f* intestino, budello *m*; -owy intestinale.
kít *m* mástice, cemento *m*.
kita *f* pennacchio, ciuffetto *m*.
kitować immasticare, cementare.

kiwać dimenare, muovere, scrolare il capo; scodinzolare; ~ się tentennarsi.
kłab *m*, **kłębek** *m* gomitolo *m*; ~ dymu globi *m*, *pl.* di fumo; ~ kurzawy globi di polvere.
kłać bestemmiare, maledire, imprecare; ~ się giurare.
klacz *f* cavalla *f*.
klaczasty stopposo, in forma di fiocchi.
kładka *f* passatoio *m*, palancola *f*.
klaj-ster *m* pasta *f* di farina; -stować impastare.
klak *m* stoppa.
klam *m* bugia, menzogna *f*; -ać mentire, ca *m* mentitore, bugiardo, menzognero *m*; -czyni *f* bugiarda *f*. [niglia *f*.]
klamka *f* saliscendi *m*, *inv.* malkamra *f* fermaglio *m*, fibbia *f*.
klaniać się salutare, riverire, inchinarsi.
klap-a *f* válvola *f*; -nąć dare un colpo con la mano aperta.
klaro-wać chiarire; -wny chiaro, limpido.
klar-necista *m* clarinetista *m*; -net *m* clarinetto (strumento musicale) *m*.
klasa *f* classe *f*, sezione *f*.
kłaść mettere, posare; ~ się coricarsi, andare a letto, ariposo.
klask *m* scoppio *m*, applauso *m*; -ać scoppiare, scoppiettare, battere le mani, applaudire.
klasy-cyzm *m* classicismo *m*; -czność *f* classicità *f*; -ceny classico; -fikacya *f* classificazione *f*; -fikować classificare.
klasztor *m* chiostro, convento, monastero *m*; -ny claustrale, monacale.
klatka *f* gabbia *f*; ~ piersiowa torace *m*.
klątwa *f* anatema, scomunica *f*.
klauzula *f* clausula *f*.
klauzura *f* clausura *f*.
klawi-atura *f* claviatura *f*, tastiera *f*; -cymbał *m* clavicem-

- balo *m*; -sz *m* tasto *m* del piano forte, dell'organo.
 kłeb *m* gomitolo *m*; -ić się ammulinarsi.
 klecha *m* maestro rurale *m*, prete (senso disprezzativo) *m*.
 klecić scrivere, comporre alla peggio; dire sciocchezze.
 klęć *n* maledizione, bestemmia *f*.
 klęcz-eć inginocchiarsi; -kiem inginocchiarsi; -nik *m* inginocchiato, genuflessorio *m*.
 klei-ć incollare; ~ się riuscire, star bene insieme, aver coerenza; -ik *m* mucco, decotto d'orzo mondo; -isty incollato, mucoso; -istość *f* mucosità *f*.
 klej *m* colla *f*; -owaty vischioso, appiccaticcio.
 klejnot *m* gemma *f*, gioiello *m*, tesoro *m*.
 klękać inginocchiarsi.
 klekotać strimpellare, cicalare, chiacchierare.
 klektać martellare agli orecchi, rompere il capo.
 klepa *f* sciamannona (donna) *f*.
 klepać picchiare, battere in sulle spalle; spianare la terra.
 klepisko *n* aia *f*.
 klepka *f*: ~ i brakuje manca un giorno della settimana.
 klepsydra *f* orologio *m* a polvere.
 kler *m* clero, sacerdozio *m*; -yk *m* chierico *m*; -ykalny clericale *m*.
 kleska *f* rotta, disfatta, sconfitta *f*.
 klesnąć sprofondare, franare, ammottare.
 kleszcz *m* ricino *m*.
 kleszcze *pl*. tanaglia *f*; afferratoio *m*.
 kleszczyki *pl*. pinsette, mollette *f*, *pl*.
 klima-t *m* clima *m*; -tyczny climatico.
 kłm *n* zeppa, bietta *f*; ~ ziemi lingua *f* di terra; ~ w sukni

- pezzo, gherone *m*, giunta *f*;
 -iasty cuneiforme.
 klinga *f* lama *f*.
 kliniczny della clinica; -ka *f* clinica *f*.
 klistera *f* clistere *m*.
 kloaka *f* cloaca *f*.
 kloc *m* ceppo, blocco *m*; *fig.* balordo *m*.
 klócić rimestare, intorbidare, turbare, inquietare; ~ się litigare.
 kłoda *f* ceppo, ronchione *m*.
 kłódka *f* lucchetto *m*.
 klon *m* acero *m*.
 klonić chinare, inclinare.
 kłopot *m* dolore *m*, inquietudine *f*; -tać inquietare, tormentare, fastidiare; -tliwy pieno di inquietudini.
 kłos *m* spiga *f*; -arz *m* spigolatore *m*; -arka *f* spigolatrice *f*; -ić się spigare, fare la spiga; -isty spigoso, pieno di spighe.
 kłótliwość *f* mania *f* di liticare; -liwy litigioso, rissoso; -nia *f* contesa, disputa, rissa, lite *f*; -niarz *m* attaccabrighe *m*; -niarka *f* donna rissosa *f*.
 Klotylda *f* Clotilde *f*.
 klub *f* carrucola, girella *f*; *fig.* ordine, subordinazione.
 klubista *m* socio *m* di un club.
 kłuc beccare, pizzicare; ~ się uscire dell'uovo, nascere.
 kłuc pungere; spaccare.
 klucz *m* chiave *f*; -em alla sfilata, a frotte, a plotoni; -nik *m* chiaváio *m*; -yk *m* chiavetta, chiavina *f*.
 kłus *m* trotto *m*; -ak *m* trattatore (cavallo) *m*; -em a trotto; -ować trottare, andare a trotto; -ownik *m* cacciatore *m* di contrabbando.
 kluska *f* gnocco *m*, polpetta *f*.
 kły *pl*. dente canino *m*.
 kmieć *m* contadino, villano *m*.
 kmiecy contadinesco.
 kmin *m* comino *m*; -kówka *f* acquavite *f* di comino.

- kmfo-tek** *m* contadino, villanello *m*; **-tka** *f* contadina *f*.
kmot-erski *comparare*; **-rostwo** *n* comparatico *m*, compari *m*, *pl.* e comari *f*, *pl.*; **-ra** *f* comare *f*.
kne-bel *m* randello *m*, sbarra *f*; **-blować** imbavagliare.
kniaź *m* principe russo *m*.
knieja *f* foresta *f*, parte riservata alla caccia.
knot *m* lucignolo *m*, stoppino *m*.
kno-wać, **knuć** tramare, ordire un tradimento, una congiura; **-wania** *pl.* congiure *f*, *pl.* intrighi *m*, *pl.*
knur *m* verro *m*.
koadjutor *m* coadiutore *m*.
koalicya *f* coalizione, alleanza *f*.
kobialka *f* panierino *m* di vimini.
kobie-ciarz *m* donnaiuolo *m*; **-cina** *f* povera donnina *f*; **-cy** donnesco.
kobieli *f* sporticina *f*.
kobierzec *m* tappeto *m*.
kobie-ta *f* donna, femmina *f*; **-tka** *f* donnetta, donnina *f*.
koby-la *f* cavalla *f*; **-lica** *f* barriera *f*.
kobza *f* strumento musicale simile alla cornamusa; **-rz** sonatore *m* di cornamusa.
koc *m* coperta *f* di lana.
koचाć amare; ~ się amarsi.
koचा-nek *m* amante, amatore, innamorato *m*; **-nie** *n* l'amare, il piacere, il divertirsi; **-nka** *f* amante, innamorata *f*; **-ny** amato, diletto, caro.
koci di gatto; **-ć** się figliare (della gatta); **-ę** *n* gattino *m*, micino *m*.
kociel, **kociol** *m* calderone *m*, caldaia *f*, palolo *m*; ~ **parowy** caldaia a vapore; **-ek** *m* piccola caldaia *f*, calderotto *m*.
koear *m* grosso gatto, gattone *m*.
kocz *m* cocchio *m*, carrozza coperta *f*.
koczokodan *m* gattomammone *m*; *fig.* befana *f*, spauracchio *m*.
koczować accamparsi; **-wisko** *n* accampamento *m*.
kodeks *m* codice *m*.
kogo di chi.
kogu-ci di gallo; **-t** *m* galle *m*.
koić calmare, attutare, placare, addolcire.
kojarzyć congiungere, accoppiare, collegare, unire, associare.
kojec *m* cesta *f* da polli.
kokarda, **fcoccarda**, *f*, distintivo *m*.
kokie-terya *f* civetteria; **-tka** *f* civetta (una donna) *f*; **-tować** civettare.
koklusz *m* tosse canina *f*.
kokosz *m*; **-ka** *f* gallina *f*; **-yć** się ringalluzzirsi.
koks *m* cok (carbone) *m*.
kól *m* palo, piolo *m*.
kolacya *f* cena *f*.
kołacz *m* ciambella, focaccia *f*.
kolan-ko *n* ginocchietto *m*; **-kowaty** nodoso *m*; **-o** *n* ginocchio *m*.
kołatać bussare, picchiare alla porta; dimandare, supplicare con premura una grazia.
kolba *f* calcio *m* del fucile.
kol-ec *m* (kolco *pl.*, *n*), spina (di metallo o di pianta) *f*; **-czasty** spinoso; **-czuga** *f* corazza *f*.
kołczan *m* faretra *f*.
kołczyk *m* orecchino *m*, buccole *f*, *pl.*
kołdra *f* coperta (da letto) *f*.
kołec *m* spina *f*, pungolo, pungiglione *m*.
kołebka *f* culla *f*.
kołę-da *f* pastorella (canzone per il Natale) *f*; **-dować** cantare le pastorelle.
kołędra *f* coriando *m*.
kołę-ga *m* collega *m*; **-gialny** collegiale *m*; **-gować** z kim essere collega di uno.
kołej *f* rotaia *f*, ordine *m*. vicenda *f*; ~ **żelazna** ferrovia, strada ferrata *f*; ~ **konna** tramvai *m* a cavalli; **-ka** *f* ferrovia secondaria *f*; **-no**, po kolei

- a vicenda; -ny vicendevole, alternativo, successivo.**
alek m piolo *m*, cavicchia *f*.
kole-żanka f collega *f*; -żeński collegiale; -żeństwo *n* colleganza *f*, collegialità *f*.
koli-stość f rotondità *f*; -sty circolare, rotondo.
kolka f còlica *f*; ~ **w boku** puntura *f*, dolore *m* da una parte.
kółko n cerchietto *m*, rotella *f*; circolo *m*.
kolator m patrono, collatore *m*.
kolodium n collegio *m*.
kolekcya f collezione, raccolta *f*.
kolekta f colletta *f*.
koli-gać się unitsi, affratelarsi, imparentarsi; -gat *m* parente *m e f*.
kolizya f collisione *f*, urto *m*.
kolnąć dar, assestare una puntura.
kolnierzyk m colletto, solino *m*.
koło n ruota *f* de' carri, delle carrozze; assembléa *f*.
koło czego intorno, circa.
kołodziej m carraio *m*; -stwo *n* l'arte *f*, il mestiere *m* del carraio.
kolor m colore *m*; -ować colorire, tingere; -owy di colore; -yt *m* colorito.
kołos m colosso *m*, gigante *m*; -alny colossale.
kolo-wać andare attorno, girare; -wacicie ricevere un capogiro, divenire freddo.
kolo-wrot m órgano, fuso *m*; -wrotek *m* filatoio *m*; -wrotność *f* movimento *m* intorno, incostanza *f*; -tny incostante.
kolowy di circolo, circolare.
kołpak m berretto *m* di pelo.
kolumna f colonna *f*; ~ **pacierzowa** colonna *f* vertebrale.
kołysać cullare, fare la ninnananna.
kołyska f culla, cuna *f*.
komar m zanzára *f*.
kombi-nacya f combinazione *f*, cálculo *m*; -nować combinare, calcolare.
kome-dya f commédia, burla, buffonería *f*; -dyant *m* commediante *m e f*; -dyopisarz *m* commediografo *m*.
komen-da f comando *m*; -dant *m* comandante *m*; -derować comandare, ordinare; -dor *m* commendatore *m*.
komen-tarz m commentario *m*, commento *m*; -tator *m* commentatore; -tować commentare, esporre, spiegare.
komik m comico, burlone *m*.
komin m camino *m*; -iarstwo *n* mestiere *m* dello spazzacamino; -iarz *m* spazzacamino *m*.
komis m commesso *m*, incombenza *f*, incarico *m*; -ant *m* commissionario *m*; -ya *f* commissione; magistratura *f*; -sopraintendenza *f*; -arz *m* commissario, delegato *m*.
komitet m comitato *m*.
komitywa f comitiva; armonía, unione, concórdia *f*.
komnata f camera grande *f*.
komoda f canterano *m*.
komor-a f camera; dogana *f*; -ne *n* pignone *f*, fitto *m*; -nik *m* esecutore *m*.
komór-ka f cella, cameretta *f*; -kowaty cellulare.
kompan m compagno, sócio *m*; -ia *f* compagnia *f*.
kompas m bússola *f*; ~ **śloneczny** orologio *m* a sole.
kompilacya f compilazione *f*.
komplement m complimento *m*.
kompletować completare.
komponować comporre, scrivere un' opera.
kompost m concime *m*.
kompo-zycya f composizione *f*; -zytor *m* compositore, autore *m*. [zette *f*, pl.
kompres m bandaggio *m*, pez-
komput m cómputo *m*; composta *f* di frutta cotta.
komtur m comandante *m* dei crociati.

komu a chi.

komuna *f* comune *m*.

komunia *f* comunione *f*.

komunikacya *f* comunicazione *f*.

komuni-kant *m* comunicante *m*;

particola *f*; -kować comu-

care, ricevere la comunione;

-kować się comunicarsi.

koźa *f* cotta *f*.

koń *m* cavallo *m*; ~wierzchowy

cavallo da sella.

konać spirare, tirare l'ultimo

fiato, morire.

kona-r' *m* ramo *m*; -rzysty ra-

moso *m*.

koncept *m* idea *f*, concetto *m*.

koncert *m* concerto *m*.

koncerz *m* spada, sciabola *f*.

koncesya *f* concessione *f*.

koncha *f* conchiglia, conca (del-

l'orecchio) *f*.

końcówka *f* sillaba *f* finale.

końcowy finale.

kończasty a punta, in punta.

koń-czy f'niure, terminare; -czy-

na *f* estremità *f*, termine *m*.

kondel *m* cane *m* da pecorai.

kondemnata *f* condanna *f*.

kondo-lencya *f* condoglianza *f*;

-lować far le condoglianze.

konduita *f* condotta *f*.

kondukt *m* convoglio *m* funebre.

konduktor *m* conduttore *m*.

konew *f* mesciacqua *m*, brocca *f*;

-ka *f* vaso *m* di legno da por-

tar acqua.

konfe-sya *f* confessione *f*; -syjny

confessionale; -syonał *m* con-

fessionale *m*.

konfir-macya *f* confirmazione,

cresima *f*; -mant *m* cresiman-

do; -mować cresimare.

konfis-kacya, -kata *f* confisca-

zione *f*; -kować confiscare.

konfron-tacya *f* confronto *m*;

-tować confrontare.

koniarz *m* amatore *m* di cavalli.

konieczyna *f* trifoglio *m*.

koniec *m* capo *m* (di una stra-

da), estremità, punta *f*.

koniecznie ad ogni modo, ad ogni patto, necessariamente; -czność *f* necessità, inevitabilità *f*; -czny necessario, inevitabile.

koni-k *m* cavalletto, ronzino *m*;

-na *f* carne *f* di cavallo.

koniuszek *m* puntina (del naso,

di qualunque oggetto) *f*.

koniuszy *m* scudiere *m*.

konku-rencyja *f* concorrenza *f*;

-rent *m* competitore, concorre-

rente *m*; -rować concorrere,

compétere; -ry *pl*. corte (fare

la corte) *f*.

kon-nica *f* cavalleria *f*; -no a

cavallo.

kono-pie *pl*. canapa *f*; -pka *f*

canapino *m*.

kono-wał *m* veterinario *m*; -wał-

stwo *n* veterinaria *m*,

konsekweneyja *f* conseguenza *f*.

konsens *m* consenso *m*, appro-

vazione *f*.

koński di cavallo. [dico *m*.

konsyljarz *m* consigliere me-

konsystorz *m* concistoro *m*.

konszachty *pl*. intrighi, segreti,

rigiri *m*, *pl*.

kontent contento, soddisfatto,

pago; -ować contentare, sod-

disfare, appagare.

kontro-la *f* ruolo, registro *m*,

matricola *f*; -lor *m* registra-

toro, controllore *m*; -lować

controllare, registrare, riscon-

trare; *fig*. criticare, sindacare.

kontrybucya *f* contribuzione *f*.

kontumacya *f* contumacia, qua-

rantena *f*.

kontur *m* contorno, schizzo *m*.

kontusz *m* soprabito antico po-

lacco *m*.

konwalia *f* mughetto *m*.

konwersya *f* cambiamento *m*.

konwisarz *m* stagnino *m*.

konwój *m* convoglio *m*, scorta *f*.

kopa *f* una sessantina *f*.

kopa-ě, kopnąć scavare, vangare

(la terra), zappare; -cz *f* sca-

- vatore, vangatore** *m*; **-czka** *f* **zappa** *f*, **bidente** *m*; **-lnia** *f* **cava** *f*, **miniera** *f*; **-lny** *f* **fossile**.
kop-cić *f* **fumicare, filare** (la lám-pada); **-ciuszek** *m* **cenerentola** *f*; **-eć** *m* **fuliggine** *f*.
koperta *f* **busta** *f*.
koperwas *m* **vetriolo** *m*.
kopiasty *m* **pieno ammucchiato**.
kopica *f* **una sessantina di covoni**.
kopiec *m* **monticello** *m*.
kopiować *m* **copiare, trascrivere**.
kopr, koper *m* **aneto**; **kopr wloski** *m* **finocchio** *m*.
koprowina *f* **moneta** *f* **di rame**.
kopuła *f* **cúpola** *f*.
kopyciasty *m* **che porta sóccoli**.
kopy-ść, -stka *f* **mestatoio** *m*, **méstola** *f*.
kopyt-kowe *n* **dazio** *m* **che si paga per passare con le bestie**; **-o** *n* **soccolo** *m*; **z kopyta** *m* **presto, súbito**.
kora *f* **scorza** *f*.
korab *m* **arca** *f* **di Noè, bar-chetta** *f*.
korall *m* **corallo** *m*; **-owy** *m* **di corallo**.
korba *f* **manovella** *f*, **manúbrio** *m*.
korbacz *m* **coreggiatale** *m*.
korcić *m* **pungere, sentire addosso una smánia**.
kord *m* **sciábola piccola** *f*.
kordegarda *f* **corpo** *m* **di guardia**.
kordelas *m* **coltello** *m* **da caccia**.
kordon *m* **cordone** *m*.
korek *m* **tappone, turacciolo** *m*.
korek-ta, -tura *f* **correzione** *f*, **bozze** *f*, *pl.* **di stampa**; **-tor** *m* **correttore**.
korepe-tycyja *f* **ripetizione** *f*; **-tytor** *m* **ripetitore** *m*.
korko-ciąg *m* **tiratappi** *m*, *inv.*; **-wy** *m* **di sughero**; **-dąb** *m* **súghero** *m*.
korneciarka *f* **crestaia** *f*.
korniszon *m* **cetriolino pepato** *m*.
korny, -nie *m* **úmile, umiliente**.
koro-nki *pl.* **merletti** *m*, *pl.* **trine** *f*, *pl.*; **-nka** *f* **rosario** *m*, **corona** *f*; **-nować** *m* **incoronare**.
korowody *m* **rigiri, andirivieni** *m*, *pl.*; **cerimónie** *f*, *pl.*.
korowy *m* **scorzoso**.
korporacyja *f* **corporazione** *f*.
korporal *m* **corporale** *m*.
korsarstwo *n* **pirateria** *f*.
korsarz *m* **corsaro** *m*, **pirato** *m*.
kortyna *f* **sipario** *m*.
korupcyja *f* **corruzione** *f*.
korytarz *m* **corridoio** *m*.
koryto *n* **trógolo** *m*; **~ rzeki** *m* **letto (di un fiume)** *m*.
korzec *m* **móggio** *m*.
korzeń *m* **radice** *f*.
korze-nić *m* **condire, aromatizzare**; **-nić się** *m* **radicarsi, abbarbicarsi, allignare**; **-nie** *pl.* **droghe, spezerie** *f*, *pl.*; **-niowy** *m* **radicale**; **-nnik** *m* **droghiere** *m*; **-nny** *m* **di spezerie**.
korzonek *m* **piccola radice** *f*.
korzyć się *m* **umiliarsi**.
korzy-ść *f* **vantaggio, profitto** *m*, **utilità** *f*; **-stać** *m* **profittare, ricavare utile**; **-stny** *m* **profitevole, fruttuoso, vantaggioso, giovevole**.
kos *m* **merlo** *m*.
kosa *f* **falce** *f*; **-ciec** *m* **giaggio-lo** *m*; **-rz** *m* **falciatore** *m*.
kośba *f* **il segare** *m*.
kość *f* **osso** *m*.
kościiany *m* **ósseo** *m*.
kościć *m* **ossificarsi, intirizzirsi, aggranghiarsi (dal freddo)**.
koś-cielny *m* **ecclesiastico**, **di Chiesa**; **-ciól** *m* **Chiesa** *f*; **-ciólek** *m* **chiesetta, chiesina, chie-succia** *f*.
kośció-skład *m* **ossatura** *f*; **-trup** *m* **schéletro** *m*.
kościasty *m* **ossoso, ossuto**. [*trice* *f*.
kosiarka *f* **falciatrice**, **mieti-kosiarz** *m* **falciatore** *m*.
kos-ić *m* **falciare**; **-isko** *n* **mánico** *m* **della falce, cattiva falce** *f*.

kośla-wić stórcere, stravólgere;
-wieć divenire storto; -wy
storto, strambo.

kosma-cieć divenire peloso, rú-
vido; -ty peloso, ruvido; -ci-
zna *f* pelosità *f*.

kosmyk *m* ciocca *f* di capelli o
di peli.

koso-drzewina *f* álbero nano *m*;
-nogi storto di gambe, strambo;
-oki guercio.

kosteczka *f* ossetto, osserello,
ossicino *m*.

kos-tera *m* dadaíolo, biscaiu-
lo *m*; -terować giuocare ai
dadi.

kost-ka *f* v. kosteczka; -kowy
della noce del piede; di dado,
in forma di dado; -nica *f* stan-
za mortuaria *f*.

kost-nieć ossificare, irrigidire,
intirizzire, agghiacciare, intor-
mentirsi.

kostur *m* bastone *m*.

kosy obliquo, storto.

kosz *m* cesta, corba *f*, canestro,
paniere *m*; -alka *f* cestella,
sporta *f*. [caserma *f*.

koszar *m* caniccio *m*; -ry *pl*.

koszatka *f* ghiro *m*.

koszenila *f* cocciniglia *f*.

koszerny puro, senza magagna
(parlando di carne).

koszt *m* costo *m*, spesa *f*; -orys
m preventivo *m*; -ować costare;
assaggiare, provare; -owny
prezioso, caro; -owność *f*
preziosità *f*.

koszu-la *f* camicia *f*; -lka *f*
camicciuola *f*.

koszyk *m* cestella *f*, canestro,
paniere *m*; -arz *m* cestaiolo,
panieraio *m*.

kot *m* gatto, micio *m*.

kotara *f* cortina *f* del letto.

kotek *m* gattino, micino *m*.

koterya *f* casta *f*, partito *m*.

kotka *f* gatta, micia *f*.

kot-larstwo *n* arte *f* del calde-
raio; -larz *m* calderáio *m*.

kotlet *m* cotoletta *f*.

kotlina *f* vallata *f*, covo *m* della
lepre.

kotna *f* pagna, grávida (gatta,
pecora, lepre) *f*.

kotwica *f* áncora *f*.

kowa-ć bátttere, martellare; -dłc
n incúđine *f*; -l *m* fabbro *m*;

-lezyk *m* garzone *m* del fab-
bro; -lstwo *n* arte *f* del fabbro

koza *f* capra *f*.

koza-cki dei cosacchi; -ctwo *
vita *f*, ladronaggio *m* dei co-
sacchi; -czyzna *f* paese *m* dei
cosacchi, scorreria *f* dei cosac-
chi; -k *m* cosacco *m*.

koze-ra *f* trionfo (nel giuoco
delle carte) *m*; fondamento *m*;

-re zadać giuocare a trionfo.

kozi della capra, caprino; -arz
m pastore *m* di capre, capraio

m; -eł, -ioł *m* capro, caprone *m*.

kozik *m* castraporcetti *m*, cat-
tivo coltello *m*; squartatoio *m*.

kozina *f* carne *f* di capra.

kozio-łek *m* capretto *m*; capitóm-
bolo *m*, caprióle *f*. *pl*; -łki
przewracać capitombolare, fa-
re le capriole.

koziorożec *m* stambecco, capri-
corno *m*.

kózka *f* capretta, capriola *f*.

koźlę *n* capretto *m*.

koźłęcina *f* carne *f* di capretto.

koźli di capro, di becco.

kozopas *m* capraio *m*.

kozub *m* corbello, cestino *m* di
scorza; falcone *m*; -ek *m* cor-
belleto; falconcino *m*.

kożu-eh *m* pelliccia *f*; -szek *m*
piccola, corta pelliccia *f*.

kpać sgridare, svillaneggiare, in-
saltare.

kpiarz *m* beffeggiatore, canzo-
natore *m*.

kpiny *pl* dileggio, motteggia-
mento *m*.

kpić sobie z kogo canzonare,
mettere alla berlina.

kra *f* lastra *f* di ghiaccio.

krab *m* granchiolino *m*.
kraciasty graticolato, a modo di inferriata.
kradać essere abituato al furto.
kradkiem furtivamente, in segreto.
kradzie-ski furtivo, ladresco; -stwo *n* furto *m*; -ż *f* rapina *f*, refurtiva *f*.
krag *m* circolo, disco *m*; -lak *m* un pezzo di legno rotondo.
kra-ik *m* piccola regione *f*; -ina *f* regione *f*, paese *m*, territorio *m*; -j *m* terra *f*, paese *m*; orlo, margine *m*, estremità *f*.
kra-jać tagliare, segare; -janka *f* semmento.
krajka *f* cimosia *f*.
krajo-braz *m* paesaggio *m*; -pis *m* corografo *m*, geografo *m*; -pisarstwo *n* geografia, corografia *f*; -wiec *m* indigeno *m*; -wy nostrale, del paese, indigeno.
krakać gracidare, mugolare, strepitare.
Kraków *m* Cracovia *f*.
Krako-wiak *m* Cracoviese *m e f* abitante di Cracovia; -wski di Cracovia; po -wsku a modo, al costume, all'usanza di Cracovia.
kram *m* botteguccia (vendita al minuto) *f*; -arczyk *m* mercantucolo *m*, merciaiuolo *m*; -arka *f* mercantucola *f*, merciaia *f*; -arstwo *n* mercatura *f* al minuto, alla spicciola; -arz *m* bottegaio, merciaio *m*; -arzyć trafficare, mercanteggiare.
kramik *m* botteghina *f*.
kran *m* rubinetto *m*.
kraniec *m* confine *m*, margine *m*, estremità *f*.
kra-sa *f* eleganza, bellezza *f*, colore incarnato *m*; -sawica *f* bella ragazza, donna piacente *f*; -sić ornare, decorare, condire.
krasć rubare, sottrarre, involare.
kraska *f* gazza (uccello) *f*.

kras-nolcey di guance belle; -noś *f* bellezza *f*; -ny bello, rosso, grasso.
kraso-mowca *m* bravo oratore *m*; -mowny fiorito ornato nel parlare; -mowstwo *n* l'arte *f* di ben parlare, rettorica *f*.
kraszanka *f* ovo pasquale dipinto *m*.
krata *f* inferriata *f*, grata *f*.
krawatka *f* cravatta *f*.
krawcowa *f* moglie *f* del sarto; -czyk *m* alunno sarto *m*.
krawędź *f* canto, orlo *m*.
krawędzisty angoloso.
kra-wiec *m* sarto *m*; -wieccyzna *f* lavori *m*, pl. di sarto.
kra-żek *m* piccolo cerchio *m*; -żenie *n* circuito *m*; -żyć circuire, girare, andare attorno, volgersi intorno.
kreci di talpa.
kreć-ić torcere, girare; ~ się torcersi, girarsi; -ciel *m* torcitore *m*, raggiratore, bindolo *m*; -cielka *f* torcitrice *f*, raggiratrice *f*.
kreďa *f* creta *f*.
kreden-carz *m* custode *m e f* della credenza; -s *m* credenza *f*.
kreďyt *m* crédito *m*; -or *m* creditore *m*; -ować dare, vendere a crédito; -owy di crédito.
kreģi *pl.* vertebre *f, pl.*; colonna *f*, vertebrale.
kreģiel *m* birilli (giuoco) *m, pl.*; -ģielnia *f* piazzale *m* per il giuoco dei birilli; -ģlowaty conico.
kreģo-słup *m* colonna vertebrale *f*, schiena *f*; -wce *pl* animali *m, pl.* vertebrali.
krepa *f* velo, panno *m* da lutto.
krepować legare, stringere.
krepulec *m* randello *m*.
krepy tozzo, tarchiato.
kres *m* fine, scopo, termine, confine *m*; -a *f* striscia, lista *f*, sfregio *m* sul viso; -ka *f* linea, fila *f*, voto (nelle elezioni) *m*;

-kować fare una linea, segnare, volare.
krescencya *f* frutti *m*, *pl.* della terra.
kreślić disegnare, tratteggiare; abbozzare.
kret *m* talpa *f*.
kręta-cz *m* rigiratore *m*; **-nina** *f* rigiro *m*, sotterfugio *m*.
kretes, *z* kretesem da cima a fondo, da capo a fondo.
krętogłów *m* torcicollo *m*, lince (uccello) *f*.
kręto-mysz *m* talpa *f*; **-wina** *f* mucchio *m*, via *f* di terra fatto da una talpa.
kręty tortuoso, sinuoso.
krew *f* sangue *m*; **-ki** débole, fráigile; **-kość** *f* fragilità, debolezza *f*; **-na** *f* parenta *f*, cugina *f*; **-ny** *m* parente *m*, consanguíneo, congiunto *m*.
krężel *m* rocca *f*.
krną-brnieć incaparbare, divenire dispettoso; **-brny** contumace, caparbio, ostinato; **-brność** *f* contumacia *f*, ostinazione, ribellezza *f*.
króbeczka *f* nido. [*trośia* *f*.]
króbia *f* scátola *f*.
króć volta; **dwakróć** due volte; **trzykróć** tre volte.
krócie *pl.* gran numero indeterminato.
króchmal *m* amido *m*; **-ny** inamidato; **-ić** inamidare.
króci-é impiccolire, abbreviare, accorciare; **-ca** *f* terzetta *f*; **-uchny** molto corto, brevissimo.
króc *m* andatura *f*, passo *m*; **-yé** andare a passo, camminare.
krógulec *m* sparviere *m*.
krój *m* taglio *m* d'ábito, foggia *f* di vestimento; coltellaccio *m* dell'aratro.
krok *m* passo *m*.
krokiew *f* travicello, cavalletto *m*.
krókydyl *m* coccodrillo *m*.
król *m* re *m* (*f* regina); **-estwo** *n* regno, reame *m*; **-ewicz** *m* figlio *m* del re.

królew-na *f* figlia *f* del re; **-ski** regio, reale; **-skość** *f* autorità *f* reale.
króli-czę *n* conigliolino *m*; **-k** *m* coniglio *m*; *re* *m* di piccolo stato; **-karnia** *f* conigliera *f*.
królo-bójca *m* regicida *m*; **-bójstwo** *n* regicidio *m*; **-wa** *f* regina *f*; **-wać** regnare.
krom eccetto, fuorchè, tranne.
kromka *f* cantuccio *m* di pane.
kroni-ka *f* cronaca *f*; **-karz** *m* cronista *m*.
krop-elka *f* gocciolina, gocciolletta *f*; **-ić** aspérgere, spruzzare; **-idło** *n* aspersorio *m*; **-ielnica** *f* pila *f* dell'acqua benedetta.
krop-ka *f* punto *m*; **-kować** punteggiare; **-kowały** punteggiato. [*isty* goccioloso].
krópl-a *f* gocciola *f*, stilla *f*;
kros-ienka *f* telaio *m* da ricamare; **-na** *f* telaio *m* da tessere.
kros-ta *f* crosta *f*, pustula *f*, bollicella *f*; **-tawieć** coprirsi di pustule; **-tawy** pustoloso, rognoso.
krót-ki corto, breve; **-ko**, **wkrótce** in breve, fra poco, a momenti.
krótko-mówny laconico; **-nogi** che ha le gambe corte; **-oki** che ha la vista corta; **-ść** *f* brevità *f*, cortezza *f*; **-trwały** di poca durata; **-widz** *m* mfope *m*.
kroto-chwila *f* farsa *f*, passatempo, trastullo *m*; **-chwilny** giocoso, scherzoso, faceto.
kro-wa *f* vacca *f*; **-wianka** *f* sterco, concime *m* della vacca; **-wiarka** *f* vaccara *f*; **-wiarnia** *f* stalla *f* delle vacche; **-wiarz** *m* vaccaro, guardiano *m* delle vacche; **-wina** *f* vacchina, vacchetta *f*.
krtań *m* laringe *f*, gola *f*.
kru-chość *f* morbidezza, fragilità, tenerezza *f*; **-chy** fráigile, ténero, frolo.

- kruchta** *f* átrio, sedile *m* della Chiesa dove siedono le povere.
- krucyata** *f* crociata *f*.
- kru-czek** *m* corvetto, corvac-
oh otto *m*, oncinio *m*; -czy di corvo; -k *m* corvo *m*.
- kru-pa** *f* orzo perlato *m*; -pié triturare, infrangere l'orzo; -pnik *m* minestra *f* d'orzo mon-
do; bevanda fatta di acqua-
vite, mele e pepe.
- krupy** *pl.* gráudine *f*.
- krusz-cowaty** di metallo, metal-
lico; -ec *m* metallo *m*.
- kruszeć** divenire frolo, infrollire.
- kru-szyć** stritolare, sminuzzolare,
sbriciolare, rómpere; -szyna *f*
brfcioła *f*.
- kruz** *m* vaso *m* per bere.
- krúzganek** *m* portico, peristilio *m*.
- krwa-wię** insanguinare, lordare;
-wnica *f* vena *f*, emanto *m*;
-wnik *m* achilléa (erba) *f*; -wy
sanguinoso.
- krwio-barwny** colore sanguigno;
-nošny sanguifero; -tok *m*
emorragia *f*; -žerca *m* uomo
sanguinario *m*; -žerczy san-
guinario
- krwi-sty** sanguigno; -stość *f*
abbondanza *f* di sangue.
- kryć** coprire, appiattare, celare,
nascondere; ~ się z czem na-
scondersi, tenere occulto qual-
che cosa.
- kry-jomie** nascostamente, di na-
scosto, occultamente; -jomy
nascosto, occulto; -jówka *f*
nascondiglio, ripostiglio *m*.
- kryg** *m* freno *m*, briglia *f*; -ować
się dimenarsi, muóvere il capo
su e giù.
- krymi-nał** *m* cárcere *m*, prigionie
f; -nalny criminale.
- krynica** *f* fonte, sorgente *f*.
- krypt** *m* critta *f*.
- krystalizacya** *f* cristallizzazione
f; -zować cristallizzare.
- Krystyna** *f* Cristina *f*.
- kryształ** *m* cristallo *m*; ek *m*
cristallino (umore dell'occhio)
m; -owy di cristallo.
- krytopliowiy** crittogamo.
- kryty-czność** *f* stato critico *m*;
-czny critico, pericoloso; -k *m*
critico *m*; -kować criticare,
censurare.
- kryza** *f* crisi *f*, inv.
- krza-czek** *m* cespuglietto *m*;
-czysty cespuglioso; -k *m*
cespuglio *m*, macchia *f*.
- krza-kać** grugnire; schiarirsi la
gola; -kala *m* grugnitore.
- krza-tać się** affaccendarsi; -ta-
nina *f* faccenderia *f*; giri e
rigiri, andare e tornare.
- krzećeć** gradicare, scricchiolare.
- krzem** *m* cióttolo *m*; -ień *m* si-
lice *f*; -ienica *f* terreno *m* pie-
no di selci; -ienisty pieno di
selci; -ienny di selce; -ionka
f ácido silicico *m*; terra silicea
f; -yk *m* piccola pietra focaia *f*.
- krzep-ić** ristorare, rinvigorire,
rafforzare; -ki gagliardo, vigo-
roso, robusto; -kość *f* fortezza,
gagliardia *f*, vigore *m*, robu-
stezza *f*; -nać acchiacciare, coa-
gularsi, rappigliarsi, rassegare.
- krze-sać** bátttere il fuoco, trarre
il fuoco dalla pietra focaia;
-siwo n acciarino, battifuoco *m*.
- krzesło** *n* sedia, séggiola *f*; ~
z poręczami sedia a braccioli.
- krzew** *m* arbusto *m*; -ić propa-
gare, dilatare, diffondere; -iel
m propagatore *m*; -ińa *f* arbo-
scello *m*; -isty cespuglioso, ra-
moso.
- krzta** *f* briciolo, minúzolo *m*;
ani krzty neppure un pochino,
niente affatto.
- krztusić się** tossire per il cibo,
andato a traverso.
- krzy-czeć** gridare; -k *m* grido,
strido *m*; -kacz *m* schiamazza-
tore *m*; -kliwy gridante, stri-
dente; -knać mandare, emé-
tere un grido, un urlo.

Krzysztof *m* Cristóforo *m*.
krzywawy *u* poco curvo.
krzyw-da *f* torto *m*, ingiuria *f*,
 ingiustizia *f*, danno *m*; -**dzic**
 far torto, recare pregiudizio,
 arrecare danno; -**dziciel** colui
 che fa ingiuria; -**dzicielka** *f*
 colei che fa ingiuria.
krzy-wić curvare, incurvare, tór-
 cere; -**wizna** *f* incurvatura *f*;
 -**wonosy** uomo *m* dal naso
 aquilino; -**wooki** guercio.
krzywo-przysięgać spergiuurare;
 -**przysięstwo** *n* spergiuo *m*;
 -**przysięzca** *m* spergiuatore,
 spergiuo *m*; -**śó** *f* curvatura *f*;
 -**usty** che ha la bocca torta.
krzy-wy curvato; -**wo** torta-
 mente.
krzyż *m* croce *f*; -**acki** dell'or-
 dine Teutonico; -**actwo** *n* or-
 dine Teutonico *m*; -**ak** *m* ca-
 valiere Teutonico *m*; -**em** a
 modo di croce; -**mo** *n* crésima
f; -**ować** crocifiggere; -**ownik**
m crociato *m*; -**yk** *m* crocetta,
 crocellina *f*.
ksiądz *m* sacerdote *m*.
książę *m* principe *m*.
ksią-żątka *n* principuccio, prin-
 cipetto *m*; -**ża** biskup *m* Ve-
 scovo principe *m*; -**żęcy** prin-
 cipesco.
ksią-żeczka *f* libretto, libriccino,
 libricciulo *m*; -**żka** *f* libro *m*;
 ~**rachunkowa** *f* libro de' conti;
 -**żkowy** del libro, librario; -**żnica**
f biblioteca *f*.
księ-ga *f* librone *m*; -**garnia** *f*
 libreria *f*; -**garnia** nakładowa
 libreria editrice *f*; -**garski** li-
 brario; -**garstwo** *n* l'arte o la
 professione del libraio; -**garz**
m libraio *m*; -**gosusz** *m* peste
f de' buoi; -**gozbiór** *m* bi-
 ksieni *f* badessa *f*. [blioteca *f*.
księ-stwo *n* principato, ducato
m; -**żna** *f* principessa, duchessa
f; -**żniczka** *f* principessina,
 duchesina *f*.

księży *pretesco*, *di* prete; **księ-
 żyna** *m* chiericuzzo, pretuccio,
 pretónzolo *m*.
księży-c luna *f*; -**cowy** lunario,
 della luna.
ksiuk *m* póllice (dito grosso) *m*;
 ~ *u* nogi pollice (del piede) *m*.
ksyk *m* sibilo *m*; -**ać** sibilare.
kształ-cić formare, comporre,
 educare; ~ **się** formarsi, edu-
 carsi; -**ciciel** *m* educatore, for-
 matore *m*; -**cieielka** *f* educa-
 trice, formatrice *f*.
kształt *m* forma, figura, specie
f; *na* ~ alla forma, alla guisa,
 alla maniera; -**ność** *f* l'eleganza
 della forma; -**ny** elegante, ben
 fatto, gentile; -**ować** *v.* kształ-
 cić.
kto, któż chi: **kto** to taki? chi
 è costui?
ktobądź, ktokolwiek qualunque,
 chiunque.
którédy per dove, per qual luogo,
 donde.
któ-ry, -ra, -re quale?; che = il
 quale, la quale, i quali, le quali;
 -**rykolwiek, -rybądź** chiunque,
 qualsiasi, qualsivoglia, qualun-
 que.
któs un tale, un certo, certuno,
 un non so chi.
ku verso, alla volta di, per, da, a.
kuban *m* paraguanto *m*.
kubek *m* coppa, ciótola *f*.
kubeł *m* tinozza, bigoncia *f*.
kubiczny cubico.
kubrak *m* pastrano corto alla
 kubus *m* cubo *m*. [polacca.
kuć *v.* kować.
kuch-arka *f* cuoca *f*; -**arstwo**
n l'arte di cucinare; -**arz** *m*
 cuoco, cucinierem; -**arzyć** cu-
 cinare; -**cik** *m* sguáttero *m*;
 -**enka** *f* cucinetta, cucinina *f*;
 -**enny** di cucina; -**mistrz** *m*
 direttore, maestro *m* di cucina,
 capocuoco *m*; -**nia** *f* cucina *f*.
kucz-a, -ka *f* capanna *f*; -**ki** *pl.*
 festa *f* dei tabernacoli.

kucznać porsi coccoloni, accoccolarsi.

kud-lac abbaruffare i capelli, i velli; -**laty** irsuto, velloso, pelo; -**ly** *pl.* vello, pelo *m.*

kufa *f* botte *f* grande.

kufel *m* boccale *m.*

kufier *m* baule *m*, valigia *f*.

kugla-rka *f* giocatrice *f*; -**rstwo** *n* giuoco *m* di prestigio; -**rz** *m* prestigiatore *m*; -**rzyć** far giuochi di prestigio.

kukać cuculiare.

kukielka *f* pane *m* di forma oblunga.

kuks *m* un pugno nei fianchi, una gomitata *f*.

kukulka *f* cuculo *m*.

kukurydza *f* granturco, frumentone *m*.

kukuryku *m* chicchirichi (canto del gallo) *m*, *inv.*

kula *f* globo *m*.

kul-acznik *m* pugillatore *m*; -**ak** *m* pugno *m*, cazzotto *m*.

kula-s *m* zoppo *m*; -**wleć** azzoppare; -**wość** *f* stato *m* di uno zoppo; -**wy** zoppo.

kułba-czyć sellare un cavallo; -**ka** *f* sella *f*.

kuleć zoppicare.

kuleczka *f* pallina *f*.

kulić się rannicchiarsi; avvolto-larsi, rotolarsi.

kulig *m* beccaccia *f*.

kulisa *f* quinta (di un palcosce-nico) *f*.

kul-istość *f* sfericità, globosità *f*; -**isty** sferico, globoso; -**ka** *f* globetto *m*, pallina *f*.

kum *m* compare *m*; -**a** *f* comare *f*; -**ać się z kim** divenire compare o comare; -**ostwo** *n* il compare e la comare (presi insieme).

kuna *f* martora *f*.

kundel *m* mastino *m*.

kunst *m* l'arte *f*; -**mistrz** *m* artista *m*; -**owność** *f* maestria *f*, eccellenza *f* d'arte; -**owny**

maestrévole, ingegnoso; arte-fatto, artificioso.

kupa *f* cúmolo *m*, massa *f*, mucchio *m*; -**mi** *a* schiere, a brigate.

kup-cowa *f* mercantessa *f*; -**czyć** commerciare, trafficare, mercantare; -**czyk** *m* commesso *m* di commercio.

kuper *m* codione *m*.

kupić 1. comprare; 2. ammucchiare, ammassare, radunare; ~ **się** adunarsi, congregarsi.

kupiec *m* mercante, negoziante *m*; -**ki** mercantile; -**two** *n* mercatura *f*, commercio *m*.

kupl-er *m* ruffiano *m*; -**erka** *f* ruffiana *f*; -**erstwo** *n* ruffanesimo *m*; -**erować** fare il ruffiano.

kur *m* gallo *m*; -**a** *f* gallina *f*.

kuracya *f* cura, curazione *f*.

kura-tela *f* ufficio *m* del curadore.

kurcz *m* spásimo *m*, granchio *m*.
kur-czak *m*, -**czątko** *n*, -**czę** *n* pollastro *m*.

kurcz-owaty, -**owy** spasmodico; -**yć** contrarre, restringere, accorciare.

kurek *m* galletto, cane (del fucile) *m*, cannella (della botte) *f*.

kurka *f* gallinella, pollastrina *f*
kurkowy del tiratore.

kurnik *m* pollaio *m*.

kurny fumoso.

kurować curare, medicare.

kuropatwa *f* pernice *f*.

kurs *m* corso *m*; -**ować** aver corso.

kursywa *f* corsivo (carattere) *m*.

kurka *f* veste stretta e corta *f*.

kurwa *f* puttana, meretrice, sgualdrina *f*.

kuryer corriere, nunzio *m*.

kurytarz *m* corridoio *m*.

kurz *m* polvere *f*.

kurzawa *f* návola *f* di pólvore.

kurzyć fumare; ~ **się** far fumo

- kus-lé** tentare, méttete a prova ;
-lciel *m* tentatore *m*; **-lcielka**
f tentatrice *f*.
kuś-nierski di pellicciaio; **-nier-**
stwo *n* l'arte del pellicciaio;
-nierz *m* pellicciaio *m*.
kustosz *m* custode *m*.
kusy corto; scodato.
kusza *f* balestra *f*.
kutas *m* nappa *f*, fiocco, nodo *m*.
kuternoga *m* colui che ha un
 piede più corto.
kuł-wa *m* uomo spilorcio, caca-
 stecchi *m*; **-wiarstwo** *n* spilor-
 ceria, pidocchieria; **-wié** spi-
 lorciare.
kuty scaltro, astuto; **koń kuty**
 cavallo ferrato *m*.
kuź-nia *f* fucina *f*; **-nica** *f* fer-
 riera *f*.
kuzyn *m* cugino *m*; **-a** *f* cugina
f; **-ostwo** *n* parentela *f*, pa-
 rentado *m*.
kwacz *m* strofinaccio *m*.
kwadra *f* quarto *m* della luna;
-ns *m* un quarto d'ora; **-nt** *m*
 quadrante *m*; **-t** *m* quadrato *m*;
-tura *f* quadratura *f*.
kwadrować riquadrare; conve-
 nire, star bene insieme.
kwak *m* il gracidar delle rane;
-ać gracidare.
kwakier *m* quácquero *m*.
kwalfi-kacya *f* qualificazione
f; **-kacyjny** qualificativo; **-ko-**
wać sié qualificarsi.
kwap *m* peluria *f*.
kwapić sié affrettarsi, spicciarsi,
 sbrigarsi.
kwarantana *f* quarantena *f*.
kwarc *m* quarzo *m*.
kwarc-ta *f* la quarta parte di una
 misura; **-tał** *m* trimestre *m*;
-antana *f* quartana (malattia) *f*;
-talny trimestrale; **-tet** *m* quar-
 tetto *m*.
kwa-s *m* agro, sugo d'agrumi;
-sić fermentare, fare inagrire;
-sić się *fig.* fare il viso acer-
 bo, arcigno, brusco; **-skowatość**
f acidità, acidezza *f*; **-skowa-**
ty acidulo, agretto; **-śnieć** ina-
 cetire, inagrire; **-śny** agro-
 ácido, acerbo; **-soród** *m* ossi-
 geno *m*; **-sy** *pl. fig.* scontente-
 tezza *f*.
kwatery *f* quartiere *m*; **-owac**
 acquarterare; **-unek** *m* acquarter-
 tieramento *m*.
kwef *m* velo *m*; **-ić** velare.
kwę-kać gémere, essere malatic-
 cio; **-kała** *m* uomo malaticcio.
kwes-ta *f* quéstua, cerca *f*;
-tarz *m* cercatore *m*; **-towac**
 questuare.
kwetya *f* quistione *f*.
kwia-ciarka *f* fioraia *f*; **-ciar-**
stwo *n* fioraio *m*.
kwiat *m* fiore *m*; **-ek** *m* fiorel-
 lino *m*.
kwiczeć grugnire.
kwiczół *m* tordella *f*.
kwie-ciany di fiori; **-ciarnia** *f*
 serra *f*; **-cié** infiorare; **-cie** *n*
 fiori *m, pl.*; **-cień** *m* aprile *m*;
-cistość *f* floridezza *f*; **-cisty**
 fiorito, flórido **-tniowy** di aprile.
kwik *m* grugnito *m*.
kwilić vagire
kwit *m* quietanza *f*, ricevuta *f*.
kwita *z* nami siamo pari pari,
 siamo ugnali; **-cya** *f* ricevuta *f*.
kwitnąć fiorire.
kwitowac quietanzare.
kwoczka *f* ghioccia *f*.
kwokać chiocciare.
kwoli a piacimento, a volontà.
kwota *f* quota, rata *f*.

L.

- lać* versare; diluviare; fondero.
ład *m* terra *f*, lido *m*; -ować sbarcare, approdare, prender terra; -owy *f* di terra, terrestre.
lada ogni, qualsisia, qualsivoglia.
ładaco *m* disutilaccio, dappocaccio *m*.
ładajako così così, nè bene nè male.
ładz covare.
lagier *m* fondaccio *m* del vino.
laik *m* laico *m*.
lak *m* ceralacca *f*; -ier *m* vernice *f*; -iernik *m* verniciatore *m*; -ierować verniciare.
lakmus *m* tornasole *m*.
lakoniczny lacónico.
lalka *f* bambola *f*, marionetta *f*.
lament *m* lamento *m*; -ować lamentare.
lamować orlare, listare.
lamówka *f* orlo *m*, striscia *f*.
lamp-a *f* lampada, lucerna *f*; -ka *f* lampadina, lucernina *f*.
laptopart *m* leopardo *m*; giovane scapato *m*.
lampas *m* gallone *m*.
lampiarz *m* fabbricante *m* di lampade.
lanca *f* lancia *f*.
lancet *m* lancetta *f*.
landara *f* berlina *f*.
larwa *f* larva *f*, spettro *m*.
las *m* selva, foresta *f*, bosco *m*; -ek *m* boschetto *m*.
laseczka *f* bacchetta *f*.
laska *f* bastone *m*.
lata *pl.* anni *m*, *pl.*
latać volare, correre.
łatar-ka *f* lampioncino *m*; -nia *f* lampione *m*, lanterna *f*; -nik *m* lampionaio *m*.
łatawiec *m* corridore *m*; papi-glione *m*; aquilone *m*; areo-plano *m*.
łato *n* estate *f*; -rośl *f* rampollo *m*.
laur *m* lauro, alloro *m*; -owy laureo.
lawenda *f* lavanda *f*; spigła *f*.
ławeta *f* affusto *m*.
łaża *f* aggio *m*.
lazaret *m* lazaretto *m*.
łazurowy azzurro.
lecieć volare, correre a precipizio.
leciuchny leggierissimo, lievis-simo.
lecz *ma*.
lecz-nica *f* casa *f* di salute; -yé medicare, curare.
led-wie, -wo appena.
ledz, legnać cadere, soccombere.
łędźwie *pl.* lombi *m*, *pl.*; reni *f*, *pl.*
legacya *f* legazione *f*.
legal-izować legalizzare; -ny legale.
legawiec *m* cane *m* da quaglia.
legia *f* legione *f*.
legionista *m* legionario *m*.
legity-macya *f* legittimazione *f*; -mować się legittimarsi.
legiwać essere abituato a giacere.
legnać covare.
legować legare in testamento.
legowisko *n* giacitio, giaciglio *m*.
legumina *f* dolce *m*; legumi, er-baggi *m*, *pl.*
lejce *pl.* redini *f*, *pl.*
lej-ek *m* imbottatoio, imbuto *m*; -kowaty *a* foggia di imbuto.
lek *m*; -arstwo *n* medicina *f*, medicamento *m*.
lekać się temere, aver paura.
leka-rka *f* medichessa *f*; -rski medicinale; -rz *m* médico, dot-tore *m*.
lekcje leggermente, lievemente; -wały *far* poco conto, poca stima, disprezzare.
łeczka *f* lezione *f*.
lekki leggiero, lieve.
lekkoduch *m* uomo leggiero *m*; -myślność *f* leggerezza *f* d'ani-mo; -myślny leggiero (d'ani-

- mo); -*śó* *f* leggerezza; *fig.* in-costanza.
- lekuchny leggerissimo.
- łekli-wy pauroso, tímido; -wo*śó* *f* timidità *f*.
- lektyka *f* lettiga *f*.
- lemiesz *m* vomere *m*.
- len *m* lino *m*.
- leń *m* poltrone, infingardone *m*.
- le-nié się essere pigro; spallarsi; -nistwo *n* pigrizia, infingardagine, poltroneria *f*.
- leni-uch *m* poltronaccio *m*; -wieć impoltronire; -wy pigro, infingardo.
- len-nictwo *n* vassallaggio *m*; -nik *m* vassallo, feudatario *m*; -no*śó* *f* feudalità *f*; -ny feudale.
- lep *m* esca, pania *f*, vischio *m*; -ianka *f* capannuccia *f*; -i*ć* attaccare, appiccicare.
- lepiej, lepszy meglio, migliore.
- lepki appiccaticcio.
- lepko*śó* *f* viscosità *f*.
- lesisty selvoso, boscoso.
- leśni-czostwo *n* ufficio *m* del guardaboschi; -czó*wka* *f* casa *f* del guardaboschi; -czy *m* guardaboschi.
- leśny *m* boschereccio, selvaggio, silvestre.
- leszczyna *f* nocciuolo (albero) *m*.
- letarg *m* letargo *m*; -ieczny letargico.
- letni ti*ę*pido; estivo; -e*ć* intiepidire, raffreddarsi; -k *m* veste *f* da estate; -o*śó* tiepidezza *f*.
- lew *m* leone *m*. [giuoco] *m*
- lewa *f* (przy kartach) punto (nel lewatywa *f* lavativo, serviziale, cristere *m*).
- lewica *f* sinistra *f*.
- lewkonia *f* viola *f* a ciocca.
- lewy mancino; w lewo a sinistra.
- leża *f* quartiere, alloggiamento *m*.
- leżak *m* birra stagionata *f*.
- leż*ć* strisciare.
- leże-*ć* giacere; -nie *n* il giacere *m*.
- libera-lista *m* liberale *m*; -lno*śó* *f* liberalismo *m*; -lny liberale.
- liber-tyń *m* libertino, incredulo *m*; -tyństwo *n* libertinaggio *m*.
- liberya *f* livrea *f*.
- libra *f* quaderno, quinterno *m*.
- lice *n* guancia *f*.
- licen-cya *f* licenza, concessione *f*; -cyat *m* licenziato *m*.
- lichó 1. *n* malanno *m*, disgrazia *f*; 2. malamente, miseramente, meschinamente; -*śó* *f*, -ta *f* cattiva qualità, povertà *f*.
- lichtarz *m* candeliere *m*.
- lich-wa *f*, -wiarstwo *n* usura *f*; -wiarz *m* usuraio *m*; -wiarka *f* usuraia *f*.
- lichy cattivo, meschino, povero.
- licytacya *f* incanto *m*, asta *f*.
- licytowa*ć* méttre all'asta.
- licz-ba *f* numero *m*; -bowy numerale; -ebnik *m* numerale (aggettivo) *m*; -enie *n* numerazione *f*.
- licz-man *m* gettone *m*; -nik *m* numeratore *m*; -no*śó* *f* numerosità *f*; -ny numeroso; -y*ć* contare; -ygrosz *m* spilorcio *m*.
- ligawka *f* flauto *m* pastorale.
- liga *f* lega, alleanza *f*; legatura *f*.
- ligustr *m* ligustro *m*.
- lik *m* quantità *f*; bez liku innumerevole.
- likier *m* liquore *m*.
- likwi-dacya *f* liquidazione *f*; -dator liquidatore *m*; -dowa*ć* liquidare.
- lila *f* color *m* lilla.
- lilak *m* lilla *f*.
- lilia *f* giglio *m*.
- limba *f* cembro *m*.
- limfatyczny linfatico.
- limi-tacya *f* próroga *f*; -towa*ć* prorogare.
- lin *m* tinca *f*.
- lina *f* corda *f*, cánapo *m*.
- liniowa*ć* lineare.
- lip-a *f* tiglio *m*; -cowy di luglio *m*; -iec *m* luglio *m*; -ina *f* legno *m* di tiglio.
- lipki, lepki viscoso
- lipowy di tiglio.

lirnik *m* suonatore *m* di lira.
liryeczny lirico.
liryk poeta lirico *m*.
lis *m* volpe *f*; *fig.* volpone *m*; barbarossa *m*.
lis-é *m* foglia *f*; -ciasty foglioso; -ciowaty che ha la forma di foglia.
lis-ek *m* volpicino *m*; -iura *f* pelliccia *f* di volpe; -owaty rossiccio, dai capelli rossi.
list *m* lettera *f*; ~ żelazny salvacondotto *m*.
lista *f* lista *f*, catálogo *m*.
list-ek *m* foglietta *f*; letterina *f*; -onosz *m* portalelettere, postino *m*; -opad *m* novembre *m*; -owny epistolare, letterale; -owy papier ~ carta *f* da lettere.
listwa *f* régolo *m*.
liszaj *m* erpete *m*; -owaty che è coperto di erpete.
liszka *f* volpe *f*, bruco *m*.
litania *f* litanie *f*, *pl.*
litera *f* lettera (dell'alfabeto) *f*; -cki letterario; -lny letterale; -t *m* letterato *m*; -tka *f* letterata *f*; -tura *f* letteratura *f*.
litograf-iczny litográfico; -ować litografare.
lito-ść *f* pietà, compassione *f*; -ściwy pietoso, compassionevole, misericordioso; -śnie compassionevolmente; -wać się nad kim aver compassione di uno.
litur-gia *f* liturgia *f*; -giczny litúrgico.
Litwa *f* Lituania *f*.
lity sólido, puro, saldo.
liwerant *m* fornitore *m*.
liwerować fornire.
liz-ać lambire, leccare; -ać się, leccarsi; adulare, lusingare; -acz, -un, -us *m* leccapiatti *m*, *inv*; aduttore *m*, piaggiatore *m*.
liniany di lino, lino.
loch *m* caverna; tana *f*, sotterraneo *m*.
locha *f* scrofa *f*.

lód *m* ghiaccio *m*.
lodo-waciec agghiacciarsi, divenir come di ghiaccio; -watość *f* insensibilità *f*; -waty ghiacciato; -wiec *m* ghiacciaio *m*; -wnia *f* ghiacciaia *f*; -zwał *m* valanda *f*.
lody *pl.* gelato *m*.
logi-czny *f* logica (naturale) *f*; -czny logico; -ka *f* lógica *f*.
lojalny leale.
lok *m* ricciolo *m*.
lokaj *m* lacchè *m*, *inv*; -stwo *n* servizio *m* di lacchè.
loka-l *m* appartamento *m*; -lny locale; -tor *m* pigionale *m*.
lokować alloggiare; collocare.
Lombardya *f* Lombardia *f*.
lon *m* chiodo *m* dell'asse della ruota.
Londyn *m* Londra *f*.
lont *m* miccia *f*.
lorne-ta, -tka *f* cannocchiale, binocolo *m*; -tować vedere.
los *m* sorte *f*; fato, destino *m*; -ować tirare a sorte; na ~ szczęścia a casaccio.
lot *m* volo *m*; -em *a* volo.
loterya *f* lotteria *f*, lotto *m*.
lot-ka *f* penna maestra *f*; -ność *f* volatilità *f*; rapidità, velocità *f*; -ny volátile; rápido, veloce.
łoża *f* palco *m*.
lśnić spléndere, brillare.
lub o.
lubić amare, voler bene.
lubież voluttà *f*; -nik *m* voluttuoso, libidinoso *m*; -ność *f* libidine *f*.
lubo benchè, sebbene, quantunque; dilettevolmente; -ść *f* voluttà *f*, delizie *f*, *pl.*; piacere *m*; -wać amare, piacere; -wać się w czem godere di qualche cosa; -wnik *m* amante *m*.
lubryka *f* matita rossa *f*.
luby amorevole, amabile, piacevole, caro.
lud *m* popolo *m*, gente *f*; -arka *f* pettirosso *m*; -ek *m* popolino

m; -ność *f* popolazione *f*; -ny
popoloso; -ojad *m* antropofago
m; -omiły popolare.
Ludwik *m* Lodovico *m*.
ludwi-sarnia *f* fonderia *f* di
cannoni, di campane; -sarz *m*
fonditore *m*.
ludzie *pl.* uomini *m, pl.*
ludzki umano.
ludzkość *f* umanità *f*.
lufa *f* canna *f*.
lufcik *m* spiraglio *m*.
Lugdun *m* Lione *f*.
luka *f* breccia *f*, lacuna *f*.
lukrecya *f* regolizia *f*.
lulać cullare.
lulka *f* pipa *f* di terracotta.
lulek *m* giusquiamo *m*.
luminarz *m, fig.* luminare, uomo
m di grande mérito.
lunać scorrere, sgorgare, dilu-
viare.
luna-tyczny lunatico; -tyk *m*
lunático, sonnambulo *m*.
luneta *f* cannocchiale.
lupa *f* lente *f* d'ingrandimento.
lura *f* cattiva bevanda *f*.

luśnia *f* sbarra *f* di un carro.
lustr *m* splendore *m*; -acya *f*
rassegna *f*; -ator *m* revisore
m; -o *n* specchio *m*; -ować
rivedere, passare la rassegna.
luter-anin *m* luterano *m*; -ka *f*
luterana *f*.
lutnia *f* liuto *m*.
lutować saldare.
lutownik *m* saldatore *m*.
lutowy di febbraio.
lutować purificare, raffinare.
luty *m* febbraio *m*.
luzak *m* bagaglione *m*.
luzem libero, non attaccato.
luźny rado, molle, sciolto.
luzować cambiare, mutare, stac-
care.
lwi di leone.
lwica *f* leonessa *f*.
lwię *n* leoncino *m*.
lżej più leggermente.
lżenie *n* maldicenza, bestemmia *f*.
lżyć maledire, bestemmiare.
lżyciel *m* maldicente, bestemmi-
tore *m*.

L.

labe-dź *m* cigno *m*; -dzidi cigno.
lach, lachman *m* straccio, cen-
cio *m*.
lacin-a *f* latino *m*; -nik *m* lati-
laciński latino. inista m.
lac-ny *f* facile; -ność facilità *f*;
mitezza, clemenza, abilità *f*.
łączenie *n* unione *f*, collega-
mento *m*.
łaczka *f* piccolo prato *m*, pra-
ticello *m*.
łącznia *f* legame *m*.
łącz-nie in comune; -nik *m* se-
gno *m* di unione; -ność *f* con-
nessione *f*; -ny congiunto, uni-
to, connesso; -yć congiungere,
unire; collegare.

ład *m* ordine *m*; -nieć divenire
bello, grazioso, leggiadro; -niu-
chny bellissimo, graziosissimo;
-ność *f* bellezza, leggiadria,
vaghezza *f*; -ny leggiadro, bel-
lo, grazioso, gentile.
łado-wać caricare; -wnica *f* gi-
berna *f*; -wnik *m* bacchetta
(del facile) *f*; -wny carico.
ładunek *m* carico *m*.
ład *m* terreno prativo paludoso *m*.
łagiew *f* coppa *f* di legno.
łago-dnieć addolcirsi, attempe-
rarsi, ammansirsi; -dniuchny
mitissimo; dność mitezza, ama-
bilità, clemenza *f*; -dny mite,

- dołce**, soave; **-dzić** mitigare, temperare, moderare.
łajać sgridare, riprendere.
łaj-dacki cencioso, meschino; **-dactwo** *n* canagliume *m*; **birboneria**, furfanteria *f*; **-daczka** *f* canaglia, birbona *f*; **-daczyć** się divenire cencioso, meschino; **-dak** *m* birbone, mascalzone, birbante *m*.
łaj-nisty merdoso, sùdicio; **-no** *n* merda *f*, sterco *m*.
łaka *f* prato *m*.
łak-nać aver fame; **-nacy** affamato; **-nienie** *n* fame *f*.
łako-ć fleccornia *f*, bocconeghiotto *m*; **-ciarz** *m* ghiottone *m*; **-mieć** się essere ingordo, ghiotto; **-mieć** *m* ingordo; **awaro** *m*; **-mieć** divenire ingordo; divenire avaro; **-mstwo** *n* ghiottoneria *f*; **avidità** *f*; **-my** ghiotto, goloso, ingordo; **ávido**; **-tliwy** ghiotto; **-tnik** *m* ghiottone, lècone *m*.
łam-ać rómpere, spezzare; **-anie** *n* rottura *f*; **-liwy** frágile, **-liwość** *f* fragilità *f*.
łan *m* misura *f* di campo.
łan-cuch *m* catena *f*; **-cuszek** *m* catenina *f*.
łania *f* cerva *f*.
łapa *f* zampa *f*.
łapa-ć pigliare, cógliere; **-cz** *m* sbirro *m*; **-nka** *f* il prendere *m*.
łapcie *pl.* scarpe *f*, *pl.* discorza.
łapczy-wość *f* rapacità *f*; **-wy** rapace, ávido, ingordo. [*inv.*]
łapigrosz *m* chiappadanari *m*,
łapka *f* rampino *m*, zampetta *f*; tráppola *f*.
łapowe *n* sbruffo *m*.
łasić się smorfie *f*, *pl.* di un cane quando vuole essere accarezzato.
łaska *f* dónnola *f*.
łaska *f* grazia *f*, favore; **-wca** *m* protettore, benefattore *m*; **-wić** addomesticare; **-wość** *f* amorevolezza, bontà, benevolenza *f*; **-wy** amorevole, benigno, clemente; addomesticato.
łasko-tać solleticare; **-tka** *f* solletico *m*; **-tliwy** sensibile al solletico.
łata *f* toppa *f*; **-ć** rattoppare, rappezzare; **-cz** *m* rappezzatore *m*; **-nina** *f* rappezzamento *m*.
łatka *f* marionetta *f*.
łat-wiuchny molto fáciłe; **-wość** *f* facilità *f*; **-wowierny** crédulo; **-wowierność** *f* credulità *f*; **-wy** fáciłe.
ław-a, **-ka** *f* panccone *m*, panca *f*; **-ica** *f* scranna, sedia *f* di magistrato.
łazanki *pl.* lasagna *f*. [*broso* *m*.]
łazarz *m* lázzero, póvero leb-
łazarz *m* Lazzaro *m*.
łazęga *m* vagabondo *m*.
łazić vagabondare.
łazie-bny bagnaiuolo *m*; **-nka** *f* camerino *m*; **-nki** *pl.* stabilimento balneario *m*.
łaźnia *f* bagno *m*.
leb *m* capo *m*, zucca *f*.
łechtać solleticare.
leg, **legowisko** *n* terreno frágile *m*.
łęk *m* arco *m*, volta, cénтина *f*.
łeptać bévere come fanno i bovi, i cani.
łezka *f* lagrimetta *f*.
łgać mentire.
łga-rstwo *n* bugia *f*, menzogna *f*; **-rz** *m* bugiardo *m*.
łkać singhiozzare.
łoboda *f* atrepice *m*.
łobuz *m* monello *m*.
łód-ka *f* barchetta *f*; **-karz** *m* barcaiuolo *m*; **-kowaty** a forma di barchetta.
łodyga *f* gambo *m* di una pianta.
łódz *f* barca *f*.
łój *m* sego *m*.
łojowy di sego.
łok-ciowy del gómito, cubitale; **-ieć** *m* gómito, braccio (misura) *m*; **-ietek** *m* omiciáttolo *m*.
łom *m* fragore, fracasso *m*; **mina** *f*.
łomot *m* fracasso *m*; **-ać** fare un gran fracasso.

lono *n* grembo, seno *m*.
 lopata *f* pala *f*.
 lopatka *f* paletta; scápola *f*.
 lopian, lopuch *m* láppola *f*.
 los *f* alce *m*.
 loskot *m* fracasso, fragore *m*.
 losos *m* salmone *m*.
 lotr *m* birbone, briccone *m*; ladrone *m*; -ostwo *n* bricconeria *f*; ladroneggio *m*.
 lów *m* caccia *f*.
 low-ca *m* cacciatore *m*; -czy *m* capocaccia *m*, *inv.*; -ić cacciare; -lectwo *n* caccia *f*.
 loże *n* letto *m*.
 lóžko *n* letto *m*.
 lozina *f* vinco *m*.
 lożyć impiegare, investire.
 lożyisko *n* álveo *m*, placenta *f*.
 lubin *m* lupino *m*.
 luzz-asty arcuato; -ek *m* archetto *m*; cipollina *f*; -nik *m* arciera *m*; -ywo *n* legno resinoso *m*.
 ludzić ingannare, delúdere.
 lug *m* ranno *m*, lisciva *f*; -owaty rannoso; -ować inconcare.
 luk *m* arco *m*; -owaty arcuato, arcato.
 lup *m* preda, spoglia *f*, bottino *m*.
 lupa *f* ciocco (legno) *m*; buccia *f*.
 lupać spaccare, scindere.
 lupek *m* lavagna *f*.
 lupić sbucciare; scorticare, scoriare; saccheggiare.
 lupie-ski brigantesco, rapace; -stwo *n* rapacità *f*.
 lupież 1. *m* fórfora *f*; 2. *f* rapina *f*; -ca *m* predatore, bri-

gante, ladro *m*; -ność *f* rapacità *f*; -ny rapace; -yé rapire, predare, rubare, saccheggiare.
 lupi-na *f* buccia, scorza *f*, guscio *m*; -nowy buccioso; -skóra *m* scorticatore *m*.
 Iuska *f* scaglia, squama *f*; fórfora *f*; -ć sgusciare; Iuskowaty scaglioso, squamoso.
 Iuskowiec *m* frosone *m*.
 Iuszczak *m* rigonfiamento di carne in forma di nocciolo.
 Iuszcza *f* cateratte *f*, *pl*.
 Iuszczyć sgusciare.
 Iut *m* piombino *m*.
 Iyczak *m* fune *f* di corteccia d'álbero.
 Iydka *f* polpaccio *m*.
 Iyk *m* sorso *m*, sorsata *f*; -ać bere a sorsate.
 Iyko *n* scorza, corteccia, buccia *f*; -watość *f* tenacia *f*, turchiera *f*; -wacieć divenir tenace, turchio; -waty tenace, turchio.
 Iys-ieć divenire calvo, andare in platea; -ina *f* testa calva *f*.
 Iyska *f* fólaga *f*.
 Iys-y calvo; -ość *f* calvizie *f*.
 Iyżeczka *f* cucchiaino *m*.
 Iyżka *f* cucchiaino *m*.
 Iyż-wa *f* páttino *m*; -wiarz *m* pattinatore *m*; -wiarka *f* pattinatrice *f*.
 Iza *f* lágrima *f*; -wienie *n* torrente *m* di lagrime; -wy lagrimoso.
 Izowy lacrimale.

M.

ma, moja mia *f*.
 maca *f* pane ázzimo *m*.
 maca-ć tastare, toccare; -nina *f* il palpate, il brancolare *m*.
 macerować macerare.

mach *m* colpo, tiro *m*; -ać agitare, dimenare.
 machina *f* macchina *f*; -eya *f* macchinazione *f*; -lny macchinale; -tor *m* promotore, isti-

gatore *m*; -*torka f* promotrice *f*.
mach-larski frodolento; -*larz m* ingannatore *m*; -*larka f* ingannatrice; -*lować* ingannare, defraudare.
macić intorbidire; *fig.* imbrogliare.
maci-ca *f* matrice *f*, útero *m*; *radice* maestra *f*; ~ *perłowa f* madreperla *f*; ~ *winna vite f*.
maciciel *m* imbrogliatore, imbroglione *m*.
Maciej *m* Mattia *m*.
macierz *f* madre *f*; -*anka f* timo *m*; -*yństwo n* maternità *f*; -*yński* materno.
maciora *f* fémmina, scrofa *f*.
maciupki piccino.
mackiem a tastoni.
maco-cha *f* matrigna *f*; -*szy* matrignesco.
maczać tuffare, inzuppare.
macz-asty farinoso, farináceo; -*ka f* fior *m* di farina; -*nica f* madia *f*; -*ny* di farina.
maczuga *f* clava, mazza *f*.
maď-ral *m* saccettone *m*; -*rość f* saviezza *f*, senno *m*, sapienza *f*; -*ry* saggio, intelligente, assennato; -*rzyć* raccapezzarsi, divenir savio.
Madziar *m* Magiario *m*.
magazyn *m* magazzino *m*; -*owe n* magazzinaggio *m*.
mag-ia *f* magia *f*; -*iczny* mágico.
magiel *m* mánghano *m*.
magierka *f* berretto *m* all'ungherese.
magistrat *m* giunta municipale *f*.
maglować manganare.
magne-s calamita *f*, magnete *m*; -*tyczność f* attrattiva, forza *f* d'attrazione; -*tyczny* magnetico; -*tyzować* magnetizzare.
mahome-tanin *m* maomettano *m*; -*tanka f* maomettana *f*.
maho-ń *m* móghano *m*; -*niowy* di mogano.

ma-lé infrascare, coprir di foglie -*isty* fronzuto.
maj *m* maggio *m*.
majaczyć fantasticare, vaneggiare.
majatek *m* sostanza, fortuna *f*, patrimonio *m*.
majeran *m* maggiorana *f*.
majestat *m* maestà *f*, *inv.*; -*yezny* maestoso.
majęt-ność *f* patrimonio *m*, fortuna *f*; -*ny* benestante.
major *m* maggiore *m*; -*at m* maggiorsco *m*.
maj-ówka *f* passeggiata *f* di scolari nel maggio; -*owy* di maggio.
majster *m* maestro *m*.
majtek *m* marinaio *m*.
mak *m* papávero *m*.
maķa *f* farina *f*.
makaron *m* maccheroni *m*, *pl*.
mak-olagwa *f* fanello *m*; -*ówka f* testa *f* di papávero.
maksyma *f* principio *m*.
makuch *m* pizza *f* di papávero.
malar-nia *f* studio *m* del pittore; -*ka f* pittrice *f*; -*stwo n* pittura *f*.
malarz *m* pittore *m*.
malec *m* omiciattolo, cosino *m*.
mal-ec, decrescere, impiccolire; -*eńki* piccolino, piccino; -*eńkość* piccolezza *f*.
Małgorzata *f* Margherita *f*.
maligna *f* febbre *f* maligna.
mali-na *f* lampone *m*; -*nowy* di lampone.
mało poco.
mało nie manca poco, quasi.
mało kiedy raro, di rado.
mało-duszność *f* pusillanimità *f*; -*duszny* pusillánime; -*letni* minorene; -*letność f* minorità *f*; -*mowny* lacónico; -*mowność f* laconismo *m*; -*ść f* piccolezza *f*; -*stka f* inezia *f*.
malowa-ć pingere, dipingere; -*ny* dipinto; *król* malowany un fantoccio di re.

mało-ważny inferiora, di poco valore.
 malo-widło *n* quadro *m*, pittura *f*;
 -wniczość *f* l'essere pittoreasco *m*;
 -wnieczy pittoreasco.
 mał-pa *f* scimia *f*;
 -pi scimmiesco;
 -piarstwo *n* scimmiettatura *f*;
 -piarz *m* scimmiettatore *m*;
 -pować scimmiettare.
 maluchny picciuo.
 mały piccolo.
 małż *m* mollusco *m*.
 małżeń-ski coniugale;
 -stwo *n* matrimonio *m*.
 małżon-ek *m* marito, sposo *m*;
 -ka *f* moglie, sposa *f*;
 -kowie *pl* coniugi, sposi *m, pl*.
 małżownia *f* padiglione (dell'orecchio) *m*.
 mamałyga *f* polenta *f*.
 mamczyć allattare gli altrui figliuoli.
 mam-ić ingannare, abbagliare, accecare;
 -lenie *n* abbagliamento, inganno *m*.
 mamka *f* allattatrice, balia *f*.
 manatki *pl* roba *f*, panni *m, pl*;
 i quattro stracci.
 mandat *m* mandato *m*;
 -aryusz *m* mandatario *m*.
 manewr *m* manovra *f*;
 -ować manovrare.
 maneż *m* scuola *f* di equitazione.
 manierka *f* borraccia *f*.
 manifest *m* manifesto *m*;
 -ować manifestare.
 manipu-lacya *f* manipolazione *f*;
 -lować manipolare.
 mańkut *m* mancino *m*.
 mankiet *m* polsino *m*.
 manowiec *m* strada falsa *f*, an-dirivieni *m*.
 manty-czka *f* femmina molesta *f*;
 -czyé dar noia;
 -k *m* uomo fastidioso *m*.
 manuskrypt *m* manoscritto *m*.
 mapa *f* carta geografica, mappa *f*.
 mara *f* illusione, larva *f*;
 ~ senna *f* visione *f*.
 marchew *f* carota *f*.

Marcin *m* Martino *m*.
 marcowy di marzo.
 Marek *m* Marco *m*.
 margiel *m* marna *f*.
 marglować marnare.
 margrabia *m* margravio *m*.
 marka *f* francobollo *m*;
 segno, *m*;
 marco *m*.
 markietan *m* vivandiere *m*.
 markiz *m* marchese *m*;
 -a *f* marchesa *f*.
 marko-tny malcontento, uggioso, brontolone;
 -tność *f* malumore *m*, scontentezza *f*.
 marmur *f* marmo *m*;
 -nik *m* marmista *m*;
 -ować marmorizzare;
 -owy di marmo, marmoreo.
 mar-nieć andare in rovina, consumarsi;
 -ność *f* fugacità, vanità *f*;
 -notrawca *m* dissipatore, sprecone, scialacquatore *m*;
 -notrawić dissipare, scialacquare, scialare, sprecare;
 -notrawny prodigo;
 -notrawstwo *n* sciupio *m*, prodigalità *f*;
 -ny caduco, passeggero, vano, inutile, misero.
 maroder *m* predatore *m*.
 marona *f* castagne *f, pl*;
 marroni *m, pl*.
 marsowy marziale.
 Marsylia *f* Marsiglia *f*.
 marsz *m* marcia *f*.
 marszał-ek *m* maresciallo *m*;
 -kostwo *n* dignità *f* di maresciallo.
 marszcz-ka *f* ruga *f*;
 -yć corrugare, aggrottare.
 martwić tormentare.
 martwić irrigidire.
 mart-wość *f* irrigidimento *m*;
 -wota *f* mancanza di vita;
 -wy esánime.
 maruda *m* uomo noioso *m*.
 marudzić annoiare.
 maruna *f* matricale *f*.
 mary *pl* bara *f*.
 mary-narka *f* marina *f*;
 -narstwo *n* marineria *f*;
 -narski

- marinareco**; -narz *m* marinaio *m*.
marynować marinare.
maryonetka *f* marionetta *f*, burattino *m*.
marzanka *f* asperula odorosa.
marzanna *f* robbia *f*.
marzec *m* marzo *m*.
marzenie *n* sogno *m*.
marznąć aver freddo, gelare.
marz-yć sognare; -yciel *m* sognatore *m*.
masa *f* massa *f*. [gnqlo *m*.
masarz *m* salsicciáo *m*, pizzicá-masaż *m* massaggio *m*.
maść *m* unguento *m*; color *m* del cavallo.
masćić úngere; ~ masłem im-burrare.
mask-a *f* mascherata *f*; -arada *f* mascherata *f*; -ować masche-rare; -owy bal ballo *m* in maschera.
maś-lacz *m* vino vergine *m*, cro-vello *m*; -lanka *f* siero *m* del burro; -lany di burro; -larz *m* burraio *m*; -lnica *f* zángola *f*.
masło *n* burro *m*.
masny grasso, unto.
masywny massiccio.
maszerować marciare.
maszt *m* álbero (della nave) *m*.
maszy-na *f* macchina *f*; -nerya *f* macchinario *m*; -nista *m* macchinista *m*. [*m*.
mat *m* (szach i mat) scacco matto
mata *f* stoaia *f*.
mata-ć raccontar fandónie, ag-girare; -ctwo *n* rigiro *m*; -cz imbroglione, raggiratore *m*.
matema-tyczny matematico;
 -tyk *m* matematico *m*.
materac *m* materassa *f*.
matery-a *f* stoffa *f*; -al *m* ma-teriale *m*; -alny materiale.
Matensz *m* Matteo *m*.
matewka *f* frullino *m*.
matka *f* madre *f*; ~ Boska *f* Madre di Dio; ~ chrzestna comare *f*.

- matkobójca** *m* matricida *m*.
matnia *f* laccio *m*.
matowy appannato.
matryca *f* matrice *f*.
matrykula *f* matricola *f*.
małwa calamaio *m*.
Maurycy *m* Maurizio *m*.
maż *f* unto *m*.
maż *m* marito, uomo *m*.
mazać spalmare, úngere.
mazgaj *m* babbéo *m*; -owatość *f* balordággine *f*; -owaty ba-lordo.
mazur *m* abitante *m* e *f* di Ma-sovia.
mehowaty muscoso.
mdleć svenire.
mdłość *f* languore *m*.
mdły fiacco, débole.
mebel *m* mobile *m*.
meblować ammobiliare.
mecenas *m* avvocato, mecenate *m*.
mech *m* musco *m*; lanúgine *f*.
mecha-nicznie meccanicamente;
 -niczny meccanico; -nik *m* meccanico, macchinista *m*; -ni-ka *f* meccanica *f*.
męcz-arnia *f* tortura *f*, tormento *m*; -ennik *m* mártire *m*; -eń-stwo *n* martirio *m*.
meczet *m* moschéa *f*.
męczy-ć martirizzare, torturare;
 -ciel *m* tormentatore *m*.
medal *m* medáglia *f*.
mędowieszka *f* piáttola *f*.
mędr-al, -ek saccentone *m*; -ko-wać sottilizzare, sofisticare;
 -kostwo *a* saccenteria *f*.
mędrzec *m* savio *m*.
medy-cyna *f* medicina *f*; -czny medicinale; -k *m* medico *m*.
Medyolan *m* Milano *f*.
męka *f* pena *f*, strazio *m*, tortura *f*, tormento *m*.
melancho-lia *f* malinconia *f*;
 -lik *m* malinconico *m*.
mel-dować annunziare, avver-tire; -dunek *m* annunzio, rap-porto *m*.

melisa *f* melissa, cedronella *f*.
melo-dya *f* melodía *f*; -dyjny melodioso.
mèlon *m* popone *m*. [plica *f*.
memoryal *m* memoriale *m*, súp-
Men *m* Meno *m*.
menażerya *f* serrágljo *m*.
menni-ca *f* zecca *f*; -ctwo *n* sistema monetario *m*.
merdać scodinzolare.
męs-ki maschio, maschile; -kość *f* maschiezza *f*; -two *n* coraggio *m*.
Mesyasz *m* Messía *m*.
meszne *n* elemósina *f* per far celebrare una Messa.
metal *m* metallo *m*; -owy metallico.
meteor *m* meteora *f*; -olit *m* bolide *m*; -olog *m* meteorologo *m*; -ologiczny meteorologico.
mętny tórbido.
męto-da *f* método *m*; -dyezny metodico.
metresa *f* ganza *f*.
metropo-lia *f* metrópoli *f*; -litalny metropolitano.
metry-czny metrico; -ka *f* fede *f* di battesimo.
męty *pl*. fondo *m*.
mewa *f* gabbiano *m*.
męż-atka *f* donna maritata *f*; -czynna *m* uomo *m*; -nieć devenir púbere; -ność *f* coraggio *m*; pubertá *f*; -ny coraggioso; -obójtwo *n* omicidio *m*; -obójca *m* omicida *m*.
mgła *f* nebbia *f*; -wy nebuloso.
mglic annebbiare.
mglisty nebbioso.
mgnienie *n* momento *m*; ~ oka batter *m* d'occhio.
miąć qualcire, sciupare.
miał-ki fino, superficiale; -kość *f* finezza *f*; *fig* superficialità *f*.
miano *n* nome *m*; gli averi; i beni, la fortuna.
miano-wać nominare; -wicie cioè, vale a dire; -wnik *m* denominatore *m*.

miara *f* misura *f*; według miary su misura; żadną miarą niente affatto; in nessun modo; przebrać miarę eccedere, oltrepassare la misura.
miarka *f* piccola misura *f*.
miarkować accorgersi di...; moderare, modificare.
miarodajny competente, decisivo.
mia-steczko *n* piccola città *f*; -sto *n* città *f*; ~ stołeczne capitale *f*; -stowy cittadino.
miauczyć miagolare, gnaulare.
miażdżyć stritolare.
miazga *f* alburo *m*.
Michał *m* Michele *m*.
mieć avere; dovere; ~ się stare; ~ mowę fare un discorso; jak się masz? come sta?
miech *m* sacco *m*; ~ u organów mántica *m* dell'organo.
miecz *m* gladio *m*, spada *f*; -nik *m* pesce spada *m*.
mieczak *m* mollusco *m*.
miedlic sgranare, maciullare.
miednica *f* catinella *f*.
mieź *f* rame *m*.
miedza *f* ciglio *m*.
miedziany di rame.
miedzioryt *m* incisione (in rame) *f*; -nik *m* incisore *m*.
między tra, fra; -morze *n* istmo *m*; -narodowy internazionale.
miej-sce *n* luogo; ~ zajęte il posto è occupato; ~ targowe borgata *f*; -scowość *f* località *f*; -scowy locale.
miejski municipale, della città.
mięk-czeć, -nać intenerirsi; -czyć ammorbidire; -isz *m* lóbolo *m*, midolla (del pane) *f*.
mięk-kawy molliccio, morbidente; -ki molle, floscio; ténero, sóffice; -kość *f* morbidezza, mollezza *f*; -kuchny molliccissimo; tenerissimo.
mielizna *f* basso fondo *m*, secca *f*.
mielnik *m* mugnaio *m*.
mieniać barattare, cambiare.

mienić się mutarsi, cambiarsi.
mienie *n* averi, beni *m*, *pl.* possessioni *f*, *pl.*
miern-ictwo *n* agrimensura *f*;
-ik *m* agrimensore *m*.
mier-ny mezzano, mediocre;
-ność *f* mediocrità *f*.
mierzch *m* buio *m*.
mierzchnąć divenire scuro, buio.
mierz-wa *f* paglia minuta *f*;
-wić concimare.
mierzyć misurare.
mieść spazzare.
mieścić contenere, racchiudere.
mieścina *f* città meschina *f*.
miesią-c *m* mese *m*. luna *f*; -**czek**
m lunetta *f*, auréola *f*.
mieść fare, dimenare la pasta.
miesięcz-ne *n* paga mensile *f*;
-nik *m* rivista mensile *f*; -*ny*
 mensile.
mięsień *m* muscolo *m*.
mię-sistość *f* carnosità *f*; -**sisty**
 carnoso; -**siwo** *n* salumi *m*. *pl.*;
-so *n* carne *f*; -**sopust** *m* car-
 novale *m*; -**sożerca** *m* carni-
 voro *m*.
miesz-ać mischiare, mescolare;
 ~ się immischiarsi, confon-
 dersi; -**aniec** *m* meticcio *m*,
 bastardo *m*; -**anina** *f* mescu-
 glio *m*, mescolanza *f*; imbro-
 glio *m*; -**anka** *f* farraggine,
 mistura *f*.
miesz-czanin *m* cittadino *m*;
-czanka *f* cittadina *f*; -**czai-**
stwo *n* cittadinanza *f*; -**czuch**
m borghesuccio *m*.
mieszek *m* borsa, saccoccia *f*.
miesz-kać abitare, alloggiare;
-kalny abitabile; -**kanie** *n*
 abitazione *f*, alloggio *m*; -**ka-**
niec *m* abitante *m* e *f*; -**kiwać**
 solere abitare.
mięta *f* menta *f*.
miętosić squarcire.
miętus *m* capitone *m*.
miewać esser soliti di avere.
mig *m* cenno *m* coll'occhio, col
 dito; -**ać** far cenno, ammiccare,

battersi gli occhi; ~ się scin-
 tillare.
migdał *m* mandorla (frutto) *f*,
 mandorlo (albero) *m*.
migot-ać brillare; -**liwy** scintil-
 lante.
mijać, **minąć** oltrepassare, trapas-
 sare, scansare; ~ się **z prawdą**
 sviarsi dalla verità, mentire.
Mikołaj *m* Niccola *m*.
mikołajek *m* eringio *m*.
mikroskopiczny microscopico.
mila *f* miglio (*pl.* le miglia) *m*.
mil-czeń tacere; -**czenie** *n* silenzio
m; -**czkiem** tacitamente, in
 silenzio.
mile amorevolmente.
miłić się adulare, lusingare.
milion *m* milione *m*; -**owy** pan
 milionario *m*.
milkli-wy taciturno; silenzioso;
-wość *f* taciturnità *f*.
milknąć ammutolire.
miło ~ mi mi piace, mi è grato,
 ho piacere; -**ść** *f* amore *m*;
-ściwość benignità, clemenza,
 grazia *f*; -**ściwy** amorevole,
 clemente, benigno.
miło-sierdzie *n* misericordia *f*,
 carità *f*; -**sierny** misericordio-
 so, caritatevole.
miło-śnica *f* amante *f*; -**stka** *f*
 amorino, amoretto *m*; ~ **śny**
 amoroso; **liścik** ~ letterina
 amorosa *f*.
miłować amare.
miłuchny vago, grazioso, carino.
miły caro, amabile.
mimo malgrado, nonostante.
mimo ~ **chodem** di passaggio; ~
wolnie involontariamente.
mina *f* aspetto *m*, cera *f*, *aria* *f*,
 fisonomia *f*; **mina** *f*.
miny stroić fare smorfie.
miną nadrabiać far buon viso a
 cattiva fortuna.
min-carstwo *n* sistema mone-
 tario *m*; -**carz** *m* coniatore,
 monetiére *m*.

mine-rał *m* minerale *m*; **-ralny** minerale; **-ralogiczny** mineralogico.

minia *f* minio *m*.

mini-ster *m* ministro *m*; **-sterstwo** *n* ministero *m*; **-steryalny** ministeriale.

ministrant *m* servo (della Messa) *m*; **-ura** *f* modo *m* di servire la Messa.

minka *f* aspetto leggiadro *m*.

minog *m* lampreda *f*.

minu-ta *f* minuto *m*; **-tnik** *m* lancetta *f* dei minuti.

miód *m* miele *m*.

miod-ek *m* idromele *m*; **-ownik** *m* pan melato *m*; **-owy** di miele

miot *m* getto *m*; **-ać** gettare, lanciare, tirare; **-ać się** avvertolarsi.

miot-elka *f* scopetta *f*; **-la** *f* scopa *f*, granata *f*; **-larz** *m* granataio *m*; **-lisko** *n* cattiva scopa *f*; il mánico della granata.

mir *m* considerazione *f*; pace *f*.

mirt *m* mirto *m*, mortella *f*; **-owy** mirteo.

mis-a *f* svedella *f*; **-eczka** *f* scodelletta *f*; **-ka** *f* piatto *m*.

misiurka *f* morione *m*.

mister-ność *f* maestría *f*; **-ny** artificioso.

mistrz *m* maestro *m*; **-yni** *f* maestra *f*; **-ostwo** *n* magistero *m*; **-owa** *f* la moglie del maestro; **-ować** essere maestro; **-owski** maestrevole; **-po -owsku** maestrevolmente.

misty-cyzm *m* misticismo *m*; **-czność** *f* misteriosità *f*; **-czny** misterioso.

misy-a *f* missione *f*; **-onarz** *m* missionario *m*.

mitologiczny mitologico.

mitrę-ga 1. *f* perdita *f* di tempo; 2. *m* tentennone, ciondolone, perdigiorno *m*; **-żny** lento, tardo; **-żyć** sciupare, perdere il tempo.

mizantrop *m* misántropo *m*.

mize-ractwo *n* miséria *f*; **-rak** *m* misero, poveraccio *m*; **-rnieć** divenir misero, magro; **-rny** misero, povero; **-rota** *f* meschinità *f*; **-rya** *f* miseria, insalata *f* di cetrioli.

mizg *m* lusinga *f*; **-ać się** azzimarsi, farsi bello.

mkły fugace, svelto. [guizzare.

mknać móversi veloce, scappare, **mlask** *m* baciozzo *m*; **-ać** schioccare la lingua, baciucchiare.

mlęć macinare; **~ językiem** parlare senza interruzione.

mlecz *m* midollo *m*; latte *m* del pesce; **-ak** *m* animale lattante; pesce maschio *m*; **-arka** *f* lattivéndola *f*; **-arnia** *f* latteria *f*; **-ny látteo**; **-ywo** *n* latticino *m*.

mleko *n* latte *m*; **~ kwaśne** latte rappreso *m*.

mlęwo *n* macinatura *f*.

młó-cha *f* trebbiatura *f*; **-cka** *f* tempo *m* della trebbiatura; **-cek** *m* trebbiatore *m*; **-ckarnia** *f* máchina *f* da báttre il grano.

młócić trebbiare, battere il grano.

młó-de *n* figliolino *m*; **-dnieć** ringiovanire; **-dociany** giovanile; **-dość** *f* gioventù *f* (età); **-dy** giovane; **-dy pan** sposo novello *m*; **-da pauna** sposa novella *f*; **-dzi państwo** *pl.* sposi *m, pl.*

młó-dz *f* gioventù *f*, i giovani *m, pl.* **młó-dzian**, **-dzieniec** *m* giovane *m e f*; **-dzianki** *pl.* innocenti *m, pl.* **-dzieć** far giovane; **-dzie-niaszek** *m* adolescente *m*.

młokos *m* sbarbatello *m*.

młot *m* martello *m*; **-ek** *m* martellino *m*.

młóto *n* gusci *m, pl.* di malto.

młyn *m* mulino *m*; **-arz** *m* mugnaio *m*; **-arstwo** *n* mestiere *m* del mugnaio; **-nek** *m* mulinello *m*.

mnieh *m* mónaco, frate *m*.

mniej meno; **-szeć** divenire piccolo; **-szość** *f* minor parte *f*;

-szy *pił* piccolo; -sza o to non importa, cioè poco importa.
mie-mać intendere, pensare, credere, stimare; -**manie** *n* opinione *f*, parere *m*; -**many** presunto.
mi-si monacale; -**szka** *f* monaca *f*.
mi-go, -**go** numeroso, molto; -**gość** *f* gran numero *m*, gran quantità *f*.
mi-stwo *n* moltitudine *f*.
mi-żenie *n* moltiplicazione *f*; -**żna** *f* moltiplicando *m*; -**żnik** *m* moltiplicatore *m* (nell'aritmetica); -**żyć** moltiplicare; -**żyć się** moltiplicarsi; -**życiel** *m* moltiplicatore.
moc *f* forza *f*, vigore *m*.
mo-rski potente; -**stwo** *n* potenza *f*, impero *m*; -**rz** *m* sovrano *m*; -**rka** *f* sovrana, dominatrice *f*.
mo-en autorizzato, competente.
mo-nić fortificare; ~ **się** divenire forte; -**no** forte, fortemente; -**ny** forte, gagliardo, robusto; -**ować się** combattere, lottare.
mo-cya *f* movimento *m*, commissione *f*.
mo-cz *m* orina *f*.
mo-zar *m*, -**a** *f* pantano, terreno paludoso *m*.
mo-żenie *n* immollamento, inzuppamento; ~ **nóg** bagno *m* di piedi.
mo-żo-ciąg *m* uretere *m*; -**wy** d'orina.
mo-żyć ammolare, inzuppare.
mo-del *m* modello *m*; -**ować** modellare; -**ownik** *m* modellatore *m*.
mo-deracya *f* moderazione *f*.
mo-derować moderare.
mo-d *f* norma *f*; simulacro *m*; *precj* *f*, *pl.*; -**lic** *się* pregare, orare; -**litewka** *f* breve orazione *f*; -**litewnia** *f* cappella *f*; -**litewnik** *m* libro *m* di preghiera; -**litwa** *f* orazione *f*.

mo-dniarka *f* modista *f*; -**nieć** divenire di moda; -**niś** *m* pazzo delle mode; -**ny** alla moda, moderno.
mo-d-rak *m* fiordaliso *m*; -**rawy** turchiniccio, azzurriccio; -**rość** *f* azzurro (colore) *m*; -**ry** turchino, ceruleo; -**rzew** *m* lalice *m*; -**rzyć** azzurreggiare.
mo-dyfi-ka-cya *f* modificazione *f*; **ko-wać** modificare.
mo-dz, **mo-g**; **mo-g**; potere.
mo-gi-la *f* monticello *m* sopra la fossa; -**lki** *pl.* cimitero, camposanto *m*.
mo-j, **mo-ja**, **mo-je** il mio *m*, la mia *f*.
Mo-żesz *m* Mosè *m*; -**owy** di Mosè.
mo-k-nać divenire molle, bagnato; -**rawy** un poco bagnato, umido; -**rość** *f* umidità *f*; -**ry** umido, molle.
mo-l *m* tigniuola *f*.
mo-lekuła *f* molecola *f*.
mo-meat *m* momento *m*; -**alny**, -**owy** momentaneo.
Mo-nachium *n* Monaco (di Baviera) *f*.
mo-narch-a *m* monarca *m*; -**ia** *f* monarchia *f*; -**alny** monarchico; -**izm** *m* monarchismo *m*; -**arszy** monarchale.
mo-naster *m* monastero.
mo-no-log *m* monologo *m*; -**tonny** monotono.
mo-nstracya *f* ostensório *m*.
mo-nument *m* monumento *m*; -**alny** monumentale.
mo-r *m* mortalità, moria *f* per la fame, per la peste.
mo-ra-l *m* morale *f*; -**lizować** moralizzare; -**lność** *f* moralità *f*; -**lny** morale.
Mo-rawy *pl.* Moravia *f*.
mo-rd *m* omicidio, assassinio *m*; -**a** *f* muso *m*; -**erca** *m* omicida, assassino *m*; -**erczyni** *f* assassina *f*; -**erczy** micidiale; sanguinoso; -**erstwo** *n* uccisione *f*,

omóidío *m*; -ować *assassinare*, uocóidere, ammazzare; ~ się *stancarsi*, affaticarsi, straccarsi.
moregowaty *screziato*.
morela *f albicocca f*.
mórg *u iúgero m*.
moro-wy *pestilenziale*; -we *powietrze peste f*.
morski *marino*. [di *gelso*.
mor-wa *f gelso, moro m*; -wowy *morze n mare m*.
morzy-ć *tormentare per la fame*; ~ się *patire la fame*; -sko *n còlica f*.
Mość, Jęgo, Wasza cesarska Sua Maestà l'Imperatore; -królew-ska ~ ~ *il Re (la Regina)*; *książęca Sua Altezza il Principe*.
mości panie *Vostra Signoria*.
mościa pani *gentile signora*.
mości państwo *rispettabili si-mościeć fare ponti*. [gnori.
mosiądz *m ottone m*.
mosięż-nik *m ottonaio m*; -ny *di ottone*.
Moskal *m Russo m*.
Moskwa *f Mosca f*.
most *m ponte m*; -ek *m ponticello m, sterno m*; ~ *cielecy* *petto m di vitello*; -owe *n pedaggio m*; -owy *guardia f che riscuote il pedaggio*.
moszcz *m mosto m, sidro m*.
moszenka *f borsa, scarsella f*.
mot-ać *innasprire, ammatassare*; -aczka *f aspo m*; -ek *m matassa f*; -owidło *n aspo, naspo, bindolo m*.
motłoch *m plebàglia f*.
motyka *f zappa f*.
motyl *m farfalla f*; -iça *f sanguisuga f*; -kowaty *papilionáceo*.
mow-a *f discorso m, lingua f*; -ca *m oratore m*.
mowę *mleć fare un discorso*.
mów-lé *parlare*; -nica *f tribuna f*; -ny *eloquente, loquace*; -ność *f loquacità, eloquenza f*.

mozaika *f mosaico m*.
móźdzek *m cervelletto m*.
moździerz *m mortajo m*.
może *forse, può darsi*; -bny *possibile*; -bność *f possibilità f*.
mózz *m cervello m*.
możliwy *possibile*.
moż *na si può*; -ność *f potenza, potestà f*; -nowładca *m oligarcho m*; -nowładztwo *n oligarchia f*; -ny *potente, possente*.
mozól *m fatica, pena f*.
mozo-lić *się affaticarsi*; -lny *faticoso, penoso*.
mro-czyć *oscurare*; -czny *oscuro*; -czność *f oscurità f*; -k *m crepuscolo m*.
mrówczy *m di formica*.
mró-wić *się brulicare*; -wie *n brívido, ribrezzo m, brulichfo m*; -wisko *n formicolaio m*; -wisty *pieno di formiche*.
mrów-ka *f formica f*; -kojad *m formichiere m*.
mróz *m gelo, ghiaccio m*.
mró-zić *ghiacciare, diacciare*; ~ się *ghiacciarsi*; -żny *gélido glaciale, freddo denso*.
mró-czeć, -knać *borbottare, brontolare, bofonchiare; mormorare*.
mrug *m cenno m d'occhio, batter d'occhio*; -ać *battere gli occhi*.
mruk *m mormorio m; brontolone m*; -liwość *f inclinazione f a brontolare*.
mrzyżé *chiudere, serrare per la metà gli occhi*.
mrzeć *morire*.
mrzonka *f fantasma m*.
mrzyglód *m morto m di fame*.
msci-ć *się vendicarsi*; -ciel *m vendicatore m*; -cielka *f vendicatrice f*; -wość *f vendetta f*; -wy *vendicativo*.
msz-a *f messa f*; ~ *śpiewana* *messa cantata*; ~ *czytana* *messa piana, letta*; e ~ *odprawiać* *celebrare la messa*; *mszy* *słuchać* *udire la messa*; -al *m messale m*; -alny *ciò che spetta alla*

- messza**; ksiądz ~ prete *m* che dice la messa.
mszyca *f* bacherozzolo, bruco *m*.
mszysty moscoso.
mucyk *m* can barbone *m*.
mucha *f* mosca *f*.
muł 1. *m* (-ła) mulo *m*; 2. *m* (-lu) poltiglia *f*, fango *m*.
mular-czyk *m* manovale *m*; -stwo *n* mestiere *m* del muratore.
mularstwo *n*: wolne ~ fram-massoneriá *f*.
mularz *m* muratore *m*; wolny ~ frammassone *m*.
multanka *f* zúfolo *m*.
mundur *m* montura, divisa *f*.
municypal-ność *f* municipalità *f*; -ny municipale.
munsztuk *m* imboccatura (di uno strumento) *f*; freno *m*.
mur *m* muro *m*.
murawa *f* prato *m*.
murek *m* murello *m*.
murgrabia *m* guardiano *m* d'un palazzo.
muro-lom *m* ariete *m*; -wać murzyć annerire. [murare.
murzyn *m* moro, nero *m*; -ka *f* mora, nera *f*.
mus *m* necessità *f*; -leć dovere, esser costretto, obbligato.
muskać strisciare, lasciare, accarezzare.
musku-ł *m* muscolo *m*; -larny muscoloso; -łowy di muscolo.
muślin *m* mussolina *f*.
musować spumeggiare, spumare.
must-ra *f* esercizio militare *m*; -rować far fare gli esercizi ai soldati.
muszelka *f* conchiglietta *f*, nicchiolino *m*.
muszka *f* moschettina *f*
- muszkatela** *f* moscadello *m*.
muszkiet *m* moschetto *m*.
muszkietnik *m* moschettiere *m*.
muszla *f* conchiglia *f*.
musztarda *f* mostarda *f*.
muszy di mosca.
muterka *f* madrevite *m*.
muzułman *m* musulmano *m*.
muzyczny musicale.
muzyk *m* musico *m*; -a *f* musica *f*; -alność *f* talento musicale *m*; -alny musicale.
myć lavare.
myd-lany di sapone; -larnia *f* saponeria *f*; -lasty saponáceo; -larz *m* saponáio *m*; -lić in-saponare; -ło *n* sapone *m*; -liny *pl.* saponata *f*.
mylić ingannare, deludere; ~ się sbagliare, errare, ingannarsi.
myłka *f* errore, sbaglio *m*.
myl-ność *f* fallibilità *f*; -ny fallace, illusorio, ingannévole.
mysi di sorcio, di topo; -król *m* scricciolo *m*.
myśl *f* pensiero *m*, idéa *f*, intenzione *f*; -eć pensare; -iciel *m* pensatore *m*; -icielka *f* pensatrice *f*; -ny mentale.
myśliwy *m* cacciatore *m*; -stwo *n* caccia *f*.
myślnik *m* puntolini *m*, *pl.*
mysz *f* sorcio, topo *m*; -ka *f* topolino, sorcino *m*; -kować sgraffignare; -olów *m* abuzza-go *m*.
myt-nictwo *n* gabelle, dogane *f*, *pl.*; -nik *m* gabelliere *m*; -o *n* dazio *m*, gabella *f*; salario *m*.
mże-ć sonnacchiare; -nie *n* sonnolenza *f*.
mżysty piovoso.
mży pioviggina.

N.

na! to'! tieni!

na *prep.* sopra, su, a, in, per;
na prawo, na lewo a destra,
a sinistra.

nababrać spalmare.

nabajać się favoleggiare, dire
bâte, ciarlare molto.

nabawiać ~ kogo causare, cagio-
nare qualche cosa ad alcuno;
~ się czego buscarsi, tirarsi
addosso qualche cosa.

nabawić się essersi divertito
molto.

nabazgrać v. nababrać.

nabechtać imbeccare, suggerire,
istigare.

nabiadać się lamentarsi troppo.

nabiał *m* latticino *m*.

nabiedować się aver molto sten-
tato, faticato.

nabiegać się stancarsi per troppo
córre.

nabierać préndere. [inzeppare.

nabijać conficcare, cacciardentro,
nabój *m* cárica *f*.

nabo-żeństwo *n* divozione, fun-
zione sacra *f*; -żniś *m* bacchet-
tone *m*; -żność *f* divozione *f*;
-żny divoto, pio.

nabredzić dire spropositi, ciar-
lare molto.

nabroić comméttre molti mali
o eccessi, cagionare molte di-
sgrazie.

nabrze-kać, -knać gonfiare;
-kłość *f* enfiatura *f*, gonfia-
mento *m*; -kły gonfiato.

nabrzeżanin *m* littorano *m*.

nabrzm-iałość *f* enfiagione *f*;
-lewać gonfiare, enfiare.

nabuchać się rimpinzarsi, em-
pirsi.

nabudować fabbricare, edificare.

nabujać się entusiasmarsì.

nabutwiały fracudicio.

naby-cie *n* provvista *f*; -tek
m l'acquisto *m*; -wać acqui-

stare; -wca *m* acquistatore, com-
pratore *m*.

nać *f* foglie *f*, *pl.* d'erbaggi.

nacharkać sputare molto.

nachłystać się bere molto.

nachmurzyć się vedere brusca-
mente.

nachodzić się invádere.

nachy-lać -inchinare, piegare;
-lenie *n* chinamento *m*.

naciąg-ać disténdere, téndere;
tirare; ~ zegar caricare l'oro-
logio; -any forzato, stiracchiato,
tirato. [tura *f*.

nacięcie *n* incisione *f*, intacca-
naciek *m* stalattite *f*; -ać scórrere
(filtrando).

nacierać fregare, stropicciare,
strofinare.

nacierpieć się soffrire molto.

nacinać incidere, intaccare.

naci-sk *m* pressione *f*, calca, folla,
serra *f*; -skać prémere, calcare.

naco? perchè? per qual motivo?

nacyonalny nazionale.

naczeakać się aspettare lunga-
mente.

naczel-nictwo *n* comando supre-
mo *m*; -nik *m* generalissimo.

naczerniać annerire.

naczołek *m* frontale *m*.

naczy-nie *n* vaso *m*; -ńko *n*
vasetto, vasellino *m*.

naczytać się léggere molto.

nad sopra, su, al di sopra, piu
su, oltre; nad Wisłą in sulla
Vistola.

nadać v. nadymać.

nadalić poi, inoltre, in avvenire.

nadanie *n* concessione *f*.

nadaremny vano, inútile.

nadarzać regalare, donare.

nadaw-ać, nadać dare; -ca *m*
concessore, fondatore; -czy
concessibile.

nadbiegać sopraggiungere c. r.
rendo.

nadblegunowy polare.
 nadbierać prèndere troppo.
 nadbzwiały fracidicio (frutta);
 cariato (un dente).
 nadchodzić sopravvenire, soprag-
 giungere.
 nadciagać giungere.
 nadcinać v nacinać.
 nad-dawać dare più del dovere;
 -datek *m* giunta *f*.
 naddzierać stracciare alquanto.
 nadećie *n* gonfiamento *m*.
 nadejście *n* arrivo *m*.
 nadeptać pestare, porre il piede
 sopra qualche cosa.
 nader molto, assai.
 naderżnąć incidere, intagliare.
 nadesłać inviare, mandare.
 nade-tość *f* enfiatura *f*; -ty en-
 fiato, gonfiato.
 nadginać piegare alquanto.
 nadglówek *m* vértice *m*.
 nadgnily putrido alquanto.
 nadgraniczny situato sul con-
 fine.
 nadgryzać abboccare, mórdere.
 nadjazd *m* arrivo *m*.
 nadjechać sopraggiungere, arri-
 vare in vettura.
 nadkasić abboccare.
 nadkłuć pungere.
 nadkrawać manométtre.
 nadłamywać frángere, rómpere
 un poco.
 nadleśny *m* capo *m* de' guarda-
 boschi.
 nadliczbowy soprannumerario.
 nadludzki sopra umano, sovru-
 nadłom *m* principio *m*. [mano].
 nad-miar *m* eccesso, soverchio
 sopravanzo, soprapìù *m*; -mier-
 ny eccessivo.
 nadmieniać menzionare.
 nadmorski marittimo.
 nadmuchać soffiare.
 nadnaturalny soprannaturale.
 nado-ba, -bność *f* grazia, beltà,
 leggiadria, vaghezza *f*; -bny
 grazioso, leggiadro, avvenente,
 vago, bello.

nadól sotto.
 nadore-czu, -dziu alla mano.
 nadpić sboccare (un vaso troppo
 pieno).
 nadpiłować intaccare con la sega.
 nadpłacać pagare di più.
 nadpł-ywać, -ynać avvicinarsi
 nuotando.
 nadpodeszwie *n* tramezza (uelle
 scarpe) *f*.
 nadprzyrodzony soprannaturale.
 nadpsuty guasto (un poco).
 nadrabiać intaccare (con la scure).
 nad-rabiać, -robić far più del
 dovere.
 nad-rastać, -rosnąć crèscere
 (sopra).
 nadręczyć tormentare.
 nadrobić sbriciolare, sminuzzo-
 lare il pane.
 nadro-śl *f*, -stek *m* soprosso *m*.
 nadro-żne *n* viatico *m*; -żny
 posto nella via.
 nadrwić się z kogo burlarsi,
 farsi beffe di alcuno.
 nadrywać, nadrzeć intaccare,
 strappare un poco.
 nadskakiwać venire saltando;
 essere premuroso per uno.
 nadskórek *m* epidérmide *f*.
 nadspodziewany insperato.
 nadstawiać parare; supplire, sov-
 venire al difetto.
 nadstawnik *m* custode *m*.
 nadsyłać mandare.
 nadszargać insudiciare (un poco).
 nadsztukować rappezzare.
 nadto troppo; inoltre, oltre a ciò.
 nad-użycie *n* abuso, sopruso *m*;
 -używać abusare.
 nadwąt-lać, -lić indebolire, in-
 fievolare.
 nadwa-zać, -żyć dar più del peso.
 nadwera-zać, -żyć indebolire;
 ferire.
 nadwodny che sta presso l'acqua.
 nadworny di corte.
 na dworze fuori.
 nad-wyż, -zwyż troppo, oltre
 misura.

nadymać się, nadać gonfiarsi, enfiarsi.

nadymić empire di fumo.

nadzieja *f* speranza *f*.

nadziemny oltramondano.

nadzierać strappare (un poco).

nadziwać riempire.

nadziwać się maravigliarsi moltissimo.

nadzór *m* soprintendenza *f*.

nadzorca *m* soprintendente *m*.

nadzorować soprintendere.

nadzżwigać się stancarsi con portar pesi. [sólito.]

nadzwyczajny straordinario, innafrasować się aver troppi dispiaceri, dolori.

nafta *f* petrolio *m*.

nagabywać inquietare, molestare.

nagadać parlar molto; ~ się cavarsi la voglia di parlare.

naga-na *f* biásimo *m*; -niać riprendere, biasimare, disapprovare; -nny biasimévole, riprobabile; -niacz *m* biasimatore *m*.

nagarnać raspere ammucchiando.

nagi nudo, ignudo.

naginać piegare, inchinare.

nagiecie *n* spiegatura, curvatura *f*.

naglący urgente; nagle ad un tratto, súbito.

naglic affrettare, sollecitare, essere urgente, pressante.

nagłodzić się soffrire molto la fame.

nagłość *f* furia, fretta, urgenza *f*.

nagłówek *m* intestazione *f*, capitolo *m*.

nagły repente, subitáneo, improvviso.

nagniewać się adirarsi molto.

nagniotek *m* callo *m*.

nagolenica *f* cosciale *m*.

nagość *f* nudità *f*.

nagościć się rimanere troppo lungo come óspite.

nagotować cucinare assai, accoccare vivande.

nagrabić raspere ammonticchiando.

nagrać się cavarsi la voglia di g uocare.

nagradać, nagrodzić ricompensare, remunerare, premiare.

nagroda *f* premio *m*, ricompensa *f*.

nagrobek *m* lápide, pietra sepolcrale *f*, epitaffio *m*.

nagromadz-ać, -ić ammucchiare, ammassare.

nagryżć, nagryzać rosicare, rosicchiare; ~ się angustiarsi, affannarsi assai.

nagryzmolić scarabocchiare, impiastrare assai.

nagrze-wać, nagrzać scaldare; -wacz *m* prete, scaldaletto *m*.

nahajka *f* staffile *m*

nahalasować fare molto strépito, sgridar molto.

nahulać się giubilare fino alla follia.

naiv-ność *f* ingenuità *f*; -ny ingénuo.

najeść się mangiare assai.

najazd *m* invasione, incursione *f*.

najęcie *n* najem *m* affitto *m*; dom do najęcia casa da appigionarsi.

najem-nik *m* giornaliero (operaio) *m*, fittaiuolo, appartatore *m*; -nica *f* giornaliera *f*; -ny da appigionarsi.

najety preso a pignore, a fitto.

najezdnik *m* invasore, nemico *m*.

najechać invadere.

najeżyć arricciare, arrizzare, arruffare.

najjaśniejszy serenissimo.

najmować affittare.

naj-pierw, przód in principio, in primo luogo.

najpierwszy il primo di tutti.

najś v. nachodzić.

nakadzić suffumicare.

nakalać insudiciare.

nakapać gocciolare.

nakarmić satollare, saziare.

nakasać abboccare, morderere.

nakaszlać tossire; ~ się stancarsi di tossire.

nakaz *m* comando, *ordine m*;
-ywać, -ać comandare, ordina-
 re.
nakierować dirigere.
nakład *m* edizione *f*, tiratura *f*;
 -ać mēttere, caricare; -ca *m*
 editore *m*; -owy editrice.
nakłamać mentire molto.
nakłaniać inclinare, indurre a
 far qualche cosa; ~ się do czego
 piegarsi, muoversi a fare q. c.
nakłasać caricare, mēttere; ~ w
 ncho persuadere.
naklejać incollare, appiccicare.
nakłócić się disputare molto, li-
 tigare.
nakłopotać się darsi, pigliarsi
 molta briga, accorarsi.
nakochać się darsi troppo al-
 l'amore.
nakolanek *m* ginocchielli *m*, *pl*.
nakołatać się bussare, picchiare
 lungamente alla porta.
nakoniec finalmente, alla fine.
nakopać scavare assai.
nakopcić empire di fumo.
nakpić się z kogo rідere alle
 spalle di uno.
nakra-piać spruzzare, aspēgere;
 -piany spruzzato; brizzolato.
nakrę-cać, -cić vōlgere, voltare;
 ~ zegarek caricare l'orologio.
nakręś-lać, -ić segnare, tirare.
nakrój *m* taglio *m*.
nakrusz-ać, -yć v. nadrobić.
nakry-cie *n* coperta *f*; posata *f*
 da tavola; -wać coprire; -wka
f coperchino, coperchietto *m*.
nakrzyzczyć się gridare molto.
nakształt a modo di, a guisa di,
 come.
nakupić comprare.
nakurz-ać, -yć empire di pólvore
 o di fumo.
naładować caricare.
nała-mywać, -mać rómperre;
 ~ sobie głowy lambiccarsi il
 cervello.
nalatać się córreere molto, stan-
 carsi correndo.

nalazek *m* scoperta *f*.
naleciałość *f* volo *m*.
nalegać insistere, sollecitare.
nalepa *f* muriccioło *m* accanto
 al forno.
naleśnik *m* frittata avvolta *f*.
nalew *m* infusione *f*; -ać, nalać
 versare, mēscere; -ka *f* annaf-
 fiatoio *m*.
naleść, znaleźć trovare.
należać do kogo appartenere a
 qualcuno, essere di qualcuno.
należać się giacere assai.
należne *n* premio *m* al restitutore
 di cosa trovata.
nale-żność *f* appartenenza *f*;
 -żytość *f* diritto, salario *m*;
 -ży si deve; -życie convene-
 volmente, dovutamente; -żyty
 convenevole, dovuto.
nalgać mentire molto, dire molte
 bugie.
naliczyć contare.
nalóg *m* uso *m*, consuetudine
 (cattiva) *f*.
nalogowy abituato, avvezato
 male.
nałoić ũngere col sego; ~ skórę
 picchiare a crepaspelle.
nałożnica *f* concubina *f*.
nałożyć v. nakładać.
namacać trovare a tastoni.
namacalny trovabile a tasto.
namaczać ammollire, inzuppare.
namalować dipingere (azione
 passata).
namarznąć gelare, agghiacciare.
nama-szczać, -ścić ũngere;
 -szczenie *n* unzione *f*.
namawiać persuadere.
namawiacz *m* seduttore *m*.
namęczyć tormentare, trava-
 gliare assai, molestare uno ab-
 bastanza.
namiest-nictwo *n* prefettura *f*;
 -nik *m* prefetto *m*.
namięt-ność *f* passione *f*, affetto
m; -ny appassionato.
namilować się amare molto.
namiot *m* tenda *f*.

namłócić báttere, trebbiare fino a stancarsi.

namnożyć moltiplicare.

namordować się affaticarsi molto.

namo-wa *f* persuasione, esortazione, istigazione *f*; **-wny** persuasivo, persuadévole.

namydlić insaponare.

namy-ślanie się *n*, **-sł** *m* riflessione, considerazione, deliberazione *f*; **-ślić się** rifléttere, star meditando, stare in forse.

nań, **na niego** sopra lui.

nanosić portare (dentro).

naoczny: **świadek** ~ testimonio oculare *m*.

naokoło intorno, circa.

na opak rovesciato.

na oścież spalancato.

na oślep alla cieca.

naostatek alla fine.

naostrzyć arrotare.

naówezas in quel tempo

napad *m* assalto *m*; **-ać** assaltare, assalire.

napawać, **napajać**, **napoić** dare da bere, abbeverare.

napakować empire.

napalić accéndere; ~ **w piecu** scaldare la stufa.

napaplać ciarlare.

napar *m* infusione *f*.

naparcie *n* impeto *m*.

naparstek *m* ditale *m*.

napar-toś *f* cocciutaggine *f*; **-ty** cocciuto.

naparz-ać, **-yé** fomentare.

napaś *v*. **napad**.

napastliwy molesto, inquieto, disturbatore

napast-nik *m* aggressore *m*; **-owné** aggredire, muóver lite.

napatrzeć się aver veduto abbastanza, [pire.

napchać impinzare, stivare, em-napęcznić gonfiarsi.

napędzać cacciare verso un luogo; ~ **kogo do roboty** stimolare;

incitare al lavoro.

napel-niać empire; **-nienie** *n* empimento *m*.

naperzyć się mostrare sdegno, disapprovazione.

napierać úrgere; ~ **się czego** incapricciarsi, domandare con importunità.

napiersnik *m* pettorale *m*.

napięstek *m* carpo *m*.

napiętek *m* calcagno *m*.

napijać, **napić się** bévere.

napilnik *m* raspa *f*.

napilować limare.

na-pinać, **-piąć** téndere; attaccare.

napily brillo.

napis *m* iscrizione *f*; **-ać** scrivere.

napitek *m* bevanda (piccola) *f*.

napłwek *m* mancia *f*.

napłakać się piángere moltissimo.

napłasać się ballare assai.

napłatać, **napleść** intrecciare, téssere; *fig.* dir molte faldónie.

napłatać imbrogliare, confóndere.

napływ *m* affluenza *f*.

napo-czynać, **-cząć** incominciare, manométtere. [dente

na podziw ammirévole, sorpresa

na pogotowiu pronto, preparato.

napoić abbeverare, dare da bere.

napój *m* bevanda *f*.

napokutować się espiaire.

napół mezzo; ~ **umarły** semi-vivo *m*; ~ **drogi** a mezza via.

napo-minać, **-mnieć** ammonire; **-mnienie** *n* ammonizione *f*.

napom-knienie *n* menzione, parola *f*, cenno *m*; **-knać** accennare, toccare con poche parole.

na poprzek traversale, di traverso.

napór *m* pressione *f*.

naporuczać fare una commissione.

na potem in avvenire, in appresso, da ora in poi.

napo-tykać, **-tkać** incontrare, imbáttersi.

napowietrzny aéreo.
 napowrot di ritorno.
 na pozór apparente.
 napracować się stancarsi lavorando.
 napraszać się appiccicarsi.
 napraw-a *f* riparatura *f*; -iać riparare, raccomandare, risarcire; -ny reparabile.
 naprędcie frettolosamente, alla lesta.
 napręż-ać, -yć téndere, disténdere.
 naprostować raddirizzare.
 naprowadzić condurre, indicare la strada, incamminare.
 napróżno indarno, invano.
 napruć sdruccire (un poco).
 naprzeciw, -ko dirimpetto; contro; -legły opposto.
 na przekór contro la volontà.
 na przelaj a rotta di collo.
 naprzemian a vicenda, alternativamente.
 naprzód avanti *f*.
 naprzy-krzać ~ się infastidire, importunire, noiare, incomodare; -krzanie *n* fastidio *m*, importunità, noia, seccatura *f*; -krzony fastidioso, noioso, molesto, stucchévole.
 napu-chnąć, -chłość *v*. nabrzękać.
 napu-szczać, -ścić lasciare entrare molte persone.
 napu-szony gonfio; -szyć się gonfiarsi; -szystość *f* gonfiamento *m*.
 nara-da *f* consultazione, conferenza *f*; -dzać się consigliarsi.
 naramien-nica *f*, -nik *m*, braccialetto *m*.
 narastać créscere.
 naraz ad un tratto, una volta, insieme.
 na razie provvisoriamente.
 narażać esporre; ~ się komu offéndere alcuno, venire in disgrazia di uno.
 narcyz *m* narciso *m*.

narę-cze *n* bracciata *f*; -cznik *m* fascia *f* per un braccio morto.
 nareszczie alla fine, finalmente.
 naród *m* nazione *f*.
 narodo-wiec *m* nazionalista *m*; -wość *f* nazionalità *f*; -wy nazionale.
 naro-dzenie *n* natività, *f*; Boże Narodzenie Natale *m*; -dzie się nascere, venire al mondo; -dziny *pl*. natalizio *m*; -dzony nato.
 naro-śl *f*, -stek *m*, escrescenza *f*.
 narów *m* cattiva abitudine *f*, cattivo vezzo *m*.
 narow-ić guastare, corrómpere; -isty vizioso.
 naro-że *n* cantone, ángolo *m*; -żnik *m* cantonata *f*, cantone *m*; -żny : kamien ~ pietra angolare *f*.
 nart *m* pátino *m*.
 narusz-ać, -yć offéndere, lédere, danneggiare; -enie *n* danno *m*, lesione, violazione *f*; -yciel *m* perturbatore, disturbatore *m*.
 narwany pazzarello.
 nary-bek *m* pesciolini *m*, *pl*; -biać méttre pesciolini in una vasca.
 narys *m* abbozzo, schizzo *m*; -ować disegnare.
 narząd *n* preparativo *m*.
 narzecze *n* dialetto *m*.
 narzeczo-na *f* promessa sposa fidanzata *f*; -ny *m* promesso sposo, fidanzato *m*.
 narzędzien-strumento, ordigno *m*.
 narzekać lagnarsi, dolersi, rammaricarsi.
 narzekanie *n* lamento, rammárico *m* querela *f*.
 narzynąć intaccare, incidere.
 nasada *f* fondamento *m*, base *f*.
 nasadz-ać, -ić méttre, porre naści ecco! [sopra.
 nasiad *m* semicupio *m*; -ka *f* chioccia *f*; -ły occupato.
 nasiąknąć czym essere penetrato di qualche cosa.

nasiarkować zolfare.
 nasiedzieć się sedere lungo tempo.
 nasieka *f* bastone bernoccolato *m*.
 nasien-ie *n* seme *m*; -nik *n* semenzaio *m*; -ny seminale.
 nasion-ko *n* semolino *m*; -ka *pl.* semenza *f*.
 naskładać ammuccchiare, ammon-ticchiare.
 naskórek *m* epidémide *f*.
 naślado-wać imitare, seguire le orme di alcuno; -wca *m* imitatore *m*; -wczyni *f* imitatrice *f*; -wczy imitativo; -wnictwo *n* imitazione *f*.
 na ślepo alla cieca.
 nasłu-chać się udire molto; -chi-wać ascoltare.
 nasłużyć się servire lungo tempo.
 nasmarować ungero.
 naś-miać się cavarsi la voglia di ridere; -miewać się z kogo deridere uno, beffarsi di uno; -miewca *m* derisore, dileggiatore, schernitore *m*; -miewisko *n* derisione *f*; -miewny derisorio.
 nasmolić impeciare.
 nasmrodzić appuzzare, appestare.
 naspać się cavarsi il sonno, dormire molto.
 naspól insieme.
 nasporzyć moltiplicare.
 nassać się cavarsi la voglia di poppare.
 nastawać stancarsi di star ritto.
 nastanie *n* principio *m*.
 nastarcz-ać, -yć fornire, provvedere, bastare.
 nastawać seguire, succédere, venir dopo; ~ na co insistere in alcune cose.
 nastawiać méttre, parare; pórgere (la mano); ~ ucha ascoltare.
 następ-ca *m* successore *m*; -nie successivamente, in séguito; -ny seguente, successivo; -ować seguire; -stwo *n* successione *f*.

nastroić accordare (strumenti); *fig.* concertare, ordire.
 nastraszyć far grande paura, impaurire molto; ~ się impaurirsi.
 nastrzeć się procurare, procacciare; ~ się appiccicarsi.
 nastrój *m* disposizione *f*.
 nasturcyca *f* tiere cardaminio *m*.
 nasu-wać, -nać apparire.
 naswawolić się fare strépito, baccano inferna e.
 nasycić saturare; satollare.
 nasycenie *n* saturazione *f*; satol-lamento *m*.
 nasyp *m* cupolo *m*; diga *f*.
 nasy-pka *f* cuscino *m*; -pać spár-gere, versare.
 nasz, -a, -e nostro *m*, nostra *f*.
 naszaleć się fare molte pazzie.
 naszelnik *m* catena *f* del timone.
 naszpikować lardellare.
 naszukać się cercare da molto tempo.
 naszydzić się beffarsi lungamente di uno.
 naszyjnik *m* collana *f*, monile *m*.
 naszytnic *m* uno *m* de' nostri.
 na-taczać, -toczyć spillare.
 natanńczyć się ballare moltissimo.
 natar-cie *m* attacco, assalto *m*; -czywość *f* impetuosità, veemenza, furia *f*; -czywy impetuoso, veemente.
 natargować się stiracchiare il prezzo lungo tempo.
 natch-nać animare, entusiasmare; -nienie *n* entusiasmo *m*; -niony animato, ispirato.
 nateż-ać, -yć adoperare, affaticare; ~ słuch téndere gli orecchi; -ałość *f* forza, energia *f*; -enie *n* tensione *f*, sforzo *m*.
 natkać inzeppare, ficcar dentro.
 na-tłaczać rimpinzare, stipare; -tłok *m* folla, calca, serra *f*.
 natrafić abbáttersi con uno, incontrare uno.
 natrapić tormentare assai.

natręt *m* importuno *m*.
natrętny importuno, fastidioso, molesto, noioso.
natrętność *f* importunità *f*.
natroszczyć się avere molti pensieri, dispiacere, dolori.
natrysk *m* doccia (bagno) *f*.
natrzę-snąć, -ść scuotere.
narzęć fregare molto.
natulać się vagabondare molto.
natura *f* natura *f*; -**lność** *f* naturalezza *f*; -**lizować** naturalizzare.
naturlować się v. **natroszczyć się**.
natychmiast subito; -**owy** spontaneo.
naucz-ać, -yć insegnare, istruire, ammaestrare; ~ się imparare, apprendere; -**ka** *f* istruzioncella, lezioncina *f*; -**ony** istruito, dotto.
nauczyciel *m* maestro *m*; -**ka** *f* maestra *f*; -**stwo** *n* ufficio *m* del maestro.
nau-ka *f* insegnamento *m*, dottrina *f*; -**ki** *pl.* studi *m*, *pl.* scienze *f*, *pl.*; -**kowość** erudizione *f*; -**kowy** erudito, scientifico; -**kowo** scientificamente.
naumysłny apostata, a bella posta.
nausznic *f* orecchino *m*.
nawa *f* navata (della Chiesa) *f*.
nawachać się odorare molto.
nawa-l *m* massa *f*, monte *m*, moltitudine *f*; -**lnica** *f* acquazzone, temporale *m*, burrasca *f*; -**lny** impetuoso, tempestoso; -**lny** deszcz rovescio (di pioggia) *m*.
nawet perfino, insino, anche
nawias *m* parentesi *f*, *inv.*; -**em** di passaggio, incidentemente.
nawiazka *f* fascia *f*, legacciolo *m*.
nawichrzyć imbrogliare.
nawiedz-ać, -ić visitare; -**enie** *n*, -**iny** *pl.* visita *f*.
nawiercić forare molto.
nawieść v. **nawozić**.
nawijać aggomitolare, avvolgere; ~ się offirirsi.

na-wleczka *f* fodera *f*; -**wlekać** foderare; mettere le lenzuola; ~ **igłę** infilare l'ago.
nawodniać irrigare.
nawój *m* subbio *m* de' tessitori.
nawojować się avere guerreggiato molto tempo.
nawóz *m* concime, letame *m*.
nawo-zić governare la terra; -**zowiec** *m* moscone *m*.
nawr-acać, -ócić ritornare, voltare; convertire; ~ się **convertirsi**; -**ócenie** *n* conversione *f*; -**óciiciel** *m* convertitore *m*.
nawskrośda una parte all' altra.
nawspak a rovescio.
nawstecz indietro.
nawyć się urlare molto.
nawy-kać, -knać abituarsi, assuefarsi; -**knienie** *n* abitudine *f*; -**kły** abituato, avvezzo.
nawzajem reciproco.
nawznak supino.
nazad indietro.
nazajutrz il di seguente *m*.
nażalić się lagnarsi, lamentarsi molto.
na *za* sempre per sempre.
nażyt troppo.
nażebrać mendicare (molte cose)
naziemny terrestre.
nażłopać się ubriacarsi fino a cadere.
nażłocić się indispettarsi.
nażmyślać inventare menzogne.
naznacz-ać, -yć contrassegnare, marcare.
nażreć się empirsi fino alla gola.
na-zwa *f* denominazione *f*; -**zwi-sko** *n* cognome *m*.
nażyć się vivere lungamente.
nazywać nominare; ~ się **chiamarsi**.
Neapol *m* Napoli *f*; -**itański** di Napoli; -**itańczyk** *m* napoletano *m*.
nęcić allettare, adescare.
nędz-a *f* miseria *f*; -**arz** *m* po-veraccio, misericordia, povero diavolo *m*; -**arka** *f* misera, po-

vera donna *f*; -nieć impoverire, ridursi in miseria; -nik *m* indegno, infame, sciagurato *m*; -ny miserabile, meschino, povero.
 nega-cya *f* negazione *f*; -tywny negativo.
 negocya-cya *f* negoziazione *f*; -tor *m* negoziante *m*.
 nękać tormentare, opprimere, sopraffare.
 neofita *m* neofito *m*.
 ner-ka *f* rene *m*, arnione *m*; -kowały reniforme; -kowy renale.
 nerw *m* nervo *m*; -isty nerboruto; -owy nervoso.
 nęta *f* esca *f*.
 neutralizować neutralizzare.
 neutral-ność *f* neutralità *f*; -ny neutrale.
 ni nę.
 niańczyć aver cura d' un fanciullo.
 nianka *f* bambinaia *f*.
 niby quasi, per così dire.
 nic niente, nulla.
 nieć *f* filo *m*.
 nica *f* rovescio *m*.
 nicestwo *n* nullità, futilità *f*.
 niciany di filo.
 niciasty filiforme.
 nico-wać rovesciare; -wany rovesciato.
 niepoń *m* uomo da nulla, uomo *m* da poco.
 niezuj di nessuno, di niuno.
 nie no, non.
 niebacz-ny sbadato, inavveduto; -ność *f* sbadataggine, inavvertenza *f*.
 niebawem immediatamente, a momenti.
 niebezpie-czeństwo *n* pericolo *m*; -czny pericoloso.
 nie-bianin *m* abitator celeste *m*; -bianka *f* diva *f*; -biański celeste, del cielo; -bieskawy azzurrógnolo; -bieski celeste; divino; azzurro; -bo *n* cielo *m*; w-bogłosy krzyzcęć gridare fino alle stelle.

nieboskłon *m* orizzonte, firmamento *m*.
 nieboszczyk *m* buon'anima, di felice memoria, defunto.
 niebotyczny alto che tocca il cielo.
 nieby-tność *f* assenza *f*; -tny assente; -walec *m* che sta sempre in casa, non viaggia mai.
 niech particella di comando, di desiderio; -ać tralasciare, omettere.
 niechęć involontariamente.
 nie-chęć *f* svoliatezza, repugnanza *f*; -chętnie malvolentieri, di mala voglia; -chętny maldisposto, svogliato.
 niechlu-ja *m*, *f* uomo sporco *m*; -jny sporco, lercio, sozzo; -jność *f* sporcizia, sporcheria, sozzura *f*.
 niechybny infallibile, immancabile.
 niecić rinfocolare, accendere, destare.
 niecier-piętliwy impassibile, senza sentimento; -pliwić się impazientirsi; -pliwość *f* impazienza *f*; -pliwy impaziente.
 niecka *f* conca *f*, trógolo *m*; mądia *f*.
 niecno-ta *f* disonestà *f*; briccone, discolo *m*; -tliwy vizioso, disonesto.
 niecny infame, indegno, vituperévole.
 nieco alquanto, un poco.
 niecofnięty inrevocabile.
 nieczu-ły senza sensibilità; -łość *f* insensibilità *f*.
 nieczyn-ny ozioso, scioperato; -ność *f* inattività *f*.
 nieczys-ty súdicio, impuro, impudico; -tość *f* impurità *f*.
 nieczytelny inleggibile.
 niedaleko non lontano.
 niedawno non molto tempo fa, poc'anzi.
 niedba-lec *m* trascurato, negligente *m*; -lstwo *n*, -łość *f*

- frascuratezza, negligenza *f*; -ly
 negligente, non curante.
niedobitki *pl.* le rovine *f*, *pl.* gli
 avanzi *m*, *pl.*
niedobór *m* deficit *m*, *inv.*
niedo-brać prendere troppo poco;
 -brany non aggiustato.
niedobre *n* cattivo, non buono.
niedobyty intangibile.
niedocieczony impenetrabile,
 investigabile.
niedocieczoność *f* impenetrabi-
 lità *f*.
niedogodność *f* incomodità *f*.
niedogodny incómodo.
niedogryzki *pl.* rosune *m*, avan-
 zo *m*, rimasugli *m*, *pl.*
niedojadać risparmiare; togliersi
 dalla bocca.
niedojrzałość *f* immaturità *f*.
niedojrzały immaturo.
niedojrzany impercettibile.
niedokładny incompleto, ine-
 satto.
niedokonany incompiuto.
niedo-krewność *f* anemia *f*;
 -krewny anémico *f*, póvero *m*
 in canna.
niedola *f* sfortuna *f*.
niedo-łega *m* impotente, inválido;
fig. imbecille, scimunito *m*;
 -łestwo *n*, -łężność *f* invalidi-
 tà, impotenza *f*; -łężnieć dive-
 nire impacciato; -łężny impo-
 tente.
niedomagać essere indisposto,
 incomodato.
niedomawiać non pronunziare
 tutto.
niedopieczony mezzo cotto.
niedopitki *pl.* gli avanzi delle be-
 vande, i resti dei bicchieri.
niedorobiony incompleto, non
 finito.
niedorostek *m* giovanetto, ragaz-
 zotto *m*.
niedorzeczność *f* absurdità *f*,
 sproposito *m*.
niedorzeczny assurdo, sproposi-
 tato.
- niedościg-łość** *f* inscrutabilità *f*;
 -ly impenetrabile, incompre-
 sibile.
niedosięgly imperscrutabile.
niedoskonały imperfetto.
niedosłyszec non udir bene.
niedo-stateczność *f* insufficien-
 za *f*; -stateczny insufficiente;
 -statek *m* mancanza *f*, difetto
m; -stawać mancare, venir
 meno.
niedostęp-ny inaccessibile; -ność
f inaccessibilità *f*.
niedoświad-czenie *n* inesprien-
 za *f*; -czony inesperto.
niedoszły non venuto a tempo
o in acconcio.
niedotykalny impalpabile.
niedouk *m* mezzo sapiente *m*.
niedowarzony mezzo cotto; *fig.*
 che ha poco senno.
niedo-wiarek *m* incredulo *m*;
 -wiarstwo *n* incredulità *f*;
 -wierzać diffidare.
niedoźór *m* difetto *m* di cura, di
 vigilanza.
niedzie-la *f* doménica *f*; ~ kwie-
 tnia domenica delle Palme;
 -lny domenicale.
niedź-wiadek *m* scorpione *m*;
 -wiadki *pl.* pelliccia *f* d'orso;
 -wiedź *m* orso *m*; ~ północny
 orso bianco; -wiedzica *f* orsa
f; ~ mała i wielka orsa mag-
 giore e orsa minore.
nieforemny irregolare.
niegdyś una volta, tempo fa,
 nei tempi passati, per l'addie-
 tro.
nie-godny indegno, immerité-
 vole; -godziwy infame, iníquo,
 malvagio; -godziwość *f* inde-
 gnità *f*, iniquità, scelleratezza *f*.
niegoścín-ny inospitale; -ność
f inospitalità *f*.
niegrzecz-ny scortese, sgarbato;
 -ność *f* scortesia, sgarbatezza *f*.
nieja-ki qualche (non ha plurale)
m e *f*, alcuno *m*; -ko in certo
 modo, in qualche maniera.

niejasny poco chiaro.
 niejed-en, -na, -no più d'uno *m*
 più d'una *f*; -naki non di una
 sola specie, diverso; -nako di-
 versamente; -ność *f* disunione *f*.
 niekar-ność *f* mancanza *f* di
 disciplina; -ny indisciplinato.
 niekiedy qualche volta, alle volte.
 niekorzystny svantaggioso.
 niekształtny deforme, sconcio.
 niektóry un certo, taluno *m*,
 qualche (senza plurale) *m e f*.
 nieład *m* disordine *m*, confusio-
 ne *f*.
 nieład non esiguo, insólito.
 nieład-ka *f* disgrazia *f*, disfavo-
 re *m*; -kawięc disgraziatamen-
 te; -kawość *f* inclemenza *f*,
 poca amabilità *f*.
 nieletni minorenne.
 niełito-ść *f* spietatezza *f*; -ściwy
 spietato.
 niełudzki inumano, crudele.
 niełudzkość *f* inumanità *f*.
 niema, niemasz non vi è, manca.
 niemal quasi, presso a poco, in
 circa.
 Niemcy *pl.* Germania *f*; -czeń
 divenire tedesco, germanizzarsi;
 -czyzna *f* lingua, letteratura
 tedesca *f*, costumi, modi te-
 deschi *m, pl.*, (senso dispregia-
 tivo).
 niemniara *f* infinità *f*.
 Niemiec *m* Tedesco *m*; -ki te-
 desco *m*; -kość *f* germanismo *m*;
 po ~ -ku mówić parlare tedesco.
 niemieć divenire sordo.
 niemile mal volentieri.
 niemilo mi dispiace, mi rincresce.
 niemilo-sierdzie n spietatezza *f*;
 -sierny immisericordioso.
 niemily spiacévole, discaro.
 Niemka *f* tedesca (donna) *f*.
 niemniej non meno.
 niemoc *f* malattia, infermità *f*,
 debolezza *f*; -ny malato, dé-
 bole.
 nie-mota *f* mutezza *f*; -mowa
m, f muto *m*.

niemo-wię *n* lattante *m e f*;
 -włęstwo *n* infanzia, fanciul-
 lezza *f*; -włęcy infantile, fan-
 ciullesco.
 niemożność *f* impossibilità *f*.
 niemy muto.
 niemylnie indubbiamente, senza
 dubbio.
 nienacka: z ~ improvvisamente,
 all'improvviso.
 nienaganny irreprensibile.
 nienaru-szalny inviolabile; -szal-
 ność *f* inviolabilità *f*; -szony
 illeso, intatto.
 nienasyco-ny insaziabile, ingordo;
 -ność *f* insaziabilità, ingordi-
 gia *f*.
 niena-widzić odiare, detestare;
 -wiść *f* ódio *m*; -wistnik *m*
 odiatore *m*.
 nieobecność *f* assenza *f*.
 nieobecny assente.
 nieobieral-ny inleggibile; -ność
f inleggibilità *f*.
 nieobliczalny incalcolabile.
 nieobronny senza difesa, inerme.
 nieobyczaj-ny scostumato, im-
 morale; -ność *f* scostumatezza,
 immoralità *f*.
 nieoceniony inestimabile, ina-
 prezziabile.
 nieochota *f* spogliatezza *f*.
 nieochybny infallibile.
 nieociosany rozzo.
 nieoczekiwany inaspettato.
 nieoderwany inseparabile.
 nieodgadniony enigmatico.
 nieodmienny immutabile, inre-
 vocabile.
 nieodpowiedni inconveniente.
 nieodwłoczny immediato.
 nieodwołalny irrevocabile.
 nieodżałowany indimenticabile.
 nieogarniony incomprendibile,
 immenso.
 nieogłaskany indómito.
 nieograniczo-ny illimitato, as-
 soluto; -ność *f* illimitazione *f*.
 nieokreślny indefinito.

nieokrze-saniec *m* zoticone, tãnghero *m*; -sany rozzo, zó-tico goffo.
nieomyl-ny infallibile; -ność *f* infallibilitã *f*.
nieopatrz-ność *f* improvvidenza *f*; -ny impróvvido, incãuto, imprudente. [pagato].
nieoplacony impagãbile, non
nieopisany indescrivibile.
nieoprawny sciolto, slegato.
nieorganiczny inorganico.
nieosiãdly disabitato, deserto.
nieosobisty impersonale.
nieostrożny incãuto.
nieostrożność *f* mancanza *f* di precauzione, imprudenza *f*.
nieoświecony non illuminato; *fig.* incolto, ignorante.
nieoszacowany inestimãbile.
niepa-mięć *f* dimenticanza *f*, oblio *m*; -miętny immemorãbile.
nieparzysty impari, dispari.
niepew-ny incerto, dubbio; -ność *f* incertezza *f*.
niepłatny che non ha stipendio.
nieplod-ny infecondo, stérile; -ność *f* infecondità, sterilitã *f*.
nieplonny fecondo, stérile.
niepocieszony inconsolãbile.
niepoczci-wy malvagio, disonesto, scellerato; -wość *f* malvagità, disonestã improbitã *f*.
niepoczytal-ny inresponsãbile; -ność *f* inresponsabilitã *f*.
niepodleg-ly indipendente; -łość *f* indipendenza *f*.
niepodo-bieństwo *n* dissomiglianza *f*; -bny dissimile, dissomigliante.
niepogo-da/cattivo tempo *m*; -dny tórbido, coperto (il cielo), inclemente, nero (il tempo).
niepohamowany indomãbile.
niepojętny incomprendivo.
niepojęty incomprendibile.
niepokala-ny immacolato, incontaminato; -ne Pożęcie *f* Immacolata Concezione *f*.

niepokażny meschino.
niepo-koić inquietare, turbare, molestare; -kój *m* inquietudine *f*; tumulto *m*.
niepokup-ność *f* mancanza *f* di smercio; -ny difficile a vendersi.
niepomiar-ko-wanie *n* smoderatezza *f*, intemperanza *f*; -wany smoderato, immoderato.
niepopłatny non remunerativo.
niepopraw-ny incorreggibile, inemendãbile; -ność *f* incorreggibilitã *f*.
nieporadny perplesso.
nieporównany incomparãbile.
nieporozumienie *n* malinteso, equivoco *m*.
nieporzą-dek *m* disordine *m*, confusione *f*; -dny disordinato, confuso.
nieposkromiony indomãbile.
nieposłedni insolito.
nieposła-szeństwo *n* disubbidienza *f*; -szny disubbidiente.
niepospolity straordinario, singolare.
niepostrzeżony incosservato.
nieposzanowanie mancanza *f* di stima.
nieposzlakowany immacolato.
niepotrzebny inutile.
niepowetowany inreparãbile.
niepowodzenie *n* sfortuna *f*.
niepowściągli-wy incontinente; -wość *f* incontinenza *f*.
niepozbyty di cui non ci si può liberare, disfare.
niepoznaka *f* sconoscenza *f*.
niepozorny meschino.
niepożytecz-ny inutile, inservibile; -ność *f* inutilitã *f*.
niepożyty indistruttibile.
nieprawda *f* falsità *f*.
nie prawdaż? non è vero?
nieprawdopodobny inverosimile.
nieprawdzi-wy falso; -wość *f* falsità *f*, *inv.*

nieprawidłowość *f*; inregularità, anormalità *f*; -wy inregolare, anormale.

nieprawnny illegale; -wność *f* illegalità *f*; -wy ingiusto.

nieproszony intruso.

nieprzeblagany irconciliabile, implacabile.

nieprzebrany inesauroibile.

nieprzebyty impraticabile.

nieprzedajny invendibile, incorrutibile. [sty opaco.

nieprzejrzany sterminato; -rzy-

nieprzełamany invincibile.

nieprzemakalny impermeabile.

nieprzenikliwy impenetrabile; -wość *f* mancanza *f* di acume.

nieprzeprawny impraticabile.

nieprzepuszczalny impenetrabile *f*; -ność *f* impenetrabilità *f*.

nieprzerwany ininterrotto.

nieprzestanny incessante.

nieprzeźroczysty opaco.

nieprzewyciężony invincibile, insuperabile.

nieprzeżyty indistruttibile.

nieprzychylność *f* avversione *f*; -ny avverso.

nieprzystatny inservibile.

nieprzyjacieli *m* nemico *m*; -jaźń *f* inimicizia *f*.

nieprzyjemność *f* fastidio *m*, dispiacere, disgusto *m*; -ny spiacévole, fastidioso.

nieprzymuszony spontaneo.

nieprzystępny inaccessibile.

nieprzystojny indecente, sconcio; -ność *f* indecenza, sconcezza *f*.

nieprzytomność *f* assenza *f*; ~ umysłu distrazione *f*; -mny assente; *fig.* distraito, sbadato, disattento.

nieprzywykły inólito, non avvezzo, non assuefatto.

nieprzywoliłość *f* convenevolezza, malcreanza *f*; -ty maleducato, inconveniente.

nierad malvolentieri, di mala voglia, a malincuore, con di-

spiacere; rad nierad voglia o non voglia.

nieregularny inregolare.

nierogaczna *f* porci *m*, *pl*.

nierówny disuguale; -ność *f* disuguaglianza, disparità *f*.

nierozdzielny indivisibile, inseparabile; -ność *f* inseparabilità *f*; -ony inseparato.

nierozzerwany indissolubile.

nierozgarniony ébete, ottuso.

nierozłączny inseparabile.

nierozmyslny inconsiderato.

nierozsządek *m* irragionevolezza *f*; -dny irragionevole.

nieroztropny imprudente; -ność *f* imprudenza *f*.

nierozum *m* insensatezza *f*; -ny insensato, irragionevole, stúpido.

nierozwaga *f* inconsiderazione *f*; -żny inconsiderato.

nierucho-ność *f* immobilità *f*; -mości *pl*. immobile *m*, *pl*.; -my immobile.

nierychło tardi.

nierząd *m* anarchia *f*; -nica *f* puttana, meretrice *f*; -nik *m* un uomo dissoluto; -ność *f* libertinaggio *m*, impudicizia, dissolutezza *f*; -ny sregolato, impudico.

nierzetelny improbo, disonesto; -ność *f* improbità *f*.

nieść portare.

nieschludny sádicio.

nieschludność *f* sudiceria *f*.

niesforny disubbidiente; -ność *f* insubordinazione *f*.

nieskazitelny illibato *m*; -ność *f* illibatezza *f*.

nieskończo-ność *f* infinità *f*; -ny infinito.

nieskuteczny inefficace; -ność *f* inefficacia *f*.

nieskwapliwy circospetto. [*m*.

niesława *f* infamia *f*, obbrobrio

niesłowny che non mantiene la parola; -ność *f* mancamento *m* di parola.

nieślubny illegittimo.
 niesłusz-ność *f* torto *m*, ingiustizja *f*; -ny ingiusto; falso.
 niesłychany inaudito.
 nie-smaczność *f* insipidezza *f*, scipidezza *f*; -smaczny insípido, scipito; -smak *m* cattivo sapore, cattivo gusto *m*.
 nieśmia-ły tímido; -łość *f* timidezza *f*.
 nieśmiertel-nik *m* semprevivo (fiore) *m*; -ny immortale; -ność *f* immortalità *f*.
 niesnaska *f* dissidio *m*, discordia *f*.
 niespełna poco meno, non tutto, presso a poco, circa.
 niespławny innavigabile.
 niespo-dzianka *f* sorpresa *f*; -dziany improvviso, impensato, inaspettato.
 niespokoj-ność *f* inquietudine *f*; -ny inquieto, inrequieto.
 niespo-ro adagio, lentamente; -ry lento.
 niesposób impossibile.
 niesposob-ność *f* mancanza *f* di occasione, inattitudine *f*; -ny inabile; non atto.
 niespracowany instancabile nel lavorare.
 niesprawiedli-wy ingiusto; -wość *f* ingiustizia *f*.
 niepraw-ny inetto; -ność *f* inettitudine *f*.
 niesta-ły incostante, instabile; -łość *f* incostanza, instabilità *f*.
 niestaran-ny trascurato; -ność *f* trascuratezza *f*.
 niesta-teczny incostante; -teczność *f* incostanza *f*.
 niestety! obimè! ahimè!
 niestoso-wność *f* inconvenienza *f*; -wuy inconveniente, sconvenevole.
 niestraw-ny indigesto; -ność *f* indigestione *f*.
 niesumien-ny che non ha coscienza; -ność *f* mancanza *f* di coscienza.

nieświado-mość *f* ignoranza *f*; -my ignorante; incógnito.
 nieswój indisposto.
 nieszczery finto, poco sincero.
 nieszcze-ścić się avere sfortuna; -ście *n* disgrazia, sventura *f*, infortunio *m*; -śliwy, -sny infelice, disgraziato, sventurato.
 nieszkodliwy inócuo.
 nieszlachetny ignóbile.
 nie-szópór *m*, -szpory *pl*, vespro *m*.
 nieszpułka *f* néspola (frutto) *f*, néspolo (albero) *m*.
 nietknięty intatto, illeso.
 nietoperz *m* pipistrello *m*.
 nietopny infondibile
 nietowarzys-ki insociabile; -kość *f* insociabilità *f*.
 nietrafny inesatto.
 nietrwa-łość *f* caducità, instabilità *f*; -ły frágile, caduco.
 nietykal-ny intangibile, inviolabile; -ność *f* intangibilità *f*.
 nieublagany inesorabile, implacabile.
 nieuchronny inevitabile.
 nieuctwo *n* ignoranza *f*.
 nieuczci-wy inonesto, improbo; -wość *f* improbità *f*.
 nieuczyn-ny scompiacente, poco servizievole; -ność *f* spiacevolezza *f*.
 nieudatny meschino. [bilità *f*.
 nieudol-ny inabile; -ność *f* inanieuf-ność *f* diffidenza *f*; -ny diffidente.
 nieugaszony inestinguibile.
 nieugię-ty inflessibile; -tość *f* inflessibilità *f*.
 nieugłaskany indomabile.
 nieuk *m* ignorantaccio *m*.
 nieule-czalny incurabile, insanabile; -czony non guarito.
 nieulekły intrépido.
 nieumie-jetność *f* ignoranza *f*; -jetny ignorante.
 nieuprzedzony spregiudicato.
 nieurodzaj *m* cattiva raccolta *f*; -ny stérile, non fértil; -ność *f* infecundità, infertilità *f*.

nieuustanny incessante.
nieuustraszony intrépido, impavido, impertérrito.
nieszanowanie *n* irriverenza *f*, mancanza *f* di stima.
nieszkodzony intatto.
nientulony inconsolabile.
nieu-waga *f* inavvertenza, sbadataggine *f*; -**ważny** disattento, sbadato.
nieuży-teczny inutile; -**teczność** *f* inutilità *f*; **ty** scmpiacente.
niewarowny non fortificato.
niewątpli-wość *f* indubitabilità *f*; -**wy** indubitabile.
nieważ-ny inválido; -**ność** *f* invalidità *f*.
niewczas *m* male a proposito, tempo inopportuno *m*; -**wczesny** intempestivo, inopportuno.
niewdzię-cznik *m*, -**cznica** *f* ingrato *m*, ingrata *f*; -**czność** *f* ingratitudine *f*; -**czny** sconoscente, ingrato.
niewiádo-mo non si sa; -**mość** *f* ignoranza *f*; -**my** sconosciuto, incógnito.
niewiara *f* incredulità *f*.
niewiasta *f* donna, femmina *f*.
niewi-domy cieco; -**dzialny** invisibile; -**dzialność** *f* invisibilità *f*.
niewiedząc senza saperlo, non sapendo.
niewier-ca *m* incréduło *m*; -**ność** *f* infedeltà; incredulità *f*; -**ny** infedele.
niewie-ści donnesco; -**ściuch** *m* (uomo) effeminato *m*.
niewin-iaćko *n* innocentino *m*; -**ność** *f* innocenza *f*; -**ny** innocente.
niewłaści-wość *f* inammissibilità *f*; -**wy** inammissibile, imniewó*d* *m* strascino *m*. [proprio].
niewo-la *f* schiavitù, servitù *f*; -**lić** costringere, forzare obbligare; -**lnica** *f* schiava *f*; -**lnictwo** *n* schiavitù *f*; -**lniczy** servile; -**lnik** *m* schiavo *m*.

nie wolno non è permesso, non è lécito.
niewprawny mal pratico.
niewstrzymany inresistibile.
niewsty*d* *m* impudicizia *f*; -**liwy** impudico, inverecondo.
niewybadany imperscrutabile.
niewyczerpany inesauribile, inesausto.
niewydatny improduttivo.
niewygasły inestingibile.
niewygoda *a* incomodità *f*; -**dny** incómodo, scomodo, disagiato.
niewymowny inespriabile, indicabile.
niewymuszony spontáneo, semplice, naturale, ingénuo.
niewypowiedziany ineffabile, inenarrabile.
niewyraźny indistinto, scuro, confuso.
niewyrozumiały privo d'indulgenza.
niewysłowiony indicibile, inespriabile.
niewyspany che non ha ben dormito.
niewystawny senza pompa, senza ostentazione, semplice.
niewytrawny aspro, brusco (del vino); *fig.* indigesto; inesperto.
niewytrzymały delicatino.
niewytworny naturale, senza sfoggio.
niewywczasować się non riposarsi abbastanza.
niewzruszony imperturbabile.
niezadługo a momenti, fra poco.
niezadowolony mal contento.
niezależny indipendente.
niezależność *f* indipendenza *f*.
niezamieszkały disabitato.
niezapominajka *f* non ti scordar di me (fiore) *m*.
niezaprzeczony incontestabile.
niezasłużony immeritato.
niezawisły *v.* niezależny.
niezawodny infallibile.
niezbadany imperscrutabile, inesplorato.

niezbędny indispensabile.
niezbity inconfutabile, irrefragabile.
niezboż-ny émpio; -ność *f* empietà *f*.
niezdara *m* balordo (uomo), bab-béo *m*.
niezdatny inabile, incapace; -ność *f* inability, inattitudine *f*.
niezdobyty inespugnabile.
niezdolny incapace.
niezglebiony impenetrabile, imperscrutabile.
niezgo da *f* discordia, disunione *f*; -dność *f* incompatibilità *f*; -dny dissonante, discorde.
nie-zgorzej così così, nè bene nè male, passabilmente; -zgor-szy sopportabile.
niezgrabny inetto, disadatto.
niezgrabność *f* inettitudine *f*.
niezliczony innumerabile.
niezłom-ny inviolabile, infrangi-bile; *fig.* inflessibile; -ność *f* inviolabilità *f*, inflessibilità *f*.
niezmien-ny immutabile, invariable; -ność *f* immutabilità *f*.
niezmier-ny immenso; -ność *f* immensità, smisuratezza *f*.
niezmordowany instancabile, indefesso. [cettibile].
nieznaczny insignificante, imper-niezna-jomość *f* mancanza *f* di conoscenza, poca pratica; -jomy sconosciuto, ignoto.
nieznośny insopportabile, insof-frabile.
niezręcz-ność *f* disadattaggine, inettitudine *f*; *ny* inetto.
niezrównany incomparabile.
nierozumiały inintelligibile.
niezupełny incompleto.
niezużyty indistruttibile, inconsumabile.
niezwalczony invito.
niezwłocznie immediatamente, senza indugio.
niezwycięzony invincibile.
niezwy-czajny, -kły insólito, inconsueto.

nieżyczli-wość *f* sfavore *m*, dis-sgrazia, malevolenza *f*; -wy sfavorevole, malévolo.
nieżyt *m* catarro *m*.
nieżywotny privo di vita, esá-nime.
nieżywy inanimato, morto.
nigdy mai, giammai.
nigdzie in nessun luogo.
nija ki nè d'una maniera nè dell'altra, di nessuna specie; neutro; -ko in nessuna manie-ra, in verun modo.
nikzem-nieć diventare buono a nulla, rendersi vile; -nik *m* indegno, infame; -ność *f* indegnità, infamia *f*.
nik-ły caduco; -łość *f* caducità *f*; -nąć sparire, svanire, pas-sare, morire
nikt nessuno, niuno, veruno *m*.
nim prima che, prima di, anzi che.
niej-szy presente, attuale; -szem con ciò; con questa mia (nelle lettere).
nisza *f* nicchia *f*.
nisz-czyć ridursi a nulla, andare a male; -czyciel *m* distruttore *m*.
nit *m* bullettina *f*.
nit-ka *f* filo *m*, fibra *f*; -kowaty filiforme.
nitować ribadire (un chiodo).
niuch *m* una presa *f* di tabacco; -ać pigliar tabacco.
niwa *f* campagna *f*.
niwecz a niente; -yé annichilire, distruggere; *W* ~ obrócić ridurre a niente.
niż, niżeli che, di.
nizać aggomitolare (filo).
niżby (piuttosto) che.
niżej più basso, più sotto, di sotto; ~ podpisany firmatario, infrascritto.
niz-ina *f* pianura (bassa) *f*; -iutki bassetto, piccino.
no! ebbene!; no i cóż? ben, che vuoi dire?

noc *f* notte *f*; **-leg** *m* nottata *f*;
-nik *m* orinale, cátero *m*; **-ny**
 notturno; **-ować** pernottare.
noga *f* piede *m*.
nominacya *f* nominazione *f*.
nora *f* caverna sotterranea *f*,
 tana *f*.
nor-malność *f* normalità *f*;
-malny normale.
Norweg-ia *f* Norvégia *f*; **-czyk**
m norvegese *m e f*.
nos *m* naso *m*; **-aty** nasuto; **-ek**
m nasino, nasetto.
nosić portare.
nosorożec *m* rinoceronte *m*.
nosowy nasale.
nosze *pl.* barella *f*.
notaryusz *m* notaro *m*.
notaryalny notarile.
notatka *f* taccuino *m*.
notować notare, segnare.
now *m* novilunio *m*.
nowalia *f* primizie *f, pl.*
nowicyusz *m* novizio *m*.
nowina *f* nuova, novità *f*, no-
 tizia *f*.
nowo: na ~ di nuovo, da capo;
-czesny che appartiene ai
 tempi moderni; **-modny** di nuo-
 va moda; **-przybyły** arri-
 vato recentemente; **-rocznik** *m*
 almanacco *m*, strenna *f*; **-rocz-
 ny** dell'anno nuovo; **-rodek**
m neonato *m*.
nowo-ść *f* novità *f*; ~ zamężna
 novella sposa *f*; **-żeniec** *m* spo-
 so novello *m*; **-żytność** *f* tempi

moderni *m, pl.*; **-żytny** mo-
 derno.
nowy nuovo.
noź *m* coltello *m*.
nozdrze *n* narice *f*.
noźka *f* piedino *m*.
nożny del piede.
nożo-wnictwo *n* l'arte *f* del col-
 tellaiaio; **-wnik** *m* coltellinaio
m.
nożyce *pl.* cisóie, fórbici *f, pl.*
nucić cantarellare.
nud-a *f* noia *f*, tedio *m*; **-ność**
f náusea *f*; **-ny** noioso, tedioso,
 fastidioso.
nudzi-arstwo *n* seccatura *f*;
-arz *m* molesto, seccante *m*;
-ć molestare, annoiare, seccare,
 infastidire.
numer *m* numero *m*; **-ować** nu-
 merare; **-yezny** numerico.
numizmat *m* moneta greca,
 romana, antica; **-yezny** nu-
 mismatico.
nur-ek *m* palombaro *m*; tuffo *m*;
-kować tuffarsi.
nurt *m* corrente *f*; **-ować** sca-
 vare.
nurzać tuffare, immergere.
nut-a *f* nota *f*; ária, melodía *f*;
-owy: ~ papier carta *f* da
 musica.
nuż nuże orsù, avanti!
nużyć faticare, stancare.
nygus *m* poltrone *m*; **-ostwo** *n*
 poltroneria *f*.
nynać addormentare.

O.

o! *int.* oh! *prep.* di, per, a, in.
oba, obaj, obie ambedue, en-
 trambi, tutti e due.
obaczyć vedere, scórgere.
obal-ać, -ić abbattere, rovesciare,
 atterrare; **-iny** *pl.* rovine *f, pl.*
obarcz-ać, -yć caricare, soprafa-
 rare, opprimere.

obarzanek *m* ciambella *f*.
obawa *f* apprensione *f*, timore *m*,
 paura *f*.
obawiać się temere.
obciążki *pl.* tanagline *f, pl.*
obcegi *pl.* tanaglie *f, pl.*
obcesem intrepidamente, impe-
 tuosamente.

obchód *m* circuito, giro *m*; celebrazione, solennizzazione *f*.

obehodzić andare attorno; celebrare; ~ się bez czego mancare di qualche cosa, vivere senza di . . . ; ~ się z kim usare, trattare uno; to mnie nie obchodzi questo non dipende da me.

obcią-gać, -gnać coprire; inferdere.

obciążać, -żyć gravare, caricare. obcierać, obetrzeć pulire.

obcinać tagliare, potare (gli alberi).

obeinek *m* ritaglio *m*.

obci-skać premere, stringere; -sły stretto; suknia obcisła veste stretta *f*.

obco-wać trattare, usare, conversare; -wanie *n* comunicazione *f*, commercio *m*, pratica *f*, usanza *f*.

obcy straniero, alieno.

obczyzna *f* paese straniero *m*.

obdaro-wywać, -wać regalare, donare.

obdar-tus *m* straccione *m*; -ty stracciato, cencioso.

obdarzać regalare, donare.

obdukcya *f* autopsia *f*.

obdzia-lać, -lić dividere, spartire.

obdzierać strappare, spogliare, scorticare.

obec, w obec in faccia a . . . ; in fronte a . . . ; -nie presentemente, attualmente; -ność *f* presenza *f*, cospetto *m*; -ny presente, attuale.

obegnać attorniare, accerchiare, circondare; ~ się difendersi.

obejmować, objąć abbracciare, cingere.

obejrzyć v. oglądać.

obej-ść v. obchodzić; -ście *n* trattamento *m*.

obelga *f* ingiuria *f*, oltraggio *m*.

obel-giwać, -gać mentire, oltraggiare.

obelży-ciel *m* oltraggiatore, mentitore *m*; -wość *f* oltraggio *m*, contumelia *f*.

oberwać się farsi male alzando qualche peso.

ober-ża *f* osteria, locanda *f*; -żysta *m* oste, locandiere *m*;

-żystka *f* ostessa *f*.

oberzwać tagliare, potare; circondare.

obeschnąć seccare, divenire secco.

obetrzeć pulire.

obez-nawać, -nać far conoscere qualche cosa.

obfi-tość *f* abbondanza *f*; -tować abbondare; -ty, -cie abbondante.

obga-dywać, -dać parlare di qualcuno.

obgotować far bollire.

obgryzać rosicchiare.

obiad *m* desinare, pranzo *m*; -ować desinare, pranzare.

obić, objąć battere.

obicie *n* tappezzeria *f*; bastonate *f*, *pl*.

obie-canka *f* promessa *f*; -cywać promettere.

obieg *m* giro *m*; -ać girare, correre attorno.

obielać imbiancare.

obier-ać, obrać mondare; scogliere, eleggere; -alny elettivo; -alność *f* elettività *f*; -ki *pl* avanzi, resti *m*, *pl*.

obietnica *f* promessa *f*.

obieżyswiat *m* vagabondo *m*, viandante *m*.

obiór *m* elezione *f*.

objadać divorare. [cessario.

objeść się mangiare più del necessario. objaś-niać spiegare; -nienie *n* spiegazione *f*.

objaw *m* rivelazione *f*; segno *m*; -iać rivelare, manifestare.

objazd *m* viaggio circolare *m*.

objęcie *n* abbraccio *m*.

objekty-wność *f* obiettività *f*; -wny obiettivo.

- objętość** *f* capacità *f*, contenuto *m*.
objeżdżać girare in carrozza, a cavallo.
objuczać caricare (di pacchi).
obkładać coprire (di bastonate).
obkrawać tagliare (intorno).
obładować caricare, aggravare.
oblak *m* arco *m*.
oblakanie *n* traviamento, smarrimento *m*, alienazione *f*.
oblakany traviato, demente.
obla-mywać, -mać *rómpere*, spezzare.
oblaskawiać domare, addomesticare.
ob-latywać, -lecieć volare intorno.
obla-wa *f* caccia clamorosa *f*; -wnik *m* battitore *m*.
oblazić, obleżć strisciare, spelare, scolorire.
oblazły spelato.
obłęd *m* smarrimento *m*; *fig.* traviamento *m*.
oble-gać assediare; -gający assediatore.
oblekać, obłóczyć *vestire*.
oblepiać impiastrare.
oblew *m* straripamento *m*; -ać bagnare da ogni lato; ~ się versarsi qualche cosa addosso.
oble-żenie *n* assedio *m*; -żeniec *m* assediatore *m*.
obliczać computare, calcolare.
oblicze *n* faccia *f*, viso, volto *m*.
oblig *m*; -acya *f* obbligazione *f*; -ować *obbligare*.
obli-zywać, -zać leccare.
oblócić infangare.
oblóczny nuvoloso.
oblóczyńy *pl.* vestizione *f*.
oblók *m* nubi *f*, *pl.*
oblów *m* caccia *f*, preda *f*, bottino *m*.
oblówić się far preda.
obłoż-ny allettato; -nie choro-wać giacere gravemente ammalato.
obłożyć *v.* obkładać.
- oblubie-nica** *f* promessa sposa *f*; -niec *m* promesso sposo *m*.
oblud-a dissimulazione, ipocrisia *f*; -nik *m* ipócrita *m e f*; -ny finto, falso, ipocrita.
oblupiać spellare.
obmacać tastare.
obmarznąć gelare.
obmawiać sparlare, dir male, calunniare.
obmiatać spolverare.
obmierznąć venire a noia.
obmierzły schifoso.
obmierzłość *f* abbominio, schifo *m*.
obmo-wa *f* mormorazione, calunnia *f*; -wca *m* calunniatore *m*; -wnica *f* sparatrice, calunniatrice *f*.
obmówstwo *n* passione *f* di calunniare.
obmurować cingere, circondare con un muro.
obmyśl-ać, -ić provvedere.
obmywać lavare.
obnażać nudare, spogliare.
obni-żać, -żyć abbassare; -żka *f* riduzione *f*.
obnosić portare attorno.
obój *m* oboe *m*.
obojczyk *m* clavicola *f*.
oboje, obojga entrambi, ambedue.
obojeń-nieć divenire indifferente, -ny indifferente; -ność *f* indifferenza *f*.
obok accanto, appresso.
obolały doloroso.
obopłciowy *d'* ambo i sessi.
obopólny reciproco.
obora *f* stalla *f*.
obo-sieczny bitagliante; -stron-ność *f* ambiguità *f*.
obostr-ać, -yć aguzzare, affilare.
obowiązek *m* obbligo *m*.
obowiązkowy obbligatorio.
obowiązać obbligare, legare.
obóz *m* campo (militare) *m*.
obozo-wać accampare (militari); -wisko *n* accampamento *m*.

obrah, **obręb** *m* orlo, término *m*, sfera *f*; -ek orlo *m*; -ić orliare.
obrabywać digrossare.
obrobić lavorare.
obracać girare, volgere; ~na co impiegare, convertire.
obra-chować computare, calcolare; -chunek *m* conto *m*.
obraczka *f* anello *m*.
obra-da *f* deliberazione *f*; -do-wać deliberare.
obradzać riuscire bene un lavoro, un frutto.
obrany eletto, scelto.
obraszać, **obrosnąć** coprirsi di erbe, di peli *ecc*.
obraszać, **obrosić** irrorare.
obraz *m* quadro *m*, immagine *f*.
obra-za *f* offesa, ingiuria *f*; -zać offēdere.
obrazek *m* quadrino, quadretto *m*.
obra-ziciel *m* offensore *m*; -źli wość *f* suscettibilità *f*; -źliwy suscettibile, sensitivo *m*.
obrazo-burca *m* iconoclasta *m*; -wać immaginare.
obręcz *f* cerchio *m* da botte.
obrok *m* mangime *m* per le bestie; ~ duchowny cibo spirituale *m*.
obro-na *f* difesa *f*; -ńca *m* difensore *m*; -nicielka *f* difenditrice *f*; -nić difēdere, liberare, salvarē; -nyy fortificato, difendevole.
obrot *m* giro *m*; -ność *f* giramento *m*, agilità *f*; *fig.* destrezza, abilità *f*; -ny ágile, accorto, ábile.
obroża *f* collare (de' cani) *m*.
obrudzać insudiciare.
obrus *m* továglia *f*.
obruszać się sdegnarsi, adirarsi.
obrywać strappare, svēllere.
obryzgać inzaccherare, impillaccherare.
obrząd *m* cerimonia *f*; -ek *m* culto *m*.
obrzęk -łoś *f* gonfiamento *m*; -ły gonfiato.

obrze-zać tagliare; circoncodere; -zanie *n* circoncisione *f*; -zaniec *m* circonciso *m*.
obrzmiwać gonfiare.
obrzucać gettare.
obrzyszna *f* peritonéo *m*.
obrzy-dliwość *f* schifo *m*, náusea *f*; -dliwy schifoso, náuseante; -dnąć recar náusea, venire a schifo.
obrzynać tagliare.
obrzynek *m* ritaglio *m*.
obsadzać occupare.
obścielać coprire.
obserwacya *f* osservazione *f*.
obser-wator *m* osservatore *m*; -wować osservare.
obsiadać occupare, porsi a sedere.
obsiew *m* sementa (tempo della~) *f*; -ać seminare.
obskakiwać saltare intorno.
obskrobać raschiare.
obskubać spennacchiare.
obslu-ga *f* servizio *m*; -giwać, -żyć servire.
obstawać circondare; ~ przy czem stare fermo, ostinato in qualche cosa.
obstawiać porre, disporre, collocare intorno.
obstępować cingere, attorniare.
obstrzygać mozzare, tarpare, spuntare.
obsyszać divenir secco.
obsysłać mandare, inviare attorno.
obsyspywać coprire di terra, di sabbia; ~ się cadere.
obszar *m* spazio *m*, gran pianura *f*; -nik *m* proprietario *m*.
obszar-paniec *m* straccione; -py-wać strappare, stracciare.
obszer-ność *f* ampiezza, estensione, spaziosità *f*; -ny spazioso, ámpio, largo.
obszy-cie *n* guarnizione *f*; -wać guarnire, orlare.
obtykać turare; ~ fajkę caricare la pipa.
obuch *m dosso *m* d' una scure.
obuchać się impinzarsi di cibo.*

- obudzać destare, svegliare.
 obu-marły morto; -mierać morire, languire.
 oburącz con ambedue le mani.
 oburz-ać esasperare, irritare, muovere a sdegno; -enie *f* indignazione *f*.
 obu-wie *n* calzamento *m*; -ócalzare; -ty calzato.
 obwąchiwać, -chać odorare, fiutare.
 obwarow-ywać, -ać muniere, fortificare.
 obwarz-ać -yéfar bollire un poco.
 obwarzanek *m* ciambella *f*.
 obwią-zka *f* fascia, benda *f*;
 -zywać fasciare, bendare.
 obwie-szać attaccare; -się się impiccarsi.
 obwieszczenie *n* annunziamento *m*; grida *f*, bando *m*.
 obwieścić annunziare, proclamare.
 obwijać fasciare, avviluppare, avvolgere.
 obwiniąć incolpare, accusare.
 obwinienie *n* accusa *f*.
 obwisty incolpato.
 obwód *m* giro, circuito *m*; -ka *f* orlo *m*, guarnizione *f*.
 obwoływać proclamare.
 obwozić condurre intorno.
 oby! voglia Dio, piacesse al cielo!
 obyeczaj *m* uso *m*, consuetudine *f*, costume *m*; co kraj to obyeczaj paese che vai usanza che trovi; -ność *f* costumatezza, modestia *f*; -ny costumato, morigerato.
 obywatel *m* cittadino *m*; -ka *f* cittadina *f*; -stwo *n* cittadinanza *f*.
 obżalować accusare.
 obżarstwo *n* gola, golosità *f*.
 obżerać się diluviare, mangiare a due palmenti.
 ocaleć scampare, rimanere inleso.
 ocalenie *n* scampo, salvamento *m*.
 ocean *m* oceano *m*.
 ocel *m* rampone *m*, punta *f* d'un
- ferro da cavallo.
 ocena *f* critica *f*; stima *f*.
 oćenić stimare; criticare.
 ocet *m* aceto *m*.
 ochę-dóstwo *n* nettezza, pulitezza *f*; -dożny netto, pulito; -dożyć nettare, pulire.
 ochłonać mitigare, calmare, riprendere le forze.
 ochłoda *f* rinfrescamento; -dnąć, -dnieć *v.* ochłonać; -dzie rinfrescare.
 ochłostać frustare.
 ochmistrz *m* aio *m*.
 ocho-czo volentieri, di buon grado; -czość *f* buona voglia, premura *f*; -czy volenteroso; -ta *f* voglia *f*, desiderio, gusto *m*; -tni-czy spontáneo, volontario; -tnik *m* il volontario *m*.
 ochraniać proteggere, aver cura.
 ochromieć azzoppare.
 ochrona *f* difesa, protezione *f*, riparo *m*; -rziparmio *m*; -ny sicuro, difeso.
 ochry-ply ráncó, affiochito; -płość *f* raucédie *f*, affiocamento *m*; -pnać arrechire, affiocare.
 ochrzcić battezzare.
 ochwat *m* capriolo *m*.
 ociagać się esitare, stare a bada, mettere tempo in mezzo.
 ocielić się partorire (un vitello).
 ociemniały cieco.
 ociemnieć acciecare.
 ocieniać ombrare.
 ocieplić intiepidire, riscaldare un poco.
 ocierać, otrzeć asciugare.
 ociężałość *f* pesantezza, gravezza *f*.
 ociężały grave, pesante.
 ociosywać digrossare.
 oćnać svegliarsi, destarsi.
 octarnia *f* fabbrica *f* di aceto.
 ocucać ravvivare, fare rinvenire da uno svenimento.
 ocyganieć ingannare.
 oczarować ammaliare, incantare.
 oczekiwać aspettare.

- oczerniać annerire, tinger di nero; denigrare.
- oczęta *pl.* occhietтини, begli occhi *m, pl.*
- oczko *n* occhiolino *m*, gemma *f*;
-wać adocchiare.
- oczodół *m* órbita *f* dell'occhio.
- oczy-szczać, -ścić nettare, pulire, purgare.
- oczytanie *n* cognizioni *f, pl.* acquistate leggendo.
- oczytany erudito.
- oczywis-ty evidente, manifesto;
-tość *f* evidenza *f*.
- od di, da, a, per.
- oda *f* ode *f*, canzone *f*.
- odać gonfiare.
- odbicie *n* rimbazo *m*.
- odbiegać abbandonare, scappar via.
- odbierać ripigliare, ritogliere.
- odbijać ribattere, ripercuotere, rimbalzare; ~ się cagionare rutti; riflettersi, ripercuotersi.
- odbiór *m* ricevuta *f*; -ca *m* destinatario *m*.
- odbítka *f* tiratura, bozza, copia *f*.
- odblask *m* riflessione *f*.
- odbrzmiewać fare eco, ripetére.
- odbudować rifabbricare, ricostruire, riedificare.
- odbyt *m* spaccio, smercio, ésito *m*, véndita *f*.
- odbytny spacciabile.
- odbywać tenere, celebrare; ~ się aver luogo.
- odcharknąć spurgare, espettorare.
- odchód *m* uscita *f*, consumo *m*.
- odchodowa kiszka intestino retto *m*.
- odchodzić, odejść partire, andar via, uscire.
- odchorować espiare con disgrazie.
- odcho-wać, -wywać educare.
- odchylić rimuóvere, scostare;
~ się allontanarsi, rimuoversi.
- odciągać tirare indietro; sottrarre.
- odcięty reciso, tagliato, tronco, mozzo.
- odciek *m* scolo *m*, scolatura *f*;
-ać scolare.
- odcień *m* ombreggiatura *f*.
- odcierpieć espiare.
- odciąć tagliare, recidere, amputare; ~ się difendersi, schermirsi.
- odcinek *m* ritaglio *m*.
- odcisk *m* callo *m*; -ać farsi il callo.
- odczarować disingannare.
- odczepić staccare.
- odczesywać pettinare.
- odczyniać reagire.
- odczyt *m* prelezione *f*; -ywać leggere ad alta voce.
- oddalać allontanare, dilungare.
- oddalenie *n* allontanamento *m*, distanza *f*.
- oddanie *n* restituzione *f*.
- oddawać restituire; ~ się arrendersi.
- oddawca *m* restitutore *m*.
- oddawczyni *f* restitutrice *f*.
- oddech *m* respiro, fiato, álito *m*;
fig. riposo *m*.
- oddrukować stampare, imprimere.
- oddychać respirare.
- oddychanie *n* respirazione *f*;
- oddział *m* spartimento *m*, divisione *f*, compartimento *m*.
- oddziaływać induenzare; reagire.
- oddziaływanie *n* influenza, reazione *f*.
- oddzielać dividere, spartire.
- oddzielny spartibile, separabile; appartato.
- oddźwięk *m* eco *f* (*pl.* gli echi).
- odechcieć się svogliarsi, perder la voglia.
- odecie *n* gonfiamento *m*.
- odegrana *f* rivincita *f*.
- odejmować levar via, togliere.
- odejść *v.* odchodzić.
- ode-tość *f* gonfiaggine *f*; -ty gonfio.
- odezwa *f* appello *m*; -ć się farsi intendere.
- odformować formare.

odgadywać indovinare.
 odgalezenie *n* diramazione *f*.
 odganiać cacciare via.
 odgarniać rimuóvere, scostare.
 odginać raddirizzare.
 odgłos *m* rimbombo *m*, risonanza *f*.
 odgniatać danneggiare premendo.
 odgnic infracidire.
 odgniotek *m* callo *m*.
 odgrodzić separare con una siepe.
 odgraniczyć separare segnando i limiti.
 odgrażać minacciare.
 odgrywać giuocare; ~ się rivincere.
 odgryzać staccare con un morso; ~ się difendersi.
 odgrzewać riscaldare.
 odjazd *m* partenza *f*.
 odjęcie *n* asportazione, accettazione, diminuzione *f*.
 odjemna *f* minuendo *m*.
 odjemnik *m* sottraendo *m*.
 odjezdny il tempo *m* della partenza.
 odjeżdżać partire.
 odkąd di dove? da qual tempo? dacchè.
 odkarmić dare da mangiare.
 odkąsić staccare con un morso.
 odkaslnąć tossire.
 odkielznąć strigliare.
 odkładać deporre, mettere da parte.
 odkleić scollare.
 odklonić się réndere il saluto.
 odkopywać scavare, dissotterrare.
 odkorkować sturare.
 odkroić tagliare.
 odkręcać stórcere.
 odkreślać scolmare.
 odkrętek *m* cacciavite *m*.
 odkrycie *n* scoperta *f*; -wać scoprire; -wca *m* scopritore *m*.
 odkup *m* riscatto *m*; -iciel *m* redentore *m*; -ienie *n* redenzione *f*; -ić redimere, ricomperare.
 odkwitać sfiorre.

odłącz-ać, -yć separare, segregare; -alny separabile; -alność *f*; separabilità *f*.
 odłam-ek *m* frammento, rottame *m*; -ywać rómpere.
 odlatywać volar via.
 odleg-łość *f* allontanamento *m*, distanza *f*; -ly lontano, distante.
 odlew *m*: na ~ a manovésčia, dalla parte sinistra; ~ morza refusso (del mare) *m*; -ać versare; -nia *f* fonderia *f*.
 odleżeć, odleżz giacere.
 odlicz-ać, -yć separare contando, contare fino a....
 odlóg, ugor terreno incolto *m*.
 odłożyć v. odkładać.
 odlu-dek *m* solitario (uomo) *m*; -dność *f* solitudine *f*; -dnia *f* luogo solitario *m*; -dny solitario.
 odlutować dissaldare.
 odmachać alzare il braccio per battere.
 odma-czać, odmoczyć ammolire; -kać, odmoknąć divenire molle.
 odmalować dipingere.
 odmarzać cascare gelato dal freddo.
 od-mawiać, -mówić recitare; ~ sobie czego rifiutare, riousare.
 odmet *m* acqua tórbida *f*; -owy confuso, mescolato.
 odmiał *m* mielizna *f* basso fondo *m*, secca *f*.
 odmiana *f* cambiamento *m*, mutazione *f*.
 odmiatać, -mieść spazzare.
 odmięk-ać, -nąć divenir molle, ammolare.
 odmie-niać, -nić cambiare, cangiare, mutare; -nność *f* mutabilità, incostanza, variabilità *f*; -nny mutabile, variabile, instabile, incostante.
 odmierzać, -yć misurare.
 odmładzać ringiovanire.
 odmłodnieć ritornar giovane.
 odmotać dipanare.

- odmowa *f* rifiuto *m*, ricusa *f*,
diniego *m*,
odmówić rifiutare, ricusare.
odmruknąć rispondere bronto-
lando.
odmu-chać, -chnąć soffiare (la
polvere).
odmurować rimurare.
odmykać, odemknąć aprire, di-
schiodere.
odm-ywać, -yć lavare (togliendo
macchie).
odnajdywać trovare.
odnawiać rinnovare.
odnęcać disaffezionare.
odnitować ribadire.
odnoga *f* braccio *m* di un fiume,
di un álbero; ~ morska seno
m di mare.
odno-sić, odnieść riportare, por-
tare indietro; ~ się rivolgersi;
-śny relativo.
odno-wa *f* -wienie *n* rinnova-
mento *m*, rinnovazione *f*; -wi-
ciel *m* rinnovatore, restaura-
tore *m*.
odor *m* odore *m*.
od-osabniać separare; -osobnie-
nie *n* separazione *f*, ritiro *m*.
odpad *m* caduta *f*; -ać, odpaść
cadere, staccarsi; *fig.* deperire.
odpakować aprire un pacchetto,
sballare.
odparcie *n* ripulsa *f*.
odpa-rzać scorticare (con acqua
bollente, con fuoco); -rzelina
f scorticatura *f*.
odpasać dissingere.
odpętać sciogliere (vincoli).
odpieczętować dissigillare.
odpierać, odeprzeć respingere.
odpilki *pl.* limatura *f*.
odpiłować limare.
odpinać, odpiąć sbottonare, sfib-
biare.
odpis *m* risposta (in iscritto) *f*;
-ywać rispondere (per scritto).
odpła-cać, -cić pagare; ricomp-
pensare; -ta *f* contraccambio
m, ricompensa *f*.
- odpływ *m* riflusso *m*; ~ morza
riflusso del mare.
odpo-czynek *m* riposo *m*, quiete
f; -czywać, -czać riposare.
odpokutować espiare.
odpór *m* resistenza *f*.
odporny difensivo.
odpo-wiadać, -wiedzieć rispón-
dere, replicare; -wiedni corri-
spondente; -wiedź *f* risposta *f*;
-wiedzialny responsabile; -wle-
dzialność *f* responsabilità *f*.
odpra-wa *f* spedizione; libera-
zione *f*, congedo *m*; -wiać,
-wić spedire, licenziare; -wiać
się aver luogo.
odprowadz-ać, -ić accompagna-
re.
odpruć, disfare, scuire.
odprze-dawać, -dać rivendere;
-daż *f* rivendita *f*.
od -prze-gać, -prządź staccare
(i cavalli).
odprzy-sięgać, -siądz abjurare;
~ się czego rinunziare a qual-
che cosa.
odpust *m* indulgenza *f*.
odpu-szczać perdonare; -szcze-
nie *n* perdono *m*, remissione
f.
odpychać, odepchnąć spingere
indietro, r-spingere.
odpy-tywać, -tać interrogare.
odra *f* morbillo *m*.
odra-bywać, -bać tagliare, abbát-
tere.
odrabiać, ódrobić lavorare per
scontare un débito.
odrachować scontare.
odroczyć rimandare.
odradz-ać, -ić dissuadere.
od-radzać, -rodzić rigenerare,
rináscere.
odra-pywać, -pać raschiare.
odрастаć, odrósć créscere di nuo-
vo, rigermogliare.
odra-za *f* orrore *m*, repugnanza,
avversione *f*; -zań się alienarsi.
odręb-ność *f* l'essere appartato;
-ny separato, isolato, appartato.

odręt-wiałość *f* inrigidimento *m*;
 -wiały *intormentito*; -wieć *in-*
rigidire, intormentire.
 odrobek *m* saldo (*d'* un *débito*
con lavorare) *m.*
 odrobina *f* briciolo, minuzzolo *m.*
 odrodek degenerato; -dzenie "
degenerazione f.
 odrośl *f*, -stek *m* rampollo *m.*
 odróżniać, -ić *distinguere.*
 odrwiwać, odrwieć *ingannare,*
truffare, gabbare. copia.
 odrysować *ritrarre, rare una*
odrywać, oderwać strappare,
svellere.
 odrzeknąć, -nąć *rispondere, re-*
plicare; ~ się czego rinunziare
(ad) una cosa.
 odrzucać, -cić *gettar via, ribut-*
tare; -tek m escremento, rifiuto,
rigetto m
 odrzynać *tagliare.*
 odrzynek *m* pezzo *m.*
 odsądzać, -ić *sentenziare.*
 odsetka *pro cento, frutto m.*
 odsiadywać, -siedzieć *espiać*
(in prigione).
 odsiecz *f* soccorso *d'* armii *per*
una città assediata.
 odskoczyć, odskakiwać *saltare,*
balzare indietro.
 odsłaniać, -słonić *scoprire; fig.*
svelare, manifestare.
 odsłona *f* atto (*in teatro*) *m.*
 odśługiwać *servire.*
 odśpiewywać, -wać *rispondere*
cantando.
 odśrodkowy *centrifugo.*
 odśrubować *svitare.*
 odstawa *f* consegna *f.*
 odstawiać, -wić *rimuovere, sco-*
stare; rimettere; -wka f con-
gedo m.
 odstęp *m* distanza *f*, intervallo
m; -ca *m* apostata *m* *f*; -ować,
 odstąpić *rinnegare, ritirarsi;*
-stwo apostasia *f.*
 odstraszać *scoraggiare.*
 odstreczyć *disgustare, alienare,*
svogliare.

odsuwać *allontanare, scostare.*
 odświętny *f-stivo.*
 odświeżać, -yć *rinfrancare.*
 odsyłać, odesłać *mandare, in-*
viare.
 odszeczepić -pić *apostatare;*
-pieniec m eretico, scismatico *m*;
-pienstwo n eresia *f*, scisma *m.*
 odszkodować *risarcire (un dan-*
no).
 odszlifować *arrotare.*
 odsznurować *slacciare.*
 odszukiwać *ritrovare, rinvenire.*
 odszumować *schiumare.*
 odtąd *da qui, da qui innanzi,*
d' ora in poi.
 odtajać *sgelare, dighiacciare.*
 odtłaczać, odtłoczyć *calcare.*
 odtłukiwać *sta caré.*
 odtłuszczać *digrassare.*
 odtrącać *respingere, scostare; fig.*
disgustare.
 odykać *sturare.*
 odumierać, odumrzeć *morire.*
 oducać *divezzare.*
 odurzać *stordire, sbalordire.*
 odurzenie *n* sbalordimento, stor-
dimento m.
 odwach *m* corpo *m* di guardia.
 odwaga *f* animo, coraggio *m.*
 odwar *m* decotto *m.*
 odwarknąć *rispondere ringhian-*
do
 odwarzać *fare un decotto.*
 odważyć *pesare; ~ się* arrischiarsi,
avventurarsi.
 odważny *coraggioso, bravo.*
 odwdzięczać się *contraccambia-*
re, mostrare gratitudine.
 odwet *m* rîvincita *f*, rappresaglia;
 -ować *réndere il contraccam-*
bio, restituire pan per focaccia.
 odwiązywać, -zać *sciogliere,*
slegare.
 odwieczny *eterno.*
 odwiedzać, -ić *visitare; -iny pl.*
visita f.
 odwieść *v.* odwozić.
 odwietrzać *arieggiare.*
 odwieźć *v.* odwozić

odwijać svólgere, sfasciare.
 odwikłać dípanare, strigare.
 odwił-gły úmido; -gnać divenire úmido; -żfagelo m; -żać, -żyć inúmidire, ammollare; digelare.
 odwlekać trascinare via; ritardare.
 odwłoka f indugio, ritardo m.
 odwodzić trasportare; ~ kurek alzare il cane del fucile.
 odwo-lalny revocábile, amoví-bile; -lanie n revocazione, richiamata f.
 odwóz m trasporto (a vettura) m.
 odwozić, odwieźć condurre (in vettura).
 odwr-acać, -ócić stornare, rivoltare, rivólgere altrove; -ót m ritirata f.
 odwrotnie inversamente, a rovescio.
 odwy-kać, -knać divezzare; -kłość f disusanza, dissuetú-dine f.
 odzwajemniać się réndere il contraccambio.
 odwzorować imitare.
 odymać, odać enfiare, gonfiare.
 odżałować deplorare (la perdita di alcuno).
 odżegnać się czego disfarsi.
 odziedziczyć eredítare.
 odzienie n vestiarío m.
 odzierać, odrzeć scorticare.
 odziewać, odziać vestire.
 odzież f v. odzienie.
 odznaczyć distinguere, contrassegnare.
 odznaczenie n distinzione f.
 odżuć, odżuwać rimasticare.*
 odźwierciedlać rifléttere.
 odźwier-na f portinaia f; -ny portinaio m.
 odzwyczajać svezzare, disusare.
 odzyskiwać riacquistare, ricuperare.
 odzywać się farsi sentire.
 odżywać, odżyć rivivere, rináscere.
 odżywić nutrire, rifocillare.

ofiar-a f sacrificio m, oblazione f;
 -nik m sacrificatore m; -ować sacrificare, immolare.
 oficer m ufficiaie m.
 oficyalista m impiegato, commesso m.
 ofuknąć sgridare uno, fare un rimprovero ad alcuno.
 ogadać sparlare, dirmale di uno.
 oganiać scacciare; ~ się difendersi.
 ogar m cane m da caccia.
 ogarek m móccolom, mozzicone (di una candela) m.
 ogarniać abbracciare, circondare.
 ogień m fuoco m; ~ sztuczny fuochi artificiali m, pl.
 ogier m stallone, montatore (cavallo) m.
 oglada f pulitezza, lindezza, eleganza, cultura f.
 oglądać guardare, esaminare, visitare; ~ się guardarsi, vólgere lo sguardo indietro.
 oglądzić dirozzare.
 ogłaszać proclamare, indicare, annunciare. [sire.
 oglaskać addomesticare, ammanogłęd-ność f circonspezione f; -ny prówvido, circoneppetto, accorto, guardingo.
 ogłosić v. ogłaszać.
 ogłoszenie n proclamazione f; grida f, proclama m.
 ogłuchnąć assordire.
 ogłuchnięcie n assordimento m.
 ogłupiać istupidire, instolidire.
 ogłuszać assordare, stordire, intronare le orecchie.
 ognik m fuochio, fuochetto m; ~ błędny fuoco fátuo m.
 ogniotrwały incombustibile.
 ognisko n focolare m; fig. casa, famiglia f.
 ognisty di fuoco; fig. focoso, acceso, ardente.
 ogniwo n anello (della catena) m.
 ogół m totalità, somma f, il tutto m.

ogółem, w ogóle in tutto, tutto compreso, in massa.
ogólnie in generale, generalmente.
ogolacać, ogolocić spogliare, priogolić v. golić. vare.
ogon *m* coda *f*; **-ek** *m* codino *m*; picciuolo *m*.
ogórek *m* cetriuolo; **ogórki** i nodi del cordiglio dei frati.
ogorzalóść *f* sferza *f* del sole; **ogorzaly** abbruciato, abbronzato, abbrunito dal sole.
ogradzać fare unasiape; circondare, chiudere con siepi.
ograniczać limitare, porre término.
ograniczony limitato, ristretto.
ograniczoność *f* limitatezza, ristrettezza *f*.
ogród *m* giardino *m*.
ogroda *f* siepe *f*.
ogrodownictwo *n* la cultura dei giardini.
ogrodnik *m* giardiniere, ortolano *m*.
ogrodzenie *n* chiusa, siepe *f*.
ogrojec *m* monte Oliveto *m*.
ogrom *m* mole, enormità, smisurata enorme grandezza; **-ny** smisurato, enorme.
ogrywać vincere nel giuoco.
ogry-zać ródere; **-zek** *m* rosume *m*, rosura *f*.
ogrze-wać scaldare, riscaldare; **-walnia** *f* casa *f* pei poveri per riscaldarsi.
ohyda *f* náusea *f*, disgusto, fastidio, schifo *m*.
ohydrość *f* schifezza, laidezza *f*.
ojciec *m* padre, genitore *m*.
ojciec chrzestny *m* padrino *m*; ~ **śwłety** santo Padre, Papa, Pontefice *m*; **Ojcowie Kapucyni** Padri Cappuccini *m*, *pl*.
ojciec duchowny padre spirituale *m*.
ojcóbójca *m* parricida *m*.
ojcowizna *f* eredità paterna *f*, beni paterni *m*, *pl*.

ojcostwo *n* paternità *f*.
ojczenasz *m* paternostro *m*.
ojczym *m* patrigno *m*.
ojczy-stość *f* l'essere proprio di una nazione, di un paese; **-sty** paterno; **pátrio**; **-zna** *f* patria *f*.
ojczysta mowa lingua materna *f*.
okadzić incensare.
okaleczyć ferire leggermente.
okap *m* grondáia *f*.
okarmić impizzare.
okaz *m* mostra *f*, esemplare *m*; **-alóść** *f* pompa, magnificenza *f*, fasto *m*; **-anie** *n* dimostrazione *f*; **-iciel** *m* ostensore, mostratore *m*; **-aly** fastoso, pomposo.
okazyja *f* occasione, opportunità *f*.
okazywać, okazać mostrare, far vedere.
okiełznać domare.
okiennica *f* imposta *f* della finestra.
okienko *n* finestrella *f*, finestri-no *m*.
okiść *f* ghiacciuolo *m*.
okład *m* pezzetta *f*, bagnuolo *m*; copertina, busta *f*; **-ka** *f* coperta *f* di un libro.
okładać coprire, porre; ~ **kijem** caricare di bastonate.
okłamywać mentire, dire bugie.
oklask *m* appláuso *m*.
oklejać incollare.
oklep senza sella.
okno *n* finestra *f*.
oko *n* occhio *m*; **oko w oko** a quattro occhi; **w oczy** in faccia; **na oko** in apparenza.
okocić się v. kocić się.
okół *cérchio*, giro *m*.
okolić accerchiare.
okoli-ca *f* dintorni *m*, *pl*; vicinanza *f*, *pl*; **-czność** *f* circostanza *f*; **-czny** circovincino, circostante.
okólnik *m* lettera circolare *f*.
około intorno, circa.
okop *m* fossa *f*, trincéa *f*.

- okop-ciały** *sudicio* *nero di fuligine*; -*cie* *insudiciare con fuligine*.
- oko-pisko** *n* *cimitero* *m* *dei Giudei*; -*pać* *trincerare, fare fosse*; ~ *drzewo* *scalzare un albero*.
- okować**, **okuć** *legare con ferro, ferrare*.
- okowita** *f* *acquavite* *f*.
- okówka** *f* *farratura* *f*.
- okowy** *pl.* *catene* *f. pl.*; *ferri* *m, pl.*
- okpiwać**, **okpić** *gabbare, truffare, abbindolare*.
- okradać**, **okraść** *rubare*.
- okrag** *m* *cerchio, circolo, giro* *m*; -*lawy* *tondetto, rotondeggiante*; -*leć* *tondeggiare*; -*łość* *f* *rotondità* *f*; -*ly* *rotondo*.
- okrakiem** *camminare a gambe larghe*.
- okra-sa** *f* *condimento* *m*; *fig.* *ornamento, fregio* *m*; -*sić* *ornare, condire*; *fig.* *abbellire*.
- okrawać** *tagliare*.
- okrawek** *m* *ritaglio* *m*.
- okrażać** *circondare, accerchiare, attorniare*.
- okrecać** *attorcigliare, avviticchiare, avvólgere*.
- okrećik** *m* *piccola nave* *f*.
- okreć** *m* *distretto* *m*: -*owy* *circonferenziale*.
- okre-s** *m* *l* *miti, termini* *m, pl.*; *spazio* *m* *di tempo, periodo* *m*; -*ślać* *circonscrivere, limitare, tirare un cerchio*; -*ślenie* *n* *definizione* *f*; -*ślny* *definito, descritto*.
- okręt** *m* *nave* *f*, *bastimento* *m*.
- okrop-ny** *orribile, orrendo, spaventevole*; -*ność* *f* *orrore, terrore* *m*.
- okrucn** *m* *frammento, rottame* *m*.
- okrucieństwo** *n* *crudeltà, atrocità*.
- okruszyna** *f* *briciolo* *m*.
- okrut-nik** *m* *uomo crudele* *m*; -*ny* *crudele, inumano, feroce*; -*ność* *f* *inumanità, crudeltà* *f*.
- okrwawieć** *insanguinare*.
- okry-cie** *n* *coperta* *f*, *vestimento* *m*; -*wać* *coprire*; -*wka* *f* *coperta* *f*.
- okrze-sany** *dirozzato, pulito*; *fig.* *civile*; -*sywać* *dirozzare, pulire, formare*.
- okrzy-czany** *decantato, vantato*; -*czeń* *decantare, vantare*; *diffamare*; -*k* *m* *grido* *m* *d'applauso*; -*kiwać* *gridare, acclamare, proclamare*.
- oksydować** *ossidare*.
- okucie** *n* *ferratura* *f*.
- okuć** *v.* **okować**.
- okular-nik** *m* *occhialaio* *m*; *serpente cappelluto* *m*; -*y* *pl.* *occhiali* *m, pl.*; *lenti* *f, pl.*
- okulawić** *far divenire zoppo*.
- okulawieć** *azzoppiare*.
- okulbaczyć** *sellare*.
- okulizować** *innestare*.
- okup** *m* *riscatto* *m*; -*ywać*, -*ić* *riscattare*.
- okurzać**, **okurzyć** *affumicare*.
- okwefić** *velare*.
- okwitać** *sfiorire*.
- olbrzym** *m* *gigante* *m*; -*i* *gigantesco*; -*ka* *f* *gigantessa* *f*.
- oleha** *f* *ontano* *m*.
- oleisty** *oleoso*.
- olej** *m* *olio* *m*; -*ek* *unguento* *m*; -*ny* *fatto a olio, dipinto a olio*; -*owiec* *m* *olivo* *m*.
- oliw-a** *f* *olio* *m*; -*ka* *f* *oliva* *f*; -*kowy* *olivastr.*, *color d'oliva*; -*ny* *d'olivo*.
- olów** *m* *piombo* *m*; -*ek* *m* *lapis* *m, inv.*
- olowia-nka** *piombino* *m*; -*ny* *di piombo*.
- olsnać** *accecare*.
- olśnić**, **olśniewać** *abbagliare*.
- olśnienie** *n* *abbagliamento, bagliore* *m*.
- olsz-a** *f* *alno, ontano* *m*, -*yna* *f* *legno* *m* *di ontano*.
- oltarz** *m* *altare* *m*; ~ *wielki* *altare maggiore* *m*; -*yk* *m* *altarino* *m*.
- olysieć** *divenir calvo*.

omackiem *tastone*, a *tastoni*.
 omaczyć *conspargere di farina*.
 omal poco, *pochetto*, quasi.
 omam-iać *ingannare*; -ienie *n*
abbaglio m, *illusione f*, *ingan-*
no m.
 omarzać *gelare*.
 oma-sta *grasso m*; -szczać, oma-
 ścić *condire con grasso*.
 omawiać *combinare*.
 omazać *spalmare*, *impiastrare*.
 omdłałość *f languidezza f*, *lan-*
guore m.
 omdlały *languido*, *fiacco*, *débole*.
 omdlewać *svenire*, *languire*, *con-*
sumarsi.
 omglony *nebbioso*.
 omiatać *spazzare*, *purgare*.
 omijać *scansare*, *sfuggire*.
 omotać *imbrogliare*.
 omszały *muscoso*.
 omieszkać *mancare*, *indugiare*,
ritardare.
 omy-lić *sconcertare*; -lka *f sba-*
glio, *errore m*; -lność *f fallacia*
f, *inganno m*; -lny *fallace*, *in-*
gannevole.
 on, ona, *ono egli m*, *ella f*; *esso*
m, *essa f*.
 onegdaj *ieri l'altro*, *avanti ieri*.
 ongi *nei tempi passati*, *tempo fa*.
 oniemiały *ammutilato*.
 oniemieć *ammutilare*.
 opactwo *n badia f*.
 opacz-ny *ritroso*, *perverso*; -ność
f ritrosia, *perversità f*.
 opad *m* -anie *n* *riflusso m*, *ca-*
duta f; -ać, opaść *calare*, *ab-*
basare, *decréscere*; -liny *ca-*
scami m, *pl*.
 opajać *fare ubriacare*.
 opak *a rovescio*, *al contrario*,
capovolto.
 opakować *impaccare*.
 opa-l *m legna f*, *pl*; *materie com-*
bustibili f, *pl*; -ly *pl*, *situa-*
zione imbarazzante f; -lać
scaldare; -lacz *m scaldatore m*
di stufe; -lek *m mozzicone m*
di legno bruciacchiato; -leni-

zna *f abbronzamento m dal*
sole; -lowy *combustibile*.
 opałka *f ventilabro m*.
 opamiętać się *rammentarsi*, *ri-*
cordarsi.
 opanować *impadronirsi*, *impos-*
sessarsi.
 opar *m bruciatura*, *scottatura f*.
 oparcie *n appoggiamento m*.
 oparkaniać *circondare*, *chiudere*
con assi, *con siepi*.
 opa-rzyć *scottare*; -rzelina *f*
bruciore m, *scottatura f*.
 opas *m ricinto m*; *foraggio m*;
 -ać *cingere*, *circondare*; *dare*
il foraggio; -ly *corpulento*.
 opas-ka *f cintola f*; -ywać *cin-*
gere.
 opat *m abate m*.
 opat-runek *legame m*; -rywać
provvedere a...; *curare*;
 -rzność *f provvidenza f*, *prov-*
vedimento m; -rzny *provvido*,
accorto; -rzyciel *m provvedi-*
tore m (f -trice).
 opętać *riempire*, *impinzare*.
 opędzać *circondare*, *difendere*;
 ~ się *difendersi*, *schermirsi*.
 oper-acya *f operazione f*; -ować
operare.
 operzysta *m artista m e f di*
canto.
 opę-tać *impadronirsi*, *invadere*;
 dyabeł *go opętał* *ossesso dal*
demonio; -taniec *m indemo-*
niato, *furibondo*.
 opieczętować *sigillare*.
 opie-ka *f tutela f*; -kować się
kim essere tutore di qualcuno;
 -kun *m tutore m*, *protettore m*;
 -kunka *f tutrice f*, *protettrice f*.
 opiełać, opleć *mondare dalle*
cattive erbe.
 opierać, oprać *lavare*.
 opierzać, -rzyć się *coprirsi*, *ve-*
stirsi di piume.
 opie-rzenie *n piumaggio m*; -rzo-
ny piumato.
 opierzchnąć *saltare*, *balzare dal*
freddo.

- epiesza-ty** infingardo, pigro;
-**łość** *f* infingardaggine, negligenza *f*.
- opięty** stretto, teso.
- opiewać** celebrare, cantare.
- opijać się** ubriacarsi.
- opilki** *pl* limatura *f*.
- opiłować** limare.
- opi-łstwo** *n* ubriachezza *f*; -**ly** ubriaco.
- opinia** *f* opinione *f*, parere *m*.
- opis** *m* descrizione *f*; -**ywać** descrivere; -**owy** descrittivo.
- opłać-ać, -ić** pagare; ~ się liberarsi pagando.
- opłakany** pianto, deplorato, deplorabile.
- opłakiwać** piangere, deplorare.
- oplamiać** macchiare.
- opłata** *f* salario *m*.
- opłatać** intrecciare, intessere.
- opłatek** *m* ostia *f*.
- opie-śnialość** *f* muffa *f*; -**śnialy** muffoso; -**śnieć** coprirsi di muffa, ammuffire.
- opie-wiały** impallidito, scolorito; -**wieć** impallidire, scolorire.
- opłucna** *f* pleura *f*.
- oplukiwać** sciacquare.
- opluwać** sputare.
- opływać** traboccare, riboccar., nuotare (nell'abbondanza); affogare (nella roba)
- opodal** a qualche distanza.
- opój** *m* beone, ubriaccone *m*.
- opoka** *f* sasso *m*, rupe *f*.
- opona** *f* velo *m*, cortina, tenda *f*.
- oponować** contraddire.
- opór** *m* resistenza *f*, opposizione *f*, contrasto *m*.
- oporem**: **z** ~ con resistenza, con difficoltà.
- oporny** resistente, contrastante.
- oporządzać** fornire uno del necessario.
- opowia-dać** narrare, raccontare, riferire; ~ się domandare scusa, il permesso ad alcuno; -**danie** *n* narramento, racconto *m*; -**dacz** *m* narratore *m*.
- opowieść** *f* narrazione *f*.
- opóź-niać** ritardare; -**nienie** *n* ritardo *m*.
- opozycya** *f* opposizione *f*.
- opra-wa** *f* involucro *m*, incastatura *f* d'una pietra preziosa; -**wca** *m* boia *m*: acchiappacani *m*, *inv.*; -**wiać** rilegare, incastare; incorniciare; -**wny** legato.
- oprócz** oltre, fuorchè, salvo, eccetto.
- opromienić** raggiare, spargere raggi.
- oprosić się** figliare (porci).
- oproszyć** impolverare.
- oprowadzać** condurre, menare attorno.
- opróżniony** vuoto, vacante.
- opryskać** spruzzare, schizzare; -**kliwość** *f* carattere schizzinoso *m*; -**kliwy** schizzinoso, permaloso.
- oprysek** *m* malandrino *m*.
- oprząd** *m* filato, tessuto *m*; *raguata* *f*.
- oprząść** filare, tessere.
- oprytomnieć** riacquistare i sensi.
- opryk** *m* ottico *m*; -**ka** *f* ottica *f*.
- opu-chlina** enfiatura *f*; -**chły** enfiato; -**chnąć** enfiare.
- opukiwać** battere, picchiettare.
- opuszczać** lasciare, omettere, abbandonare.
- opychać** stipare, impinzare.
- orać** arare.
- oracz** *m* aratore *m*.
- oranzerya** *f* serra *f*.
- oraz** al tempo stesso, a un tempo, insieme.
- orezyk** *m* bilancino *m*.
- order** *m* ordine *m*.
- ordynacya** *f* ordinazione *f*.
- ordynans** *m* ordine, comando *m*.
- ordynaryjny** ordinario, comune.
- ordynować** ordinare.
- oredować** intercédere.
- oredo-wnictwo** *n* intercessione *f*; -**wnik** *m* intercessore, mediatore *m*.

- oreździe** *n* incarico *m*, commissione *f*.
oreź *f* armi *f*, *pl.*; -nie *n* armi, a mano armata; -nik *m* armato *m*.
organ *m* (*pl.* -a) organo *m*; -iczny organico; -izować organizzare, comporre, costituire; -nistrz *m* fabbricatore *m* di organi; -y *pl.* organo (della Chiesa) *m*.
orka *f* aratura.
orkiestra *f* orchestra *f*.
orkisz *m* spelta *f*.
orle *n* aquilotto *m*.
orlica *f* aquila *f*.
orlik *m* aquila marina *f*.
Ormianin *m* Armeno *m*.
orny *n* arabile, lavorativo.
orosic irrorare.
orszada *f* mandorlato *m*.
orszak *m* séguito, corteggio, accompagnamento *m*.
ortodok-sa *m* ortodosso *m*; -syjny ortodosso.
ortogra-fia *f* ortografia *f*; -ficzny ortografico.
oryent *m* oriente *m*; -alny orientale; -ować się orientarsi.
orygi-nał *m* originale *m*; -nalność *f* originalità *f*; -nalny originale.
orzecz *m* noce (albero) *m*.
orzecz laskowy nocciuola *f*; ~ włoski noce *f*; owy di noce.
orze-czenie *n* detto *m*, massima *f*; -kać formulare, dire.
orzel *m* aquila *f*; ~ biały aquila bianca (stemma *m* della Polonia).
orzeź-wiać commuovere; ristorare; -wienie *n* ristoro *m*.
oś *f* asse *f*; ~ ziemi asse *f* della terra.
osa *f* vespa *f*. [dere.]
osaczać circondare, cingere, chiudersi
osad *m* fondo *m*.
osada *f* colonia *f*; mánico *m*.
osad-nictwo *n* colonizzazione *f*; -nik *m* colono *m*; -zać colonizzare.
osadzać occupare, attorniare; ~ się colonizzarsi.
osadzać giudicare; ~ na śmierć condannare alla morte.
osamot-nieć rimanere solo; -nio-ny solo.
ośc *f* la spina del pesce, lisca *f*.
osch-łość *f* aridità, siccità *f*; -ly asciutto, secco, árido; -nać seccare, asciugare.
oścień *m* pungiglione *m*.
ościeenny vicino, confinante; stan-te a muro a muro.
oścież, na oścież spalancato.
ościsty liscoso.
osek *m* oncinio *m*.
osełka *f* cote *f*.
ósemka *f* ottava (parte o nota musicale) *f*.
ose-piały accasciato; -piałość *f* accasciamento *m*; -pieć accasciare.
oset *m* cardo *m*.
osia-dać stabilirsi, collocarsi, accasarsi; -dłość sede *f*, domicilio *m*, possessione *f*; -dły stabilito, collocato.
osiagać ottenere, conseguire, pervenire a...
osiczyna *f* legno *m* della tremula.
osiedlać stabilirsi; colonizzare.
osiel osioł *m* ásino, somaro *m*.
osierdzie pericárdio *m*.
osiero-cenie *n* orfanità *f*; -cić réndere órfano; -cony orfano *m*.
osika *f* tremula *f*.
osiodlać sellare; *fig.* domare, soggiogare
osiwieć incanutire.
oskar-zać accusare; -żenie *n* accusa *f*; -życiel *m* accusatore *m*; -życielka *f* accusatrice *f*.
oskoma *f* allegamento *m* de' denti; appetito intenso *m*.
oskrobiny *pl.* raschiatura *f*.
oskrobywać raschiare.
oskrze-le *pl.* bronchi *m*, *pl.*; -lowy bronchiale.
oskubywać spennare, spiumare, pelare un uccello.

- osłabiać indebolire, infievolire.
 osłabnąć divenire débole, fiacco.
 osładzać lenire, mitigare.
 osłaniać coprire.
 osłarż asinaio *m*.
 osła-wa *f* cattiva fama, riputazione *f*; -wiać infamare, diffamare; -wiony diffamato.
 oślepi, na oślepi alla cieca, a occhi chiusi, imprudentemente; -iać acciecare; -ienien acciecamiento *m*, imprudenza *f*; -nąć divenire cieco.
 osłiznąć divenire sdrucioloso; ~ się sdruciolare, scivolare.
 osłoda *f* addolcimento *m*.
 osłona *f* velo *m*; *fig.* difesa, protezione *e f*.
 osłuchać się czego abituare l'orecchio a qualche cosa.
 osłu-piały sbalordito; inrigidito, intrizzito; -piałość *f* stupore *m*, inrigidità *f*; -pieć stupire, intrizzire.
 ośm otto.
 osmagać sferzare, frustare, gastigare.
 osmalać impeciare.
 osmański turco.
 osmarować ungere.
 ośmdziesiąt ottanta.
 ośmiel-nąć incoraggiare, inanimare; -ić imbaldanzire, prendere ardore. [*sica*] *f*.
 ośmina ottava (parte o della *m*).
 ośmio-boczny ottagonico; -bok *m* ottangolo *m*; -dniowy di otto giorni; -ro otto (persone).
 ośm-kroć otto volte; -naście diciotto; -set ottocento.
 osmutnieć rattristarsi.
 ósmy ottavo.
 osmyk *m* coda *f* della lepre.
 ośnieżyć nevicare.
 osno-wa *f* contenuto, argomento *m*, tessitura, trama *f*; -wać ordire, preparare.
 oso-ba *f* persona *f*; -bisty personale; -a uraza *f* ingiuria, villania *f*; -bistość *f* personalità *f*.
 osobka *f* personcina *f*.
 osobli-wość *f* singolarità, particolarità *f*; -wy singolare, particolare, insolito.
 osobnik *m* esemplare, individuo *m*.
 osob-ność *f* ritiro *m*, solitudine *f*; -ny separato, appartato.
 osobowy personale.
 osolić solare.
 osowiałość *f* scontentezza *f*, aspetto melanconico *m*.
 ospa *f* vaiuolo *m*.
 ospa-lec *m* dormiglione *m*; -lstwo *n*, -łoś *f* sonnolenza *f*; -lyaddormentato, sonnacchioso.
 ospowaty butterato.
 ośrodek *m* midolla (del pane) *f*.
 ostać się sostenersi, rimanere.
 osta-teczność *f* estremità *f*, estremo *m*; -teczny último, estremo, finale; -tek *m* resto, avanzo, rimanente *m*; -tki *pl*; *fig.* gli ultimi giorni di carnevale; -tni último, estremo.
 ostemplować bollare.
 ostroga *f* sproni *m*, *pl*.
 ostrogami konia spiąć spronare il cavallo.
 ostro-kaąt *m* angolo acuto *m*; -kaątny acutangolo; -kończasty acuto; -ść *f* acutezza *f*; -słup *m* piramide *f*; -krag *m* cono *m*.
 ostrów *m* isolotto *m*.
 ostróżka *f* fiorecappuccio *m*.
 ostrożność *f* cautela, accortezza, attenzione *f*.
 ostrożny cauto, accorto, attento, guardingo.
 ostrzynać intagliare, tagliuzzare.
 ostry acuto; *fig.* aspro, acre acerbo.
 ostryga *f* ostrica *f*.
 ostrze *n* la punta di un coltello.
 ostrzegać avvertire, avvisare, premunire.
 ostrzeliwać bombardare, fucilare.
 ostrzeżenie *n* avvertimento, avviso *m*.
 ostrzyć affilare, arrotare.

- ostrzygać toszare.
 ostu-da *f* raffreddamento *m*;
 -dzać raffreddare;
 osty-gać mitigare, raffreddarsi;
 -głość *n* raffreddamento *m*; -gły
 raffreddato (d'affetto, di fer-
 vore) *m*.
 osuszać seccare, prosciugare,
 rasciugare.
 oswajać assuefare, avvezzare,
 soccoctumare.
 oświadczyć-ać dichiarare, mani-
 festare, palesare; -enie *n* di-
 chiarazione; testimonianza *f*.
 oświata *f* cultura, intelligenza *f*.
 oświe-cać illuminare, rischia-
 rare. -cenie *n* illuminazione *f*;
 -cony illuminato.
 oswo-b-dzenie *n* liberazione,
 emancipazione *f*; -dziciel *m*
 liberatore *m*.
 osy-pywać spargere; -pka *f*
 vagliatura *f* di grano per gli
 animali.
 oszacować valurare, apprezzare,
 stimare tassare.
 oszaleć impazzire, ammattire.
 oszańcować lavorare nelle trin-
 czerpany cencioso. [cée.
 oszczę-dny economico; -dność *f*
 economia *f*, risparmio *m*; -dzać
 risparmiare, economizzare.
 oszczekiwać abbaiare.
 oszczep *m* lancia, asta *f*; -isko
n legno *m* di una asta.
 oszczer-ca *m* calunniatore, diffa-
 matore *m*; -czy calunnioso,
 diffamatorio; -stwo *n* calunnia
f, diffamazione *f*.
 oszkalować oltraggiare.
 oszklíč vetrificare.
 oszłomić stordire.
 oszpecać deformare, deturpare.
 oszu-kaniec *m* ingannatore, im-
 postore *m*; -kaństwo *n* fur-
 beria *f*, ingauno *m*, frode *f*;
 -kiwać ingannare; -st *v*. oszu-
 kaniec; -stwo *v*. oszukań-
 stwo; -stka *f* ingannatrice,
 truffatrice *f*.
 otaczać cingere, circondare, chiú-
 dere.
 otajać sgelare.
 otaksować *v*. oszacować.
 otarcie *n* asciugamento *m*.
 otarty asciugato.
 otchłań *f* abisso, báratro *m*.
 otehnać soffiare.
 otłukiwać bátttere, far cadere.
 otłuścić ungere.
 oto ecco; ~ jestem eecomi.
 otok *m* marcia *f*.
 Otoman *n* Ottomano *m*.
 Oton *m* Ottone *m*.
 otrę-biany cruscoso, di crusca;
 -by *pl*. crusca *f*.
 otrociny *pl*. limitatura *f*.
 otru-ć avvelenare, attossicare;
 -cie *n* avvelenamento *m*.
 otrząsać far cadere scuotendo,
 scuótere; ~ się scuotersi.
 otrzaskać: ~ się z czem avvez-
 zarsi, abituarsi.
 otrzepywać scuótere (battendo).
 otrzewna *f* peritonéo *m*.
 otrzeźwiać disebriare; ricreare,
 confortare.
 otrzy-mywać, -mać ottenere,
 conseguire.
 otucha *f* (grande) speranza *f*.
 otuczać ingrassare. [gottarsi.
 otulać avvilluppare; ~ się infa-
 otumanić accecare.
 otwarć 1. *n* apertura *f*; 2.
 apertamente, semplicemente.
 otward-nać indurarsi; -niałość
f induramento *m*.
 otwar-tość *f* semplicità, apertura
 (di cuore) *f*; -ty aperto; *fig*.
 sincero, schietto.
 otwierać aprire, schiúdere.
 otwór *m* apertura *f*, buco, fora-
 me *m*.
 otyć divenire grasso.
 oty-ły corpulento, grasso; -łość
f grassezza, corpulenza *f*.
 otynkować insonacare.
 ów, owa, owo quello, quella.
 owad *m* insetto *m*; -ożerczy in-
 settívoro.

owąd, z owąd là; ci, vi.
owak : tak i ~ in quel modo, così così.
owal *m* ovale *m*; -ność *f* (forma) ovale; -ny ovale.
owca *f* pecora *f*.
oweza-rek garzone *m* del pecoraio; -rnia *f* pecorile, ovile *m*; -rz *m* pecoraio *m*.
owezy pecorino.
ówcze-sny d'allora; -śnie in quel tempo.
owdowieć rimanere vedovo o vedova.
owdowiały (rimasto) vedovo.
ówdzie là; tu i ~ qui e là.
owies *m* avena *f*.
owiewać spirare, soffiare.
owijać avvolgere.
owisnąć divenire fiacco.
owładnąć czem impadronirsi di qualche cosa.
owoc *m* frutto *m*; *fig.* útile, profitto; -arnia *f* vendita *f* di frutta; -orodny fruttifero; -owy di frutto.
owrzodziały ulceroso.
owsianka *f* paglia *f* dell'avena.
owsisko *n* campo *m* di avena.
owszem anzi, veramente.

ozd-abiać ornare, adornare, addobbare, decorare; -oba *f* ornamento, fregio *m*; -obny ornato, adornato.
ozdrowieć divenire sano, guarire.
ożenić się ammogliarsi.
ozię-biać raffreddare; ~ się raffreddarsi; -błość *f* indifferenza *f*; -bły indifferente, freddo; -bnać raffreddarsi.
ozimina *f* biada vernereccia *f*.
ozionać spirare, soffiare.
ożłopać się bévere fino alla gola.
oznacz-ać, -yé definire, determinare.
oznaj-miać; -mić significare, notificare, avvisare; -miciel *m* notificatore *m*; -mienię *n* avviso *m*, notificazione *f*.
oznaka *f* segno *m*.
ożóg *m* attizzatoio *m*.
ozór *m* lingua (degli animali) *f*.
ożrebić się figliare (della cavalla).
ożwać się farsi intendere.
ożyć rivivere, tornare a vita.
ożyna *f* mora (di rovo) *f*.
ożynać segare, miétere, falciare.
ożyw-czy vivificato; -iać, -ić vivificare.

P.

pacha *f* ascella *f*; **pod pacha** sotto il braccio.
pach-nać odorare, aver odore; -nidło *n* profumo *m*.
pacho-lę *n* ragazzo *m*; -lęk *m* fante *m*.
pachwina *f* inguine *m*, anguináia *f*.
pacierz *m* paternostro *m*; vértebra *f*; -owy del paternostro; vertebrale.
paciorek *m* grano, chicco *m* del rosario.
pacjent *m* paziente *m*.

paćzek bottone *m*; dolce *m* polacco simile alle frittelle.
paczka *f* pacchetto *m*.
paczyć się imbarcarsi, piegarsi, incurvarsi.
pad-ać cadere, cascare; -aczka *f* mal *m* caduco; -alec *m* lucignola *f*; -lina *f* carogna *f*.
padól valle *f*; ~ **placzu** valle *f* di lacrime.
Padwa *f* Palova *f*.
pagór-ek colle *m*, collina *f*; -kowatość *f* montuosità *f*; -kowaty montuoso.

pajac *m* pagliaccio *m*.
paj-ak *m* ragno *m*; -**ęczyzna** *f*
 ragnatelo *m*.
paka *f* pacco *m*.
pako-wać imballare, involtare;
 -**wny** spazioso.
pakt *m* contratto *m*, trattato *m*.
pakuły *pl.* stoppa *f*.
pakunki *pl.* bagaglio *m*.
pal *m* palo *m*, piuolo *m*.
pałac ardere, vampeggiare.
pałac *m* palazzo *m*.
palacz *m* fochista *m*.
pałasz *m* sciałbola *f*; -**ować** giuo-
 car di sciałbola; mangiare
 molto.
pal-cowy di dito; -**czasty** forma
 simile ai diti della mano; -**ec**
m dito *m*.
pałeczka *f* tacchetta *f*.
palenisko *n* braciere *m*.
paleta *f* tavolozza *f*.
palic bruciare, riscaldare, accén-
 dere; fumare; ~ **się** bruciare,
 ardere.
palisada *f* palizata *f*.
paliwo *n* combustibile *m*.
palka *f* mazza *f*, mazzapicchio *m*.
pal-nik *m* becco *m*; -**ny** infiam-
 mabile, combustibile; -**ność** *f*
 combustibilità *f*; -**ony** attostato.
paluch *m* ditale *m*.
paluszek *m* ditino *m*.
pamflet *m* libello *m*. [*ria* *f*.
pamiętka *f* ricordo *m*, memó-
pamięć *f* memoria *f*; **na**
pamięć a memoria; -**tać** pen-
 sare, tenere a mente, ricordar-
 si; -**tnik** *m* memoriale *m* (me-
 morie *f*, *pl.*); -**tny** mémore,
 memorabile.
pan *m* signore *m*, padrone *m*;
 ~ **młody** *m* novello sposo *m*.
pance-ruik *m* corazzata *f*; -**rny**
 corazzato; -**rz** *m* corazza *f*.
panegiryk elógio *m*, panegirico
m.
panew *f* padella *f*.
pani *f* signora *f*, padrona *f*; -**cz**
m padroncino *m*, signorino *m*.

pan-ienka *f* donzella *f*, fanciulla
f; -**ieński** virginale, virgineo;
 -**ieństwo** *n* virginità *f*.
panna *f* signorina *f*, damigella
f, donzella *f*; ~ **młoda** sposa *f*.
pano-szyć się farsi grande; -**wać**
 regnare, imperare; -**wanie** *n*
 dominio *m*, regno *m*.
pań-ski signorile, del signore,
 del padrone; -**stwo** *n* i padro-
 ni *m*, *pl.*; stato, regno *m*;
 ~ **młodzi** novelli sposi *m*, *pl.*
pantalony calzoni *m*, *pl.*
panujący regnante.
papa 1. *m* papà *m*, *inv.*; babbo *m*;
 2. *f* pappa *f*, cartone *m*.
papier *m* carta *f*; ~ **listowy**
 carta *f* da lettere; -**ek** *m* car-
 túccia *f*; -**nia** *f* cartiera *f*;
 -**nictwo** *n* l'arte *f* di fare la
 carta; -**nik** *m* cartaio *m*; -**os**
m sigaretta *f*; -**ośnica** porta-
 sigarette *m*; -**owy** di carta,
 cartáceo.
papie-ski papale; -**stwo** *n* pa-
 pato *m*; -**ż** *m* papà *m*.
papilot *m* diavolino *m*.
papka *f* pappa *f*.
papla *m*, *f* chiacchierone *m*,
 ciarlone *m*; -**ć** ciarlare, chiac-
 chierare; -**nina** *f* chiacchiera
f, cicaléccio *m*.
paproc *f* felce *f*.
papryka *f* pepe *m* rosso.
papuc *m* pantofole *f*, *pl.*
papuga *f* pappagallo *m*.
para *f* coppia *f*, paio *m*, vapore *m*.
parada *f* rivista *f*.
paradny di parata, magnifico.
paradować fare sfoggio.
parafia *f* parrocchia *f*; -**lny**
 parrocchiale; -**nin** *m* parrocchia-
 no *m*; -**nka** *f* parrocchiana *f*.
para-lityk *m* paralitico; -**liżo-**
wać paralizzare.
parami a due a due, a paia, a
 coppie.
parasol *m* ombrello *m*, parasole *m*.
parch *m* tigna *f*.
paré *f* tela *f* da imballaggio.

parciany di tela, di cânapa.
parcie n pressione *f*.
parka *f* coppietta (d'amanti) *f*.
parkan m stecconato *m*.
parlamentarny parlamentare.
parlamentarz m parlamentario *m*.
parny afoso.
parność *f* afa *f*. [dino.
parobek m servo *m* di conta-
parokanny a due cavalli.
parol m parola *f* d'ordine.
parostatek m piroscalo *m*.
parów m gola *f*, burrone *m*.
paro-wać evaporare, esalar va-
 pori, parare; -wíec *m* piro-
 scalo *m*; -wóz *m* locomotiva *f*;
 -wy di vapore.
paruka sbuffara, ridere a squar-
 ciagola.
parszywy tignoso, rognoso.
parta-cki acciabbattato, abborrac-
 ciato; -ctwo *n* acciarpatura *f*,
 abborracciamento *m*; -cz *m*
 acciarpone *m*; -czyé acciabat-
 tare, abborracciare.
partolié acciabbattare, acciarpere,
 lavoracchiare.
partya *f* partita *f*, partito *m*.
partya-kula *f* particella *f*; -ku-
 larny particolare; -kularz *m*
 città *f* di provincia.
partytura *f* spartito *m*.
partyzantka *f* partitante *f*; guer-
 ra irregolare *f*.
partyzant *m* partitante *m*.
Paryż *m* Parigi *f*.
parzyć scottare, bruciare, cuó-
 cere; ~ się accoppiarsi; bruci-
 ciarsi.
parzysty pari.
pas 1. passo, passaporto *m*; 2.
 m cintura *f*, cinta *f*, regione *f*.
pasac, **pasé** pascolare, páscere.
pasaz *m* galleria *f*; tránsito *m*;
 -er *m* viaggiatore *m*.
pasé *f* trappola *f*.
pasek *m* cintura *f*, cintola *f*,
 striscia *f*, cingolo *m*.
pasibrzuch *m* crapulone *m*, pa-
 rasalta *m*, scroccone *m*.

pasiecznik *m* apicatore *m*.
pasieka *f* alveare *m*.
pasierb *m* figliastro *m*.
pasierbica *f* figliastra *f*.
paskowaty rigato.
paskudztwo *n* lordume *m*, por-
 ciera *f*.
paskudny sporco.
pasmo n matassa *f*; ~ gór ca-
 tena *f* di montagne.
paśnik fibbiaio *m*.
pasóżyt *m* parassita *m*.
pasterka *f* pastorella *f*, messa *f*
 di notte nel Natale.
pasternak *m* pastinaca *f*.
paster-ski pastorale; -stwo *n*
 vita *f* pastorale.
pasterz *m* pastore *m*.
pastew-nik *m* páscolo *m*; -ny
 attinente al pascolo.
pastor *m* pastore *m*, ministro *m*;
 -ał *m* pastorale *m*.
pastuch *m* pastore *m*.
pastw-a *f* páscolo *m*, pastura *f*;
 -ié się tormentare con piacere;
 -isko *n* pascolo *m*.
pasy-a *f* passione *f*, cóllera, ira
f; -onat *m* appassionato, uomo
 colerico *m*.
pasywa *pl.* passività *f*, *pl.*
pasza *f* forággio *m*, strame *m*.
pasza, **basza** *m* pasciá *m*, *inv.*
paszcza *f* gola *f*, fáuci *f*, *pl.*
paszkwil *m* pasquinata *f*.
paszport *m* passaporto *m*.
pasztet *m* pasticcio *m*; -nik *m*
 pasticciere *m*.
patelnia *f* padella *f*.
patent *m* brevetto *m*; ~ na-
 uczycielski patente *f* di mae-
 stro; -owaé brevettare.
patetyczny patetico.
patnik *m* pellegrino *m*.
patoka *f* miele *m* vergine.
patologiczny patologico.
patrol *f* pattáglia *f*; -owaé pat-
 túgliare.
patronka *f* patrona *f*.
patroszyć sbudellare, sparare.
patrycyusz *m* patrizio *m*.

patrzeć stare a guardare, guardare, mirare.

patyk *m* bastone *m*, stecco *m*.

pau-za *f* pausa *f*; -zować pau-sare.

paw *m* pavone *m*.

Paweł *m* Paolo *m*.

pawian *m* babuino *m*.

pawilon *m* padiglione *m*.

paż *m* paggio *m*.

paż-dziernik *m* ottobre *m*; -dzierze *pl.* ritagli *m*, *pl.* delle biade, del grano

paznokicé *m* unghia *f*.

pazucha *f* seno *m*.

pazur *m* branca *f*, artiglio *m*

pehać spingere, cacciare.

pehła *f* pulce *f*.

pehnięcie *n* colpo *m*, spinta *f*, urto *m*, cozzo *m*.

pećak *m* orzo *m* perlato.

pećcherz *m* vescica *f*; -owy vesciale, della vescica; -yk *m* bollicina *f*, vescichetta *f*.

pećcina *f* pastóia *f*.

pećzek *m* fascio *m*.

pećzniec far rigonfiare, gonfiarsi.

peć *m* corsa *f*, impeto *m*; -em presto, correndo.

pedagog *m* pedagogo *m*; -iczny pedagogico.

pedał *m* pedale *m*.

pedel *m* bidello *m*.

pedrak *m* larva *f*.

pećzić spingere, cacciare, condurre.

pejsy *pl.* ciocche *f*, *pl.* di capelli pendenti.

peć *m* fascio *m*.

peć-ac scoppiare, crepare; -aty panciuto corpacciuto; -atoś *f* l'esser panciuto *m*; -nięcie *n* crepa *f*, strappo *m*.

pela *f* filaticcio *m*.

peleryna *f* pellegrina *f*.

pełnia *f* luna *f* piena.

pełnić atempiere, compire; fún-gere da....

pełno pieno; -letni maggiore; -letność *f* età *f* maggiore;

-mocnictwo *n* pieni poteri *m*, *pl.*; -mocnik *m* plenipotenziario

m; -mocny autorizzato.

pełność *f* pienezza *f*.

pełny pieno.

pelzać, pelznąć strisciare, serpeggiare.

pendent *m* cinturino *m*.

pendzel *m* pennello *m*.

pendzlować pennellare.

penitencyarz *m* confessore *m*.

pensy-a *f* pensione *f*; collegio *m*, pensionato *m*; -onarz *m* collegiale *m*, pensionato *m*; -ono-wać pensionare.

pep-ek *m* ombelico *m*; -owina *f* cordone *m* ombelicale.

perelka *f* piccola perla *f*.

perfum-a *f* profumo *m*; -ować profumare.

pergamin *m* pergaména *f*.

perkal *m* cotone *m*.

per-ła *f* perla *f*; -lica *f* gallina *f* faraona; -łoplaw *m* conchiglia *f* perlifera; -łowy di perla.

pero-ra predicazzo *m*; -rować perorare, parlar molto.

perspektywa *f* prospettiva *f*; cannocchiale *m*.

perswa-dować persuadere; -zya *f* persuasione *f*.

Pers *m* persiano *m*; -ya Pérsia *f*.

pertraktacya *f* trattativa *f*.

peruka *f* parrucca *f*.

perukarz *m* parrucchiere *m*.

peryod *m* periodo *m*; -yezny periódico.

perz *m* gramigna *f*.

perz-yé się accendersi, avvampare; -yna *f* cenere ardente *f*; w perzynę obrócić divenire cenere.

pestka *f* nocciolo *m*.

pestkowy di nocciolo.

pećać *f* incatenare, legare

petarda *f* petardo *m*.

petent *m* supplicante *m*.

pećła *f* cappio *m*; nodo *m* scorso; láccio *m*.

petycyja *f* petizione *f*.

pewnie, pewno certo, certamente.
pew-nik *m* principio *m*; **-ny**
 certo, sicuro; **-ność** *f* certezza *f*.
pie! puh! vergogna!
pieć cantare (del gallo).
pieć się arrampicarsi, inerpicarsi.
piana *f* schiuma *f*; ~ **morska**
 spuma *f* di mare.
pias-czysty sabbioso; **-ek** *m*
 sabbia *f*, arena *f*; **-kowiec** *m*
 arenaria *f*; **-kownia** *f* renaio *m*.
pias-tować sorvegliare, attén-
 dere; portare un bambino sulle
 braccia; **-tun** *m* custode *m* di
 bambini; **-tunka** *f* bambinata *f*.
pią-tek *m* venerdì *m*, *inv.*;
 ~ **wielki** venerdì santo *m*;
-tka *f* il numero cinque; **-ty**
 quinto.
pić bere; **chce mi się pić** io ho
 sete.
piec 1. *m* stufa *f*; ~ **piekarski**
 forno *m*; 2. cuocere, arrostitire,
 friggere, bruciare.
pieć cinque; **-dziesiąt** cinquanta;
-dziesiąty cinquantesimo.
piecho-ta *f* fanteria *f*; **-tą** iść
 andare a piedi.
piechur *m* pedone *m*, fantac-
 cino *m*.
piecio-kąt *m* pentágono *m*; **-lecie**
n quinquénnio *m*; **-letni** cin-
 quenne.
piecio-raki di cinque spécie; **-ro**
 cinque (pezzi); **-roczny** cin-
 quenne. [que cento.
pieć-kroć cinque volte; **-set** cin-
 piecyk piccola stufa *f*.
piecza *f* cura *f*, custódia *f*.
pieczara *f* caverna *f*, grotta *f*.
pieczarka *f* prataiuolo *m*, fungo
m campestre.
pieczątką *f* sigillo *m*.
piecze-ń *f* arrosto *m*; **-niarz** *m*
 parassita *m*, scroccone *m*.
pieczę-tarz *m* guardasigilli *m*;
-tować sigillare.
piezolo-witość *f* accuratezza *f*,
 cura *f*, premura *f*; **-wity** ac-
 curato, premuroso.

pieczy-ste *n* arrosto *m*; **-wo** *n*
 pane *m* e paste *f*, *pl*.
pień *f* spanna *f*, palmo *m*;
 pugno *m*.
piega *f* lentiggine *f*.
piegowaty lentiginoso.
pie-karczyk *m* giovane fornajo
m; **-karnia** *f* forno *m*; **-kar-**
stwo *n* arte *f* del fornajo;
-karz *m* fornajo *m*.
piekielny infernale.
piekło *n* inferno *m*.
piękno *n* il bello *m*.
pięknieć divenir bello, farsi bello.
piękny bello.
piękność *f* bellezza *f*.
pielegno-wać aver cura; **-wanie**
n cura *f*.
pielenie *n* sarchiamento *m*.
pielgrzym *m* pellegrino *m*; **-ka**
f pellegrinaggio *m*; **-ować**
 andare in pellegrinaggio; **-ski**
 di pellegrino. [bambini].
pieluszka *f* fascie *f*, *pl*. (dei
 pień *m* tronco *m*, fusto *m*.
pie-niacz *m* litigatore *m*; **-nia-**
ctwo *n* il litigare *m*.
pienia-dz *m* danaro *m*, moneta *f*;
-dze *pl*. danari *m*, *pl*.
pienić-się spumeggiare, fare
 schiuma.
pienie *n* canto *m*.
pieniek *m* tronconcello *m*; ~ **zęba**
 radica (del dente) *f*; ~ **pióra**
 cannello *m* della penna.
pieniężny danaroso, pecuniário.
pieprz *m* pepe *m*.
pieprz-niczka *f* pepaiuola *f*; **-ny**
 pepato; **-yć** pepare.
pierdzieć scoreggiare.
pierdel *m* peto *m*, scoréggia *f*.
piernik *m* pan *m* pepato, pan-
 forte *m*; **-arz** *m* che fa i pan-
 forti.
piers *f* petto *m*, mammella *f*.
piers-cień *m* anello *m*; ~ **ślubny**
m anello matrimoniale *m*; ~ **z**
pieczątką anello con mono-
 grammi; **-cieniowaty** ad anel-
 lo; circolare.

piersiowy di petto.
 piersisty pettoruto.
 pierwwej prima, innanzi.
 pier-wiastek *m* materia *f* primitiva, radice *f*; -wiastkowy elementare, originário.
 pierwiosnka *f* primola *f*, primavera (fiore) *f*.
 pierwo-ciny *pl.* primizie *f*, *pl.*; -rodny primogenito; -tny originario; -wzór *m* prototipo *m*.
 pierwszeństwo *n* preferenza *f*, prerogativa *f*; -szy primo; po pierwsze prima, in primo luogo.
 pierzasty pennuto.
 pierzchać fuggire, darsi alla fuga.
 pierze *n* piume *f*, *pl.*; penne *f*, *pl.*
 pierzyć się mettere le penne, mudare.
 pierzysty coperto di penne.
 pies *m* cane *m*.
 pięść *f* pugno *m*.
 pięś-cić carezzare, accarezzare; -cidelko *n* vezzo *m*; persona *f* prediletta
 pięśń *f* canzone *f*; -niarz *m* poeta *m*; -niarstwo *n* arte *f* di scrivere poesie.
 pieszczota *f* carezza *f*.
 pieszczotliwy carezzevole.
 pieszo a piedi.
 pięta *f* calcagno *m*.
 piętna-ście quindici.
 piętno *n* marchio *m*, impronta *f*; -wać bollare (a fuoco), marchiare.
 piętro *n* piano *m*.
 piętruszka *f* prezémolo *m*.
 piętrzyć ammonticchiare, ammassare.
 piewca *m* cantore *m*.
 pigulka *f* pillola *f*.
 pigwa *f* cotogna *f*.
 pija-k *m* ubriacone *m*; -ństwo *n* vizio *m* del bere; -ny ubriaco; -tyka *f* órgia *f*; -wka *f* sanguisuga *f*, mignatta *f*.
 pika *f* picca *f*.
 pikieta *f* picchetto *m*.

pikować trapuntare.
 pila *f* sega *f*.
 pilka *f* palla *f*.
 pilnik *m* lima *f*.
 pilnikarz *m* operaic *m* che fa le lime.
 pil-no urgente, ho premura, ho gran fretta; -ność *f* diligenza *f*, applicazione *f*; -nować guardare, custodire, tenere in guardia, aver cura; -ny diligente; urgente.
 pilować segare.
 piolun *m* assénzio *m*.
 pionier *m* zappatore *m*.
 piór-nik *m* pennaiuolo *m*; -o *n* pennino, piuma *f*; -opusz *m* pennacchio *m*.
 piorun *m* fulmine *m*, folgore *m*; -ować tonare; bestemmiare.
 piosnka *f* canzonetta *f*, cantilena *f*.
 Piotr *m* Pietro *m*.
 Pireneje *pl.* Pireni *m*, *pl.*
 piróg *m* specie *f* di polpetta ravvolta nella pasta.
 pisać scrivere; ~ się na co sottoscivere, acconsentire a q. c.
 pisanka *f* uovo *m* pasquale.
 pisarczyk *m* scrivano *m*.
 pisarski scritturale.
 pisarstwo *n* l'arte *f* di scrivere.
 pisarz *m* scrivano *m*, scrittore *m*.
 pisemko *n* piccolo scritto *m*.
 pisk *m* il pigolare, il fischiare, schiamazzo *m*; -lę *n* uccellino *m*, pulcino *m*.
 piskliwy pigolante, stridente, stridulo.
 piskorz *m* anguilla *f*.
 piśmien-nictwo *n* letteratura *f*; -ny scritto, letterato.
 pismo *n* scrittura *f*.
 pisać mandare uno strido acuto; fiatare, far motto
 pisownia *f* ortografia *f*.
 pisywać scrivere spesso, usare di scrivere.
 pisz-czałka *f* fischio *m*, zufolo *m*; -czeń stridere, pigolare; -czel

f tibia *f*, ffbula *f*; canna *f* dell'organo.

pitny bevibile.

piw-o *n* birra *f*; -nica *f* cantina *f*; -niezy *m* cantiniere *m*; -ny di birra.

piwonja *f* peonia *f*.

piwo-sz beone *m*; bevitore *m* di birra; -war birraio *m*; -warnia *f* birreria *f*; -warstwo *n* l'arte *f* di fare la birra.

piżmo *n* muschio *m*.

plac *m* piazza *f*.

placa *f* paga *f*, salario *m*.

placek *m* pasta *f*.

plachta *f* pezzo *m* di tela grossa, coperta *f* di tela.

placić pagare.

plac-owe *n* fitto *m* del posto; -ówka *f* avamposto *m*; -yk *m* piazzetta *f*

placz *m* pianto *m*; -ka *f* préfica *f*; -liwy piagnucoloso.

plaga *f* tormento *m*, piaga *f*

plakać piangere.

plakat *m* manifesto *m*, cartello *m*.

pla-ma *f* macchia *f*; -mić macchiare; -misty macchiabile, insudiciabile.

plan *m* piano *m*, pianta *f*.

plant-acya *f* piantagione *f*; -ować appianare.

plasać giubilare, ballare, tripudiare.

plaski piano.

plasko-nogi coi piedi piatti; -rzeźba *f* bassorilievo *m*; -ść *f* pianezza *f*; -wzgórze *n* altipiano *m*.

plaster *m* empiastro *m*, cerotto *m*; ~ miodu favo *m*.

plasty-czny plástico.

plaszcz *m* mantello *m*; -yé się strisciare.

plaszczyna *f* pianura *f*, piano *m*, superficie *f*.

plat *m* céncio *m*, brandello *m*.

platać figle far bambinate, far tiri.

platać imbrogliare.

platanina *f* imbróglio *m*, confusione *f*.

platek *m* pezzo *m* di panno lino; ~ śniegu falda *f*, fiocco *m* di neve.

platnerz *m* armaiuolo *m*.

platnik *m* tesoriere *m*, ufficiale pagatore *m*.

platny solvibile, pagabile; pagato, salariato.

platyna *f* platino *m*.

plawić bagnare, guazzare.

plaz *m* anfio *m*.

pleciowy sessuale.

pleban *m* párroco *m*, pievano *m*.

plebejusz *m* plebeo *m*.

plęć sesso *m*; carnagione *f*, colorito *m* del volto.

plęć sarchiare.

plę-cionka *f* reticolato *m*; -ciony intrecciato; -ciuch *m* chiacchiere *m*.

plę-cy *pl*. spalle *f*, *pl*.; -czysty dalle spalle larghe.

plemię *n* stirpe *f*, razza *f*.

plenić się aumentare, moltiplicare, crescere.

plen-ny fértilé, ubertoso; -ność *f* fertilità *f* ubertà *f*.

plęś intrecciare; ciarlare.

plęś-ń *f* muffa *f*; -nieć ammuffire.

pletwa *f* pinna *f*; palma *f* dei piedi.

plęwa *f* bolla *f*.

plik *m* fascio *m*.

pliszka *f* coditremola *f*, ballerina *f*.

plóch-liwość *f* timidezza *f*; liwy timido; -y timido, selvatico.

pló-cienko *n* tela *f*; -cienny di lino, di tela; -ciennik *m* tessitore *m*; mercante *m* di tela.

plód *m* frutto *m*, feto *m*, prodotto *m*.

pló-dny fecondo, fértilé; -dność *f* fecondità *f*, fertilità *f*; -dzenie *n* generazione *f*; -dzieć generare, procreare.

plomba *f* piombo *m*; impiombatura *f*.

plombować piombare, impiombare.
plomień *m* fiamma *f*.
plomienisty fiammeggiante, focoso, ardente.
plomienić się fiammeggiare.
plomyk *m* fiammella *f*, fiammetta *f*.
plon *m* frutto *m*.
plonać ardere, fiammeggiare.
plondrować saccheggiare, svaligiare.
plonąć się diventar rosso, arrossire.
plonica *f* scarlattina *f*.
plonka *f* pianta *f* selvatica.
ploszyć scacciare, spaventare.
ploszdyło *n* spauracchio *m*.
plot *m* siepe *f*, stecconato *m*.
plotka *f* pettegolezzi *m*, *pl.* ;
 -karstwo *n* chiacchierio *m* ;
 -karcz *m* ciarlone *m* ; -karka *f*
 ciarlona *f*.
plótno *n* tela *f*.
plo-wieć divenir scialbo, pálido, sbiadire ; ~ **wy** scialbo, pallido.
pluć sputare.
plu-ca *n*, *pl.* polmone *m* ; -**cny**
 polmonare.
plucha *m* *f* sporco *m*.
pludry *pl.* calzoni *m*, *pl.*
plug *m* aratro *m*.
pluga-stwo *n* lordume *m* ; sporcheria *f* ; -**wieć** insudiciare, imbrattare ; -**wy** sporco, lordo, sozzo, lércio.
plukać risciacquare, lavare.
plunąć sputare.
plusk *m* scroscio *m*, rumore *m* ;
 -**ać** scrosciare, diguazzare.
pluska *f* c mice *f*.
plusz *m* folpa *f*.
pluton plotone *m*, squadrone *m*.
plwociny *pl.* sputo *m*, sputacchio *m*.
plyn *m* liquido *m*, fluido *m* ; -**ać**
 scorrere, nuotare, veleggiare ;
 -**ność** *f* liquidità *f*, fluidità *f*,
 speditezza ; -**ny** liquido, fluido.
plyta *f* lastra *f*.

plyt-ki basso, poco profondo ;
 superficiale ; -**kość** *f* bassezza *f*.
ply-wać nuotare ; galleggiare ;
 -**wak** *m* nuotatore *m* ; -**walnia**
f stabilimento *m* per nuoto.
pniać *m* tronco *m*, ceppo *m*.
po a, da, fino, per, su per, di,
 dopo, secondo.
po drodze per via ; cammin fa-
 cendo.
po dziś dzień fino a tutt' oggi.
pobawić divertire ; trattenersi ;
 soffermarsi un poco ; ~ **się** di-
 vertirsi.
pobazgrać impiastrare.
pobielać imbiancare.
pobierać riscuotere, tirare la paga.
pobieżny fugace.
pobić się azzuffarsi, venire a
 zuffa, venire alle mani.
pobladać impallidire, scolorirsi.
poblądzić errare, sbagliare.
pobła-zać esser indulgente, aver
 indulgenza ; -**żliwość** *f* indul-
 genza *f* ; -**żliwy** indulgente.
pobliski vicino ; **w poblizu** nelle
 vicinanze.
poboczny laterale.
pobojowisko *n* campo *m* di bat-
 taglia.
po-bór *m* esazione *f*, riscossione
f delle imposte ; ~ **do wojska**
 leva *f* di soldati ; -**borca** *m*
 esattore *m*.
poboż-ność *f* pietà *f*, devozione
f, religiosità *f* ; -**ny** religioso,
 pio.
pobrać portar via, prender tutto ;
 ~ **się** ammogliarsi, maritarsi.
pobra-tać affratellare ; -**tymczy**
 della stessa stirpe ; -**tymstwo** *n*
 la stessa origine, comune di-
 scendenza di popoli.
pobryzgać spruzzare.
pobrze-że spiágia *f*, riviera *f* ;
 -**żny** marittimo.
pobudka *f* sveglia *f*, impulso *m*.
pobudować fabbricare, edificare.
pobudzać muóvere, incitare, ec-
 citare.

- po-byt** *m* dimora *f*, soggiorno *m*;
 -być soggiornare, dimorare
 qualche tempo in un luogo.
poca-łować baciare; -łowanie *n*
 -łunek *m* bacio *m*.
pochewka *f* guaina *f*, vagina *f*.
pochłaniać ingoiare, inghiottire.
pochlebca *m* adulatore *m*.
pochlebiać lusingare, adulare.
pochlebstwo *n* lusinga *f*, adula-
 zione *f*.
pochmur-ność *f* nuvolosità *f*;
 -ny coperto, cupo, nero.
pochód *m* marcia *f*; ~ z pocho-
 dniami fiaccolata *f*.
pocho-dnia *f* fiaccola *f*; -dzenie
n origine *f*.
pochop *m* motivo *m*, impulso *m*;
 -ny inclinato, disposto; -ność
f inclinazione *f*.
pochować custodire, rinchiudere;
 seppellire.
pochwa *f* guaina *f*, fodero *m*.
pochwa-la *f* lode *f*; -łać lodare;
 approvare; -lony lodativo.
pochwytać prendere, afferrare.
pochy-łać chinare, inclinare;
 -lenie *n* inclinazione *f*; -łość
f pendio *m*; -ły inclinato, chino,
 pendente.
pociąć tagliare a pezzi.
pociąg *m* inclinazione *f*, fascino
m, tratto *m*, treno *m*.
pocią-gać tirare, attirare; -głość
f forma *f* bislunga; -gły o-
 blungo, bislungo.
pocić się sudare.
pocichu *n* segreto, zitto.
pociecha *f* consolazione *f*, con-
 pociemku al buio. [forto *m*.
pocierać fregare, strofinare.
pocie-szać confortare, consolare;
 -szny piacevole, faceto; -szy-
 ciel *m* consolatore *m*; -szyciel-
 ka *f* consolatrice *f*.
pocisk *m* getto *m*, colpo *m*, tiro
m, proiettile *m*.
pociskać, pocisnąć premere.
poco, pocóż *a* che, perchè, per
 qual motivo.

- pocukrować** inzuccherare.
począć principiare, cominciare.
począ tek *m* principio *m*; -tkowy
 iniziale; -tkujący princi-
 piante.
pocz-ciwość *f* onestà *f*, probità *f*;
 -ciwy onesto, dabbene, probò.
poczęcie *n* concezione *f*.
poczekać aspettare alquanto.
poczem dopo di che.
poczerniać annerire, tinger di
 nero.
pocerwienieć arrossire, diven-
 tar rosso.
poczęści in parti; in parte.
poczet *m* numero *m*, séguito *m*.
poczmiistrz *m* postiere *m*.
pocz-ta *f* posta *f*; -towy postale.
poczubić się venir alle mani.
pocz-wara *f* mostro *m*; -warka
f crisalide *f*.
poczwórny quádruplo; *a* quat-
 tro (cavalli).
poczynać cominciare.
poczy-tywać tenere, stimare, re-
 putare; -talny responsabile;
 -talność *f* responsabilità *f*.
pod sotto, da, su, verso, con.
podanie *n* istanza *f*; tradizione *f*.
podarcie *n* lacerazione *f*.
podarować regalare; -runek *m*
 dono *m*, regalo *m*.
podatek *m* imposta *f*, tassa *f*.
podawać *np.* rękę sténder la
 mano; pórgerere; offrire; ~ się
 presentare.
podbechtać aizzare.
podbiał *m* tossilággine *f*.
podbicie *n* sottomissione *f*, sog-
 giogamento *m*.
podbiegunowy polare.
podbierać tógliere dalle parti di
 sotto.
pod-bijać méttter sotto, soggio-
 gare; foderare; -bój *m* soggio-
 gamento *m*, sottomissione *f*.
podbródek *m* mento *m*.
podbrzusze *m* basso ventre *m*.
pod-burzać ammutinare; -bu-
 rzyciel *m* agitatore *m*.

podchmieleony *brillo, alticcio.*
 podchodzić *avvicinarsi; ingannare.*

podchorąży *m portabandiera m, allievo ufficiale m.*

podchować *educare un poco.*
 podchwycić *acchiappare, cogliere, sorprendere.*

podciągać *tirare sotto, sottoporre.*

podcienie *n luogo ombreggiato m.*

podcinać *tagliare dalla parte di*

podczas *durante, mentre. [sotto.*

podczaszy *m coppiere m.*

podczaszać *pettinare.*

pod-danie *n consegna f, resa f;*

-daństwo *n sudditanza f; -dany*

n soggetto, suddito m.

poddasze *n soffitta f.*

poddawać się *arrendersi.*

poddział *suddivisione f.*

podejmować *ricevere, trattare;*

podejmować się *czego intraprendere qualche cosa.*

podej-rzany *sospetto; -rzenie n*

sospetto m; -rzliwy sospettoso,

ugioso; -rzywać sospettare,

réuder sospetto.

podejście *insidia f, sorpresa f.*

podeprzeć *puntellare, sostenere,*

appoggiare.

podeptać *calpestare.*

podeschnąć *divenire un poco*

secco.

podesłać *sténdere q. c. sotto ad*

uno; ~ słone pod bydło mét-

tere strame sotto le bestie.

podeszły w latach *avanzato*

nell'età.

podészwa *f pianta f, suolo m.*

podfutrować *foderare.*

podgardle *n gezzo m.*

podglądać *osservare in secreto,*

di nascosto.

podgórze *n paese m a piè' d'un*

monte.

podgryzać *ródere, rosecchiare.*

podhalanin *m montanaro m.*

podjadać sobie *mangiare a sa-*

zietà.

podjadek *m grillotalpa m.*

podjazd *m scorreria f, perlustra-*

zione f.

podjeźdek *m ronзино m.*

podkanclerz *m sottocancelliere*

m, vicecancelliere m.

podkasać się *succingersi.*

pod-kład *m base f; -kładka f*

cartella f; -łożyć méttre sotto.

podkomorzy *m ciambellano m.*

podkop *m mina f; -ywać sca-*

vare, minare.

podkowa *f ferro m di cavallo.*

podkuć *ferrare.*

podkraść *introdursi furtivamente.*

podkreślić *sottolineare.*

podkupić *offrire più di altri;*

corrómpere col denaro.

podle *accanto a, ll accanto.*

podle *comune; -ć essere comune,*

volgare.

podlegać *esser sottoposto, esser*

soggetto.

podległość *f sommissione f.*

podlewa *f salsa f, intíngolo m.*

podlizywać się *cercare di in-*

sinuarsi.

podłoga *f pavimento m.*

podlot *m volo m.*

podlotek *m uccello m giovane*

che comincia a volare, ragaz-

zina f, fanciullina f.

podłość *f viltà f. [forme.*

podług *secondo, giusto, con-*

podługowaty bislungo.

podły *vile, basso, abietto, infame.*

podmieść *spazzare di sotto, spaz-*

zare un poco.

podmiot *m soggetto m; -owy*

soggettivo.

podmorski *sottomarino.*

podmowa *f instigazione f.*

podmuchi *m sóffio m di vento.*

podniebienie *n palato m.*

podniecać *rinfocolare, attizzare,*

spronare.

podnieta *f impulso m, esca f,*

eccitazione f.

podniosły *elevato, sublime.*

podniosłość *f elevatezza f, su-*

blimità f.

- podnosić** alzare, levare, rizzare, rialzare; ~ **bunt** ribellarsi.
pod-nóże *n* piedistallo *m*; -**noże** *n* sgabello *m*.
podobać ~ **się** piacere; -**sobie** **co** affezionarsi (a qu.); -**bieństwo** *m* somiglianza *f*; -**bnó** probabilmente, apparentemente; -**bný** somigliante, simile.
podolać essere all' altezza di fare *q. c.*
podostatkiem copiosamente, abbondantemente.
podówczas allora.
podpał *m* esca *f*; *fig.* incentivo.
podpalić accendere, appiccicare il fuoco.
podpasza *f* ascella *f*.
podpierać sostenere, appoggiare.
podpijać **sobie** inebriarsi.
podpis *m* firma *f*; -**ywać** sottoscrivere, firmare.
podpora *f* sostegno *m*.
podporucznik *m* sottotenente *m*.
podpowiadać dire, suggerire, sussurrare.
podpułkownik *m* tenente colonnello *m*.
podrabiać contraffare, falsare.
podrapać grattare, graffiare.
podrosnąć crescere.
pod-ręcznik *m* manuale *m*; -**ręczny** manuale, che è a mano.
podrobić sminuzzare, sbriciolare.
podrostek *m* ragazzetto *m* grandicello.
podróż *f* viaggio *m*; ~ **poślubna** viaggio di nozze.
podrożyć rincarare.
podróżnik *m* viaggiatore *m*.
podróżować viaggiare; partire.
podrwić **co**, **sprawę** pigliar un granchio.
podryć minare, scavare.
podryg *m* contrazione *f*, convulsione *f*; -**iwać** dimenare *qc.*, palpitare.
podrzeć lacerare, spezzare.
podrzę-dność *f* subordinazione *f*; -**dny** subordinato.
podrzeźniać contraffare uno, imitare nei gesti o nel favellare, belfarsi di uno.
podrzu-cać gettare sotto a *q. c.*; -**tek** *m* trovatello *m*.
podsadzić mettere, porre sotto a *q. c.*
podsiniały livido.
podskoczyć, **podskakiwać** balzare, balzellare, saltellare.
podskarbi *m* tesoriere *m*.
podskok *m* salto *m*, rincorsa *f*.
podskórny *m* sicutáneo.
podsluch *m* lo stare ad ascoltare.
podsluchiwać stare a sentire, origliare.
podspód di sotto, al di sotto.
podstarzaly attempato.
podsta-wa *f* base *f*, fondamento *m*; -**wiać** mettere o porre sotto; sostituire.
podstęp *m* insidia *f*; -**ca** *m* insidioso *m*; -**ný** insidioso.
podstrzygać tagliare.
podsycać saziare, saturare, alimentare, fomentare.
podsychać divenire alquanto asciutto.
podsypywać spargere.
podszczę aizzare.
podszzept *m* suggestione *f*, istigazione *f*; -**ywać** suggerire *f*, istigare.
podszewka *f* fodera *f*.
podszyć foderare; **podszyć** **się** introdursi, insinuarsi.
poduczać **się** imparare un poco.
podupadać cadere, decadere, venir in decadenza.
podupadły caduto, decaduto.
poduszka *f* guanciaie *m*.
podwajać raddoppiare.
podwalina *f* trave *f* posta sotto il pavimento; base *f*.
podwahać sollevare, alzare un po' con la leva.
podwiąz-ka *f* legacciolo *m*; -**ywać**, -**ać** legare sotto.
podwieczorek *m* merenda *f*.
podwiewać soffiare di sotto.

podwijać avvólgere, succingere.
podwładny sottoposto, sommes-
so.

podwodny sottacqua.

pod-woje *pl.* porta *f* a due bat-
tenti; -wójny dóppio.

pod-wórko *n* cortiletto *m*, -wó-
rze *n* corte *f*, cortile *m*.

podwyż-ka *f* aumento *m*; innal-
zamento *m*; -szać aumentare,
innalzare; -szenie *n* innalza-
mento *m*, elevazione *f*, esalta-
zione *f*.

podzamecz *n* piazza *f* sotto un
castello.

podzelaować risolvere.

podział *m* divisione *f*, sparti-
zione *f*; -ka *f* misura *f*, scala *f*.

podzięka *f* grázie *f*, *pl.*; ringra-
ziamento *m*.

podziel-ić dividere, spartire; -ny
divisibile; -ność *f* divisibilità *f*.

podziemie *n*; -ny sotterraneo.

po dziś dzień fino al di d'oggi.

podziurawić bucare.

podziw *m* ammirazione *f*; -iać
ammirare, maravigliarsi.

podźwig-ać alzare, sollevare;
-nać się alzarci, sollevarsi, ri-
sórgero.

podżyły attempato, rifinito.

poe-mat *m* poema *m*; -zya *f* poe-
sia *f*.

popalszować falsificare.

pogadać z kim favellare, ragio-
nare un poco cun uno.

pogadanka *f* familiare discorso
m, conversazione *f*.

pogonić condurre.

poganiacz *m* mandriano *m*.

poganin *m* pagano *m*.

poganka *f* pagana *f*.

pogański pagano.

pogaństwo *n* paganesimo *m*.

pogar-da *f* disprezzo *m*; -dliwy
spregevole; -dzać sprezzare,
disprezzare.

pogarszać peggiorare.

pogasić spéguere l' uno dopo
l'altro

pogasnąć spognersi l' uno dopo
l' altro.

poginać, pogać piegare.

poginać perire.

pogląd *m* vista *f* generale, rica-
pitolazione *f*; -ać mirare, guar-
dare.

pogłębić approfondire.

pogłoska *f* voce *f*.

pogmatwać imbrogliare.

pognębić opprimere, sopprimere.

pognieść schiacciare, rimenare.

pogniewać się adirarsi, irritarsi.

pogo-da *f* bel tempo *m*; tempo *m*;

-dny bello sereno, chiaro;

-dzenie *n* riconciliazione *f*.

pogoń *f* caccia *f*, inseguimento *m*,

incalzamento *m*.

pogor-szyć peggiorare; -szenie

n peggioramento *m*.

pogo-rzeć bruciare completamen-
te; -rzel *f* incéndio *m*, arsione

f; -rzelec *m* chi fu danneggiato

da un incéndio; -rzelisko *n*

luogo *m* di un incéndio

pogotowie *n* prontezza *f*.

pograni-cze *n* limiti *m*, *pl.*; con-
fini *m*, *pl.*; frontiera *f*; -czny

confinuante, confine.

pograżyć immérgere, affondare.

pogrobowiec *m* póstumo *m*.

pogrom *m* sconfitta *f*; -cam vin-
citore *m*; -ić debellare.

pogrózka *f* minaccia *f*.

pogruchotać sfracellare, fracas-
sare.

pogryźć rómpero coi denti.

pogrzyb *m* funerali *m*, *pl.*; mor-
tório *m*; -ać seppellire; -owy

fúnebre, funéreo.

pohamować domare.

pohu-lać gozzovigliare, far bal-
dória; -lanka *f* órgia *f*.

poić abbeverare.

pojać *v.* pojmwować.

pojawiac się, pojawić się appa-
rire, apparirsi.

pojazd *m* veicolo *m*

pojechać andare, partire in vet-
tura, a cavallo.

pojęcie *n* idea *f*, concezione *f*,
comprensione *f*.
pojed-nanie *n* riconciliazione *f*;
-nawca *m* riconciliatore *m*; -nac
riconciliare.
pojedynczy singolo, solo.
poje-dynek *m* duello *m*; -dyn-
kować się battersi in duello.
pojeść finire, mangiare tutto.
poje-tność *f* comprensione *f*, ca-
pacità *f*, *inv.*; -tny capace, ap-
prensivo.
poj-mać catturare, pigliare; -ma-
nie *n* arresto *m*; -maniec *m*
prigioniero *m*.
poj-mować compréndere, capire;
préndere.
pójść andare.
pojutrze posdomani, domani
l'altro.
pokąd finchè, fintantochè, fino a
quando.
pokalać insudiciare.
pokaleczyć ferire.
pokopać gocciolare.
pokarać punire.
pokarm *m* nutrimento *m*, ali-
mento *m*, cibo *m*, vivanda *f*.
pokarmowy di cibo.
pokątny furtivo, segreto, clan-
destino.
pokawalkować sminuzzare.
pokaz *m* mostra *f*, apparenza *f*;
-ywać mostrare.
pokazny appariscente, di bella
presenza.
póki finchè, fino a tanto che.
pokład *m* strato *m*, coperta *f*;
-ać posare; ~ w kim nadzieję
porre la speranza in uno.
poklas-k *m* appláuso *m*; -nąć
applaudire, far applauso.
pokłócić się leticare, litigare.
pokłon *m* inchino *m*; -ić się in-
chinarsi.
pokłosie *m* spigolatura *f*.
pokłuć foracchiare; przez owa-
dy morsicare.
poko chać affezionarsi, innamo-
rarsi, invaghirsi.

pokoik *m* stanzina *f*.
pokój *m* camera *f*, stanza *f*; pace
f, quiete *f*.
poko-jowy *m* di camera, di pace;
-jówka *f* cameriera *f*.
pokolenie *n* stirpe *f*, genera-
zione *f*, tribù *f*.
pokonywać vincere.
pokor-a *f* umiltà *f*; -ny úmile.
pokos *m* falciata *f*.
pokost *m* vernice *f*; -nik *m* ver-
niciatore *m*; -ować invernici-
are.
pokotem spać giacere, dormire
l'uno accanto all'altro.
pokpić sprawę guastare, rovi-
nare qualcuno.
pokrajać tagliuzzare.
pokraka *f* stórcpio *m*.
pokropić spruzzare, aspérgere.
pokręcić tórcere, ritorcere, at-
torcigliare.
pokre-wieństwo *n* affinità *f*,
parentela *f*; -wny affine, pa-
rente.
pokrótce brevemente.
pokrowiec *m* fódera *f*, fédera *f*.
pokruszyć sminuzzare, sbricio-
lare.
pokry-cie *n* coprimento *m*; -jo-
mu secretamente, di nascosto,
in segreto; -wa *f* coperta *f*;
copérchio *m*, invólucro *m*; -wać
coprire; -wacz *m* conciatetti,
copritetti *m*, *inv.*
pokrzep-ić ristorare, confortare;
-ienie *n* ristoro *m*.
pokrzywa *f* ortica *f*.
pokrzyw-dzenie *n* torto *m*; -dzieć
far torto, far danno a uno.
pokrzywić curvare.
pokrzywka *f* ortica *f*, orticária *f*.
pokrzyżować incrociare; con-
trariare.
pokudłać arruffare.
pokup *m* compra *f*; -ić compra-
re; -ny vendibile.
poku-sa *f*, -szenie *n* tentazione
f; -sić się osare, tentare; -si-
ciel *m* tentatore *m*.

- poku-ta** *f* penitenza *f*; -**tnik** *m* penitente *m*; -**tować** espiare, fare la penitenza.
pokwapić się affrettare.
pokwito-wać quietanzare; -**wanie** *n* ricevuta *f*.
pół mezzo, a mezzo, a metà.
poła *f* lembo *m*, falda *f* di veste.
Polak *m* Polacco *m*.
połamać rompere.
polana *f* prato *m* sopra un monte.
polano *n* legna *f*, *pl.*; ceppo *m* da ardere, ciocco *m*.
polarny polare.
połatać rappezzare.
polatać volare alquanto, svolazzare un poco. [*pl.* stivaletto *m*.
półbożek *m* semidio *m*; -**buty** *pl.* *n* campo *m*; **pole** działania campo d'azione.
pole-cać raccomandare; -**cający** raccomandabile; -**cenie** *n* raccomandazione *f*, incarico *m*, commissione *f*.
połędwica *f* lombato arrosto *m*.
pole-gać na czem fondarsi su qualche cosa; ~ **na kim** dipendere da...; riposare; -**gnać** cadere, cacciare in battaglia; -**gły** caduto.
polemiczny polemico.
polep-szać migliorare; -**szenie** *n* miglioramento *m*.
polerować brunire; pulire.
polesie *n* terreno *m* boschivo.
polewać annaffiare; smaltare.
polewka *f* minestra *f*, zuppa *f*.
pół-głosem a mezza voce; -**głuppek** scimunito *m*.
policy-a *f* polizza *f*; -**ant** *m* guardia *f* di pubblica sicurezza.
policz-yć addizionare.
policz-ek *m* guancia *f*, schiaffo *m*; -**kować** schiaffeggiare.
polito-wać się aver pietà; -**wanie** *n* pietà *f*.
politura *f* brunitura *f*.
poli-tyczny politico; -**tyk** *m* uomo *m* politico; -**tykować** far della politica.
- półjedwabny** mezza seta.
Polka *f* Polacca *f*.
półka *f* cappellinaio *m*, attaccapanni *m*.
pół-kole *n* semicercchio *m*; -**koszulek** *m* davanti *m*, petto *m*; -**księżyc** *m* mezzaluna *f*; -**kula** *f* emisfera *f*, emisfero *m*; -**martwy** semivivo, mezzo morto; -**miesięczny** quindicinale; -**misek** *m* piatto *m*; -**nagi** seminudo.
północ *f* mezzanotte *f*; nord *m*, *inv.*; -**ny** di mezzanotte.
polny di campo, campestre.
połóg *m* puerperio *m*.
polonez *m* polonese (danza) *f*.
polor *m* pulitezza *f*; cultura *f*.
polot *m* volo *m*.
połów *m* cattura *f*, preda *f*.
połowa *f* metà *f*.
polo-wać cacciare; -**wanie** *n* caccia *f*; -**wy** *m* guardiano *m* di campi, guardia *m* campestre.
poło-wica *f* metà *f*, con-orte *f*, moglie *f*, sposa *f*.
położ-enie *n* posizione *f*, situazione *f*; -**nica** *f* puerpera *f*; -**nietwo** *n* ostetricia *f*; -**niezy** di parto, ostetricio; -**yé** mètre.
półrocze *n* semestre *m*; **półroczny** semestrale.
półpiętrze *n* mezzanino *m*.
Polska *f* Polonia *f*.
polski di Polonia, polacco; **po polsku** alla polacca; **mówić po polsku** parlare (il) polacco.
połzosta cinque e mezzo.
połtora uno e mezzo.
połtrzecia due e mezzo.
polubić affezionarsi.
polubowny arbitrale.
południe *n* mezzogiorno *m*, sud *m*, *inv.*; **po południu** pomeriggio *m*, dopopranzo *m*.
południk *m* meridiano *m*.
południowy meridionale
południowiec *m* meridionale *m*.
półwysep *m* penisola *f*.

polyk *m* fānci *f*, *pl.*; -ać in-
gbiottire, ingoiare.
polysk *m* splendore *m*; -iwać
spléndere, rilúcere.
poma-gać aiutare; -ganie *n*
aiuto *m*, soccorso *m*.
pomalować dipingere.
pomalu adágio, piano,
pomarań-cza *f* arāncio (albero
e frutto) *m*; -czowy di arancio.
pomarszczyć piegare.
pomazywać úngere.
pomiąć gualcire.
pomiar *m* misura *f*; -kować
moderare; accorgersi di...
pomiatać czem rigettare, stra-
pazzare.
pomidor *m* pomodoro *m*.
pomiędzy fra, tra.
pomienić, pomieniać cambiare.
pomię-szać mescolare, confón-
dere; -szanie *n* imbróglio *m*,
confusione *f*, mescolamento *m*;
-szanie *zmysłów* pazzia *f*,
alienazione mentale *f*.
pomieszczać collocare, allog-
giare.
pomieszkanie *n* allóggio *m*.
pomijać passare, trapassare.
pomimo malgrado, sebbene.
pomiot *m* figliata *f*; -io *n* spaz-
zatóio *m*.
pomnażać aumentare, accrésce-
re.
pomniejszyć diminuire, scemare.
pomnik *m* monumento *m*.
pomoc *f* aiuto *m*; -nica *f* aiuta-
trice *f*; -nik *m* aiuto *m*, aiu-
tatore *m*, aiutante *m*; -ny gio-
vevole, útile.
pomór *m* epidemia *f*, epizoo-
zia *f*.
Pomorze *n* Pomeránia *f*.
pomost *m* ponte *m*.
pomotać imbrogliare, implicare.
pomówić discórrere alquanto,
parlare.
pompa *f* pompa *f*, sfarzo *m*;
-tyczny sfarzoso.
pompiarz *m* trombaio *m*.
pompować pompare.

pomrok *m* crepuscolo *m*, oscu-
rità *f*.
pomruk *m* brontolio *m*, mor-
morio *m*.
pomruknąć, pomrukiwać bron-
tolare, mormorare.
pomścić się vendicarsi.
pomsta *f* vendetta *f*.
pomydlie insaponare.
pomyje *pl.* risciacquatura *f*.
pomykać muóvere, spíngere, ac-
costare, farsi innanzi.
pomylić trarre in inganno; po-
mylić się sbagliare; -lka *f*
sbáglio *m*, errore *m*.
pomy-sł *m* idéa *f*, concetto *m*,
pensamento *m*; -ślność *f* pro-
sperità *f*, felicità *f*; -śluy fave-
revole.
ponad sopra, al di sopra di.
ponawiać rinnovare.
poncz *m* ponce *m*.
pończocha *f* calza *f*.
ponęta *f* allettamento *m*.
ponętny allettevole, allettante.
poniedział-ek *m* lunedì *m*, *inv.*;
-kowy di lunedì.
poniekać in certo qual modo.
ponieważ perchè.
ponie-wierać disprezzare, sprez-
zare; ~ się vagabondare;
-wierka *f* disprezzo *m*.
poni-zać abbassare, umiliare;
-żej al disotto di; -żenie *n*
abbassamento *m*, umiliazione *f*.
ponosić soffrire, portare (la sua
croce).
pono-wa *f* rinnovamento *m*;
-wny nuovo; -wieć rinnovare.
ponu-rosć *f* oscurità *f*, tristezza
f; -ry fosco, oscuro.
poobalać rovesciare.
poobiedni dopo pranzo.
popamiętać ricordarsi lungo tem-
po.
poparcie *n* appóggio *m*, sostegno
m, aiuto *m*.
poparzyć scottare.
popas *m* pasto *m*; -ać dare da
mangiare ai cavalli in viággio.

popęd *m* impulso *m*, impeto *m*, slancio *m*; -liwość *f* impetuosità *f*, accesso *m* d'ira; -liwy impetuoso, violento.

popędzać cacciare, inseguire, incalzare.

popelniać commettere.

popielaty ceneregnolo.

popielec *m* giorno *m* delle ceneri.

popielnica *f* urna *f* cineraria.

popielniczka *f* posacenere *m*, *inv.*

popierać appoggiare, sostenere, aiutare.

popiersie *n* busto *m*.

popiół *m* cenere *f*.

popis *m* censo *m* del popolo;

coacrazione *f*, leva *f* di soldati;

mostra *f*; rassegna; -ywać

scrivere; ~ się distinguersi.

popłacać valere, aver valore, rendere.

poplamić macchiare.

popelcznik *m* propugnatore *m*.

popłoch *m* spavento *m*, terrore *m*.

popłynąć far vela, andare a nuoto verso un luogo.

popołudnie *n* pomeriggio *m*;

-dniowy dopo pranzo, pomeridiano.

poprag *m* cinghia *f*, cigna *f*.

popra-wa *f* miglioramento, *m*,

correzione *f*; -wiał raccomodare, corrèggere;

-wić się corrèggersi;

-wka *f* correzione *f*;

-wność *f* correttezza *f*; -wny

corretto.

poprostu diritto, addirittura.

poprószyć impolverare.

poprowadzić menare, condurre ad un luogo.

popruć disfare.

popryskać spruzzare.

poprzeczny traverso, trasversale.

poprze-dni precedente, antecedente;

-dnik *m* predecessore *m*;

-dzać précédere, andar avanti;

poprzestawać rinunciare; ~ na

czem contentarsi.

popsuć guastare, rovinare.

popular-ność *f* popolarità *f*; -ny popolare.

popuścić allentare, ridurre, rallentare.

popychać spingere.

popyt *m* richiesta *f*, domanda *f*;

-ać się domandare.

pora *f* tempo *m*, stagione *f*; ~

roku stagione *f*.

porąbać spezzare, fare a pezzi.

porachować contare.

pora-da *f* consiglio *m*; -dność *f*

possibilità *f* di dar consigli;

-dzie consigliere; -dzie się do-

mandare consiglio.

poranek *m* mattina *f*.

poranny mattutino.

porastać coprirsi.

porazić percuotere, sconfiggere,

rómpere il nemico.

porażka *f* sconfitta *f*.

poręca *f* porzione *f*.

poręcz *f* ringhiera *f*.

poręczyć garantire: -ka *f* ga-

ranzia *f*, responsabilità *f*.

poród *m* parto *m*.

porodzić partorire. [*m*.

poro-nić abortire; -nienie *n* aborto

porost *m* crescenza *f*.

porów-nać, porównywać com-

parare, paragonare; -nanie *n*

comparazione *f*, confronto *m*,

paragone *m*.

poroz-biegać się disperdersi cor-

rendo, separarsi, sciogliersi

-działać distribuire; -dzierać

strappare l'uno dopo l'altro.

poróżnić disunire.

porozzuchać gettare qua e là,

rovesciare, rovinare.

porozstawiać porre, disporre.

porozsyłać mandare qua e là,

mandare in ogni lato.

porozu-mienie *n* accordo *m*, con-

córdia *f*; -mieć się farsi intén-

dere, intendersi.

porozwozić condurre in diversi

siti.

portre-cista *m* ritrattista *m*; -t

m ritratto *m*.

Portugal-czyk *m* Portoghese *m*;
-ia *f* Portogallo *m*; -ski portoghese.

portyer *m* portinaio *m*.

poru-czać incaricare qu. di qc.; consegnare, raccomandare; -czenie *n* incáricio *m*; commissione *f*;
-cznik *m* tenente *m*.

porusz-ać muóvere; commuovere; -enie *n* movimento *m*; commozione *f*.

pory *pl.* poro *m*.

porysować schiccherare.

porwać, **porywać** préndere, rapire, portar via; ~ się balzare su.

poryw-czość impetuosità *f*; -czy precipitoso.

porząd-ek *m* ordine *m*; -kować ordinaré, méttre in ordine; -kowy di ordine; -ny ordinato, regolare, per bene.

porzeczka *f* ribes *m*, *inv.*

porzucić gettar via; lasciare, abbandonare.

porznać tagliare a pezzi, scannare, strozzare.

posa-da *f* posto *m*, impiégo *m*; -dzać, **posadzić** far sedere, porre a sedere; -dzka *f* pavimento *m* intarsiato.

posą-dzać, **posądzić** incolpare, accusare; -dzanie *n* acousa *f*.

posag *m* dote *f*.

posag *m* státua *f*.

posażna che ha una gran dote.

poschnąć seccare.

pościółka *f* strame *m*.

pościć digiunare.

pościel *f* b ancheira (da letto) *f*; -ić fare il letto.

pościerać pulire, asciugare.

pościg *m* inseguimento *m*, caccia *f*.

posel *m* messaggiero *m*, ambasciatore *m* inviato *m*

posel-ski d' inviato; -stwo *n* ambasciata *f*; ambasceria *f*.

posęp-ność *f* oscurità *f*, tetraggine *f*, mestizia *f*; -ny tetro, mesto, oscuro, fosco.

posia-dacz *m* possessore *m*; -dłość *f* possesso *m*, podere *m*; -dać possedére.

posiąć préndere possesso; impossessarsi.

posiedzenie *n* seduta *f*.

posiekać spezzare, tagliare a pezzi.

posiać seminare.

posikać spruzzare.

posi-lać ristorare con cibo, sostenere, confortare; -łek *m* ristoro *m*, rinforzamento *m*; -lki *pl.* truppe *f*, *pl.* ausiliari; -lkować aiutare, soccorrere alcuno; -lny nutritivo, alimentoso.

posiniały lívido, allividito.

posinić allividire.

posiwieć incanutire.

poskoczyć balzare su, farsi innanzi

poskarżyć się lagnarsi.

poskramiać domare.

poskramiacz *m* domatore *m*.

poskrobać raschiare, grattare.

poślad *m* mondíglia *f* di grano; -ek *m* deretano *m*.

poslan-ie *n* spedizione *f*; giaciglio *m*; -iec *m* messaggiero *m*, fattorino *m*; -nictwo *n* ambasciata *f*; -nik *m* inviato *m*.

pośledni inferiore.

poślinić umidire con saliva.

pośliznąć się sdruciolare.

posłować esser deputato.

poślubić sposare; -biny *pl.* sponsalizio *m*.

posłuch *m* udito *m*, ascolta *f*; -ać ubbidire, ascoltare; -anie *n* udienza *f*.

posłu-ga *f* servizio *m*; -gacz *m* servitore *m*; -giwać servire.

posłu-szeństwo ubbidienza *f*; -szny ubbidiente; -żyć servire, giovare, essere útile.

posmak *m* sapore (che rimane in bocca) *m*.

posmarować úngere.

pośmiewisko *n* diléggio *m*, risata *f*, beffe *f*, *pl.*

pośmiertny lasciato dopo la morte, postumo.
 pośmiewać się, pośmiać się deridere, schernire.
 posnąć addormentarsi.
 pośniedzieć arrugginarsi.
 pospajać congiungere, connettere.
 poś-piech fretta *f*; -pieszać affrettare; -pieszny frettoloso;
 pociąg ~ treno diretto *m*.
 pospinać attaccare.
 pospo-licie sółto; d' ordinario; -litość *f* comunità *f*, volgarità *f*, trivialità *f*; -lity comune, generale, universale.
 pospólstwo *n* popolo *m*, plebe *f*.
 pospołu in comune, insieme.
 posprzątać metter in ordine, rimuovere.
 pośred-ni di mezzo, intermedio; -nictwo *n* mediazione *f*, accomodamento *m*, negoziazione *f*.
 pośrednik *m* mediatore *m*, mezzano *m*.
 pośród in mezzo a, in mezzo di.
 post *m* digiuno *m*.
 postać *f* forma *f*, figura *f*.
 posta-nowić decidere; -nowienie *n* risoluzione *f*.
 postarać się sforzarsi; postarać się o co procurare.
 postaw *m* balla *f*; -a *f* portamento *m*, contegno *m*; -ić męte, porre; edificare.
 postęp *m* progresso *m*; -ek *m* fatto *m*, azione *f*; -ować procedere; comportarsi; -owanie *n* procedimento *m*, condotta *f*; -owiec *m* progressista *m*; -owy progressivo.
 posterunek *m* posto *m*, sentinella.
 postny quaresimale. [nella *f*.
 postrach *m* spavento *m*, terrore *m*.
 postradać pèrdere.
 postronek *m* corda *f*.
 postronny vicino, circonvicino.
 postrzał *m* colpo *m*.
 postrzelić ferire.
 postrzydz, postrzygać tozare, (sukno) cimare.

postument *m* piedistallo *m*.
 posucha *f* secchezza *f*, aridità *f*.
 posuwać muóvere, spingere.
 poświad-czać attestare; -czenie *n* testimonianza *f*.
 poświęcać consacrare, benedire; ~ się sacrificarsi.
 posyłać, posłać mandare, inviare.
 posylka *f* spedizione *f*.
 posypać cospargere.
 poszanowanie *n* stima *f*, rispetto *m*, riverenza *f*.
 poszarpać lacerare, sbranare.
 poszczególny singolo; solo.
 poszczęścić prosperare, riuscire.
 poszept *m* sussurro *m*; -ywać sussurrare.
 poszewka *f* fódera *f*, fédera *f*.
 poszlaka *f* traccia *f*.
 posztukować mēttre pezzi insieme.
 poszu-kiwać cercare, ricercare, indagare; -kiwanie *n* ricerca *f*, indagine *f*.
 pot *m* sudore *m*.
 potąd fin qui, fino a qui, finora, fino a questo momento.
 potajemny tranquillo, secreto, clandestino.
 potakiwać rispondere di sí; confermare.
 potanieć divenir a buon mercato.
 potarcie *n* fregamento *m*, stroppciamento *m*.
 potargać lacerare, sbranare, spezzare.
 potaż *m* potassa *f*.
 potega *f* potenza *f*, potere *m*.
 potem poi, póscia, dappoi, quindi.
 potę-piać condannare, dannare; -pienie *n* condanna *f*, dannazione *f*; -pieniec *m* condannato *m*.
 potęż-nieć divenir potente; -ny potente.
 potknąć inciampare, incespicare.
 potłuc fracassare.
 potłumić opprimere, sopprimere, reprimere.
 potnieć sudare, traspirare.

poto-czek *m* torrente *m*; -czny ordinário, usuale; -czystość *f* facilità *f*, agilità *f*, abilità *f*; -k *m* torrente *m*.
potoczyé rotolare; potoczyé się barcollare.
potom-ek *m* discendente *m*; -ność *f* pósteri *m*, *pl.*; -ny seguente; -stwo *n* discendenza *f*.
potonać annegare tutti quanti
potop *m* dilúvio *m* universale; -ić annegare, affogare tutti, molti.
potrącać, potraćić urtare.
potrafić poter fare, saper fare, giungere a fare.
potrójny triplo, tríplice.
potrosze a poco a poco.
potruć avvelenare. [crollare.
potrząsać scuótere, stringere,
potrzaskać fracassare.
potrze-ba 1. è necessario, bisogna, fa d'uopo; 2. *f* bisogno *m*; -bny bisognoso, necessário; -bować aver bisogno di....
potrzecie in terzo luogo.
potul-ność *f* umiltà *f*, sommissione *f*; -ny úmile, sommessivo.
potwa-rca *m* calunniatore *m*; -rz *f* calúnnia *f*, diffamazione *f*; -rzać calunniare.
potwier-dzać confermare, approvare; -dzenie *n* conferma *f*, legalizzazione *f*.
potwór *m* mostro *m*.
potwor-ność *f* mostrosità *f*; -ny mostroso.
poty finchè, fino a quando.
poty-czka *f* scontro *m*; -kać się combáttere, lottare.
potynkować intonacare.
pouczać ammaestrare.
poufalić się farsi familiare con uno.
poufalość *f* confidenza *f*, familiarità *f*.
poufały confidenziale, familiare.
powab *m* grázia *f*, fascino *m*; -ność *f* leggiadria; -ny grázioso, incantevole, allettante.

powąchać sentire.
powadzić się litigarsi.
powaga *f* autorità *f*, dignità *f*.
powalać lordare, sporcare.
powalić sténder a terra.
poważnić disunire.
powątpiewać porre in dúbbio.
poważać stimare; -żanie *n* stima *f*; -żny serio; rispettato; -żyć się ardire.
powetować risarcire, riparare.
powiadać, powiedzieć dire.
powiaśka *f* racconto *m*.
powiat *m* distretto *m*.
powieć partorire.
powieka *f* palpebra *f*.
powiększać ingrandire.
powiernik *m* confidente *m*.
powierzać affidare, confidare.
powierz-chnia *f* superficie *f*; -chowność *f* superficialità *f*; -chowny superficiale.
powie-ść *f* romanzo *m*, racconto *m*; -sciopisarz *m* romanziere *m*.
powiesić appéndere, impiccare.
powie-trze *n* ária *f*; -trzny aéreo, arioso.
powiew *m* sóffio *m*, álito *m* di vento; -ać spirare, sventolare, svolazzare; -ny sventolante.
powieźć condurre in vettura.
pow-ijać fasciare; -ijak *m* fascia *f*, fasciatura *f*.
powikłać imbrogliare, implicare.
powin-ien che deve, dovuto; -ność *f* dovere *m*.
powino-waectwo *n* affinità *f*, parentela *f*; -waty parente.
powinszo-wać augurare; -wanie *n* augúrio *m*, congratulazione *f*.
powi-tać salutare; -tanie *n* saluto *m*.
powlekać coprire, infederare; tirare, trascinare.
powłoka *f* coperta *f*, involúcro *m*.
powód *m* motivo *m*, occasione *f*, causa *f*.
powodować cagionare, indurre.
powódź *f* inondazione *f*.

powodzenie *n* successo *m*.
 powleść się, powodzić się riusciare, avere felice esito.
 powój *m* convólvoló *m*.
 powo-łanie *n* convocazione *f*, vocazione *f*; -łać chiamare, convocare.
 powol-i piano, adágio, lentamente; -ny lento; condiscendente; -ność *f* lentezza *f*; condiscendenza *f*.
 powonienie *n* odore *m*.
 powóz *m* carrozza *f*.
 powracać ritornare.
 powróśło legame *m*, legácciolo *m* di páglia.
 powróć *m* ritorno *m*; napowróć di ritorno, indietro.
 powróz *m* corda *f*.
 powróznik *m* funaiuolo *m*.
 powścią-gać ritenere, frenare; -gliwość *f* astinenza *f*, continenza *f*.
 powstać *n* alzarsi, sórgere, sollevarsi.
 powsta-nie *n* insurrezione *f*, insorgimento; génesi *f*; -niec *m* ribelle *m*.
 powstrzymywać ritenere, raffrenare; ~ się contenersi, astenersi.
 powstydzic się vergognarsi.
 powszech-ność *f* generalità *f*; -ny generale.
 powszed-ni giornaliero; quotidiano; ~ dzień giorno *m* di lavoro; -niec divenir comune.
 powt-arzać ripétere; -arżanie *n* ripetizione *f*; -óre in secondo luogo.
 powyżej al di sopra; in capo a; piú alto.
 powyższać innalzare.
 powziąć concepire.
 poza fuori di; dietro.
 pozabierać portar via.
 pożąć segare.
 pożąć dać desiderare, chiederere; -dany desiderato, propizio; -dliwość *f* cupidigia *f*, concu-

pliscenza *f*; -dliwy cupidó, pożalić się lagnarsi. [lascivo].
 pozosta-wać aver compassione di alcuno, compiangere.
 poza oczy dietro le spalle.
 pożar *m* incéndio *m*.
 pożarcie *n* divorazione *f*.
 pozba-wić privare, far pérdere qualche cosa.
 pozbyć disfarsi.
 pozdrowić salutare.
 pozdrowienie *n* saluto *m*.
 pożę-nać congedare; ~ się congedarsi, préndere congedo; ~ nalny di congedo, d'addio; -nanie *n* congedo *m*.
 pożerać divorare.
 pozew *m* citazione *f*.
 poziom *m* livello *m*; ~ morza livello *m* del mare; -ka *f* fragola *f*; -kowy di fragole.
 poź-acać dorare; -ota *f* doratura *f*; -otnik *m* indoratore *m*.
 poznaćycę segnare, marcare.
 poznaćomić far la conoscenza.
 poznaka *f* distintivo *m*, caratteristica *f*.
 Poznań *m* Posen *f*.
 pozna-nie *n* conoscenza *f*; -wać riconóscere, conoscere.
 póź-niej piú tardi; -no tardi; -ny tardo, posteriore.
 pożoga *f* incendiamento *m*.
 pozór *m* apparenza *f*, pretesto *m*.
 pozor-ny apparente; -ność *f* apparenza *f*.
 pozosta-łość *f* resto *m*, rimanente, eredità *f*; -ly rimanente, rimasto; -ć rimanere.
 pozszywać cucire.
 pożreć *v*. pożerać.
 późné masticar bene.
 pozwaląć perméttre.
 pozwanie *n* citazione *f*.
 pozwolenie *n* permesso *m*.
 pożyczycie *n* modo *m*, maniera *f* di vivere.
 pozycya *f* posizione *f*, sito *m*.
 pożycz-ac prestare; -ka *f* préstito *m*.

pozyskać guadagnare, acquistare.

pożyteczny utile; -teczność *f* utilità *f*; -tek *m* utile *m*; -tkować *profittare di*, utilizzare.

pożywać godere.

pożywić nutrire; -wienie *n* nutrimento *m*; -wny *nutritivo*.

prababka *f* bisnonna *f*.

prać lavare (la biancheria).

praca *f* lavoro *m*.

praco-dawca *m* padrone *m*; -wać *lavorare*; -wity *laborioso*; -witość *f* laboriosità *f*; -wnia *f* laboratorio *m*; -wnik *m* lavoratore *m*; -wnica *f* lavoratrice *f*.

pracz *m* lavandáio *m*; -ka *f* lavandáia *f*.

prąd *m* corrente *f*.

pradziad *m* bisnonno *m*.

pragnąć aver sete, desiderare, bramare.

pragnienie *n* sete *f*, desidério *m*.

praktyczność *f* l'esser pratico; -czny *pratico*; -k *m* pratico *m*;

-kant *m* praticante *m e f*; -kować *esercitare*.

prałat *m* prelato *m*.

pralnia *f* lavanderia *f*.

prawnuk *m* pronipote *m*.

prasa *f* torchio *m*, stampa *f*.

prasować premere, stringere, stirare.

prątek *m* pértica, verga *f*.

prawda *f* verità *f*.

prawdo-mowca *m* uomo veridico *m*; -mowność *f* veridicità *f*; -mowny *veritiero*; -podobieństwo *n* verosimiglianza *f*, probabilità *f*; -podobny *verosimile*, probabile

praw-dziwie veramente, davvero; -dziwy *vero*.

prawić parlare, raccontare.

prawica *f* destra *f*.

prawidło *n* norma *f*, régola *f*; -wy *normale*, regolamentare;

-wość *f* normalità, regolarità *f*.

prawie presso, pressochè, quasi.

praw-nictwo *n* giurisprudenza *f*; -nik *m* giurista *m*.

prawnuczka *f* pronipote *f*.

prawnuk *m* pronipote *m*.

prawnny legale, legittimo.

prawność *f* legittimità *f*.

prawo, na prawo a destra.

prawo *n* diritto *m*, legge *f*; ~ przynależności *cittadinanza f*.

prawo-dawca *m* legislatore *m*;

-dawczy *legislativo*; -dawstwo *n* legislazione *f*; -mocność *f* vigore (di legge) *m*; -mocny *válido*.

prawosławie *n* chiesa *f* russa, greca (ortodossa).

prawosławny greco ortodosso.

prawo-wać się litigare con uno; -wity *legittimo*.

prawy giusto, legale.

prażenie *n* il friggere *m*.

prażka *f* striscia *f*, riga *f*.

prażkowaty rigato.

pręcik *m* verga *f*, bacchetta *f*.

precz via.

przed-ki rápido, lesto, veloce;

-ko *presto*, súbito, velocemente; -kość *f* rapidità *f*, velocità *f*, lestezza *f*.

prefekt *m* prefetto *m*.

pręga *f* striscia *f*, riga *f*, livido *m*.

pręgowaty rigato.

pregierz *m* berlina *f*.

preliminarz *m* preventivo *m*.

pre-mia *f* prémio *m*; -miować *premiare*.

prenume-rata *f* abbonamento *m*; -rować *sottoscrivere* (per un abbonamento).

prepa-racya *f* preparazione *f*; -rować *preparare*.

prerogatywa *f* privilégio *m*.

pręt *m* verga *f*; pértica (miara) *f*.

pretekst *m* pretesto *m*.

preten-sya *f* pretesa *f*; -syonalny *esigente*.

prewet *m* cesso *m*, latrina *f*.

prezent *m* regalo *m*.

prezentować presentare.

- prezerwatywa *f* rimedio *m*, preservativo *m*.
 prezes *m* presidente *m*.
 preżność *f* elasticità *f*.
 prezydować *presiedere*.
 próba *f* prova *f*, saggio *m*; modello *m*.
 pro-bierzcy kamień *m* pietra *f* di paragone; -bierz *m* provino *m*.
 próbka *f* campione *m*.
 problemat *m* problema *m*; -yczny problematyczny.
 pro-bostwo *n* cura *f*, parróchia *f*; -boszcz *m* párroco *m*.
 próbować *provare*, assaggiare.
 procent *m* frutto *m*, percento *m*; -ować *fruttare*. [tigare].
 proces *m* processo *m*; -ować *liprocasya f* processione *f*.
 proch *m* pólvore *f*; ~ strzelniczy *polvere f* da caccia.
 próch-nieć *marcire*; -nienie *n* taufo *m*, marciume *m*; -nienie kości *necrosi f*, cárie *f*; -no *n* legno *m* putrefatto, intarlato.
 prochownia *f* polverificio *m*, polveriera *f*.
 prócz *fuori*, oltre.
 pro-dukeya *f* produzione *f*; -du-kować *produrre*.
 profa-nacya *f* profanazione *f*; -nować *profanare*.
 profesor *m* professore *m*.
 profesya *f* professione *f*, mestiere *m*.
 profit *m* profitto *m*, guadagno *m*.
 próg *m* soglia *f*.
 progno-styk *m* segno *m*, pronostico *m*; -za *f* prógnosi *f*.
 projekt *m* progetto *m*; -ować *progettare*.
 proklamacya *f* proclamazione *f*, appello *m*.
 prokura-tor *m* procuratore *m*; -torya *f* público ministero *m*.
 prom *m* chiatta *f*.
 promie-ń *m* raggio *m*; ~wody *getto m*; -nić *raggiare*, irradiare; -ństwo *f* irradiazione *f*.
 promocyja *f* laurea *f*, proponować *proporre*. [zione *f*.
 propon-cya *f* porporzione *f*; -cyonalność *f* proporzionalità *f*.
 proporzec *m* bandiera *f*.
 propozycya *f* proposta *f*.
 pro-rok *m* profeta *m*; -roctwo *n* profesja *f*; -rocty profetico.
 próśba *f* preghiera *f*, istanza *f*.
 prosiak *m* prosię *n* porcellino *m*.
 prosić *pregare*;
 proso *n* miglio *m*.
 prospekt *m* prospetto *m*.
 prost, wprost *diritto*.
 prosta-cki *rozzo*, rúvido; -ctwo *n* rozezza *f*; -k *m* villanzone *m*.
 prosto *ritto*; *diritto*; -duszny *aperto*, franco; -kąť *m* rettangolo *m*.
 prosto-ść *f* dirittura *f*; semplicità *f*; -ta *f* semplicità *f*; -wać *rizzare*, dirizzare, rettificare.
 przęć *prego*, favorisca, si compiaccola; *avanti*.
 prz-ek *m* átomo *m*, molecola *f*, pulviscolo *m*; -kować *polverizzare*; -kowały *polverizzato*.
 prószyc *impolverare*, far pólvore, spargere *di polvere*.
 pro-tegować *protéggere*, favorire; -tekeya *f* protezione *f*; -tektorka *f* protettrice *f*.
 protest *m* protesta *f*, protesto *m*; -ować *protestare*.
 protokół *m* processo *m* verbale; protocollo *m*.
 protoplasta *m* proavo *m*.
 prowa-dzenie *n* direzione *f*; guida *f*; -dzenie się *condotta f*; -dzić *condurre*, dirigere.
 prowiant *m* viveri *m. pl*.
 prowincya *f* provincia *f*; -cyal *m* provinciale; -cyonalny *provinciale*.
 prowizor *m* gerente *m* d'una farmacia, provveditore *m*; -yczny *provvisório*.
 prowizya *f* provvisione *f*.
 proza *f* prosa *f*; -iczność *f* prosaismo *m*; -iczny *prosaico*.

próż-nia *f* vuoto *m*, vacíono *m*;
-niacki ozioso; -niactwo *n*
ózio *m*; -niak *m* ozioso *m*, pol-
trone *m*; -no a vuoto; invano;
-nośé *f* vanità *f*; -nować pol-
trire; -ny vano, inútile.

pruć scucire, sdruccire.

Prusy *pl*. Prussia *f*.

Prusak *m* Prussiano *m*.

prymarya *f* prima messa *f*.

prymieye *pl* la prima Messa di
un Sacerdote.

pryncy-pał *m* principale *m*;
-palny principale.

pryskać schizzare, pioviscolare.

pryszcz *m* bolla *f*, pustula *f*;
-owaty bollosa; -yk *m* bolli-
cina *f*.

prywata *f* interesse *m* personale.

prywatny privato.

prządka *f* filatrice *f*.

prząś filare.

prza-śnik *m* pane *m* ázzimo;
-śny senza lievito.

przebaczać perdonare.

przebaczenie *n* perdono *m*.

przebąkiwać brontolare.

przebieg *m* corso *m*; -ać tra-
seórrere, córrere; -ły furbo. a-
stuto; -łość *f* furberia *f*, astú-
zia *f*.

przebierać scégliere; oltrepas-
sare, esaurire; ~ się cambiarsi
(i vestiti).

prze-bijać perforare passare, tra-
figgere; -bić się forarsi, pene-
trarsi, passare a traverso.

przebła-gać placare, riconciliare;
-galny conciliativo.

przebój *m* apertura *f*; iść prze-
bojem aprirsi la strada col ferro.

przebranie *n* travestimento *m*.

przebrnąć guadare.

przebrzmieć andar morendo.

przebudować ricostruire.

przebudzić destare, svegliare,
risvegliare.

przebywać trattenersi, soggior-
nare.

przec spingere; úrgere, prémere.

przecedzić colare.

przeceniać tassare troppo alto,
stimare oltre il valore.

przechadzać się passeggiare.

przechadzka *f* passeggiata *f*.

prze-ehód *m* passaggio *m*, trán-
sito *m*; -chodni passeggiere;

-chodzić passare, perórrere,
oltrepassare, fare, provare;

-chodzony usato, logorato;
-chodzień *m* passante *m*.

przechów *m* guardia *f*, conser-
vazione *f*, custódia *f*.

przechować, **przechowywać**
conservare, guardare, serbare.

prze-chrzt *m* giudeo *m* battez-
zato; -chrzcic battezzare.

przechwa-lić, **przechwalać** van-
tare, lodare oltre misura; -łka
f spacconata *f*.

przechylać inclinare, inchinare.

prze-ciąg *m* riscontro *m* d'aria;
~ czasu spázio *m* di tempo;

-ciągać passare, prolungare,
distendere; -ciągly prolungato,
disteso.

przeciążać sopraccaricare.

przecież pure, tuttavia, nondi-
meno.

prze-cięcie *n* taglio *m*, sezione *f*,
profilo *m*; -cięciowo medio;
in media.

przeciekać trapelare, scórrere.

przecierać frogare, strofinare;
~ się rischiararsi.

przeciерpieć soffrire.

prze-ciętny medio; -cinać ta-
gliare; -cinek *m* vírgola *f*.

przeciskać spingere a traverso,
passare a traverso.

przeciwko verso, contro; ~ temu
m contro.

przeciw-ić się opporsi; -ieństwo
n opposizione *f*, contrarietà *f*,

contrário *m*, opposto *m*; -legly
posto dirimpetto; -nie all'op-
posto; -nik *m* avversario *m*;

-nośé *f* sfortuna *f*, contrarietà *f*;
-ny contrario, opposto.

przecudny bellissimo, magoffico.

- przeczekać *passare qualche tempo aspettando.*
- prze-czenie *n negazione f; -cznica f strada f traversale.*
- prze-czucie *n presentimento m; -czuwać p̄vedere.*
- przeczyć *negare.*
- prze-czysty *immacolato, purissimo; -czyszczać purgare, purificare; -czyszczający purgativo; -czyszczenie n purga f.*
- przeczytać *leggere per intero.*
- przed *avanti, davanti a.*
- prze-dawać *véndere; -daż f véndita f.*
- przedawnienie *n prescrizione f.*
- przedchrześcijański *anteriore all'Éra volgare o al cristianesimo.*
- przedawniem *avanti giorno, innanzi dl.*
- przedgórze *n promontório m.*
- przedimek *m articolo m*
- przedłu-żać *allungare, prolungare; -żenie n allungamento m, prolungamento m.*
- przedmieście *n sobborgo m.*
- przedmiot *m oggetto m; przedmłotowy obiettywo (oggettivo).*
- przedmowa *f prefazione f.*
- przedmur *m, przedmurze n antemurale m, baluardo m.*
- przedni *anteriore; óttimo, squisito.*
- przedostatni *penultimo.*
- przedostojny *reverendissimo.*
- przed-plata *f pagamento m anticipato; -pokój m anticáméra f; -południe n mattina f; -potopowy antiluviano.*
- przedruk *m cópia f, bozza f, riproduzione f; -ować imprimer, stampare, riprodurre.*
- przdrzeźnić *contraffare, imitare, farsi b'ffe d'uno.*
- przedsię-biorca *m imprenditore m, impresário m; -biorstwo n. impresa f; -wziąć intraprendere; -wzięcie n impresa f.*
- przedsłonek *m atrio m.*
- przedsłubny *che precede lo spozalizio.*
- przedsmiertny *che precede la morte.*
- przedsta-wiać *rappresentare, presentare; -wiciel m rappresentante m; -wienie n rappresentazione f, presentazione f.*
- przedswiętmy *avanti la festa.*
- przedsłwit *m alba f.*
- przedtem *per l'addietro, prima.*
- przedwczesny *anticipato, precoce.*
- przedwczoraj *ieri l'altro.*
- przedweselny *avanti il matrimonio.*
- przedwieczny *eterno.*
- przędza *f filo m; -rnia f filanda f.*
- przędzenie *n filatura f.*
- prze-dział *m divisione f, compartimento m, sezione f; -dzielić dividere, separare, isolare.*
- przdrzeć *strappare; ~ się rompersi; farsi strada.*
- przodziurawić *bucare.*
- przodziwny *meraviglioso.*
- przędziwo *n filato m.*
- prze-gięcie *n curvatura f; -ginać piegare.*
- przegład *m mostra f, rassegna f, rivista f; -ać rivedere, guardare; -ać się mirarsi allo specchio, guardarsi nello specchio.*
- przegłosować *méttere in minoranza.*
- przegnić *imputridire.*
- przegorzeć *perforare bruciando, bruciara da una parte all'altra.*
- przegotować *stracocere.*
- przegrodić *sparare, tramezzare.*
- przegrana *f pérdita f, sconfitta f.*
- przegroda *f tramezzo m, compartimento m, spartimento m.*
- prze-grywać *recitare; sonare; pérdere al giuoco; -grywka f preludio m, intermezzo m.*
- przegryźć *forare, tagliare mordendo; mangiare un boccone.*
- przeinaczyć *cambiare.*

- przeist-aczná** *cambiare, trasformare*; -oczenie *n* *trasformazione f.*
przejadać się *finire, mangiare tutto*; *mangiare a crepapancia.*
prze-jazd *m* *passaggio m.*, *tragitto m.*; -jazdka *f* *passaggiata f* *in carrozza, in barca.*
przejęty *compreso, penetrato*; *intercetto.*
prze-jezdny *m* *viaggiatore m.*; -jechać *passare per*; *esser di passaggio.*
przej-rzały *stramatiuro*; -rzyć *riavere la vista, vedere.*
przejście *n* *passaggio m.*
przekalać, przekłuć *forare, pungero.*
przekarmić *dare troppo da mangiare.*
przekas *m* *frecciata f.*, *beffe f.*, *pl.*; -ka *f* *spuntino m.*
przekąsem: *z ~ malignamente, ironicamente.*
przekątnia *f* *diagonale f.*
przekaz *m* *assegno m.*; ~ *pieniężny* *vágla f* (*postale*); -ywać *assegnare, cédere trasportare.*
przekład *m* *traduzione f.*
prze-kłęcie *n* *maledizione f.*; -klenieństwo *n* *maledizione f.*
przeklinać *maledire.*
przekomarzać się *stuzzicare, far arrabbiare.*
prze-konanie *n* *convinzione f*; -konać *convincere.*
przekop *m* *traforo m.*, *fosso m.*, *fossa f.*; -ywać *cavare la terra, vangare.*
przekopiować *ricopiare.*
przekraczać *oltrepassare, trasgredire.*
przekradać się *sgattaiolare.*
przekręcać *stórcere.*
przekreślać *cancellare.*
przekroczenie *n* *oltrepassare m.*, *tra gressione f.*; *delitto m.*
przekrój *m* *táglio m.*; *profilo m.*
przekrzyzczyć *coprire la voce di alcuno gridando.*
- przekształcić** *trasformare, rim-pastare.*
prze-kup *m* *véndita f* *a minuto*; -kupka *f* *rivenditrice f.*; -kupywać, *przekupić* *corrómpere.*
przekwitać *sforire.*
przeładować *sovraaccaricare.*
przełamać *spezzare, rómpere*; *víncere.*
przelecieć, przelatywać *per-córrere (a volo).*
przeleknać się *spaventare, spaventarsi.*
prze-lew *m* *spargimento m.*; -lewać *versare.*
przeliczyć *contare*; ~ *się* *far male i conti.*
przełom *m* *apertura f.*, *rottura f.*
przelot *m* *volo m* *a traverso*, *passaggio m* *degli uccelli.*
przeło-żeństwo *n* *presidenza f.*; -żony *m* *superiore m.*, *capo m.*, *principale m.*
przelud-nić *popolar troppo*; -nienie *n* *superpopolazione f.*
przelupać *spaccare in due.*
przemą-dry *strasávio*; -drzały *saccente, scaltro.*
przemódz, przemagać *víncere, superare.*
przemoknąć *inzuppare, lasciar passar l' umidità.*
przemarznąć *gelare.*
przemawiać *dirigere, rivolgere la parola*; ~ *za kim* *raccomandare uno, adoperarsi per uno.*
prze-miana *f* *variazione f.*, *cam-biamento m.*; -mienić *cambiare*; -mienienie *Pańskie* *Trasfigura-zione f* *di Gesù Cristo.*
przemierzyć *misurare.*
przemijać *passare.*
przemilczeć *tacere.* [*lenza f.*
przemoc *f* *superiorità f.*, *preva-*
przemowa *f* *discorso m.*, *arringa f.*
przemózny *influentissimo.*
przemycić *fródare*; -canie *n* *contrabbando m.*
prze-myśl *m* *indústria f.*; -myśli-wać *riflettere*; -myślność *f* *at-*

- tività *f*; -mysłowiec *m* industriale *m*; -mysłowy industriale.
- przemysłownik *m* contrabbandiere *m*.
- przenajświętszy santissimo.
- przeniesienie *n* cessione *f*, incárico *m*, trasporto *m*, trasmissione *f*.
- przenie-wierca *m* infedele *m*; -wierstwo *n* infedeltà *f*; -wierzyc się sottrarre, commettere una infedeltà.
- przenigdy mai più.
- przeni-kać penetrare; -kliwość *f* penetrazione *f*, acume *m*; -kliwy penetrante, acuto.
- przenocować pernottare.
- prze-nieść trasportare, riportare, trasferire; ~ się cambiać, mutar casa, paese; -nosiny *pl.* sgombro *m*; -nośnia *f* metafora *f*, figura *f*; -nośny portátile, portabile; figurato, metaforico.
- przeoblekać cambiare, rivestire.
- przeobra-zać trasformare: -żenie *n* trasformazione *f*, commutazione *f*.
- przeoczyć non osservare, sfuggire.
- przeor *m* priore *m*; -stwo *n* priorato *m*.
- przeorać arare di nuovo.
- przepadać cadere, fare fiasco; decadere; ~ za kim esser fieramente innamorato; ~ za czem esser infatuato di uno.
- przepalić bruciare da una parte all' altra.
- przepaść *f* abisso *m*.
- przepa-ska *f* fascia *f*, benda *f*; -sywać cingere.
- przepatrzyć esaminare, rivedere, esplorare.
- przepędzić cacciare; passare, trapassare.
- przepelnić riempire.
- przeprzeć, przepierać superare, vincere. [vendo.
- przepić passare (spéndere) be-
- przepiórka *f* quaglia *f*.
- przepis *m* prescrizione *f*, regola *f*, ordine *m*; -ywać prescrivere; copiare, trascrivere.
- przeplacić strapagare, soprappagare.
- przeplakać passare il tempo in piangere.
- przeplawić attraversare.
- przeplukać sciacquare.
- przeplynać passare a nuoto, attraversare, scorrere attraverso.
- przepocić essere tutto in sudore.
- przepona *f* diaframma *m*.
- przepo-wiadać predire, presagire; -wiadacz *m* predicitore *m*, presago *m*; -wiednia *f* profezia *f*.
- przeprosić chiederne perdono.
- prze-prawa *f* traversata *f*, tragitto *m*; -prawić się traghettare, passare, varcare.
- przeprosiny *pl.* scusa *f*.
- przeprowadzić się trasferirsi.
- przeprowadzka *f* trasferimento *m*.
- przeprządz mutar i cavalli.
- przepuklina *f* ernia *f*.
- przepuścić lasciar passare.
- prze-pych *m* pompa *f*, sfarzo *m*, magnificenza *f*; -pyszny magnifico, sontuoso.
- przerobić lavorare; convertire; rifare, fare altrimenti.
- przerąbać tagliare. [conti.
- przerachować się far male
- przerosnąć superare nel crescere, divenir più grande.
- przera-zić costernare; -żliwy acuto, penetrante; -żenie *n* costernazione *f*.
- prze-rwa *f* lacuna *f*, interruzione *f*; -rywać interrómper; strappare.
- przerysować ritrarre.
- przerzedzić schiarire.
- przerznąć, przerzynać tagliare.
- przesąd *m* pregiudizio *m*.
- przesada *f* esagerazione *f*.
- przesadny esagerato.

przesądny superstizioso; -dziec giudicare innanzi, dare una sentenza interlocutoria.

przesadzić esagerare, trasferire, trasportare.

przesolić, przesalać saltare troppo.

prześcieradło *n* lenzuolo *m*.

prześciagać lasciare dietro, superare, trapassare; ~ się gareggiare.

prze-siąść się porsi a sedere altrove, cambiare (il treno); -siadywać trattenersi, intrattenersi.

prześlaknąć, prześlakać trape-lare, penetrare; imbèverare, esser inzuppato.

przesiedlić trasferirsi.

przesiewać stacciare.

przesilić strapazzare, sforzare troppo.

przesilenie *n* crisi *f*.

przeskoczyć saltare.

prześladować perseguire, in-seguire; -wanie *n* inseguimento *m*, persecuzione *f*; -wca *m* inseguitore *m*, persecutore *m*.

prześliczny bellissimo, magnifico.

przesłuchać interrogare; udire, sentire.

przesmyk *m* gola *f*.

przespać passare dormendo, dormire.

prze-stały guasto, stramaturato;

-stanek *m* pausa *f*, fermata *f*;

bez przestanku incessante.

przestarzały antiquato.

przestać, przestawać finire, cessare; ~ na czem contentarsi di qc.; ~ z kim trattare, conversare, praticare con alcuno.

przestawić, przestawiać trasportare, collocare altrimenti.

przestęp-ca *m* trasgressore *m*; -ny colpevole, reo; -stwo *n* trasgressione *f*. [*m*.

przestrach *m* spavento *m*, terrore

przestraszyć spaventare.

przestroga *f* avvertimento *m*.

przestrony spazioso.

przestrzał *m* buco *m*, foro (fatto dal fucile) *m*.

przestrzegać avvertire, mettere in guardia.

przestrzeń *f* spazio *m*.

przewór *m* grande spazio *m*.

przeświadczyć convincere.

prześwietny illustrissimo.

przesycić saziare fino alla náusea.

przeschnąć seccare da parte a parte.

przesłać mandare, inviare.

przesyłka *f* spedizione *f*.

przesyt *m* tedio *m*; aż do przesyty a sazietà *f*.

prze-szkodzić impedire, opporsi; -szkoda / impedimento *m*, ostacolo *m*.

przesz-ło più di...; -loroczny dell' anno scorso; -ły passato; -łość *f* passato *m*.

przeszukać, przeszukiwać frugare, perquisire.

przeszyć trapuntare.

przetak *m* staccio *m*, váglio *m*.

przetopić rifondere.

przetłomaczyć tradurre.

przeto perciò, quindi.

przetrawić digerire interamente.

przetrwąć perseverare.

przetrwonić sciupare.

przetrząść frugare, rovistare, ricercare.

przetrzymać tenere qualche tempo, soprattenere.

przetworzyć trasformare.

przytykać intèssere.

przewaga *f* soprappeso *m*; preponderanza *f*.

przewalczyć vincere, superare.

prze-ważyc superare di peso, prevalere; -ważny preponderante.

przewiązać legare. [rante.

przewidzieć prevedere.

przewiełbny reverendissimo.

przewiercić traforare.

przewietrzyć arieggiare, ventilare.

przewiew *m* riscontro *m* d' aria, corrente *f* d' aria; -ny aéreo.

przewi-nié aver colpa, fallire;
-nienie *n* colpa *f*.

prze-wlekać ritardare, prolun-
gare, trascinare; -wlekły pro-
lisso, che dura lungo tempo;
-wlekłość *f* prolissità *f*.

prze-wód *m* condotto *m*, canale
m; -wodnictwo *n* direzione *f*;
-wodni che conduce; -wodni-
czyć dirígere, presiédere; -wo-
dnik *m* guida *f*, conduttore *m*.

przewodnik ciepła conduttore
m del calore.

prze-wóz *m* trasporto *m*, tragetto
m; -wozić trasportare, traget-
tare; -wozowy di trasporto,
trasportabile.

przewrócić rovesciare, voltare,
volgere, rivolgere.

prze-wrót *m* rovesciamento *m*;
sovertimento *m*, rivoluzione *f*;
-wrotny perverso; -wrotność
f perversità *f*.

przez per, in, durante, da.

przeznaczny onoratissimo.

przeżegnać się segnarsi.

prze-ziębić się raffreddarsi; -zię-
bienie *n* raffreddamento *m*.

przezimować passare l'inverno;
svernare.

przezna-czyć determinare, fissa-
re, destinare, decídere; -czenie
n determinazione *f*, destino *m*,
fato *m*, sorte *f*.

przezor-ność *f* prudenza *f*, avve-
dutezza *f*, perspicacità *f*; -ny
prudente, áuto, avveduto.

przeźro-czystość *f* trasparenza *f*;
-czysty trasparente.

przeżuć ruminare; masticare piú
volte.

przewisko *n* nomígnolo *m*, so-
piannome *m*.

przewyciężyć vincere.

przeżyć sopravvivere; passare.

przód *m* la parte anteriore, parte
dinanzi.

przód okrętu prua *f*

przodem avanti.

przod-ek *m* la parte dinanzi; an-
tenato *m*; -kować andar avanti,
procédere.

przytyk *m* buffetto *m*.

przy presso, accanto.

przybiedz venir correndo, ac-
córre.

przybrać pigliare, préndere;
adottare.

przybić attaccare, conficcare;
~ do brzegu approdare, arri-
vare. viarsi.

przybłakać się smarrirsi, tra-
przybli-żyć avvicinare; -żenie
n avvicinamento *m*.

przyboczny allato; ~ a straż
guardia *f* del corpo.

przybory *pl* utensili *m*, *pl*.

przybudować fabbricare accanto
a....

przy-bycie *n* arrivo *m*; -bysz
m nuovo venuto *m*; -bytek *m*
incremento *m*, aumento *m*;

-bywać arrivare, venire.

przy-chód *m* réddito *m*; -chodzie
venire; ~ do zdrowia guarire.

przechwytać préndere.

przychylić się inclinare, esser
disposto, consentire.

przychylność *f* affezione *f*, fa-
vore *m*, benevolenza *f*.

przycią-gnąć attirare, attrarre;
-ganie *n* attrazione *f*.

przycichnąć divenire silenzioso.

przyciemnić oscurare.

przycinek *m* puntura *f*, motto
m pungente, mottéggio *m*.

przy-cisk *m* pressione *f*; -cisnąć
prímere, comprimere.

przymięć oscurare.

przycząić abbasare, stare in
agguato, stare aspettando.

przyczem dove, presso cui, in
cui.

przyczepić attaccare, appicare;
aggiungere.

przyczolgać się venire stri-
sciando, strisciare

przyczyna *f* causa *f*, cagione *f*,
ragione *f*; -czym się agguad-

- gere, cooperare, concórrere;
 -czynek *m* giunta *f*, aggiunta *f*.
 przydech *m* aspirazione *f*, álito *m*
 przydeptać calpestare.
 przydomek *m* cognome *m*, soprannome *m*.
 przydrożny postolatato d'una via.
 przydusić soffocare.
 przydymić affumicare.
 przydzielić distribuire, assegnare.
 przygasić spégnere.
 przyglądać się stare a guardare.
 przygłuchnąć divenir sordo.
 przygluszać assordare, stordire.
 przygnębić, przygnębiać opprimere.
 przygoda *f* caso *m*, avventura *f*
 przygo-tować prepararare; -towanie *n* preparativo *m*, preparazione *f*; -towawczy preparatorio.
 przygrzać riscaldare, scaldare.
 przygwoździć inchiodare.
 przyimek *m* preposizione *f*.
 przyja-ciel *m* amico *m*; -ciółka *f*; amica *f*; -cielski amichevole; -źń *f* amicizia *f*; -źnić się amicarsi; -zny amichevole.
 przyjazd *m* arrivo *m*.
 przyjęcie *n* accoglienza *f*, accettazione *f*.
 przyjemność *f* piacevolezza *f*.
 przyjezdny *m* arrivato *m*; -jechać, przyjeżdżać arrivare.
 przyjąć accettare, ricévere.
 przyjście *n* arrivo *m*, venuta *f*.
 przykazanie *n* comandamento *m*; -kazywać comandare, ordinare.
 przykład *m* esémpio *m*; -ać applicare, apporre; adoperare; -ny esemplare.
 przykleić incollare.
 przyklekać inginocchiarsi.
 przykostna *f* okostna *f* perostio *m*.
 przykuć, przykować attaccare, ribadire le catene.
- przykrawać tagliare.
 przykrawacz *m* tagliatore *m*.
 przykręcić voltare, chiúdere (girando).
 przykrość *f* fastidio *m*, dispiacere *m*.
 przykryy spiacevole, molesto.
 przykrycie *n* coperta *f*, copertura *f*; -krywka *f* copérchio *m*; -krywać coprire.
 przykrzyć sobie far venir a noia, recarsi a noia.
 przyłączycé aggiúngere.
 przyłączenie *n* aggiungimento *m*.
 przyładek *m* promontório *m*.
 przylecieć venire a volo.
 przyłbica *f* elmo *m*, visiera *f*.
 przy-legnąć, przylegać confinare, esser vicino; -ległość *f* prossimità *f*, contiguità *f*, atenenza *f*; -legly aggiacente, attenente, contiguo.
 przylepić applicicare.
 przylać, przylewać versare (ancora).
 przylot *m* volo *m*.
 przylutować saldare.
 przymierzyć, przymierzać misurare, provare un ábito.
 przymierze *n* alleanza *f*.
 przymieszać frammischiare.
 przymieszka *f* aggiunta *f*.
 przymilać się vagneggiare, fare il bello, il galante, il grazioso.
 przymiot *m* qualità *f*.
 przymiotnik *m* addiettivo *m*, aggettivo *m*.
 przymiotnikowy aggettivo.
 przymnożyć aumentare. [dare.
 przymocować fermare, consolidare.
 przymówka *f* allusione *f*.
 przymrozek *m* piccolo gelo *m*.
 przyuruzyc socchiúdere gli occhi.
 przymus *m* violenza *f*, forza *f*, óbligo *m*.
 przymusowo per forza.
 przymusić, przymuszać forzare, costringere; ~ się fare uno sforzo.

przymknąć *sochiudere la porta.*
 przynaglić *costringere.*
 przynajmniej *appalmeno.*
 przynależć *appartenere.*
 przynależny *appartenente; competentę.*
 przynęcić *adescare.*
 przynęta *f esca f.*
 przynieść *portare; réndere, frutare.*
 przy odziewać *vestire, rivestire; -odzież m vestiti m, pl.*
 przy padek *m caso m, accidente m, avvenimento m; -padłość f caso m; -padkowy fortuito, accidentale, casuale*
 przypasać *cingere.*
 przypatrzeć się *stare a guardare.*
 przypiekać *arrostire, friggere.*
 przypilnować *badare, tener l'occhio su qu.*
 przypiąć, przypinać *attaccare.*
 przypis-ek *m nota f, annotazione f; -ywać ascrivere.*
 przypłacić *np. życiem pagarla con la vita.*
 przy-plyw *m flusso m, flutto m; ~ morza flusso del mare; -pływać arrivare, approdare, venire a nuoto.*
 przypodobać się *cercare di piacere ad alcuno.*
 przypomnieć *ricordare.*
 przypomnienie *n ricordo m.*
 przypowieść *f parábola f.*
 przy-prawa *f ingrediente m, guarnizione f, condimento m; -prawić preparare, cucinare, condire.*
 przyprószyć *impolverare.*
 przyprowadzić *portare, condurre, menare seco.*
 przy-psy-szczać *supporre, ammettere; -szczenie n supposizione f, ammissione f.*
 przyrastać, przyrosnąć *cre-scere; attecchire.*
 przy-roda *f natura f; -rodni brat, siostra, rodzeństwo fratellastri m, pl., sorellastrie f, pl.;*

-rodnictwo *n stádio m della natura; -rodniczy naturale, della natura; -rodnik m naturalista m; -rodzenie n qualità f particolare d'alcuna cosa.*
 przyrósł *m incremento m, accrescimento m.*
 przyrównać *paragonare.*
 przyrumienić *rosolare; abbrunire.*
 przyrząd *m apparato m.*
 przyrządzić *preparare.*
 przyrzeczenie *n promessa f.*
 przyrzec, przyrzekać *promettere.*
 przysolić *aggiungere il sale.*
 przy-sięga *f giuramento m; -sięgać giurare.*
 przyskoczyć, przyskakiwać *accorrere a salti, giungere d'un salto.*
 przyskórek *m epidermide f.*
 przy-słówek *m avverbio m; -słowie n proverbio m; -słowiowy proverbiale.*
 przysłuchać się *(star ad) ascoltare.*
 przy-sługa *f buon servizio m, buon officio m; -służyć się réndere un buon servizio.*
 przysmak *m leccornia f.*
 przysmażyć *stufare; friggere.*
 przysnąć się *apparire nel sonno.*
 przysporzyć *accréscere, aumentare.*
 przyspieszyć *affrettare, accelerare.*
 przyspieszenie *n acceleramento m.*
 przyspo-sobić *preparare, accoppiare, disporre; -sobienie n preparazione f.*
 przyśrubować *serrare a vite.*
 przy-stań *f porto m; -stanek m fermata f.*
 przystawić, adattare.
 przy-stęp *m accesso m, entrata f; -stępny accessibile; -stąpić entrare; abbracciare; pestare qc.*

przystoj-ność *f* decoro *m*, convenienza *f*, decenza *f*; -ny conveniente, decente, decoroso; leggiadro.

przysto sować adattare; -sowanie *n* adattamento *m*.

przystroić ornare, fregiare, adobbare.

przystrzydz spuntare.

przysunąć avvicinare, accostare.

przy-swoić sobie appropriarsi; -swojenie *n*, przyswajanie *n* assimilazione *f*.

przyswiadczyć aderire, attestare.

przyswiecić illuminare, risplendere.

przysłać, przysyłać mandare.

przysypać coprire di sabbia, di terra.

przyszłość *f* avvenire *m*.

przyszły futuro.

przyszukować aggiungere, rappezzare.

przy szwa *f* tarso *m*; -szywać attaccare cucendo.

przytoczyć addurre, allegare, citare; appressare rotolando.

przytem accanto.

przytępić smussare.

przytłoczyć calpestare, reprimere, rintuzzare.

przytłumić sopprimere, reprimere, soffogare.

przytom ność *f* presenza *f*, sensi *m*, *pl.*; ~ umysłu prontezza *f* di spirito, d'ingegno; -ny presente.

przytrafić się accadere.

przytrzymać tenere, fermare, arrestare, rattenere.

przytu-lić się stringere al petto, al seno, posare, accostare; -lisko *n* refugio *m*, asilo *m*; -lek *m* refugio *m*.

przytwierdzić fermare una cosa a... attaccare.

przy-tyk *m* allusione *f*, motto *m* pungente; -tykać confinare, toccare.

przyuczyć avvezzare.

przywabić tentare, allettare.

przywara *f* vizio *m*, difetto *m*, mag gna *f*, pecca *f*.

przywędrować immigrare.

przywią-zanie *a* attaccamento *m*; -zany affezionato; -zywać się affezionarsi ad uno, prendere affetto per uno

przy-widzenie *n* parere *m*, immaginazione *f*, sogno *m*; -widzieć się credere, sognare.

przywilej *m* privilegio *m*, prerogativa *f*.

przywi-tać salutare; -tanie *n* saluto *m*, saluzione *f*.

przywłasz-czać sobie arrogarsi, appropriarsi, usurpari; -czenie *n* agguicazione *f*, usurpazione *f*.

przywlec condurre strascinando, venire strascinandosi, venire a stento.

przy-wódeca *m* capo *m*, caporione *m*, condottiero *m*; -wieść condurre, recare, menare.

przywołać chiama e, richiamare.

przy-wóz *m* importazione *f*; -wozić portare, condurre.

przy-wrócić restaurare, ristabilire, rendere, restituire; -wrócićiel *m* restauratore *m*.

przywy-kać avvezzarsi, abituarsi; -kłość *f* abitudine *f*; -kły avvezzo, assuefatto, uso.

przyznać concedere, aggiudicare, riconoscere; ~ się confessare.

przyzwolić consentire.

przyzwoi-tość *f* decoro *m*, decenza *f*, convenienza *f*; -ty conveniente, decente, convenevole.

przyzwyczaić avvezzare, abituarsi; -czajenie *n* abitudine *f*.

psalm *m* salmo *m*.

psalterz *m* saltério *m*.

psi di cane, canino; -arnia *f* canile *m*; -arz *m* canaio *m*; -na *f* cagnolino *m*; -sko *n* cagnaccio *m*.

psoclé fare brutti tiri.
psota *f* dispetto *m*, brutto tiro *m*; tempo *m* piovoso.
psotrag *m* trota *f*.
psstry variopinto, sereziato, chiaz-zato. brizzolato.
psychiatra *m* alienista *m*.
psycholog-ia *f* psicologia *f*; -i-czny psicologico.
pszczoła *f* ape *f*.
psze-nica *f* frumento *m*; -niczny di frumento.
ptak *m* uccello *m*; ~ przelotny uccello *m* di passo.
ptaszek *m* ucellino *m*.
ptasznik *m* uccellatore *m*.
ptasi di uccello.
publi-czność *f* público *m*; -czny pubblico; -kacya *f* pubblica-zione *f*; -kować pubblicare.
puch *m* piuma *f*.
puchlina *f* gonfiamento *m*.
puchlina wodna idropsia *f*.
puchnąć gonfiare.
pucółowaty paffuto.
pudel *m* barbone *m*.
pudelko *n* scatoletta *f*, scatolino *m*.
puder *m* cipria *f*.
puďło *n* scátola *f*; -wać fare uno strafalcione, tirar fuori del se-gno.
puďrować incipriare.
pugilares *m* portafogli *m*, porta-monete *m*, *inv*.
puginał *m* pugnale *m*.
puhacz *m* gufo *m*.
puhar *m* coppa *f*.
puk *m* detonazione *f*; -ać fare uno schianto, scoppiare, sparire; -awka *f* scoppietto *m*, schizzet-to *m*.
pukiel *m* ciuffetto *m*, ciocca *f*.
puklerz *m* scudo *m*.
pułapka *f* trappola *f*.
pułarda *f* pollastra *f*.
pułchność *f* morbidezza *f*, deli-catezza *f*.
pułchny mórbido, delicato.

pułk *m* reggimento *m*.
pułkownik *m* colonnello *m*.
pulpit *m* leggìo *m*.
puls *m* polso *m*; -acya *f* pulsa-zione *f*; -owy di polso.
pumeks *m* pómice *f*.
punkt *m* punto *m*; -acya *f* punteg-giatura *f*; -ować punteggiare;
-ualny puntuale; **-ualność** *f* puntualità *f*.
pupil *m* pupillo; **pupilka** *f* pu-pilla *f*.
purpu-ra *f* pórpora *f*; -rat *m* cardinale *m*.
purpurowy purpúreo.
pustel-nia *f* eremitaggio *m*; -nik *m* eremita *m*.
pust-ka *f* deserto *m*; -ki *pl*, vuoto *m*; -kowie *n* solitudine *f*; -ość *f* vuoto *m*; -ota *f* petulanza *f*; -oszyć devastare.
pusty deserto; vuoto; -nia *f* deserto *m*.
puszczać lasciare, lasciar andare, germinare; ~ krew salassare; ~ na wolność rilasciare; ~ w niepamięć dimenticare, porre in oblio; ~ się w drogę incominciare ad andare, a cam-minare; ~ się za kim seguire, inseguire.
puszczyk *m* allocco *m*.
puszka *f* bóseolo *m*, barattolo *m*, scátola *f*; fucile *m*.
puszyć się gonfiare, enfiare.
pycha *f* supérbia *f*, bória *f*.
pyszalek *m* uomo *m* gónfio, trón-fio d' orgólio; *fig.* spagnolo.
pył *m* pólvère *f*.
pysk *m* bocca *f*, muso *m*; -aty linguacciuto, spaccone.
pysz-nić się andar tronfio, insu-perbire; -ny superbo, orgoglioso, borioso; spagnolo.
pytać domandare.
pytanie *n* domanda *f*, questione *f*.
pytajnik *m* punto *m* interroga-tivo.

R.

- rab-ać** tagliare, spaccare (con la scure); -acz *m* zappatore, spaccatore *m*.
rabek *m* orlo *m*.
rabować saccheggiare, rubare.
rabunek *m* rapina *f*, saccheggio *m*.
rabuś *m* ladro, rubatore, predatore *m*.
rach-mistrz *m* computista *m*;
 -ować contare, calcolare, numerare; -unek *m* conto *m*; -unkowość *f* computisteria *f*.
racica *f* unghia, grampa *f*.
racya *f* ragione, cagione *f*, motivo, argomento *m*.
raczkować andar carponi, andar quatto.
raczej anzi, piuttosto, innanzi.
raczka *f* manina *f*, maniglia *f*.
ra-czy ratto, veloce, rápido, snello; -czość *f* velocità, rapidità *f*.
raczyć degnare, compiacersi.
rad contento, lieto; soddisfatto.
rada *f* consiglio *m*.
rada *m* consigliere *m*.
radlic arare pe la seconda volta.
radło *n* aratro fatto a oncino.
rado-ść *f* gioia, letizia *f*; -sny pieno di gioia, d' allegrezza, lieto; -wać się rallegrarsi.
radzić consigliare.
rafa *f* scoglio *m* sotto acqua.
raj *m* paradiso *m*; -ski paradisiaco *m*.
rak *m* granchio, gambero *m*; ~ morski gambero di mare, aragosta *f*.
rakieta *f* razzo *m*.
rama *f* cornice, intelaiatura *f*.
ramię *n* braccio *m*, spalla *f*.
rana *f* ferita *f*.
ranek *m* mattina *f*.
ranić ferire.
ranny ferito.
rano di mattina; di buona ora, per tempo.
- rapier** *m* fioretto *m*.
raportować rapportare, riferire, ragguagliare.
raptem ratto, repente, subito, ad un tratto.
raptus *m* impeto sregolato *m*, azione *f* da pazzo.
rasa *f* razza *f*.
rasowy di buona razza.
raszpla *f* raspa *f*.
ratami a rate.
rat-ować salvare, porgere aiuto; -unek *m* soccorso, aiuto *m*.
ratusz *m* palazzo comunale *m*.
raz *m* colpo *m*; ~ śmiertelny colpo mortale *m*.
raz una volta; dwa razy due volte; tym razem questa volta.
razem insieme; od razu in, ad, un tratto; a un colpo.
razić colpire, percuotere, ferire.
raż-ność *f* prestezza, agilità *f*; -ny presto, spedito, agile, disinvolto, lesto.
rdz-a *f* ruggine *f*; -awy rugginoso; -ewieć arrugginire.
rdzeń *m* midolla (di un albero) *f*, nocciolo *m*.
reakcja *f* reazione *f*.
realność *f* realtà *f*.
reżac *m* taglialegna, spaccalegna *m*, *inv*.
recenzja *f* critica *f*.
recepis *m* ricevuta *f*.
recepta *f* ricetta *f*.
recydywa *f* recidiva *f*, ricaduta *f*.
recytować recitare.
reż-nyk *m* asciugamano *m*, asciugatóiom; -ny di mano, manuale.
reży-ć garantire, essere mallevadore; -ciel *m* mallevadore *m*.
redagować stendere, distendere, mettere in iscritto.
redukować ridurre, scemare, diminuire.
reduta *f* veglione *m*, ballo *m* in maschera.

refektarz *m* refettório *m*.
referat *m* relazione *f*.
refle-ks *m* riflesso *m*; **-ktować**
 się *rv* vedersi, tornare in sè.
regencya *f* reggenza *f*.
regestr *m* lista *f*, catálogo, elen-
 co *m*.
reguła *f* regola, norma *f*, modo *m*.
regu-lamin *m* regolamento *m*;
-larny regolare; **-larność** *f*
 regolarità *f*; **-lować** regolare,
 ordinare.
rejent *m* notaro *m*. [istrare.
rejestr *m* registro *m*; **-ować** re-
rejwach *m* chiasso, rumore *m*.
ręka *f* mano *f*.
rękaw *m* manica *f*; **-ek** *m* ma-
 nichino, manicotto *m*; **-iczki**
pl. guanti *m, pl.*; **-icznik** *m*
 guantáio,
rękodzielnia *f* manifattura *f*.
rękodzielo *n* manifatture *f, pl.*
rekognoskować riconoscere.
rekojmea *m* mallevadore *m*.
rekojęść *f* manico *m* d'una scure.
rekojmia *f* garanzia *f*.
rekomen-dacya *f* raccomanda-
 zione *f*; **-dować** raccomandare.
rekopis *m* manoscritto *m*.
rekreacya *f* ricreazione *f*.
rekrut *m* soldato reclutato *m*,
 recluta *f*; **-ować** reclutare.
rektor *m* rettore *m*.
rekurować ricorrere, appellare.
rekurs *m* ricorso, appello *m*.
relacya *f* relazione *f*, resoconto
m, ragguaglio *m*.
relegować escludere.
relif *m* rilievo *m*.
relig-ja *f* religione *f*, culto *m*;
-ijność *f* religiosità *f*; **-ijny**
 religioso *m*.
relikwia *f* reliquia *f*; **-rz** *m* re-
 liquiário *m*.
remiza *f* rimessa *f*.
ren *m* renna *f*.
Ren *m* Reno *m*.
renklody *pl.* susina cláudia *f*.
ren-ta *f* réndita *f*; **-tować** się
 frutare, réndere.

reparacya *f* riparatura *f*.
reprezen-tacya *f* rappresenta-
 zione *f*; **-tant** *m* rappresen-
 tante *m*;
-tować rappresentare.
reprodu-keya *f* riproduzione *f*;
-kować riprodurre.
reputacya *f* reputazione *f*.
reskrypt *m* rescritto *m*.
resory *pl.* molle (della carrozza)
f, pl.
restau-racya *f* restaurazione *f*,
 ristorante *m*, trat:oria *f*; **-ro-
 wać** restaurare.
resursa *f* stanze *f, pl.* di una
 società, circolo *m*.
reszta *f* resto, rimanente, avan-
 zo *m*.
reto-ryczny rettorico; **-ryka** *f*
 rettorica
reumatyzm *m* reumatismo *m*.
rewerenda *f* tónaca *f* da preti.
rewers *m* ricevuta, controscritta *f*.
rewia *f* rivista militare *f*.
rewi-dować frugare, cercare, ri-
 vedere; **-zya** *f* revisione *f*.
rewolucya *f* rivoluzione *f*.
rezeda *f* amorino *m*.
rezurekeya *f* resurrezione *f*.
rezydować risedera, stanziare
 in un luogo. [ciare.
rezygnować rassegnare, rinun-
roba-ctwo *n* vermi *m, pl.* **-czek**
m vermicello, vermetto *m*;
-czliwy vermicoloso, bacato,
 tarlato; **-czywieć** bacare, in-
 tarlare; **-k** *m* verme, baco,
 tarlo *m*.
robić operare, lavorare, fare.
robo-ta *f* lavóro *m*, ópera *f*;
-tnik *m* operaio, lavoratore *m*;
-tny laborioso; **-tnica** *f* la-
 voratrice, operaia *f*.
rocz-ny annuale, ánnuo; **-nik** *m*
 opera pubblicata ogni anno;
 annali *m, pl.*; **-nica** *f* anniver-
 sário *f*.
ród *m* generazione, razza *f*.
rod-ak *m* **-aczka** *f* compa-
 triotta *m e f*; **-em** nativo (di); **-ny**

generativo, produttivo; -owód *m* genealogía *f*; -owy gentilizio.
rodzaj *m* genere *m*; -nik *m* articolo *m*; -ny generativo; -owy generico.
rodzeństwo *n, pl.* i figli degli stessi genitori, fratelli e sorelle.
rodzi-ć partorire, generare; -ciel-ski paterno; -ce *pl.* genitori *m, pl.*; -na *f* famiglia *f*.
ro-dzinny natale; -dzony carnale.
rodzynek *m* uva secca *f*.
róg *m* corno *m*; canto, ángolo, cantone *m*.
roga-cizna *f* bestia cornuta *m*; -cz *m* cervo *m*; -lek *m* panino (chiffel) *m*.
rogatka *f* barriera *f*.
rogaty cornuto, angoloso.
rogówka *f* córnea *f*.
rogowy di corno, córneo.
rogoża *f* stoia *f*.
roić, ~ się sciamare; *fig.* córre pel capo, irullare per il cervello; ~ sobie sognare, vaneggiare, fantasticare.
rój *m* sciami *m* di pécchie, *fig.* núyolo *m*, moltitudine *f*.
rojowisko *n, fig.* formicoláio *m*.
rok *m* anno *m*.
rokować deliberare, consultare.
rol-a *f* campo *m*; -nietwo *n* agricoltura *f*; -nik *m* agricoltore, lavoratore *m*; -ny agrario.
romans *m* romanzo *m*.
roman-tyczność *f* romanticismo *m*; -tyczny romantico.
rondel *m* cazzeraola *f*.
ronić pérdere, lasciar cadere; abortire.
rop-a *f* márcia *f*; -ić się supporre; -ienie *n* supporazione *f*; -isty márcioso.
ropucha *f* botta *f*, rospo *m*.
roraty *pl.* prima Messa nel tempo dell' Avvento.
rosa *f* rugiada *f*.
rościć sobre prawo arrogarsi un dritto, preténdere la ragione.
rościć preténdere, esigere.

rosić inrugiadare.
rosli-na *f* pianta *f*; -nnośé *f* regno vegetale *m*; -nyy vegetale.
rosly cresciuto alto, grande, forte.
rosnąć créscere.
rosól *m* brodo *m*.
Rosy-a *f* Russia *f*; -anin *m* russo *m*; -jski di Russia, russo.
rota *f* coorte, schiera *f*; formolário *m* del giuramento.
rotmistrz *m* caposquadra *m*; -ostwo *n* grado *n* di caposquadra.
rów *m* fossa *f*.
rówiennik *m* coetáneo *m*; pari d'autorità.
rów-nać pareggiare, adeguare, uguagliare; -nanie *n* uguaglianza *f*; -nia *f* pianura *f*.
rów-nie egualmente, parimente; -nik *m* equatore *m*; -nina *f* pianura *f*.
równo egualmente, al pari; -legly parallelo, equidistante; -le-żność *f* parallelismo *m*.
równość *f* uguaglianza *f*.
równowaga *f* livella *f*, traguardo *m*.
równy uguale, piano, unito.
róż *m* rossetto *m*.
róża *f* rosa *f*.
różaniec *m* rosário *m*.
rozbiecie *n* rottura *f*, rompimento *m*; ~ okrętu naufrágio *m*.
rozbiegać się prénder campo, farsi indietro per spiccare un salto, corrersi dietro.
rozbiarać spogliare; disfare, smontare, trinciare; ~ się spogliarsi.
rozbijać rómpere, spezzare, infrangere, fracassare, distrúgere.
rozbiór *m* spartimento, smembramento *m*, análisi *f*.
rozbiłek *m* naufrago *m*.
rozboj-nietwo *n* malandrínaggio *m*; -nik *m* malandrino *m*.

rozbroić disarmare, placare l'ira.
 rozbronić spartire dei litiganti.
 rozbrat *n* rottura *f* di amicizia, distacco *m*.
 rozbrykać się mettersi a correre qua e là.
 rozbujać agitare, dimenare; -jały scapestrato, disordinato, sregolato.
 rozburzyć demolire, distruggere, rovinare.
 rozchód *m* consumo *m*, spesa *f*;
 -chodzić się, spargersi, andarsi spargendo, correre voce; -chodzi się o to si tratta di questo....
 rozchorować się ammalare gravemente.
 rozchwiać się sconcertare, guastare, disfare.
 rozchwycić rapire, portar via a brano a brano.
 rozciągać estendere; -łość *f* estensione *f*; -ły disteso, esteso
 rozciekawić fare uno curioso.
 rozcieńczyć diluire, allungare.
 rozetrzeć tritare, triturare, macinare.
 rozciąć tagliare. [tro pezzi].
 rozćwiertować tagliare in quattro.
 rozczarować disingannare, deludere; -wanie *n* disinganno *m*, delusione *f*.
 rozczesać separare col pettine.
 rozczochrać arruffare, scapigliare i capelli.
 rozczulić intenerire, indurre compassione; -lenie *n* intenerimento *m*; -lony intenerito, commosso.
 rozczytać się approfondirsi in una lettura.
 roz-dawać distribuire, dispensare; -dawca *m* distributore, dispensatore *m*; -dawnictwo *n* distribuzione *f*.
 rozdęcie *n* flatulenza *f*.
 rozdeptać allargare (scarpe) camminando.
 rozdmuchnąć dispérgere, dissipare soffiando.

rozednieć się farsi giorno.
 rozdrobić sminzuzare, sbriciolare.
 rozdrapać stracciare graffiando.
 rozdrażnić aizzare, stuzzicare, irritare.
 rozdroże *n* bivio *m*.
 roz-dwoić disunire, dividere; -dwojenie *n* disunione, divisione *f*.
 rozdać gonfiare.
 rozdział *m* divisione *f*, spartimento, capitolo *m*.
 rozdziałić dividere, separare, spartire; -lenie *n* divisione *f*; -lony separabile; -lność *f* separabilità *f*.
 rozdrzeć stracciare, squarciare, lacerare.
 różdzka *f* verghetta *f*.
 rozdzwięk *m* disarmonia *f*.
 rozedma *f* dilatazione *f*.
 rozejm *m* tregua *f*, armistizio *m*; -ować pacificare.
 rozejrzeć się guardare intorno a sé.
 rożek *m* cornetto *m*.
 rożen *m* spiedo, schidione *m*.
 rozerwać rompere.
 rozerwanie *n* rompimento *m*.
 rozerznąć tagliare in due col coltello.
 rozeschły spaccato, fesso.
 rozeschnąć spaccarsi, fendersi.
 rozesłać distendere; mandare, inviare.
 rozespany cascante dal sonno.
 rozcierać fregare, tritare.
 rozewrzeć aprire, spalancare.
 rozeznać discernere, distinguere.
 różga *f* verga *f*.
 rozgadać ridirle cose, divulgare; ~ się parlare, ciarlare molto.
 rozgałęzić dividere, ramificare.
 rozegnać dispérgere cacciando.
 rozgarnąć distendere raspando, razzolando; -nienie *n* discernimento, comprendonio *m*.
 rozgościć się collocarsi, stanziarsi come ospite.
 rozgatunkować specializzare

rozglądać się guardare intorno a sè.
roz-głosić andar pubblicando, fare còrrer voce; -głóśny risonante, rimbombante.
rozgnieść schiacciare fra le dita.
rozgniewać się adirarsi, entrare in còllera.
rozgorzeć cominciare a árdere.
rozgospodarować się adagiarsi in casa altrui, collocarsi.
rozgotować stracuócere.
rozgrabić spárgere col rastrello.
rozgrodzić disfare una siepe.
rozgraniczyć separare con termini, dividere.
rozgryźć rómpere co' denti.
rozgrze-szyć assólvere; -szenie *n* assoluzione *f*.
rozgrzać riscaldare.
rozgrzmocić sconquassare, distróggere.
rozhukać się divenire selvággio.
rozhułać się divenire sfrenato.
rozjgrać się divenire molto allegro.
roziskrzyć brillare, far brillare.
rozjaś-nić risochiarare, rasserenare; ~ się rischiararsi.
rozjął-rzyć inasprire, amareggiare; -rzenie *n* amarezza, esasperazione *f*.
rozjazd *m* il dispartirsi *m*.
rozjem-ca *m* árbitro *m*; -stwo *n* ufficio *m* dell' árbitro.
rozjechać schiacciare con le ruote.
rozjuczyć dissellare.
rozjuszyć się infuriare, divenir accanito.
rozkaśić rómpere in due co' denti.
rozkaz *m* órdine, comando *m*; -ywać comandare, ordinare; -ujący imperativo.
rozkielznać cavare il freno al cavallo.
rozkład *m* dissoluzione *f*; ~nauk orario *m*; -ać disténdere, spiegare; ~ się dissolversi, distendersi.

rozkleić scollare.
rozklepać spianare, affinare col battersi.
rozkluć aprire pungendo.
rozkochać się innamorarsi.
rozkolysać dimenare, agitare, fare oscillare.
rozkop *m* fosse *f* di confine.
rozkorzenieć się mettere le radici.
rozkosz *f* diletto *m*, voluttà *f*, delizie *f*, *pl*.; -ny delizioso, dilettevole; -ować goder delizie, deliziare.
rozkuć sferrare.
rozkroczyć spalancar le gambe.
rozkraść porta via, rubare.
rozkroić tagliuzzare.
rozkręcić stórcere.
rozkrój *m* sezione *f*.
rozkruszyć sbriciolare, stritolare.
rozkrwawić insanguinare.
rozkrzewić propagare, diffóndere.
rozkrzyczeńć się darsi a gridare, a strillare.
rozkrzyżować incrociare.
rozkudlić arruffare.
rozkułbaczyć dissellare.
rozkup *m* smércio *m*; -ywać ricomprare.
rozkurzyć polverizzare.
rozkwilić się incominciare a piángere.
rozkwitnąć sbocciare, sfiorire.
rozła-czać dividere, separare; -czka *f* separazione *f*; -czność *f* separabilità *f*; -czny separabile.
rozłakomić się divenire cúpido, avido, ghiotto.
rozłamać rómpere in due parti.
rozlecieć się disperdersi volando, correndo; spargersi.
roz-lazić się disperdersi strisciando, sbandansi; -lazły trascurato, sciatto; -lazłość *f* trascuratezza, lentezza *f*.
roz-ledz się, -legać się risuonare, echeggiare; -ległość *f* esten-

sione, ampiezza *f*; -legły esteso, prolungato, spazioso, vasto.
 rozlew *m* spargimento *m*; inondazione *f*; -ać versare, spargere.
 rozli-czyć contare; -czny *vario*, diverso, molteplice. [cita *f*.
 rozliczność *f* varietà, multiplikacja rozlokować alloggiare.
 rozło-żystość *f* dimensione *f*; -żysty esteso, diramato.
 rozłupać spaccare.
 rozmachać mētter in moto.
 rozmoczyć ammollire, inzuppare.
 rozmalty diverso.
 rozmoknąć divenire molle, úmido.
 rozmamać się scopirsi il petto.
 rozmarnować scialare, sperperare.
 rozmarznąć sgelare, sghiacciare.
 rozmarzyć stordire, far girare il capo, offuscar la mente.
 rozmawiać conversare, ragionare.
 rozmazać distēdere qualche cosa di grasso, dilquido, disporco.
 rozmiar *m* dimensione *f*.
 rozmieść spargere spazzando.
 rozmiędzzyć schiacciare.
 rozmię-knąć divenire molle; -kezyć ammollare.
 rozmierzyć misurare.
 rozmieszać rimescolare.
 rozminać się incrociarsi.
 rozmiłować się innamorarsi, invaghirsi di uno.
 roz-mnożyć aumentare, moltiplicare; -mnożyciel *m* moltiplicatore *m*.
 rozmotać strigare.
 rozmo-wa *f* conversazione *f*, discorso *m*, dialogo *m*; -wny loquace, conversevole; -wność *f* parlantina *f*.
 rozemknąć aprire.
 rozmy-sł *m* deliberazione, premeditazione *f*; -ślić się risolverci; -ślanie *n* meditazione, contemplazione *f*; -myślność *f* premeditazione *f*; -myślnic con deliberazione.

roznarowić viziare.
 różni-ć distinguere, far la differenza; -ca *f* differenza *f*, distinzione *f*, *divario m*.
 rozniecić attizzare, rinfocolare.
 różno-barwny di vari colori; -bok *m* trapezoido *m*; -lmienny di diversi nomi; -języczny di diverse lingue; -plemienny di stirpe, d' origine differente; -rakí diverso, *vario*, di diverse specie; -ść *f* diversità, varietà *f*.
 roz-nieść spargere, divulgare, portare; -nosiciel *m* distributore, propagatore *m*; -nosicielka *f* distributrice, propagatrice *f*.
 różno-wierca *m* dissidente *m*; -wierczy dissidente; -wierstwo *n* eterodossia; -znaczný che ha diversi significati.
 różny *vario*, differente.
 rozochoć się animarsi, rallegrarsi.
 różowy rosato, di color di rosa, róseo.
 rozognić się infiammarsi.
 rozpacz *f* disperazione *f*; -aó disperare; -liwy disperato.
 roz-padać się sfasciarsi, crepare; -padlina *f* crepatura, fessura, spaccatura *f*.
 rozpoić się abituarsi ad ubriacarsi.
 rozpakować sballare; ~ tłumók aprire un baule.
 rozpalic accendere.
 rozpamięty-wać meditare; -wanie *n* meditazione *f*.
 rozpar *m* esalazione, traspirazione *f*.
 rozpruć sdrucire, scuoiare.
 rozparzyć scottare.
 rozpasac się scingersi; *fig.* divenire sfrenato.
 rozpa-trzyć ispezionare, esaminare; ~ się considerare; -trywanie *n* esame *m*, considerazione *f*.
 rozpęcznieć rigonfiare.

rozpe-d *m* slancio *m*, rincorsa *f*;
-dzie disperdere; ~ się prén-
 dere la rincorsa.
rozpeknąć się crepare, scoppiare.
rozpętać scatenare.
rozpieczętować dissigillare.
rozprezc się stendersi, sdra-
 iarsi, pavoneggiarsi.
rozpierzchnąć się dispersersi,
 sparpagliarsi.
rozpieścić avvezzar male, viziare
rozpięty disteso, spiegato.
rozpić się darsi al bere.
rozpiąć sbottonare.
rozpisać trascrivere. [ando.
rozplodzić moltiplicare procre-
rozplakać się prorompere in
 pianto.
rozploszyć scacciare impaurendo.
rozplaszczyc appiattare, ammac-
 care.
rozpleść strecciare.
rozplatać spaccare, fendero in due.
rozplatać ravviare, distrigare.
rozplenić v. rozplodzić.
rozplódek *m* covata, midiafa.
rozplomienić infiammare.
rozplynąć się struggersi, dissol-
 versi.
rozpocząć principiare, incomin-
 ciare.
rozpogodzić rischiarare, rasse-
 renare.
rozponka *f* raperonzolo *m*.
rozpór *m* sdrúcio *m*, spaccatura *f*.
rozporzą-dzić regolare, disporre;
 -dzenie *n* disposizione, ordi-
 nanza *f*.
rozpostrzeć sténdere, spándere,
 dilatare.
rozpowiedzieć narrare, raccon-
 tare.
rozpowszechnić divulgare, pro-
 pagare dovunque.
rozpoznać riconoscere, distin-
 guere.
rozpożyczyć prestare.
rozpraszyc dispergere.
rozpra-wa *f* discorso *m*, con-
 ferenza *f*; ~ sądowa dibatt-

mento *m*; -włać argumentare,
 disputare, parlare.
rozpre-żyć sténdere; -żenie *n*
 allungamento *m*; -żliwy ela-
 stico.
rozprowadzić condurre.
rozprysnąć się spargersi, spar-
 pagliarsi.
rozprze-dać véndere, liquidare;
 -daż *f* liquidazione *f*.
rozprządz staccare, sciógljere.
rozprzeżenie *n* rilassamento *m*,
 dissoluzione *f*.
rozprzeżrenić ampliare, dila-
 tare, allargare.
rozpuk *m* scóppio *m*, scoppiatura
f; smiać się do rozpuku scop-
 piar dal ridere; -lina *f* éraia
f; crepatura *f*, crepaccio *m*;
 -nać się scoppiare, crepare.
rozpus-ta *f* libertinaggio *m*, dis-
 solutezza *f*; -tnik *m* libertino,
 dissoluto *m*.
rozpu-szczać sciógljere, licen-
 ziare, scomporre; -szczalny
 solubile; -szczyony sciolto;
 -szczenie *n* soluzione *f*.
rozpylacz *m* polverizzatore *m*.
rozpytać się andar domandando.
rozrybać spezzare.
rozrobić disfare.
rozrachować się z kim fare i
 conti con qualcuno. [tare.
rozradować się allegrarsi, esul-
rozrodzić się moltiplicarsi, pro-
 pagarsi.
rozrodzony diffuso, numeroso.
rozrosły ben cresciuto.
rozróznić distinguere.
roz-ruch *m* tumulto *m*, sommosa
f; -ruszać się muoversi, darsi
 moto.
rozryć grufolare.
roz-erwać się divertirsi, ricre-
 arsi; essere distratto; -rywka
f divertimento *m*, ricreazione *f*,
 passatempo *m*.
rozporządzić disporre di....
rozrzedzić rarefare, diluire; di-
 radare

rozrzewnić się commoversi, intenerirsi.

rozrzewnienie *n* commozione *f*.
rozrzucić gettare qua e là; scialare.

rozrzu-tnik *m* sprecone, dissipatore, sperperatore *m*; **-tność** *f* prodigialità *f*, sciupio *m*; **-tny** *pródigo*.

rozrznać tagliare.

rozsadzać trapiantare; far scopiare.

rozsa-dek *m* giudizio, senno, senso *m*; **-dny** di giudizio, assennato; **-dzać** giudicare, decidere.

roz-siąść się porsi a sedere chi di qua e chi di là; **-siadły** domiciliato.

rozscielać fare il letto.

rozsiedlić się stabilirsi.

roz-siewać seminare, spargere; **-siewca** *m* seminatore *m*.

rozsiodlać disellare. [vulgare.
rozslawić spargere la fama, **di-
rozsmakować się** trovar gusto a qualche cosa.

roz-śmiać się dar nelle risa, prompompere in risa; **-śmieszać** far ridere, muovere a riso.

rozśpiewać się darsi a cantare, non fare altro che cantare.

rozstrożyć się crucciarsi.

rozsrubować svitare.

roz-stajna droga *f* bivio *m*; **-stanie** *n* separazione *f*, congedo *m*; **-stawać się** separarsi, distaccarsi.

rozstawić porre, collocare separati, in diversi luoghi.

roz-stroić scordare; *fig.* mettere di male umore; **-stroj** *m* scordatura *f*, male umore *m*.

rozstrzelić fucilare.

rozstrzy-gnać tagliare, decidere; **-gnienie** *n* decisione *f*.

rozswawolić się darsi a ruzzare, a far delle pazzie.

rozświecić rischiarare, illuminare.

rozświt *m* il far del giorno.

rozesłać mandare, spedire.

rozsyłka *f* spedizione, esportazione *f*.

rozsy-pać spargere qua e là, sparpagliare, disperdere; **-pka** *f* dispersione *f*.

rozszafować sciupare.

rozszaleć się divenire furioso.

rozszarpać sbranare, dilaniare.

rozszczekać się darsi ad abbaiare.

rozszczepić spaccare.

rozsze-rzyć allargare, ampliare;

-rzałość *f* dilatabilità *f*, espansibilità *f*.

rozszlochać się darsi a singhiozzare.

rozsznurować dislacciare.

roztoczyć ródere; spargere, spiegare.

roztajać dighiacciare, dimoiare, struggersi.

roztopić fondero, struggere; ~ się liquefarsi.

roztragać stracciare; arruffare;

-gnienie *n* distrazione *f*; **-gniony** distratto, disattento.

roztrarty frito, triturato.

rozterka *f* dissidio *m*, disunione *f*.

roztesknić się divenire bramoso.

roztluc rómpero pestando.

roztok *m* completa agelazione *f* della neve.

roztrabić strombazzare.

roztracić rómpero urtando.

roztratować calpestare.

roztropny accorto, prudente, avveduto.

roztropność *f* prudenza *f*.

roztrwonić sciupare, sperperare, scialacquare.

roztrząsać spargere scuotendo; *fig.* esaminare.

roztrze-pać fracassare, disfare battendo; **-pany** sventato, spensierato, farfallino; **-paniec** *m* volubile, distratto *m*.

roz-tworzyć diluire; allungare (il vino); **-twór** *m* soluzione *f*.

roztyć się divenir grasso.

- ROZUM** *m* intelletto, senso *m*; -ny intelligente, ragionevole; -ować ragionare, argomentare; -owanie *n* ragionamento *m*; -mieć inténdere, compréndere, capire.
- ROZWAGA** *f* riflessione, considerazione *f*.
- ROZWA-LIĆ** demolire, distrúggere, abbáttere; -liny *pl.* rovine, ruine *f, pl.*
- ROZ-WOLNIĆ** rallentare; purgare; -walniający purgativo.
- ROZWARTY** spalancato, aperto.
- ROZWARZYĆ** stracuoćcere.
- ROZWA-ŻAĆ** pesare, ponderare, esaminare, rifléttere, meditare; -żny circospetto; -żność *f* circospezione, considerazione *f*.
- ROZWESIELIĆ** rallegrare, ricreare; ~ się rallegrarsi
- ROZWIĄ-ZALNY** solúbile; -zanie *n* soluzione *f*; parto *m*; dissoluzione *f*; -zły scostumato, sfrenato; -złość *f* libertinaggio *m*, sfrenatezza *f*; -zać sciógliere.
- ROZWIĐNIĆ SIĘ** farsi giorno.
- ROZWIĐZENIE** *n* separazione *f*, divórzio *m*.
- ROZEWZRZEĆ** aprire.
- ROZWIERCÍĆ** forare.
- ROZWIESIĆ** sospéndere, appendere.
- ROZWIEWAĆ** dispérgere soffiando.
- ROZWIJAĆ** spiegare, svólgere; ~ się svilupparsi, svolgersi.
- ROZWIKLAĆ** strigare, sciógliere.
- ROZWIŃIĘTY** sviluppato, svolto.
- ROZWLEC** divídere strascinando.
- ROZWLEKŁY** ampio, esteso, diffuso.
- ROZWKŁÓŚĆ** *f* estensione, diffusione *f*.
- ROZ-WÓD** *m* divórzio *m*; -wodzić divídere, separare; -wodowy di divorzio; -wódka *f* divorziata *f*.
- ROZWÓJ** *m* svolgimento, sviluppo *m*.
- ROZWOLNIENIE** *n* sfrenatezza *f*; purka *f*.
- ROZ-WIEŻĆ** trasportare; -wozowy di trasporto.
- RÓZYCZKA** *f* rosetta, rosina *f*.
- ROZYNEK** *m* uva passa *f*.
- ROZZARTY** infuriato.
- ROZZARZYĆ** arroventare.
- ROZZUCHWALIĆ SIĘ** divenire caparbio.
- RTĘĆ** *f* mercurio *m*, argento vivo *m*.
- RUBASZNY** grossolano.
- RUBASZNOŚĆ** *f* grossolanità *f*.
- RUCH** *m* movimento, moto *m*.
- RUCHAWKA** *f* milizia territoriale *f*.
- RUCH-LIWO** móbile; -liwość *f* mobilità, disinvoltura *f*; -omy móbile, ágile, disinvolto; -omości *pl.* beni mobili *m, pl.*
- RUCZAJ** *m* ruscello *m*.
- RUDA** *f* minerale *m*; -wy rossigno, rossiccio.
- RUDEL** *m* timone *m* d'una nave, remo *m*.
- RUDY** rossiccio; rude włosy capelli rossi *m, pl.*
- RUFA** *f* poppa *f*.
- RUGOWAĆ** inquisire; scacciare, allontanare.
- RUINA** *f* rovina *f*.
- RUJNOWAĆ** rovinare, distrúggere.
- RUM** *m* macérie *f, pl.*; rum *m, inv.*
- RUMAK** *m* destriere *m*.
- RUMIANEK** *m* camomilla *m*.
- RUMIA-NOŚĆ** *f* rossezza *f*; -ny vermiglio, rosso acceso.
- RUMIE-NIĆ SIĘ** divenire rosso; -niec *m* rossore *m*.
- RUMOWISKO** *n* múčchio *m* di macérie.
- RUNAĆ** precipitare, rovinare.
- RUNO** *n* tosone *m*.
- RUPIECIE** *pl.* robaccia *f*, vecchie masserizie *f, pl.*
- RUPTURA** *f* rottura *f*.
- RURA** *f* canna *f*, condotto *m*.
- RURKA** *f* cannelletta *f*.
- RURKOWATY** *a* cannello.
- RUSIN** *m* Ruteno *m*.
- RUSZYĆ** toccare, muóvere.
- RUSZAJ!** avanti! via; fuori!
- RUSZENIE** *n* moto *m*; pospolite ~ leva *f* in massa.

russnikarz *m* armaiuolo *m*.
ruszt *m* gratella *f*.
rusztowanie *n* palco *m*; patibolo *m*.
rwać cavare, strappare, cògliere.
ryba *f* pesce *m*.
ryb-y łowić pescare; -**nik** *m* pesciera; -**acki** di pescatore; -**actwo** *n* pesca *f*; -**ak** *m* pescatore *m*, pescivendolo *m*.
ryć vangare, razzolare, scavare, grufolare; incidere.
rycerski cavalleresco.
rycerstwo *n* cavalleria *f*.
rycerz *m* cavaliere *f*.
rych-łość *f* prontezza, velocità *f*; -**ło** presto, tosto, subito.
rycina *f* intáglio *m*, incisione *f*.
ryczalt *m* usura *f*.
rycząć mugghiare, ruggire.
rydel *m* vanga *f*.
rydwan *m* còcchio, carro *m*.
rydz *m* fungo *m* di pino.
rygiel *m* chiavistello *m*. [etello.
ryglować chiudere col chiavirygować rigare; legare alla rustica.
ryj *m* grifo, grugno *m* del porco; -**ek** *m* grugnetto *m*; -**kowaty** a guisa di grugnetto.
ryk *m* mugghio, ruggito *m*.
rylec *m* stile *m*.
rym *m* rima *f*.
ryma-rz *m* coreggiaio *m*; -**rstwo** *n* mestiere *m* di coreggiaio.
rymo twórca *m* rimatore, versificatore; -**wać** rimare, verseggiare.
rynek *m* piazza *f* del mercato.
rynna *f* gronda, doccia *f*.
rynszok *m* smaltitio *m*.
rys *m* tratto *m* di penna, di matita; schizzo, abbozzo *m*, screpolatura *f*.
rysy twarzy lineamenti *m*, *pl*.
rys *m* lince *f*.
rysa *f* screpolatura *f*.
rysik *m* stile *m*.
ryso-pis *m* ritratto *m* in iscritto di una persona; -**wać** disegnare;

-**wnik** *m* disegnatore *m*; -**wać** się incominciare a screpolare (un muro).
rysunek *m* disegno *m*.
rysunkowy di disegno.
Ryszard *m* Riccardo *m*.
ryto-wać incidere; -**wnictwo** *n* l' arte *f* dell' incisore; -**wnik** *m* incisore *m*.
ryż *m* riso *m*.
ryzafrisma *f*; brìglia *f*; órdinc *m*
ryż-osć *f* color rosso *m*; -**y** rosso come il fuoco.
ryzyko *n* rischio, risico *m*; -**wny** rischioso.
rzący nitrento.
rząd *m* governo *m*; fila *f*; -**ca** *m* amministratore, governatore; -**ek** *m* linea (di stampa) *f*.
rząd-kiraro, rado, liquido; -**kość** *f* rarità *f*.
rząd-ny economico; -**dowy** governativo; -**dzić** governare.
rzec dire.
rzyć nitrire. [dara.
rzechot *m* gracidio *m*; -**ać** gracierzecz *f* cosa *f*.
rzczałka *f* fiumicello *m*.
rzecznik *m* procuratore, avvocato *m*.
rzczo-ny detto; -**wnik** *m* sostantivo *m*.
rzczo-ny *f* repubblica *f*.
rzczywi-ście realmente, infatti, -**stość** *f* realtà *f*.
rzednieć divenire più rado.
rzędowy della fila.
rzeka *f* fiume *m*.
rzekomo si dice che...
rzemie-ń *m* coreggia *m*; -**ny** di coreggia.
rzemieś-niczy di artigiano; -**nik** *m* artigiano *m*.
rzemiosło *n* mestiere *m*.
rzemyk *m* cordicella (di cuoio) *f*.
żenie *n* nitrito *m*.
rzepa *f* rapa *f*.
rzepoła *m* misero musicante *m*.
rzepolić grattare il violino.
rzęsa *f* ciglio *m*.

rześi-stość *f* abbondanza, densità *f*; -sty denso, folto, numeroso.
 rzesza *f* turba, moltitudine *f* di popolo.
 rzeszotarz *m* stacciató *m*.
 rzeszoto *n* staccio *m* di libro.
 rzetel-ny onesto, leale, probó; -ność *f* onestà, lealtà, probità *f*.
 rzew-ność *f* commozione *f*, tenerezza *f*; -ny commosso; flé-bile; -nie plakać piàngere amaramente.
 rzeź *f* carneficina *f*, macello *m*.
 rze-ząć trugidare, tagliare; -żączka *f* ritenzione *f* d'orina, stranguria *f*; -zak *m* squartatóio *m*; -zaniec *m* circonciso; eunuco *m*.
 rzeź-ba *f* scultura, *f*; -biarski di scultura, scultório; -biarstwo *n* scultura *f*; -biarz *m* scultore *m*; -bić scolpire, prasmare.

rzeżymieszek *m* tagliaborse *m*, *inv.* [robustezza *f*.
 rzeż-ki robusto, arzillo; -kość *f*
 rzeż-nia *f* ammazzatóio *m*; -nictwo *n* mestiere *m* del macellaio; -nik *m* macelláio, beccáio *m*; -niezka *f* macellara.
 rzeż-wość brio *m*, allegria *f*; -wy vispo, brioso, vivace.
 rznąć tagliare, segare.
 rzniecie *n* il tagliare *m*.
 rzodkiew *f* rafano *m*.
 rzodkiewka *f* radice *f*.
 rzuć gettare, buttare; ~ się precipitarsi, gettarsi.
 rzut *m* getto *m*; ~ oka sguardo *m*; -ki ágile, lesto, spedito; -kość *f* ágilità, disinvoltura *f*; -nia *f* traiettória *f*.
 rzygać ruttare, vomitare.
 Rzym *m* Roma *f*; -ianin *m* romano *m*; -ianka *f* romana *f*; -ski di Roma, romano.

S.

Sabaudya *f* Savóia *f*.
 sączyć stillare, trapelare.
 sad *m* frutteto *m*.
 sąd *m* giudizio *m*, tribunale *m*; ~dorażny tribunale *m* statario; ~powiatowy pretura *f*; ~ostateczny giudizio *m* finale; -przysięgłych corte *f* d' Assise.
 sadio *n* grasso *m*.
 sado-wić się sedersi; -wnictwo *n* pomicultura *f*; -wnik *m* frutticultore *m*.
 sądownictwo *n* potestà *f* giudisądowny giudiziário. [ziale.
 sadza *f* fuliggine *f*.
 sa-dzać mëttere, posare; -dzawka *f* vivaio *m*; -dzie plantare.
 sądzić giudicare; ~ się teneri, reputarsi, stimarsi; processare.
 sadzo-nka *f* piantone *m*; -nejaja pl. uova *f*, pl. ai tegame.

safian *m* marocchino *m*.
 sagan *m* calderuola *f*.
 sago *n* sagù *m*, *inv.*
 sak *m* sacco *m*.
 sakramentalny sacramentale.
 Sakso-nia *f* Sassónia *f*; -ńczyk *m* sassone *m* e *f*.
 sakwa *f* bisaccia *f*.
 salata *f* insalata *f*.
 salaterka *f* piatto *m* per l'insalata.
 salceson *m* saiscione *m*.
 saletra *f* salnitro *m*.
 salwa *f* scárica *f*.
 salwować salvare.
 sam-a-o solo *m*, sola *f*.
 sam-ica *f* femmina *f*; -iec *m* máschio *m*.
 samo-bójca *m* suicida *m*; -bójczy di suicida; -bójstwo *n* suicidio *m*; -chcę di sua vó-

- glia, di sua volontà; -chwalca *m* spaccone *m*, millantatore *m*; -chwałstwo *n* spacconata *f*, millanteria *f*; -dzielny indipendente; -dzielność *f* indipendenza *f*.
- samo-dzierczy autocratico; -dzierstwo *n* autocrazia *f*; -dzierzca *m* autocrate *m*; -głoska *f* vocale *f*; -gwalt *m* onanismo *m*.
- samo-lówka *f* trappola *f*; -lub *m* egoista *m*; -lubny egoistico; -pomoc *f* autodifesa *f*; -poznanie *n* conoscenza *f* di se stesso; -rodny naturale; sólido.
- samo-tnia *f* deserto *m*; -tnik *m* solitario *m*; -tnica *f* solitaria *f*; -tny solitario, solingo; -tność *f* solitudine *f*; -trzask *m* trappola *f*; -uk *m* autodidattico *m*.
- samo-władca *m* despota *m*, autocrate *m*; -władny assoluto, autocratico, despoticco; -władztwo *n* autocrazia *f*; -wola *f* arbitrio *m*; -wolny arbitrario; -zwaniec *m* uomo *m* che prende un nome d'altrui, impostore *m*.
- Samson *m* Sansone *m*.
- sandały *pl.* sandali *m*, *pl.*; sandał *m* sandalo *m*.
- sangwiniczny sanguigno.
- sanki *pl.* slitta *f*.
- sauna *f* slittata *f*.
- sapać sbuffare, ansare.
- saper *m* zappatore *m*.
- sardoniczny sardonico.
- sarkać na kogo, na co mormorare, brontolare, lagnarsi di una cosa.
- sarkastyczny schernevole.
- sar-na *f* capriola *f*; kozioł (samiec) capriolo *m*; -nię *n* caprioleto *m*; -nina *f* carne *f* di capriolo. [vicino.
- sasiad *m* vicino *m*; -ować esser sasie-dni vicino; -dztwo *n* vicinato *m*, vicinanza *f*.
- sażeń *m* fesa *f*; sażeń drzewa catasta *f*.
- sażniowy, sażnisty sperticato; spilungone.
- schadzać, schodzić andare in giù, scendere, andare abbasso; ~ się trovarsi con qu.; incontrarsi.
- schadzka *f* convegno *m*.
- scheda-*f* parte *f* d'una eredità.
- schlud-ny pulito, netto; -ność *f* pulizia *f*. [grare.
- schnać seccare, inaridire; dimaschód *m* scalino *m*, gradino *m*, scala *f*.
- schody *pl.* scala *f*.
- schorza-ły consumato, logoro dalla malattia; -łość *f* salute *f* malfirma.
- schować custodire, nascondere, celare; ~ się nascondersi, celarsi.
- schowanie *n* nascondiglio *m*.
- schro-nić się rifugiarsi; -nienie *n* rifugio *m*.
- schudnąć dimagrire.
- schwytać cogliere, pigliare, catturare, acchiappare.
- schy-lic się chinarsi, inchinarsi; -lek *m* declino *m*, declinamento *m*.
- schytrzeć divenire furbo.
- ściągnąć, ściągnąć contrarre, riunire, concentrare, restringere; ~ się ristringersi.
- ściana *f* parete *f*.
- ścięcie *n* decapitazione *f*.
- ścieg *m* punto *m*, colpo *m* (del cuto).
- ścięgno *n* tendine *m*.
- ściek *m* scolo *m*; -ać scolare, scorrere.
- ściemnieć farsi buio.
- ścieńczyć divenir più sottile.
- ścienny di parete, di muro.
- ścierać pulire, asciugare; ~ się z kim leticare, litigare.
- ścierka *f* strofinaccio *m*, cencio *m*.
- ścier-ń *f* stoppia *f*; -nisko *n* scécia *f*.
- ścierpieć soffrire, patire, sopportare.

ścierpnać intormentire, intorpidire, intirizzire.

ścierwo *n* carogna *f*.

ścieśnić strettire, restringere.

ściety tagliato, abbattuto; decapitato; troncato.

ścieżka *f* sentiero *m*, vióttolo *m*.

ścigać seguire, inseguire, perseguitare.

ścinać tagliare, abbattere; decapitare.

ściskać stringere, premere; ścisnąć się abbracciarsi.

ścisłość *f* esattezza *f*, puntualità *f*.

ścisły stretto, fitto; intimo, rigoroso.

scyzoryk *m* temperino *m*.

secina *f* centinaio *m*.

sedz-ia *m* giudice *m*; ~ polubowny árbitro *m*; -jowski del giudizio.

sedziwość *f* vecchiáia *f*.

sedziwy véchio, venerábile.

sejm *m* dieta *f*; -ikować discútere, deliberare nella dieta; -owy della dieta.

sek *m* nóccchio *m*, nodo *m*.

sekaty, sekowaty nodoso, nocchiuto, nocchioso.

sekatura *f* tormento *m*, piaga *f*.

sekciar-ski settáριο; -stwo *n* spirito *m* di setta.

sekciarz *m* settario *m*.

sekować tormentare.

sekret *m* segreto *m*; -arstwo *n* carica *f* di segretáριο; -arz *m* segretario *m*.

seksta *f* prima *f* ginnasiale o prima *f* tecnica.

seksualny sessuale.

sekta *f* setta *f*.

Sekwana *f* Senna *f*.

seler *m* sédano *m*.

sen *m* sonno *m*; sogno *m*.

senes *m* sena *f*.

sen-nik *m* libro *m* dei sogni; -ność *f* sonnolenza *f*; -ny sonnolento.

sens *m* senso *m*.

sensat *m* uomo sensato *m*; -ka *f* donna assennata *f*.

sęp *m* avvoltóio *m*.

sępić się oscurare, abbuaiarsi.

ser *m* cácio *m*, formággio *m*.

seraj *m* serrággio *m*.

Serb *m* Serbo *m*.

ser-ce *n* cuore *m*; ~ dzwonn battággio *m*; -cowaty cuoriforme; -cowy del cuore, di cuore.

serdecz-ny cordiale; -ność *f* cordialità *f*.

serdelka *f* salsociotto *m*.

serduszko *n* cuoricino *m*.

serek *m* formaggino, cacino *m*.

ser-nik *m* caciaiuolo *m*, cascina *f*; -owaty cacioso.

serwancka *f* vetrina *f*.

serwatka *f* siero *m* (di latte).

serweta *f* tovagliolo *m*, salvietta *f*.

serwis *m* servizio *m*.

set-ka *f* centinaio *m*; -nia *f* compagnia *f* di cento uomini;

-nik *m* capo di cent'uomini, capitano *m*; -ny centesimo.

siać seminare.

siadać sedersi, prénder posto, accomodarsi.

siąkać soffiarsi il naso.

siano *n* fieno *m*.

siar-czany sulfúreo; -czysty sulfúreo; fozoso, d'animo caldo;

-ka *f* zolfo *m*, solfo *m*; -kować zolfare; -kowy di zolfo.

siąść sedersi, accomodarsi.

siat-ka *f* rete *f*, reticella *f*; -kowany reticolato; -kówka *f* rétina *f*.

sidlic irretire, téndere lacci.

sidło *n* láccio *m*.

sieć *f* rete *f*.

siecz-ka *f* pagliericcio *m*; -karnia *f* falcione *m*.

siedlic się stabilirsi.

siedlisko *n* sede *f*, abitazione *f*, dimora *f*.

siedm sette; -dziesiąt settanta; -dziesięcioletni settuagenáριο *m*.

siedmiogniowy settimo.
Siedmiogród Transilvania *f.*
siedmio-kał *m* ettagono *m*; -ka-
 tny *ettangolare*; -lecie *n* setten-
 nio *m*; -letni *settennale*; -mie-
 sięczny *di sette mesi*; -ro *sette*
 pezzi; -zgłoskowy *settesillabo*.
siedm-kroć sette volte; -naście
 diciassette; -set *settecento*.
sie-dzenie *n* il sedere, lo star
 seduto; -dziba *f* sede *f*, abita-
 zione *f*, dimora *f*; -dzieć *sedere*.
sięgnąć stēder la mano, arri-
 vare *a*; bastare, pōrgere.
siejba *f* sementa *f*.
siek-ać bāttere, spaccare, tagliuz-
 zare; -acz *m* coltellaccia *m*;
 -anina *f* carne *f* bafuta, ma-
 collo *m*; -anka *f* carne *f* battuta.
siekiera *f* ąscia *f*, scure *f*.
sielan-ka *f* idillio *m*; -kopisarz
m poeta idilliaco *m*.
sielski *campestre*.
siemię *n* linseme *m*.
sień *f* vestibolo *m*, átrio *m*.
siennik *m* pagliericcio *m*.
siepacz *m* sbirro *m*.
sierść *f* pelo *m*.
sier-dzić się *arrabbiarsi*, *esser in*
cōllera, *adirarsi*; -dzisty *adi-*
rato.
siermīga *f* blusa *f*, camicie *m*
*di campagna*lo.
sieroctwo *n* orfanezza *f*.
sierota *m i f* órfano *m*, orfana *f*.
sierp *m* falce *f*; -ień *m* agosto *m*.
siew *m* sementa *f*; -ca *m* se-
 minatore *m*; -nik *m* seminatrice
f.
sikać *schizzare*.
sikawka *f* pompa *f*.
sikora *f* cinciallegra *f*.
sila *f* forza *f*, vigore *m*, potenza
f, potestà *f*; ~ żywotna *vi-*
gore m.
sil-ić *forzare*, *costringere*; -ność
f forza *f*; -ny *forte*.
sinawy *livido*, *lividastro*.
siność *f* lividezza *f*, lividore *m*,
 lividume *m*.

siný *livido*.
siodłać *sellare*.
siod-ło *n* sella *f*; -larz *m* sellaio *m*.
siódmy *settimo*.
sióło *n* villaggio *m*.
sio-stra *f* sorella *f*; ~ *rodzona*
*sorella naturale**f*; ~ *przyrodnia*
f sorellastra *f*; -strzenica *f* ni-
 pote *f*; -strzeniec *m* nipote *m*.
sito *n* stáccio *m*; -wie *n* giunco *m*.
siwawy *canuto*.
siwek *m*, **siwy koń** *m* cavallo
m bianco.
siwieć *divenir canuto*, *grígio*;
incanutire.
siwizna *f* canizie *f*.
siwy *canuto*, *grígio*.
skąd *di dove*, *donde*; -kolwiek
di che, *di qualsivōglia*, *di dove*
si voglia.
skoczyć, **skakać** *saltare*.
skała *f* róccia *f*, scōglio *m*, rupe *f*.
skalać *insudiciare*.
skalisty *roccioso*.
ska-lka *f* pietra *f* focaia; **skalka**
na oku leucoma *m*; -lny *di pietra*,
di sasso, *sassoso*, *pietroso*.
skamie-niałość *f* pietrificazione
f; -nieć *pietrificare*.
ską-pić *avareggiare*; -piec *m* avaro
m; -pstwo *n* avarizia *f*; -py
avaro.
skar-ać *punire*; -anie *n* puni-
 zione *f*.
skarb *m* tesoro *m*; -ić *sobie* *gua-*
dagnarsi, *acquistarsi*; -iec *m* te-
 soreria *f*; -niczka *f*, **skarbonka**
f salvadanáio *m*; -nik *m* te-
 soriere *m*; -owość *f* huanze *f*,
pl.; -owy *finanziario*, *fiscale*,
di tesoro.
skarga *f* querela *f*, lagnanza *f*.
lamento m.
skarpetka *f* calzerotto *m*.
skar-żyć się *lagnarsi*; que-
 relare; -życiel *m* querelante *m*.
skaza *f* macchia *f*.
skazać *condannare*.
ska-zić *macchiare*; *guastare*; *di-*
sonorare; -zitelny *corrutibile*.

- skazówka** *f* lancetta *f* (d' orologio); avvertimento *m*, cenno *m*.
skiba *f* zolla *f*.
ski-nać far cenno; -nienie *n* cenno *m*.
skład *m* composto *m*, composizione *f*; deposito *m*; ~ apostolski simbolo *m* degli Apostoli, credo *m*; ~ ciała corporatura *f*.
składać, złożyć mettere insieme, comporre; ~ co piegare (la biancheria); składać ręce giungere la mani; ~ się consistere; ~ się na co contribuire.
składacz *m* compositore *m*.
składalny piegabile, montabile; -alność *f* piegabilità *f*; -ka *f* raccolta *f*, collezione *f*, colletta *f*; -kować contribuire; -kowy della colletta; -nia *f* sintassi *f*; -nik *m* elemento *m*; -ność *f* agilità *f*, abilità *f*, accordo *m*; -ny ábile, ágile, proporzionale.
skłaniać mentire.
skłaniać się inclinare.
skleić incollare.
sklep *m* bottega *f*; -ić inarcare, fabbricare a volta; -ienie *n* inarcamento *m*, volta *f*; -ik *m* bottegaia *f*; -ikarz *m* mercantucolo *m*.
skłon-ność *f* inclinazione *f*, affezione *f*; -ny inclinato.
skłopotany tristo, inquieto.
skne-ra *m* spilorcio *m*; -rstwo *n* taccagneria *f*, spilorceria *f*.
skocz-ek *m* saltatore *m*, funambolo *m*; -ny salterello, salterécio.
skok *m* salto *m*; -iem a spron battuto.
skomleć guaire, gémere.
skon *m* morte *f*; -ać spirare.
skoń-czenie *n* compimento *m*; -czyć finire.
skopowina *f* carne *f* del castrato.
skopać scavare, vangare.
skóra *f* pelle *f*, cuoio *m*.
skór-ka *f* pellicola *f*; -nik *m* coiaio *m*, conciatore *m*; -ny di pelle, di cuoio.
skoro appena.
skorowidz *m* indice *m* delle matérie.
skoru-pa *f* gúscio *m*, cóccio *m*, crosta *f*; -piak *m* crostáceo *m*; -pieć coprirsi di crosta.
sko-ry lesto; -rość *f* lestezza *f*.
skórzany di cuoio, di pelle.
skosić segare.
skośny obliquo.
skostnieć intirizzare, agghiacciare, intormentire.
skosztować assaggiare.
skówka *f* puntale *m*, bandelle *f*, *pl*.
skowronek *m* allódola *f*.
skowyczeć guaire, gémere.
skracać scorciare.
skradać się entrare furtivamente, andar (scorrer) lentamente.
skra-jać tagliare; -jny estremo, último.
skrapiać spruzzare, annaffiare.
skrawek *m* ritáglio *m*.
skrećić attorcigliare, voltare.
skreślić cancellare.
skreć *m* curvatura *f*.
skro-bać grattare, raschiare; -baczka *f* raschiatóio *m*.
skrócenie *n* abbreviazione *f*.
skro-fuliczny scrofoloso; -fuły *pl*. scrofolo *f*.
skrom *m* grasso *m* della lepre; -ny modesto, sémplíce; -ność *f* modéstia *f*, sémplícità *f*.
skroń *f* témpia *f*.
skrucha *f* pentimento *m*.
skrupić triturare, macinare.
skru-szeć infrollire; szony pentito; -szyć sminuzzare, sbriciolare.
skrwawić insaguinare.
skryć nascondere.
skrycie *n* nascondiglio *m*.
skrycie secréto.
skrypt *m* scrittura *f*.
skrytka *f* nascondiglio *m*.

skryto-bójstwo *n* as:assínio *m*;
 -płciowy crittogamo.
 skryty *s*:creto; astuto, pérfido,
 skrze-czeń gracchiare; stridere;
 squittire; -czek *m* criceto *m*.
 skrzek *m* żabi il gradicare delle
 rane.
 skrzele *pl* branchie *f*, *pl*.
 skrzep *m* cruore *m*; -łość *f* co-
 lamento *m*; -ły coagulato; -nąć
 coagularsi.
 skrzęt-ny assíduo, alacre; -ność
f assiduità *f*.
 skrzy-dełko *n* aletta *f*; -dlaty
 alaty; -dło *n* ala *f*.
 skrzynia *f* cassa *f*.
 skrzyz *m* equisetum *m*; -ce *pl* vio-
 lino *m*; -ek *m* violinista *m*; -nąć
 scricchiolare, stridere, cigolare.
 skubać pelare.
 skuć się ubriacarsi.
 skupić accumulare; ~ się riu-
 nirsi, adunarsi; -ienie *n* rac-
 coglimento *m*, devozione *f*.
 skupować ammassare compran-
 do.
 skurczyć się contrarre, restrin-
 gere, restringersi.
 sku-teczny efficace; -teczność *f*
 efficaciá *f*; -tek *m* effetto *m*,
 azione *f*; -tkować fare effetto.
 skwapli-wość *f* fretta *f*, sollecit-
 tudine, premura *f*; -wy fretto-
 loso, precipitoso, sollécito.
 skwa-r *m* calore *m*, caldo *m*,
 caldura *f*; -rek *m* pezzo *m*
 di lardo fritto; -rny afoso, co-
 cente.
 śla-bnąć indebolire, inievolire;
 -biuchny débole, fiacco; -bość
f debolezza *f*, fiacchezza, debi-
 lità *f*; -bować esser malaticcio;
 -bowity malaticcio, infermic-
 cio; -by débole; indisposto.
 ślać mandare; fare il letto. [*m*
 ślad *m* traccia *f*, orma *f*, vestigio
 ślamazarny adagiato, lento.
 ślazk *m* Silesia *f*.
 śla-wa *f* glória *f*, fama *f*; -wić
 elogiare, vantare; -wny célebre.

ślaz *m* ibisco *m*, malva *f*.
 Ślązak *m* Silesiano *m*.
 ślęczyć almanaccare.
 ślęczenie *n* almanacchio *m*.
 śledź *m* aringa *f*.
 śledzić esaminare, ricercare, au-
 dare in traccia.
 śledziona *f* milza *f*.
 śledztwo *n* istruttoria *f*, ricerca
f, esame *m*.
 śle-pota *f* cecità *f*; -py cieco;
 -pnać cominciare a divenir cieco.
 ślicz-ny bello, grazioso, leggia-
 dro, verzoso; -ność *f* leggia-
 dría *f*, vaghezza *f*.
 śli-makowy di lumaca; -mak *m*
 chiócciola *f*, lumaca *f*; -ma-
 kowaty a chiocciola, spirale.
 ślina *f* saliva *f*.
 ślinić salivare.
 śliwa *f* susina *f*, prugna *f*; ~
 (drzewo) susino *m*.
 śliwowica *f* acquavite *f* di susine.
 śliz-gać się sdrucciare; śliz-gać
 się na łyżwach pattinare;
 -gawka *f* pattinaggio *m*; -kość
f sdrucciolo *m*; -ki sdrucchiole-
 vole.
 słód *m* malto *m*.
 słod-kawy dolciastro; -kość *f*
 dolcezza *f*; -owy di malto
 sło-dzić addolcire; -dziutki mel-
 lifiuo.
 słoik *m* vaso *m* di vetro.
 sło-ma *f* paglia *f*; -miany di
 paglia; -mka *f* festuca *f*; bec-
 caccia *f*.
 słoń *m* elefante *m*.
 słonawy salmastro.
 słonce *n* sole *m*.
 słonecznik *m* girasole *m*.
 słoneczny soleggiato.
 słonina *f* lardo *m*.
 słoniowy di elefante.
 słony salato.
 słoność *f* salacità *f*.
 słota *f* tempo *m* piovoso.
 słotny piovoso.
 Słowianin *m* Slavo *m*.
 słowiański slavo.

słowiczy dell'usignuolo.
słowik *m* usignuolo *m*.
słow-niczek *m* piccolo vocabolario *m*; -nie letterale; -nik *m* dizionario *m*, lessico *m*.
słow-ność *f* uomo *m* di parola; -ny letterale, verbale.
słowo *n* parola *f*; ~ **posiłkowe** verbo *m* ausiliare.
ślub *m* voto *m*, sposalizio *m*; -ny coniugale, legittimo; -ować promettere (solennemente), far voto.
sluch *m* udito *m*; -ać udire, sentire, ascoltare; -acz uditore *m*; -awka *f* stetoscopio *m*.
śluga *m* servitore *m*, servo *m*.
ślugiwać aver servito più padroni.
śłup *m* colonna *f*, pilastro *m*; -ek *m* colonnetta *f*; -ieć irrigidire, intirizzare, essere rigido.
ślu-sarnia *f* officina *f* del magnano; -sarstwo *n* mestiere *m* del magnano; -sarz *m* magnano *m*.
śluszość *f* equità *f*.
śluszný giusto.
śluz *m* mucco *m*; -owy viscoso, mucoso.
śluz-a *f* cateratta *f*.
ślu-żać-a *f* serva *f*; -żący *m* servo *m*; -żalstwo *n* servitù *f*; -żalczy servile; -żalec *m* servo *m*.
śluz-ba *f* servizio *m*; -bisty zelante; -bowy di servizio.
śluzeb-nica *f* serva *f*; -nictwo *n* servitù *f*; -nik *m* obbligato a servire.
śluzyc servire; fare del bene.
śluchać: co ~ ? cosa si dice?, che nuove abbiamo?
ślynać esser celebre.
ślłynny celebre.
ślysz! ascolta!; -alny udibile; -enie *n* udito *m*. [stosità *f*.
smacz-ny saporito; -ność *f* gustare frustare, flagellare.
smag-ly svelto, slanciato; -łość *f* sveltezza *f*.

smak *m* gusto *m*; -osz *m* bon-gustáio *m*; -ować assaggiare, piacere; -owitość *f* buon gusto *m*, gustosità *f*; -owny di buon gusto.
smalec *m* strutto *m*.
smark *m* móccio *m*; -ać smoccolare; soffiare; -acz *m* ranello *m*; monello *m*.
smaro-wać ungere; -widło *n* unto *m* (sudiciume *m*); -wny unto; -wóz *m* untore *m*.
smazyć stufare, friggere.
smętność *f* bruno *m*, lutto *m*; -ny triste.
śmiać się ridere.
śmia-łek *m* temerário *m*; -łość *f* arditezza *f*; -ly ardito.
śmieć ardere, osare.
śmiech *m* riso *m*.
śmie-cić insudiciare; -cie *pl.* spazzatura *f*.
śmierć *f* morte *f*.
śmierdzieć puzzare.
śmier-dnąć divenir puzzolente; -dziuch *m* puzzone *m*.
śmiertel-nik *m* mortale *m*; -ność *f* mortalità *f*; -ny mortale.
śmie-szek *m* burlone *m*; -szny ridicolo; -szność *f* ridicolaggine *f*; -szyć far ridere, muovere al riso.
śmie-tana *f* panna *f*, crema *f*; -tankowy di crema.
śmi-gać percuotere, vibrare, brandire; -gownica *f* colubrina *f*.
smoczek *m*, u owadów succhiatóio *m*.
smok *m* drago *m*.
smoła *f* pece *f*, catrame *m*.
smród *m* puzza *f*.
smrodzić puzzare, infettare l'aria.
smucić affliggere.
smuga *f* striscia *f*.
smuk-ly svelto; -łość *f* sveltezza *f*.
smutek *m* tristezza *f*, afflizione *f*.
smycz *f* muta *f*; guinzaglio *m*; -ek *m* archetto *m*, arco *m*;

- kowy instrument strumento
m ad arco.
- śnia-dać far colazione; -danie n
colazione f.
- śniadawy, śniady bruno, bru-
notto.
- śnieć się sognare.
- śnieć f ruggine f.
- śniedź f verderame m.
- śnieg m neve f; ~ pada névica;
-owy nevoso.
- śnie-życza f nevischio m; -żyć
nevicare; -zysty nevoso.
- snop m covoue m.
- snować, snuć filare.
- sny-cernia f studio m di intaglio;
-cerski di intaglio; -cerz m
intagliatore m.
- sobek m egoista m.
- sobol m zibellino m.
- sobór m concilio m.
- sobo-ta f sábito m; -tni di sa-
bato..
- soczew-ica f lenticchia f; -ka
f lente f.
- soczys-ty sugoso; -tość f sugo-
sità f.
- sodowa woda f acqua f di soda.
- soda f sofà m, inv.; diváno m.
- sojusz m alleanza f.
- sok m sugo m.
- sokół m falco m, falcone m.
- sól f sale m; ~ warzelna salina f.
- solanka f acqua f salsa.
- solarz m salinatore m.
- solen-ność f solennità f; -ny
solenne.
- solić salare.
- solidarność f solidarietà f.
- soliter m ténia f.
- solniczka f saliera f.
- sond-a f sonda f; -ować son-
dare; scandagliare.
- sopel m ghiacciuolo m.
- sortować assortire.
- sos m salsa f.
- sosna f pinastro m, pino m co-
mune.
- sosnowy di pino.
- sowa f civetta f.
- sowi-ty abbondante; -tość f ab-
bondanza f.
- spać dormire.
- spacer m passeggiata f.
- spaczyć się imbarcarsi.
- spad m pendio m; -ać cadere,
cascare; -ek m pendio m; ere-
dità f.
- spadko-bierca m erede m; -wy
ereditario.
- spadziśty rápido.
- spadziśtość f pendenza f.
- spajać, spojć congiungere.
- spalić bruciare.
- spaleniźna f puzzo m di bruciato.
- spamiętać accórgersi; ritenere a
mente.
- spano-szały altezzoso; -szyć się
insuperbirsi.
- sparaliżować paralizzare.
- sparzelina f scottatura f.
- sparzyć scottare, bruciare.
- spasać pascolare.
- spasły grasso.
- spazm m crampo m; -atyczny
convulsivo.
- specy-al m leccornia f; -alista
m specialista m; -alność f
specialità f; -alny speciale;
-ficzny específico; -fik m spe-
cifico m; -fikować specificare.
- spedycya f spedizione f.
- spedytor m spedizioniere m.
- spędzać, spędzić cacciare, stra-
pazzare; pas-sare.
- speł-na pieno; -niać się cóm-
piere, riempire.
- spełznać andare a voto, andare
in fumo.
- spętać incatenare.
- śpiączka f sonnolenza f.
- śpichlerz m granáio m.
- spiczasty appuntato.
- spieniężać convertire in denari.
- spierać się z kim disputare.
- spiesz-ność f fretta f; -ny fret-
toloso; -yć affrettarsi, affrettare.
- śpiew m canto m; -ać cantare;
-ak m cantore m; -aczka f
cantatrice f, cantante m e f;

-ka *f* canzonetta *f*; -nik *m* canzoniere *m*; -ny melódico.
 spijać bere pieni. bicchieri; spijać się ubriacarsi spesso.
 spinać annodare; ~ się inalberarsi.
 spinka *f* fibbia *f*, fermaglio *m*.
 spioch *m* dormiente *m*.
 spiralny spirale.
 spirytus *m* spirito *m*.
 spis *m* elenco *m*; -ek *m* congiura *f*; -kować congiurare; -kować się congiurato *m*; -ywać registrare; ~ się, spisać się distinguersi.
 spiz *m* bronzo *m*; -owy di bronzo, bronzeo.
 spizarnia *f* dispensa *f*.
 spłacać pagare, dare un acconto.
 splamić macchiare, sporcare.
 splaszczyc, splaszczac schiacciare; fare piatto, piano.
 spłata *f* pagamento *m*.
 spłatać imbrogliare.
 spłatać intrecchiare.
 spłatać figla fare un brutto tiro, un dispetto.
 spław *m* navigazione *f* fluviale; -ny navigabile; -ność *f* navigabilità *f*.
 spleś-niałość *f* muffa *f*; -niały muffato; -nieć ammuffire.
 spłonąć bruciar del tutto.
 spłot *m* tréccia *f*. [dire.
 spło-wiały sbiadito; -wieć sbia-splukać, splukiwać sciacquare, lavare.
 spłuwac sputare.
 spłuwaczka *f* sputacchiera *f*.
 spływ *m* scolo *m*, confluente *m*; -ac scolare, confluire.
 spocić się esser tutto grondante di sudore.
 spoczynek *m* riposo *m*, -wać riposare.
 spód *m* fondo *m*; od spodu di sotto.
 spodlić się avvilitarsi, rendersi vile.
 spod-ni di sotto, inferiore; -nica *f* sottana *f*; -nie *pl.* calzoni *m, pl.*

spodziewać się sperare, aver speranza.
 spoglądać guardare.
 spoić ubbriacare, inebbriare.
 spoi-stość *f* coesione *f*; -sty coerente, compatto; -wo *n* cemento *m*.
 spojenie *n* commessura *f*, giuntura *f*.
 spoj-nia *f* coerenza *f*; -nik *m* congiunzione *f*; -ność *f* coesione *f*, coerenza *f*.
 spojówka *f* congiuntiva *f*.
 spojrzanie *n* sguardo *m*.
 spo-kój *m* pace *f*, quiete *f*; -kojność *f* calma *f*.
 spokrewniac się, spokrewnić się imparentarsi.
 spół-biesiadnik *m* invitato *m*; -brat *m* confratello *m*; -cierpienie *n* dolore *m* comune; -czesny contemporáneo; -czucie *n* simpatia *f*, compassione *f*; -czynnik *m* coefficiente *m*; -dłużnik *m* debitore *m*; -działac cooperare; -działanie *n* cooperazione *f*; -dziedzio *n* coerede *m*.
 spółe-czeństwo *n* società *f*; -czność *f* società *f*; -czny sociale.
 spółem insieme.
 spół-głoska *f* consonante *f*; -ka *f* socio, compagno *m*; -mieszkaniec *m* coinquilino *m*.
 spół-nictwo *n* partecipazione *f*; -nik *m* partécipe *m*, sócio *m*, compagno *m*; -ny comune; -ność *f* comunittà *f*.
 spół-obwiniony corréo *m*; -obywatel *m* concittadino *m*; -pracownik *m* collaboratore *m*; -środkowy concéntrico.
 spół-stołownik *m* commensale *m*; -towarzysz *m* compagno *m*; -uczeń *m* condiscipolo *m*.
 spół-winny cómplice; -właściciel *m* comproprietário *m*; -zawodnik *m* concorrente *m*.
 spowielec ridursi in cénere.

spór *m* lite *f*, dísputa *f*, contro-
 vèrsia *f*.
 sporny controverso, disputabile.
 spory grandicello.
 sporzą-dzać *preparare*; *conciare*,
riparare; -dzenie *n* *riparazione*
f, *ristabilimento m*.
 spo-sób *m* modo *m*, maniera *f*;
 -sobić *preparare*, *disporre*; -so-
 bność *f* occasione *f*; -sobny
 opportuno, appropriato.
 spostrzegać *percepire*, *scórgere*.
 spostrze-dz się *accorgersi*; -ga-
 woczy *penetrante*; -żenie *n* *per-
 cezione f*, *osservazione f*.
 spotnieć *sudare*.
 spotrzebować *consumare*.
 spotwarzyć *calunniare*.
 spotkać *incontrare*.
 spo-wiadać się *confessarsi*; -wie-
 dnik *m* *confessore m*; -wiedz
f *confessione f*.
 spowinowacić *imparentarsi*.
 spowodować *cagionare*.
 spowszechnieć *divenir comune*.
 spojierać *guardare*.
 spóźnić się *venire tardi*, *far tardi*.
 spóźnienie *n* *ritardo m*.
 spożytkować *aprofittarsi di*,
sfruttare.
 spo-żyć *consumare*; -żywanie
n *consumazione f*.
 spraco-wać się *stancarsi col trop-
 po lavoro*; -wany *affaticato*,
spragniony assetato. [*stanco*].
 sprawa *f* *affare m*, *cosa f*, *causa*
f; -ca *m* *causa f*.
 spraw-dzić *verificare*, *avverare*;
 -dzenie *n* *verificazione f*.
 sprawić *effettuare*, *fare*, *eseguire*.
 sprawiedli-wość *f* *giustizia f*;
 -wy *giusto*, *équo*, *leale*.
 sprawa *f* *faccenda f*.
 spraw-ność *f* *destrezza f*, *abilità*
f; -ny *destro*, *ábile*; -ować się
condursi, *portarsi*, *governarsi*,
comportarsi; -owanie *n* *l' eser-
 cizio m d' una cárica*.
 spráwo-zdanie *n* *relazione f*;
 -zdawca *m* *relatore m*.

sprawunek *m* *acquisto m*.
 spręży-na *f* *molla f*; -stość *f*
elasticità f, *energia f*, *vigore*
m, *iorza f*; -sty *elastico*; *enér-
 gico*, *pieno di fermezza*, *forza f*.
 spróch-niały *márcio*, *intarlato*;
 -niałość *f* *putrefazione f*; *intar-
 lamento m*; -nieć *intarlare*, *pu-
 trefarsi*, *imputridire*.
 spro-śnica *f* *donna f* *disonesta*;
 -śnik *m* *uomo m* *impudico*;
 -śny *osceno*, *disonesto*; -śność
f *oscenità f*.
 sprostać *esser ábile*, *atto a di-
 fendersi contro alcuno*, *poter*
star *contro ad alcuno*.
 sprostować *rettificare*, *aggiusta-
 re*, *racconciare*.
 sproszkować *polverizzare*.
 sprowadzać *condurre*, *far venire*;
produrre, *cagionare*, *portare*.
 spryt *m* *spirito m*, *sagacità f*;
 -ny *spiritoso*, *sagace*, *arguto*.
 sprzączka *f* *fibbia f*.
 sprząg *m* *muta f* *di cavalli*.
 sprzątać, sprzątnąć *levare*, *tó-
 gliere*.
 sprze-ciwić się *opporsi*, *contra-
 riaré*, *ostare*; -czać się *litigare*,
disputare, *altercare*; -czka *f*
conflitto m, *dísputa f*, *lite f*;
 -czność *f* *contra(d) dizione f*,
contrastó m; -czny *contra(d) di-
 tório*.
 sprzęt *m* *arnese m*, *arredo m*,
corredo m.
 sprzy-jać *voler bene*, *esser pro-
 pizio ad uno*; -janie *n* *favore*
m, *benevolenza f*.
 sprzymie-rzać *collegare*, *unire*;
 -rzenie *n* *lega f*, *alleanza f*,
patto m; -rzeniec *m* *alleato m*,
collegato m.
 sprzysiądz *congiurare*, *congiu-
 rarsi* *contro alcuno*.
 sprzysiężenie *n* *congiura f*, *con-
 giuramento m*.
 spuchnąć *enfiare*, *gonfiare*.
 spuścizna *f* *eredità f*. [*qua.*]
 spust *m* *scolo n*, *scárico m* *d'ac-*

spusto-szały devastato; -szec de-solare, distrúguere, devastare; -szenie *n* devastazione *f*, desolazione *f*.

spuszczac calare, mandar giù, abbassare.

spychac spingere abbasso, precipitare dall'alto in basso.

spyszniec insuperbire. [gento. srebr-o *n* argento *m*; -ny d'arsreb-rzyc argentare; -rzysty argentino, argéteo.

średni médio, mezzo, mediocre; -ca *f* diámetro *m*; -k *m* punto *m* e virgola *f*.

śród in mezzo di, nel mezzo di, nel centro.

śro-da *f* mercoledì *m*, *inv.*; -dek *m* mezzo *m*, centro; modo *m*, via *f*; -dkowy centrale, médio.

śródziemny mediterráneo.

sro-gi crudo, crudele, feroce; -gość *f* crudeltà *f*, rigore *m*, asprezza *f*; -kacizna *f* screeziatura *f*, brizzolatura *f*; -kacz *m* animale *m* pezzato; -katy pezzato.

srom *m* pudore *m*, órgani sessuali *m*, *pl*.

sromota *f* vergogna *f*, disonore *m*, obbróbrío *m*.

sromotny vergognoso, obbrobrioso.

srożyć się incrudelire, infierire.

śru-ba *f* vite *f*; -bować serrare, chiúdere colla vite; -bsztak *m* morsa *f*.

srut *m* migliarola *f*; -ować macinare grossamente, tagliare a pezzi.

ssać succhiare, succiare, sugare, poppare

ssaący poppante, succhiante.

ssawce *pl* mammiferi *m*, *pl*.

stać stare; ~ na czym stare, consistere, star su, mantenersi.

stacya *f* staz one *f*.

staczac voltolare, rotolare; stoczyc bitwę commettere una battaglia, appiccare la zuffa; ~ się cader giù rotoloni.

stać di qua, quinci, quindi.

stadło *n* (małżeńskie) coppia *f*, sposi *m*, *pl*.

stad-niczny mandriale *m*; -nik *m* stallone *m*, toro *m*; -nina *f* mândria *f*; -o *n* gregge, branco *m*, gréggia *f*, mandra *f*.

stajnia *f* stalla *f*; -jenny *m* di stalla; garzone *m* di stalla.

stal *f* acciaio *m*; -oryt *m* incisione *f* in acciaio; -ówka *f* penna metallica *f*; -owy d'acciaio.

sta-łość *f* saldezza *f*, stabilità *f*, fermezza *f*; -ty sólido, fermo, fisso, stábile, durevole.

stambulka *f* pipa *f* turca. [qui. stamtąd da quel luogo, di là, di stan *m* stato *m*; ~ małżeński stato *m* matrimoniale.

stancya *f* stanza *f*, cámara *f*.

stangret *m* cocchiere *m*.

Stanisław *m* Stanisláo.

stano-wczość *f* risolutezza *f*; -wcy decisivo, definitivo;

-wić stabilire, costituire, ordinare, istituire; -wisko *n* posto *m*, posizione *f*.

Stany Zjednoczone *pl*. Stati Uniti *m*, *pl*.

stapać andare, passare; ~ po czym calcare, calpestare.

sta-rać się procurare, procacciare, cercare di, studiarsi; ~ o co procurare d'ottenere alcuna cosa.

staranie *n* cura *f*, studio *m*, diligenza *f*.

staranność *f* cura *f*, diligenza *f*, premura *f*.

staranny curante, procacciante.

starcie *n* cozzo *m*, urto *m*, conflitto *m*, fregamento *m*.

starczyć essere sufficiente, bastevole; bastare.

stargać stracciare, dilacerare, esaurire, rómpere, strappare.

stargować convenire del prezzo.

starodawny antico, vecchio.

staro-ść *f* vecchizia *f*; -świecki antico; -wina *m* povero véc-

chiom; -zakonny *m* del vecchio testamento, dell'antica legge; -żytny antico; -żytność *f* antichità *f*.
 star-szeństwo *n* anzianità *f*; -szy più vecchio, maggiore d'età.
 staruszek *m* vecchierello *m*.
 stary vecchio.
 starzeć się invecchiare.
 starzyzna *f* vecchiume *m*.
 statecz-nie serio, fervoroso; -ność *f* serietà *f*; -ny serio, serio, sostenuto, posato, quieto.
 statek *m* battello *m*, legno *m*, naviglio *m*.
 staw *m* giuntura *f*, commessura *f*, articolazione *f*.
 staw wody stagno *m*.
 stawać, stanąć arrestare, fermarsi.
 stawiać alzare, erigere, edificare, fabbricare; ~ się presentarsi, farsi vedere.
 stawka *f* messa *f*, pegno *m*.
 stębnować trapuntare, impuntire.
 stęch-lizna *f* tanfo *m*, il fetor *m* della muffa; -ły muffato, muffaticcio; -nąć pigliar di tanfo, ammuflare.
 stęk *m* gémito *m*; -anie *n* gemito *m*; -nąć gémere.
 stelmach *m* carradore *m*.
 stem-pel *m* bollo *m*, conio *m*, marco *m*, bolla *m*; -płować bollare, marcare, contrassegnare.
 step *m* landa *f*, steppa *f*.
 step *m* il passo del cavallo; -a *f* brillanteo *m*, pestone *m*.
 ste-piały ottuso, rintuzzato; -pieć rintuzzarsi, farsi ottuso, divenir rintuzzato, ottuso.
 stepować levare il lustro a un panno, dilustrare.
 ster *m* timone *m*, governo *m*.
 sterczyć spórgere.
 ster-nictwo *n* il governare il timone d'una nave; -nik *m* pilota *m*, timoniere *m*; -ować governare.

sterta *f* mólchio *m*.
 stę-żały assodato; -żeć assodarsi; -żenie *n* irrigidimento, intirizzimento, intormentimento *m*.
 stleć, tleć árdere senza levar fiamma, covare sotto le ceneri.
 stłaczać, stłoczyć calcare, calpestare, stivare.
 stłuc rómpere, infrangere.
 stłuczenie *n* rottura *f*, ammaccamento *m*, contusione *f*.
 stłumić reprímere, soffocare.
 stłusćić divenir grasso.
 sto cento *inv*.
 stoczek *m* cerino *m*.
 stożystość *f* pendio *m*.
 stodola *f* granáio *m*; capanna (per gli strami) *f*.
 stóg *m* bica *f*.
 stojący stante in piedi, stante ritto.
 stójka *f* guárdia *f*, sentinella *f*.
 stok *m* scolo *m*, declivio *m*, ci-sterna *f*.
 sto-kroć cento volte; -krótka *f* margherita *f*; -krotny cénstól *m* távola *f*. [tuplo.
 sto-larz *m* falegname *m*; -larstwo *n* l'arte *f* di falegname; -larnia *f* bottega *f* di falegname.
 sto-lec *m* beneficio *m* di corpo, evacuazione *f*; -leczek *m* sgabello *m*; -leczny capitale; -lek *m* sédia *f*; -lik *m* tavolino *m*, tavolincino *m*; -lica *f* città capitale *f*.
 stolnica *f* tagliere *m*.
 sto-lować dare il vitto; -łowanie *n* vitto *m*; -łownik *m* dozzinante *m* e *f*; -łowy di tavola.
 stonogi che ha cento piedi.
 stopa *f* pianta *f* del piede; ~ procentowa interesse.
 stopień *m* grado *m*.
 stopnio-wać graduare; variare gli aggettivi nei gradi; -wanie *n* gradazione *f*; -wo graduatamente.

storem sull'orlo.
storezyk *m* orchidea *f*.
stora *f* gelosia *f*.
stos *m* rogo *m*; mûchio *m*; ~ **pa-**
cierzowy *m* colonna verte-
 brale *f*.
stoso-wać *adattare*, *accomodare*;
 ~ się *adattare*, *conformarsi*;
 -wany *usato*, *applicato*; -wnie
 conforme, secondo; -wność *f*
 conformità *f*; -wny *corrispon-*
dente, *adeguato*, *confacente*.
sto-sunek *m* proporzione *f*, rap-
 porto *m*; relazione *f*; **suuko-**
wy relativo, proporzionale.
stowarzy-szenie *n* società *f*, as-
 sociazione, unione *f*; -zyć się
 associarsi.
stoż-ek *m* cono *m*; -kowatość
f forma *f* di cono; -kowaty
 cónico.
stracić precipitare, gettare giù.
strace-nie *n* supplicio *m*, esecu-
 zione *f*; -niec *m* condannato *m*
 all'estremo supplicio.
strach *m* spavento *m*, paura *f*;
 -ać się spaventarsi, aver paura
stracić giustiziare un reo; **pér-**
strzączek *m* gúscio *m*. [dere.
stragan *m* bottega *f*; -iarka
f bottegaia *f*.
strąk *m* baccello *m*.
strapienie *n* afflizione, tribola-
 zione *f*, affanno *m*.
stra-szak *m* spettro *m*; -szny
 terribile, spaventevole, orrendo;
 -szyć spaventare, impaurire;
 -szydło *n* folletto *m*, spaurác-
 chio, fantasma *m*.
strata *f* perdita *f*.
stra-wa *f* cibo, vitto, mangima
m; -wić digerirà; -wne *n* via-
 tico *m*; -wny digeribile;
 -wność *f* digestione *f*.
straż *f* guardia *f*; -ak *m* pom-
 piere *m*; -nica *f* corpo *m* di
 guardia; -nik *m* custode, guar-
 diano *m*.
stre-czenie *n* l'assegnare, l'im-
 piegare *m*; -czeń biuro *n* uff-

cio *m* di collocamento; -czyć
 collocare, impiegare; -czyciel
m sensale *m*.
strefa *f* zona *f*.
strej*m* sciópero *m*; -ować sció-
 perare; -ujący *m* scioperante *m*.
streścić riassumere.
strofować ammonire sgridare.
stroić się ornarsi.
stroic'el *m* accordatore *m* di
 strumenti.
strój *m* abbigliamento, costume,
 modo *m*.
stroj-ność *f* attillatezza *f*; -ny
 attillato, pulito; accordato.
stro-my scoscioso; -mość *f* sea-
 brosità, ripidezza *f*.
strona *f* lato *m*, parte *f*; página
f; regione *f*; -mi a strisciato.
 qua e là.
stronić od kogo fuggire, scan-
 sare qualcuno.
stronica *f* página *f*, facciata *f*.
stron-nictwo *n* partito *m*, fazione
f; -niczość *f* parzialità *f*; -ni-
 czy parziale; -nik *m* partigia-
 no *m*.
strop *m* travatura *f*, soppalco *m*.
stropić far perdere la traccia.
stroskany afflitto, sconcolato,
 addolorato.
stróż *m* guardiano, portiere *m*;
 anioł ~ ángelo custode *m*;
 ~ **bezpieczeństwa** guardia
f; -ować essere di guardia.
struchleń irrigidire di paura.
strudzenie *n* spossamento *m*.
strudzony affaticato, stanco,
 stracco.
struga *f* sorgente *f* d'acqua.
strugać tagliuzzare, raschiare,
 grattugiare.
strumie-ń *m* rivo, ruscello *m*;
 -niami *pl.* a torrenti.
struna *f* corda *f*.
strup *m* crosta *f*; tigna *f*; -iasty
 crostoso; tignoso; -ić się di-
 venire tignoso; -ieszalność *f*
 l'essere coperto d'escara.
strus *m* struzzo *m*.

strych *m* soláio *m*; -arstwo *n* mestiere *m* del mattonáio; -arz *m* mattonaio *m*; -ulec *m* fiammífero *m*,
 stryczek *m* corda *f*, láccio *m*.
 stryj *m* zio (paterno) *m*; -enka *f* zia *f*.
 strzał *m* tiro, sparo *m*, scárica *f*; -a *f* frécchia, saetta *f*; -kowaty saettiforme.
 strzasać scuótere.
 strzaskać fracassare.
 strzecha *f* tetto *m* di páglia.
 strzedz custodire, guardare; ~ się badare a sè, stare in guárdia.
 strzelać tirare, sparare.
 strze-lba *f* fucilè, schioppo *m*; -lec *m* cacciatore *m*; -lecki di cacciatore; -listy *fig.* ardente, férovido; -lnica *f* capanna *f* da tiro.
 strzemię *n* staffa *f*.
 strzepać far cadere battendo.
 strzępek *m* filo sfilato *m*; -piasty filaccioso; -pić się sfilacciarci.
 strzydz tosare; ~ uszami rizzare gli orecchi.
 strzy-kać schizzare, spruzzare; iniettare; -kawka *f* schizzetto *m*, siringa *f*.
 strzyżyk *m* scrícciolo *m*.
 strzyżyny *pl.* tosatura *f*.
 student *m* studente, scolaro *m*.
 stud-nia *f* pozzo *m*; -niarz *m* fontaniere *m*.
 studniowy di cento giorni.
 studywać studiare.
 studzić rinfrescare.
 studzenie *n* rinfrescamento *m*.
 studzienny di pozzo.
 stuk *m* báltito, busso *m*; -ać báltetera, bussare, picchiare.
 stula *f* stola *f*.
 stulać comprímere, chiúdere; ~ się serrarsi, chiúdersi.
 stulecie *n* secolo *m*.
 stuletni di cento anni, centenário.
 sturzeć farsi turco.

stward-pleć divenire duro, indurire; -niałość *f* indurimento *m*, durezza *f*.
 stwarzać creare.
 stwardzić confermare, convallidare.
 Stwórca *m* Creatore *m*.
 stwo-rzenie *n* creazione *f*; creatura *f*; -rzycielka *f* creatrice *f*.
 styczeń *m* gennáio *m*; -na *f* tangente *f*; -niowy di gennáio; -ność *f* contatto, rapporto *m*.
 styg-nąć raffreddarsi; -nienie *n* raffreddatura *f*.
 stykać toccare; ~ się toccarsi, essere contíguo a...; incontrarsi.
 stylizować dare forma eletta a...
 stypa *f* cena *f* che alcuni fanno dopo un funerale.
 styrać logorare.
 subjekeya *f* incomodo, disturbo *m*, seccatura *f*.
 subjekt *m* giovane *m* di negozio.
 subretka *f* cameriera *f*.
 subtel-ność *f* finezza, delicatezza, sottigliezza *f*; -ny sottile, fino, delicato.
 suchar *m* biscotto *m*.
 suchedni *pl.* le quattro tempora (i quattro tempi).
 sucho-ść *f* siccità, secchezza *f*; -tnica *f* tísica *f*; -ty *pl.* tisi *f*, *inv.*; mal *m* che non perdona; -tny tísicò, tubercoloso.
 suchutki secchissimo.
 suchy secco, asciutto.
 suchka *f* cagnolina *f*.
 sufit *m* soffitto *m*.
 suka *f* cagna *f*.
 sukienka *f* vesticciuola *f*.
 sukien-ko *n* mezzalana *f*; -nica *f* fóndaco *m*; -nictwo *n* l' arte *f* di fabbricare i panni; -nik *m* fabbricante, mercante *m* di panni; -ny di panno.
 suk-mana *f* veste *f* dei contadini polacchi; -nia *f* veste *f*; -no *n* panno *m*.

sum *m* siluro *m*.
suma *f* somma *f*; messa solenne cantata *f*; -ryczny sommario; -ryusz *m* sommario *m*.
sumie-nie *n* coscienza *f*; -nny coscienza; -nność *f* coscienza; ziosità, scrupolosità *f*.
sumka *f* piccola somma *f*.
sumować sommare, addizionare.
sunąć spingere, strascinare, tirare.
surdut *m* soprabito *m*.
suro-wica *f* siero *m*; -wicz *m* ferro greggio *m*; -wizna *f* crudezza *f*; materia prima *f*; -wy crudo, greggio, rozso; *fig.* austero, severo, rigoroso; -wość *f* crudezza; *fig.* severità *f*, rigore *m*.
surrogat *m* compenso *m*.
sus *m* salto, balzo *m*.
susel *m* topo campagnolo *m*.
susz *m* seccume *m*; -a *f* siccità, aridità, arsura *f*; -arnia *f* secatoio *m*; -yé seccare, asciugare; digiunare. [prete.
sutanna *f* sottana, veste *f* da suteren *m* sotterreno *m*.
suty sontuoso, abbondante.
suwać spingere, muovere.
suwalny mobile.
swąd *m* puzzo *m* di bruciato.
swa-r *m* contesa, disputa *f*; -rliwość *f* smánia *f* di disputare, di litigare; -rliwy litigioso; -rzyć się litigare.
swať *m* promotore *m* del matrimonio; -ać ricercare in matrimonio; chiedono in moglie per un'altro; -cy *pl.* richiesta *f*.
swawo-la *f* ruzzó, sollazzo *m*; sfrenatezza *f*; -lic ruzzare, trastullarsi; -lnik *m* cattivello, bricconcello, monello *m*.
swędzić prudere, pizzicare.
świad-czyć attestare, testimoniare; -czenie *n* testimonianza *f*; -ectwo *n* certificato *m*; -ek *m* testimonio *m*.
świado-mość *f* conoscenza, cognizione *f*; -my conscio.

świat *m* mondo *m*.
święteczny di festa, festivo.
światelko *n* lumicino *m*.
świętki Zielone *pl.* Pentecoste *f*.
światło *n* lume *m*, luce *f*; -dawca *m* illuminatore *m*; -bledne fuoco fatuo *m*; -śc *f* splendore *m*.
światły chiaro, luminoso.
świato-wicz *m* uomo *m* del gran mondo; -wy mondano.
świętynia *f* tempio *m*.
świ-der *m* succhiello *m*; -drować forare, succhiellare.
święcić santificare.
świe-ca *f* candela *f*; -cić rispiendere, rilucere; -cić się brillare.
świecidelko *n* miraggio *m*.
świec-ki mondano, secolare; -kość *f* mondanità *f*.
święcone *n* cibo benedetto *m* per la Pásqua.
świecznik *m* candelabro *m*.
świegot *m* cinguettio *m*; -ać cinguettare, cicalare; -ka *f* chiacchierona *f*; liwy chiacchierone.
świekier *m* suocero *m*.
świekra *f* suocera *f*.
świergot *m* strido *m* degli uccelli; -ać stridere; -liwy stridulo.
świerk *m* pino *m*.
świerszcz *m* grillo *m*.
świerszczeć grillare.
świerzb *m* prurito *m*; -a *f* scabbia *f*; -lic prudere, pizzicare; -owiec *m* pellicello *m*.
świet-lica *f* camera *f* dei forestieri; -lik *m* corpo luminoso *m*; lúcciola *f*; -nie glorificare; -ność *f* splendore *m*, splendidezza *f*; -ny spléndido, chiaro, illustro.
święto *n* festa *f*.
święto-bliwy pio, religioso; -bliwość *f* pietà *f*.
święto-janka *f* ribes *m*, *inv.*; -kradca *m* sacrilegio *m*; -kradztwo *n* sacrilegio *m*; -kupstwo *n* simonia *f*; -pietrze *n* óbolo *m* di S. Pietro.

- święto-śó** *f* santità *f*; -szek *m* ipócrita, bacchettone, baciapile, torcicollo *m*; -szka *f* bacchettona *f*; -wać far festa.
- święty** santo, sacro; Ojciec ~ il Papa.
- świe-żość** *f* freschezza *f*; -żo wyglądać avere un aspetto fresco; -ży fresco.
- świ-nia** *f* porco *m*; -niarz *m* norcino *m*; -nina *f* carne *f* di porco.
- świ-ńka** *f* porcellino *m*; ~ morska *f* porcellino d'India; -ński di porco, porcino; -ńtuch *m* porccone, porcaccio *m*; -ństwo *n* porcheria, sporcizia *f*.
- świst** *m* fischio *m*; -ać fischiare; -ak *m* marmotta *f*, fanfarone *m*; -awka *f* fischio (strumento) *m*; -un *m* noce vana *f*.
- świstek** *m* pezzo *m* di carta.
- świszcz** *m* marmotta *f*.
- świt** *m* alba *f*, lo spuntar *m* del giorno; -ać spuntare, cominciare a farsi giorno, albeggiare.
- swobo-da** *f* libertà *f*; -dny libero, indipendente.
- swój, swoja, swoje** suo *m*, sua *f*.
- swójski** nostrale, del paese.
- swor-a** *f* guinzaglio *m*; -ność *f* concordia *f*; -ny concorde; -ować accoppiare.
- sworzeń** *m* chiavarda *f*.
- sycić** saziare; saturare.
- syczeć, sykać, syknać** sibilare.
- sygnet** *m* anello *m* da suggellare.
- syk** *m* sibillo *m*.
- syn** *m* figlio, figliuolo *m*.
- synogarlica** *f* tortorella *f*.
- synowa** *f* nuora *f*.
- synowica** *f* nipote *f*.
- synowiec** *m* nipote *m*.
- synteza** *f* sintesi *f*, *inv*.
- sypać** versare, elargire, distribuire, spargere.
- sypia-ć** essere abituato a dormire; -lnia *f* camera *f* da letto.
- sypki** trito e sciolto.
- sysak** *m* lattante *m*.
- synt** *m*, **sytośó** *f* satollamento *m*.
- syty** sazio, satollo.
- szabas** *m* sabato *m* de' Gindéi; -ować festeggiare il sabato; -ówka *f* candela *f* che si accende il sabato dai Gindéi; -owy di sabato.
- sza-belka** *f* piccola sciábola *f*; -bla *f* sciábola *f*; -blasty che ha la forma di sciábola.
- szach** *m* re *m* di Persia; ~ mat scacco matto *m*; -y *pl*. scacchi *m*, *pl*.; grać w szachy giocare agli scacchi.
- szacher** *m* tráffico *m*.
- szach-ować** dare scacco; -ownica *f* scacchiere *m*; -owy di scacco.
- szachraj** *m* truffatore, ladrone *m*; -stwo *n* trufferia *f*, inganno *m*.
- szachrować** truffare; trafficare.
- szaco-wać** apprezzare, stimare; -wanie *n* stima *f*; -wnik *m* apprezzatore *m*; -wny stimabile, pregévole.
- szacun-ek** *m* estimazione *f*, pregio *m*; -kowy degno di stima, pregevole.
- szafa** *f* armadio *m*; ~ na książki scaffale *m*; -rka *f* dispensiera, fattoressa *f*; -rnia *f* dispensa *f*; -rstwo *n* ufficio *m* del dispensiere, governo *m* della casa; -rz *m* dispensiere *m*, maggiordomo *m*, *inv*.; -rzyć essere fattore.
- szafir** *m* zaffiro *m*; -owy di color turchino.
- szafować** amministrare, disporre di alcuna cosa.
- szafrań** *m* zafferano *m*.
- szafunek** *m* amministrazione *f*.
- szajka** *f* banda *f* di malandrini.
- szal** *m* scialle *m*.
- szal** *m* delirio *m*, furia, pazzia *f*.
- szala** *f* piatto (della bilancia) *m*.
- szalaput** *m* mattacchione *m*, testa sventata *f*.
- szalaś** *m* baracca *f*.

szal-bierski ingannévole; -bier-
stwo *n* trufferia *f*; -bierz *m*
truffatore; ingannatore *m*.
sza-leć smaniare; -lenieć *m*
uomo furioso, frenético *m*;
-lenieństwo *n* furia, demenza,
pazzia *f*; -lony furioso, furi-
bondo, matto, pazzo.
sza-lować soffittare, fasciare di
tavole; -lówka *f* tavola *f* da
pavimento; -lunek *m* fascia-
tura *f* di tavole.
szalwia *f* salvia *f*.
szame-rować guarrire, fregiare
di trine, galloni; -runek *m* fre-
gio *m*, legatura *f* di trine, gal-
loni *ecc*.
szamotoć się dibattersi, dime-
narsi; ~ z kim azzuffarsi.
szanieć *m* trincéa *f*.
szanów-ać rispettare, onorare,
riverire; -ność *f* stima *f*; -ny
stimabile, rispettabile.
szanta *f* nepitella *f*.
szara-czek *m* ábito *m* grigio;
-czkowy grigio, bigio; -k *m*
lepre grigia *f*.
szarańcza *f* cavalletta *f*.
szarawy bigiognolo.
szarfa *f* sciarpa *f*.
szar-uga *f* tempaccio *m*, tempo
orribile *m*; -ganiec *m* mascal-
zone *m*.
szaro-oki che ha gli occhi bigi;
-ść *f* bigio (colore), grigio *m*.
szar-pać lacerare, stracciare;
faro a tira tira; -panina *f* ba-
szary grigio. [*ruffa f*.
szarża *f* attacco *m*.
szarzeń divenire grigio, imbru-
nire.
szastać się scavallarsi, aggirarsi.
szata *f* veste *f*, ábito *m*.
sza-tan *m* sátana *m*; -tański sa-
tanico.
szatko-wać tagliuzzare: -wnica
f tavola *f* e coltello *m* per ta-
gliuzzare il óavolo.
szat-nia *f* guardaroba *f*; -ny *m*,
-na *f* guardaroba *m* e *f*.

szatyn *m* uomo *m* dai capelli co-
lor marrone.
szczać pisciare, orinare.
szczątek *m* avanzo, residuo,
resto *m*.
szczaw *m* acetosa *f*.
szczawa *f* acetosella *f*.
szczebel *m* piúolo *m* di scála.
szczebiot *m* chiacchiera *f*, cicala-
mento *m*; -ać chiacchierare,
ciarlare, cicalare; gorgheggiare
(gli uccelli); -ka *f* pettiógola,
chiacchierona *f*; -liwy ciar-
lone; -liwość *f* loquacità *f*,
cicalo *m*.
szcze-cina *f* sétola *f*; -cinowy
setoloso.
szczędzić risparmiare.
szcze-gół *m* particolarità *f*; -gól-
nie particolarmente; -gólnosc *f*
singularità *f*; -gólny singolare,
particolare; -gólowosc *f* par-
ticularità *f*; -gólowy partico-
lare, speciale.
szczek-anie *n* abbaiamento,
latramento *m*; -ać abbaire,
latrare.
szczek *m* strépito (di metalli),
acciotolfo *m*.
szczę-ka *f* mascella *f*, ganascia
f; -kać scricchiolare; dibát-
tere i denti.
szczekacz *m* abbaiatore, latra-
tore *m*.
szczękowy mascellare.
szczelina *f* fessura *f*.
szczel-ność *f* foltezza, fittezza *f*;
-ny fitto, folto, denso.
szcze-niak *m* giovane grosso
cane *m*; -nić się figliare (dei
cani); -nię *n* cagnolino *m*; lu-
pino *m*.
szczep *m* innesto *m*; ceppo, stf-
pite *m*, origine *f*.
szcze-pa *f* ciocco *m*; -pać spac-
care.
Szczepan *m* Stefano *m*.
szcze-pić annessare, vaccinare;
fig. propagare; -puica *f* pian-
tonaia *f*.

- szczyrb *m*, -a *f* tacca *f*; -aty intaccato (di un coltello), sdentato; -ić się divenire intaccato.
- szcze-rość *f* sincerità, schiettezza, franchezza *f*; -rozłoty di oro puro; -ry puro, schietto, sincero.
- szczyrzyć zęby mostrare i denti.
- szczę-ście riuscire; -ście *n* fortuna, felicità *f*.
- szczęśli-wiec *m* fortunato *m*; -wość *f* felicità, beatitudine *f*; -wy fortunato, felice, beato.
- szczętu: do ~ totalmente.
- szczodro-bliwy generoso, liberale, largo *f* -bliwość *f* generosità, munificenza *f*.
- szczodro largamente, liberamente.
- szczo-teczka *f* spazzolina *f*; ~ do zębów spazzolino *m* da denti; -tka *f* spazzola *f*; -tkarz *m* spazzolaio *m*.
- szczuć dar la caccia, aizzare.
- szczudło *n* trampolo *m*, gamba *f* di legno.
- szczupak *m* luccio *m*.
- szczu-pleć divenire sottile, dimagrire; -płość *f* sottigliezza *f*; -pły sottile, magro, gracile.
- szczur *m* topo *m*.
- szczwa-ć v. szczuć; -ny inseguito (da' cani); *fig.* astuto; ~ to lis volpone *m*; -cz *m* bracciere, aizzatore *m*. [vantarsi.]
- szczyć się recarsi ad onore, szczygieł *m* cardellino *m*.
- szczyzny *pl.* orina, piscia *f*.
- szczy-pać pizzicottare, dare un pizzicotto; -pawka *f* forbicina *f*; -pce *pl.* mollette *f*, *pl.*; -piorek *m* cipollina *f*; -pta *f* presa *f*, pizzicotto *m*.
- szczyt *m* cima *f*; -ny sublime, elevato, nobile; -ność *f* sublimità, elevatezza *f*.
- szef *m* capo *m*.
- szeląg *m* scellino (moneta) *m*.
- szele-ście mormoreggiare, stormire, sfrusciare, scrosciare;
- st *m* il sussurrare (delle foglie), lo sfrusco (delle vesti) *m*.
- szelki *pl.* bretelle *f*, *pl.*
- szel-ma *m* briccone, birbone, mariuolo *m*; -mostwo *n* briconata *f*; -mować gridare, oltraggiare; dare del ladro.
- szem-rać mormorare; brontolare; -ranie *n* mormorazione *f*; brontolio *m*.
- szepłenić essere bleso.
- szept *m*, -anie *n* sussurro *m*; -ać sussurrare.
- szereg *m* fila, riga *f*; -ować mettere in fila; -owiec *m* semplice soldato *m*.
- szer mierka *f* scherma *f*; -mierz *m* schermitore *m*; -mować tirare di scherma.
- szero-ki largo; -kość *f* larghezza *f*.
- szerszeń *m* calabrone *m*.
- szertz, w szertz in largo.
- szrzyć allargare, distendere, propagare.
- sześć sei; -dziesiąt sessanta.
- szę-ścian *m* cubo *m*; -ścienny cubico.
- szęście-boczny che ha sei lati; -godzinny di sei ore; -krotny sèstuplo; -letni di sei anni; -miesięczny di sei mesi; -nogi che ha sei piedi; -ro sei (pezzi).
- szęść-kroć sei volte; -set szesnaście sedici. [cento.]
- szesnastoletni di sedici anni.
- szew *m* cucitura *f*; -c *m* calzolaio *m*; -czyk *m* giovane praticante calzolaio *m*; -stwo *n* mestiere *m* di calzolaio.
- szkalować oltraggiare, svillaneggiare.
- szkapa *f* cavallaccio *m*, brenna *f*.
- szkaplerz *m* scapolare *m*.
- szkara-da *f* atrocità, turpitudine *f*; -dny orribile, brutto, lido; -dziec deturpare, vituperare; -dzieństwo *n* orribilità *f*.
- szkarłat *m* scarlatto (colore) *m*, porpora.

- szkarpetka *f* calzerotto *m*, calzini *m*, *pl.*
 szkatuła *f* cassetta *f.*
 szkielec *m* schéletro *m.*
 szkielko *n* vetro *m.*
 szkła-neczka *f* bicchierino *m*;
 -nka *f* bicchiere *m*; -rezyk *m*
 giovane praticante vetraio *m*;
 -rnia *f* vetreria *f*; -rstwo *n*
 mestiere *m* del vetraio; -rz *m*
 vetraio *m.*
 szklić się vetrificarsi; rispléndere
 come il vetro.
 szklisty vetraio, vetroso.
 szkło *n* vetro *m.*
 Szkocya *f* Scozia *f.*
 szkoda *f* danno *m*, pérdita *f.*
 szkoda! peccato! che danno!
 szkoda-dliwy dannoso, nocivo; -dli-
 wość *f* qualità nociva *f* di
 una cosa; -dnik *m* nocivo *m*;
 -dny dannoso, nocivo, pernicio-
 sioso; -dować provare, soffrire,
 patire, avere danno; -dzić nuó-
 cere, far danno, recare del male.
 szkoła *f* scuola *f*; ~ przemy-
 słowa scuola industriale *f*; ~
 wydziałowa scuola comunale
f.
 szko-larski pedantesco; -larstwo
n pedanteria *f*; -larz *m* pedante
m; -lnictwo *n* istruzione pú-
 blica *f*; -lny di scuola, scolastico.
 szkopol *m* scógljo *m.*
 skorbut *m* scorbuto *m.*
 szlach-cianka *f* (donna) nóbile
f; -cie *m* (uomo) nobile *m*;
 -ectwo *n* nobiltà (titolo) *f*;
 -etność *f* nobiltà, elevatezza,
 magnanimità *f*; -etny nobile,
 magnanimo, generoso, grande;
 -ta *f* la nobiltà *f*, i nobili *m*, *pl.*
 szlaczek *m* gallone *m.*
 szlak *m* strada, orma, trácchia *f.*
 szlam *m* fango *m*, poltiglia *f*;
 -ować lavare, purgare dal fango.
 szlifa *f* spallino *m.*
 szlifierz *m* arrotino *m.*
 szlifować arrotare.
 szlochacé singhiozzare.
 szmaciany di cenci, di stracci.
 szmat *m* céncio, brano *m*; -a *f*
 straccio, brandello *m.*
 szmele *m* smalto *m*; -arz *m* smal-
 tista *m*; fonditore *m.*
 szmer *m* rumore *m.*
 szmergiel *m* smeriglio *m.*
 szmuk-lerski di passamano; -ler-
 stwo *n* arte *f* del passamano;
 -lerz *m* passamano *m.*
 szuur *m* fune, corda *f*; -ek *m*
 cordicina, cordicella *f*, legác-
 ciolo *m*; -ować allacciare;
 -ówka *f* busto *m.*
 szop *m* procione *m*; -y *pl.* pelliccia
f di procione.
 szopa *f* tettoia *f.*
 szorować strofinare, stropicciare.
 szorst-ki aspro, rúvido, rigido,
 ráuco; -kość *f* ruvidezza, roz-
 zezza, rancédine *f.*
 szory *pl.* linimenti *m*, *pl.*
 szós-tak *m* moneta *f* d'argento
 antica; -tka *f* sei (numero), tiro
m a sei; -ty sesto.
 szpaczkować ciarlare come uno
 stornello.
 szpada *f* spada *f.*
 szpagat *m* spago *m.*
 szpak *m* stornello *m*; -owaty
 macchiato grigio.
 szpaler *m* spalliera *f.*
 szpara *f* fessura *f.*
 szparag *m* sparagio *m*; -arnia *f*
 sparagiata *f.*
 szpargał *m* scartafaccio *m*; stro-
 finaccio *m.*
 szpecić far brutto, macchiare.
 szperacé frugare, rifrustare.
 szperacz *m* frugatore *m.*
 szperanina *f* frugamento *m*, ri-
 frusta, ricerca *f.*
 szperka *f* lardo *m.*
 szpetnieć divenire brutto, farsi
 brutto.
 szpetny brutto; láido.
 szpetność *f* bruttezza; laidezza *f.*
 szpi-c *m* cane lupo *m*; punta *f*;
 -czasty appuntato; -czastość
f, *fig.* mordacità *f.*

- szpiechlerz *m* granaio, magazzino *m*.
- szpieg *m* spia *f*, spione *m*; -ostwo *n* spionaggio *m*; -ować spiare, far la spia.
- szpik *m* midollo *m*; -ować lardellare; -ulec *m* lardatoio *m*.
- szpilka *f* spillo *m*.
- szpilkow-y di spillo; drzewo~
-e albero conifero *m*.
- szpinak *m* spinace *m*.
- szpital *m* ospedale *m*.
- szpona *f* artiglio *m*.
- szprotka *f* sardina affumicata *f*.
- szprycha *f* razzo *m*.
- szpant *m* cocchiere *m*, zaffo *m*; -ować zaffare.
- szram *m* a *f* scalfittura, cicatrice *f*, sfrégio *m*.
- szron *m* brina *f*.
- sztab *m* stato maggiore *m*.
- sztaba *f* bastone, verga, spranztachel *m* stecconato *m*. [ga *f*.
sztafirować atillare, ornare.
- sztaluga *f* cavalletto *m*.
- sztabdar *m* stendardo *m*, bandiera *f*.
- sztokfisz *m* stoccafisso *m*.
- sztorc *m* caduta *f*.
- sztuciec *m* carabina *f*, scoppietto *m*; posata *f*; astúccio *m*.
- sztucz-ka *f* pezzetto *m*; -ny artificiale, artefatto.
- sztuca *f* pezzo *m*; arte *f*; -terya *f* lavoro *m* di stucco; -tor *m* stuccatore *m*.
- sztukmistrz *m* artefice *m*.
- sztukować rappezzare, risarcire, rattappare.
- sztur-chać urtare; -chaniec *m* urto *m*, spinta *f*.
- szturm *m* assalto *m*; -ować dare l'assalto, assalire.
- sztych *m* puntura *f*, colpo *m*; incisione *f*; -ować intagliare al bulino, incidere.
- sztyft *m* perno *m*; matita *f*; -ować formare; fondare.
- sztygar *m* capo minatore *m*.
- sztylet *m* stiletto *m*.
- sztylpa *f* stivali *m*, *pl.* a ginocchielli; polsuo *m* della camicia; rivolta *f* alle maniche degli abiti.
- sztyw-nieć divenire rigido, intirizzare; -ność *f* rigidità *f*.
- szuba *f* pelliccia *f*.
- szubie-nica *f* patibolo *m*, forca *f*; -nieznik *m* scampatorche *m*, *inv.* avanzo *m* di forca.
- szubraw-iec *m* mascalzone, straccione *m*; -stwo *n* canagliume *m*, ciurmaglia *f*.
- szuf-la *f* pala *f*; -lować lavorare con la pala.
- szuflada *f* cassetino *m*, cassetta *f*.
- szuja *m* v. szubrawiec.
- szukać cercare.
- szuler *m* giuocatore *m* di azzardo; -nia *f* bisca *f*; -ować darsi al giuoco passionatamente.
- szum *m* rombo *m*, mugghio *m*; -ieć frémere, mugghiare, rumoreggiare; -ność *f* ampollosità *f*; -ny ampolloso, superbo; -ować spumeggiare, schiumare.
- szupina *f* scaglia *f*, gúscio *m*.
- szur-gać muóvere con rumore; -got *m* rumore, baccano, strépito *m*; donna sciatta *f*.
- szus *m* capriccio *m*, idéa *f*.
- szuwaks *m* ceretta *f* per le scarpe.
- szuwar *m* calamo aromatico *m*.
- szwaczka *f* cucitrice *f*.
- szwadron *m* squadrone *m*.
- szwa-gier *m* cognato *m*; -growa *f* cognata *f*.
- szwajca *f* lima *f*.
- szwajcar *m* portiere *m*.
- Szwajcarya *f* Svizzera *f*.
- szwalnia *f* bottega *f* del sarto.
- szwank *m* danno *m*; -ować patire, sóffrire.
- szwargot *m* cicalécio *m*; -ać cicalare, parlare in gergo.
- Szwecya *f* Svécia *f*.
- szyb *m* pozzo *m*.
- szyba *f* vetro *m* della finestra.
- szyb-ki veloce, rápido, lesto; -kość *f* velocità, rapidità *f*;

-kobieg *m* corridore *m*; **-konogi** veloce (di gambe).

szyć cucire.

szych *m* orpello *m*.

szydełko *n* piccola lésina *f*.

szyder-ca *m* beffatore, dileggiatore, schernitore, canzonatore, derisore *m*; **-czy** beffardo, derisorio; **-stwo** *n* beffe *f*, *pl.* derisione *f*, scherno *m*.

szydło *n* lésina *f*, punteruolo *m*.

szydzić *z* kogo farsi beffe di alcuno, beffeggiare, schernire.

szyja *f* collo *m*.

szyjka *f* collo (di una bottiglia) *m*; collicino *m*.

szyk *m* ordine *m*; **-ować** ordinare, assettare, collocare in or-

dine; **-owny** ábile, grazioso, elegante.

szyłkret *m* guscio *m* di tartaruga; **szyna** *f* rotaia *f*.

szynk *m* méscita, taverna *f*.

szynka *f* presciutto *m*.

szynk-ować véndere a minuto acquavite, birra; **-arstwo** *n* mestiere *m* del tavernaio; **-arz** *m* bettoliere, tavernaio *m*; **-ownia** *f* béttoła *f*; banco *m* della béttoła.

szyper *m* mozzo *m*.

szypulka *f* gambo, picciuolo *m*; mánico *m*.

szyszak *m* elmo *m*.

szyszka *f* strobilo *m*, zaffo, tappo *m*; **~jodłowa** *f* pina *f*.

T.

taba-czarz *m* tabaccone *m*; **-czka** *f* tabacco *m* da naso; **-czkowy** color tabacco; **-kiera** *f* tabacchiera *f*.

tabli-ca *f* lavagna *f*; **-czka** *f* tavoletta *f*.

tabor *m* accampamento *m*.

taboret *m* sgabello *m*.

tabun *m* mandra *f* di cavalli.

taca *f* vassóio *m*.

tacz-ąc voltolare, rotolare; **~ się** barcollare; **-ki** *pl.* carretto *m*.

Tadeusz *m* Taddéo *m*.

tafla *f* távola *f*; lastra *f* di vetro.

ta-ić nascóndere, celare; **-jemnica** *f* segreto *m*; **-jemniczóść** *f* l'esser misterioso *m*; **jemny** segreto, nascosto, occulto.

ta-janie *n* sgelazione *f*; **-jeć** egelare; **śnieg, lód taje** strúggersi la neve.

tajstra *f* záino *m*.

tak sí, così, in questo modo; **-i** tale, cotale *m* e *f*; **jaki** taki così così, mediocre; **taki** *jaki* tale quale; **tak rok** un anno fa.

takiż altrettanto, símile affatto.

tak-sa *f* tassa *f*; **-sator** *m* tassatore *m*; **-sować** tassare.

takt *m* battuta *f*; **-yezny** delicato.

talerz *m* piatto *m*; **-yk** *m* piattino *m*.

talia *f* carte *f*, *pl.* da giuocó.

tam là, colà, costà; **-tędy** per di là, per quel luogo; **-ten** quegli, quello; **-że** nello stesso luogo.

tam-a *f* árgine *m*; **-ować** fermare, impedire.

Tamiza *f* Tamigi *m*.

tan *m* tany *pl.* ballo *m*; **-cerz** *m* ballerino *m*; **-cerka** *f* ballerina *f*; **-cmistrz** *m* maestro *m* di ballo; **-iec** *m* ballo *m*.

tańcować ballare, danzare.

tand-ciarz *m* rigattiere *m*; **-ciar-ka** *f* rigattiera *f*; **-ta** *f* bottega *f* di rigattiere.

ta-nio a buon mercato, a buon prezzo; **-niość** *f* buon mercato.

tapezan *m* pancaccio *m*.

tapicer *m* tappeziere *m*.

taraban *m* tamburo grande *m*.

taran *m* ariete, montone *m*.
 taras *m* terrapieno *m*; -ować sbarrare.
 tar-ciea *f* asse *f*, távola *f*; -cie *n* fregamento *m*.
 tarcza *f* scudo *m*.
 targ *m* mercato *m*; -ować mercantare; -owica *f* piazza *f* del mercato; -owy *di* mercato.
 tar-gać, -gnąć trascinare, strappare; ~ się na kogo assalire qualcuno.
 tarka *f* grattugia *f*.
 tarło *n* fregola *f*. [naio *m*.
 tar-ń *f* prugnolo *m*; -nina *f* prutark *m* molino *m* da segar legna.
 taryfa *f* tariffa *f*.
 tarzać voltolare.
 tasak *m* coltella *f* corta o larga.
 tasie-meczka *f* legacciolino *m*; -miec *m* tenia *f*, -mka *f* legacciolo *m*.
 taśma *f* legatura *f*.
 tasować far le carte, mescolare le carte.
 tata, tato, tatuś *m* papà *m*, *inv*.
 tatarak *m* cálamò aromatico *m*.
 tatar-czany saraceno; -ka *f* gran-turco *m*.
 tehawica *f* trachéa *f*.
 tehnąć respirare.
 technienie *n* respirazione *f*, álito, fiato *m*.
 tehórz *m* púzzola *f*; codardo, vigliacco *m*; -liwość *f* paura *f*, pusillanimità *f*; -liwy pauroso, pusillanime; -ostwo *n* viltà, codardia *f*; -owaty pusillanime; -yé essere vile, codardo.
 teatr *m* teatro *m*; -alność *f* teatralità *f*; -alny teatrale; -zyk *m* teatrino *m*.
 techniczny tecnico. [*f* iride *f*.
 tę-cza *f* arcobaleno *m*; -czówka tędy di qua, di qui, per di qua. tedy dunque, perciò, allora
 tę-gi sodo, duro, fermo, forte; -gość *f* forza, durezza, fermezza *f*; ~ zimy il rigore dell' inverno.

tego-czesny presente (tempo); -roczny *di* quest' anno.
 teka *f* cartella *f*.
 tekst *m* testo *m*.
 tektura *f* cartone *m*.
 telegraf *m* telégrafo *m*; -iczny telegrafico; -ować telegrafare.
 telegram *m* telegramma *m*.
 telefon *m* teléfono *m*; -ować telefonare; -iczny telefónico.
 temblak *m* cinturino *m*.
 temperament *m* temperamento *m*; -rować pióro temperare la penna.
 ten, ta, to questo *m*, questa *f*.
 tenor *m* voce *f* di tenore; -zysta *m* tenore *m*.
 tenuta *f* affitto, livello *m*; -ryusz *m* affittaiuolo *m*. [lógico.
 teolog *m* teólogo *m*; -iczny teoretyczny teoretico.
 tę-pić réndere ottuso; -pieć divenire ottuso; -pość *f* ottusità *f*, ebetismo *m*; -py ottuso.
 tera-z ora, adesso; -źniejszy presente, attuale; -źniejszość *f* presenza *f*.
 termin *m* término *m*; -ować terminare; -owanie *n* noviziato *m*.
 termometr *m* termómetro *m*.
 teś-ć *m* súcero *m*; -ciowa *f* suocera *f*.
 tesk-nota *f* bramosia *f*, ardente desiderio *m*; -ny affannoso, angoscioso; -nić desiderare ardentemente, strúggersi di desiderio.
 tę-tę *m* calpestio *m*; -tnić calpestare, pestare; -tnica *f* artéria *f*; -tno *n* polso *m*.
 tetry-czność *f* tetricità, ipocondria *f*; -k *m* ipocondrico *m*.
 też anche, pure, eziandío, altresí.
 tę-żec *m* tétano *m*; -żeć divenire sodo, assodarsi; -żyzna *f* so-dezza, durezza *f*.
 tka-ć cacciare, ficcar dentro; téssere; -ctwo *n* mestiere *m* del tessitore; -cz *m* tessitore *m*; -nina *f* tessitura *f*; -nka *f* tessuto *m*.

tkli-wió toccare, muóvere (sentimenti); -wość *f* tenerezza, sensibilità *f*; -wy ténero, sensibile.
tykać toccare.

tkwić ficcare.

tle-ć ardere senza fiamma, covare sotto la cénere; -nie *n* ossigeno *m*.

tło *n* fondo *m*.

tło-czek *m* pestatóio *m*; -cznia *f* tórchio *m*; -czyć *prémere*, comprimere, pigiare, calcare; ~ się affollarsi, far calca; -k *m* folla *f*; mazza *f*.

tłómacz *m* traduttore, interprete *m*; -enie *n* traduzione *f*, interpretazione *f*; -yétradurre, interpretare, spiegare; ~ się espiemersi, spiegarşi; scusarsi.

tłu-c fracassare, percuótere, báttere; ~ się vagabondare; -czek *m* pestatóio *m*.

tłum *m* folla, turba, calca, moltitudine *f*; -ny *numeroso*; -ić soffocare, reprimere, rintuzzare.

tłumo-czek *m*, -k *m* fúscio *m*.

tłu-ścić úngere, imbrattar di grasso; -ścić *ingrassare*, impinguare; -ścioch *m* grassone, grassoccio *m*; -sty *grasso*, pingue; -stość *f* grassezza, pinguedine *f*; -szcz *m* grassume, grasso *m*.

tłuszcza *f* volgo, popolo *m*, turba *f*.

toast *m* brindisi, *m*, *inv*.

tobolek *m* bagúglio *m*.

toczyć rotolare, voltolare.

tok *m* corso, andamento *m*; -arka *f* móglie *f* del tornitore; -arnia *f* bottega *f* del tornitore; tórnio *m*; -arstwo *n* arte *f* del tornitore; -arz *m* tornitore *m*.

tokować appararsi, accoppiarsi.
tolerancya *f* tolleranza *f*; -rować tollerare.

tom *m* tomo, volume *m*; -ik *m* volumetto *m*.

ton *m* tueno; suono *m*.

toń *f* profondità *f*, abisso *m*.

tonać profundare, immergersi.

to-pić immergere, affondare; fón-dere; ~ się annegarsi, affogarsi; -pielec *m* affogato *m*; -pliwość *f* fusibilità *f*; -pliwý fondibile.

topola *f* pioppo *m*.

topór *m* scure, accetta *f*.

tor *m* careggiata *f*, binário *m*; -ować fare strada.

torba *f* saccoccia *f*; ~ myśliwska *carniera* *f*.

torf *m* torba *f*; -owy *torboso*.

tort *m* torta *f*.

towar *m* merce, mercanzia *f*.

towa-rzystwo *n* società, compagnia *f*, consórzio *m*; -rzysz *m* sócio, compagno *m*; -rzyszyci *accompagnare*; ~ się associarsi.

tożsamość *f* identità *f*, *inv*.

tra-ba *f* tromba *f*; probóscide *f*; *fig.* babbéo *m*; -bić *strombet-tare*; -bka *f* corno *m*.

tra-cać toccare (i bicchieri per brindare); -cić *ezem* sapere di qualche cosa.

tracić pérdere.

tracz *m* segatore *m* di legna; segeria *f*.

trać *m* lebbra *f*.

traf *m* caso *m*, sorte *f*; -iać, -iść trovare, incontrare; dar nel segno; -ność *f* esattezza *f*; -ny giusto, esatto; -iść się accadere, avvenire.

tragarz *m* facchino *m*.

tra-giczność *f* caráttere trágico *m*; -giczny *tragico*.

trakt *m* strada maestra *f*.

trak-tować trattare, ospitare; -tyernik *m* trattore *m*; -tyernia *f* trattoria *f*.

traktat *m* trattato *m*, conven-tram *m* trave *m* e *f*. [*zione* *f*.

tran *m* ólio *m* di balena.

transport *m* trasporto *m*; -ować trasportare.

trapić tormentare, angustiare, affliggere, accorare; ~ się accorarsi.

tratować calpestare, conculcare.
tratwa *f* záttera *f*, fódero *m*.
tra-wa *f* erba *f*; -wiasty erboso;
 -wić digerire; -wienie *n* di-
 gestione *f*; -wka *f* orbetta *f*;
 -wnik *m* prato *m*.
trębacz *m* trombettiere *m*.
trędowa-cieć divenire lebbroso;
 -ty lebbroso.
triel *m* trillò, gorgheggio *m*.
tren *m* elegia fúnebre *f*.
trepka *f* zóccolo *m*.
trés-ć *m* essenza *f*, contenuto *m*;
 -ciwość *f* essenzialità *f*; -iwy
 essenziale.
trés-ować addestrare; -uz*a* *f*
 addestramento *m*.
tro-cha, -szka, -szeczka un po-
 chino, un bocconcino.
trociczka *f* pastiglia *f* da ab-
 bruciare.
trocinny *pl* segatura *f*.
tro-czyć allacciare; -ki *pl* cor-
 dicella *f*.
tro-ić triplicare; -istość *f* tri-
 plicità *f*; ~ Boga trinità di
 Dio; -isty tríplice; -jak *m* tri-
 gemino *n*. -jaki di tre spécie;
 -jako triplo, in tre modi; -je
 tre pezzi.
trójbarwny tricolore.
Trójca *f* Trinità *f*.
trój-dzielny tripartito; -grawia-
 sty triangolare; -ka *f* il nu-
 mero tre; -ką *m* triangolo *m*;
 -nasób tre volte più, tre cotanti.
trop *m* traccia *f*; -ić futare,
 andare in traccia.
tro-ska *f* cura *f*, pensiero *m*,
 sollecitudine *f*; -skliwość *f*
 accuratezza *f*; -skliwy accu-
 rato, premuroso, sollecito;
 -szczyć się preoccuparsi; prov-
 vedere.
tru-ć avvelenare; -ciciel *m* av-
 velenatore *m*; -cicielka *f* av-
 velenatrice *f*; -cizna *f* veleno
m; -jacy velenoso.
truchleć tremare di paura, ri-
 mescolarsi.

trucht *m* trotto *m*.
trud *m* fatica, pena *f*, disagio *m*;
 -nię occupare; ~ się ezem oc-
 cuparsi; -ność *f* difficoltà *f*;
 -ny difficile, malagévole; -no
 difficilmente, a mala pena, a
 stento; -zić molestare, affati-
 truffa *f* tartufo *m*. [care.
truuna *f* cassa mortuária *f*.
trunek *m* bevanda *f*.
trup *m* cadávere *m*; -ieć irri-
 dire come un cadavere; -iar-
 nia *f* stauza mortuaria *f*.
trusia *m* consiglio *m*; pauroso *m*.
truskawka *f* frágola *f* di giar-
 dino.
truteń fuco *m*; *fig.* scioccone *m*.
trwa-ć durare; -iósć *f* durabi-
 lità *f*, stabilità *f*; -ly durévole,
 stábile, permanente.
trwo-ga *f* spavento, terrore *m*;
 -żliwość *f* pusillanimità *f*;
 -żliwy pusillánime, pauroso;
 -żyć consternare, spaventare;
 ~ się allarmarsi, sbigottirsi.
tryb *m* modo *m*, maniera *f*.
trybularz *m* turíbolo *m*.
trybunał *m* tribunale *m*.
tryk *m* ariete *m*. [scaturire.
tryskać schizzare, zampillare,
tryumf *m* trionfo *m*; -alny trion-
 fale; -ować trionfare.
trząść scuotere; ~ się tremare.
trzask *m* detonazione *f*, scóp-
 pio *m*.
trzasnąć, trzaskać scoppiettare,
 scrochiare, strapifare.
trzaska *f* segatura *f*.
trzi-na *f* canna *f*; -nka *f* can-
 nuccia *f*.
trzeba bisogna, fa d'uopo.
trzebić svéllere, dissodare.
trzeć fregare, strofinare; ~ się
 andare in fregola.
trzechsetny trecentesimo.
trzeci terzo.
trzeć, trzy tre.
trze-pać báttere per spolverare;
 -paczka *f* bacchetta *f* per bát-
 tere i panni.

- trzepotać** battere le ali.
trze-sawica *f* palude *f*; -sienie *n* scossa *f*, scuotimento *m*; ~ ziemi terremoto *m*.
trzeszcze-ć crepitare, scricchiolare; -nie *n* crepito *m*.
trzewi-czek *m* scarpina *f*; -k *m* scarpa *f*.
trzew-ny intestinale; -o *n* intestino *m*; -ia *pl.* viscere *f*, *pl.*
trzeż-wić disebriare; -wieć divenire sobrio; -wość *f* sobrietà *f*; -wy sobrio.
trzymiel *m* calabrone *m*.
trznadel *m* zigolo giallo *m*.
trzoda *f* gregge, armento *m*.
trzon *m* manico *m*; -owy ząb *m* molare (dente) *m*; -ek *m* manichino *m*, gambo *m*.
trzos *m* cintura *f* per il denaro.
trzpiot *m* cervellino, giovane sventato *m*, frasca, farfalla *f*; -owatość *f* volubilità *f*; -owaty volubile.
trzy-dniówka *f* termine *m* di tre giorni; -dzieści trenta; -dziesiątka *f* il numero trenta *m*; -dziesiętoletni trentenne; -dziesięsty trentesimo; -letni triennio; -naście tredici; -piętrowy di tre piani; -sta trecento; -strun-ny di tre corde.
trzymać tenere; ~ się kogo reggersi, tenersi a qualche cosa.
tu qui, qua, ci; ~ i owdzie qua e là.
tuba *f*, tromba *f*.
tubylec *m* indigeno *m*. [saro.
tucz-ny ingrassato; -yć ingrassare; -yć parimente, pure, qualche cosa di simile.
tu-łać się andar ramingo; łaćczy senza patria; -łaćtwo *n* vita raminga *f*; -łać *m* ramingo,
tulić stringere al cuore. [ésule *m*.
tułów *m* tronco *m*.
tum *m* duomo *m*.
tuman *m* turbine *m* di polvere; -jé gettar la polvere negli occhi ad alcuno.
tupać scalpicciare, scalpitare.
tur *m* uro *m*; -zy di uro.
Tur-cya *f* Turchia *f*; -ek *n* turco *m*.
turezyć się divenire turco.
turkawka *f* tortora *f*.
turkot *m* strépito, fragore *m*.
turma *f* torre *f* con prigionie.
turnia *f* cima *f* della montagna.
turniej *m* tornéo *m*.
tusz *m* doccia *f*; -ować się prendere una doccia.
tusza *f* carnosità, grassezza *f*.
tuszyć sobie avere speranza.
tutaj qua, qui; tutejszy di qui, di questo luogo.
tutka *f* cartoccio *m* della sigaretta.
tuz *m* asso *m*.
tuż presso, vicino, rasente.
tuzin *m* dozzina *f*; -kowy da dozzina, dozzinale.
tużurek *m* giacchetta *f*.
twardnać, -nieć indurare, divenire duro.
tward-ość *f* durezza *f*; -y duro; -o duramente.
twaróg *m* ravviggiolo *m*.
twarz *f* viso, volto *m*, faccia *f*; -yczka *f* visino *m*.
twier-dza *f* fortezza, rocca, cittadella *f*; -dzenie *n* affermazione, asserzione *f*, teorema *m*; -dzió affermare, asserire.
twój, twoja, twoje tuo *m*, tua *f*.
twór *m* creatura *f*, composizione *f*; -ca *m* creatore *m*; -czość *f* la forza creatrice *f*; -czy creativo.
tworzyć creare.
ty tu.
tyć ingrassare, divenire grasso.
ty-czka *f* bacchetta *f*; -czyć impalare; -ka *f* pertica *f*.
ty-dzień *m* settimana *f*; ~ wielki settimana santa *f*; -godnik *m* settimanale (giornale) *m*; -godniowy settimanale.
tygiel *m* tegame *m*.
tykać dare del tu.

<p>tył <i>m</i> il dietro <i>m</i>; -ek <i>m</i> deretano <i>m</i>. tyle tanto, cotanto; -kroć, -kro-tylko solamente, soltanto. tylny di dietro. tymcza-sem frattanto, intanto, in questo mentre; -sowość <i>f</i> stało provvisorio <i>m</i>; -sowy provvisorio. tynek <i>m</i> intónaco <i>m</i>; -ować intonacare; -tura <i>f</i> tintura <i>f</i>.</p>	<p>typ <i>m</i> tipo <i>m</i>; -ograficzny ti-pografico; -owy típico. tyrać logorare. tysiąc mille. tysiąc-ka <i>f</i> migliaio (<i>pl.</i> mi-gliaia) <i>m</i>; -ny millesimo. tytuł <i>m</i> titolo <i>m</i>; -tularny tito-lare; -tułować titolare, intito-lare. tytuń, tytoń <i>m</i> tabacco <i>m</i> da fumare; -iowy di tabacco.</p>
--	--

U.

<p>u da, in casa, tra, fra, presso. ubar-wiać colorire; -wienie <i>n</i> colorazione <i>f</i>. ubawić się divertirsi, godersela. ubezpie-czać assicurare; -czenie <i>n</i> assicurazione <i>f</i>. u-bić ammazzare, uccidere; -bijać się o co desiderare, ambire ardentemente. ubiczować flagellare a morte. u-biedz scappare, fuggire; ~kogo prevenire; -biegać się gare-giare, compètere. u-bierać, -brać się vestire, tó-gliere; -biór <i>m</i> vestiario <i>m</i>; -biorek <i>m</i> vestito <i>m</i> da fanciulli; -branie <i>n</i> vestito <i>m</i>. ubłagać placare, mitigare. ubli-żyć offèndere, mancare di rispetto; -żenie <i>n</i> offesa <i>f</i>. ubo-cze <i>n</i> ritiro <i>m</i>, luogo fuor di mano; -czny in disparte, ritirato, accessorio. ubogacić arricchire. u-bogi pówero; -bóstwo <i>n</i> povertà <i>f</i>; -bożeć impoverire, divenire povero; -bożyć ridurre in pò-vertà. gere. ubolewać deplorare, compian-ubość pungere. ubóst-wiać divinizzare, idolatra-re, deificare; -wienie <i>n</i> idola-tria, divinizzazione <i>f</i>.</p>	<p>ubrdać sobie immaginarsi. uby-ć, -wać accorciare, calare, diminuire; -tek <i>m</i> diminuzione ucałować baciare. <i>f</i>. ucedzić versare. u-cho <i>n</i> orecchio <i>m</i>; -szko <i>n</i> orecchino <i>m</i>; ansa <i>f</i>. u-chodzić, -jść fuggire, scappare; -jście <i>n</i> sbocco (di un fiume) <i>m</i>. uchować educare; conservare. uchwa-ła <i>f</i> decreto <i>m</i>; -lać, -lic decretare, decidere. uchwy-cić afferare; -tny affer-rabile. uchy-biać fallire, sbagliare; -bie-nie <i>n</i> fallo, errore <i>m</i>, mancanza <i>f</i>. uchylać allontanare, rimuóvere, eliminare; ~ się od czego sot-trarsi da... ucia-gnać tirare; -żliwość <i>f</i> incómodo <i>m</i>, molestia <i>f</i>; -żliwy gravoso, molesto, importuno. ucie-cha <i>f</i> piacere <i>m</i>; -szyć ralle-grare; ~ się rallegrarsi, godere; -szny rallegraente. ucie-czka <i>f</i> fuga <i>f</i>; -kać fuggire; ~ się ricórrere. ucienie-żać opprimere; -żenie <i>n</i> oppressione <i>f</i>. ucierać, utrzcć asciugare; tri-turare; ~ się z kim avere un divérbio con alcuno.</p>
--	---

uclerpieć soffrire, patire.
 u-cięty tagliato, troncato, reciso;
 u-cinek *m* frammento *m*; -cinkowy
 strappato.
 ucisk *m* strettezza, oppressione
f; -ać opprimere, stringere.
 ucl-szać imporre silenzio, acche-
 tare, calmare; ~ się acchetarsi;
 -zienie *n* calma *f*, silenzio *m*.
 uciufać risparmiare.
 ucywilizowany civilizzato.
 uczę-ć onorare; -wość *f* probità
f, onore *m*; -wy proba, onesto,
 leale, dabbene.
 ucze-ń *m* studente, scolaro, alun-
 no *m*; -nica *f* alunna, allieva.
 uczesać pettinare. [studentessa *f*.
 uczest-nik *m* partecipe *m*; -nictwo
n partecipazione *f*; -nieżyć par-
 tecipare.
 uczęstować ospitare, trattare.
 uczęszczać frequentare.
 uczo-ność *f* erudizione *f*; -ny
 erudito, dotto, sapiente.
 uczt-a *f* banchetto, convito *m*;
 -ować banchettare.
 uczu-ć, -wać sentire, provare;
 -cie *n* sentimento *m*; -ciowy
 sentimentale.
 uczyć insegnare, istruire; ~ się
 imparare, apprendere.
 uczyn-ek *m* azione *f*; -ność *f*
 premura, cortesia *f*; -ny obbli-
 gante, servizievole, cortese.
 uda-ć, -wać imitare; dare ad in-
 tendere, simulare; ~ się riuscire;
 ~ się do kogo indirizzarsi; ri-
 volgersi ad uno; -tny riuscito,
 ábile, elegante; -wanie *n* dissi-
 mulazione *f*.
 u-dar *m* colpo, accidente *m*; -da-
 rowy apoplettico; -derzyć col-
 pire; ~ się urtare, inciampare;
 -derzenie *n* colpo *m*, percossa *f*.
 udaremnić frustrare, sventare.
 udarować donare, regalare.
 udep-tać, -tywać appianare cal-
 cando.
 ud-ko *n* coscietto *m*; -o *n* cósca
f; -ziec *m* pestello *m*, clava *f*.

udławić się soffogarsi, strango-
 larsi.
 udobruchać się calmarsi, placar-
 si, raddolcirsi.
 udoić mungere.
 udol-ność *f* attitudine, abilità,
 capacità *f*; -ny atto, capace,
 ábile.
 udoskona-lać, -lić perfezionare.
 udo-wadniać, -wodnić dimostra-
 re, provare all'evidenza.
 udre-czać tribolare; -czenie *n*
 angoscia *f*, tormento *m*.
 u-dry *pl*; iść *n* ~ combattere;
 -drzeć strappare.
 uduchownić spiritualizzare.
 udusić soffocare; ~ się soffocarsi,
 strangolarsi.
 udział *m* parte *f*.
 udzie-lać, -lić conferire, compar-
 tire, dare; -lność *f* indipendenza
f.
 udźwignąć alzare, sostenere.
 u-fać confidare in uno, fidarsi;
 -fność *f* fiducia *f*; confidenza
f; -fny fiducioso.
 ufarbować colorare.
 ufnał *m* chiodo *m* da ferro di ca-
 vallo.
 uganiać dar la caccia.
 ugasić spengere, estinguere.
 ugiąć piegare.
 ugłaskać addomesticare, domare.
 u-gniatać, -gnieść maneggiare,
 rimenare.
 ugnoić concimare.
 ugoda *f* patto, accordo *m*, con-
 venzione *f*.
 ugo-dowy konwencjonalny; -dzić
 się accordarsi; -dzić dar nel
 segno, colpire.
 ugor *m* maggese *m*.
 ugościć ospitare, trattare.
 ugotować cuocere.
 ugruntować approfondire.
 ugrzać, ugrzeźnać immergersi.
 uiszczać się soddisfare.
 u-jać, -jmować toccare, prendere;
 -jęcie *n* presa *f*; -jma *f* rottura
f; *fig.* danno *m*.

ujadać sięadirarsi, stizzirsi, bisticciarsi.

ujadać abbaire, latrare.

ujarz-miać soggiogare; **-miel** *m* soggiogatore *m*; **-mienie** *n* soggiogazione *f*.

uje-chać partir via; cavalcare; **-żdżacz** *m* cavaliere *m*; **-żdżalnia** *f* scuola *f* di equitazione.

ujednostajnić unire, pareggiare.

ujemność *f* negativa *f*.

ujrzeć vedere, scórgere.

ukamienować lapidare.

ukarać punire.

ukarmić ingrassare.

uka-się mórdere; **-szenie** *n* morso *m*, morsicatura *f*.

ukaz *m* comando *m*; **-ać** far vedere, indicare; **~ się** mostrarsi, apparire.

ukisic lievitare, fare ácido.

układ *m* sistema *m*, assetto *m*, disposizione *f*; **-ać** ordinare, disporre; **~ się** accordarsi; **-ność** *f* modi *m*, *pl.* gentili, piacevoli; garbo *m*; **-ny** garbato, compiacente, cortese.

ukłęknać inginocchiarsi, métersi in ginocchioni.

ukłon *m* inchino *m*, saluto *m*; **-ić się** inchinarsi (per salutare).

ukłu-ć piantare, púngere; **-cie** *n* puntura *f*, colpo *m*.

ukochany amato, diletto.

ukolysać addormentare cullando.

ukończyć finire.

ukontento-wać contentare, appagare; **-wanie** *n* contento, piacere *m*.

ukoronować coronare.

ukośny obliquo, diagonale.

ukuć lavorare sull'incúdine.

u-krócie abbreviare, accorciare; **-krócenie** *n* abbreviatura *f*.

u-kradkiem di nascosto, furtivamente; **-kraść** rubare.

Ukrai-na *f* Ucraina *f*; **-niec** *m* abitante della Ucraina.

ukroić tagliare.

ukrop *m* acqua bollente *f*.

ukry-ć, **-wać** nascóndere, occultare; **-cie** *n* ritiro, luogo riposto *m*; **-wacz** *m* manutengolo *m*.

ukrzepić rinforzare.

ukrzyżo-wać crucifiggere; **-wanie** *n* crocifissione *f*.

ukszał-cenie *n* formazione *f*; educazione, cultura *f*; **-cony** colto, istruito.

ul *m* alveare *m*.

ulać, **ulewać** versare.

ulagodzić mitigare.

ula-mać rómpere; **-mek** *m* frammento *m*, rottura *f*; frazione *f*.

ulan *m* ulano *m*.

ulaska-wiać graziare, assólvere; **-wienie** *n* grázia *f*, perdono *m*.

ulatniać się scomparire, fuggire.

ulat-wiać agevolare, facilitare; **~ się** z czem finire; **-wienie** *n* agevolamento *m*, facilitazione *f*.

ulecieć volar via.

ule-czenie *n* guarigione *f*; **-czyć** guarire.

ule-dz, **-gać** soccómbere; **-żeć się** stagionare; **-głość** *f* sommissione *f*; **-gly** sommessivo.

uleknać się impaurirsi, spaventarsi, sbigottirsi.

ulepić formare col loto.

ulep szyć migliorare; **-szenie** *n* miglioramento *m*.

ulewa *f* acquazzone *m*, rovéscio *m*.

ul-ga *f* **-zenie** *n* lenimento, sollievo, ristoro, conforto *m*; **-żyć** lenire, mitigare.

uli-ca *f* via, contrada, strada *f*;

-czka *f* vicolo, chiasso *m*;

-cznik *m* monello *m*.

ulitować się nad kim avere pietà di qualcuno.

ulokować collocare.

ułom-ność *f* vizio, difetto *m*; fragilità *f*; **-ny** frágle, caduco.

ulotny volátile; fugace, fuggitivo.

ułożenie *n* ária, maniera *f*, modo, contegno *m*.

- alu-bieniec** *m* favorito, begnaminio *m*; **-biony** diletto, prediletto.
- ulu-da** *f* allettamento *m*, attrattiva *f*; **inlusione** *f*, inganno *m*; **-dny** fallace, ingannevole.
- umacniać** fortificare.
- umaczać** inzuppare, tuffare, intingere.
- umaić** adornare con verdura.
- umar-ły** morto; **-twiać** tormentare, mortificare; **-twienie** *n* mortificazione *f*.
- u-mawiać, umówić** combinare; ~ się darsi un appuntamento; **-mowa** *f* accordo, appuntamento *m*.
- umazać** imbrattare. [*mento m*].
- umbrelka** *f* parasole *m*.
- umę-czenie** *n* tormento *m*, piaga *f*; **-czyć** far morire con tormenti.
- umiar** *m* simetria *f*; **-kowanie** *n* temperanza *f*; **-owy** simmetrico.
- umie-ć** sapere; **-jętność** *f* scienza *f*; **-jętny** sapiente.
- umierać** morire.
- umie-ścić** collocare; **-szczenie** *n* collocazione *f*.
- umilać** far diventare piacevole, dilettevole, grato.
- umilknąć** ammutolire.
- unizg** *m* sguardo, sorriso amoroso *m*; **carezza** *f*; **-ać** się *ac* carezzare, amoreggiare; **far la corte**; **-anie** się *n* civetteria *f*.
- umknać** fuggire.
- umniejszać** diminuire.
- umoco-wać** consolidare, fermare; **-wanie** *n* assodamento *m*; **pieni poteri** *m, pl.* procura *f*.
- umodlić** impetrare.
- umór:** na ~ a tutta possa, a più umotać irrefire. [*non posso*].
- umożliwić** rénder possibile.
- umy-ć, -wać** lavare; **-waczka** *f* lavandáia *f*; **-walnia** *f* catinella *f*.
- u-mysł** *m* ánimo, sentimento *m*, mente *f*; **-myślić** deliberare, decedere; **-myślny** fatto a posta,
- premeditato; **-mysłowość** *f* intellettualità *f*; **-mysłowy** intellettuale, spirituale.
- uncya** *f* oncia *f*.
- uni-a** *f* unione *f*; **-cki** unito; **-ta** *m* Greco unito *m*.
- unicestwić** annichilire.
- u-nieść** sollevare, portar via; ~ się andare in collera; **-niesienie** *n* elevazione *f*; **rapimento** *m*, éstasi *f*.
- uniesmiertelnić** się immortalarsi, eternarsi.
- unieszczęśliwić** fare infelice.
- unieważnić** annullare.
- uniewinnić** scolpare, scusare.
- unikać** scansare, evitare, schivare.
- uniwer-sał** *m* lettera circolare *f*; **-salność** *f* universalità *f, inv.*; **-salny** universale; **-sytyet** *m* università *f, inv.*
- uni-żyć** abbassare, umiliare; **-żenie** *n* umiliazione *f*; **-żoność** *f* umiltà *f*; **-żony** ossequioso, úmile; ~ sługa umilissimo servo *m*.
- uobecnić** rappresentare, figurare.
- uogólnić** generalizzare.
- uogólnienie** *n* generalizzazione *f*.
- uoso-bić** personificare; **-bienie** *n* personificazione *f*.
- u-padać** cadere, cascare; **-padek** *m* caduta *f*; **-padłość** *f* decadimento *m*, decadenza *f*, fallimento *m*; **-padły** decaduto.
- upajać, upoić** ubriacare, inebriare.
- upał** *m* calor *m* dell'estate.
- upamię-tać** się ravvedersi; **-tnić** fare qualche cosa memorabile.
- upar-tość** *f* ostinazione, pertinácia *f*; **-ty** capárbio, ostinato, pertinace.
- u-paść, -pasać** ingrassare.
- upa-trywać, -trzyć** scórgere, osservare, guardare attorno.
- upędzać** się *z* kim córrere dietro a qualcuno; emulare.
- upew-niać, -nić** accertare, assicurare.

- upijać się *esser solito di ubriacarsi.*
- upiec *cuocere*; ~ raka *arrossire.*
- upieć-niać, -nić, -szać *abbellire.*
- upierać, uprzeć się *ostinarsi.*
- upie-rzać, -rzyć *coprire di piume.*
- upilnować *impedire ad alcuno di fuggire, di far male, sorvegliare.*
- upilować *segare, limare.*
- u-piór *m.*, -piórzyca *f* *vampiro m.*, spętro *m.*
- uplanować *abbozzare un piano.*
- uplastyczniczyć *plasticare.*
- upłatać *avviluppare, involgere.*
- upław *m* *fluor bianco m.*
- upłot *m* *reticolato rotondo m.*; ghirlanda *f.*
- upły-nać, -wać *correre, volgere, passare*; -w *m* *decorso, progresso m* *di tempo.*
- upo-dlać, -dlić *abbassare, avvilire, vilipendere.*
- upodo-bać *sobie* *compiacersi*; ~ kogo *affezionarsi ad una persona*; -banie *n* *piacere, diletto, gusto m.*
- upoko-rzenie *n* *umiliazione f.*; -rzyć *umiliare.*
- upolować *oçgliere, pigliare.*
- upo-minać, -mnicć *ammonire*; -minek *m* *memória f.*; -mnie-nie *n* *ammonizione f.*; ~ się *richiedere, reclamare, sollecitare.*
- up-ór *m* *ostinazione, pertinacia f.*; -oczywy *caparbio, ostinato.*
- uporządkować *assettare, ordinar.*
- uposażyć *dotare.* [*nare.*]
- upośle-dzić, -dzać *posporre, trascurare*; -dzenie *n* *scartamento m.* [*ne f.*, stato *m.*]
- upostaciowanie *n* *configurazione.*
- upoważ-nić, -niać *autorizzare*; -nienie *n* *autorizzazione f.*
- upowszech-nić, -niać *generalizzare*; -nienie *n* *generalizzazione f.*
- uprag-nienie *n* *ardente desiderio m.*; -niony *desideroso, bramoso.*
- uprosić *pregare caldamente, impetrare.*
- upra-wa *f* *coltivazione f.*; -wincz *m* *coltivatore m.*; -wiać *coltivare*; -wny *lavorato, coltivato.*
- upraw-nić *legittimare, autorizzare*; -nienie *n* *legittimazione; autorizzazione f.*
- u-prościć, -praszczać *semplificare.*
- uprowa-dzać, -dzić *rapire*; -dzenie *n* *rapimento m.*
- uprząść *filare.*
- uprzą-tać, -tnąć *togliere via, sgombrare.*
- uprząż *f* *finimenti m.*, *pl.*
- uprze-dni *precedente*; -dzać *avvertire, prevenire*; -dzenie *n* *prevenzione f.*, pregiudizio *m.*; -dziciel *m* *precursore m.*
- uprzej-mość *f* *affabilità, amorevolezza, amabilità, cortesia f.*; -my *affabile, amabile, grazioso, cortese, piacevole.*
- uprzyjem-nić, -niać *render piacevole, gradevole, ameno.*
- uprzy-krzać *seccare, molestare, infastidire*; -krzenie *n* *molestia, noia, seccatura f.*, tedio, fastidio *m.*; -krzony *seccante, molesto, fastidioso, noioso, importuno.*
- uprzytom-niać, -nić *rappresentare, far presente.*
- uprzywilejować *privilegiare.*
- upudrować *incipriare.*
- upust *m* *cateratta f.*; zaffo *m.*
- urabiać, urobić *fare, formare.*
- uraczać się *darsi bel tempo, trattarsi bene.*
- uradować *contentare, appagare.*
- uradzić *decidere, risolvere.*
- urą-gać *komu* *insultare, beffeggiare, schernire*; -ganie *n* *beffeggiamento*; -gowisko *n* *beffe f.*, *pl.*
- u-raniać, -ronić *perdere.*
- uratować *salvare.*
- ura-za *f* *lesione f.*, danno *m.*, offesa, ingiuria *f.*; -zać, -zić *ferire; offendere.*
- uregulować *regolare.*

- urlop** *m* congedo, permesso *m*.
uro-czy incantevole; **-k** *m* stre-
 goneria *f*, incanto *m*.
uroczy-stość *f* solennità *f*, *inv.*;
-sty solenne.
uro-da *f* bella statura *f*; **-dzi-
 wość** *f* bellezza ingénita *f*; **-dzi-
 wy** avvenente.
uro-dzaj *m* buona raccolta *f*;
-dzajność *f* fertilità, fecondità
f; **-dzajny** fértili, fecondo;
-dzenie *n* parto *m*, nascita *f*;
-dzi partorire; ~ się nascere;
-dziny *pl.* natale *m*; **-dzony**
 nato; nóbile.
uro-ić sobie immaginarsi; **-jony**
 chimerico, immaginario, fanta-
 stico, vano.
u-róść, **-rosnąć** crescere.
urozmai-cać variare; **-cenie** *n*
 variazione *f*.
Urszula *f* Órsola *f*.
u-rwać, **-rywać** rompere; ógliere
 fiori, frutti; **-rwisko** *n* dirupo,
 burrone *m*; **balza** *f*; **-rwisz** *m*
 mascalzone, discolo *m*; **-ryw-
 kowy** staccato, interrotto; **-ryw-
 wek** *m* frammento *m*.
uryna *f* orina *f*.
urynał *m* orinale *m*.
urząd *m* cárica *f*, ufficio, impiego
m; **-zać**, **-zić** regolare, disporre,
 accomodare; **-zenie** *n* di-
 posizione *f*, regolamento *m*.
urzeć, **urzekać** incantare.
urzeczywist-niać, **-nić** realiz-
 zare, effettuare.
urzęd-niczy di impiegato; **-nik**
m impiegato *m*; **-ować** essere,
 esercitare una carica, un im-
 piego; **-owanie** *n* le funzioni
f, *pl.* dell' impiegato; **-owy** offi-
 ciale.
u-rznać, **-rzynać** tagliare.
usad-ka *f* agguato *m*; **-owić** porre,
 collocare; **-zić** się na co insi-
 stere, ostinarsi.
usamo-wolnić liberare, emanci-
 pare; **-wolnienie** *n* emancipa-
 zione *f*.
u-schnąć, **-sychać** seccare.
u-ścielać, **-słać** fare il letto; ~
drogę preparare la strada.
uścisk *m* abbraccio *m*; **-ać** abbrac-
 ciare.
usiąść porsi a sedere.
usiedzić sedere.
usidlić: *fig.* pigliar nella rete, al-
 taccio, accalappiare.
usie-c, **-kać** fare a pezzi; ferir
 di taglio.
usil-ność *f* aspirazione *f*; **-ny**
 insistente.
usiło-wać aspirare; **-wanie** *n*
 premura, fat ca *f*. sforzo *m*.
uskar-zać, **-żyć** się lagnarsi, do-
 lersi, lamentarsi.
u-skramiać, **-skromić** addome-
 sticare, domare.
uskubnąć pelare.
uskutecznić eseguire, effettuare.
usłuchać obbedire, ascoltare.
usłu-ga *f* servizio *m*; **-giwać**
 servire; **-żność** *f* servizievolezza
f; **-żny** servizievole.
usłyszeć venire a sapere qualche
 cosa.
u-śmieć się ridere molto; **-śmiech**
m sorriso *m*; **-śmiechać** się
 sorridere.
uśmiercić uccidere.
uśmierzyć lenire, tranquillizzare,
 calmare.
uśmierzanie *n* acquietamento *m*.
u-snać, **-sypiać** addormentarsi;
-spić addormentare.
uspokoić pacificare, quietare.
uspo-sobić disporre; **-sobienie** *n*
 disposizione *f*.
usprawiedli-wić giustificare;
-wienie *n* giustificazione *f*.
u-sta *pl.* bocca *f*; **-szczka** *pl.*
 bocchina *f*; **-stny** órale.
ustać cessare, finire.
usta-lać, **-lić** stabilire.
ustanowić stabilire.
bez ustanku senza posa, conti-
 nuamente.
u-stąpić, **-stępować** cedere, ri-
 tirarsi.

ustatkować się divenir posato, grave, quieto.
 usta-wa *f* statuto *m*, legge *f*;
 -wiać porre; collocare; -wo-
 dawca *m* legislatore *m*; -wo-
 dawstwo *n* legislazione *f*.
 ustawiczny continuo, incessante.
 ustep *m* capitolo *m*; ritirata *f*;
 -stwo *n* concessione *f*.
 usterk *m* inciampo *m*; *fig.* errore,
 difetto *m*.
 u-stroić się atillarsi; -strój *m*
 organismo *m*; -strojowy or-
 ganico.
 u-stroń *f*; -stronie *n* ritiro, luogo
 riposto *m*; -stronny solitario,
 ritirato.
 ustrzedz custodire, preservare.
 ustrzydz tosare.
 usu-nać, -wać tógliere via, rimuó-
 vere; ~ się sottrarsi, allontana-
 narsi.
 uświę-cać, -cić santificare.
 uświet-niać, -nić glorificare, illu-
 strare.
 usy-pać, -pywać erigere; versare
 sopra.
 uszano-wać ónorare; -wanie *n*
 ósséquoio, rispetto *m*.
 uszczerbek *m* svantaggio, detri-
 mento *m*.
 uszczęśli-wiać réndere, fare fe-
 lice; -wienie *n* felicità, fortuna
f.
 uszczuć dare la caccia, aizzare.
 uszczup-lać, -lić diminuire.
 uszczyp-liwość *f* sarcasmo *m*,
 mordacità *f*; -liwy pungente,
 mordace, sarcastico; -nać, -ać
 pizzicare; *fig.* punzecchiare.
 u-szkodzić danneggiare, nuócere,
 guastare; -szkodzenie *n* danno
m, deterioramento *m*.
 uszlach-cić, -etnić nobilitare.
 uszyć ocuire.
 uszykować ordinare.
 u-taczać, -toczyć tornire; spil-
 lare.
 utalentowany pieno di talento,
 d'abilità.

utarczka *f* scaramuccia *f*.
 utargować ottenere una diminu-
 zione di prezzo.
 utarty tritato; battuto; wyraz ~
 vocabolo consacrato dall'uso.
 utęsknienie *n* ansietà *f*.
 utkwić ficcare, piantare.
 u-tłaczać, -tłoczyć comprimere.
 utłuc pestare.
 u-tonąć annegarai, affogarsi; -pić
 annegare, affogare.
 u-torować fare strada.
 u-trać, -cić pérdere; scialare;
 -tnik, -cyusz *m* sprecone *m*;
 -ta *f* pérdita *f*; -tny pródigo.
 u-trą-cać, -cić rómpere urtando.
 u-trą-pić tormentare; -pieniec *m*
 sciagurato, tristo; -pienie *n* tor-
 mento, crepacuore *m*.
 utrefić pettinare.
 utrud-niać, -nić réndere difficile,
 arrecare difficoltà; -nienie *n*
 difficoltà *f*, *inv.*; -zać, -zić affa-
 ticare, stancare; -zenie *n* stan-
 chezza *f*, spossamento *m*.
 utrwa-lać, -lić réndere durevole,
 consolidare.
 utrzą-sać, -ść, -snać scuótere.
 utrzy-mać, -mywać ritenere;
 nutrire; affermare; ~ się sosten-
 tarsi, mantenersi; -manie *n*
 sostentamento *m*; -manka *f*
 ganza *f*.
 utuczyć ingrassare.
 utu-lać, -lić calmare; allattare.
 utwier-dzać, -dzić confermare,
 consolidare; -dzenie *n* consoli-
 damento *m*.
 u-twór *m* ópera *f*; -tworzyć
 creare, formare.
 utyć divenir grasso.
 u-tykać, -tknąć inciampare, in-
 toppare.
 utysk *m* lamento *m*, lagnanza *f*;
 -iwać lagnarsi, rammaricarsi,
 dolersi.
 uwa-ga *f* attenzione *f*; osserva-
 zione *f*; -zać, -żyć attendere,
 badare, stare attento; -żny at-
 tento.

uwędzić suffumicare.
 uweselić divertire.
 uwiad *m* consunzione *f*; ~ starezy marasmo *m*.
 awia-damiać, -domić avvertire, annunziare, informare, far sapere; -domienie *n* notificazione *f*.
 uwią-zać, -zywać attaccare, legare.
 uwi-ć intrecciare; -jać się spiciarsi.
 uwiecz-niać, -nić eternare, perpetuare; -nienie *n* perpetuazione *f*.
 u-wiedzenie *n* seduzione *f*; -wieść, -wodzić sedurre; -wodziciel *m* seduttore *m*.
 uwiel-biać, -bić venerare, adorare; -bienie *n* venerazione, adorazione *f*.
 uwień-czać, -czyć inghirlandare, coronare.
 uwierzyć prestar fede, credere.
 uwię-ź *f* catena *f*; -zić incate.
 uwikłać imbrogliare. [nare.
 uwisnąć appendere, sospendere.
 u-włączać, -włoczyć offendere, dir male.
 uwiąznię się na co ostinarsi, appassionarsi a qualche cosa.

u-żać, -żynać segare; -żątek *m* raccolta *f*.
 uzac-niać, -nić nobilitare, onorare.
 uża-lać, -lić się dolersi, lagnarsi.
 uzasad-niać, -nić provare; -nienie *n* prova *f*.
 uzbierać raccogliere.
 u-zbrajać, -zbroić armare; -zbrojenie *n* armamento *m*.
 uzda *f* freno *m*.
 uzdolnić abilitare.
 u-zdrowiać, -zdrowić risanare; -zdrowisko *n* luogo *m* di cura.
 użebrać ricévere mendicando.
 u-żerać, -żreć się litigare.
 uzmysławiać, -sławić réndere sensibile.
 uzna-ć, -wać riconóscere, confessare.
 uzupeł-niać, -nić completare.
 uży-ć, -wać usare, far uso; -teczny servibile, útile; -tek *m* uso *m*; -tkować utilizzare; -teczność *f* utilità *f*.
 uży-czać, -czyć prestare, concedere.
 uzy-skać, -skiwąć ottenere.
 użyz-niać, -nić fertilizzare, réndere fecondo.

W.

w, we in, a, di.
 wa-bić allettare; -bik *m* zimbello, richiamo *m*. [rare.
 wachać fiutare, annasare, odowach-larz *m* ventáglio *m*; -łować się sventolarsi, farsi vento.
 wachmistrz *m* furiere maggiore, brigadiere *m*.
 wada *f* difetto, vizio *m*, magawadzić się litigare. [gna *f*.
 wa-ga *f* bilancia *f*; -żność *f* importanza *f*; -żny importante; -żyć się traballare.

waha-ć się oscillare, vacillare; *fig.* tentennare, titubare; -dło *n* péndolo *m*.
 wa-kacye *pl.* vacanze *f*, *pl.* -kans *m* vacanza *f*; -kować vacare, esser vacante.
 wał *m* terrapieno; baluardo *m*.
 walać sporcare, lordare.
 wałach *m* cavallo castrato *m*.
 wal-cować ballare il valzer; -cowaty cilindrico; -cownia *f*; filiera *f*.

- wal-czyć** combattere; -**eczność** *f*
 bravura, prodezza *f*, valore *m*;
 -**ka** *f* combattimento *m*.
wa-lec *m* cilindro *m*; -**lek** *m* pic-
 colo cilindro *m*.
waleśać się vagabondare.
walić abbattere, picchiare; ~ się
 rovinarsi, andare in rovina.
waliza *f* valigia *f*.
walny valente; principale.
walne zgromadzenie *n* adu-
 nanza generale *f*.
walor-nia *f* corno *m* da caccia;
 -**nista** *m* suonatore *m* del corno
 da caccia.
wa-nienka *f* tinozzella *f*; -**nna**
f tinozza *f*.
wa-pień *m* calcare *m*; -**pno** *n*
 calcina *f*; -**pnisty** calcinoso.
wapor *m* vapore *m*.
war *m* acqua bollente *f*.
wara! largo! guai!
warchlak *m* porcellino *m*.
warcaby *pl.* dama *f*.
war-czeć. knać ringhiare; -**kli-**
wy ringhioso.
war-ga *f* labbio *m*; -**gowy** la-
 biale,
warkocz *m* tréccia, coda *f*.
waro-wać guardare, custodire,
 assicurare; -**wnia** *f* fortezza,
 rocca *f*; -**wny** fortificato.
warstwa *f* strato *m*.
Warszawa *f* Varsavia *f*.
warsztat *m* laboratorio *m*.
wart 1. *m* curva *f* di un fiume;
 -**ki** rápido, pronto, lesto; -**kość**
f rapidità *f*; 2. **wart** che vale,
 degno; -**ość** *f* valore *m*, prezzo
m; -**ościowy** prezioso.
war-ta *f* guardia *f*; -**tować**
 esser di guardia; -**townik** *m*
 guardiano, custode *m*.
war-niek *m* condizione *f*; -**nko-**
wy condizionale.
wary-acki pazzesco; -**acya** *f*
 mattia, pazzia *f*; -**at** *m* matto;
 pazzo *m*; -**ować** far pazzie.
wa-rzecha *f* rumaiuolo *m*; -**rzel-**
nia *f* saline *f*, *pl.*; -**rzonka** *f*

- sale** *m* tolto dall'acqua salata;
 -**rzyć** far bollire, cuocere;
 ~ **piwo** far la birra; -**rzywo** *n*
 erbaggi *m*, *pl.*; verdura *f*.
wąs *m* baffi *m*, *pl.*
waś-ń *f* disputa, contesa *f*; -**nić**
 się litigare, disgustarsi.
wasz-a, -**e** vostro *m*, vostra *f*;
 -**mość** *f* Vostra Signoria (V. S.) *f*.
wa-ta *f* ovatta *f*; -**tować** ovat-
 tare.
wątek *m* contenuto *m*, trama *f*,
 filo *m*.
wat-leć indebolire, spossare;
 -**łość** *f* debolezza, fiacchezza *f*;
fig. fragilità *f*; -**ły** débole,
 fiacco, *fig.* fragile, caduco.
wat-pić dubitare; -**pienie** *n*
 dubbio *m*; -**pliwość** *f* dubbio-
 sità, incertezza *f*; -**pliwy** dub-
 bio, incerto.
wątroba *f* fégato *m*.
wawóz *m* gola (di un monte) *f*.
wawrzyn *m* láuro *m*.
Wawrzyniec *m* Lorenzo *m*.
wąż *m* serpe *m* e *f*.
wa-za *f* zuppiera *f*; -**zon** *m* vaso
m da fiori.
wą-zki stretto, angusto; -**zkość** *f*
 strettezza *f*; -**zkotorowy** a
 scartamento ridotto.
wbi-ć, -**jać** conficcare; ~ **na pal**
 palafittare.
wbie-dz, -**gać** correre dentro.
wbrew malgrado.
wcale affatto, intieramente.
wchód *m* entrata *f*, ingresso *m*.
wcho-dowy d'entrata; -**dzić**,
węjść entrare.
wciagać tirare dentro.
wciąż continuamente.
wcięcie *n* taglio *m*, incisione *f*.
wcie-lać, -**lić** incorporare; -**lenie**
n incorporazione; incarnazio-
 ne *f*.
wcierać, **wetrzeć** fregare.
weis-kać, -**nać** sfondare.
wczas *m* ozio, riposo *m*; occa-
 sione *f*; a tempo; -**ować** się
 riposarsi.

wcześniej per tempo, di buon'ora.
 wczoraj ieri; -szy di ieri.
 wdać, wać się impicciarsi.
 wdał di lontano.
 wdarcie się penetrazione *f.*
 wdłuż, wzdłuż lungo.
 wdmuchać, -chiwać soffiare dentro.
 wdo-wa *f* védova *f*; -wiec *m* vedovo *m*; -wieństwo *n* vedovanza *f.*
 wdrapać się salire aggrappandosi.
 wdrażać, wdrożyć się approfondirsi; assuefarsi.
 wdwojnásób doppio.
 wdychać, -chiwać ispirare; -chanie *n* ispirazione *f.*
 wdziać, wdziewać vestire.
 wdzięcz-ność *f* gratitudine, riconoscenza *f*; -ny grato, riconoscente; -yé się fare il bello, il grazioso; far moine.
 wdzięk *m* grázia, leggiadria *f.*
 wdzierać, wdrzeć się entrare per forza; -rca *m* intruso *m*; -rstwo *n* intrusione, usurpazione *f.*
 węch *m* odorato, olfatto *m.*
 wędka *f* amo *m.*
 wedle presso, vicino.
 według conforme a...; secondo.
 wędlina *f* carne affumicata *f.*
 wędrować camminare; -wiec *m* viandante *m.*
 wędrowka *f* viaggio *m*, peregrinazione *f*; -narodów migrazione *f* dei popoli.
 wędzidło *n* freno, morso *m.*
 węgiel *m* carbone *m*; -glarz *m* carbonaio *m*; -glić bruciare per far carbone.
 węgiel *m* canto *m*, cantonata *f*, ángolo *m*; -gielny angolare.
 Węgier *m* Ungherese *m e f.*
 węgorz *m* anguilla *f.*
 Węgrý *pl.* Ungheria *f.*
 węgrzyn *m* vino ungherese *m.*
 wej-rzec guardare; -rzenie *n* sguardo *m.*

wejście *n* entrata *f*, ingresso *m.*
 weksel *m* cambiale *m.*
 weł-na *f* lana *f*; -niany di lana, láneo.
 welon *m* velo *m.*
 weń, w niego in lui.
 wepchnąć, wpychać spingere dentro.
 wesprzeć, wspierać sostenere.
 wer-bować arrolare; -bunek *m* arrolamiento *m.*
 wertep *m* strada sassosa *f.*
 we-sele *n* piacere *m*, allegrezza *f*; nozze *f*; *pl.*; -selić się allegrarsi; -selny nuziale; -sołość *f* allegria, ilarità *f*; -soły allegro, lieto, flare.
 wespól in comune, insieme.
 wes-tchnąć, wzdychać sospirare; -tchnienie *n* sospiro *m.*
 wesz *f* pidóocchio *m.*
 wet za wet rendere la pariglia, rendere il cambio.
 we-tkać, -tknąć ficcare.
 we-wnątrz dentro, al di dentro; -wnętrzny interiore, interno.
 wezbrać, wzbierać ingrossare, venir la piena.
 wę-zel *m* nodo, legame, vínculo *m*; -złowaty nodoso; conciso.
 wezglowle *n* capezzale *m.*
 węzowaty a guisa di serpente.
 we-zwać, wzywać chiamare, invitare, intimare, implorare; -zwanie *n* chiamata *f*, invito *m.*
 wężyk *m* serpentello *m.*
 wgiać wginać piegare dentro.
 wgięcie *n* piegatura *f.*
 wgłębić się approfondirsi.
 wgniatać, wgnieść calcare.
 wiać, wiewać, wionąć soffiare.
 wiadomo-ść *f* scienza; notizia *f*; -ny conosciuto, noto.
 wiadro *n* sécchia *f.*
 wia-nek *m* ghirlanda *f*; -no *n* dote *f.*
 wia-ra *f* fede *f*; -rogodność *f* credibilità *f*; -rogodny credibile, degno di fede; -rolomca *m* fedifrago *m.*

- wia-tr** *m* vento *m*; -**trak** *m* molino *m* a vento; -**trowy** ventoso.
wiąz *m* olmo *m*, -**ać** legare, fasciare; -**adło** *n* legamento *m*, legacciolo *m*; -**anie** *n* il legare; presente *m* fatto per il natalizio; -**anka** *ff* fascio, fastello *m*.
wie się serpeggiare, arroncigliarsi.
wich-er *m* turbina *m*; -**rowaty** impetuoso, burascoso; -**rzyciel** *m* perturbatore *m*, mettimale *m*, *inv.*; -**ura** *f* bufera *f*.
widać sembra, pare; si vede.
wi-delec *m* forchetta *f*; -**delkowaty** *a* forma di forchetta; -**dly** *pl.* forza *f*.
wid-mo *n* fantasma, spettro *m*; -**ownia** *f* teatro *m*; -**nokrag** *m* orizzonte *m*; -**ny** chiaro; -**oczny** evidente; -**ok** *m* vista, veduta *f*; -**omy** visibile; -**owisko** *n* spettacolo *m*; -**ywać** vedere *spesse* volte; -**Z** *m* spettatore *m*; -**zenie** *n* visione *f*; -**zić** vedere; -**zi** mi się *mi* sembra, *mi* pare.
wieć *m* comizio *m*.
więc dunque, per conseguenza -**ej** più.
wiecha *f* frasca *f*.
wie-czerza *f* cena *f*; ~ Pańska *f* sacra cena *f*; -**czerać** cenare; -**czór** *m* sera *f*; -**czorek** *m* serata, trattenimento *m*, *f*; -**czorny** serale.
wie-czność *f* eternità *f*; -**czno-trwały** di durata eterna; -**czny** eterno; -**k** *m* età *f*, *inv.*; -**ko** *n* coperchio *m*; -**kopomny** degno *m* di eterna memoria; -**ko-wać** durare eternamente; -**ko-wy** vecchissimo, centenario; -**kuistość** *f* durata eterna *f*; -**kuisty** sempiterno, perpetuo.
Wiedeń *m* Vienna *f*; -**czyk** *m*; -**ka** *f* Viennese *m* e *f*.
wie-dźma *f* indovina *f*; -**dza** *f* il apere *m*, la scienza *f*; -**dzić** sapere.
więd-nać, -**nieć** appassire.
- wiej-ski** campestre, rustico; -**skość** *f* rusticità *f*.
więk-szość *f* maggioranza *f*; -**szy** maggiore, più grande.
wiel-bić glorificare, esaltare; -**bl-ciel** *m* ammiratore *m*.
wielbłąd *m* cammello *m*.
wiel-ce molto, grandemente; -**e** molto, assai.
wieleb-ność *f* magnificenza *f*; **Wasza** ~ Vostra Reverenza; -**ny** reverendo.
Wielkanoc *f* Pasqua *f* di Resurrezione.
wiel-kanocny pasquale; -**ki** grande; -**ki** post quaresima *f*; -**ki** palec *m* pollice (dito) *m*; -**ki** piątek *m* Venerdì santo *m*; -**ki** czwartek *m* Giovedì santo *m*; -**ka** sobota *f* Sabato santo; -**ki** książę *m* arciduca *m*; -**ki** tydzień *m* settimana santa *f*; -**ka** choroba *f* mal caduco *m*; -**koduszność** *f*; -**ko-duszny** magnanimo; -**komyślność** *f* magnanimità *f*; -**ko-postny** quaresimale; -**kość** *f* grandezza *f*.
wielmożny Pan Vostra Signoria (*abbr.* V. S.); jaśnie ~ pan illustrissimo Signore (*abbr.* Illmo) *m*.
wielo-barwny multicolore; -**bok** *m* poligono *m*; -**bóstwo** *n* politeismo *m*; -**kał** *m* poligono *m*; -**krotny** molteplice; -**letni** di molti anni; -**mowność** *f* loquacità *f*; -**mowny** loquace, parlantino; -**raki** di più sorte; -**rybn** balena *f*; -**śc** *f* gran quantità; -**ścian** *m* poliedro *m*; -**stronny** multilatero; -**żeństwo** *n* poligamia *f*; -**zgłoskowy** polisillabo.
- wieńczyć** coronare.
wieniec *m* corona *f*.
wieprz *m* porco, maiale *m*; -**owina** *f* carne *f* di maiale.
wiercić forare, trapanare; ~ się *dimenarsi*, aggirarsi.

wier-ność *f* fede *f*; -ny fedele.
wiersz *m* verso *m*; riga *f*; -okleta
m poetastro *m*; -opis *m* verseg-
giatore *m*; -ować verseggiare,
far versi; -yk *m* versetto *m*;
piccola poesia *f*.

wierutny pretto, genuino, puro.
wierzba *f* salcio *m*.

wierzch *m* il di sopra; cima *f*;
-em a cavallo; -ni superiore;
-olek *m* vetta (del monte) *f*;
-owiec *m* cavallo *m* da sella.

wierzgać menare, tirare ca'ci.

wierzycie credere; -ciel *m* credi-
tore *m*; -cielka *f* creditrice *f*;
-telność *f* credibilità *f*; -telny
autentico.

wieś *f* villaggio *m*; -niaczy di
campagna; -niaczka *f* conta-
dina *f*; -niak *m* contadino *m*.

wieść 1. *f* notizia *f*; puścić ~
spargere voce; 2. condurre, me-
nare; ~ się andar bene o male.

wieszka-ć strozzare, impiccare;
-dło *n* attaccapanni *m*, *inv*.

wieszcz *m* vaticinatore, indovino,
profeta *m*; -ba *f* vaticinio *m*,
profezia *f*; -biarka *f* indovina
f; -y indovino, presago, fatidico;
-yc presagire, vaticinare, profet-
tizzare.

wiet-rzeć guastarsi; -rzyk *m* zéf-
firo *m*; -rzyć ventilare, arieg-
giare; fiutare; -rzno ventoso,
tira vento.

wiewiórka *f* scioiattolo *m*.

wię-zy *pl*. catene *f*, *pl*.; -złó incar-
cerare; legare un prigioniero;
-zień *m* prigioniero, carcerato
m; -zienie *n* carcere *m e f*, pri-
gione *f*; -znać impaniarsi, at-
taccarsi.

wie-ża *f* torre *f*; -życzka *f* pic-
cola torre *f*, torretta *f*.

wieźć, wozic condurre in areo-
plano, in automobile, in carroz-
za, in barca, a cavallo.

wigilia, willa *f* vigilia *f*.

wikary *m* vicario *m*.

wik-lać avvólgere, intrigare, im-
brogliare; -lina *f* specie *f* di
erba.

wikt *m* vitto, cibo *m*; -uały *pl*.
viveri *m*, *pl*.

wilk *m* lupo *m*.

wilga *f* rigogolo *m*.

wilg-nać divenire umido; -otny
umido; -oć *f* umidità *f*.

win-a *f* colpa *f*; -ieć kogo incol-
pare, accusare alcuno; -ien, -ny
colpevole; -owajca *m* scellerato
m.

win-da *f* ascensore *m*; argano
m; -dować condurre coll' ascen-
sore; tirare in alto.

-wi-niarnia *f* canova, taverna *f*;
-niarz *m* vinaio *m*; -nnica *f*
vigna *f*; -no *n* vino *m*; -no-
branie *n* vendemmia *f*; -no-
grono *n* uva *f*.

winszować congratularsi, ralle-
grarsi con uno.

wionąć soffiare contro. [*m*, *pl*,
wiór *m* scheggia *f*; -y *pl*. trucioli
wioska *f* paesello *m*.

wio-ślarz *f* rematore *m*; -sło *n*
remo *m*; -słować remare.

wio-sna *f* primavera *f*; -senny
primaveraile.

wiotki pieghevole, sottile.

wir *m* vortice *m*; -ować girare;
-owy vorticoso.

wi-sieć pendero, star pendente;
-sielec *m* impiccato *m*; -siorek
m cióndolo *m*.

Wisła *f* Vistola *f*.

wis-nia *f* ciliegia (frutto) *f*, cille-
gio (albero) *m*; -niówka *f*
acquavite *f* di ciliegie.

witać salutare.

witajże! benvenuto!

wiwat! viva! evviva!

wizerunek *m* sembianza, immá-
gine, effigie *f*.

wi-zować vidimare; -zya *f* vi-
sione *f*, apparizione *f*; -zyta-
cya *f* visitazione *f*; -zytka *f*
monaca *f* della Visitazione;
-zytować visitare.

wjazd *m* ingresso *m*.
wje-chać, -źdźać *entrare*.
wkład *m* inclusa *f*; -ać, włożyć *includere*, metter dentro; -ka *f* supplemento; contributo *m*.
wkle-jać, -ić *appiccicare*.
wkleś-łość *f* cavità *f*; -ły *concavo*; -nąć *incavare*, affossare.
wkoło *intorno*.
wko-pać, -pywać *sotterrare*.
wkorze-niać, -nić się *barbicarsi*, radicarsi.
wkaczać, wkroczyć *entrare*, intervenire.
wkra-dać, -ś się *introdursi*, insinuarsi.
wkrótce *presto*, in breve tempo.
wkupować *comprare*.
wlać, wlewać *versare*, infondere.
wła-czać, -czyć *includere*, incorporare; -czynie *inclusivamente*.
wła-dać, -dnąć *reggere*, comandare, disporre; -dca *m* sovrano, dominatore *m*; -dczyni *f* signora, sovrana, dominatrice *f*; -dza *f* forza, potenza, autorità *f*.
wła-mać, -mywać się *penetrare*.
wła-ściciel *m* proprietario *m*; -ściwość *f* part. colarità *f*; -ściwy *competente*; -śnie *appunto*, per l'appunto, giusto, precisamente; -sność *f* proprietà *f*; -sny *proprio*.
własno-ręczność *f* autografia *f*; -ręczny *autografo*. [dent.o.
wła-tać, -tywać, wlecieć *volare wlaźić*, wleźć *entrare strisciando*.
wlec, włóczyć *strascinare*, strascicare; ~ się *camminare striscioni*; vagabondare.
wle-piać, -pić *appiccicare*; ~ o czy *ficcare gli occhi*, guardare a bocca aperta.
wli-czać, -czyć *compréndere*.
Włoch *m* Italiano *m*.
włochaty *peloso*.
Włochy *pl.* Italia *f*.
włó-czega *m* vagabondo *m*; -czę-gostwo *n* vagabondaggio *m*;

-czka *f* filo *m* di lana; -czko-wy *érpice m*; -cznia *f* lancia *f*.
włó-kno *n* fibra *f*; -knisty *fibroso*; -knistość *f* fibrosità *f*.
włos *m* capello, pelo *m*; -ień *m* crine *m*; -ienica *f* cilizio *m*; -isty *capelluto*, peloso.
włos-ć *f* podere *m*; -ciauin *m* campagnolo, contadino *m*.
włoski *italiano*; mówić *po włosku* *parlare italiano*; ~ orzech *m* *noce* (frutto) *f*, *noce* (albero) *m*.
Włoszka *f* italiana *f*.
wmawiać, **wmówić** *co w kogo* *persuadere*.
wmieszać *mescola e*.
wmurować *muurare*.
wnet *presto*, a momenti.
wnętr-rze *n* *interiore m*; -rzność *f* *parte interna f*; -rzności *pl.* *intestini m, pl.*; -rzny *interiore*, *interno*.
Wniebo-wstąpienie *n* *Ascensione f*; -wzięcie *n* *Assunzione f*.
wnieść, **wnosić** *portare dentro*; ~ z czego *arguire*, dedurre.
wni-kać, -knać *penetrare*.
wnio-sek *m* *conclusione f*; *progetto m*; -skować *concludere*, dedurre.
wniwecz: **obrócić** *mandare in rovina*.
wnu-k *m* *nipote m*; -czka *f* *nipote f*.
wnu-rzać, -rzyć *tuffare*.
wobec *in presenza di*, *al cospetto*.
wo-da *f* *acqua f*; -dnistość *f* *acquosità f*; -dnisty *acquoso*, *aqueo*; -dny *d'acqua*; -dociąg *m* *acquidotto m*; -doród *m* *idrogeno m*; -dospad *m* *cascata f*; -dotrysk *m* *fontana f*; -dowstręt *m* *idrofobia f*; -dzianka *f* *zuppa f nell'acqua*.
wódka *f* *acquavite*, *zozza f*.
wódz *m* *guida f*; *duce m*.
wo-dza *f* *redini f, pl.*; *comando m*; -dzie *guida e*, *menare*,

condurre; **-dzirej** *m* primo ballerino *m*.
wojak *m* guerriero *m*; **śąd** *m* wojenny consiglio di guerra;
okręt *m* wojenny nave *f* da guerra.
wojłok *m* feltro *m*.
woj-na *f* guerra *f*; **-ować** guerreggiare, fare la guerra; **-owni** czy bellicoso; **-ownik** *m* guerriero *m*; **-sko** *n* esercito *m*; **-skowość** *f* stato militare *m*; **-skowy** militare.
woka-cya *f* vocazione *f*; **-lny** vocale; **-nda** *f* atti processuali *m, pl*.
wół *m* bue *m*.
wol-a *f* volontà *f*; **-eć** preferire; **-no** si può, è lecito; adagio;
-nomularstwo *n* frammassoneria *f*; **-nomyślność** *f* liberalismo *m*; **-ność** *f* libertà *f*; **-ny** libero; lento.
wola-ć chiamare; **-nie** *n* chiamata *f*.
wo-łowina *f* manzo *m*, carne *f* di bue; **-li** bovino.
wole *n* gozzo *m*.
womi-ty *pl*. vomito *m*; **-tować** vomitare.
wo-ń *f* fragranza *f*; **-nieć** olezzare, odorare; **-nność** *f* odore, profumo *m*; **-nny** odoroso, profumato, olezzante.
wór *m* sacco *m*.
workowaty che ha la forma di un sacco.
wosk *m* cera *f*; **-ować** lustrare, dare la ceretta, incerare; **-owy** ceroso; molle, pieghevole; **-ownik** *m* ceraiuolo *m*.
wo-tować votare; **-tywa** *f* messa votiva *f*.
wóz *m* carro *m*; **-ek, -eczek** *m* carretto *m*.
wo-zić condurre in carro; trasportare con carri; **-źnica** *m* barrocciaio *m*; **-źny** *m* usciere *m*; **-zownia** *f* rimessa *f* per le carrozze

wpa-dać, -ść cadere dentro, wpajać, wpoić imprimere, instillare.
wpa-trywać, -trzyć się osservare attentamente, fissare uno.
wpinać, wpiąć intascare.
wpis *m* iscrizione, registrazione *f*; **-ać, -ywać** inscrivere; **-owe** *n* diritti *m, pl*. d'iscrizione.
wplatać, wpleść intrecciare.
wplatać się implicarsi, intricarsi.
wpły-nać, -wać influire; ~ do portu entrare nel porto; **-w** *m* influenza *f*, influsso *m*.
w pogotowiu pronto.
wpół mezzo; **-głośny** a mezza voce; **-pijany** mezzo ubriaco.
wpraszać, wprosić domandare e ottenere il permesso d'entrare.
wpra-wa *f* pratica *f*, uso *m*; **-wiać, -wić** incorniciare, guardare; ~ się esercitarsi; **-wny** pratico, esperto.
wprawdzie per vero, a dire il vero.
wprost diritto.
wprowa-dzać, -dzić introdurre; ~ się venire ad abitare una casa; **-dzenie** *n* installazione *f*.
wprzód prima, innanzi.
wpu-ścić, -szczać lasciare entrare.
wracać, wrócić ritornare, restituire.
wrachować comprendere.
wrastać, wrosnąć penetrare crescendo.
wraz subito, nello stesso tempo.
wra-żać, -zić imprimere; **-żenie** *n* impressione *f*; **-żliwość** *f* sensibilità *f*; **-żliwy** sensibile.
wręcz-ać, -yć consegnare nella mano; **-enie** *n* consegna *f*.
wróbel *m* passero *m*.
Wrocław *m* Breslavia *f*.
wrodzony ingenuo.
wróg *m* nemico *m*.
wrona *f* cornacchia *f*.
wrosły penetrato crescendo.

wrota *pl.* porta *f.*, portone *m.*
wróż-ba *f.* pronostico, augurio, presagio *m.*; -ka *f.* indovina *f.*;
 -yć indovinare, presagire, pronosticare.
wryty attonito, stupito.
wrzask *m.* schiamazzo, rumore *m.*;
 -liwy strepitoso; głoś ~ voce *f.* stridula.
wrzasnąć mandare, emettere un grido.
wrzątek *m.* acqua bollente *f.*
wrza-wa *f.* strépito, rumore, tram-busto, chiaso *f.*; -wliwy ru-moroso, chiassoso.
wrzeć bollire.
wrzesień *m.* settembre *m.*
wrzeszczeć gridare, strillare, schiamazzare.
wrzekomo si dice che; in appa-renza.
wrzód *m.* ulcere *m.*
wrzo-dliwy pieno di ulceri; -do-waciec divenire ulceroso.
wrzos *m.* erica *f.*, scopa *f.*
wrzu-cać, -cić gettare dentro, in.
wrzynać, werznać incidere.
wschód *m.* oriente *m.*
wscho-dni d' oriente; -dzi le-wardsi, sórgere.
wścibski sapatello, ficcanaso *m.*
wściec, wściekać się arrabbiare, divenire furioso.
wściek-lizna *f.* rabbia *f.*, fúria *f.*, idropisia *f.*; -łość *f.* furia *f.*, fu-rose *m.*; -ły rabbioso; pies ~ cane arrabiato *m.*
wsiadać, wsięść, wsiąć mon-tare, salire.
wsią-kać succhiare.
wska-zać, -zywać indicare, ac-cennare, mostrare.
wskórać conseguire, ottenere.
wskrós da parte a parte.
wskrze-sić, -szać resuscitare; -siciel *m.* resuscitatore *m.*
wsla-wiać, -wić réndere célebre, dar fama.
wsliz-gać, -nać się insinuarsi, introdursi.

wspak indietro.
wspania-łomyślność *f.* magna-nimità *f.*; -łomyślny magná-nimo; -łość *f.* magnificenza *f.*;
 -ły magnifico.
wsparcie *n.* appóggio *m.*, sovven-zione *f.*
wspiać, wspinać się inalberarsi.
współ, współ *in* comune; -ubie-gać się fare concorrenza; -ubie-ganie *n.* concorrenza *f.*
współ-nik *m.* socio, compagno *m.*;
 -ny comune.
wspomagać aiutare, assistere, sovvenire.
wspo-minać, -mnieć menzionare. -mnienie *n.* menzione *f.*
wspomo-żenie *n.* appóggio, aiuto *m.*; -życiel *m.* sovvenitore *m.*;
 -życielka *f.* sovvenitrice *f.*
wsród *in* mezzo.
wsrubować avvitare.
wsta-ć, -wać alzarsi, levarsi.
wstąpić, wstępować entrare.
wsta-wiać, -wić méttiere, porre; ~ się za kim intercédere per alcuno.
wstażka *f.* nastro *m.*
wstecz addietro, indietro; -ny retrógrado.
wstęp *m.* entrata *f.*, ingresso *m.*;
 -ne *n.* tassa *f.* d' ingresso; -ny introduttivo, preliminaré.
wstręt *m.* ripugnanza, avversione, náusea *f.*; -ny schifoso, schifo *m.*
wstrzą-sać, snać się scuótere, sbáttere, crollare, tremare; -śnie-nie *n.* scossa *f.*, crollo *m.*
wstrzemięź-liwość *f.* astinenza *f.*, temperanza *f.*; -liwy tem-perato, sóbrio.
wstrzy-kać, -kiwać iniettare; -kawka *f.* schizzetto *m.*, siringa *f.*
wstrzy-mać, -mywać tenere in dieto, raffrenare.
wstyd *m.* pudore *m.*, verecondia *f.*; -liwy pudico, verecondo; -zić się vergognarsi.
wsu-nać, -wać intromettere, in-trodurre.

wsy-pać, -pywać versare (cose se. che).

wsysać succiare.

wszakże bensì, pure.

wszczepić innestare, inoculare.

wszech-mądrość *f* onniscienza *f*; -**moc** *f* onnipotenza *f*; -**mochny** onnipotente; -**nica** *f* universalità *f*; -**stronność** *f* universalità *f*; -**stronny** universale; -**stwórca** *m* creatore *m* di tutte le cose; -**władny** onnipotente, sovrano.

wszędy, -**dzie** dappertutto, dovunque, in ogni luogo.

wszel-aki d'ogni genere, d'ogni sorta; -**ako** nondimeno, però, tuttavia; -**ki**, ogni, qualsiasi, qualunque.

wtaczać, wtoczyć introdurre; ~ się entrare vacillando, traballando, rotoloni.

wtarcie *n* fregazione *f*.

wtargnać entrare, irrompere.

wtedy allora.

wtem mentre. poichè.

wtłaczać, wtłoczyć premere, calcare, inzeppare.

wtór *m* accompagnamento (nella musica) *m*; -**ować** accompagnare; -**y** secondo; -**zyć** aderire, consentire.

wtorek *m* martedì *m. inv.*

wtrącać spingere dentro; fracassare, rovinare; **wtrącić do piekła** mandare all'inferno; ~ się immischiarsi, impicciarsi.

wuj *m* zio *m*; -**enka** *f* zia *f*.

wy voi.

wyba-czać, -czyć perdonare, scusare.

wyba-dać, -dywać esplorare, scrutare; -**danie** *n* esplorazione *f*.

wyba-kać, -knać parlare tartagliando.

wyba-wiać, -wić liberare, scampare, salvare; -**wiciel** *m* salvatore, liberatore *m*; **wienie** *n* liberazione, salvazione *f*.

wybesztać sgridare.

wy-bić, -bijać fracassare, battersi; -**bitny** eccellente.

wybiecować frustare.

wy-biedz, biegnąć correre via; -**gać** się stancarsi correndo; -**bieg** *m* sotterfugio *m*, scappatoia *f*.

wybie-lać, -lić imbiancare.

wy-bierać, -brać scegliere; prendere; ~ się incamminarsi; -**bieralność** *f* eleggibilità *f*; -**bieralny** eleggibile; -**biórki** *pl.* scaroto, spu go *m*.

wyblad-łość *f* pallidezza *f*; -**ły** pallido, smorto, squallido; -**nać** divenire pallido.

wyblagać impetrare, implorare.

wy-bór *m* scelta, elezione *f*; -**borca** *m* elettore *m*; -**borczy** elettorale; di scelta; -**borny** squisito, eccellente; -**braniec** *m* scelto.

wybred-ność *f* fastidio *m*; -**ny** fastidioso, superbo.

wybrnąć scappare.

wybrukować selciare.

wybryk *m fig.* scappata *f*, capriccio *m*.

wybrzeże *n* costa, spiaggia *f*.

wybuch *m* esplosione, eruzione *f*; -**ać, -nać** esplodere, scoppiare.

wybudować edificare.

wybuja-ć ciêscere rigoglioso, lussureggiante; -**łość** *f* rigoglio *m*; -**ły** rigoglioso.

wy-ć ululare, urlare; -**cie** *n* urlo *m*.

wycałować się baciare molto. wycedzić filtrare.

wycelować mirare (il colpo).

wychłod-nać, -nieć rinfrescarsi; -**zić** rinfrescare.

wychłostać frustare.

wy-chód *m* uscita *f*; -**chodek** *m* latrina *f*; -**chodné** *n* d'uscita; -**chodźca** *m* emigrante *m*; -**chodzie** *scire*; -**chodztwo** *n* emigrazione *f*.

wy-chów, -chówek *m* disciplina *f*; allevamento *m*; -**chować**

allevare; -chowanie *m* convitore *m*; -chowany allevato, educato.

wychrapać się russare molto.

wychud-nać, -nieć divenire magro.

wychwa-lać, -lić lodare molto, esaltare, magnificare.

wychy-lać, -lić vuotare; metter fuori.

wy-ciać, -cinać scavare; diboscare; -cinek *m* taglio *m*.

wyciąg *m* estratto *m*, essenza *f*; -ać, -nać tirare, cavare, fuori.

wycie-c, -kać scolare, scappare; -czka *f* escursione *f*.

wycień-czać, -czyć attenuare; indebolire.

wycieńczony assottigliato, scarso, smunto, estenuato.

wydeniować ombreggiare.

wy-cierać, -trzeć nettare, pulire, stritolare.

wycierpieć soffrire, sostenere, sopportare.

wyciosać formare dirozzando, scolpire.

wy-cisk *m* impronta *f*; -ciskać, -cisnąć imprimere, stampare.

wycofać ritirare, ritrarre.

wyćwiczyć perfezionare con l'esercizio.

wy-cze-kać, -kiwać aspettare.

wyczer-pać, -pnać esaurire, votare.

wy-cze-sać, -sywać pettinare.

wyczęstować trattare dando da bere o da mangiare.

wyczy-tać, -tywać rilevare, trovare qualche cosa leggendo.

wy-dać, -dawać spendere; tradire; -danie *n* edizione *f*; -dajny produktiwo, lucroso; -datek *m* spesa *f*; -datkować spendere;

-datność *f* lucro *m*, rilievo *m*;

-datny sporgente, eminente; lucroso; -dawca *m* editore *m*;

-dawnictwo *n* pubblicazione *f*.

wy-dać, -dymać gonitare,

wy-doić, -dój *m* mungere.

wydarć *n* lo strappare *m*.

wyda-rzyć się avvenire, accadere; -rzenie *n* avvenimento, evento *m*.

wyda-zać, -żyć raggiungere.

wydeptać pestare, calcare.

wyde-tość *f* gonfiezza; cavità *f*; -ty gonfio; concavo.

wydłu-bać, -bywać incavare, levar via scavando.

wydma *f* rena minuta *f*; turbine improvviso *m*. [do.

wydmuchać cacciar via soffian-

wydo-być tirar fuori; ~ się sbrogarsi, liberarsi.

wydoskonaląć się perfezionare-

wydo-stać, -stawać cavare, trarre fuori; ~ się liberarsi.

wydra *f* lontra *f*.

wydra-pać, -pywać levare grattando; ~ się liberarsi con fatica; ricavere con fatica qualche cosa.

wydra-zać, -żyć scavare; -żenie *n* scavo *m*, incavatura *f*; -żony scavato.

wy-drwić, drwiwać deridere; ~ się liberarsi da alcuno deridendo.

wy-drzeć, -dzierać strappare.

wydu-szać, -sić strangolare; estorcere.

wydział *m* dipartimento *m*, facoltà *f*; -owy facultativo; dipartimentale.

wydziedzi-czyć diseredare; -czenie *n* diseredazione *f*.

wydzie-lać, -lić separare, segregare, isolare; assegnare una parte; -lanie *n* assegnazione *f*, isolamento *m*. [tare.

wydzierżawić affittare, appal-

wyforować gettare fuori, dar lo sfratto ad uno.

wyforytować spedire.

wyga *m* spilórcio *m*; *fig.* cane, volpe.

wyga-dać, -dywać się saziarsi di parlare, aver parlato moltissimo.

wy-gadzać, -godzić fare cosa grata ad alcuno.

wy-ganiać, -gnać scacciare, cacciar via.

wygarbować conciare.

wygasić spéngere, estinguere.

wygiąć curvare.

wyginać perire tutti quanti.

wyglądać, wyrzeć guardare; aver cera, aver aspetto; aspettare.

wyglądzać, -dzić lisciare; rasserenare.

wygłosić annunziare; pronunziare.

wy-gnanie *n* espulsione *f*, esilio *m*; -gnaniec *m* esule, bandito *m*.

wygnieść sprémere.

wygo-da *f* cómodo *m*, comodità *f*; -dny *m* comodone (uomo) *m*; -dny cómodo, agiato.

wygoić guarire completamente.

wy-golić, -galać fare la barba.

wygórowany esagerato, smisurato.

wygotować estrarre cuocendo; preparare.

wy-grać, -grywać guadagnare; -grana *f* vincita *f*.

wygryźć corródere; scacciare mordendo. [darsi.

wy-grzać, -grzewać się riscaldare, -bywać dissotterrare, disseppellire, scavare.

wygubiać distrúggere, sterminare.

wygwiz-dać, -dywać cacciar via con fischiate, fischiare.

wyjątek *m* compéndio *m*, estratto *m*.

wyi-skać, -skivać cercare, scégliere.

wy-jadać, -jeść mangiare tutto, consumare; -jadacz *m* mangione, divoratore *m*, scroccone *m*.

wyją-kać, -knać parlare tartagliando.

wyjaś-niać, -nić chiarire, rischiarare; ~ się schiarirsi, rischiararsi.

wyjaśnienie *n* schiarimento *m*, dilucidazione *f*.

wyja-wiać, -wić scoprire; rivelare; manifestare.

wyjawszy eccetto, *tranne, fuorchè.

wy-jazd *m* partenza *f*; -jechać, -jeżdżać partire; -jeździć rendere una strada praticabile, carrozzabile.

wyjed-nać, -nywać ottenere.

wyjście *n* uscita *f*.

wyka *f* véccia *f*.

wykadzić purgare profumando.

wykarczować stradicare.

wykaszlać się aver tossito, cessare di tossire.

wykaz *m* indicazione *f*.

wykaz-ać, -ywać mostrare; provare, dimostrare.

wykierować dirígere, condurre, governare; ~ kogo na co fare qualche cosa di alcuno; ~ się na co divenire qualche cosa.

wykipieć traboccare, versare bollendo. [municare.

wy-kląć, -klinać maledire, sco-

wykład *m* esposizione, spiegazione *f*; -ać, wyłożyć esporre, interpretare, illustrare; -nik *m* esponente *m*.

wyklamywać się tirarsi d'impaccio con una bugia.

wyklarować chiarire; ~ się schiarirsi. [litigare.

wyklócić się quistionare molto,

wy-kluć, -kłuwać cavare col becco; ~ się uscire fuori dall'uovo.

wykluszać, -czyć escludere.

wykole-ić far deviare; ~ się deviare; -jenie *n* deviamiento *m*.

wyko-nać, -nywać eseguire;

-nalność *f* attuabilità *f*; -nalny eseguibile, attuabile; -nanie *n* esecuzione *f*; -nawca *m* esecutore *m*.

wykoń-czać, -czyć eseguire, finire; -czenie *n* compimento *m*, esecuzione *f*.

wyko-pać, -pywać scavare.
wykorze-niać, -nić sradicare, svellere, sbarbare, estirpare.
wykosić segare, miétere.
wykoślawić stórcere. [passare.
wy-kraczać, -kroczyć oltre-wykra-dać, -sé involare, rapire, rubare.
wy-krawać, -kroić tagliare, scollare; -krój *m* taglio *m*, scollatura *f*.
wykrę-cać, -cić stórcere, vólgere; -t *m* scappatóia *f*, sotterfúgio *m*.
wykreś-lać, -lić cancellare; costruire figure matematiche; -lenie *n* il cancellare; figura geometrica *f*.
wykrochmalić inamidare.
wykroczenie *n* trasgressione *f*.
wykrus-zać, -szyć levar via strofinando; sbriciolare; ~ się cadere pezzo a pezzo; sbriciolarsi.
wy-kryć, -krywać scoprire.
wykrzy-czeć cacciar via gridando, sgridare; ~ się spolmonarsi; -kiwać schiamazzare, strepitare; -knik *m* interiezione, esclamazione *f*.
wykrzy-wiać, -wić stórcere, incurvare.
wykształ-cać, -cić educare, istruire; -cony colto, compito.
wykup *m*; -no *n* riscatto *m*; -ić, -ywać riscattare.
wykwint *m* delicatezza *f*; -ność *f* eleganza *f*, conforto *m*; -ny ricercato, affettato, studiato.
wy-lać, -lewać versare; traboccare.
wyła-zać, -czyć escludere; -czność *f* esclusione *f*; -czny escluso.
wyładnieć divenire, farsi bello.
wyłado-wać, -wywać scaricare.
wyłado-wać, -wywać approdare, pigliar terra.
wyła-mać, -mywać rómpere, apriré rompendo.

wyła-pać, -pywać pigliare (tutti quanti).
wy-latać, -latywać involarsi, volar via; -lót *m* bocca *f* del cannone; na wylot da parte a parte.
wyłowić pigliare tutti quanti (pesci).
wylegać covare; *fig.* partorire.
wyleczyć curare.
wyłęknąć się spaventarsi, spaurirsi.
wylepić intonacare, investire.
wylew *m* inondazione *f*, trabocamento *m*.
wyli-zać, -czyć enumerare, contare.
wylenić się spelare; rinnovare la pelle. [cando.
wyli-zać, -zywać levar via lecwyłom *m* bréccia *f*.
wylosować sorteggiare; -wanie *n* sorteggio *m*.
wyludnienie *n* spopolamento *m*.
wyłysieć divenir calvo.
wymacać trovare tastando.
wy-magać, -módz pretendere, esigere; -maganie *n* pretensione *f*.
wymagłować manganare.
wy-marły estinto, spento; -mie-rać, -mirzeć spengersi, estinguersi.
wy-mawiać, -mówić pronunziare, esprimere; -mowa *f* pronunzia *f*; -mówka *f* scusa *f*; -mowność *f* eloquenza, rettorica *f*; -mowny eloquente
wyma-zać, -zywać cancellare, dar di penna.
wymę-zać, -czyć tormentare.
wy-miana *f* mutazione *f*, cámbio *m*; -mieniać, -mienić nominare; cambiare, barattare; -mienny cambiabile, mutabile.
wy-miar *m* dimensione *f*; -mier-ność *f* commensurabilità *f*; -mierzać misurare; -miarko-wać trovare una giusta proporzione.

- wy-miatać, -mieść** spazzare;
-mioty *pl.* vomito *m.*
wymię *n* mammella *f* della vacca
wymijać scansare, evitare qual-
 cuno.
wy-młócić trebbiare; **-młot** *m*
 trebbiatura *f.*
wymodlić ottenere pregando.
wymordować uccidere (tutti
 quanti!).
wymu-sić, -szać estorcere; **-SZO-
 ny** *fig.* affettato.
wymusztrować fare gli esercizi.
wymyć togliere via lavando.
wy-mysł *m* ritrovato *m*, inven-
 zione *f*; **-myślać** inventare,
 escogitare.
wyna-grozić ricompensare;
-grodzenie *n* ricompensa *f.*
wyna-jać, -jmować affittare,
 appigionare; **do -jęcia** da affit-
 tarsi est locanda.
wy-najdywać inventare, trovare;
-nalazca *m* inventore *m*; **-na-
 lazek** *m* invenzione *f.*
wynędznić dimagrire, divenire
 scarno, macilento, povero, mi-
 sero.
wy-nieść, -nosić portar via; sol-
 levare; **~ się** andar via, vantarsi;
-niesienie *n* elevazione *f*
 innalzamento.
wynik *m* risultato *m*; origine *f*;
-ać, -nąć sorgere, nascere, spuntare.
wynios-łość *f* elevazione *f*; ma-
 gnanimità *f*; **-ły** elevato, sub-
 lime, magnanimo; altiero, ar-
 rogante.
wyni-szczać, -szczyć distrugge-
 re, esterminare; **-szczenie** *n*
 distruzione *f*; **consunzione** *f.*
wynudzić się annoiarsi.
wynu-rzać, -rzyć sporgere, mét-
 tere fuori.
wyobra-żać, -zić rappresentare;
~ sobie figurarsi, immaginarsi;
-żenie *n* imagine, idea *f*; **-żnia**
f immaginativa *f.*
wyostrzyć fare acuto, affilare.
- wypad** *m* sortita, incursione *f*;
-ać cadere; **-ek** *m* esito, avven-
 nimento, evento *m.*
wypakować disfare, sballare.
wypalić consumare bruciando;
 sparare.
wyparować svaporare.
wyparzyć lavare, risciacquare
 con acqua bollente.
wypas-ać ingrassare, impingua-
 re; **-ły** ingrassato. [trare.
wypatroszyć sbudellare, sven-
 wypychać impagliare, imbottire.
wypędzić cacciare via.
wypeł-nić empire, adempire;
-nienie *n* adempimento *m.*
wyperswadować dissuadere.
wy-pić, -pijać vuotare il bicchie-
 re, finire di bere.
wy-piec, -piekać cuocere bene
 (pane).
wypięknąć farsi bello.
wypiełgnować allevare con
 gran cura.
wyprać lavare la biancheria.
wyprzeć się rinnegare, abluare.
wypieszcząć accarezzare.
wypis *m* estratto (d' uno scritto),
 compendio *m*; **-y** *pl.* antologia,
 cristomazia *f*; **-ać** esprimere in
 iscritto; copiare; **-ywać się**
 farsi iscrivere.
wyplą-cać, -cić pagare; **~ się**
 pagare intieramente; **-ta** *f* paga
f; **-calność** *f* solvibilità *f.*
wyplakać się piangere molto.
wypłoszyć scacciare impauren-
 do.
wyplatać, wypleść intrecciare;
 impagliare.
wyplatać figla fare una burla,
 una beffa, un tiro ad uno.
wyplatać sbrogliare.
wypłenić estirpare, svellere.
wypłowić stingersi.
wy-pluć, -pluwać sputare.
wyplu-czyny *pl.* risciacquatura
f; **-kać, -kiwać** sciacquare.
wypłyn *m* scolo *m*; **-ać, wy-
 płynać** scolare.

wypocić się sudare, traspirare.
wypo-czać, -czywać riposarsi;
-czynek *m* riposo *m*.
wypogodzić rasserenare.
wypoliczkować schiaffeggiare.
wypominać ricordarsi.
wyporządzać, -dzić preparare.
wyposa-żać, -żyć dotare, corredare.
wypościć się aver digiunato lungo tempo.
wypotrzebować consumare, spendere.
wypo-wiadać, -wiedzieć divulgare, raccontare, svelare; disdire; -wiedzenie *n* disdetta *f*;
~ wojny dichiarazione *f* di guerra.
wypoży-czać, -czyć imprestare; -czalnia *f* monte *m* di pietà; biblioteca circolante *f*.
wypraco-wać, -wywać elaborare; -wanie *n* elaborazione *f*.
wy-praszać, -prosić ottenere pregando; ~ się od czego scusarsi di non poter fare.
wypra-wa *f* corredo, armamento *m*; ~ wojenna campagna *f*;
-wiać, -wić intonacare; eseguire; corredare; mandare; -wny intonacato; preparato.
wypróbować provare.
wypróchnieć marcire, cariare.
wyprorokować predire, profetizzare. [zare].
wyprosto-wać, -wywać addirizzare.
wyprowa-dzać, -dzić menare, condurre fuori; argomentare;
~ kogo w pole fare un pazzo di alcuno; ~ się cambiare abitudine; emigrare.
wypróż-niać, -nić vuotare, sgombrare.
wypru-ć, -wać disfare.
wypry-sk *m* eruzione *f*; ezema *m*; -skać, -snać saltar fuori, schizzare.
wyprzęgać staccare (cavalli, buoi).
wyprzątnąć rimuovere,

wyprze-dać, -dawać vendere tutto; -daż *f* liquidazione *f*.
wyprze-dzać, -dzić prevenire, precorrere.
wypu-kać, -kiwać abacchettare.
wypuklina *f* ernia intestinale, allentatura *f*.
wypu-kłość *f* convessità *f*; -kły convesso.
wypu-ścić, -szczać lasciar uscire; -stka *f* rivolta *f* d'un ábito.
wypy-tać, -tywać się interrogare, informarsi.
wy-rabać, -bywać diboscare.
wy-rabiać, -robić elaborare.
wyracho-wać, -wywać calcolare.
wyrachowanie *n* calcolo *m*.
wy-rodzić się degenerare; -rodny degenerato.
wy-rósć, -rosnąć crescere, farsi più grande; -rost *m* crescenza *f*; -rostek *m* giovanotto, ragazzotto *m*.
wyratować salvare.
wyrasz *m* espressione *f*; -ić esprimere; -isty espressivo; -ownictwo *n* nomenclatura *f*.
wyraźny chiaro, distinto.
wyre-czać, -czyć rappresentare qualcuno; -czyciel *m* facente funzione *m*.
wy-rób *m* manifattura *f*; -robnik *m* bracciante, giornante *m*.
wyrocz-nia *f* oracolo *m*; -ny fatale.
wyrok *m* decreto *m*, sentenza *f*;
-ować pronunziare la sentenza.
wyrów-nać, -nywać appianare.
wyróż-niać, -nić distinguere.
wyrozu-miałość *f* indulgenza *f*;
-miały indulgente, condiscendente; -mieć, -miewać comprendere, essere indulgente;
-mowa schiarire, dilucidare.
wyrugować scacciare, sfrattare.
wyru-szać, -szyć muovere il passo, andarsene.
wy-rwać, -rywaćsbarbare, strappare, svelere.

wyryć cavar grufolando; incide-re, scolpire, imprimerre.
 wyrysować delinearre.
 wyrzą-dzać, -dzićrëndere, fare, usare un servizio.
 wy-rzec, -rzekać dire, profferire, pronunziare; ~ się czego rinunziare a qualche cosa.
 wy-rzezać tagliuzzare; -rznać, -rzynać estirpare, castrare.
 wyrzu-cać, -cić buttar via; -t m eruzione f; -tek m escremento m; -tnia f elisione f.
 wysączyć vuotare fino all' ultima gócciola.
 wysadzić fare scëndere, sbarcare; ~ się mostrarsi superiore.
 wysapać się riprender fiato.
 wy-schły, asciutto, árido; -sychać, -schnąć disseccare, inaridirsi.
 wyście-lać, -lić imbottire.
 wyścig coraa, gara f; -i pl. : konne corsa di cavalli; -ać, -nać arrivare il primo, passare innanzi; -owiec m, -owy corridore m.
 wysiać, -siewać seminare; -siew m semenza f.
 wy-siadać, -siaść scëndere, smontare.
 wysi-lać, -lić estenuare, spossare; -łek m spossatezza f.
 wy-skakać się saltare molto; -skok m salto, balzo m; fig, scappata f; alcool m, inv. spirito m; -skokowy alcoolico.
 wyskro-bać, -bywać raschiar via.
 wysku-bać, -bywać sfilacciare, spennare.
 wy-słać, -syłać mandare, spedire; -słaniec m speditore, emissario m; -sylka f spedizione f.
 wysła-wiać, -wić esaltare.
 wysłe-dzać, -dzić investigare, rintracciare.
 wysliz-gać fare strucciolevole; ~ się patinare; -gnać się scappare di mano.

wysło-wić esprimere con parole; -wienie n elocuzione f.
 wysłu-chać, -chiwać ascoltare, esaudire.
 wysłu-ga f prémio m d' un servizio; -giwać, -żyć servire; -żony che ha finito di servire.
 wysmarować ungere.
 wy-śmieać, -śmiewać deridere, schernire, beffeggiare.
 wysmienity squisito, eccellente.
 wysmuk-łość f snellezza f, sveltezza f; -ły svelto, slanciato.
 wyso-ce altamente, sommamente; -czyzna f altipiano m; -ki alto; -kość f altezza, altura f.
 wy-sepka f piccola isola f; -spa f isola f; -spiarz m isolano m.
 wy-spać, -sypiać się cavarci il sonno, fare una buona dormita
 wypowiedać się confessare.
 wysrebrzyć inargentare.
 wy-ssać, -sysać estirre succhiando.
 wystać stare in piedi; ~ się stan-carsi stando in piedi.
 wy-stąpić, -stepować uscire.
 wystarać się procurare, procacciare.
 wystar-czać, -czyć bastare, durare, essere abbastanza.
 wysta-wa f esposizione f; -wca m espositore m; -wiać esporre; -wność f szarzo m; -wny szar-zoso.
 wystę-kać, -kiwać gémere.
 występ m debutto m; -ek m delitto m, trasgressione f; -ność f viziosità f; -ny vizioso, peccaminoso.
 wystosować disporre.
 wystra-szać, -szyć scacciare impaurendo.
 wy-stroić, -strajać ornare, ad-dobbare.
 wystru-gać, -żyć intagliare.
 wy-strzał m sparo, tiro m; -strze-lać, -strzelić sparare.
 wy-strzydz, -strzygać fare un buco tosando.

wystu-dzać, -dzić rinfrescare.
 wysuszyć diseccare, prosciugare,
 rasciugare.
 wysunąć spingere, tirare.
 wyświadczyć rendere (un bene-
 fizio).
 wyświecić schiarire.
 wyświęcić ordinarę; -cenie *n*
 ordinazione *f*.
 wyświecić *n* spiegazione *f*,
 schiarimento *m*.
 wyswobodzić liberare; -dziciel
m liberatore *m*.
 wysyp *m* cumulo *m* di sabbia;
 -ać, -ywać versare, spargere;
 -ka *f* eruzione *f*.
 wyszafować spendere tutto.
 wyszarpać strappare.
 wyszczać pisicere, orinare.
 wyszczerbić intaccare.
 wyszczerzać, -rzyć mostrare i
 denti.
 wyszczuć scacciare aizzando.
 wyszczypać pizzicare.
 wyszepać, -tywać sussurrare.
 wyszlifować affilare; sfaccettare;
 pulire. [ghiozzare.
 wyszłochać się restare di sin-
 wyszperać trovare frugando.
 wyszuwać, -kiwać cercare, in-
 vestigare; -kany ricercato; squi-
 sito; studiato, affettato.
 wyszumieć *fig.* svaporare, esa-
 lare, uscire il ruzzo.
 wyszyć, -szywać ricamare; szy-
 wany ricamato.
 wyszycić dileggiare, sbeffare,
 schernire.
 wyszynk *m* méscita *f*.
 wytaczać, -toczyć tornić; fare
 uscire.
 wytanćować cavarsi la voglia
 di ballare.
 wytargać acciuffare, tirare uno
 pei capelli.
 wytarty usato.
 wytechnąć respirare, riposarsi;
 -technienie *n* riposo *m*.
 wytepić esterminare, distrug-
 gare.

wyteżać, -żyć tendere.
 wytkać imbottire.
 wytłaczać, -tłoczyć sprémere.
 wytłóć ardere senza fiamma.
 wytłómaczyć spiegare; ~ się giu-
 stificarci.
 wytłuc rómperę; bastonare.
 wytrabić, -trębywać bandire a
 suon di tromba, pubblicare; bé-
 vere, votare.
 wytracić sterminare.
 wytrącić far cadere, stórcere di
 mano, cacciare.
 wytrawny maturo, fatto.
 wytropić rintracciare.
 wytrwać perseverare; -trwa-
 łość *f* perseveranza *f*; -trwały
 perseverante.
 wytrych *m* grimaldello *m*.
 wytrysk *m* gorgoglióm; -ać, -iwać
 gorgogliare, scaturire.
 wytrząść far cadere scuotendo.
 wytrze-pać, -pywać scuótere la
 pólvre.
 wytrzeszcząć, -czyć sbarrare,
 spalancare gli occhi.
 wytrzeźwić tógliere l' ubria-
 chezza.
 wytrzy-mać, -mywać sostenere,
 sopportare; -małość *f* perse-
 veranza *f*; -mały perseverante.
 wytuczyć ingrassare.
 wytwarzać, -tworzyć produrre;
 -twór *m* prodotto *m*; -twórca
m produttore *m*; -twórczy pro-
 duttivo.
 wytwor-ność *f* eleganza, squisi-
 tezza *f*; -ny elegante, squisito.
 wytykować imbiancare.
 wynczyć: ~ kogo dare lezioni ad
 alcuno; ~ się apprendere; im-
 parare. [sfrenato.
 wyuzda-ność *f* sfrenatezza *f*; -ny
 wywabić allettare.
 wywahać accorgersi di qualche
 cosa.
 wywalić atterrare.
 wywa-rzać, -rzyć far bollire.
 wywczas *m* riposo *m*; -ować się
 riposarsi bene.

wywdzłę-czać, -czyć się essere grato.

wywedrować emigrare.

wywiad-dowczy informativo; -d *m* informazione *f*; -dywać się informarsi.

wywią-zać, -zywać się liberarsi, sciogliersi, disimpegnarsi.

wywichnąć slogare (una mano, un piede).

wy-wierać, -wrzeć sfogare lo sdegno, la rabbia.

wywiercić forare.

wywiesić sospendere fuori, cacciare la lingua fuori.

wywietrzyć dar aria.

wywozić esportare, condurre fuori.

wywikłać strigare.

wywłasz-czać, -czyć sproprizzare -czenie *n* spropriazione *f*.

wy-wlec, -wlekać trascinare fuori.

wywnęć-rzać, rzyć się sviscerare, aprire il cuore.

wy-wód *m* dimostrazione *f*; -wodzić dimostrare.

wywo-łać, -ływać chiamar fuori; -łanie *n* esilio *m*; evocazione *f*; -łaniec *m* bandito, éscule *m*.

wywoskować dare la cera (al pavimento, ai mobili ecc).

wywóz *m* esportazione *f*.

wy-wracać, -wrócić rovesciare; ~ się cadere a rovescio, ribaldare, stravolgersi; -wrót *m* rovéscio *m*.

wywró-żyć, -żyć profetizzare.

wywyż-szać, -szyć elevare, esaltare, innalzare; -szenie *n* elevazione, esaltazione *f*.

wywzajem-niać, -nić rimunerare; ~ się mostrarsi riconoscente, grato.

wyzbierać raccogliere tutto.

wyzdrowieć guarire.

wy-ższyć più alto, più in su; -ższóść *f* precedenza *f*; -żyna *f* altezza *f*.

wyżeł *m* sègugio (cane) *m*.

wy-żerać, -żreć divorare, consumare tutto.

wyzię-biać, -bić raffreddare; -bnać raffreddarsi, intirizzirsi.

wyziew *m* esalazione *f*; -ać esalare.

wyzionąć ducha esalare l'ánima, spirare.

wyzłocić indorare.

wy-żłobić incavare; -żłobienie *n* cavità *f*, incavamento *m*.

wy-znać, -znawać confessare; -znanie *n* confessione *f*; -znawca *m* confessore *m*.

wyznaczyć assegnare, stabilire, determinare.

wyżółk-ły ingiallito; -nieć ingiallire.

wy-zwać chiamare; sfidare; -zywać oltraggiare, gridare; -zwanie *n* sfida *f*.

wy-zwalać, -zwolić liberare; -zwolenie *n* liberazione *f*; -zwolony liberato.

wyzy-skać, -skiwać sfruttać; -skiwacz *m* sfruttatore *m*.

wyży-wiać, -wić nutrire, sostenere; -wienie *n* nutrimento *m*, sustentazione *f*.

wzajem, nawzajem in cámbio, reciprocamente, scambievolmente; -ność *f* contraccambio *m*; -ny reciproco, scambievole.

wzbi-ć, -jać się innalzarsi, elevarsi.

wzboga-cać, -cić się arricchire, divenire ricco.

wzbraniać, wzbronić proibire; ~ się rifiutare, recusare.

wzbudzić svegliare, destare.

wzbu-rzać, -rzyć indignare, sconvolgere; ~ lud concitare, commuovere il popolo; -rzenie *n* tumulto *m*, rivolta *f*.

wzdęć *n* gonfiamento *m*.

wzdłuż lungo; -ać, -yć allungare.

wzdrygać się ripugnare, rabbri-vidire.

wzejść, wschodzić sórgere.

wzgar-da *f* disprezzo *m*; -dliwy
disprezzante, spregevole; -dzac,
-dzić disprezzare, dispregiare.
wzgląd *m* riguardo *m*, conside-
razione *f*.
względy *pl*, favore *m*.
wzglę-dem verso, inverso; -dność
f riguardevolezza *f*; -dny ri-
guardoso.
wzgó-rek *m* colle, poggio *m*;
-rkowaty pieno di colli; -rze
n monticello *m*, altura *f*.
wziątek *m* (ciò che si prende)
guadagno, profitto *m*.
wzięcie *n* presa *f*; crédito *m*, opi-
nione *f*.
wziętość *f* stima *f*, popolarità *f*.
wzięty preso; popolare, grato,
accetto.
wziernik *m* specchio *m*.
wziewać, wzionąć inalare, suc-
ciare, assorbire.
wzla-tać, -tywać volare.
wzlot *m* volo *m*.
wzmocnić rinforzare, fortificare.

wzmian-ka *f* menzione *f*; -ko-
wać menzionare.
wznak, na wznak supino.
wznawiać, wznawić rinnovare.
wznie-cać, -cić iufocolare, rat-
tizzare.
wzniesić, wznosić elevare, innal-
zare.
wzniosłość *f* altezza, elevatezza,
sublimità *f*.
wzniosły elevato, sublime, som-
mo.
wzor *m* modello, esemplare *m*.
wzorowość *f* esemplarità *f*.
wzorowy esemplare.
wzrastać crescere.
wzrok *m* vista *f*.
wzrost *m* crescenza *f*; statura *f*.
wzru-szać, -szyć rivoltare, smuó-
vere, sconvolgere; ~ się muo-
wersi, commuoversi; -szenie *n*
emozione *f*.
wzu-ć, -wać calzarsi, mettersi le
scarpe.
wzwyż sopra, in alto, in su.

Z.

z di, da, per, con, fino, a; *n. p.* wyjść
z domu uscir di casa; wrócić
z Włoch ritornare dall'Italia;
z tej strony di qua; ojeiec
z synem il padre col figlio.
za a, mentre, durante, fra, dietro,
fuori, oltre, per, da, dopo; za
wielki troppo grande; za mało
troppo poco.
zaalpejski trasalpino.
zaambarasować się essere in
impaccio.
zaaresztować arrestare.
zab *m* dente *m*; -czasty dentato;
-kować mettere i denti.
zabarwić colorare.
zaba-wa *f* trattenimento, diver-
timento *m*; giuoco *m*; -wiać,
-wić divertire; ritenere; ~ się

divertirsi; occuparsi; -wka *f*
sollazzo, giuocattolo *m*; -wny
divertevole; cómico, ridicolo.
zabazgrać coprire di scarabocchi.
zabezpie-czać, -czyć assicurare;
-czenie *n* assicurazione *f*.
za-hić, -bijać uccidere, ammaz-
zare.
za-biedz, -bieżeć prevenire; -bie-
gać córrere in sino a...; venire
incontro ad uno; -biegi *pl*. fa-
tica, premura *f*, studio *m*.
zabie-lać, -lić imbiancare.
za-bierać, -brać tóglhere, rapire,
confiscare; -bór *m* rapimento
m, occupazione presa *f* per
forza; -borca *m* usurpatore, con-
quistatore illegittimo *m*. [rirs].
zabłą-dzić, -kać się perdersi, smar-

zabłocić infangarsi.
 zabyć-snać, -szczęć sfolgorare, balenare, risplendere.
 zabobon *m* superstizioso *f*; -nik *m* superstizioso (uomo) *m*; -ny superstizioso.
 zabój-ca *m* omicida *m*; -czy miodiale. -stwo *n* uccisione *f*, omicidio *m*.
 zabraknąć mancare. [tare.
 za-braniać, -bronić proibire, wiezabronować coprire di terra erpicando.
 zabrudzić, -kać imbrattare.
 zabrukować lastricare, selciare.
 zabryzgać insudiciare schizzando.
 zabrzmieć risonare, rimbombare.
 zabudo-wać, -wywać coprire di edifici; -wanie *n* edificio *m*.
 zabu-rzać, -rzyć confondere, intorbidare, disturbare; -rzenie *n* confusione *f*.
 zabytek *m* sopravanzo; ~ starożytności un monumento dell' antichità.
 zace-niać, -nić porre il prezzo di una mercanzia.
 za-chcenie *n* voglia, brama *f*; -chcieć, -chciewać się bramare.
 zachę-cać, -cić eccitare, incoraggiare.
 zachłystnąć się soffogare, andare per traverso un cibo.
 zachmu-rzać, -rzyć się rabbuia-re, annuolare; -rzoný rannu-volato, oscuro.
 za-chód *m* pena, fatica *f*; tramonto, occidente *m*; -chodni occidentale; -chodzić, zająć tramontare.
 zachorować ammalare.
 zachowa-wać, -wywać conservare, custodire; ~ się komu guadagnarsi la benevolenza d' uno; -wanie *n* condotta *f*; stima *f*; -wawca *m* custode; konservatista *m*; -wawczość *f* konservatismo *m*; -wawczy konservativo.

zachrypnąć divenire rauco.
 zachwa-lać, -lić decantare, vantare.
 zachwa-ścić, -szczać lasciar crescere la malerba.
 zachwiać się barcollare, vacillare, traballare.
 zachwy-cać, -cić rapire, incantare.
 za-ciać, -cinać sferzare; ferire; ~ się tartagliare; -ciećcie *n* estro, slancio *m*.
 zaciąg *m* leva *f* dei soldati; -ać, -nąć arrolare; inscrivere; contrarre.
 za-cieć, -ciekać (dell' acqua) penetrare, entrare dentro; ~ się approfondirsi; -ciekłość *f* furia, rabbia *f*; -ciekły furioso.
 zacieka-wiać, -wić far curioso.
 zaciem-niać, -nić oscurare.
 zacie-niać, -nić ombreggiare.
 za-cierać, -trzeć lasciar fregando, stropicciando; ~ się venire in dimenticanza.
 zacie-sać, -sywać tagliare a punta con la seure. [tire.
 zacieś-niać, -nić restringere, stret-zacie-tość *f* testardaggine *f*; -ty testardo.
 zacię-żeć cominciare a divenire grave; -żny soldato mercenario *m*. [gere.
 zaci-skać, -snąć serrare, stringe-zaci-sze *n* ritiro, luogo solitario *m*; -szny ritirato, quieto, tranquillo.
 za-ćmić się oscurarsi, eclissarsi; -ćmienie *n* oscurazione *f*, eclissi *f*, *inv.*; ~ słońca, księżyca eclissi del sole, della luna.
 za-ćność *f* onestà, rispettabilità *f*; -cny rispettabile, onorabile.
 zacofaniec *m* reazionario *m*.
 zacerować turare; rammendare (vestiti).
 za co perchè cosa.
 za-czać, -czynać incominciare, principiare; -częcie *n* principio *m*.

zaczadzić się morire soffocato dal carbonio.

zacza-jać, -ić się appostare qu. zacząrować incantare.

zaczekać aspettare un poco.

zaczem perciò, per la qual cosa, quindi.

zaczep-iać, -pić appendere, attaccare; -pka *f* attacco *m*, aggressione *f*; -pny offensivo.

zaczern-iać, -nić annerire.

zaczep-iać, -pnać, attingere.

zaczernie-niać, -nić arrossire; ~ się divenire rosso; -niałość *f* rossore *m*.

zaczep-sać, -sywać pettinare.

zaczep-iać się strisciar-si.

zaczep-iać się ingolfarsi, immergersi nella lettura.

zad *m*, -ek *m* il di dietro, culo *m*, deretano *m*; -ni dietro.

zad-ać, -dawać occupare uno, prescrivere, gravare, caricare; -danie *n* compito *m*; -datek *m* caparra *f*; -datkować dare la caparra.

zadarty ripiegato, alzato, tirato su.

zadaw-nić invecchiare, inveterare; -niony inveterato.

zadekretować decretare.

zadep-tać, -tywać calpestare.

zadła-wiać, -wić się strangolarsi.

zadłu-żać, -żyć indebitare, aggravare di debiti.

zadma *f* vento *m* con nevischio.

za-dosć, -dosyć czynić soddisfare, appagare; -dosćuczynienie *n* soddisfazione *f*.

zadno-walniać contentare; -wolonony soddisfatto, pago, contento.

zadra-pać, -pnać sgraffiare.

zadrętwieć inrigidire.

zadrwieć z kogo minchionare qualcuno.

za-drzeć, -dzierać intaccare; ~ z kim attaccarsi con qualcuno, attaccar briga.

zadrzeć cominciare a tremare.

zaduch *m* aria mefitica *f*.

zaduma *f* melanconia *f*; -ć się impensierirsi; -ny impensierito.

zadu-sić, -szać się strangolarsi; -szny intanfito.

zaduszki *pl*. il giorno *m* dei morti.

zadychać się ansare.

za-dymać, -dąć incominciare a soffiare moltissimo; -dymka *f* nevischio *m*.

zady-szany trafelato, senza fiato; -szec się perdere il fiato.

zadzier-gać, -gnać intrecchiare.

zadzier-żec, -żywać ritenere.

zadzio-bać pungere a morte.

zadzi-wiać, -wić far stupire, maravigliare; ~ się maravigliarsi, stupire; -wienie *n* maraviglia *f*, stupore *m*.

zadźwięczeć risonare.

zadzwońić incominciare a sonar le campane.

zafantować impegnare.

zafarbować tingere, colorire.

zafrasować się accorarsi, affliggersi.

zafukać sbalordire, stordire uno gridando.

zaga-dać rivolgere la parola; ~ się chiacchierare molto; -dka *f* enigma, indovinello *m*; -dkowy enigmatico; -dnienie *n* problema *m*.

zaga-ić, -jać piantare alberi; ~ posiedzenie aprire la seduta; -jenie *n* chiusa *f*; apertura *f* della seduta.

za-ganiać, -gnać condurre le bestie; -ganiacz *m* mandriano *m*.

zaga-piać, -pić się stare a guardare a bocca aperta.

za-gar *m* soffocazione *f* per vapori, per gas; -gorzeć soffocare per esalazione di carbonio.

zagar-niać, -nać tirare a sè, rapire, occupare per forza.

zaga-szać, -sić spengere, estinguere; -snać spengersi.

za-gaszcząć, -gościć essere ospite.

zagegać incominciare a schiamazzare.

zage-ścić, -szczać condensare; -stnieć divenire denso, spesso.

za-giąć, -ginać piegare; ~ się culvarsi; -gięcie *n* flessione, piegatura, curva *f*; -gięty piegato.

zaginać scomparire, perdersi.

zagłada *f* distruzione *f*, sterminio *m*.

zaglą-dać, -dnać guardare dentro.

zagła-dzać, -dzić lisciare; sterminare.

zagłę-biać, -bić approfondire.

zagłodzić się morir di fame.

zagłu-szać, -szyć assordare, intronare; stordire; -szenie *n* assordamento *m*.

zagnie-wać się andare in collera; -wany sdegnato, indispettito, stizzito.

zagnie-żdzać, żdzić się annidarsi.

za-goić, -gajać guarire.

zagon *m* campo *m*.

zagorza-lec *m* uomo fanatico *m*; -łość *f* fanatismo *m*; -ły fanatico.

zagospodarować się fare una buona economia.

zagoto-wać, -wywać się principiare a bollire.

zagra-biać, -bić coprire di terra col rastrello.

za-grać, -grywać cominciare a sonare, a giocare.

za-gradzać, -grodzić sbarrare, chiudersi con siepe; -groda *f* chiusa *f*, steccato *m*.

zagrani-ca *f* éstero *m*; -czny straniero, forestiero *m*.

za-grażać, -grozić minacciare.

zagryzmolić coprire di scarabocchi.

za-grzać, -grzewać riscaldare, -grzanie *n* riscaldamento *m*.

zagrze-bać, -bywać sotterrare, nascondere.

zagrzmie-ć, -wać cominciare a tonare.

zagu-ba *f* rovina, predizione *f*; -biać disperdere, rovinare, distruggere.

zagwoździć inchiodare.

zagwiz-dać, -nać cominciare a fischiare.

zahaczyć agganciare; ~ o co aggrapparsi, attaccarsi ad una cosa.

zahamować impedire, trattenero.

zahipotekować ipotecare.

zahu-czeć, -kać rimbombare, rintonare.

zai-mek *m* pronome *m*; -mkowy pronominale.

zaiuponować imporre.

zaiskrzyć się sfavillare.

zaiste invero, per vero.

za-jać *m* lepre *m e f*; -jęczy di lepre, leprino.

za-jać, -jmować occupare; ~ się incominciare a bruciare; -jęcie *n* occupazione *f*.

za-jad *m* bollicina *f*; -jadać mangiare con appetito; mordero; -jadłość *f* accanimento, *m*, rabbia *f*; -jadły accanito, arrabbiato.

zaja-kać, -kiwać się balbettare, tartagliare; -kliwy tartaglione, balbuziente.

zajaśnić spuntare il giorno, schiarirsi.

zająt-rzać, -rzyć się incominciare a suppurare.

za-jazd *m* alloggiamento *m*, entrata *f*;

-jechać, -jeźdzać arrivare in vettura, a cavallo.

za-jęczuć, -jęknąć incominciare a lamentarsi.

zajście *n* avvenimento *m*.

zaka-cik *m* piccolo nascondiglio, ripostiglio *m*; -tek *m* cantuccio, piccolo ritiro *m*.

zakadzić incominciare a profumare.

zakalec *m* pezzo *m* di pasta mal cotta.

zakamienia-łość *f* induramento *m* di cuore; -ły duro di cuore.

zakarmić dar troppo da mangiare.
 zaka-sać, -sywać succingere; ~ rękawy rimboccare le maniche.
 zakasować superare, sorpassare, oscurare qualcuno.
 zakaszlać incominciare a tossire; ~ się tossire fortemente.
 zakatarzyć się prendere un raffreddore.
 zakaz *m* proibizione *f*; -ać, -ywać proibire.
 zaka-żenie *n* infezione *f*; -zić attaccare; -żny contagioso.
 zakis *m* lievito *m*; -nąć divenire agro.
 zakitować cementare.
 za-kląć, -klinać scongiurare, esorcizzare; -kłęcie *n* scongiuro *m*, imprecazione *f*.
 zakład *m* istituto, stabilimento *m*, fondazione *f*; scommessa *f*; -ać, -złożyć istituire; incrocchiare; porre; ~ się scommettere; -ka *f* piega, ripiegatura *f*; -nik *m* ostaggio *m*.
 zakle-ić, -jać appiccicare.
 zakłę-słość *f* sprofondamento *m*, cavità *f*; -snać sprofondare, andar giù.
 za-klęty scongiurato; -klinacz *m* esorcista *m*.
 zakłó-cać, -cić inquietare, disturbare.
 zakłopotać się venire in impaccio.
 zakłopotanie *n* impiccio *m*.
 za-kluć, -kluwać uccidere pun-gendo.
 zakluć beccare.
 zakochać się innamorarsi, in-vaghirsi d'uno.
 zakolysać dondolare.
 zakomenderować comandare.
 zakomunikować comunicare.
 zakon *m* ordine *m*, religione *f*; legge *f*; ~ stary antico testa-mento *m*; ~ nowy nuovo testa-mento *m*; -ica *f* suora, mó-

naca *f*; -nik *m* monaco, frate *m*; -ny monacale, monástico.
 zakoń-czać, -czyć terminare, finire; -czenie *n* fine *f*, tér-mine *m*.
 zako-pać, -pywać seppellire, sotterrare.
 zakopcić affumicare.
 zakorkować turare.
 zakorze-niać, -nić się abbarbi-carsi, radicarsi.
 zakosztować gustare.
 zakra-dać, -ść się introdursi fur-tivamente.
 za-krapiać, -kropić inumidire.
 zakraplacz *m* conta gocce *m*, *inv.*
 za-krawać, -kroić manimettere; -krój *m* taglio *m*.
 zakre-cać, -cić chiudere girando; ~ włosy arricciare i capelli; -t *m* svolta *f*, giro tortuoso *m*; -tka *f* ohiavistello *m*.
 za-kres *m* sfera *f*, término *m*; spázio *m* di tempo; -kreślać, -kreślić circoscrivere, accer-chiare.
 zakrwa-wiać, -wić insanguin-are.
 zakry-ć, -wać coprire; *fig.* na-scóndere.
 zakrystya *f* sacristia *f*; -n *m* sacrestano *m*.
 zakrzą-kać, -knać schiarirsi la gola. [darsi].
 zakrzą-tać, -tnąć się affaccen-zakrzep *m* sangue coagulato *m*; -nąć coacularsi.
 zakrzewiać piantare.
 zakrzusić się soffocare andan-do qualcosa a traverso.
 zakrzyczeń coprire la voce di qualcuno gridando.
 zakrzy-wiać, -wić incurvare.
 za-kuć, -kować battersi il ferro.
 zaku-pić, -pywać comprare; -pno *n* compra *f*.
 zakurzyć impolverare; ~ się impolverarsi; fumare molto.
 zakwasić fare fermentare, ina-grire; *fig.* amareggiare.

zakwiezcé grugnić.
 zakwie-cać, -cić ornare con fiori, infiorare.
 zakwilié stufere come un fanciullo.
 zakwi-tać, -tnąć sbocciare.
 zakwitować dar quietanza.
 za-lać, -lewać bagnare; inondare, allagare; ~ się trincare.
 załą-czać, -czyć acchiudere, alligare; list załączony lettera inclusa, alligata, annessa.
 załagodzić mitigare, placare.
 załakierować verniciare.
 zała-mać, -mywać się sprofondare, rómpersi.
 za-latać, latywać arrivare a volo.
 zała-tać, -tywać rattoppare.
 załat-wiać, -wić fare una commissione.
 załążek *m* embrione, leto *m*.
 zale-cać, -cie raccomandare; ~ się raccomandarsi; fare la corte, vagheggiare, corteggiare; -ta *f* qualità *f*, mérito, valore *m*.
 zaledwie appena.
 za-legać occupare, ingombrare, coprire; -ległość *f* arretrato (debito) *m*; -legły arretrato.
 zaleknać się impaurirsi, spaventarsi, sbigottirsi.
 zale-piać, -pić turare un buco con gesso, pece, cera.
 zale-sie *n* luogo *m* dietro la foresta; -sić rimboscare.
 zalew *m* inondazione *f*.
 zale-żeć ~ od kogo dipendere da qualcuno; ~ się guastarsi, ammarciare; ~ na czym consistere in qualche cosa; -żność *f* dipendenza *f*; -żny dipendente, soggetto, subordinato.
 zali-czać, -czyć pagare a conto; -czka *f* acconto *m*.
 zało-ga *f* guarnigione *f*, presidio *m*; -żenie *n* supposizione *f*; -życiel *m* fondatore *m*, -życielka *f* fondatrice *f*.
 załom *f* svolta (di un fiume) *f*.

załot-nica *f* civetta *f*; kobieta złotna accattamori, donna galante; -ność *f* civetteria *f*; -nik *m* corteggiatore *m*; -y *pl* corteggiamento, amoreggiamento *m*.
 załud-niać, -nić popolare; -nienie *n* popolazione *f*.
 załutować saldare.
 za-maćać, -macić intorbidare; -męt *m* confusione *f*, guazzabúglio *m*.
 za-mach *m* impeto *m*; attentato *m*; -maszystość *f* energia *f*; -maszysty forte, enérgico.
 za-maczać, -moczyć inumidire, ammolare; -moknąć divenire úmido, molle.
 zamalo-wać, -wywać dipingere.
 zamar-zać, -znać gelarsi, agghiacciarsi.
 zamarzyć sognare.
 za-maćić, -maszczać imbrattare.
 zamasko-wać, -wywać mascherare.
 za-mawiać, -mówić ordinare; -mówienie *n* ordinazione *f*.
 zama-zać, -zywać impiastrare, scarabocchiare.
 zam-czysko *n* castellaccio *m*; -czysty provvedimento di serratura; -czek *m* serraturina *f*; -ek *m* serratura *f*; castello *m*.
 zamdlie sentir náusea.
 zamęczyć martirizzare, torturare.
 zameldować annunziare.
 za-męście *n* matrimonio *m*; -mężna moglie (*pl* mogli) *f*.
 zamglić annebbiare.
 za miana *f* baratto, cambio *m*; -mienić cambiare; w zamian a titolo di cambio.
 zamianowa-ć nominare; -nie *n* nominazione *f*.
 za-miar *m* intenzione *f*, proposito *m*; -mierzać, -mierzyć avere l'intenzione; ~ się na kogo alzare il braccio per battere qualcuno.

- zamiast in cambio, in luogo, invece di...
- za-miatać, -mieść spazzare; -miatacz *m* spazzino *m*; -mieć *f* bufera *f* di neve; -mieciny *pl.* spazzatura *f*.
- za-mierać, -mrzeć morire.
- zamierzch *m* crepuscolo *m*; -ły oscuro, buio; -nąć oscurarsi, farsi notte, abbuiarsi.
- zamiejski situato fuori di città.
- zamiesić fare la pasta.
- zamię-szać, -szywać mescolare; turbare; -szanie *n* rimescolamento *m*, perturbamento *m*; -szka *f* inquietudine *f*.
- zamiesz-kać, -kiwać abitare; -kały domiciliato; -kanie *n* domicilio *m*.
- zamigotać balenare.
- zamil-czać, -czeń tacere; -knać ammutolire.
- zamiło-wać affezionarsi; -wanie *n* predilezione *f*.
- za-mknać, -mykać chiudere; -mknięcie *n* chiusura *f*.
- zamordowa-ć uccidere, trucidare; -nie *n* uccisione (d'uomo) *f*.
- zamo-rski oltremarino; -rze *n* paese *m* d'oltre mare.
- zamotać imbrogliare.
- zamoż-ność *f* agiatezza *f*; -ny agiato, benefante.
- za-mrzać, -mrozić agghiacciare, congelare.
- zamro-czyć oscurare, offuscare; -ka *f* oscurità *f*.
- zamru-żać, -żyć chiudere gli occhi.
- zamu-lać, -lić impantanarsi.
- zamuro-wać, -wywać murare.
- zamyd-lać, -lić insaponare; ~ oczy gettar la polvere negli occhi.
- za-mysł *m* proponimento, disegno *m*, intenzione *f*; -myślać, -myślić się impensierarsi, stare sopra pensiero; -myślony pensieroso.
- zanadrze *n* seno (del vestimento) *m*.
- zanękać far morire di fatica.
- zanie-cać, -cić attizzare.
- zanie-chać, -chiwać tralasciare, omettere, lasciar di fare.
- zanieczy-ścić, -szczać insudiciare.
- zanie-dbać, -dbywać trascurare; -dbanie *n* trascuranza, negligenza *f*.
- zaniemieć ammutolire.
- zaniemódz ammalare.
- zaniepokoić inquietare.
- za-nieść, -nosić portare; ~ się na co pare che, v'è probabilità che...
- zaniewidzieć divenir cieco.
- zanik *m* deperimento *m*; -ać, -nąć deperire.
- zanim prima che, prima di.
- zanitować ribadire.
- zanocować pernottare.
- zanokcica *f* pauerécio *m*.
- zanotować annotare.
- zanu-rzać, -rzyć tuffare, immergere.
- zaochocić spronare.
- zaocz-ność *f* assenza *f*; -ny assente; -nie in assenza.
- zaog-niać, -nić infiammare; -nienie *n* infiammazione *f*.
- zaokrag-lać, -lić arrotondare; -lenie *n* rotondità *f*.
- zaopa-trywać, -trzyć provvedere, munire; -trzenie *n* provvedimento *m*.
- zaost-rzać, -rzyć affilare, acuzare.
- zaoszczędz-ać risparmiare; -enie *n* risparmio *m*.
- zapach *m* odore, profumo *m*, fraganza *f*; -nąć odorare.
- za-padać, -paść się sprofondarsi; -padłość *f* abbassamento *m*; -padły abbassato, sprofondato.
- zapako-wać, -wywać imballare, impaccare.
- za-pał *m* incendio *m*; *fig.* entusiasmo; -palić, -pałać accén-

- dere; animare; -**palczywość** *f* impeto *m* d'ira; -**palczywy** escandescente, pronto all'ira; -**palenie** *n* infiammazione *f*; -**paleniec** *m* uomo focoso *m*; -**palka** *f* fiammifero *m*, zolfanello *m*; -**palność** *f* infiammabilità *f*; -**palny** infiammabile, combustibile; -**palony** acceso, infiammato, focoso.
- zapamiętać**, -**tywać** tenere a mente, ritenere in memoria; -**talec** *m* uomo scapato *m*; -**tałość** *f* sconsideratezza *f*; -**tały** smemorato.
- zaparcie się** *n* rinnegazione *f*.
- zapażać**, -**rzyć** scottare.
- zapas** *m* provvisione *f*, provvista *f*; -**y** *pl.* lotta *f*.
- zapaska** *f* grembiale *m*. [ciare.
- zapaskudzić** sporcare, insudiziare.
- zapaśnica** *f* lottatrice *f*; -**nik** *m* lottatore *m*.
- zapastrywać**, -**tryć się** mirare fissamente uno; imitare; ingannarsi; -**trywanie** *n* considerazione *f*; opinione *f*.
- zapaść**, -**pychać** turare.
- zapęd** *m* slancio, impeto *m*; -**zać**, -**zić** condurre, cacciare dentro, in; ~ **się** andare innanzi.
- zapełnić**, -**nić** riempire.
- zapeżać**, -**rzyć się** accendersi di sdegno.
- zapętać** incatenare.
- zapewne** certamente, senza dubbio; -**niać**, -**nić** assicurare, accertare; -**nienie** *n* accertamento *m*, assicurazione *f*.
- zapiać** cominciare a cantare (si dice del gallo).
- zapiać**, -**pinać** abbottonare.
- zapiać**, -**piekać** imprimerne col ferro rovente.
- zapieczętować** suggellare, sigillare. [schiuma.
- zapieć**, -**nić się** coprirsi di;
- zapiać**, -**przeć się** rinnegare; -**przańiec** *m* rinnegatore *m*.
- zapierzenie** *n* divisorio *m*.
- zapis** *m* iscrizione *f*; -**ywać**, -**ać** iscriverne, notare; -**ek** *m* annotazione *f*.
- zapłać**, -**cić** pagare; -**ta** *f* paga *f*.
- zapładniać**, -**plodnić** fecondare.
- zapłatać**, -**pleść** intrecciare.
- zapłatać się** intralciarsi, impigliarsi. [ammuffire.
- zapleśniałość** *f* muffa *f*; -**nieć** zapleśnić, -**nić się** arrossire.
- zapłuć**, -**plunąć**, -**pluwać** coprire di sputacchi.
- zapługować**, -**wieć** empire di sporcizie.
- zapłuskać**, -**nać** spruzzare.
- zapływać**, -**wać** arrivare nuotando, approdare.
- zapo-biedzić**, -**biegać** prevenire; -**biegliwy** affaccendato.
- zapocić się** essere grondante di sudore, sudare.
- zapo-dziać**, -**dziewać** smarrire.
- zapo-łe** *n* luogo *m* dietro il campo.
- zapo-minać**, -**mnieć** dimenticare; -**mnienie** *n* dimenticanza *f*.
- zapo-módz** aiutare, soccorrere, sostenere; -**moga** *f* aiuto, soccorso *m*, sovvenzione *f*.
- zapon** *f* cortina *f*.
- zapor** *f* impedimento, ostacolo *m*; sbarra *f*.
- zapotrzebować** aver bisogno; esigere; -**nie** *n* esigenza *f*.
- zapo-wiadać**, -**wiedzieć** annunziare; -**wieź** *f* annunzio *m*.
- zapotwierdzać**, -**rzyć** appestare.
- zapo-znać**, -**znawać** far conoscere; ~ **się** far la conoscenza con alcuno.
- zapoźnić**, -**nić się** ritardare, essere in ritardo.
- zapożywać**, -**czyć się** far debiti.
- zapo-zywać**, -**zwać** citare.
- zapraco-wać**, -**wywać** guadagnare lavorando.
- zapragnąć** desiderare, aver voglia di, aver sete di...
- zapro-szać**, -**prosić** invitare; -**prosiny** *pl.*, -**proszenie** *n*-vito *m*.

zapa-wa *f* condimento *m*;
 -wiać, -wić condire (le vivande), acconciare; ~ się eserci-
 zaprawę in verità. [tarsi.
 zapró-szać, -szyć coprire di pól-
 vere; ~ głowę inebriare.
 zaprowa-dzać, -dzić condurre
 uno in un luogo.
 zaprowiantować provvedere di
 vettovaglie.
 za-przadz, -przegać attaccare i
 cavalli; -przag *m* tiro *m*;
 -przagowy: koń ~ cavallo *m*
 da vettura.
 zaprzę-tać, -tnąć impacciare,
 ingombrare; ~ się czem occu-
 parsi.
 zę-prze-czać, -czyć denegare.
 zaprze-dać, -dawać venderé;
 -daniec *m* venduto per ischia-
 vo, Giuda *m*.
 zaprzyszły piú che perfetto.
 zaprzyjaź-niać, -nić fare amici.
 zaprzy-siądz, -sięgać giurare.
 zapukać picchiare, bussare alla
 porta.
 za-pust *m* folto bosco *m*; -pu-
 stny carnoalesco; -pustować
 far carnevale; -pusty *pl.* car-
 nevale *m*; -puszczać, -puścić
 lasciare entrare, lasciare cre-
 scere; ~ się impicciarsi.
 zapy-lać, -lić coprire di pólvere.
 zapy-tać, -tywać się doman-
 dare, interrogare; -tanie *n* do-
 manda *f*; znak zapytania *n*
 punto interrogativo *m*.
 za-rąbać, -rębywać abbattere.
 za-rabiać, -robić guadagnare;
 -robek *m* guadagno *m*; -rob-
 kowanie *n* acquisto, guada-
 gno *m*.
 zarad-ność *f* saviezza, pruden-
 za *f*; -zić rimediare, riparare.
 zara-nie *n* mattina *f*; -nny mat-
 tutino.
 za-rastać, -rósć, -rosnąć coprir-
 si di capelli, di spine, di ar-
 boscelli; -rośl *f* folto *m*; -rost
m barba *f*.

zaraz súbito, immanentemente; -em
 nello stesso tempo.
 zara-za *f* pestilenza *f*, epidemia
f, contágio *m*; -zać, -zić at-
 taccare il male.
 zarze-wiały rugginoso; -wieć
 arrugginire.
 zare-czać, -czyć garantire;
 fidanzare; -czenie *n* cauzione *f*,
 garanzia *f*; -czyny *pl.* fidan-
 zamento *m*.
 zarekawek *m* manicotto *m*.
 za-ród, -rodek *m* germe *m*; -ro-
 dniki *pl.* seme *m*.
 zaropić się venire a suppara-
 zione.
 zarów-nać, -nywać appianare;
 -no egualmente, parimente.
 zarozumia-łość *f* presunzione *f*;
 -ły presuntuoso.
 zarumienić się arrossire, divenir
 rosso.
 za-rwać, -rywać rapire, defrau-
 dare; ~ czego attaccare q. c.
 zarybek *m* pesciolini *m*, *pl.*
 za-ryć, -rywać scavare; ~ się
 penetrare.
 zaryczeć incominciare a mug-
 gire.
 zarygłować inchiavacciare.
 zarynek *m* luogo *m* dietro al
 mercato.
 zarys *m* abbozzo *m*.
 zarząd *m* amministrazione *f*;
 -zać, -zić amministrare.
 za-rzec, -rzekać się rinunziare,
 giurare di astenersi di...
 zarzecze *n* paese posto al di là
 del fiume.
 zarzepolić suonare malamente
 il violino.
 za-rznać, -rzynać scannare.
 zarzu-cać, -cić gettar via, but-
 tar via; ribaltare; -t *m* rim-
 provero *m*; -tka *f* cappa *f* da
 estate.
 zaś ma, al contrario.
 zasa-da *f* fondamento, principio
m; -dniczy fondamentale;
 -dzać, -dzić piantare; edificare;

- fondare**; **-dzka** *f* agguato, appostamento *m*, imboscata *f*.
zasa-dowyestradiudziale; **-dzać**, **-dzie** condannare in giudizio.
zasapać się pérdere il fiato, ansare.
za-schły secco, asciutto; **-schnąć**, **-sychać** divenire secco.
za-scielać, **-słać** coprire, fare il letto.
zase-piać, **-pić** rabbuiare, oscurare; ~ się divenir fosco, mesto, rannuolarsi.
za-siać, **-siewać** seminare; **-siew** *m* sementa *f*; tempo *m* della sementa.
za-siadać, **-siaść** sedersi, porsi a sedere.
za-sięgnąć, **-sięgać** giungere, arrivare; pórgero; ~ rady pigliare consiglio.
za-siec, **-siekać** tagliare uno a pezzi.
zasie-działy che ama sedere; **-dzieć** się stare lungamente a sedere.
zasi-lac, **-lić** rinforzare; aiutare; **-lek** *m* rinforzamento; soccorso *m*.
zasinić fare livido.
za-skakiwać, **-skoczyć** sorpréndere.
zaskar-biać, **-bić** acquistare.
zaskar-zać, **-żyć** accusare, querelare.
zaskomleć guaire.
zaskórny sottocutáneo; **za-skórna woda** *f* acqua sotterránea *f*.
zaskorupieć coprirsi con una crosta.
zaskowyczeń guaire.
zasłabnąć ammalare ad un tratto.
za-słać, **-sylać** mandar via.
za-słaniać, **-słonić** velare; ~ komu parare il lume, impedire di vedere; ~ się coprirsi; **-słona** *f* tenda, cortina *f*.
zasle-piać, **-pić** accecare; **-pie-nie** *n* accecamento *m*.
- zaśli-niać**, **-nić** imbavare.
zasłoneczny che si trova dietro il sole.
zaślu-biać, **-bić** sposare; **-biny** *pl.* sposalizio *m*; **-biony** sposato.
zasłuchać się udire attentamente, essere tutto orecchi.
zasłu-ga *f* mérito *m*; **-giwać**, **-żyć** guadagnare con servire, meritare; ~ się bene meritare di...; **-żony** benemerito.
zasłynąć divenire célebre.
zasłyszeć avere inteso dire, udire qualche cosa.
zasmakować préndere gusto ad una cosa.
zasmarować impiastrare, impiastriciare.
zaśmiecić empire di spazzature.
zaśmierdzieć się divenire puzzolente.
za-smolić, **-smalać** impeciare.
zasmrodzić impuzzare.
zasmu-cać, **-cić** rattristare, affiggere.
za-snąć, **-sypiać** assopirsi.
zaśniedzieć inrugginire.
za-sób *m* provvisione *f*; **-sob-ność** *f* agiatezza, abbondanza *f*; **-sobny** agiato, benestante.
zaspá *f* múčchio *m* di neve, monticello *m* di rena.
za-spać, **-sypiać** addormentarsi, alzarsi troppo tardi; ~ co pérdere qualche cosa dormendo.
za-spakajać, **-spokoić** tranquillizzare, acquietare.
zaśpiewać cominciare a cantare.
zaśrubować serrare a vite.
za-stać, **-stawać** trovare alcuno.
zasta-nawiać, **-nowić** arrestare, fermare; ~ się nad czem fermare il pensiero intorno un oggetto, rifléttere; **-nowienie** *n* il considerare, il badare, il por mente.
za-stąpić, **-stępować** rappresentar alcuno, far le veci di alcuno; **-stę** *m* schiera *f*, stuolo, esercito *m*; **-stępa** *m* rappre-

senfante *m*; ~ nauczyciela
maestro supplente *m*; -stępczy
che fa le veci; -stępstwo *n*
rappresentanza *f*.

zastarzały antiquato.

zastaw *m* pegno *m*; -iać, -ić
impegnare; porre dietro; ~ stół
imbandire la mensa; ~ się
czem difendersi con qualche
cosa.

zastękać incominciare a gémere.

zastoso-wać, -wywać applicare,
usare; ~ się adattarsi; -wanie
n applicazione *f*, adattamento *m*.

zastra-szać, -szyć spaventare,
mételter paura.

zastru-gać, -giwać appuntare.

zastrze-gać, -dz assicurare, guar-
antire; ~ sobie riservarsi;
-żenie *n* guarentigia, riserva *f*.

zastrzelić uccidere con arme da
fuoco.

zastrzy-kać, -knać iniettare.

zastu-dzać, -dzić rinfrescare.

zastukać bussare, picchiare.

zasty-gać, -gnać raffreddarsi.

zasu-szać, -szyć seccare.

zasu-wa *f*, -wka *f* nóttola *f*,
chiavistello *m*; -wać, -nać
chiudere la porta col chiavi-
stello.

zagwędzić prudere.

zaświad-czać, -czyć attestare,
certificare; -czenie *n* certifi-
cato, attestato *m*.

zaświatowy dell'altro mondo.

zaświe-cać, -cić illuminare, ac-
céndere.

zaświegotać cinguettare.

zaświerzbic cominciare a pru-
dere.

zaświnić insudiciare.

zaświ-stać, -snać cominciare a
fischiare.

zaświtać sórgere del giorno.

zasy-pać, -pywać coprire di sáb-
bia, di terra, di cénere.

zaszargać się inzaccherarsi,
impillaccherarsi.

zaszczać scompisciare.

zaszczebiotać cominciare a cin-
guettare.

zaszcze-kać, -kiwać incomin-
ciare a latrare, ad abbaiare.

zaszcze-kać, -knać cominciare
a tintinnare.

zaszczep-iać, -ić invaccinare;
innestare; -ienie *n* vaccinazio-
ne *f*; innesto *m*.

zaszczy-cać, -cić onorare; -t *m*
onore *m*; -tny onorevole.

zaszeleścić incominciare a stor-
mire; sfrusciare (vestiti).

zaszemrzeć incominciare a bron-
tolare.

zaszklić vetrificare.

zaszkodzić nuócere, far danno.

zaszłochać się singhiozzare
molto.

zaszły accaduto, avvenuto,
passato.

zasznurować stringere, allac-
ciare.

zaszumieć cominciare a rumo-
reggiare.

za-szyć, -szywać cucire uno
sdrúcio.

za-taczać, -toczyć rotolare, vol-
tolare; ~ się barcollare.

zata-ić, -jać nascondere, celare,
occultare.

zathamować fermare, impedire.

zatan-cować, -czyć incomin-
ciare a ballare.

za-tapiać, -topić affogare, im-
mégere; ~ się immergersi,
ingolfarsi in qualche cosa;
-tonać andare a fondo, som-
mèrgersi, annegare.

zatarasować sbarrare, stangare.

zatarg *m* lite, disputa, contesa *f*.

zatem per conseguenza, perciò,
quindi.

zatemperować (pióro) temperare
la penna.

zateśknić bramare.

zateńnić risonare.

za-tkać, -tykać turare; -tkanie
n intasamento *m*; -tyczka *f*
zaffo *m*.

za-tknać, -tykać *inalberare*.
zatiec *accendere*.
za-tłoczyć -tłaczać *stivare, inzeppare*.
zatluc *ammazzare percuotendo*.
zatłu-miać, -mieć *smorzare*.
zatuścić *imbrattare di grasso*.
zatoka *f* *baia f.*
zatop *m* *inondazione f, sommersione f.*
zator *m* *profondità (del fiume) f.*
zatrąbić *suonare (la tromba)*.
zatrą-cać, -cić *smarrire*.
zatra-cenie *n*, -ta *f* *sfacelo m; -cić* *mandare in malora, perdere*.
zatrutować *calpestare*.
zatroškać się *affannarsi, affliggersi*.
za-truć, -truwać *avvelenare; -trucie n* *avvelenamento m.*
zatrud-niać, -nić *occupare; -nie n* *occupazione f.*
za-trwazać, -trwożyć *allarmare, costernare, spaventare*.
zatrząść *scuotere, crollare, scuotere; ~ się* *scuotersi*.
zatrzasnąć *chiudere la porta con strépito*. [*zare*.
zatrzepotać *cominciare a svolazzare*.
zatrzeszczeć *incominciare a fare fracasso*.
zatrzy-mać, -mywać *ritenere, fermare*.
zaturać *pestare*.
zaturkotać *cominciare a fare strépito (con carri)*.
zatwar-dzać, -dzić *indurire; -dzenie n* *indurimento m; -działość f* *insensibilità f; -działy* *indurito, insensibile; -dzieć, -dnieć, -dnąć* *divenire; essere impenitente*.
zatwier-dzać, -dzić *approvare, confermare*.
zatyć *divenir troppo grasso*.
zau-fać *fidarsi; -fanie n* *fiducia f.*
zaulek *m* *vicolo, chiasso m.*
zansz-nica *f* *orecchino m; soffiona f; -nik m* *soffione, susurrone m.*

zauwa-żać, -żyć *osservare, notare*.
zawa-da *f* *impedimento, ostacolo m; -dzać, -dzić *impedire, ostacolare; ~ o co* *urtare in una cosa*.
zawadya-cki *rissoso; -ka m* *attaccabrighe m, inv.* *smargiasso m.* [*bero*.
zawakować *divenire vacante, lizawa-lać* *inudiciare, sporcare totalmente; -lić się* *crollare, rovinare*.
za-warcie *n* *chiusura f; -wierać, -wrzeć* *chiudere, serrare; concludere; -wartość f* *contenuto m.*
zawar-czeć, -knąć *incominciare a ringhiare*.
zawaro-wać, -wywać *assicurare, garantire; -wanie n* *assicurazione f.*
zaważyć *pesare*.
za-wczasu, -wczesny *per tempo, in tempo; -wczesnie* *innanzi tempo, avanti tempo*.
zawczoraj (*przedwczoraj*) *ieri l'altro, avanti ieri*.
za-wdziać, -wdziewać *vestirsi*.
zawdzię-czać, -czyć *essergrato, riconoscente*.
zawędrować *camminare*.
za-wiać, -wiewać *incominciare a soffiare (del vento)*.
zawia-damiać, -domić *informare, far sapere*.
zawia-dować, -dywać *czem* *amministrare una cosa; -dowca m* *amministratore m; -dowczy* *amministrativo; -dowstwo n* *amministrazione f.*
za-wiasa *f* *gągery m; -wiesić, -wieszać* *appendere; ~ w urzędowaniu* *sospendere; -wiesisty* *pendente, spenzolone; -wieszienie n* *próroga f, sospensione f; ~ bronii* *armistizio m.*
zawia-ząć, -zywać *annodare, legare, unire; -zek m* *germe m.*
zawich-rzać, -rzyć *confondere, scompigliare*.*

zawiędy appassito.
 zawieru-cha *f* bufera *f*; -szyć divenire tempestoso; ~ co pèrdere, nascóndere qualche cosa in modo da non ritrovarsi; ~ się smarrirsi, perdersi.
 zawle-rzać, -rzyć fidarsi.
 za-wieść, -wodzić condurre; ingannare; ~ się ingannarsi.
 za-wleźć, -wozić condurre in vettura, in areoplano, in automobile.
 zawi-jać, -nać avviluppare, avvolgere; -niać *n* fascio *m*.
 zawi-kląć imbrogliare, intricare; -kłanie *n* imbróglio *m*, garbúglio *m*, confusione *f*.
 zawilgnać divenire úmido.
 zawinić sver colpa, commettere un fallo. [-stny invidioso.
 zawiść *f* invidia *f*, ástio *m*;
 zawis-łość *f* dipendenza *f*; -ły dipendente; -nać dipendere.
 zawiłać arrivare, apparire.
 za-wlekać, -włóczyć, -wlec strascinare fino a...; -włoka *m* immigrante malveduto *m*.
 zawód *m* corsa, carriera *f*; mancamiento *m* della parola; -wody: w ~ a gara; -wodny in-gannevole, fallace.
 zawodni-ć inrigare; -enie *n* in-rigazione *f*.
 zawój *m* turbante *m*.
 zawojo-wać debellare, espugnare, soggiogare; -wanie *n* soggiogamento *m*.
 zawo-łać chiamare; -łanie *n* chiamata *f*, órdine, comando *m*; -łany célebre, famoso.
 zawora *f* sbarra *f*, chiusura *f*.
 za-wracać, -wrócić far voltare; -wrót *m* rotazione *f*; capogiro *m*; svolta *f*.
 zawrzasnąć gridare.
 zawrzeć bollire.
 zawsty-dzać, -dzić svergognare; -dzenie *n* vergogna *f*.
 zawsze sempre.
 zawyć cominciare ad urlare.

zawyrokować decíd-re.
 za-wziąć się na kogo pigliar di mira alcuno, prèndere in urto qualcuno; -wziętość *f* odio implacabile *m*; -wzięty implacabile; -wzięcie con animosità, con accanimento.
 za-żnać, -żynać falciare.
 zażądać richiédere, prètendere.
 zażalenie *n* lagnanza *f*.
 zażar-tość *f* accanimento *m*; -ty accanito, arrabbiato.
 zażartować z kogoś farsi beffe di uno.
 za-zdrość *f* invidia *f*; -zdrościć invidiare; -zdrośnik *m* invidioso *m*; -zdrośny invidioso.
 zazgrzytnąć cominciare a stridere, digrignare (i denti).
 zaziajać się ansare.
 zazię-biać, -bić raffreddare; -bienie *n* raffreddore *m*.
 zazieleniać, -nić tingere di verde; ~ się divenire verde.
 za-zierać, -jrzeć guardare dentro.
 zazna-czać, -czyć notare.
 zaznajo-miać, -mie z kim *v*. zapoznać.
 zażółcić tingere di giallo.
 zazwyczaj sólito, d'ordinário.
 za-żyć, -żywać usare; -żyłość *f* familiarità *f*; -żyły íntimo, familiare; -żywanie *n* godimento *m*; -żywność *f* corpulenza *f*; -żywny corpulento.
 zażyż-niać, -nić fecondare.
 zbaczać, zboczyć uscir del cammino, sviarsi, scostarsi.
 zbadać indagare, esplorare.
 zbałamucić sedurre, corrómpere.
 zbaw-ca *m* salvatore, liberatore *m*; -czyni *f* salvatrice *f*; -iać, -ić salvare; -iciel *m* il Salvatore *m*; -ienie *n* salvezza, salute *f* dell'anima; -ienny salutare; -lony salvato, beato.
 zbełtać intorbidire.
 zbezcześcić disonorare.
 zbi-ć, -jać rómpere, battersi l'un contro l'altro, sconfiggere; -ja-

- nie *n* confutazione *f*; -ty fitto, folto.
- zbledz, zbleżeć, zbiegać scappar via, fuggire; ~ się affluire, concorrere da ogni parte.
- zbleg *m* disertore *m*; -owisko *n* affluenza *f* di gente.
- zbrać, zebrać ammassare, raccogliere; -racz *m* raccoglitore, collezionista *m*; -ranie *n* raccolta *f*; -ranina *f* plebaglia *f*, guazzabuglio *m*.
- zbiór *m* collezione *f*.
- zbior-nik *m* ritrovo *m*; -owy collettivo, sintetico.
- zbladnąć impallidire.
- zblądzić smarrirsi.
- zblażnić się farsi ridicolo.
- zblizka di vicino.
- zbli-żać, -żyć się avvicinarsi, appressarsi; -żenie *n* avvicinamento *m*.
- zbočenje *n* deviamiento *m*.
- zboj, -ca *m* brigante *m*; -eckii brigantesco; -ectwo *n* brigantaggio *m*.
- zbogacie arricchire.
- zbołały piagato.
- zboże *n* cereali *m, pl*.
- zbroczyć insanguinare.
- zbrodnia *f* delitto *m*; -niarz *m* delinquente *m e f*; -niczy delittuoso, scellerato.
- zbrodzić quadare.
- zbro-ić armare; -ja *f* armatura *f*; -jny armato; -jownia *f* sala *f* d'armi, arsenale *f*.
- zbrzydnać divenire brutto.
- zbudować costruire, edificare.
- zbudzić svegliare.
- zhuntować się ribellarsi.
- zhu-rzenie *n* demolizione *f*; -rzyć demolire.
- zbut-wiałość *f* marciume *m*; -wiały fradicio, putrefatto, marcio; -wieć marcire.
- zby-ć, -wać disfarci; ~ na szem mancare di qualche cosa.
- zbydlęc-enie *n* abbruttimento *m*; -ony abbruttito.
- zby-teczność *f* eccessività, superfluità *f*; -teczny eccessivo, superfluo; -tek *m* eccesso, lusso *m*; -tkować eccedere, dare in eccessi, esagerare; -tkowy luttuoso.
- zda-ć; -wać rendere; deporre; dare il resto; ~ się na kogo fare assegnamento su qualcuno; ~ się apparire; -nie *n* opinione *f*, parere *m*; -wkowy apparente.
- zda-la, -leka da lontano, da lungi.
- zda-rzać, -rzyć far prosperare; ~ się accadere, avvenire; -rze-nie *n* avvenimento *m*.
- zdat-ność *f* abilità, idoneità *f*; -ny ábile, atto, capace, idoneo.
- z dawien dawna dai tempi remotissimi.
- zda-żać, żyć raggiungere, venire a tempo.
- zdech-lak *m* malaticcio *m*; -lina *f* carogna *f*; -nać crepare.
- zdejmować, zdjąć togliere, cavarsi, levarsi.
- zdeptać calpestare.
- zdmu-chać, -chiwać, -chnąć soffiare via.
- zdo-bić ornare, addobbare; -bność *f* leggiadria *f*; -bny leggiadro.
- zdo-być, -bywać conquistare, prèndere; -bycie *n* presa *f*; -bycz *f* bottino *m*, preda *f*; -bywa *m* conquistatore *m*.
- zdo-lać potere; -lność *f* abilità, capacità *f*, talento *m*; -lny ábile, valente.
- zdra-da *f* tradimento *m*; -dliwy, -dny traditorio; -dzać -dzić tradire; -dziecki proditorio; -jca *m* traditore *m*; -jezyni *f* traditrice *f*.
- zdręt-wiałość *f* inrigidimento, infirizzimento *m*; -wiały intormentito, infirizzato; -wienie *n* intormentimento *m*.
- zdrobnia-łość *f* rimpicciolimento *m*; -ly rimpicciolito; diminutivo.

zdroj *m* sorgente, *polla f.*
 zdrojo-wisko *n* sorgente minerale
f.; -wy *di* sorgente.
 zdrowie *n* salut, sanità *f.*; zdro-
 wy sano.
 zdroż-ność *f* traviamento *m.*; -ny
 traviato.
 zdrzymnąć się *assopirsi.*
 zdumiały *attonito*, stupefatto
 -mieć, -miewać *far stupire.*
 zdumnieć *insuperbire.*
 zdun *m* pentolajo *m.*
 zdurzyć *deludere*, ingannare.
 zdusić *strozzare.*
 zdwoić, zdwajać *raddoppiare.*
 zdybać *sorprendere.*
 zdźbło, zdzlebelko *n* gambo, fu-
 scello, brúscolo *m.*
 zdzie-rać, zedrzyć *strappar via*;
scorticare; -ra *m* scorticatore
m.; -rstwo *n* scorticamento *m.*,
 angheria *f.*
 zę-baty *dentato*; -bawy *dentale.*
 zebranie *n* raccolta, *assembléa f.*,
comizio m.
 zecer *m* compositore *m.*
 zechcieć *volere*; *piacere.*
 zegar *m* orologio *m.*; -ek *m* oro-
 logio da tasca; -mistrz *m* oro-
 logiaro *m.*; -mistrzostwo *n* arte
f dell'orologiaro.
 zegnać, zgonić, zganiać *riunire*
portando, *conducendo*, *chia*
mando.
 zganiać *co* na kogo *rovesciare*
qualche cosa (la colpa) *addosso*
ad uno.
 zejście *n* discesa *f.*
 zełgać *mentire.*
 ze-lżyć *oltraggiare*, *ingiuriare*,
 -lżywość *f* *oltraggio m.*; -lży-
 wy *oltraggioso.*
 zemdleć *avenire.*
 zemknąć, zmykać *scappar via*,
fuggire.
 zemrzeć, zmierać *morire.*
 zemsta *f* vendetta *f.*
 zepsu-ć *guastare*; -cie *n* deterio-
 ramento *m.*, *rovina f.*; -ty *de-*
teriorato, *guastato*; *fig.* *corrotto.*

zerwać, zrywać *strappare*; *co-*
gliere; ~ *z* kim *romperla con*
uno; ~ się *balzare su*; *rom-*
persi; ~ *ze* *snu* *riscuotersi dal*
sonno.
 zerznąć, zrzywać *tagliare*; *ba-*
stonare.
 zeschnąć, zsychać się *contrarsi*,
raggrinzarsi per secchezza.
 zesku-bać, -bywać *sflacciare.*
 zesła-ć, zsylać *mandare*; -nie
n *deportazione f.*; ~ *Ducha Ś.* *la*
discesa dello Spirito Santo,
Pentecoste f.; -niec *m* *deportato*,
esiliato m.
 ześliz-giwać, -nąć się *sdrucio-*
zespolicé riunire. [lare.
 ześrodkować *concentrare.*
 zeszył *passato.*
 zesznurować *allacciare insieme.*
 zesze-cić *far brutto*; -tnieć *di-*
venire brutto.
 zeszyt *m* *quaderno m.*
 zetknięcie *n* *toccamento*, *con-*
tatto m.
 zetleć *spengersi lentamente*, *ri-*
dursi in cénere.
 ze-wnątrz *dal di fuori*; -wnę-
trżność f *esteriorità f.*; -wnę-
trżny *esteriore*, *esterno.*
 zewrzeć, zwierać *chiudere*, *ser-*
rare, *unire strettamente insie-*
me; ~ się *azzuffarsi*, *venire*
alle mani.
 zewsząd *dá ogni parte.*
 zezna-ć, -wać *confessare*; -nie
n *deposizione f.*
 zeżreć *divorare.*
 ze-zwalać, -zwolić *acconsentire*;
-zwolenie n *assenso*, *consenso*
m., *permesso m.*
 zga-dać się *o* *czem* *venire a*
parlare di qualche cosa; -dy-
wać, -dnać *indovinare.*
 zgadzać, zgodzić *riconciliare*,
accordare; ~ się *andar d'accor-*
do.
 zgaga *f* *arsione f.*
 zgar-biać. -bić się *diventare gob-*
bo, *curvo.*

zgar-niać, -nać raggranellare.
 zga-nie spéngere; -sły spento,
 estinto; -moń spengersi, estin-
 gersi, morire.
 zga-ścić, -szczać condensare.
 zgiąć, zginać curvare. [ne *f.*
 zgięcie *n* piegatura; articolazio-
 zgilek *m* trambusto *m*; -liwy stre-
 pitoso, rumoroso.
 zginać smarrirsi, scomparire.
 zgła-dzać, -dzić lisciare; distróg-
 gere.
 zgłaszać, zgłosić się indirizzar-
 si, rivolgersi ad uno.
 zgłę-biać, -bić approfondire.
 zgłiszcze *n* luogo *m* dove fu
 un incendio.
 zgłód-niały affamato; -nieć avere
 fame.
 zgłos-ka *f* sillaba *f*; -kować
 sillabare, compitare.
 zgnę-biać, -bić opprimere total-
 mente.
 zgniatać, zgnieść comprimere.
 zgni-ć imputridire; -lizna *f* pu-
 trefazione *f*, fracidume *m*; -ły
 putrefatto, frácido, márcio.
 zgo-da *f* concórdia *f*; -dliwy,
 -dny concorde; -dność *f* armo-
 nia *f*.
 zgoić guarire (dalle ferite).
 zgoła appieno, affatto, totalmen-
 te; in somma.
 zgolić levar via radendo.
 zgon *m* morte *f*.
 zgor-szenie *n* scándalo *m*; -szyć
 scandalizzare.
 zgóry avanti, di sopra.
 zgo-rzeć bruciare completamente;
 -rzelina *f* puzzare di brucia-
 ticcio; scottatura *f*.
 zgorzkni-ały ráncido; -eć di-
 venir ráncido.
 zgrabieć radunare col rastrello.
 zgrab ność *f* destrezza *f*; -ny
 destro.
 zgraja *f* schiera, folla *f*.
 zgroma-dzać, -dzić ammassare,
 radunare; -dzenie *n* adunanza,
 assemblée *f*.

zgromić distrúggere; biasmare
 molto.
 zgroza *f* orrore, raccapriccio *m*.
 zgzu-biały grossolano; accresci-
 tivo; -bieć ingrossare; divenir
 grossolano.
 zgruntować toccare il fondo del-
 l' acqua.
 zgryźć rómpere co' denti; *fig.* in-
 ghiottire; ~ się affliggersi.
 zgry-żliwość *f* disposizione *f*
 ad affannarsi per ogni cosa; -żli-
 wy molesto, grave; -zota *f* af-
 fanno *m*, afflizione *f*, accora-
 mento *m*.
 zgrzać się riscaldarsi.
 zgrze-bać raschiare; strigliare;
 -bie *n* stoppa *f*; -bło *n* striglia
f; -bny stopposo.
 zgrzybia-łość *f* decrepità *f*; -ły
 decrepito.
 zgrzyt *m*, -anie *n* stridor di denti;
 -ać, -nać digrignare i denti.
 zgu-ba *f* pérdita, rovina *f*; -bić
 pérdere, rovinare; -bność *f*
 perniciosità *f*; -bny pernicioso.
 zgwał-cenie *n* violentamento,
 stupro *m*; -cić violentare.
 zheblować piallare.
 ziać, zionać alitare, fiatare, esa-
 lare.
 ziar-nisty granuloso; -nko *n*
 granellino *m*; -nkowaty che
 ha la forma del grano; -no *n*
 grano *m*.
 zięba *f* fringuello *m*.
 zię-bić far freddo; -bnać aver
 freddo.
 zięć *m* género *m*.
 zie-le *n* erba *f*; -leń *f* verdura
f; -lenieć się divenir verde,
 inverdire; -lenina *f* erbucce *f*,
pl.; -lnik *m* erbário *m*; -luy
 erbáceo; -lonawy verdastro,
 verdognolo; -lone Świątki *pl.*
 Pentecoste *f*; -loność *f* ver-
 dezza *f*; -lony verde; -lisko *n*
 malerba *f*.
 zie-mia *f* terra *f*; -mniak *m*
 patata *f*; -mianin *m*, -mianka *f*

- abitante *m e f* della terra; cam-
pagnuolo *m*; -misty terroso;
-miski terrestre.
- zic-wać, -wnąć sbadigliare.
- zi-ma *f* inverno *m*; -mńica *f*
febbre *f* con brívido; -mno *n*
freddo *m*; -mnokrwisty che
ha il sangue freddo; -mny fred-
do; -mno freddamente; -mo-
rodek *m* alcione *m*; -motrwa-
ły duro al freddo; -mować
svernare, passare l'inverno;
-mowy invernale.
- ziółko *n* erbetta *f*.
- ziomek *m* compatriotta *m*.
- ziścić, ziszczać się realizzarsi,
adempirsi, verificarsi.
- zja-dać, zjeść consumare, man-
giare; -dliwość *f* mordacità *f*;
-dliwy mordace.
- zja-wiać, -wić manifestare, ri-
velare; ~ się apparire, farsi
vedere; -wienie *n*, -wisko *n*
apparizione *f*; fenómeno *m*
metéora *f*.
- zjazd *m* convegno *m*.
- zje-chać, -źdzać scéndere, an-
dar giù; ~ się incontrarsi con
qualcuno.
- zjed-nać, -nywać riconciliare,
métter d'accordo.
- zjednoczenie *n* riunione *f*.
- zkađ, skąd di, da dove, donde.
- złać, zlewać versare, travasare
liquori; annaffiare; ~ się con-
finire.
- zładz, zlegać partorire.
- złamać rómpera.
- zła-tać, -tywać, zlecieć volare su.
- złazić, zleźć scéndere rampican-
do; ~ się stancarsi camminan-
do a stento.
- złe male, malamente.
- złe *n* male *m*.
- zle-cać, -cić raccomandare; -ce-
nie *n* raccomandazione *f*; ór-
dine *m*.
- złękuąć się spaventarsi.
- zleniwieć divenire indolente.
- zle-plać, -pić appiccicare insieme.
- zlew *m* acquatio *m*.
- zli-czać, -czyć addizionare.
- złito-wanie *n* pietà, compassio-
ne *f*; -wać się aver pietà.
- złizać levar via leccando.
- zło *n* male *m*.
- zło-cenie *n* doratura; -cię indo-
rare; -cień *m* crisantemo *m*;
-cisty dorato.
- złoczyńca *m* malfattore *m*.
- złodziej *m* ladro *m*; -ka *f* ladra
f; -ski ladresco; -stwo *n* la-
dronéggio *m*.
- złorze-czenie *n* imprecazione *f*;
-czyć maledire, imprecare.
- złoś-ć *f* malignità *f*; -cię się
indispettirsi, adirarsi; cruci-
arsi; stizzirsi.
- złoś-liwość *f* malignità *f*, malf-
zia *f*; -liwy maligno; -nica *f*
donna maligna *f*; -nik *m* uomo
maligno *m*.
- złot *m* riunione *f*.
- złota-wy di color d'oro; -tko *n*
tesoro; oro *m*; -tnictwo *n* ore-
ficeria *f*; -tnik *m* oréfice *m*;
-to *n* oro *m*; -tolity di oro
puro.
- złowić, zławiać pescare; ac-
chiappare.
- zło-wieszczy, -wrogi malau-
gurato.
- złoż-enie *n* compagine *f*; ~ z
urzędu privazione *f* di un im-
piego.
- złu-dny fallace; -dzenie *n* delu-
złupić derubare. [sione *f*.
złuzować rilevare, cambiare.
- zły, źle cattivo.
- zmacić intorbidare, turbare.
- zmaczać, zmoczyć umidire, ba-
gnare.
- zmađrzyć divenire più savio,
più prudente.
- zмагаć, zmódz superare, vín-
cere; ~ się rinforzarsi.
- zmałeć divenire più piccolo.
- zmarły morto.
- zmar-nieć divenire misero; -no-
wać sciupare.

zmar-szczać, -szczyć corrugare;
-szczęk *m* ruga *f*.

zmar-twić mortificare; -wienie
n mortificazione, afflizione *f*.

zmar-twych-wstać resuscitare,
risorgere; -wstanie *n* resurre-
zione *f*; -wstaniec *m* Resur-
rezjonista *m*.

zmar-zły agghiacciato, asside-
rato, gelato; -znać agghiacc-
ciare.

zmar-wiać, zmówić się darsi
l'intesa.

zma-za *f* máchia *f* di infamia;
-zać, -zywać macchiare; scan-
zmczyć faticare. [cellare.

zmiąć comprimere.

zmiana *f* cambio *m*.

zmiarkować accorgersi.

zmiatać; zmięść spazzare.

zmięk-zać, -czyć ammolire,
intenerire; -nać intenerirsi.

zmię-niać, -nić cambiare, can-
giare, mutare; -mność *f* inco-
stanza, instabilità *f*; -nny in-
costante, volubile.

zmię-rzać mirare a...; -rzyć
misurare.

zmiierzch *m* crepuscolo *m*; -ać,
-nać się farsi buio, farsi notte.

zmierzić fare stucco.

zmięszać mescolare insieme, con-
fondere. [nire muto.

zmił-czyć tacere; -knać dive-
zmiłować się aver misericordia,
aver pietà.

zmniejs-zać, -szyć rimpicciolire.

zmoknąć divenire úmido, am-
mollarsi.

zmo-ra *f* incubo *m*; -rzyć este-
nuare.

zmordować affaticare, stancare.

zmowa *f* convenzione *f*, patto *m*.

zmrok *m* il far della notte.

zmrozić far gelare.

zmu-żyć, -żyć batters l'occhio,
chiuder l'occhio.

zmu-dny (źmudny) noioso, fasti-
dioso, faticoso; -dzić (źmu-
dzić) perdere il tempo.

zmu-sić, -szać costringere, for-
zare.

zmy-ć, -wać lavare.

zmy-lać, -lić sbagliare.

zmysł *m* senso *m*; -owy sensua-
le; -owość *f* sensualità *f*.

zmy-ślać, -ślić inventare, fin-
gere, mentire; -ślacz *m* inven-
tore, fingitore *m*; -ślność *f*
istinto *m*, sagacità *f*; -śliny
sagace, intelligente.

znać conoscere.

znachor *m* ciarlatano *m*.

zna-czek *m* segnetto; segnacolo
m, marca *f*; -czenie *n* signi-
ficazione *f*; considerazione *f*;

-czny considerabile, importan-
te, rilevante; -czyć segnare;
significare; -k *m* segno *m*.

zna-głać, -glić sforzare.

znaj-da *m* trovatello *m*; -dować,
znaleść trovare.

znajo-mość *f* conoscenza *f*; -my
conosciuto, noto.

znakomity insigne, cospicuo,
considerevole.

zna-lazca *m* trovatore *m*; -leżne
n gratificazione *f* per il trova-
tore.

zna-mię *n* segno *m*, voglia *f*;
-mienitość *f* importanza *f*;
-mienity importante.

znę-cać, -cić adescare, allettare.
znędznić divenire miserabile.

znękać tormentare.

zniechę-cać, -cić svogliare; ~ się
perder la voglia.

znieczerpli-wiać, -wić fare im-
paziente, impazientire.

znieczu-lać, -lić fare insensibile.
znienacka all'improvviso, im-
provvisamente.

znienawidz-ić odiare; -ony
odioso.

zniesć, znosić portar giù; sop-
portare; far l'uovo.

zniesienie *n* abolizione *f*.

zniewa-ga *f* affronto *m*, ingiu-
ria *f*; -żać, -żyć oltraggiare,
ingiuriare.

znę-walać, -wolić sforzare, costringere; -wolenie *n* violenza *f*.
znę-wle-ściąłość *f* mollezza *f*;
-ściąły effeminato; -ścić effeminare.

zni-kać, -knać sparire.
znikąd di, da nessun luogo.
znikczemnieć divenire abietto.
zniko-mość *f* vanità *f*; -my vano, fugace, fuggevole, passeggero, transitorio.

zni-szczyć divenire annichilito;
-szczenie *n* annientamento *m*,
distruzione *f*; -szczyć annichilire.

zni-żać, -żyć abbasare, calare;
~ się umiliarsi.

znój *m* lavoro faticoso *m*, sudore *m*.

znojnny faticoso, che fa venire il sudore.

znośny sopportabile, tollerabile.
znów, znouu di nuovo.

znużyć faticare totalmente.

zoba-czenie *n* vista *f*; -czyć vedere, scórgere.

zobojęt-nieć divenire indifferente;
-nieć essere indifferente, neutralizarsi;
-nienie *n* indifferenza *f*.

zobopól-ność *f* reciprocità *f*; -ny reciproco.

zobowią-zać, -zywać obligare;
-zanie *n* óbligo *m*, obbligation *f*.
zoczyć scórgere. [zione *f*.

zodyak *m* zodiaco *m*.

zoł-zowaty glanduloso; -za *f* glandula *f*.

zoologiczny zoologico.

zorza *f* albore *m*; ~ poranna aurora *f*;
~ północna aurora boreale *f*. [tamente.

z osobna specialmente, separata;
zosta-ć, -wać restare, rimanere;
~ czem divenire qualche cosa;
-wiał, -wić lasciare.

z pomiędzy dentro di...

zrąb *m* travatura *f*; cavalletto *m*;
cantiere *m*; -ać tagliare, abbattere.

zrabować saccheggiare, svaiare.

zrana di buon mattino.

zrastać, zrosnąć, zrosć się crescere insieme, unirsi crescendo.

zraszać, zrosić inrorare.

zraz *m* costoletta *f* alla milanese.

zra-żać, -zić scoraggiare, distorre.

zrazu da principio.

żre-bić figliare (del cavallo);

-bić *n* puledro *m*; -biec *m* cavallino *m*;
-bna *f* cavalla *f*.

zręcz-ność *f* abilità *f*, destrezza *f*;
-ny ábile, destro.

zrękwiny fidanzamento *m*.

żrenica *f* pupilla (dell'occhio) *f*.

źró-dlany di fonte, di sorgente;

-dło *n* fonte, sorgente *f*; -dłó-słów *m* etimologia *f*, radice *f*.

zrów-nać, -nywać agguagliare, pareggiare;
-nanie *n* agguagliamento *m*; equazione *f*.

zrozu-miałość *f* intelligibilità *f*;

-miały intelligibile; -mienie *n* il capire, il comprendere *m*.

zrubasznieć essere rozso.

zrzą-dzać, -dzić disporre, fare, produrre;
zrządzenie Boże disposizione *f* di Dio.

zrze-c, -kać się rinunziare, recusare, rinegare;
-czenie *n* rinunzia *f*.

zrzę-da *m* brontolone, borbottonem;
-dzić sgridare, brontolare.

zrzuc-ać, -cić buttare, gettare, scuótere giù,
gettare a terra;

~ się z czego liberarsi da qualche cosa.

zsa-dzać, -dzić deporre, destituire.

zsia-dać, zsiaść scéndere, smontare;
~ się coagularsi, rappigliarsi;

-dły coagulato, rappreso.

zsie-c, -kać tagliare a pezzi.

zsiniały livido.

zstąpić, zstępować scéndere, andare a basso.

zstęp *m* discesa, calata *f*.

- zsychać, zeschnąć** seccare in-
sieme.
zsy-p-ka *f* mucchio *m* di grano
o cereali; -ać, -ywać versare
grano, sabbia in un mucchio.
zszeregować schierare.
zszumować schiumare.
zszy-ć, -wać cucire insieme.
zstać, stać di qui, di qua.
ztamtąd, stamtąd di là, di costà.
zubo-żałość *f* impoverimento *m*;
-żały impoverito; -żeć impo-
verire.
zuch *m* bravo giovane *m*; -owa-
tość *f* temerarietà *f*; -owaty
temerario; -walec *m* uomo in-
solente *m*; -wałość *f*; -wal-
stwo *n* insolenza *f*; -wały in-
solente.
zupa *f* minestra *f*.
zupel-ność *f* pienezza *f*; -ny
completo, intero, totale.
zwa-biać -bić attirare allettando.
zwać nominare, chiamare.
zwaćhać annasare, fiutare; ~ się
z kim intendersela con uno.
zwa-da *f* disenso *m*, discordia *f*;
-dliwość *f* smánia *f* di liti-
gare; -dliwy litigioso, rissoso.
zwał *m* valanga *f*.
zwa-lać, -lić sporcare; gettare a
terra, rovesciare; ~ co na kogo
rovesciare addosso ad uno; ~
się rovinarsi, cadere; -lisko *n*
rovine *f*, *pl*. [bellare,
zwał-czać, -czyć espugnare, de-
zwalniać, zwolnić rallentare,
mitigare.
zwapnieć divenire calce.
zwarty chiuso.
zwaryowa-ć divenire pazzo, im-
pazzire; -ny pazzo.
zwa-rzać, -rzyć cuocere insieme;
-rzony scontento.
zwał-pić perdere ogni speranza;
~ o czym disperare di qualche
cosa; -pienie *n* disperazione *f*.
zważać na co badare a q. c.
zważywszy atteso che...
zweździć sottrarre.
- zwe-gleć** carbonizzarsi; -glic
carbonizzare.
zwerbować arrolare.
zwe-żać, -żyć restringere.
zwiadny *pl* ricognizione *f*.
zwią-stować annunziare; -sto-
wanie *n* annunziamento *f*; -stun
m annunziatore *m*; -stunka *f*
annunziatrice *f*.
zwią-zać, -zywać legare insie-
me; -zek *m* ligamento *m*, al-
leanza *f*; -zkowy alleato, colle-
gato.
zwi-ć, -jać, -nać avvolgere.
zwi-jać się avvolgersi, aggirarsi;
-jadło *n* aspo *m*; -tek *m* rótolo
zwichnąć slogare. [*m*.
zwiad-ły appassito; -nać, -nieć
appassire.
zwie-dzać, -dzić visitare.
zwięk-szać, -szyć ingrandire.
zwiercia-delko *n* specchietto *m*;
-dlarz *m* fabbricante *m* di speci-
chi; -dło *n* specchio *m*.
zwierz *m* fiera *f*; -ątko *n* ani-
maletto, animalino *m*; -ę *n* ani-
male *m*; -ęcość *f* animalità *f*;
-ęcy animalesco; -yna *f* sel-
vaggina *f*; -yniec *m* giardino
m zoologico.
zwie-rzać, -rzyć confidare.
zwierzch-ni esteriore, di sopra,
superiore; -nictwo *n* superio-
rità, supremazia *f*; -niczy su-
periore; -nik *m* superiore *m*;
-ność *f* autorità *f*.
zwie-sić, -szać lasciar pendere,
sospendere spenzoloni.
zwie-trzeć guastarsi per efflores-
cenza; -trzyć riconoscere al
fiuto.
zwięz-łość *f* brevità *f* di stile;
-ły conciso.
zwil-gnąć, -gotnieć divenire úmi-
do; -zać, -żyć inumidire.
zwin-ność *f* sveltezza *f*; -ny
svelto, pronto, lesto.
zwis-ły pendevole, penzolante;
-nać spenzolare, stare spenzo-
loni.

zwłaszcza principalmente, specialmente, tanto più che...
 zwle-c, -kać, zwłóczyć tirar giù, spogliare: *fig.* ritardare.
 zwo-dnica, -dzicielka *f* seduttrice *f*; -dnicy seduceute, ingannevole; -dziciel *m* seduttore *m*; -dzić, zwięść sedurre, ingannare; radunare.
 zwój *m* rótolo *m*. [vincere].
 zwojować debellare, soggiogare,
 zwo-łać, -ływać convocare; -ła-nie *n* convocazione *f*.
 zwolennik *m* partigiano *m*.
 zwol-na a poco a poco, lentamente; -nieć rallentare.
 zwo-ra, sfora *f* arnese *m*; -rnik *m* chiave *f* di una volta.
 zwracać, zwrócić ritornare, far tornare indietro; ~ się rivol-gersi, voltarsi.
 zwrot *m* restituzione *f*; volta *f*; -ka *f* strofa *f*; -nica *f* scambio *m* di ferrovia; -niczy *m* deviatore *m*; -nik *m* trópico *m*; -nikowy tropicale.
 zwycię-ski vittorioso; -stwo *n* vittoria *f*; -zać, -żyć vincere; -zca *m* vincitore *m*.

zwy-czaj *m* uso, costume *m*, moda *f*; -czajność, -kłość *f* ordinario *m*; -czajny solito, ordinario, usuale; -czajowy consueto; -kły *v.* zwyczajny; -knać essere abituato, aver per costume, esser solito.
 zwyż, wzwyż di sopra, in alto.
 zysk *m* guadagno, profitto *m*; -ać, -iwać guadagnare, ricavar utile; -owność *f* vantaggio *m*; -owny vantaggioso.
 zyz *m* guercio *m*; -ować esser guercio; -owaty guercio, b:eco.
 zżać, zżynać falciare, miétere.
 zżęcie *n* mietitura *f*.
 zziąjany ansante, affannato.
 zziębnać intirizzirsi, agghiacciare.
 zzuć, zzuwać się scalzarsi, le-wardsi le scarpe.
 zżuć, zżuwać masticare ben bene.
 zżu-łać ridurre in scoria; -le-nie *n* scoria *f*.
 zżydowieć divenire giudeo.
 zżymać się raccapricciarsi, cor-rugarsi.

Ż.

ża-ba *f* rana *f*; -bieniec *m* ranocchiaia *f*; -bka *f* ranoc-żać tagliare; miétere. [chio *m*.
 ża-czek *m* scolarello *m*; -k *m* scolaro *m*; -kowski scolarecco; -kostwo *n* monellata *f*.
 żą dać domandare, prétendere;
 -danie *n* desiderio *m*, brama *f*;
 -dny bramoso, desideroso;
 -dza *f* cupidigia *f*.
 ża-den, -dna, -dne nessuno *m*, nessuna *f*.
 żą-dło, -delko *n* pungiglione *m*.
 żagiel *m* vela *f*.
 żagiew *f* esca *f*.

żał *m* dolore, pentimento *m*; -ić się dolersi, lagnarsi; compian-gere.
 żało-ba *f* lutto *m*; -bny di lutto, luttuoso; -ść *f* malinconia *f*, affanno *m*; -śny mesto, afflitto, addolorato; -wać kogo compiangere alcuno; -wać czego pentirsi di qualche cosa.
 żar *m* calore, fervore *m*; -liwość *f* ardore *m*; -liwy fervente.
 żar-cie *n* pasto *m*; -łoczność *f* voracità *f*; -łoczny vorace, goloso, ingordo, ghiotto; -łok *m* mangione *m*, diluviatore *m*.

- zar-ek** *m* scherzetto *m*; -**t** *m* scherzo *m*, burla *f*; -**tobliwość** *f* buffoneria, giocosità *f*; -**tobliwy** buffo, faceto, scherzoso, giocoso; -**tować** scherzare, burlare, motteggiare; ~ **z kogo** burlarsi, farsi beffe di uno.
żarna *pl.* mulino *a* mano.
ża-rzewie (zarzewie) *n* braci ardenti *f*, *pl.*; *fig.* esca *f*, fomite *m*; -**rzyć** attizzare (il fuoco); -**rzysty** ardente.
żbik *m* gatto selvatico *m*.
że che, perchè; -**by** affinchè, per.
że-bro *n* costola *f*; -**browy** costale.
że-brac mendicare, accattare; -**bracki**, -**braczy** mendico; -**bractwo** *n* mendicizia *f*, accatto *m*; -**brak** *m* mendicante, mendico, pezzente *m*; -**branie** *n* il mendicare *m*; -**branina** *f* accatto *m*.
żęcie *n* raccolta *f*.
że-głarka *f* moglie *f* del marinaio; -**glarski** nautico; -**glarstwo** *n* nautica *f*; -**glarz** *m* navigatore, marinaio *m*; -**glować** navigare; -**glówny** navigabile; -**gluga** *f* navigazione *f*.
żegnać benedire; ~ **się** farsi il segno della croce; ~ **się z kim** congedarsi, accomiatarsi con alcuno.
żela-zisty ferruginoso; -**zko** *n* ferro *m* da stirare; -**zny** di ferro; -**zo** *n* ferro *m*.
żeniec *m* mietitore *m*.
że-nić się ammogliarsi, prender moglie; -**ński** femminile; -**ńska** *f* femminilità *f*.
żer *m* pastura *f* delle bestie, mangime *m*; -**ować** pascolare; -**owisko** *n* luogo *m* per il pascolo.
żerdź *f* pertica *f*.
żgać, **żgnać** ardere; pungere.
żłób *m* grappia *f*.
żłobić incavare.
żłopać abbeverarsi, fracannare.
żmi-ja *f* vipera *f*; -**jowy** viperino, di vipera.
żni-wiarz *m* mietitore *m*; -**wlarka** *f* mietitrice *f*; -**wo** *n* mietitura *f*.
żołą-dek *f* stomaco *m*; -**dkowy** stomacale.
żoładź *f* ghianda *f*.
żół-ć *f* bile *f*, fiele *m*; -**cieć** far giallo, ingiallire; -**cieć** divenire giallo; -**ciowy** bilioso.
żold *m* soldo *m*, paga *f* dei soldati; -**actwo** *n* soldatesca *f*.
żół-knac *v.* żółciec; -**taczka** *f* itterizia *f*; -**tawy** giallastro; -**tko** *n* torlo (dell'uovo) *m*; -**ty** giallo.
żół-nierz *m* soldato *m*; -**nierski** soldatesco; -**nierstwo** *n* stato militare *m*.
żółtość *f* giallezza *f*.
żółw *m* tartaruga *f*.
żo-na *f* moglie (*pl.* mogli) *f*; -**naty** ammogliato.
żóraw *m* gru *f*, *inv.*
żubr *m* uro *m*.
żuć masticare.
żuk *m* scarafaggio *m*.
żu-pa *f* distretto *m*; ~ **solna** *ca* *v* *f* di salgemma; -**pan** *m* sottoveste polacca *f*; **conte** *m* di un distretto; -**pnik** *m* capo *m* di una miniera.
żu-żel *m*, -**żła** *f* scoria *f* dei metalli.
żwawy vivace, vispo, brioso.
żwir *m* ghiaia *f*; -**ować** acciottolare; -**owaty** ghiaioso.
ży-ć vivere; ~ **czem** cibarsi, nutrirsi di qualche cosa; -**cie** *n* vita *f*; -**ciodajny** vitale; -**ciodawca** *m* creatore *m*; -**ciopis** *m* biografia *f*; -**ciopisarz** *m* biografo *m*; -**wcem** vivo; -**we** srebro argento vivo, mercurio *m*; -**wić** nutrire; -**wiciel** *m* nutritore *m*; -**wicielka** *f* nutrice *f*; -**wioł** *m* elemento *m*; -**wność** *f* nutrizione *f*; -**wość** *f* vitalità *f*; -**wot** *m* vita *f*, ven-

- tre, útero *m*; -wotność *f* forza vitale *f*; -wotny vitale; -wy vivo.
- ży-czenie *n* desiderio *m*; -czli-wość *f* benevolenza *f*; -czli-wy benévolo; -czyć deside-rare, augurare.
- żyd *m* ebréo, giudéo *m*; -ówka *f* giudea, ebrea *f*; -owski ebreo, giudaico; -owstwo *n* i giudei, gli ebrei, gli israeli-iti *m, pl.*; -owszczyzna *f* giu-daismo *m*.
- ży-dziak *m* ragazzetto giudeo *m*; -dziątko *n* bambino ebreo *m*; -dzisko *n* brutto giudeo *m*.
- ży-la *f* vena *f*; -lasty venoso, nerboruto; -lka *f* venuzza *f*; -łowacieć divenir venoso; -łowatość *f* l'essere venoso *m*.
- żyt-ni di segala; -niówka *f* ac-quavite *f* di ségala; -nisko *n* campo *m* seminato di segala; -o *n* segala *f*. [resinoso.
- żywi-ca *f* rógia, resina *f*; -czny żywnie del tutto.
- żyz-ność *f* fecondità *f*; -ny fe-condo, fértilé.

S. 93

S - 96

A Nr 059695

C e n a

zł 100 gr

05247
DK - 28 d
1.54

Wzór Jednoraz. CWD, W-wa. 15973/K
2041 - Łak - 25.11.53 - 3000 bl. à 100 k.

POLITECHNIKA KRAKOWSKA
BIBLIOTEKA GŁÓWNA

I 21106

L. 16W.

1901, 13, IX, 54

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

100000297126

B